

ભક્તચંતિમણિ

॥ નષિકુળાનન્દમુનવિરિચતિઃ ॥

ભક્તચન્તિતામણરિયં ભૂયાત્કાંક્ષતિસદ્ધિયે ।

યસ્ય ભક્તતિરઙ્ગેષુ રમતે હંસમણ્ડલી ॥૧॥

સામેરી- મંગળમૂર્તિમિહાપ્રભુ, શ્રી સહજાનંદ સુખરૂપ ।

ભક્તધિર્મ સુત શ્રીહરિસમરું સદાય અનુપ ॥૧॥

પરમ દયાળુ છો તમે, શ્રીકૃષ્ણ સર્વાધીશ ।

પ્રથમ તમને પ્રણમું, નામું વારમવાર હું શીષ ॥૨॥

અતસિંદર ગોલોક મધ્યે, અક્ષર એવું જેનું નામ છે ।

કોટસિંદર ચન્દ્ર અગ્નિસિમ, પ્રકાશક દવિય ધામ છે ॥૩॥

અતશિવેત સચ્ચદિનન્દ, બ્રહ્મપુર અમૃત અપાર ।

પરમપદ આનન્દ બ્રહ્મ, ચદિકાશ કહે નરિધાર ॥૪॥

એવા અક્ષરધામમાં તમે, રહો છો કૃષ્ણ કૃપાળ ।

પુરુષોત્તમ વાસુદેવ નારાયણ, પરમાત્મા પરમ દયાળ ॥૫॥

પરબ્રહ્મ બ્રહ્મ પરમેશ્વર, વષિણુ ઇશ્વર વેદ કહે વળી ।

એહ આદિઅનંત નામે, સુંદર મૂર્તશિયામળી ॥૬॥

ક્ષર અક્ષર પર સર્વજ્ઞ છો, સર્વકર્તા નચિતા અંતર્યામી ।

સર્વકારણના કારણ નરિગુણ, સ્વયંપ્રકાશ સહુના સ્વામી ॥૭॥

સ્વતંત્ર બ્રહ્મરૂપ સદા, મુક્ત અનંતકોટિઉપાસે મળી ।

અનંત કોટિબ્રહ્માંડની કરો, ઉત્પત્તસિથિતિને લય વળી ॥૮॥

પ્રકૃતિપુરુષ કાળ પ્રધાન, મહત્ત્વાદકિ શક્તિધણી ।

તેના પ્રેરક અનંતકોટિબ્રહ્માંડના તમે ધણી ॥૯॥

એવા શ્રીકૃષ્ણ કશીર મૂર્તિ કોટકિદરૂપ દરૂપ હરો ।

આપ ઇચ્છાએ અવતરી, યુગોયુગ જનનાં કારજ કરો ॥૧૦॥

પ્રથમ મૂર્તિધર્મથી, પ્રગટ્યા પૂરણ કામ ।

નરનારાયણ નાથજી, તમે રહ્યા બદરકિ ધામ ॥૧૧॥

ત્યાર પછી વસુદેવ દેવકીથી, પ્રગટ્યા મથુરામાંય ।

અનંત અસુર સંહારવા, કરવા નજિ સેવકની સહાય ॥૧૨॥

ત્યાર પછી વળી જગમાં, અધર્મ વાધ્યો અપાર ।

ભક્તધર્મને પીડવા, અસુરે લીધા અવતાર ॥૧૩॥

સત્ય વાત ઉત્થાપવા, આપવા ઉપદેશ અવળા ।

એવા પાપી પ્રગટ થયા, ધરોધર ગુરુ સઘળા ॥૧૪॥

ભક્તધર્મ ભય પામ્યાં, રહ્યું નહરિહેવા કોઈ ઠામ ।

ત્યારે તમે પ્રગટ્યા, કોસલ દેશમાં ધનશ્યામ ॥૧૫॥

નરનાટક ધરી નાથજી, વચિરો વસુધામાંય ।

અજ્ઞાની જે અભાગ્યા, તે એ મર્મ ન સમજે કાંય ॥૧૬॥

સમર્થ છો તમે શ્રીહરિ સર્વોપરી સર્વાધાર ।

મનુષ્ય તન મહાજ્ઞાનઘન, જન મન જીતનહાર ॥૧૭॥

મહાધીર ગંભીર ગરવા, દયાસંધિ દોષ રહતિ ।

કરુણાનિધિ કૃપાળુ ક્રોમળ, શુભ શાન્તગુણે સહતિ ॥૧૮॥

ઉદાર પરઉપકારી અતિવિળી સર્વના સુખધામ ।

દીનબંધુ દયાળુ દલના, પરમારથી પૂરણકામ ॥૧૯॥

જે જન તમને આશર્યા, હર્યા તેના ત્રવિધિ તાપ ।

કાળ કર્મ માયાથી મુકાવી, આપીયું સુખ અમાપ ॥૨૦॥

પીડે નહિંચ વધિય તેને, જે શરણ તમારું આવી ગ્રહે ।

કામ ક્રોધ લોભ મોહાદિઅધર્મ ઉરમાં નવ રહે ॥૨૧॥
શૂન્યવાદી ને શુષ્કજ્વાની, નાસ્તકિ કુંડ વામી વળી ।

એહના મતરૂપ અંધારું, તે તમારે તેજે ગયું ટળી ॥૨૨॥
ઇશ અજ અમરાદઆપે, યોગી મન જીતે નહી

તેહ તમારા પ્રતાપથી, નજિજન મન જીત્યા કહી ॥૨૩॥
એવા સમર્થ શ્યામ તમે, બહુનામી બળ પ્રબળ છે ।

નરનાટયક જન મનરંજન, અજ્વાનીને અકળ છે ॥૨૪॥
નરતન માટે નાથજી, સ્વામી રામાનંદ સેવણી ।

મહામંત્ર ત્યાં પામી પોતે, સદ્ગુરુના શષિય થયા ॥૨૫॥
સહજાનંદ આનંદ કંદ, જગવંદ જેહનું નામ છે ।

સમરતાં અધઓઘ નાશે, સંતને સુખધામ છે ॥૨૬॥
એવા નામને પામી આપે, અકળ આ અવનકિરો ।

દઇ દર્શન જનને, અનેક જીવનાં અઘ હરો ॥૨૭॥
એવા સમર્થ સ્વપ્રભુ, શ્રીહરશિષ્ય બુદ્ધધર્મીજીયે ।

નજિદાસ જાણી દીનબંધુ, કૃપાળુ કૃપા કીજીયે ॥૨૮॥
તવ ચરત્રિર ગાવા ચત્તિમાં, ઉમંગ રહે છે અતી

શબ્દ સર્વે થાય સવળા, આપજ્યો એવી મતી ॥૨૯॥
વળી સાચા સંતને હું, લળી લળી લાગું પાય ।

કરો કૃપા ગ્રંથ કરતાં, વધિન કોઇ ન થાય ॥૩૦॥
હરજિન મન મગન થઇ, એવી આપજ્યો આશષિ ।

શ્રીહરનિ ગુણ ગાતાં સુણતાં, હર્ષ વાઘે હંમેશ ॥૩૧॥
સર્વે મળી સહાય કરજ્યો, મન ધારજ્યો મેર્ય અતી

પ્રકરણ સર્વે એમ સુઝે, જેમ અર્કમાં અણુ ગતી ॥૩૨॥

સંસ્કૃત પ્રાકૃત શબ્દે, ગ્રંથ કવચિ બહુ કર્યા ।

મનરંજન બુદ્ધમિંજન, એવી રીતે અતઓચર્યા ॥૩૩॥

ગદ્ય પદ્ય ને છંદ છપય, સાંભળતાં બુદ્ધગિળે ।

એવું જાણી આદર કરતાં, મન પોચે નહિપિહું વળે ॥૩૪॥

તેને તે હંમિત દીજીયે, લીજીયે હાથ હવે ગ્રહી ।

આદર કરું આ ગ્રંથનો, પ્રતાપ તમારો લઈ ॥૩૫॥

તમારા પ્રતાપ થકી, પાંગળો પરવત ચડે ।

તમારા પ્રતાપ થકી, અંધને આંખ્યો જડે ॥૩૬॥

તમારા પ્રતાપ થકી, મુકો મુખે વેદ ભણે ।

તમારા પ્રતાપ થકી, રંક તે રાજા બણે ॥૩૭॥

એવો પ્રતાપ ઉર ધરી, આદરું છું આ ગ્રંથને ।

વળિ કોઈ વ્યાપે નહિ સિમરતાં સમરથને ॥૩૮॥

હરકિથા હવે આદરું, સદ્મતશિરોતા જે સાંભળે ।

શ્રવણે સુણતાં સુખ ઉપજે, તાપ તનના તે ટળે ॥૩૯॥

ભવ દુઃખહારી સુખકારી, સારી કથા આ અનુપ છે ।

પ્રગટ ઉપાસી જનને, સાંભળતાં સુખરૂપ છે ॥૪૦॥

ઇતિ શિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય
નષિક્કુળાનંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે મંગળાચરણ કર્યું એ
નામે પ્રથમનું પ્રકરણમ્ ॥ ૧ ॥

પૂર્વછાયો- સર્વે સંત સુજાણને, હું પ્રથમ લાગી પાય ।

આદરું આ ગ્રંથને, જેમાં વધિન કોઈ ન થાય ॥૧॥

સંતકૃપાએ સુખ ઉપજે, સંતકૃપાથી સરે કામ ।

સંતકૃપાથી પામયિ, પૂરણ પુરુષોત્તમ ધામ ॥૨॥

સંતકૃપાએ સદ્મતજિાગે, સંતકૃપાથી સદ્ગુણ ।

સંતકૃપા વનિ સાધુતા, કહોને પામ્યા કુણ ॥૩॥

સંત સેવ્યા તેણે સર્વ સેવ્યા, સેવ્યા શ્રીહરભિગવાન ।

ઋષમિનસૈવ્યા દેવતા, જેણે સંત કર્યા રાજી મન ॥૪॥

જપ તપ તીરથ વ્રત વળી, તેણે કર્યા યોગ યગન ।

સર્વે કારજ સારયિ, જેણે સંત કર્યા પ્રસન્ન ॥૫॥

એવા સંત શરિમણિ ધણી ઘણી શું કહું વાત ।

તેવું નથી ત્રલોકમાં, સંત સમ તુલ્ય સાક્ષાત ॥૬॥

કામદુઘા કલ્પતરુ, પારસ ચંતિમણિચાર ।

સંત સમાન એ એકે નહિ, મે મનમાં કર્યો વચિાર ॥૭॥

અલ્પ સુખ એમાં રહ્યું, મળી ટળી જાય છે એહ ।

સંત સેવ્યે સુખ ઉપજે, રહે અખંડ અટળ એહ ॥૮॥

ચોપાઠ- એવા સંત સદા શુભમતિ, જિજ્ઞાસુ નહિજિમાં રતિ

સૌને આપે હતિ ઉપદેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૯॥

સદ્ગુણના સંધિ ગંભીર, સ્થરિમતચિતશિય ધીર ।

માન અભિમાન નહિલેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૦॥

અહંકાર નહિઅભેદ ચિત્ત, કામ ક્રોધ લોભ મોહ જીત ।

છંદરચિ જીતી ભજે જગદીશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૧॥

નરિભય બ્રહ્મવત્તિ પુનતિ, ક્ષમાવાન ને સરલ ચિત્ત ।

સમર્થ સત્યવાદી સરેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૨॥

તેજે તપે યશે સંત પુરા, જ્ઞાનવાન શુદ્ધ બોધે શૂરા ।

શુભ શીલ સુખના દાનેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૩॥

કરે પવત્તિર અન્ન જોઈ આહાર, સારી ગરિ સમભાવ અપાર ।

નહચિનરથ ઇરષ્યા કલેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૪॥
ભક્તવિનિય દરઢ વચિર, આપે બીજાને માન અપાર ।

અતપિવતિર રહે અહોનશિ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૫॥
શમદમાદસિાધને સંપન, બોલે મળનિ મન રંજન ।

શ્રુતવાનમાં સૌથી સરેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૬॥
આનંદતિ આત્મા છે આપ, નરિલેપ નરિદોષ નષિપાપ ।

અશઠ અસંગી ક્ષમાધીશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૭॥
સંશયહરતા ને કલ્યાણકરતા, વળી વેદ પુરાણના વેત્તા ।

કોમળવાણી વાચાળ વશિષ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૮॥
સારી સુંદર કથા કહે છે, અલુબ્ધાદચિાત્મા રહે છે ।

વળી પરદુઃખ હરે હંમેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૧૯॥
કામ દરવ્ય ને માન છે જેહ, તેહ સારુ નથી ધાર્યો દેહ ।

જ્ઞાન વૈરાગ્ય ઉરે અશેષ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૦॥
સદા સ્મરણ ભજન કરે, વળી ધ્યાન મહારાજનું ધરે ।

એવે ગુણે મોટા જે મુનીશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૧॥
સાવધાન લજ્જાવાન ખરા, લોક આચરણ ન જુવે જરા ।

મોટી બુદ્ધશિુદ્ધિ વશિષ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૨॥
કરે કારજ કળીમળ ઘોય, લાભ અલાભે સ્થરિમતહિોય ।

ડાહ્યા જાણે કાળ વળી દેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૩॥
સુણી પારકા દોષને દાટે, તે જીવના રૂડા થવા માટે ।

ઉરે અધર્મનો નહપિરવેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૪॥
અચપળતા અચરિકારી, ધરાય નૈ ધ્યાને મૂરતભિાળી ।

સદાગ્રહમાં રહે અહોનશિ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૫॥

કૃપાળુ ને પરઉપકારી, જ્ઞાનદાનથી ન જાય હારી ।

કેની નંદિ દરોહ નહલિશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૬॥

સગા સૌના શતિળતા અપાર, નરિવકિરી ને લઘુઆહાર ।

શરણાગતના દાતા હંમેશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૭॥

દગો નહસિંગરહ રહતિા, વવિક વચિાર ધર્મવંતા ।

સદા પવતિર ને શુભ વેષ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૮॥

રાખ્યું બ્રહ્મચર્ય અષ્ટઅંગ, અતતિજ્યો ત્રયિાનો પ્રસંગ ।

પંચ વષિયશું રાખ્યો છે દ્વેષ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૨૯॥

એવા સદ્ગુણના છે ભંડાર, સર્વે જનના સુખદાતાર ।

અજ્ઞાનતમના છે દનિશ, એવા સંતને નામું હું શીષ ॥૩૦॥

એવા સદ્ગુણે સંપન્ન સંત, કરો કૃપા મું પર અત્યંત ।

ગાઉ મહારાજના ગુણ વળી, કરજ્યો સહાય તમે સહુ મળી ॥૩૧॥

વળી વંદુ હરજિન સહુને, આપજ્યો એવી આશષિ મુને ।

હેત વાઘે હરચિશ કહેતાં, એવી સૌ રહેજ્યો આશષિ દેતાં ॥૩૨॥

અલ્પ બુદ્ધચિ આદર્યો ગ્રંથ, નથી પુરો કરવા સમરથ ।

માટે સ્તુતકિરું છું તમારી, કરજ્યો સહુ મળી સહાય મારી ॥૩૩॥

કરી વનિતવિારમવાર, હવે કરું કથાનો ઉચ્ચાર ।

હરચિશ કહેવા હરખ્યું છે હૈયું, કહ્યા વનિ જાતું નથી રૈયું ॥૩૪॥

ઇતિ શૈરીમદેકાનતકિધરમપ્રવરતક શરીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે કવચિ સ્તુતકિરી એ નામે

બીજાં પ્રકરણમ્ ॥૨॥

સામેરી- સારી કથા સુંદર અતિહું કહું કરી વસિતાર ।

જે જન મન દઇ સાંભળે, તે ઉતરે ભવપાર ॥૧॥

અમૃતવત જે આ કથા, શરુતદિઠ જે સાંભળશે ।

અંગોઅંગ આનંદ વાધી, તાપ સંતાપ તે ટળશે ॥૨॥

પ્રકટ પુરુષોત્તમનાં, ચરતિર પવતિર કહું અતી

શ્રવણ દઇ જે સાંભળે, થાય તેની નરિમળ મતી ॥૩॥

પવતિર યશ જેની કીરતિ, પવતિર ગુણ કહેવાય છે ।

જે જન કહે ને સાંભળે, તે પણ પવતિર થાય છે ॥૪॥

પવતિર મહિમા પવતિર મોટયપ, પવતિર તેજ પ્રતાપ છે ।

ચતિતે નશિદનિ ચંતિવે, તે પણ જન નષિપાપ છે ॥૫॥

એવી કથા ઉત્તમ અતિસદ્મતનિ સુખરૂપ છે ।

જેમ જેમ જન સાંભળે, તેમ તેમ વાત અનુપ છે ॥૬॥

એવી કથા આદરતાં, અતિઉમંગ છે મારે અંગે ।

અંગમાં આનંદ ઉલટ્યો, જાણું ક્યારે કહું ઉછરંગે ॥૭॥

જેમ ઉપવાસી જનને, આવે અમૃતનું નોતરું ।

તે પવિ પળ ખમે નહિજાણે કે વારે પાન કરું ॥૮॥

એમ થઇ છે અંતરે, હરચિશ કેવા હામ હૈયે ।

જાણું ચરતિર નાથનાં, અતિઉત્તમ ક્યારે કેયે ॥૯॥

સુતાર્થી જેમ સુત પામે, ધનાર્થી પામે ધન વળી ।

વદિયાર્થી જેમ વદિયા પામે, તેમ એ વાત મને મળી ॥૧૦॥

અતિહિરષ છે અંતરે, વળી આનંદ આવ્યો છે અંગમાં ।

સુંદર ચરતિર શ્રીહરતિણાં, કહું હવે ઉમંગમાં ॥૧૧॥

ધન્ય ધન્ય ધર્મ સુતની, પવતિર કથા કીરતી

દુઃખ હરણી સુખ કરણી, થાય સુણતાં સદ્મતી ॥૧૨॥

કથા અનુપમ છે અતિશુભમતજિન સાંભળશે ।

અભાગી નર અવગુણ લઇ, વણ બાળ્યે બળી મરશે ॥૧૩॥
જવાસો જેમ જળ મળ્યે, જાય સમૂળો સુકાઇને ।

તેમ અભાગી આ કથાથી, દુષ્ટ જાશે દુઃખાઇને ॥૧૪॥
ખરને જેમ સાકર શત્રુ, પયપાક કુક્કુર કેમ ઝરે ।

ગંગિાને જેમ ગોળ ન ગમે, ધી મસિરથી કીટ મરે ॥૧૫॥
ખાતાં ખારેક જેમ હય દુઃખી, સુખ નોય કોટઉપાય ।

સુખદ વસ્તુ એ છે સઇ, પણ દુર્ભાગીને દુઃખદાય ॥૧૬॥
તેમ અભાગી જીવને, યશ હરના ઝેર છે ।

ખોટી વાતમાં મન ખુંચે, સાચી વાતશું વૈર છે ॥૧૭॥
સ્તન ઉપર ઇતડી, પય ન પવિ પવિ અસરકને ।

તેમ અભાગી જીવ જેહ, તે મોક્ષ ન ઇચ્છે ઇચ્છે નરકને ॥૧૮॥
અભાગી જીવને જાણજ્યો, સારી લાગે તોપની સુખડી ।

પણ પલતિા લગી પ્રાણ છે, પંડ પળમાં જાશે પડી ॥૧૯॥
સંત સત્શાસ્ત્ર મળી વળી, સમઝાવે છે ઘણું ઘણું ।

પણ અભાગીને પ્રતીતનાવે, અવળું કરે છે આપણું ॥૨૦॥
પરાણે પચિષ ન પવિ, વષિ પવિ વારતાં વળી ।

જેમ પતંગ પાવકમાંહી, ઝાલતાં મરે જળી ॥૨૧॥
એવા અભાગી જીવને, અરથે તે આ કથા નથી ।

હરજિનના હતિ અરથે, હરચિરત્તિર કહેશું કથી ॥૨૨॥
જન્મ કર્મ દવિય જેનાં, તેની કથા હવે આદરું ।

જેવી દહીં મે સાંભળી, તેવી રીતે વરણન કરું ॥૨૩॥
પૂરણ પુરુષોત્તમની, કીર્તિઉત્તમ કહું કથી ।

બીજી કથા તો બહુ છે, પણ આ જેવી એકે નથી ॥૨૪॥

પ્રકટ ઉપાસી જનને, ધન છે દોયલા દનનું ।

સુતાં બેઠાં સંભારતાં, મટી જાય મળ મનનું ॥૨૫॥

હળવે પુણ્યે હોય નહિવળી હરકિથાનો યોગ ।

મોટે ભાગ્યે એ મળે, ટળે ભારે મહાભવ રોગ ॥૨૬॥

અસંખ્ય જન ઉદ્ધરે, હરકિથા સુણતાં કાન ।

અવશ્ય કરવું એજ છે, નરનારીને નદિન ॥૨૭॥

ધન્ય ધન્ય શુભમતચિત્તિ, જેને હરકિથામાં હેત ।

હરચિરત્તિર ચંતિવતાં, ટળે તાપ સંતાપ સમેત ॥૨૮॥

ભવરોગ અમોઘ જાણી, પ્રાણી કરે કોઈ વચિર ।

એહ વનિ ઔષધી એકે, નથી નશિયય નરિધાર ॥૨૯॥

સુખનધિશિરીહરકિથા, જન જાણજ્યો જરૂર ।

સત્ય મુનકિહે સત્ય દેવતા, સુંણી ધારજ્યો સહુ ઉર ॥૩૦॥

સહુ જન મળી સાંભળો, કથા કહું મહારાજની ।

કુસંગીને કામ ન આવે, છે સત્સંગીના કાજની ॥૩૧॥

જેમ પ્રભુજી પ્રકટ્યા, જે દેશમાંહી દયાળ ।

જે ગામમાં અવતર્યા, નજિજનના પ્રતપિાળ ॥૩૨॥

જેહ કુળમાં ઉપજ્યા, જે કારણ છે અવતાર ।

જે જે કારજ કરીયાં, તે કહું કરી વસિતાર ॥૩૩॥

અધર્મને ઉત્થાપવા, મહાબળવંત શ્રીહરગિણ્યા ।

જે રીતે કળમિળ કાપ્યું, કહું જે રીતે દુષ્ટ હણ્યા ॥૩૪॥

જેહપિર્યે નજિજનને, આપ્યાં આનંદ અતધિણાં ।

જીયાં જીયાં લીલા કરી, કહું તે સ્થળ સોહામણાં ॥૩૫॥

જેહપિર્યે આપે રહ્યા, જેમ રાખ્યા સંતને વળી ।

જેહપિર્યે હરજિન વરત્યા, નરનારી હરનિ મળી ॥૩૬॥
જેટલા જન ઉદ્ધારયિા, શ્રીહરધિરી નરદેહને ।

જે જે સુખ આપ્યાં જનને, કહું અંતર ગત્યમાં એહને ॥૩૭॥
જેવી રીતે પૂર્યા પરયા, ત્યાગી ગૃહી નજિજનને ।

જેવી રીતે જન વચન માની, ભજ્યા શ્રીભગવનને ॥૩૮॥
જે જે સામર્થી વાવરી, વળી જે જે શક્કો બેસારયિો ।

જેહ રીતે કળીયુગ કાઢી, અધર્મસર્ગ નવિારયિો ॥૩૯॥
સર્વ ચરત્રિર શ્યામનાં, રસરૂપ અનુપમ છે અતિ

સુભાગી જન સાંભળશે, જેની હશે અતશુભમતિ ॥૪૦॥
જે જે નયણે નરિખયિ, વળી જે જે સુણયિ કાન ।

તે તે ચરત્રિર હવે કહું, સહુ સુણો થઈ સાવધાન ॥૪૧॥
અતમિોટપ્ય મહારાજની, કહેતાં કોટવિચાર થાય છે ।

સાંગોપાંગ સૂચવતાં, મન કહેવા કાયર થાય છે ॥૪૨॥
આકાશના ઉડુગણ ગણવા, પામવો ઉત્તરનો પાર ।

સરું લેવું શૂન્યનું, એ વાતનો થાય વચિાર ॥૪૩॥
જેમ છે તેમ યશ હરનિા, કહેવા સામર્થી મારી નથી ।

જેમ ઉર મારે ઉપજશે, તેમ ચરત્રિર કહીશ કથી ॥૪૪॥
અનુક્રમ આવે ન આવે, નથી તેનો નરિધાર ।

એવી ખોટ્ય માં ખોળજ્યો, સૌ સાંભળજ્યો કરી પ્યાર ॥૪૫॥
ઇતશ્રીરીમદેકાનંતકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણી મધ્યે ગ્રંથમાહાત્મ્ય નામે

ત્રીજાં પ્રકરણમ્ ॥૩॥

સામેરી- શુભમતિહિવે સાંભળો, એક ઉત્તર દશિ અદરકિહીએ ।

અતસુદર શખિરી જેનું, નામ હમિાયળ લહીએ ॥૧॥
સુંદર ગેહેરી ગુફાઉ જેમાં, સદન સરખી શોભે ઘણી ।

તેમાં દીપક સમ શોભે, શ્રેણી ઘણી મણતિણી ॥૨॥
રજત સમ રળયિમણો, વળી ક્યાંક શ્યામવર્ણ સહી ।

સુમેરુ સરખી શખિર્યું જેની, વચિતિર પેર્યે વલિસી રહી ॥૩॥
સહુ દશિ ચાલે અતનિદીરૂપ નઝિરણાં ।

લેરી તરંગે આવૃત જેનાં, સુંદર જળ શોભે ઘણાં ॥૪॥
તથિાં વૃક્ષવવિધિ જાત્યનાં, સુણો નામ સહુ તેહતણાં ।

અંબ કદંબ અનાર આસુ, તાલ તમાલ ત્યાં ઘણાં ॥૫॥
પારજિાતક પપિર પપ્પિળા, પલ્લિ પનસ ને પુનાગરી ।

પાડળ મંડિળ બેડાં મૌડાં, બલિાં બજિીરાં બોરસરી ॥૬॥
ગર્માલ ગુંદી ગુવાક ગુલછા, ગુલબાસ સાલર સર્ગવા ।

સર્શ શશિમ સાગ સરલા, સીતાફળી સોપારી હવા ॥૭॥
શાલમલી ને શેમલ શમડા, અમરવડ ઉદંબરા ।

કોઠ કોઠવડી કર્ણાવર્ણ, ખેર ખાખર ખજાર ખરા ॥૮॥
અરઠિાં ને અંજીર આંબલી, રૂડી રાણ્ય ને રોહડિાં ।

કર્મદી ને કર્મકેતકી, કેસર કણચિર કેવડા ॥૯॥
કર્ણી અર્ણી ચંપક ચંદન, સુખડ દાડ્યમ સોયામણી ।

લાંબિ લંબિછ હરડા ધવડા, જેઠી મજેઠી જોરબણી ॥૧૦॥
જામફળી બદામ જાંબુ, આમલયિો ઓપે સહી ।

તરલા અરલા તંતિડી, નાળીચેરી ને કેળી કહી ॥૧૧॥
વગરાગ મંદરા વકિળા, આલ્ય આસોદરા રોહણિાં ।

વૃંદા આદવિનવૃક્ષની, જાત્ય નવ જાય ગણી ॥૧૨॥

બોરડી સવન શશિમડી, રક્તપતનિ રતાંજળી ।

વેણુ આદ્યિનેક વટિપે, હમિગરિશોભે વળી ॥૧૩॥

દ્રાક્ષ ખારેક ખજાર ઇક્ષુ, જાયફળ લવંગિ લતા ।

એલચીને નાગરવેલી, પુષ્પ સોરંગે શોભતા ॥૧૪॥

ડોલરથિા ગુલાબ ગેરા, વાસ સુવાસે સેવતી ।

જાઇ જાઇ જ્યાં જાથકિ, માધવી મલ્લકિ માલતી ॥૧૫॥

કુંદ કેસર કેશુ કુંભી, ગુલદાવદનિ ગદ્દુલથિાં ।

ચંપા ચમેલી આદ્યિનેક, ફૂલ બહુ ફૂલી રયાં ॥૧૬॥

કંદ મૂળ રસાળ કોમળ, જેને જે જોયે તેહ જમે ।

અતરિસાળ ફળ વશિાળ, સુંદર મળે સર્વે સમે ॥૧૭॥

શરભ સંહિ શંશા શેમર, કપકિરંગ ને કુરભાિ

યતિ માતંગ વરાહ મહષિા, શોભે રોઝ ને સુરભાિ ॥૧૮॥

કરી કેસરી વાઘ વાનર, સંહિ સુરભમિાં રમે ।

સહજ વૈર જેને સદા, તે કોઇ કેને નવ દમે ॥૧૯॥

શુક સારસ હંસ મેના, કોકલિા કલિીલ કરે ।

મોર ચકોર ચાતક ચકવા, નીલકંઠ હરચિોચરે ॥૨૦॥

ચાતક વૈતક ઢોલર ઢેલ્ચું, લેલાં હોલાં ને લાવરાં ।

કલંગ કુંઝકિક કાબર, બટ ભ્રમર તમ સુધરાં ॥૨૧॥

સુંદર વાણીએ સર્વે બોલે, વૃક્ષ પર વહિંગ યડી ।

અતચિતોલ થાય કલિીલ, જાણું વન કરે છે વાતડી ॥૨૨॥

મંદ સુગંધ શીતળ વાયુ, વહે સુંદર એ વનમાં ।

સ્પર્શ તેનો પામતાં, શીતળ થાય તનમાં ॥૨૩॥

પંખી હલિીલા કરે કલિીલા, ગેહેરે શબ્દે ગેકી રથિાં ।

જાણું નૃત્યક નૃત્ય ભેદે, તાને ગાન ગાય તથિાં ॥૨૪॥
પરસ્પર પવન યોગે, ચાલે વટિપની ડાળથિાં ।

તેમાં રવ રૂડા કરે, કોયલો રૂપાળથિાં ॥૨૫॥
પંખી શબ્દે સાદ કરે, દરુમલતાકર કહે ઋષાિ

કંદમૂળ ફળ ફૂલ સુંદર, આવો જમી થાયો ખુશી ॥૨૬॥
વળી એવા એ અદરમિાં, નદી નગિમની ધ્વનઘિણી ।

ગજ ઇંડજ ગાંધરવ ગાને, શોભા નવ્ય જાય ભણી ॥૨૭॥
રૂડા રત્ન હીરા મણિઘણી ખાણ્યો એ ગરિમિાંય છે ।

શવિ બ્રહ્માદકિ દેવે સેવ્યો, વળી સર્વે શખિરીનો રાય છે ॥૨૮॥
વળી બ્રહ્મલોકથી ઉતરી, સપ્ત ધારા એ ગંગા સ્રવી ।

તેનાં નામ સુણો સહુ, કહું વવિકે વળી વર્ણવી ॥૨૯॥
વસ્વૌકસારા નલની, પાવની વળી સરસ્વતી ।

જંબુ સીતા ગંગા સંધિ, એ સપ્ત ધારા ઉત્તમ અતી ॥૩૦॥
પુણ્ય પવતિર સરતિા સુંદર, ગંગા ગેહેરી જ્યાં વહે ।

જે જન નાય તે શુદ્ધ થાય, પાપ તાપ તે નવ રહે ॥૩૧॥
એવા ગરિમિાં નરનારાયણ, બેઠા બેઉ બદરતિળે ।

સુખકંદ પૂરણચંદ, ઝાઝે તેજે ઝળમળે ॥૩૨॥
મુનવૃદ આનંદકંદ, આગળ્યે બેઠા બહુ ।

નારાયણના મુખથી, સુંદર કથા સુણે સહુ ॥૩૩॥
એવા સમામાં આવથિા, ઋષભીજા બહુ મળી ।

તીરથરત એ આશ્રમે, આવથિા મુનમિળી ॥૩૪॥
નરનારાયણ નરિખવા, જેને હૈયે ઘણી હામ છે ।

સંકષેપે કહું સાંભળો, જેહ એ મુનનિાં નામ છે ॥૩૫॥

મોટા મોટા મુનમિળી, આવ્યા આશ્રમ એહમાં ।

તેનાં નામ સાંભળજ્યો, સહુ જન સનેહમાં ॥૩૬॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે હમિદ્વિરણન નામે
ચોથું પ્રકરણમ્ ॥૪॥

ચોપાઠ- મોટા મરીચી પર ઉપકારી, દીનજનતણા દુઃખહારી ।

આવ્યા શુક જનમના યોગી, ગર્ગ ગૌતમ બ્રહ્મરસ ભોગી ॥૧॥

આવ્યા બગદાલવજી બૂઢ, ગૌરમુખ ને જ્ઞાનના ગૂઢ ।

આવ્યા અષ્ટાવક્ર ને આસ્તકિ, શાકટાયન શુંગી શૌનક ॥૨॥

આવ્યા ઔર્વ આરુણઆસુરી, ભરદ્વાજઋષિ ભાગુરી ।

આવ્યા ઋષિઅંગરિ અગસ્ત્ય, સત્યધર્મી શુક્ર ને સંવરત ॥૩॥

આવ્યા વત્સ વોદુ વભિંડક, જરત્કારુ જૈમનિજિપક ।

આવ્યા સૌભરી શાકલ્ય શક્રવિળી આર્ષ્ટષિણ કહું અત્રી ॥૪॥

આવ્યા મુનમૈત્રેય માંડવ્ય, જાજળી જયંત જૈગીષવ્ય ।

આવ્યા બૃહસ્પતિવેદશરિ, વશિવામતિર વસષ્ઠિ સુધરિ ॥૫॥

આવ્યા કવષ કરતુ કક્ષીવાન, યાજ્ઞવલ્ક્ય જાબાળ સુજાન ।

ઉતથ્ય ઉપમન્યુ ને ઔર્વ, દયાળુ જે દેવલ ને રૌર્વ ॥૬॥

આવ્યા વામદેવને વાલ્મકિ, વપુલ બ્રહ્મચર્ય વશકિ ।

પપ્પિલાદ પુલહ પુલસ્ત્ય, કચ કૃપાળુ કશ્યપ સમસ્ત ॥૭॥

આવ્યા કર્દમ ને કાત્યાયન, પંચશખિ ને વૈશંપાયન ।

આવ્યા પરઉપકારી પ્રચેતા, શંકુવરણ ને શંખ લખિતિ ॥૮॥

આવ્યા કણાદ કરભાજન, કરકશ કણ્વ બભ્રુ ય્યવન ।

પારાશર લોમશ ને હંસપૈલ પાણનિનિ ભૃગુઋષિ ॥૯॥

આવ્યા ગાલવ ને જે માતંગ, શાંડલિય શ્વેતકેતુ શરભંગ ।

આવ્યા મેઘાતથિમિાનખંડી, બૃહદગ્નિબૃહદશ્ય વૈતંડી ॥૧૦॥

આવ્યા સુમંતુ ને શરદ્વાન, ઇંદ્રપ્રમદ ને ઇદ્મવાન ।

અથર્વા એકત દ્વતિ ત્રતિ, માંડુકેય પાઠર હારીત ॥૧૧॥

ભાંડાયનભિાર્ગવ ભાલુક, શિશિપાયન પરવત મંકિ

કઠ તાંડય કાંડનિય કવશ, ક્ષારપાણિપિરણદ સુજશ ॥૧૨॥

હરશ્મિશરુ મુનિચિંશુમાન, શાર્કર ને શારદવાન ।

વૈતહવ્ય વળી વાત્સ્યાયન, સાવેતસ ને સૈન્ધવાયન ॥૧૩॥

સાવરણસિાવરણ્ય ને સંવર્તુ, ભૂરણિણ શમકિ સંકરતુ ।

જમદગ્નિજિાતુકરણ્ય જાણો, પ્રણાદ દેવરાત પ્રમાણો ॥૧૪॥

અકૃતવ્રણ વળી જે યાસક, વીતહવ્ય ધ્રુવ ને ઋચકિ ।

ગૌરશરિ કૃષ્ણાત્રેય કહીએ, સ્થૂલશરિ માંજાયન લહીએ ॥૧૫॥

નાચકિંત તૈતરિઉત્તંક, દાલભ્ય કાલવૃક્ષીય નશિંક ।

અગ્નિવિશ્ય મુદગલ હતા, મુનિષ્યશુંગ જગછતા ॥૧૬॥

શ્વેતકેતુ ને વળી શમકિ, ઇંદ્ર પ્રમતિકિહીએ કુશકિ ।

સૌમ્ય નારદ ને સારસ્વત, વત્સ ને વેદશરિ સુમત ॥૧૭॥

અવલંબાયન અરજીત, આવ્યા ઔર્મઋષિઆશાદતિ ।

ધારણકિ ધૌમ્ય ને ધ્યાનેશ, બુધ બૌધાયન ને મૌનેશ ॥૧૮॥

ગાંધર્વક ગોભલિ ગોપતિ, ગવષ્ઠિરિ ગૌશરિ પુનતિ ।

પૂર્વાતથિય ને ધ્રુવ વાછલિ, વૈતાનસ દેવ ને વૈહલ ॥૧૯॥

વ્યાધરપદ વળી વષ્ણુદત્ત, દધ્નાય સૈયજંધ સમસ્ત ।

દેવોદાસ દેવરાત નામ, દેવાતપ લોહતિ અકામ ॥૨૦॥

વૈનતેય ને નૈપુણ મળી, હરકિરણચિંદ્રાયણ વળી ।

હરતિકેય વળી હંસાળ, મુનઉદ્દાલકજી દયાળ ॥૨૧॥
એ આદિક્રષસિર્વે સંગે, દીઠો આશ્રમ એહ ઉમંગે ।

પ્રથમ વશિલા સૌએ વલ્લોકી, દીઠી અતરિયના અલોકી ॥૨૨॥
અક્ષરધામરૂપ એહ વન, તેને જાણું કર્યું આછાદન ।

ઘાટી છાયાએ શોભે છે ઘણી, દૈયે ઉપમા એને કે તણી ॥૨૩॥
નરનારાયણ ઋષરિય, તેને કરી રહી છે એ છાંય ।

તેને તળે જોતાં મુનજિન, થયું નરઋષણિ દર્શન ॥૨૪॥
બેઠા આસન ઉપર સુખે, રટે નારાયણ નામ મુખે ।

વળી તેને પાસે ઋષરિય, બેઠા નવ યોગેશ્વર ત્યાંય ॥૨૫॥
તેનાં નામ સુણજ્યો સુબુદ્ધ, કવચિંતરક્ષિષ હરપિરબુદ્ધ ।

પપ્પિપલાયન કરભાજન, આવરિહોત્ર દુરુમલિ પાવન ॥૨૬॥
ચમસ એ નવ યોગી જેહ, જગહતિકારી મુનતિહ ।

વળી કલાપ ગ્રામ નવિસી, દીઠા તનુ આદસિખરાશી ॥૨૭॥
એવા અનેક મુનતિયાં મળી, વંટીં બેઠા તે નરને વળી ।

નર સુંદરવર તન શ્યામ, મૃગાજીન કંઠે કંજદામ ॥૨૮॥
એવા નર નયણે નરિખી, મુનસિહુ બહુ રહ્યા હરખી ।

ત્યારે નરે દીઠા ઋષરિય, આસનથી ઊઠી લાગ્યા પાય ॥૨૯॥
પછી ઋષપિડ્યા નરચરણે, વાધી વાલ્યપ ન જાય વરણે ।

પછી આપ્યાં કોમળ આસન, તેહ પર બેઠા મુનજિન ॥૩૦॥
કધી પરસ્પર પૂજા વળી, પછી નરઋષબિઠા મળી ।

નર કહે ઋષધિન્ય ધન્ય, તમે વ્હાલા છો નાથને મન ॥૩૧॥
તમ જેવા જે સતપુરુષ, તેનું દુર્લભ મળવું દર્શ ।

મળે ત્રલોકનું સુખ સોઘું, પણ મળવું તમારું તે મોઘું ॥૩૨॥

તમે મળ્યે ટળે કર્મ કોટી, એથી બીજી વાત કઇ મોટી ।

માટે શું કહીએ મહિમા ઘણો, નથી કહ્યો જાતો તમ તણો ॥૩૩॥

ભલે આવ્યા તમે મુનસિાથ, હમણાં દેશે દરશન નાથ ।

ત્યારે નર પ્રત્યે બોલ્યા મુનીશ, ધન્ય તમે છો બ્રહ્માંડાધીશ ॥૩૪॥

નાથને વહાલા છો તપેશ્વર, પ્રભુ સેવામાં છો તતપર ।

તમે વળી નારાયણ માંઇ, કહીએ અમે ફેર નથી કાંઇ ॥૩૫॥

છો તો એક ને દસી છો દોય, તેનો ભેદ જાણે જન કોય ।

માટે આ ભૂનાં ભાગ્ય અમતિ, થઇ પ્રભુ ચરણે અંકતિ ॥૩૬॥

વળી પશુ પંખી વેલી વન, તેનાં પણ ભાગ્ય ધન્ય ધન્ય ।

જે જે વસે છે આશ્રમ આણે, તેનાં ભાગ્ય ન જાયે વખાણે ॥૩૭॥

વળી અમે પણ ભાગ્યશાળી, જોશું નાથને નયણે નહિળી ।

કહે એમ તે ઋષિનિ નર, કરે પ્રશંસા તે પરસ્પર ॥૩૮॥

એવે સમે નારાયણ જેહ, આવ્યા પરણકુટી બાર તેહ ।

ઉગ્ર તપવાળા અતકિંતિ, શોભે મુખે નથી કહી જાતી ॥૩૯॥

કોટચિરક ઇંદુ ને અગનિ, તેથી તેજ શોભા બહુ બની ।

કરકિરસમ કર અજાન, શોભે સારું તન શ્યામવાન ॥૪૦॥

નવા કંજસમ નેણ દોય, પૂર્ણ ચંદ્ર સમ મુખ સોય ।

દીપે હસવે દંતપંગતિ, ઉરુ ચરણ કોમળ અતિ ॥૪૧॥

ઝીણા પીળા ઉગે શીષકેશ, માથે મુકુટ તેનો છે હમેશ ।

ઓપે ઉર અનુપ વશિલ, કહીએ કેમ તે તરુ તમાલ ॥૪૨॥

શોભે કંઠ તે કંબુસમાન, ઓપે ઉદર પપ્પિલ પાન ।

પડે ત્રણ વળ તથિાં સાર, નાભિઉડી વર્તુલ આકાર ॥૪૩॥

પુષ્ટતન કંચન જનોઇ, ડાબે કરે કમંડલું સોઇ ।

દક્ષણિ પાણમિંહદિંડ રાજે, શ્વેતાંબરે અંગણબી છાજે ॥૪૪॥

એવા સુખસંધિ શોભાખાણી, જોયું હેતે નજિજન જાણી ।

હતા ઉદ્ધવ પોતાને સાથ, પ્રેમે કરી પધારથિ નાથ ॥૪૫॥

એવા શ્યામ સુંદર સુખદેણ, નરિખી નાથને ઠરથિં નેણ ।

પછી રાજી થયા મુનરિય, પ્રેમે લાગ્યા પ્રભુજીને પાય ॥૪૬॥

હુવા પરવશ પામી આનંદ, થઈ કંઠે વાણી ગદગદ ।

ચાલે ચક્ષુએ નીર ચોધારે, કરે પ્રણપિત વારે વારે ॥૪૭॥

પછી પ્રભુએ પ્રેમે બોલાવી, આપે બેઠા આસન પર આવી ।

પછી સહુને પાસે બેસાર્યા, હેતે હેરનિ તાપ નવિાર્યા ॥૪૮॥

નરિખી મુનકિરે હેત અતજિણું મટિ શું પીશે મૂરતી

વળી ચાટશે જીભાએ કરી, જાણું ભેટશે ભુજાએ ભરી ॥૪૯॥

એમ મુનનિ હેત અપાર, દીકું તે આશ્રમને રહેનાર ।

પછી પૂજા કરવાને કાજ, મુનલિાવ્યા છે બહુ સમાજ ॥૫૦॥

ષટ્દશ પૂજા પરકાર, તેણે પૂજથિા પ્રાણ આધાર ।

પછી ધુપ દીપ ને આરતકિરી ધૂન્ય કરી વળી સ્તુતી ॥૫૧॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ઋષિનીં નામ કહ્યાં એ

નામે પાંચમું પ્રકરણમ્ ॥૫॥

ચોપાઇ- જયજય ગાય મુનગિાથ, જય જય નરવીર નાથ ।

જયજય બદરપિતરિય, તવ ગુણ કહ્યા કેમ જાય ॥૧॥

જય દીનબંધુ ઋષદિવ, જય અકળ નાથ અભેવ ।

જય કૃપાના સંધિ કૃપાળુ, જય દયાના નધિદિયાળુ ॥૨॥

જય પ્રભુ તમે જગદીશ, જય અખલિ બ્રહ્માંડાધીશ ।

જય આનંદકંઠ અવતારી, જય સંતજન સુખકારી ॥૩॥
 જય ધર્મસુત મહાધીર, જય જ્ઞાન વજ્રિજ્ઞાન ગંભીર ।
 જય અતચિજીત અભેદ, જય કહે નેતનિતવિદ ॥૪॥
 જય સુખનધિસિદ્ધિ શ્યામ, જય સદા અક્રોધ અકામ ।
 જય પુણ્ય પવત્તિર પ્રતાપ, જય નરિદોષ ને નષિપાપ ॥૫॥
 જય ધર્મતણા પ્રતપિાળ, જય ભારતપતભિપાળ ।
 જય પાપ ઉત્થાપન આપ, જય સંત હરણ સંતાપ ॥૬॥
 જય બળબળ ખંડનહાર, જય ભૂમઉતારણ ભાર ।
 જય દુષ્ટતન દંડધાર, જય નજિજન કાજ સુધાર ॥૭॥
 જય અકળ બળ અવનિશી, જય પીડ બ્રહ્માંડ પ્રકાશી ।
 જય કાળતણા મહાકાળ, જય ભૂપતપિતભિપાળ ॥૮॥
 જય મહાદુષ્ટ મોડણ માન, જય ભક્તવત્સલ ભગવાન ।
 જય અક્ષરધામી અકામી, જય સર્વતણા તમે સ્વામી ॥૯॥
 જય અવતારના અવતારી, મત્સ્ય કચ્છ વારાહ મુરારી ।
 જય નૃહરિવામન નાથ, જય પરશુરામ રઘુનાથ ॥૧૦॥
 જય હલધર કૃષ્ણ કૃપાળુ, જય બુદ્ધ કલકી દયાળુ ।
 જય અલેખધર અવતાર, જય અકળ સર્વ આધાર ॥૧૧॥
 એવા અનેક ધરી શરીર, બેસો બદરીતળે બેઉ વીર ।
 રહો તાપસ વેષે હમેશ, જટા મુકુટ સુંદર શીશ ॥૧૨॥
 દંડ કમંડલું મૃગછાલા, ઊર્ધ્વપુંડ્ર ને અક્ષની માલા ।
 ઉપવીત પુનતિને ધારી, સદા ભાઈ બેઉ બ્રહ્મચારી ॥૧૩॥
 સુખસાગર શાન્તસિ્વરૂપ, દયાળુ દીનબંધુ અનુપ ।
 જય નજિજન સુખદાતા, જય નરનારાયણ ભ્રાતા ॥૧૪॥

જય અણેદ્ય અભેદ્ય અતજિય બળ અકળ મુરતિ

જય તેજ અત્યંત મહંત, જય અજર અમર અનંત ॥૧૫॥

જય ગુણસાગર ગોવંદિ, જય સુંદર શ્યામ સ્વયંછંદ ।

જય દાસના પાશ વનિશ, જય અમાયકિ અવનિશ ॥૧૬॥

જય નજિજન જીવન પ્રાણ, જય મહા સુખરૂપ મેરાણ ।

મળી મુનકિરે એ ઉચ્ચાર, વર્તી રહ્યો ત્યાં જયજયકાર ॥૧૭॥

એમ સ્તુતકિરી મુનવૃદ, નરિખી નાથને પામ્યા આનંદ ।

કરી સ્તવન દંડપ્રણામ, પુરી કરી તે હૈયાની હામ ॥૧૮॥

પછી હાથ જોડી બેઠા પાસ, થઇ અંતરદૃષ્ટઉજાસ ।

શ્રીનારાયણ કૃપાએ કરી, વૃત્તચિંતરમાંહઉતરી ॥૧૯॥

દહિ અક્ષરધામ અલોકી, પામ્યા સુખ તેહને વલોકી ।

દહી તેજતણો ત્યાં અંબાર, તેહ મધ્યે સંહિસન સાર ॥૨૦॥

તયિં બેઠા દીઠા બહુનામી, જેહ અક્ષરધામના ધામી ।

અતસુંદર મૂરતસિારી, શોભાધામ શ્યામ સુખકારી ॥૨૧॥

તેને નરિખીને પામ્યા આનંદ, ફૂલ્યાં જેમ કુમોદની ચંદ ।

પછી બારે જોયું આવી જ્યારે, દીઠી તેની તે મુરતતિયારે ॥૨૨॥

જેવા અક્ષરધામમાં દીઠા, તેવા દીઠા સનમુખ બેઠા ।

તે તો નારાયણનું છે કૃત્ય, એમાં નહકોંઈ અચરત્ય ॥૨૩॥

પછી પાથે લાગ્યા જોડી હાથ, ત્યારે મધુરી વાણ્યે બોલ્યા નાથ ।

હે મુનથિ ! ભલે આવ્યા તમે, તમને જોઇ રાજી થયા અમે ॥૨૪॥

તમારાં દરશનને કાજ, અમે ઇચ્છતાતા મુનરિજ ।

મળવું તમારું દુર્લભ મને, થાય નહિતિ થોડે રે પુણ્યે ॥૨૫॥

ગોલોકાદિધામ કહીએ જેહ, યોગસદ્ધિધિ કાવે છે તેહ ।

તેથી વહાલા મુનતિમે બહુ, સત્ય માનજ્યો વાત એ સહુ ॥૨૬॥
વળી શવિ બ્રહ્માદકિ જેવા, આપે બલદિન કરે સેવા ।

એહ તેહ મુજને છે પ્યારા, પણ તમે છો આતમા મારા ॥૨૭॥
તમે અહોનશિ ચંતિવો મને, જ્ઞાનબોધે તારો છો જીવોને ।

જપ તપ ને યોગ યગન, વ્રતાદકિ બીજાં જેહ પુણ્ય ॥૨૮॥
તેહ સર્વે મળી જેહ કાવે, જેના સોળમા અંશમાં નાવે ।

માટે એનું નામ અભયદાન, બીજા નાવે તે એને સમાન ॥૨૯॥
માટે પરમાર્થી જાણ્યા અમે, મારા શુદ્ધ ભક્ત વળી તમે ।

માટે તમ જેવા કોઈ નથી, ઘણું કહીએ શું મુનમિખથી ॥૩૦॥
કહે કવસિંભળો સુજાણ, એમ બોલ્યા નારાયણ વાણ ।

અતભિાવે હેતે ભર્યાં વેણ, બોલ્યા કૃપાએ કમળનેણ ॥૩૧॥
પછી મુનબોલ્યા કરી સ્તુતિ, ધન્ય ધન્ય પ્રભુ પ્રાણપતિ

ધન્ય નરવીર અવતાર, બહુ જીવનો કર્યો ઉદ્ધાર ॥૩૨॥
ધન્ય પ્રકટ પૂરણચંદ, નજિજનને દેવા આનંદ ।

ધન્ય દીનબંધુ ભગવાન, મહાદુષ્ટનું મોડણ માન ॥૩૩॥
ધન્ય નરનારાયણ એક, તેનો જાણે વરિલા વવિક ।

ધન્ય અકળ કળા તમારી, બેઉ બાંધવની બલહિરી ॥૩૪॥
ધન્ય સર્વ જન સુખકારી, દીનજનતણા દુઃખહારી ।

સર્વે જીવની કરવા સાર, તમે રહ્યા આ ધામ મોઝાર ॥૩૫॥
હવે નાથ કહીએ છીએ તમને, કહેવું ઘટે તે કહેજ્યો અમને ।

એમ કહી જોડ્યા હાથ જ્યારે, મુનપિરત્યે પ્રભુ બોલ્યા ત્યારે ॥૩૬॥
મુનતિમે ત્રલોકને માંચ, આવો જાવો તે આપ ઇચ્છાય ।

હમણાં કોણ લોકમાંથી આવ્યા, તેની શી શી ખબર તમે લાવ્યા ॥૩૭॥

ત્યારે મુનબોલ્યા જોડી હાથ, આવ્યા ભરતખંડ જોઇ નાથ ।

ત્યારે નારાયણ કહે ઋષિસર્વે મારી પ્રજા છે ખુશી ॥૩૮॥

ચારે વર્ણ ને ચારે આશ્રમ, સહુ વરતે છે પોતાને ધર્મ ।

ભક્તધર્મ જ્ઞાન ને વૈરાગ્ય, એહ ઉપર કેવો અનુરાગ ॥૩૯॥

જેમ હોય તેમ કહો મુનિભરતખંડના મનુષ્ય સહુની ।

એવાં સુણી પ્રભુજીનાં વેણ, સર્વે ઋષિ ઢાળ્યાં નેણ ॥૪૦॥

આવ્યાં નયણે નીર ભરાઇ, અતશીક વ્યાપ્યો ઉરમાંઇ ।

થઇ ગદગદ કંઠે ગરિ, પછી બોલ્યા છે રહી ધીરા ॥૪૧॥

સુણો નારાયણ નરભ્રાત, એની અમે ન કહેવાય વાત ।

ચારે વર્ણ ને ચારે આશ્રમ, તેણે ત્યાગી દીધા નજિ ધર્મ ॥૪૨॥

અસત્ય ગુરુએ અવળું બતાવી, દીધો અધર્મ ધર્મ ઠરાવી ।

રાજા ઉન્મત્ત થઇ અપાર, કર્યો સત્ય ધર્મનો સંહાર ॥૪૩॥

આપે પાપ કરે અણલેખે, તેમ પ્રજા કરે દેખાદેખે ।

નરનારી નયિમમાં નથી, કહીએ તેની ભુંડાઇ શું કથી ॥૪૪॥

એને જોઇ અમે મુનરિજ, સહુ દુઃખીયા છીએ મહારાજ ।

એમ કહી આપે કર્યું રૂદન, કહું સાંભળજ્યો સહુ જન ॥૪૫॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસવામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ઋષિસિતુતનિામે છઠ્ઠું

પ્રકરણમ્ ॥૬॥

પૂર્વછાયો- એવું શ્રવણે સાંભળી, નરવીરે કર્યો વચિાર ।

એહ પાપને ટાળવા, મારે નશ્ચિએ લેવો અવતાર ॥૧॥

ઋષિતિમે રાજી રહો, અધર્મ કરીશ ઉત્થાપ ।

સુખી કરીશ સૌ સંતને, તમે પરહરો પરતિાપ ॥૨॥

એમ કહી નરવીર ઋષિબેઠા એહ આશ્રમ ।

તેહ સમે નજિ સ્થાનથી, આવયિં મૂર્તનિ ધર્મ ॥૩॥

તેણે દેખી ઉભા થયા, સર્વે ઋષિનિરાયણ નર ।

દંડવત પ્રણામ કરી, કરે સ્તુતજિહ્વી સહુ કર ॥૪॥

ચોપાઇ- જોઇ ધર્મ ને મૂર્તદિય, તેણે આનંદયિા સહુ કોય ।

શુદ્ધ સત્ત્વમય તનુ શાંતશિરદ પુન્યમ શશસિમ કાંતી ॥૫॥

કંઠે કંજ તુલસીની માળ, પીળી જટાનો મુગટ વશિાળ ।

નવ નીરજસમ દોય નેણ, અતશિાંતવિાન સુખદેણ ॥૬॥

પહેર્યાં શ્વેતાંબર તન શોભે, જોઇ જનતણાં મન લોભે ।

શોભે સુંદર રેખા બે હાથે, પહેરી સતિ ઉપવીત નાથે ॥૭॥

એવા ધર્મ પરમ પાવન, તેનું મુનકિરે છે સ્તવન ।

ધન્ય ધર્મ મહિમિ તમારો, સર્વે લોકમાં સુજશ સારો ॥૮॥

હરહિર બ્રહ્મા મન ભાવો, તમે સર્વેના ભૂષણ કહાવો ।

સુર સર્વે ને વળી ઇંદ્ર, મનુ કશ્યપ ને રવચિંદ્ર ॥૯॥

કોઇ ત્યાગી ન શકે તમને, સર્વે મુનનિ વહાલા છો મને ।

શેષ શારદા ને ગણપતિમે સહુને વહાલા છો અતી ॥૧૦॥

વાયુ વહનનિ વળી વારિતે મર્યાદા ન લોપે તમારી ।

સપ્ત ઋષિસિતી પતવિરતા, સનકાદિક્કિ તમને સેવતા ॥૧૧॥

યોગી યતતિપી તપ સાધે, તે તો સર્વે તમને આરાધે ।

ગૃહી વાનપ્રસ્થ ને સંન્યાસી, બ્રહ્મચારી તમારા ઉપાસી ॥૧૨॥

દ્વજિ ક્ષત્રયિ ને વૈશ્ય ભજે, શુદ્ર તે પણ તમને ન તજે ।

પશુ પંખી પન્નગ નરનારી, સર્વે રહ્યા છે તમને ધારી ॥૧૩॥

તમને તે વંદે વેદ ચાર, ષટ્ શાસ્ત્ર પુરાણ અઢાર ।

કોઈ ન કરે તમારો ઉત્થાપ, મહામોટો તમારો પ્રતાપ ॥૧૪॥
તમને તજી કરે જે જે કાજ, તે તો ભષ્ટ થવાનો સમાજ ।

તમને તજી ભજે જે દેવ, તે તો તેની છે નષ્કિંણ સેવ ॥૧૫॥
તમને તજી ભજે ભગવાન, તોય તેટલું જાણવું જ્યાન ।

એવી મોટી છે તમારી લાજ, સર્વ લોકમાં તમારું રાજ ॥૧૬॥
પ્રભુ પ્રસન્ન કરવાને સારું, સહુ કરે સેવન તમારું ।

વળી આલોક પરલોકમાંય, સુખ થવા સેવે છે સદાય ॥૧૭॥
જે જે સુખી થયા થાશે કોય, તેતો ધર્મ વનિ નશ્ચિયે નોય ।

માટે શું કહીએ મુખે મહિમિ, તમ તુલ્ય નહતિરલોકમાં ॥૧૮॥
એમ કરી તે પ્રશંસા બહુ, પછી આસને બેઠા છે સહુ ।

સર્વે નારાયણ સામું જોઈ, સહુએ ચતિતની વૃત્તપિરોઈ ॥૧૯॥
ધર્મ મૂર્તિ નરમુનિ પ્રભુ સામી છે દૃષ્ટસિહુની ।

પછી નારાયણ પદ્મનેણ, બોલ્યા અમૃત સરખિં વેણ ॥૨૦॥
ભલે આવ્યા તમે મારા તાત, ભલે આવયાં મૂર્તમિત ।

થયું આજ પવતિર આશ્રમ, તમે પધાર્યા મૂર્તધિર્મ ॥૨૧॥
પણ આ ઋષિઆવ્યા છે મળી, તેની વારતા લયિ સાંભળી ।

સ્વર્ગ મૃત્યુલોક ને પાતાળ, તેમાં વચિરે છે એ દયાળ ॥૨૨॥
હમણાં ભર્તખંડમાંથી આવ્યા, સર્વે પ્રજાની ખબર લાવ્યા ।

કહે છે અતિવાધ્યો અધર્મ, ભ્રષ્ટ થયા છે વર્ણ આશ્રમ ॥૨૩॥
રાજા પ્રજા તજી સત્ય રીતી, આપ સ્વાર્થે કરે છે અનીતિ

ત્યાગી ગૃહી તજી નજિધર્મ, વષિય સારું કરે છે વકિર્મ ॥૨૪॥
નરનારી અપાર છે કામી, કરે ગોત્રમાં ગમન હરામી ।

નથી ધર્મમાં મતક્રિયની, એવી ખબર લાવ્યા આ મુનિ ॥૨૫॥

પ્રભુ વાત કરે છે એવી રીતે, સહુ સાંભળે છે એક ચત્તિતે ।

શ્રવણ નયન નથી બીજે ક્યાંઈ, સહુ રહ્યાં છે પ્રભુમાં પ્રોવાઈ ॥૨૬॥
એવે સમે કૈલાસેથી કરોધી, આવ્યા દુર્વાસા દુરબુદ્ધિ
તેની નથી કોઈને ખબર, ઉભા થઈ રહ્યા ઘડભિર ॥૨૭॥

પછી દુર્વાસા દુઃખાણા ઘણું, ન થયું સન્માન પોતાતણું ।

વળતઠિયામાં વાત વચિરી, આ તો સર્વે દસિ છે અહંકારી ॥૨૮॥
જોને કેવી આવી છે કુમત્તિએમ કહીને કોપ્યા છે અતિ
રૂદ્રાંશ દીર્ઘ જેનો કરોધ, ચડ્યે ન માને બીજાનો બોધ ॥૨૯॥

તને તામસી મને રસિાળ, રહે રોષ જેને સદાકાળ ।

ક્ષમા નહિને ક્ષોભ અપાર, નહિશાંતિને સહન લગાર ॥૩૦॥
એવા દુર્વાસા મહાઘોર, બોલ્યા કોપનાં વચન કઠોર ।
કહે સાંભળજ્યો સર્વેજન, જેહ બોલ્યા દુર્વાસા વચન ॥૩૧॥

કરી રસિમાં લોચન લાલ, ચડાવ્યાં વળી ભ્રકુટભિાલ ।

ધુરુજે તન ફરફરે હોઠ, વાધ્યો વકિરાળ કાળકોઠ ॥૩૨॥
પછી સહુ પ્રત્યે બોલ્યા એમ, તમને ધર્મવાળા કહીએ કેમ ।

તમે માનમાં મસ્ત છો ઘણા, નથી તમને ભાર કોઈ તણા ॥૩૩॥
મને માનો છો સહુથી સરસ, બીજાને તો માનો છો નરસ ।

એવું અભિમાન તમને ઘણું, જોજ્યો ફળ હવે તેહ તણું ॥૩૪॥
હું દુર્વાસા આવ્યો દૂરથી, ન થયું સન્માન વચિરો ઉરથી ।

એવું જોઈ ક્ષમા ઉર લાવું, એવો શાંતવિાળો હું ન કહાવું ॥૩૫॥
મારૂં નામ સુણી શાંતનિાસે, ક્ષમા આવે નહિમિજ પાસે ।

એવો દુર્વાસા ઋષિહિં છું, તે હવે દંડ તમને દઉં છું ॥૩૬॥
પુણ્ય પવતિર એવો આ દેશ, સેવે દેવાદમિોટા મુનીશ ।

તેથી પડો હવે તતકાળ, થાવો મનુષ્યને ઘેર બાળ ॥૩૭॥
તમે મનુષ્ય દેહને ધરો, આજ પછી આવું નવ્ય કરો ।

ત્યાં અધર્મ ને કળનિ જેહ, ભર્યા અસુર વસે છે તેહ ॥૩૮॥
તેથી દુઃખ પામો ઘણું ઘણું, એ ફળ મારા અપમાન તણું ।

પામો અસુરથી અપમાન આપ, પછી ન બોલ્યા આપી એ શાપ ॥૩૯॥
એવો મોટો બકોર સાંભળી, બન્યા નારાયણ ધર્મ વળી ।

મુનઉદ્ધવ સૌ ભય પામ્યા, દેખી દુર્વાસાને શરિ નામ્યા ॥૪૦॥
ઉઠી આસનથી તેહ વાર, કરે બહુ પેર્યે નમસ્કાર ।

આદર સહતિ વનિતજિહ, કરે શાંતપિમાડવા એહ ॥૪૧॥
તેમ તેમ ક્રોધ બહુ કર્યો, રોષ રતપિણ ન ઉતર્યો ।

ત્યારે ધર્મ બોલ્યા નામી શીષ, મોટા મહામુનમ્મિ કરો રીષ ॥૪૨॥
ઋષજિનો હોય અપરાધ, દેવો દંડ તેનો નહબિાધ ।

પણ વણ અપરાધે શાપ, ન દેવો મુનવિચિારો આપ ॥૪૩॥
અમે સુણતાં હતાં સહુ વાત, કહેતા હતા નારાયણ સાક્ષાત ।

સર્વે રહ્યા હતા સામું જોઇ, ચતિત્વૃત્તપિરભુજીમાં પ્રોઇ ॥૪૪॥
એવા સમામાં આવયા તમે, તેણે ન થયું સન્માન અમે ।

માટે ક્ષમા અપરાધ કરો, મોટા મનમાં રોષ મ ધરો ॥૪૫॥
હોય ઋષબિરાહમણનું અંતર, નવનતિ સમ નરિતર ।

માટે દયાળુ દયા કરીજે, અમને શાપ ટાળી સુખ દીજે ॥૪૬॥
એમ ધર્મ બોલ્યા શુભમત્કિરી એવી પ્રાર્થના અતી

ત્યારે બોલ્યા દુર્વાસા વાણ, મારો ક્રોધ ક્ષણકિ મ જાણ ॥૪૭॥
આપી શાપ ને પાછો નવિારૂં, એવું જાણો માં અંતર મારું ।

પણ તમે તો છો ભક્તવિાન, વળી નમ્રતાવાળા નદિાન ॥૪૮॥

એવા દેખી દયા આવે અમને, માટે કહું સુણો ધર્મ તમને ।

પૂર્વ દેશે લેશો અવતાર, દ્વજિકુળમાંહનિરિધાર ॥૪૯॥

ભક્તધિર્મ થાશો દો દંપત્રિથાશે પુત્ર આ જે બદરપિત્રી

ત્યારે શાપનો તાપ ટળશે, અંતરે સુખશાંતવિળશે ॥૫૦॥

પછી પામશો દવિય ગતનિ, એમ કહ્યું તે ધર્મ ભક્તનિ ।

કહ્યું ઋષિઉદ્ધવને તે વાર, તમે લેશો દ્વજિમાં અવતાર ॥૫૧॥

જ્યાં જ્યાં હશે ત્યાં ત્યાંથી તણાઇ, આવશો પ્રભુ પાસળે ધાઇ ।

પછી નરવીરના સખા થાશો, મારા શાપથી તરત મુકાશો ॥૫૨॥

થાશે દવિય ગતપિાછી દેવ, પામશો સુખ કહું તતખેવ ।

એમ કહી દુર્વાસા મુનીશ, કર્યો કૈલાસ પ્રત્યે પ્રવેશ ॥૫૩॥

ચાલ્યા એવું કામ કરી આપ, પણ નાપ્યો તે મુનચ્ચે શાપ ।

ધાર્યો સૌએ એ શાપને શીષ, માટે મોટાએ ન કરી રીષ ॥૫૪॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે દુર્વાસા શાપનામે સાતમું

પ્રકરણમ્ ॥૭॥

પૂર્વછાયો- પછી સંભારી એ શાપને, સર્વે કરવા લાગ્યા શોક ।

પુણ્ય ભૂમિઆ પરહરી, જાવું જોશે જાણું મૃત્યુલોક ॥૧॥

પાપ પેખી પૃથ્વીતણાં, કેમ રહેશે સુખ શરીર ।

અવળે સવળું એટલું, સંગે ચાલશે નરવીર ॥૨॥

કાંઇક તેનો હર્ષ છે, કાંઇક શોક છે મન ।

દુર્વાસાને દર્શને, થયું હર્ષ શોક ચંતિવન ॥૩॥

વળતા નારાયણ બોલયા, તમે શોક મ કરો લગાર ।

ઇચ્છા અમારે એવી હતી, અવનચ્ચે લેવા અવતાર ॥૪॥

ચોપાઇ- મારી ઇચ્છા વનિ એવી વાત, ન થાય માનજો મારા તાત ।

આવ્યા ઋષ્ણિ કરી જે રાવ, ત્યારનો મે માંડ્યો છે ઉપાવ ॥૫॥

આવ્યા દુરવાસા મારી ઇચ્છાએ, આવી ન પામ્યા સન્માન કાંચે ।

દીઘો શાપ મે ન વાર્યા તેને, બોલ્યા જેમ મે બોલાવ્યા એને ॥૬॥

જાણું નમિત્તિ વનિ નરિધાર, કેમ લઇએ સહુ અવતાર ।

માટે ચંતિ કરશોમાં કાંચે, શાપ થયો છે મારી ઇચ્છાએ ॥૭॥

કાંજે પૃથ્વીએ વ્યાપ્યું છે પાપ, તેણે સાધુ પામે છે સંતાપ ।

માટે પુત્ર તમારો થાઇશ, હરનિામે નશ્ચિએ કહેવાઇશ ॥૮॥

મારા સાધુની રક્ષાને સારું, થાશે ભૂમચ્ચિ વચિરણ મારૂં ।

ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ને ભક્તિપ્રવરતાવીશ ભૂમચ્ચિ અતિ ॥૯॥

માટે ચંતિ મ કરશો લગાર, લચ્ચિ દ્વજિ કુળે અવતાર ।

આપ ઇચ્છા ધારી ઉર વષિ, લચ્ચિ જન્મ જુદા જુદા દેશે ॥૧૦॥

સુણી નારાયણની એ વાણ, સહુ પાચે લાગ્યા જોડી પાણ ।

પછી આપ આપણે આશ્રમ, ગયા મુનિને ભક્તધિરમ ॥૧૧॥

પછી ભક્તધિરમ ઋષ્ણિહ, ઉદ્ધવાદકિ સરવે તેહ ।

કાળે કરી આ ભૂમમિઝાર, સહુ લેવા ઇચ્છ્યા અવતાર ॥૧૨॥

દેશ દેશ લેવાને જનમ, ઇચ્છ્યા જાણી વેળા એ વષિમ ।

ધર્યાં દ્વજિજાતમિંહતિન, કહું સાંભળજ્યો સહુ જન ॥૧૩॥

થઇ વાત એ બદરકિશ્રમ, લેશે જન્મ ઋષ્ણિભક્તધિરમ ।

એવું જાણી જે હતા અદેવ, તે પણ ત્યાર થયા તતખેવ ॥૧૪॥

કહે અસુર અભાગી એમ, કાઢશે એ અધર્મને કેમ ।

એવું શું આપણું પડી ભાંગશે, જે એ સર્વે અધર્મ ત્યાગશે ॥૧૫॥

નથી ગયું નખોદ આપણું, જે ચાલશે એનું બળ ઘણું ।

માટે જ્યાં જ્યાં એ લે અવતાર, ત્યાં ત્યાં તત્પર રહો તૈયાર ॥૧૬॥
એનાં સંબંધીમાં કરો પ્રવેશ, જ્યાં જ્યાં જન્મે એહ મુનીશ ।

રાખી ખટકો થાયો હુશયાર, પ્રવરતાવો અધર્મ અપાર ॥૧૭॥
જ્યાં ત્યાં થકી એને ઝાલો, મતચિતશિ અવળી આલો ।

કહું છું મને તો સુઝે છે એમ, કહો તમને સુઝે છે કેમ ॥૧૮॥
એવું સાંભળી બોલ્યા અસુર, જેમ કહો તેમ કરીએ જરૂર ।

મર બણવાની હોય તે બણે, પણ એને તો જોશું આપણે ॥૧૯॥
કરશું જુદા જુદા પરવેશ, દેશું દુઃખ બહુ અહોનશિ ।

એમ પરચિણચિ એ અસુર, બોલ્યાં નરનારી કરી જોર ॥૨૦॥
એક કહે થાઉ એની માત, નતિય શખિવું પાપની વાત ।

એક કહે થાઉ એની માસી, નાખું મોહ ને માયાની ફાંશી ॥૨૧॥
એક કહે થાઉ એની બેન, રોઇ કળકળી કરાવું ફેન ।

એક કહે થાઉ હું દકિરી, મારી ચંતિમાં ન ભજે હરતિ ॥૨૨॥
એમ બોલી અસુરની નારી, કરીએ બહુવધિ વળિ ભારી ।

ત્યારે બોલ્યા અસુર વળતા, અમે બહુ જાણુ છું ખળતા ॥૨૩॥
કહે એક થાઉ એનો બાપ, મારી કુટી ને કરાવું પાપ ।

કહે એક થાઉ એનો ભાઇ, નાખું અતશિ અધર્મમાંઇ ॥૨૪॥
કહે એક થાઉ એનો કાકો, બતાવું પાપ મારગ પાકો ।

કહે એક થાઉ એનો મામો, કરાવું અતચિધર્મ સામો ॥૨૫॥
કહે એક થાઉ એનો બાળ, કરું ભક્તનિ ધર્મનો કાળ ।

કહે એક હેતુ એનો થઇ, નયિમ એક રહેવા દયિ નહિ ॥૨૬॥
કહે એક થાઉ એનો સખો, કરે ભજન ત્યાં રચાવું ડખો ।

કહે એક થાઉ એનો સગો, કરૂં એના કલ્યાણમાં દગો ॥૨૭॥

કહે એક થાઉ એનો ગુરુ, જગે અઘ એટલાં હું કરૂં ।

કહે અવદિયા થાઉ હું નાર, મ જાળથી કાઢે પગ બાર ॥૨૮॥

નાનાં બાળક બહુ ઉપજાવી, દીવું હેત હું એમાં બંધાવી ।

છોરા છોરી ઝીણું ઝીણું બોલી, ખાશે એના કળેજાંને ફોલી ॥૨૯॥

એમ સહુ મળી આપણે કરશું, જેણે થાય એ જીવનું નરશું ।

એમ ખરા ખબરદાર થાયો, આવ્યો અવસર મ ભૂલો દાવો ॥૩૦॥

એના કુટુંબમાં પ્રવેશ કરીએ, ગુરુ સંબંધીનું રૂપ ધરીએ ।

એના ઉરથી અધર્મ ન ટળે, એમ કરવું આપણે સઘળે ॥૩૧॥

એમ પરસ્પર પરચિણ્યું, જોર અતશિ પોતાનું જાણ્યું ।

કર્યો અસુરે મનસુબો એવો, ઘટે પાપી અદેવને જેવો ॥૩૨॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તક્રિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે અસુર ઉદ્ભવ નામે આઠમું

પ્રકરણમ્ ॥૮॥

સામેરી- શુભમતિમે સહુ મળી, સુંણો અદેવનો ઉપાય ।

વૈર જેને નથી વસિર્યું, છે શત્રુતા શ્રીહરમિંચ ॥૧॥

દેવાસુર સંગ્રામ માંહિ હરસિહાયથી મુવા અદેવ ।

તેણે કરી હરચિરજિણી, તતપર થયા તતખેવ ॥૨॥

વળી દ્વાપર કળની સંઘે, આપે હણ્યા હરચિ અસંત ।

જે પશુ પક્ષી અજગર નરમાં, રહ્યાતા સંતાઇ અનંત ॥૩॥

જેને શ્રીકૃષ્ણે હાથે હણ્યા, તે તો પામયા પદ નરિવાણ ।

પણ જયાં તયાં યુધ્ધે મુવા, તે સર્વે થયા અસુરાણ ॥૪॥

અતવિષિય વાસના વાળા, વૈર કૃષ્ણ સાથે વાળવા ।

અસદ્ગતપિામી અવતર્યા, દૈત્ય હજારે હજાર હવા ॥૫॥

અસુર વૈરી આગલ્યા, આવ્યા અઘભર્યા અદેવ અતી

ધર્મ હરની જનમ જાણી, પીડા કરવા છે મતી।૬।।

દેવ દાનવ દૈત્ય દુષ્ટ, યક્ષ રાક્ષસ જે કહેવાય ।

વૈર વાળવા વેષ બદલી, રહ્યા ત્રણ સ્થળને માંચ ॥૭।।

વામી શૈવી ને વૈષ્ણવી, દનુજે દીક્ષા લીધી કઇ ।

ધર્મનો અતદિવેષ કરવા, સાધુ સરખા થયા સઇ ॥૮।।

કેટલેક ધર્યા તન દ્વજિમાં, કેટલાક રાજામાં રહ્યા ।

કેટલાક વસથિ વૈશ્યમાં, કેટલાક શુદ્ધમાં થયા ॥૯।।

ત્યાગી વૈરાગી તપસ્વી, કુંડ હુંદ ને કબરિથિા ।

પીર ફકરિ પંડતિમાં, દનુજ દેહ ધરી રહ્યા ॥૧૦।।

અધપિતૈમાં થઇ, શષ્ટિયાખા બહોળા કર્યા ।

નશિકંક થઇ નર નારકી, અધર્મને અતઆચર્યા ॥૧૧।।

પુંશ્યલી સ્વૈરણી કામની, બળી બગાસે નારી નસિરી ।

એવા અસુર નર જેહ, તે બેઠા એ ત્રણ્યેને વરી ॥૧૨।।

જેવા અદેવ નર અભાગી, તેવી પત્નિયો તેને મળી ।

ધર્મનો અતદિવેષ કરવા, વડો આગ્રહ માંડ્યો વળી ॥૧૩।।

કહે દેવ પત્નિના શ્રાદ્ધમાં, મદ્ય માંસ જેવું કાંઇ નથી ।

જો ઇચ્છો અચરિ ફળ પામવા, તો પૂજજ્યો સહુ એહથી ॥૧૪।।

જજિઆસુ જીવ જગતમાં, દૈવીસર્ગના જે હતા ।

તેને એવો ઉપદેશ આપી, પાપીએ કર્યા પાપ કરતા ॥૧૫।।

ધર્મની ઓહ્ય લઇ અધર્મી, ધરિવી ધન નારી હરે ।

શાસ્ત્રના અર્થ ફેરવી, પ્રેરે જેમ પોતે કરે ॥૧૬।।

કહે વેદમાં એહ ભેદ છે, પશુ મારી કરવો જગનને ।

વામ વારુણી સંગ વનિા, નહિામો આત્મદરશનને ॥૧૭॥
પોતાના ઇષ્ટદેવ મંદરિમાં, દયિ પરત્રયિા ઋતુ દાન જો ।

એહ તુલ્ય કોઇ પુણ્ય નહિ, એહ મોટો ઉપકાર માનજ્યો ॥૧૮॥
એવી રીતે અસુર નર, ધર્મનું ખંડન કરે ।

વૈર છે જેને કૃષ્ણશું, એવે આદરે અહોનશિ ફરે ॥૧૯॥
વળી વરુણાશ્રમમાં રહી, અસુર કરે છે અસુરપણું ।

શત્રુભાવ શ્રીકૃષ્ણ સાથે, વૈર વાવરે છે અતધિણું ॥૨૦॥
દ્વજિકુળે જેણે તન ધર્યાં, તે મકાર મહાત્મ્ય કહે કથી ।

મદ્ય માંસ મૈથુન જેવું, કલ્યાણ અરથે કોઇ નથી ॥૨૧॥
કહે વેદમાં એહ ભેદ છે, વળી ભ્રષ્ટ ભક્તિ છે બધી ।

અણસમજુ એમ જાણે જે, આ વણસી ગયા વટલી ॥૨૨॥
ઉત્તમ મધ્યમ માને અજ્ઞાની, પણ આત્માતો એક છે ।

તેમાં વરુણાશ્રમ વધિ, એજ મોટો અવવિક છે ॥૨૩॥
એવો અસુર ઉપદેશ આપી, કાપી પાપીએ જડ ધર્મની ।

આપી મતિવળી અત્રિવાટ બતાવી કુકર્મની ॥૨૪॥
વળી અસુર અવતર્યા, ક્ષત્રકુળ માંહિરિ ।

દ્વેષી જેહ છે ધર્મના, તેણે પાપી કર્યા નારી નરા ॥૨૫॥
નરપતિકુમતિત્રિપર પત્નિ પરણે હરે ।

પ્રજા પીડે પાપી અત્રિગિતપિારકા ધરમાં કરે ॥૨૬॥
વનિા વાંકે વાંક દઇને, પ્રજાને પીડે ધણું ।

પ્રપંચ કરે ધન હરે, એમ કરે વતિત આપણું ॥૨૭॥
સબળ નરિબળ ન્યાયમાં, અધર્મને આગળ કરે ।

લાંચ લઇ દોષ દઇ, ન્યાયનો અન્યાય કરે ॥૨૮॥

વેદ શાસ્ત્ર સંતની વળી, કુળ મર્યાદા નહરિતી

સત્યવાદી સંત દેખી, અંતરમાં દાઝે અતી ॥૨૯॥

પાપ કરતા ધન હરતા, રમતા પરનારી સંગે ।

કપટી લંપટી કુડાબોલા, ગુહ્ય વારતા એવા સંગે ॥૩૦॥

પ્રભુપણું પોતામાં પરઠી, કૃષ્ણસમ કીર્તગિમે ।

રમણીને કહે રાઘક્રી, રસથિા થઇ પોતે રમે ॥૩૧॥

એમ અદેવ અરપિણું, પ્રગટ પાળે પ્રસદ્ધિ શું ।

ધર્મ ભક્તકૃષ્ણ સાથે, વૈર જેને બહુ વધિશું ॥૩૨॥

વળી વૈશ્ય જાતમાં, અસુરજન જે અવતર્યા ।

વશિવાસઘાતી લખે પાતક્રુડ કપટ દગે ભર્યા ॥૩૩॥

છળ કળ ને છેતરવું, દેશભાષાની જાણે કળા ।

ધર્મમાં નહદ્વિકડા, અધર્મ કરવા ઉતાવળા ॥૩૪॥

શુદ્ધમાં સંતાઇ રહ્યા, દૈત્ય દાનવ દૃગે ભર્યા ।

કૃષ્ણશું કલેશ કરવા, કઇક એમાં અવતર્યા ॥૩૫॥

અતપિાપી માંસ સુરાપી, મારે પશુ વન ગામનાં ।

ખર સૂકર કુકર કપક્રિરચિકાસમ કામના ॥૩૬॥

જેવા એ વરણ તેવા જ આશ્રમ, પાપનિા પાપી ગુરૂ ।

અધર્મને મહા ધર્મ માન્યો, વાત તેની હું શું કરૂં ॥૩૭॥

બ્રહ્મચારી ભંગી નવલ રંગી, સંગી ધન નારીતણા ।

પંચ કેશે ફરે વદિશે, પવિ પ્યાલા મદ્યના ઘણા ॥૩૮॥

ગૃહી અતનિરિદય થઇ, અભ્યાગતનું અપમાન કરે ।

અનૂન ન આપે સામું સંતાપે, પેટ કુટુંબનું પોતે ભરે ॥૩૯॥

વાનપ્રસ્થ વશિવમાંહિ ધર્મ કોઇ ધારતું નથી ।

અતિક્રિમી લુણહરામી, પાપી પરદારા પથી ॥૪૦॥
થઇ સંન્યાસી ફરે ઉદાસી, પ્યાસી પૈસા નાર્યના ।

કરી કાષાયાંબર સુંદર અંગે, હૈયે ભર્યા હંગિાર્યના ॥૪૧॥
મતમિલી અતફિલી, શેલી ભુંશસિદ્ધિ થયા ।

ધર્મહણિા બુદ્ધક્રિષણિા, દલિમાં ન મળે દયા ॥૪૨॥
કુપંથ કળકિાળમાં, બગડેલ મત બોળા થયા ।

કુંડ ઢુંઢ ને જાલાહ જેવા, કુમતમિતગિરહરિહયા ॥૪૩॥
વેદ વપિર સંત શાસ્ત્ર, માને નહમિૂઢમતિા

અવતાર સર્વે કહે ઓરા, પોતાનું આધું અતિા ॥૪૪॥
પ્રભુનો પ્રતાપ મુકી, કર્મના ગુણ ગાય છે ।

અનેક જીવ કરી આગળ્વે, વળી જમપુરી જાય છે ॥૪૫॥
સુંદર નારી જોઇ સારી, વાતમાં લઇ વશ કરે ।

વધિવા શું વહિર કરતા, મુર્ખ મનમાં નવ ડરે ॥૪૬॥
અતપિાપી પલલ સુરાપી, ગર્ભ ગાળે વળી નારના ।

એવા જગતમાં સાધુ કહાવે, તે શબ્દ ઘા તરવારના ॥૪૭॥
અંતર ખોટા બાહેર મોટા, અધર્મ રહ્યા આચરી ।

એવે સાધુ નામને, ખોટ્ય મોટી દધિી ખરી ॥૪૮॥
નામ વૈરાગી વૈરાગ્ય નહિવાટે ઘાટે વશ્યા જઇ ।

ગુરુ થઇ દંભ કુંક દઇ, એમ જીવ ઠગ્યા કઇ ॥૪૯॥
ડાહ્યા પ્રપંચ દંભમાં, માયા શષ્ટિયની લેવા સઇ ।

આશા તૃષ્ણા અતધિણી, કામ ફરોધ ઘટમાં કઇ ॥૫૦॥
ખબરદાર ખાન પાનમાં, દામ વામના ભુખ્યા ભમે ।

એવા અસુર ગુરુ થઇ, ધર્મને અહોનશિ દમે ॥૫૧॥

ભામનિથિને ભાવતી, વળી ભક્ત ભક્તઆદરે ।

ખેલ ઉત્સવ ઓસર મેળા, ભેળા થઇ ભુંડાઇ કરે ॥૫૨॥

ભક્તનિામે ભષ્ટવાડો, આચરણ એ અસુર તણાં ।

નરનારી વકિર વનિા, ગોતતાં ન મળે ઘણાં ॥૫૩॥

અઘવંતા નર અતઘિણા, માત પતિા ગુરુના ઘાતકી ।

કુકર્મી કામી હરામી, કહીએ મહા પંચ પાતકી ॥૫૪॥

બેન બેટી માસી માતા, અનુજવધુ સુતપ્રથિા ।

ગોત્ર નારી નવ ગણે, અદેવ જગમાં એવા થયા ॥૫૫॥

ભરાત તાત કાકો મામો, કામે જુવે સુત કામનિા ।

એવી કુલટા કરી અસુરે, ભવમાં બહુ ભામનિા ॥૫૬॥

વઘિવા નારી અપાર કામી, નર વનિા નવ રહી શકે ।

વર્ષે વર્ષે ગર્ભ ગાળે, બયિ નહિપિાપ થકે ॥૫૭॥

એમ અસુર ઉપદેશથી, નરનારી નયિમમાં ન રહ્યાં ।

અન્યો અન્ય એબે ભર્યાં, સર્વે જન સરખાં થયાં ॥૫૮॥

ભલું કુળ બ્રાહ્મણ તણું, જેમાં સદ્ગ્રંથ અતનિરિમળા ।

તેમાં અસુર અવતરી, કર્યા ગ્રંથ અર્થ અવળા ॥૫૯॥

રૂડું કુળ રાજાતણું, જેમાં ભક્ત બહુ હરનિા થયા ।

તેમાં દૈત્ય પ્રકટનિ, અધર્મ સર્વે રાખી રહ્યા ॥૬૦॥

પુષ્ટકિરવા પાપની, નવા ગ્રંથ નપિજાવીયા ।

સંસ્કૃત પ્રાકૃત શબ્દે, જીવ બહુ ભરમાવયિા ॥૬૧॥

એવે પાપે કરી પૃથ્વી, વારમવાર કંપે વળી ।

સત્ય ધર્મ તીર્થ દેવતા, પામ્યા પીડા સહુ મળી ॥૬૨॥

પડે દુકાળ બહુ દામનિા, ચાલે વાયુવેગે વૃક્ષ પડે ।

એવા ઉપદ્રવ અતશિ, પ્રાણધારી સહુને નડે ॥૬૩॥
અતપીડા અધર્મથી, ચરાચર સહુ પામયા ।

ત્યારે ભક્તધર્મ ઋષિપ્રકટયાં કરી દયા ॥૬૪॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે અસુર ઉદ્ભવ નામે નવમું
પ્રકરણમ્ ॥૯॥

ચોપાઇ- સુંદર શોભે છે સરવાર દેશરે, જ્યાં ધર્મે કર્યો પ્રવેશરે ।
ધન્ય ધન્ય ધરા એ પાવન રે, ધન્ય દેવહા નદી તટે વન રે ॥૧॥
અંબ કદંબ અશોક કેરીરે, જાંબુ લીબુ વળી જામફળીરે ।

કરમુક કુટટમિ કણેરી રે, બહુ બદરી ને નાળીચેરીરે ॥૨॥
તથિાં સારસ હંસ શુક મોરરે, કરે કોયલ કોકલિા ઝંગીરરે ।
ઘણે વૃક્ષે વટિણાં જ્યાં ગામરે, જાણું બીજું આ ધર્મનું ધામરે ॥૩॥

તથિાં શોભે શહેર રૈકહટરે, તેમાં વર્તે આનંદ અમટરે ।
ખાન પાને પટે સુખી લોકરે, ભય વગિરહ ને નહશોકરે ॥૪॥
તથિાં વસે છે વર્ણ ચારરે, તેણે શોભે છે શહેર અપારરે ।

દ્વજિ ક્ષત્રયિ વૈશ્ય વળી શુદ્રરે, તર્યા ધર્મથી શોકસમુદ્ર રે ॥૫॥
વસે વપિર તથિાં સરવરચિરે, અતભિાવ ભક્તનિા ભરચિા રે ।
દયાવાળા દલિના ઉદારરે, પાપ રહતિ પુણ્ય ભંડારરે ॥૬॥

ઉચ્ચે કુળે આચાર છે અતરિં, સદા સ્વધર્મ માંહણિ મતરિં ।
ગોત્ર સાવર્ણનિ સામવેદ રે, શાખા કૌથમી સાંભળો ભેદરે ॥૭॥
ત્રણ પ્રવર તેનાં સુજસ રે, ભાર્ગવ વૈતહવ્ય સાવેતસરે ।

પાંડે ઇટાર ગામના કહીએરે, પૂજ્ય શરિનેત્ર રાજાના લહીએ રે ॥૮॥
અતકૃપાળુ કનહરિમરે, તેના સુત બાલશર્મા નામરે ।

વેદ શાસ્ત્રને પઢ્યા પુરાણરે, શુદ્ધ આત્માવાળા તે સુજાણરે ॥૯॥
સત્યવાદી અતિઈંદ્રચિજીત રે, ધીર ગંભીર ધર્મમાં પ્રીત રે ।

શીલ સંતોષ દલ ઉદારરે, શુભ શાંતગિણના ભંડાર રે ॥૧૦॥
એવા બાળશર્મા મહામતરિ, જેને ઘેર છે ભાગ્યવતી સતીરે ।

ગુણવાન પતવિરતા ધારી રે, પુણ્ય પવતિર નરિમળ નારીરે ॥૧૧॥
એવાં નરનારી ગુણ ભંડારરે, તયિાં ધર્યો ધર્મે અવતારરે ।

સંવત્ સત્તર વર્ષ છનું રે, પ્રમોદ નામ સંવત્સરનું રે ॥૧૨॥
દક્ષણિાયનમાં રવરિમેરે, વરતે શરદઋતુ તે સમેરે ।

માસ કાર્તિકિશુદસિારરે, એકાદશી સુંદર બુધવારરે ॥૧૩॥
નક્ષત્ર ઉત્તરા વ્રજ યોગ રે, વષ્ટિકિરણ હરણ રોગરે ।

કુંભ લગ્નમાંહભિાગ્યવતી રે, જન્મ્યા ધર્મદેવ મહા મતરિ ॥૧૪॥
ધર્મ જન્મ જાણી ત્રણ લોક રે, થયા વબ્રિધ સાધુ અશોક રે ।

આવ્યા સુર તેત્રીશ કરોડરિ, તેતો કરે સ્તવન કર જોડી રે ॥૧૫॥
આવ્યા બ્રહ્મા ને તયિાં બ્રહ્માણીરે, આવ્યા શવિને ગરિજિારાણીરે ।

ગાય શારદા શેષ ત્યાં ગાનરે, તાંડવ નૃત્યે ત્રોડે શવિ તાન રે ॥૧૬॥
ગાય ગાંધર્વ ને અપસરા રે, સદ્ધિ યારણ ને મુનવિરા રે ।

આવ્યાં વૈકુંઠ થકી વમિાન રે, નયણે નરિખવા ધર્મ નદિાનરે ॥૧૭॥
કરે સુર તે વૃષ્ટસિમને રે, બહુ વાજીત્ર વાજે ગગને રે ।

વાજે ઢોલ ને દુંદુભગિડે રે, તેની ખબર મુક્તને પડે રે ॥૧૮॥
થાય નભે ઉત્સવ અપારરે, થયો જાણી ધર્મ અવતાર રે ।

જેમ ગેકરિહ્યો છે ગગન રે, તેમ ભૂમથિ ભક્ત મગન રે ॥૧૯॥
નરનારી પામ્યાં છે આનંદરે, ધર્મ પ્રકટ્યા પૂરણચંદ રે ।

ઘેરઘેરથી માનની મળી રે, ગાયે વધાઇ મંગળ વળીરે ॥૨૦॥

કરે ઉત્સવ નર ને નારરે, બાંધ્યાં તરચિં તોરણ બારરે ।

ભરી ગજ મોતડિંના થાળ રે, ચાલી નારી વધાવા દયાળરે ॥૨૧॥

વધાવે છે વનતિનાં વુંદરે, મુખ જોઇને પામ્યાં આનંદ રે ।

પછી ભામળી ગઇ ભવન રે, તેડ્યા વપિર વદિયાએ સંપન્ન રે ॥૨૨॥

જોયાં વાર ઘડી ને લગન રે, જોઇ વપિર મનમાં થયા મગન રે ।

કહે એવી પળે બાળ આવ્યો રે, જાણું ત્રભિવનને સુખ લાવ્યો રે ॥૨૩॥

આવી પળે પ્રકટ જે થાય રે, તે તો ધર્મ મૂર્તકિહેવાય રે ।

માટે આ વાત તમે છપાડો રે, એનું નામ દેવશર્મા પાડો રે ॥૨૪॥

તન શોભતિ સુંદર અતરિં, માટે દેવશર્મા મહામતરિ ।

પછી હરખ્યા બાળશર્મા મન રે, આપ્યાં દાન થઇને પ્રસન્ન રે ॥૨૫॥

બ્રાહ્મણ ભક્ષિષુક ને ભરભિંગ્યાં રે, દીધાં દાન બહુ મુખ માગ્યાં રે ।

થઇ રાજી અતવિપિર જન રે, ગયા પોતપોતાને ભવન રે ॥૨૬॥

પછી મા બાપે વચિર્યું મન રે, આની કરવી ઝાઝી જતન રે ।

અતહિત રાખી ઉરમાંઇ રે, અર્ધ ઘડી મેલે નહકિયાંઇ રે ॥૨૭॥

હૈયે હેત સમેત હુલાવે રે, પ્રેમે પારણચિમાં ઝુલાવે રે ।

કરે કામ ધામનું જો કાંઇ રે, પણ વૃત્તરિહે બાળક માંઇ રે ॥૨૮॥

રુડે હર્ષે સુતને રમાડે રે, પય સાકર પાન જમાડે રે ।

એમ કરતાં મોટા જ્યારે હવારે, ત્યારે માંડ્યું છે મુખે બોલવારે ॥૨૯॥

કાંઇ બોલે છે કાલું જો કાલું રે, તેતો લાગે માતાજીને વ્હાલું રે ।

બાળચંદ્ર પેર્યે અહોનશિ રે, વાઘે દેવશર્મા તે હમેશ રે ॥૩૦॥

ધર્યો ધર્મે જે દળિ જનમ રે, મટી સાધુને વેળા વષિમ રે ।

તર્ત પાપીને પીડા ઉપની રે, આવ્યું અચાનક એવું બની રે ॥૩૧॥

પુર ગ્રામ ઘોષ પૃથ્વી પર રે, તચિં ઉપજ્યો આનંદ ભર રે ।

થયા યજ્ઞ અગ્નિનિરિધુમ રે, સુખમાં વાયુ નરિમળ વ્યોમ રે ॥૩૨॥
થયાં સતપુરુષનાં ચતિત રે, અતનિરિમળ પરમ પુનતિ રે ।

નદી ક્રૂપ વાવ્યનાં જે જળ રે, થયાં તાલ સરવે અમળ રે ॥૩૩॥
સદ્ધિ ઋષસિહુ સુખ પામ્યા રે, અંતરેથી અધર્મને વામ્યા રે ।

થઇ રાજી ને આપે આશષિ રે, ધર્મ જીવજ્યો કોટવિર્ષ રે ॥૩૪॥
એમ સુખ પામ્યા સત્ય ધર્મી રે, પામ્યા પીડા જે હતા કુકર્મી રે ।

પાપી પાખંડીનું પડી ભાંગ્યું રે, મન સહુનું ધર્મમાં લાગ્યું રે ॥૩૫॥
ધર્મ પોતે અતમિહાધીર રે, સુખદુઃખે રહે મન સ્થરિ રે ।

ભૂખ દુઃખ વળી શીત ઉષ્ન રે, હોય તનમાં ન માને મન રે ॥૩૬॥
એવું જોઇ બાળશર્મા બાપરે, જાણ્યા મોટા યોગી છે આ આપરે ।

વર્ષ આઠ જનમથી થયાં રે, આપી તાતે ઉપવીત તયાં રે ॥૩૭॥
આપી જનકે જનોઇ જ્યારે રે, કર્યો મોટો ઉત્સવ તે વારે રે ।

પછી ધર્મે બટુનો જે વેષ રે, ધારી વધારીયા પંચ કેશ રે ॥૩૮॥
ભણ્યા વેદ શાસ્ત્ર ને પુરાણ રે, થયા પંડિતિ પોત્યે સુજાણ રે ।

હુવા બાર વર્ષના આપે રે, ત્યારે પ્રીત્યે શું પુછીયું બાપે રે ॥૩૯॥
પુત્ર પરણો એક મેરાડુ રે, માનો વચન એટલું મારું રે ।

જેવા પુત્ર તમે ગુણવાન રે, જોઇયે સુંદરી તમ સમાન રે ॥૪૦॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ધર્મજન્મ નામે દશમું

પ્રકરણમ્ ॥૧૦॥

પૂર્વવધાયો- સુંદર દેશ સરવારમાં, નદી મનોરમા નામ છે ।

મખોડા તીર્થ ત્યાં થકી, ઉત્તરે છપૈયા ગામ છે ॥૧॥

સુંદર સર ત્યાં સોહામણું, અતચિમળ જળ તે તણું ।

પદ્મ પોયણાંની પંક્તિયે, શોભે છે સુંદર ઘણું ॥૨॥
ત્યાંથી દક્ષણિ દશિમાં, બગહિ ચુડવા બે વન છે ।

ફળ ફુલ સુંદર જેમાં, સુંદર ઝાંડે સઘન છે ॥૩॥
અનુપ એવી અવનમિં, છે ગામ નામે છપૈયા ।

દ્વજિ ક્ષત્રવૈશ્ય શુદ્ધ, ચારે વરણ જ્યાં વસથિા ॥૪॥
ચોપાઇ- તથિં કૃષ્ણશર્મા દ્વજિ એક રે, જાણે સાર અસાર વવિક રે ।

શીલ સંતોષ ગુણે સંપન્ન રે, શુદ્ધ હૃદયે પરમ પાવન રે ॥૫॥
તેને ઘેર ભાગ્યમાની નાર રે, અતપિવત્તિર અંતર ઉદાર રે ।

જેવી નરિમળ એ યુવતરિ, તેવા કૃષ્ણશર્મા છે સુમતરિ ॥૬॥
વળી વાસુદેવની જે ભક્તરિ, કરે ભાવ ભરીને દંપતરિ ।

એવાં નરિમળ એ નરનાર રે, તથિં ભક્તિયે ધર્યો અવતાર રે ॥૭॥
સંવત્ સત્તર વર્ષ અઠાણું રે, કાર્તિકી પુનમ પ્રમાણું રે ।

નક્ષત્ર કૃતકિ બુધવાર રે, થયો ચંદ્ર ઉદે અવતાર રે ॥૮॥
લીઘો જન્મ જ્યારે જસવતરિ, થયાં માત તાત રાજી અતરિ ।

પછી કૃષ્ણશર્મા જે વપિરરે, તેડ્યા જોતર્ષિ બ્રાહ્મણ ઘેર રે ॥૯॥
જોયા જોષયિ જોશ રૂપાળા રે, કહ્યું નામ કહેજ્યો એનું બાળા રે ।

બીજાં નામતણો નરિધાર રે, કરશે ગુણે કરી નરનાર રે ॥૧૦॥
છે એ દેવ મનુષ્ય મ જાણો રે, ભાગ્ય મોટાં તમારાં પ્રમાણો રે ।

એવું સુણી કૃષ્ણશર્મા કાન રે, કર્યા વપિર રાજી દઇ દાન રે ॥૧૧॥
પછી મોટાં થયાં એ મૂર્તરિ, લાગે માબાપને વાલાં અતરિ ।

કરે ખેલ બાળક સમાન રે, તેણે ઢાંક્યું છે પોતાનું જ્ઞાન રે ॥૧૨॥
વાઘે બાળચંદ્ર પેહ્યે નતિયે રે, કરે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તપિરતિયે રે ।

માટે લોક કહે ભક્તનિામ રે, એમ બોલાવે પુરુષ ને વામ રે ॥૧૩॥

રૂપ ગુણે લક્ષણે છે એવાં રે, કપલિમાતા દેવહૃતજિવાં રે ।

શલિ સ્વભાવે શોભે છે ઘણું રે, બીજા ગુણ હું કેટલા ગણું રે ॥૧૪॥

લજ્જાવાન ને નમ્રતા અતરિ, દયા ક્ષમાવાળાં એ મૂરતરિ ।

શુદ્ધ અંતર સદા અમળ રે, નષ્ટિપાપ ને આપે નરિમળ રે ॥૧૫॥

એવાં ભક્તધિર્મની પત્ની રે, ધરી તન બાળા નામે બની રે ।

જેદથિકી જન્મ્યાં એ સતી રે, ભાવસૈને કૃષ્ણની ભક્તરિ ॥૧૬॥

વધી શ્રદ્ધા સહુને એ સમે રે, ભક્તકિરવા ભક્તજિનમે રે ।

રહ્યો ઘરઘર આનંદ છાઇ રે, દંભી પાખંડી ગયા સંતાઇ રે ॥૧૭॥

એવો ભક્તતિણો જે પ્રતાપ રે, જોઇ બોલ્યા કૃષ્ણશર્મા બાપ રે ।

આની કરીયે હવે સગાઇ રે, સુંદર મોટી સરવાર માંઇ રે ॥૧૮॥

તથિાં બાલશર્મા ગુણવાન રે, ઉચ્ચે કુળે એ ઘર નદિાન રે ।

તેના સુત દેવશર્મા કહીએ રે, આ કન્યા એને આપણે દૈયે રે ॥૧૯॥

ત્યારે રાજી થયાં છે ભવાની રે, સારું વાત તમારી મે માની રે ।

પછી લગ્ન લખી તેહ વાર રે, કર્યો વપિર જાવાને તૈયાર રે ॥૨૦॥

ચાલ્યો બ્રાહ્મણ ત્યાં થકી ઝટ રે, આવ્યો પુર જ્યાં રૈકહટ રે ।

કહે બાલશર્માને વપિર રે, લાવ્યો લગ્ન હું તમારે ઘર રે ॥૨૧॥

સુત તમારો ધર્મ છે નામે રે, તેને પરણાવો છપૈયા ગામે રે ।

એવું સાંભળી સહુને ભાવ્યું રે, હેતે કરીને લગ્ન વધાવ્યું રે ॥૨૨॥

પછી શણગારી સુંદર જાન રે, થયા સજ્જ સહુ ગુણવાન રે ।

કર્યા વરે સુંદર શણગાર રે, તેણે ઓપે છે ધર્મ અપાર રે ॥૨૩॥

પહેર્યો કાઇ કસુંબલ વાઘો રે, શરિ શોભે છે સોનેરી પાઘો રે ।

હૈયે હાર ને મઢિલ હાથે રે, સુંદર ખોશ્યાં છોગલથિાં માથે રે ॥૨૪॥

કાને કુંડળ વેલ્ય ને કળી રે, કંઠે શોભે છે હેમહાંસડી રે ।

હૈયે હુલર હીરા સાંકળી રે, ઓપે ઉત્તરી સુંદર વળી રે ॥૨૫॥
પહેરી મોહન માળા રૂપાળી રે, ઉરપર ઉત્તરી શોભાળી રે ।

બીજી પહેરી છે કુલની માળા રે, તેણે શોભે છે અતરૂપાળા રે ॥૨૬॥
બાજુ કાજુ પોચકિર કડાં રે, સુંદર શોભે વર નાનકડા રે ।

પહેરી વેઢ વંટી જડી નંગે રે, મુદ્દરક્રિમાં મણકિણ્ણિગે રે ॥૨૭॥
અંસે શોભે છે સોનેરી અસરિ, મુખે પટ દઠ રહ્યા હસી રે ।

પાયે પહેરી છે મોજડી લાલ રે, ચાલે મલપતા જેમ મરાલ રે ॥૨૮॥
ચડ્યા ઘોડલે વર સુજાણ રે, વાજે ઢોલ ને ગડે નશિણ રે ।

જોડ્યાં રથ વહેલ ને ગાડલાં રે, ચાલે એક થકી એક ભલાં રે ॥૨૯॥
ચડી ગર્દદ્દિકાણો ગગન રે, જોઈ અમર થયા મગન રે ।

પહોચ્યા સુંદર વર છપૈયે રે, આવ્યું ગામ સરવે સામૈયે રે ॥૩૦॥
જન જોઈને વરનું રૂપરે, કહે આ છે સુરનર ભૂપરે ।

આપી ઉતારા જુગત્યે જમાડ્યારે, પછી વર તે તોરણે આવ્યારે ॥૩૧॥
જોઈ સુંદર વરનું રૂપ રે, મોહ્યાં નરનારી સુર ભૂપરે ।

ભાળ્યું ભાલ તલિકનું બંદિ રે, જાણું ઉગ્યો છે આ બીજો ઇંદુ રે ॥૩૨॥
પછી પોખી પાટે પધરાવ્યા રે, ઘણું સાસુજીને મન ભાવ્યા રે ।

પછી દધિાં છે કન્યાનાં દાન રે, બાઈ વર તારો ગુણવાન રે ॥૩૩॥
બેઠા માયરે વર કન્યા જોડી રે, બાંધી ગાંઠ્ય છુટે નહી છોડી રે ।

પ્રીતે પરણ્યા ધર્મ ઉદાર રે, તથિાં વરત્યો છે જયજયકાર રે ॥૩૪॥
કરી પહેરામણી બહુપેર રે, પછી જાનને વળાવી ઘેર રે ।

દધિાં જાનૈયે બહુજ દાત્ય રે, તેની કહીએ આવે કેમ વાત રે ॥૩૫॥
ઉડે અબીર ગુલાલ તેલ રે, થઈ રહી છે રંગડાની રેલ રે ।

એમ રમ્યા જમ્યા રૂડી રીતે રે, પછી કૃષ્ણશર્મા બોલ્યા પ્રીતે રે ॥૩૬॥

બાલશર્મા માગું તમ પાસ રે, સત્યવાદી છો પુરજ્યો આશ રે ।

કુળ તમારામાં નરિંધાર રે, માગે જે તે ન કરો નકાર રે ॥૩૭॥

માટે માગું છું જોડી હું પાણ રે, દેજ્યો દયા કરીને સુજાણ રે ।

સુત તમારો મારો જમાઇરે, આપો મુજને રાખું હું આંઇ રે ॥૩૮॥

એવું સુણી બાળશર્મા કાન રે, પામ્યા ધર્મ સંકટ નદિન રે ।

એહ વાત મુજથી કેમ થાશે રે, સુત ધર્મ તે કેમ દેવાશે રે ॥૩૯॥

તેમ નકારો પણ નહિથાય રે, પાડું ના તો પત્ય મારી જાય રે ।

પછી કુળનો ધર્મ સંભાળી રે, સુત આપ્યા તણતિ હા વાળી રે ॥૪૦॥

જેમ કાઢી આપે કોઇ પ્રાણ રે, એમ આપ્યા સુતને સુજાણ રે ।

રહ્યું નહિધીરજ્ય ધારતાં રે, કહેતાં કહી ન જાય વારતા રે ॥૪૧॥

પછી અતશિ ધીરજ્ય ધાર્યું રે, દેવા શક્ષિ મનમાં વચિર્યું રે ।

સુણો દુલહકિવરી કલ્યાણી રે, કહું તમારા હતિની વાણી રે ॥૪૨॥

તમે પાળજ્યો કહું પતવિરત રે, જેણે કરી પામો સુખ તરત રે ।

પતવિરતાના ધર્મ સમાન રે, નથી નારીનો યશ નદિન રે ॥૪૩॥

પતવિરતપણને જે પામે રે, તેનાં સર્વે સંકટ વામે રે ।

માત તાત ભરાત કાકા મામા રે, ધન્ય પતજિને એવી ભામા રે ॥૪૪॥

તેની ત્રણ પેઢી લગી તારે રે, જે કોઇ નારી પતવિરત ધારે રે ।

તન રોમ લેખે કોટી વરૂષ રે, રમે સ્વરૂગે એ નારી ને પુરુષ રે ॥૪૫॥

સુર શશથિવાને પાવન રે, બતિ પવન સ્પરશે તન રે ।

તપ તીરથ વ્રત જે કહાવે રે, તેનું તેજ પતવિરતા પાવે રે ॥૪૬॥

પાપી પૃથ્વીની સ્પરશે જો રજ રે, થાય પવતિર નહિઆશ્ચર્યજ રે ।

એવી પતવિરતા પુણ્યવાન રે, તેનાં નામ સાંભળો નદિન રે ॥૪૭॥

અરુંધતી અનસૂયા જેહ રે, સાવત્રી શાંડલિ સત્યા તેહ રે ।

અહલ્યા દરૌપદી શતરૂપા રે, મેના સુનીતસિંજ્ઞા અનુપા રે ॥૪૮॥
સ્વાહા લોપામુદ્રા એહ સતી રે, જેણે પ્રેમેશું સેવયિા પતરિે ।

એવી તું પણ થાઇશ કલ્યાણીરે, સત્ય માનજ્યો કહું છું વાણીરે ॥૪૯॥
થાશે પતમિંહપિરેમ અતરિે, માટે તુંને કહેશે પ્રેમવતી રે ।

પછી પોતાના સુત પાવન રે, તેને કહે છે હતિ વચન રે ॥૫૦॥
પુત્ર બ્રહ્મકર્મ જે કહેવાય રે, રહેજ્યો કુશળ તમે તેહ માંય રે ।

વળી આ સુંદરી જે સૌભાગ્ય રે, તેનો કરશો માં તમે ત્યાગ રે ॥૫૧॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિચતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ભક્તધર્મ વવિાહ એ
નામે અગ્યાારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧॥

પૂર્વછાયો- પછી ભક્તચિ પુછયિ, સુણો સસરા વૃદ્ધ તાત ।

પતવિરતાના ધર્મની, કહો વધિયેવધિયે મને વાત ॥૧॥
એવું સુણીને બાળશર્મા, કહે સાંભળજ્યો સુંદરી ।

ભાખ્યા છે ધર્મશાસ્ત્રમાં, મહામુનયિ દયા કરી ॥૨॥
સતીગીતામાં સતીએ, ધર્મ પતવિરતાના પ્રછિવ્યા ।

રહેજ્યો એવી રીતશું, જેવા શવિાએ વરણવ્યા ॥૩॥
દુઃખ પડે દોય દંપતી, તમે સમીરસુત સંભારજ્યો ।

કુળદેવ એ આપણા, કરશે સંકટમાં સારજ્યો ॥૪॥
ચોપાઇ- રહેજ્યો સર્વે એકાદશી વ્રત રે, કરજ્યો ઉત્સવ જેવી સામરથ રે ।

વળી સતપુરુષનો સંગ રે, કરજ્યો ઉરે આણી ઉછરંગ રે ॥૫॥
દારી ચોરી મદ્ય માંસ જેહ રે, ભૂલ્યે પણ કરશો માં તેહ રે ।

ભ્રષ્ટવાડો છે ભૂમચિ ધણો રે, રખે પાશ લાગે તેહ તણો રે ॥૬॥
કહે સુત પ્રત્યે બાળશર્મા રે, તમે જાજ્યો અયોધ્યા નગરમાં રે ।

એવી સાંભળી શબ્દિની વાણ રે, લાગ્યાં પાય દંપતી સુજાણ રે ॥૭॥
જ્યારે નરનારીએ નામ્યાં શીષરે, ત્યારે આપી છે પાંડે આશચિરે ।

કહે સુખી રહેજ્યો નરનાર રે, થશે યશ તમારો અપાર રે ॥૮॥
એમ કહી ચાલ્યા બાળશર્મારે, પહોચ્યા પાંડે પોતાના નગરમાંરે ।

તયિં વીત્યા થોડા ઘણા દન રે, પછી તરત તજ્યું ત્યાં તન રે ॥૯॥
પછી સાંભળજ્યો શુભ મતરિ, કહું રહ્યાં જેમ એ દંપતી રે ।

જેજે તાતે કહ્યાં છે વચન રે, તેતે રીતમાં રહ્યાં મગન રે ॥૧૦॥
રહે વ્રત અખંડ એકાદશી રે, કરે કૃષ્ણ કીર્તન હુલશી રે ।

ધર્મ ન ત્યાગે આપતકાળ રે, કહે લોક આ ધર્મ દયાળ રે ॥૧૧॥
પછી આવી ત્યાં દ્વાદશ નારી રે, સેવે શ્રદ્ધાદપિરેમ વધારી રે ।

દેખે ધર્મ ને ભક્તદિય રે, બીજા દેખે નહજિન કોય રે ॥૧૨॥
કરે સંધ્યા તરપણ કર્મ નતિય રે, સત્ય શાસ્ત્ર માંહધિણી પૂરીત્ય રે ।

એવા ધર્મદેવ ધુરંધર રે, કરે ભક્તપિરભુની સુંદર રે ॥૧૩॥
એમ કરતાં દંપતિઆપ રે, જન્મ્યા સુત શ્રીરામપ્રતાપ રે ।

ગુણે સંકરણ સમાન રે, દાતાર શૂર ભક્ત નદિન રે ॥૧૪॥
હવે બીજા મુનજિ નષિપાપ રે, પોતા ભેળો સહયો જેણે શાપ રે ।

તેહ ઋષયિ ધર્યાં છે તન રે, જોઇ દ્વજિનાં કુળ પાવન રે ॥૧૫॥
જયિં જયિં રહ્યાતા એ મુનરિ, કરતા ભક્તપિરેમેશું પ્રભુની રે ।

દનિદનિ પ્રત્યે અતધિણી રે, કરતા કથા શ્રીકૃષ્ણજી તણી રે ॥૧૬॥
ત્યારે અભક્ત નર જે અભાગીરે, તેને વાત એ વસમી લાગીરે ।

પછી જયિં તયિંથી અદેવ રે, વૈર આદરયિ તતખેવ રે ॥૧૭॥
ધર્મવાન ભક્તવિન જન રે, તેને આદર્યું કરવા વધિન રે ।

વળી ભક્તધિર્મ ઋષજિહ રે, તેને સમજે સાચા શત્રુ તેહ રે ॥૧૮॥

જેમ જેમ પીડા પામે ધર્મ રે, એવાં કરે તે કુકર્મી કર્મ રે ।

જેમ જેમ પીડા પામે ભક્તરિ, એવાં કષ્ટ ઉપજાવે ક્રુમતરિ ॥૧૯॥

જેમ જેમ દુઃખી થાય મુનરિ, એવી મતછિ સહુ અસુરની રે ।

પરઠે ગુણમાં અવગુણ અતરિ, મહા પાપમય જેની મતરિ ॥૨૦॥

પુર ગ્રામ દેશમાં જે દૈત્ય રે, પીડે છે ભક્તધિર્મને નતિય રે ।

તેને દુઃખે ભક્તધિર્મદેવ રે, આવ્યાં અયોધ્યામાં તતખેવ રે ॥૨૧॥

તોય કુકર્મી કેડ ન મુકે રે, દેતાં દુઃખ ઘડીએ ન ચુકે રે ।

પછી એ દુઃખ ઠાળવા કાજ રે, ગયા કાશીમાંહધિર્મરાજ રે ॥૨૨॥

જાણી શવિની પુરી સુંદર રે, તથિાં કરાવથિા મહારૂદર રે ।

કષ્ટ મટાડવા કર્યો ઉપાય રે, પણ કષ્ટ મટ્યું નહકિાંય રે ॥૨૩॥

તથિાં પણ દનુજ સમૂહ રે, વેષ મનુષ્ય ને કરે દ્રોહ રે ।

પામ્યાં પીડા ત્રણે ત્યાં અતરિ, પછી ગુપ્ત પણે કરી ગતરિ ॥૨૪॥

કષ્ટ મટવા કરે છે ઉપાય રે, પણ કષ્ટ મટે નહકિાંય રે ।

પછી ત્યાંથી આવથિા પ્રયાગે રે, અતક્રિશ છે તનમાં ત્યાગે રે ॥૨૫॥

કર્યું સંધ્યાતરપણ ગંગા નાઇ રે, કર્યો તીરથ ઉપવાસ ત્યાંઇ રે ।

રહ્યાં ઘણું એ સ્થળ મોઝાર રે, તથિાં મળ્યા શ્રીવૈષ્ણવાચાર રે ॥૨૬॥

નામ રામાનંદ મહામતરિ, સ્વયં સદ્ગુરુ રૂપ મૂરતરિ ।

મહા તપેશ્વર ત્યાગ તને રે, ધીર ગંભીર મોટા છે મને રે ॥૨૭॥

આપે મુમુક્ષુને ઉપદેશ રે, રાખે છે બ્રહ્મચારીનો વેષ રે ।

ઊર્ધ્વપુંડ્ર કર્યું ત્યાં કેસરે રે, કુંકુમ ઇંદુ મધ્યે મન હરે રે ॥૨૮॥

કંઠે માળા તુલસીની દોય રે, જોઇ જનતાણાં મન મોય રે ।

એવે વેષે રામાનંદ મુનરિ, ફરે સાર લેવા જજિઆસુની રે ॥૨૯॥

બહુ શષિવે સહતિ ફરે છે રે, સહુને જ્ઞાનોપદેશ કરેછે રે ।

શબ્દબ્રહ્મ પરબ્રહ્મ પ્રછિ રે, યથાર્થપણે જેમ ઇચ્છે રે ॥૩૦॥
એવા સ્વામી જેહ રામાનંદ રે, તેને મળીને પામ્યા આનંદ રે ।

બહુ હેતે કરી ધર્મદેવરે, કરે મોટા જાણી નતિય સેવરે ॥૩૧॥
એક દવિસ ચાંપતા ચરણ રે, આવી નદિરા ને ઢળચિ ધરણ રે ।

સુખે સુતા ત્યાં થયું સ્વપન રે, પામ્યા તેજમંડળનું દર્શન રે ॥૩૨॥
તેમાં શ્રીકૃષ્ણ મૂર્તશિયામ રે, નરિખ્યા પ્રભુજી પ્રણકામ રે ।

પામ્યા અંતરે દર્શન એહ રે, જાણીકૃપા શ્રી સ્વામીની તેહ રે ॥૩૩॥
જાણ્યા સદ્ગુરુ એક આ સ્વામીરે, પામ્યા શરણ બેઉ શીષ નામીરે ।

પછી સ્તુતદિપતીએ કધી રે, એથી ભાગવતી દીક્ષા લીધી રે ॥૩૪॥
આપી સ્વામીએ માળા તે દોચ રે, બાંધી ધર્મે તુલસીની સોચ રે ।

પછી શ્રીકૃષ્ણના મંત્ર જેહ રે, અષ્ટાક્ષરના કહાવે છે તેહ રે ॥૩૫॥
તેનો હેતે ઉપદેશ કીધો રે, પોતા શરણે ધર્મને લીધો રે ।

કહ્યો શરણમંત્ર તે સમાન રે, વશિષ્ઠ મહામંત્ર નદિન રે ॥૩૬॥
એહ બેઉ મંત્ર સુખકારી રે, સુણી ધર્મ લીધા મને ધારી રે ।

પછી નર નારીનાં જે નચિમ રે, પુછ્યાં પાળવાનાં કરી પ્રેમ રે ॥૩૭॥
કહું સુણો સહુજન હવે રે, જેજે કહ્યું છે એના ગુરુવે રે ।

સર્વે સંપ્રદાયની જે રીત રે, કહી અતપિરમ પુનતિ રે ॥૩૮॥
ઇતશ્રીમદેકાનંતકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ભક્તધિર્મને રામાનંદ

સ્વામી મળ્યા એ નામે બારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨॥

પૂર્વછાયો- સ્વામી કહે છે ધર્મને, તમે સાંભળો વાત સદિધાંત ।

શુદ્ધમતઅતઓળખી, હવે કહું ધર્મ એકાંત ॥૧॥
ત્યાગી ગૃહી નરનારીની, કહું રીત તે રૂડી પેર ।

તમે રહેજ્યો રખાવજ્યો, જ્યારે જાઓ તમારે ઘેર ॥૨॥
ઉત્તમ રીતને અનુસરી, તમે વર્તજ્યો નરનાર ।

અશુદ્ધ રીત હોય જગમાં, તોય કરશો માં કોઇ વાર ॥૩॥
શુદ્ધ રીત હવે સાંભળો, સંક્ષેપે કહું સુજાણ ।

જેણે કરી ત્યાગી ગૃહી, પામે પદ નરિવાણ ॥૪॥
ચોપાઇ- કહું શ્રાદ્ધ યજ્ઞે પશુઘાત રે, કરવી નહસાંભળો વાત રે ।

એકાદશ ત્રણ પ્રકાર રે, સુરા પીવી નહકોઇ વાર રે ॥૫॥
શુદ્ધ ઔષધમાં મદ્ય મળે રે, તે ન ખાવું પીવું કોઇ પળે રે ।

યજ્ઞશેષ માંસ લેશ જેહ રે, ભુલ્યે ભક્ષ ન કરવું તેહ રે ॥૬॥
સુણો ધર્મદેવ વાત મારી રે, પુણ્ય સારુંએ ન કરવી ચોરી રે ।

પરત્રયિનો સંગ ન કીજે રે, કે'દત્રિયિનું દાન ન દીજે રે ॥૭॥
ત્રયિમાત્ર જાર નર જોઇ રે, આપત્કાળે ન રહે સંગ સોઇ રે ।

વળી ત્યાગી નર હોય જેહ રે, તેને સ્પર્શે નહનિરી દેહ રે ॥૮॥
તેમ ત્યાગી નર નરિધાર રે, તજે નારીને અષ્ટ પ્રકાર રે ।

એ છે જાણો અનાદની રીત રે, વળી કહું સુણો દઇ ચતિત રે ॥૯॥
કેદઆત્મઘાત નવ કીજે રે, વમ્બિખની કથા ન સુણજિ રે ।

હરપિરસાદી માહાત્મ્યે અન્ન રે, ન ખપે તેનું ન ખાવું જન રે ॥૧૦॥
મથિયા અપવાદ કોઇ શીર રે, દેવો નહકિહું ધર્મ ધીર રે ।

કોઇ વધિયી વ્યસની જન રે, તેનો ન કરો સંગ કોઇ દન રે ॥૧૧॥
વળી તપસ્વી ક્રોધી ભક્ત કામી રે, હોય એવા જે નર હરામી રે ।

તજી સ્વધર્મ બીજો ધર્મ પાળે રે, કાવે ત્યાગી ને લોભ ન ટાળે રે ॥૧૨॥
ગુરુ શષિયને શાસ્ત્ર પ્રમાણ રે, ન વર્તે વર્તાવે અજાણ રે ।

જ્ઞાની ખંડે પ્રભુનો આકાર રે, એહ ષટ્ મળને ધક્કાર રે ॥૧૩॥

એહ ષટ્ ખળ નર જેહ રે, તજવા મુમુક્ષુ જને તેહ રે ।

દેવ તીરથ વેદને ગાય રે, બ્રાહ્મણ સાધુ ધર્મી કહેવાય રે ॥૧૪॥

તેની નંદિા ન કરવી મુખે રે, ધર્મ મેલવો નહદિરદ દુઃખે રે ।

વળી જેહ શાસ્ત્રમાં શ્રી કૃષ્ણ રે, કહ્યા નરિકાર અજ્ઞ જન રે ॥૧૫॥

તે ન સાંભળવું સુણો ધર્મ રે, એહ સમજી લેવો મને મર્મ રે ।

આયુધ વધિ ન દેવી જાળ રે, જેથી જન દુઃખ પામે તે કાળ રે ॥૧૬॥

વળી આ મતે મોટા બ્રહ્મન રે, તે ન રાખે શસ્ત્ર કોઇ દન રે ।

ઊર્ધ્વપુંડ્ર તલિક કરવું રે, મધ્યે કુંકુમનું બંદિ ધરવું રે ॥૧૭॥

રાધાકૃષ્ણ પ્રસાદી જે હોય રે, કરે સઘવા બંદિ ભાલે સોય રે ।

ન કરે વધિવા બંદિ પુનતિ રે, એવી આપણા મતની રીત રે ॥૧૮॥

જેની જે રીત તે ચતિત ધરવી રે, ભાવે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તકિરવી રે ।

કરવો રાસ પંચાધ્યાય પાઠ રે, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેવું જામ આઠ રે ॥૧૯॥

ગળે માળા ધરાવજો દોય રે, તુલસી ને ચંદનની સોય રે ।

એવી વાત ગુરુજીએ કરી રે, ભક્તધર્મે તે હૃદયે ધરી રે ॥૨૦॥

પછી અનન્ય ભક્તિની રીત રે, કહી ઉદ્ધવે કરીને પરીત રે ।

કહે બ્રાહ્મણ તમે છો શ્રેષ્ઠ રે, જેને કૃષ્ણ છે ઇષ્ટ અભીષ્ટ રે ॥૨૧॥

મારા શષિયમાં મોટા છો તમેરે, રૂડા ગુણવાળા જાણ્યા અમેરે ।

હવે ઘેર જાઓ નરનારી રે, રાધાકૃષ્ણને હૃદયે સંભારી રે ॥૨૨॥

આવે મુમુક્ષુ જીવ કોઇ પાસ રે, આપી ઉપદેશ ટાળજ્યો ત્રાસ રે ।

એને મહામંત્રનો જે જાપ રે, તમે કહેજ્યો નરિતર આપ રે ॥૨૩॥

વળી શ્રીકૃષ્ણના જે બે મંત્ર રે, જોઇ મુમુક્ષુ કહેજ્યો નરિતર રે ।

બ્રાહ્મણ ક્ષત્રયિ ને વૈશ્ય જેહ રે, સતશુદ્ધર ને સિત્રયો તેહ રે ॥૨૪॥

કહેજ્યો મંત્ર પ્રથમનો તેને રે, ભવસાગર તરવા એને રે ।

કરતાં એહ મંત્ર નતિય જાપ રે, થાય અધકિરી નર આપ રે ॥૨૫॥
ત્યારે બીજો મંત્ર તેને કહેજ્યો રે, એવી રીતે ઉપદેશ દેજ્યો રે ।

પડે તમારે જો કાંઈ દુઃખ રે, તો થાશે મહામંત્રથી સુખ રે ॥૨૬॥
કરશો જાપ તો શ્રીકૃષ્ણદેવ રે, દેશે ઇષ્ટ સદ્ધિતિતભેવ રે ।

રામાનુજના ગ્રંથ છે જેહ રે, તમે સર્વે ભણજ્યો તેહ રે ॥૨૭॥
ગીતાભાષ્ય આદિગ્રંથ તેમાં રે, શ્રીકૃષ્ણનું માહાત્મ્ય છે જેમાં રે ।

કરજ્યો કથા તેની અહોનશિ રે, એવો આપ્યો ગુરુએ ઉપદેશ રે ॥૨૮॥
પછી ભક્તધર્મ આવ્યાં ઘેર રે, કરે કૃષ્ણ ભક્તરૂઢી પેર રે ।

સ્થુળ સૂક્ષ્મ ને કારણ દેહ રે, તેથી પર આત્મા છે જેહ રે ॥૨૯॥
વળી વ્યાપે એ ત્રણ ઠેકાણે રે, તેને શ્રીકૃષ્ણનો દાસ જાણે રે ।

સર્વોપરી છે શ્રીકૃષ્ણ એક રે, જીવ ઇશ્વર માયા પરેક રે ॥૩૦॥
એમ નશિય કર્યો ધર્મે જ્યારેરે, જગત મથિયા મનાણું છે ત્યારે રે ।

ગુરુ આજ્ઞાએ કરી ગ્રંથ જેહ રે, રામાનુજના વાંચે નતિય તેહ રે ॥૩૧॥
એવા શુદ્ધ હૃદયવાળા જાણી રે, દૈવી જીવ બોલે એમ વાણી રે ।

આતો ધર્મ દેવ છે સાક્ષાત રે, તેહ વળિ નોય આવી વાત રે ॥૩૨॥
પછી અસુર ગુરુને ત્યાગી રે, થયા ધર્મપદ અનુરાગી રે ।

જેને દૈત્યગુરુમાં છે હેત રે, થયા દૈત્ય તે કુળે સમેત રે ॥૩૩॥
માન્યાં ધર્મનાં જેણે વચન રે, શોભ્યા દેવસમાન તે જન રે ।

પછી અન્ન વસ્ત્ર અલંકાર રે, પૂજ્યા ધર્મને શષ્ટિયે તે વાર રે ॥૩૪॥
તેણે કરી થઇ છે સંપત્તિરે, ગયાં દુઃખ દારદિર્ય વપિત્તરે ।

એમ કરતાં વતિયા દનિ સોઇ રે, આપી સુતને સમે જનોઇ રે ॥૩૫॥
કર્યો ઉત્સવ જમાડ્યા દ્વજિ રે, તે દેખીને દૈત્યે કરી ખજિ રે ।

પછી અસુર નર ભેળા થઇ રે, ગયા ધરની સંપત્તિલિઇ રે ॥૩૬॥

અન્ન ધન મહર્ષિ ને ગાય રે, તેમાં રહેવા દીધું નહકિંચ રે ।

એહ આદર્શ આપણિં દુઃખ રે, તેતો કહ્યાં જાય નહમિખ રે ॥૩૭॥

થયાં નરિધન નહખિવા અન્ન રે, ન મળે નવું પેરવા વસન રે ।

પડે એકાંતરે ઉપવાસ રે, તેને દેખી દુષ્ટ કરે હાસ રે ॥૩૮॥

કહે જુવો આ ધર્મને ભક્તરિ, સુખ માણે છે કેવું દંપતરિ ।

એતો સત્યવાદી છે નદિન રે, ચાલો થાયે એના મેમાન રે ॥૩૯॥

આવે એમ દેખાડવા ભૂંડું રે, જેને અંતરે વૈર છે ઉડું રે ।

તેને ઉછઠિધારું કરીને રે, ભોજન કરાવે ભાવ ભરીને રે ॥૪૦॥

ન મળે અન્ન પોતાને ખાવા રે, પણ ન દયિ પત્યને જાવા રે ।

એમ બહુ દનિ દુઃખ સહ્યું રે, ત્યારે એક દનિ ભક્તિ કહ્યું રે ॥૪૧॥

કહે પ્રેમવતી સુણો સ્વામી રે, પામ્યાં દુઃખ રહી નહખિમી રે ।

તમે જાણો છો સર્વે ઉપાય રે, મટાડો તો વાર નથી કાંચ રે ॥૪૨॥

અન્ન વસ્ત્રનું દુઃખ આપણે રે, નથી મટતા મેમાન આંગણે રે ।

આપણે તો ફળ કુલ જમું રે, ભાજી ખાઈને દનિ નગિમું રે ॥૪૩॥

પણ મેમાન તે કેમ જમે રે, કહું છું એમ પણ જેમ ગમે રે ।

એવું સુણી બોલ્યા ધર્મવાણી રે, કહું સાંભળો તમે કલ્યાણી રે ॥૪૪॥

સુખ દુઃખ જે લખ્યું શરીર રે, ટાળ્યું ન ટળે રાખવી ધીર રે ।

જોને કરાવ્યા મહારૂદ્ર જેહ રે, થાવા સુખ કરાવણિ તેહ રે ॥૪૫॥

તેણે દુઃખ મટ્યું નહઆણું રે, સામું કષ્ટ થયું કોટધિણું રે ।

માટે સુખ દુઃખ લખ્યું જે ભાલ રે, મટે ઘટે નહચિક વાલ રે ॥૪૬॥

દેવ ઋષિરિજાથી ન મટે રે, જેને જેવું લખાણું છે ઘટે રે ।

જોને ઇંદ્ર અંગે થયો ભંગ રે, પામી શચી દુઃખ એ પ્રસંગ રે ॥૪૭॥

વસિષ્ઠ ને અરુંધતી જેહ રે, શત્રુ થકી દુઃખ પામ્યાં તેહ રે ।

રાજા નળ વળી દમયંતી રે, તેહપણ પામ્યાં દુઃખ અતરિ ॥૪૮॥
એવે મોટે મોટે દુઃખ સહ્યું રે, પણ કોઈ આગળ્ય ન કહ્યું રે ।

એવું સાંભળીને પ્રેમવતી રે, માંડ્યું રુદન કરવા અતરિ ॥૪૯॥
હુંતો તમને શા વડે સેવું રે, નથી ઘરમાં પદારથ એવું રે ।

મારી હોશ રહી મન માંઈ રે, તમને સેવી શકી નહકિંઈ રે ॥૫૦॥
ન મળે ઘરમાં જમવા અન્ન રે, શયિી કરૂં મનોરથ મન રે ।

ત્યારે બોલયા ધર્મ દયાળ રે, ભક્તદ્વિઃખ ન રહે સદા કાળ રે ॥૫૧॥
માટે ધીરજ્યે ધર્મમાં રહેવું રે, મુખે કાયર વેણ ન કહેવું રે ।

ભક્તમુકવી નહશિરિ સાટેરે, કહું સત્યવાદી છો તે માટે રે ॥૫૨॥
સુખ દુઃખમાં રહેવું અડગ રે, પરહ્યો પાછો ન મેલવો પગ રે ।

એમ ટેક રાખો મનમાંય રે, કરવી ચંતિા ઘટે નહકિંચ રે ॥૫૩॥
જેવું ગમશે ગોલોક ઘણીને રે, તેવું આવશે સહજે બણીને રે ।

કરીશ એનો હવે હું ઉપાય રે, રહેજ્યો રાજી તમે મનમાંય રે ॥૫૪॥
કરીશું તેમ થાશે જેમ સુખ રે, હવે નહરિહે ઘણા દનિ દુઃખ રે ।

એમ આપ્યો ધર્મે ઉપદેશ રે, કહું સમજવો એ રહસ્ય રે ॥૫૫॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીને મળીને
ભક્તધિર્મ ઘેર આવ્યાં એ નામે તેરમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩॥

પૂર્વવણ્યો- પછી ધર્મે ધીરજ ધરી, વળી મને કર્યો વચિાર ।

તાતે કહ્યું હતું ચાલતાં, તે સાંભરીયું તેહવાર ॥૧॥
કહ્યું કુળદેવ આપણા, સમીરસુત કહેવાય ।

સંકટમાં સંભાળજ્યો, કરશે એ કષ્ટમાં સહાય ॥૨॥
માટે કષ્ટ મોટું નથી, આથી બીજું કોઈ અન્ય ।

ટૈત્ય દુઃખ દયિ ઘણું, નથી અંગે અશન વસન ॥૩॥

માટે સમીરસુતને, સંભારૂં કરવા સહાય ।

અંજનીસુત વનિ એકે, નથી ટાળવા ઉપાય ॥૪॥

ચોપાઇ- પછી અયોધ્યામાં જઇ આપરે, જપ્યા હનુમાનજીના જાપરે ।

મારુતસુત મંદરિમાં જઇ રે, કરી સ્તુતિએક પગે રઇરે ॥૫॥

એમ કરતાં ધર્મ સ્તવન રે, થયા પવન સુત પ્રસન્ન રે ।

આવી સ્વપ્નમાંહકિહ્યું એમ રે, મને સંભાર્યો નહતિમે કેમ રે ॥૬॥

હવે દુઃખ તમારું દંપતરિ, નહરિહેવા દઉ એક રતરિ ।

કહું વાત માનો મારી મન રે, વેગે જાઓ તમે વૃન્દાવન રે ॥૭॥

તમ સંગે શાપે મુનજિન રે, જેણે ધર્યાં છે જુજવાં તન રે ।

તે તમને ત્યાં સહુ મળશે રે, દુઃખ તમારું તર્ત ટળશે રે ॥૮॥

એમ ધર્મને કહી હનુમાન રે, પછી થયા પોતે અંતરધાન રે ।

પછી જાગીને થયા પ્રસન્ન રે, સત્ય માન્યું એ ધર્મે સ્વપન રે ॥૯॥

પછી પુત્ર ને મેલી મોસાળ રે, ચાલ્યાં ભક્તધિર્મ તતકાળ રે ।

આવ્યાં નૈમધિરણ્યે ઉમંગે રે, નથી ચાલતાં કોઇને સંગે રે ॥૧૦॥

પછી ત્યાંથી વૃન્દાવન આવી રે, નરિખકૃષ્ણ મૂર્તમિન ભાવી રે ।

કુલદોલે ઝુલતા શ્રીકૃષ્ણ રે, એવી મૂર્તનિં કર્યાં દર્શન રે ॥૧૧॥

પછી ગોવર્ધન જેહ ગરિરિ, તેને પ્રેમે પ્રદક્ષણિ કરી રે ।

દઇ પ્રદક્ષણિ બેઠાં દોય રે, તયિં મળ્યા મુનજિન સોય રે ॥૧૨॥

મરીચ્યાદમિટા મોટા મુનરિ, મળ્યા નહચોળખાણ આગુંની રે ।

બીજા જન વૃન્દાવન રહેનાર રે, તેહ પણ ન જાણે લગાર રે ॥૧૩॥

પછી હરઠિચ્છા બળવાન રે, પડી એક બીજાની પછિાન રે ।

ઋષકિહે આ ધર્મ ભક્તરિ, ધર્મ કહે આ મુનસિમતરિ ॥૧૪॥

પછી મળી બેઠાં છે એકાંત રે, કહ્યું એક બીજાનું વૃતાંત રે ।

કહે ઋષરિહી નથી મણા રે, દીધાં અસુરે દુઃખ તે ઘણાં રે ॥૧૫॥

ભક્તધિર્મ કહે ન જાય કહ્યું રે, જે જે અમારે ઉપર થયું રે ।

પછી એક બીજાનું જે દુઃખ રે, સુંણી થયું અતશિ અસુખ રે ॥૧૬॥

કહે દુર્વાસા દઇને શાપ રે, પછી બોલ્યા દયા કરી આપ રે ।

કષ્ટ પડશે તમને અતોલ રે, મથિયા નહિયાય મારો બોલ રે ॥૧૭॥

પણ કૃષ્ણ ધરી અવતાર રે, હરશે દુઃખ તમારું તે વાર રે ।

એહ વાતનો વાચદો થીયો રે, હવે કરીએ ઉપાય શીયો રે ॥૧૮॥

કહે ધર્મ એ ખોટું ન થાય રે, રાખો ધીરજ સહુ મનમાંય રે ।

કરો શ્રીકૃષ્ણનું આરાધન રે, જેણે રાજી થાય ભગવન રે ॥૧૯॥

હું પણ જપું છું કૃષ્ણનો જાપ રે, જેણે કરી ટળે દુઃખ તાપ રે ।

તમે પણ તેના અંગના જેહ રે, કરો પાઠ સહુ મળી તેહ રે ॥૨૦॥

પછી સહુ ઋષયિ વચિરી રે, વાત ધર્મની ઉરમાં ધારી રે ।

કોઇ ભાગવત પાઠ કરે રે, કોઇ ગીતાનો પાઠ ઓચરે રે ॥૨૧॥

કોઇ વાસુદેવ માહાત્મ્ય જેહ રે, કોઇ વષિષ્ણુ સહસ્રનામ તેહ રે ।

કરે વષિષ્ણુ ગાયત્રીનો જાપ રે, કોઇ નારાયણ વર્મ આપ રે ॥૨૨॥

કોઇ જપે શ્રીકૃષ્ણનું નામ રે, એમ જાપ કરે આહુંજામ રે ।

રાસપંચાધ્યાય વળી જેહ રે, ભક્તપિાઠ કરે નતિય તેહ રે ॥૨૩॥

એમ ભક્તધિર્મ ઋષરિય રે, કરે દવિસમાં એ ઉપાય રે ।

રાત્રમિંહતિાલ ને મૃદંગ રે, ગાય ગીતગોવંદિ ઉમંગ રે ॥૨૪॥

ભક્તધિર્મ ઋષભિડભાગ્ય રે, એમ આદર્યો છે વષિષ્ણુયાગ રે ।

પછી વૈશાખસુદી એકાદશી રે, કર્યું જાગરણ સહુએ હુલશી રે ॥૨૫॥

ગઇ રાત્ય થયું બ્રહ્મમુહૂર્ત રે, દીહું બ્રહ્મતેજ તથિાં તર્ત રે ।

તેમાં દીઠા નંદ ને યશોદા રે, જોઈ ગોપી ગોપ પામ્યાં મુદા રે ॥૨૬॥
વળી દીઠી અષ્ટ પટરાણી રે, રાઘકિ રમા ને રુકમિણી રે ।

સત્યા સત્યભામા જાંબુવતી રે, લક્ષ્મણા ને વળી નાગ્નજીતી રે ॥૨૭॥
વળી ઘેનુએ શોભે એ ધામ રે, જેનું કહીએ તે ગોલોક નામ રે ।

તેમાં મૂર્તસુંદર શ્યામ રે, દીઠા શ્રીકૃષ્ણ પૂરણકામ રે ॥૨૮॥
સુવર્ણ વસ્ત્રે શોભે છે વળી રે, મુખે રૂડી વજાડે વાંસળી રે ।

સુંદર શોભે નટવર વેષે રે, રત્ન જડતિ મુકુટ છે શીષે રે ॥૨૯॥
મકરાકાર કુંડળ કાને શોભે રે, ઝીણા વફર કેશે મન લોભે રે ।

ભાલે શોભા રહી છે ભલકી રે, તેપર તોરા રહ્યા લલકી રે ॥૩૦॥
મુખ પૂરણશશિમાન રે, નયણાં કમળદળ નદિન રે ।

મોટાં મોતીની માળા તે લેકે રે, બીજાં સુગંધી પુષ્પની બેકે રે ॥૩૧॥
એવી અંગો અંગ શોભા અતરિ, રસરૂપ રસકિ મૂર્તરિ ।

સામુદ્રકિ શોભા કહી જેવી રે, દીઠી મૂર્તમિનોહર તેવી રે ॥૩૨॥
શોભા સાગર સુંદર શ્યામ રે, સારી પ્યારી છબી સુખધામ રે ।

કોટી કામદેવ દેખી લાજે રે, એવી છબી છબલિાની છાજે રે ॥૩૩॥
એવું રૂપ જોઈ ઋષરિય રે, પડ્યાં ભક્તધિર્મ સહુ પાય રે ।

હાથ જોડી ઉભાં એક પગે રે, કોઈ મટકું ન ભરે દરગે રે ॥૩૪॥
જેમ કાષ્ટનાં હોય પુતળાં રે, એમ ઉભા આગળ સઘળાં રે ।

દોય ઘડી રહ્યાં એમ જન રે, પછી સર્વે થયા સચેતન રે ॥૩૫॥
કરી સ્તુતપિછી જોડી હાથ રે, કહે જય જય મારા નાથ રે ।

જય જય તેજ પુંજરાશી રે, જય અકળરૂપ અવનિાશી રે ॥૩૬॥
ઉત્પત્તસિથિતિપિરલય કાળ રે, કરવા સમરથ તમે દયાળ રે ।

કષર અકષરપર અકળ રે, રહો તેજપુંજને મંડળ રે ॥૩૭॥

ધર્મ રક્ષા કરવા મુરાર રે, ધાર્યા મત્સ્યાદકિ અવતાર રે ।

જનહતિ એ જુજવાં તન રે, ધરી કરો જનની જતન રે ॥૩૮॥

જય ગોલોકપતંગિોવંદિ રે, જય નજિજન સુખકંદ રે ।

જય રાધાપતરિસરૂપ રે, જય સુંદર શ્યામસ્વરૂપ રે ॥૩૯॥

જય મનોહર મહારાજ રે, જય વ્રજજન સુખસાજ રે ।

જય નજિજન મનરંજન રે, જય મહાદુઃખ ભયભંજન રે ॥૪૦॥

જય દુષ્ટદમન દયાળ રે, જય કુકર્મી જીવના કાળ રે ।

જય ભક્ત ભવદુઃખહારી રે, તમે સંતના છો સુખકારી રે ॥૪૧॥

જય અનાથના નાથ આપ રે, સ્વામી હરો અમારા સંતાપ રે ।

જય દીનના બંધુ દયાળ રે, જય ગૌ બ્રાહ્મણ પ્રતપિાળ રે ॥૪૨॥

તમે ગરીબના છો નવિાજ રે, દુઃખસાગરમાં સુખઝાજ રે ।

અમે બુડ્યા દુઃખોદધમિાંય રે, તમ વનિા ઝાલે કોણ બાંય રે ॥૪૩॥

તમે સમર્થ છો મારા નાથ રે, માટે કહીએ છીએ જોડી હાથ રે ।

જે જે આવ્યા છે શરણ તમારી રે, તેની રક્ષા કરી છે મુરારી રે ॥૪૪॥

માટે અમે છીએ તમારે શરણ રે, કરો સુખ મહાદુઃખહરણ રે ।

એમ સ્તુતકિરી ધર્મ મુનરિ, પછી પાય લાગ્યાં સૌ પ્રભુની રે ॥૪૫॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શરીસહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે ધર્મમુનસિતુતનિામે

ચૌદમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪॥

પૂર્વછાયો- એવી રીતે સર્વે મળી, કરી સ્તુતધિર્મ ઋષરિય ।

સુણી શરીહરશિરવણે, બોલ્યા રાજી થઇ મનમાંય ॥૧॥

કૃષ્ણ કહે ધર્મઋષનિ, થયો પ્રસન્ન તમ પર આજ ।

મનવાંછતિ જે માગશો, તે સારશિ સર્વે કાજ ॥૨॥

ત્યારે ધર્મ કહે ધન્ય ધન્ય તમે, સદા પ્રસન્ન છો મને શ્યામ ।

મારે છે જે માગવું, તે કહું છું કરભામ ॥૩॥

આ ઋષદ્ધિ ધર્મભક્તિને તમારા જાણી નાથ ।

તૈત્યે દુઃખ દીધાં ઘણાં, તેણે દુઃખી છીએ સહુ સાથ ॥૪॥

ચોપાઇ- ત્યારે શ્રીકૃષ્ણ કહે સુણો ધર્મ રે, એ તો સર્વે જાણું છું હું મર્મ રે ।

અસુરને દ્વેષ મુજ સાથે રે, તે માટે વૈર તમારે માથે રે ॥૫॥

સાધુ દેવને પીડે છે પાપી રે, મદ્ય માંસ બલદિન આપી રે ।

મારા જાણીને દયિ છે દુઃખ રે, મહાઅસુર છે જે વમ્બિખ રે ॥૬॥

તેને મારીશ હું થોડે દન રે, તજી ભય રહો નરિભય મન રે ।

મુજ વનિ કોઇથી ન મરે રે, જો કોટિપાય કોઇ કરે રે ॥૭॥

ધર્મ તમે ભક્તિ આ ઋષદિ, સહુ રહો આનંદમાં ખુશી રે ।

હરનિામે હું થઇશ બાળ રે, દુઃખ સહનું ટાળીશ તતકાળ રે ॥૮॥

દુર્વાસાનો સહુને છે શાપ રે, તેમાં હું પણ આવ્યો છું આપ રે ।

માટે ધર્મ ઘેર ધરી તન રે, સુખી કરીશ સર્વે જન રે ॥૯॥

થઇ ગયો છે ધર્મનો નાશ રે, તેને પાછો કરીશ પ્રકાશ રે ।

એકાંતકિ ધર્મ રૂડી રીતે રે, સ્થાપન કરીશ હું તેહ પ્રીતે રે ॥૧૦॥

માટે નશિંક રહો નરનારી રે, સત્ય વાત માની તમે મારી રે ।

તમે પાઠ કર્યા જે જે સ્તોત્ર રે, વળી જપયા છે જે જે મંત્ર રે ॥૧૧॥

તેનો પાઠ જાપ જે જે કરશે રે, આવ્યા કષ્ટમાંથી તે ઉગરશે રે ।

દેહ છતાં નહિયાય દુઃખ રે, અંત સમે તે પામશે સુખ રે ॥૧૨॥

શ્વેતદ્વિપિદિધામ છે જેહ રે, તયાં આનંદ કરશે તેહ રે ।

એમ કૃપાનિજિ શ્રીકૃષ્ણ રે, થયા ભક્તિર્મ પર પ્રસન્ન રે ॥૧૩॥

આપી એવો વર ભગવાન રે, પછી થયા છે અંતરધાન રે ।

ત્યારે ધર્મભક્તઋષિશિય રે, અતહિરષ પામ્યાં મનમાંય રે ॥૧૪॥
થયું વષિણ્યાગ વ્રત પુરૂં રે, મળ્યા કૃષ્ણ ન રહ્યું અધુરૂં રે ।

કરી પારણાં બેઠા એકાંત રે, કહે ગુપ્ત રાખવી આ વાત રે ॥૧૫॥
જ્યારે શ્રીકૃષ્ણ પ્રગટ થાશે રે, ત્યારે જેમ હશે તેમ જણાશે રે ।

એમ કરી મનમાં વચિાર રે, મળ્યા પરસ્પર કરી પ્યાર રે ॥૧૬॥
પછી પોતપોતાને આશ્રમ રે, ગયા ઋષિ ભક્તધિર્મ રે ।

ધર્મ પૂરણ મનોરથ પામ્યા રે, થયું સુખ દુઃખ સર્વે વામ્યા રે ॥૧૭॥
પછી ઘર પર ચાલ્યાં દોય રે, આવ્યાં નૈમષિારણ્યમાં સોય રે ।

સઘન વન ત્યાં વેલીની ઘાટ રે, તેણે કરી ઢંકાણી છે વાટ રે ॥૧૮॥
ભુલ્યાં માર્ગ આથમ્યો દન રે, દૈત્યભયથી બનિાં છે મન રે ।

એવા સમામાં વનમોઝાર રે, મળી કુટુંબે સોતી એક નાર રે ॥૧૯॥
અતરિજી રમે વનમાંય રે, કેની બીક નથી મનમાંય રે ।

બહુ પુષ્ટ કુટુંબ છે એનું રે, નથી ગણતાં બળ બીજા કેનું રે ॥૨૦॥
તેને ધર્મ કહે સુણ્ય નારી રે, કોણ છો તું કહે વાત તારી રે ।

કુટુંબ તારું છે સર્વે કુશળ રે, આવું કોણથી પામ્યાં છો બળ રે ॥૨૧॥
ત્યારે બોલી વનતિ તે વાર રે, તારે પુછ્યાનો એવો શો પ્યાર રે ।

ચાલ્યાં જાઓને પાધરી વાટ રે, પુછી તમે શું કરશો ખાટ રે ॥૨૨॥
મારો તાત કુસંગ કહેવાય રે, અઘવતી નામે મારી માય રે ।

મારું નામ છે અવદિયા અતરિ, પ્રભુ વમિખ છે મારો પતરિ ॥૨૩॥
મારી પુત્રી મથિયા પરમાણો રે, આપી અધર્મને તમે જાણો રે ।

તેની પ્રજા છે અપરમપાર રે, શું જાણ્ય તું વાતનો વચિાર રે ॥૨૪॥
કામ ક્રોધ લોભ વળી મોહ રે, દંભાદકિ દીકરા સમૂહ રે ।

આશા તૃષ્ણા ઇર્ષ્યા અદયા રે, કુટલિ કુમતકિબુધચિા રે ॥૨૫॥

દુરુક્તતિ એની છે દકિરી રે, એવે કુટુંબે રહ્યું ધર ભરી રે ।

નંદિ દ્વેહ નવરાં ન રહે રે, હર્ષ શોક વાત નતિય કહે રે ॥૨૬॥

શત્રુ મતિર શોધી જગમાંય રે, રાગ દ્વેષ રાખે નતિય ત્યાંય રે ।

ખળ છળ ક્ષમા નહિદેશ રે, અનર્થ હંસિ કરે ઉપદેશ રે ॥૨૭॥

ભય વગિરહ વપિત્તદિણી રે, એવી પ્રજા જાય નહિગણી રે ।

ઠઠા હાંસી મશ્કરી અતરિ, કહીએ અવળાઇ કુમતરિ ॥૨૮॥

અહંકાર અભમિન આદરિ, મમતામાં મરે સહુ વાદરિ ।

એવું અપાર મારું કુટુંબ રે, તેની તમને ન પડે ગમ રે ॥૨૯॥

જાણે સર્વે લોકમાંઇ મને રે, સાંભળ વપિર વાત કહું તને રે ।

જગમાં કોઇ ન શકે જીતરિ, એવી જાણું છું હું રાજનીતરિ ॥૩૦॥

ચાર સંપ્રદાય બાવન દ્વારા રે, વર્ણાશ્રમી સેવક છે મારા રે ।

આજ ચરાચરમાં હું વસું રે, ખેસવી હું કોઇની ન ખસું રે ॥૩૧॥

ભેખ પંડતિ પયિર મારું રે, તથિયં રહેતાં લાગે મને પ્યારું રે ।

યોગી યતસિંન્યાસી તપસી રે, તથિયં રહી છું અખંડ વસી રે ॥૩૨॥

અધો ઉર્ધ્વ મધ્યે જીવ બહુ રે, છોટા મોટા મે પકડ્યા સહુ રે ।

જાવા ન દઉ મોક્ષ મારગે રે, તું કેવરાવીશ ક્યાં લગે રે ॥૩૩॥

એવું સાંભળી બોલીયા ધર્મ રે, સુણ્ય પાપણી નારી બેશર્મ રે ।

તે તો તારી મોટ્યપને ગણી રે, ન જાણી મોટ્યપ કૃષ્ણ તણી રે ॥૩૪॥

રાધાપત્નિ તેજ પ્રતાપે રે, થાશે તારું કુટુંબ નાશ આપે રે ।

તારી પ્રજા તે પાછી પડશે રે, કામ કરોધ કોઇ ન નડશે રે ॥૩૫॥

અધર્મનું ઉખાડશે મૂળ રે, કરશે કૃષ્ણ નાશ તારું કુળ રે ।

પાપ પેખી નહિશિકે મહારાજ રે, પ્રભુ પ્રગટશે તારે કાજ રે ॥૩૬॥

એમ કહીને ચાલ્યાં ધર્મ ભક્તરિ, ત્યાંથી કરી છે આઘેરી ગતરિ ।

રાત્ય મળી છે અંધારી ધોર રે, કરે કરકિસરી બકોર રે ॥૩૭॥
વાઘ વારાહ વાનર બહુ રે, લડે માંહોમાંહે એમ સહુ રે ।

મહષિ નાર નોળ વળી નાગ રે, એવાં હંસિકનો નહતિાગ રે ॥૩૮॥
લાગ્યા દવ બળે બહુ વન રે, પાડે કાળી રાડ્યું પશુ જન રે ।

ઉડે ઉપર ગીધ ને ગરજ્યું રે, જેથી દુઃખ થાય અણસરજ્યું રે ॥૩૯॥
બોલે ધુવડ ફિયાવડાં ઘણાં રે, શબ્દ ભયંકર તેહ તણાં રે ।

એવા વનમાં ભૂલ્યાં છે વાટ રે, ન મળ્યું ગામ ઠામ કોઇ ઘાટ રે ॥૪૦॥
લાગ્યા કાંટા ને કાંકરા ઘણા રે, પડ્યું દુઃખ રહી નહમિણા રે ।

લાગી ભુખ ને ન મળ્યું પાણી રે, સુકો કંઠ ને ન બોલાય વાણી રે ॥૪૧॥
એવા સમામાં મળ્યો તપસી રે, જેને જોઇ જાય ચતિત ખસી રે ।

ભુરી જટા કપાળમાં ટાલ રે, ચડી ભ્રુકુટલોચન લાલ રે ॥૪૨॥
અતકિાળો કુરૂપ વકિરાળ રે, રૂદ્ર જેવો હૃદાનો દયાળ રે ।

ભૂંડા બ્રહ્મચારી જેવો વેશ રે, દયા મેર નહજિને લેશ રે ॥૪૩॥
અઘોરી સદિધ સરીખો લાગે રે, આવી ઉભો અચાનક આગે રે ।

તેને ધર્મે જોડ્યા જુગ પાણ રે, ત્યારે બોલયિો તપસી વાણ રે ॥૪૪॥
તમે કોણ છો પુરુષ ને વામ રે, કયિાં રહો છો શું તારું નામ રે ।

ત્યારે બોલયિા ધર્મ આદરમાં રે, જાતદિવજિ નામ દેવશર્મા રે ॥૪૫॥
પૂર્વ દેશમાંહચિમે રહીએ રે, અતદિન દાલદરી છીએ રે ।

પીડ્યાં અમને દૈત્ય અપાર રે, નાશી આવ્યાં શ્રીવ્રજ મોઝાર રે ॥૪૬॥
તયિાં વષિણુયાગ વ્રત કીધું રે, ત્યારે શ્રીકૃષ્ણે દરશન દીધું રે ।

પછી અમે અમારાં જે કષ્ટ રે, કહ્યાં તે સુણ્યાં શ્રીકૃષ્ણે સ્પષ્ટ રે ॥૪૭॥
કહે કૃષ્ણ હું કરીશ સાર રે, લેઇ તમારે ઘેર અવતાર રે ।

કરીશ હું અસુરસંહાર રે, તમે જાણો નશ્ચિય નરિધાર રે ॥૪૮॥

એમ વર દઇ શ્રીકૃષ્ણ ગયિા રે, પછી અમે દો આંહઆવયિાં રે ।

તયિાં તમે મળ્યા મહારાજ રે, તેણે રાજી થયાં અમે આજ રે ॥૪૯॥

એવું સાંભળીને કોપ્યો અતરિ, સર્વે કૃષ્ણની જાણું હું ગતરિ ।

એણે પાંડવ પક્ષ વધાર્યો રે, મને વહાલો દુર્યોધન માર્યો રે ॥૫૦॥

માટે હું પણ છઉં અશ્વત્થામા રે, દઉં છું શાપ સુણો નર વામા રે ।

જેહ પુત્ર થાય તમારો રે, કહું શસ્ત્ર તે કેદમિાં ધારો રે ॥૫૧॥

શસ્ત્ર વનિા શત્રુ ન મરશે રે, મારા શાપે શસ્ત્ર ન ધરશે રે ।

એમ કરતાં શસ્ત્ર લેશે હાથ રે, તો જીતશે નહવૈરી સાથ રે ॥૫૨॥

એમ કહી થયો અંતરધાન રે, થયાં ભક્તધિર્મ ચંતિાવાન રે ।

કરતાં ચંતિા મોટી મનમાંઇ રે, રહ્યાં રાત્ય ભક્તધિર્મ ત્યાંઇ રે ॥૫૩॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તક્રિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિરિયતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે ધર્મને અશ્વત્થામાએ

શાપ દીધો એ નામે પંદરમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫॥

પૂર્વછાયો- એવું શ્રવણે સાંભળીને, અતધિર્મ થયા ઉદાસ ।

ઘણા દહાડાનો દાખડો, તે વૈરચ્છિ કર્યો વનિાશ ॥૧॥

વનિ પડ્યું તે વલ્લિકનિ, સમર્યા જે દેવ દુંદાળ ।

વનિવનિાયક નામની, પછી ફેરવવા માંડી માળ ॥૨॥

એમ કરતાં વહી ગયા, જામનનિા ત્રણ જામ ।

સમીરસુત વપિર વેષે, આવયિા એહ ઠામ ॥૩॥

ધર્મને ઓળખાણ આપી, કહ્યું હું તે છું હનુમાન ।

કૃષ્ણ જ્યારે પ્રગટશે, ત્યારે શીદ રહો શોકવાન ॥૪॥

ચોપાઇ- જ્યારે કૃષ્ણ લેશે અવતાર રે, ત્યારે ભૂનો ઉતારશે ભાર રે ।

અષ્ટસદ્ધિધનિવ નધિજિહ રે, તમારે ઘેર વસશે તેહ રે ॥૫॥

દુઃખ દારદિર્ય નહરિહે રતરિ, અતપિામશો સુખ સંપતરિ ।

કૃષ્ણ થાશે બહુ બુદ્ધવિત રે, કરશે બુદ્ધચ્ચિ દૈત્યનો અંત રે ॥૬॥

એને નહપિડે શસ્ત્રનું કામ રે, કળે ટાળશે દૈત્યનું ઠામ રે ।

એમ ધીરજ દઇ હનુમાન રે, પછી થયા છે અંતરધાન રે ॥૭॥

પછી ત્યાંથી ચાલ્યાં છે દંપતરિ, ઘર પોતાના પર કરી ગતરિ ।

વાટે જતાં તે પુછે છે ભક્તરિ, કેમ અમર હનુમાન જતરિ ॥૮॥

સ્વામી છે એ રામના સેવક રે, કેમ ચરણજીવી કહો વવિક રે ।

પછી બોલ્યા છે એમ ધર્મ રે, ભક્તસિંભળો કહું એનો મર્મ રે ॥૯॥

રઘુવીર પ્રસાદ કૃપાય રે, ચરણજીવી રહ્યા છે સદાય રે ।

પણ જોને સમરતાં ગણેશ રે, આવ્યા હનુમાન લઇ વપિર વેશ રે ॥૧૦॥

માટે આપણું કારજ થાશે રે, આજ થકી દુઃખ સર્વે જાશે રે ।

પછી રાજી થઇ આવ્યાં ઘેર રે, આવી મળ્યાં સગાં રૂડી પેર રે ॥૧૧॥

શત્રુ હતા તે જ મતિર થયા રે, દુઃખ દારદિર્ય સરવે ગયાં રે ।

તેતો કૃષ્ણ તણો પ્રતાપ રે, જાણ્યો ધર્મ ને ભક્તચ્ચિ આપ રે ॥૧૨॥

પછી જીવના કલ્યાણ કાજ રે, ઇચ્છ્યા જન્મ લેવા મહારાજ રે ।

ધર્મ હૃદામાં શરીહરચિાવી રે, શોભા કાંતચિતઉપજાવી રે ॥૧૩॥

પામ્યા શરીહરતિણો પ્રસાદ રે, લોક બોલાવે છે કરી સાદ રે ।

કહી હરપિરસાદ એ નામ રે, એમ બોલાવે પુરુષ ને વામ રે ॥૧૪॥

એવા પવતિર હરપિરસાદ રે, રમે બાળાશું કરી આહલાદ રે ।

પછી એવા સમામાંહસિતરિ, રહ્યો ગર્ભ ને શોભચિં ભક્તરિ ॥૧૫॥

જેમ સૂર્ય ને ઉગવે કરી રે, પૂર્વ દશિા રહી શોભા ધરી રે ।

એમ શોભી રહ્યાં પ્રેમવતી રે, કૃષ્ણ પ્રવેશે કરીને અતરિ ॥૧૬॥

દનિ દનિ પ્રત્યે અતપિરસન્ન રે, જાણ્યા ગર્ભમાં આવચિા કૃષ્ણ રે ।

તેણે કરી આનંદ અપાર રે, પામ્યાં નતિય નવો નરનાર રે ॥૧૭॥
એવા સમામાં અસુર જન રે, ચાલ્યા દેવીનું કરવા પૂજન રે ।

ચારે વરણમાં હતા જે દૈત્ય રે, ચાલ્યાં સહુ બાળ ત્રયિા સહતિ રે ॥૧૮॥
આવ્યાં વંધિયાવાસનીદેવી દ્વારે, પાડા ઘેટાં અજા લઇ અપાર રે ।

બીજાં બોકડાં કુકડાં કઇ રે, આવ્યા મદરિના ઘડા લઇ રે ॥૧૯॥
મારી દેવી આગે ઝેર કીધો રે, ખાધું માંસ ને મદરિ પીધો રે ।

તેણે થયાં કામાતુર અંગ રે, કર્યા ત્રણ્ય ત્રયિાના ત્યાં સંગ રે ॥૨૦॥
કરી અસુરે પૂજા જો એવી રે, તેને દેખીને કોપી છે દેવી રે ।

કહે આવાં કામ કરનારો રે, કહું છું જાશે તે વંશ તમારો રે ॥૨૧॥
વળી તમારી પક્ષે જે થાશે રે, હશે રાજા તોય રાજ્ય જાશે રે ।

વળી આવું પૂજન જે કરશે રે, જાશે વંશ પોતે પણ મરશે રે ॥૨૨॥
આજ થકી થોડે દનિ જાણો રે, થાશે નાશ તમારો પ્રમાણો રે ।

તમારો કરવાને સંહાર રે, હમણાં થાશે હરઅિવતાર રે ॥૨૩॥
તમ જેવા જે અસુર હશે રે, તેને પ્રભુ શોધીને મારશે રે ।

એમ દેવી તે સ્વપ્નમાં કહી રે, પછી તરત અંતરધાન થઇ રે ॥૨૪॥
એમ સાંભળી સર્વે અસુર રે, સહુ થયા છે ચંતિ આતુર રે ।

પછી દૈત્યે વચિર્યું મન રે, એની કરવી કાંઇ જતન રે ॥૨૫॥
કરો જન્મતાં હરનિ નાશ રે, તો થાય સર્વે સુખ સમાસ રે ।

દેવી રૂઠી તેને રાજી કરશું રે, એકવાર કરો એનું નરસું રે ॥૨૬॥
જ્યારે શ્રીહરનિ જન્મ થાય રે, ત્યારે કરવો એ નશિયે ઉપાય રે ।

હમણાં સૌ સૌને ઘેર જાઓ રે, પણ ભુલશો માં એહ દાવો રે ॥૨૭॥
એમ કહી ગયા નજિ ઘેર રે, હરસિાથે બાંધી બહુ વેર રે ।

હવે ધર્મ ભક્તિયિ શું કર્યું રે, વ્રત ગણપતનિ આદર્યું રે ॥૨૮॥

રક્ષા ગર્ભની કરવા માટ રે, કરે ગણપતમિંત્રનો પાઠ રે ।

ગર્ભવડે શોભે છે બહુ ભક્તરિ, જેમ અદતિનિ દેવહૂતરિ ॥૨૯॥

તેને જોઈને સર્વેજન રે, પામે આશ્ચર્ય પોતાને મન રે ।

એમ કરતાં થયા માસ નવ રે, થયા દશમે હરઉદ્ભવ રે ॥૩૦॥

સંવત્ અઢારસો જે અનુપ રે, વર્ષ સાડત્રસી સુખરૂપ રે ।

સંવત્સર વરતે વરિધરિ, અરક ઉત્તરે વસંત પ્રસદ્ધિરિ ॥૩૧॥

ચૈત્ર સુદી નવમી દનિ જાણો રે, વાર તે સોમવાર પ્રમાણો રે ।

પુષ્ય નક્ષત્ર શુક્રમાં યોગ રે, કૌલવ કરણ હરણ ભવરોગ રે ॥૩૨॥

જાતાં જામની ઘટકિ દશ રે, પ્રભુ પ્રકટ્યા પુરણ જશ રે ।

હતાં માતા ત્યારે નદિરાવાન રે, પછી જાગી થયાં સાવધાન રે ॥૩૩॥

દીઠા પુત્રને મનુષ્ય સરખા રે, તેને હેતે કરીને નરિખ્યા રે ।

ત્યાં તો જણાણો તેજઅંબાર રે, દીઠા ધનશ્યામ તે મોઝાર રે ॥૩૪॥

તેહ મૂર્તશોભે છે ઘણી રે, શી કહીએ શોભા તેહ તણી રે ।

હેમવસત્ર વાંસળી છે હાથે રે, નંગ જડતિ મુગટ છે માથે રે ॥૩૫॥

મુખ પૂરણ શશિમાન રે, નયણાં કમળદળને વાન રે ।

કનક ભૂષણ જડણિં નંગ રે, એવી મૂર્તદીઠી માયે દરગ રે ॥૩૬॥

કહે તમે છો કૃષ્ણ કૃપાળ રે, વરજે મળ્યા હતા તે તમે બાળ રે ।

એવું જાણી પછી પ્રેમવતી રે, કરી સ્તુતબિાળકની અતરિ ॥૩૭॥

કહે ધન્ય કૃષ્ણ રાધાપતરિ, ધન્ય આનંદ રૂપ મૂર્તરિ ।

તમે શ્રીકૃષ્ણ બ્રહ્મ પૂરણ રે, સર્વે કારણના છો કારણ રે ॥૩૮॥

અનંત કોટી બ્રહ્માંડ જે કૈયે રે, આદ્યે અંત્યે મધ્યે તેને લૈયે રે ।

સત્યજ્ઞાનાદશિક્તચ્ચિ કરી રે, ભુવન કોટપિરત્યે વ્યાપ્યા હરરિ ॥૩૯॥

વળી અળગા રહો અકષરધામ રે, જેમ મહાભૂત પૂરણકામ રે ।

તમે પુરૂષોત્તમ પરબ્રહ્મ રે, તમને નેતનિતકિહે નગિમ રે ॥૪૦॥
તમે ભૂમઊતારવા ભાર રે, લીધો યદુકુળે અવતાર રે ।

તમે વસુદેવ દેવકી ઘેર રે, પ્રગટ્યા મથુરાં કરી મેર રે ॥૪૧॥
કંસ ભયથકી વસુદેવ રે, મેલ્યા ગોકુલમાં તતખેવ રે ।

આપ ઇચ્છાયે નજિજન સાથ રે, આવ્યા વ્રજમાંહવિરજનાથ રે ॥૪૨॥
ધન્ય નંદ યશોદા ભાગ્યવાન રે, જેને ઘેર રમ્યા તમે કાન રે ।

પ્રથમ આણ્યો તમે માસી અંત રે, માર્યો અસુર તમે તૃણાવંત રે ॥૪૩॥
શકટ ભાંગી પગે તમે પાડ્યું રે, વશિવ માતાને મુખમાં દેખાડ્યું રે ।

ગોળી ભાંગીને ઢોળ્યાં ગોરસ રે, કર્યાં માતાને કરોધ વવિશ રે ॥૪૪॥
યમલાર્જુન મૂળ ઉખાડી રે, માર્યો બક ગ્રહચિંચ ફાડી રે ।

કર્યો તમે વત્સાસુર કાળ રે, મારી અઘાસુર રાખ્યાં બાળ રે ॥૪૫॥
તમે થયા વત્સ બાલરૂપ રે, ભાળી ભૂલી ગયો બ્રહ્મા ભૂપ રે ।

કાલી નાથી કીધો દવ પાન રે, દીધું ઇષ્ટ કન્યાવ્રત દાન રે ॥૪૬॥
ઋષપિત્નયિની પૂજા લીધી રે, તેને શ્વૃતસિમાન તે કીધી રે ।

કર્યું હેત નજિજન કાજ રે, ધર્યો કર ઉપર ગરિરિજ રે ॥૪૭॥
સપ્ત વર્ષ માંહી ભગવાન રે, તમે મોડ્યું મઘવાનું માન રે ।

વરુણભવનથી છોડાવ્યા નંદ રે, આપ્યો વ્રજજનને આનંદ રે ॥૪૮॥
વ્રજજનને દેખાડ્યું ધામ રે, કર્યાં સહુને પૂરણ કામ રે ।

તમે રમયા યુવતસિંગ રે, કર્યો કંકિર તમે અનંગ રે ॥૪૯॥
અજગરથી છોડાવ્યા નંદ રે, તમે માર્યો શંખચુડ મંદ રે ।

વૃષભને વ્યોમાસુર દ્વેષી રે, માર્યો તમે બળે ખળ કેશી રે ॥૫૦॥
એવાં અપાર ચરતિર કીધાં રે, વ્રજવાસીને બહુ સુખ દીધાં રે ।

અક્રૂરને આનંદ પમાડ્યું રે, નજિજનને ધામ દેખાડ્યું રે ॥૫૧॥

તમે પર્યટ પાપીને માર્યો રે, સઘ સુદામા માળીને તાર્યો રે ।

ટાળી કુબજ્યા તન ટેડાઇ રે, માગ્યું તેણે જે હતું મનમાંઇ રે ॥૫૨॥

ભાંગ્યું ધનુષ તમે કર ધરી રે, રંગદવારે માર્યો મત્ત હરરિે ।

મલ્લ હણ્યા અખાડામાં હાથ રે, કેશે ગ્રહક્રિસ માર્યો નાથ રે ॥૫૩॥

વસુદેવ દેવકી દુઃખ હર્યું રે, ઉગ્રસેન શરિ છત્ર ધર્યું રે ।

તમે કીઘો ગુરુ ઘેર વાસ રે, તમે પુરી છે દ્વજિની આશ રે ॥૫૪॥

તમે ગયા કુબજ્યા ભવન રે, સત્ય કીધું પોતાનું વચન રે ।

તમે ગયા અક્રૂરને ધામ રે, તેને મોકલ્યો ગજપુર ગામ રે ॥૫૫॥

પછી મથુરામાંથી દ્વારા મતરિે, આવ્યા પ્રેમે કરી પ્રાણ પતરિે ।

માર્યો કાળયવન કળ કરી રે, મુચુકુન્દને જગાડ્યો હરરિે ॥૫૬॥

તમે માર્યો પ્રભુ જરાસંઘ રે, વશિ સહસ્ર છોડ્યા નૃપબંધ રે ।

નૃપ જીતીને સારંગપાણરિે, તમે પરણ્યા અષ્ટ પટરાણી રે ॥૫૭॥

મારી ભોમાસુરને મોરારી રે, લાવયિા સોળ સહસ્ર નારી રે ।

છેદ્યા બાણાસુર ભુજદંડ રે, રાખ્યો પાર્થ યજ્ઞ અખંડ રે ॥૫૮॥

તમે માર્યો શાલવ શશિપાળ રે, કર્યો દંતવક્રનો તમે કાળ રે ।

દેખી દુર્બળ દ્વજિ સુદામ રે, કર્યું કંચનમય તેનું ધામ રે ॥૫૯॥

સ્વજન કુરુક્ષેત્રે ભેળાં કીધાં રે, જયેષ્ઠભ્રાત માટે માગી લીધાં રે ।

પાર્થ જનક ને શ્રુતદેવ રે, તેને સુખ આપ્યું તતખેવ રે ॥૬૦॥

એમ અનંતનાં કર્યાં કાજ રે, નજિજન જાણી મહારાજ રે ।

જે જે આવયિા તમારે શરણ રે, તેને સુરતરુ તમ ચરણ રે ॥૬૧॥

તમે દીનના બંધુ દયાળ રે, કૃપા કરીને આવ્યા કૃપાળ રે ।

કરી સ્તુતચ્ચિમ માંએ જ્યારેરે, સુણી બોલ્યા સુંદર શ્યામ ત્યારેરે ॥૬૨॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષિક્કુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે પ્રેમવતી સ્તુતનામે

સોળમું પરકરણમ્ ॥૧૬॥

પૂર્વછાયો- સુતને શરીકૃષ્ણ જાણી, એમ સ્તુતકિરી જે માત ।

તે શશ્ત્રુરૂપે કૃષ્ણ સુણી, બોલીયા સાક્ષાત ॥૧॥

માતા ચંતિ માં કરો, થાશે તમારું ધાર્યું જેહ ।

વ્રજની વાત સંભારવા, મે રૂપ દેખાડ્યું તેહ ॥૨॥

એમ કહી અર્ભકનાં, કર્યાં ચરતિર દીનદયાળ ।

અલૌકિકરૂપ ગોપ્ય કરીને, બાળ બન્યા તતકાળ ॥૩॥

ધર્મને ધીરજ આવી, દેખી એવા દવિય બાળ ।

જાણ્યું સંકટ સર્વે ગયાં, થયો અસુરનો કાળ ॥૪॥

ચોપાઇ- એવું જાણીને આનંદ પામ્યાં રે, દેખી બાળકને દુઃખ વામ્યાં રે ।

થયો સર્વે સુખનો સમાજ રે, જાણ્યું ગયું અધર્મનું રાજ રે ॥૫॥

કરે મહોત્સવ ઘેર ઘેર રે, અતથિઇ રહી લીલા લેર રે ।

તેમ અમર લોકે અમર રે, કરે મોટા ઉત્સવ મુદભર રે ॥૬॥

બોલે જય જય બ્રહ્મા બ્રહ્માણી રે, શક્ર શચી શવિ શવિરાણી રે ।

બોલે જય જય શબ્દે અમર રે, કરે પુષ્પ વૃષ્ટપિરંદર રે ॥૭॥

ગાય ગાંધર્વ નાચે અપસરા રે, સદિધ ચારણ ને મુનવિરા રે ।

દેવે વજાડ્યાં દુંદુભબિહુ રે, નભે આનંદ પામ્યા સહુ રે ॥૮॥

મંદ શીતળ સુગંધી વાયુ રે, વાય સર્વે જન સુખદાય રે ।

થયા ઉડુ તે નભે અમર રે, બોલે વ્યોમમાં જૈ જૈ સકળ રે ॥૯॥

મોટા ઋષદિયિ છે આશચિ રે, પ્રભુ જીવજ્યો કરોડ વરષ રે ।

એમ હરખ્યા દેવ ઋષરિય રે, જાણી પ્રભુ પ્રગટ મનમાંય રે ॥૧૦॥

બહુ વાજંતિર વાજે છે વ્યોમે રે, તેમ થાય છે ઉત્સવ ભોમે રે ।

જેમ ગેકી રહ્યો છે ગગન રે, તેમ ભૂમચ્ચિ જન મગન રે ॥૧૧॥

હુવા નરિધુમ હુતાશન રે, થયાં સાધુનાં નરિમળ મન રે ।

શાંતદિયાદદિવાદશ નારી રે, આવી દર્શને દવિય દેહ ધારી રે ॥૧૨॥

પછી નગર નારી આવી સહુ રે, લાવી માંગળકિ સાજ બહુ રે ।

સુવર્ણ થાળ ભર્યા શગૃય મોતી રે, આવી વધાવવા પુણ્યવતી રે ॥૧૩॥

કાજુ કુંકુમ કેસર ઉતારી રે, શ્રીફળ અક્ષત સારી સોપારી રે ।

પાનબીડાં લવંગિ એલચી રે, દધહિલદી શરીરમાં ચરચી રે ॥૧૪॥

અતહિરષ ભરી મનમાંઇ રે, આવી ગાતી મંગળ વધાઇ રે ।

વધાવીને લીએ છે વારણાં રે, નરિખી મન હરખ્યાં નારીતણાં રે ॥૧૫॥

નરિખી તૃપ્ત ન થાય લોચન રે, વ્હાલું લાગે વાલાનું વદન રે ।

પછી ભાંમણાં લઇ ભામની રે, બોલે આશરિવચન કામની રે ॥૧૬॥

બાળક તમે જીવો બહુ કાળ રે, કરો માબાપની પ્રતપિાળ રે ।

દયિ આશષિ નરિખે મુખ રે, લીએ અંતરે અલૌકકિ સુખ રે ॥૧૭॥

હાસ વલિાસે મુખ છે સારું રે, નેણ કર ચરણ અતચિારું રે ।

વેષ મૂર્તતિ મંગળકારી રે, કરો મંગળ અમારૂં મુરારી રે ॥૧૮॥

એમ કહી નારી ગઇ ઘેર રે, રાખી બાળ હૃદે રૂડી પેર રે ।

બાળશર્માના સુત એ દનિ રે, પામ્યા અતશિ આનંદ મન રે ॥૧૯॥

વાજે વધાઇ નોબત્યું ઝડે રે, મોટાં દુંદુભનિગારાં ગડે રે ।

ભેર ભુંગળાં ને શરણાઇ રે, ગાય ગાયક મંગળ વધાઇ રે ॥૨૦॥

સુણી સ્તુતગિાન તેહતણું રે, થયા ધર્મ મગન મને ઘણું રે ।

પછી તે સમાને વષિ ધર્મ રે, કર્યું વેદોક્ત જાતક કર્મ રે ॥૨૧॥

પછી આપ્યાં છે વપિરને દાન રે, કરી અતધિણું સનમાન રે ।

અનૂન ધન અવની અંબર રે, ગજબાજ ને ગૌ સુંદર રે ॥૨૨॥
મગાવી છે મહર્ષિ દુજણી રે, આપી વપિરને તે વળી ઘણી રે ।

ઘૂત પાત્ર વસ્ત્ર આપ્યાં ગેહ રે, આપ્યું જે જે માગ્યું તેને તેહ રે ॥૨૩॥
દીધાં ધર્મે દાન બહુ પેર રે, કરી રાજી વાળ્યા દ્વજિ ઘેર રે ।

થયાં રાજી સહુ નરનાર રે, બાંધ્યાં તરયાં તોરણ બાર રે ॥૨૪॥
માતા પતિ ભુલી દવિય ભાવરે, જાણ્યા પુત્રને સહજ સ્વભાવ રે ।

મનુષ્ય જાણી માત તાત તેહ રે, લાડ લડાવે સુતને સ્નેહ રે ॥૨૫॥
વળી ધર્મદેવ પ્રેમવતરિ, ભુલ્યાં પ્રવના જન્મની સ્મૃતરિ ।

કાંઈ જાણે ન જાણે પોતાને રે, એમ વરતે તાત માતાને રે ॥૨૬॥
થઈ સર્વે સુખની સંપત્તરિ, પ્રભુ પ્રકટે ગઈ વપિત્તરિ ।

સત્યવાદી જન પામ્યા સુખ રે, થયું દૈત્ય અસુરને દુઃખ રે ॥૨૭॥
કૌલ નાસ્તકિ કુંડ કબીર રે, તે તો પામયા દુઃખ અચરિ રે ।

બીજા અસુર અવનચિ હતા રે, જે કોઈ અહોનશિ દ્વેષ કરતા રે ॥૨૮॥
તેનું નરસું થાવા નરિધાર રે, થાય અવળાં શુકન અપાર રે ।

ફરકે ડાબાં અંગ ડાબાં નેણ રે, લાઘે ભુંડાં સ્વપ્ન દુઃખદેણ રે ॥૨૯॥
જાણે ઘડ ઉપર શીષ નથી રે, ઉટે બેસારી કાઢ્યા આહંશી રે ।

લઈ જાય છે દક્ષણિ દેશ રે, એવાં સોણાં લાઘે છે હમેશ રે ॥૩૦॥
ધર સામાં આવી રુવે શ્વાન રે, રાત્ર્યે રુવે સુરભનિદિન રે ।

ધર પર કળેળે કાગડા રે, બોલે બપોરે બહુ ફયાવડા રે ॥૩૧॥
ધુડ હોલાં ધુધવે અપાર રે, થાય શબ્દ ભૂંડા ભયંકર રે ।

ગીઘ ગર્જ્યું સમળા સમતિ રે, ઉડે ધરપર શકરા નતિય રે ॥૩૨॥
વળી અશુભ આકાશ માંચ રે, નતિય દૈત્યને ચતિત જણાય રે ।

જાણું રવશિશહિતા વ્યોમે રે, પડ્યા ઉડુ સહતિ તે ભોમે રે ॥૩૩॥

એવાં અવળાં શુકન જાણી રે, બોલ્યો અસુરનો ગુરુ વાણી રે ।

સુણો દૈત્ય કહે કાલદિત્ત રે, કહ્યું દેવીએ તે થયું સત્ય રે ॥૩૪॥

અસુરનો કરવા સંહાર રે, નશ્ચિએ થયો હરચિવતાર રે ।

માટે આપણે ઉપાય કરીએ રે, આવ્યા મૃત્યુમાંથી તો ઉગરીએ રે ॥૩૫॥

હમણાં હરહિશે બાળ નાનો રે, મારો એને કરી કળ છાનો રે ।

મેલો કૃત્યાઓ કરી અપાર રે, કરે તરત હરભી સંહાર રે ॥૩૬॥

પછી કર્યો છે મંત્રનો જાપ રે, ઉપજાવી છે કૃત્યાઓ આપ રે ।

અતકિાળયિો ને છુટે કેશ રે, કર્યો સંદ્વિરનો લેપ શીષ રે ॥૩૭॥

છેદેલ છે નાસકિ ને કાન રે, અતવિરૂપ વરવે વાન રે ।

લાંબા હોઠ ને ફાડ્યાં છે મુખ રે, કાઢી જીભ દાંત દેવા દુઃખ રે ॥૩૮॥

લાંબા પેટ ને લોચન લાલ રે, ખરડ્યા રુધરિ માંહી બે ગાલ રે ।

માણસની ખોપરયિો છે કર રે, નાગયિો નથી પહેર્યાં વસ્તર રે ॥૩૯॥

ઉગામેલ આયુધ છે હાથ રે, એવો કીધો કૃત્યાઓનો સાથ રે ।

તેને આજ્ઞા આપી અસુરે રે, કહ્યું શત્રુ છે છપૈયે પુરે રે ॥૪૦॥

તેનો કરજ્યો તમે જઈ નાશ રે, કરી કામ આવો અમ પાસ રે ।

પછી કૃત્યાઓ ત્યાંથી ઉડયિો રે, ભૂખી ભમરાળયિો ભુંડયિો રે ॥૪૧॥

આવયિુ હરપિરસાદ ઘેર રે, જેને બાળક સાથે છે વેર રે ।

હરહિતા માતાજી ને પાસ રે, લીધા જોરે કરવાને નાશ રે ॥૪૨॥

કહે મારો મારો ખાઓ ખાઓરે, શત્રુ મળ્યો માં ભૂલશો દાવો રે ।

ફાડ્યાં મુખ ઉગામ્યાં આયુધ રે, હરઉપર કરી બહુ ક્રોધ રે ॥૪૩॥

ઝાલી ગળે લઇ ગઇયો બાર રે, રુવે જનની કરી પોકાર રે ।

ભૂલી નજિ શરીર સંભાળ રે, ભોયે ઢળી પડ્યાં તતકાળ રે ॥૪૪॥

માગે બાળક કરે પોકાર રે, જોઇ પરવશ પ્રાણ આધાર રે ।

સુણી બાળાનો કાયર સાદ રે, ત્યાં આવયા હરપિરસાદ રે ॥૪૫॥
હતા એકાદશીને જાગરણે રે, ત્યાંથી આવયા ઘેર આપણે રે ।

આવી જોયું ત્યાં ન દીઠા બાળ રે, પામ્યા ધર્મ મૂરછા તે કાળ રે ॥૪૬॥
સુણી ભક્તધિર્મનો વલિપ રે, આવ્યા હનુમાન ત્યાં આપ રે ।

કહે કેમ રુઓ છો દંપતરિ, કહો ટાળું તમારી વપિત્તરિ ॥૪૭॥
કહે ભક્તવિર સુત મારો રે, તેને લઈ ગઈયો કૃત્યાઓ બારો રે ।

એને મારી નાખશે એ તરત રે, મુકાવો જો તમે હો સમર્થ રે ॥૪૮॥
એવું સુણી બોલ્યા હનુમંત રે, બાળા ચંતિ માં કરશો ચતિત રે ।

હમણાં લાવીશ પુત્ર તમારો રે, તમે શ્રીકૃષ્ણ દેવ સંભારો રે ॥૪૯॥
તમે કર્યું પરીતે વ્રત મારું રે, રહેવા નહિઉ કષ્ટ તમારું રે ।

પછી હનુમાન તેહ કાળ રે, ચાલ્યા મુકાવવાને એહ બાળ રે ॥૫૦॥
ત્યાંતો કૃત્યાઓના કરમાંચ રે, લાગ્યા બાળક સમર્થ ત્યાંચ રે ।

જોયું વાંકી દૃષ્ટકિરી બાળે રે, બળી કૃત્યાઓ તે તતકાળે રે ॥૫૧॥
પછી નાખ્યા અવનિપર રે, મારો મારો કહે બહુ પેર રે ।

ત્યાં તો આવ્યા હનુમાન તરત રે, જોયું દુષ્ટ કૃત્યાઓનું કૃત્ય રે ॥૫૨॥
અંજનસિત કહે ઉભી રેજ્યો રે, કૃત્ય તમારાંનું ફળ લેજ્યો રે ।

આજ ન રહો જીવતી કોઈ રે, નશિયે જાણજ્યો મનમાં સોઈ રે ॥૫૩॥
એમ કહીને ઝટચિ ઝાલી રે, મારી કુટપિથવીમાં ઘાલી રે ।

ત્યારે કૃત્યાઓ કહે કર જોડી રે, મેલો વીર કર્યા ગુના ફરોડી રે ॥૫૪॥
આજ પછી ન લહું એનું નામ રે, પાછી આવું નહિઆણે ઠામ રે ।

આજ મેલો કહું પાય લાગી રે, નાવું નજરે જાઉં દૂર ભાગી રે ॥૫૫॥
એમ કહીને કૃત્યાઓ નાઠી રે, જાણી અસુરની દશા માઠી રે ।

જઈ કહ્યું કાલીદત્ત પાસ રે, ન થાય એ બાળકનો નાશ રે ॥૫૬॥

એ તો છે કોઈ અતસિમરથ રે, એથી થાશે અસુરનું મૃત્યુ રે ।

પછી મહાવીર બાળને લઈ રે, ભક્તધિર્મને પાસળે જઈ રે ॥૫૭॥

આપ્યા ભક્તનિ હાથમાં બાળ રે, થયાં રાજી દંપતિ કાળ રે ।

કહે ભક્તસિણો હનુમાન રે, નો'તસિતની આશા નદિન રે ॥૫૮॥

ત્યારે હનુમાન કહે ભક્તરિ, સુત તમારો સમરથ અતરિ ।

નથી પ્રાકૃત નર નદિન રે, એ છે પોતે સ્વયં ભગવાન રે ॥૫૯॥

અક્ષર ગોલોક ધામના ધામી રે, એ છે કૃષ્ણ દેવ બહુનામી રે ।

ધર્મરક્ષા જીવનાં કલ્યાણ રે, આવ્યા કરવા શ્યામ સુજાણ રે ॥૬૦॥

તમે ધર્મ ભક્તછો દંપતરિ, કરશે પુષ્ટ તમને એ અતરિ ।

જ્ઞાન વૈરાગ્ય આદિજે કહીએ રે, વંશ તમારો પવત્તિ લહીએ રે ॥૬૧॥

તેને વધારશે એહ બાળ રે, કરશે અસુર જનનો કાળ રે ।

મારો મહિમિ અતવિધારશે રે, શરણાગતનાં કાજ સુધારશે રે ॥૬૨॥

માટે આ બાળ છે અલૌકિકિ રે, કરો હેત પરહરો બીક રે ।

એમ કહ્યું હનુમાને જ્યારે રે, જોયું બાળકે એ સામું ત્યારે રે ॥૬૩॥

પછી હરતિણી ઇચ્છા જોઈ રે, થયા હનુમાન અદૃશ્ય સોઈ રે ।

તે જોઈ પ્રેમવતી પાવન રે, અતઆશ્ચર્ય પામણિં મન રે ॥૬૪॥

વળી જાણ્યું બાળક આવાર રે, આવ્યો નશ્ચિય નવે અવતાર રે ।

કહી વાત એ લોક સહુને રે, જીવ્યો બાળક કોઈક પુણ્યે રે ॥૬૫॥

પછી નરનારીએ નયિમ ધાર્યું રે, હનુમાનશું હેત વધાર્યું રે ।

જેથી ટળ્યું કૃત્યાઓનું વાનિ રે, સહુ કહેવા લાગ્યાં ધન્ય ધન્ય રે ॥૬૬॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શરીસહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયતિમણી મધ્યે કૃત્યાઓ વાનિ નામે

સત્તરમું પ્રકરણમ્ ॥૧૭॥

પૂર્વવચ્ચાચો- ત્યાર પછીની વારતા, સહુ સાંભળો થઈ સાવધાન ।

હરઠિચ્છાએ ત્યાં આવયા, મારકંડેય ગુણવાન ॥૧॥

તરક્રીળદરશી ને તત્ત્વવેત્તા, બ્રહ્મચારીનો છે વેષ ।

ધર્મને ઘેર આવયા, સંગે લઈને બહુ શષ્ટિય ॥૨॥

ધર્મે બહુ આદર દઈ, પૂજા કરી બહુ પેર ।

બ્રહ્મચારી ભલે આવયા, કર્યું પવત્તિર મારું ઘર ॥૩॥

ક્યાંથી આવીયા તમે કોણ છો, અને શું છે તમારું નામ ।

શું ભણ્યા છો શાસ્ત્ર સ્વામી, પુછું છું કરભામ ॥૪॥

ચોપાઈ- ત્યારે ઋષિકિહે સુણો વચન રે, આવું છું કરતાં તીરથ અટનરે ।

મારકંડેય મારું નામ જાણ રે, ભણ્યા છીએ વેદ ને પુરાણ રે ॥૫॥

જાણું રૂડી રીતે જ્યોતષિને રે, તે ભણાવું છું હું આ શષ્ટિયને રે ।

ત્યારે ધર્મ રાજી બહુ થયા રે, ભલે આવ્યા પ્રભુ કરી દયા રે ॥૬॥

મારા બાળકનું નામ દીજે રે, બહુ કાળ અમ ઘેર રહીજે રે ।

તમે જ્યોતષિ જાણો છો ઘણું રે, કેવું ભાગ્ય આ બાળક તણું રે ॥૭॥

જુવો જન્મ દવિસ રૂડી પેર રે, મુહૂર્ત લગ્ન ને જન્મકષ્ટર રે ।

ઘડી પળ વેળા એની વર્તરિ, પાડો નામ એનું મહામતરિ ॥૮॥

પછી ટીપણામાં જોઈ એહ રે, કરી જન્મકુંડળી તેહ રે ।

જોયું જ્યોતષિ વદિયાને વષિ રે, જાણ્યું આતો મોટા છે અતષિ રે ॥૯॥

પછી ધીરે રહી બોલ્યા વાણ્ય રે, તમે સાંભળો ધર્મ સુજાણ રે ।

અતબ્ધિદ્ધવિન એહ થાશે રે, માટે મોટા સહુથી કહેવાશે રે ॥૧૦॥

વળી કર્કના ચંદ્રમાં આવે રે, તેનું નામ હરચિવું કાવે રે ।

એક તમે બીજા જે આશરશે રે, તેની આપદા સર્વે હરશે રે ॥૧૧॥

માટે હરચિવું એનું નામ રે, સૌને સમરતાં સુખધામ રે ।

વળી ચૈત્રમાં જન્મ થાય રે, તેને શ્રીકૃષ્ણ પણ કહેવાય રે ॥૧૨॥
સારું સુંદર તન છે શ્યામ રે, માટે એનું કહીએ કૃષ્ણ નામ રે ।

મૂરતજિોઇને જનનાં મન રે, તાણી લેશે તે માટે એ કૃષ્ણ રે ॥૧૩॥
વળી બેઉ નામ મળી એક રે, કહેશે જન જે કરે વવિક રે ।

ત્યારે ત્રીજું નામ હરકૃષ્ણ રે, સમરતાં જન મન પ્રસન્ન રે ॥૧૪॥
તપ ત્યાગ યોગ ધર્મ જ્ઞાન રે, એવા એ પંચગુણ નદિન રે ।

તેણે શવિજી જેવા એ થાશે રે, માટે નલિકંઠ કહેવાશે રે ॥૧૫॥
એમ ગુણ કર્મે કરી નામ રે, કહેશે બહુ પુરુષ ને વામ રે ।

વળી મને જણાય છે જેહ રે, સુણો ધર્મ હું કહું છું તેહ રે ॥૧૬॥
થાશે પૃથુસમ શ્રોતાવાન રે, ભક્તક્રિષ્ણમા અંબરીષ સમાન રે ।

જનકના જેવું નજિ જ્ઞાન રે, ત્યાગ વૈરાગ્ય શુક સમાન રે ॥૧૭॥
હરદિસ હનુમાન જેવા રે, એક ઇષ્ટનષિઠ ઉમા એવા રે ।

સદાગ્રહ કૃષ્ણ વષિ જેહ રે, થાશે પ્રહલાદ સરખિ તેહ રે ॥૧૮॥
માયા ને માયાનું કારજ રે, એથી અજાણ્યું નહરિહે રજ રે ।

આત્મદર્શીમાં જાણવા એવા રે, કર્દમસુત કપલિજી જેવા રે ॥૧૯॥
દોષ તજીને ગુણને ગરેવા રે, તેમાં તો દત્તાત્રેય સમ કેવા રે ।

અધર્મસર્ગ થકી તે મન રે, બીશે જેમ યુધષ્ઠિરિ રાજન રે ॥૨૦॥
દયાળુ ને વળી દાતાપણું રે, થાશે રંતદિવ થકી ઘણું રે ।

જીવને દેવા પ્રભુનું જ્ઞાન રે, તેમાં નારદ સમ નદિન રે ॥૨૧॥
પ્રભુમાંહદિોષ ન પરહે રે, તેતો જાણે જાનકીની પેહે રે ।

સ્વતંત્રપણું લક્ષ્મીના જેવું રે, જે શ્રીકૃષ્ણના સ્વરૂપમાં રહેવું રે ॥૨૨॥
હરહિરજિન દ્રોહી માથે રે, વર્તે લક્ષ્મણસમ તે સાથે રે ।

થાશે સૌ જીવને સુખકારી રે, જેમ પુત્ર ને પાળે મેતારી રે ॥૨૩॥

હરઆજ્ઞામાં રહેવાને આપ રે, થાશે ભરતજી જેવા નષિપાપ રે ।

પ્રભુ પદરજ માહાત્મ્ય લેવા રે, થાશે ભક્ત અક્કૂરજી જેવા રે ॥૨૪॥
પ્રભુને વાલા જન જે કૈયે રે, તેમાં દરૌપદી સમાન લૈયે રે ।

અંતઃશત્રુ જીતવા સમર્થ રે, જાણું પ્રકટ્યા બીજા પાર્થ રે ॥૨૫॥
પ્રશ્ન ઉત્તર કરવા અતરિ, જાણું આવ્યા આપે બૃહસ્પતરિ ।

ધીરજવાનમાં ધીરજવાન રે, થાશે બળી રાજાને સમાન રે ॥૨૬॥
અસુરને મોહ ઉપજાવા રે, થાશે વામનજી સમ આવા રે ।

કરશે ધર્મની રક્ષા તે ઘણી રે, જુવો એઘાણી તમે તેહતણી રે ॥૨૭॥
હાથે છે પદ્માંકુશનાં ચહિન રે, મુખ દેખી લાજે કોટમીન રે ।

ઊર્ધ્વરેખા અષ્ટકોણ ધ્વજ રે, સ્વસ્તક્રિ અંકુશ વળી અંબુજ રે ॥૨૮॥
જવ જાંબુ વજ્ર દેખ્યાં દરગ રે, તેણે શોભે છે દક્ષણિ પગ રે ।

મત્સ્ય ત્રક્રીણ કળશ ને વ્યોમ રે, ધેનુપદ ધનુષ ને સોમ રે ॥૨૯॥
સાતે ચહિન શોભે વામચરણ રે, માટે આતો છે અશરણશરણ રે ।

દેશે બહુ જીવને અભયદાન રે, કરશે મોટા મોટા સનમાન રે ॥૩૦॥
બહુ જીવને આજ્ઞામાંય રે, વરતાવશે સતયુગ ન્યાય રે ।

નાના પ્રકારનાં જેહ દુઃખ રે, ટાળી તમારાં કરશે સુખ રે ॥૩૧॥
જેમ વષિણુ વબ્ધિધ સહાય રે, કરે છે મહા કષ્ટને માંય રે ।

તેમ કરશે તમારી સાર રે, એવા એમાં ગુણ છે અપાર રે ॥૩૨॥
બીજા બહુ મોટા ગુણ એમાં રે, શુભગુણની થાશે એ સીમા રે ।

એવાં માર્કંડેયનાં વેણ રે, સુણ્યાં ધર્મે અતસિખદેણ રે ॥૩૩॥
પછી વસ્ત્ર ધરેણાં ને ધન રે, આપ્યાં વવિધિ ભાત્યનાં અન્ન રે ।

થયા માર્કંડેય પ્રસન્ન રે, રહ્યા તથિયાં પછી દોય દનિ રે ॥૩૪॥
પછી દઇ આશ્ચિ મુનરિયરે, ગયા શષિય સહિતિ પ્રયાગમાંયરે ।

પછી ભક્તધિર્મ રાજી થઇ રે, સુતને હુલાવે નામ લઇ રે ॥૩૫॥
એમ કરતાં ચાર માસ વતિયા રે, બેઠો પાંચમો માસ પુનતિા રે ।

ત્યારે રૂડે દવિસે દંપતરિ, મહી બેસાર્યા સુખમૂરતરિ ॥૩૬॥
વારાહે સહતિ વસુંધરા રે, પૂજી પરીતે તેડાવી વપિરા રે ।

કર્યો મોટો ઉત્સવ તે દનિ રે, જમાડયાિ બહુ વપિરજન રે ॥૩૭॥
માંગલકિ વાજાં વજડાવી રે, કરી વધાઇ તે મનભાવી રે ।

પછી સપ્ત માસે દનિ સારે રે, આવી પૂરણાતથિગિરુવારે રે ॥૩૮॥
તે દપિત્રના વંધિવ્યા કરણ રે, ભૂષણ પેરાવ્યાં સારાં સુવરણ રે ।

પછી આસો વદી બીજ દન રે, કરાવ્યાં અન્નબોટણાં અન્ન રે ॥૩૯॥
કર્યો ઉત્સવ જમાડ્યા જન રે, કરાવ્યાં બ્રાહ્મણને ભોજન રે ।

પછી શાસ્ત્ર મહોર સમસેર રે, ત્રણ મુક્યાં આગળ તે વેર રે ॥૪૦॥
પછી મહોર ખડગ મેલી નાથ રે, મુક્યો પુસ્તક ઉપર હાથ રે ।

હતી રુચી પોતાને જે માંઇ રે, તેહ વનિ ગમ્યું નહકિંઇ રે ॥૪૧॥
પછી માતાએ ખોળામાં તેડી રે, લીધી બકી હૃદામાંહભિડી રે ।

પછી ધવરાવ્યા કરી પરીત્યે રે, કરે હેત નવું નતિય નતિયે રે ॥૪૨॥
પછી પ્રતદિનિ તે દયાળ રે, વધે નતિય ચંદ્ર જેમ બાળ રે ।

કરે બાળ ચરતિર અપાર રે, જોઇ મોહી રહે નરનાર રે ॥૪૩॥
માત તાતને લાગે છે પ્યારા રે, નથી મુકતાં નમિષિ ન્યારા રે ।

એમ જાય આનંદમાં દન રે, સુત નરિખી હરખે મન રે ॥૪૪॥
કરે નરનારી જે દરશન રે, તેના હેતમાં હરાય મન રે ।

વૃદ્ધ કોવદિ ને વદિયાવાન રે, દેખી નાથ ભુલે નજિ જ્ઞાન રે ॥૪૫॥
કરે ભાવતાં ચરતિર નાથ રે, તેણે પોયે નહહિથોહાથ રે ।

માત તાત ને ભગિની ભાઇ રે, કાકો મામો જેને જે સગાઇ રે ॥૪૬॥

રાખે હેત હરસિથે સહુ રે, બીજાને પણ વ્હાલા છે બહુ રે ।

નરનારીને પ્યારા છે નાથ રે, નથી આવતા માતાને હાથ રે ॥૪૭॥

પછી કાંઈક માંડ્યું બોલવા રે, બોલે તોતળા મુખથી લવા રે ।

જેમ જેમ બોલે કાલું કાલું રે, તેતો લાગે માતાજીને વાલું રે ॥૪૮॥

પછી સુંદરી સર્વે સચિણી રે, શીખવે સારી વાલાને વાણી રે ।

વળી રૂડી રીતેશું રમાડે રે, પય શરકરા પાક જમાડે રે ॥૪૯॥

પેડા પતાસાં ને પકવાન રે, ભાવે જન જમાડે ભગવાન રે ।

હળવે હળવે હંડિવા કાજ રે, શીખવે નારી શીખે મહારાજ રે ॥૫૦॥

પડે લડથડે પગલાં ભરે રે, અહંઆગ્ય ઝાલતાં ન ડરે રે ।

એમ બાળચરતિર મહારાજ રે, કરે હેત નજિજન કાજ રે ॥૫૧॥

રંખિ રડે પડે પેટવડે રે, અતદિખડે ઉમરો ચડે રે ।

ખાય ગોટીલાં ગડથલાં ઘણાં રે, કરે ચરતિર બાળક તણાં રે ॥૫૨॥

ચાલે ગોઠણભર ઘરમાંંઈ રે, દેછ ટેક આપે ઉભા થાય રે ।

એવા અસમરથ દેખે સહુ રે, પણ ધીર ગંભીર છે બહુ રે ॥૫૩॥

ભૂખ દુઃખ ને ભયે ન ભડકે રે, દેવ અદેવથી ન થડકે રે ।

ભૂત પ્રેત ને દનુજ દૈત્ય રે, રાક્ષસ રાક્ષસી યક્ષ સહિતિ રે ॥૫૪॥

તેનો ભય નથી મનમાંંય રે, એવા અચળ પરવત પ્રાય રે ।

બીજા શુભ ગુણ બહુ સારા રે, તેણે લાગે છે સહુને પ્યારા રે ॥૫૫॥

રુવે નહરિજી સદા રમે રે, તેમ તેમ સહુને તે ગમે રે ।

મીઠું મીઠું બોલે મુખે ઘણું રે, લાગે સૌ જનને સોયામણું રે ॥૫૬॥

પય સાકર પયિ ન પયિ રે, અણ ઇચ્છાએ ભોજન લયિ રે ।

અશન વસન ભૂષણ સેજ રે, પોતા કારણે ન ઇચ્છે એજ રે ॥૫૭॥

શીત ઉષ્ણ મશક ને દંશ રે, કચવાય નહકોઈ મશ રે ।

એવા સુશીલ જોઈને સહુ રે, માને આશ્ચર્ય મનમાં બહુ રે ॥૫૮॥
કહે આતો મોટા કોઈ અતરિ, એમ કહે દેખીને દંપતરિ ।

એમ કરતાં વર્ષ એક થયું રે, તેનું ચરતિર સહુને કહ્યું રે ॥૫૯॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે હરબિાળલીલા એ નામે
અઢારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૮॥

પૂર્વછાયો- વળી સહુ સાંભળજ્યો, કહું ત્યાર પછીની વાત ।

મોટા સુત જે ધર્મના, શ્રીરામપ્રતાપ વખ્યાત ॥૧॥
તેનો તે વવિહ આદર્યો, પ્રીતે કરીને રૂડી પેર ।

સુવાસની નામે સુંદરી, પરણાવ્યાં બળદેવ ઘેર ॥૨॥
રૂડાગુણ રૂપે અતિએક પતવિરતા સતીપણું ।

પ્રીતે કરીને પચ્છિ પોતાનો, સેવે સુવાસની હેતે ઘણું ॥૩॥
પછી બીજું વર્ષ બેસતાં, આનંદે ઉત્સવ આદર્યો ।

કુંવરના કુશળ કાજે, દેવ ઋષિની આદર કર્યો ॥૪॥
યોપાઇ- હેતે પૂજ્યા હનુમાન બળી રે, વ્યાસ ને કૃપાચારજ વળી રે ।

અશ્વત્થામા વભીષણ જેહ રે, માર્કંડેય પરશુરામ તેહ રે ॥૫॥
એ સર્વેને વવિધિ પ્રકારે રે, પૂજ્યા લઇ ષોડશ ઉપચારે રે ।

જમાડ્યા વપિર ને હરજિન રે, આપી દક્ષણિા થઇ પ્રસન્ન રે ॥૬॥
બાળ કાજે કરે બહુ વધિરિ, રાખે હેત અતશિ સંબંધી રે ।

એમ કરતાં વતિયાં વર્ષ દોય રે, ત્રીજું વર્ષ વરતચ્છિ સોય રે ॥૭॥
આવી જેઠ વદની પંચમી રે, માતતાત જ્યોતષિનિ ગમી રે ।

તે'દકિર્યો છે કુળ આચાર રે, બાળ વાળ ઉતાર્યા તે વાર રે ॥૮॥
કર્યો મોટો ઉત્સવ તે દન રે, તેડાવ્યા વપિર ને હરજિન રે ।

તેનાં કામ કાજમાંહમિત રે, ભુલી ગયાં છે સુતની વાત રે ॥૯॥
પોતે રહ્યાં જન જમાડવા રે, પુત્ર પરને આપ્યો રમાડવા રે ।

તેને તેડી ગયાં બીજાં બાળ રે, જોવા સુંદર વાડી રસાળ રે ॥૧૦॥
તથિાં ફળ દીઠાં મીઠાં ઘણાં રે, જામફળી સતિાફળી તણાં રે ।

નાળીકેરી અનુપ અનાર રે, કર્યા અંબફળના ત્યાં આહાર રે ॥૧૧॥
જાંબુ લીબુ ને રાણો રૂપાળી રે, ગુંદી કર્મદી પાકી રસાળી રે ।

દ્રાક્ષ ખારેક ખલેલાં ખરાં રે, રહ્યાં લેવા તે સૌ છોકરાં રે ॥૧૨॥
હરનિ બેસાડી તરુ તળે રે, ફર્યાં બાળક વૃક્ષ સઘળે રે ।

એમ કરતાં આશ્મયો દન રે, આવ્યો એ સમે અસુર જન રે ॥૧૩॥
કાળીદત્ત નામે છે કપટી રે, થયો અર્ભક અસુર મટી રે ।

બન્યો કુબુદ્ધબિાળક જેવો રે, કોઇ થકી ન કળાય એવો રે ॥૧૪॥
આવી ભેળું માંડ્યું છે રમવા રે, મનમાં છે હરનિ દમવા રે ।

કાઢી કૃત્યાઓ તેનો છે ક્રોધ રે, વેર વાળવાનો છે વરિધ રે ॥૧૫॥
થયો ગરીબ ઘટમાં ઘાત રે, ભર્યો કપટે દગે કુજાત રે ।

રમ્યો બાળ સંગ બહુ વાર રે, પછી વસિતારી માયા અપાર રે ॥૧૬॥
કરી રાતી આંખ્યો તતકાળ રે, વાઘ્યો અંગે થયો વકિરાળ રે ।

ફાડ્યું મુખ ફાટ્યો જાણે આભરે, કાઢી જીભ લાંબી વશિ વાંભરે ॥૧૭॥
કરડે દાંત ક્રોધમાં અતરિ, આવ્યો કૃષ્ણ મારવા કુમતરિ ।

થયો ભૂંડો ભયંકર બહુ રે, તેને દેખી બનિયા બાળ સહુ રે ॥૧૮॥
કર્યા લાંબા કર તતકાળ રે, ઝાલી કરવા બાળકનો કાળ રે ।

ત્યાંતો વાંકી દષ્ટકિરી નાથે રે, જોયું દૈત્ય કાળીદત્ત માથે રે ॥૧૯॥
તેણે દાઝ્યું કુબુદ્ધનિ દેહ રે, પછી કોપથિા અસુર તેહ રે ।

કરી આસુરી માયા ઉત્પન્ન રે, ચડી ઘટા ને ચાલ્યો પવન રે ॥૨૦॥

આવી આંધી ને રજની મળી રે, કરે ઝબકારા બહુ વજિળી રે ।

થાય ગાજમાં ઘોર કડાકા રે, દયિ દામળી તેમાં ઝડાકા રે ॥૨૧॥

વરષે મેઘ રહે નહમિણારે, ચાલ્યાં પૂર પૃથ્વીપર ઘણાં રે ।

ઝરે મેઘ મચી બહુ ઝડી રે, વાયુ વેગે વૃક્ષ ગયાં પડી રે ॥૨૨॥

ત્તુટપિાંખો પંખી પડ્યાં ભોમ રે, મૃગ જાતથિયાં છે બફોમ રે ।

થયો અતશિ મોટો ઉત્પાત રે, પડી વચમાં વેરણ રાત રે ॥૨૩॥

બહુ ઉપદ્રવે બનિયાં બાળ રે, નાસી ગયાં બીજે તતકાળ રે ।

બેસાર્યાતા આંબાતળે હરરિ, તેની ન રહી ખબર ખરી રે ॥૨૪॥

ચડી ટાઢ્ય તેણે તન ધ્વજે રે, મળી રાત્યમાં કાંઈ ન સુજે રે ।

એવી માયા વસિતારી અસુર રે, મારવા હરજીને જરૂર રે ॥૨૫॥

ફેરે દષ્ટનિ જુવે સઘળે રે, દીઠા હરબિઠા આંબા તળે રે ।

ત્યારે ઉડી આકાશમાં ચડ્યો રે, આવી અંબ વૃક્ષ પર પડ્યો રે ॥૨૬॥

જેમ હમિચળની શબિર રે, ત્તુટી પડે પરણકુટપિર રે ।

એમ પડ્યો અસુર અભાગી રે, તેની ઝપટે પડ્યું ઝાડ ભાંગી રે ॥૨૭॥

તેને તળે બેસી રહ્યા બાળ રે, થયો નહવિાંકો એક વાળ રે ।

જેમ રહ્યા ગોવર્ધન હેઠ્ય રે, રહ્યા તરુતળે તેની પેઠ્ય રે ॥૨૮॥

વાયુ વરસાદ ને વજિળી રે, તેના પરાભવની પીડા ટળી રે ।

રહ્યા અચળ પરવતપ્રાય રે, અસુરનું ન ઉપજ્યું કાંચ રે ॥૨૯॥

પછી અસુર ફરોધ કરીને રે, ગયો ઝાલવા હાથે હરનિ રે ।

ત્યારે વાંકી દષ્ટસ્મિ જોયું નાથેરે, પામ્યો મોહ પડ્યો ભૂમભિથેરે ॥૩૦॥

પામ્યો મુરછા ને વ્યાકુળ થયો રે, શુદ્ધ શરીરની ભૂલી ગયો રે ।

થઈ વકિળ ને ભમ્યો વન રે, ત્યાં પ્રચંડ વાતો તો પવન રે ॥૩૧॥

તેને વેગે પડતાંતાં ઝાડ રે, મુવો ચંપાઈ પશુને પાડ રે ।

જેમ આખુ અહકિરંડ કાપે રે, જાગે વ્યાળ મરે મૂષો આપે રે ॥૩૨॥
જેમ કાપે કોઇ બેઠાની ડાળ રે, પડે ફૂપે મરે તતકાળ રે ।

જેમ કરોળયી કરે વલિસ રે, પામે પોતાની જાળમાં નાશ રે ॥૩૩॥
એમ પોતાની માયામાં મુવો રે, આપ પાપે પાપી નાશ હુવો રે ।

મુવો દૈત્ય માયા મટી ગઇ રે, વાયુવેગ વજિળી ન રઇ રે ॥૩૪॥
ત્યારે શાંતપિમ્યાં સહુ બાળ રે, પછી કરી કૃષ્ણની સંભાળ રે ।

જ્યારે ન દીઠા પોતાને પાસ રે, ત્યારે બહુ થયાં છે ઉદાસ રે ॥૩૫॥
પછી કરે છે સાદ પોકારી રે, જ્યાં હો ત્યાંથી બોલો સુખકારી રે ।

કરે સાદ ઘણું ઘણું ગોતે રે, જડ્યા નહઝિઝ બહુ જોતે રે ॥૩૬॥
ત્યારે ભૂલ્યાં શરીર સંભાળરે, કહે હે કૃષ્ણ હે હરબાળ રે ।

એમ સાદ કરી શોધ્યા અતરિ, પણ લાઘ્યા નહપિરાણપતરિ ॥૩૭॥
ત્યારે વ્યાકુળ થયાં છે બાળ રે, રુવે કર ઘસે કરે કતાળ રે ।

કહે ક્યાંથી લાવ્યાં એને આંહીરે, હવે શું કહેશું જઇ ગામમાંહી રે ॥૩૮॥
એનાં માબાપને તે શું કહેશું રે, બીજાને ઉત્તર શયિ દેશું રે ।

ન રહ્યું મુખ દેખાડવા જેવું રે, કર્યું કામ તો આપણે એવું રે ॥૩૯॥
એમ બોલે પરસ્પર વાણ રે, ત્યાંતો થયું છે ગામમાં જાણ રે ।

ફરક્યાં પુરુષનાં અંગ ડાબાં રે, એવાં અપશુકન થાવા લાગ્યાં રે ॥૪૦॥
ફરક્યાં નારીનાં જમણાં અંગ રે, તેણે સહુ થયાં મન ભંગ રે ।

ત્યાંતો ભક્તકિહે સુત મારો રે, એને કોણ તેડી ગયું બારો રે ॥૪૧॥
બોળી કાઢો ખબર એની વેલી રે, પુત્ર વનિ માતા થઇ ઘેલી રે ।

થયા ધર્મ તે વ્યાકુળ વળી રે, પામી મૂરછા પડયિ ઢળી રે ॥૪૨॥
પછી આવ્યાં જન મળી સહુ રે, કરે બાળનો ખરખરો બહુ રે ।

કહે છોકરાં ગયાં હતાં વાડી રે, તેડી ગયાં તથિં એ અનાડી રે ॥૪૩॥

પછી ચાલ્યાં ગોતવા નરનાર રે, કરી દલિી ફાનસો અપાર રે ।

કરે જ્ઞેષ્ટક્રિ અસકિમાન્યું રે, આવ્યાં જીયાં એ વૃક્ષ આંબાનું રે ॥૪૪॥

માત તાત લીએ લડથડયિ રે, પુત્ર વયિગનું દુઃખ પડ્યું રે ।

એવે સમે હરપિાસે વળી રે, આવી ધર્મ નારી બારે મળી રે ॥૪૫॥

સુત જાણી લીધા સૌએ ખોળે રે, બાળ ધવરાવ્યા ભાવ બોળે રે ।

હરમિતાની પુરવા હામ રે, થયા દ્વાદશ સ્વરૂપે શ્યામ રે ॥૪૬॥

એવે સમે ગામના રહેનાર રે, આવ્યાં ખોળતાં સહુ નરનાર રે ।

કહે છોકરાં આ વૃક્ષ તળે રે, અમે મુક્યા હતા મળી સઘળે રે ॥૪૭॥

તેતો વૃક્ષ પડયિ છે ભાંગી રે, જોઇ તેને સૌને બીક લાગી રે ।

કહે આવું રુખ પડ્યું જીયાં રે, નોય બાળક કુશળ તથિાં રે ॥૪૮॥

એમ અંતરે થઇ ઉદાસ રે, આવ્યાં જોવા એ વૃક્ષને પાસ રે ।

ત્યારે શ્રદ્ધાદનિારી દ્વાદશી રે, મુકી બાળક ને ગયું ખશી રે ॥૪૯॥

મળ્યા ગોતતાં મામીને નાથ રે, તેણે આપ્યા છે ભક્તનિ હાથ રે ।

પામી પુત્ર રાજી થયાં બાળા રે, આપી ભાભીને મોતનિી માળા રે ॥૫૦॥

પછી સુત હેતે ધવરાવ્યા રે, જાણ્યું નવે અવતાર આવ્યા રે ।

વળતાં જોયાં વાડી વૃક્ષ જ્યારે રે, મુલો પુરુષ પડ્યો દીઠો ત્યારે રે ॥૫૧॥

પછી પુણ્યું બાળકને તેનું રે, કહ્યું બાળકે વૃત્તાંત એનું રે ।

એતો આવ્યો'તો કરવા ઘાત રે, કોણ જાણે થઇ કેમ વાત રે ॥૫૨॥

ત્યારે પામથિાં વસ્મિમય સહુ રે, આતો વધિન વીતયિ બહુ રે ।

પછી ઉગ્યો ચંદ્ર આવ્યાં ઘેર રે, ભક્તધિર્મ બોલ્યાં એ ઘેર રે ॥૫૩॥

કહ્યું શ્રીકૃષ્ણ છે આ જરૂર રે, તે વનિા ન મરે એ અસુર રે ।

જ્યારે કાળીદત્ત દૈત્ય મુલો રે, ત્યારે જાણ્યું સૌનો નાશ હુલો રે ॥૫૪॥

છે આ સમર્થ આપશે સુખ રે, ભડિયા હૃદામાં વસિાર્યું દુઃખ રે ।

ત્યારે હતું જે હરનિ જ્ઞાન રે, ટળ્યું તે લાગ્યા સુત સમાન રે ॥૫૫॥
પછી વરિમ્યું જાણી એ વઘિન રે, કર્યા પાઠ પૂજા દાન પુણ્ય રે ।

કર્યું સંસ્કાર બાળકતણું રે, તેણે કરીને શોભ્યા છે ઘણું રે ॥૫૬॥
ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસુવામિશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે ધનશ્યામમહારાજે
કાળીદત્તનો નાશ કર્યો એ નામે ઓગણીસમું પ્રકરણમ્ ॥૧૯॥

પૂર્વવણ્યો- વળી કહું એક વારતા, સૌ સાંભળજ્યો સાક્ષાત ।

એહ ગામમાં અસુરનો, અતથિવા લાગ્યો ઉતપાત ॥૧॥
માત પતિએ મનમાં, વળતો તે કર્યો વચિર ।

ઇયાં રહેતાં આપણને, થયાં વઘિન વારમવાર ॥૨॥
આપણે છે મરિંથ્ય એટલી, જાણો જીવનદોરી જીવન ।

તેને વઘિન જો વ્યાપશે, તો થાશું બેઉ નરિધન ॥૩॥
માટે આંહણી ઉચળનિ, જાયે અયોધ્યાપુર ।

પવતિર ધામ શ્રીરામનું, ત્યાં નહિઆવે અસુર ॥૪॥
ચોપાઇ- પછી ગાડે ઘરની સમૃદ્ધરિ, લેવા જેવી તે સરવે લીધરિ ।

પછી સંબંધી પાસે શબ્દિ માગી રે, ચાલ્યા સુતે સહતિ સુભાગી રે ॥૫॥
બેઠાં શકટે ધર્મ ભગતરિ, દોય સુતને તેડી દંપતરિ ।

જનક પાસે બેઠા છે જોખન રે, માના ખોળામાં બેઠા મોહન રે ॥૬॥
ચલાવ્યાં ગાડલાં ધીરે ધીરે રે, આવ્યા સંધ્યા સમે સર્યૂ તીરે રે ।

લાવ્યો વાણ ખેવટ તે વાર રે, બેશી ઉતરચિ ગંગાપાર રે ॥૭॥
લીધો સરવે સમાજ સંભાળી રે, જોઇ સર્યૂની શોભા રૂપાળી રે ।

તચિં જળ સુંદર અમળ રે, કાંઠે કુલચિં છે કમળ રે ॥૮॥
રાતાં પોયણાં તચિં રૂપાળાં રે, નાળી કુલ છે સુગંધીવાળાં રે ।

તથિાં સારસ હંસ છે રૂડા રે, કુંજબિદકુ જળકુકડા રે ॥૯॥
 કરે પરસ્પર પંખી નાદ રે, જાણું નાવાને કરે છે સાદ રે ।
 એમ શોભે છે સરયૂ ઘણી રે, કાંઠે કુસુમવાડી બહુ બણી રે ॥૧૦॥
 ગુલાબ ગુલહજારી ઘણાં રે, બહુ વન ત્યાં તુલસીતણાં રે ।
 ગુલદાવદી ને ગટુલથિાં રે, કેસર કરણકિ કુંભકિલથિાં રે ॥૧૧॥
 જાઇ જુઇ જુથકિ શેવતી રે, માધવી મલ્લકિ ને માલતી રે ।
 કુંદ કેશુ કરેણ કેતકી રે, રહયા નરિમાલનિરિવારબિકી રે ॥૧૨॥
 ચંપા ચમેલી ચંદન ચારુ રે, ગુલશોમન ગુલ હજારુ રે ।
 પથિાવાસ પાડલ જાસુલ રે, બોરસરી વસંતનાં કુલ રે ॥૧૩॥
 મરવા સુગંધી આંબાના મોર રે, બેકે કેવડા ઠોરમઠોર રે ।
 કુલ કોટમિ ફળ રસાળ રે, બહુ વવિધિ ભાતે વશિાળ રે ॥૧૪॥
 એવી શોભા સરયૂતીર તણી રે, વળી કહીએ શું મુખથી ઘણી રે ।
 બહુ વેદીયા બેઠા વપિર રે, કરે સ્નાન ને સંધ્યા સુંદર રે ॥૧૫॥
 દેવમંદરિ બહુ તીરથ તીરે રે, શોભે સરજૂ નરિમળ નીરે રે ।
 વાડી વન સરજૂ તે વાર રે, પ્રભુ પધાર્યે શોભ્યાં અપાર રે ॥૧૬॥
 જીયાં આવ્યા પોતે ઘનશ્યામ રે, તેણે કરી થયાં શોભાધામ રે ।
 એવી શોભા જોઇ છે સમસ્ત રે, ત્યાં તો અર્ક પામથિાં છે અસ્ત રે ॥૧૭॥
 ત્યારે દીવા કર્યા છે બહુ તીરે રે, તેનાં પડ્યાં પ્રતબિબિ નીરે રે ।
 કાંઠાપર હવેલી છે ઘણી રે, કરી હાર્યો ત્યાં દીપક તણી રે ॥૧૮॥
 તટ હવેલીના દીવા મળી રે, તેણે પુરી રહી ઝળમળી રે ।
 એવું શહેર સોયામણું ઘણું રે, રચેલ છે મનુરાજ તણું રે ॥૧૯॥
 વળી ઇક્ષ્વાકુ કુળના જેહ રે, તેને રહેવાનું સ્થાનક એહ રે ।
 એવું શહેર સુંદર વશિાળા રે, તથિાં આવથિાં ધર્મ ને બાળા રે ॥૨૦॥

વળી વાસુદેવ ભગવાન રે, જન્મી રામ થયા જેહ સ્થાન રે ।

એવી પુરી પવત્તિર ઘણી રે, વાડી વને વાંટી સોયામણી રે ॥૨૧॥

શોભે શેરી બજારો ચૌવટા રે, રૂડા રાજમારગ વાળ્યા મોટા રે ।

સાત માળની હવેલી સાર રે, શોભે કૈલાસ ગરિઆકાર રે ॥૨૨॥

બની પંગતતિની અપાર રે, શોભે બરોબર તેનાં બાર રે ।

વળી હાટ વવિકે વભિાગે રે, બરોબર સુંદર સારાં લાગે રે ॥૨૩॥

ક્યાંક વેચાય દુધ ને દહ રે, ક્યાંક ઘૂત મસિરી ને મઠ રે ।

ક્યાંક ફળ ફુલ વળી પાન રે, ક્યાંક વસ્ત્ર શસ્ત્રના સામાન રે ॥૨૪॥

ક્યાંક વાસણ ભૂષણવાળા રે, ક્યાંક ઝવેરી ને મોતચિાળા રે ।

ક્યાંક ગજબાજ શણગારી રે, ફરે નત્તિય તેની અસવારી રે ॥૨૫॥

ક્યાંક અનેક અન્ન રસાલું રે, ક્યાંક શાક સુંદર બકાલું રે ।

ક્યાંક હાટ હારે હલવાઇ રે, વેચે વવિધિ ભાત્યે મઠિઇ રે ॥૨૬॥

ક્યાંક ગાંધી મોદી મણચિાર રે, ક્યાંક નાણાવટી તણી હાર રે ।

ક્યાંક માળીને તંબોળી તેજ રે, ક્યાંક સાલવી ને રંગરેજ રે ॥૨૭॥

ક્યાંક ગાન તાન ને ગવૈયા રે, એમ સૌ કોઇ વભિાગે રૈયા રે ।

ક્યાંક વપ્પિર કરે વેદાભ્યાસ રે, ક્યાંક બાળ ભણે પંડા પાસ રે ॥૨૮॥

ક્યાંક ક્ષત્રતિણી સભા સાર રે, ક્યાંક વૈશ્ય કરે છે વેપાર રે ।

ક્યાંક શુદ્ધર કરે સેવા સારી રે, સહુ વરણધર્મ રહ્યા ધારી રે ॥૨૯॥

ક્યાંક લડેછે મલ્લ અખાડી રે, ખેલે કુસ્તપિય ને લાકડી રે ।

ક્યાંક પડી છે રુની મલચિો રે, એમ શોભે છે શેરી ને ગલચિો રે ॥૩૦॥

વળી વસે બહુ વીતરાગી રે, રામ ઉપાસી ત્રચિાના ત્યાગી રે ।

બહુ મંદરિ ને ધર્મશાળું રે, તેણે લાગે છે શહેર રૂપાળું રે ॥૩૧॥

પુષ્પ ચંદને છાંટ્યા છે ચોક રે, દેવ સરખિાં વસે છે લોક રે ।

રામ સીતા લલમન જતરિ, બહુ મંદરિ તેની મૂરતરિ ॥૩૨॥
તથિાં નતિયે ઉઠી નરનાર રે, આવે દરશને કરી પ્યાર રે ।

થાય આરતીના ઝણકાર રે, કરે ઉત્સવ જન અપાર રે ॥૩૩॥
ઝાંઝ મૃદંગ ઝાલરી શંખ રે, ભેરી તુરી ને વીણા અસંખ્ય રે ।

થાય નાદ તેનો પુરમાંઇ રે, ઘોષે શહેર રહ્યું સર્વ છાઇ રે ॥૩૪॥
ચાલ્યાં જાય એમ સાંભળી નાદ રે, પ્રેમવતી ને હરપિરસાદ રે ।

વળી બની શોભા દવાતાણી રે, જાણું હાર માંડી મણધિણી રે ॥૩૫॥
તેને પ્રકાશે શેરી બજારો રે, ફરે ઉજાસે લોક હજારો રે ।

એવી શોભા જોતાં નરનાર રે, આવ્યાં શહેર ઉલંઘી આ પાર રે ॥૩૬॥
રામઘાટ નરિખી નજરે રે, આવ્યાં બરહટા શાખા નગરે રે ।

તથિાં અગ્નહિત્ર થાય બહુ રે, હોમે હવષિયાન્ન ઘૂત સહુ રે ॥૩૭॥
તે સુગંધી લઇ નજિધામ રે, આવી રહ્યાં કરી વશિરામ રે ।

પછી નતિય પ્રત્યે સરજૂ નાઇ રે, કરે સંઘ્યા ને વંદન ત્યાંઇ રે ॥૩૮॥
વળી કરે છે કૃષ્ણની સેવ રે, દેખી કરે તેમ હરદિવ રે ।

હરબિદ્ધિ છે બહુ ધીર રે, સાધુ સ્વભાવે શોભે શરીર રે ॥૩૯॥
ખાન પાન ખુબી ખેલ જેહ રે, નથી ગમતું અંતરે એહ રે ।

તાત સંગાથે સરયૂ નાઇ રે, પાછા આવે જ્યારે ધરમાંઇ રે ॥૪૦॥
ત્યારે કરે શ્રીકૃષ્ણની મૂરતરિ, પૂજે તેને ભાવે કરી અતરિ ।

રમ્યામાં પણ અરુચધિણું રે, વળી સદા ગમે શુચપિણું રે ॥૪૧॥
એમાં કોઇ જો કરે વધિન રે, તેશું કેદમિળે નહમિન રે ।

કથા કીર્તનમાં બહુ પ્રતિ રે, સુણે રામનાં ચરત્રિ નતિય રે ॥૪૨॥
જેમાં હોય સાધુતા અપાર રે, એવા જનશું પોતાને પ્યાર રે ।

ગમે નહિસાધુતા રંચ રે, એમ કરતાં વર્ષ થયાં પંચ રે ॥૪૩॥

ત્યારે કુમારાવસ્થા ઉતરી રે, પામ્યા પૌગંડાવસ્થાને હરરિ ।

ત્યારે સરજૂ ગંગામાં નાવા રે, માંડ્યું આપે એકલું ત્યાં જાવા રે ॥૪૪॥
સીતા રામ લછમન હનુ રે, કરે સ્મરણ નતિય એહનું રે ।

વળી તાતના મુખથી પરમ રે, સુણ્યા સતપુરુષના ધર્મ રે ॥૪૫॥
વરણાશ્રમ વળી ત્રયિ તણા રે, કહ્યા છ વર્ષે ધર્મે જે ઘણા રે ।

તેતો સર્વે રાખ્યા છે સંભારી રે, નથી મેલ્યા મનથી વસિરી રે ॥૪૬॥
બાળપણમાં બુદ્ધિ ઘણી રે, કાંઈક મુખ પાઠે લીધું ભણી રે ।

વળી સુણે છે શ્રીભાગવત રે, તેતો પોતાને વહાલું અત્યંત રે ॥૪૭॥
ઘણો હરજિનમાં છે સ્નેહ રે, બીજા સાથે બહુ નઃસ્પિરેહ રે ।

ત્યાગ વૈરાગ્ય તનમાં બહુ રે, દેખી આશ્ચર્ય પામે છે સહુ રે ॥૪૮॥
*ઇતિ શ્રીમદેકાન્તક્રિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે અયોધ્યાપુરી વરણન ને
ધર્મભક્તતિયાં વસ્યાં એ નામે વીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૦॥*

પૂર્વછાયો- શુભમતસિહુ સાંભળો, કહું કથા તે અનુપ ।

ત્યાર પછીની જે વાર્તા, છે સહુને તે સુખરૂપ ॥૧॥
એજ વર્ષ વૈશાખ માસે, શુક્લ દ્વતીયા દનિ ।

પતવિરતા પ્રેમવતીએ, જનમ્યા તે પુત્ર પાવન ॥૨॥
ગુણે કરી પ્રદ્યુમ્ન સરખા, સ્વભાવે સંત સમાન ।

પૂરીતપિરગટ ભગવાનમાં, નામ ઇચ્છારામ ગુણવાન ॥૩॥
એજ અનુજ મહારાજના, જાણજ્યો જગ વખ્યાત ।

ત્યાર પછી હવે શ્રીહરની, સાંભળજ્યો સહુ વાત ॥૪॥
ચોપાઠ- પછી પ્રભુ બુદ્ધિ વશિાળ રે, તેને બેસારીયા છે નશિાળ રે ।

વૈશાખશુદી બારસ દનિરે, કઢાવ્યા અક્ષર હરજીને રે ॥૫॥

લાગી લક્ષ્મીનારાયણ પાય રે, પૂજી શારદા ગણપતરિય રે ।

કરી હોમ જમાડ્યા વપિર રે, શખિવાને સુવધિ સુંદર રે ॥૬॥

એમ કરતાં થોડે ઘણે દનિ રે, શખિયા વદિયા પરમ પાવન રે ।

જોઇ ધર્મે સુત બુદ્ધબિોત રે, ભણાવ્યા બે વેદ અંગે સોત રે ॥૭॥

શખિયા શાસ્ત્ર તે અરથે સહતિ રે, થયા વદિયાવાન બ્રહ્મવતિ રે ।

હતા વાચાળ ને વદિયા જોઇ રે, કરે ચર્યા પહોચે નહકોઇ રે ॥૮॥

પુછે જયિં તયિં પોતે પ્રશ્ન રે, તેનો ન કરે ઉત્તર કોઇ જન રે ।

જાય સર્જમાં નાવા એકલા રે, ઉઠી બ્રાહ્મમુહૂર્તમાં વેલા રે ॥૯॥

આવે નાહનિ ઘરમાં જ્યારે રે, કરે રામજીની પૂજા ત્યારે રે ।

ધૂપ દીપ પુષ્પ ફળ પત્ર રે, તેણે પૂજીને ભણે છે સ્તોત્ર રે ॥૧૦॥

પછી નૈવેદ્યનું જે જે અન્ન રે, તેને જમે થઇને પ્રસન્ન રે ।

કરે કંઠે તુલસીની માળું રે, ઉર્ધ્વપુંડ્ર તલિક રૂપાળું રે ॥૧૧॥

રામકોટ આદરિડી રીતે રે, કરે પ્રદક્ષણિા તેને પ્રીતે રે ।

જન્મ સ્થાન ને લઇમનઘાટ રે, રામઘાટે જાયે વરણશિટ રે ॥૧૨॥

બ્રહ્મકુંડ વળી સ્વર્ગદ્વારી રે, જાય જાનકીઘાટે વચિરી રે ।

વદિયાકુંડ સૂર્યકુંડ જેહ રે, ભદ્રસા આદતિરથ તેહ રે ॥૧૩॥

કનક સંહિસનનાં દર્શન રે, નતિયે જાવું રત્ન સંહિસન રે ।

હનુમાનગઢયિ હમેશ રે, જાવું સુગ્રીવટલિ અહોનશિ રે ॥૧૪॥

જગન્નાથ કાવડયિાની જાગે રે, જાવું ત્યાગી પાસે વહાલું લાગે રે ।

અહલ્યા બાઇના મંદરિમાંઇ રે, જાવું નતિય દર્શને ત્યાંઇ રે ॥૧૫॥

દલિાયસંઘિગંજ રાયગંજ રે, જુવે જેસંગપુર સુખપુંજ રે ।

જયિં જયિં હરહિરજિન રે, તયિં તયિં ફરે ભગવન રે ॥૧૬॥

સર્વે તીરથ ઉઠી સવારે રે, ફરે કરે દરશન પ્યારે રે ।

રામજીની મૂરતચિો આગે રે, કરે સ્તુતઊભા એક પગે રે ॥૧૭॥
કહે ધન્ય ધન્ય રઘુપતરિ, તમારો મહમિ મોટો અતરિ ।

કહી ન જાય મુખથી ગાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૧૮॥
જુવો તવ પદરજ પ્રતાપ રે, થઇ શલિ તે અહલ્યા આપ રે ।

દેખી વસિમય પામ્યો પથપિાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૧૯॥
કર્યો ગુહરાજા ભવપાર રે, કર્યો અઘવંત જયંત ઉદ્ધાર રે ।

કરી ભીલડી તમે સનાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૦॥
વળી જટાયુને અંતકાળ રે, દીધાં દરશન તમે દયાળ રે ।

કરી ફરચિા તેની નજિ હાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૧॥
તાર્યો સુગૃવ મતિરાઇ કરી રે, એને સારું માર્યો વાલી હરરિ ।

મારી કરી દયા એને માથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૨॥
તેને પાસે હતા હનુમંત રે, અતસિમરથ બહુ બળવંત રે ।

કરી એકાંતકિ રાખ્યા સાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૩॥
વલિીષણ નજિજન જાણી રે, તેને ઓધાર્યો સારંગપાણરિ ।

કર્યો રાય મારી રાવણ હાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૪॥
એવાં અનેક કારજ કરી રે, આવ્યા અયોધ્યામાં તમે ફરી રે ।

જય જય ગાય જન ગાથ રે, ધન્ય ધન્ય હે જાનકીનાથ રે ॥૨૫॥
કરે સ્તુતચિે મૂરતચિાગે રે, વાર પોર બપોર ત્યાં લાગે રે ।

ખાન પાન માંહનિહૃત્તરિ, ત્યાગ વૈરાગ્ય વહાલો છે અતરિ ॥૨૬॥
એમ ફરી કરી દરશન રે, જ્યારે આવે ભુવન જીવન રે ।

ત્યારે ભણે છે વેદ છ અંગ રે, શીલ સંતોષ સાધુતા અંગ રે ॥૨૭॥
એવું જોઇને પોતાનો તાત રે, સંભારે છે પુરવની વાત રે ।

કહ્યું હતું માર્કંડેયે જેહ રે, સર્વે ગુણ આમાં છે તેહ રે ॥૨૮॥

એવા હરનિ જે આશરે છે રે, તેના સર્વે સંશય હરે છે રે ।

આપી જ્ઞાન ભક્તનિ વૈરાગ્યરે, બીજી વાસના કરાવે છે ત્યાગરે ॥૨૯॥
બાળપણામાંહજિન બહુ રે, જાણે આત્મદર્શી છે સહુ રે ।

કહે ધરમાં આ કાંઈ રહે છે રે, એમ પરસ્પર જન કહે છે રે ॥૩૦॥

પોતાને પણ એવો છે ઘાટ રે, જોઈ રહ્યા જનોઈની વાટ રે ।

એવા થકા રહ્યા મંદરિમાં રે, જેમ કમળ રહે નરિમાં રે ॥૩૧॥

નજિ તાત સત્ય ગુણવાળા રે, તેવાં પતવિરતા માતા બાળા રે ।

એવાં સત્યવાદી જન જોઈ રે, થાય શહેરવાસી શષ્ટિય સોઈ રે ॥૩૨॥

તેને આપે ઉપદેશ આપ રે, કરાવે કૃષ્ણ નામનો જાપ રે ।

જ્ઞાન ભક્તનિ વૈરાગ્ય યુક્ત રે, આપી ઉપદેશ કરે મુક્ત રે ॥૩૩॥

દારી ચોરી મદ્ય માંસ ત્યાગ રે, કરાવે અહંસિ વષ્ટિયુયાગ રે ।

ચારે વરણ જે આશરે આવે રે, તેને એ રીતે નયિમ ધરાવે રે ॥૩૪॥

એવું જોઈને યુવતજિન રે, ઇચ્છે ગુરુ કરવાને મન રે ।

પછી વચિરીને ધર્મ તેને રે, નથી કરતા શષ્ટિય પોતે એને રે ॥૩૫॥

કહે આજ કાઢું રીત એહ રે, ચાલે આગે પરંપરા તેહ રે ।

તેનો આજ તો નથી વચિર રે, પણ પછી બગાડ અપાર રે ॥૩૬॥

માટે કહ્યું સર્વે યુવતનિ રે, તમે સૌ કરો ગુરુ ભક્તનિ રે ।

ઉદ્ધવસંપ્રદાયની એ રીત રે, તેને પાળવી બહુ કરી પૂરીત રે ॥૩૭॥

પછી ત્રયિા સૌ ભક્તનિ મળી રે, ધર્મ નારીના લીધા સાંભળી રે ।

સઘવા વધિવા ધર્મ જેહ રે, સુણી સર્વે ત્રયિા પાળે તેહ રે ॥૩૮॥

તેણે નારી થઈ શુદ્ધ અતરિ, જે કોઈ હતી કુલટા કુમતરિ ।

એમ ધર્મ ને ભક્તવિચિરી રે, દયિ ઉપદેશ નારી ને નારી રે ॥૩૯॥

વળી જન્મ દવિસ પ્રભુ તણા રે, તેના કરે છે ઉત્સવ ઘણા રે ।

જન્માષ્ટમી રામનવમી જેહ રે, કરે વ્રત ઉત્સવ સર્વે તેહ રે ॥૪૦॥
ભાદ્રસુદી ચતુર્થી આવે રે, પૂજે ગણપતબિહુ ભાવે રે ।

આસોવદી આવે ચૌદશી રે, પૂજે હનુમાનને હુલસી રે ॥૪૧॥
નયિમ ધારી સુણે કથા નતિય રે, બહુ હરચિરતિરમાં પ્રીત રે ।

વળી જે આવે ભણવા પાસ રે, તેને કરાવે વેદ અભ્યાસ રે ॥૪૨॥
હેતે હરવિાત સંભળાવે રે, રૂડા ધર્મને પાળે પળાવે રે ।

આપે જીતી બેઠા શત્રુ છય રે, તેમ કર્યા આશ્રતિ અભય રે ॥૪૩॥
એવા સત્યવાદી ભક્તધર્મ રે, જેને ઘેર છે પોતે પરબ્રહ્મ રે ।

તયિં સદ્ગુણ આવી ને રહે રે, તેનું આશ્ચર્ય કોઈ ન કહે રે ॥૪૪॥
ઇતશિરી મદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રી સહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે હરકૃષ્ણ બાળલીલા નામે

એકવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૧॥

પૂર્વછાયો- સહુ જન મળી સાંભળો, પછી ધર્મે કર્યો વચિાર ।

જન્મ થકી મહારાજને, વર્ષ વીત્યું અષ્ટમું આ વાર ॥૧॥
જનોઈ દેવા જનકને, અતઆિાનંદ ઉર ન માય ।

દેશ દેશના જ્યોતષિ,તિેડાવ્યા દ્વજિરાય ॥૨॥
પુષ્પ ફળે પૂજા કરી, પછી કહ્યું પ્રીતે શું વચન ।

ઉપવીત દેવા આ સુતને, તમે શોધી કાઢો શુભ દનિ ॥૩॥
જોઈ જોષ જોષી બોલીયા, વર્ષ આઠમું છે આ અનુપ ।

માઘશુદી દશમી દનિ, શુભ મુહૂર્ત છે સુખરૂપ ॥૪॥
ચોપાઈ- પછી રાજી થઈ માત તાત, નશિયય કરીને માની એ વાત ।

મંગાવ્યા સાજ સમાજ ઘણા, કોઈ વાતની ન રાખી મણા ॥૫॥
પછી કંકોતરી ગામો ગામ, મેલી લખી સરવેનાં નામ ।

રૂડી રીતે શણગાર્યાં ઘર, ચત્તિર વચિત્તિર કર્યાં સુંદર ॥૬॥
રોપ્યા રંભાના સ્થંભ તે દ્વાર, બાંધ્યાં તરચિં તોરણ બાર ।

છાંટ્યાં અગર ચંદને એવાં, તેણે શોભે છે વૈકુંઠ જેવાં ॥૭॥
રોપ્યા મંડપ પુર્યા છે ચોક, જોઈ થકતિ થાય શહેર લોક ।

દલિી ફાનસો કાયની હાંડી, વાસી દીપ હારોહાર માંડી ॥૮॥
નીલા પીળા ભર્યા રંગ રાતા, શોભે સારા કહ્યે નથી જાતા ।

અતઊત્સાહે આદર્યો જંગ, દેવા ઉપવીત ઉરે ઉમંગ ॥૯॥
પછી જે જે તેડાવ્યાંતાં જન, તેતો આવ્યાં નવમી ને દનિ ।

રથ વેલ્ચ ને ગાડલાં લઇ, આવ્યાં અશ્વ પર ચડી કઇ ॥૧૦॥
બાળ યુવા વૃદ્ધ નરનારી, આવ્યાં સર્વે તે પ્રેમ વધારી ।

એક જમવું ને યજ્ઞોપવીત, હરનિરિખવા ચાય છે ચત્તિત ॥૧૧॥
જેને જેવી ઘટે પેરામણી, લાવ્યાં મોસાળચિં મળી ઘણી ।

બીજા બહુ આવ્યા હરજિન, કરવા ધર્મ હરનિં દર્શન ॥૧૨॥
તેને આપ્યાં ઉતરવા ઘર, સારી પેઠે કરી સરાભર ।

પછી ભાવે જમાડ્યાં ભોજન, લેહ્ય ચોષ્ય ભક્ષ્ય ભોજ્ય અન્ન ॥૧૩॥
શાક પાક ને સુંદર વડાં, જમ્યા વૃદ્ધ યુવા નાનકડાં ।

પછી આવ્યો દશમીનો દન, તેડ્યા વપિર વદિયાએ સંપન્ન ॥૧૪॥
કુળ ગોર સારા સામવેદી, અતચિઆચારે આત્મનવિદી ।

પછી પુરના પુરાણી જેહ, વેદ શાસ્ત્રના ભણેલ તેહ ॥૧૫॥
મળી શુભ વેળા પળ જોઈ, આપવા પ્રભુજીને જનોઈ ।

વાજે માંગલકિ વાજાં અપાર, ગાય મંગળ મળી બહુનાર ॥૧૬॥
પ્રથમ ત્રણ ગાય તચિં આપી, પૂજ્યા ગોત્ર વનિાયક સ્થાપી ।

કર્યાં સ્થંડલિ સ્થાપન અગ્નિ, આહુતચિ આપી તેમાં ધીની ॥૧૭॥

પછી સામવેદનું જે કર્મ, પાસે રહી કરાવે છે ધર્મ ।

પહેલા પુત્ર નવારી જમાડ્યા, મુંડન કરાવી ફરી નવાડ્યા ॥૧૮॥

ધર્મે કરાવી સંસ્કાર વધી, આપી કૌપીન તે પહેરી લીધી ।

પછી ધમવદેવે બહુ ભાવે, આપી જનોઇ ધરી ખભે ડાબે ॥૧૯॥

ત્યારે ગુરુએ કહ્યું વચિરી, ફરો ભૂમચ્ચે થઇ બ્રહ્મચારી ।

પછી ધર્મે શખિમણ દીધી, કરજ્યો વૈશ્વદેવ રૂડી વધિ ॥૨૦॥

કરવી ત્રિકોણ સંધ્યા પાવન, જમવું પંચ ગ્રાસ કાઢી અન્ન ।

ન સુવું દવિસે નરિંધાર, ગુરુ સેવામાં રાખવો પ્યાર ॥૨૧॥

ત્યારે સત્ય સત્ય કહે બાળ, સુણી રાજી થયાં મા મોશાળ ।

પછી ધર્મે ગાયત્રીનો મંત્ર, આપ્યો કરવા જાપ નરિત્ર ॥૨૨॥

વજડાવ્યાં વાજાં તથિયો વળી, ગાય ગીત ત્યાં માનની મળી ।

કરે વપિર તથિયો વેદધ્વનિપોતઠિયાની હામ સહુની ॥૨૩॥

કરી પરસ્પર પે'રામણી, દીધી ધર્મે તે દક્ષણિા ઘણી ।

કર્યા રાજી દ્વજિ ને ગાયક, આપી અન્ન ધન વસ્ત્ર અનેક ॥૨૪॥

બોલે યાયક જય જય બહુ, ધન્ય ધન્ય કહે જન સહુ ।

પછી ગુરુએ પલાશ દંડ, આપ્યો હાથમાં ગ્રેવા અખંડ ॥૨૫॥

બાંધ્યો મુંજતણો આડબંધ, દીધું રુરુચર્મ વળી સ્કંધ ।

આપ્યું અંગે તે વસ્ત્ર નવીન, તેણે કરીને ઢાંકી કૌપીન ॥૨૬॥

પછી પહેલાં કહ્યાતા જે ધર્મ, તેનો ફરી સમજાવે છે મર્મ ।

કહે અનધ ગુરુનાં વેણ, હૃદે ધારજ્યો કમળનેણ ॥૨૭॥

ફરોધ કરશો માં કોઇ વાર, મુખે મથિયા માં કરશો ઉચ્ચાર ।

અષ્ટ પ્રકારે તજજ્યો નારી, ગ્રામ્ય કથા સુણ્યે નહસિારી ॥૨૮॥

નૃત્ય વાજીત્ર તનન તાન, સુણવું નહવિષિયગિાન ।

સુગંધી તેલ મરદન ત્યાગી, ઘસી પગ ન ધોવા સુભાગી ॥૨૯॥
ગુરુ આગળય ઉચે આસન, ન બેસવું ભૂલ્યે કોઇ દનિ ।

દંત ન ઘસો ન ગુંથો વાળ, ભોયે ન લખો વરણ કોઇ કાળ ॥૩૦॥
સમા વનિા ન ઉતારો કેશ, મદ્ય માંસ ને તજવું હમેશ ।

વૃષભે ન કરવું વાહન, દર્પણમાં ન જોવું વદન ॥૩૧॥
નંદિા દ્રોહ તે કેનો ન કરીએ, પગે પહેરવાં પનીયાં પ્રહરીએ ।

મન કર્મ ને વળી વચને, હંસિા કરવી નહકોઇ દનિ ॥૩૨॥
મુક્તચિરથે પણ આત્મઘાત, ન કરવો સાંભળો એ વાત ।

કે'દકિરવો નહક્રિસંગ, જેણે થાય સ્વધર્મનો ભંગ ॥૩૩॥
ધર્મસમ નહસિખદાય, માટે રહેવું તે સ્વધર્મમાંય ।

ભૂમપિર ને કાંસાને ઠામે, ન જમવું કેદી મનભામે ॥૩૪॥
કાથો યુનો પાનબીડી કહીએ, ધૂતવદિયા થકી દૂર રહીએ ।

ગાંજો ભાંગ્ય ને મફર જેહ, આકુ આદતિજવાનું તેહ ॥૩૫॥
દેવ તીરથ ને બ્રાહ્મણ ગાય, સાધુ સતી સચ્છાસત્તર કહેવાય ।

તેની નંદિા કેદયિ ન કરવી, કરે કોઇ તો કાને ન ધરવી ॥૩૬॥
વળી બ્રહ્મચારીની જે રીત, સુણો હરપિરમ પુનતિ ।

કૌપીન ને મુંજ કટસૂત્તર, દંડ કમંડળું યજ્ઞોપવતિ ॥૩૭॥
મૃગાજીન ને ભક્ષિણાનું ઠામ, તે ન ત્યાગવાં લીધાં જે નામ ।

સ્નાન સંધ્યા જપ હોમ જેહ, ભણવું ને ભણાવવું તેહ ॥૩૮॥
દેવ પત્તિતરપણાદકિર્મ, કરવું એ બ્રહ્મચારીનો ધર્મ ।

પ્રેમે કરવું કૃષ્ણાનું પૂજન, નવધા ભક્તસિહતિ નશિદન ॥૩૯॥
એમ કહ્યું જ્યારે ધર્મદેવ, કૃષ્ણ કહે સત્ય સત્યમેવ ।

પછી પ્રક્રમા અગ્નિ કરી, વળતા ગયા માતા પાસે હરિા ॥૪૦॥

માગી ભક્ષિષા જઇ માતા પાસે, આપી માતાએ અતહિલાસે ।

આપી બીજી સુવાસણ્યે મળી, લીધી તે પણ ભક્ષિષાને વળી ॥૪૧॥

જાચી ભક્ષિષા મેલી ગુરુ આગે, આગન્યાએ જમ્યા અનુરાગે ।

પછી કાશીએ જાવાને કાજ, આપ્યો ગુરુએ સરવે સમાજ ॥૪૨॥

દંડ કમંડળું મૃગછાળા, તુલસીમાળ વશિાળ મેખળા ।

પછી માતાએ આપ્યાં ટમિણ, પેડા પતાસાં જોડ્યે જમણ ॥૪૩॥

પીળી આંગપિાધ શરિ પર, ખભે ખાખરદંડ સુંદર ।

ચાલ્યા ભાતું બાંધી બ્રહ્મચારી, ભણવા કાશીએ કરી તૈયારી ॥૪૪॥

નસિર્યા ધરથી ગામ બહાર, નથી વળવું એ નરિધાર ।

ચાલ્યા ઠાવકો ઠરાવ કરી, માયા સંબંધીની પરહરી ॥૪૫॥

કેડ્યે ઘોડઘોડમિામો હાર્યો, ન પહોચાણું પછી તે પોકાર્યો ।

કહે વળો વળો વરણરિજ, માતાપતિને પાળવા કાજ ॥૪૬॥

પછી હરવિચિારી એ મર્મ, થાશે દુઃખી બાળા વળી ધર્મ ।

માટે હમણાં તો પાછો વળું, પછી સમો જોઇને નકિળું ॥૪૭॥

વળતા વળી આવ્યા નજિધામ, બેઠા બ્રાહ્મણમાં ધનશ્યામ ।

પ્રભુ બેઠા જ્યાં દ્વજિ સમાજ, અતશિોભે છે વરણરિજ ॥૪૮॥

થયો સૂત્રવધિસિમાપ્ત, રાજી થયાં સંબંધી સમસ્ત ।

પામ્યા અતચિાનંદ એ મન, આપ્યાં દાન થઇ પરસન ॥૪૯॥

કનક ઘરેણાં વસ્ત્ર સોયામણાં, આપ્યાં વાહનનાં દાન ઘણાં ।

આવ્યા હતા ત્યાં સેવક જન, તેણે પૂજયિા ધર્મ પાવન ॥૫૦॥

પછી રાજી થઇ ભક્તિશિ, ઘટે તેમ પૂજ્યા નજિ શષ્ટિ ।

વળતાં સહુને કરાવ્યાં ભોજન, સુંદર રસોઇ સારાં વ્યંજન ॥૫૧॥

પછી રાજી થયાં નજિધામ, ગયાં પુરુષ ને વળી વામ ।

વળતા તાતે ભણાવ્યા તેહ, અર્થ સહતિ સામવેદ જેહ ॥૫૨॥
શખિયા શાસ્ત્ર અર્થ સહતિ, થયા વદિયાવાન બ્રહ્મવતિ ।

હતા વચિક્ષણ વદિયા જોઇ, કરે ચર્યા ન પહોચે કોઇ ॥૫૩॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચિતિમણી મધ્યે હરઉપવીત ઉત્સવ

નામે બાવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૨॥

પૂર્વવણયો- ઉપવીત ઉત્સવ પૂરો થયો, સુંદર સારો નદિન ।

ત્યાર પછીની જે વારતા, સહુ સાંભળો થઇ સાવધાન ॥૧॥

ધર્યા ધર્મ હરચિ બહુ, જે જે કહ્યા ગુરુદેવ ।

માતાપતિની મહાત્મ્યે, કરે છે બહુપેર સેવ ॥૨॥

પણ અખંડ રહે છે અંતરે, ધર ત્યાગ કરવા ઘાટ ।

ક્યારે મેલીશ આ ધરને, હું ક્યારે લઇશ વનવાટ ॥૩॥

જે અર્થે આ અવતાર છે, તે કરીશ હું કૈયે કાજ ।

ધર્મ સ્થાપું અધર્મ ઉત્થાપી, એમ વચિરે મહારાજ ॥૪॥

ચોપાઇ- અધમધના ચાલણહાર રે, એવા અસુર જગે અપાર રે ।

તેને મોહ પમાડીને મારૂં રે, ધરાપર ધર્મને હું ધારૂં રે ॥૫॥

શુદ્ધ ધર્મે રાખું નરનાર રે, એહ અર્થે છે આ અવતાર રે ।

પણ હમણાં ત્યાગું જો ગેહ રે, મરે માબાપ મારે સનેહરે ॥૬॥

માટે બ્રાહ્મણનો છે જે શાપ રે, તેથી મુકાય દંપતિઆપ રે ।

તેદનિશિયે હું ત્યાગીશ ધર રે, ગુઢ વચિર એવો અંતર રે ॥૭॥

પછી વદિયા ગુરુ તાત કરી રે, વેદ ત્રીજો ભણી લીધો હરચિ ।

મોટી બુદ્ધવિાળા છે દયાળ રે, જેહ શખિ તે અચરિ કાળ રે ॥૮॥

જોઇ વસ્મિય પામે સૌ જન રે, પામે આશ્ચર્ય કહે ધન્ય ધન્ય રે ।

પછી ધર્મ તે ભણ્યાતા જેહ રે, સર્વે હરનિ ભણાવ્યું તેહરે ॥૯॥
વેદ શાસ્ત્ર ને કાવ્ય પુરાણ રે, મહાભાષ્યાદભિણ્યા સુજાણ રે ।

પછી ધર્મ થઇ રળયાત રે, કહી રામપ્રતાપને વાત રે ॥૧૦॥
સુણો જ્યેષ્ઠપુત્ર બડભાગી રે, આતો થાશે અતશિય ત્યાગી રે ।

જુવો આજથી એનાં એધાણ રે, નથી કોઇ વાતની જો તાણ રે ॥૧૧॥
ખાન પાનમાંહનિથી મન રે, નથી ઇચ્છતા વસન ભૂષણ રે ।

માન મોટપ્ય ને મારું તારું રે, નથી લાગતું એ એને સારું રે ॥૧૨॥
હર્ષ શોક વળી હાણ્ય વૃદ્ધરિ, નથી ગમતી ધરસમૃદ્ધરિ ।

અતવૈરાગ્યવાન છે એહ રે, નથી સંભાળતા નજિ ગેહ રે ॥૧૩॥
અતતિયાગ ગમે છે તનમાં રે, એમ મને જણાય છે મનમાં રે ।

માટે આથી નહથિાય વેવાર રે, તમે ઉપાડો ધરનો ભાર રે ॥૧૪॥
તમ પાસે એ નહમિાગે કાંઇ રે, નથી મન એનું ધરમાંઇ રે ।

ખાવા પીવાનું પણ નહમિાગે રે, અતઉદાસી છે વૈરાગે રે ॥૧૫॥
એમ જ્યેષ્ઠ પુત્ર જે જોખન રે, કહ્યાં તાતે તે માન્યું વચન રે ।

પછી સ્વસ્થ યતિતે થઇ તાત રે, અંતરમાંહવિચિારી વાત રે ॥૧૬॥
હવે વૃદ્ધ થયો છે આ દેહ રે, માટે સહુશું તજું સનેહ રે ।

હવે સાંખ્યયોગને આશરૂં રે, શરીકૃષ્ણ સ્વામીનું ધ્યાન ધરૂં રે ॥૧૭॥
પણ પોતાને હરછિ પ્રેહ રે, દેવા શખિામણ્ય છે સનેહ રે ।

સુણો સુત હરવિાત મારી રે, સુખદાયક છે અતસિારી રે ॥૧૮॥
કહું છું તમારા હતિને સારૂં રે, માટે માનજ્યો વચન મારૂં રે ।

કહું છું સ્વધર્મ ભક્તવૈરાગ્ય રે, તેનો કરશો માં કે'દી ત્યાગ રે ॥૧૯॥
જાજ્યો રામાનંદ સ્વામી પાસ રે, જો થાઓ ધરમાંથી ઉદાસ રે ।

રામાનંદ સ્વામીનો મહમિાય રે, નથી જાતો મે કહ્યો જીભાય રે ॥૨૦॥

તેતો વસે છે સોરઠ દેશ રે, દચ્ચિ છે જીવોને ઉપદેશ રે ।

જાજ્યો ધીરે ધીરે પુછી વાટ રે, ઉતરી ઝાડી નદીના ઘાટ રે ॥૨૧॥

એવી સાંભળી તાતની વાણી રે, સર્વે અંતરે લખી એઘાણી રે ।

પોતે વદિયાએ છે ગુણવાન રે, થયા ગુણે તે તાત સમાન રે ॥૨૨॥

વળી સુણે છે તાત મુખેથી રે, સર્વે શાસ્ત્ર સુંદર સુખેથી રે ।

સુણસિણાનિ ગ્રહે છે સાર રે, નીર ક્ષીર નોખું નરિધાર રે ॥૨૩॥

જેજે કાઢ્યું એમાંથી અનુપ રે, સર્વે જીવને તે સુખરૂપ રે ।

શ્રીમદ્ ભાગવત જે પુરાણ રે, તેનો સાર શોધીને સુજાણ રે ॥૨૪॥

કાઢ્યા સ્કંધ દોય દુઃખ હારી રે, પંચમસ્કંધ સદા સુખકારી રે ।

બીજો દશમસ્કંધ કહેવાય રે, શ્રીકૃષ્ણ ચરતિર છે જેમાંય રે ॥૨૫॥

એનું નામ છે ભાગવત સાર રે, લખી નોખું રાખ્યું નરિધાર રે ।

વળી ભારત સાર શોધીને રે, લખી લીધું વચિરે બુદ્ધનિ રે ॥૨૬॥

ભગવદ્ગીતા ભવભય હરણીરે, લખી લીધી એ વચિરી વરણીરે ।

વષિષ્ણુસહસ્ર નામ સુખરૂપ રે, લખી વદિરની નીતચિનુપ રે ॥૨૭॥

એટલું શ્રીભારત મોઝાર રે, શોધી કાઢી લીધું છે એ સાર રે ।

વળી ધર્મશાસ્ત્રનો જે સાર રે, પોતે લખ્યો છે કરીને પ્યાર રે ॥૨૮॥

યાજ્ઞવલ્ક્ય સ્મૃતિછે સારી રે, લખી પોતે તે પણ વચિરી રે ।

એહ ધર્મશાસ્ત્રનો છે સાર રે, સુખદાયક સહુને અપાર રે ॥૨૯॥

સ્કંદપુરાણનો સાર જેહ રે, લખ્યો સુંદર શોધીને તેહ રે ।

વાસુદેવમાહાત્મ્ય મહારાજે રે, લખ્યું સૌ જનના હતિકાજે રે ॥૩૦॥

એહ સાર છે સ્કંદ પુરાણ રે, શોધી લખી લીધું એ સુજાણ રે ।

એ જે ચારે ગ્રંથમાં છે સત્વ રે, શોધી કાઢી લીધું છે એ તત્વ રે ॥૩૧॥

પછી તેનો ગુટકો લખાવી રે, શોધી સુંદર સારો બનાવી રે ।

લાવ્યા તેતો પોતે તાત પાસ રે, તાતે જોઇને કર્યો તપાસ રે ॥૩૨॥
નોથે આ બુદ્ધમિનુષ્ય તણી રે, એમ કરી છે પ્રશંસા ઘણી રે ।

ધન્ય ધન્ય પુત્ર મહામતરિ, તમે સર્વથી મોટા છો અતરિ ॥૩૩॥
એમ કહીને વચિર્યું જ્યારે રે, વાત પૂરવની સાંભરી ત્યારે રે ।

કહ્યું મારકંડેય તે મળ્યું રે, સર્વે પ્રકારે આજ મે કળ્યું રે ॥૩૪॥
વળી વૃંદાવનની જે વાત રે, સાંભરી છે પોતાને સાક્ષાત રે ।

આવી મળીયાં સર્વે એધાણ રે, જાણ્યા પુત્રને શ્યામ સુજાણ રે ॥૩૫॥
ત્યારે આશ્ચર્ય વાત એ નથી રે, એમ વચિર્યું છે મનથી રે ।

પછી અતકિરી સતકાર રે, વખાણ્યા ચારે શાસ્ત્રના સાર રે ॥૩૬॥
એમ તાતે કહ્યું તે સાંભળી રે, લખી રાખ્યા પોતા પાસે વળી રે ।

ધર્મશાસ્ત્ર ને સ્કંદપુરાણ રે, તેનું સાર કર્યું પરમાણ રે ॥૩૭॥
ભારત સાર ભાગવત સાર રે, વાંચે સુણે નતિયે નરિધાર રે ।

જેણે કરી શ્રીકૃષ્ણમાં પ્રીત રે, થાય દઢ મતનિતિય નતિય રે ॥૩૮॥
વળી શાસ્ત્ર યુક્ત ભક્તજિહ રે, કરવી કૃષ્ણની તાત કહે તેહ રે ।

સુણો મંત્ર હુંથી મહામતરિ, અષ્ટાક્ષરનો તે શુભ અતરિ ॥૩૯॥
વળી ત્રણ પ્રકારનો જેહ રે, કહ્યો પતિએ કરી સનેહ રે ।

કહ્યું એ મંત્ર વહાલો છે મને રે, અતહિત કરી કહ્યો તને રે ॥૪૦॥
કરો જપ તેનો પૂજા નતિય રે, પાળજ્યો સ્વધર્મ રૂડી રીત્ય રે ।

એવી તાતે શખિમણ દીધી રે, માંડ્યું વરતવા હરણિ વધિરિ ॥૪૧॥
થયાં જન્મથી વર્ષ અગણિર રે, તથિં આવણિ અસુર અપાર રે ।

અતકોળા ને બહુ કરૂર રે, ભર્યા કરોધમાંહભિરપુર રે ॥૪૨॥
મોટી ડાઢ્યો ને માથે વાળ રે, ભુરા લંબુરા વડા વક્રિરાળ રે ।

રાતી આંખ્યો ને આયુધ હાથ રે, આવ્યા જથિં બેઠા હતા નાથ રે ॥૪૩॥

વેષ વૈષ્ણવી પણ અસુર રે, મનમાં છે માર્યાનું જરૂર રે ।

આવી ઉગામ્યાં આયુષ શહે રે, ત્યાં તો નજર કરી નીલકંઠે રે ॥૪૪॥

પામ્યા મોહ પરસ્પર એહ રે, મુવા લડી માંહોમાંહી તેહ રે ।

મુવા અસુર ઉતર્યો ભાર રે, ત્યારે નાથે તે કર્યો વચિર રે ॥૪૫॥

દેશ પ્રદેશ હશે વમિખ રે, દેતા હશે મુનયિને દુઃખ રે ।

માટે સરવેનો ઉતારું ભાર રે, એહ અર્થે છે આ અવતાર રે ॥૪૬॥

માટે કૈયે તજું હું આ ધર રે, કૈયે જોઉ શોધી સરવે ધર રે ।

કૈયે પમાડું પાપીને મોહ રે, મરે માંહોમાંહતિ સમોહ રે ॥૪૭॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપરવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે હરચિરતિર નામે

ત્રેવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૩॥

પૂર્વછાયો- એટલી વાત એમ થઇ, તમે સાંભળો સહુ સુજાણ ।

કથા કહું ત્યાર કેડ્યની, શુદ્ધ બુદ્ધાને સુખખાણ ॥૧॥

બહુ હેતે હરકૃષ્ણનાં, જે ચરતિર ધરશે ચતિત ।

હશે મહા પંચ પાતકી, તોય થાશે તર્ત પુનતિ ॥૨॥

એવો યશ એ અનુપ છે, સુભાગી સાંભળશે કાન ।

ત્યાર પછીની જે વારતા, સહુ સાંભળો થઇ સાવધાન ॥૩॥

પ્રેમવતી બાળા ભગતકિહીએ, ત્રણે જેહનાં નામ ।

તેના તનમાં તપ્ત આવી, વળતાં પામ્યાં વરિમ ॥૪॥

ચોપાઇ- કાર્તકિ શુદી અષ્ટમીને દને રે, તેદમિંદાં થયાં માતા તને રે ।

જેનું વ્રત તપે કરી દેહ રે, અતશિશિલિ થયું છે તેહ રે ॥૫॥

કુલ મૃદુલસમ છે કાય રે, અતશિ કોમળ ન સહેવાય રે ।

તેને જોઇ જ્યેષ્ઠ સુત જેહ રે, કરે ઔષધ ઉપાય તેહ રે ॥૬॥

કરી ઔષધ વધિચિનેક રે, તેની ટાંકી લાગી નહચ્ચેક રે ।

ત્યારે પ્રભુએ કર્યો વચિાર રે, નહરિહે તન નરિધાર રે ॥૭॥

આપું જ્ઞાન માને આણપિળે રે, જેણે કરી તરત દુઃખ ટળે રે ।

ત્યારે હરકિહે સાંભળો માત રે, એકચત્તિ દઇ મારી વાત રે ॥૮॥

સતશાસ્ત્રમાં મળતાં વેણ રે, આવા સમામાંહસિખદેણ રે ।

જન્મમરણ રૂપ માયા મારી રે, તેતો સર્વેને છે દુઃખકારી રે ॥૯॥

પંચરાત્ર સાંખ્યયોગ વાળા રે, એમ કહે છે માનો માતા બાળા રે ।

માટે જ્ઞાન વૈરાગ્ય ધર્મ યુક્તરે, ભક્તકૃષ્ણની કરીએ તો મુક્તરે

॥૧૦॥

સર્વે દુઃખ મટવા ઉપાય રે, નથી એહ વનિ બીજો માય રે ।

એવી સાંભળી સુતની વાત રે, વળતાં મનમાં વચિાર્યાં માત રે ॥૧૧॥

જે જે કહ્યું હતું મારકંડેય રે, મળી વાત સર્વે આ તેહ રે ।

કહ્યું ગુણે છે હરચિમૂલ્ય રે, થયું એમાં નથી કાંઈ ભૂલ્ય રે ॥૧૨॥

વળી કહ્યું તું વૃંદાવન માંચ રે, તેહ સર્વે સાંભર્યું મનમાંચ રે ।

પછી પુત્રને શ્રીકૃષ્ણ જાણી રે, થઇ દીન ને બોલચિં વાણી રે ॥૧૩॥

વળી હું આવી શરણ તમારી રે, આપો શખિમણ મને સારી રે ।

તમે કહ્યું જે જ્ઞાન વૈરાગ્ય રે, ધર્મ સહતિ ભક્તસિભાગ્ય રે ॥૧૪॥

તેનો વધિચિ વભિાગ કરી રે, કહો અતહિતે તમે હરરિ ।

વળી સાચા સાધુનું સ્વરૂપ રે, કહેજ્યો કૃપા કરી સુખરૂપ રે ॥૧૫॥

એમ પ્રેમે પૂછ્યું પ્રેમવતરિ, ત્યારે બોલચિ હરમિહામતરિ ।

નવમી નશિજિતાં જુગ જામ રે, બોલ્યા માતા પ્રત્યે ધનશ્યામ રે ॥૧૬॥

દેવા માતાને જ્ઞાનનું દાન રે, કહી હરગીતા ભગવાન રે ।

પંચ વાતે કર્યો તે પ્રબોધ રે, જેને સાંભળતાં વાધે મોદ રે ॥૧૭॥

તેહના છે પંચ અધ્યાય રે, કહ્યું પ્રથમના અધ્યાયમાંય રે ।

સ્વધર્મ સહતિ ભક્તજિહ રે, થાય સાધુના સંગથી તેહ રે ॥૧૮॥

તેહ સાધુ તણાં જે લક્ષણ રે, કહદિખાડ્યાં તે તત્કષણ રે ।

બીજે અધ્યાયે વરણાશ્વરમ ધર્મ રે, કહી દેખાડ્યો તેહનો મર્મ રે ॥૧૯॥

ત્રીજે અધ્યાયે જીવાત્મજ્ઞાન રે, કહ્યું માતા પ્રત્યે ભગવાન રે ।

વળી પરમાત્મા જે શ્રીકૃષ્ણ રે, કહ્યું તેનું જ્ઞાન થઇ પ્રશ્ન રે ॥૨૦॥

ચોથે અધ્યાયે કહ્યું સુખરૂપ રે, વૈરાગ્યનું સ્વરૂપ અનુપ રે ।

તેહ વૈરાગ્ય જે થકી થાય રે, કહ્યા તેહના સર્વે ઉપાય રે ॥૨૧॥

પંચમા અધ્યાયે નવ પ્રકારે રે, કહી ભક્તવિભિાગ વચિારી રે ।

એમ પંચાધ્યાયે ઉપદેશ રે, આપ્યો માતાને હરચિ અશેષ રે ॥૨૨॥

એવી રીતે હરગીતા કઇ રે, સુણી માતાએ તે શરુતદિઇ રે ।

પછી પુત્ર પ્રત્યે બોલ્યાં માત રે, સુણો હરપિરભુ મારી વાત રે ॥૨૩॥

તમે કૃષ્ણને વષિ ભગતરિ, કહ્યું કરવી હેતે શું અતરિ ।

તેહ શ્રીકૃષ્ણ છો સુત તમેરે, નશિયે કરીને જાણ્યા છે અમે રે ॥૨૪॥

કૃષ્ણ કહીએ જે ગોલોક ધામે રે, તે તમે થયા છો હરનિામે રે ।

પ્રભુ તમારે વચને વળી રે, મારા સર્વે સંશય ગયા ટળી રે ॥૨૫॥

મારી વૃત્તત્તિમમાં ઠેરાણી રે, કાલ માયાના ભયથી મુકાણી રે ।

હવે જાઉ છું તમારે ધામ રે, એમ કહીને પામ્યાં વશિરામ રે ॥૨૬॥

પછી ધર્યું પ્રભુજીનું ધ્યાન રે, તેણે કરી ભૂલ્યાં તનભાન રે ।

એમ કરતાં અરક ઉદે થયા રે, ત્યારે પ્રભુજી નાવાને ગયા રે ॥૨૭॥

પછી નતિય કરમ ને કાજરે, આવ્યા અગ્નશિાળામાં મહારાજ રે ।

ત્યારે માતાજીને તેહ વાર રે, દેખાણા પ્રભુ હૃદય મોઝાર રે ॥૨૮॥

પ્રસન્ન વદન વરણનિ વેશ રે, બાંધ્યો છે સારો અંબોડો શશિ રે ।

ચંદ્રકાંતસિમ મુખ શોભે રે, નયણાં નવીન કમળ ઉભે રે ॥૨૯॥
 ધનશ્યામ સુંદર છે તન રે, પહેર્યું કોપીન પર આચ્છાદન રે ।

ખભે શ્વેત વસ્ત્ર લીધું ધારી રે, કંઠે માળા બે સુંદર સારી રે ॥૩૦॥
 પંચ ઉર્ધ્વપુંડ્ર છે પુનતિ રે, પહેરી શ્વેત સારી ઉપવીત રે ।

એવી મૂર્તમાં ચતિત ચોટ્યું રે, પામ્યાં અંતરમાં સુખ મોટું રે ॥૩૧॥
 પછી દીઠો પોતાનો આત્મા રે, તેજ તેજ તેજની છે સીમા રે ।

મન પ્રાણ ગુણ ઇંદ્રિય દેહ રે, તેહ પર પ્રકાશક જેહ રે ॥૩૨॥
 એવો નજિ આત્મા પ્રકાશ રે, તેનો થયો બ્રહ્મશું વલિાસ રે ।

તેહ બ્રહ્મ તેજમાંહિમાત રે, દીઠા હરતિ કૃષ્ણ સાક્ષાત રે ॥૩૩॥
 મનોહર સુંદર ધનશ્યામ રે, છબી જોઇ લાજે કોટી કામ રે ।

કોટકોટિઈન્દુનો ઉજાસ રે, અંગઅંગ પ્રત્યે છે પ્રકાશ રે ॥૩૪॥
 હેમસમ શોભા વસનની રે, કટમિખળા છે રતનની રે ।

મોરમુગટ જડ્યો મણિયે રે, મકરાકૃતક્રિડળ ગણિયે રે ॥૩૫॥
 કંઠે કૌસ્તુભ મણિ હાર રે, મોતમિખળા શોભે છે અપાર રે ।

વેઢ વાંટી કડાં કર ઉભે રે, બાજુ કાજુ ને સાંકળાં શોભે રે ॥૩૬॥
 પગે શોભે સુંદર નૂપુર રે, સારી કોમળાવસ્થા કશિર રે ।

ચરચચિંદન પહેર્યા છે હાર રે, તોરા ગજરા શોભે અપાર રે ॥૩૭॥
 પહેરી વૈજયંતી સુંદર માળા રે, તેણે લાગે છે અતરૂપાળા રે ।

શોભે વાંસળી સારી સુંદર રે, એવા દીઠા માએ નટવર રે ॥૩૮॥
 નરિખી હર્ષ પામ્યાં મહેતારી રે, પછી દીઠા તેને બ્રહ્મચારી રે ।

કૃષ્ણ હરહિરતિ જ કૃષ્ણ રે, એવું થયું માતાજીને દરષ્ણ રે ॥૩૯॥
 પછી કર જોડી દીન થઇ રે, બોલ્યાં કૃષ્ણ પ્રત્યે માતા રહ રે ।

કરી સ્તુતકિહે છે એમ માય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરરિય રે ॥૪૦॥

સાધુ દેવતા ને સત્ય ધર્મ રે, તેને પાળો છો પૂરણ બ્રહ્મ રે ।

વળી રક્ષક બ્રાહ્મણ ગાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૧॥

કરવા નજિજનની પ્રતપિાળ રે, આવ્યા ગોલોક થકી દયાળ રે ।

થઇ પુત્ર કરી મારી સહાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૨॥

વળી અજ્ઞાનરૂપી જે તમ રે, તેને ટાળવા સૂરજ સમ રે ।

ધર્મ એકાંતકિ ધાર્યો સદાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૩॥

વળી એક હાથે વર આપો રે, એક હાથે અભય કરી સ્થાપો રે ।

પાપવનદહન નામદાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૪॥

પાખંડધર્મને ખંડવા કાજ રે, તમે પ્રકટ પંડતિ રાજ રે ।

શરણાગતના સુખ સીમાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૫॥

જ્ઞાન ભક્તવૈરાગ્ય ભંડાર રે, અહંસિદકિ ધર્મ અપાર રે ।

એવા બહુ ગુણ તમ માંય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૬॥

તમે અકળરૂપ અવતારી રે, હમણાં વરણવિષ રહ્યા ધારી રે ।

એમ કરે છે સ્તુતમિાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૭॥

એમ ભાવે કરીને ભગતરિ, કરે મૂરતઆગળ્ય વનિતરિ ।

કરે વંદન વારણે જાય રે, ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણ હરશિય રે ॥૪૮॥

એમ કહીને તજ્યું છે તન રે, રાખી શ્રીકૃષ્ણ મૂરતમિાં મન રે ।

એમ દેહને તજી ભગતરિ, પામ્યાં દવિય દેહ પ્રેમવતી રે ॥૪૯॥

મેલી એહ દેહ ઉછરંગે રે, રહ્યાં શ્રદ્ધાદિદિવાદશ સંગે રે ।

દુરવાસાનો શાપ તે ટળ્યો રે, મોરે હતો તેવો દેહ મળ્યો રે ॥૫૦॥

સંવત અઠાર અડતાળશિ રે, કાર્તકિ શુદ્ધિશમી દવિસે રે ।

શનવિાર સુંદર સવારે રે, મેલ્યું માતાજીએ તન ત્યારે રે ॥૫૧॥

પછી દેહને લઇ સંબંધી રે, અગ્નિદાહ દીઘો રૂડી વધિરે ।

પછી રામપ્રતાપ સુજાણ રે, કરી કરચિા તે શાસ્ત્ર પ્રમાણ રે ॥૫૨॥
પછી હરચિ માન્યાં માતા તેહ રે, મોટા ભાઇની વધુ છે જેહ રે ।

કર્યું ભાભીજીએ હેત ઘણું રે, રાખે બહુ બહુ હરતિણું રે ॥૫૩॥
નતિયે જમાડીને પોતે જમે રે, જેજે કહે તે સરવે ખમે રે ।

અરઘ ઘડી જો અળગા જાય રે, વણદહિ તે વ્યાકુળ થાય રે ॥૫૪॥
વળી ભાઇને હેત છે ભારી રે, ન ખાય પીયે એને વસારી રે ।

જાય રમવા તો ટળવળે રે, જોયા વળિા તો જંપ ન વળે રે ॥૫૫॥
હરપોતે બહુ નસિપૂહ રે, ખાનપાનમાં નહસિનેહ રે ।

શીલ સંતોષ સાધુતા અતરે, જાણ્યું તપ ત્યાગની મૂરતરે ॥૫૬॥
વળી તાતે આપી ભલામણ્યું રે, આની રાખજ્યો ખબર ઘણું રે ।

આને નથી દેહની સંભાળ રે, તેની કરજ્યો તમે રખવાળ રે ॥૫૭॥
*ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શરીસહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે ભક્તદિહત્યાગ નામે
ચોવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૪॥*

પૂર્વછાયો- સહુ મળી વળી સાંભળો, કહું ત્યાર પછીની રીત ।

ધર્મદેવની વારતા, તમે સાંભળજ્યો દઇ ચતિ ॥૧॥
સાંખ્યયોગને આશરી, રહ્યા પોતે સ્વધર્મને માંચ ।

નશિદનિ શરીકૃષ્ણનું, સ્મરણ કરે છે સદાય ॥૨॥
પ્રવૃત્તમિનથી પરહરી, કરી વષિયવાસના ત્યાજ ।

સ્વાદ રહતિ થોડું જમે, બ્રહ્મચર્ય રાખવા કાજ ॥૩॥
તપે કરી તન કૃષ છે, ધ્યાન યોગનું છે બળ ।

સુત તેની સેવા કરે, નરિજર જાણું નરિમળ ॥૪॥
ચોપાઇ- પોતાના સુત ભગવાન જેહ, હરસિાયે છે બહુ સનેહ ।

તેહ વનિા તપ જોગવત્તિમનને શુદ્ધ કર્યું છે અતિાિપા ॥
એવા સમામાં દેહ લક્ષણ, થાવા લાગ્યાં તને તતલક્ષણ ।

ફરકી આંખ્ય ભુજ ડાબું અંગ, થયાં શુકન જાણ્યાં કુઢંગ ॥૬॥
વળી સ્વપ્નાં લાધાં છે જેહ, અતચિવળાં જણાણાં તેહ ।

જાણું રવશિશવિળી ઉડુ, પડ્યાં ભૂમચિ તે પણ ભુડું ॥૭॥
કર્યો શાસ્ત્ર દૃષ્ટચિ વચિાર, આવ્યું મૃત્યું જાણ્યું નરિધાર ।

જાણ્યું થોડા દહાડામાંહદિહ, પડશે એમાં નહસિંદેહ ॥૮॥
પછી શ્રીકૃષ્ણનાં બાળચરત્તિર, દશમમાં કહ્યાં છે પવત્તિર ।

તેનો નતિય નતિય પાઠ કરે, કૃષ્ણમૂર્તિઉરમાં ધરે ॥૯॥
બીજા થકી છે બહુ ઉદાસ, એમ કરતાં વીત્યો એક માસ ।

પ્રેમવતીનો માસસિ જેહ, કર્યો શાસ્ત્રના વધિચિ તેહ ॥૧૦॥
શ્રાદ્ધ સારી જમાડ્યા વપિર, કર્યો માસસિ સારો સુંદર ।

પછી માસે માસે નરિધાર, જમ્યા દ્વજિ હજારો હજાર ॥૧૧॥
એમ કરતાં સાત માસ થયા, જમી બ્રાહ્મણ તે ઘેર ગયા ।

પછી પોતે પોતાના સંબંધી, જમ્યા ભેળા ભેસી ભલી વધિાિ૧૨॥
પછી ધર્મદેવને તે દને, આવ્યો તાવ પીડા થઇ તને ।

ત્યારે એમ વચિાર્યું છે મન, આવ્યું મૃત્યું હવે થોડે દન ॥૧૩॥
પછી સર્વે પદારથ માંચ, પ્રીતરિહેવા દીધી નહક્રિયાંચ ।

શ્રીકૃષ્ણ ધ્યાને જોડ્યું છે મન, આવ્યો એકાદશીનો ત્યાં દન ॥૧૪॥
તેદશ્રીકૃષ્ણની પૂજા કીધી, તેડી બ્રાહ્મણને ભલી વધિાિ

એમ કરતાં આથમચિો દન, પડી રાત્ય આવચિાં સ્વજન ॥૧૫॥
સર્વે સંબંધી રહ્યાં છે સુઠ, હરવિનિા બેઠું નથી કોઇ ।

એકાદશીના જાગરણ કાજ, એક જાગે પોતે મહારાજ ॥૧૬॥

નજિતાતનાં ચાંપે છે ચરણ, એમ કરે છે આપે જાગરણ ।

તાત પામ્યા પીડા તાવ તેણે, નથી આવતી નદિરા નેણે ॥૧૭॥

પછી હરનિ ઇચ્છાએ કરી, વૃત્તચિંતરમાંહિઉતરી ।

સમાધમાં જોયું બ્રહ્મતેજ, દીઠો તેજ સમૂહ સહજ ॥૧૮॥

જોયું વૃંદાવન તે મોઝાર, દીઠા કૃષ્ણ ત્યાં કરતા વહિર ।

સુંદર મોરલી હાથે છે એવા, દીઠા પૂરવે દીઠા હતા જેવા ॥૧૯॥

નરિખશિરીકૃષ્ણ વાધ્યો આનંદ, થયા મગન દેખી સુખકંદ ।

હવા રોમાંચતિ ગાત્ર તેણે, આવ્યાં હર્ષ તણાં આસું નેણે ॥૨૦॥

પછી ધર્મે સંભરમે કરીને, કર્યાં દંડવત બહુ હરનિ ।

કરી નમસ્કાર જોડી પાણ, ઉભા આગળે ધર્મ સુજાણ ॥૨૧॥

કરતાં દરશન ત્યાં તતકાળ, દીઠા કૃષ્ણ પોતાના તે બાળ ।

કૃષ્ણ હરહિરતિજ કૃષ્ણ, એવું જાણીને કરે છે દર્ષણ ॥૨૨॥

કૃષ્ણસમ દેહનો આકાર, ફેર નહવિષ બ્રહ્મચાર ।

પછી ધર્મને સર્વે સાંભર્યું, કૃષ્ણ હરનિમે દેહ ધર્યું ॥૨૩॥

મારે ઘેર પ્રગટ્યા એ કૃષ્ણ, થઇ પોતે ભગવાન પ્રશ્ન ।

એમ જાણી પ્રેમવશ થયા, પછી હરનિ મળવા ગયા ॥૨૪॥

ત્યાંતો અંતરધાન થયું રૂપ, દીઠું સમાધીમાં જે અનુપ ।

જાગ્યા સમાધશી ધર્મદેવ, ત્યાંતો પાસે કરતાં દીઠા સેવ ॥૨૫॥

તેને મળ્યા કરી અતપિરીત, તેણે થયા પોતે રોમાંચતિ ।

આવ્યાં હર્ષનાં આંખ્યમાં આંસું, જાણ્યું આવી મંડાણું ચોમાસું ॥૨૬॥

પછી નમસ્કાર કરી ઘણું, કર્યું પ્રારથના પ્રભુતણું ।

કહે નરનાટયક તમે ધરી, ઢાંકી રાખ્યું છે ઐશ્વર્ય હરિ ॥૨૭॥

તમે સર્વે જગતના સ્વામી, કૃષ્ણદેવ તમે બહુનામી ।

મારા ઇષ્ટદેવ કૃષ્ણ જેહ, પૂરણ પુરુષોત્તમ તમે તેહ ॥૨૮॥
કરવા સત્ય પોતાનું વચન, મારા પુત્ર થયા ભગવન ।

તમે સ્વતંત્ર છો ભગવાન, પૂરવે આપ્યું તું મુજને જ્ઞાન ॥૨૯॥
સાક્ષાતકાર જનમ સમે, મને જણાણાતા પ્રભુ તમે ।

તેહ જ્ઞાન કાળ વેગે કરી, મને વસિરી ગયું તું હરિ ॥૩૦॥
હવે આજયકી જ્ઞાન એહ, વસિરીમાં જાજ્યો માગું તેહ ।

કહું તમને સુણો દયાળ, આવ્યો છે સમીપે દેહ કાળ ॥૩૧॥
પાંચ છો દનિ તન છુટશે, કાયો કુંભ તે નશિયે કુટશે ।

તેનો ભય નથી મન મારે, દૃઢ આશ્રયે કરી તમારે ॥૩૨॥
પણ એક ખેદ મનમાંય, વરિહ તમારો નહસિહેવાય ।

માટે ફરી જન્મ થાઓ મારો, પણ વયોગ માં થાઓ તમારો ॥૩૩॥
એવો વર માગું તમ પાસ, આપો દયા કરી અવનિશ ।

એવાં સુણી ધર્મનાં વચન, બોલ્યા આપે પોતે ભગવન ॥૩૪॥
કહ્યું તાત સુણો મારી વાત, મારું સ્વરૂપ જાણ્યું સાક્ષાત ।

થયું યથારથ જ્ઞાન મારું, એતો થયું છે અતશિ મારું ॥૩૫॥
કાંઈ જાણવા પામવા માંઈ, કેડે રહ્યું નથી બાકી કાંઈ ।

તમે પૂરણકામ છો તાત, માનો કૃતારથ કહું વાત ॥૩૬॥
માટે ભૌતકિ દેહને ત્યાગી, દવિય દેહ પામો બડભાગી ।

સર્વે સંબંધી ભેળા તમે તાત, રહેશો મારી પાસે સાક્ષાત ॥૩૭॥
એમાં સંશય નથી લગાર, તજો યંતિ તમે આણીવાર ।

થાઓ નસિંગ સર્વથી ધર્મ, કહું આ સમે સમજો મર્મ ॥૩૮॥
મુજ પરાયણ થાઓ તાત, શુદ્ધ મને કરી કહું વાત ।

નજિ આતમામાં મારું ધ્યાન, કરો અતપિરીતે ગુણવાન ॥૩૯॥

કહું સાંભળજ્યો સહુ જન, કહ્યાં તાતને એવાં વચન ।

સુણી રાજી થયા ધર્મદેવ, કર્યો નમસ્કાર તતખેવ ॥૪૦॥

પછી ધર્મ બોલ્યા તેહ વાર, તમે કર્યો મુંપર ઉપકાર ।

તેના પ્રતઉપકાર માંછ, હાથ જોડ્યા વનિ નથી કાંછ ॥૪૧॥

માટે ચરણકમળ તમારે, કરું વંદન વારમવારે ।

એવું સુણી પોતે ભગવાન, કર્યું તાતનું બહુ સનમાન ॥૪૨॥

પછી ધર્મે તેડ્યા સુત દોય, રામપ્રતાપ મોટેરા સોય ।

નાના સુત ઇચ્છારામ જેહ, પોતા પાસળે તેડાવ્યા તેહ ॥૪૩॥

મૃત્યું સમય જાણીને ધર્મ, સમજાવે છે સુતને મર્મ ।

હરજિઆનરૂપ ચંતિમણિ દેવા ઇચ્છ્યા છે સુતને ઘણી ॥૪૪॥

જેમ મૃત્યું ટાણે કોઈ જન, સોપે પોતાના પુત્રને ધન ।

તેમ હરજિના જ્ઞાનરૂપ, ઇચ્છ્યા સુતને દેવા અનૂપ ॥૪૫॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિ મધ્યે ધર્મસમાધાનિમે

પચીસમું પ્રકરણમ્ ॥૨૫॥

પૂર્વછાયો- સર્વે મળી હવે સાંભળો, અતવિાત કહું અનૂપ ।

હરઉપાસી જનને, છે સાંભળતાં સુખરૂપ ॥૧॥

ચરણે ચરણે ચરતિર ચવ્યાં, કૃષ્ણદેવનાં બહુ બહુ ।

અમૃતવત કથા એહ, સદમતસિણ્ણશે સહુ ॥૨॥

વચન છે ધર્મ દેવનાં, પુત્ર પ્રત્યે પરમાણ ।

શ્રવણ દઇ જે સાંભળે, તે પામે પદ નરિવાણ ॥૩॥

પછી ધર્મે સુત તેડાવણિ, દેવા શખિમણ સુખ કાજ ।

અંત સમે નધિઆપવા, ઇચ્છ્યા આપે મહારાજ ॥૪॥

ચોપાઇ- પછી તેડાવયિા સુત દોય, આવી બેઠા વંદન કરી સોય ।

જ્યારે પુત્ર લાગ્યા આવી પાય, તેહ પ્રત્યે બોલ્યા ધર્મરાય ॥૫॥
હે પુત્ર તમે મારું વચન, હતિકારી છે માનજ્યો મન ।

કહું રહસ્ય તણી વાત એહ, ધરો હૃદયમાં કરી સ્નેહ ॥૬॥
મારા વચનમાંહિપિરતીત, હોય તો તમે ધારજ્યો યતિ ।

ત્યારે કર જોડી કહે બેઉ ભ્રાત, અમે માનશું કહો તમે તાત ॥૭॥
જે જે કહેશો આ સમે વચન, તે તે સત્ય માનવાં છે મન ।

ત્યારે ધર્મ કહે સુત શરેષ્ઠ, રાધાકૃષ્ણ જે આપણા ઇષ્ટ ॥૮॥
જેને ઉપાસું છું આહું જામ, તે જ કૃષ્ણ આ શ્રીહરનામ ।

મારા સુત ને તમારા ભાઇ, તે છે કૃષ્ણ માનો મનમાંઇ ॥૯॥
હરદ્વિપ આ કૃષ્ણ સાક્ષાત, તેની ભક્તકિરજ્યો બે ભ્રાત ।

રહેજ્યો એના વચનમાં નતિય, કરજ્યો સેવા કરી બહુ પ્રીત્ય ॥૧૦॥
વળી કૃષ્ણની પ્રતમિ જેહ, આપણે પૂજીએ છીએ તેહ ।

તે આ શ્રીહરની નશિયે બુઝજ્યો, એમ જાણી વધિયિ પૂજજ્યો ॥૧૧॥
વળી પ્રથમ તમને મે પુત્ર, કહ્યા શ્રીકૃષ્ણના જે બે મંત્ર ।

અષ્ટાક્ષર મંત્ર પામ્યા આપ, તે પણ આના જાણી કરો જાપ ॥૧૨॥
અહંસિદકિ પાળજ્યો નયિમ, રહેજ્યો સ્વધર્મમાં કરી પ્રેમ ।

મારી એટલી આગન્યા ધારી, ભજજ્યો હરઆ સુખકારી ॥૧૩॥
એમ વર્તશો તમે સુજાણ, થાશે તમારાં કોટકિલ્યાણ ।

એમ વર્તજ્યો બેઉ ભ્રાત, સત્ય માની લેજ્યો મારી વાત ॥૧૪॥
વળી કૃષ્ણ જે આ અકરુદ્ધ, શસ્ત્ર લઇ નહકિરે યુદ્ધ ।

નજિબુદ્ધયિ કરી દયાળ, કરશે અસુર જનનો કાળ ॥૧૫॥
કળી અધર્મથી વધ્યા ઘણા, વેશ લઇ રહ્યા મનુષ્ય તણા ।

તે પૃથ્વીએ લોપાવી સ્વધર્મ, પાપી કરાવે છે જે કુકર્મ ॥૧૬॥
તે અધર્મ ટળાવશે સહુ, કૃષ્ણભક્તકિરાવશે બહુ ।

કરશે અલૌકિક બહુ કાજ, પછી વચિરીને વરણશિજ ॥૧૭॥
નજિ આચારજ પદ જેહ, સ્થાપશે તમારે કુળે તેહ ।

એમ કરી મોટાં મોટાં કામ, પછી પધારશે નજિ ધામ ॥૧૮॥
ત્યારે હરચિશ્વરતિ જે જન, તેને ધીરજ નહરિહે મન ।

બહુ બહુ કરશે તે શોક, કહેશે પ્રભુજી ગયા ગોલોક ॥૧૯॥
થાશે નરિધાર ને નરિશ, ત્યારે ઉરમાં વચિરી દાસ ।

પછી શ્રીહરનિ જે પ્રતમિ, કરશે પૂજા ભાવ લાવી તેમાં ॥૨૦॥
વળી મર્યાદા બાંધશે તેહ, તેમાં જન રહેશે નમિ જેહ ।

એની મૂર્તનિ જે પૂજનારા, એવા ભક્ત જગતથી ન્યારા ॥૨૧॥
તેહ ધર્મ અર્થ મોક્ષ કામ, પામે જાણો પુરુષ ને વામ ।

એમાં નથી સંદેહ લગાર, નશિચે માનો કરી નરિધાર ॥૨૨॥
એવી તાતની સાંભળી વાત, ભાઇ બેઉ થયા રળયાત ।

પછી લાગ્યા છે હરનિ પાય, અમે તમારા છું વરણશિય ॥૨૩॥
સર્વે કાળે કરો રક્ષા મારી, ત્યારે ભાઇ પ્રત્યે કહે મુરારી ।

તમે આદરે ભજો શ્રીકૃષ્ણ, તેણે કરી હું થાઇશ પ્રષ્ણ ॥૨૪॥
આપણે તાતે કરી આગન્યા, તમારે ન કરવું તે વનિા ।

એવી સુણી બેઉ ભાઇએ વાણી, ભજ્યા શ્રીહરનિ કૃષ્ણ જાણી ॥૨૫॥
પણ પ્રત્યક્ષ હરનિ ધ્યાન, રહ્યું હરિઠિચ્છામાં નદિાન ।

કે'દથિાય ને કે'દનિ થાય, એવી રીતે વરતે સદાય ॥૨૬॥
એમ ધર્મે તેડી સુત બેને, કર્યો ઉપદેશ તેહ તેને ।

એકાદશી નશિરિહેતાં જામ, જપે મંત્ર જેમાં શ્રીકૃષ્ણ નામ ॥૨૭॥

ત્યાં તો સૂર્ય તણું ઉદય થયું, ભાઇ સાંભળતાં નાથે કહ્યું ।

હે તાત જે અભીષ્ટ તમારે, હોય તે કહો કરવું મારે ॥૨૮॥

ત્યારે ધર્મ કહે સુણો હરિપૂરણકામ છઉં નશિચે કરી ।

પણ શ્રીકૃષ્ણ ભક્તિની તૃપ્તિતેતો મારે મને નથી થાતી ॥૨૯॥

માટે દેહ પડ્યા સુધી ભક્તિકરવાને ઇચ્છું છું અતિ

થયું અશક્ત દેહ આ મારું, નથી થાતું તે પૂજન બારું ॥૩૦॥

માટે સાત દવિસમાં સુત, અર્થ સહતિ સુણાવો ભાગવત ।

એવી સાંભળી તાતની વાણી, તેને મહારાજે બહુ વખાણી ॥૩૧॥

પછી મંડપ કર્યો સબુદ્ધ, તેડ્યો બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવી શુદ્ધ ।

શ્રીમદ્ભાગવતનો ભણેલો, તેને તેડાવણી ઘેર વહેલો ॥૩૨॥

યથા વધિચ્છિ પૂજ્યા શ્રીકૃષ્ણ, કથા પ્રારંભી દ્વાદશી દનિ ।

તે'દથિકી ધર્મે તે વચારી, હરમૂર્તિમાં વૃત્તધારી ॥૩૩॥

જેને સમીપ આવે જ મરવું, તેને ઘટીત છે એમ કરવું ।

કથા સાંભળી પામ્યા આનંદ, તેણે જ્વર પીડા પડી મંદ ॥૩૪॥

સુણે દવિસમાં કથા કાને, રહે રાત્રિમાં સમાધિયાને ।

એમ થયા છો દનિ તે વાર, થયું સાતમે દનિ સવાર ॥૩૫॥

તથિચિથ્ય ને શુકરવારે, સુણકિથા સંપૂરણ તારે ।

કરી કથા તણી સમાપતિઆપ્યાં બ્રાહ્મણને દાન અતિ ॥૩૬॥

વસ્ત્ર ભૂષણ દક્ષણા દીધકરી પૂજા પછી રૂડી વધિ

પછી બ્રાહ્મણ વળાવ્યો ઘેર, વળતા વપિર જમ્યા રૂડી પેર ॥૩૭॥

ત્યાંતો દવિસ ચડીયો પહોર, ધર્મ તને જ્વરે કર્યું જોર ।

ત્યારે ધર્મે સ્વજન તેડાવ્યાં, જોખનાદકિ જમીને આવ્યા ॥૩૮॥

બેઠા સમીપે આવી સ્વજન, ત્યાંતો દીઠું છે શથિલિ તન ।

વચિરીને સુતે વાત લીધી, તેડી વપિર ફરચિા સરવે કીધી ॥૩૯॥
ધર્મશાસ્ત્રે વધિકિહયો જેહ, ઘટે તેમ કરાવચિો તેહ ।

વળી બ્રાહ્મણ તેડી હજારું, આપ્યું કાયું અન્ન ઘૂત સારું ॥૪૦॥
આપી ધેનુ તણાં દાન વળી, પછી બેઠા ધર્મ પાસે મળી ।

ચાલ્યો એકદંડો શ્વાસ જાણી, નવરાવ્યા તીરથને પાણી ॥૪૧॥
ગઉછાણે લીપી ભૂમસિાર, તે ઉપર બેસાર્યા તે વાર ।

પછી પાસળે હતાં જે જન, કરવા લાગ્યાં શ્રીકૃષ્ણ ભજન ॥૪૨॥
ધર્મ પોતે તો હરનિ જોઇ, થયાં સ્થરિ તેમાં દરગ દોઇ ।

અનન્ય ભાવ એવા ધર્મદેવ, તેણે તજ્યું તન તતભેવ ॥૪૩॥
એમ શ્રીકૃષ્ણને પરતાપે, છુટ્યા ઋષિનિ શાપથી આપે ।

પછી ભક્તચિાદિદિઇ જેહ, સરવે સંબંધી કહેવાય તેહ ॥૪૪॥
પુત્રરૂપ હરનિ સેવાયે, રહ્યા હરસિમીપે સદાયે ।

પછી નાથ બંધવને કાવી, ફરચિા તાતની સરવે કરાવી ॥૪૫॥
ધર્મશાસ્ત્રમાં જે વધિકિહયો, દાહાદકિ તેમ પૂરો થયો ।

સરવે સંબંધી ઘરનાં જન, શોકાતુર કરે છે રુદન ॥૪૬॥
કર્યાં શ્રાદ્ધ તે તેરમા સુધી, જમાડ્યા બ્રાહ્મણ ભલી વધિા

પછી શ્રવણી થઇ જાણી જન, લાવ્યા વસ્ત્ર ઘરેણાં ને ધન ॥૪૭॥
આપી રામપ્રતાપને તેહ, ગયાં સૌ સૌને ઘેર એહ ।

રામપ્રતાપ ને ઇચ્છારામ, જપે મંત્ર રટે કૃષ્ણનામ ॥૪૮॥
નજિભાઇમાં શ્રીકૃષ્ણભાવ, રાખે સદાય કરી ઉછાવ ।

હરપિોતે અતનિસિપ્રેહ, જેને કોયશું નથી સનેહ ॥૪૯॥
પોતે રહ્યાતા ઘેર જે વાતે, થઇ પુરી તજ્યું તન તાતે ।

વળતો કર્યો છે બીજો વચિાર, કરવા અનેક જીવ ઉદ્ધાર ॥૫૦॥

કરી શ્રીહરચિટલું કામ, ચાલ્યા ઘેર થકી ઘનશ્યામ ।

સંવત્ અઢાર ઓગણપચાસ, વર્તે વર્ષમાં આષાઢ માસ ॥૫૧॥

શુદી દશમી શુકરવાર, તેદપિરભુજી થયા તૈયાર ।

પ્રાતઃકાળે ચાલ્યા નાવા મષિ, ત્યાંથી શુદ્ધ ઉત્તરની દશિ ॥૫૨॥

ઘરપરથી ઉતર્યું મન, વહાલું લાગે છે વસવું વન ।

એક કોપીન ને આચ્છાદન, તે વનિ બીજું નથી વસન ॥૫૩॥

મૃગછાળા ને તુલસી માળ, ઉર્ધ્વપુંડર ચહિન છે વશિાળ ।

જટામુકુટ મંડતિ માથે, લીઘો પલાશનો દંડ હાથે ॥૫૪॥

ચારે શાસ્ત્રતણું જેહ સાર, તેનું પુસ્તક ખભા મોઝાર ।

મુંજી મેખળા કમંડળું કર, પાસે ભક્ષિાનું પાત્ર સુંદર ॥૫૫॥

બાળમુકુંદ ને શાળગ્રામ, બાંધ્યો કંઠે બટવો તે શ્યામ ।

એવા થકા સરજૂને તીર, આવ્યા ઉતરવા નદી નીર ॥૫૬॥

વળી જુવે છે વાણની વાટ, તર્ત નદી ઉતરવા માટ ।

બધિ મનુષ્ય આવતાં ભાળી, જાણે રખે જાય પાછા વાળી ॥૫૭॥

એવે સમે આવ્યો છે અસુર, જાણ્યું મળીયો વૈરી જરૂર ।

તેણે ગડથલાવી ગળે ઝાલી, નાખી પુરમાં નસિર્યો ચાલી ॥૫૮॥

જળ અગાધ અથાહ વહે, જે પડે તે જીવતો ન રહે ।

મોટા મઘર મત્સ્ય છે જેમાં, જળઘોડા કાત્રણથિ તેમાં ॥૫૯॥

જળસાપ ને ફરચલા કઇ, મઘરથિો રહી દોટું દઇ ।

જેમાં ઝુડ્યું જળીયું ચતિળ્યું, મેલે નહિનિાનું મોટું મળ્યું ॥૬૦॥

એવા જળજંતુ દુઃખકારી, વહે નીર ભયંકર ભારી ।

ઉઠે લેર્યો ભમરથિો વળે, માંહલિોઢ મોટા તે ઉછળે ॥૬૧॥

ચાલે પ્રચંડ વેગમાં પૂર, તેમાં નાખીને ચાલ્યો અસુર ।

દીઠા દૂરલગતિ તણાણા, પછી દુષ્ટને નૈવ દેખાણા ॥૬૨॥
ત્યારે પાપીએ એમ પ્રમાણ્યું, મુવો વૈરી નશિયે મન જાણ્યું ।

પછી દૈત્ય ગયો નજિધામ, કહે કરી આવ્યો મોટું કામ ॥૬૩॥
વૈરી માર્યો કહી એવી વાત, ત્યારે અસુર થયા રળયાત ।

હવે હરપિડ્યા છે જે પૂરે, તેતો નસિર્યા જઇ દૂરે ॥૬૪॥
ત્રણ પહોર રહ્યા જળમાંઠ, બાર ગાઉ નસિર્યા તણાઠ ।

પૂજા પુસ્તક પાસળે રહ્યું, બીજું સરવે તણાઠ ગયું ॥૬૫॥
એમ નસિરયા જ્યારે નાથ, ચાલ્યા એકલા નહિબીજું સાથ ।

લીધી કાળા પરવતની વાટ, સૌને વસિરીને વરણશિટ ॥૬૬॥
પડી સાંજ ને આથમ્યો દનિ, આવ્યું ઘોર વકિટ ત્યાં વન ।

રહ્યા રાત્ય તે વન મોઝાર, નથી મનમાં બીક લગાર ॥૬૭॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણી મધ્યે ધર્મદેહ ત્યાગને શ્રીહરિ
ઘેરથી નસિર્યા એ નામે છવસિમું પ્રકરણમ્ ॥૨૬॥

પૂર્વછાયો- ત્યાર પછીની વારતા, સુણજ્યો સહુ રૂડી પેર ।

બરોબરનાં બાળકાં, આવ્યાં હરનિ મળવા ઘેર ॥૧॥
આવીને કહ્યું ભાઇને, ક્યાં ગયા હરમિહારાજ ।

શોધું છું અમે સવારનાં, પણ મળ્યા નહિએહ આજ ॥૨॥
જેજે સ્થળે જાતાં અમે, તે તો શોધ્યાં સર્વે ઠામ ।

ક્યાંય ન મળ્યા નીલકંઠજી, ઘણું ગોત્યા અમે ધનશ્યામ ॥૩॥
ત્યારે ભાઇ ભોજાઇ સાંભળી, વળી પેટમાં પડી ફાળ ।

આથમ્યા લગી ન આવયા, ક્યાં હશે હરદિયાળ ॥૪॥

— રાગ વેરાડી :—

એ પછી પડી રાત્ર્ય, ભરાત જોઈને રે ।

હૈયું ન રહ્યું હાથ, દીધું રોઈને રે ।૫।

એ ભોજાઈ તન ભાન, ભુલ્યાં સાંભળી રે ।

પૂરેમે થઈ પરવશ, પડ્યાં ભોયે ઢળી રે ।૬।

એ પછી ઉઠી એમ, બોલ્યા વાણીયે રે ।

સ્વામી શોધી શહેર, એને ઘેર આણ્યિ રે ।૭।

એ સસરે ભલામણ્ય, આપીતી એહની રે ।

સાંજ સુધી ખબર, ન લધી તેહની રે ।૮।

એ એવું જાણી દોય, દર્દે ડોલયિં રે ।

ખાન પાન ખબર, સર્વે ભૂલયિં રે ।૯।

એ અનુજ ઇચ્છારામ, રુવે ઘરમાં રે ।

પડીયા બેઉ ભાઈ, શોકસાગરમાં રે ।૧૦।

એ મારા ભાગ્યની વાત, કહીએ કેહને રે ।

બાળપણમાં માયે, મુક્યો દેહને રે ।૧૧।

એ જાણું નીલકંઠ, લાડ લડાવશે રે ।

તે પણ ગયા ક્યાંય, કૈયે આવશે રે ।૧૨।

એ પછી જોવા કાજ, સર્વે ચાલયિં રે ।

નયણે વહે નીર, ન રહે ઝાલયિં રે ।૧૩।

એ જોયું સર્વે શહેર, બજારું શેરયિુ રે ।

જોયાં ગલી ઘર, ફરીફરી હેરયિુ રે ।૧૪।

એ જોયાં ચૌટા ચોક, મંદરિ માળયિં રે ।

જોયાં મેડી મોલ, જરૂખા જાળીયાં રે ।૧૫।

એમ અટારી અીવાસ, અગાશી ફળયિં રે ।

ગોતતાં ગઠ રાત્ય, નાથ ન મળયા રે ।૧૬।

એ જોઈ સર્વે સીમ, વન વાડયિ રે ।

સર સરતિ તીર, પોકારું પાડયિ રે ।૧૭।

એ વીર મારા લઈ પ્રાણ, કોને ક્યાં ગયા રે ।

દધિં અમને દુઃખ, કેમ નાવી દયા રે ।૧૮।

એ દશરથને દુઃખ, દીધું રઘુનાથજીરે ।

એમ કીધું તમે આજ, નીલકંઠ નાથજીરે ।૧૯।

એ અમારા જાશે પ્રાણ, પછી આવશો રે ।

નંદિ કરશે લોક, નમેરા કહાવશો રે ।૨૦।

એ એમ કલ્પે ભાઈ, વીર સાંભરે રે ।

નહિંએવા નીલકંઠ, વસિર્યા વસિરે રે ।૨૧।

એ દયિરને વયિગે, દુઃખે જાય પડી રે ।

નોતકિરવી નાથ, અમ પર આવડી રે ।૨૨।

એ કેમ ધરૂં ધીર, મારા મનમાં રે ।

મૂર્તયિડી ચતિત, તપયિં તનમાં રે ।૨૩।

એ ભોજાઈ મનમાંઈ, ચહ્નિ ચંતિવરે ।

હૈયે ન રહી ધીર, દુઃખી બહુ હવી રે ।૨૪।

એ અવલ ઉર્ધ્વરેખ, દોય પગમાં રે ।

પડતી હશે છાપ, તેની મારગમાં રે ।૨૫।

એ પગ અંગુઠે રેખ, ઓપે આંગળી રે ।

માનું મણી લાલ, નખ આવલી રે ।૨૬।

એ અંકતિ લંકતિ પાય, પેની પાતળરિ ।

જ્યારે જોઈશ નાથ, ત્યારે લઈશ કળરિ ।૨૭।

એ જંઘા જાનું ઉરુ, ઉભય જોઇને રે ।

નાભનિરિખી નેણ, નહપિછું કોઇને રે ।૨૮।

એ પડે પેટે વળ, ત્રણ તેહને રે ।

ઉર તરુતમાલ, ભુલું કેમ એહને રે ।૨૯।

એ ચબ્દિક મુખમાંય, દંત આવળી રે ।

ઓપે છે અપાર, જાણું અનારકળી રે ।૩૦।

એ નાસા પાસે તલિ, અવલ ગાલ છે રે ।

એ બે એઠાંણે નાથ, માથે વાળ છે રે ।૩૧।

એ કોમળ સુંદર નેણ, છપાડ્યાં નહછિપે રે ।

જેની ભ્રુકુટજિૌઠ કાળ, મનમાંહકિપે ।

એ અવલ છે એક તલિ, ડાબા કાનમાં રે ।

સુંદર શોભે ભાલ, છે ભીનાવાનમાં રે ।૩૩।

એ એવો મારો વીર, માં સંતાડજ્યો રે ।

મારો જીવનપ્રણ, મને દેખાડજ્યો રે ।૩૪।

એ નાવે બીજો કોઇ એની જોડ્યમાં રે ।

અણપૂછ્યે ઓળખાય, લાખો કુરોડ્યમાં રે ।૩૫।

એ યોગી યતકિૌઠ રખે ભોળવો રે ।

જાણી નાનો બાળ, એને નહચિૌળવો રે ।૩૬।

એ નરનારીમાંય, જેને જેને મળે રે ।

કહેજ્યો જાવો ઘેર, ઘરનાં કળકળે રે ।૩૭।

એ ન મળ્યા નીલકંઠ, થયાં બહુ દુઃખી રે ।

પછી આવ્યાં ઘેર, વલિખી વલિખી રે ।૩૮।

એ કટકિપર કર, લીચે લડથડચિં રે ।

નયણે ચાલ્યાં નીર, દુઃખડાં પડયાં રે ।૩૯।

એ પછી પોત્યાં ઘેર, ગુણ ખટકે ખરા રે ।

રાંધ્યાં રહ્યાં અન્ન, નાવી નંદિરા રે ।૪૦।

એ જંબે સર્વે જન, સંભારી શ્યામને રે ।

ગયા ઘનશ્યામ, ઘેલું કરી ગામને રે ।૪૧।

એ ભાભી ભવનમાંય, જોઈ જણશું રે ।

હૈયે ન રહી ધીર, જોઈ ચતિદું ખશું રે ।૪૨।

એ પડી રહી પાઘ, ન પહેરી ઝુલડી રે ।

ગયા નાગે પાચ, ન પહેરી મોજડી રે ।૪૩।

એ કાંટા ને કાંકર, વીર ખુંચશે રે ।

લાગશે જ્યારે ભૂખ, ત્યારે કોણ પુછશે રે ।૪૪।

એ એમ કલ્પે ભાઈ, ભોજાઈ મનમાં રે ।

જાણું છું જીવન, ગયા છો વનમાં રે ।૪૫।

એ વરુ વાનર વાઘ, વસે વનમાં રે ।

તેથી બશિો તાત, તમે મનમાં રે ।૪૬।

એ વળી રીછ ભીછ, રોઝ ચતિરા રે ।

મહષિા ને માતંગ, વરાહ વન ખરા રે ।૪૭।

એ ભૂત પ્રેત દૈત્ય, રાક્ષસ રાક્ષસી રે ।

વનમાં ભાવુ ભીલ, વસે હબશી રે ।૪૮।

એ વક્રિટ હશે વન, સઘન ઝાડથી રે ।

પડતી હશે ઝર, મોટા પહાડથી રે ।૪૯।

એ દેખી એવું વન, જન જાય ચળી રે ।

તમે બીશો બાપ, ઘેર આવો વળી રે ।૫૦।

એ ભાઇ ને ભોજાઇ, એમ કળ કળે રે ।

વાલો પોત્યા વન, કોણ સાંભળે રે ।૫૧।

એ કુટુંબ ને પરવિાર, હાર્યાં રોઇને રે ।

કેનો ન વ્યાપ્યો મોહ, મને નરિમોહનિ રે ।૫૨

જાણું સગાં સેણ, નોતાં સ્વપ્ને રે ।

મેલી વસિરી વાત, વૈરાગ્ય ઉપને રે ।૫૩।

એ લીધી વકિટ વાટ, વાલે વનની રે ।

નષ્કુળાનંદને નાથ, ન સુણી સ્વજનની રે ।૫૪

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષ્કુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચાંતિમણી મધ્યે શ્રીશ્રી મહારાજ ઘેરથી
નસિર્યા ને કેડયે વલિાપ કર્યો એ નામે સત્તાવસિમું પ્રકરણમ્ ॥૨૭॥

પૂર્વછાયો- વળી સુણો સહુ શુભમત્, કિહું ત્યાર પછીની વાત ।

બહુનામી મહારાજની, જે રહ્યા છે વનમાં રાત્ય ॥૧॥

વેરણ રજની વહી ગઇ, થયું સુંદર સારું સવાર ।

ઉત્તર દશિને ઉપરે, થયા ચાલવા પોતે તૈયાર ॥૨॥

હમિલય જોવા હામ છે, આઝું હેત છે જોવા આડ ।

ઘણાક દહાડા ચાલતાં, આવ્યો પ્રથમ કાળો પહાડ ॥૩॥

પ્રૌઢ પહાડ આડ અત્, જ્યાં પશુનો નહિપિાર ।

મનુષ્યજાતમિળે નહિ, પોત્યા પોતે વન મોઝર ॥૪॥

ચોપાઇ- જોઇ કાળા ગરિની તળાટી, વન સઘન ને ઘણી ઘાટી ।

જ્યાં ન પડે સૂર્ય પ્રકાશ, ત્યાં કીધો પોતે જઇ વાસ ॥૫॥

જ્યાં પહાડ પ્રૌઢ પ્રચંડ, વૃક્ષ કરે છે વાતો બ્રહ્માંડ ।

તેનાં પુષ્પ પત્ર મૂળ કંદ, જેહ જમે તે પામે આનંદ ॥૬॥

અતરિસાળ કોમળ ફળ, વહે નદીએ નરિમળ જળ ।

તયાં પશુ ને પક્ષી અપાર, ફરે હમેશાં વન મોઝાર ॥૭॥

સંહિ વ્યાધર વરાહ મહષ્ટિ, પાડે ગજ ગેડા બહુ ચણિ ।

રંછિ ભીછ સામસામાં હુકે, માંહકિશરી સંહિ તાડુકે ॥૮॥

સુરાગાયો ને રોઝડાં ઘણાં, ફરે ટોળાં સેમર શ્યાળતણાં ।

વરુ વાનર ને રૂરૂ રમે, કસ્તુરયાં મૃગ કઇ ભમે ॥૯॥

મનુષ્ય માત્ર મળે નહજિમાં, ફરે પોતે એકાએક તેમાં ।

કઠણ ભૂમનિ કાંકરા અત્કરે કોમળ ચરણે ત્યાં ગતિ ॥૧૦॥

કાંટા ફરંગટામાં નતિય ફરે, ભૂત પ્રેત દૈત્યથી ન ડરે ।

આત્મદૃષ્ટનિ ધીરજ અત્પ્રિમોટી દૃશા કુશાગર છે મતિ ॥૧૧॥

દર્પરહતિ બહુ દયાળ, ફરે વને ધર્મપ્રતપિળ ।

ફળ ફુલ જે મળે તે જમે, નહતિ જળપાને દનિ નગિમે ॥૧૨॥

કંદ મૂળ મળે કોઇ દનિ, ધરી હરનિ કરે ભોજન ।

નથી સોણે સાંભળતું ઘર, વહાલું લાગે છે વન સુંદર ॥૧૩॥

ભરતજીનું આખ્યાન છે મુખે, તેણે અસંગી રહે છે સુખે ।

એવા થકા જોતા જોતા વન, ચાલ્યા પુલહાશ્વરમે જીવન ॥૧૪॥

તપ કરવા છે ઇશક તને, ત્યાગ વૈરાગ્ય વહાલો છે મને ।

ચાલતાં ચાલતાં ભૂલ્યા વાટ, મેલી મારગ ચાલ્યા ઉવાટ ॥૧૫॥

દશિ બાંધનિ ચાલ્યા દયાળ, મૂકી નજિ શરીર સંભાળ ।

ત્રણ દવિસ વહી ગયા ત્યાંઇ, જળ ફળ મળ્યું નહકિંઇ ॥૧૬॥

ચોથે દવિસે ચેત ન રહ્યું, પૃથવીએ પાંડિ પડી ગયું ।

રહી મૂરછા ઘડી બે વાર, પછી ઉઠયા પ્રાણ આધાર ॥૧૭॥

જોયું પછી ચારેકોરે જ્યારે, દહીં નદી દૂર થકી ત્યારે ।

પછી ધીરે ધીરે ગયા ત્યાંય, જઇ પોતે નાયા નીરમાંય ॥૧૮॥
પૂજા કરીને પીઠું છે નીર, પ્યાસ ગઇ થઇ પછી ધીર ।

વળતો ત્યાં એક દીઠો વડ, પોતે બેઠા જઇ તેને થડ ॥૧૯॥
ત્યાંતો અસૂત પામયિ છે દનિ, ત્યારે કર્યું ત્યાં સંધ્યા વંદન ।

કર્યો નારાયણવર્મ જાપ, પછી સમર્યા હનુમાન આપ ॥૨૦॥
તારે બટુવેષે બળવંત, આવી બેઠા વડે હનુમંત ।

તેહ નશિજિન્માષ્ટમીતણી, રાત્ય આગલી અંધારી ઘણી ॥૨૧॥
દસિ વન ભૂંડું ભયંકાર, પાસે વાઘ કરે છે હુંકાર ।

પાડે કપચિશુ તયિં કાળી, નાચે વૈતાળ ને ત્યાં વૈતાળી ॥૨૨॥
થઇ રહ્યો વને હોહોકાર, બોલે ટડિડાં તમરાં તાર ।

ગાજે મેઘ ને નદી ધુધવે, માથે વજિળી વેરણ્ય ખવે ॥૨૩॥
ભૂત પ્રેત દનુજ ને દૈત્ય, યક્ષ રાક્ષસ રાક્ષસી સહતિ ।

ફરે પાપી એવા આસપાસે, તે દેખાય દામની ઉજાસે ॥૨૪॥
તેથી હરબિતા નથી મને, અચળ છે કૃષ્ણને ભજને ।

ત્યાંતો આવયિ એક ભૈરવ, ભૂત પશિાય સાથે છે સર્વ ॥૨૫॥
ડાકણી શાકણી પશિાયણી, ભેળી ભૈરવી લાવ્યો છે ઘણી ।

રક્તલોચન હાથે ત્રશુિળ, ભૂંડું રૂપ છે પાપનું મૂળ ॥૨૬॥
અતઉયો કાળો જાણું કાળ, ફાટે મોઢે મોટો વકિરાળ ।

તખી ડાઢે ચાવી પશુ પંખી, આવ્યો મનુષ્યનું માંસ ભરખી ॥૨૭॥
ભેળી દલિ હજારો હજાર, આવ્યો વડ નકિટ નરિધાર ।

આવી ખર સમ શબ્દ કર્યો, આખા અંગમાં રુધરિ ભર્યો ॥૨૮॥
ભેળી ભૂતની સેના છે બહુ, પશુ પંખી મારી લાવ્યાં સહુ ।

એહ વડમાં છે એનો વાસ, તયિં જે આવે તે પામે નાશ ॥૨૯॥

પોતે ગયો'તો કરવા આહાર, આવી કર્યો શબ્દ ભયંકાર ।

તેણે ભાગી ગયાં વનજંત, સુણી સામા થયા હનુમંત ॥૩૦॥

કર્યો કપતિણો કલિકાર, સુણી ભાગ્યાં ભૂત અપાર ।

દશે દશિ શબ્દ રહ્યો છાઇ, જાગ્યા હરબીના નહકિંઇ ॥૩૧॥

ત્યારે ભૈરવ કોપયિો બહુ, કહે આવો ભૂત પ્રેતો સહુ ।

આને ખાઇ જાઓ તતકાળ, કરો બટુ ને બાળનો કાળ ॥૩૨॥

પયિો લોહી રાક્ષસી આ બેનું, ખાઓ રાક્ષસો માંસ જ એનું ।

મારી ત્રશ્ણિળ ને કરો નાશ, એમ કહીને આવ્યો પ્રભુ પાસ ॥૩૩॥

ભૂત પ્રેતને આગન્યા આપી, મારી વાનરને ખાઓ કાપી ।

ત્યારે ગર્જના કરી મહાવીરે, થયા પરવતસમ શરીરે ॥૩૪॥

પુચ્છે બાંધીને પાસળે લીધા, બહુ પગતણા પ્રહાર કીધા ।

તેણે પાપી પામ્યા દુઃખ અત્મિત્યુભયથી ભાગ્યા કુમતિ ॥૩૫॥

પછી ભૈરવ ભૂતપતજિણી, મેલી માથામાં મુષ્ટકિ તાણી ।

તેણે ઘડમાં ગરદન ગર્યું, મુખ નાસામાં લોહી નસિર્યું ॥૩૬॥

પડ્યો પૃથ્વીએ ચત્તિપાટ, જેમ પડે પહાડ કડેડાટ ।

પછી ભૈરવે વચિર્યું એહ, ફરી મારશે નહરિહે દેહ ॥૩૭॥

હવે જેમ તેમ કરી ભાગું, એવું પાપીને વસમું લાગું ।

એમ કપિભૈરવની લડાઇ, બેઠે જોયું બોલ્યા નહકિંઇ ॥૩૮॥

આપ ઐશ્વર્ય સંતાડી શ્યામ, કરાવ્યું પરબારું એ કામ ।

એમ કરતાં રાત્ય વહી ગઇ, જામની પહોર પાછલી રઇ ॥૩૯॥

પછી અરુણોદય વેળા થઇ, નાયા પ્રભુજી નદીમાં જઇ ।

કરી સંધ્યા ને આસને બેઠા, લાવ્યા હનુમાન ફળ મીઠાં ॥૪૦॥

જમ્યા ચોથે દવિસે જીવન, કહ્યું હનુમાન ધન્ય ધન્ય ।

તમે બહુ કરી રખવાળ, નહી તો આજ આવ્યો તો કાળ ॥૪૧॥
હવે જ્યારે સંભારું તમને, ત્યારે સહાય કરજ્યો અમને ।

ત્યારે હસી બોલ્યા હનુમાન, ધન્ય સમર્થ શ્રીભગવાન ॥૪૨॥
તમે કાળતણા મહાકાળ, તેની હું શું કરું રખવાળ ।

પણ સંભારજ્યો સ્વામી તમે, થાશે સહાય તે કરશું અમે ॥૪૩॥
એમ કહી ગયા હનુમાન, ચાલ્યા ઉત્તરમાં ભગવાન ।

પછી જયિંજયિં રાત્ર્ય રહે, થઇ ન:શિંક નરિભય રહે ॥૪૪॥
ફળ કુલ અન્ન પાન જેહ, અણઇચ્છ્યે મળે જમે તેહ ।

એમ કરતાં કેટલાક દનિ, કર્યો કાળો પહાડ ઉલંઘન ॥૪૫॥
આવ્યો આગળ શ્વેતશબિરિતેને જોતાં જોતાં ચાલ્યા હરિ

તે તો અડ્યો છે આકાશે જઇ, રૂપા જેવો જન જયિં નહી ॥૪૬॥
સપ્ત ધાતુની ખાણો છે જેમાં, મોટી મોટી ગુફાઓ છે તેમાં ।

દેવ તપસ્વનિ રહેવા જેવો, દીઠો પરવત સુંદર એવો ॥૪૭॥
જોઇ એ અચળની તળાટી, ઘણાં આડ આડી જયિં ઘાટી ।

રવશિશપિરકાશ ન પડે, વાટ ઘાટ જયિં નવ જડે ॥૪૮॥
પૂર્વ પશ્ચમિ દશિ ન દસિ, વન સઘન વેલી અતશિ ।

એવા વકિટ વન મોઝાર, તેમાં ભૂલા પડ્યા બ્રહ્મચાર ॥૪૯॥
જેને દશિ વનિ નથી વાટ, ચાલ્યા ઉત્તરમાં વરણસિટ ।

ત્યાંતો ગંગા આવી સુખધામ, પીધું જળ ત્યાં કર્યો વશિરામ ॥૫૦॥
ઇતશ્રીમદેકાન્તકિંધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્યિ

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે શ્રીહરવિનવચિરણ નામે

અઠ્ઠાવશિમું પ્રકરણમ્ ॥૨૮॥

પૂર્વછાયો- ત્યાર પછીની જે વાર્તા, તમે સાંભળો સહુ સુજાણ ।

ત્યાગ વૈરાગ્ય જે નાથનો, તેનાં શયિાં કરું હું વખાણ ॥૧॥
ભૂલ્યે પણ નજિ દેહને, માને નહક્રીઠ દનિ ।

ઇશ્વર ઇય્છાએ તન રહ્યું, પણ પોતે ન કર્યું જતન ॥૨॥
પછી પ્રભુજી બેઠા હતા, ગેહેરી ગંગાને તીર ।

ત્યાંથી ઉઠી ઉતરયા, જે હતું અથાહ નીર ॥૩॥
ઉત્તર દશિમાં ચાલવા, અતચિંતરમાં છે આનંદ ।

ઝર નગને નઝિરણે, ચાલ્યા ઘનશ્યામ સુખકંદ ॥૪॥
ચોપાઇ- ચાલ્યા ઉત્તર દશિ દયાળ, નધિડક થઇ તતકાળ ।

મોટા મોટા પરવત બે પાસે, જાણું અદરચિડ્યા છે આકાશે ॥૫॥
સામસામી ઝુકી છે શબિર્યો, બહુ બચિમણી ઘણી ઝર્યો ।

ચાલે નઝિરણે નીર ઘણાં, થાય ઘોષ અખંડ તે તણા ॥૬॥
જેમ પરસ્પર ઝુક્યા પહાડ, તેમ ઝકુંબી રહ્યાં છે ઝાડ ।

નમી રહ્યું કરાડ્યું કરાળ, તેમાં ચાલ્યા જાય છે દયાળ ॥૭॥
સામી નદીયે ચાલ્યા છે શ્યામ, જે કોઇ સરવેના આત્મારામ ।

ત્યાં તો આડો આવ્યો છે અચળ, આવે તેની ગુફામાંથી જળ ॥૮॥
વહે વેગમાં ધારા પ્રચંડ, થાય ઘોષ તેહનો અખંડ ।

ત્રણયે કોરે જાવા નહજિગ્ય, વળે કેમ જેને છે વૈરાગ્ય ॥૯॥
પછી બેઠા તયિાં ઘનશ્યામ, દનિ અસ્ત પામ્યો એહ ઠામ ।

વળતું જોયું પૂરવે વલ્લિકી, દીઠો પુરુષ ત્યાં એક અલોકી ॥૧૦॥
તેણે વણપૂછે કહી વાત, કયિાં જાવું છે હે જગતાત ।

પછી હરબોલયા છે ત્યાંઇ, મારે જાવું છે ઉત્તરમાંઇ ॥૧૧॥
પણ તમે કોણ છો દયાળ, આવ્યા આણે સમે તતકાળ ।

ત્યારે તે કહે સુણો ભગવાન, હમિચળ હું મૂરતમિન ॥૧૨॥

એમ કહીને બતાવી વાટ, ગરો ગુફામાં વરણીરાટ ।

એમાં ચાલતાં આવશે મગ, એમ કહીને ન દેખાણો નગ ॥૧૩॥

પછી ચાલ્યા એમાં અવનિશ, જેને નથી દેહનો અધ્યાસ ।

પેઠા ઘોર અંધારી ગુફામાં, આવતી જળધારાને સામા ॥૧૪॥

ચાલતાં ચાલતાં વત્તિયો પહોર, બીજાનું કેમ હૈયું રહે ઠોર ।

માંહમોટા મોટા મણધિર, ક્રુમ ક્રચલા કરી રહ્યા ઘર ॥૧૫॥

મીન મઘર્યો દાદુર જેમાં, નશિક મને ચાલ્યા જાય તેમાં ।

પછી પામયા એહનો પાર, નસિર્યા ઘોર ગુફાને બાર ॥૧૬॥

ત્યાં તો આવ્યો છે એક ધ્રોહ, ઉડો અથાહ જંતુસમોહ ।

વત્તિયા ત્રણ દવિસ જો ત્યાંઈ, ફળ કુલ મળ્યું નહકિંઈ ॥૧૭॥

ભૂખ્યા પડી રહ્યા તયિં રાત્ય, શું કહું એ ધીરજની વાત ।

સુતા નશિક થઇ ગઇ રેણ, જાગ્યા પ્રભાતે કમળનેણ ॥૧૮॥

નાહી સંધ્યા કરી તેહવાર, મળ્યાં ફળ કુલ કર્યો આહાર ।

પછી ચાલ્યા ત્યાંથી થોડું ઘણું, મળ્યું એઘાણ મારગતણું ॥૧૯॥

ત્યારે ચાલ્યા એ મારગ લઇ, તયિં દનિ વીતી ગયા કઇ ।

પછી પુલહ બ્રહ્માના સુતન, આવ્યું આશ્રમ તેનું પાવન ॥૨૦॥

અતચિમત્કારી છે એહ, થાય સુખી સેવે જન જેહ ।

તપ ફળ મળે તયિં તરત, જીયાં તપ કર્યું આગે ભરત ॥૨૧॥

મુમુક્ષુને છે સેવવા જેવું, જ્યાં શરીકૃષ્ણને છે નતિય રહેવું ।

ચક્ર નદી જીયાં ચારે કોર, નાયા છે તેમાં ધર્મકશીર ॥૨૨॥

કરી ફરયા ત્યાં પાઠ પૂજન, કર્યું મુક્તનાથનું દર્શન ।

પછી ભરતે કર્યું તપ જીયાં, પોતે પણ બેઠા જઇ તયિં ॥૨૩॥

તેની પેઠ્યે આદર્યું છે તપ, તેના જેવો કરે નતિય જપ ।

જાણ્યું પામ્યા ભરત મૃગદેહ , માટે પોતે રહેછે નસિપ્રેહ ॥૨૪॥
એમ સંગ તજ્યો જ્યારે બાર, પછી અંતરે કર્યો વચિાર ।

પુરંજનની કથા સંભારી, મુક્યો બુદ્ધનિ સંગ વસિારી ॥૨૫॥
શુદ્ધ સ્વરૂપ આત્મા કહેવાય, પોતાતણું માન્યું છે તેમાંય ।

પછી ઉરધ્વ બાહુ કરી આપ, કરે ગાયત્રીનો નતિય જાપ ॥૨૬॥
ધર્યું સૂર્યનારાયણનું ધ્યાન, ગંડકીમાં કરી નતિય સ્નાન ।

મુક્તનાથ સેવા મન ગમે, ફળ ફુલ જે મળે તે જમે ॥૨૭॥
તેને જોઇ તપી ત્યાં રહેનાર, વસિમય પામે મન મોઝાર ।

કહે આતો પ્રહલાદ છે આપે, કાંતો ધરુને મુક્યા ફરી બાપે ॥૨૮॥
કાંતો સ્વામી કાર્તિકિ કહીએ, કાંતો સનતકુમાર લહીએ ।

કાંતો સનકાદકિ સુજાણ, કાંતો દત્તાત્રેય પરમાણ ॥૨૯॥
ઋભુ કાંતો નારાયણ ઋષિતેહ વનિ નહી આ તપસી ।

જોને કઠણ કરે તપ તને, તોય પડતા નથી મોળા મને ॥૩૦॥
જુવો સુખ શોભા મુનિઈન્દર, જાણું પૂરણમાસીનો ચંદર ।

આવા બ્રહ્મસૃષ્ટિમાં ન ભાળ્યા, તેતો આજ નજરે નહિળ્યા ॥૩૧॥
મોટું તપ મનુષ્યે ન થાય, તે આદર્યું છે અતિઉછાય ।

એને આગળ તપ આપણું, થયું ખેલવણું બાળતણું ॥૩૨॥
દસિ બાળ પણ મોટા બહુ, જોઇ વસિમય પામ્યા છીએ સહુ ।

એમ માંહોમાંહકિહે મુનિ, જોઇ તપશા તેહ પ્રભુની ॥૩૩॥
એવું તપ જોઇ બીજા જન, પ્રભુ દુઃખે દુઃખાણા છે મન ।

ભક્તધર્મ દવિય દેહ ધરી, રહે છે પાસે દોય હેતે કરી ॥૩૪॥
અતિકૃશ ઉભા એક પગે, નથી દેખી શકતા તે દરગે ।

જાણ્યું લડથડી પડશે નાથ, ખમાંખમાં કહદિયિ હાથ ॥૩૫॥

અતહિત છે હરનિ માથે, તેણે દંપતી રહે છે સાથે ।

દેહ દુર્બળ દેખ્યું ન જાય, રતરિધરિ નહતિન માંચ ॥૩૬॥

અંગોઅંગની જે સર્વે નાડી, તેતો થઈ રહી છે ઉઘાડી ।

દસિ અસ્થઆમષિ ન દસિ, ત્વયા ચોટી રહણિ તે વષિ ॥૩૭॥

દેહ જોતાં દેહ નવ રહે, એમ જન જોઈ સહુ કહે ।

એવે શરીરે આદર્યું તપ, કરે છે મુખે ગાયત્રીજપ ॥૩૮॥

તેમાં ધરે છે સૂર્યનું ધ્યાન, ભાવે કરી પોતે ભગવાન ।

કરે છે એવું તપ હમેશ, દેવા તપસ્વીને ઉપદેશ ॥૩૯॥

એમ તપ કર્યું માસ ચાર, સહમિઘ તણી ઘણી ધાર ।

કરી તેમાં ઉપાસના ઘણી, તેતો સૂર્યનારાયણ તણી ॥૪૦॥

એમ કરતાં એકાદશી જેહ, આવી પ્રબોધની નામે તેહ ।

ત્યારે અતઆનંદ વધારી, કર્યું જાગરણ જામની સારી ॥૪૧॥

ત્યારે સૂર્યનારાયણે ત્યાંચ, દીધું દર્શન એ નશિમિંચ ।

અતસિંદર તન સ્વરૂપ, અંગો અંગે શોભે છે અનુપ ॥૪૨॥

દોચ કર કમળ છે હાથે, નંગજડીત મુગટ માથે ।

કનક કડાં છે કરમાં કાજુ, દોચ ભુજાએ બાંધ્યા છે બાજુ ॥૪૩॥

કાને કુંડળ શોભે છે સાર, તેજ તેજ તેજના અંબાર ।

હાસ્ય સહિત શોભે વદન, તેમાં કરુણાએ ભર્યાં લોચન ॥૪૪॥

એવાં સૂર્યે દીધાં દર્શન, અતઆપે થઈને પ્રસન્ન ।

તેને દેખી ઉઠ્યા હરતિરત, કર્યા ભક્તચ્ચિ શું દંડવત ॥૪૫॥

થયા ગદ્ ગદ્ કંઠે વર્ણી, પ્રેમે ભૂલ્યા શુદ્ધ તનતણી ।

આંખ્યે આંસુ રોમાંચતિ તન, જોડી હાથ કરે છે સ્તવન ॥૪૬॥

તમે તેજ પુંજ મારતંડ, નજિતેજે પ્રકાશો બ્રહ્માંડ ।

ધરી કશ્યપ ઘેર અવતાર, એવા તમે તેને નમસ્કાર ॥૪૭॥
તમારે ઉગવે કરી દયાળુ, થાય સર્વે જગત સુખાળુ ।

તેમાં પાપી પીડાય અપાર, એવા તમે તેને નમસ્કાર ॥૪૮॥
તમારે ઉગવે કરી કહું, કરે કાળની ગણના સહુ ।

નકિર નોય કાંઈ નરિધાર, એવા તમે તેને નમસ્કાર ॥૪૯॥
તમારે ઉગવે કરી આપ, સર્વે પુરાણીના બાંધ્યા છે માપ ।

દેવ દાનવ ને નરનાર, એવા તમે તેને નમસ્કાર ॥૫૦॥
તમે પ્રભુ પ્રગટ છો દેવ, સહુ જન જાણે છે એ ભેવ ।

નથી છાનો પ્રતાપ લગાર, એવા તમે તેને નમસ્કાર ॥૫૧॥
એવી સ્તુતકિરી જોડી કર, ત્યારે ભાવે બોલ્યા ભાસ્કર ।

માગો હરમિપાસેથી આજ, ત્યારે હરકિહે માગું મહારાજ ॥૫૨॥
કામ ક્રોધ દંભ લોભ મોહ, ઇંદ્રગિણ આદિજિ સમોહ ।

તેથી રક્ષા કરજ્યો અમારી, જેણે રહીએ નૈષ્ઠકિ બ્રહ્મચારી ॥૫૩॥
વળી જ્યારે જ્યારે હું સંભારું, ત્યારે દર્શન થાય તમારું ।

એજ વર માગું છું તમથી, માયકિ સુખ માગતો નથી ॥૫૪॥
ત્યારે સૂર્ય કહે સુખદાઇ, તમવડે મારી છે મોટાઇ ।

આવો તેજ પ્રતાપ છે મારો, તેતો સર્વે જાણો છે તમારો ॥૫૫॥
નથી સમર્થ તમથી અમે, પણ થાશે જે માગ્યું છે તમે ।

એમ હરનિ આપી વરદાન, પોતે થયા પછી અંતરધાન ॥૫૬॥
પછી તપ સમાપતકિરી, એહ કૃષેત્ર વખાણે છે હરણિ

રહ્યા તથિાં દ્વાદશીનો દન, પછી કર્યું છે ચાલવા મન ॥૫૭॥
એમ ચરતિર કરે બહુનામી, જે કોઇ સર્વે ધામના ધામી ।

જેની આગન્યામાં અજ ઇશ, વષિણુ વબિધ શારદા શેષ ॥૫૮॥

જેની આગન્યામાં માયા કાળ, સર્વે લોક વળી લોકપાળ ।

જેની આગન્યામાં વાયુ વ્યોમ, વળી કહીએ તેજ તોય ભોમ ॥૫૯॥

એહ સર્વેના નચિતા સ્વામી, કરે એમ ચરતિર બહુનામી ।

નરતન ધર્યું છે તે માટ, એમ વરતે છે વર્ણરિટ ॥૬૦॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે હરતિપશ્યર્યા વર્ણન
નામે ઓગણત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૨૯॥

પૂર્વછાયો- ત્યાર પછી કૃષ્ણ દેવની, કહું કથા અતરિસાળ ।

ચંચળ થયા ચાલવા, ઉત્તર દશિમાં દયાળ ॥૧॥

નામી મસ્તક મુક્તનાથને, પછી નામ્યું મુક્તને શશિ ।

પ્રભાતે ઉઠી પધારચિ, એહ આશ્રમથી જગદીશ ॥૨॥

નગ નદીયો તળાવ તચિં, તરી ઉતર્યા તે પાર ।

મહા અરણ્ય જ્યાં મનુષ્ય નહિ, ચોપે ચાલ્યા તેહ મોઝર ॥૩॥

હમિચળ ભણી ચાલીયા, જોયાં તેની તળાટીનાં વન ।

ઝાડ પહાડ જોઇ પૃથ્વી, જોયાં વવિધિ વૃક્ષ સઘન ॥૪॥

ચોપાઇ- ઝાડ પહાડ ઉચા છે અપાર રે, જાણ્યું અડ્યા આકાશ મોઝર રે ।

સામસામી શાખા સંકલાણી રે, એક બીજામાં ઘણી ધુંચાણી રે ॥૫॥

વળી વધિયે વધિયે વેલી જેહ રે, એક બીજામાં ઉરઝી તેહ રે ।

વન વેલી ધુંચાણી છે ઘાટી રે, જેને જોઇ છાતજિચ ફાટી રે ॥૬॥

એવું ઘાટું વન છે વધિમ રે, જેમાં ન પડે રાત્યદની ગમ રે ।

ન દસિ ઉગી આથમે દન રે, એવું ઝાડે છે વન સઘન રે ॥૭॥

તચિં ફળ ફુલ ફુલ્યાં કઇ રે, કંદ મૂળતણો પાર નઇ રે ।

વળી સર સરતિ અપાર રે, અતચિમળ જળ તે મોઝર રે ॥૮॥

વળી ગેહેરી ગુફા ત્યાં ઘણી રે, જાણું બહુ રહ્યાં મંદરિ બણી રે ।

વળી પશુ ને પક્ષી ત્યાં ઘણાં રે, ફરે ટોળાં બોળાં તેહતણાં રે ॥૯॥

સંહિ શારદ્વલ કાવે કેસરી રે, કપકિરંગ ને કઈ કરી રે ।

ગેડા રોઝ ને મહષિ ઘણા રે, વ્યાઘર વારાહ બહુ બહિમણા રે ॥૧૦॥

સુરાગાયો ને સેમર શ્યાળ રે, શશા નોળ બોળા તથિયં વ્યાળ રે ।

જ્યારે બોલે પરસ્પર એહ રે, થાય શબ્દ ભયંકર તેહ રે ॥૧૧॥

મનુષ્ય જાતથિ ત્યાં ન જવાય રે, જો જાય તો પાછું ન અવાય રે ।

એવા વનમાં એકાએક ફરે રે, અતધીર કોઇથી ન ડરે રે ॥૧૨॥

ભૂત પ્રેત દનુજ ને દૈત્ય રે, એવા મળે વનમાંહનિત્ય રે ।

યક્ષ રાક્ષસ રાક્ષસી જેહ રે, ભૈરવ ભૈરવી વૈતાલી તેહ રે ॥૧૩॥

એવા અહોનશિ વનમાં રમે રે, તથિયં હરચિકાએક ભમે રે ।

જાતાં જાતાં પડે રાત્ય જીયાં રે, સુવે નરિભય થઇને તથિયં રે ॥૧૪॥

એમ જોતાં તે વન સમગર રે, આવ્યું એક ત્યાં બુટોલ નગર રે ।

તેનો રાજા મહાદત્ત નામ રે, સર્વે પરવતરિજાનો શ્યામ રે ॥૧૫॥

તેણે દીઠા ત્યાગી ધનશ્યામ રે, અતહિતે રાખ્યા નજિધામ રે ।

કરે અતપિરીત્યે નત્યિય સેવ રે, જાણે આ છે મોટા કોઇ દેવ રે ॥૧૬॥

નૃપભગિની નામ મયાજી રે, દેખી હરથિયા બહુ રાજી રે ।

કહે આતો મોટા કોઇ અતરિ, નોય મનુષ્યની આવી ગતી રે ॥૧૭॥

જોઇ હરનિં મોટાં આચરણ રે, સેવે કલ્યાણ સારુ તે ચરણ રે ।

પછી નાથે દયા કરી તેને રે, આપ્યું નજિ જ્ઞાન એહ બેને રે ॥૧૮॥

જન્મ મરણતણું જાળ કાપ્યું રે, સુખ અંતરે અખંડ આપ્યું રે ।

રહ્યા તથિયં થોડા ઘણા દનિ રે, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા છે જીવન રે ॥૧૯॥

તપ કરવા ઇશક છે અતરિ, બીજી વાત તે નથી ગમતરિ ।

શહેર પુર નગર ઘોષ ગામ રે, નથી ગમતું રહેવાને એ ઠામ રે ॥૨૦॥
મેડી મહોલ હવેલી આવાસ રે, તેમાં રહેતાં રહે છે ઉદાસ રે ।

માટે વેગે ચાલ્યા ત્યાંથી વને રે, તૈયે રાજી થયા બહુ મને રે ॥૨૧॥
મુક્તનાથથી આવ્યા એ અરણ્ય રે, તેને વીતી ગયા કાળ ત્રણ્ય રે ।

ચાલ્યા ગહન વનને માંઈ રે, ખાવા ફળ ફુલ નતિય ત્યાંઈ રે ॥૨૨॥
તે પણ મળે કે ન મળે ટાણે રે, તોય મન અધીર ન આણે રે ।

એવા થકા વચિરે છે વને રે, અતતિયાગ વૈરાગ્ય છે તને રે ॥૨૩॥
જાતાં ઉત્તર દશિને માંઈ રે, આવ્યો વડ રૂડો એક ત્યાંઈ રે ।

ત્યાંથી નદી તળાવ નકિટ રે, અતઉચો વસિતારે છે વટ રે ॥૨૪॥
તેને આસપાસે ગજ ફરે રે, બીજા શબ્દ ભયંકર કરે રે ।

ત્યાંથી ઉગમણું એક તાલ રે, વહે ઉત્તરમાં જળમાલ રે ॥૨૫॥
નડ થુંબડે વદિયો છે વડ રે, બેઠા દીઠા યોગી તેને થડ રે ।

મૃગાજનિ પર બેઠા આપ રે, માથે જટા મોટી છે નષિપાપ રે ॥૨૬॥
આચ્છાદને ઢાંકેલ કૌપીન રે, નથી તે પણ વસ્ત્ર નવીન રે ।

તેહ વનિ નથી બીજું પાસ રે, માયકિ સુખથી છે ઉદાસ રે ॥૨૭॥
શાળગ્રામની સેવા કીધી છે રે, ગીતા પાઠ કરવા લીધી છે રે ।

એવા ગોપાળયોગી ઉદાર રે, તેને નાથે કર્યો નમસ્કાર રે ॥૨૮॥
ત્યારે ઉભા થઈ યોગીરાય રે, મળ્યા હેત આણઉરમાંય રે ।

જેમ વહાલાં વેગળેથી આવે રે, તેને મળે જેમ અતભિાવે રે ॥૨૯॥
એમ પામ્યા છે અતઆનંદ રે, પછી મળી બેઠા મુનઠિંદ રે ।

કહ્યું એક બીજાનું વૃતાંત રે, ત્યારે વાઘવિુ હેત અત્યંત રે ॥૩૦॥
કહે આપણે રહેશું બે મળી રે, બોલ્યા પ્રભુજી એવું સાંભળી રે ।

કહ્યું તમે ગુરુ ને હું શષિય રે, આપો રૂડો મને ઉપદેશ રે ॥૩૧॥

રહ્યા ગોપાળયોગીને પાસ રે, કર્યો યોગશાસ્ત્રનો અભ્યાસ રે ।

કાવે જે કોઇ અષ્ટાંગ યોગ રે, શબ્દિયા જેથી મટે ભવરોગ રે ॥૩૨॥

મોટી બુદ્ધવિભા ધનશ્યામ રે, શબ્દિયા યોગ અંગ કહું નામ રે ।

યમ નયિમ આસન જેહ રે, પ્રાણાયામ પ્રત્યાહાર તેહ રે ॥૩૩॥

ધારણા વળી ધ્યાન જે કહીએ રે, અષ્ટમું અંગ સમાધિલિઇએ રે ।

તેમાં જુજવા ભેદ છે બહુ રે, શબ્દિયા થોડે દનિ હરસિહુ રે ॥૩૪॥

એકવાર સાંભળે છે જેહ રે, શબ્દિ કરી દેખાડે છે તેહ રે ।

વળી શબ્દિયા છે પ્રથમ પેલે રે, તે પણ કરી દેખાડે છે છેલે રે ॥૩૫॥

બસ્ત્રિ પ્રકારની લહીએ રે, નેત્રિક્ષરક્રયા તે કહીએ રે ।

નોળશિંખપ્રક્ર્ષાલન નામ રે, મોર્યે શબ્દિયા છે એ ધનશ્યામ રે ॥૩૬॥

તેતો સર્વે દેખાડે છે કરી રે, ગુરુ ગોપાળયોગીને હરરિે ।

જોઇ ગુરુ કરે છે વચિાર રે, નોય મનુષ્ય આ નરિધાર રે ॥૩૭॥

આતો કૃષ્ણ છે ગોલોકપતરિ, આવ્યા છે પોતે ધરી મૂરતરિે ।

આવો હું જે અતનિસિપૂહ રે, તેને ન થાય બીજે સનેહ રે ॥૩૮॥

માટે જાણું છું જરૂર કૃષ્ણ રે, એવે ભાવે કરે નતિય દરષ્ણ રે ।

એમ પરસ્પર ગુરુપણું રે, રાખે એક બીજામાંઇ ઘણું રે ॥૩૯॥

કંદ મૂળ ફળ ફુલ વળી રે, જમે આનંદે એકઠા મળી રે ।

એમ વતિયું એ સ્થાનકે વર્ષ રે, કરી ઉગ્ર તપ થયા કૃષ રે ॥૪૦॥

શીત ઉષ્ણ ને મેઘની ધાર રે, સહ્યું સર્વે શરીર મોઝાર રે ।

એમ તપ કરે વનમાંય રે, અતધીરજ્ય પરવતપ્રાય રે ॥૪૧॥

એવા યોગી મોટા જે દયાળ રે, જોઇ પાસે વસ્યા પશુપાળ રે ।

રહ્યા ગાયો તણા ઘોષ કરી રે, ત્યાં તો કેડ્યે પડયા કેસરી રે ॥૪૨॥

નતિય કરે તે ગાયોની ઘાત રે, તેની કહી યોગી આગે વાત રે ।

કહે ગોવાળ અમે અનાથ રે, અમારે છે એ ગાયો મરિંથ રે ॥૪૩॥
તેને વાઘ કરશે જો નાશ રે, ત્યારે અમારે સઠ ગુંજાશ રે ।

એવી સાંભળી દીનતા વાણી રે, બોલ્યા યોગી તેને દુઃખી જાણી રે ॥૪૪॥
કહે માં બચ્ચી તમે ગોવાળ રે, કરશે હરસિહુની રખવાળ રે ।

એમ કહી લીધો શંખ હાથે રે, વજાડચી છે તે યોગીનાથે રે ॥૪૫॥
જેટલામાં સંભળાણો શબ્દ રે, ભાગ્યાં હંસિક મુકી એ હદ રે ।

વળી ત્યાં વસતાતા જે વાઘ રે, તેણે પણ કર્યું વન ત્યાગ રે ॥૪૬॥
રહ્યા સુખે ગાયો ને ગોવાળ રે, પ્રભુ ગૌ બ્રાહ્મણ પ્રતપિાળ રે ।

રહ્યા કાંઈક પોતે પછી ત્યાંય રે, વાંચે ગીતાનો બીજો અધ્યાય રે ॥૪૭॥
પછી આત્માનું શુદ્ધ સ્વરૂપ રે, નણિયે કરીયું જેવું છે રૂપ રે ।

પ્રત્યાહાર કરી મહામતરિ, ઇંદ્રપિરાણ અંતઃકરણવૃત્તરિ ॥૪૮॥
તેને આતમામાં વાળી લીધી રે, પછી ધીરજે ધારણા કીધી રે ।

એમ કેટલાક કાળ ગયા રે, આતમાને વષિ સ્થરિ રહ્યા રે ॥૪૯॥
ધ્યાનયોગ તેની જે સમાધરિ, તેની પકવદશા અતસિાધરિ ।

કહ્યું એમ યોગીને જીવને રે, એવી ફરચિઓ કરે છે વને રે ॥૫૦॥

ઇતશ્ચીરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે શ્રીહરગોપાળયોગીને
મળ્યા એ નામે ત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૦॥

પૂર્વવણ્યો- વળી કહું એક વારતા, સુણો સહુ થઇ સાવધાન ।

કૃપાનધિકૃષ્ણદેવનાં, કહું ચરત્તિર અમૃત સમાન ॥૧॥
નાથ પ્રતાપે નજિ આતમા, દેખે અખંડરૂપે અનુપ ।

તેની બ્રહ્મ સાથે કરી એકતા, પછી થયા બ્રહ્મસ્વરૂપ ॥૨॥
એવા યોગને શખિચિા, ગોપાળયોગી જેહ ।

સનેહે કરી શ્રીહરચિ, તેને શખિવયિ છે તેહ ॥૩॥

તેણે કરી તરત થયા, યોગી તે બ્રહ્મસ્વરૂપ ।

અતપિરકાશક આતમા, તેહ જાણ્યું પોતાનું રૂપ ॥૪॥

યોપાઇ- પછી યોગીને જણાણું એમ, આને મનુષ્ય કહેવાય કેમ ।

થયું જ્ઞાન યથારથ જ્યારે, બોલ્યા ગોપાળયોગી તે વારે ॥૫॥

નરનારાયણ ઋષરિય, થઇ બ્રહ્મચારી આવ્યા આંચ ।

બહુ જીવનાં કરવા કાજ, આપે પ્રગટ થયા મહારાજ ॥૬॥

એમ નશ્ચિયે કર્યો નરિધાર, નારાયણ તે આ બ્રહ્મચાર ।

એવા જાણી પછી ધર્યું ધ્યાન, ચોટી વૃત્તમૂર્તિમિં એકતાન ॥૭॥

તેણે વસિરથિ નજિ દેહ, થયો મૂર્તિમિં અતસિનેહ ।

જાણ્યું આપ મળ્યું સુખ મોટું, બીજું સરવે લાગ્યું છે ખોટું ॥૮॥

એવા મોટા યોગી જે ગોપાળ, તેતો ભુલ્યા દેહ થોડે કાળ ।

અતવિસિમૃતથિઇ જ્યારે, મુક્યો માયકિ દેહને ત્યારે ॥૯॥

પછી શ્રીકૃષ્ણ દેવ પ્રતાપે, ગયા ગોલોકમાં યોગી આપે ।

પછી બ્રહ્મચારી નીલકંઠે, કરી કરથિ તેની રૂડી પેઠે ॥૧૦॥

પછી મુકી પોતે એહ સ્થાન, ચાલ્યા પૂરવમાં ભગવાન ।

રહી અખંડ બ્રહ્મસ્વરૂપ, ચાલ્યા આપે આપ બ્રહ્મરૂપ ॥૧૧॥

નાસાગર દૃષ્ટકિરીને સ્થરિ, ચાલ્યા જેમ કમાનનો તીર ।

કૃષ્ણમાંહિછે દૃષ્ટઅખંડ, નથી દેખતા પંડિ બ્રહ્માંડ ॥૧૨॥

દશિ વનિ નથી બીજો રાહ, ગયા ત્યાં થકી આદવિરાહ ।

તથિં ત્રણ દવિસ પોતે રહ્યા, ત્યાંના વાસીને દર્શન થયાં ॥૧૩॥

નરિખી આનંદ પામથિં અતજિણું આવ્યા શું આ બૃહસ્પતિ

એમ જનને આનંદ આલી, પછી ત્યાં થકી નસિર્યા ચાલી ॥૧૪॥

ગયા બંગદેશમાં દયાળ, આવ્યું સીરપુર શહેર વશિાળ ।

સદિધવલ્લભ તેનો છે રાચે, ગયા પોતે ત્યાં અણઠચ્છાયે ॥૧૫॥

તે નરેશે પ્રારથના કરી, રાખ્યા ચોમાસું ત્યાં ભાવ ભરી ।

દીઠા અતતિયાગી એકાએક, રાખ્યો પાસળે એક સેવક ॥૧૬॥

તેનું નામ છે ગોપાળદાસ, કરે ટેલ્ચ રહે નતિય પાસ ।

તયિાં બીજા ભેખધારી બહુ, રાખ્યા ચોમાસું કરવા સહુ ॥૧૭॥

તે તમોગુણી મંત્રઅધ્યાસી, સર્વે ક્ષુદ્રદેવના ઉપાસી ।

તેના જુજવા જુજવા વેશ, કોઠ મુંડેલ કેનેક કેશ ॥૧૮॥

કોઠ નાગા કોઠને કૌપીન, કોઠ ન રાખે વસ્ત્ર નવીન ।

તેમાં સોએક તપસ્વી સઠ, તેતો બેસે તડકામાં જઠ ॥૧૯॥

કોઠ વરણી ને કોઠ સન્યાસી, કોઠ હંસ ને કોઠ ઉદાસી ।

કોઠ કહે મુખે કાળી કાળી, કોઠ કહેતું બેચરાવાળી ॥૨૦॥

કોઠ ભૈરવ ભૈરવ રહ્યા ભણી, કોઠ ભજે ભવાની જોગણી ।

કોઠ મુનિને કોઠક બોલે, કોઠ અહોનશિ આંખ્ય ન ખોલે ॥૨૧॥

કૈક ખાખી કૈક હુડધંગા, એમ મળ્યા બહુ અડબંગા ।

થયા સદિધ ભુંશી બહુ સેલી, ભંગી જંગી ભેળા થયા ફેલી ॥૨૨॥

તેને રાજા જાણી મોટાસદિધ, આપે રસોઠયો રૂડી વદિધ ।

આસન સારુ આપી ગાદલાં, કરે સનમાન રાજા ભલાં ॥૨૩॥

ત્યારે યોગી બોલે બળે બહુ, કરે વાત સદિધાઠની સહુ ।

એમ કરતાં આવ્યો વરષાત, વાયો વાયુ થયો ઉતપાત ॥૨૪॥

ખવે વજિળી વારમવાર, વરષે મેઘ તે મુશળધાર ।

ગરજે ઘોર ને કડાકા કરે, ઉપરે જળ અખંડ ઝરે ॥૨૫॥

એવી અખંડ મંડાણી એલી, ચાલ્યાં પૃથવીએ પુર રેલી ।

તેમાં પોઢી રહ્યા પોતે નાથ, તન પર ચડી રેતી હાથ ॥૨૬॥
પછી સેવક આવી સવારે, કાઢ્યા કાઠવ માંહણી બારે ।

વરષે મેઘ મચી બહુ ઝડી, આંખ્ય ઉઘડે નહચિક ઘડી ॥૨૭॥
એમ ચારે માસ વુઠો ઘન, પહોચે સદિધાઇ કેટલા ઠન ।

અતવિરષાતે અસોચા થયા, પછી રાત્વે રાત્વે ભાગી ગયા ॥૨૮॥
ધીરે ધીરે સદિધ ગયા નાશી, કરવા લાગ્યા લોક તેની હાંસી ।

કહે મોટા સદિધ ગયા ચાલી, આ જો પડ્યાં છે આસન ખાલી ॥૨૯॥
એક બેઠા રહ્યા બ્રહ્મચારી, તેને જોઇ નમ્યાં નરનારી ।

કહે સદિધ તો આ એક ખરા, બીજા ઠંભી ભાગી ગયા પરા ॥૩૦॥
રાજા નમ્યો જાણી હરમોટા, બીજા સરવેને જાણ્યા છે ખોટા ।

વાધ્યું પ્રભુજીનું બહુ માન, બીજાનું ન કરે સનમાન ॥૩૧॥
તેણે કરી બળ્યા બીજા બહુ, આવ્યા મળી મારવાને સહુ ।

નાખી અડઠ મંતરી મુઠું, પડ્યું જે જે કર્યું તે તે જુઠું ॥૩૨॥
પછી સેવક હતો જે પાસ, કરતો સેવા જે ગોપાળદાસ ।

તેને માથે નાખી એણે મુઠ્ય, પડ્યો ભૂમચિ ન ફેરે પુંઠ્ય ॥૩૩॥
આવ્યું મોઢે ફીણ તેને જોઇ, નહજીવે કહે સહુ કોઇ ।

પછી રાજાએ સદિધ બોલાવી, કહ્યું આને લેવો જ ઉઠાવી ॥૩૪॥
ત્યારે સદિધને છે મરડ ભારી, કહ્યું જીવાડશે બ્રહ્મચારી ।

ત્યારે રાચે આવી જોડ્યા હાથ, કહ્યું આને જીવાડીચે નાથ ॥૩૫॥
પછી હરતિને પાસે જઇ, ઉઠાડ્યો શ્રીકૃષ્ણ મંત્ર કઇ ।

ઉઠ્યો તર્ત લાગી નહવિાર, પામ્યાં વસિમય સહુ નરનાર ॥૩૬॥
કહે આતો છે પોતે શ્રીકૃષ્ણ, મોટાં ભાગ્ય થયાં એનાં દરષ્ણ ।

વળી એમ કહે નરનારી, કૃષ્ણ નહતિ કૃષ્ણ ભક્ત ભારી ॥૩૭॥

પછી મુઠ્ઠ્ય નાખીતજિ સદિધે, પડી તેને માથે ભલી વધિયે ।

પડ્યો પડાક પૃથવિ માંઠ, મુખમાં ગઠ ધુડ્ય ભરાઠ ॥૩૮॥

આવ્યું મોઢે ફીણ ફાટ્યું ડાચું, થયું જીવ્યાની કોરનું કાચું ।

પછી તેણે તેના સદિધ લાવી, કર્યા ઉપાય બહુ બોલાવી ॥૩૯॥

તેણે ફેર પડ્યો નહરિતતિયારે કરી હરનિ વનિતિ

પછી નાથ તેને પાસ આવી, કહી મંત્ર ને લીધો જીવાવી ॥૪૦॥

ત્યારે સદિધ રાજા સહુ મળી, કરી સ્તુતિહરજીની વળી ।

જાણ્યા રાજાએ મોટા છે સરે, થયો પરવિર સહતિ આશરે ॥૪૧॥

જેજે હતો એ સદિધનો વર્તા, મુઠ્ઠ્ય નાખી બાળી પેટ ભરતા ।

તેતો નીલકંઠે ભાંગ્યો ભય, થયા મનુષ્ય સહુ નરિભય ॥૪૨॥

લાવી વસ્ત્ર ધન આગે ધરે, હરતિયાગી છે તેને શું કરે ।

એટલાકમાં વપિર તૈલંગ, આવ્યો નારી સુત લઠ સંગ ॥૪૩॥

ભણ્યો વેદ શાસ્ત્ર ને પુરાણ, પ્રસદિધ વપિર પૃથ્વી પ્રમાણ ।

આવ્યો સદિધવલ્લભરાય પાસ, મને દાન લેવાની છે આશ ॥૪૪॥

પછી તે રાજા છે ધર્મવાન, આપ્યું ભણ્યો જાણી ભારે દાન ।

આપ્યો હસ્તનિ કાળ પુરુષ, લેતાં વપિર થયો કાળો મષ ॥૪૫॥

ગૌર મટીને થયો છે શ્યામ, ત્યારે નંદિ કરવા લાગ્યું ગામ ।

પછી હરપિાસે વપિર આવી, અતદિનિતાએ વાણી કાવી ॥૪૬॥

હે મહારાજ ! હું તો હતો દુઃખી, દાન લઠ થવા ગયો સુખી ।

ત્યાં તો સામું દુઃખ થયું ઘણું, હવે શું માહાત્મ્ય જીવ્યાતણું ॥૪૭॥

માટે ત્યાગીશ હું હવે તન, થાય તો તમે કરો જતન ।

પછી દુઃખી વપિર હરજાણી, દયાળે દયા એ પર આણી ॥૪૮॥

કહ્યો શ્રીકૃષ્ણનો મંત્ર કાને, મટી શ્યામ થયો ગૌર વાને ।

પછી બ્રાહ્મણ લાગ્યો પાય, કહ્યું રહ્યો હું મન્યખા માંચ ॥૪૯॥

પછી ગાતો પ્રભુજીના ગુણ, ગયો દેશ પોતાને બ્રાહ્મણ ।

એવા પ્રભુજી બહુ પ્રતાપી, કર્યાં સુખી બહુ દુઃખ કાપી ॥૫૦॥

ત્યાગ વૈરાગ્ય ઉરમાં અત્સિહુપર વર્તે મહામતી

એમ કરતાં ગયું ચોમાસું, આવ્યો કારતકિ ઉતર્યો આસુ ॥૫૧॥

પછી હરને બીજા જે સદ્ધિ, તેને પૂજ્યા નૃપે બહુ વદ્ધિ ।

પછી ચાલ્યા છે ત્યાં થકી સહુ, હરસિગે બીજા સધ્ધિ બહુ ॥૫૨॥

આવ્યા કામાકષ્ટિવીની ઝાડીએ, ઉતર્યા સદ્ધિ સહુ વાડીએ ।

પછી રસોઇ કરવા કાજ, કર્યો ભેળો સરવે સમાજ ॥૫૩॥

તેને સમીપે છે એક ગામ, વશે દ્વજિ ત્યાં પબ્ધિક નામ ।

સદ્ધિમંડળ આવ્યું સાંભળી, ઉઠ્યો તરત તથિં થકી બળી ॥૫૪॥

કહે સદ્ધિધાઇ એની ચુંથી નાખું, કરી ગુલામ ને ઘેર રાખું ।

જોજ્યો માતાજીએ કરી મેર, આવ્યાં વણગોત્યાં પશુ ઘેર ॥૫૫॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીહરચિરતિર નામે

એકત્રીશમું પ્રકરણમ્ ॥૩૧॥

પૂર્વવણ્યો- શુભમત્સિહુ સાંભળો, હરકિથા કહું અનૂપ ।

દુષ્ટને દુઃખદાયી છે, છે સંતને સુખરૂપ ॥૧॥

અસુર જે અવનરિહયા, બદલાવીને બીજો વેશ ।

તેને તે અર્થે શ્રીહરકિરે છે દેશ પ્રદેશ ॥૨॥

જે કારણ અવતાર છે, તે કરવા થયા છે તૈયાર ।

હરઠિચ્છાએ આવયા, પ્રભુ એહ વાડી મોઝાર ॥૩॥

પબ્ધિક ત્યાં પરચિંણયી, કરવા તે સદ્ધિની ઘાત ।

નદિન તેમાંથી જે નપિજ્યું, તેની સાંભળજ્યો સહુ વાત ॥૪॥
ચોપાઇ- હતો બ્રાહ્મણ મોરે એ શુદ્ધ, મળી વામણિ કર્યો અશુદ્ધ ।

કૌલારણવે ભણેલે ભુદેવે, મળી ભષ્ટ કર્યો તતખેવે ॥૫॥
થયો કાલી ઉપાસક ભારી, નતિય પ્રત્યે પવિ કુળવારી ।

વળી સદ્ધિને જીતવા કાજ, તેદસિજ્યો સરવે સમાજ ॥૬॥
મદ્ય માંસ ખાઇ થયો મસત, તખ્તિ ત્રણિળ લીધું છે હસત ।

કર્યો સદ્ધિરલેપ લલાટે, ચાલ્યો સદ્ધિને જીતવા માટે ॥૭॥
રજે ભંજિલ કુંકુમ લઇ, ચાલ્યો કપાળે ચાંદલો દઇ ।

વળી કુળવારી ખુબ પીધું, વધ્યું તે શરીરે છાંટી દીધું ॥૮॥
ચાલ્યો મત્સ્ય ચાવી મદમાતો, શશિ બાંધ્યો છે પટકો રાતો ।

માથે ઘણા ધુંચાળા મુવાળા, તે દસિ છે ભૂંડા ભમરાળા ॥૯॥
સદ્ધિ પ્રસદ્ધિ પોતે કહેવાય, તેને જાણે સહુ દેશમાંય ।

કોઇ સામું આવીને ન ભાખે, ભાખે જો કોઇ તો મારી નાખે ॥૧૦॥
એવો ભૂંડાઇએ ભર્યો અપાર, મદ્ય ચાર વારનો પનિાર ।

કંઠે બાંધ્યાં છે અસ્થમિંજાર, થયો સદ્ધિ જીતવા તૈયાર ॥૧૧॥
રનારી જે રહે ગામવાસે, સંગે લઇ આવ્યો સદ્ધિને પાસે ।

વળતો આવીને બોલણિ એમ, પાખંડણિ સદ્ધિ કાવો કેમ ॥૧૨॥
સદ્ધિ તો એક હું છઉં આજ, તમ જેવા તો છે મારું ખાજ ।

મોટામોટાને મે જીતી લીધા, તમ જેવા શષ્ટિય કઇ કીધા ॥૧૩॥
જેજે આવીને મને નમણિ, તેતે સરવે જીવતા રણિ ।

જેણે જેણે બાંધી મુજ સાથે, તેને માર્યા મુકી વીર માથે ॥૧૪॥
માટે તમે મનમાં વચિારી, થાઓ શષ્ટિય માળાઓ ઉતારી ।

ઉતારો ઉપવીત અચરિ, નહિતો હમણાં હોકારું છું વીર ॥૧૫॥

ભૂત પ્રેત લાવી સંગે ઘણાં, ખાઇ જાશે માંસ તમતણાં ।

એમ બોલ્યો એ બળમાં બહુ, બનિ હરવિનિ સદિધ સહુ ॥૧૬॥

કહે જેમ એ કહે તેમ કરીએ, તો આવ્યા મોતમાંથી ઉગરીએ ।

નહતિ મારશે વીરને મેલી, માટે મેલીએ માળા સંકેલી ॥૧૭॥

મેલો જનોઇ પણ ઉતારી, એમ સહુ સદિધે વાત વચિારી ।

ત્યારે હરચિ સદિધ પ્રત્યે કહ્યું, રાખો ધીરજે હાકલી હૈયું ॥૧૮॥

કરે શષ્ટિય મોરે મર મને, પછી થાવું તમારે સહુને ।

તોયે સદિધે ધીરજ ન ધારી, કહ્યું નાખશે તમને મારી ॥૧૯॥

મહા દુષ્ટ એ પાપી છે બહુ, એને અમે જાણું છઉ સહુ ।

એવી સદિધ હરનિ જે વાણી, સુણી બોલ્યો અતકિરોધ આણી ॥૨૦॥

ત્યારે પબ્લિક કહે બ્રહ્મચારી, તને દેખાડું સામરથી મારી ।

જો તું આ નીલા વડના હાલ, હમણાં કરૂંછું સુકવી સાલ ॥૨૧॥

એમ કહી નાખી મુઠ જ્યારે, વડ સુકી ગયો તેહ વારે ।

કહે માન્ય વરણી વાત મારી, નહી તો આ ગતજિણજે તારી ॥૨૨॥

ત્યારે હરકિહે ન બચિુ અમે, કરવું હોય તે કરો સુખે તમે ।

એમ કહીને વીરઆસને, બેઠા હરતિ અચળ મને ॥૨૩॥

બીજાની તો ધીરજ ન રઇ, બેઠા કૃષ્ણ કેડે કંપે જઇ ।

પછી પબ્લિકે અડદ મંતરી, નાખ્યા હરઉપર રીશ કરી ॥૨૪॥

તેણે હરનિ ન થયું કાંઇ, ત્યારે દ્વજિ કોપ્યો મનમાંઇ ।

કહે રહેજે ખબરદાર થઇ, આજ માર્યા વનિ મુકું નઇ ॥૨૫॥

એમ કહનિાખી મુઠ એણે, ફેર પડ્યો નહકોઇ તેણે ।

ત્યારે પબ્લિકે પણ એ લીધું, તને માર્યાનું નશિયય મે કીધું ॥૨૬॥

કરવું હોય તે કર સ્મરણ, આજ આવ્યું તારું ચાલી મરણ ।

નાખું છું કાળભૈરવની મુઠું, તારા જીવવાનું જાણે જુઠું ॥૨૭॥
ત્યારે હરકિહે બેઠો છું હું જ, કરવું હોય તે કરને તું જ ।

ત્યારે મુક્યા છે ભૈરવ વીર, તોય હરબિઠા રહ્યા સ્થરિ ॥૨૮॥
આવ્યા ભૈરવ ને વીર દોષ, તેતો સામું શક્યા નહજોષ ।

પાછા પબ્લિક ઉપર પડ્યા, ઉલટા નાખતલને નડ્યા ॥૨૯॥
પડ્યો કાળી ઉપાસક ઢળી, ચાલ્યું મુખેથી લોહી નકિળી ।

આવી મૂરછા ન રહી શુદ્ધ, પડ્યો અવનીએ ઉદ્ધમુધ્ધ ॥૩૦॥
પછી મોડેથી મૂરછા વળી, ઉઠી બોલ્યો છે બળમાં વળી ।

કહ્યું ઉભો રહેજે બ્રહ્મચારી, મેલું બટુભૈરવ નાખે મારી ॥૩૧॥
ત્યારે હરકિહે મોકલો સુખે, મુક્યા બટુવીરને વમિખે ।

તેતો બનિ પાછા વળી ગયા, પાછા પબ્લિકને વળગયા ॥૩૨॥
નાખ્યો ભૂમયિ પાડી પડાક, ધરુજી ધરણીએ પડ્યો ઘડાક ।

વળી તડતિડફડઉઠ્યો, બોલ્યો પ્રભુજી ઉપર રૂઠ્યો ॥૩૩॥
કહે મુકું છું વીર મહાકાળી, તને નહમિારે બીજાં એટાળી ।

એમ કહીને તેને મુકીયાં, તેતો હરપિાસે ન આવયાં ॥૩૪॥
પાછા ફરીને લાગયાં એને, ઢાળી પાડયાં ભૂમયિ તેને ।

થયો અસોયો ન રહી શુદ્ધ, તોય વામી ન મુકે વરુદ્ધ ॥૩૫॥
પડી પહોર ઉઠી ઉભો થયો, વળી પ્રભુજીને કહેવા રહ્યો ।

કહે છે ઉભો રહેજે બ્રહ્મચારી, હવે કરૂં છું વલે હું તારી ॥૩૬॥
બહુ વીર સહતિ હનુમંત, મુકું તેને કરે તારો અંત ।

એમ કહીને મુક્યા તે વાર, આવી તેણે કર્યો નમસ્કાર ॥૩૭॥
કરી પ્રણાપિત પાછા ગીયા, બહુ પબ્લિક પર કોપયા ।

આવી વળગ્યા તે વપિરને સહુ, પડ્યો વપિર ભૂંડે હાલ બહુ ॥૩૮॥

ફાટયું મોઢું ને આવણિ ફીણ, પડી અંગની નાડણિ ક્ષીણ ।

માથું ગરી ગયું મહી માંઘ, મુખમાં ગઘ ધુડ્ય ભરાઘ ॥૩૯॥

પડ્યો ભેચક થઈ રીત્ય ભૂંડી, આંખ્યો ઉતરી ગઘ છે ઉડી ।

નાક મુખમાંથી લોહી વહ્યું, પછી ઉઠવા જેવું ન રહ્યું ॥૪૦॥

ત્યારે તેના સંબંધી સહુ મળી, લાગ્યાં પાય પ્રભુજીને લળી ।

કહે દયા કરો એને હરિહવે નહકિરે એ આવું ફરી ॥૪૧॥

માગતો હતો તે ફળ મળ્યું, મહા અહંકારીનું માન ગળ્યું ।

પછી પ્રભુએ તેને ઉઠાડ્યો, ઉઠી વપિર પ્રભુ પગે પડ્યો ॥૪૨॥

કર્યા દંડવત બહુ વાર, કહે આવ્યો નવે અવતાર ।

પછી સદિઘ હતો તેને જોઘ, આપી બ્રાહ્મણે તેને રસોઘ ॥૪૩॥

એમ કરી ગયો ઘેર જ્યારે, મન રહ્યું નહચિવું ત્યારે ।

પૂજ્યો કાળભૈરવને જઘ, મદ્ય માંસ બલદિન દઘ ॥૪૪॥

મુક્યો હરમિથે તતકાળ, આવ્યો ભયંકર વકિરાળ ।

ભૂંડું મુખ તે ભર્યું રુઘરિ, લાંબો ને નથી વસ્ત્ર શરીરે ॥૪૫॥

આંખ્યું રાતી અતકિાળો શાહી, લીધું ત્રશિળ તે કરમાંહી

એવે રૂપે પ્રભુ પાસે આવ્યો, પણ આવણિ કાંઘ ન ફાવ્યો ॥૪૬॥

છેટે બેસી રહ્યો આખી રાત્ય, હરહિસ્યા જોઘ પરભાત્ય ।

પછી નાવા ચાલ્યા જ્યારે હરિત્યારે એના સામી દૃષ્ટકિરી ॥૪૭॥

ત્યારે થરથર ધરુજીને ભાગ્યો, જઘ પબ્લિકને કેડે લાગ્યો ।

કહે આજ નશિયે એને મારું, ત્યારે પ્રભુજીએ કર્યું વારું ॥૪૮॥

કહે એનું ખાધું સધિઘે અન્ન, તેની તારે કરવી જતન ।

પછી બ્રાહ્મણ પાસે ભૈરવ, જઘ કહી છે વાત સરવ ॥૪૯॥

આજ મૃત્યું કરવું તું તારું, પણ વરણચિ કર્યું છે વારું ।

એમ કહીને ભૈરવ ગીયો, દ્વજિ પ્રભુને પાસે આવયો ॥૫૦॥
જાણી ઇશ્વર નામયિ શશિ, કહે કરજ્યો ગુના બકશશિ ।

એમ કહીને વારમવાર, કરે બહુ પોતાને ધક્કાર ॥૫૧॥
કહે ભણીગણી ભજ્યાં ભૂત, કર્યાં બહુ ભૂંડાં કરતુત ।

કર્યાં કુકર્મ તજી આચાર, એવો પાપી હું તેને ધક્કાર ॥૫૨॥
એમ કહી ગૃહયું હરચિરણ, પ્રભુ આવ્યો હું તમારે શરણ ।

એમ કહીને થયો છે શષિય, જાણી મહારાજને જગદીશ ॥૫૩॥
ધાર્યો પ્રથમના જેવો ધર્મ, મુક્યાં બીજાં જે કરવાં કુકર્મ ।

કૌલારણવાદગિરંથ સંભાળી, શાસ્ત્રબાહ્ય જાણી દીધા બાળી ॥૫૪॥
ભાગવત ગીતા પછી ભણ્યો, સાચો ભક્ત શ્રીકૃષ્ણનો બણ્યો ।

એવું ચરતિર કરી દયાળ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા તતકાળ ॥૫૫॥
હતા સદિધ તેને શીખ દીધી, પોતે વાટ નવલખાની લીધી ।

મનુષ્યાકૃતસિમામર્થી અપાર, ધન્ય જનમોદન ભંડાર ॥૫૬॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસુવામશિષિય
નષિક્કુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીહરચિરતિર નામે
બત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૨॥

પૂર્વછાયો- બહુ નામી કૃષ્ણદેવનાં, સુણો સર્વે ચરતિર રસાળ ।

ભક્ત અભક્ત કારણે, ફરે હૃદય બેહૃદયે દયાળ ॥૧॥
સંતને સુખ આપવા, દેવા દુષ્ટજનને દંડ ।

તેજ કારણ પ્રભુએ, પૃથ્વીએ ધર્યું છે પંડ ॥૨॥
જીયાં જીયાં જાવું ઘટે, તયિાં તયિાં જાય જરૂર ।

સુખ દુઃખ ભૂખ પ્યાસનું, નથી ગણતા નકિટ દૂર ॥૩॥
પછી એકા એક ચાલયા, મહાવકિટ અદર્મિાંય ।

નવ લાખ યોગીને નરિખવા, ચાલ્યા પ્રભુજી બહુ ઉછાય ॥૪॥

ચોપાઇ- ચાલ્યા પરવત પેખવા હરિઆવ્યો અતવિસમો અદરિ

જાવા વાટ જડે નહજીયાં, જાવું જરૂર પોતાને તથિાં ॥૫॥

જાતાં એ દશિ મનુષ્યે વાર્યું, પણ કર્યું છે પોતાનું ધાર્યું ।

ચડ્યા પરવત ઉપર પોતે, ચાલ્યા શૈલતણી શોભા જોતે ॥૬॥

આવી નવલાખ ધુણી રૂપાળી, તે તો સહેજે બળે વણબાળી ।

તથિાં કુંડ દઠિ છે અપાર, ભર્યાં જળ અમળ તે મોઝર ॥૭॥

ક્યાંક ટાઢાં જળ ક્યાંક ઉનાં, એમ બહુ કુંડ દીઠા નીરુના ।

પછી ત્યાંના રહેનારા જે સદિધ, મળ્યા તે પણ આવી પ્રસદિધ ॥૮॥

જેની કોઇને ભેટ ન હોય, મર મોટા મુક્તયોગી હોય ।

તેને સહુને મળ્યા એકવાર, કર્યા પરસ્પર નમસ્કાર ॥૯॥

પછી પ્રેમે બેઠા સહુ પાસ, પુછ્યો યોગીને યોગ અભ્યાસ ।

કહ્યું તેણે તેનું વરતંત, સુણી હરહિરખ્યા અત્યંત ॥૧૦॥

કહ્યું સદિધને છો ધન્ય ધન્ય, એમ કહી રહ્યા ત્રણય દન ।

આપી આનંદ ત્યાંથી ઉતર્યા, ચાલ્યા હરબિહુ મોદ ભર્યા ॥૧૧॥

નવ લાખ યોગીને નરિખી, ચાલ્યા હસ્તમિારગે હરખી ।

ત્યાંથી શુદ્ધ ઉત્તરમાં વળી, રહ્યો રામકોટ જળમળી ॥૧૨॥

તથિાં જાવાનું કીધું છે મન, પણ ત્યાંતો ન ગયા જીવન ।

જોતા વન પરવત વશિાળ, ગયા બાલવા કુંડે દયાળ ॥૧૩॥

જોયો કુંડ એ જુગતે કરી, ત્રણય રીત્યને રહ્યો તે ધરી ।

વાયુ અગ્નિજિળ ત્રણય મળી, તેના સમોહ રહ્યા નકિળી ॥૧૪॥

તથિાં રહ્યા પોતે ત્રણય દન, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા ભગવન ।

કર્યો અગ્નિપિણે પરવેશ, ચાલ્યા જોતા જોતા સર્વે દેશ ॥૧૫॥

ગયા ગંગા સંધિને સંગમે, નાયા તેમાં પોતે જઇ સમે ।

રહ્યા ત્રણય દવિસ તથિાં હરિયાલ્યા સમુદર ખાડી ઉતરી ॥૧૬॥
આવ્યા કપલિજીને આશ્રમે, જેહ જાયગા સહુને ગમે ।

ય્યારે કોરે શોભે સમુદર, મધ્યે આશ્રમ અતસિંદર ॥૧૭॥
સાંખ્યશાસ્ત્રના આચાર્ય જેહ, તેના ગુરુ કપલિજી તેહ ।

કરે છે તપ પોતે સમર્થ, સર્વે જીવના કલ્યાણ અર્થ ॥૧૮॥
જ્ઞાન વૈરાગ્ય ભક્તિને ધર્મ, યોગસહતિ પાંચ જે પરમ ।

તેના સ્થાપનના કરનાર, એવા કપલિનાં કર્યાં દેદાર ॥૧૯॥
રહ્યા ભક્તસિત તથિાં માસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશ ।

આવ્યા પુરુષોત્તમ પુરીમાંઠ, નરિખ્યા જગન્નાથજીને ત્યાંઠ ॥૨૦॥
પછી રહ્યા પોતે એહ ઠામ, કાંચેક ધાર્યું છે કરવું કામ ।

નાય સમુદરમાં જઇ નતિયે, નરિખી જગન્નાથજીને પૂરીત્યે ॥૨૧॥
કર્યું આસન શહેરથી બારું, ઇંદરદ્યુમ્ન સર જોઇ સારું ।

તથિાં દીઠા છે અસુર ઘણા, વેષ લઇ સદિધ સાધુ તણા ॥૨૨॥
કામ ક્રોધ ને મત્સર અતિમાંહોમાંહિ છે વૈરની મતિ

ધર્મદ્વેષી કપટી ને કામી, વેષ શૈવા વૈષ્ણવી ને વામી ॥૨૩॥
મંત્ર જંત્ર જાણે છે અપાર, તેણે વશ કર્યાં નરનાર ।

મુકાવી વરણાશ્રમનો ધર્મ, કર્યાં ભ્રષ્ટ બગાડી બેશર્મ ॥૨૪॥
મોટા મોટા સાધુ સેવા ડૂળ, કહી દેખાડે નારી આગળ ।

એમ કહીને ધર્મથી પાડે, સાધુનદિનું પાપ દેખાડે ॥૨૫॥
એવા અધર્મે ભર્યા અપાર, દીઠા હરચિ હજારો હજાર ।

ધર્યાં હાથે તખિાં હથયાર, લીધા ધોકા છરા ને કટાર ॥૨૬॥
ખડગ ખાંડાં લાકડી લુવાગ્યું, કર કમાન્યું સલકે સાંગ્યું ।

બહુ બંધુકું ને કોક બાણ, ચક્ર ચપિયિા લીધા છે પાણ ॥૨૭॥
પરશુ ત્રશિુળ બરછયિો લઇ, જંજાળયો આદ્યે શસ્ત્ર છે કઇ ।

અતશ્ચિરા ઇચ્છે નતિય યુદ્ધ, કેટલાક ન રાખે આયુધ ॥૨૮॥
કેટલાક ત્યાગી તપ કરતા, કેટલાક સૌમ્ય વેશ ધરતા ।

કૌલારણવ ગ્રંથ વાંચે નતિયે, પૂજે શક્તિભિરવને પરીત્યે ॥૨૯॥
એવા દીઠા છે નાથે અપાર, મહા પાપરૂપ ભૂમભિાર ।

તયિાં રહ્યા પોતે અવનિશ, કરવા એવા અસુરનો નાશ ॥૩૦॥
પણ પોતાથી ન થાય રત્નિકાંજે રાખે છે અહસિાવૃત્તિ

બેસી રહ્યા વચિારી એ વધિ, ત્યારે લોકે જાણ્યા છે આ સદ્ધિ ॥૩૧॥
એમ જાણીને પુછે છે જેહ, કહે હરથિાય તેમ તેહ ।

ત્યારે લોકને આવી પ્રતીત્ય, લાવે અન્ન વસ્ત્ર દ્રવ્ય નતિય ॥૩૨॥
તેહ માંચલું કાંચ ન લીયે, ભૂત ભવષ્ચિયનું કહી દયિ ।

એમ કરતાં તે એક દન, આવ્યા પાસળે અસુર જન ॥૩૩॥
કહે કર અમારું તું કાજ, લાવ્ય જળ ઇંધણાં સમાજ ।

દઇ ડારો ને બહુ ડરાવ્યા, ન કરવાનાં કામ કરાવ્યાં ॥૩૪॥
કરે કામ જડભરત જેમ, ત્યારે બીજા કે મ કરો એમ ।

તૈયે તેશું બોલ્યા ક્રોધ કરી, એનો પક્ષ મેલો પરહરી ॥૩૫॥
એમ વદતાં પડ્યો વરિધ, માંહોમાંહિઉપન્યો કરોધ ।

પછી તેમાં પડ્યાં તડ બેહુ, નંદિા પરસ્પર કરે તેહુ ॥૩૬॥
એમ કરતાં બંધાણું વેર, ઇચ્છ્યા મારવા નહજિને મેર ।

પ્રથમ તો બોલી ઠોલી થઇ, પછી ઉદ્યા લઠા મોટા લઇ ॥૩૭॥
લીધી લડવા પહેલી લાકડી, તેતો પરસ્પર બહુ પડી ।

પછી લીધાં ખાંડાં કરમાંચ, આવ્યા સામસામા મળી ધાય ॥૩૮॥

નાખે બરછયિો બહુ સામસામી, ચાલે લુવાગ્યું ન રહે ખામી ।

સલકે સાંગ્ય ને સણેણે તીર, લડે માંહોમાંહે શૂરવીર ॥૩૯॥

કરે પરશુના બહુ પ્રહાર, નાખે ધોકા છરા ને કટાર ।

તીખાં ત્રશ્નિળ ચાલે ત્યાં ઘણાં, કરે ઘા ચક્ર ચપિયિા તણા ॥૪૦॥

બંધુકો જંજાળ્યો કોકબાણ, નાખે માંહોમાંહે અસુરાણ ।

એમ જોરે મંડાણું છે યુદ્ધ, પામ્યા ત્રાસ આકાશે વબ્ધિધ ॥૪૧॥

વાજે ઢોલ નગારાં જુજાર્યો, ચાલે સામસામી તરવાર્યો ।

તુરી રણશંગિાં બોલે શંખ, પડે પાપીનાં માથાં અસંખ્ય ॥૪૨॥

મય્યો યુદ્ધ રહી નહમિણા, પડ્યાં પૃથવીએ ધડ ઘણાં ।

તેને દેખી હરખ્યાં માંસારી, કહે ખાશું આજ ખુબ કરી ॥૪૩॥

ભૂત પ્રેત ને આવ્યા ભૈરવ, પશિાય ચક્ર રાક્રસ સર્વ ।

ડાકણી સાકણી ને જોગણી, આવી ભૂખી ભૈરવીયો ઘણી ॥૪૪॥

કંક કાગ ને વળી કુતરા, થઇ ગૃધ્ર શયિાળ ને સરા ।

પડ્યાં માથાં પૃથ્વી પર રડે, જાણ્યું દૈત્ય રમી ગયા દડે ॥૪૫॥

કૈકના હાથ પગ કપાણા, કૈક નાશી ભાગીને છપાણા ।

એમ યુદ્ધ થયું બહુ પેર, દશસહસ્ર ગયા યમ ઘેર ॥૪૬॥

એટલા તો ઇયાંતળ રહ્યા, બીજા નાશી ભાગી પણ ગયા ।

તેતો દેશ પ્રદેશે પ્રવરી, બીજા દૈત્યો આગે વાત કરી ॥૪૭॥

કહ્યું એક હતો નાનો બાળ, તેને જાણતા અમે દયાળ ।

તેને અર્થે વધયિો વરિધ, મુવા માંહોમાંહકિરી ક્રોધ ॥૪૮॥

ત્યારે અસુર બોલયિા એમ, એને ઓળખીયે અમે કેમ ।

ત્યારે કહ્યું આપીએ એઘાણ, તેણે પડે તમને પેછાણ ॥૪૯॥

અતત્તિયાગી તપસ્વી છે તને, નથી લોભાતો નારી ને ધને ।

રહે છે સમાધમાં દનિ રાત, વળી જાણે છે મનની વાત ॥૫૦॥
એથી પડ્યો પરસ્પર ભેદ, થયો તેણે આપણો ઉચ્છેદ ।

માટે મળે તો મેલવો નહિ એવી વાત અસુરને કહી ॥૫૧॥
એવું સુંણીને બોલ્યા અસુર, હવે ગોતશું એને જરૂર ।

જો મળશે તો મારશું છળે, એમ બંધાણું વેર સઘળે ॥૫૨॥
એમ દૈત્યે કર્યું પરચિણ, તેને જાણે છે હરસિજાણ ।

કહે છે જેમ થશે તેમ ઠીક, નથી આત્માને કેની બીક ॥૫૩॥
એમ કહી જોયું તતખેવ, દીઠા દૈવી સંપત્તિની જીવ ।

તેને પોતે ઉપદેશ આપી, કર્યા સુખી ભવદુઃખ કાપી ॥૫૪॥
આ જે હરચિરતિર અનૂપ, કૃષ્ણભક્તને છે સુખરૂપ ।

તેને કહેશે સાંભળશે જેહ, મહાકષ્ટથી મુકાશે તેહ ॥૫૫॥
આલોકમાં પણ સુખી રહેશે, પરલોકે પરમ સુખ લેશે ।

પાપહરણી કથા છે પવતિર, જેમાં પ્રગટ પ્રભુનાં ચરતિર ॥૫૬॥
ભક્ત હશે તે સુણશે ભાવે, અભક્તને અર્થ નહી આવે ।

કહેશે હેતે સાંભળશે કાન, તે પર રાજી થાશે ભગવાન ॥૫૭॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય
નષ્ણિજ્ઞાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીહરચિરતિર નામે

તેત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૩॥

પૂર્વછાયો- ત્યાર પછી જે જે કર્યું, તે સાંભળો વાત સરેશ ।

એટલું કામ કરી હરપિછી ચાલયા દક્ષણિ દેશ ॥૧॥
એકાએક અરણ્યમાંહિરહેવા રાજી છે મન ।

શહેર ન ઇચ્છે સ્વપ્ને, વહાલું લાગે છે વસવું વન ॥૨॥
ભક્તધિર્માદભિળાં રહે, દવિય દેહ ધરીને સોઇ ।

તેહ વનિા જીવ જક્તના, નથી ગમતા બીજા કોઇ ॥૩॥
ત્યાગ વૈરાગ્ય તનમાં, તેણે મગન રહે છે મન ।

નાવે બીજા નજરે, જે નોય હરનિા જન ॥૪॥
ચોપાઇ- એવા શ્રીહરબિહુ નસિપ્રેહ, અણઇયછાએ ચાલયિા તેહ ।

આવ્યા આદક્રિમ તીરથ, સુખદાઇ હરસિમરથ ॥૫॥
તેને સમીપે માનસા શહેર, આવ્યા તયિાં કરી હરમિર ।

તેનો રાજા છે અતપિવતિર, જેણે બાંધ્યાં છે અન્નનાં ક્ષેત્ર ॥૬॥
અન્નારથી આવે જેહ જન, તેને ભાવે કરાવે ભોજન ।

તેણે દીઠા એહ બ્રહ્મચારી, જોઇ મનમાં રહ્યો વચિારી ॥૭॥
કહે આતો મોટા કોઇ અતપિપછી રાખ્યા છે કરી વનિતિા

રાખ્યા એકાંતે વરણશિટ, અતતિયાગી તપસ્વી તે માટ ॥૮॥
એક એકાંતે ઓટો સુંદર, રહ્યા તયિાં પ્રભુ તે ઉપર ।

પછી રાજા રાજાના સેવક, કરે ચાકરી કરી વવિક ॥૯॥
નતિય પ્રત્યે કરે એમ સેવ, જાણે મહાત્મા છે મોટા દેવ ।

કરે સન્માન જોઇ ત્યાગી, બીજા ભેખનું પડીયું ભાંગી ॥૧૦॥
ત્યારે અસુર ત્યાંના રહેનાર, કહે આતો છે આપણો માર ।

જેણે દૈત્ય સમૂહ મરાણો, તેનું મૂળ કારણ આ જાણો ॥૧૧॥
પછી ત્યાંના રહેનાર અસુર, કહે મારીએ એને જરૂર ।

એમ પાપી સહુ પરચિાણ્યા, મારવા પછી પથરા આણ્યા ॥૧૨॥
જાણ્યા એકાએક બેઠા ઓટે, આવ્યા માર્યા સારું દડદિટે ।

નશિમિંહઆવ્યા નશિચર, માંડ્યા ફેકવા બહુ પથર ॥૧૩॥
મળી દૈત્ય હજારો હજાર, નાખ્યા અશ્મ અતશિ અપાર ।

સમસિંજ થકી સારી રાત્ય, કર્યો પાણાતણો વરષાત ॥૧૪॥

સાધુ સ્વભાવવાળા સુબુદ્ધ, નરિવૈર અતિઅવરુદ્ધ ।

બહુ ક્ષમાવાળા હરધીર, તેને ન લાગ્યું કાંઈ શરીર ॥૧૫॥

ઓટા આસપાસે પાણા પડ્યા, ગજ ઓટાથી ઉચેરા ચડ્યા ।

દીઠા હરતિમાંથી કુશળ, લીધાં દૈત્યો આયુધ તે પળ ॥૧૬॥

જાણ્યુ જાણશે રાજા જો વાત, તો થાશે આમાંથી ઉતપાત ।

ત્યાંતો રાજાને ખબર પડી, આવ્યો પ્રભુ પાસળે તે ઘડી ॥૧૭॥

આવ્યા લોક બીજાં સહુ મળી, દેખી પાણા વસ્ત્રિમય પામ્યાં વળી ।

જોઈ રાજા વચિરે છે મને, ઉગાર્યા વરણ્ણિ ભગવને ॥૧૮॥

કરી પ્રહલાદની જેમ સાચ, નથી તેમાં આમાં ફેર કાંચ ।

એમ કહીને નમયિો રાજ, અમે છીએ તમારા મહારાજ ॥૧૯॥

પછી નાથે શષ્ટિય તેને કીધો, બીજા બહુને ઉપદેશ દીધો ।

પછી એમ વચિર્યો ભૂપાળ, પાપી કરત આ વરણ્ણીનો કાળ ॥૨૦॥

આતો આપણા છે ઇષ્ટદેવ, તેની દેખી શક્યા નહસૈવ ।

એણે જરૂર માર્યાતા આજ, ખોઈતચિણે આપણી લાજ ॥૨૧॥

માટે ખરા એ ખુની અસુર, એને જોવા આપણે જરૂર ।

પછી એને કેડ્યે ફોજ ચડી, ઘેરી લીધા અસુર તે ઘડી ॥૨૨॥

કહ્યું લ્યો ઉભારો ઉડું ઉડું, એમ કહીને કાપયિ મુંડું ।

મુવા અધરમી ત્યાં અપાર, બહુ ઉતર્યો ભૂમળિ ભાર ॥૨૩॥

એમ પોતાનાં પાપ પ્રતાપે, થયા નાશ તે અસુર આપે ।

હરપિોતે અપાપ અદોષ, નથી રાખતા કોઈશું રોષ ॥૨૪॥

એવા કૃષ્ણ દેવ જે દયાળ, પછી ચાલ્યા ત્યાંથી તતકાળ ।

આવ્યા વેકટાદરચિ જીવન, કર્યાં ઠાકોરજીનાં દર્શન ॥૨૫॥

પછી ચાલ્યા ત્યાંથી નરિમોહી, શવિકાંચી વષિણુકાંચી જોઈ ।

ત્યાંથી શ્રીરંગે આવ્યા છે શ્યામ, મોટા મોટાનાં કરવા કામ ॥૨૬॥
કાવેરી ગંગામાં પોતે નાહી ઉતરયા કુલવાડી માંહી

વાડી સુંદર શોભે છે સાર, જેમાં ફળ કુલ છે અપાર ॥૨૭॥
રહ્યા પોતે તથિં દોય માસ, કરવા બહુ જીવને સમાસ ।

તથિં વૈષ્ણવને વાત કરી, એનાં ફેલ તજાવથિં હરતી ॥૨૮॥
બીજા નાટક ચેટક વાળા, બહુ કરતા હતા કર્મ કાળાં ।

તેને જીતી પોતે તતકાળ, ડંકો બેસાડ્યો પોતે દયાળ ॥૨૯॥
ચાલ્યા ત્યાંથી થઈ તતપર, આવ્યા સેતુબંધ રામેશ્વર ।

નાયા સમુદ્રમાં ત્યાં જીવન, કર્યાં રામેશ્વરનાં દર્શન ॥૩૦॥
કષેત્ર પવત્રિ છે અતચ્છિહ, તપસ્વનિ સેવ્યા જેવું તેહ ।

રહ્યા પોતે તથિં દોય માસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશ ॥૩૧॥
આવ્યા સુંદરરાજમાં શ્યામ, કર્યો તથિં કાંઈક વશિરામ ।

પછી ચાલ્યા ભૂતપુરી ભણી, ન પુછી રીત્ય એ વાટ તણી ॥૩૨॥
ચાલ્યા દીશ બાંધીને દયાળ, નથી જેને શરીર સંભાળ ।

આવ્યું આગળ વક્રિટ વન, અતઘોર ઘણું છે સઘન ॥૩૩॥
ચાલતાં ચાલતાં પડે રાત્ય, તથિં પોઢી ચાલે પરભાત્ય ।

એમ વહગિયા પંચ દન, મળ્યું નહતિથિં જળ અન્ન ॥૩૪॥
પડી સાંજ મળ્યું નહિપાણી, સૂકો કંઠ ન બોલાય વાણી ।

થયા આપે અતશિ અચેત, એમ કષ્ટ સહે જન હેત ॥૩૫॥
પછી ધીરે ધીરે ચાલ્યા ધીર, ત્યાંતો આવ્યું છે અરણ્યમાં નીર ।

તેમાં નાયા પોતે ઘનશ્યામ, પછી નવરાવ્યા શાલગ્રામ ॥૩૬॥
તથિં પ્રબોલયાફળી ચાર, શેકી કર્યું નૈવેદ્ય તે વાર ।

તેને જમ્યા પોતે ઘનશ્યામ, પહોર એક રહ્યા એહ ઠામ ॥૩૭॥

પછી ચાલવિા ત્વાંથી દયાળ, થયો બીજે દમિધ્યાહન કાળ ।

ત્વાં અરણ્યે આવ્યો એક કુપ, ભર્યો અમળ જળે અનુપ ॥૩૮॥

તચિાં નાયા પોતે જળ કાઢી, પછી બેઠા છાંયા જોઇ ટાઢી ।

ભરી ગળી જળની કઠારી, શેર દશની સુંદર સારી ॥૩૯॥

પછી શાળગ્રામ લઇ ત્વાંઇ, તે પધરાવ્યા કટોરીમાંઇ ।

ઉપરથી કીધી જળધાર, થઇ ઠાલી કઠારી તે વાર ॥૪૦॥

ત્યારે પોતે જોયું વચિારી, કચિાં વહી ગયું આટલું વારી ।

રખે કટોરી કુટેલ હોય, જોયું ત્યારે સાજી દીઠી સોય ॥૪૧॥

પછી જાણ્યું એમ ઘનશ્યામે, પીધું જરૂર એ શાળગ્રામે ।

રખે હોય હજીએ પપિાસા, એમ કહીને મન વમિાશા ॥૪૨॥

પછી કાઢી કાઢીને કઠારી, પાયું બહુ શાળગ્રામને વારી ।

જેમ જેમ જળ માંડ્યું પાવા, તેમ માંડ્યું ઠામ ઠાલું થાવા ॥૪૩॥

એક બેનો ન રહ્યો વચિાર, પીધું જળ કઠારી અપાર ।

સંચિી સંચિી થાક્યા ઘનશ્યામ, ત્યારે તૃપ્ત થયા શાળગ્રામ ॥૪૪॥

પછી પૂજ્યા છે ચંદને કરી, વળતા એમ વચિારીયા હરળિ

પ્યાસ ભાંગી પણ હશે ભૂખ, થયું એ વાતનું અતદ્વિઃખ ॥૪૫॥

પોતાને તો મળ્યું નથી અન્ન, તેને વીતી ગયા ષટ્ દન ।

તેનું તો પોતાને નથી કાંચ, અતધીરજ પરવત પ્રાય ॥૪૬॥

તેહ સમે ત્વાં આવ્યા કાપડી, પુરુષ નારી તે પોઠીયે ચડી ।

કાષાંબર તે સુંદર ધર્યાં, બેઉ અતભિાવ માંહભિર્યાં ॥૪૭॥

આવીયાં એહ વન મોઝાર, દેખી હરકિર્યો નમસ્કાર ।

આપ્યું આસન આદરે જ્યારે, વળતાં બોલ્યાં છે દંપતી ત્યારે ॥૪૮॥

તમે ક્યાંથી આવ્યા એકાએક, નથી સંગે તે કેમ સેવક ।

તમે ભૂખ્યા હશો મારા વીર, એમ કહી ભર્યાં નેણે નીર ॥૪૯॥
પછી ત્રયિાને કહે મહામત્તિઆપો સાથુ આ ભૂખ્યા છે અત્તિ

ત્યારે આપ્યો સાથુ લુણ સહતિ, ધર્યું વષિણુને નૈવેદ્ય પ્રીતે ॥૫૦॥
ત્યારે હરકિહે પુછું છું અમે, આવા કોણ દયાળુ છો તમે ।

ત્યારે યોગી કહે જમી લીયો, ધીરા રહી પછી જળ પીયો ॥૫૧॥
ત્યાર પછી હું કરીશ વાત, જેમ છે તેમ કહીશ વખિયાત ।

પછી જમી જળપાન કર્યું, ત્યારે યોગી બોલ્યા મોદભર્યું ॥૫૨॥
સુણો વરણી તપસ્વી અક્રોધ, જાણ્યા અમે શ્રીકૃષ્ણ છો શુદ્ધ ।

માટે નહિબોલું જાહું મહામત્તિમને જાણો ઇશ આ છે સતી ॥૫૩॥
તમને ભૂખ્યા જાણીને દયાળ, અમે આવ્યાં આંહી તતકાળ ।

શ્રીરંગાદજિહ બીજાં ક્ષેત્ર, તયાં ફરું છું જાણી પવત્તિર ॥૫૪॥
તમ જેવાનાં દર્શન સારુ, નાથ રહેવું જાણો આંહી મારુ ।

એવી સુણી મહેશની વાત, થયા હરબિહુ રળયાત ॥૫૫॥
સદાશવિ કૈલાસ રહેનાર, તે મળ્યા મને સાક્ષાત્કાર ।

લાગ્યા પાય પડી ઓળખાણ્ય, ત્યારે નાથે જોડ્યા જુગ પાણ્ય ॥૫૬॥
કહે નાથ કરો શવિ સાય, જે થકી દૃઢ વૈરાગ્ય થાય ।

કહે શવિજી સાંભળો વીર, થાશે દૃઢ વૈરાગ્ય સુધીર ॥૫૭॥
કરી પ્રશંસા તે પરસ્પર, મળ્યા બેઉ પછી મોદભર ।

વળતા ઇશ અંતરધાન થયા, પ્રભુ ભૂતપુરીયે આવયા ॥૫૮॥
ઇત્તશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે શ્રીહરચિરત્તિર નામે

યોત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૪॥

પૂર્વછાયો- શુભમત્તિસિહુ સાંભળો, એમ કરતાં કરતાં કાજ ।

ત્યાંથકી હરઆવયિા, ભૂતપુરીમાં મહારાજ ॥૧॥

રામાનુજની ત્યાં મૂરત્કિર્યાં પોતે ત્યાં દરશન ।

કાંચેક દનિ ત્યાં રહી, પુછ્યું ત્યાગી પ્રત્યે પ્રશન ॥૨॥

ઉત્તર તેનો દક્ષણાદયિ, ન થયો જ્યારે જરૂર ।

ત્યારે તે ઉઠ્યા મારવા, થઇ કરોધમાં ચકચુર ॥૩॥

કહે આવ્યો તું કાલ્પનો, તે લેછે અમારી લાજ ।

એવું પ્રશન અટપટું, તારે પુછવાનું શું કાજ ॥૪॥

ચોપાઇ- હરનિરિમાની અતનિક, બોલ્યા નહતિ કરી વવિક ।

ક્ષમાવંત અત્યંત છે શાંત્કિરોધ આવ્યો નથી જેની પાંતિ ॥૫॥

અતઘીર ગંભીર છે ઘણા, શું કહીએ સદ્ગુણ તે તણા ।

પછી સારું કહીને સધાવ્યા, ત્યાંથી કુમારી કન્યાયે આવ્યા ॥૬॥

વળતાં પદ્મનાભમાં પધાર્યા, ત્યાંના વાસીને મોદ વધાર્યા ।

પછી આવ્યા જનારને નાથ, ચાલે એકલા ન જુવે સાથ ॥૭॥

ત્યાંથી આવ્યા છે આદકિશવે, તેની વાત સુણો કહું હવે ।

તેને સમીપે સુંદરપુર, ત્યાં દીઠા દો સહસ્ર અસુર ॥૮॥

તે તો હરનિ છે વેરવાઇ, દેખી ઉઠ્યા છે મારવા ધાઇ ।

કહે આપણો માર એકલો, આવ્યો હાથ હવે રખે મેલો ॥૯॥

એમ કહીને આવ્યા મારવા, ત્યારે લોકે માંડ્યું છે વારવા ।

તેની વાત કાને નવ ધરી, ત્યારે રાજાને ખબર પડી ॥૧૦॥

કહે રાજા અન્યાય માં કરો, કાંઇક પ્રભુના ડરથી ડરો ।

ત્યારે રાજા પ્રત્યે કહે અસુર, એને મારશું અમે જરૂર ॥૧૧॥

તેની કરીશ જો રખવાળ, તો જાણજે આવ્યો તારો કાળ ।

ત્યારે રાજાને ચડી છે રીશ, કાપ્યાં સામટાં સહુનાં શીશ ॥૧૨॥

મુવા દૈત્ય ત્યાં દોય હજાર, રાજાદ્વારે ઉતાર્યો એ ભાર ।

પછી આદિકેશવનાં દર્શન, કરી ચાલ્યા ત્યાંથી ભગવન ॥૧૩॥

આવ્યા મળયાચળને માંઠ, દનિ પાંચ રહ્યા પોતે ત્યાંઠ ।

કરી સાક્ષીગોપાળનાં દર્શન, પછી જોયું છે વવિધિયે વન ॥૧૪॥

વ્યાળે વીટાણાં દીઠાં ચંદન, તથિાં રહ્યા છે કાંચેક દન ।

ત્યાંથી આવ્યા કસિકંધા નગર, નાયા ત્યાં પ્રભુજી પંપાસર ॥૧૫॥

ત્યાંથી ચાલ્યા છે સુંદર શ્યામ, કરવા અનેક જીવનાં કામ ।

પછી ચંદ્રભાગા નદી નાઠ, ત્યાંથી આવ્યા પંઢરપુરમાંઠ ॥૧૬॥

કર્યાં વહ્નિબાનાં દર્શન, રહ્યા બે માસ ત્યાં ભગવન ।

પછી વહ્નિબાને પોતે મળી, ચાલ્યા વંદના કરીને વળી ॥૧૭॥

તથિાં રાત્યમાં રાક્ષસ આપ, સુતો તો કરીને મોટો તાપ ।

તેને જગાડીને પુછી વાટ, પછી ચાલ્યા તે વરણરિટ ॥૧૮॥

પછી આવ્યા દંડકારણ્ય હરિતેને પોતે પ્રદક્ષણિા કરી ।

ત્યાંથી આવ્યા પોતે ગોદાવરી, કર્તા તીર્થને પવત્તિર હરિા ॥૧૯॥

જોઠ તીર્થને તીર્થના વાસી, એમ જોતા આવે અવનિાશી ।

ત્યાંથી આવ્યા નાસકિમાં આપ, નરિખી જન થયા છે નષિપાપ ॥૨૦॥

કરી ત્વયંબકેશ્વરનાં દેદાર, ત્યાંથી આવ્યા તાપી નદી પાર ।

પછી યાત્રા નર્મદાની કરી, ત્યાંથી આવ્યા મહી પ્રત્યે હરિા ॥૨૧॥

વળતાં ઉતર્યા સાભર શ્યામ, બહુ જીવનાં કરવા કામ ।

જોઠ ભીમનાથ ભગવાન, ચાલ્યા નાથ ત્યાંથી નદિાન ॥૨૨॥

ત્યાંથી ગોપનાથજીમાં ગયા, પંચતીર્થમિાં કાંઠક રહ્યા ।

રહ્યા દોઢ માસ ગુપ્તપ્રયાગે, અતક્રિશ તનમાં છે ત્યાગે ॥૨૩॥

પછી ચાલ્યા ત્યાંથી અવનિાશ, રહ્યા લોઢવામાં ત્રણ માસ ।

ત્યાંથી આવ્યા માંગરોળ શહેર, બહુ જીવો પર કરી મહેર ॥૨૪॥
 આવ્યા કઠણ કષ્ટને સહક્રિહેતાં કષ્ટ તે કહેવાય નહી
 વન પરવત વસમી વાટ, ઘણા કઠણ ઓઘટ ઘાટ ॥૨૫॥
 વાંકા દેશ વચમાં રહેનાર, મળ્યા દૈત્ય હજારો હજાર ।
 ભૂત પ્રેત ભવાની ભૈરવ, ચક્ર રાક્રસ રાક્રસી સર્વ ॥૨૬॥
 ડાકણી સાકણી વૈતાલી, મળી જોગણીયો કહકિાળી ।
 ઠામોઠામ મૃત્યુનાં ઠેકાણાં, રહ્યાં ઘણાં ને થોડાં લખાણાં ॥૨૭॥
 જ્યાં જ્યાં ફર્યા કર્યાં પોત્યે તપ, મેલી જીવ્યાની કોરનો ખપ ।
 જેજે કર્યા હરચિ ઉપાય, તેતો દેહ ધારીએ ન થાય ॥૨૮॥
 તીરથમાંથી અધર્મને ટાળી, આવ્યા પાષંડીના માન ગાળી ।
 પાપી જીવને પાછેરા પાડી, સાધુને સારી રીત્ય દેખાડી ॥૨૯॥
 મુમુક્ષુને આનંદ આપતા, અઘ ઉથાપી ધર્મ સ્થાપતા ।
 ત્યાગ વૈરાગ્ય ને તપશ્ચર્ય, નયિમે સહતિ રાખી બ્રહ્મચર્ય ॥૩૦॥
 એમ ફર્યા તીરથમાં આપ, ત્યાંના વાસી જોઇ પરતાપ ।
 પડ્યા ઝાંખા હરજીને જોઇ, કહે છે આતો અતમિોટા કોઇ ॥૩૧॥
 પોતાને તો છે સહજ સ્વભાવ, ધનત્રયિાતણો તે અભાવ ।
 શાંતતિતિક્ષિા ને અતતિયાગ, નસિપ્રેહ અહંસિા અનુરાગ ॥૩૨॥
 ક્રૌપીન વનિા નહપિટ લેશ, મૃગાજનિ ને જટા છે શશિ ।
 શીત ઉષ્ણમાં ઉઘાડે તન, ગામમાંહનિ કરે આસન ॥૩૩॥
 ત્રણે કાળે નાય જઇ નતિયે, કરે શ્રીકૃષ્ણની પૂજા પ્રીત્યે ।
 પંચાધ્યાય પાઠનું છે નયિમ, કરે ત્રણે કાળે પ્રાણાયામ ॥૩૪॥
 કરે આસન ચોરાશી આપે, તાદ્યમાં પણ અગ્નનિ તાપે ।
 કૃષ્ણમૂર્તમિં ઠેરાવી વૃત્ત,િતેણે મટકું આંખ્ય નથી ભરતી ॥૩૫॥

રક્ત પળ નથી તને રત્નિવળ રહ્યાં છે ત્વચા ને અસ્થાિ

આખા શરીરમાંહિંઠાડી, સર્વે નસિરી રહી છે નાડી ॥૩૬॥

કાંટા કાંકરામાં અણવાણા, ચાલે આપે રાખે નહમિણા ।

નતિયે ચાલવું વણપુછ્યે વાટે, વન પરવત ઓઘટ ઘાટે ॥૩૭॥

ચાલે નરિભય થઇ નશિંક, નથી કોઇની પોતાને શંક ।

વાઘ વ્યાળ વરુ નતિય મળે, તેતો તેની મેળ્યે દૂર પળે ॥૩૮॥

ફળ ફુલ જે વન મોઝાર, મળે તો તે જમે એકવાર ।

નહતિો રહે વાયુ વારપીને, નથી જમતા કેને યાચીને ॥૩૯॥

અજાય્યું અન્ન મળે તો જમે, નહતિો ન ખાધે દનિ નગિમે ।

એકાદશી જન્મદનિ જેહ, કરે તપ્તકૃચ્છર વ્રત તેહ ॥૪૦॥

પંચ વષિયશું નથી સંબંધ, નથી ગમતો નારીનો ગંધ ।

ધર્મવાળા જોઇ હરચિવા, બીજાપણ ઇચ્છ્યા એમ રહેવા ॥૪૧॥

સારું જાણી સંગે રહ્યા કઇ, દેહમાની શક્યા નહરિઇ ।

અતકિઠણ તપ કરતા, આવ્યા દેશ પ્રદેશ ફરતા ॥૪૨॥

વર્ષ સાત વેહ્યો વનવાસ, તે ઉપર થયો એક માસ ।

સંવત્ અઢાર છપન કહચિ, શ્રાવણવદધિષ્ઠમી લહીચે ॥૪૩॥

તેદલિોજ પધાર્યા મહારાજ, કરવા અનેક જીવનાં કાજ ।

સુંદર વાવ્ય એક ગામબાર, તથિાં બેઠા પોતે ઘડચાર ॥૪૪॥

તે ગામમાં ઉદ્ધવ અવતાર, સ્વામી રામાનંદજી ઉદાર ।

તેના સંતનો વસે સમોહ, જેને કામ ક્રોધ નહમિોહ ॥૪૫॥

તેમાં મોટેરા છે મુક્તાનંદ, તેની આજ્ઞામાં રહે મુનવિદ ।

આપે સદાવ્રત જમે સંત, તથિાં આવ્યા પોતે ભગવંત ॥૪૬॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તક્રિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
 નષ્ટિકુળાનંદમુનવિરિચતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે શ્રીહરવિનવચિરણ નામે
 પાંત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૫॥

સામેરી- રૂડું સ્વામી રામાનંદનું, આખ્યાન કહું અનૂપ ।

જે આપે ઉદ્ધવજી અવતર્યા, તે થયા રામાનંદરૂપ ॥૧॥

જેહ પુરી જેહ કુળમાં, જેહ ગોત્ર જેહ માત તાત ।

જીયાં ઉદ્ધવજી અવતરી, કાવ્યા રામાનંદ સાક્ષાત ॥૨॥

જેમ મુક્યું નજિ ગેહને, જેમ શીખ આપી માત તાત ।

જેમ આવ્યા આ દેશમાં, કહું તેની સર્વે વાત ॥૩॥

સહુ મળી હવે સાંભળો, સારી કથા છે આ અનૂપ ।

કહું ચરતિર કોડામણું, રામાનંદજીનું રસરૂપ ॥૪॥

દુર્વાસાના શાપથી, ઉદ્ધવે ધર્યો અવતાર ।

પૂર્વ દશિ અયોધ્યાપુરી, ત્યાં બ્રાહ્મણ સુંદર સાર ॥૫॥

ભક્ત શ્રીભગવાનના, વળી સદા સત્યવાદીપણું ।

વદિયાવાન અમાન આપે, ઇંદ્રચિજીત અતશિ ઘણું ॥૬॥

પાપરહતિ પુણ્યવંતા, સ્વધર્મમાં સાવધાન ।

ઉચ્યકુળે આચાર અત્તિઘણું ઘણું ગુણવાન ॥૭॥

કશ્યપ ગોત્ર ને ઋગ્વેદ, આશ્વલાયન શાખા જેહની ।

અજયનામે વપિર પવતિર, સુમતપિત્ની તેહની ॥૮॥

તેને તે ઘેર પ્રકટ્યા, ઉદ્ધવ આપે ઉદાર ।

સંવત્ સત્તર પંચાણવે, શ્રાવણવદી આહ્યમ સવાર ॥૯॥

તેહ સમે ઉદ્ધવજીએ, આપે ધર્યો અવતાર ।

જન્મ સમે જયજય શબ્દે, વદે છે નર ને નાર ॥૧૦॥

આનંદ વાધ્યો અતધિણો, ઘેર ઘેર મંગળ ગાય ।

વધિયે વધિયે કરે વધામણી, વળી હૈયે હરષ ન માય ॥૧૧॥

વળતા તે વપિર તેડાવણિ, તેહ આવણિ નજિધામ ।

જન્મ અક્ષર જોઇને, કહે નામ એનું શ્રીરામ ॥૧૨॥

શુભ વાર ચોઘડયિ, શુભ ઘડી પળ લગન ।

એવા સમામાં આવણિ, પુત્ર તમારો પાવન ॥૧૩॥

અતપિરતાપી એહ છે, ઉદ્વવ જેવા એ અનૂપ ।

જ્ઞાન ગુણ ને લક્ષણે, થાશે તેહ જેવા તદરૂપ ॥૧૪॥

એવું સુણી આનંદ પામ્યાં, માત પતિ અતમિન ।

મહામતજિ ઉદ્ધવજી, તે જાણ્યા પોતાના તન ॥૧૫॥

પછી આપ્યાં દાન અતધિણાં, ભાંગી બ્રાહ્મણની ભૂખ ।

અન્ન ધન અંબર અવનિગજ વાજ ગૌ ગેહ સુખ ॥૧૬॥

વપિર મન પ્રસન્ન થયા, ગયા પોતપોતાને ગેહ ।

માતપતિ સુતમુખ જોઇ, હૈયે ન માય સનેહ ॥૧૭॥

મનોહર સુંદર મૂરતિ, અતરૂંડા દસિ રામ ।

જેનું મુખ જોતાં મયંક લાજે, છબી જોઇ કોટી કામ ॥૧૮॥

એના ચરણની શોભા કહું, અતચિોપે નખ ને આંગળી ।

જાણું જળમાં કમળ કેરી, કુલી રહી રાતી કળી ॥૧૯॥

અંકતિ લંકતિ લાલ અંધરી, પેની બની અતપિાતળી ।

ગુલફ જંઘા જાનું જોતાં, ઉરુ ઉભય શોભે વળી ॥૨૦॥

ઉડી નાભઉંદર સુંદર, પડે વળ ત્રણય તથિાં ।

સ્તન દોય રુદે જોઇ, જનમન લોભી રીયાં ॥૨૧॥

અજબ કંઠ અજાનબાહુ, અતસુંદર કરઆંગળી ।

અરુણ નખ ઓપે ઘણા, જાણું બણી મણાની આવળી ॥૨૨॥
ચબ્ધિક મુખ અધરવર, વળી રસના રસ રૂડે ભરી ।

મંદમંદ હાસ્ય કરતાં, શોભે છે સુંદર હરતી ॥૨૩॥
નાસક્રિ સગ્ય દીપકેરી, વળી લઘુ કપોળ કાન છે ।

ગૌરમૂરતચિત્સિંદર, શોભતિ તન એવે વાન છે ॥૨૪॥
આંખ્યમાં અમૃત ભર્યું, વળી ભ્રકુટભિારી ભાવની ।

ભાલ સુંદર સોયામણું, મનોહર મૂરતમિન ભાવની ॥૨૫॥
ઉર વશિાળ ભાલ ઝળકે, શશિ કેશ તે શ્યામ છે ।

ઝીણા વક્ર ઝગે ઘણા, વળી પ્રૌઢ પંડે શ્રીરામ છે ॥૨૬॥
એવા સુતને નરિખી, માત તાત મગન મને ।

હેતે લાડ લડાવતાં, મોટા થયા થોડે દને ॥૨૭॥
બાળચંદ્રની પેહ્યે પોતે, નતિયે વધતા જાય છે ।

તેને દેખી તાત માતનાં, નયણાં તે ટાઢાં થાય છે ॥૨૮॥
શોભે સુંદર મૂરતિનામ શ્રીરામ ને રૂપ ।

આઠ વર્ષે અજય જનકે, આપી જનોઇ અનૂપ ॥૨૯॥
પછી વર્ણવિરતને, દૃઢ મને કરી ધારીયું ।

ગૃહસ્થાશ્રમ નથી કરવો, એવું મને વળી વચિારયિ ॥૩૦॥
ધર્માત્મા એવા જે ઉદ્ધવ, વળી નૈષ્ઠકિવરત વાલું અતિ

શ્રીકૃષ્ણ ભક્તરૂપ કંજને, પ્રકાશ કરવા ઉડુપતિ ॥૩૧॥
નવૃત્તવિાળા સંતનો, સમાગમ ગમે ઘણું ।

તાત મુખથી કરે સદા, શ્રવણ નતિય ભાગવતતણું ॥૩૨॥
તેણે કરી શ્રીકૃષ્ણ કેરી, ભક્તચિતભિાવે મને ।

પછી શ્રીકૃષ્ણની પ્રતિભા, નમિશું પૂજે નશિદને ॥૩૩॥

વળી પ્રત્યક્ષ શ્રીકૃષ્ણનાં, ઉર ઇચ્છે છે દરશનને ।

ગૃહાદિકિ નથી ગમતું, રહે છે સદા ઉદાસી મને ॥૩૪॥

પછી ઉદ્ધવે મનમાંહિ એમ કર્યો નરિધારને ।

વેદ ભણ્યાનો મષિ લઇ, તજું હવે ઘરદ્વારને ॥૩૫॥

ત્યારે તે પુષ્ટ્યું તાતને, માતને જોડી પાણ્ય ।

આપો અમને આગન્યા, હું ભણું વેદ પુરાણ ॥૩૬॥

કરવા દ્વારકિની જાતરા, દેખવા દેશ પ્રદેશ ।

એવી ઇચ્છા ઉરમાંહિ મારે વરતે છે અહોનશિ ॥૩૭॥

ત્યારે માતાને આવી મૂરછા, વળી ઢળી તે કદળી જેમ ।

શ્રીરામ તમે સધાવતાં, મારા પ્રાણ રહેશે કેમ ॥૩૮॥

પુત્ર તમે નાનકડા, નવ દેખયિ સુખ દુઃખ ।

કોણ તમને જમાડશે, જ્યારે લાગશે વળી ભૂખ ॥૩૯॥

વાટમાંહિ વિાધ વરુ, બવિરાવે બહુ બાળને ।

પુત્ર મારા મંદરિ બેઠા, ભજો શ્રીગોપાળને ॥૪૦॥

શ્રીરામ કહે મા સાંભળો, મારે જાવું છે જરુર ।

રાખ્યો તમારો નહરિહું, મારું અંતર છે આતુર ॥૪૧॥

સારું પુત્ર તમે સધાવજ્યો, વહેલા આવજ્યો મારા વીર ।

શખિ દેતાં શ્રીરામને, નયણે તે ચાલ્યાં નીર ॥૪૨॥

રહો પુત્ર રસોઇ કરું, એકવાર જમો જીવન ।

આ મુખ મોઘુ મળવું, મારા તીરથવાસી તન ॥૪૩॥

સુત તમે સધાવતાં, કેમ જાશે મારા દન ।

આંધળાની આંખ્ય છો, મુજ નરિધનનું ધન ॥૪૪॥

મુજ રાંકનું રતન છો, જાતાં તે જીવડો નહરિહે ।

અણતોળ્યું દુઃખ આવતાં, દેહધારી કેટલુંક સહે ॥૪૫॥
અપરાધ ઓલ્યા ભવના, પુત્ર આજ આવી નડ્યા ।

એમ કહી અચેત થઇ, લડથડી પૃથ્વી પડ્યાં ॥૪૬॥
ત્યારે શ્રીરામ કહે મા સાંભળો, દલિગીર મ થાઓ મનમાં ।

કરો રસોઇ જમશું, થાઓ સચેત તનમાં ॥૪૭॥
ત્યારે માતાને ઉતરી મૂરછા, જાગીને જોયા ફરી ।

પછી રૂડી રીતશું, રાજી થઇ રસોઇ કરી ॥૪૮॥
જમીને જીવન ચાલયા, કળ પડી નહકોઇને ।

માત તાત તણો મોહ, વ્યાપ્યો નહનિરિમોહનિ ॥૪૯॥
જેમ પૂર્વ દશિ પ્રકટી, ઇંદુ આવે વરુણી દશિ ।

તેમ તે શ્રીરામ આપે, કર્યો પશ્યમિ પરવેશ ॥૫૦॥
તરત ત્યાંથી ચાલયા, અને જોયાં તીરથ ધામ ।

સંધિતીરે સોયામણું, એક આવ્યું તળાજું ગામ ॥૫૧॥
સાધુસ્વભાવે શાસ્ત્રવેત્તા, નામ તે કાશીરામ ।

સત્વગુણી સંત જાણી, તથિાં કર્યો વશિરામ ॥૫૨॥
શાસ્ત્ર એનાં સર્વે શોધી, લીધું સમઝી સાર ।

નથી અજાણ્યું એહથી, કર્યો ઉપલો ઉપચાર ॥૫૩॥
ગોપનાથના ગોપાલયોગી, તેના શષિય તે આત્માનંદ ।

તે મળ્યા રૈવતાયજે, જે મહામોટા યોગીઇનંદ ॥૫૪॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણી મધ્યે ઉદ્ધવનું જન્મવૃતાંત
કહ્યું ને ધરનો ત્યાગ કર્યો એ નામે છત્રીશમું પ્રકરણમ્ ॥૩૬॥

પૂર્વછાયો- સહુ મળી વળી સાંભળો, કહું ત્યાર પછીની વાત ।

મોટા યોગીને માન્યા જેવા, મુનિઆત્માનંદ વખિયાત ॥૧॥

આઠ પહોર નવ ઉતરે, જેને સમાધસિખરૂપ ।

બ્રહ્મ સંગાથે એકતા, કર્યો નજિ આત્મા અનૂપ ॥૨॥

બહુ કાળ તન રાખવું, વળી તરત તજવું દેહ ।

નજિગુરુ પરતાપથી, આપે થયા સ્વતંત્ર જેહ ॥૩॥

પોતાની કૃપાથે કરી, યોગસદ્ધિનિ પામ્યા શષ્ટિય ।

તેને સમૂહે વંદિયા સ્વામી, આત્માનંદ મુનીશ ॥૪॥

ચોપાઇ- તેને પાસે આવી નરિધાર રે, કર્યો ઉદ્ધવે નમસ્કાર રે ।

અતપિરતાપી પ્રસદ્ધિ જેહ રે, આત્માનંદ મુનિ છે તેહ રે ॥૫॥

તેને નમી ઉદ્ધવ નરિધાર રે, રહ્યા માસ અદરમિઝાર રે ।

જોઇ આત્માનંદની રીત રે, વરણિયિ વચિરયિ ચતિત રે ॥૬॥

આને સમાધમિંહશિરીકૃષ્ણ રે, દેતા હશે તે નશિયે દરશન રે ।

એમ કરી ઉદ્ધવ વચિર રે, કર્યો કર જોડી નમસ્કાર રે ॥૭॥

કરી પ્રાર્થના બોલ્યા આપ રે, સુણો સ્વામી હરણ સંતાપ રે ।

જેહ સાક્ષાત્કાર શ્રીકૃષ્ણ રે, તેનાં ઇચ્છું છું કરવા દરશન રે ॥૮॥

તેની સદ્ધિસારુ જે સાધન રે, કહો કૃપા કરી મુનિજન રે ।

ત્યારે બોલ્યા શ્રી આત્માનંદ રે, યોગ સાધતાં થાશે આનંદ રે ॥૯॥

હશે ગમતું તમારૂં જેહ રે, થાશે સર્વે સદ્ધિ જાણો તેહ રે ।

એવું સુણી ઉદ્ધવ વચન રે, અતહિરષ પામયિા મન રે ॥૧૦॥

વળી જાણીને મોટા યોગીશ રે, યોગ સાધ્યા સારુ થયા શષ્ટિય રે ।

કરી વનિતલાગ્યા છે પાય રે, ત્યારે એમ બોલ્યા ગુરુરાય રે ॥૧૧॥

સુણો વાત તમે વરણિનુંદ રે, નામ તમારું શ્રીરામાનંદ રે ।

પછી યોગ જે અંગે સહતિ રે, તે શખિવ્યો કરી બહુ પ્રીત રે ॥૧૨॥

સુણી વરણી ઉદ્ધવ દયાળ રે, થયા સદિધ પોતે થોડે કાળ રે ।

નજિગુરુસમ બ્રહ્મમાંય રે, પામ્યા એકપણું આત્મામાંય રે ॥૧૩॥

પછી રામાનંદ સ્વામી જેહ રે, દહિ અખંડ બ્રહ્મતેજ તેહ રે ।

દશીદશિમાંહચિકરસ રે, દેખે સમાધીમાં અહોનશિ રે ॥૧૪॥

પણ તે તેજમાં શ્રીકૃષ્ણ રે, તેનું પામ્યા નહદિરશન રે ।

ત્યારે ન પામ્યા સંતોષપણું રે, થયા ઉદ્ધવ વ્યાકુળ ધણું રે ॥૧૫॥

પછી ગુરુ આગે જોડી હાથ રે, કહે કરી કૃપા તમે નાથ રે ।

પામ્યો સમાધનિ સદિધપણું રે, દેખું કૈવલ્ય બ્રહ્મતેજ ધણું રે ॥૧૬॥

તેતો નરિકાર નરિધાર રે, મારે અભીષ્ટ કૃષ્ણ સાકાર રે ।

તેને નથી દેખતો હું નાથ રે, તેણે માનુછું મને અનાથ રે ॥૧૭॥

રાધકિના પતજિ શ્રીકૃષ્ણ રે, તેતો અદહિ ઉદ્વેગ મન રે ।

કહે ગુરુ સુણો બ્રહ્મચાર રે, કૃષ્ણ તેજોમય નરિકાર રે ॥૧૮॥

જેજે આકાર તે માયકિ રે, નરિકાર અખંડ છે એક રે ।

એવી સાંભળી ગુરુની વાણ રે, પામ્યા મૂરછા વરણી સુજાણ રે ॥૧૯॥

પડ્યા ભૂમચિ થઇ નરિશ રે, ઘડી બે પછી આવચિ શ્વાસ રે ।

પછી રુદન કર્યું અપાર રે, સુણી શ્રીકૃષ્ણને નરિકાર રે ॥૨૦॥

કહ્યો શ્રીકૃષ્ણનો આકાર ખોટો રે, આવ્યો તેણે અવગુણ મોટો રે ।

પછી ગુરુને ત્યાગી તે વાર રે, ત્યાંથી ચાલ્યા કરી નરિધાર રે ॥૨૧॥

ગુરુએ વાર્યા પણ ન રહ્યા રે, રામાનુજની ગાદીએ ગયા રે ।

નરિખ્યા શ્રીરંગજીને હુલાશે રે, રહ્યા વધિણુકાંચીમાંહવિાસે રે ॥૨૨॥

કરે સ્મરણ શ્રીકૃષ્ણતણું રે, વહાલું લાગ્યું ત્યાં વસવું ધણું રે ।

નાથ નરિમળ જળમાં નતિયે રે, કરે નતિયવધિધિોતે પૂરીત્યે રે ॥૨૩॥

નરિખે શ્રીરંગને ભાવ ભરી રે, કરે પ્રકરમા મંદરિ ફરી રે ।

પોર પાછલો રહે જ્યારે દન રે, સુણે ગીતાભાષ્ય દઇ મન રે ॥૨૪॥
વાંચે શ્રીવૈષ્ણવ નતિયે વળી રે, થાય મગન ગ્રંથ સાંભળી રે ।

પ્રપન્નામૃત ગ્રંથને પ્રીત્યે રે, સુણે એક ચતિત દઇ નતિયે રે ॥૨૫॥
જેમાં રામાનુજનાં ચરતિર રે, અતપિરમ પાવન પવતિર રે ।

સુણ્યું સર્વે તે શ્રવણ દઇ રે, અથઇતપિર્યંત તે લઇ રે ॥૨૬॥
તેમાં આવી એવી વાત ઘણી રે, મોટપ્ય શ્રી રામાનુજતણિ રે ।

પછી મનમાં કર્યો વચિર રે, રામાનુજ તો મોટા અપાર રે ॥૨૭॥
વળી છોટા મોટા ગ્રંથ એના રે, સુણ્યા ઉદ્ધવે આદરે તેના રે ।

એમ સદ્ગ્રંથ સાંભળતાં રે, માસ બેઉ ત્યાં વરણીને વતિયા રે ॥૨૮॥
કર્યું મનન સુણી એ ગ્રંથ રે, જાણ્યા રામાનુજ તે સમરથ રે ।

નશિયે ભક્ત મોટા એ નદિાન રે, એકાંતકિ ઇંદરિ સમાન રે ॥૨૯॥
દવિય દેહે રહેતા હશે આંઇ રે, મને જણાય છે મન માંઇ રે ।

એના અનન્ય ભક્ત હશે જેહ રે, તેને દેખતા હશે તેહ રે ॥૩૦॥
વળી શ્રીકૃષ્ણ જે ભગવાન રે, હશે એને વશ એ નદિાન રે ।

એમ નશિય કરી વરણીરાય રે, કર્યો એના દર્શનનો ઉત્સાય રે ॥૩૧॥
એનાં જન્મ ને કર્મ સાંભળી રે, કર્યું ઉદ્ધવે ધ્યાન એનું વળી રે ।

એમ કરતાં સ્વામી ચંતિવન રે, આવ્યો ચૈત્રપંચમીનો દન રે ॥૩૨॥
તે જ દનિ સુંદર સવારે રે, થયું સ્વપ્ન અલૌકકિ ત્યારે રે ।

તેમાં દીઠા રામાનુજાચાર રે, શોભે સૂરજસમ ઉદાર રે ॥૩૩॥
દીઠા સુણ્યાતા શ્રવણે જેવા રે, મળ્યા એઘાણે એવા ને એવા રે ।

પડી પછિાન લાગ્યા છે પાય રે, આવ્યાં હર્ષનાં આંસુ આંખ્યમાંય રે ॥૩૪॥
કૃષ્ણ દર્ષણની ઇચ્છા છે એને રે, એવું જાણી પછી મળ્યા તેને રે ।

વળતા બેઉ બેઠા એક ઠામ રે, બોલ્યા વરણી કરી પ્રણામ રે ॥૩૫॥

બહુ દનિ પામ્યો દરશન રે, થયો આજ હું તે ધન્ય ધન્ય રે ।

સુણ્યા જે દનિ તમારા ગ્રંથ રે, જાણ્યા તમને મે સમરથ રે ॥૩૬॥

વળી શ્રીકૃષ્ણ ભક્ત અનન્ય રે, તમે છો મે જાણ્યું એમ મન રે ।

હશે વશ શ્રીકૃષ્ણ તમારે રે, એમાં નથી સંશય કાંઈ મારે રે ॥૩૭॥

માટે કૃષ્ણ દરણ તરત થાય રે, એવું બતાવો સાધન કાંય રે ।

કર્યું સ્તવન વળી વશિષ્ઠ રે, સ્વપ્નમાંહી સ્વામી નામી શશિ રે ॥૩૮॥

થયા રાજી રામાનુજાયાર રે, સુણી વરણવિણ વાધ્યો પ્યાર રે ।

જાણ્યું વરણી આ પોતાનો સ્થાપું રે, એને શ્રીવૈષ્ણવી દક્ષિણ આપું રે

॥૩૯॥

એમ શ્રીરામાનુજ વચિરી રે, કહ્યા મંત્ર તે બે સુખકારી રે ।

કહ્યું કરજ્યો તમે આનો જાપ રે, મળશે કૃષ્ણ પ્રસન્ન થઈ આપ રે ॥૪૦॥

જપો મંત્ર તમે બડભાગ્ય રે, વળી ધર્મ જ્ઞાન ને વૈરાગ્ય રે ।

તે સહતિ શ્રીકૃષ્ણની ભક્તરિ, કરો નરિવનિ મહામતરિ ॥૪૧॥

નતિય નૈમતિત્કિ કૃષ્ણ સેવ રે, તેનો સર્વે સમઝાવ્યો ભેવ રે ।

કહી વ્રત ઉત્સવની રીત રે, સુણવિરણચિ દઈ યતિત રે ॥૪૨॥

કર્યા પંચ સંસ્કારે યુક્ત વરણરિ, કહ્યા મંત્ર તે બે મહામણરિ ।

કરજ્યો શષિય કહેજ્યો મંત્ર તેને રે, ભવપાર ઉતરવા એને રે ॥૪૩॥

રહી શકો તો રહેજ્યો આંહરિ, નહતિો વચિરજ્યો ભૂમમિંહરિ ।

એમ ઉદ્ધવને વરદાન રે, આપી થયા છે અંતરધાન રે ॥૪૪॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીને

રામાનુજ આચાર્ય મળ્યા એ નામે સાડતરશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૭॥

પૂર્વછાયો- શુભમતસિહુ સાંભળો, એમ મળ્યા રામાનુજાયાર ।

જાગ્યા સ્વામી સ્વપ્ન થકી, ત્યારે કરવા લાગ્યા વચિાર ॥૧॥
આતે શું સાક્ષાત મળ્યા, કે આ શું થયું સ્વપ્ન ।

એમ વચિારતાં અંતરે, દીકું પંચ સંસ્કારે તન ॥૨॥
ઉર્ધ્વપુંડ્ર દ્વાદશ દીઠાં, દીઠી કંઠમાં સુંદર દામ ।

મંત્ર કહ્યા તે હૈયે રહ્યા, ત્યારે માન્યા પૂરણકામ ॥૩॥
અંકતિ અંગ જોઉ ઉમંગ, અતશિ આવ્યો મન ।

પ્રકટ ચહિન દેખી પંડનાં, માન્યું મળશે નશ્ચિયે ભગવન ॥૪॥
ચોપાઇ- પછી રામાનંદ રાજી થઇ રે, કર્યો મંત્ર જાપ મૌન રઇ રે ।

બેઠા આસન અડગ વાળી રે, જોયું અંતરમાંહનિહિળી રે ॥૫॥
ભુલ્યા શરીરનું ભાન સ્વામી રે, વૃત્તચિતશિ આનંદ પામી રે ।

દહિ અંતરમાં તેજ અતરિ, તે તેજમાંહદિઠી મૂરતી રે ॥૬॥
તેતો લક્ષ્મીનારાયણ કૃષ્ણ રે, તેનાં થયાં છે પોતાને દરષ્ણ રે ।

અતસુંદર શોભાના ધામ રે, નરિખ્યા પ્રભુજી પૂરણકામ રે ॥૭॥
તેને પાથે લાગ્યા લળી લળી રે, પામ્યા અતશિ આનંદ વળી રે ।

થયા મગન મનમાં ઘણા રે, મળ્યા કૃષ્ણ રહી નહમિણા રે ॥૮॥
જેવું હતું મને ચતિવન રે, થયું તેવાનું તેવું દરશન રે ।

આપી એમ દરશન દાન રે, પછી થયા છે અંતરધાન રે ॥૯॥
જાગ્યા સમાધથી સ્વામી જ્યારે રે, અતચિાનંદ પામયા ત્યારે રે ।

કહે ધન્ય ધન્ય છે આ ધામ રે, જેમાં પુરી થઇ મારી હામ રે ॥૧૦॥
પછી વચન ગુરુનાં સંભારી રે, રહી ધર્મમાં ભક્તવિધારી રે ।

રાખી શીલ શાંતદિયા દલે રે, ફરોધ કરે નહક્રોઇ પળે રે ॥૧૧॥
લોભ મોહ માન નહલિશ રે, કરે મુમુક્ષુને ઉપદેશ રે ।

કહે મંત્ર દોય તેને કાન રે, વળી કરાવે કૃષ્ણનું ધ્યાન રે ॥૧૨॥

શાય તેને દરષણ કૃષ્ણતણું રે, તેણે મગન થયા મને ઘણું રે ।

થયા શષ્ટિય આવી બહુ જન રે, સહુ માની સ્વામીનું વચન રે ॥૧૩॥

જુની જાયગાના જે રહેનાર રે, તેતો માને નહનિરનાર રે ।

ત્યારે શ્રીવૈષ્ણવને રીસ ચડી રે, આવ્યા સ્વામી પાસળ તે ઘડી રે ॥૧૪॥

કહયું આજ કાલનો તું આવ્યો રે, આંહઆવીને તું ઘણો ફાવ્યો રે ।

સરવે લોકોને લીધા તે વાળી રે, એવા રાંકશું અમને ભાળી રે ॥૧૫॥

માટે જીવ્યાનો ખપ હોય તારે રે, ભાગી જાજ્યે સમઝી સવારે રે ।

એમ કહી ઉત્તરાદગિયિ રે, ત્યારે સ્વામી મને વચિરયિ રે ॥૧૬॥

શાય ઉપાધઆપણે માટ્ય રે, ત્યારે ઇયાં રહ્યામાં શું ખાટ્ય રે ।

કૃષ્ણપ્રયિ જેહ વૃંદાવન રે, જાઇ તયિાં કરીએ આનંદ રે ॥૧૭

પછી ત્યાં થકી ચાલ્યા ઉમંગે રે, ચાલ્યા બીજા શષ્ટિય બહુ સંગે રે ।

આવ્યા વૃંદાવન તેહ વાર રે, નરિખ્યા ગોવંદિજી કરી પ્યાર રે ॥૧૮॥

જોઇ મૂરતિએ સુખખાણ રે, જાણ્યું કૃષ્ણ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ રે ।

પામ્યા આશ્ચર્ય વરણમિન રે, વાઘ્યો આનંદ થયા મગન રે ॥૧૯॥

પછી તે સ્થળે વાળી આસન રે, બેઠા સરલ રાખી સ્વામી તન રે ।

ગુરુએ કહયા મહાનધિમિંત્ર રે, જપે મનમાંઇ તે નરિત્ર રે ॥૨૦॥

એકાગ્ર કરી મન આપ રે, કર્યો શ્રીકૃષ્ણ મંત્રનો જાપ રે ।

ત્યાંતો તરત સ્ફુર્યું તેજ અતરિ, તેમાં દીઠા રમારાધા પતરિ ॥૨૧॥

મનોહર મૂરતિજે કૃષ્ણ રે, તેનાં થયાં છે પોતાને દરષણ રે ।

મુખ મોરલી ને ભુજા દોય રે, શ્યામ સુંદર નટવર સોય રે ॥૨૨॥

શોભે ભૂષણ મુગટ શશિ રે, ગળે વૈજ્યંતી માળા દસિ રે ।

એવા શ્રીકૃષ્ણ સ્વામીએ નરિખ્યા રે, નરિખી હૈયામાંહિરખ્યા રે ॥૨૩

દીઠી મૂરતિજે દનિશ રે, પછી બોલ્યા સ્વામી નામી શીશ રે ।

કહે ધન્ય આ રૂપ રસાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૪॥
કરે સ્તવન મને થઇ દીન રે, ઉભા આગળે થઇ આધીન રે ।

કહે લીધી અમારી સંભાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૫॥
તમે સંતની કરો છો સાચ રે, વળી બહુનામી ગૃહો છો બાંચ રે ।

તેને મુકો નહકોઇ કાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૬॥
તમે સંત હતિ ધરી તન રે, કરી નજિજનની જતન રે ।

એવા કરુણાનધિકૃપાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૭॥
તમે દાસતણાં દુઃખ કાપી રે, કરો પ્રસન્ન દર્શન આપી રે ।

નજિજનના છો પ્રતપિાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૮॥
તમે વ્રજજન હેત કાજ રે, આવ્યા વ્રજમાંહવિરજરાજ રે ।

કર્યાં સુખ્યાં ગોપી ગોવાળ રે, ધન્ય ધન્ય દીનના દયાળ રે ॥૨૯॥
એમ કર્યું સ્વામીએ સ્તવન રે, સુણી પ્રભુજી થયા પ્રસન્ન રે ।

માગો રામાનંદ મુજ પાસ રે, જેહ માગો તે પુરું હું આશ રે ॥૩૦॥
ત્યારે સ્વામી કહે દરણ તમારું રે, થાય મને હું જ્યારે સંભારું રે ।

વળી પૂજાની સામગ્રી લીજે રે, એવી કૃપા અમ પર કીજે રે ॥૩૧॥
વળી જેમ રાખો તેમ રહું રે, હું તો તમારે આશરે છઉં રે ।

કહે કૃષ્ણ ઉદ્ધવ છો તમે રે, ઇયાં શાપે આવ્યા તમે અમે રે ॥૩૨॥
માટે કાઢો સંપ્રદાય નવી રે, આજ થકી કહું છું ઉદ્ધવી રે ।

એમ કહી અંતરધાન થયા રે, સ્વામી જાગી બહુ હરખ્યા રે ॥૩૩॥
પુરુષોત્તમ કૃષ્ણને પામી રે, થયા પૂરણકામ તે સ્વામી રે ।

પછી જ્યારે જ્યારે કરે ધ્યાન રે, ત્યારે દેખે કૃષ્ણ ભગવાન રે ॥૩૪॥
વળી પૂજતા પ્રેમે પ્રતમિા રે, દેખે શરીકૃષ્ણને નતિય તેમાં રે ।

પૂજા હાર આપે જે જે પ્રીત્યે રે, લીયે પ્રત્યક્ષ શરીકૃષ્ણ નતિયે રે ॥૩૫॥

તેણે પરમસુખ શાંતિપિામી રે, થયા મગન મનમાં સ્વામી રે ।

રહ્યા માસ એક વૃંદાવન રે, થયા શષ્ટિય ત્યાં મુમુક્ષુ જન રે ॥૩૬॥

પછી ગુરુની આજ્ઞા સંભારી રે, કૃષ્ણ ભક્તભિમચ્ચિ વધારી રે ।

ત્યાંથી બહુ શષ્ટિય લઇ સંગે રે, ગયા પ્રયાગમાં ઉછરંગે રે ॥૩૭॥

તયિાં પણ કીધા શષ્ટિય બહુ રે, જીત્યા આપે મતવાદી સહુ રે ।

રહ્યા કેટલાક માસ તયિાં રે, ભક્તધિર્મ દોય શષ્ટિય થયાં રે ॥૩૮॥

એતો કથા મે કહી છે આગે રે, તેતો સુણી સૌવે અનુરાગે રે ।

પછી જક્તગુરુ સ્વામી જેહ રે, ફર્યા તીરથ સર્વે તેહ રે ॥૩૯॥

ત્યાંથી આવ્યા એ રૈવતાચળ રે, કૃષ્ણે ફરીડા કરી છે જે સ્થળ રે ।

વર્ષ એક રહ્યા એણે ઠામ રે, કર્યાં મુમુક્ષુ જીવનાં કામ રે ॥૪૦॥

ત્યાગી ગૃહી વળી નરનાર રે, તે સ્વામીએ ઓધાર્યા અપાર રે ।

થયા શષ્ટિય તે સર્વે આવી રે, તેને કૃષ્ણની ભક્તકિરાવી રે ॥૪૧॥

સંપ્રદાયના મારગમાંઇ રે, રહ્યો તો જે અધર્મ છપાઇ રે ।

કાપી જડ તે અધર્મતણી રે, કૃષ્ણ ભક્તવિસિતારી છે ઘણી રે ॥૪૨॥

એવા રામાનંદ સ્વામી જેહ રે, છે તો રામાનુજજીના તેહ રે ।

પણ રામાનુજના આશરતિ રે, જાણી અવર ન કરી પ્રીત રે ॥૪૩॥

કહે રામાનુજના આ નહરિ, એમ મનમાં માનયિુ સહરિ ।

એવું સ્વામીનું ચરતિર જેહ રે, કહ્યું પવતિર સહુને તેહ રે ॥૪૪॥

તે સ્વામીના સાધુ જે પંચાસ રે, નવિત્તવિાળા જગથી ઉદાસ રે ।

રામાનંદજીની આગન્યાયે રે, રહ્યા હતા ગામ લોજમાંયે રે ॥૪૫॥

તેમાં સુખાનંદ એક સંત રે, આવ્યા નાવા વાવ્યે ગુણવંત રે ।

નરિખ્યા નીલકંઠ ને ત્યાંઇ રે, થયા મગન અતમિનમાંઇ રે ॥૪૬॥

તે દેખતાં દરગ ઠર્યાં દોય રે, કહે આવા મે ન દીઠા કોય રે ।

પછી નમ્યા તે નમ્રતા આણી રે, અતદિનતાએ બોલ્યા વાણી રે ॥૪૭॥
ધન્ય વરણી ક્યાંથી આવયા રે, હવે જાવાનું ધાર્યું છે ક્યાં રે ।

મોટાં ભાગ્ય થયાં દર્શન રે, તમને નરિખી હું થયો પાવન રે ॥૪૮॥
તમ જેવાનાં દર્શન ક્યાંથી રે, થોડે પુણ્યે કરી થાતાં નથી રે ।

કોઇ પૂરવ જન્મને પુણ્યે રે, થયાં દર્શન તમારાં મને રે ॥૪૯॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસુવામશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે રામાનંદમુનિ આખ્યાન
કહ્યું એ નામે આડત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૩૮॥

પૂર્વછાયો- અતઉત્તમ આખ્યાનની, કહી વણપુછી મે વાત ।

હવે શ્રીહરની કથા, કહું સુણો સહ સાક્ષાત ॥૧॥

મહા મનોહર મૂરતિશોભે વરણનિ વેશ ।

શખિસૂત્ર સોયામણું, શશિ તે સુંદર કેશ ॥૨॥

નાસાગરે વૃત્તરિહે, અને દૃષ્ટતિ અનમિશ ।

એવા થકા ત્યાં આવયા, બહુનામી કૃષ્ણ દનિશ ॥૩॥

આવી નાહ્યે વાવ્યમાં, પછી બેઠા કાંઠે નાથ ।

એવે સમે સુખાનંદ આવ્યા, નરિખી થયા સનાથ ॥૪॥

ચોપાઇ- નરિખી નાથને પામ્યા આશ્ચર્ય, અંગે ત્યાગ અતતિપશ્ચર્ય ।

શીલ સંતોષ ને ક્ષમા અતિજાણું ધરી વૈરાગ્યે મૂરતિ ॥૫॥

આવા સાધુ મે ન દીઠા ક્યાંઇ, જાગે ભાગ્ય રહે એ જો આંઇ ।

પછી પ્રીત્યે શું પુછવા લાગ્યા, કોણ ગુરુ ક્યાં તમારી જાગ્યા ॥૬॥

કહે હરસિણો સાધુ વાત, નહિગુરુ સ્વજન માત તાત ।

જેથી છુટીએ સર્વે સંતાપ, તે જ ગુરુ સ્વજન માઇ બાપ ॥૭॥

ત્યારે બોલ્યા સુખાનંદ સંત, મહારાજ એજ છે સદિધાંત ।

પણ પુછવાની એક રીત્ય, માટે પુછું છું કરી પ્રીત્ય ॥૮॥
ત્યારે કહે નલિકંઠ કથી, આવ્યા ઉત્તર કોશળ દેશથી ।

સર્વ તીરથ ફરતા જોતા ધામ, અમે આવ્યા છઉ આણે ગામ ॥૯॥
અમે કહ્યું અમારૂં વૃતાંત, તમે કોણના શષ્ટિય છો સંત ।

પછી બોલ્યા સુખાનંદ તૈયે, અમે રામાનંદજીના છેયે ॥૧૦॥
અમમાંહમિોટા મુક્તાનંદ, તેની આજ્ઞામાં રહું વર્ણાઈદ ।

આવ્યો આ વાવ્યે નાવા હું આજ, ત્યાં તો તમે મળ્યા મહારાજ ॥૧૧॥
મોટું ભાગ્ય માન્યું આજ મારું, મને દર્શન થયું તમારું ।

એમ કહીને લાગ્યા છે પાય, આવો અમારી જાયગા માંચ ॥૧૨॥
ઇયાં વસે છે સંત સુજાણ, વર્તે છે પંચવ્રત પ્રમાણ ।

પ્રભુ તથિાં લગી પધારીજે, દયા કરીને દરશન દીજે ॥૧૩॥
મુક્તાનંદજી જે ઇયાં રહે છે, તે તમ જેવાને મળવા ઇચ્છે છે ।

ગુરુ આજ્ઞાએ અમે રહું છું, તમ જેવાની સેવા કરું છું ॥૧૪॥
મુક્તાનંદજી સંત છે એવા, સહુને દર્શન કરવા જેવા ।

માટે તમે પધારોને ત્યાંઇ, નહતિો નશિયે એ આવશે આંઇ ॥૧૫॥
ત્યારે વર્ણી બોલ્યા એમ વાણ, તમે સાંભળો સંત સુજાણ ।

શહેર પુર નગર ને ગામ, અમે જાતા નથી કેને ધામ ॥૧૬॥
ફર્યા વષિમ વન સઘળે, રહેતા નતિય નવા તરુ તળે ।

પણ એવાનાં દર્શન સારું, ચાલો માનીશ વચન તમારું ॥૧૭॥
પછી સંત સાથે વર્ણારિય, આવ્યા આપે ધર્મશાળામાંચ ।

ઉઠી સંતે કર્યો નમસ્કાર, નમ્યા હરસિહુને તે વાર ॥૧૮॥
પછી બેઠા ઘટે તેમ સહુ, શોભી સભા તે સમામાં બહુ ।

સર્વે વર્ણાસિામું જોઇ રીયા, દેખી હરઆશ્ચર્ય પામયા ॥૧૯॥

તપ તેજ તને શાંતપણું, દેખી મન નેણ લોભ્યાં ઘણું ।

કહે આવા ન દીઠા સાંભળ્યા, આજ મોરે પણ નથી મળ્યા ॥૨૦॥

બાળપણામાં આવા છે શુદ્ધ, માટે મનુષ્ય નહિ વબ્ધિદ્ધ ।

કાંતો ચંદ્ર કાંતો છે આ અર્ક, કાંતો અગ્નિકિ સ્વામી કાર્તકિ ॥૨૧॥

કાંતો નરિન્નમુક્ત આ નદિન, કાંતો તપ છે મૂરતમિન ।

કાંતો બદ્દરપિત્તિ આપ, જુવો એના આવ્યાનો પ્રતાપ ॥૨૨॥

આપણાં નેણ ન લોભે ક્યાંઈ, તેતો રીયાં છે એમાં લોભાઈ ।

માટે આપણાં મોટાં છે ભાગ્ય, મળ્યા મૂરતમિન આ વૈરાગ્ય ॥૨૩॥

આની સેવા કરો કર ભામી, તો રીઝશે રામાનંદ સ્વામી ।

પછી સંત સેવામાંહરીયા, મુક્તાનંદે ભોજન કરાવ્યાં ॥૨૪॥

પછી જીતેદ્રયિ સાધુને જાણી, રાજી થઈ હરબોલ્યા વાણી ।

કહે અમે રહેશું તમ પાસ, કરશું ટેલ્ય કરે જેમ દાસ ॥૨૫॥

પછી સંતમાં રહ્યા મહારાજ, પુછ્યું પ્રશ્ન પરીક્ષાને કાજ ।

કહે નીલકંઠ સુણો સંત, તમે જાણો છો સર્વે સદ્ધિધાંત ॥૨૬॥

માટે કરું છું પ્રશ્ન મહારાજ, ઉત્તર સુણવા ઇચ્છું છું આજ ।

જીવ ઇશ્વર માયા બ્રહ્મ જેહ, પરબ્રહ્મ રૂપ કહો તેહ ॥૨૭॥

કહેજ્યો જુજવા વગિત્ય પાડી, જેમ છે તેમ દેજ્યો દેખાડી ।

એવા સૂક્ષ્મ પ્રશ્નને સાંભળી, બોલ્યા મુક્તાનંદજી ત્યાં વળી ॥૨૮॥

કહે સુણ્યું ગુરુ મુખે અમે, કહું તે વરણસિણો તમે ।

સ્થૂળ સૂક્ષ્મ કારણ દેહ, તેમાં વ્યાપ્યો નખ શખિા તેહ ॥૨૯॥

ઇંદ્રચિંતઃકરણ એ આધારે, કરે કરચિા નાના પ્રકારે ।

વળી જાણો અજન્મા છે એહ, નતિય નરિશ અખંડ તેહ ॥૩૦॥

છે પ્રકાશક ને ન છેદાય, ન બળે ન સડે સુકાય ।

એવું જાણજ્યો જીવનું રૂપ, હવે કહું ઇશ્વરનું સ્વરૂપ ॥૩૧॥
વરિટ સૂત્રાત્મા દેહ જાણો, અવ્યાકૃતમાં વ્યાપ્યા પ્રમાણો ।

ઉત્પત્તસિથિતિપિરલય જેહ, કરે સર્વે જગતનો તેહ ॥૩૨॥
એહ કહ્યું ઇશ્વરનું રૂપ, હવે કહું માયાનું સ્વરૂપ ।

જક્ત માંહકિહીએ જીવ જેહ, તેના ઉદ્ભવનું ક્ષેત્ર તેહ ॥૩૩॥
અનાદિતિમમય તે કહીએ, જડયદિત્મક એ લહીએ ।

કાર્ય કારણ રૂપ એ જાણો, ભગવાનની શક્તિપ્રમાણો ॥૩૪॥
ત્રણ ગુણાત્મક એ કહીએ, અજન્મા અજ્ઞાનરૂપ લહીએ ।

એવું માયાનું રૂપ સરે છે, હરઆશરતિ એને તરે છે ॥૩૫॥
હવે સુણો બ્રહ્મ નરુપણ, સત્ય જ્ઞાન અનંત પૂરણ ।

અખંડ ને અક્ષર એનું નામ, પુરુષોત્તમને રહેવાનું ધામ ॥૩૬॥
મૂર્તમિન અમૃત કહેવાય, શુદ્ધ નતિય વકિર વનિાય ।

માયા ઇશ્વર જીવ તત્ત્વ જેહ, તેનું પ્રકાશક જાણો તેહ ॥૩૭॥
વળી સર્વાધાર એહ બ્રહ્મ, જાણો વરણરિટ એહ મર્મ ।

હવે પરબ્રહ્મને કહીએ છીએ, જેનો કહેતાં તે પાર ન લઇએ ॥૩૮॥
નારાયણ વાસુદેવ કહેવાય, સ્વતંત્ર પ્રકાશક લેવાય ।

આનંદમય દવિયમૂર્ત, વષિણ કૃષ્ણને કહીએ અચ્યુત ॥૩૯॥
વળી કહીએ અવ્યય ભગવાન, અક્ષર માયા કાળ જે નદિન ।

તેમાં શક્તિએ અન્વય થયા, વળી મૂર્તમિન જુદા રહ્યા ॥૪૦॥
કાળ માયાના નયિતા જેહ, સર્વ કારણના કારણ તેહ ।

એહ પરમાત્મા પરબ્રહ્મ, મુમુક્ષુ જીવોને લેવો મર્મ ॥૪૧॥
એ છે સર્વને ઉપાસ્યા જેવા, સુણો વરણપિરબ્રહ્મ એવા ।

કર્યો ઉત્તર મે સુણ્યા પ્રમાણે, યથારથ તો સદ્ગુરુ જાણે ॥૪૨॥

તેતો દેખે હસ્તામલક વળી, દેખાડે છે મુમુક્ષુને મળી ।

એમ કર્યા ઉત્તર મુક્તાનંદ, સુણી વરણપિમ્યા છે આનંદ ॥૪૩॥
સાધુ સ્વભાવ ને સરલ ચત્તિ, જાણી હરબોલ્યા કરી પ્રીત ।

હે મુનકિર્યો ઉત્તર તમે, થયો યથારથ જાણ્યો અમે ॥૪૪॥
એ પ્રશ્ન મે પૂછ્યો છે બહુને, કહેતાં કઠણ થયા છે સહુને ।

તેની તમને લાગી નહવિાર, માટે તમે મોટા નરિધાર ॥૪૫॥
કરી મુનતિમારાં દરશન, મારા મનમાં થયો મગન ।

ત્યારે મુક્તાનંદ કહે મહારાજ, મે દઠિ છે બહુ તપીરાજ ॥૪૬॥
પણ તમ જેવા એક તમે, શું કહીએ મુખથી ઘણું અમે ।

પ્રશ્ન કરી સમજવો ઉત્તર, એવા પણ નોય ઝાઝા નર ॥૪૭॥
એમ કહેતાં સાંભળતાં ગાય, વાઘ્યું હેત રહ્યા સંત સાથ ।

નતિય પ્રશ્નના ઉત્તર થાય, સુણી સાધુને હર્ષ ન માય ॥૪૮॥
સંસ્કૃત ને પ્રાકૃત પ્રશ્ન જે, કરે ઉત્તર ન થાય બીજે ।

પછી ડાહ્યા શયિણા જે હતા, મનુષ્ય બુદ્ધતિમાં ન કરતા ॥૪૯॥
છે અકળ આપ ભગવન, એમ જાણી સર્વે સંતજન ।

થાય કૃષ્ણ કથા તથિં નતિય, સુણે નાથ પોતે દઠ ચત્તિ ॥૫૦॥
રાખ્યા નમિ તેમાં નવ ચુકે, કરે તપ તે પણ ન મુકે ।

દેખી દષ્ટશિરીહરની સંત, માને આતો મોટા છે અત્યંત ॥૫૧॥
ત્યારે સાધુ કહે ભગવાન, સ્થરિ દૃષ્ટકિરો કેનું ધ્યાન ।

ત્યારે બોલીયા વરણરિજ, સુણો મુક્તાનંદજી મહારાજ ॥૫૨॥
રાધાઆદિજિ સર્વેના સ્વામી, તે ઇષ્ટ મારા અંતરજામી ।

બ્રહ્મા વષ્ણુ શવિના જે દેવ, તેની કરું છું હું નતિય સેવ ॥૫૩॥
વારાહ આદિજિ અવતાર, તે સરવેના જે ધરનાર ।

એવા કૃષ્ણ પરબ્રહ્મ જાણો, મારે તેનું ધ્યાન પરમાણો ॥૫૪॥
વળી કરું હું સેવા પૂજન, નતિય સ્મરણ ને કીરતન ।

તે વનિ નથી જીવોને ગતિ, મારે પણ નથી બીજે મતિ ॥૫૫॥
એમ બોલીયા છે બહુનામી, છેતો પોતેજ શ્રીકૃષ્ણ સ્વામી ।

પણ બોલવાની એહ રીત, તેમ બોલે છે કરુણાનકિત ॥૫૬॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિંધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે પ્રશ્નોત્તર નામે
ઓગણયાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૩૯॥

પૂર્વછાયો- શુભમતિસિહુ સાંભળો, એમ બોલ્યા ભાવે ભગવંત ।

તે સુણી મુક્તાનંદજીએ, કહ્યું પોતાનું વરતંત ॥૧॥
અમે પણ શ્રીકૃષ્ણને, ભાવે ભજું છું ભગવાન ।

ગુરુની કૃપાએ કરી, વળી દેખું છું મૂર્તમિન ॥૨॥
તે ગુરુ રામાનંદજી, ઉદ્ધવનો અવતાર ।

મુમુક્ષુને આશરવા, યોગ્ય નશ્ચિએ નરિધાર ॥૩॥
તેની કૃપાએ કરી જન, દેખે ગોલોકાદકિ ધામ ।

મોરલીધર શ્રીકૃષ્ણ જે, તે દેખે સમાધચિ શ્યામ ॥૪॥
ચોપાઇ- એતો કહી મે બીજાની વાત, તમે તો દેખોછો સાક્ષાત ।

તેતો એમને વશ છે એહ, નથી એ વાતમાંહી સંદેહ ॥૫॥
વળી રામાનંદજીને શ્રીકૃષ્ણ, તેનાં પૃથક મ જાણજ્યો દરષણ ।

એતો જીવોના કલ્યાણ કાજ, પોતે સ્વયં કૃષ્ણ રહ્યા છે આજ ॥૬॥
ગુરુ ઉદ્ધવ વનિ નથી અન્ય, તે છે ભાગવતમાં વચન ।

ઇચ્છ્યા આલોક તજવા કાજે, ત્યારે વચિર્યું કૃષ્ણ મહારાજે ॥૭॥
મારું જ્ઞાન હું કેને આપીશ, જ્ઞાનાચાર્ય તે કેને સ્થાપીશ ।

જોતાં દીઠા ઉદ્ધવજી એક, આપ્યું છે જ્ઞાન કરી વવિક ॥૮॥
ઉદ્ધવ મારા આત્મા ગણું, નથી મુજથી ન્યુન એ અણું ।

એમ કહિઉદ્ધવને જ્ઞાન, આપી થયા છે અંતરધાન ॥૯॥
તે ઉદ્ધવ તે જ રામાનંદ, તેના અમે છીએ વરણહિંદ ।

કરીએ છીએ શ્રીકૃષ્ણ ભજન, એવાં સુણ્યાં વરણશિં વચન ॥૧૦॥
પછી સાંભળી આવી એ વાત, જે કહી હતી પોતાને તાત ।

જાણ્યા ઉદ્ધવ તે રામાનંદ, ક્યારે મળે ને પામું આનંદ ॥૧૧॥
મળે તો સેવાએ કરૂં પ્રશ્ન, તો મળે પ્રત્યક્ષ મને કૃષ્ણ ।

કહે મુક્તાનંદ પ્રત્યે હરિમને જાણજ્યો તમારો કરી ॥૧૨॥
જેજે હોય હેતનાં વચન, કહેજ્યો મને થઇ ને પ્રસન્ન ।

તેતે તમે કરજ્યો ઉપાય, જેણે સદ્ય સ્વામીને મળાય ॥૧૩॥
એમ કહી કહ્યું નજિવ્રતંત, તેને સાંભળી બોલીયા સંત ।

જાણ્યું છે બ્રાહ્મણમાં જનમ, કર્યાં છે અતતિપ વષિમ ॥૧૪॥
પછી સૌવે કહ્યું ધન્ય ધન્ય, તમને થાશે સ્વામીનાં દર્શન ।

હમણાં સ્વામી છે ભુજનગર, સુંદર મૂર્તિજિં મનોહર ॥૧૫॥
તે આવશે જ્યારે દેશ આણે, થાશે દર્શન સૌને તે ટાણે ।

હમણાં ન કરો જાવાનો ઘાટ, માનો વચન જુવો તમે વાટ ॥૧૬॥
એવાં સુણી સાધુનાં વચન, રહ્યા તથિાં સ્થરિ કરી મન ।

કરે સાધુની સેવા અપાર, નતિય પ્રત્યે કરી બહુ પ્યાર ॥૧૭॥
જોઇ સેવાવૃત્તિ અત્યંત, કરે હેત સહુ મળી સંત ।

પોતાને તો ભક્તિઅતરિજે, આપતકાળે ધર્મ ન તજે ॥૧૮॥
શીત ઉષ્ણ વરસાતનાં દુઃખ, સહે શરીરે પ્યાસ ને ભૂખ ।

તેને જોઇને સરવે જન, પામે વસ્મિય પોતાને મન ॥૧૯॥

એમ કરતાં ચૈત્રમાસ ગીયો, સંદેશો સ્વામીનો ન આવયો ।

ત્યારે થયા અતશિ ઉદાસ, ન થયું દરષણ મેલે નશિવાસ ॥૨૦॥

સર્વે સંતને કહે શશિ નામી, ક્યારે મળશે રામાનંદ સ્વામી ।

વતિયો વાચદો નાવ્યા દયાળ, મારાં ભાગ્ય કહણ આ કાળ ॥૨૧॥

એમ કહી ભરે નયણે નીર, દર્શન વનિ દલિ દલિગીર ।

એમ કરતાં વતિ દનિરાત, કરે વૈરાગ્ય ત્યાગની વાત ॥૨૨॥

સર્વે સંત કરેછે વચિાર, કેમ રહેશે આ જાગ્ય મોઝાર ।

આવા વૈરાગ્યવાન ન કોઇ, આવે લાજ એની દશા જોઇ ॥૨૩॥

જાય સ્નાન કરવાને જ્યારે, પાછું મંદરિ ન અવાય ત્યારે ।

વાટે કાંટા કાંકરા ને ઠેસ, ન દેખાય દૃષ્ટચિનમિષ ॥૨૪॥

ન રહે નજિદેહ સંભાળ, તોય બોલે દયાએ દયાળ ।

કહે મન જીવેશ્વર એને, દેખું છું હું માયા બ્રહ્મ તેને ॥૨૫॥

નથી કોઇ મુજથી અકળ, જાણું જેમ હથેળીનું જળ ।

જ્યાં જ્યાં જાય છે મન તમારું, તે પણ નથી અજાણ્યું અમારું ॥૨૬॥

એવી વાત કરે હરજિયારે, સર્વે સંત સત્ય કહે ત્યારે ।

રહે પોતાને સહજ સ્વભાવ, અતનિારી તણો તે અભાવ ॥૨૭॥

આવે નારી તણો ગંધ જ્યારે, રહે નહિપિટે અન્ન ત્યારે ।

અતદિરવ્ય ત્રયિ તન ત્યાગ, વળી અંગે અત્યંત વૈરાગ્ય ॥૨૮॥

વળી વળી કરે એમ વાતું, દરષણ સ્વામીનું કેમ નથી થાતું ।

જ્યારે મળશે સ્વામી રામાનંદ, ત્યારે મનમાં માનીશ આનંદ ॥૨૯॥

કહે મુક્તાનંદને ભગવાન, તમે કરોને સ્વામીનું ધ્યાન ।

તમારી વૃત્તમિં મેલી વૃત્તજોઈ સ્વામી શ્રીજીની મૂરતિ ॥૩૦॥

પછી સંતે ધર્યું જ્યારે ધ્યાન, તેને ભેળું જોયું ભગવાન ।

ત્યારે દીઠા રામાનંદ સ્વામી, થયા રાજી રહનિહખિામી ॥૩૧॥
દીઠા કંજ અરૂણવરણ પાય, રૂડી ઉરધ્વરેખા છે તેમાંય ।

જમણા અંગોઠાને નખે રેખ, તેતો શોભે છે વળી વશિખ ॥૩૨॥
કરભ સરખી શોભા ઉરતણી, વળી નાભી ગંભીર છે ઘણી ।

મૂરતપિષ્ટ છે મહારાજ કેરી, વળી શ્વેત ઘોતી દીઠી પહેરી ॥૩૩॥
ગૌરવાન છે મૂરતસિારી, મોટી ફાંદે શોભે સુખકારી ।

પડે વળ ત્રણ ત્યાં વશિાળ, ઉર ઓપે છે તરુતમાલ ॥૩૪॥
તથિાં શોભે સુંદર રોમરાજી, કંઠે કમળમાળા રહી વરિજી ।

ભુજ ગજસુંઢસમ શોભે, ઓપે અરુણ પંકજ પોયા ઉભે ॥૩૫॥
જેમ કંજની શોભે કળથિો, તેમ શોભે છે હાથઆંગળીયો ।

થડે જાડી ઉપર પાતળી, એવી દીઠી મે દશે આંગળી ॥૩૬॥
નખ આવલી શોભે છે ઘણી, જાણ્યું હાર બણી મણતિણી ।

કંઠ કંબુસમાન છે એવું, મુખ શોભે પૂરણ શશજિવું ॥૩૭॥
તથિાં દીઠા અધર પ્રવાળ, દંત દાડ્યમકળરિસાળ ।

સઈ કહું તે શોભા મુખની, શોભે નાસકિો ચંચુ શુકની ॥૩૮॥
નયણાં કમળદળ વશિાળ, ભર્યાં કરુણારસે રસાળ ।

અતભિરકુટભિાલ વરિજે, ત્યાં ઉરધ્વપુંડર તલિક રાજે ॥૩૯॥
રહ્યા છોટાછોટા શ્રવણ શોભી, દીઠી શશિપર શખિા ઉભી ।

માથે ઓઢી છે ઘોળી પછેડી, કરુણારસ રહ્યા છે રેડી ॥૪૦॥
કૃપાએ જોઈ રહ્યા છે સામું, પુરે છે નજિજનની હામું ।

હસતાં ખાડા પડે છે બે ગાલે, વળી ચાલે છે સુંદર ચાલે ॥૪૧॥
ચરણે ચાલતાં ચમકે ચાખડી, હાથે છે નીલા રંગની છડી ।

એવી મૂરતદીઠી મનોહર, શોભાસાગર સુખ સુંદર ॥૪૨॥

ત્યારે સંત કહે સત્ય વાત, એતો સ્વામી શ્રીજી છે સાક્ષાત ।

તમે આપો છો જે જે એઘાણ, તેમજ છે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ ॥૪૩॥

જેવું છે રામાનંદજીનું રૂપ, તેવું તમેજ કહ્યું સ્વરૂપ ।

તમે દીઠી છે જેવી મૂરતિમાં ફેર નથી એક રતિ ॥૪૪॥

યથારથ મૂરતિ છે જેવી, તમે પણ દઠી પ્રભુ તેવી ।

ત્યારે બોલ્યા હરચિમ વળી, તમે સુણો સંત સહુ મળી ॥૪૫॥

સ્વામી રામાનંદજીનું પંડ, તેને દેખું છું ધ્યાને અખંડ ।

પણ મળશે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ, ત્યારે ટળશે અંતરે તાણ ॥૪૬॥

એમ કહી થાય દલિગીર, વળી ભરે નયણમાં નીર ।

એમ ચરતિર કરે અવનિશી, જોઈ સંત રહે છે વમિશી ॥૪૭॥

કહે આ છે કોઈક સમર્થ, એતો આવ્યા છે આપણે અર્થ ।

એને કરવું રહ્યું નથી લેશ, આપે છે આપણને ઉપદેશ ॥૪૮॥

આપણે કરીએ છીએ ધ્યાન, ત્યારે રહે છે મન તન ભાન ।

વળી જ્યાં ત્યાં મન દલિ દોટું, જઈ ગરહે છે પદાર્થ ખોટું ॥૪૯॥

તે એ જાણે છે મનની ઘાત, નથી એથી અજાણી કોઈ વાત ।

તમે જાઓને સહુ વચિરી, આવા કોઈ દીઠા તન ધારી ॥૫૦॥

બ્રહ્માસૃષ્ટિમાં ન જડે ગોતે, આતો પૂરણબ્રહ્મ છે પોતે ।

સમઝી સંત રહે પરસન, હરે ફરે કરે દરશન ॥૫૧॥

એમ કરતાં વતિયા નવ માસ, ત્યારે અતશિ થયા ઉદાસ ।

અહો આપણે આ શું જો થયું, કહો કેમ ન ફાટ્યું આ હૈયું ॥૫૨॥

જળ કાદવ જાજવી જાતિ પ્રતિમ વચિગે ફાટે છે છાતિ

જળ મીનની પ્રીત પ્રમાણ, પચિ વચિગે પરહરે પ્રાણ ॥૫૩॥

કુંજસિત વીતે ષટ્ માસ, તજે તન થઈને નરિશ ।

આતો વીતગિયા નવ માસ, એમ કહીને થયા ઉદાસ ॥૫૪॥

કહે મુક્તાનંદને મહારાજ, આપો આજ્ઞા જાઉં દર્શન કાજ ।

તમે કર્યોતો વાયદો જેહ, વચિરોને વીતગિયો તેહ ॥૫૫॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે પ્રશ્નોત્તર નામે
ચાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૦॥

પૂર્વછાયો- આણી ઉદાસી અંતરે, એમ બોલ્યા વરણરિટ ।

તે સુણી મુક્તાનંદજી, અતકિરે છે ઉચાટ ॥૧॥

આવા ત્યાગી તપસ્વી, નરિમોહી વૈરાગ્યવાન ।

નસિપૂહપણું જોઈ જાણે, રખે જાતા રહે નદિન ॥૨॥

કાંઈક ઉપાય કરું, જેણે રહે વરણઈંદ ।

પછી મીઠી વાણીએ, બોલ્યા તે મુક્તાનંદ ॥૩॥

વૈશાખસુદીનો વાયદો, તે નહપિડે ખોટો નાથ ।

તથિાં લગી તમે રહો, કહું કરગરી જોડી હાથ ॥૪॥

ચોપાઇ- તમને કહીએ છીએ અમે એહ, તેતો જોઈને તમારું દેહ ।

તપે કરી તન છે દુબળું, નહી પોચાય શહેર છે વેગળું ॥૫॥

ખારા સમુદ્રની છે ખાડી, તેતો ભુજ જાતાં આવે આડી ।

નથી સધિજિવા પગવાટ, અમે કહીએ છીએ તેહ માટ ॥૬॥

હમણાં રહો જાળવીને પળ, હું મેલું છું લખીને કાગળ ।

તેનો વળતો ઉત્તર આવે, કરવું સહુને જેમ સ્વામી કાવે ॥૭॥

તેની આજ્ઞા વનિા નવ જાવું, અમને તો જણાય છે આવું ।

ત્યારે બોલ્યા હરતિેહ પળ, સારુ લખો સ્વામીને કાગળ ॥૮॥

પછી મુક્તાનંદજી મહારાજ, બેઠા કાગળ લખવા કાજ ।

સ્વસ્તશિરીભુજનગરમાંઈ, સ્વામી રામાનંદ સુખદાઈ ॥૯॥
 દીનબંધુ પતતિપાવન, ભક્તજનને મનભાવન ।

પુણ્ય પવત્તિ પ્રૌઢ પ્રતાપ, શરણાગતના શમાવો તાપ ॥૧૦॥
 કૃપાનધિક્કિરુણાના ધામ, પતતિપાવન પૂરણકામ ।

દયાસંધિ દલિના દયાળ, નજિજનતણા પ્રતપિાળ ॥૧૧॥
 અનાથના નાથ અધમોદ્ધાર, તમને કરૂં છું નમસ્કાર ।

કલ્યાણકારી જે અનેક ગુણ, તેણે કરી તમે છો પૂરણ ॥૧૨॥
 સદ્ધિ સદ્ધિઓ સર્વે કહેવાય, તેતો સેવે છે તમારા પાય ।

શુદ્ધ ભક્ત જે લાખો કરોડી, તે તમને નમે કર જોડી ॥૧૩॥
 આપ ઈચ્છાએ મનુષ્યાકૃતિતમે ધરી પ્રભુ અમવતી

એવા તમે જન સુખકારી, પ્રભુ વાંચજ્યો વનિતમિારી ॥૧૪॥
 અત્તર લોજથી લખ્યો કાગળ, તમ કૃપાએ સુખી સકળ ।

તમારા સુખના સમાચાર, લખજ્યો મારા પ્રાણઆધાર ॥૧૫॥
 બીજાં લખવા કારણ જેહ, સ્વામી સાંભળજ્યો તમે તેહ ।

કોશળ દેશથી આવ્યા છે મુનિકિહું વાત હવે હું તેહની ॥૧૬॥
 દેહમાંહજિટલી છે નાડી, દેખાય છે તે સર્વે ઉઘાડી ।

ત્યાગ વૈરાગ્ય તને છે અત્તિજાણું આપે તપની મૂરતી ॥૧૭॥
 નીલકંઠ નામે નદિાન છે, શવિ જેવા વૈરાગ્યવાન છે ।

મેઘજેવા સહુના સુખધામ, દેખી દર્પ હરે કોટી કામ ॥૧૮॥
 વરણવિશ દૃષ્ટઅનમિષ, બ્રહ્મસ્થતિમિાં રહે છે હમેશ ।

ઉદારમતચિયપળતા, પાસળે કાંઈ નથી રાખતા ॥૧૯॥
 કશિર અવસ્થાને ઉતરી, આવ્યા અત્તર તીરથમાં ફરી ।

સુંદર મુખ ને માથા ઉપર, કેશ નાના ભુરા છે સુંદર ॥૨૦॥

બોલે છે સ્પષ્ટ વાણી મુખ, નારી ગંધથી પામે છે દુઃખ ।

માન મત્સર નથી ધારતા, પ્રભુ વનિ નથી સંભારતા ॥૨૧॥

જીરણ વલ્કલ ને મૃગછાળા, હાથમાંહણિ તુલસી માળા ।

સરલ કર્યામાં સદા રહે છે, મુનિના ધર્મને શખિવે છે ॥૨૨॥

રાખે છે ગુરુભાવ અમમાં, વૃત્તલિાગી રહી છે તમમાં ।

રસરહતિ જમે છે અન્ન, તેહ પણ બીજે ત્રજિ દન ॥૨૩॥

ક્યારેક ફળ કુલ નદિાન, ક્યારે કરે વારવિાયુ પાન ।

ક્યારે અજાય્યું અન્ન આવ્યું લીએ, ક્યારે મળ્યું પણ મુકી દીએ ॥૨૪॥

ક્યારેક મરયાં મીઠીઆવળ્ય, જમે એ જ એકલું કેવળ ।

ખારું ખાટું તીખું તમતમું, રસ નરિસ બરોબર સમું ॥૨૫॥

ટંક ટાણાની ટેવજ નથી, અતનિસિપૂહ રહે છે દેહથી ।

જે જે કર્યાઓ કરે છે એહ, તનધારીએ ન થાય તેહ ॥૨૬॥

ગ્રીષ્મ પ્રાવૃટ ને શરદઋતુ, હેમંત શીત ને વળી વસંતુ ।

છીયે ઋતુમાં વસવું વને, વહાલું લાગે છે પોતાને મને ॥૨૭॥

મેડી મોલ આવાસમાં રહેવું, તે જાણે છે કારાગૃહ જેવું ।

ઉનાળે તો તાપે છે અગનિયોમાસે સહે ધારા મેઘની ॥૨૮॥

શ્યાળે બેસે છે જળમાંઈ, તેણે તન ગયું છે સુકાઈ ।

કથિાં બાળપણાની રમત, કથિાં પામવો સદ્ધિોનો મત ॥૨૯॥

બાળપણે સદ્ધિદશા જોઈ, અમે સંશય કરું સહુ કોઈ ।

એના તપના તેજને માંઈ, અમારું તપ ગયું ઢંકાઈ ॥૩૦॥

જેમ દનિકર આગળ દવિો, એ પાસે ત્યાગ અમારો એવો ।

એની વાત તો એ પ્રમાણે છે, સર્વ યોગકળાને જાણે છે ॥૩૧॥

તોય શષિય થઈને રહયા છે, જેની અતઅિપાર કર્યા છે ।

કેણે થાતો નથી નરિધાર, જાણું પામ્યા છે શાસ્ત્રનો પાર ॥૩૨॥
પુછે છે પ્રશ્ન અલપ કાંઈ, તેમાં પંડતિ રહે છે મુંઝાઈ ।

સભામાંહવાિદ પ્રતવાિદે, બોલે છે પોતે શાસ્ત્ર મર્યાદે ॥૩૩॥
ત્યારે પંડતિના તરક સર્વ, થાય બંધ ને ન રહે ગર્વ ।

પુછે પ્રશ્ન કોઈ પોતા પાસ, ત્યારે બહુ રીત્યે કરે સમાસ ॥૩૪॥
ત્યારે સંશય કરે એમ મન, આ શું આવ્યા પોતે ભગવન ।

બેસું ધ્યાને જ્યાં જ્યાં મન જાય, તેને દેખે છે સાક્ષિનિ ન્યાય ॥૩૫॥
દુરજિન વચનનાં બાણ, સહેવા પોતે વજ્ર પ્રમાણ ।

એવા ક્ષમાવંત મહામત્પિરદુઃખે પીડાય છે અતી ॥૩૬॥
કોમળતા કહી નથી જાત્પિપમા પણ નથી દેવાતી

સર્ષપ કુલ માખણ ને કંજ, જાણું પામ્યા કોમળતા રંજ ॥૩૭॥
સર્વ સાધુતા જે જે કહેવાય, તેતો રહી છે જાણું એહ માંય ।

તમ વનિ એવા ગુણ બીજે, નથી સાંભળ્યા સાયું કહીજે ॥૩૮॥
એનાં ચરત્તિર જોઈને અમે, જાણું દૃઢતા જોવા આવ્યા તમે ।

વળી તમારાં દર્શન કાજ, અતઆતુર રહે છે મહારાજ ॥૩૯॥
તેને રોકીને રાખ્યા છે આંઈ, કહો તો આવે તમ પાસે ત્યાંઈ ।

યાંની વાત મે લખી જણાવી, રાજી હો તેમ મુકજ્યો કહાવી ॥૪૦॥
લખ્યું છે મારી બુદ્ધપિરમાણ, સર્વે જાણી લેજ્યો સુજાણ ।

ઓછું અધકિ જે લખાણું હોય, કરજ્યો ક્ષમા અપરાધ સોય ॥૪૧॥
દયા કરીને વાંચજ્યો પત્ર, ઘટે તેમ લખાવજ્યો ઉત્ર ।

તેની જોઈ રહ્યા છીએ વાટ, આવ્યે ઉત્તર ટળશે ઉચાટ ॥૪૨॥
વારે વારે વનિતમિહારાજ, કરું છું હું આ વરણકિાજ ।

હશે તમને ગમતું તે થાશે, બીજા ડાહ્યાનું ડહાપણ જાશે ॥૪૩॥

થોડે લખ્યે બહુ માનજ્યો નાથ, રાખજ્યો દયા પ્રભુ મુજમાથ ।

એવો પત્ર લખ્યો મુક્તાનંદે, વાંચ્યો સાંભળ્યો સહુ મુનવિદે ॥૪૪॥

કહે મુનધિન્ય છો મહારાજ, અતરૂંડો પત્ર લખ્યો આજ ।

વાંચી આવશે વહેલા દયાળ, પ્રભુ લેશે આપણી સંભાળ ॥૪૫॥

પછી બોલ્યા એમ મુક્તાનંદ, સુણો નીલકંઠ મુનહિંદ ।

લખ્યો સ્વામી પ્રત્યે પત્ર અમે, કાંઈક લખોને કહું છું તમે ॥૪૬॥

સુણી મુક્તાનંદનાં વચન, વચિાર્યું છે વરણાચિ મન ।

હું શું લખી જણાવું સ્વામીને, કહ્યું ન ઘટે અંતર્યામીને ॥૪૭॥

જાણે મનની વારતા તેને, સર્વે લોક હસ્તામળ જેને ।

એથી અજાણ્યું નથી લગાર, જાણે સર્વે અંતરમાંહબિાર ॥૪૮॥

એ આગે કરવી ચતુરાઈ, તે વચિારી લેવું મનમાંઈ ।

અમારે તો નથી એવો ઘાટ, લખું તમે કહો છો તેહમાટ ॥૪૯॥

એમ કહીને બેઠા એકાંત્ય, લખવા કાગળ કરી છે ખાંત્ય ।

કાજુ કાગળ લીધો છે કર, માંડી પાટી ગોઠણ ઉપર ॥૫૦॥

જમણા કરમાં કલમ લીધી, લખવા પત્રહિની ઇચ્છા કીધી ।

પ્રથમ કરી મને વચિાર, માંડ્યા લખવા શુભ સમાચાર ॥૫૧॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પત્ર

લખ્યો એનામે એકતાલીશમું પ્રકરણમ્ ॥૪૧॥

પૂર્વછાયો- સ્વસ્તશિરીભુજનગરમાં, રહ્યા રાજઅધરિજ ।

સર્વે શુભ શોભા ત્યાં રહે, જીયાં આપ બરિજો મહારાજ ॥૧॥

સર્વે સદ્ગુણ મણતિણી, ધરી રહ્યા તમે માળ ।

ભક્તજનના મંડળમાં, બહુ શોભોછો દયાળ ॥૨॥

જે જન આવે આશરે, તેને આપો છો અભયદાન ।

કૃષ્ણભક્તપિરગટ કરી, આ સમે તમે ભગવાન ॥૩॥

સર્વે ગુરુના ગુરુ તમે, આપે ઉદ્ધવ છો તમે આજ ।

એવા સ્વામી રામાનંદજી, જયકારી પ્રવરતો મહારાજ ॥૪॥

ચોપાઇ- તમે સાક્ષાતકાર ઉદ્ધવ, પ્રકટયા જીવ તારવાને ભવ ।

ધર્મરક્ષા કરવાને કાજ, તમે જન્મ લીધો છે મહારાજ ॥૫॥

અવધપુરી અજયવપિર, લીધો જન્મ સુમતઉદર ।

એવા ઉદ્ધવ તમે રામાનંદ, જજિઆસુ જીવના સુખકંદ ॥૬॥

તેને પૃથ્વી સ્પર્શનિમસ્કાર, કરૂં છું હું હજારો હજાર ।

એમ કરી લખું છું વનિત્તિમે સાંભળજ્યો મહામતિ ॥૭॥

નીલકંઠ વરણી મારું નામ, તમ શરણ વનિ નથી ઠામ ।

એવો હું આવ્યો શરણ તમારી, સ્વામી સહાય કરજ્યો અમારી ॥૮॥

કોશળદેશમાં મેલી સંબંધી, કૃષ્ણ મળવા વનવાટ લીધી ।

પછી ફર્યો હું સર્વે તીરથે, કૃષ્ણ પ્રગટ મળે એહ અર્થે ॥૯॥

એમ કરતાં આવ્યો લોજ આંધ, રહ્યો છું તમારા સંત માંધ ।

કૃષ્ણ પ્રત્યક્ષ મળવા કાજ, કરૂં આગ્રહ તે કહું મહારાજ ॥૧૦॥

તપ કરૂં છું કઠણ તને, નથી મોળો હું પડતો મને ।

ચારે માસ ચોમાસાના જેહ, કરૂં ધારણા પારણા હું તેહ ॥૧૧॥

વર્ષો વરસ કાર્તિકિ માસ, કરૂં છું સામટા ઉપવાસ ।

વળી એ માસમાં કોઇ સમે, કરૂં કૃચ્છરવ્રતને તે અમે ॥૧૨॥

ત્યાર પછી માઘ માસમાંય, કરૂં પારક કૃચ્છર કહેવાય ।

યાંદરાયણ એકાદશી લઇ, સર્વે વ્રત કરૂં છું હું સહ ॥૧૩॥

કૃષ્ણ પ્રસન્ન કરવાને કાજ, એનું દુઃખ નથી મને મહારાજ ।

પંચ વષિયથી મન ઉતારી, કરૂં છું તપ કઠણ ભારી ॥૧૪॥
તેણે કરીને શરીરમાંઠ, લોહમાંસ ગયું છે સુકાઈ ।

પ્રાણ રહ્યા તણી એક રીત, નથી રાખી મે ચંતિવ્યું ચતિ ॥૧૫॥
કૃષ્ણદરશન આશા સુધાવેલ, તેણે જાણો આ પ્રાણ રાખેલ ।

નહતી અન્ન વનિ મારો દેહ, વળી ચાલે એવા પ્રાણ જેહ ॥૧૬॥
તેને રહેવા બીજું આલંબન, નથી બહુ મે વચિર્યું મન ।

કળયિગે અન્નસમા પ્રાણ, સર્વે જાણે છે જાણ અજાણ ॥૧૭॥
માટે મારા પ્રાણ નથી એવા, સહુ જાણે છે સતયુગ જેવા ।

વળી અષ્ટાંગ યોગથી ઘણું, ઉપન્યું છે જે ઐશ્વર્યપણું ॥૧૮॥
તેણે કરી દેહ કરચિ જેહ, વળી તપ ઉપવાસ તેહ ।

નથી પડતા તે કઠણ કાંઈ, તે તો પ્રભુ તમારી કૃપાઈ ॥૧૯॥
એવો કૃષ્ણભક્ત મને જાણી, મળજ્યો મારે માથે મહેર આણી ।

મારે માત તાત બંધુ લૈયે, સુહૃદ સ્વામી ગુરુ કૃષ્ણ કૈયે ॥૨૦॥
તેહ કૃષ્ણવષિ છે સ્નેહ, બંધાણા છે મન પ્રાણ દેહ ।

તે વનિ બીજે પ્રીત બંધાણી, તે તો શ્રીકૃષ્ણના ભક્ત જાણી ॥૨૧॥
તે વનિ પંચ વષિય દેનાર, વા હોય સંબંધી નરનાર ।

તેને નોય જો કૃષ્ણમાં પ્રીત્ય, તો તજું તેને વૈરની રીત્ય ॥૨૨॥
તેમાં કાઢશો દોષ જો તમે, તથિં કહીએ છીએ સ્વામી અમે ।

આગે ત્યાગ્યું એમ મોટે મોટે, તેને આવી નહી કાંઈ ખોટે ॥૨૩॥
જુવો વભિષણે તજ્યો ભરાત, તેમ તજી ભરતજીએ માત ।

તજી વદિરે કુળની વધિ, ઋષપિત્નીએ તજ્યાં સંબંધી ॥૨૪॥
ગોપીએ તજ્યો પતની સંગ, તજ્યો પુત્ર વેન રાજા અંગ ।

તજ્યો પ્રહલાદે પતિને વળી, તેમ ગુરુ તજ્યો રાજા બળી ॥૨૫॥

તેની અપકીર્તનિવ થઇ, સામું કીર્તશિાસ્ત્રમાંહી કઇ ।

માટે એ રીત્ય અનાદખિરી, કૃષ્ણ વમિખ મેલ્યાં પ્રહરી ॥૨૬॥

માટે કૃષ્ણભક્ત મને વહાલા, બીજા સર્વે લાગ્યા છે નમાલા ।

જેને તમારા જનશું નેહ, તેજ પામ્યા છે મનુષ્યદેહ ॥૨૭॥

બીજા જીવ છે પશુ સમાન, જેને વધિયસંબંધછે જ્ઞાન ।

તેમાં ને પશુમાં ફેર નથી, એમ વચિારું છું હું મનથી ॥૨૮॥

મનુષ્યદેહને ઇચ્છે છે દેવ, જે પામી ન કરી હરસિવ ।

તે તો પશુ પુછશગિહીણ, મર હોય ગુણી પરવીણ ॥૨૯॥

ફળ કીર્તરૂડા ગુણ રૂપ, હોય ઐશ્વર્યે કરી અનુપ ।

તેતો જક્તમાં શોભે છે ઘણું, જેમ શોભે ફળ ઇંદ્રામણું ॥૩૦॥

સર્વે ગુણ તો શોભે છે ત્યારે, કૃષ્ણભક્તકિરે જન જ્યારે ।

કૃષ્ણભક્તહીણ ગુણ હોય, વણ લુણે વ્યંજન સમ સોય ॥૩૧॥

ભક્તહીણ બ્રહ્મલોક જાય, તોપણ કાળ થકી ન મુકાય ।

ભગવાનનું અંતરમાં સુખ, નથી પામતા હરવિમિખ ॥૩૨॥

માટે કૃષ્ણની ભક્તછે મોટી, જેથી સુખી થયા કોટકોટા

શવિ બ્રહ્મા ઇંદ્ર શુકાદેલી, કરે છે ભક્તમિાનને મેલી ॥૩૩॥

જેમ કરે છે બીજા સહુ જીવ, તેમ કરે છે બ્રહ્મા ને શવિ ।

રાધાઆદશિક્તચ્ચિ અપાર, કરે સેવા દાસી જેમ દ્વાર ॥૩૪॥

અલ્પ જીવ કૃષ્ણભક્તકિરે, તો તે કાળ કર્મ ભયથી તરે ।

બ્રહ્મા હોય જો ભક્તચ્ચિ હીણો, તો તે પણ છે કાળ ચવણિ ॥૩૫॥

એવું માહાત્મ્ય શ્રીકૃષ્ણાતણું, સુણયું શાસ્ત્ર સાધુથી મે ઘણું ।

માટે મેલી આળસ હું અંગે, કરું છું ઉગ્ર તપ ઉમંગે ॥૩૬॥

તેતો કૃષ્ણ પ્રસન્ન થવા માટ, મળે પ્રત્યક્ષ એ મને ઘાટ ।

પામશે યતિત નરિંત્ય ત્યારે, મળશે કૃષ્ણ પ્રકટ જ્યારે ॥૩૭॥
માટે સંત વચને બંધાઇ, રહ્યો છું તમારા સાધુમાંહી ।

વળી જોઉં છું તમારી વાટ, અતવિરિહમાં કરૂં છું ઉચાટ ॥૩૮॥
કૃષ્ણકીર્તવિનિ પદગાન, શબ્દ લાગે ત્રશ્નિળ સમાન ।

નારી રૂપાળી લાગે છે એવી, જાણું ભૂખી રાક્ષસણી જેવી ॥૩૯॥
વળી સુગંધી પુષ્પની માળ, તેતો લાગે છે કંઠમાં વ્યાળ ।

ચંદન કેસર ને કુંકુમ, તે લેપન લાગે પંકસમ ॥૪૦॥
કૃષ્ણ વષિ રહ્યું મારું મન, રહેવું પ્રાસાદે લાગે છે વન ।

ઝીણાં ઘાટાં અંબર છે જેહ, થયાં સરપસમ મને તેહ ॥૪૧॥
નાના પ્રકારનાં જે ભોજન, તે લાગે છે ઝેર જેવાં અન્ન ।

વળી જે જે વસ્તુ સુખકારી, તે સર્વે મને થઇ છે ખારી ॥૪૨॥
કૃષ્ણ દર્શન વનિ છું ઘેલો, સ્વામી મેલજો સંદેશો વહેલો ।

તમારું દર્શન જ્યારે થાશે, ત્યારે સર્વે દુઃખ મારાં જાશે ॥૪૩॥
માટે કૃપા કરી દર્શન દેજ્યો, વરિહાબ્ધમિં બુડ્યાં બાંચે ગરેજ્યો ।

જેમ વરતે છે પોતાને મન, એવાં લખ્યાં વરણિં વચન ॥૪૪॥
જેવું છે પોતાનું વરતંત, તેતો લખતાં ન આવે અંત ।

લખ્યું સંક્ષેપે સાર એટલું, ન લખાય જેમ છે તેટલું ॥૪૫॥
એ છે મુમુક્ષુને ઉપદેશ, કહ્યો કૃષ્ણ ભક્તનો રહસ્ય ।

પણ કૃષ્ણ બીજા નથી કોઇ, સમજો શ્રીપુરુષોત્તમ સોઇ ॥૪૬॥
એમ પત્રી લખી પુરી કીધી, લઇ મુક્તાનંદજીને દીધી ।

પછી મુક્તાનંદે પત્ર લીધો, પોતાના પત્ર ભેળો તે કીધો ॥૪૭॥
બડી બેઉ લખ્યું સરનામ, પછી તેડ્યા ભટ મયારામ ।

કહ્યું આ કાગળ ઉતાવળ્યે, પહોચાડો શ્રીસ્વામીની પાસળ્યે ॥૪૮॥

કહેજ્યો મુખે સર્વે સમાચાર, આવે વહેલા તે કરજ્યો વચાર ।

પછી મયારામ લાગી પાય, ચાલ્યા ભુજનગરને રાય ॥૪૯॥

સપ્ત દનિ પહોચ્યા ભુજ શહેર, સ્વામી હતા ગંગારામ ઘેર ।

નરિખી વપિર પામ્યો છે આનંદ, કેવા શોભે છે તે સુખકંદ ॥૫૦॥

નેણાં કમળદળસમ દોચ, પૂરણ શશીસમ મુખ સોચ ।

ગૌર શરીર અજાન કર, સુંદર શ્વેત પહેર્યાં છે વસ્તર ॥૫૧॥

વાંકી ભરકુટી મંદમંદહાસ, પ્રસન્નવદને કરે છે વલિાસ ।

કમળ સરીખાં છે ચરણ દોચ, ભક્ત રહ્યા છે તે સામું જોચ ॥૫૨॥

આપે છે નજિજનને આનંદ, સુખદાયી સ્વામી રામાનંદ ।

એવા નરિખી મયારામે નાથ, આપ્યા પત્ર બે સ્વામીને હાથ ॥૫૩॥

ઇતિ શૈરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે નીલકંઠવરણચિ પત્ર
લાખ્યો એ નામે બેતાલીશમું પ્રકરણમ્ ॥૪૨॥

પૂર્વછાયો- રાજી થઇ રામાનંદજીએ, લીધા પત્ર તે બેઉ હાથ ।

વરણી આવ્યાની વાત વાંચી, રાજી થયા આપે નાથ ॥૧॥

પોતા વષિ અતભિાવ છે, તપે કરી કૃશ છે શરીર ।

એવાં વચન વચિારીને, આવ્યાં પોતાને નયણે નીર ॥૨॥

ગદ્ગદ્ કંઠે ગરિ થઇ, ધીરા રહીને વાંચ્યા કાગળ ।

પછી તેહની વારતા, કહી હરજિનને આગળ ॥૩॥

સુંદર આદસિતસંગી, સુણવા આવ્યા સહ કોચ ।

નીલકંઠજીના ગુણને, કહેતાં સુણતાં તૃપ્ત ન હોચ ॥૪॥

ચોપાઇ- ધન્ય ધન્ય એ વરણરિટ, આવ્યે ટળ્યો સરવે ઉચાટ ।

કહી વરણની મોટપ્ય બહુ, સુણી સતસંગીએ તે સહ ॥૫॥

પછી પત્રનો પ્રતઊત્તર, લખે છે પોતે અતસિંદર ।

બ્રહ્મચારીની પ્રશંસા કરી, રૂડો ઉત્તર લખે છે હરિ।૬।।

શ્રી લોજપુરમાં રહ્યા સંત, તે મુજને વહાલા છો અત્યંત ।

તીર્થવાસની કરો છો ટેલ, તેમાં પળ નથી પામતા વેલ ॥૭।।

માંદા સાધુની કરવી સેવ, વળી તકેશું રાખવી ટેવ ।

તે તો કોઇથી બની ન આવે, તેહ તમે જ કરો છો ભાવે ॥૮।।

દુઃખીને તમે દ્યો છો આનંદ, એવા પરમાર્થી મુનઊંદ ।

વળી અષ્ટભાતે ત્રયિ ત્યાગી, એવા સંત તમે બડભાગી ॥૯।।

માટે તમારા બ્રહ્મચર્યમાં, કહું વળિ પડશો માં કાંઈ ।

મારી આશ્ચિથી મુનજિન, નહિઆવે બ્રહ્મચર્યે વધિન ॥૧૦।।

તે બ્રહ્મચર્ય છે બ્રહ્મસ્વરૂપ, કહ્યું સનત્સુજાતીયે અનૂપ ।

શ્રી ભુજથી લખતિગ અમે, કરજ્યો આશ્ચિ ગ્રહણ તમે ॥૧૧।।

શ્રીકૃષ્ણ અનુગ્રહ પ્રતાપે, છીએ સુખી સંતો અમે આપે ।

પત્ર પોતા છે તમારા બેઉ, ભટ્ટ મયારામ લાવ્યા તેઉ ॥૧૨।।

વાંચી જાણ્યો સર્વે અભિપ્રાય, જે જે લખ્યું છે કાગળમાંય ।

તમ પાસે આવ્યા બ્રહ્મચાર, તે પણ જાણ્યા છે સમાચાર ॥૧૩।।

જે જે રીત લખી એની તમે, તેની વાત કહીએ છીએ અમે ।

એની ફરિયા જે જે તમે કહી, તેતો એકે મનુષ્યની નહિ।૧૪।।

માટે સાધારણ પુરુષ એહ, તમે જાણશો માં મુનતિહ ।

નરિનનમુક્ત એ છે નરિધાર, શ્વેતદ્વીપ ધામના રહેનાર ॥૧૫।।

કાંતો બદરકિશ્નરમના મુક્ત, આવ્યા છે તપને ત્યાગે યુક્ત ।

ઇશ્વર ઇચ્છાએ આવ્યા છે આંઈ, બીજી વાત જાણશોમાં કાંઈ ॥૧૬।।

એ જે આવ્યા છે તમારે પાસ, તેનો અમે કર્યો છે તપાસ ।

માટે એને ગમે તેવી રીત્તે, કરજ્યો સેવા સહુ મળી પૂરીત્તે ॥૧૭॥
એની પાસેથી યોગની કળા, તમે શખિજ્યો મુનસિઘળા ।

નેતઘોતઢિ નૌલકિજરી, બસતઢિ પ્રકારની ખરી ॥૧૮॥
તેણે શરીરની શુદ્ધિયાય, તમે શખિજ્યો સહુ મુનરિય ।

પછી અનુક્રમે કરી એહ, શખિજ્યો અષ્ટાંગયોગ તેહ ॥૧૯॥
યમ નયિમ આસન કહીએ, પ્રાણાયામ પ્રત્યાહાર લહીએ ।

ધારણા ધ્યાન ને જે સમાધિએ કહે તેમ લેજ્યો શખિ સાધી ॥૨૦॥
અષ્ટાંગયોગ અભ્યાસ વનિ, ઉઠે અંતરે ઘાટ નવીના ।

શુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય નવ પળે, માટે જરૂર કરવું સઘળે ॥૨૧॥
એમ કરશો ત્યારે ઇંદ્રચિજીત, કહેવાશો તમે સંત પુનતિ ।

કામરૂપ શત્રુતો જીતાય, જો સ્ત્રીસંગનો ત્યાગ થાય ॥૨૨॥
બ્રહ્મચર્ય રાખવા જે ઇચ્છે, ન જુવે નારી ભલી ભૂંડી છે ।

સ્ત્રીની કથા કેદયિ ન સુણે, ન કહે તેના અવગુણ ગુણે ॥૨૩॥
સ્ત્રીને રમવાનાં જે જે સ્થળ, ન જાવું ત્યાગીને ત્યાં કોઇ પળ ।

અતનિાની હોય જો યોષતિ, જાણી જોવી નહદિઇ ચત્તિ ॥૨૪॥
ચત્તિપ્રતમિાની જે સુંદરી, ન અડવું ન જોવું દરગ ભરી ।

નારી ચત્તિરની પણ ન કરવી, એના મર્મની વાત પ્રહરવી ॥૨૫॥
એની વાત કહેવી નહકોંઇ, ભેળું ચાલવું નહવાટમાંઇ ।

સંકેતે પણ ભાષણ ન કરવું, નારી સ્પર્શેલ પટ પ્રહરવું ॥૨૬॥
નારી વધિનો સંકલ્પ ત્યાગી, રહેવું પ્રભુપદે અનુરાગી ।

કૃષ્ણભક્ત ત્યાગી પ્રાણઅંત, ન સ્પર્શે નારી ત્યાં પરજંત ॥૨૭॥
નારી નહાતઘોતઢિય જીયાં, બ્રહ્મચારીને ન જાવું તથિાં ।

જે ઘરમાં સુતી હોય નારી, તથિાં સુવું નહબિ્રહ્મચારી ॥૨૮॥

ચાર હાથથી ચાલવું દૂર, એવા નયિમ રાખવા જરૂર ।

એટલાં વ્રત પાળે જે યોગી, થાય અંતરે તે જ અરોગી ॥૨૯॥

જગે દુર્લભ યોગી છે એવા, તે બ્રહ્માદકિને વંદ્યા જેવા ।

એ રીત્યે બ્રહ્મચર્ય રખાય, એમ ન રહે તે ભ્રષ્ટ થાય ॥૩૦॥

ક્રોધ માન મદ અમરશ, મત્સર નાનાભાત્યના રસ ।

એ યોગીને વળિ કરનાર, માટે તજવા તે નરિધાર ॥૩૧॥

આહાર નદિરા તે યુક્ત કરવું, વ્યસન ફેલ માત્ર પ્રહરવું ।

મદ્ય માંસનો સ્પર્શ પ્રહરીએ, દ્રોહ પ્રાણી માત્રનો ન કરીએ ॥૩૨॥

કેદી મન કર્મ ને વચને, આપે મરવું ન મારવું કેને ।

ચોરી કરવા ચતિતે ન ચાહવું, વર્ણ સંકર યોગીને ન થાવું ॥૩૩॥

એવા ધર્મવાન મુનિપિરેહ, શ્રીકૃષ્ણને પણ વહાલા તેહ ।

મુક્તાનંદજી ને બીજા સંત, તમે સાંભળજ્યો ગુણવંત ॥૩૪॥

નીલકંઠ માંહગિરુભાવ, રાખજ્યો તમે કરી ઉછાવ ।

શખિજ્યો સર્વે યોગની રીત્ય, ધર્મ વધિ રહેજ્યો કરી પ્રીત્ય ॥૩૫॥

તપે કરી કૃશ છે વરણી, કરજ્યો સેવા અન્ન જળે ઘણી ।

એ છે નાના એ નહકિરો ઘાટ, તમે વયે મોટા છો તે માટ ॥૩૬॥

અમે વીતતે વૈશાખ માસે, આવશું સંતો તમારી પાસે ।

ત્યાં સુધી રાખજ્યો કરી સ્નેહ, રખે જાતા રહે એ નસિપ્રેહ ॥૩૭॥

એવો સમાચાર ઘણો ઘણો, લખ્યો ઉત્તર એમ પત્રતણો ।

પછી નીલકંઠની પત્રીનો, લખે છે સ્વામી ઉત્તર એનો ॥૩૮॥

શ્વેતદ્વીપવાસી નરિન્નમુક્ત, તેમાં મુખ્ય અતિજે યુક્ત ।

નીલકંઠ જણાવો છો એવા, તપે કરી છો નરવીર જેવા ॥૩૯॥

એહ વાતમાં નથી સંદેહ, તે આવ્યા છો ધરી નરદેહ ।

એવા તમે તેનો જે કાગળ, આવ્યો છે તે અમારી પાસળ ॥૪૦॥
વાંચી જાણ્યો સર્વે સમાચાર, સુણી કરચિા મે કર્યો વચિાર ।

તેતો મનુષ્ય થકી ન થાય, જોયું છે વચિારી મનમાંય ॥૪૧॥
જ્ઞાન વૈરાગ્ય ભક્તિદૃઢાવ, નયિમ ધર્મનષિઠા શાંતભિાવ ।

પૂર્વ જન્મનું છે તે તમારે, તેનું નથી આશ્ચર્ય અમારે ॥૪૨॥
તમે દેખો છો ધ્યાનમાં જેવા, નથી ફેર શ્રીકૃષ્ણ છે એવા ।

સાધુમાં રહીને જોજ્યો વાટ, આવશું અમે માં કરો ઉચાટ ॥૪૩॥
વૈશાખ માસ ઉતર્યા ટાણે, આવીશ હું ગામ પપિલાણે ।

આવ્યા જાણીને આવજ્યો તમે, તચિાં મળશું તમને અમે ॥૪૪॥
તમને દર્શનની છે જે તાણ, તે હું જાણું છું વરણી સુજાણ ।

પણ યાં આવ્યાનું નથી ઠીક, વચ્ચે લાગે છે દુષ્ટની બીક ॥૪૫॥
માટે તમારે આવવું નહિહોય પરીતી તો માનજ્યો સહી

સર્વે સાધુને યોગ શખિવજ્યો, આનંદે સંતજનમાં રહેજ્યો ॥૪૬॥
જેમ તમને ઇચ્છા છે મારી, તેમ અમને ઇચ્છા છે તમારી ।

માટે આવીશ હું ઉતાવળ્યે, થાશે સુખ તે તમને મળ્યે ॥૪૭॥
તમ જેવા જે ભક્તનો સંગ, તે કરવા મારે છે ઉમંગ ।

રહેજ્યો ધર્મમાંહસિાવધાન, ધર્મ વહાલો મને ભગવાન ॥૪૮॥
ધર્મયુક્ત ભક્ત રહે દૂર, પણ જાણું છું તેને હજુર ।

વળી તમ જેવાનાં ચરણ તોય, સ્પર્શખિનુષ્ઠ પાવન હોય ॥૪૯॥
તમ જેવાની કરે જે સેવ, તેણે પૂજ્યા છે સર્વે દેવ ।

એવા સાધુમાં પરીતછિે મારી, તેવી નથી મે દેહમાં ધારી ॥૫૦॥
એવા કૃષ્ણ ભક્ત ધર્મવાન, તે મારું હૃદય છે નદિાન ।

માટે ક્ષોભ મ કરશો કાંઈ, આપણે મળશું પપિપલમાંઈ ॥૫૧॥

માટે આજ્ઞા વનિ નહાવિઓ, આવશો તો થાશે પસતાવો ।

જો છે અતશિ હેત તમારું, તોય ઇયાં આવ્યાનું છે વારું ॥૫૨॥

કરજ્યો સાધુનો આદરભાવ, રાખજ્યો અંગે સહજ સ્વભાવ ।

તપે કરી છે કૃશ તન, માટે જમજ્યો કાંઈક અન્ન ॥૫૩॥

હવે તપ કરશો માં એવું, પડે તન ન મળે એ જેવું ।

જ્ઞાન ભક્તતિપ નજિધર્મ, તેનું સાધનરૂપ એ પરમ ॥૫૪॥

માટે અમ સારુ એ દેહને, કરવું પોષણ કહું છું તેહને ।

એહ દેહવડે મહારાજ !, બહુ કરવા ધાર્યાં છે કાજ ॥૫૫॥

એમ સ્વામીએ વચિારી મન, એવાં લખ્યાં કાગળે વચન ।

પછી બીડ્યો છે કાગળ હાથે, મોકલ્યો મયારામજી સાથે ॥૫૬॥

પછી મયારામ ત્યાંથી ચાલ્યો, દનિ સાતે આવી પત્ર આલ્યો ।

આપ્યો પત્ર સાધુને તે બીડ્યો, લઇ મુક્તાનંદે હૃદે ભીડ્યો ॥૫૭॥

પછી વરણી અને મુક્તાનંદ, વાંચી પત્રને પામ્યા આનંદ ।

પછી સ્વામીની આજ્ઞામાંઇ, રહ્યા નીલકંઠ પોતે ત્યાંઇ ॥૫૮॥

શીખવે છે નતિય યોગકળા, તેહ શીખે છે સંત સઘળા ।

તે ગુરુકૃપાએ તતકાળે, શીખી લીધી છે સર્વે મરાળે ॥૫૯॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીએ
પત્રનો ઉત્તર લખ્યો એ નામે ત્રેતાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૩॥

પૂર્વછાયો- પછી યોગ શીખવતાં, કરતાં તે તપ અભ્યાસ ।

અહોનશિ એમ કરતાં, વહી ગયો વૈશાખ માસ ॥૧॥

ત્યારે વરણશિ વચિારયિ, આજ કાલ આવે અવનિશ ।

એમ કરતાં વહગિયો, અરઘો તે જ્યેષ્ઠ માસ ॥૨॥

વળતાં વરણી વ્યાકુળ થઇ, જુવે વાટ વારમવાર ।

એક તપ ને ચંતિ બીજી, તેણે કૃશ થયા છે અપાર ॥૩॥

આતુરતા મન અતધિણી, થઇ સ્વામીને મળવા માટ ।

સ્વામી પણ પછી ત્યાં થકી, ઇચ્છ્યા દેખવા વરણરિટ ॥૪॥

ચોપાઇ- થયા ઉતાવળા તતકાળ, ભુજનગરમાંથી દયાળ ।

સુવરણ સરીખો આણ્યો છે રથ, બેઠા તે ઉપરે સમરથ ॥૫॥

ચલાવ્યો રથ શહેર બજાર, આવ્યાં દરશને બહુ નરનાર ।

તેને જોતા જોતા જગદાધાર, આવ્યા શહેરથકી પોતે બાર ॥૬॥

સંગે આવ્યા છે વળાવા જન, નથી વળતા કરે છે રુદન ।

તેને આપે છે મહારાજ ધીર, કહે છે મ ભરો નયણે નીર ॥૭॥

આ સમો નથી રોયાનો જન, કરી લીયો કહું છું દરશન ।

ત્યારે જન લુઇ નીર નયણે, બોલ્યા છે અતદિનતા વયણે ॥૮॥

કહે વહેલા આવજ્યો દયાળ, લેજ્યો નાથ અમારી સંભાળ ।

એમ કહીને જોડયા હાથ, ત્યારે તે પ્રત્યે કહે છે નાથ ॥૯॥

જન સર્વે રહેજ્યો સાવચેત, રાખજ્યો હરજિનશું હેત ।

અમે આવશું હમણાં વળી, પણ પ્રાકૃત નહશિકે કળી ॥૧૦॥

એમ કહીને ચાલયા નાથ, સંત બે ચારને લઇ સાથ ।

સાંજે સાંજે કરતા મુકામ, આવ્યા સ્વામી પપિલાણે ગામ ॥૧૧॥

કરી મહારાજે મોટી મેર, આવ્યા મહેતા નૃસંહિને ઘેર ।

પછી વપિર કુરજી નામે, તેને મોકલીયો લોજ ગામે ॥૧૨॥

કહ્યું તેડી લાવો સંતજન, મર આવી કરે દરશન ।

ચાલ્યો બ્રાહ્મણ લાગીને પાય, આવ્યો ઉતાવળો લોજમાંય ॥૧૩॥

આપી સંતને જઇ વધામણી, સ્વામી પધારયા તેહતણી ।

કહ્યું સ્વામીએ મોકલ્યું કાવી, કરો દર્શન સંત સહુ આવી ॥૧૪॥
એવાં અમૃતવચન સાંભળી, પામ્યા આનંદ સંતમંડળી ।

કહે નીલકંઠ બ્રહ્મચારી, ચાલો હમણાં કરી તૈયારી ॥૧૫॥
ત્યારે સંત કહે સુણો નાથ, ઇંદુ ઉગ્યે સહુ ચાલશું સાથ ।

પછી ચાલયા ઉગતે ચંદ, નીલકંઠજી ને મુક્તાનંદ ॥૧૬॥
દેવાનંદ ને પરવતભાઈ, ચાલ્યા જેઠાભક્ત આદિદેઈ ।

દર્શન કરવાની ઇચ્છા છે ઘણી, બાંધી દૃષ્ટસિહુ સ્વામીભણી ॥૧૭॥
વરણી તને કૃશ છે વળી, ન ચલાણું પડ્યા ભોમે ઢળી ।

પછી સર્વે બેઠા પાસે આવી, ચાંપે હાથ પગ હેત લાવી ॥૧૮॥
ત્યારે સત્તા આવી છે શરીરે, પછી ઉઠી ચાલ્યા ધીરે ધીરે ।

ત્યારે સર્વે મળી કહે જન, આમ કેમ થાશે દર્શન ॥૧૯॥
કરો યોગધારણા દયાળ, તો પોચણિ સહુ તતકાળ ।

ત્યારે તેમ કરી ચાલ્યા નાથ, તૈયે કેણે ન પહોચાણું સાથ ॥૨૦॥
જેમ છુટ્યો કમાનથી તીર, તેમ પહોચ્યા ઓઝતે અચરિ ।

વહે પ્રચંડ પુરે તે નદી, પડે જે તે ન નસિરે કદી ॥૨૧॥
પડ્યા એવા પુરમાંહિપોત્યે, શરસમ ઉતર્યા સહુ જોતે ।

બીજા ઉતર્યા ત્રાપેશું પાર, પછી સહુ આવ્યા ગામ મોઝાર ॥૨૨॥
જ્યેષ્ઠ વદી બારશને દન, કર્યું સહુએ સ્વામીનું દર્શન ।

અતગૌર ને પુષ્ટ છે તન, અંગે પહેર્યાં છે શ્વેત વસન ॥૨૩॥
સુંદર મુખ ને કમળનેણ, મંદહાસે મુખ સુખદેણ ।

ઉર વશિળ અજાનકર, કંજસમ ચરણ સુંદર ॥૨૪॥
ભક્તે પૂજ્યા છે પુષ્પચંદને, બેઠા દહિ સભામાંહિજિને ।

પરમ હતિકારી બહુનામી, દહિ સંહિસન પર સ્વામી ॥૨૫॥

તેને દેખીને પામ્યા આનંદ, ત્યારે ઉઠ્યા સ્વામી રામાનંદ ।

કર્યાં નીલકંઠે દંડવત, તેને ઉઠાડ્યા સ્વામીએ તરત ॥૨૬॥

પ્રેમે મળીને બેસાર્યા પાસ, કરી બીજાની બહુ આશવાસ ।

જેવા કહ્યા તા સાધુએ મળી, તેવા દીઠા છે વર્ણીએ વળી ॥૨૭॥

પામ્યા પરમાનંદ સુખભારી, આવ્યાં હર્ષનાં નયણે વારી ।

થયા બ્રહ્મચારી રોમાંચતિ, જોઈ રહ્યા સામું બહુપરીત્યે ॥૨૮॥

તેમ જોઈ રહ્યા સ્વામી હેતે, એક મીઠે મટકાં રહતિ ।

પછી પુછે છે એમ મહારાજ, ક્યાંથી આવ્યા તમે વર્ણરિજ ॥૨૯॥

કહ્યું મુક્તાનંદે વરતંત, સુણી રાજી થયા ભગવંત ।

પછી સ્વામીજીએ ઘણાં ઘણાં, કર્યાં વખાણ વરણતિણાં ॥૩૦॥

પછી ગદ્ગદ્ કંઠે ગરિ, બોલ્યા બ્રહ્મચારી રહી ધીરા ।

મારો મનોરથ મહારાજ, થયો સફળ સર્વે આજ ॥૩૧॥

તમે સાક્ષાત્ કૃષ્ણની ભક્તિ પ્રવરતાવી આ યુગમાં અતી

એવા જનહતિકારી તમે, મળ્યે જન્મ સફળ માન્યો અમે ॥૩૨॥

ત્યારે સ્વામી કહે સત્ય વાત, તેમજ અમે છું રળચિત ।

આવ્યા ક્યાંથી ચાલી તમે આજ, હશો ભૂખ્યા તમે મહારાજ ॥૩૩॥

પછી સ્વાદુ ફળ મંગાવયાં, સુંદર ફરાળ કરાવયાં ।

પછી વર્ણરિજ મુનઠિદ, બેઠા દેખી સહુ પામ્યા આનંદ ॥૩૪॥

એમ કરતાં થયો સાયંકાળ, ઉઠ્યા પૂજા કરવા દયાળ ।

પૂજા સામગ્રી લઈ બહુવધિ, સેવા શ્રીકૃષ્ણદેવની કીધી ॥૩૫॥

તેદહિતી રહેવા એકાદશી, કર્યું જાગરણ સહુ મળી નશી ।

કરતાં કથા કીરતન ગાન, બોલ્યા વર્ણપિરત્યે ભગવાન ॥૩૬॥

કોણ દેશ કોણ જન્મ જાગ્ય, કોણ કુળભૂષણ બડભાગ્ય ।

કોણ માત તાત ગોત્ર લહીએ, કોણ પ્રવર શાખા વેદ કહીએ ॥૩૭॥
કોણ રીત્યે ઉપન્યો વૈરાગ્ય, કેમ કર્યો સ્વજનનો ત્યાગ ।

કોણ ઇષ્ટદેવ છે ઉપાસ, કેમ કર્યો તમે વનવાસ ॥૩૮॥
કહો તપમાં ભેદની વધિ, યોગસાધના કૈપેર કધિ ।

તીરથયાત્રા તીરથના રહેનાર, તેને જીત્યા તે કોણ પ્રકાર ॥૩૯॥
એટલી વાત પુછી સ્વામી જ્યારે, કહી અનુક્રમે કરી ત્યારે ।

સુણી વસિતારે વારતા સહુ, સ્વામી આનંદ પામયા બહુ ॥૪૦॥
પછી બોલ્યા સ્વામી સુખકારી, તમે સાંભળો હે બ્રહ્મચારી ।

ધર્મ વપિર જે તાત તમારા, તે તો શષિય થયાતા અમારા ॥૪૧॥
ભક્તધિર્મ દોય જે દંપતિ તે મુંથી પામ્યા દીક્ષા ભાગવતી ।

તેના સુત તમે બ્રહ્મચાર, તેતો અમારા છો નરિધાર ॥૪૨॥
તમારાં માત તાત જે બેહુ, મળ્યાંતાં મને પ્રયાગમાં તેહુ ।

એતો રહેતાંતાં કોશલ દેશ, કરતાં મુમુક્ષુને ઉપદેશ ॥૪૩॥
અહંસિદરિખાવતાં નયિમે, કૃષ્ણભક્તકિરાવતાં પ્રેમે ।

તમે તેથી અધકિ અત્યંત, ગુણ લક્ષણે છો બુદ્ધવિત ॥૪૪॥
તમને દેખતાં એવા જે મૃત્ય, તેને જણાઓ છોજ અમૃત ।

એવી સુંદર સારી જે વાત, કહેતાં સુણતાં ગઇ અર્ધરાત ॥૪૫॥
ત્યારે દીકું છે આશ્ચર્ય એક, જાણ્યું ઉગયા અરક અનેક ।

શ્રીસ્વામીના રોમરોમપ્રતિદીઠા તેજના સમૂહ અતિ ॥૪૬॥
તેહ તેજ દશે દશિમાંઇ, રહ્યું ધરબાર પ્રત્યે છાઇ ।

પછી હતું રાત્યે તમ કાળું, તે ટળીને થયું અજવાળું ॥૪૭॥
રહ્યું એવા એવું પહોરવાર, જોઇ વસિમય પામ્યાં નરનાર ।

પછી સર્વે તેજ સંકેલાઇ, મળ્યું સ્વામીની મૂરતમિંઇ ॥૪૮॥

જેમ યોમાસામાં અભ્ર થાય, શરદ ઋતુમાં શૂન્યે સમાય ।

ત્યારે વરુણી બોલ્યા શશિ નામી, ગુણે કૃષ્ણ સમાન છે સ્વામી ॥૪૯॥

એમાં કૃષ્ણ નરિતર રહે છે, આ સ્વામીને વશ શ્રીકૃષ્ણ છે ।

એમાં અસત્ય નથી જો કાંઈ, એવું નશ્ચિય કર્યું મનમાંઈ ॥૫૦॥

પછી ગુરુએ માન્યા થકા ત્યાંઈ, રહ્યા સ્વામીને સંગે સદાઈ ।

બેઉ મૂરતનિ જોઈ જન, પામ્યા આનંદ અતશિ મન ॥૫૧॥

સ્વામી પણ વરુણગુણ જોઈ, કૃષ્ણ સમાન માને છે સોઈ ।

જાણ્યું ધર્મની રક્ષાને કાજ, પ્રગટ્યા છે શ્રીકૃષ્ણ મહારાજ ॥૫૨॥

એમ પરસ્પર અતપિરીત્યે, કરે વાત અલૌકિકિ નતિયે ।

સુણી જન પામે છે આનંદ, કહે ધન્ય ધન્ય સુખકંદ ॥૫૩॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીને

નીલકંઠવરુણી મળ્યા એ નામે ચુંમાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૪॥

પૂર્વછાયો- પછી લોકમાં એમ જાણ્યું, સ્વામી પાસે આવ્યા છે સંત ।

નાની વયમાં ન થાય એવાં, કર્યાં છે તપ અનંત ॥૧॥

તે સુણી દેશોદેશથી, આવે છે નર ને નાર ।

યોગી ત્યાગી દર્શને, આવે લોક હજારો હજાર ॥૨॥

તે મનુષ્યને સ્વામી પોતે, ઓળખાવે છે બ્રહ્મચાર ।

કૃશ તને તપસી અતિજોઈ વસિમય પામે નરનાર ॥૩॥

પછી પુછે છે સ્વામીને, ક્યાંથી આવ્યા આ વરુણીરાજ ।

નાની વયમાં મોટા અતિતપ કરે છે મહારાજ ॥૪॥

ચોપાઈ- જોને પહેરી છે યજ્ઞોપવિતિ, જટા શશિ શાંતિઅતચિત્તિ ।

નાડયો જે શરીર મોઝાર, સર્વે નસિરરિહી છે બાર ॥૫॥

ઉરધ્વપુંડ્ર ને તુલસીની માળા, ઉદાર છે પાસે મૃગલાલા ।

ધ્યાને કરી સ્થંભ્યાં છે લોચન, અતવિસિરમ્ભિક્યું છે તન ॥૬॥

બહુ નસિપૃહી ને નરિમાન, એવા આ કોણ છે ભગવાન ।

ત્યારે સ્વામી કહે સુણો તેહ, આવ્યા કોશળ દેશથી તેહ ॥૭॥

એનાં માતા પતિ હતાં જેહ, અતધિર્મવાળાં બેઉ તેહ ।

કરતાં ભગવાનની ભક્તિ તે સુણતાં પોતે હેતે અતિ ॥૮॥

ભક્તજિઆન વૈરાગ્ય માહાત્મ્ય, જેમ સાંભળ્યું છે રહે છે તેમ ।

એણે સર્વે સંબંધીને ત્યાગી, ગયાતા વનમાં બડભાગી ॥૯॥

તથિાં ઘોર તપ અતકિરી, કર્યા ભક્તિયે પ્રસન્ન શ્રીહરિ

ત્યાંથી આવ્યા છે હરઈચ્છાયે, કર્યાં તપ તે ધરુવે ન થાયે ॥૧૦॥

એવાં સ્વામીનાં વચન સાંભળી, અતવિસિમય પામ્યાં જન વળી ।

પછી નરિખી હરખી જન, ગયાં પોતપોતાને ભવન ॥૧૧॥

પછી જાણી ડાહ્યા ને ચતુર, રાખ્યા સ્વામીએ પોતા હજુર ।

કૃષ્ણ પૂજામાં પ્રવણે જાણી, રાખ્યા આપવા સામગ્રી આણી ॥૧૨॥

પછી પોતે પોતાની જે સેવ, કરે વહેલા ઉઠી તતખેવ ।

પછી સ્વામીને પૂજવા સમે, કરે પરચિર્યા જેમ ગમે ॥૧૩॥

તુલસી ચંદન પુષ્પ ને ધૂપ, લાવે નૈવેદ્ય આણી અનૂપ ।

જેમ મનતણી જાણે કોયે, લાવી આપે પોતે જેજે જોયે ॥૧૪॥

પછી રાજી થયા તેહ માથે, થયા વશ પોતે વરણસિાથે ।

એમ રહી કરી પૂજા ઘણી, રામાનંદજીએ કૃષ્ણ તણી ॥૧૫॥

આપી પૂજા સામગરી જેહ, લીધી સાક્ષાત સરવે તેહ ।

તે ઉદ્ધવ વનિા બીજા કોઇ, નથી દેખતાં તે જન સોઇ ॥૧૬॥

પછી સ્વામી ઇચ્છ્યા મનમાં, મારી પેઠે વરણનિ દેખાય ।

ત્યારે શ્રીકૃષ્ણને સ્વામી કહે છે, વરુણી દરશન તમારાં ઇચ્છે છે ॥૧૭॥
પછી હસી બોલ્યા ભગવાન, દેશું વરુણીને દરશનદાન ।

એમ કહી દીધું દરશન, નરિખી વરુણી થયા પરસન ॥૧૮॥

પછી ગુરુની સેવામાં રહ્યા, એવા હરસિવામીને ભાવયિા ।

આપે અન્નપ્રસાદતિ જમે, કરે તે તે જે સ્વામીને ગમે ॥૧૯॥

પછી જ્યારે જ્યારે પૂજે સ્વામી, ત્યારે નતિય દેખે બહુનામી ।

પછી વરુણિ જાણ્યું એ રીત્યે, પૂજું હું દયિ દરશન પ્રીત્યે ॥૨૦॥
લયિ છે પૂજા જે સ્વામી દીયે, તેમ મારી પણ પ્રભુ લીયે ।

એમ લેશે પ્રભુ પૂજા જ્યારે, હું કૃતારથ માનશિ ત્યારે ॥૨૧॥

તે શ્રીસ્વામીની સેવાએ કરી, કરશે મનોરથ પુરો હરિ

પછી સ્વામીની સેવા શરુધાયે, કરતાં વીત્યું છે ચોમાસું ત્યાંયે ॥૨૨॥
સંવત્ અઢાર વરુષે સતાવન, કાર્તિકિશુદદિન પાવન ।

એકાદશી પ્રબોધની નામ, અતસિદર સુખનું ધામ ॥૨૩॥

તેદમિહાદીકષા દેવાને કાજ, ઇચ્છ્યા રામાનંદજી મહારાજ ।

પછી મહાદીકષા લેવાને માટે, કર્યો ઉપવાસ વરુણરિટે ॥૨૪॥

પછી શ્રીકૃષ્ણમંત્રનો જાપ, કર્યો મહાદીકષા લેવાને આપ ।

તયિાં તેડ્યો બ્રાહ્મણ અમલ, પોતાના સંપ્રદાયમાં કુશલ ॥૨૫॥

તે પાસે વેદશાસ્ત્રની વધિ કરાવી તે તે સરવે કીધી ।

પછી શ્રીકૃષ્ણનો મંત્ર જેહ, અષ્ટાક્ષર કહેવાય છે તેહ ॥૨૬॥

કહ્યો જમણા કાનમાં તે વાર, અરથે સહતિ કરી ઉચાર ।

પ્રબોધની એકાદશી દન, આપ્યું મહાદીકષારૂપી ધન ॥૨૭॥

બહુવધિ વાજાં વજડાવી, કર્યો ઉત્સવ સંત તેડાવી ।

આવ્યા બ્રહ્મચારી વળી સંત, વધ્યો આનંદ સહુને અત્યંત ॥૨૮॥

કહ્યો એજે શ્રીકૃષ્ણનો મંત્ર, તેનો અર્થ કહ્યો ધાર્યો અંત્ર ।

અંતઃકરણની વૃત્તતયિ જેહ, કરવા નરિધ મંત્ર છે એહ ॥૨૯॥

થાય હૃદયમાંહિરકાશ, પામે કૃષ્ણદર્શન ફળ દાસ ।

એહ મંત્ર ફળ સુખકારી, કહે સ્વામી સુણો બ્રહ્મચારી ॥૩૦॥

દેહસ્મૃતજિયાં લગણ હોય, ધર્મ તજવો નહકિહું સોય ।

તે ધર્મ કહ્યા તાતે તમારે, તમે પાળો છો તે અનુસારે ॥૩૧॥

વળી પાળજ્યો વશિષ્ઠ તમે, એ શખિમણ દઉ છું અમે ।

કૃષ્ણપૂજા મને બારે કરજ્યો, પંચાધ્યાય પાઠ ઓચરજ્યો ॥૩૨॥

આપ શક્તિપિરમાણે પરમ, પાઠ કરવો વાસુદેવ માહાત્મ્ય ।

ફળ દળ પ્રસાદીનું લેવું, જળ પણ પ્રસાદીનું પવિ ॥૩૩॥

કૃષ્ણનવિદનું અન્ન જેહ, જમવું અધકિ કરી સ્નેહ ।

પહોર રાત્ય જાતાં નતિય સુવું, પહોર પાછલી રાત્યે ઉઠવું ॥૩૪॥

પૃથ્વીપર કરવું આસન, કરવું કૃષ્ણનામ કીરતન ।

કૃષ્ણભક્તવિનિ કોઈ કાળ, વૃથા ન જાવા દેવો દયાળ ॥૩૫॥

જે ગ્રંથ કૃષ્ણમાહાત્મ્યે સહતિ, તે સુણજ્યો કહેજ્યો કરી હેત ।

એમ ધર્મ ઉપદેશ આપ્યા, શષ્ટિયામાં મુખ્ય મોટેરા સ્થાપ્યા ॥૩૬॥

પછી અર્થે સહતિ પાડ્યું નામ, લેતાં જન પામે સુખધામ ।

સહજે સંતને સુખ ભંડાર, એહ અરથને અનુસાર ॥૩૭॥

સહજાનંદ જગવંદ જેહ, કહ્યું નામ તમારું છે તેહ ।

તપ સ્વભાવે આકારે કરી, નારાયણ સમ તમે હરિ ॥૩૮॥

માટે નારાયણમુનિનામ, કહેશે સર્વે પુરુષ ને વામ ।

એમ નામ સ્વામી રામાનંદે, કહ્યાં તે સાંભળ્યાં સુખકંદે ॥૩૯॥

પછી વરણસ્વામીની તે વારે, કરી પૂજા ષોડશ ઉપચારે ।

કરી પ્રદક્ષણિા દંડવત, પછી પૂજ્યા છે સંત સમસ્ત ॥૪૦॥
 પૂજ્યા વરણવિપિર ભલવિધિવિદશાસ્ત્રવધિપુરી કીધાિ
 પછી હાથ જોડી ઉભા આગે, કરે સ્તુતચિતચિનુરાગે ॥૪૧॥
 ત્યારે સ્વામી કહે મુજ પાસ, માગો વર જેવી હોય આશ ।
 ત્યારે વરણકિહે માગવું એ છે, જેમ તમારી પૂજા કૃષ્ણ લે છે ॥૪૨॥
 વળી પ્રગટ દીએ છે દર્શન, તેમ મારે થાય ભગવન ।
 એહ માગું છું હું મહારાજ, બીજી ઇચ્છા નથી મારે આજ ॥૪૩॥
 ત્યારે સ્વામી કહે સત્યવચન, લેશે પૂજા ને દેશે દર્શન ।
 એમ કહેતાં સાંભળતાં વાત, ગયો દનિ ને પડછિ રાત ॥૪૪॥
 કર્યું જાગરણ સહુ મળી જન, ગાયાં શ્રીકૃષ્ણનાં કીરતન ।
 એમ કરતાં થયું સવાર, કરાવી રૂડી રસોયું ત્યાર ॥૪૫॥
 જમ્યા બ્રાહ્મણ ને બ્રહ્મચારી, સાધુ સત્સંગી નરનારી ।
 સહુ જમાડ્યા સ્વામી રામાનંદે, કર્યો મોટો ઉત્સવ આનંદે ॥૪૬॥
 આપ્યાં વસ્ત્ર ને દક્ષણિા બહુ, રાજી થઇ ગયા દ્વજિ સહુ ।
 પછી સ્વામીની પેહ્યે પૂજન, લયિ નતિયે તે પ્રીત્યે શ્રીકૃષ્ણ ॥૪૭॥
 તેણે રાજી થયા હરદિણું, માન્યું પોતે કૃતારથપણું ।
 વળી આપે એમજ દર્શન, તેણે પોતે રહેછે પ્રસન્ન ॥૪૮॥
 દ્વભિજ રૂપ રાધકિાસંગે, સુંદર વેણું વજાડે ઉમંગે ।
 મનોહર મૂર્તનિટવર, દેખે છેલછબલિો સુંદર ॥૪૯॥
 ક્યારેક રમા સંગે રંગરાજ, ક્યારેક રુકમિણી સંગે મહારાજ ।
 ક્યારેક સખા સંગે અરજુન, ક્યારેક એકાએક થાય દર્શન ॥૫૦॥
 ક્યારેક દ્વભિજ યતુર્ભુજ દેખે, દેખે અતમિદ મન લેખે ।
 એમ આપે ધર્યું નરનાટ્ય, કરે ચરતિર પોતે તે માટ ॥૫૧॥

વેશ તપસ્વીનો છે તે કાજ, કરે મનુષ્યચરતિર મહારાજ ।

એમ કૃષ્ણની બુધ્ધિ કરી, સેવે છે ગુરુને પોતે હરિ ।૫૨ ।।

ઇતશિરીમદેકાન્તક્રિધર્મપ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિ વરિચતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીએ
નીલકંઠવરણ્ણિ મહાદીકૃષ્ણ આપી એ નામે પસિતાલીસમું પ્રકરણમ્

॥૪૫॥

પૂર્વવણ્યો- સુંદર કથા સાંભળો, થયા સ્વામિની વરણી શષિય ।

ડાહ્યા સર્વે સદ્ગુણ જેમાં, અસાધારણ અહોનશિ ।।૧ ।।

એવા હરિબુધ્ધવિતશું, સ્વામીએ રાખ્યો સખાભાવ ।

કાંઈક કામ કારણે, પુછે પોતે કરી ઉછાવ ।।૨ ।।

જયિં જયિં પોતે વચિર્યા, તયિં તયિં વરણ્ણસિાથ ।

રૈવતાચળ આસપાસળે, કર્યા બહુ જીવ સનાથ ।।૩ ।।

કૃષ્ણની ભક્તચિતશિ, પ્રવરતાવી જનમાંચ ।

જજિઆસુ જીવ જોઇને, પોતે ફર્યા ગ્રેવા બાંચ ।।૪ ।।

ચોપાઇ- ક્યાંક પકૃષ્ ક્યાંક રહ્યા માસ રે, એમ ફર્યા દેશ અવનિશ રે ।

એમ રહેતા દેતા દર્શન શ્યામ રે, આવ્યા પોતે જેતપુર ગામ રે ।।૫ ।।

ત્યાં ઉન્નડ નામે રાજન રે, તેણે રાખ્યા છે કરી સ્તવન રે ।

કહ્યું આ જે સરવે છે મારું રે, તેતો જાણજ્યો સ્વામી તમારું રે ।।૬ ।।

પછી રહ્યા તયિં રામાનંદ રે, સર્વે જનને દેવા આનંદ રે ।

રહે સેવામાં હરતિત્પર રે, કરે સેવા સ્વામીની સુંદર રે ।।૭ ।।

ગુણે કરી અધક્રિ છો સહુથી રે, ગુણ સ્વાભાવક્રિ છે આવ્યા નથી રે ।

સર્વે કાળ વળી સર્વે સ્થળ રે, સ્વસ્વરૂપ વષિ રહે અચળ રે ।।૮ ।।

સત્ય શૌચ દયા ક્ષમા ત્યાગ રે, સંતોષ આર્જવ ને વૈરાગ્ય રે ।

શમ દમ સામ્ય ઉપરતરિ, તપ તેજ તતિક્ષિણાના પતરિ ॥૯॥
શાસ્ત્રજ્ઞાન ઐશ્વર્યતા અતરિ, બળ શૂરપણું ને સમૃતરિ ।

સ્વતંત્ર કુશળ કાંતઘિર્ય રે, ચતિત ક્રોમળ વાક્યચાતુર્ય રે ॥૧૦॥
નમ્રતા શીલ સહ ઓજ બળ રે, ભગ સ્થરિ ગંભીર અકળ રે ।

આસ્તકિ અદંભી અમાન રે, કીર્તમિૌન ગર્વ નહદિાન રે ॥૧૧॥
મતિાહાર ડાહ્યા મતિરપણું રે, સર્વે ઉપકારદિયા ધણું રે ।

કામ ક્ષોભ ન પામતે ચતિત રે, અદ્રોહ ષડ્ ઉરમી જીત રે ॥૧૨॥
આપે પરને માન તે ધણું રે, અપરગિરહ બ્રહ્મણ્યપણું રે ।

શરણાગતવત્સલ અનીહ રે, એહ આદસિદ્ગુણ જેહ રે ॥૧૩॥
તેહ દેખીને સર્વે જન રે, પામે વસિમય પોતાને મન રે ।

એવા ગુણવાળા જોઇ સહુ રે, માને મોટા હરજીને બહુ રે ॥૧૪॥
એવા ગુણવાળા બ્રહ્મચારી રે, કરે સેવા સ્વામીશ્રીની સારી રે ।

એમ અહોનશિ સેવા કરતાં રે, વીત્યાં વર્ષ દોય સંગ રહેતાં રે ॥૧૫॥
ધાર્યા ધર્મ નયિમ તે ન મુકે રે, કરે તપ યોગમાં ન ચુકે રે ।

જોઇ સ્વામી એવા વરણરિય રે, સ્થાપી ધર્મધુર એહ માંચ રે ॥૧૬॥
આપે ઇચ્છ્યા અંતરધાન થાવા રે, માંડ્યું વરણનિ વચન મનાવા રે ।

જે વહેવાર ન જાણે લગાર રે, તેને ઇચ્છ્યા સોપવા વહેવાર રે ॥૧૭॥
કહે સ્વામી સાંભળો સુજાણ રે, કહું વચન તે કરવું પ્રમાણ રે ।

જે મારા આશરતિ નરનાર રે, તેને રાખવા ધર્મ મોઝાર રે ॥૧૮॥
તમે વાસુદેવ માહાત્મ્ય રે, તેનો પાઠ કર્યાનું છે નમિ રે ।

તેમાં વરણાશ્રમના જે ધર્મ રે, કહ્યા સ્ત્રીના ધર્મ અતપિરમ રે ॥૧૯॥
તેમાં રખાવજ્યો સહુને તમે રે, એમ આજ્ઞા કરૂં છું અમે રે ।

કરજ્યો કૃષ્ણની પૂજા તે એવી રે, કરી વહિહલેશે વળી જેવી રે ॥૨૦॥

તે તો શ્રીકૃષ્ણ તમારે વષિ રે, વરિજી રહ્યા છે અહોનશિ રે ।

તેનાં વ્રત ઉપવાસ જેમ રે, કરવા વૈષ્ણવ કરે છે તેમ રે ॥૨૧॥

તમે શાસ્ત્રમાં જાણો છો ઘણું રે, માટે માનો વચન મુજતણું રે ।

મારા સ્થાનક ઉપર રહેવા રે, નથી બીજા કોઈ તમ જેવા રે ॥૨૨॥

જે દનિા મે નરિખ્યા છે તમને રે, કર્યો છે મે મનોરથ મને રે ।

તે પુરો કરો વરણશિટ રે, કરવા યોગ્ય છો કહું છું તે માટ રે ॥૨૩॥

તમારા વૈરાગ્યની જે વાત રે, અતિતિવ્ર હું જાણું છું તાત રે ।

પણ એ કાજ તમથી થાય રે, બીજાને તે કેમ કહેવાય રે ॥૨૪॥

તમ જેવા તો તમે છો એક રે, એમ જોયું છે કરી વવિક રે ।

તમને નરિલેપ અતજિાણી રે, નરિબંધ જોઈ કહું વાણી રે ॥૨૫॥

વસન ભૂષણ વાહન જેહ રે, ગ્રહણ કરજ્યો આપે જન તેહ રે ।

નજિજનની પૂરજ્યો હામ રે, કરજ્યો રક્ષા તેની આહું જામરે ॥૨૬॥

કળદિષ લાગવા માં દેજ્યો રે, શરણાગતને ઉગારી લેજ્યો રે ।

તમે સમરથ છો તપોધન રે, દરવ્ય નારી નહકિરે બંધન રે ॥૨૭॥

ગુણે કરી છો કૃષ્ણ સમાન રે, એમ જાણે છે સહુ નદિાન રે ।

અતધીર જણાણા અમને રે, માટે મોટા કર્યા છે તમને રે ॥૨૮॥

એવી સાંભળી સ્વામીની વાણી રે, બોલ્યા પ્રભુજી ઉદાસી આણી રે ।

સ્વામી તમારી આગન્યા જેમ રે, કરવું ઘટે સરવેને તેમ રે ॥૨૯॥

પણ બ્રહ્મચર્યવ્રત જેહ રે, તેને પાળતો એવો હું તેહ રે ।

તેને માનવું આવું વચન રે, નથી સમરથ હું ભગવન રે ॥૩૦॥

લોક શાસ્ત્રમાં વાત છે એવી રે, બ્રહ્મચર્યને નંદિવા જેવી રે ।

જેની ગંધ મુંથી ન સહેવાય રે, તેને પાસે મે કેમ રહેવાય રે ॥૩૧॥

વળી નારીને સંગે સદાય રે, મોટા મુમુક્ષુને બંધ થાય રે ।

મુક્તપણ પડ્યા એને મળી રે, તેની વાત મે શ્રવણે સાંભળી રે ॥૩૨॥
સૌભરીને વળી એકલશૃંગ રે, એને સંગે જાગ્યો છે અનંગ રે ।

કામ જાગે ત્યાં કરોધ જ હોય રે, કરોધ ત્યાં મોહ જાણવો સોય રે ॥૩૩॥
મોહ થકી થાય સ્મૃતનિાશ રે, સ્મૃતનિાશે બુધ્ધવિનિાશ રે ।

પછી મોક્ષને માર્ગથી પડે રે, એને સંગે અઘમગે ચડે રે ॥૩૪॥
માટે બીવું છું એના સંગથી રે, કેમ વચન મનાશે મુંથી રે ।

એના વશિવાસમાંહજિ રહ્યા રે, હતા મોટા તે પણ છોટા થયા રે ॥૩૫॥
જુવો શવિ ને બ્રહ્માની વાત રે, લખી છે શાસ્ત્રમાંહવિખ્યાત રે ।

એનો જેણે વશિવાસ કીધો રે, તેને અંતરઘાટે ગળી લીધો રે ॥૩૬॥
કામ કરોધ મદ લોભ મોહ રે, ભય શોકાદશિત્તુ સમૂહ રે ।

એહ પ્રકટે અંતરમાંય રે, તેણે કરી કર્મ બંધ થાય રે ॥૩૭॥
માટે બુધ્ધવિન જે કહેવાય રે, તેણે એને સંગે ન રહેવાય રે ।

માટે પ્રતીતનિ કરવી મનની રે, એ સમઝણ્ય કૃષ્ણના જનની રે ॥૩૮॥
જો દયાએ કરે મન સંગ રે, થાય ભરત પેહ્યે વ્રત ભંગ રે ।

માટે અગ્નિમાંહબિળી જાવું રે, સારું વષિ હળાહળ ખાવું રે ॥૩૯॥
પણ નારી તણો પરસંગ રે, અતક્ષિંડો લાગે મને અંગ રે ।

તેમ દ્રવ્ય તે ગમતું નથી રે, તેની વાત કહું હવે કથી રે ॥૪૦॥
મોટા ધર્મવાળો હોય જેહ રે, થાય ભ્રષ્ટ દ્રવ્ય સારુ તેહ રે ।

જુવો નમિવિસષ્ઠની વાત રે, પૂર્વની પુરાણમાં વખ્યાત રે ॥૪૧॥
દધિા લોભે સામસામા શાપ રે, તેણે દુઃખ પામ્યા દોય આપ રે ।

વસષ્ઠ તે વેશ્યાસુત થયા રે, નમિજિનક જીવથી ગયા રે ॥૪૨॥
એમ દ્રવ્યમાં રહ્યો સંતાપ રે, દ્રવ્ય સારુ થાય બહુ પાપ રે ।

માટે સમઝ્યે કરવો વવિક રે, સ્ત્રી દ્રવ્ય સમ બંધ નહિચિક રે ॥૪૩॥

વળી દેશકાળ ક્રચિ દેવ રે, શાસ્ત્ર દીક્ષા મંત્ર સંગ ભેવ રે ।

એહ સવળે હોય સવળું રે, અને અવળે હોય અવળું રે ॥૪૪॥

જેવું સેવે તેવી થાય મત્ય રે, કરે કર્મ પછી સત્યાસત્ય રે ।

કર્મ પ્રમાણે ફળને લહે રે, માટે વવિકી વેગળા રહે રે ॥૪૫॥

પવિ ડાહ્યો ભોળો ભાંગ્ય મદ્ય રે, થાય બેઉ ઘેલા જાણો સદ્ય રે ।

તેમ દામ વામ ફેલે કરી રે, સત્વગુણી જ્ઞાની ભુલે હરરિ ॥૪૬॥

માટે સ્વાભાવકિ ગુણ જેહ રે, દરવ્ય સિત્રયામાં રહ્યા છે તેહ રે ।

એમ સ્વાભાવકિ ગુણ હોય રે, તે ત્યાગવા સમરથ નહક્રીય રે ॥૪૭॥

માટે એ પ્રસંગમાંહક્રિયારે રે, સ્વાભાવકિ રુચનિહમિારે રે ।

પણ તમે આજ્ઞા એવી કીધી રે, કહો કરું હવે કોણ વધિરિ ॥૪૮॥

પામે યતિત ખેદ અતમિારું રે, કહો થાય મારું જેમ સારું રે ।

સર્વે ધર્મ પળાવવા સ્વામી રે, તમે સમરથ છો બહુ નામી રે ॥૪૯॥

માટે એમાં મારું શું છે કામ રે, એથી બીજું કહો સુખધામ રે ।

એમ નારાયણ મુનિજિહ રે, કહ્યું પોતાનું હારદ તેહ રે ॥૫૦॥

ત્યાગીયોને દેવા ઉપદેશ રે, એમ બોલચિ વરણદિનિશ રે ।

એતો પોતે છે પુરુષોત્તમ રે, જેને નેતનિતકિહે નગિમ રે ॥૫૧॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીનારાયણ મુનિચિ

પોતાની રુચકિહી એ નામે છેતાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૬॥

પૂર્વછાયો- એવું સુણી સ્વામી બોલચિ, સુણો હરશુદ્ધબુદ્ધવિાન ।

હારદ તમારા હૈયાતણું, તે સર્વે જાણ્યું મે સુજાણ ॥૧॥

પણ હું કરું તે વચિરી કરું, વણ વચિારે ન કરું લેશ ।

બંધ થાતાં દેખું જેહને, તેને નાપું એવો ઉપદેશ ॥૨॥

હું પણ હમણાં રહ્યો છઉં, આ પવતિર પૃથ્વી મોઝાર ।

ધર્મ પળાવવા સમર્થ છું, સર્વે વાત માનો નરિધાર ॥૩॥

હવે પણ મારે જાવું થાશે, ભૂમતિજી બ્રહ્મમહોલ ।

શખિમણ્ય સદ્શષ્ટિય જાણી, આપું છું મતચિડોલ ॥૪॥

ચોપાઇ- મારો મનોરથ સર્વે સારો રે, કહું વચન તે હૃદે ધારો રે ।

તમ વનિા ધર્મધુર જેહ રે, બીજાથકી ન ઉપડે તેહ રે ॥૫॥

માટે માનો વચન વરણશિય રે, તમને બંધન નહથિય રે ।

તમે કરશો જો નારીશું વાત રે, નહબિંધાઓ કહું છું તાત રે ॥૬॥

હોય યુવતયિથ અપાર રે, તમે રહેજ્યો તે નારી મોઝાર રે ।

સદા રહેશો તેમાં નરિલેપ રે, બીજાને તો બોલ્યે ચડે કેફ રે ॥૭॥

તમે કંચન કાંતાએ કરી રે, નશિયે નહબિંધાઓ શ્રીહરરિ ।

તમને સાકૃષાત સવતિા મળી રે, આપ્યો છે વર તમને વળી રે ॥૮॥

સૂર્યનારાયણ થઇ રાજી રે, રહ્યા હૃદય તમારે વરિજી રે ।

તમે નારાયણ સુખકારી રે, નરિલેપ ને નરિવહિરી રે ॥૯॥

એવા સમર્થ છો સત્ય વાત રે, માટે કહું છું તમને તાત રે ।

બીજા સર્વે સંત છે આ સારા રે, પણ એને તો રાખવા ન્યારા રે ॥૧૦॥

બીજા બ્રહ્મચારી સંત સોઇ રે, નારીવાત સાંભળશે કોઇ રે ।

થાશે ભ્રષ્ટ જાશે નરક માંઇ રે, તેમાં ફેર મ જાણશો કાંઇ રે ॥૧૧॥

માટે રક્ષા તે કરજ્યો એની રે, હોય આશ્રતિ તમારા તેની રે ।

દ્વરવ્ય નારીથી ઉગારી લેજ્યો રે, એવી શખિમણ નતિય દેજ્યો રે ॥૧૨॥

કહું સાંભળજ્યો સહુ જન રે, એમ મનાવ્યું ગુરુએ વચન રે ।

ઇચ્છા નથી ઉર માંહજિની રે, વાત મનાવી સ્વામીએ તેની રે ॥૧૩॥

જ્યારે આગન્યા માની એ શુદ્ધ રે, ત્યારે સ્વામી બોલ્યા વશિુદ્ધ રે ।

સર્વે સંતને કહ્યું બોલાવી રે, સાંભળો શષ્ટિય સર્વે આવી રે ॥૧૪॥
આ શ્રીનારાયણમુનિજિ છે રે, આજથી મારે ઠેકાણે રહેછે રે ।

માનજ્યો સહુ આનાં વચન રે, જેહ આશ્રતિ હો મારા જન રે ॥૧૫॥
ત્યારે સર્વે જને જોડ્યા હાથ રે, સારું માન્યું અમે મારા નાથ રે ।

ત્યારે હરખિંતે ઉભા થયા રે, ગુરુ આગે હાથ જોડી રહ્યા રે ॥૧૬॥
ત્યારે સ્વામી કહે હું છું પ્રસન્ન રે, માગો મુજ પાસેથી વચન રે ।

એવી બ્રહ્માંડે વસ્તુ ન કાંચ રે, જે માગો ને અમે ન અપાય રે ॥૧૭॥
અતહિંત ભર્યાં સુખ વદન રે, એવાં સુણ્યાં સ્વામીનાં વચન રે ।

પછી બોલ્યા છે વરણરિટ રે, સ્વામી પ્રસન્ન જાણ્યા તે માટ રે ॥૧૮॥
સ્વામી વર દેવા યોગ્ય જો હોઉ રે, તો કરજોડી તમને કહું રે ।

માગું પ્રથમ એ ગુરુરાય રે, કૃષ્ણચરણકંજે પ્રીતથિયાય રે ॥૧૯॥
વળી હરજિનને હોય દુઃખ રે, થાય મને એ ભોગવે સુખ રે ।

કૃષ્ણભક્ત જો પૂર્વને કર્મે રે, અન્ન વસ્ત્ર પામે પરશિરમે રે ॥૨૦॥
એનું કષ્ટ આવે મુજમાંય રે, એહ સુખમાં રહે સદાય રે ।

રૂડી હરકિથા હરજિન રે, તેનો સંગ દેજ્યો નશિદન રે ॥૨૧॥
વળી હરનિ ગુણને વધિ રે, મારી વાણી તે રહેજ્યો હમેશ રે ।

કૃષ્ણકથામાં રહેજ્યો આ કાન રે, હરસિવામાં હાથ નદિન રે ॥૨૨॥
હરસિમૃતમિં મારું મન રે, માગું છું હું રહેજ્યો નશિદન રે ।

કૃષ્ણદર્શનમાંઠ મારાં નેણ રે, માગું છું હું રહેજ્યો દનિ રેણ રે ॥૨૩॥
દેહ અંતઃકરણ કરથિયાય રે, નતિય હરની ભગતથિયાય રે ।

એહ માગ્યું તે દેજ્યો ઉમંગે રે, કેદરિખશો માં દુષ્ટ સંગે રે ॥૨૪॥
એટલા વર મુજને દેજ્યો રે, મારી પ્રાર્થના સુણલિજ્યો રે ।

એવું સુણી બોલ્યા ગુરુ વાણી રે, શુદ્ધ આશયવાળા શષ્ટિય જાણી રે ॥૨૫

કહું મનોરથ જે તમારો રે, નશિયય પુરો થાશે ઉર ધારો રે ।

એવો વર વરણિ આપી રે, રાખ્યા પોતાને ઠેકાણે સ્થાપી રે ॥૨૬॥

પછી શષિય લઇ નજિસાથ રે, આવ્યા ગામ ફણેણિ નાથ રે ।

તેદહિતો એકાદશી દન રે, કર્યો ઉત્સવ સહુ મળી જન રે ॥૨૭॥

દ્વાદશીયે સંત વપિરજન રે, તેને કરાવયાં છે ભોજન રે ।

આપ્યાં વપિરને સુંદર દાન રે, કર્યાં ભદ્રાનદીમાંહી સ્નાન રે ॥૨૮॥

બેઠા એકાંત્યે પદ્મઆસને રે, કૃષ્ણમૂરતચિંતિવી મને રે ।

કરી સમાધિકૃષ્ણમાં રઇ રે, ત્યારે દેહની વસ્ત્રિમૂતચિઇ રે ॥૨૯॥

પછી શ્રીકૃષ્ણ ઇચ્છાએ કરી રે, ઉધ્ધવજીએ દેહ પ્રહરી રે ।

ગયા વશિાળા પ્રત્યે તે વળી રે, પૂર્વે હતી તેવી દેહ મળી રે ॥૩૦॥

પામ્યા સદ્ધિદેહ તેહ વાર રે, કૃષ્ણ ભક્તકિરવા નરિધાર રે ।

સંવત્ અઢાર વર્ષ અઠાવન રે, માગશરશુદી તેરશ દન રે ॥૩૧॥

વાર દેવગુરુ દન જાણો રે, મુક્યું તન તેદપિરમાણો રે ।

જન કરતાં હતાં કીર્તન રે, તેને જણાણું તજીયું તન રે ॥૩૨॥

જોઇ નાડી ચાલતાં ન જાણી રે, ત્યારે જનને આવ્યાં આંખ્યે પાણી રે ।

મળી જન કરે સહુ શોક રે, કહે તજ્યું ઉદ્ધવે આ લોક રે ॥૩૩॥

જાણ્યું સહુએ હરધામ ગયા રે, એવું સુણનિ વ્યાકુળ થયા રે ।

રૂવે જન નેણે ભરી નીર રે, કોઇ ધરી શકે નહધીર રે ॥૩૪॥

હાવભાવ હસવું સંભારી રે, મઠીં બોલની મનમાં ધારી રે ।

મનોહર મૂરતવિચિરી રે, બહુ રૂવે છે નર ને નારી રે ॥૩૫॥

વળી વરણિઆદજિ સંત રે, સર્વે શોકાતુર છે અત્યંત રે ।

પછી નાહનિ આવ્યા જે જન રે, લાવ્યા અબીર ગુલાલ ચંદન રે ॥૩૬॥

પૂજા ને વંદના બહુ વધિરે, શાસ્ત્ર પ્રમાણે સર્વે કધિરે ।

પછી કરી સુંદર વમિન રે, તેમાં તન બેસાર્યું નદિન રે ॥૩૭॥
લઇ ચાલ્યા ભદ્રાનદી કાંઠે રે, વપિર વષિણુસૂક્ત કરી પાઠે રે ।

ઝાંઝ મૃદંગે ગાય છે જન રે, ગાયામાંહથિાય છે રુદન રે ॥૩૮॥
પછી ભદ્રાવતી તીરે ગયિા રે, શોધી સુંદર ભૂમકિ તથિાં રે ।

તથિાં ઉતારી વમિન જન રે, લાવ્યાં તુલસી પપિળો ચંદન રે ॥૩૯॥
એહ કાષ્ટતણું ચતિા રચ્યું રે, નવરાવી તને ધી ચરચ્યું રે ।

ચતિામાં પધરાવ્યું તે વાર રે, કર્યો કૃષ્ણે અગ્નસિસકાર રે ॥૪૦॥
બહુ ઘૃત હોમી બાળી દેહ રે, નાખી વાની જળમાંહતિેહ રે ।

સર્વે શાસ્ત્રવધિકિરી સ્નાન રે, આવ્યા સર્વ સંત નજિસ્થાન રે ॥૪૧॥
પછી તેદઉપવાસ કરી રે, બીજે દવિસે લખી પતરી રે ।

સુણી સર્વે સાધુ હરજિન રે, અતવિયાકુળ થયા છે મન રે ॥૪૨॥
કર્યાં સ્નાન તજ્યાં ધરકામ રે, મળી આવ્યાં છે ફણેણગિામ રે ।

નયણે વરસેછે આંસુની ધાર રે, સ્વામીમાંહછે સ્નેહ અપાર રે ॥૪૩॥
ઘડઘિડનિાં સુખ સંભારે રે, તેણે આંખમાં આંસુડાં ઝરે રે ।

લુછ લુછને નાખે છે નીર રે, અતશોકે છે મન અધીર રે ॥૪૪॥
બ્રહ્મભાવને પામ્યા ઉદ્ધવ રે, કરવો શોક તેનો અસંભવ રે ।

તોય સમતો નથી તનતાપ રે, કરે વયિોગમાંહવિલિાપ રે ॥૪૫॥
તેને જોઇ નારાયણમુનરિ, કરે છે મનુવાર સહુની રે ।

આપી ધરિજ્ય ઉતાર્યા જન રે, એમ કરતાં થયો બીજો દન રે ॥૪૬॥
તે દવિસથી તેરમા સુધી રે, વાંચી ગીતા તે વપિર સુબુદ્ધરિ ।

શાસ્ત્રવધિચ્ચિ કહ્યું જે અનન રે, તેનું કર્યું છે સહુએ ભોજન રે ॥૪૭॥
પાળવાનું પાળ્યું શ્રાદ્ધ કીધું રે, દાન દેવાનું તે દાન દીધું રે ।

કર્યું બારમું જેમ ઘટતિ રે, જમાડ્યા વાડવ કરી પ્રીત્ય રે ॥૪૮॥

તેરમે ત્રીશ વરણસિાથ રે, જમાડી આપ્યાં વસ્ત્ર તે હાથ રે ।

પછી આવ્યા હતા હરજિન રે, તેને પણ કરાવ્યાં ભોજન રે ॥૪૯॥

વળી એહ ગામના રહેનાર રે, તેહ પણ જમ્યા નરનાર રે ।

પછી સર્વે મળી હરજિન રે, કર્યું કૃષ્ણદેવનું પૂજન રે ॥૫૦॥

સુંદર વસ્ત્ર ધરેણાં પેરાવી રે, પૂજ્યા મહારાજને પ્રેમ લાવી રે ।

ગીતાના વાંચનારાને વળી રે, આપ્યાં વસ્ત્ર દરવ્ય સહુએ મળી રે ॥૫૧॥

યથા યોગ્ય ફરિયા સર્વે કધિરે, જેમ કહી છે શાસ્ત્રમાં વધિરે ।

તેના ખરયતણું જે ધન રે, ભરી આપ્યું મળી સહુ જન રે ॥૫૨॥

નજિ પોય પ્રમાણે સહુ ગૃહસ્થે રે, ખરય ઉપાડી લીધું સમસ્તે રે ।

થયો ઉત્સવ પૂરણ જ્યારે રે, દનિ ચૌદમો થયો છે ત્યારે રે ॥૫૩॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તક્રિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ

શષ્ટિયનષ્ટિકુળાનંદમુનિ

વરિયતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે રામાનંદ સ્વામીએ નારાયણમુનિ

ધરમધુર સોપીને દેહત્યાગ કર્યો એ નામે સુડતાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૭॥

પૂર્વવણયો- સુંદર સારી કથા કહું, ત્યાર પછીની જાણજ્યો જેહ ।

અતચિરત્તિર પવત્તિર છે, સહુ સુણજ્યો કરી સનેહ ॥૧॥

સતસંગી સ્વામીતણા, નરિમળ અતનિરનાર ।

હરબિઠા સભા કરી, ત્યાગી સંત ગૃહી બ્રહ્મચાર ॥૨॥

મુખ આગે મુકુંદ આદિબેઠા બહુ બ્રહ્મચાર ।

ત્યારપછી મુક્તાનંદ આદિબેઠા સંત અપાર ॥૩॥

ત્યાર પછી મયારામ આદિબેઠા દ્વજિ સુજાણ ।

ત્યાર પછી મુળજી આદિબેઠા ક્ષત્રપિરમાણ ॥૪॥

ચોપાઠ- બેઠા વૈશ્ય પરવતાદિજિહરે, શૂદ્ર કાળાનાઠ આદિતિહ રે ।

બેઠા પુરુષ પુરુષમાં મળી રે, તે કેડ્યે બેઠી બાયું મંડળી રે ॥૫॥
 દ્વજિ લાડકી આદજિ બાઇ રે, બેઠી જેમ ન અડે કોઇ ભાઇ રે ।

બીજા આશરતિ જન છે જેહ રે, બહુ મળી બેઠા સહુ તેહ રે ॥૬॥
 સર્વે હાથ જોડી પાય નમે રે, અમારા ગુરુમૂર્તિ છો તમે રે ।

વળી સહજે આપો છો આનંદ રે, માટે સત્ય નામ સહજાનંદ રે ॥૭॥
 સદ્ગુણે શોભાનું છો ધામ રે, વળી તમે છો સ્વામીને ઠામ રે ।

માટે અમને જાણી તમારાં રે, કહેજ્યો શખિનાં વચન સારાં રે ॥૮॥
 પ્રભુ તમારી આજ્ઞાને વધિ રે, રહેશું શરદ્ધા સહતિ હમેશ રે ।

માટે કહેવાનું ઘટે તેમ કહેજ્યો રે, સારી સુખની શખિમણ્ય દેજ્યો રે ॥૯॥
 એમ સહુ મળી કહે જન રે, તેનાં સાંભળ્યાં નાથે વચન રે ।

પછી બોલ્યા નારાયણમુનરિ, શખિમણ્ય હતિકારી સહુની રે ॥૧૦॥
 કહ્યું ધર્મશાસ્ત્રને વચને રે, ધર્મમાંહરિખવા જનને રે ।

કહે નર દેવને પતિર રે, શેષ શશસિર ને ઇતર રે ॥૧૧॥
 જે જે પામ્યા સુખ ને મોટાઇ રે, તેતો રહેતા થકા ધર્મમાંઇ રે ।

કહ્યું છે શ્વરુત્સિમૃતમિં એમ રે, સત્ય ધર્મને મુકાય કેમ રે ॥૧૨॥
 તેતો મોટા પુરુષને મળે રે, ત્યારે સહુસહુના ધર્મ પળે રે ।

તે વાસુદેવમાહાત્મ્ય માંઇ રે, કહ્યા છે સહુના ધર્મ ત્યાંઇ રે ॥૧૩॥
 એમ ઉદ્ધવસ્વામીએ કહ્યું છે રે, તે સર્વે મારે હૈયે રહ્યું છે રે ।

માટે ધર્મને સહુ અનુસરો રે, ભાવે કૃષ્ણની ભગતકિરો રે ॥૧૪॥
 પાળો એટલી આગન્યા મારી રે, જેણે સુખી થાઓ નરનારી રે ।

એહ શખિમણનાં વચન રે, સર્વે હૃદયમાં ધારજ્યો જન રે ॥૧૫॥
 વળી પ્રાકૃત જીવની રીતે રે, શોક સ્વામીનો મ કરો ચત્તિતે રે ।

એવું અખંડરૂપ અવનિશ રે, તેતો કેદયિ ન થાય નાશ રે ॥૧૬॥

શાય પ્રકટ ભૂમયિ મહારાજ રે, તેતો જીવોના કલ્યાણ કાજ રે ।

એનું ઉદ્ભવને અંતરધાન રે, તેતો સ્વતંત્રપણે નદિન રે ॥૧૭॥

પણ કાળ કરમને વશ રે, નોય જીવો પેર્યે પરવશ રે ।

એમ સમઝે છે દૈવી જન રે, આસુરી મોહ પામે છે મન રે ॥૧૮॥

માટે શોકને સર્વે તજો રે, પ્રત્યક્ષ પરમેશ્વરને ભજો રે ।

માની મનમાં ઉપદેશ રે, હવે જાઓ સહુ દેશ પ્રદેશ રે ॥૧૯॥

હું પણ જાઉં છું પુર ધોરાજી રે, તમે રહેજ્યો સહુ જન રાજી રે ।

કહું સાંભળજ્યો સહુ જન રે, એમ બોલ્યા પ્રભુજી વચન રે ॥૨૦॥

સુણી શોક તજ્યો સહુજન રે, જાણ્યા પ્રભુજીને ગુરુ મન રે ।

પછી ગયાં ઘેરે નરનારી રે, હૃદે હરની મૂરતધારી રે ॥૨૧॥

હરનિજિગુરુને વરિહે રે, ચતિતે ક્ષોભ ને દુઃખી છે દેહે રે ।

પણ અંતર દર્શન કરી રે, ધારી રહ્યા છે ધીરજ હરરિ ॥૨૨॥

પોતે હર્યો તે સર્વનો શોક રે, માટે હરનિમ કહે લોક રે ।

પછી બહુ સંત લઈ સાથ રે, ત્યાંથી ચાલ્યા નીલકંઠ નાથ રે ॥૨૩॥

ધર્મ પ્રવરતાવામાં છે ચતિત રે, આવ્યા ધોરાજી સંત સહિત રે ।

તયિં અતહિતે કરી જન રે, કર્યું પ્રભુજીનું તે પૂજન રે ॥૨૪॥

દઈ દર્શન આવ્યા ભાડેર રે, નજિજન પર કરી મેર રે ।

ત્યાંથી માણાવદર ગયા નાથ રે, નીરખી જન થયા છે સનાથ રે ॥૨૫॥

ત્યાંથી પપિલાણામાં પધાર્યા રે, જનને મન મોદ વધાર્યા રે ।

ત્યાંથી આવ્યા ગામ અગત્રાઈ રે, જીયાં ભક્ત છે પરવતભાઈ રે ॥૨૬॥

ત્યાંથી આવ્યા ગામ કાલવાણી રે, નજિદાસ પર દયા આણી રે ।

કયિં એક દનિ કયિં દોય રે, કયિં ત્રણ દનિ રહ્યા સોય રે ॥૨૭॥

સહુને જ્ઞાન આપી સમજાવ્યા રે, પોતપોતાને ધર્મે રખાવ્યા રે ।

પોતે ગુરુની આગળ્યા માની રે, બેઠા વાહન પર સુખદાની રે ॥૨૮॥
ભારેભારે વસ્ત્ર ને ભૂષણ રે, પહેર્યાં જનહતિ તે જીવન રે ।

સ્ત્રિત્રયોને ધર્મમાં રખાવા રે, બોલ્યા તેશું તેને સુખ થાવા રે ॥૨૯॥
કર્યું મોટી ઉપાધનિ ગ્રહણ રે, પણ રતનિથી અંતઃકરણ રે ।

કોઇ સમે ને કોઇ ઠેકાણે રે, નથી આસક્ત સૌ જન જાણે રે ॥૩૦॥
સર્વે ધર્મને સ્થાપવા કાજ રે, ગયા માંગરોળે મહારાજ રે ।

શહેર બાર છે સુંદર વટ રે, શોભે સંધિતીરે ત્યાં નકિટ રે ॥૩૧॥
કર્યું એકાંતે વડે આસન રે, તથિાં આવ્યા છે જજિઆસુ જન રે ।

કરી દર્શન પામ્યા આનંદ રે, વાધ્યો હર્ષ જોઇ જગવંદ રે ॥૩૨॥
તથિાં સંત વસે છે સમોહ રે, જેને કામ ક્રોધ નહિમોહ રે ।

વ્યાપકાનંદ સ્વરૂપાનંદ રે, એહાદનિરિખી પામ્યા આનંદ રે ॥૩૩॥
ગોવર્ધન દામોદર જેહ રે, રામચંદ્ર સુરચંદ તેહ રે ।

રતનજી આદ્યે એ વણકિ રે, ક્ષત્રમિંછારામ ભક્ત એક રે ॥૩૪॥
ધનજી માઘો આણંદભાઇ રે, ત્રકિમ ને રાજુ ભાણબાઇ રે ।

એહાદલિઇ શૂદ્ર અપાર રે, સહુ આવી બેઠાં નરનાર રે ॥૩૫॥
કરે સેવા પુછે સમાચાર રે, ભલે પધાર્યા પ્રાણઆધાર રે ।

તેહ પ્રત્યે હરધિરિ રહી રે, જેમ છે તેમ વારતા કહી રે ॥૩૬॥
કહ્યું સ્વામી રામાનંદ જેહ રે, ગયા સ્વધામમાં તજી દેહ રે ।

સુણી સર્વે શોકાતુર થયા રે, સ્વામી આપણને છળી ગયા રે ॥૩૭॥
ત્યારે હરકિહે સંત સુજાણ રે, પ્રભુ રહ્યા છે પ્રકટ પ્રમાણ રે ।

બહુ સમર્થ છે બાળ નાના રે, સહુ જાણશે નહરિહે છાના રે ॥૩૮॥
એમ કહીને ધીરજ આપી રે, શોક સ્વામીની કોરનો કાપી રે ।

પછી વાવ્ય તથિાં એક હતી રે, જેનું સ્વાદુ જળ મીઠું અતરિ ॥૩૯॥

તેતો કાળે કરી બુરાણરિ, નાવે કામે તે કોઇને પાણી રે ।

તેતો ગળાવી આપે મહારાજે રે, સહુને જળ પવિને કાજે રે ॥૪૦॥

કાઢ્યો ગાળ ને જળ નસિર્યું રે, પછી કર્યું એ વાવ્યનું ભર્યું રે ।

કર્યો મોટો ઉત્સવ તે દનિ રે, તેડ્યા બ્રાહ્મણ કરવા ભોજન રે ॥૪૧॥

થોડો ઘણો લીધો સરાજામ રે, આદર્યું તેપર મોટું કામ રે ।

દ્વજિ શહેરના સર્વે નોતર્યા રે, તેણે મનમાન્યા મોદક કર્યા રે ॥૪૨॥

તીરથવાસીને કાજે તૈયાર રે, કર્યો શરિ પુરી ને કંસાર રે ।

સતસંગીને કહ્યું વચન રે, જમો આજ ઉત્સવનું અન્ન રે ॥૪૩॥

કહે કવશિવાસી કેમ થાશે રે, સધિ ખુટશે ને લાજ જાશે રે ।

પણ ન ખુટ્યું સીધું ને લોટ રે, નાવી દાળ મશાલાની ખોટ્ય રે ॥૪૪॥

જમ્યા દ્વજિ હજારો હજાર રે, બીજા સત્સંગી જમ્યા અપાર રે ।

રૂડી રીત્યે શું કર્યો સમૈયો રે, તેતો મુખે કેમ જાય કૈયો રે ॥૪૫॥

દેવતાની તૃપ્તિને કાજે રે, કરાવ્યો હવન મહારાજે રે ।

કરતાં પૂજન દેવતાતણું રે, દીહું જને ત્યાં આશ્ચર્ય ઘણું રે ॥૪૬॥

સતસંગી સાધુ સહુ કોઇ રે, સહુ રહ્યાતા હરનિ જોઇ રે ।

ત્યાં તો થયું અલૌકિક દર્શન રે, જોઇ મગન થયાં સહુ જન રે ॥૪૭॥

દીઠાં ચાર આયુધ ચારે હાથે રે, સારો મુગટ ધર્યો છે માથે રે ।

પહેર્યાં પીતાંબર હેમરૂપ રે, ધનશ્યામ મૂર્તિઅનૂપ રે ॥૪૮॥

શ્રીવત્સ ચહિન શોભે છે ઘણું રે, એવું દર્શન થયું હરતિણું રે ।

તેને ડાભે પડખે દયાળ રે, દઠી શ્વેત મૂર્તિવિશિળ રે ॥૪૯॥

ચાર મુખ ને અષ્ટ છે દરગ રે, ચાર હાથ ને ચાર છે પગ રે ।

જોડરિહ્યા જુગ કર આગે રે, ગ્રહચિકે પૂજા અનુરાગે રે ॥૫૦॥

એક હાથમાં છે ધર્મશાસ્ત્ર રે, શ્વેતાંબરે શોભે છે સુંદર રે ।

અંગોઅંગ શોભે અલંકાર રે, રત્નજડતિ મુકુટ સાર રે ॥૫૧॥
અતશિંત એવા ધર્મ ભાળી રે, જોયું જમણીકોરે નહિળી રે ।

દહીં દ્વલ્લિજવાળાં ભગતરિ, વસ્ત્ર ધરણે શોભે છે અતરિ ॥૫૨॥
ગૌરતન કનક કર થાળી રે, પૂજાવધિલીધી છે તે ભાળી રે ।

એવા વષિણુ ભક્તધિર્મ જોઇ રે, પામ્યાં વસ્ત્રિમય જન સહુ કોઇ રે ॥૫૩॥
કહે મનુષ્યાકારે આ મુરાર રે, એવું દહિું છે મુહૂરત વાર રે ।

પછી પૂજાવધિપિરો થયી રે, સર્વે જન મન મોદ આવયી રે ॥૫૪॥
પછી વેદવત્તિ જે બ્રહ્મન્ રે, બીજાં મળ્યાં હતાં બહુ જન રે ।

કરી નશ્ચિય તે થયા આશ્રતિ રે, રહ્યાં વચનમાં કરી પ્રીત્ય રે ॥૫૫॥
મેલી બીજા દેવની ઉપાસ રે, થયા શ્રીકૃષ્ણદેવના દાસ રે ।

એમ નજિ ઐશ્વર્ય અનૂપ રે, દેખાડ્યું એ પ્રકારનું રૂપ રે ॥૫૬॥
જોઇ બ્રાહ્મણને બીજાં જન રે, દૃઢ નશ્ચિય કરી લીધું મન રે ।

એહ દેખાડ્યો પ્રૌઢ પ્રતાપ રે, જોઇ જન મગન થયાં આપ રે ॥૫૭॥
ઋતુ વસંત સમાને વષિ રે, કર્યું ચરત્તિર એ જગદીશે રે ।

એહ ચરત્તિર શ્રીહરતિણું રે, કહ્યું થોડું ને રહ્યું છે ઘણું રે ॥૫૮॥

ઇતશ્ચીરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિરિયતિ ભક્તચંતિામણી મધ્યે શ્રી માંગરોળે મહારાજે
ઉત્સવ કર્યો એ નામે અડતાલીસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૮॥

પૂર્વછાયો- શુભમતસિહુ સાંભળો, અતપિરતાપી કૃષ્ણદેવ ।

ત્યાર પછીની વારતા, કહું સાંભળો સહુ તતખેવ ॥૧॥
અતસિામર્થવિાવરે, જનમન મનાવા કાજ ।

લોકમાં અલૌકકિપણું, દેખાડે છે મહારાજ ॥૨॥
જે સુખ ન સુણ્યું શ્રવણે, નયણે ન દહિું નરિધાર ।

તેહ સુખ આ ભૂમિમાં, ભોગવે છે નર ને નાર ॥૩॥

તેહ પ્રતાપ શ્રીહરતિણો, જાણે જન સહુ કોય ।

ત્યાર પછીની કથા કહું, સહુ સાંભળજ્યો ચતિત્પરોય ॥૪॥

ચોપાઇ- પ્રભુ સમરથ સુખના ધામ, બેઠા સંતમાંહઘિનશ્યામ ।

કરે ધ્યાન ધારણાની વાત, સુણી જન થાય રળચિત ॥૫॥

પછી થયા થોડાઘણા દન, બેસે સંત ને કરે ભજન ।

ત્યાં તો ધ્યાનમાં દીઠા દયાળ, સહજાનંદ જનપ્રતપિળ ॥૬॥

જેના એકેક અંગે નદિન, કોટસૂરજ શશસિમાન ।

નસિરે છે તેજના સમોહ, ઘનશ્યામ મૂરતછિ સોહ ॥૭॥

અંગે પહેર્યાં પીતાંબર નાથે, મોરમુગટ ધર્યો છે માથે ।

કૌસ્તુભમણાવૈજયંતમિળા, દવિય ઘરેણે શોભે રૂપાળા ॥૮॥

બેઉ હાથે વજાડે છે વેણ, એવા કૃષ્ણ દઠિ સુખદેણ ।

થયું એવું સાક્ષાત્કાર દરષણ, જાણ્યા પૂરણ પુરુષોત્તમ કૃષ્ણ ॥૯॥

પછી કરી પરસ્પર વાત, થયા સંત રાજી રળચિત ।

સહેજે સહેજે આપે છે આનંદ, સુખદાયી સ્વામી સહજાનંદ ॥૧૦॥

સહજે સહજે થાય છે સમાધ્ય, જે કોઇ દેવને છે જો દુરાધ્ય ।

પછી ચલાવ્યું એજ પ્રકરણ, થાય સમાધિહીય સ્મરણ ॥૧૧॥

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ વળી, થાય ધારણા ને પડે ઢળી ।

દ્વજિ ક્ષત્રવૈશ્ય શૂદ્ર ચાર, હોય કોઇ નર વળી નાર ॥૧૨॥

પડે નજરે થાય પ્રાણ લીન, મર હોય કોઇ જો મલનિ ।

રામઉપાસી રામને દેખે, કૃષ્ણઉપાસી કૃષ્ણને પેખે ॥૧૩॥

નૃસહિઉપાસી દેખે નૃસંગિ, દેખે ઇષ્ટ થાય દલે દંગ ।

શવિઉપાસી દેખે શવિને, થાય દર્શન બહુ જીવને ॥૧૪॥

દેવીઉપાસક દેખે દેવી, આવે ધ્યાનમાં મૂરતિએવી ।

આવે જૈન દેખે તીર્થંકર, વળી મ્લેચ્છ દેખે પેગંબર ॥૧૫॥

પીરઉપાસી દેખે પીરને, વીરઉપાસી દેખે વીરને ।

દેખે બ્રહ્મને બ્રહ્મઉપાસી, એકરસ ચદ્ધિનરાશિ ॥૧૬॥

વામનઉપાસી દેખે વામન, લછમનના દેખે લછમન ।

દેખે હનુમાનના હનુમાન, થાય માર્ગીને ધણીનું ધ્યાન ॥૧૭॥

સૂર્યઉપાસી સૂર્ય નહિળે, ભૈરવઉપાસી ભૈરવ ભાળે ।

એમ આપ આપણા જે દેવ, દેખે ધ્યાનમાંહતિતખેવ ॥૧૮॥

હોય પાપી તે દેખે કૃતાંત, જેવું દેખે તેવું કહે વૃતાંત ।

કોઇ દેખે છે શેષ ગણેશ, થાય ધારણા એમ હમેશ ॥૧૯॥

દેખે સુરપુર ને કૈલાસ, કોઇ સત્યલોક વૈકુંઠવાસ ।

કોઇ ગોલોક બ્રહ્મનગરી, એમ દેખાડે ધ્યાનમાં હરતિ ॥૨૦॥

કોઇ દેખે દેહનું સ્વરૂપ, મહા મલનિ જાણે નરકરૂપ ।

દેખે પોતાનું પારકું મન, જેમ દેખે તેમ કહે જન ॥૨૧॥

એમ દેખાડ્યો પ્રતાપ ઘણો, સહુ જાણે આ મહારાજ તણો ।

દેખે નાથને નાડી તણાય, નરિખી સ્વામીને સમાધિયાય ॥૨૨॥

પછી સહુને વાત સાચી લાગી, થયા સત્સંગી સ્વમત ત્યાગી ।

ચારી સંપ્રદાયના સંત આવ્યા, જાણી કલ્યાણ સ્વામીના કાવ્યા ॥૨૩॥

તેને શખિવે છે યોગકળા, શખિ જન મળી તે સઘળા ।

જે જે દેખે સમાધ્યે સાક્ષાત, સુણો સહુ કહે તેની વાત ॥૨૪॥

રાધા પાર્ષદાદવિરજપતિ, દેખે ગોલોકમાં કરી ગતિ

વૈકુંઠ રમા ને પાર્ષદ, દેખે સમાધમિં હરસિદ્ય ॥૨૫॥

કોઇ દેખે મહાપુરુષ અભેવ, શ્વેતદ્વીપમુક્ત વાસુદેવ ।

રમા પાર્ષદ ભૂમાપુરુષ, દેખે તેજ મંડળ સુજસ ॥૨૬॥

કોઇ નરનારાયણ ઋષિ, દેખે વશિલા ને થાય ખુશી ।

કોઇને યોગેશ્વર ભગવાન, તેનું કરાવે જનને ધ્યાન ॥૨૭॥

કૃષીરસાગરે કમળા સાથ, દેખે શેષપર સુતા નાથ ।

કોઇ દેખે હરિણ્યમય શ્યામ, અર્કબંધિ સહતિ સુખધામ ॥૨૮॥

યજ્ઞપુરૂષરૂપ જન જોય, માને સહુનું કારણ હરસિંચ ।

કોઇ નાડી પ્રાણને સંકેલી, દેખે પ્રગટ મૂર્તરિસલિલી ॥૨૯॥

પ્રાણ રાખવા ત્યાગવા તર્ત, થવા સ્વતંત્ર જન સમર્થ ।

કોઇ સધિધાસન પદ્માસન, જાણે વીર વજ્રાસન જન ॥૩૦॥

સ્વસ્તશિબાસને રાખી પ્રાણ, થાય તન સમ કાષ્ટ પાષાણ ।

બાળ યુવા વૃધ્ધ ત્રયિ જેહ, ધ્યાનમાંથી ન નીસરે તેહ ॥૩૧॥

તેમાંથી કેને પ્રહરે જગાડે, કેને બે પોરે કેને બે દાડે ।

કેને પક્ષ માસ માસે દોય, જાગે ત્રણ ચાર માસે કોય ॥૩૨॥

થોડે કાળે બહુ કાળે ઉઠાડે, શબ્દ સંકલ્પે જોઇ જગાડે ।

કોઇ ન જાગે નાવે દેહમાં, તેને જોરે લાવે તન તેમાં ॥૩૩॥

કોઇ બ્રહ્મપુર વૈકુંઠ જેહ, કરે ગોલોકની વાત તેહ ।

શ્વેતદ્વીપ ત્રલોક નહિળી, કહે સુરાસુર સ્થાન ભાળી ॥૩૪॥

કહે સ્થાન અજ હરહિરનું, કહે લોકાલોકથી પરનું ।

ભૂગોળ ખગોળ કે પાતાળ, ઉત્પત્તિસ્થિતિને પ્રલયકાળ ॥૩૫॥

એવા જોઇ પાકી સ્થિતિવિાળ, તેને શખિવે છે યોગકળા ।

શખિવે નાડી ખેચીને મેલે, સર્વે અંગેથી પ્રાણ સંકેલે ॥૩૬॥

એક અંગે લાવે જીવ પ્રાણ, એમ શખિવે સહુને સુજાણ ।

પછી અંગ કાપે બાળે કોય, તેની પીડા પંડે લેશ નોય ॥૩૭॥

કોઇ રહ્યા અંતરદૃષ્ટકિરી, કોઇ દેખે દૃષ્ટઆગે હરિ

કોઇ એકનેત્રે મૂર્તલાવે, કોઇ દોય દરગમાં ઠેરાવે ॥૩૮॥

કોઇ ઉલટાં પલટાવે નેણ, એમ શખિવે છે સુખદેણ ।

તેમાં મૂર્તમિટિથી ન જાય, અક્ષવિદિયા એ નામ કહેવાય ॥૩૯॥

ફેરનિત્ર તાણે નાડી પ્રાણ, એહ અક્ષવિદિયાનું એધાણ ।

અનમિષ રહે દરગ દોય, એવું શખિવે શ્રીહરસીય ॥૪૦॥

ષટ ચક્રમાંથી ચક્ર એક, શખિવે પ્રાણ રૂંધવા વલિક ।

એકચક્રે રહી સુણે બહુરવ, એક ચક્રે રહી ગણે પ્રણવ ॥૪૧॥

ઇડા પંગિલા સુષુમ્ણા નાડી, તેને મારગે ચલાવે દાડી ।

રવચિંદરનું લોક પમાડે, કોઇને સુરપુર દેખાડે ॥૪૨॥

કરાવે અન્ય તનમાં પ્રવેશ, જાણે પરના મનની અશેષ ।

વળી પરના પ્રાણ કરે રૂંધ, એવું શખિવે જનને સુબુદ્ધ ॥૪૩॥

જાણે પરના અંતરની આપે, તેતો શ્રીહરનિ પરતાપે ।

એવો પ્રતાપ ન જાય કૈયે, સહુ વચિરી રહ્યા છે હૈયે ॥૪૪॥

પછી વાત ચાલી ગામોગામ, કહે પ્રકટ્યા પૂરણકામ ।

વળી બાંધ્યાં સદાવ્રત બહુ, સુણો સહુ નામ તેનાં કહું ॥૪૫॥

માણાવદર લોજ માંગરોળે, થાય તીર્થવાસી ત્યાં ટોળે ।

અગત્રાઇ ભાડેર ધોરાજી, તયિં જમે સાધુ થાય રાજી ॥૪૬॥

જામવાળામિજ ને નગર, ફણેણી સાંકળી જેતપર ।

કોટડું ગઢડું કારચિણી, આવે તીર્થવાસી તયિં તાણી ॥૪૭॥

જેતલપુર ને શ્રીનગર, એહ આદિબીજાં બહુ પુર ।

દયિ સદાવ્રત દેદેકાર, સર્વે જન કરે જેજેકાર ॥૪૮॥

એમ આનંદ ઉત્સવ થાય, ગુણ શ્રીહરજીના ગવાય ।

પછી મહારાજ કહે મુનરિય, અમે જાશું સતસંગમાંય ॥૪૯॥
તમે રાજી આનંદમાં રહેજ્યો, રૂડી રીત્યે સદાવ્રત દેજ્યો ।

એમ કહી સ્વામી સહજાનંદ, ચાલ્યા જનને દેવા આનંદ ॥૫૦॥
ત્યાંથી આવ્યા મેઘપુરમાંય, મળ્યા મુક્તાનંદ સ્વામી ત્યાંય ।

તેતો ગયા હતા કચ્છદેશ, દેવા સહુને સારો ઉપદેશ ॥૫૧॥
તેણે સુણીતસિમાધકિને, નોતી મનાણી માયાને ભાને ।

તેના વ્યોમમાં ફોમ ન રઇ, બોલ્યા સત્સંગનો પક્ષ લઇ ॥૫૨॥
કહે સહુની સમજણ કાચી, માની જુઠી સમાધનિ સાચી ।

આટલા દનિ સત્સંગ કરી, ઘડીકમાં મતકિમ ફરી ॥૫૩॥
મહારાજ દયિ પાખંડ મેલી, સત્સંગમાં ન થાવું ફેલી ।

સમાધકિંઇ નથી સોયલી, મોટા યોગીને પણ દોયલી ॥૫૪॥
તેતો જેને તેને કેમ થાય, બીજા માને અમે ન મનાય ।

પછી હરબોલ્યા ધીરા રહી, મુક્તાનંદજીને વાત કહી ॥૫૫॥
કહે સહુ મળી કરે છે જન, સ્વામી રામાનંદનું ભજન ।

તેમાંથી એને જણાતું હશે, તેતો વારશો પણ તેમ કહેશે ॥૫૬॥
એમ વાત કરી બહુવાર, પણ મનાણી નહલિગાર ।

પછી પાસે હતા સંતદાસ, જેને અંતરે છે પરકાશ ॥૫૭॥
તેને બેસાર્યા ધારણામાંઇ, નાડી પૂરાણ રહ્યા નહી કાંઇ ।

કહે મુક્તાનંદને શ્રીહરજીવો ધારણા ધીરજ્યે કરી ॥૫૮॥
જીવો હાથ ને પગની નાડી, જો જાગે તો ઉઠાડો જગાડી ।

મુક્તાનંદજીએ કર્યો વચિાર, નથી વાત ખોટી નરિધાર ॥૫૯॥
આવું નથી દહિને સાંભળ્યું, તેતો કેમ કરી જાય કળ્યું ।

પછી મહારાજે તેને જગાડી, કહ્યું વાત કરો વ્યક્તપિાડી ॥૬૦॥

સંતદાસના છે સત્ય બોલ, કહે દઠિ મે બ્રહ્મમહોલ ।

તેમાં મૂરતદિઠી મે દોય, ઉધ્ધવને શ્રીકૃષ્ણની સોય ॥૬૧॥

ઉધ્ધવ તે રામાનંદરૂપ, શ્રીકૃષ્ણ તે આ હરસિવરૂપ ।

શવિ બ્રહ્માને સનકાદકિ, બીજા ઋષમિનતિયાં અનેક ॥૬૨॥

એહાદબિહુ મુક્તસમોહે, તેણે વંદિયા દઠિ એહ દોહે ।

એહ દોય છે તેજનો પુંજ, કોટી અગ્નિચિરક શશિસૂરજ ॥૬૩॥

તેજ તેજ તેજ તયિાં અતિતેમાં દઠી એ દોય મૂરતિ

સ્વામી રામાનંદ બોલ્યા એમ, મુક્તાનંદે માન્યું નહકિમ ॥૬૪॥

સાચી વાત જુઠી કેમ થાશે, અંત્યે સાચું હશે તે મનાશે ।

વળી બીજા જે સમાધવિાન, તેણે એનું એ કહ્યું નદિાન ॥૬૫॥

વળતા મુંઝાણા ન સુઝ્યું કાંઈ, પછી જોયું છે અંતરમાંઈ ।

હતો પોતાને જેનો વશિવાસ, તે દઠિ જેઠો માધવદાસ ॥૬૬॥

માધવદાસે કરી વાત મોટી, માનો મુક્તાનંદ નથી ખોટી ।

મુક્તાનંદ સંશયવંત થયા, ત્યાંથી સહુ કાલવાણીએ ગયા ॥૬૭॥

આવ્યા સાંભળીને સહુ જન, નરિખનિાથ ને થયા મગન ।

બીજાં આવ્યાં બાળાં ભોળાં બહુ, તેતો સુખી સમાધચ્ચિ સહુ ॥૬૮॥

થાય ધારણા ન રહે નાડી, મેલે કોરે ઉપાડી ઉપાડી ।

એવી સામરથી સહુને દેખાડી, કહ્યું એક ને આવ્ય જગાડી ॥૬૯॥

તૈયે સર્વે ઝટોઝટ જાગ્યાં, આવી પ્રભુજીને પાયે લાગ્યાં ।

કહે મહારાજ મળે જો કોટી, કેમ કરશે સમાધનિ ખોટી ॥૭૦॥

સુણી મુક્તાનંદે મેલ્યું માન, પ્રભુ તમે પ્રરણ ભગવાન ।

પછી નમરતાએ પાય નમ્યા, પ્રભુ કરજ્યો અમપર ક્ષમા ॥૭૧॥

પછી પ્રેમેશું પૂજીયા નાથ, કરી સ્તુતનિ જોડયિા હાથ ।

ત્યારે પ્રભુજી પ્રસન્ન થયા, કરી મુક્તાનંદજીને દયા ॥૭૨॥
પછી મુક્તાનંદને વચને, થાય સમાધિહુ જનને ।

દેખે સ્વર્ગ કૈલાશ વૈકુંઠ, તેમાં જરાય ન મળે જુઠ ॥૭૩॥
દેખે ગોલોક શ્વેતદ્વીપને, જોઇ બ્રહ્મપુર હર્ષ મને ।

એહ આદિબીજાં બહુ ધામ, જાગી જન લયિ તેનાં નામ ॥૭૪॥
પછી એજ પ્રકરણ ચલાવ્યું, સર્વે જનતણે મન ભાવ્યું ।

જેજે સંત બેસારે ભજને, થાય સમાધિને વચને ॥૭૫॥
સંત વનિ બીજાં જન જેહ, થાય સમાધિકિરાવે તેહ ।

તે પ્રતાપ છે મહારાજતણો, શું કહીએ વળી વરણવી ઘણો ॥૭૬॥
ત્યારપછી ગયા ગુજરાત્ય, કહું તેહની સાંભળો વાત ।

જઇ અમદાવાદમાં આપ, તયિાં દેખાડ્યો પ્રૌઢ પ્રતાપ ॥૭૭॥
આવે દર્શને કોઇ નરનાર, તેના હૃદયમાં દશિ મોરાર ।

થાય સમાધિ રહે નાડી, નાથ ઉઠાડે તેને જગાડી ॥૭૮॥
સર્વે લોક આશ્ચર્ય પામયિાં, નાથ ચરણે શશિ નામયિાં ।

જન મળી કરે જેજેકાર, પ્રભુ પ્રકટયા થયો અવતાર ॥૭૯॥
એવી વાત શ્રવણે સાંભળી, ઉઠ્યા ભેખ અંતરમાં બળી ।

આવ્યા મારવા મળી અસુર, જેમ ઊલુકને ઉગ્યો સુર ॥૮૦॥
પછી નાથે નરિમાનને ગ્રહ્યું, આપે સમર્થ પણ સર્વે સહ્યું ।

એમાં કરવું હતું જે કાજ, કરી ચાલ્યા ત્યાંથી મહારાજ ॥૮૧॥
સંત જોઇને પામયિા સુખ, થયું દુષ્ટ પાપયિાને દુઃખ ।

દવિયચરતિર કરી મુરારી, આવ્યા સોરઠમાં સુખકારી ॥૮૨॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
 નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે મહારાજે સમાધનિ
 પ્રકરણ યલાવ્યું એ નામે ઓગણપયાસમું પ્રકરણમ્ ॥૪૯॥

પૂર્વછાયો- ધ્યાન ધારણા અતઘણી, લીચે સમાધયિ જન સુખ ।

જોઇ પ્રતાપ મહારાજનો, દલિમાં ન મનાય દુઃખ ॥૧॥

ચોપાઇ- એવો પ્રૌઢ પ્રતાપ જણાવ્યો, દેખી દાસને આનંદ આવ્યો ।

સર્વે જનને ચડી ખુમારી, નરિખસિહજાનંદ સુખકારી ॥૨॥

બોલે મસતમિંહઅતમોટું, એક સ્વામી સત્ય બીજું ખોટું ।

સ્વામી મળ્યે કલ્યાણ છે કોટ્ય, બીજી વાતમાં આવશે ખોટ્ય ॥૩॥

જ્યારે સેવશો સ્વામીનાં ચરણ, ત્યારે જાશે જનમ ને મરણ ।

બીજે શીદ રહ્યા છો બંધાઇ, મેલો મત આવો સંતમાંઇ ॥૪॥

મદ્ય માંસ દારૂ ચોરી મેલી, આવો સત્સંગમાં મટો ફેલી ।

ગાંજા ભાંગ્ય મફર કેફ મેલી, મેલો માજમ લસણ ડુંગળી ॥૫॥

પય પાણી ગળી વળી પીજે, સતસંગમાં એ રીત્યે રહીજે ।

એવી વાત કરે સંત સહુ, સુણી થાય સતસંગી બહુ ॥૬॥

વળી ગુરૂ જે સત્ય અસત્ય, તેની દેખાડે પાડી વગિત્ય ।

સાધુ અસાધુની ઓળખાણ, તેનાં દેખાડે સર્વે એધાણ ॥૭॥

સર્વે શાસ્ત્રતણી સાંખ્ય લાવી, દયિ અસાધુને ઓળખાવી ।

કહે અસાધુથી ન સરે અર્થ, એતો લેવાને બેઠા છે ગર્થ ॥૮॥

માટે સતસંગ સહુ કરો, શીદ લખ ચોરાશીમાં ફરો ।

એવી વાત શ્રવણે સાંભળી, સર્વે અસાધુ ઉઠયા બળી ॥૯॥

પ્રથમ ભેખમાં દ્વેષ જ પેઠો, કળમિળી એને ઘેર બેઠો ।

જીયાં તચિંથી ઉઠ્યા છે બળી, માંડ્યા સંતને મારવા મળી ॥૧૦॥

જોજ્યો જીવનમુક્તાનું જોર, આપણને કીધા ચોખા ચોર ।

આપણા શષ્ટિય પ્રમોદી લીધા, દઇ ઉપદેશ પોતાના કીધા ॥૧૧॥

માટે આજથી સહુ એમ ધારો, જેને જ્યાં મળે ત્યાં એને મારો ।

લઇ લુગડાં તુંબડાં ફોડો, વળી સદાવ્રત એનાં તોડો ॥૧૨॥

એમ પરચિણી અસુરસેના, મારે સાધુને વાંક જ વળિ ।

ગરજ ગધિ ને શ્વાન શચિણ, કાક ચલિ એ વરણ ચંડાળ ॥૧૩॥

એની જણાય જુજવી જાત્ય, મળે મારણે છે એક નાત્ય ।

એમ દામ વામે ફેલે એક, એવા ભેળા થયા છે અનેક ॥૧૪॥

આવ્યા જાયગા ઉપર મળી, માંડ્યા સાધુને મારવા વળી ।

નાખે ગેડી ઘોકા ને લાકડી, કરી ઝાઝી પથરાની ઝડી ॥૧૫॥

તેતો સાધુએ શરીરે સહયું, અતનિરિમાનવિરત ગ્રહયું ।

અસંતે અસંતપણું કરી, પછી ગયા એ સર્વે ફરી ॥૧૬॥

પછી સ્વામી કહે સુણો સંત, આતો ભેખે ઉપાડ્યું અતંત ।

આપણે તો ખમ્યા ઘણું ઘણું, કોણે ન કર્યું ઉપર આપણું ॥૧૭॥

હવે સદાવ્રતનું શું કામ, મેલો ઉપાડી મ પુછો નામ ।

જ્યારે પ્રભુને ગમીયું એમ, ત્યારે આપણે કરવું તેમ ॥૧૮॥

ત્રોડ્યાં સદાવ્રત તેહ કાળે, પછી બાંધી મંડળી દયાળે ।

સંતો વચિરો દેશવદિશ, જેમ છે તેમ રાખજ્યો વેશ ॥૧૯॥

વ્રતજ્યો પંચવ્રત પ્રમાણે, જે કોઇ લખ્યાં છે વેદ પુરાણે ।

અષ્ટભાત્યે ત્રયિા ધન ત્યાગ, રાખજ્યો ઉરે અતવૈરાગ ॥૨૦॥

સુંદર મૂરતરિખજ્યો સારી, તેને પૂજજ્યો પ્રેમ વધારી ।

બહુ વધિનાં વાજાં વજાડી, કરજ્યો આનંદે ઉત્સવ દહાડી ॥૨૧॥

કથા કીર્તન વાત કરજ્યો, એમ દેશવદિશે ફરજ્યો ।

અન્ન વસ્ત્ર જે આપશે તમને, તેતો નહજાય હાથ જમને ॥૨૨॥
વળી વાત તમારી સાંભળશે, તેનાં જન્મમરણ દુઃખ ટળશે ।

ભાવે કરશે તમારું દર્શન, તેનું થાશે નરિમળ મન ॥૨૩॥
માટે મોટો ઉપકાર એહ, તમારે પણ કરવો તેહ ।

પછી સંત રાજી સહુ થયા, માગી આગન્યા ફરવા ગયા ॥૨૪॥
ફર્યા સોરઠ દેશ હાલાર, પછી આવ્યા પંચાળ મોઝાર ।

ભાળ્યો ભાલ ને ગુર્જરદેશ, કર્યો સધિધપુરે પરવેશ ॥૨૫॥
થયો સધિધપુરનો સમૈયો, કર્યો ઉત્સવ ન જાય કહ્યો ।

સર્વે સંત હતા હરભિળા, મહારાજે કરી મોટી લીલા ॥૨૬॥
સારો સંત મહારાજે સમૈયો, કર્યો સધિધપુરનો તે કહ્યો ।

પછી પોતે સોરઠમાં આવ્યા, મેઘપુરમાં વપિર જમાવ્યા ॥૨૭॥
રાખ્યા બ્રાહ્મણને ષટ માસ, જમીજમીને થયા ઉદાસ ।

પછી વૃંદાતણો વવિહ કરી, આવ્યા કાઠયાવાડ્યમાં ફરી ॥૨૮॥
સુંદર સારું કારયાણી ગામ, ભક્ત વસે તયાં માંયો નામ ।

તેને ઘેર પધાર્યા મહારાજ, કરવા અનેક જીવનાં કાજ ॥૨૯॥
માંયે બહુ કરી મનુવાર, જુક્ટે જમાડ્યા પ્રાણઆધાર ।

પછી પાસે બેઠા જોડી પણ, બોલ્યા મહારાજ પ્રત્યે સુજાણ ॥૩૦॥
નાથ અમારા કુળમાં એક, નામ એભલ જાણે વવિક ।

તેનો પવતિર છે પરવિાર, તેતો તમને ઇચ્છે છે અપાર ॥૩૧॥
કાંતો ત્યાં જઇ દર્શન દીજે, નહતી તેને તેડાવી યાં લીજે ।

ત્યારે એમ બોલ્યા મહારાજ, એતો સરવે છે ભક્તરાજ ॥૩૨॥
ઇયાં જાવાનું થાશે અમારે, નશિયે માનજ્યો મને તમારે ।

રહેશું અમે તયાં ઘણું ઘણું, કરશું મનમાન્યું એહતણું ॥૩૩॥

જ્યારે થાશે અમારું દર્શન, ત્યારે નહરિહે બીજે મન ।

એમ જણાય છે વાત અમને, નજિભક્ત જાણી કહ્યું તમને ॥૩૪॥

સુણી માંચે એ સરવે વાત, થયા અતપિોતે રળચિાત ।

એમ કરતાં થોડે ઘણે દને, આવ્યાં સરવે એ મળી દર્શને ॥૩૫॥

આવી નરિખ્યા નયણાં ભરી નાથ, જોઇ જીવન થયા સનાથ ।

જેવા જોયા નયણે નરિખી, તેવા લીધા છે અંતરે લખી ॥૩૬॥

જોયું મહારાજે હેતેશું જ્યારે, થયાં મને મગન જન ત્યારે ।

પછી સર્વે બોલ્યાં જોડી હાથ, અમે છીએ તમારાં હે નાથ ॥૩૭॥

અમ પર કરી હરમિર, આવો દયા કરી અમ ઘેર ।

એવી સાંભળી જનની વાત, થયા પ્રભુ પોતે રળચિાત ॥૩૮॥

તેહ વનિા આવ્યાં બહુ જન, કરે નાથનાં સહુ દર્શન ।

આવ્યા દેશપ્રદેશના સંઘ, નરનારી જે અતચિનઘ ॥૩૯॥

કરે પૂજા ગાય કીરતન, થાય કથા સુણે સહુ જન ।

દેશદેશનાં દર્શને આવે, આપે આજ્ઞા તળાવ ગળાવે ॥૪૦॥

એમ કરે નતિય નવી લીળા, દયિ સુખ કરી જન ભેળા ।

પછી સાધુને આપી છે શીખ, હવે ફરવા જાઓતો ઠીક ॥૪૧॥

પછી સંતને શીખજ આપી, રહેજ્યો નરિભય કહી પીઠ્ય સ્થાપી ।

સંત સઘાવચિા નામી શશિ, પોતે પધાર્યા ગુરૂજર દેશ ॥૪૨॥

ગયા સંત મળી ઝાલાવાડ્ય, આવી અસુરે રચાવી રાડ્ય ।

સર્વે સાધુને દુઃખ જ દીધાં, વળી વસ્ત્ર શાસ્ત્ર લુંટી લીધાં ॥૪૩॥

ત્રોડી માળા કરી બહુ જેલી, લીધાં તુંબડાં તલિક ઠેલી ।

જોરે ઠાકોરમૂરતલિીધી, તેને ભાંગીને ખંડતિ કીધી ॥૪૪॥

એટલું કરી અસાધુ ગયા, તોય સંત સંતપણે રહ્યા ।

પછી મુક્તાનંદ બોલ્યા મુખે, સંતો શોક તજી રહેજ્યો સુખે ॥૪૫॥
થયું ગમતું ગોવંદિતણું, જુવો જ્ઞાને શું ગયું આપણું ।

એમ કહી ચાલ્યા પ્રભુ પાસ, હતા ગુજરાત્યે અવનિશ ॥૪૬॥
જઈ નરિખ્યા નયણે નાથ, જોઈ જીવન થયા સનાથ ।

સામું જોઈ રાજી થયા રાજ, કહો કેમ થયું મહારાજ ॥૪૭॥
ત્યારે સંત બોલ્યા કરભામી, સર્વે જાણો છો અંતરજામી ।

અસુરે બહુ દુઃખ જ દીધું, તેનું ઉપર કેણે ન કીધું ॥૪૮॥
પીડ્યા સંતને વાંક વનિાય, લોભી રાજાએ ન કર્યો ન્યાય ।

પછી સર્વે આવ્યા આંહમિળી, હવે કહો કેમ કરીયે વળી ॥૪૯॥
કહે મહારાજ થયું એ સારું, એમ ગમતું હતું અમારું ।

એની માળા તલિકને મેલો, આપણે અલક્ષ્યપણે ખેલો ॥૫૦॥
એમ કહીને આવ્યા વેલાલ, રાખ્યા કાંઈક સંગે મરાલ ।

પછી બાંધી સંતની મંડળી, પોતે પધારીયા કચ્છ વળી ॥૫૧॥
એમ ઉધ્ધારવા બહુજન, ફરે સંત ને શ્રીભગવન ।

સહે ઉપહાસ જગ કેરી, તોયે ન કરે રીશ લેશ ફેરી ॥૫૨॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણી મધ્યે હરચિરતિર એ નામે

પયાસમું પ્રકરણમ્ ॥૫૦॥

સામેરી- પછી પ્રભુજી પધારીયા, કચ્છદેશ માંહક્રિપાળ ।

દેવા દર્શન દાસને, દનિબંધુ દનિદયાળ ॥૧॥

બાળ વૃદ્ધ અંધ અપંગ, અંગે અબળાજન ।

ગામોગામ ને ભવન ભવન, દધિાં તેને દર્શન ॥૨॥

આધુઈ સાપર કોટ કંથા, ભચાઉને ભુજમાં ગયા ।

જીયાં સ્વામી રામાનંદજી, રહેતા બહુ કરી દયા ॥૩॥
માનક્રુવા ને માંડવી, ગજોડ પુનડી ગામજી ।

ડોણ્ય તેરા તાલ કાળે, ફરીયા સુંદર શ્યામજી ॥૪॥
પછી પોતે પ્રસન્ન થઇ, ઉત્સવની ઇચ્છા કરી ।

દાસને દરશન દેવા, ફેરવી કંકોતરી ॥૫॥
દેશ સોરઠ દુર્ગજુનો, તથિાં સહુ આવજ્યો તમે ।

સુંદર ચૈતર માસમાં, શુદી પુન્યમે આવશું અમે ॥૬॥
પછી પોતે પધારીયા, કચ્છદેશથી હાલાર ।

સત્સંગી સહુ સંગે લઇ, ચાલ્યા પ્રાણઆધાર ॥૭॥
પછી પોતે આવી કરી, બહુ લીળા ધોરાજીયે ।

સંત સહુને સુખ દેવા, અતશિ મન રાજીયે ॥૮॥
ત્યાંથી પધાર્યા ગઢજાને, સંગે સર્વે સાથ છે ।

આસ પાસે દાસ દીસે, વચમાં પોતે નાથ છે ॥૯॥
દઇ દદામાં ચાલીયા, પુરબજારે પોતે હરિ

અનેક જીવને ઉપરે, દરશનની દયા કરી ॥૧૦॥
આશ્રમ વર્ણ ઓજલની, જે આડે રહ્યાંતાં આવરી ।

તેને ઘેર પધારીયા, હેત જોઇ પોતે હરિ ॥૧૧॥
ભોજન બહુ ભવને કર્યાં, ફરીયા સર્વે શહેર ।

દીન દુરબળ દાસ ઉપર, મહારાજે કરી મેર ॥૧૨॥
વાજંતિર બહુવધિનાં, વજડાવથિાં વાજીપરે ।

સંગે સમૂહ જન લઇ, ચાલ્યા કુંડ દામોદરે ॥૧૩॥
નાહદિામોદર કુંડમાં, બ્રાહ્મણને ભરભિાગીયા ।

દલિ ઉદારે દાન દધિાં, જે જે મુખે માગીયાં ॥૧૪॥

જયજય શબ્દે જન બોલે, મનમાં મગન ઘણું ।

પછી પોતે પ્રેમે કરી, કર્યું દર્શન દામોદરતણું ॥૧૫॥

પછી પધાર્યા શહેરમાં, આવ્યા હાટકેશ્વર પોતે હરિ

દરશન કરી દેવનાં, તથિાં બરિજ્યા દયા કરી ॥૧૬॥

શવિસેવક પાય લાગી, માગી માયા મુખ દુઃખ કઇ ।

તેનું દારદિર કાપીયું, મહોર શત પાંચ દઇ ॥૧૭॥

પછી પધાર્યા પુરબજારે, જોવા નારી જરુખે યડી ।

નાથ નરિખિહિયે હરખી, ધન્યધન્ય માની ઘડી ॥૧૮॥

પછી હાર અપાર કુલના, પ્રભુને પહેરાવીયા ।

જેવા નયણે નરિખિયા, તેવા અંતરે ઉતારીયા ॥૧૯॥

ત્યાંથી ઉતારે આવયા, પુછી સીધાની સામગરી ।

વપિરને જમાડવાને, તેડાવયા ભાવે કરી ॥૨૦॥

જમવાનું જાણી બ્રાહ્મણ, રાજી થયા મનમાં ।

અસુર જને વધિન કધિ, બ્રાહ્મણના ભોજનમાં ॥૨૧॥

સીધું જમાડ્યું સંઘને, પછી પોતે પણ પધારીયા ।

એવી લીલા કરી આપે, શહેર બારા આવી રીયા ॥૨૨ ॥

પછી સંતને શીખ આપી, ફરો કરો હરવિરતા ।

જેજે વચન કહ્યાં અમે, તેહ રખે વસિરતા ॥૨૩ ॥

પ્રગટ પ્રમાણ વાત કરજ્યો, આસ્તકિ જનને આગળે ।

અમે પણ આ સંઘ વળાવી, આવશું તમપાસળે ॥૨૪॥

પછી સંત સધાવયા, ફરીયા તે દેશોદેશ ।

અનેક જીવને આગળ્યે, કરે હતિનો ઉપદેશ ॥૨૫॥

દામ વામથી દુર વરતે, તજી રસ રસનાતણો ।

તેને દેખી દુષ્ટ દાજ્યા, માંડ્યો દ્વેષ અતઘણો ॥૨૬॥
 જીયાં તથિંથી જાલમી જોરે, ઉઠે અસુર મારવા ।
 નર નરેશ નજરે દેખે, કોઇ ન આવે વારવા ॥૨૭॥
 એક અસુર આવે આપે, સંતાપે સંત સોયને ।
 કદરજની પેઠે કષ્ટ સહે, કહે નહતિય કોયને ॥૨૮॥
 વળતી તેની વારતા, સાંભળી શ્રી ભગવાન ।
 અતદ્ધિઃખાણા દલિમાં, ભાવ્યું નહભિજન પાન ॥૨૯॥
 પછી સંત પાસળે, પધારીયા પોતે હરિ
 દેઇ દરશન મળી વળી, સાધુ શું વાત કરી ॥૩૦॥
 સુણો સંત શ્રીહરકિહે, આપણે બહુબહુ સહયું ।
 જેમજેમ આપણે ક્ષમા કરી, તેમતેમ દુષ્ટે દુઃખ દયું ॥૩૧॥
 આજ પછી એક મારું, વચન રુદીયે ધારવું ।
 દુષ્ટ આવે જો મારવા, તેને થોડું ઘણું ડરાવવું ॥૩૨॥
 ત્યારે તે સંત બોલયા, મહારાજ નહકિહો એમ ।
 ભૂંડા ભૂંડાઇ નહતિજે તો, ભલા ભલાઇ તજે કેમ ॥૩૩॥
 ત્યારે પ્રભુજી બોલયા, ધન્ય ધન્ય ધન્ય સંત તમે ।
 જડભરત કદરજ જેવા, ક્ષમાવાન ઓળખ્યા અમે ॥૩૪॥
 જયદેવ જેવા મે જાણયા, ક્ષમાવંત તમે ખરા ।
 તમતુલ્ય ત્રલોકમાં, માનો નથી મુનવિરા ॥૩૫॥
 તમારી ક્ષમા વડે, થાશે નાશ અસુર જનનો ।
 વણમારે એ મરશે, તમે ત્રાસ તજજ્યો તનનો ॥૩૬॥
 ક્ષમાસમ ખડગ નહિજરણાસમ નહજિાપ રે ।
 ધીરજસમ ઢાલ નહિમૌનસમ નહશિાપ રે ॥૩૭॥

કષમાવાન જનનો, જો અસુર સુર દ્રોહ કરે ।

દેવ દાનવ માનવ મુનતિ, એહ પાપે આપે મરે ॥૩૮॥

માટે તમે માનજ્યો, આવ્યો અસુરનો અંત આજથી ।

સુખે ભજો શ્રીકૃષ્ણને, એ ખરું કહું ખોટું નથી ॥૩૯॥

તમ જેવા નરિમાનનો, જેણે જેણે દ્રોહ કર્યો ।

જાવો વચિરી આ જગતમાં, આજ મોર્યે કોણ ઠર્યો ॥૪૦॥

માટે એનો વેષ ઉતારીને, અલકૃષ્ણપણે રહો તમે ।

પછી માળા પહેરજ્યો, જ્યારે આગળ્યા કરૂં અમે ॥૪૧॥

ત્યારે સંત કહે સારૂ સ્વામી, જેમ કહો તમે કરશું ।

માળા તલિક મુકી અમે, અલકૃષ્ણપણે ફરશું ॥૪૨॥

પછી કાપી ચોટી કંઠીયો, મુખસામું જોઇ હરહિસ્યા ।

ઉતારી માળા મુદ્દરકો, ગૃહી નરિમાની દશા ॥૪૩॥

કહું ગામ કાલવાણસ્થિ, હતા પરમહંસ પાંચશે ।

પંચ વ્રતે પુરા શૂરા, વૈરાગ્ય ત્યાગ ઉરને વષિ ॥૪૪॥

ઇતશ્રીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિ વરિયતિ ભક્તયાંતિમણિમિધ્યે સાધુને શ્રીજીમહારાજે
કંઠીતલિકનો ત્યાગ કરાવીને પરમહંસ કર્યા એ નામે એકાવનમું પ્રકરણમ્

॥૫૧॥

સામેરી- દુરવાસાના શાપથી, ઋષસ્થિ ધર્યા હતા દેહ ।

તેહ મળ્યા છે મહારાજને, કરી અતશિ સનેહ ॥૧॥

એવા સંતશરિમણિતેનાં તે કહું હવે નામ ।

તે સાંભળતાં સુખ ઉપજે, વળી પામે પરમ ધામ ॥૨॥

મોટા મુક્ત મહારાજના, ભાઇ રામદાસ અકામ ।

પંચવ્રતની મૂરતિજેને વાલા સુંદરશ્યામ ॥૩॥
 મુક્તાનંદ છે નામ મુખ્ય, શુક્રમુનિઆદિપાર ।
 સુંદર નામ સહુ સાંભળો, કહું નામ તણો નરિધાર ॥૪॥
 સ્વરૂપાનંદ ને વ્યાપકાનંદ, બ્રહ્માનંદ ને ગોવંદિ ।
 નતિયાનંદ ને ચૈતન્યાનંદ, શાંતાનંદ ને આનંદ ॥૫॥
 શુકાનંદ નરિજનાનંદ, અદ્વૈતાનંદ એ નામ છે ।
 અચ્યુતાનંદ અનંતાનંદ, આત્માનંદ અકામ છે ॥૬॥
 અચંતિયાનંદ ને અમોઘાનંદ, અખંડાનંદ અજીત છે ।
 અદ્ભુતાનંદ અરહિન્ત્રાનંદ, ગોપાળાનંદ બ્રહ્મવતિ જે ॥૭॥
 અરૂપાનંદ અનુભવાનંદ, અક્ષરાનંદ આધારજી ।
 અપારાનંદ અષ્ટાવક્રાનંદ, આદિત્યાનંદ ઉદારજી ॥૮॥
 અચળાનંદ અવધુતાનંદ, અજન્માનંદ અજીતમુનિ
 અખલિાનંદ અમૃતાનંદ, એમ નંદસંજ્ઞા સહુની ॥૯॥
 અખલિબ્રહ્માંડેશ્વરાનંદ, આકાશાનંદ ઐકારાનંદજી ।
 એક એકમાં અપાર બીજાં, નામનાં છે વૃંદજી ॥૧૦॥
 વીર્યાનંદ વૈષ્ણવાનંદ, વશિવાસચૈતન્યાનંદ છે ।
 વૈરાગ્યાનંદ ને વલ્લભાનંદ, વશિવરૂપાનંદ સ્વચ્છંદ છે ॥૧૧॥
 સ્વયંપ્રકાશાનંદ સદાનંદ, પ્રજ્ઞાનંદ પરમાનંદ વળી ।
 પરમચૈતન્યાનંદ નામ, પરમહંસ બોળા મળી ॥૧૨॥
 વેદાંતાનંદ વૈકુઠાનંદ, કૈવલ્યાનંદ કૃષ્ણાનંદ કહીએ ।
 માહાનુભાવાનંદ મુકુંદાનંદ, જ્ઞાનાનંદ ઘણા લહીએ ॥૧૩॥
 ભગવદાનંદ ભાગેશ્વરાનંદ, શવિનંદ બહુ સંગન્યા ।
 શ્યામાનંદ ને રાઘવાનંદ, અક્રોધાનંદ ક્રોધ વનિ ॥૧૪॥

ત્રવાનંદ ત્રવિકિરમાનંદ, ત્રકિરમાનંદ તદરૂપ છે ।

નજિનંદ નજિબોધાનંદ, સચ્ચદિનંદ સ્વરૂપ છે ॥૧૫॥

નયિમાનંદ નરિમાનાનંદ, નરિલોભાનંદ નષિકામાનંદજી ।

નસિવાદાનંદ નસિપૂહાનંદ, નરનારાયણાનંદ નામજી ॥૧૬॥

કલ્યાણાનંદ કૌશકિનંદ, જજિઆસાનંદ જાકતાનંદ જે ।

જકૃતખંડાનંદ જગદીશાનંદ, ચન્મયાનંદ ચદિનંદ તે ॥૧૭॥

ઇશ્વરાનંદ પરમેશ્વરાનંદ, બળભદ્રાનંદ નામ બહુજી ।

દયાનંદ દયાળાનંદ, ભજનાનંદ એ સહુજી ॥૧૮॥

હર્યાનંદ નરહર્યાનંદ, ધર્માનંદ પરમધર્માનંદ તે ।

પુરુષોત્તમાનંદ પ્રકાશાનંદ, ત્યાગાનંદ જગવંદ જે ॥૧૯॥

સદ્ધિધાનંદ સત્યેશ્વરાનંદ, શંકરાનંદ સુજાણ છે ।

સજ્જનાનંદ ને સત્યાનંદ, કૃપાનંદ મળે કલ્યાણ છે ॥૨૦॥

કેશવાનંદ કપલિશ્વરાનંદ, પ્રભુતાનંદ પ્રવણિજી ।

માધવાનંદ મહાપુરુષાનંદ, સત્કર્યાનંદ સુખદેણજી ॥૨૧॥

ધીરાનંદ દૃષ્ટપ્રકાશાનંદ, ધ્યાનાનંદ ધ્યાન ધરે ।

પ્રભાનંદ ને પુરુષાનંદ, સાંખ્યાનંદ આનંદ કરે ॥૨૨॥

ચદિનંદ ચદિરૂપાનંદ, ભાસ્કરાનંદ ભજે હરતી

ઋષભાનંદ રામરત્નાનંદ, યોગેશ્વરાનંદ જાણો ફરી ॥૨૩॥

નરિગુણાનંદ સદ્ગુણાનંદ, ગુણાતીતાનંદ ગંભીરજી ।

નૃસંહિનંદ નરિદ્વંદવાનંદ, નરિલંબાનંદ મહાધીરજી ॥૨૪॥

વદિહાનંદ નસિંદેહાનંદ, નરિવકીરાનંદજી ।

વજિઆનાનંદ વણિવાસાનંદ, દેવાનંદ સ્વચ્છંદજી ॥૨૫॥

દવ્યાનંદ વાસુદેવાનંદ, નરિપદ્માનંદ, નચંતિજી ।

ગણેશાનંદ ગોતીતાનંદ, લક્ષ્મણાનંદ અજીતજી ॥૨૬॥
નવૃત્તાનંદ નીલકંઠાનંદ, અશોકાનંદ ઓપેઘણું ।

આજ્ઞાનંદ અવનિશાનંદ, ભદ્રાનંદ ભાવાનંદ ભણું ॥૨૭॥
ભવાનાનંદ ને ભુધરાનંદ, વળી અછેદ્યાત્માનંદ છે ।

માયાતતિાનંદ મંજાકેશાનંદ, રામાનુજાનંદ સુખાનંદ છે ॥૨૮॥
હંસાનંદ હરભિજનાનંદ, હયગ્રીવાનંદ હરરૂપ જે ।

પ્રદ્યુમ્નાનંદ પ્રતોષાનંદ, સૂર્યાનંદ સ્વરૂપ જે ॥૨૯॥
નરોત્તમાનંદ નારાયણાનંદ, નરિમળાનંદ નરિમળ છે ।

પરમાત્માનંદ પ્રશાંતાનંદ, મુક્તાત્માનંદ અકળ છે ॥૩૦॥
સવત્રિાનંદ સત્યેશ્વરાનંદ, સુજ્ઞાનંદ સુજાણ છે ।

યજ્ઞનાથાનંદ જ્યોતીશ્વરાનંદ, પ્રબોધાનંદ પ્રમાણ છે ॥૩૧॥
રામચંદ્રાનંદ રામેશ્વરાનંદ, રાસમંડળેશ્વરાનંદ કહીએ ।

પ્રભ્વાનંદ પદ્મનાભાનંદ, વળી વશિવાત્માનંદ લહીએ ॥૩૨॥
સુદેહાનંદ સર્વજ્ઞાનંદ, સ્વરૂપાનંદ શુન્યાતીતજી ।

યોગાનંદ જગન્નવિસાનંદ, અક્ષરરૂપાનંદ અજીતજી ॥૩૩॥
તાપસાનંદ ત્રગ્ણિણાતતિાનંદ, જગત્પ્રકાશાનંદ જડભરતજી ।

ગવેન્દ્રાનંદ ગોલોકેશ્વરાનંદ, શ્વેતદ્વીપાનંદ સમરથજી ॥૩૪॥
તુર્યાનંદ તુર્યાતીતાનંદ, પતતિપાવન નામ છે ।

વામનાનંદ વવિકાનંદ, દૃઢવ્રતાનંદ સુખધામ છે ॥૩૫॥
શ્રીગુરુચરણરતાનંદ, નરિવશિષાનંદ કહીએ ।

અનરુિધાનંદ અભેદાનંદ, મધુસૂદનાનંદ લહીએ ॥૩૬॥
મંગળાનંદ મોહનાનંદ, વળી અવ્યયાત્માનંદ જે ।

સુવ્રતાનંદ સંશતિવ્રતાનંદ, વળી જ્ઞાનવલ્લભાનંદ તે ॥૩૭॥

વચિરાનંદ વશિવધરાનંદ, જ્ઞાનાનંદ ક્ષેમાનંદ ખરા ।

સુખદાનંદ ધનશ્યામાનંદ, જષ્ટિણવાનંદ યોગેશ્વરા ॥૩૮॥

અવદાતાનંદ અતપિરકાશાનંદ, મુક્તદિનંદ વરદાનંદ કહીએ ।

સુવરણાનંદ શ્રીનવિસાનંદ, બાળમુકુંદાનંદ લહીએ ॥૩૯॥

પ્રભાનંદ ભાસ્કરાનંદ, સુશીલાનંદ મનોહરા ।

આકાશનવિસાનંદ જાણો, પ્રસાદાનંદ નંદ દહરા ॥૪૦॥

પવતિરાનંદ પરમકૈવલ્યાનંદ, પદ્મધરાનંદ નરાનંદ છે ।

ભૂમાનંદ ભક્તેશ્વરાનંદ, સત્યધર્માનંદ આનંદ છે ॥૪૧॥

અનુપમાનંદ અક્ષરનવિસાનંદ, ગદાધરાનંદ કરુણાનંદ કહીએ ।

શંખધરાનંદ સર્વપ્રકાશાનંદ, વળી સુખપ્રકાશાનંદ લહીએ ॥૪૨॥

ચદિકાશાનંદ ચતુરાત્માનંદ, ચતુર્ભુજાનંદ ચવું ।

હરિણ્યગરભાનંદ હરપિરકાશાનંદ, વંશધિરાનંદ વરણવું ॥૪૩॥

માયાજતિાનંદ પુનતિાનંદ, ધામાનંદ રામશરણાનંદ છે ।

એકએક નામમાંહિ, માનો મુનિાં વૃંદ છે ॥૪૪॥

પુંડરીકાક્ષાનંદ પ્રધાનપુરુષેશ્વરાનંદ, પ્રાણદાતાનંદ પ્રતાપાનંદ જે ।

પાવનાનંદ પ્રકાશાત્માનંદ, પ્રથતિાનંદ પ્રમેષ્ટાનંદ તે ॥૪૫॥

પ્રમોદાનંદ પુણ્યકીર્ત્યાનંદ, પુણ્યાનંદ કૃતાજ્ઞાનંદ કહીએ ।

કારણાનંદ કરોધહાનંદ, કુમોદાનંદ લોકાધ્યક્ષાનંદ લહીએ ॥૪૬॥

વધિાત્રાનંદ વશિરામાનંદ, વૃષાકપ્યાનંદ વળી ।

વસ્વાનંદ વશિવકર્માનંદ, વશિવક્ષેનાનંદ વેદાનંદ મળી ॥૪૭॥

વેદાંતાનંદ વશ્જિયાનંદ, વશિરુતાનંદ વશિવાનંદ છે ।

વર્ધનાનંદ વવિકિતાનંદ, વશિષ્ટિાનંદ સ્વયંછંદ છે ॥૪૮॥

નરિમત્સરાનંદ નરિવૃતાનંદ, ધર્માધ્યક્ષાનંદ ધ્વુવાનંદ છે ।

સ્થરિનંદ સ્થવષ્ઠાનંદ, અપ્રમેયાનંદ આનંદ છે ॥૪૯॥
વૃદ્ધપાનંદ વસુદાનંદ, વ્યવસાયાનંદ વદિયાનંદ વંદુ ।

વષિમાનંદ વશિલાનંદ, વમ્બિક્તાનંદ જોષ આનંદુ ॥૫૦॥
વશીકાનંદ વશ્વિવમૂર્ત્યાનંદ, હરિણ્યમયાનંદ હવે ।

નૈકરૂપાનંદ, નંદનાનંદ, નંદાનંદ નષ્કિલાનંદ કવે ॥૫૧॥
ઇતશ્ચીરમદેકાંતક્રિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષ્કિળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણિમિધ્યે પરમહંસનાં નામ કહ્યાં એ
નામે બાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૨॥

સામેરી-બીજાં બાકી જે હવાં, તે પણ કહું છું નામ ।

જે જન મન દઇ સાંભળે, તેહ પામે પરમ ધામ ॥૧॥
અનાદસિદ્ધિધાનંદ ઉત્તમાનંદ, અગ્રાહ્યાનંદ અછેદ્યાનંદ જે ।

અલાંગિાનંદ અનધાનંદ, અતીદરયાનંદ અનરિદેશાનંદ તે ॥૨॥
ઉદારાનંદ અનલિાનંદ, અસંખ્યેયાનંદ અતુલાનંદજી ।

અવ્યક્તરૂપાનંદ અનંતજીદાનંદ, અકામાનંદ અનુકુલાનંદજી ॥૩॥
આદદિવાનંદ અયોનજિાનંદ, અક્ષોભ્યાનંદ ઉદ્ભવાનંદ છે ।

આદતિયવર્ણાનંદ ઉદારાત્માનંદ, ઇજ્યાનંદ ઇશાનંદ છે ॥૪॥
અજીતાનંદ ઉપેન્દ્રાનંદ, ઇશ્વરેશ્વરાનંદ શ્રુત્યાનંદ એ ।

દુરાધર્માનંદ દુર્લભાનંદ, દુર્મરષણાનંદ સુદેવાનંદ તે ॥૫॥
દક્ષાનંદ દરપહાનંદ, દુર્જયાનંદ દવિયમૂર્ત્યાનંદ છે ।

ભૂતાવાસાનંદ ભ્રહ્મણ્યાનંદ, ભક્તવત્સલાનંદ આનંદ છે ॥૬॥
હરભ્રિષણાનંદ ભાવનાનંદ, ભૂગર્ભાનંદ ભૂમાનંદભણું ।

ભ્રાજીષ્ણવાનંદ અનમિષાનંદ, ગુરુગમ્યાનંદ ગણું ॥૭॥
મહાનંદ મહેશ્વરાનંદ, મહોત્સવાનંદ વંદુ ।

મહેશ્વાસાનંદ મહાશક્ત્યાનંદ, મહાભાગાનંદ કહી આનંદુ ॥૮॥
મહેન્દ્રાનંદ મહામખાનંદ, જ્ઞાનગમ્યાનંદ ગાઇએ ।

મહાકર્માનંદ મહાભૂતાનંદ, શુદ્ધાનંદ કહી સુખચિ થઇએ ॥૯॥
ધન્યાનંદ ધરણીધરાનંદ, વળી ધૃતાત્માનંદ જેહ ।

ધર્મયૂપાનંદ ધનંજ્યાનંદ, ત્રલોકેશાનંદ તેહ ॥૧૦॥
સત્કર્ત્રાનંદ સંવત્સરાનંદ, શમાત્માનંદ સોય ।

સહસ્રશીર્ષાનંદ સામગાનંદ, સર્વવદિનંદ જોય ॥૧૧॥
સહષ્ણવાનંદ સત્વસ્થાનંદ, સહસ્રાનંદ જેહ ।

સદ્ધિાર્તાનંદ સદ્ધિસંક્લ્પાનંદ, સત્યપ્રક્રમાનંદ તેહ ॥૧૨॥
સદ્ધિદિનંદ શ્રુતસિાગરાનંદ, સત્યકૃતાનંદ સંન્યાસાનંદજી ।

શ્રીગર્ભાનંદ શત્રુહાનંદ, સુદર્શનાનંદ હરકૃષ્ણાનંદજી ॥૧૩॥
સુમુખાનંદ સુક્રમાનંદ, સુભગાનંદ નામ સાંભળે ।

શાંતદિનંદ સત્કીર્ત્યાનંદ, સુલભાનંદે પાપ બળે ॥૧૪॥
સત્યસંધાનંદ સત્યધર્માનંદ, સદ્ગત્યાનંદ સુણો સહુ ।

સુનેત્રાનંદ સદ્ભુતાનંદ, શરણાનંદ સત્યાનંદ કહું ॥૧૫॥
સાક્ષ્યાનંદ સુકૃત્યાનંદ, સુધર્માનંદ જયેષ્ઠાનંદ જે ।

ચતુરાત્માનંદ ચતુર્વેદાનંદ, વળી ચતુર્વ્યૂહાનંદ તે ॥૧૬॥
શાશ્વતાનંદ છન્નિસંશયાનંદ, હ્યષીકેશાનંદ કહીએ ।

જીતક્રોધાનંદ યોગેશાનંદ, ત્રલોકાનંદ બુદ્ધાનંદ લહીએ ॥૧૭॥
લોકનાથાનંદ રાસેશ્વરાનંદ, યજ્ઞાનંદ જ્યાનંદ જાણીએ ।

નરિમત્સરાનંદ નવિર્તાનંદ, પરમહંસ પરમાણીએ ॥૧૮॥
જેહ જેહનાં મે નામ જાણ્યાં, તેહ તેહ કહ્યાં સહી ।

પણ સર્વ નામની સાધ્ય સંતો, માનજ્યો મને નહી ॥૧૯॥

એહ આદ્યિનંતમુનિં, આવયિં વળી વુંદ ।

સંકષેપે કહી સુણાવયિં, એમ કહે નષિકુળાનંદ ॥૨૦॥

સુંદર નામ સંન્યાસિં, જેને ત્રણે એષણાનો ત્યાગ ।

વવિકી વચિરવંતા, ઉરમાં અતવિરાગ્ય ॥૨૧॥

દેવાનંદ દોય પૂરણાનંદ, શ્રીધરાનંદ સન્યાસજી ।

શંકરાનંદ ને માધવાનંદ, કેશવાનંદ હરઉપાસજી ॥૨૨॥

શવિાનંદ વાસુદેવાનંદ, નતિયાનંદ કૃષ્ણાનંદ કહચિ ।

પદ્મનાભાનંદ પુરુષોત્તમાનંદ, જનાર્દનાનંદ લહીએ ॥૨૩॥

જ્ઞાનાનંદ અનંતાનંદ, વૈષ્ણવાનંદ વળી ।

એહ આદ્યિનેક સંન્યાસિશોભે છે સર્વે મળી ॥૨૪॥

બીજાં નામ બટુકતાણાં, અતઉત્તમ જાણો એહ ।

ત્યાગી ધન ત્રયિાતણા, જેને સહજાનંદશું સ્નેહ ॥૨૫॥

મુકુંદાનંદ મુખ્ય મોટા, બ્રહ્મચારી જયરામજી ।

વાસુદેવ વૈકુંઠ વષિણુ, હરકૃષ્ણ હરશિમજી ॥૨૬॥

રાઘવ રણછોડ ઋષીકેશવ, રામકૃષ્ણ પૂરણારામજી ।

નારાયણ ગોવંદિ ગોપાળ, ગરિધિર આનંદ અકામજી ॥૨૭॥

જજ્ઞનાથ લખો લૈને, એહ આદ્યિપાર રે ।

સર્વ અંગે શુદ્ધ સાયા, ભગવાનના બ્રહ્મચાર રે ॥૨૮॥

બીજા દાસ બહુ કર્યા, તેહનાં તે કહું નામ ।

એકએકથી અઘકિ અંગે, નરિલોભી નષિકામ ॥૨૯॥

રાઘવદાસ માધવદાસ, ગંગાદાસ ગોવરધન ।

હરદાસ ગંભીરદાસ, ગણો જ્ઞાનદાસ પાવન ॥૩૦॥

વષિણુદાસ ને પ્રભુદાસ, સેવાદાસ શીતળદાસ જે ।

પ્રેમદાસ પુરુષોત્તમદાસ, રામદાસ ને સંતદાસ તે ॥૩૧॥
નારાયણદાસ નરિલેપદાસ, વળી કલ્યાણદાસ કહીએ ।

કપલિદાસ ને કૃષ્ણદાસ, લક્ષ્મણદાસ લહીએ ॥૩૨॥
દયાળ દાસ દ્વારકીદાસ, ભગવાનદાસ ભજે હરિ

હરદાસ હનુમાનદાસ, જયરામદાસ જાનકીદાસરિ ॥૩૩॥
એહાદજિન માની વચન, સમઝીને સુખચિ થયા ।

બીજા જન બહુ હરનિ, વશિવાસે વળગી રહ્યા ॥૩૪॥
એમ જાકૃતે જુજવો, કર્યો નામનો નરિધાર ।

ભાવે જે જન સાંભળે, તે ઉતરે ભવપાર ॥૩૫॥
આપી નામ કરી આગન્યા, તમે ફરો દેશ વદિશ ।

કરો કલ્યાણ જીવનાં, આપી રુડો ઉપદેશ ॥૩૬॥
પછી પ્રભુને પાઘ લાગી, વળી બોલચિ એમ વાત ।

ભલી ઉપાધઆળશી, આજ અમે થયા રળચિત ॥૩૭॥
ત્યાગ શોભા સંતની, એમ કહે વેદ પુરાણ ।

ત્યાગી થઇ તન સુખ ઇચ્છે, એજ મોટો અજાણ ॥૩૮॥
તમ વનિ ત્રલોકમાંહિ હિતિ કોણ કરે હરિ

આજ અમે સુખચિ થયા, તમે દયાળુ દયા કરી ॥૩૯॥
ઇતશ્ચીરીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે સાધુ સન્યાસિ
બ્રહ્મચારી તથા દાસનાં નામ કહ્યાં એ નામે ત્રેપનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૩॥

ચોપાઇ- થયા પરમહંસ સર્વે સંત, અંગે ત્યાગ વૈરાગ્ય અત્યંત ।

ચૌદ લોકનાં સુખ જે કહાવે, ઉલટા અન્ન જેવાં ન ભાવે ॥૧॥
એક કમંડલું કંથા કૌપીન, એને અરથે ન થાય આધીન ।

કરે ભક્ષિષા માગીને મધ્યાહને, જક્ત વાત ન સાંભળે કાને ॥૨॥
અષ્ટ પ્રકારે ત્રયિના ત્યાગી, એમ વચિરે છે બડભાગી ।

ધન ધાતુ જે સોના સહતિ, તેને ભૂલ્યે ન ચંતિવે ચતિત ॥૩॥
પાન પાન પટ વળી પેખી, દલ રીઝે નહતિને દેખી ।

પૂજા ચંદન પુષ્પની માળ, તેને માને છે મનમાં વ્યાળ ॥૪॥
જેજે કાવે છે સંસારી સુખ, તેને જાણે છે દલમાં દુઃખ ।

દેહ ઇંદ્રચિ વળી મન પ્રાણ, તેને શત્રુ સમજ્યા સુજાણ ॥૫॥
માન મોટાઇ મનમાં ન ભાવે, સુતાં બેઠાં હરગુણ ગાવે ।

એવી રીતે ફરે જગમાંઇ, નરિબંધ ન બંધાય કયાંઇ ॥૬॥
કરે જ્ઞાન વારતા અપાર, જેણે થાય જીવનો ઉદ્ધાર ।

કરી વાતને કાંઇ ન માગે, માને સહુ સારી બહુ લાગે ॥૭॥
જન જોડે હાથ જોઇ ત્યાગી, બીજા ભેખનું પડચિ ભાંગી ।

ભેખ દાઝે લાજે મુખ કહેતાં, પડ્યા ખોટા વનિ રેણરિહેતાં ॥૮॥
જેજે રાખી છે સાધુએ રીત, બીજે ન મળે વચિરો ચતિત ।

સર્વે સારતણું જેહ સાર, સોપ્યું સંતને પ્રાણ આધાર ॥૯॥
જેજે સાધુને સોપી સંપત્તિ સરાયે શ્વેતદ્વીપપતિ

પ્રભુ પોતે છે દીનદયાળ, જાણી નજિજન કરી સંભાળ ॥૧૦॥
સંત શુભગુણે અતચિપે, કામ ક્રોધ ને લોભ ન લોપે ।

સાધુ સર્વે વળી હરજિન, તેનું હરચિ હર્યું વધિન ॥૧૧॥
અતોલ સુખ સંતને આપ્યું, સર્વે શત્રુતણું મૂળ કાપ્યું ।

સાધુ સર્વે રહેજ્યો આનંદે, હવે નહિપિડો કોઇ ફંદે ॥૧૨॥
તમ જેવા નથી કોઇ આજ, એમ શ્રીમુખે કહે મહારાજ ।

શીદ જોઇએ તમારે પ્રવૃત્તિમે ગ્રહરિહોને નવૃત્તિ ॥૧૩॥

સદાવ્રતમાં શીદ બંધાવો, તમે ગુણ ગોવંદિના ગાવો ।

સદાવ્રત મેલશું સંકેલી, ઠાલા ફાંસનું ખાય છે ફેલી ॥૧૪॥

એને અર્થે જે ખરયતા અન્ન, તેનો કરશું હવે જગન ।

એવી સાંભળી વાલાની વાણી, સર્વે સંતે સત્ય કરી જાણી ॥૧૫॥

કહે સંત સુણો મહારાજ, સર્વે જણાણું અમને આજ ।

હવે જેમ કહો તેમ કરીએ, આપો આજ્ઞા તે શરિ ધરીએ ॥૧૬॥

ત્યારે નાથ કહે સુણો સંત, મેલી સોરઠ ફરો નયંતિ ।

પછી જ્યાં કહ્યું ત્યાં સંત ગયા, પ્રભુ પોતે સોરઠમાં રહ્યા ॥૧૭॥

પછી સતસંગી લઈ સાથ, ફર્યા ગામગામ વળી નાથ ।

પાણ ખાણ્ય લોજ માંગરોળે, મળે હરજિન હેત બોળે ॥૧૮॥

ત્યાંથી આવયા કાણક ગામ, ભક્ત જેઠાસગરને ધામ ।

પછી આવ્યા છે કાલવાણીએ, વસે ભક્ત નાથો ત્યાં જાણીએ ॥૧૯॥

ત્યાંથી આવ્યા મઢડે મુરાર, ત્યાં કરી છે લીલા અપાર ।

જેઠો જોઈને પામ્યો આનંદ, જેને મળેલ સ્વામી રામાનંદ ॥૨૦॥

પછી ત્યાંથી આવ્યા અગત્રાચે, રાખ્યા પ્રીત્યે શું પરવત ભાચે ।

ત્યાં આવ્યો છે કાઠીનો સાથ, તેને સંગે ચાલ્યા પોતે નાથ ॥૨૧॥

આખું પપિલાણું મેઘપર, ત્યાં આવયા શ્યામસુંદર ।

રહ્યા દનિ દશપાંચ ત્યાંઈ, પાછા આવ્યા પપિલાણામાંઈ ॥૨૨॥

રહ્યા ત્યાં દનિ દોય ચાર, પછી બોલયા પ્રાણઆધાર ।

જોને કેવો ઉગ્યો છે આ સુર, જાણું ડુઘરિમાં ભરપુર ॥૨૩॥

કહે મુળજીને મહારાજ, કર્ય જે જે કરવું હોય આજ ।

એમ કહીને ચાલયા નાથ, સખા સર્વે હતા પોતા સાથ ॥૨૪॥

આવ્યા મેઘપુરે મહારાજ, કહે નહરિહીએ આંહઆજ ।

એવું જાણી જને તાણ્ય કરી, શ્યો અપરાધ અમારો હરતિ ॥૨૫॥
રહો રાજી થઇ આજ રાત્ય, વહેલા ચાલજ્યો સહુ પ્રભાત્ય ।

એમ અજાણ્યે અતશિ તાણ્યું, પણ થાવાનું છે તે ન જાણ્યું ॥૨૬॥
પછી આવ્યા છે ગામમાં નાથ, ધાયો મારવા અસુરસાથ ।

મુક્યા મૂળજીએ તયિાં પ્રાણ, આવ્યા પ્રભુ પાસે અસુરાણ ॥૨૭॥
દગેભર્યા હથયિાર હાથ, તેને જોઇને ચાલયિા નાથ ।

પછી આવયિા મુળજી પાસ, જાણી પ્રભુજી પોતાનો દાસ ॥૨૮॥
રાખી રહ્યો તો આંખ્યમાં જીવ, જોવા પરમ હતિકારી પવિ ।

જ્યારે જોયા નયણે ભરી નાથ, મુક્યું તન ચેતન ચાલ્યું સાથ ॥૨૯॥
કરી ક્ષમા બોલ્યા નહશિયામ, પછી આવ્યા છે ભાડેર ગામ ।

ત્યાંથી પધારીયા છે ધોરાજી, આવ્યા ખાંડાધારે બેસી વાજી ॥૩૦॥
પછી ગોડલ બંધીએ ગયા, બેઉ રાત્ય નાથ તયિાં રહ્યા ।

મોટા ભક્ત જીયાં મુળુભાઇ, જેને હેત ઘણું હરમિંઇ ॥૩૧॥
તેને ઘેર રહ્યા પોતે રાજ, પછી સરધારે આવ્યા મહારાજ ।

તયિાં કાઠીને શખિજ કરી, પોતે પધાર્યા હાલારે હરતિ ॥૩૨॥
એક રાત્ય રાજકોટ રહ્યા, ત્યાંથી પછી ખરિસરે ગયા ।

તયિાં ભક્ત વસે લાખોભાઇ, રહ્યા રાત્ય એક સુખદાઇ ॥૩૩॥
પછી મોડે આવ્યા ભક્ત માટ્યે, ત્યાંથી અલૈયે ને શેખપાટ્યે ।

હરકિરી ઘણી મોટી મહેર, આવ્યા ભક્ત લાલજીને ઘેર ॥૩૪॥
ત્યાંથી પધાર્યા ભાદરામાંઇ, માસ એક રહ્યા પોતે ત્યાંઇ ।

પછી બોલયિા પ્રાણજીવન, કરીએ જેતલપુરે જગન ॥૩૫॥
જઇ ગોવંદિ સ્વામીને કહેજ્યો, તમે યજ્ઞના કામમાં રહેજ્યો ।

બીજો કાગળ લખયિો લઇ, વરણ થોડે વાત ઘણી કઇ ॥૩૬॥

માંચા સુરા સોમલા અલૈયા, મુળુ નાંજા માતરા મામૈયા ।

અજા જીવા વીરદાસ વળી, લાધા કાળા કમળશમિળી ॥૩૭॥

એહ સર્વે તજી ધરબાર, થાજ્યો પરમહંસ નરિધાર ।

જેમ મોટા મોટા ધર મેલી, ભજ્યા હરતિજી જગજેલી ॥૩૮॥

માટે માનજ્યો આજ્યા અમારી, મુકજ્યો સહુ મનમાં વચિરી ।

એટલી એને આગન્યા કરી, પોતે રહ્યા કાંઇક ત્યાં હરિ ॥૩૯॥

એમ કરતાં આવી છે દવિાળી, પ્રેમે પૂજ્યા જને વનમાળી ।

સુંદર ભોજન સારાં કરીને, હેતે જમાડીયા છે હરનિ ॥૪૦॥

જેણે જોયાછે શ્યામ સુજાણ, થઇ સમાધનિ રહ્યા પ્રાણ ।

તેને જગાડી જગજીવન, પછી પ્રભુએ કર્યું ભોજન ॥૪૧॥

થયાં સુખી જન લીલા ભાળી, આસો વદી અમાસ દવિાળી ।

તેદગિયાતા ભાદરે રાજ, મેર કરીને પોતે મહારાજ ॥૪૨॥

દીધાં દાસને દર્શન બહુ, નરિખનિાથ સુખી થયાં સહુ ।

ધન્ય દેશ ગામને ભુવન, જીયાં રમયા પ્રાણ જીવન ॥૪૩॥

ધન્ય ધન્ય એ નર ને નાર, જેણે નયણે નરિખ્યા મોરાર ।

નથી વાત જેવડી એ વાત, જાણે છે મોટા સંત સાક્ષાત ॥૪૪॥

પૂર્વછાયો- જે જે ચરતિર મે ચવ્યું, છે સર્વે અલૌકકિ એહ ।

તેને લૌકકિ જે લેખશે, મહા મૂઢશરિમણતિહ ॥૪૫॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શરીસહજાનંદસવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે હરચિરતિર એ નામે

ચોપનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૪॥

ચોપાઇ- પછી યાંચકી ચાલીયા નાથ, લીધા સેવક પોતે બે સાથ ।

ત્યાંથી આવ્યા કોઠારચિામાંઇ, રહે ભક્ત ત્યાં આણદબિાઇ ॥૫૫॥

તેના અંતરમાં સુખ અતદિદેખે અખંડ પ્રભુની મૂરતિ

તોય અંતરમાં રહી તાણ, મળવા મૂરતપિરકટ પ્રમાણ ॥૨॥

તેને સમજાવી સરવે રીત, પછી યાં થકી ચાલ્યા અજીત ।

લીઘો સેવક એકને સંગે, ચાલ્યા અલબેલો ઉછરંગે ॥૩॥

ત્યાંથી પધારીયા ગામ ભેલે, આપ્યાં વપિરને વસ્ત્ર છબીલે ।

દીધાં દૂધ પેડા ફાંટ ભરી, પછી ત્યાં થકી ચાલીયા હરિ ॥૪॥

મળે વાટ માંહજિ જે જન, તેને નાથ દયિ દરશન ।

ત્યાંથી ચાલયિા સુંદરશ્યામ, આવ્યા માળીએ પૂરણકામ ॥૫॥

તયિાં દનિ રહ્યો ઘડી ચાર, કહે રાજ જાશું રણપાર ।

આવ્યા રણમધ્યે અવનિશ, ત્યાંતો કહે લાગી ભૂખ પ્યાસ ॥૬॥

આવ્યો એક પુરુષ અકળ, તેણે જાય્યું છે આવીને જળ ।

હતું પાસે પાણી પળી એક, તે પણ આપવું એવી છે ટેક ॥૭॥

પછી નાથ બોલ્યા એમ વાણી, આવો ઓરા પીવું હોય પાણી ।

પોતાની તો પીડાને ન જોઇ, હરવિનિા ન કહે બીજું કોઇ ॥૮॥

પોતાના તો પડિતાતા પ્રાણ, તોય ન કરી નકારની વાણ ।

તયિાં મીઠાં થયાં સંધિજળ, સુંદર સ્વાદુ નીર નરિમળ ॥૯॥

પધિાં પોતે ને પોતાને દાસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશ ।

વાંસે રહ્યો સેવક એ સારું, ચાખ્યું જળ ત્યાં નસિર્યું ખારું ॥૧૦॥

એવી લીલા કરતા મોરાર, પછી આવયિા છે રણબાર ।

દવિયદેહે રામાનંદ સ્વામી, મળ્યા તેને ચાલ્યા શશિ નામી ॥૧૧॥

રહ્યા અરણ્યમાંહરિત્ય એવા, ચાલે વાટમાં ઉન્મત જેવા ।

પછી આવ્યું ત્યાં જળનું તાળ, નાયા દાસ ને પોતે દયાળ ॥૧૨॥

ત્યાંથી ચાલીયા પૂરણબ્રહ્મ, પડ્યો પોતાને બહુ પરશિરમ ।

પછી સેવકને કહે શ્યામ, ચાંપો કળતર પહોચીએ ગામ ॥૧૩॥
 પછી ત્યાંથી ચાલીયા દયાળ, આવ્યું અરણ્યમાં એક તાળ ।
 ત્યાં બેઠી હતી બેઉ નારી, થઇ સમાધિજોઇ સુખકારી ॥૧૪॥
 ત્યાંથી ચાલ્યા પોતે તતકાળ, વાટે જાતાં દહિ બેઉ બાળ ।
 પછી પરસ્પર બોલ્યા બાળ, આ જો ચાલ્યા જાય છે દયાળ ॥૧૫॥
 પછી ત્યાં થકી આધુઇ આવ્યા, ઘણું જન તણે મન ભાવ્યા ।
 દનિ દોય પોતે ત્યાં વશ્યા, સંગે દાસ તેને જોઇ હસ્યા ॥૧૬॥
 હવે પરમહંસદશા ગૂરહો, શીદ દુઃખના દરયામાં વહો ।
 એમ કહી મુનદિશા દીધી, પોતે કચ્છ જાવા ઇચ્છા કીધી ॥૧૭॥
 ચાલ્યા આધુઇથી અવનિશ, કીધાં સુખી દરશને દાસ ।
 પછી આવીયા ભુજનગર, જને નરિખ્યા શ્યામ સુંદર ॥૧૮॥
 ઇયાં રહ્યા પોતે બહુ દનિ, ત્યાં તેડાવયા મુનજિન ।
 આવ્યા સંત તે સર્વે મળી, નવા પરમહંસની મંડળી ॥૧૯॥
 ઘણે હેતે મળ્યા સામા જઇ, દીધાં દરશન પ્રસન્ન થઇ ।
 બહુ દવિસ રાખીયા પાસ, પછી એમ બોલ્યા અવનિશ ॥૨૦॥
 જેમ મોરે માન્યું તું વચન, તેવું જાણજ્યો બીજું આ જન ।
 જેમ વચને થયા વૈરાગી, સુખસંપત્તિસિરવે ત્યાગી ॥૨૧॥
 હવે વચને પાછા વળી જાઓ, ઘેર બેઠા હરગુણ ગાઓ ।
 ત્યારે સંત કહે સુણો શ્યામ, એવું કરવું નહિવે કામ ॥૨૨॥
 પ્રથમ બેસારી હરકિરીએ, હવે બેસારવા ન ખરીએ ।
 સોપી સુંદર સારો સુવાગ, તેનો કેમ કરાવો છો ત્યાગ ॥૨૩॥
 પણ હશે અમમાં કયાઇ, એવું જાણ્યું તમે મનમાંઇ ।
 નહતો એવું વચન ન દાખો, નસિર્યા કૂપમાં કેમ નાખો ॥૨૪॥

બેડી હેડ્ય ને બળે બંધાય, પડે કોટડી ભાગસીમાંય ।

છુટે તે પણ કોઈક દને, ન છુટાય જે બાંધ્યા ભવને ॥૨૫॥

તેમાંથી કાઢવિા ગ્રહહિથ, હવે શીદને નાખો છો નાથ ।

પછી બોલીયા છે ભગવંત, એમ સમજશો માં તમે સંત ॥૨૬॥

આજ કરવાં છે કૈક કાજ, નશિયે માનો તમે મુનરિજ ।

તમે પુરા છો પરમહંસ, નથી તમમાં જક્તનો અંશ ॥૨૭॥

એમ સમઝાવવિા બહુવધિ, પછી સર્વેને શીખજ દીધી ।

પોતે નાથ રહ્યા ભુજમાંય, નતિયે આનંદ ઉત્સવ થાય ॥૨૮॥

જાય જમવા જનને ઘેર, કરી મનમોહનજી મેર ।

એક ભક્તજન જીવરામ, તેની માતાનું હરબાઇ નામ ॥૨૯॥

તેને પ્રેમમાંહટિવ પડી, જમાડે બરફી પેડા સુખડી ।

જો મનમાન્યું ન જમે જીવન, તો તજે સપ્તદનિ લગી અન્ન ॥૩૦॥

એવું જોઇ હેત જનતાણું, રહે ભુજનગરમાં ઘણું ।

એકએકથી અધકિ અંગે, બહુ રાચીયાં હરનિ રંગે ॥૩૧॥

ભાવ ભજનમાં સાવધાન, બીજી વાતને ન દવિ કાન ।

એવા જનને દર્શન દઇ, ચાલ્યા નાથ સાધુ સાથે લઇ ॥૩૨॥

ફરે કચ્છદેશમાં કૃપાળ, દવિ દર્શન સહુને દયાળ ।

પછી નાથ માંડવીએ આવ્યા, તવિો સર્વે સંતને બોલાવ્યા ॥૩૩॥

આવ્યા મુનજિન સહુ મળી, નાથે તેડાવ્યા એવું સાંભળી ।

આવી ઉતર્યા તળાવ તટે, મુખે સ્વામનિરાયણ રટે ॥૩૪॥

કરે વાત વાલો ઘણીઘણી, ચડે ખરી ખુમારી તે તણી ।

વળી ત્યાગ વૈરાગ્ય બતાવે, કાયું પોયું પ્રભુને ન ભાવે ॥૩૫॥

જેમ જેમ વાત કરે નાથ, તેમ ધારી લીયે સહુ સાથ ।

વળી નતિય પ્રત્યે દર્શન થાય, તેની મસ્તચિતમિનમાંય ॥૩૬॥
 ઈધાં દર્શન તે બહુ દન, થયા જન સરવે મગન ।

પછી એમ બોલ્યા મહારાજ, તમે સાંભળો સહુ મુનરિજ ॥૩૭॥
 હવે જાઓ સંત સર્વે વૃંદ, કરો અમદાવાદમાં આનંદ ।

ઉતરજ્યો સહુ શહેર બાર, કરજ્યો કથા કીર્તન ઉચ્ચાર ॥૩૮॥
 ભણો સચ્છાસૂત્ર સંતને પાસે, રહેજ્યો સર્વે મળી ત્યાં ચોમાસે ।

થાશે જેતલપુરે જગન, ત્યાં જમશે ઘણા વપિરજન ॥૩૯॥
 આવે તેડવા તો તમે જાજ્યો, નહતી બેઠા હરગુણ ગાજ્યો ।

એમ કહીને સંત ચલાવ્યા, પોતે શ્રીહરશિહેરમાં આવ્યા ॥૪૦॥
 સંત પોત્યા છે અમદાવાદ, થાય નતિય ત્યાં બ્રહ્મસંવાદ ।

એમ કરતાં વતિયા કઇ દન, થયો જેતલપુરે જગન ॥૪૧॥
 કરે ગોવંદિમુનમોરે થઇ, નામ નાનાભાઇનું તે લઇ ।

જમે બ્રાહ્મણ ન આવે પાર, થઇ રહ્યો છે જયજયકાર ॥૪૨॥
 જમ્યા બ્રાહ્મણ ભાવ કરીને, સુંદર મોદક પેટ ભરીને ।

પછી પૂરો કરાવ્યો જગન, નરનારી કરે ધન્ય ધન્ય ॥૪૩॥
 પામ્યા આશ્ચર્ય મનમોઝાર, થયો નરિવધિન નરિધાર ।

એમ પૂરો થયો છે જગન, પોતે પધાર્યા નોતા જીવન ॥૪૪॥
 પછી સંતને તથિયો તેડાવ્યા, સંત સહુ જેતલપુર આવ્યા ।

તે પણ જમ્યાતા જગનમાંયે, સ્વામી સહજાનંદની આજ્ઞાયે ॥૪૫॥
 ઇતશ્રીમદેકાંતક્રિધમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્યિય નષિકુળાનંદ

મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે પ્રથમ યજ્ઞ કરાવ્યો

એ નામે પંચાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૫॥

ચોપાઇ- પછી કચ્છ દેશથી કૃપાળુ, આવ્યા પંચાળે દીનદયાળુ ।

સંગે લઇને સાધુ બેચાર, પ્રથમ આવીયા દેશ હાલાર ॥૧॥
ગામોગામમાં દર્શન દીધાં, સર્વે જન કૃતારથ કીધાં ।

પછી આવીયા સરધારમાંઇ, હરભિક્ત કાઠી આવ્યા ત્યાંઇ ॥૨॥
પછી ત્યાંથી ચાલીયા મહારાજ, આવી રહ્યા પપિરડીએ રાજ ।

બીજે દવિસે બોટાદ આવ્યા, અદે ભગે ભાવેશું જમાવ્યા ॥૩॥
રહ્યા દવિસ બે કરી મેર, સોમલા ને માંતરાને ઘેર ।

પછી ત્યાંથી આવ્યા કારીયાણી, વરસે મેઘ પડે બહુ પાણી ॥૪॥
વસે ભક્ત ત્યાં માંચો વીરદાસ, રહ્યા તથિયં હરચિાર માસ ।

આવ્યા ગઢડેથી હરજિન, જેનાં ત્યાગે સુકાણાં છે તન ॥૫॥
આવ્યા દેશદેશ થકી દાસ, નયણે નરિખવા અવનિશ ।

આવ્યા વાગડ કચ્છ હાલારી, સોરઠ વાળાકનાં નરનારી ॥૬॥
આવ્યા પાંચાળી ને ઘોલવાડી, ભાલ ગુજરાત ઝાલાવાડી ।

આવ્યો સુરતથી સંઘ વળી, ઘણું રહ્યો છે રંગડો ઢળી ॥૭॥
આવે સહુ લાગે હરપિાય, નાથ નરિખી ત્રપત ન થાય ।

આવ્યા સંત તે સરવે મળી, હતી અમદાવાદે મંડળી ॥૮॥
પછી પ્રભુતણી પૂજા કરી, જમ્યા બહુ સરકરા હરતી

સુંદર વસ્ત્ર શામળયિો પહેરી, દયિ દર્શન દાસને લહેરી ॥૯॥
કરે વાત અલૌકિકિ આપે, સર્વે જનના સંશય કાપે ।

જાય નાથજી નતિય તળાવે, જન પાસળ સર ગળાવે ॥૧૦॥
ગાતાવાતા આવે પછી ઘેર, નતિય પ્રત્યે થાય લીલાલેર ।

સુંદર ઘોડે ચડે ગરિધારી, થાય ચમર જુવે નરનારી ॥૧૧॥
પછી યજ્ઞ કરાવ્યો મહારાજે, તેડ્યા બ્રાહ્મણ જમવા કાજે ।

થયા તળાવે ચોકા ચાળીશ, ચડી ઘોડે ફરે જગદીશ ॥૧૨॥

જમ્યા બ્રાહ્મણ દક્ષણિા દીધી, પછી સરવેને શીખજ કીધી ।

સારા સુંદર વરસમાંચ, આસોવદત્તિરશ કહેવાય ॥૧૩॥

તેદયિજ્ઞ કર્યો ભગવાને, દીઠી નજરે નથી સુંણી કાને ।

પછી આવ્યો દવિાળીનો દન, જન પર હરછિ પ્રસન્ન ॥૧૪॥

દયિ દરશન દવિસ રાત, વળી ઘણી ઘણી કરે વાત ।

એમ આનંદ ઉત્સવ કરી, પછી સંતપ્રત્યે બોલ્યા હરિા ॥૧૫॥

સંત સાંભળોને સહુ મળી, તમે બાંધો હવે બે મંડળી ।

એક નવાનગરમાં જાઓ, બીજા સુરત શહેર જગાઓ ॥૧૬॥

પછી સંત ગયા બેઉ શહેર, રાખી મૂર્તિદેટ્ટે રૂડી પેર ।

લટકાળો છોગાળો છબીલો, રાખ્યો સંતે હૃદામાં રંગીલો ॥૧૭॥

તેનું ધરતા અંતરે ધ્યાન, ચાલ્યા સંત થઇ સાવધાન ।

પછી શ્યામળચિ શું શું કીધું, ફરી સહુને દરશન દીધું ॥૧૮॥

ત્યાંથી વાલો ગયા વઢવાણ, દવે તુલસીનું કરવા કલ્યાણ ।

તુલસી બોલ્યોતો કરૂં જગન, પડ્યો ખોટો ન ખરયાણું ધન ॥૧૯॥

ત્યાંથી ચાલીયા સુંદર શ્યામ, વાલો આવ્યા રામગરી ગામ ।

દીધાં દાસને દરશન ભાવે, આવ્યા દદુકેથી મછચિવે ॥૨૦॥

વળી વછિચિવ્ય મોડાસર, ત્યાંથી આવીયા જેતલપર ।

રહ્યા રાત્ય ત્યાં પૂરણકામ, પછી આવચિા ડભાણ ગામ ॥૨૧॥

વળી પીજ નડચિાદ ગયા, પછી ઉમરેઠે જઇ રહ્યા ।

તચિાં ભક્ત રહે રૂપરામ, પ્રભુ પધારીયા તેને ધામ ॥૨૨॥

રહ્યા સાત દનિ સુધી તચિાં, બહુ પ્રતાપ જણાવ્યો ઇચાં ।

થાય ધ્યાન ધારણા અપાર, જોઇ નશ્ચિય કરે નરનાર ॥૨૩॥

પછી યાં થકી શ્યામ સઘાવ્યા, આઘા જઇ પાછા વળી આવ્યા ।

કરી મુક્યાંતાં જને ભોજન, તેને ઘેર જમ્યા છે જીવન ॥૨૪॥

દઈ દર્શન ચાલ્યા દયાળ, આવ્યા ચાંગામાં નાથ કૃપાળ ।

ભક્ત નથુ લખે લીધો લાવ, ત્યાંથી આવ્યા રોણ્યગામે માવ ॥૨૫॥

પરિણાની પરિઈ વેરાવી, એના મેતને અલફી પહેરાવી ।

પછી મતયિાં મળ્યાં સહુ આવી, રોઈ કાકાની અલફી મુકાવી ॥૨૬॥

ત્યાંથી આવ્યા બોચાસણ ગામ, ભક્ત કાશીદાસજીને ધામ ।

ત્યાંથી વેલ્વે બેસી બહુનામી, આવ્યા બુધેજે અંતરજામી ॥૨૭॥

હવુંતું હઠીભાઈને સ્વપ્ન, થયું તેવાનું તેવું દર્શન ।

ત્યાંથી આવ્યા જેતલપુર વળી, આવ્યાં સહુ દર્શને સાંભળી ॥૨૮॥

બાળ વૃધ્ધ ને જોબન જેહ, આવ્યાં સહુ મળી દર્શને તેહ ।

જન કહે ભલે આવ્યા જીવન, કાલે છે ઉતરાયન દન ॥૨૯॥

તૈયે નાથ કહે તેડો બ્રાહ્મણ, જમે મંગાવીએ ધૃત મણ ।

પ્રથમ મંડાણ મણથી કર્યું, પછી પુછતાં પાંચસે ઠર્યું ॥૩૦॥

જેમ જેમ પૂછ્યું વળી જને, તેમ તેમ વધાર્યું જીવને ।

મોર્યે નોતરું ને પછી સીધું, એમ યજ્ઞનું પરચિણ કીધું ॥૩૧॥

એતો છે અતપિરયાની વાત, તેતો જાણે છે સંત સાકૃષાત ।

એમ નાથે કર્યો નરિધાર, માંડ્યો આરંભ ન કરી વાર ॥૩૨॥

લીધાં ધી ગોળ ઘઉં દળાવ્યા, તળચિ મોદક મોટા વળાવ્યા ।

કરી લાડવા ભર્યા કોઠાર, બીજો આણ્યો સમાજ અપાર ॥૩૩॥

માંડ્યો જેતલપુરમાં જંગ, આવ્યા બ્રાહ્મણ તેડાવ્યા સંગ ।

રચ્યો મંડપ વેદવધિચિ, કર્યો કુંડ તે હોમવા ધીએ ॥૩૪॥

ભણે બ્રાહ્મણ મંડપમાંઈ, દચિ આહૂતધિૃતની ત્યાંઈ ।

જપે મંત્ર ને હોમે છે અન્ન, થાય વધિચિ યુક્ત જગન ॥૩૫॥

જમે બ્રાહ્મણ ન રાખે ખામી, જમો ભાયો જમાડે છે સ્વામી ।

જમ્યા જેવા છે મોદક મોટા, ખાઓ ખુબ કરી દેહ ખોટા ॥૩૬॥

જમતાં જમતાં જાય પ્રણ, તેનાં આપણા કુળમાં વખાણ ।

જમે બ્રાહ્મણ જોરજોરાઈ, અતમીંદ ભર્યા મનમાંઈ ॥૩૭॥

બેસે પંગત્યો ન આવે પાર, જમે વપિર હજારો હજાર ।

જમ્યા જોરે ન ખુટ્યું જમણ, ખાઈ ખાઈને કાયા બ્રાહ્મણ ॥૩૮॥

એમ જમ્યા અષ્ટાદશ દન, પછી પૂરો કરાવ્યો જગન ।

દીધાં દાન દક્ષણિ દયાળે, પાળી વેદવધિપિરતપિળે ॥૩૯॥

એમ પૂરો કર્યો અતરુદ્ધર, જમ્યા દ્વજિ ક્ષત્રવૈશ્ય શુદ્ધર ।

કોઈ જમ્યા વનિ નવ રહ્યું, આડવિનિ અન્ન બહુ દયું ॥૪૦॥

જમે જન બોલે જેજેકાર, ધન્ય ધન્ય થાય છે ઉચ્ચાર ।

દેશોદેશથી આવ્યાતા જન, નરિખનિથને થયા મગન ॥૪૧॥

તયિાં પૂછ્યું તું પ્રશ્ન મહારાજે, કરતાં ઉત્તર વપિર લાજે ।

થયાં શ્યામ મુખ સાઈ ઢળી, બોલ્યા નહરિહયા અંતરે બળી ॥૪૨॥

પછી સર્વેને શીખજ દીધી, એવી લીલા શ્રીમહારાજે કીધી ।

પોષ સુદી સપ્તમી છે સારી, હરજિન લેજ્યો હૈયે ધારી ॥૪૩॥

તેદપિરો થયો છે જગન, સર્વે રાજી થયા સાધુ જન ।

દુષ્ટ જાણે નહિથાય જગન, કર્યો નાથે તે નરિવધિન ॥૪૪॥

કરી યજ્ઞને જીવન ચાલ્યા, પશ્યમિદેશમાં દર્શન ચાલ્યાં ।

સર્વે જક્તમાં જણાણી વાત, કહે સ્વામી શ્રીહરસિદ્ધાત ॥૪૫॥

એવું સુણી દાઝ્યાં દુરજિન, કહે અજાણે કર્યો જગન ।

નથી ભેખને ખબર ખરી, ત્યારે ગયો એ જગન કરી ॥૪૬॥

હવે ભેખ થાશું સર્વે ભેળા, કેમ કરી એ કરશે મેળા ।

જમરાણ આવશે જમાત્યો, તેદી છે એ સ્વામીજીની વાતો ॥૪૭॥
ખાશું રૂપૈયા એ સારું લાખો, પણ પંથ એનો નહરિખો ।

એમ પરસ્પર પરચિણ્યું, એના મનનું મહારાજે જાણ્યું ॥૪૮॥
સર્વે સંત પ્રત્યે કહે હરક્રીએ જગન આપણે ફરી ।

પછી હરજિનને તેડાવ્યા, મળી જેતલપુરે તે આવ્યા ॥૪૯॥
રહ્યા દન દો ચાર એ ઠામ, પછી ગયા ખોખરાદ્ય ગામ ।

પરમહંસ સન્યાસી છે સંગે, વીતે દનિ આનંદ ઉમંગે ॥૫૦॥
આવ્યા સતસંગી સહુ મળી, થાશે ઉત્સવ એવું સાંભળી ।

નાથ નરિખસિખી થયા સહુ, દીયે દર્શન પ્રસન્ન બહુ ॥૫૧॥
ગામમાંય તો સંઘ ન માય, ત્યારે બારે સુવા સંત જાય ।

ગાય કીર્તન થાય કલિલ, આવે દર્શને જન હલિલ ॥૫૨॥
એમ આનંદ ઉત્સવ થાય, નતિય નાવા કાંકરીએ જાય ।

ગાતાવાતા આવે વળી ઘેર, એમ થાય બહુ લીલાલેર ॥૫૩॥
કરે વાત પ્રભુ જ્યારે આપ, તેમાં જણાવે બહુ પ્રતાપ ।

કાંઈક ભૂત ભવષ્ટિયનું ભાખે, દીયે જણાવી કેડ્યે ન રાખે ॥૫૪॥
કહે જગન કરશું જરૂર, આવું બીજાં નથી કોઈ પુર ।

ગામમાંય સંકોચ છે સરે, હોમ થાશે ગામને ગોદરે ॥૫૫॥
તેતો જાણશે સરવે જન, કહેશે ભલો કર્યો એ જગન ।

એમ કરે હરજિયારે વાત, સુણી જન થાય રળચિત ॥૫૬॥
ઇતશ્ચીરીમદેકાંતક્રિધર્મ પ્રવર્તક શરીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે જેતલપુરે યજ્ઞ કર્યો એ

નામે છપ્પનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૬॥

સંધિડો- એવું સાંભળીને આવીયું, વળી દુષ્ટજનનું દળ ।

સાધુને માંડ્યા સંતાપવા, બહુ બહુ દેખાડે છે બળ ॥૧॥
સંત શ્રીનગર માંહનિત્ય જાતાતા ભક્ષિષા અર્થ ।

તેને અસુરે આવી આંતર્યા, મારે કરે અતચિનરથ ॥૨॥
ગેડી ઘોઠા પડે લાકડી, વળી કંદે ભાંગી કટયિ ।

કર્યા પ્રહાર કડચિળીએ, તેતો સંતે સરવે સહ્યું ॥૩॥
તપસી ઋષકૃષિશ તનમાં, તેને માથે મોટ ચડાવચિ ।

મનગમતો માર દેતા, ઉતારાપર લઇ ગચિ ॥૪॥
તચિં જઇ તાડન કરી, ફરી બાંધચિ બહુપેર ।

અસુરને હાથ આવી પડ્યા, જેને જરાયે ન મળે મેર ॥૫॥
કોઇ કહે કાન નાક કાપો, કોઇ કહે કરો ઘાત જીવની ।

કોઇ કહે ભુજ ચરણ ભાંગો, એમ બોલે સેના શવિની ॥૬॥
ભાખે ભૂંડી ગાળો મુખથી, તેતો જેજે બોલે તે થોડીયું ।

જાણું મસ્તક પાંચમું, કાપી બ્રહ્માનું ચોડીયું ॥૭॥
કોઇક સંત કલે વકલે, અસુર હાથ આવ્યો નહી

તેણે ખબર ખોખરે વળી, આવીને સરવે કહી ॥૮॥
સુણી શ્રીહરશિરવણે, અંગે ઉભી થઇ રોમાવળી ।

એવો કોણ અવનઉપરે, જે મારા સંતને મારે વળી ॥૯॥
કરી નજર અતકિરડી, થયાં લોચન લાલ વશિળ ।

ભ્રકુટભિરંગ ચડાવચિ, દેખી કંપવા લાગ્યો કાળ ॥૧૦॥
શશસિરજ ઝાંખા પડ્યા, વળી ઉઠચિ અજ અકળાઈ ।

શવિ કહે સંહાર વળશે, આજ નથી રહેવાનું કાંઈ ॥૧૧॥
ઇંદ્ર સુરને ભય ઉપજ્યો, વળી દલે ડર્યા દગિપાળ ।

જોઇ કોપ મહારાજનો, તેણે કંપ્યો પન્નગ પચાળ ॥૧૨॥

વળતા પ્રભુજી બોલીયા, સુણી સંત માનજ્યો સત્ય ।

આ રાજ્યમાં રહેવું નહતિમે જાઓ શહેર સુરત્ય ॥૧૩॥

અધર્મી અધપિતચિત્તિજીયાં ધર્મની વાત ગઇ ।

તથિાં તમ જેવા સંતને, પળ એક પણ રહેવું નઇ ॥૧૪॥

ચાલો સંત તમે ચોપશું, વળી અતઊિતાવળા આંહથિી ।

સાધુ સર્વે સધાવજો, અમે રહેશું આંહધિોકાપંથી ॥૧૫॥

પછી ચરણે લાગી ચાલીયા, વળી સંત સર્વે મંડળી ।

સંત ચારશે સામટા થઇ, ગઇ સુરત મુક્તમંડળી ॥૧૬॥

પછી રહયા પોતા પાસળે, વળી ખરી તે ક્ષત્રજિત ।

તેને તે આગળ શ્રીહરકિરવા તે લાગ્યા વાત ॥૧૭॥

કહો ભાઇ કેમ કરશું, આતો અસુરે ઉપાડઝિાલયિ ।

સંતને તૈયે શીખ આપી, જ્યારે આપણું નવ ચાલયિ ॥૧૮॥

એવું સુણકિષત્રભિણશયિ, પ્રભુ પાછા વાળો સંતને ।

તમારા પ્રતાપ થકી, જુઓ અમારી રમત્યને ॥૧૯॥

આજ અવસર આવયિ, જેને માગે મોટા સુર ।

અમારા ઇષ્ટને પીડયિ, તેને જોશું અમે જરૂર ॥૨૦॥

પડ્યે કામે પુહ્ય ફેરવે, વળી કરગરે કાયર હુઇ ।

ઘકિઘકિ તેના જીવતને, એની જનેતા ભારે મુઇ ॥૨૧॥

ગામ ગરાસ કોટ કારણે, વળી રણે ચડે ચડચિોટ ।

ભૂપભડે શરિ પડરિહે, એમ લડી થાય લોટપોટ ॥૨૨॥

એહ રીત્ય ક્ષત્રતિણી, તેની જાણે સહુ કોઇ વાત ।

ખોટાસારુ વેખે ધન મુકે, આતો સાચું છે સાક્ષાત ॥૨૩॥

આપો અમને આગન્યા, જે જોઇએ એનું અમે જોર ।

શું થાશે બચિરા શ્વાનથી, છે પ્રભુ અમારી કોર ॥૨૪॥
 પછી પ્રભુજી બોલીયા, આજ જાળવો સહુ આપણે ।
 કાલ્ય જાશું કાંકરીએ, પછી બણવું હોય તે મર બણે ॥૨૫॥
 એમ વાત કરતા વહી ગઇ, રહી નહરિય રાત્ય ।
 પહોર એક પોઢી જાગીયા, પોત્યે પ્રભુજી પરભાત્ય ॥૨૬॥
 કહે થાઓ સહુ સાબદા, નાવા કાંકરીએ સર ।
 બાળ વૃધ્ધ ને બાઇ માત્ર, તેતો રહેજ્યો સર્વે ઘર ॥૨૭॥
 આપે અશ્વને ઉપરે, તરત થયા અસવાર ।
 સર્વે સખા સજ્જ થઇ, સંગે ચાલીયા અપાર ॥૨૮॥
 અશ્વે અસવાર ઓળખી, અને ધીરજ નવ શકે ધરી ।
 પગ ન માંડે પૃથ્વી, જાણું ઉડશે પાંખુ કરી ॥૨૯॥
 પછી નાહનિાથ પાછા વળ્યા, અને આવીને ઉતર્યા બાર ।
 પોતે પધાર્યા પુરમાં, ત્યાં આવ્યા અસુર અપાર ॥૩૦॥
 મુછ મરડે કાંડાં કરડે, વળી ભર્યા બરડે ભાથ છે ।
 કૈક ભૂરા અતલિબુરા, પૂરા પાંચ તે હાથ છે ॥૩૧॥
 ખડગ ખાંડાં હાથ પબેડાં, સમશેર સાંગ્ય કર ગ્રહી
 બંદુક બરછી ખરખિરચી, અસુર ભૂર આવ્યા લઇ ॥૩૩॥
 ડાઢાં મોટાં પહેરી લંગોટાં, ડોટું દયિ મારવા ।
 ચાર દશા આવ્યા ધશા, ઠાઉકો કર ઠારવા ॥૩૪॥
 વડા વૈરી લીધા ઘેરી, જમતા હતા જીવન વળી ।
 મોટી ડાઢી ખડગ કાઢી, મારવાને ત્રુટ્યા મળી ॥૩૫॥
 વપિરે માંડ્યા વળી વારવા, પણ માને નહમિદેભર્યા ।
 કાઢી ખડગ કરમાં, હરજિન પર ઘાવ કર્યા ॥૩૬॥

હરજિન કહે હવે પાપીયો, ઉભા રહેજ્યો એહ પગે ।

અમપર તમે ઘાવ કીધા, અમે ન બોલ્યા ત્યાં લગે ॥૩૭॥

સંહિ સરીખા શોભતા, વળી યુધ્ધમાં જાણે ઘણું ।

ઘાયા ઘણેણી મારવા, ખમે ખડગ કોણ ક્ષત્રતિણું ॥૩૮॥

ચાર પાડ્યા ચોકમાં, જે હતા અસુરમાં અધપિતિ

બીજા ભણેણી ભાગણિ, ભાઇયો આપણી પણ આ ગતિ ॥૩૯॥

વણઠલ વેરાગા ફરતાં નાગાં, ભાગ્યા ભૂર ભૂલી દશિા ।

રહેતાં મરડતાં અતઠિરડતાં, ખાસડાં ખાતાં ખૂબ ખશ્યા ॥૪૦॥

અતઠિસોયા બહુ બઝોયા, કોઇ કોઇને ભેળું નઇ ।

માર્યા માર્યા કહે મુખથી, એમ રચીપચી રહ્યું થઇ ॥૪૧॥

જાણીને મૂક્યા જીવતા, બહુ લાગી મહારાજની બીક ।

નહતી એકે એકને, કરવા તે હતા ઠીક ॥૪૨॥

પછી આવ્યા પાછા વળી, કર્યા પ્રભુને પ્રણામ ।

ત્યારે નાથ કહે આપણે, હવે રહેવું નહિઆ ઠામ ॥૪૩॥

હરહિરજિન હેતુ સહુના, કલ્પવૃક્ષ સમ કહેવાય ।

તેમાં જે જન જેવું ચંતિવે, તેને તે તેવું થાય ॥૪૪॥

નરતન ધરી નાથજી, વળી સૂર્ય સમ શોભે ઘણું ।

પણ પાપીને ન પડે પાધરું, નડે પાપ પોતાતણું ॥૪૫॥

એમ ભાર ઉતાર્યો ભૂમણિ, વૈશાખવદચિતુરદશી ।

તેદપિાપી મારીયા, જે આવ્યાતા મારવા ધશી ॥૪૬॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષિક્કુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે અસુરનો નાશ કર્યો એ

નામે સત્તાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૭॥

ચોપાઇ- પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશ, જોઇ અસુર નરનો નાશ ।

ગયા વેલાલ્ય સલકગિામ, પછી કચ્છમાં સધાવ્યા શ્યામ ॥૧॥

ત્યાંથી કાગળ મોકલ્યો નાથે, એવું શીદ કર્યું અમ સાથે ।

અમારે નોતું કરવું એમ, તમારે પણ ઘટે એ કેમ ॥૨॥

એતો થયું છે અજાણમાં, તેનો ધોખો કરશોમાં કાંઈ ।

એતો કરાવનારા છે કોક, તેનો શીદને રાખવો શોક ॥૩॥

અમે તમે તો એક જ છીએ, ઘણું ઘણું શું મુખથી કહીએ ।

અમે કરશું જગન ડભાણ, ત્યાં આવજો સર્વે સુજાણ ॥૪॥

થાશે તે અમે ચાકરી કરશું, તમે કરશો માં તમારું નરશું ।

ત્યાંતો એકાએક હતા અમે, તેવા સમામાં આવયા તમે ॥૫॥

એવો પત્ર લખ્યો અવનિશે, આવ્યો અસુરાધશિને પાસે ।

સામ દામ દંડ ભેટે ભર્યો, વાંચી કાગળ વચિર કર્યો ॥૬॥

ન કરો નુગરાની યાં વાત, જેણે માર્યા સાધુ સાક્ષાત ।

એમ સમજી મનમાં વચિરી, પછી બેસી રહ્યા જખ મારી ॥૭॥

પછી શું શું કર્યું ભગવાને, કહું સાંભળજ્યો સહુ કાને ।

આદર્યો છે ડભાણે જગન, આવ્યા ચૌદશિથી હરજિન ॥૮॥

શાળ દાળ ને દળાવ્યા ઘઉં, લીધાં ધી ગોળ મસિરી બહુ ।

છોયે રસના ભર્યા કોઠાર, તેનો કહેતાં તે ન આવે પાર ॥૯॥

પછી પોતે પધાર્યા મહારાજ, પૂરો કરવો જગન એ કાજ ।

રહ્યા દન દોય એહ ઠામ, પછી ગયા ઘોડાસર ગામ ॥૧૦॥

ત્યાંથી નાથ ગયા હાથરોળી, ત્યાં તેડાવી સંત મંડળી ।

આવ્યા ભીલ ને ભીલભૂપત્, હાથ જોડીને કરી વનિતિ ॥૧૧॥

ભલે આવ્યા તમે ભગવાન, દીધાં અમને દર્શન દાન ।

ઉભા આગળ જોડીને પૂરાણ, અમે છીએ તમારા વેચાણ ॥૧૨॥
કાંઈક સોપજ્યો અમને કાજ, એવું સુણીને બોલ્યા મહારાજ ।

આવા સાધુ હોય નરિમાન, તેની રક્ષા કરવી નદિન ॥૧૩॥
ડભાણમાંહથિાશે જગન, તેમાં કરવા ઇચ્છે છે વઘિન ।

મહામદે ભર્યા જે અભાગી, તેને કેમ ગમે આવા ત્યાગી ॥૧૪॥
માટે એનું કરો ઉપરાળું, થાય તો કરજ્યો રખવાળું ।

ત્યારે બોલ્યો ભીલનો ભૂપતિ, એનો ભાર નથી મારે રતિ ॥૧૫॥
મર આવે પૃથ્વીપતરિય, માનું તરણા જેવો મનમાંય ।

પણ માગું છું જોડી હું હાથ, મારે ઘેર પધારીયે નાથ ॥૧૬॥
પછી બેસાર્યા પાલખી પર, રાય તેડી ચાલ્યો નજિઘર ।

બહુ હેતે કરી પધરાવ્યા, ભરી થાળ મોતીડે વધાવ્યા ॥૧૭॥
પછી સુરતથી સત્સંગી આવ્યા, પ્રભુ સારુ પોશાગ તે લાવ્યા ।

શોભે સુરવાળ જામો જરી, શરિ બાંધી છે પાઘ સોનેરી ॥૧૮॥
બાંધી કમરે કસુંબી શાલ, નરિખી જન થયા છે નહિલ ।

ચમર છતર અબદાગરી, તે રહ્યા છે હરપિર ધરી ॥૧૯॥
ધૂપ દીપ ઉતારી આરતિ, પછી કરજોડી કરી વનિતિ

જોઈ રાજી થયો રળયિત, પ્રભુ સાંભળજ્યો એક વાત ॥૨૦॥
અમપર મહેર અતિકીજે, આલું સહુને દર્શન દીજે ।

પછી બેઠા પાલખીએ હર, દિધિં શહેરમાં દર્શન ફરી ॥૨૧॥
નરિખનિાથને થયો સનાથ, સહુ કહે ધન્ય ધન્ય નાથ ।

પછી પ્રભુ કહે સુણો રાજન, જાયે ડભાણે કરવા જગન ॥૨૨॥
સર્વે સજ્જ થાઓ તમે શૂર, જાવું જોશે આપણે જરૂર ।

પછી રાજા કહે સુણો નાથ, કહોતો લાખ ભીલ લઉ સાથ ॥૨૩॥

ત્યારે બોલીયા એમ મહારાજ, નથી આપણે એવડું કાજ ।

કાંઈ થોડા ઘણા લયિો સંગ, બીજા છે અમસંગે તોરંગ ॥૨૪॥

સજ્જ થઈ ચાલ્યો ભીલરાજ, બેઠા પાલખી પર મહારાજ ।

વાજે ઢોલ દદામા નશિણ, શોભા બહુ શું કહું વખાણ ॥૨૫॥

આવ્યા ડભાણ ઢુંકડા જ્યારે, થયા ઘોડે અસવાર ત્યારે ।

ઘોડો શોભે છે ઘણું રૂપાળો, માંડ્યો સાજ ઉપર શોભાળો ॥૨૬॥

કોટે કોટયિુ હૂલર હાર, પગે ઝાંઝરનો ઝમકાર ।

ચાંદી ચોકડે મોવડે જડી, માથે કરી છે કલંગી ખડી ॥૨૭॥

શોભે તાવથિ ધુધરી સાર, કેડ્યે કનક ભૂષણની હાર ।

કાહું જીન કનકનું રાજે, દોય પાઘડે મોર બરિજે ॥૨૮॥

અંગોઅંગ શોભા સઘ ભણું, શોભે ઘોડો ધરેણાંમાં ઘણું ।

સારાં શીલ સોયામણો લાગે, ચાલે ધમકે ધુધરીયો વાગે ॥૨૯॥

ધીરો ચાલે ને લીયે વારકી, ધરોડ્યે પહોચાય નહકોઈ થકી ।

એવે અશ્વે ચડ્યા મહારાજ, દેવા દાસને દરશન કાજ ॥૩૦॥

લીધી સર્વે સંઘની સંભાળ, કરે ચોકી રૂડરિખવાળ ।

પછી અશ્વ પરથી ઉતરી, બેઠા પાલખીએ પોત્યે હરિ ॥૩૧॥

ધીરે ધીરે દયિ છે દરશન, ઘણું જનપર છે પ્રસન્ન ।

પછી આવ્યા પાકશાળામાં, ઘડી એક પોત્યે બેઠા ત્યાંય ॥૩૨॥

પૂછી પાકની ખબર ખરી, કહ્યું મોદક મૂક્યા છે કરી ।

પછી મોટો કરાવ્યો માળ, તયિાં બેઠા છે દીનદયાળ ॥૩૩॥

નરિખે નરનારી મળી વૃંદ, જેમ ચકોર ચંતિવે ચંદ ।

એમ કરતાં વીતગિઈ રેણ, પહોર એક પોઢ્યા કમળનેણ ॥૩૪॥

પછી જાગીયા પ્રાણઆધાર, તર્ત ઘોડે થયા અસવાર ।

ફરી જોઇ છે સીમ સઘળી, પછી આવચિા મંડપે વળી ॥૩૫॥
તચિાં બ્રાહ્મણ હતા હજાર, કરતા વેદનો મુખે ઉચ્ચાર ।

ભણે મંત્ર ને આહૂતદીએ, વહે પરનાળાં અખંડ ઘીએ ॥૩૬॥
હોમે હવષ્ચિાન્ન જવ તલ, નરિદોષ જગન અવલ ।

નાલી કેળી લવંગિ સોપારી, હોમે એલા સ્વાદી શાળ સારી ॥૩૭॥
બહુવધિની લઇ સામગરી, હોમે છે વેદવધિચિે કરી ।

બેઠા પોત્ત્યે તચિાં ઘડી ચાર, પછી આવ્ચા પંગત્ત્ય મોઝાર ॥૩૮॥
બેઠી પંગત્ત્ય બ્રાહ્મણતણી, કોઇ થકી તે ન જાય ગણી ।

જમે બ્રાહ્મણ ભાવ ભરીને, જુવે પોતે પંગત્ત્ય ફરીને ॥૩૯॥
પછી જમીને ઉઠ્ઠ્યા વપિર, ગયા દ્વજિ ઉતારા ઉપર ।

એમ જમ્ચા દન દશ સુધી, પછી આવી એકદ્વિબુધી ॥૪૦॥
આવી અસુરે કર્ચો પ્રવેશ, ત્ચારે દ્વજિ આદર્ચો છે દ્વવેષ ।

કહે કાંઇક કરો ઉપાય, શું વચિારી રહ્યા મનમાંચ ॥૪૧॥
આતો પુરો થયો તે જગન, તેમાં કાંઇ ન પડ્ચું વધિન ।

સીધાં ખરચ્ચામાં ન રાખી ખામી, કરીએ વનિ તો આપણે વામી ॥૪૨॥
પહેલા આપણાં મનુષ્ચ જમાડો, બીજાં કળે કરીને ખમાડો ।

પછી કરીએ કતોહલ ભારી, પડશે ભંગાણ થાશે ખુવારી ॥૪૩॥
પછી કોણ કેને ઓળખે છે, ઘણા વપિર આપણી પડખે છે ।

લોટ લાડવા લુંટી જ લેશું, બીજા તળાવમાં નાખી દેશું ॥૪૪॥
ગોળ ઘી કુડલાં લેશું હાથે, જાશું અંધારે ઉપાડી માથે ।

એકએક લઇ જાશું મોટલી, જમશું ઘી ગોળ ને રોટલી ॥૪૫॥
એમ પરચિાણીયા વળી વામી, તે તો જાણે છે અંતરજામી ।

જોજ્ચો જીવ તણી અવળાઇ, કેવું વચિારીચું ખાઇખાઇ ॥૪૬॥

એવું જાણીને હસચિા હરપિછી જીવને જુગતકિરી ।

આવ્યા પાકશાળાને મોઝાર, કરી કળ કાઢ્યા વામી બાર ॥૪૭॥

આડા ઉભા રાખ્યા આણી પાળા, હાથ કરી લીધી પાકશાળા ।

દઇ ડારો હાથ લીધી અસડિરી દુષ્ટ ઉભા દૂર ખસી ॥૪૮॥

કરવું હતું અવળું અપાર, હોસ રહી તે હૈયા મોઝાર ।

બેઠા હાથ ઘસી પછી હેઠા, બહુ સમર્થ શ્રીહરદિઠિ ॥૪૯॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદ સ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે યજ્ઞનો આરંભ કર્યો એ

નામે અઠ્ઠાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૮॥

સામેરી- વળતા તે વપિર બોલીયા, મહારાજ શું કહો છો તમે ।

જેમ આપો આગન્યા, તેમ સહુ કરીએ અમે ॥૧॥

મહારાજ કહે એક તમે, એક અમારો તમસાથ ।

તમે લેજ્યો લાડવા, એ લેશે જેષ્ટકિ હાથ ॥૨॥

પરિશે પોતાનાં પારકાં, જો કરશો જરાય ।

તો તમને એ તાડશે, તેની રાવ રોષ ન કાંચ ॥૩॥

પછી ભર્યાં મોદકનાં ગાડલાં, તેણે જુતા જોધ્ધ જુવાણ ।

પાક ફરે પંગત્યમાં, એમ જમાડે જીવનપ્રાણ ॥૪॥

તોય બ્રાહ્મણ ભુંડાઇ ન તજે, લઇ બેઠા એક એક લાકડી ।

તેયે મહારાજ કહે કાઠચિો, તમે આવો સહુ ઘોડે ચડી ॥૫॥

લેવરાવી સૌને લાઠચિો, કાઠી આવચિા ઘોડે ચડી ।

વનિા ગોળીએ વછોડીયો, ત્યાં બંધુકો બહુ પડી ॥૬॥

ભાંગી ભડાકે કોઠીયો, સુંદર દાળની સોળ ।

જાણે દુષ્ટ વધિન પાડશું, સામું પડ્યા પોતાને રોળ ॥૭॥

ખોટે ડારે ડરાવયા, કહે ઉઠશો જમતાં કોય ।

જરૂર તેને મારશું, તમે ઉઠજ્યો એવું જોય ॥૮॥

જુક્તકિરીને જમાડીયા, નવ પડવા દીધું વઘિન ।

એમ રૂડી રીતશું, મહારાજે કરાવ્યો જગન ॥૯॥

પછી દવિસ વળતે, તેડ્યા પુરાણી પંડતિ ।

કરી ચરયા ચોકમાં, ત્યાં થઇ પોતાની જીત ॥૧૦॥

લાખો લોક ભેળા થયા, નરિખવા નયણે નાથ ।

તેમાં નર તસકરા, આવ્યાતા નાખવા હાથ ॥૧૧॥

જોયો સર્વે સંઘને, બહુ ખબરદાર દીઠા ખરા ।

પછી અશ્વ ઉપરે, આવી તાકીયા તસકરા ॥૧૨॥

ત્રણ દવિસના ભુખ્યા તરષા, નયણે નદિરા નવ કરી ।

આવીને જુવે અશ્વને, ત્યાં ઘોડે ઘોડે દીઠા હરિ ॥૧૩॥

પછી પ્રભુને પાય લાગ્યા, કહે દયા કરજ્યો દયાળ ।

જ્યાંથી ગુહના છુટીયે, ત્યાં કર્યા ગુહના કૃપાળ ॥૧૪॥

પછી સત્સંગી થઇ, વળી ગયા પોતાને ઘેર ।

એમ પોતે અનેક રીત્યે, કરી તે લીલાલેર ॥૧૫॥

દાસનાં દુઃખ કાપવા, આપવા દર્શન દાન ।

હરેકરે હરસિંઘમાં, વળી બેસે મેડે ભગવાન ॥૧૬॥

મેડા ઉપર મહાપ્રભુ, પળ મેલનિ પોદ્યા ઘડી ।

અજાણે એક જન આવ્યો, મનકર મેડે ચડી ॥૧૭॥

જબકી જીવન જાગયા, વળી અચાનક ઉદ્યા હરિ

કોણ હતું અમ પાસળે, એમ કહીને રીશ કરી ॥૧૮॥

પહેર્યાં હતાં બહુપેરનાં, વળી ઘરેણાં ઘણાં ઘણાં ।

અંગોઅંગ ઓપતાં, સુંદર તે સુવર્ણતણાં ॥૧૯॥

વેઢ વાંટી ને કનક કડાં, પોચી અંગોઠી ઓપતી ।

બાજુ કાજુ બેરખા વળી, શોભે કાને કુંડળ અતિ ॥૨૦॥

કંઠે હાર તે હેમના, હુલર હીરા સાંકળી ।

અંગોઅંગ આભૂષણ પહેરી, પોઢ્યાતા પોતે વળી ॥૨૧॥

એવા સમામાં ઉઠાડયા, વળી જાલ્મ નરે જગદીશ ।

તે સારુ સહુ ઉપરે, મહારાજે કરી રીશ ॥૨૨॥

પછી આભૂષણ ઉતારીયાં, અને ફેકીયાં ફરતાં વળી ।

અંબર એક અંગે રાખ્યું, બીજાં મેલયાં સર્વે મળી ॥૨૩॥

કેણે ન જવાય પાસળે, વળી બીક લાગે સહુને ।

જોઈ જીવન રૂઠડા, વળી દુઃખ થયું બહુને ॥૨૪॥

પછી ભાઈ રામદાસજી, ધીરેધીરે પાસે ગયા ।

મહારાજ વસ્ત્ર ઓઢયા, અમ ઉપર કરી દયા ॥૨૫॥

પછી વસ્ત્ર પહેરીયાં, હસી પ્રભુજી બોલ્યા વળી ।

હતી ઉદાસી અતધિણી, પણ હવે તો સર્વે ટળી ॥૨૬॥

પછી વપિર તેડાવયા, તમે કરો શીઘર રસોઈ ।

લાખો માણસ જમશે, વળી કેમ રહ્યા છો સોઈ ॥૨૭॥

બ્રાહ્મણ ભેળાણા ઉઘમાં, સુતા તે સદને સંતાય ।

તે એકોએકને ઉઠાડયા, પ્રભુ પોતે ઝાલી બાંચ ॥૨૮॥

પછી મનમાન્યા મોદક કરી, જમે વાડવ યૂથનાં યૂથ ।

પાર ન આવે પંગત્યનો, વળી મળ્યા વપિર વરૂથ ॥૨૯॥

આપે સીધાં અતધિણાં, માગે સાહ્ય ત્યાં શત પાંચ ।

કોઈ રીતે સરાજામની, વળી આવે નહિલિશ આંચ ॥૩૦॥

જેજેકાર તે થઇ રહ્યો, આપે અન્ન તે અતધિણું ।

ભેટ્ય બાંધી બ્રાહ્મણે, જે જમીયે તે આપણું ॥૩૧॥

પછી થઇ પૂરણાહુત, યજ્ઞ નરિવધિન થયો ।

બંકાશરિ ડંકા દઇ, પ્રૌઢ પ્રતાપ જણાવયિ ॥૩૨॥

પછી વદિયા જોઇ વપિરની, દીધાં દાન દક્ષણિા ઘણી ।

રાજી કરી વળી વાડવા, વળાવયિ ભુવન ભણી ॥૩૩॥

વળી ખરયતાં ખૂટ્યા નહિ, વિધ્યા લાડવા લાખો સહિ

ગોળ ધી ને દાળ રસાળ, વળી પષ્ટિનો પાર નહિ ॥૩૪॥

પછી પુછ્યું નાથને, આ મોદકનું કેમ કરીએ ।

આપો ઘરોઘર ગામમાં, એમ હુકમ કીધો હરચિ ॥૩૫॥

પછી માંડ્યા આપવા, ભરીભરી મોદક ટોપલા ।

આલતાં ખૂટ્યા નહિ, પોતા લાડવા અતભિલા ॥૩૬॥

વહેયતાં વધી પડ્યા, તે નાખ્યા જળમાં જંતુને ।

મહારાજે આપી આગન્યા, વળી સાજામાંદા સંતને ॥૩૭॥

પછી સંઘ સરવેને શીખ આપી, જાઓ સહુ સહુને ઘેર ।

પંચ વરતને પાળજ્યો, પ્રભુ ભજજ્યો રૂડપિર ॥૩૮॥

પછી પોતે પધારીયા, કરી તે જયજયકાર ।

કરી લીળા ડભાણમાં, અલબેલે અપરમપાર ॥૩૯॥

પોત્ત્યે યજ્ઞ પૂરો કર્યો, પોષસુદી પુન્યમતથિ

તેદયિજ્ઞ પૂરો થયો, કર્યો યથાયોગ્ય કાંઇક કથી ॥૪૦॥

ઇતિશ્રીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે ડભાણમાં યજ્ઞની

સમાપ્તકિરી એ નામે ઓગણસાઠમું પ્રકરણમ્ ॥૫૯॥

ચોપાઇ- એમ યજ્ઞ કરી યદુનાથ, ચાલ્યા શ્યામળો સખાને સાથ ।

રહ્યા જેતલપુરમાં જઇ, સંઘ સરવે સંગાથે લઇ ॥૧॥

ત્યાંથી સંઘને શીખજ કરી, પોતે ચાલ્યા પશ્યમિ દેશે હરિ

સારો પહેરી સુંદર સુરવાળ, ઝગે જરકશી જામો વશિળ ॥૨॥

માથે બાંધી છે પાઘ સોનેરી, કમર કશી કેસર રેટા કેરી ।

બાજુ કાજુ કુંડળ રૂપાળાં, હાથે હેમકડાં બે વળાળાં ॥૩॥

હૈયે હાર અપાર શોભાળા, ઉર ઉતરી મોતીની માળા ।

કોટે કનકની કંઠી શોભે, શશિ શરિપેચ જોઇ મન લોભે ॥૪॥

ચડ્યા ઘણામૂલે હરઘોડે, બીજા સખા અસવાર જોડે ।

ચાલ્યા વાટમાં એવાના એવા, સર્વે જનને દર્શન દેવા ॥૫॥

જેજે વાટમાં આવયાં ગામ, તેણે નરિખ્યા સુંદર શ્યામ ।

દેતા દર્શન દીનદયાળ, આવ્યા પ્રભુજી દેશ પંચાળ ॥૬॥

સુંદર ગામ સારંગપુર નામ, તયાં પધાર્યા સુંદર શ્યામ ।

રૂડા ભક્ત જીવો ને રાહોડ, આવ્યા હરકિરી તયાં ધૂરોડ ॥૭॥

રહી રાત્ય એક તયાં રાજ, આવ્યા કારયાણી મહારાજ ।

તયાં ભક્ત વસે એક માંચો, નહતિ કોઇ નયિમમાં કાચો ॥૮॥

નરિલોભી ને અતનિષ્કામી, તેને ઘેર પધારીયા સ્વામી ।

તયાં રહ્યા હરએક દનિ, પછી આવ્યા ગઢડે જીવન ॥૯॥

ભક્ત સભાગી એભલ જીયાં, રહ્યા કાંઇક કૃપાળુ તયાં ।

પછી ત્યાંથી સધાવીયા શ્યામ, આવ્યા નાથ કરયાણે ગામ ॥૧૦॥

તયાં રહ્યા રાત એક હરિઆવ્યા રાયપર કૃપા કરી ।

સખા સર્વે છે શ્યામ સાથ, આવ્યા કોટડે બંધીયે નાથ ॥૧૧॥

ગયા ગોડળ ને જેતપર, આવ્યા ધોરાજી શ્યામસુંદર ।

જઈ જમનાવડે જગદીશ, ત્યાંથી પાછો કર્યો પરવેશ ॥૧૨॥
આવ્યા દુધવિદર કંડોરડે, ત્યાંથી પધારીયા કાલાવડે ।

ભક્ત જાદવજીને ભુવન, રહ્યા રાત્ય ત્યાં પૂરાણજીવન ॥૧૩॥
ત્યાંથી સખાને શીખજ દઈ, પોતે ચાલ્યા સેવક બે લઈ ।

ત્યાંથી મોડે ગયા કરી મહેર, ભક્ત રણમલજીને ઘેર ॥૧૪॥
પછી આવ્યા અલૈયે જીવન, ભક્ત નારાયણને ભવન ।

ત્યાંથી ગયા છે ભાદર ગામ, ભક્ત ડોસો જ્યાં રતનોરામ ॥૧૫॥
રહ્યા રાત્ય કરી હરમિહેર, વસતા વશરામને ઘેર ।

પછી ત્યાંથી કર્યો પરવેશ, ગયા જોડીવેથી કચ્છદેશ ॥૧૬॥
આવી અંજારમાં રાત્ય રહ્યા, ત્યાંથી વાલો ધમડકે ગયા ।

ભક્ત રામસંધિ રાયઘણે, કરી સેવા ભરી ભાવે ઘણે ॥૧૭॥
તથિાં રહ્યા દન દોય ચાર, પછી ભુજ પધાર્યા મોરાર ।

દઈ જનને દરશનદાન, તથિાં રહ્યા પોતે ભગવાન ॥૧૮॥
કર્યો હુતાસનીનો સમૈયો, આપ્યો આનંદ ન જાય કહીયો ।

અતઊંડાડે રંગ ગુલાલ, કર્યો અલબેલે અલૌકકિ ખ્યાલ ॥૧૯॥
લીઘો લાવો નાથ સાથ જને, ફાગણશુદી પુન્યમને દને ।

તેદભિજમાં ઉત્સવ કર્યો, સર્વે જને મને મોદ ભર્યો ॥૨૦॥
કરી અલબેલે લીલાલેર, ગંગારામ હીરજીને ઘેર ।

દઈ સુંદરને સુખ શ્યામ, ત્યાંથી ગયા માનકુવે ગામ ॥૨૧॥
તથિાં ભક્ત અદોભાઈ નામ, વળી તેજો કેશવ ને શ્યામ ।

તેને દીધાં છે દરશનદાન, ત્યાંથી તેરે ગયા ભગવાન ॥૨૨॥
તથિાં તેડાવથિા સર્વે સંત, દધિાં દરશન સુખ અત્યંત ।

ત્યાંથી આવીયા કાળેતળાવ, જોઈ ભક્ત ભીમજીનો ભાવ ॥૨૩॥

રહ્યા દનિ દોચારેક ત્યાંઇ, પછી ફરી આવ્યા તેરામાંઇ ।

ભક્ત નાગજી સંઘજી સુતાર, તયિં આવ્યા મુનનિ મોરાર ॥૨૪॥

કરી રસોઇ જમાડ્યા સંત, જમ્યા જન ભેળા ભગવંત ।

પછી બોલીયા સુંદરશ્યામ, ભરલિયોને જળનાં ઠામ ॥૨૫॥

એમ કહીને સંત ચલાવ્યા, વાલો પોતે વળાવવા આવ્યા ।

પછી મળ્યા સહુને મહારાજ, તમે રાજી રહેજ્યો મુનરિજ ॥૨૬॥

એમ કહીને શીખજ દધી, પોતે વાટ માંડવીની લીધી ।

તયિં ભક્ત મેઘો વશરામ, ટોપણ દેવશી સુંદર નામ ॥૨૭॥

તેને દઇ દરશન નાથ, સર્વે જનને કર્યાં સનાથ ।

ત્યાંથી નાથ બેઠા છે નાવડે, આવ્યા ભાદરે અલૈયે મોડે ॥૨૮॥

કરી કંડોરડાની ચોરાશી, આવ્યા ધોરાજીએ અવનિાશી ।

રહે ભાડેર પાતળભાઇ, રહ્યા એક દનિ પ્રભુ ત્યાંઇ ॥૨૯॥

મેઘપુર આવ્યા કરી મહેર, સોની નારાયણ ભક્તને ઘેર ।

ત્યાંથી પ્રભુ આવ્યા પપિલાણે, રાખ્યા હરનિ જન કલ્યાણે ॥૩૦॥

પછી આવ્યા આખે અલબેલો, દવે નારાયણ ઘેર છબીલો ।

ત્યાંથી આવ્યા વાલો અગત્રાઇ, જીયાં વસે છે પરવતભાઇ ॥૩૧॥

તયિં રહ્યા હરબિહુદનિ, તેડાવયિા તયિં હરજિન ।

કરવા ઉત્સવ અષ્ટમી કેરો, હૈયામાંહિછે હર્ષ ઘણેરો ॥૩૨॥

તયિં મોટો મંડપ કરાવ્યો, માંહિમિંડો કર્યો મનભાવ્યો ।

તયિં બેઠા વાલો વનમાળી, સુંદર મૂરતરૂંડી રૂપાળી ॥૩૩॥

જોઇ જનને સમાધથિાય, કરે લીળા નાવા નતિય જાય ।

પછી દ્વજિ ધનહીન જોઇ, તેના સુતને આપી જનોઇ ॥૩૪॥

ફર્યા કુલેકે ગામમાં નાથ, અંસે અસશિરીફળ લઇ હાથ ।

પછી આવ્યો અષ્ટમીનો દન, બહુ ગુલાલ લાવયા જન ॥૩૫॥
ભરે મુઠી હેતે હરહિથે, નાખે નાથ નજિજન માથે ।

થયા રંગે રાતા સહુ જન, પાડે તાળી કરે કીરતન ॥૩૬॥
એમ સારો ઉત્સવ કર્યો શ્યામે, અલબેલે અગત્રાઇ ગામે ।

આપ્યો આનંદ જનને જીવને, શ્રાવણવદી અષ્ટમીને દને ॥૩૭॥
તેદલિીળા કરી અગત્રાયે, કરાવી આંબે પરવતભાયે ।

પછી પધારીયા ગઢજુને, સાથે લીધો છે સંઘ સહુને ॥૩૮॥
સંઘ દેખી દુષ્ટ દાજીયા, પછી રાજા પાસે રાવે ગીયા ।

લેશે સાહેબ શહેર તમારું, એનું માણસ ઉતારો બારું ॥૩૯॥
તૈયે રાજા કહે સુણો તમે, એનું દીધું કરું રાજ્ય અમે ।

એહ લેશે તો સુખેથી લીયો, એને ગામમાં આવવા દયિો ॥૪૦॥
પછી શહેરમાં શ્યામ પધાર્યા, નજિજનને મોદ વધાર્યા ।

પોતે દવિસ એક ત્યાં રહ્યા, પછી નાવા દામોદર ગયા ॥૪૧॥
નાઇ નસિર્યા મોહનલાલ, ચર્યયું ચંદન વપિરે ભાલ ।

તેને દીધી છે દક્ષણિા બોળી, આપી મહોર નાથે અણતોળી ॥૪૨॥
પછી આવયા શહેરમાં શ્યામ, ત્યાં વાલે કર્યો વશિરામ ।

ત્યાંથી ચાલીયા શ્યામ સુંદર, આવ્યા નરસંહિ મેતાને મંદરિ ॥૪૩॥
તયાં બેસીયા ઘડી બેચાર, પછી આવયા છે પુર બહાર ।

સર્વે સંઘ સંગે લઇ શ્યામ, પછી આવ્યા ફણેણી ગામ ॥૪૪॥
તયાં સર્વેને શીખજ દધિ, એવી લીળા અલબેલે કીધી ।

સર્વે જનને સુખીયા કરી, પોતે પધાર્યા પંચાળે હરિ ॥૪૫॥
બહુબહુ લીળા કરે લાલ, જોઇ જનને થાય નહિલ ।

જે કોઇ યોગીના ધ્યાનમાં નાવે, તે અલબેલો લાડ લડાવે ॥૪૬॥

કરે લીળા અતશિ અપાર, કહેતાં કોણ પામે તેનો પાર ।

જેમ સભર ભર્યો મેરાણ, પવિ પંખી તે ચાંચ પ્રમાણ ॥૪૭॥

તેમ અતચિગાધ મહારાજ, કોણ કળે તોલે કવરિજ ।

પણ જે પવિ તે સુખી થાય, નશિયે નષિકુળાનંદ એમ ગાય ॥૪૮॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવર્તક શરીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચાંતિમણમિધ્યે સાહ્યમું પ્રકરણમ્

॥૬૦॥

ચોપાઇ- પછી પધાર્યા દેશ પંચાળ રે, જીયાં વસે છે દાસ દયાળ રે ।

સર્વે સંસારનાં સુખ ત્યાગી રે, એક પ્રભુપદ અનુરાગી રે ॥૧॥

પંચ વષિયથી પ્રીત ઉતારી રે, પંચવ્રત પ્રેમે રહ્યા ધારી રે ।

દીધાં દેહ તણાં સુખ નાખી રે, રહ્યાં અંતરે પ્રભુને રાખી રે ॥૨॥

એવા જન જક્તથી ઉદાસી રે, તયિં આવ્યા આપે અવનિશી રે ।

જોઇ જનના હૈયાનું હેત રે, આવ્યા પ્રભુજી સખા સમેત રે ॥૩॥

તેને દીધાં છે દર્શન દાન રે, બહુ ભાવે કરી ભગવાન રે ।

અંધ અપંગ બૂઢા ને બાળ રે, અસમર્થ અબળા લાજાળ રે ॥૪॥

તેને દયા કરી હરઆપ રે, દીધાં દર્શન ટાળયિ તાપ રે ।

પછી જને પૂછ્યા સમાચાર રે, કહ્યા હરચિ કરી વસિતાર રે ॥૫॥

જે જે પૂછતા ગયા છે જન રે, તે તે કહેતા ગયા છે જીવન રે ।

પછી પુછી જગનની વાત રે, કહી રાજી થઇ રળીયાત રે ॥૬॥

જેને નોતું અવાણું જાગે રે, તે પણ મગન થયા સુણી મને રે ।

કહે ધન્ય ધન્ય મહારાજ રે, એવો જગન થાય કોણે આજ રે ॥૭॥

બીજા ખર્યે બહુ બહુ ધન રે, પણ ન થાય નરિવધિન રે ।

કૈક જન તણા જીવ જાય રે, એવું સુણ્યું છે જગન માંચ રે ॥૮॥

લૂંટે ચોર કે ખરચી ખુંટે રે, થાય ફજેતશિકોરાં ફૂટે રે ।

તે તો તમે કર્યો નરિવઘિન રે, જગજીવન પ્રભુ જગન રે ॥૯॥

કહે નાથ એનો શ્યો વચિાર રે, એવા કરીએ જગન અપાર રે ।

કહે તો કરીએ વરષો વરષ રે, એકએકથી બીજો સરસ રે ॥૧૦॥

એમ કહી કર્યું પરચિણ રે, તેડ્યા સંત સમીપે સુજાણ રે ।

મુકતાનંદ ને મોટેરા ભાઇ રે, બ્રહ્માનંદ નતિયાનંદ ત્યાંઇ રે ॥૧૧॥

કહે નાથ સુણો સંત મળી રે, કરીએ વષિણુયજ્ઞ એક વળી રે ।

જુઓ ગુરજરખંડ વચિારી રે, કોણ ઠેકાણે જાયગા સારી રે ॥૧૨॥

બોલ્યા સંત સાંભળજ્યો શ્યામ રે, યજ્ઞ જેવું જેતલપુર ગામ રે ।

તચિાં સુંદર કોટ તળાવ રે, વળી ગામમાં છે ઘણો ભાવ રે ॥૧૩॥

ત્યારે બોલ્યા સુંદર શ્યામ રે, એતો અમને ન ગમ્યું ગામ રે ।

એનો ઘણી છે ધર્મનો દ્વેષરિ, તેતો યજ્ઞ કરવા કેમ દેશે રે ॥૧૪॥

મોર્યે ભેળા થયાતા બ્રાહ્મણ રે, તેને પૂછ્યું હતું અમે પ્રશ્ન રે ।

દ્વષિ ક્ષત્રવૈશ્ય શૂદ્ર વળી રે, કહ્યું કેમ પૂજે માતા મળી રે ॥૧૫॥

ચારે વરણની એક છે રીત્ય રે, કહે કાંઇ છે એમાં વગિત્ય રે ।

તૈયે બોલ્યા શાસ્ત્રી સુજાણ રે, સાંભળો કહું શ્દુતપિરમાણ રે ॥૧૬॥

દ્વષિ ક્ષત્રવૈશ્ય જે કહેવાય રે, તેને મદ્ય માંસે ન પૂજાય રે ।

બીજા હોય જે જે શુદ્ર વરણ રે, તેનાં વેદથી બારાં આચરણ રે ॥૧૭॥

ત્યારે કહ્યું મે સાંભળી લહીએ રે, બીજા કરે તેને કેવા કહીએ રે ।

ત્યારે શાસ્ત્રી કહે એ મલેયુછ રે, પાપી ઢેઢ ભંગચિાથી નીય રે ॥૧૮॥

ત્યારે મે કહ્યું સર્વે સાંભળજ્યો રે, એવા હો તે એમાં જઇ ભળજ્યો રે ।

તે દવિસના દાજ્યા છે વામી રે, વાત મેલી છે રાજાને ભામી રે ॥૧૯॥

માટે જરૂર કરશે વઘિન રે, તચિાં પુરો નહિચાય જગન રે ।

ત્યારે સંત કહે જમશે બ્રાહ્મણો રે, કેમ નાખશે નજિભાણે પાણો રે ॥૨૦॥
ત્યારે કહે મહારાજ સારું રે, કરો મનમાને જ્યાં તમારું રે ।

પછી જેતલપુરનું ઠેરાવી રે, કરી સામગ્રી સરવે આવી રે ॥૨૧॥
લીધા ઘી ગોળ ને ઘઉં ઘણા રે, કર્યો ગંજ શાળ દાળતણા રે ।

કોઇ વાતની ન રાખી ખામી રે, ત્યાંતો પધારીયા પોતે સ્વામી રે ॥૨૨॥
આવ્યા સંઘાથે સંઘને લઇ રે, તેડ્યા વણતેડ્યા આવ્યા કઇ રે ।

આવ્યા તેડાવ્યા સરવે સંત રે, આવ્યા સંઘ નાવે તેનો અંત રે ॥૨૩॥
દયિ દર્શન પ્રસન્ન હોઇ રે, લયિ જન સુખ મુખ જોઇ રે ।

પછી બોલયા જગજીવન રે, દર્ષણ પ્રર્ષણ એ મોટો જગન રે ॥૨૪॥
બીજું યજ્ઞ આ થાય ન થાય રે, તેનું નથી અમારે જો કાંચ રે ।

એમ કહી જણાવે જનને રે, દયિ રાત્ય દવિસ દર્ષણને રે ॥૨૫॥
પૂજે જન જીવનને મળી રે, લાવે પૂજા વઘિયેવઘિયે વળી રે ।

ચર્યચિંદન હાર પહેરાવે રે, ગુંથી ગજરા તોરા ધરાવે રે ॥૨૬॥
કરે પુષ્પના કંકણ કાજુ રે, બાંધે બેરખા સુંદર બાજુ રે ।

કરે કુલનો ફેટો પછેડી રે, વળી જમાડે ઉતારે તેડી રે ॥૨૭॥
દયિ દર્શન એવાના એવા રે, જગજીવન છે જોયા જેવા રે ।

એમ કરે છે લીળા અપાર રે, નરિખસિખ લીયે નરનાર રે ॥૨૮॥
એવું દેખીને દાજીયા વામી રે, કહ્યું નરેશને શશિ નામી રે ।

કહે સાંભળો શરવણે રાજન રે, જે સારૂં કરે છે સ્વામી જગન રે ॥૨૯॥
જે દનિ એ જગન થાય છે રે, તે દનિ રાજતેજ જાય છે રે ।

એને જજ્ઞે મુવો તાત તારો રે, હવે આવ્યો છે તમારો વારો રે ॥૩૦॥
માટે જીવવું હોય રાજન રે, તો ન કરવા દયિ જગન રે ।

સુણી આવી નરેશને આંધી રે, કહે જાઓ લાવો એને બાંધી રે ॥૩૧॥

એમ કર્યું પરચિણ ત્યાંઈ રે, જાણ્યું અંતરજામચ્છિ આંઈ રે ।

જોયું વચિરી કરશે વઘિન રે, અમે રહેશું તો પડિશે જન રે ॥૩૨॥

પછી પ્રભુજી ચડચિ ઘોડે રે, લઈ સંઘને ગયા ચરોડે રે ।

પછી કેડે આવી કટકાઈ રે, આવ્યા ભગવા કરવા ભૂંડાઈ રે ॥૩૩॥

તેણે સ્વામી સઘાવ્યા સાંભળી રે, ગયા ધુડ ફાકતા તે વળી રે ।

પછી સાંજે આવ્યા પોતે નાથ રે, અસકિશેલ સખા છે સાથ રે ॥૩૪॥

સંતો તમારી રક્ષાને કાજ રે, સખે ધાર્યાં છે આયુધ આજ રે ।

હવે અમે તો જાશું ડભાણ રે, તમે રહેજ્યો યાં સંત સુજાણ રે ॥૩૫॥

પછી પધારીયા પોતે શ્યામ રે, સખા લઈને ડભાણ ગામ રે ।

તચિં જઈને હતું જે સઘિ રે, તેતો સરવે મગાવી લીધું રે ॥૩૬॥

તેણે જમાડચિ જન બહુ રે, વરણ અઢાર તે વળી મઉ રે ।

આપ્યાં જમાડી વળી વસન રે, એમ કીધો છે નાથે જગન રે ॥૩૭॥

આવ્યા ભગવા કહે ભુલ્યા અમે રે, અતસિમરથ છો સ્વામી તમે રે ।

અમે અમારું અવળું કીધું રે, અરથ વનિ અપરાધ લીધું રે ॥૩૮॥

ત્યારે મહારાજ કહે નથી કાંઈ રે, જાઓ જમો જેતલપુરમાંઈ રે ।

પછી જમાડી જોગનિ ઝુંડું રે, કર્યું વામીએ વામીનું ભૂંડું રે ॥૩૯॥

કરવા હતા જગન હમેશ રે, ન કરવા દીધા તે નરેશ રે ।

તેતો કહ્યું હતું પોતે પહેલું રે, થયું તેમનું તેમજ છેલું રે ॥૪૦॥

એમ જગન થયો એ જાણો રે, મહાશુદી પંચમી પ્રમાણો રે ।

જોઈ રાજી થયા હરજિન રે, દુઃખ પામચિ પાપીયા મન રે ॥૪૧॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ

શષ્ટિયનષ્ટિકુળાનંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચિતિમણમિધયે શ્રીહરચિરતિરે

શ્રીહરિપિંચાળથી જેતલપુર પધારી યજ્ઞ કર્યો એ નામે એકસહ્યમું
પ્રકરણમ્ ॥૬૧॥

ચોપાઇ- પોતે દયાળુ હતા ડભાણ, સુંદરવર શ્યામ સુજાણ ।

ત્યાંથી ચાલીયા અંતરજામી, આવ્યા બુધેજમાં બહુનામી ॥૧॥

હરભિક્ત તયિં હઠભિાઇ, રહ્યા રાત્ય તયિં સુખદાઇ ।

ત્યાંથી આવ્યા પછય્મે મહારાજ, જીયાં ભક્ત ઓધવ જેરાજ ॥૨॥

રહી રાત્ય એક તેને ઘેર, ત્યાંથી વાલો આવ્યા છે ઝીઝર ।

સંગે ભક્ત હતો મેર જેઠો, અતવૃધ્ધ અંગે વળી દઠી ॥૩॥

તેને પહેરાવ્યો સુંદર સ્વાંગ, જામો જરી ને સોનેરી પાગ ।

રહી રાત્ય ને ચાલ્યા દયાળુ, આવ્યા કુંડળમાંહકૃપાળુ ॥૪॥

મોટા ભક્ત મામૈયો ને રામ, તેને ઘેર રહ્યા જુગ જામ ।

ત્યાંથી સારંગપુર આવીયા, દનિ ત્રણ સુધી તયિં રહ્યા ॥૫॥

પછી આવ્યા નાગડકે નાથ, સર્વે સખા છે પોતાને સાથ ।

તયિં ભક્ત સુરો સતસંગી, હરભિક્ત જક્તથી અસંગી ॥૬॥

તેને ઘેર ગરિધિર ગયા, દનિ ચારસુધી તયિં રહ્યા ।

અતહિંતે જમાડ્યા જીવન, પ્રભુ જનપર છે પ્રસન ॥૭॥

દેવા દર્શન જનમન ભાવ્યાં, સુંદર વસ્ત્ર શ્યામળે મગાવ્યાં ।

વાલે પહેર્યો સોનેરી સુવાગ, જેણે જોયા તેનાં મોટાં ભાગ્ય ॥૮॥

પછી ત્યાંથી શ્યામળો સધાવ્યા, પોતે નાથ પપિરડીયે આવ્યા ।

તયિં ભક્ત પવત્તિર જે પીઠો, તેને ઘેર રહ્યા માવ મીઠો ॥૯॥

ત્યાંથી ચાલીયા સુંદરશ્યામ, ગયા ભક્ત માંતરાને ગામ ।

ત્યાંથી ભોયરે ભોજન કીધું, ભક્ત નાજાને દર્શન દીધું ॥૧૦॥

પછી ત્યાંથી આવ્યા ગોખલાણે, જાગ્યાં ભાગ્ય ભક્ત જીવો જાણે ।

ત્યાંથી ચાલયા પૂરણકામ, આવ્યા કૃપાળુ કરચિણ્ણે ગામ ॥૧૧॥
તયાં રહ્યા રાજી થઇ બહુ, આવ્યા દાસ દરશને સહુ ।

એમ કરતાં હુતાસની આવી, કરી લીળા લાલે મનભાવી ॥૧૨॥
તયાં ઉડાડ્યો વાલે ગુલાલ, સર્વે સખા કર્યા રંગે લાલ ।

વળી કરે ધુન્ય તાલી વાજે, લોક લાજવાળા જોઇ લાજે ॥૧૩॥
કરી ઉત્સવ ને પછી માવ, આપ્યો અલૈયાને શરિપાવ ।

કહ્યું રામજયો આવો જ વેશ, ફરી આવજયો વાળાક દેશ ॥૧૪॥
સખા સંગે લઇ દશ વશિ, કરજયો પ્રભુની વાતો હમેશ ।

એને એટલી આગન્યા કરી, પછી ત્યાંથી પધારીયા હરિ ॥૧૫॥
વસે કોટડે પ્રેમ પુતળી, તેને ઘેર ગયા વાલો વળી ।

ત્યાંથી પધાર્યા નડાલે ગામ, જીયાં ભક્ત ગંગેવ ને રામ ॥૧૬॥
તયાં જમાડ્યા લખમણે રાજ, પછી બંધીયે ગયા મહારાજ ।

રાત્ય શેઠ જુઠા ઘેર રહ્યા, પછી ગોડળથી વડે ગયા ॥૧૭॥
ત્યાંથી ભાદરે પ્રભુ પધાર્યા, દેઇ દર્શન મોદ વધાર્યા ।

પછી ત્યાંથી પપિળયિ આવ્યા, ઘણું માનબાઇ મન ભાવ્યા ॥૧૮॥
ત્યાંથી રણ ઉતરીયા રાજ, આવ્યા કચ્છદેશ મહારાજ ।

કરી કચ્છમાં કૃપા કૃપાળે, દીધાં દર્શન સહુને દયાળે ॥૧૯॥
વાગડ પાવર કચ્છ અબડાસે, કર્યાં હરણિં દર્શન દાસે ।

કરી ભુજે ભીમએકાદશી, પછી પધારીયા વાંણે બેશી ॥૨૦॥
ઉતરી હરિઆવ્યા હાલાર, આપ્યાં દાસને સુખ અપાર ।

જેજે વાટમાં આવે છે ગામ, તયાં વાલો કરે વશિરામ ॥૨૧॥
દયિ દર્શન પ્રસન્ન ઘણું, મન છે સોરઠ જાવાતણું ।

ત્યાંથી આવીયા ગઢ જીરણે, રહ્યા રાત્ય ન જાણયા કેણે ॥૨૨॥

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અલબેલો, આવ્યા અગત્રાઇ છેલ છબીલો ।

રહ્યા દનિ દશ તથિાં શ્યામ, પછી આવીયા પંચાળે ગામ ॥૨૩॥

ભક્ત શરિમણિઝીણોભાઇ, તથિાં રહ્યા શ્યામ સુખદાઇ ।

સર્વે જનને દર્શન દીધાં, કરી કૃપા કૃતારથ કીધાં ॥૨૪॥

પછી ત્યાંથી પધારથિા હરિઆવ્યા માણાવદર મહેર કરી ।

જીયાં ભક્ત વસે મયારામ, ગોવંદિ ભાણો આંબો વાઘો નામ ॥૨૫॥

વળી વસતા આદજિજન, તેને નાથે દધિાં દરશન ।

પછી ત્યાંથકી આવીયા શ્યામ, દેતા દરશન ગામોગામ ॥૨૬॥

આવ્યા કરથિાણે પોતે કૃપાળુ, દેવા દર્શન સહુને દયાળુ ।

તથિાં આવીયા છે સંતદાસ, મહામુક્ત અંતરે પ્રકાશ ॥૨૭॥

સદેહે જાય હમિલાપાર, પોતે ગયા આવ્યા દોયવાર ।

આપ ઇચ્છાએ આવે ને જાય, બીજા કોઇ થકી ન જવાય ॥૨૮॥

તેની ખબર પૂછી અવનિશે, સર્વે કહી છે તે સંતદાસે ।

કહે નાથ સુણો સંતદાસ, રહો સતસંગમાં કરી વાસ ॥૨૯॥

એમ કહીને સમશ્યા કધી, સંતે વાટ હમિળાની લીધી ।

પછી તેડાવથિા સર્વે સંત, દેવા દાસને સુખ અત્યંત ॥૩૦॥

મેલ્યા રાજા ભગતને રાજે, કહેજ્યો આવે સહુ દર્શન કાજે ।

આવ્યા સંત તે સરવે મળી, હતી દેશોદેશ જે મંડળી ॥૩૧॥

સર્વે આવીયા પ્રભુજી પાસ, આવી નરિખથિા અવનિશ ।

સામા આવીને મળીયા શ્યામ, પુરી સંતના હૈયાની હામ ॥૩૨॥

પછી બેઠા સંત ને શરીહર, તેને પૂછ્યું વાલે પ્રેમે કરી ।

સંત સુખથિા છો તમે સહુ, હમણાં દુબળા દસિો છો બહુ ॥૩૩॥

કાંઇક અઘકિું જમજ્યો અન્ન, સુખે થાય પ્રભુનું ભજન ।

એમ કહ્યું છે દયા કરીને, પણ ત્યાગ વાલો છે હરનિ ॥૩૪॥
પછી જનને જમાડ્યા નાથે, પ્રેમે પરિસ્યું પોતાને હાથે ।

જે પ્રસાદીને ઇચ્છે છે અજ, તોય મળતી નથી એક રજ ॥૩૫॥
જે પ્રસાદી સારુ શવિ આપ, સહયો પારવતજિનો શાપ ।

તે પ્રસાદી પામી સહુ સંતે, દર્ષિ ભાવેકરી ભગવંતે ॥૩૬॥
અતચ્છિદ્ધ ઢળ્યા અવનિશી, શ્યામસુંદરવર સુખરાશી ।

વળી નાવા જાય જ્યારે નાથ, ત્યારે સંત લયિ સહુ સાથ ॥૩૭॥
તથિાં કેરવે અશ્વને હરજિવે જન સહુ દરગ ભરી ।

જુવે જનને જીવન પ્રાણ, દેખી વેષને કરે વખાણ ॥૩૮॥
કહે સહુતણુ તેજ વળી, આવ્યું આ સંતમાં સર્વે મળી ।

એમ કહી રાજી બહુ થીયા, પછી નાથ ઉતારે આવીયા ॥૩૯॥
એમ કરતાં લીળા નતિય નવી, પછી જન્માષ્ટમી તે આવી ।

કર્યો ઉત્સવ અતચ્ચિાનંદે, સુખ લીધું સહુ જનવૃંદે ॥૪૦॥
ગામોગામથી આવ્યા હતા દાસ, તેણે નરિખયિા અવનિશ ।

તથિાં મેઘ ઝરે ઝરમરીયા, રમે અલબેલો આનંદ ભરયિા ॥૪૧॥
જોઇ જન થયા છે મગન, એમ વતિયો અષ્ટમીનો દન ।

એવી લીળા અલબેલે કરી, પછી ત્યાંથી પધારીયા હરિા ॥૪૨॥
આવ્યા સુખપુરે સુખસંધિ, દનિદયાળ દનિના બંધુ ।

રહ્યા પોતે તથિાં દનિ ચાર, આપ્યાં સંતને સુખ અપાર ॥૪૩॥
ત્યાંથી આવ્યા સારંગપુરે નાથ, સખા સંત સહુ પોતા સાથ ।

દયિ દર્શન પ્રસન્ન હોઇ, થાય મગન જન મુખ જોઇ ॥૪૪॥
વળી મર્મે બોલે મરમાળો, જાણે જનની છેલ છોગાળો ।

મર્મે ભરી હરકિરી હાસ, આપ્યો બાપુભાઇને સંન્યાસ ॥૪૫॥

જેને જેમ થાય છે સમાસ, તેને તેમ કરે અવનિાશ ।

માટે જાણવા અંતરજામી, પછી સંત પ્રત્યે બોલ્યા સ્વામી ॥૪૬॥

સંતો જાઓ હવે સહુ મળી, ફરો દેશોદેશમાં મંડળી ।

જેને ભણવું હોય તે ભણજ્યો, સહુ નયિમમાં કુશળ રહેજ્યો ॥૪૭॥

જે જે થાય નયિમમાંથી બારું, એતો નથી ગમતું અમારું ।

ત્યારે સંત કહે સત્ય સ્વામી, એમ કહી ચાલ્યા શશિ નામી ॥૪૮॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્યિય
નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચાંતિમણિમિધયે શ્રીહરચિરતિરે અષ્ટમી

ઉત્સવ એ નામે બાસહયમું પ્રકરણમ્ ॥૬૨॥

સામેરી- પછી પ્રભુજી પધારીયા, પોતે તે ગુરજર દેશ ।

લીળા કરી ગુજરાતમાં, પંચાળે કર્યો પ્રવેશ ॥૧॥

સત્સંગી સોરઠનાં, હાલારનાં હરજિન ।

તેને ઉપર દયા કરી, દીધાં સહુને દર્શન ॥૨॥

દાસ ઉપર દયાળને, દયા દલમાં અતધિણી ।

જાણો મારા જનને, દયિ સંપત્સિખતણી ॥૩॥

જપ તપ તીરથ કરતે, નાવે ધરતે જોગીને ધ્યાન ।

તે આવે જનને ભુવન ચાલી, મહેર કરી મહેરવાન ॥૪॥

ફરે કરે પાવન પૃથવિ, જુવે જાણે અજાણે જન ।

જક્ત આશ્ચર્ય જોઇને, કરે ભાવ અભાવે ભજન ॥૫॥

જેને દર્શને દુષ્કૃત નાશે, અને સ્પરસે નાશે પાપ ।

તેહ હરનિ સંભારતાં, સહુ શુદ્ધ થયાં છે આપ ॥૬॥

લાગ્યો ભય લુંટક જનને, અને પાપીને પીડા થઇ ।

ડર્યા નર તસ્કરા, અને દુષ્ટ દુઃખ પામ્યા સઇ ॥૭॥

કળમિં સતજુગ કીધો, પ્રભુ પોતે પ્રકટી ।

તે જાણે જન પોતાતણા, ન જાણે કુડીયાં કપટી ॥૮॥

ખાન પાન પટ વડે, સર્વે જન સુખી બહુ ।

તે પ્રતાપ મહારાજનો, પ્રકટ જન જાણે સહુ ॥૯॥

પુરુષોત્તમ પ્રણ પ્રકટ્યા, અનેક જીવ ઉધ્ધારવા ।

દયા કરી ફરે દેશમાં, નજિજનનાં કારજ સારવા ॥૧૦॥

જેજે દેશમાં દાસ હતા, ભજતા હતા ભગવાન ।

ગોતી તેનાં ગામ પોતે, દીધાં દર્શન દાન ॥૧૧॥

પછી આવી પંચાળમાં, અને લીધા સખા સાથ ।

ઘોડે ચડી ગુજરાતમાં, આવ્યા ડભાણે નાથ ॥૧૨॥

દર્શન દીધાં દાસને, દયાળે દયા કરી ।

સંતને સુખ આપવા, પધારીયા પોતે હરિ ॥૧૩॥

તે સાંભળી સતસંગી સર્વે, આવયિા તતકાળ ।

વેલ્ય ઘોડા ગાડલે, બેસારી બુઢઢાં બાળ ॥૧૪॥

નયણે નરિખનિાથને, વળી હરખીયા હૈયે ઘણું ।

અંતરમાં સુખ આવયિ, મુખ જોઇ મોહનતણું ॥૧૫॥

પછી હાથ જોડી હરિઆગે, કરે વનિતવિારમવાર ।

પ્રભુ ભલે પધારીયા, લીધી અમારી સાર ॥૧૬॥

પછી પ્રભુને પૂજીયા, વળી ચરચ્યાં ચંદન ઘણાં ।

પુષ્પહાર પહેરાવયિાં, કર્યાં છોગલાં કુલતણાં ॥૧૭॥

અંબર સુંદર આભૂષણ, અરપયિાં અલબેલને ।

ધૂપ દીપ કરી આરતી, પાય લાગ્યાં છબીલા છેલને ॥૧૮॥

ભોજન વ્યંજન ભલી ભાતે, જમાડીયા જીવનને ।

જમ્યા ભૂધર ભાવશું, કરવા જન પ્રસન્નને ॥૧૯॥

પછી બાંધ્યો હંડિળો બારણે, સુંદર વડે સોયામણે ।

તથિાં વરિજ્યા નાથજી, જોઈ જન જાય ભામણે ॥૨૦॥

એમ કૈક દન દર્શન દઈ, નવલા તે નેહ વધારીયા ।

પછી સર્વેને શીખ આપી, પોતે પણ પધારીયા ॥૨૧॥

આવે જાય સર્વે દેશે, પણ રહે ઘણું પાંચાળ ।

નજિજનને સુખ દેવા, કરે લીળા દયાળ ॥૨૨॥

બાળ જોબન વૃધ્ધજન, વળી નર નારી કહેવાય ।

જક્ત વાત જાણે નહિ, સહુ ગુણ હરનિા ગાય ॥૨૩॥

પછી એક દનિ નાથ કહે, સત્સંગી સહુને જણાવજ્યો ।

અમે આવશું વઉઠે, તમે પણ ત્યાં આવજ્યો ॥૨૪॥

સુંદર માસ સોહામણો, કાર્તકિ શુદ્ધિપિન્યમ કૈયે ।

આવ્યાતાં જન આગળે, પોતે પણ આવ્યા તૈયે ॥૨૫॥

પધાર્યા પશ્ચમિ દેશથી, બુધેજમાં દનિ દો રહ્યા ।

પછી વાલો વઉઠે, અશ્વે ચડીને આવીયા ॥૨૬॥

સંધ્યા સમે શ્રીહરિપ્રભુજી પધારીયા ।

દર્શન દઈ દાસને, તેના તે તાપ નવિારીયા ॥૨૭॥

પછી ફરીયા સંઘમાં, દર્શન દેવા શ્રીહરિ

લાખો લોકે લાવ લીધો, નરિખયા લોચન ભરી ॥૨૮॥

પછી આવી ઉતર્યા, વળી સુંદર શોધી જાગ્ય ।

સતસંગીને કુસંગીનો, કરીયો છે વલ્મિાગ ॥૨૯॥

પછી પોતે વરિજયા, વેલ્ચ ઉપર વાલમ વળી ।

સતસંગીને સંત સર્વે, બેઠી મુનિા મંડળી ॥૩૦॥

સતસંગી સર્વે કહે, દયિ આગન્યા દયાળ ।

અમે તમારે કારણે, કરાવીયે સુંદર થાળ ॥૩૧॥

આપીયે અમને આગન્યા, સંત સારુ કરાવીયે રસોઇ ।

ત્યારે મહારાજ કહે સારું, કરાવજ્યો સહુ કોઇ ॥૩૨॥

પછી એહ સમે આરોગીયા, વળી પુરી સુંદર પાક ।

ઉજજવળ ભાત દાળ અવલ, સુંદર તળેલાં શાક ॥૩૩॥

જમી જીવન પોઢયા, કર્યો વેલ ઉપર વશિરામ ।

નરિખતાં જનનાથને, વહગિયા ચારે જામ ॥૩૪॥

પછી પ્રભાતે પ્રભુ જાગી, નાવા ચાલીયા નાથ ।

નારીજાથ નોખું કરી, લીધા સખા સર્વે સાથ ॥૩૫॥

પછી નાહી નાથ પધારીયા, ગયા ગામમાં ઘોડે ચડી ।

સેવકને શરિપાવ આપ્યો, શવિને પાય પડી ॥૩૬॥

પછી ઉતારે પધારીયા, દેઇ દદામાં દયાળ ।

આવી બેઠા તરુતળે, નાહજિમવા પ્રતપિાળ ॥૩૭॥

જમ્યા હરજિગત્યે કરી, જેમ ઘટે તેમ બેસી આસને ।

પછી સર્વે થાળ લઇ, દધિ પ્રસાદી દાસને ॥૩૮॥

એમ અલૌકિક કરી લીળા, વઉઠામાં વાલે વળી ।

પછી સહુને શીખ આપી, સંત ફરો બાંધી મંડળી ॥૩૯॥

પછી પોતે પધારીયા, કરી કારજ મોટું સહી

જેણે નરિખ્યા નાથને, તે જમહાથ જાવાના નહી ॥૪૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે વઉઠાનો સમૈયો કર્યો એ

નામે ત્રેસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૬૩॥

ઓપાઇ- પછી પોતે ગયા ગુજરાત, રહ્યા ડભાણમાં દોય રાત ।

હતી સંતની મંડળી સાથ, વળતાં વરતાલે આવયિા નાથ ॥૧॥

તયિાં રહ્યા હરસિંત સહુ, કરી લીળા આપ્યાં સુખ બહુ ।

રહ્યા પંચ રાત્ય પોતે તયિાં, પછી યાંથી બુધેજે આવયિા ॥૨॥

ત્યાંથી ચાલીયા સમરથ સ્વામી, આવ્યા બોયાસણે બહુનામી ।

બામણ ગામને એકલબારે, પોતા સરસવણમિહીપારે ॥૩॥

જઇ પાદરે પાછા વળીયા, આવી વરતાલે સંતને મળીયા ।

ત્યાંથી ચાલી ઉમરેઠે ગયા, દેવા દર્શન પ્રસન્ન થયા ॥૪॥

વાજાં વાજતે પધાર્યા શ્યામ, આવ્યું સામૈયે સઘળું ગામ ।

દીધાં દાસને દર્શન દાન, રહી રાત્ય ચાલ્યા ભગવાન ॥૫॥

ભાવ ગામના લોકને બહુ, આવ્યાં પુરબારાં મળી સહુ ।

તેને દર્શન દઇ દયાળ, કરી કલ્યાણ ચાલ્યા કૃપાળ ॥૬॥

સંગે આપ્યો તો ભોજન થાળ, યથાયોગ્ય જમ્યા તે દયાળ ।

પછી આવ્યા ડડુસર ગામ, કર્યો કઠલાલ્યે વશિરામ ॥૭॥

આંતરોળી ઉટડયિ મહાદેવ, તયિાં પધાર્યા દેવાઘઠિવ ।

તયિાં શવિનાં દર્શન કીધાં, વસ્ત્ર સર્વે સેવકને દીધાં ॥૮॥

આપ્યા રૂપૈયા મુઠડી ભરી, પછી ત્યાંથી પધારીયા હરિ

આવ્યા લુવાંગ્ય સલકી ગામ, પછી પ્રાંતયિ પધાર્યા શ્યામ ॥૯॥

ત્યાંથી ચાલયિા શ્યામ સુંદર, આવ્યા વાલ્યમજી વજિાપર ।

ત્યાંથી ગેરતિ ગયા ગોપાળ, વશિનગર પધાર્યા દયાળ ॥૧૦॥

તયિાં જમાડ્યા બ્રાહ્મણ ઘણા, કરી મોદક મસિરતિણા ।

ત્યાંથી ગયા ઉઝે મહેસાણે, તયિાં જનને જમાડ્યા પરાણે ॥૧૧॥

પછી આવ્યા કર્જસિણ નાથ, સખા સાંખ્યયોગી હતા સાથ ।

પછી મહારાજ મોટેરે આવ્યા, શહેરના સતસંગી બોલાવ્યા ॥૧૨॥
ત્યાંથી જેતલપુર પધાર્યા, જનને હૈયે હર્ષ વધાર્યા ।

એમ ફરી હરસિરવે ગામ, કર્યાં છે નજિજનનાં કામ ॥૧૩॥
દાસ અરથે ફર્યા સર્વે દેશ, પછી કર્યો પંચાળે પ્રવેશ ।

તથિાં દાસને દર્શન દીધાં, મળી નાથ કૃતારથ કીધાં ॥૧૪॥
પછી આવ્યો છે ફાગણ માસ, થયા હોળી રમવા હુલાસ ।

તથિાં હરજિનને તેડાવ્યા, દશવશિ સંત પણ આવ્યા ॥૧૫॥
પછી સુંદર આણ્યો સમાજ, રંગ કેશર રમવા કાજ ।

તેલ કુલેલ ગુલાલ ઘણા, મેલ્યો સમાજ ન રાખી મણા ॥૧૬॥
સખા તાકી રહ્યા છે તૈયાર, જમે જીવન એટલી વાર ।

જ્યારે જમી લીધું છે જીવન, તથિાં આવીને ઘેરીયા જન ॥૧૭॥
લાવ્યા રંગ સુરંગ ગુલાલ, ઘેરીલીધા છે ઘરમાં લાલ ।

છાંટે રંગ ઉડે છોળ્યું ઘણી, ચડી ગરદી ગુલાલતણી ॥૧૮॥
રંગ સોરંગે રંગ્યા રંગીલો, રસબસ થયા છે છબીલો ।

પછી નાથ કહે સુણો તમે, માગો ફગવા તે આપથિ અમે ॥૧૯॥
એમ કરી અલબેલે વાત, સુણી જન થયા રળથિાત ।

વારૂં માગશું અમે મહારાજ, દેજ્યો રાજી થઇ તમે રાજ ॥૨૦॥
ત્યારે રાજ કહે રાજી છેયે, માગો મનમાન્યું અમે દૈયે ।

ત્યારે બોલ્યા જન જોડી હાથ, તમ પાસે એ માગીયે નાથ ॥૨૧॥
મહાબળવંત માયા તમારી, જેણે આવરીયાં નરનારી ।

એવું વરદાન દજિીયે આપે, એહ માયા અમને ન વ્યાપે ॥૨૨॥
વળી તમારે વષિ જીવન, નાવે મનુષ્ય બુદ્ધક્રીઇ દન ।

જેજે લીળા કરો તમે લાલ, તેને સમઝુ અલૌકકિ ખ્યાલ ॥૨૩॥

સતસંગી જે તમારા કહાવે, તેનો કેદી અભાવ ન આવે ।

દેશ કાળ ને ફરિયાએ કરી, કેદતિમને ન ભુલીયે હરિ । ૨૪ ।।

કામ ક્રોધ ને લોભ કુમતિ મોહ વ્યાપીને ન ફરે મતિ

તમને ભજતાં આડું જે પડે, માગીયે એ અમને ન નડે । ૨૫ ।।

એટલું માગીયે છેયે અમે, દેજ્યો દયા કરી હરતિમે ।

વળી ન માગીએ અમે જેહ, તમે સુણી લેજ્યો હરતિહ । ૨૬ ।।

કેદદિશો માં દેહાભમિન, જેણે કરી વસિરો ભગવાન ।

કેદક્રિસંગનો સંગ મ દેજ્યો, અધર્મ થકી ઉગારી લેજ્યો । ૨૭ ।।

કેદદિશોમાં સંસારી સુખ, દેશો માં પ્રભુ વાસ વમ્મિખ ।

દેશો માં પ્રભુ જક્ત મોટાઇ, મદ મત્સર ઇરષા કાંઇ । ૨૮ ।।

દેશો માં દેહ સુખ સંયોગ, દેશો માં હરજિનનો વયોગ ।

દેશો માં હરજિનનો અભાવ, દેશો માં અહંકારી સ્વભાવ । ૨૯ ।।

દેશો માં સંગ નાસ્તકિનો રાય, મેલી તમને જે કર્મને ગાય ।

એ આદનિથી માગતા અમે, દેશો માં દયા કરીને તમે । ૩૦ ।।

પછી બોલયા શ્યામસુંદર, જાઓ આપ્યો તમને એ વર ।

મારી માયામાં નહિંમુંઝાઓ, દેહાદકિમાં નહિંબિંધાઓ । ૩૧ ।।

મારી ફરિયામાં નહિંઆવે દોષ, મને સમજશો સદા અદોષ ।

એમ કહ્યું થઇ રળયાિત, સહુએ સત્ય કરી માની વાત । ૩૨ ।।

દીધા દાસને ફગવા એવા, બીજું કોણ સમર્થ એવું દેવા ।

એમ રમ્યા રંગભર હોળી, હરસિથે હરજિન ટોળી । ૩૩ ।।

થયા રસબસ રંગભીનો, ચાલો નાવા કહે નાથ દીનો ।

પછી પોતે થયા અસવાર, સંગે ચાલીયા સખા અપાર । ૩૪ ।।

ગાતા વાતા નાવા નાથ ગયા, કરી લીળા નાતાંનાતાં તથિં ।

નાહનિાથ ચાલ્યા સખા સંગે, અતચ્ચિાનંદ ભર્યા છે અંગે ॥૩૫॥
આવ્યા સંત બે નાથે બોલાવ્યા, કહો અમ સારુ ભેટ શું લાવ્યા ।

કહે સંત લાવ્યા કુલહાર, નાથ કહે આવો લાવો આ વાર ॥૩૬॥
પછી અશ્વથી હેઠા ઉતર્યા, સંતે પુષ્પના શણગાર કર્યા ।

કંઠે આરોપ્યા કુલના હાર, બાંધ્યા બાજુ તે શોભે અપાર ॥૩૭॥
તોરા ગજરા કુલના ધર્યા, કાને ગુચ્છ તે કુલના કર્યા ।

બાંચે બેરખા કંકણ સાર, કર્યા કુલતણા શણગાર ॥૩૮॥
ધુપ દીપ ઉતારી આરતી, કરી કરજોડીને વનિતી

કરી પૂજા ને લાગીયા પાય, નરિખનિાથ ત્રપત ન થાય ॥૩૯॥
શ્યામ સલુણો શોભે છે અત્તિમનોહર સુંદર મૂરતી

નચણાં ભરીને નરિખે છે જન, જોઈ જીવન થયા મગન ॥૪૦॥
જયજય કહે નજિદાસ, લીધું સુખ દીધું અવનિાશ ।

કરી લીળા અલૌકિક શ્યામે, શોભાવંત સારંગપુર ગામે ॥૪૧॥
કર્યો સમૈયો સુંદર જાણો, ડાગણશુદી પુન્યમ પ્રમાણો ।

તે દવિસે નાથે લીળા કધી, પછી સર્વને શીખજ દધી ॥૪૨॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનવિરિચતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે શરીહરચિરતિરે મહારાજ
સારંગપુર પધાર્યા એ નામે ચોસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૬૪॥

ચોપાઠ- પછી સંત ચાલ્યા સહુ મળી, મહામુક્ત તણી જે મંડળી ।

સર્વે ગુજરદેશમાં ગયા, કૈક પુરમાં પઢવા રહ્યા ॥૧॥
સતસંગી ગયા સર્વે ઘેર, થઈ સુખી સહુ બહુપેર ।

જોઈ લીળા ને ચડી ખુમારી, ઉતરે નહી કેની ઉતારી ॥૨॥
કરે ચર્યા પરસ્પર જ્યારે, થાય કેફ ભરી વાત ત્યારે ।

સહુને યતિ ચડ્યો રંગયોળ, આવી અંતરે મસ્તચિતોળ ॥૩॥
 થયું પ્રકટ જાણે કલ્યાણ, નહિઉધારી વાતની વાણ ।
 હોય પરયા હજારો હજાર, જાણે જન ન જાણે સંસાર ॥૪॥
 જે કોઇ સતસંગી નામ કાવે, પંચવ્રતને પાળે પળાવે ।
 તે આલોક પરલોકને માંઇ, રહે સુખી તે જન સદાઇ ॥૫॥
 જેદચિાવે આ દેહનો કાળ, તેદચિાવે તેડવા દયાળ ।
 રથ વેલ્ય વમિાન ને વાજી, મુકે દેહ ઘણું થઇ રાજી ॥૬॥
 કહે આવ્યા છે તેડવા નાથ, હું જાઉં છું મહારાજને સાથ ।
 માનજ્યો મારું હતિ વચન, સહુ સ્વામીનું કરજ્યો ભજન ॥૭॥
 એમ કહીને મુકે છે દેહ, સર્વે જાણે સતસંગી તેહ ।
 કૈક કુસંગી તેપણ જાણે, થાય દર્શન પ્રકટ પ્રમાણે ॥૮॥
 જ્યારે મરે કુસંગીમાં કોઇ, નજરે જમકંકિરને જોઇ ।
 જાતાં જમહાથ જોઇ કુસંગી, પછી સમજી થાય સતસંગી ॥૯॥
 એમ વધતો જાય સતસંગ, જોઇ રીત્ય યતિતે ચડે રંગ ।
 આવે સંત કરે બહુ વાત, તે સાંભળી થાય રળચિાત ॥૧૦॥
 વળી પૂરણ પુરુષોત્તમ જેહ, મળે પ્રકટ પ્રમાણ તેહ ।
 તેના સંત પંચવ્રતે પુરા, એ આગળે બીજા તો અધુરા ॥૧૧॥
 એવા સંત શરિમણી જેહ, ફરે દેશપ્રદેશમાં તેહ ।
 જેનાં આગન્યાકારી છે અંગ, કેદનિ કરે વચનનો ભંગ ॥૧૨॥
 તેને આપીયું એમ વચન, જાજ્યો તવરે મળી મુનજિન ।
 આવી શક્યા તો આવશું અમે, નહિતો નહાજ્યો નર્મદામાં તમે ॥૧૩॥
 એવી સંતને આગન્યા આપી, પછી જાણ્યું વધ્યા ઘણા પાપી ।
 તૈવે કાળને આગન્યા કીધી, મુવા પાપી જીવ બહુ વધિા ॥૧૪॥

પોતે છાના રહ્યા ઘણું શ્યામ, કાળે કીધું છે કાળનું કામ ।

પોતે લીધો તપસ્વીનો વેષ, રહ્યા ગુપ્ત વધારીયા કેશ ॥૧૫॥

પહેરે ખેસ ને ઓઢે ચોફાળ, માથે શોભે છે સુંદર વાળ ।

પહેરી ટોપી ઓપી શોભાતણી, શ્યામ મૂર્તિ પુષ્ટ છે ઘણી ॥૧૬॥

રહે છાના ન જાણે કોઈ જન, કરે એકાંતદાસ દર્શન ।

એમ વીતગિયા બહુ દનિ, કોઈ જાણી શકે નહજિન ॥૧૭॥

પછી આવ્યો છે વસંત માસ, સુણવિસંત સાંભરીયા દાસ ।

પછી બોલીયા દનિદયાળ, લાવો તેડી સંત તતકાળ ॥૧૮॥

થઈ ખબર આવયા સંત, વાલો રાજી રમવા વસંત ।

પહેરી વસ્ત્ર જરનિં જીવન, ઘણું જન ઉપર પ્રસન્ન ॥૧૯॥

આવે સંત મળે ભરી બાથ, જુવે અમૃત દૃષ્ટિ નાથ ।

ઘણા દનિના જન હતા પ્યાસી, થયા તૃપ્ત જોઈ અવનિશી ॥૨૦॥

પછી નાથ કહે સુણો દાસ, આતો જાય છે ફાગણ માસ ।

ગાવો ફાગ ને ધુમ મચાવો, નતિય નાવે અવસર આવો ॥૨૧॥

કરો રમવાતણો સમાજ, એમ બોલ્યા રાજી થઈ રાજ ।

પછી સંતે કર્યો સરાજામ, હોળી હરશ્ચિ રમવા હામ ॥૨૨॥

પછી કઢાવ્યો રંગ સોરંગ, કેસુ કેસર કસુંબો પતંગ ।

ભર્યાં ચરુ કડાયાં ને કડા, વળી ગોળા માટલાં ને ઘડા ॥૨૩॥

લાવ્યા તેલ ગુલાલ અબીર, સજ્જ થયા સખા શૂરવીર ।

પછી નાથ કહે સુણો જન, આપો અમને સખા થઈ પ્રસન ॥૨૪॥

પછી દશ વશિ સખા લીધા, બેઉ ટોળાં બરોબર કીધાં ।

સાંખ્યયોગી સખા શ્યામ સાથે, લીધી હેમ પીચકારી હાથે ॥૨૫॥

પછી મંગાવયો રંગ પાસે, ભરી પીચકારી અવનિશે ।

છાંટી એક એક સહુ માથે, પછી નાખ્યો છે ગુલાલ નાથે ॥૨૬॥
સખા સહુ થયા રંગયોળ, પછી મચ્યો છે ખેલ અતોળ ।

છુટે પીચકારી બહુ છોળે, એકબીજાને ઝાલીને રોળે ॥૨૭॥
નાખે ઉપર અબીર ગુલાલ, તેણે સખા થયા સહુ લાલ ।

વાજે ઢોલ ને દદામાં ગડે, કાંસા ત્રાંસાની ધ્વરોશજ પડે ॥૨૮॥
લથબથ યુથ રમે હોળી, સામસામી છે સરખી ટોળી ।

નાથ ઉપર નાખ્યો છે રંગ, તેણે શોભે છે સુંદર અંગ ॥૨૯॥
સર્વે વસ્ત્ર રંગાણાં અંગનાં, શ્વેત લાલ થયાં એક રંગનાં ।

મુખ લાલ ને કમળનેણ, શોભે સુંદર તે સુખદેણ ॥૩૦॥
હસવે દસિછે દંતપંગતિઓપે અનારકળીથી અતિ

બાંધ્યું બોકાનું સુંદર ફેટે, કશી કમર રૂપાળે રેટે ॥૩૧॥
છુટી કસમાં દસિ છે છાતિતેની શોભા કહી નથી જાતિ

વેઢ વંટિને કડાં છે હાથે, નાથ રમેછે સખાને સાથે ॥૩૨॥
હોડાહોડમાં કોઇ ન હારે, વચ્ચમાં પડી કોઇ ન વારે ।

એમ રમતાં જામ બેઉ ગીયા, મટી બપોર છાયા નમચિા ॥૩૩॥
પછી નાથે હાથે પાડી તાળી, કરે નામની ધુન્ય રસાળી ।

કરી ધુન્ય કહે એમ વાલો, સર્વે નદીએ નાવાને ચાલો ॥૩૪॥
પછી પોતે ચડીયા છે ઘોડે, સખા જુથ સરવે છે જોડે ।

નાવા નીરમાં પેઠા છે નાથ, સહુ નાહ્યા છે શ્યામને સાથ ॥૩૫॥
નાહનાથ ને નસિર્યા બારે, કર્યો કુંકુમનો ઇંદુ ત્યારે ।

પછી અશ્વે થયા અસવાર, આવ્યા મહારાજ ગામ મોઝાર ॥૩૬॥
પછી સંત સર્વે તે આવ્યા, થઇ રસોઇ જમવા બોલાવ્યા ।

પછી પીરસ્યું પોતાને હાથે, એમ જમાડીયા જન નાથે ॥૩૭॥

સર્વે રીતે કીધા સુખી સંત, કરી લીળા અલૌકચિત્યંત ।

દનિ દશ સુધી સંત રહ્યા, પછી પોતે વળાવાને ગયા ॥૩૮॥

કારચિણી ને કુંડળ ગામ, તચિં સુધી આવ્યા પોતે શ્યામ ।

પછી સહુને શીખજ કરી, પોતે પાછા વળચિ છે હરણિ ॥૩૯॥

એવો કર્યો સમૈયો જીવને, ફાગણસુદી પુનમને દનિ ।

તેદગિઢડે રમીયા હોળી, સુખી થઇ ગયા સંત ટોળી ॥૪૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્યિ
નષિકુળાનંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે ગઢડે

હતાસનિઉત્સવ કર્યો એ નામે પાંસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૬૫॥

સામેરી- પોતે પધાર્યા ગઢડે, અને સંત ગયા ગુજરાત ।

અપાર લીળા કરે હરિતેની કહી ન જાય વાત ॥૧॥

શેષ મહેશ ને શારદા, હરચિરતિર પાર નવ લહે ।

અજ ન પામે પાર જેનો, નેતનિતનિગિમ કહે ॥૨॥

અપાર લીળા અપાર સામર્થ્ય, અપાર અતચિરતિર છે ।

અપાર તેજ પ્રતાપ અતિઅપાર યશ પવતિર છે ॥૩॥

અપાર કરુણા અપાર કૃપા, અપાર દયા દલમાં ।

અપાર ધીર ગંભીર ઘણા, નવ કળાય કોઇ કાળમાં ॥૪॥

અપાર મહમિ અપાર મોદ્યપ, અપાર દાતા ઉદાર છે ।

અપાર કળા અપાર કીરતવિળી ગુણ જેના અપાર છે ॥૫॥

અપાર લીળા એક જીભાએ, કવકિહી કેમ શકે ।

મહાનધિમિં ચડિચિ ચંચે, ઉલેચતાં આપે થાકે ॥૬॥

જેનું મનન કરતાં મન થાકે, ચંતિવતાં ચતિત સહી

જેનું વરણન કરતાં વાણી થાકે, તેને કોણ શકે કહી ॥૭॥

જેમ અંડજ ઉડે આકાશમાં, એકએકથી ઉચા ચડે ।

પહોચ રાખે પહોચવા પણ, અંબરને કોઇ ન અડે ॥૮॥

તેમ કવકોટકિ કથે, એકએકથી બુદ્ધબિળે ।

પણ અપાર અપાર કહછિટે, અકળ ને કોણ કળે ॥૯॥

તે હરનિરતન ધરી, કરે લીળા કોટધિણી ।

તે સાંગોપાંગ સર્વે કહેવા, નથી સામર્થી મુજતણી ॥૧૦॥

કહું કંચિતિ કોટચિંશે, સુંદર ચરતિર શ્યામનાં ।

ચતુર નરને શક્ય ન આવે, છે હરભિક્તના કામનાં ॥૧૧॥

તુક ચોકને જડ ઝમકનું, જાણપણું જેને હૃદે ।

કવપિણાના કષાયમાંઇ, હરગુણમાં દોષ વટે ॥૧૨॥

ચરણેચરણે ચંતિવન હરનિ, જે કાવ્યમાં નવ થાય ।

તેને વવિકી એમ વટે, તીર્થ કાકનું કહેવાય ॥૧૩॥

માટે ડહાપણ દૂર કરીને, કહી લીળા લાલની ।

સર્વે જન મળી સાંભળો, કહું વાત વળી વરતાલની ॥૧૪॥

વરતાલે વાલમ આવણિ, હરજિનને કર્યું જાણ ।

નરનારી એમ ચાલણિં, જેમ નદી મળવા મેરાણ ॥૧૫॥

બાલ વૃદ્ધ બેશી વાહને, આવ્યાં દર્શન કારણે ।

પ્રભુ પધાર્યા સાંભળી, કોઇ રહ્યું નહધિરબારણે ॥૧૬॥

સંત સર્વે તેડાવણિ, આવણિ મુનજિન મંડળી ।

નાથ નરિખહિયે હરખી, લાગ્યા પાયે લળીલળી ॥૧૭॥

સતસંગી સર્વે મળ્યા, નર નારી નરિમળ છે ઘણાં ।

પુરુષનો નહપિાર ગણતાં, મળ્યાં યૂથ યુવતણિં ॥૧૮॥

તેણે દર્શન કરી હરનિં, પ્રેમે લાગ્યા પાય ।

ભલે પધાર્યા ભાગ્ય મોટાં, આજ કહ્યાં નવ જાય ॥૧૯॥
સર્વે જનને સુખી કીધાં, દીધાં દરશન દાન ।

એમ તમારે તમે અમારે, એમ બોલીયા ભગવાન ॥૨૦॥
એમ વાત કરતાં વહી ગઇ, વળી રજની રંગભરી ।

પ્રભાતે અતપિરસન્ન વદને, હસનિ બોલ્યા હરિ ॥૨૧॥
આજ દનિ છે ઉત્સવનો, સર્વે સુણો સંત સુજાણ ।

રંગ કરાવો રમવા, એમ બોલ્યા સુખમેરાણ ॥૨૨॥
જોઇતું હતું જેહ જનને, તે વાલે કહ્યું વચન ।

ઉઠ્યા દાસ ઉતાવળા, કરવા પ્રભુજી પ્રસન્ન ॥૨૩॥
પછી રૂડા રંગ કઢાવયા, વળી ઘણો મંગાવ્યો ગુલાલ ।

પીચકારી બહુ પેરની, મોરે કરી મેલતિમિરાલ ॥૨૪॥
ચરુ રંગેડાં રંગે ભર્યાં, વળી ભરીયાં મોટાં માટ ।

મહારાજ બેઠા માળયિ, જન જોઇ રહ્યા વળી વાટ ॥૨૫॥
તૈયે મોહને મોરથી, નાખી ગુલાલની મુઠ્ય ।

પછી સખા સજ્જ થયા, વળી થઇ રમવાની છુટ્ય ॥૨૬॥
પછી પાંચ દશ પોતા પાસે, લીધા તે સંત સુજાણ ।

નાખે રંગ બહુ નાથજી, જન ઉપર જીવનપ્રાણ ॥૨૭॥
ચાલે પચિકારી ચૌ દશિ, વળી જાણ્યું મંડાણો મેઘ ।

આંખ્ય ન દીયે ઉઘાડવા, વહે સેડ્ય સમૂહનો વેગ ॥૨૮॥
ત્રક્રિમ ભરીભરી ત્રાંસળાં, નાખે રંગ કેસર તણો ।

જયજય મુખે જન બોલે, ઉડે અબીર ગુલાલ ઘણો ॥૨૯॥
ચડી ગરદી ગુલાલની, વળી થયો અરુણ પ્રકાશ ।

દેવ આવ્યા દેખવા, રમે હરહિરનિ દાસ ॥૩૦॥

રમતાં રંગ ખુટી ગયો, પછી પ્રભુજીએ કળ કરી ।

તાળી પાડી ધુન્ય કરતાં, રંગ મગાવ્યો બહુ ભરી ॥૩૧॥

પછી નાથે હાથશું, રસબસ કરીયા જન ।

ભલી ભજાવી હુતાસની, વળી પોતે થઈ પ્રસન્ન ॥૩૨॥

પછી નાવા ચાલયા, નાહનિ આવ્યા નાથ ।

ગાતાવાતા ગામમાં, પધાર્યા સખાને સાથ ॥૩૩॥

પછી બેસારી પંગત, મુનજિનની જમવા કાજ ।

પોતે આવ્યા પરિસવા, ઘણું રાજી થઈને રાજ ॥૩૪॥

એહ દવિસ અલબેલડે, અલૌકિકિ લીળા કરી ।

બીજે દવિસ પુરબારણે, પધારીયા પોતે હરિ ॥૩૫॥

એક સુંદર આંબો સોયામણો, ત્યાં બાંધ્યો હંડોળો હેતશું ।

અલબેલો ત્યાં આવયા, સર્વે સખા સમેતશું ॥૩૬॥

હંડોળે હરવિરિજયા, ત્યાં આવ્યા જન અપાર ।

પાર ન આવે પેખતાં, બહુ મળયા નરનાર ॥૩૭॥

સંતને આપી આગન્યા, કરો પૂજા તમે પ્રીત્યશું ।

કેસર ચંદન કુસુમમાળા, ધુપ દીપ આરતી રીત્યશું ॥૩૮॥

સંત સુંદર સાજ લઈ, કરી પૂજા પરમાનંદની ।

ચરણ ચરચિંદને, છાપી છાતમિનવિદની ॥૩૯॥

આનંદ આપી અતધિણો, પછી ઉભા થયા અવનિશ ।

હરજિન સહુ હાર લઈ, વળી ઉભા હતા હરપિસ ॥૪૦॥

કૈક હાર પહેર્યા કંઠમાં, અને કૈક બાંધ્યા બાંચ ।

કૈક ચરણે બાંધયા, એમ કુલી રહ્યા કુલમાંચ ॥૪૧॥

હંડોળે હાર વળગાડીયા, કૈક આરોપ્યા આંબાડાળ ।

કૈક બાંધ્યા છડીએ, તેની કરી કાવડ્ય દયાળ ॥૪૨॥
એવી અનંત લીળા કરી, હરજિનને કરવા ધ્યાન ।

આપી સુખ એમ અતધિણું, પછી ચાલયા ભગવાન ॥૪૩॥
એવી લીળા કરી હરદ્વિગણવદી સાતમ્ય સહી

કરી લીળા વરતાલમાં, તે સંકષેપે કાંઈક કહી ॥૪૪॥
ઇતશ્ચીરમદેકાન્તકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે વરતાલે
ઉત્સવ કર્યો એ નામે છાસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૬૬॥

ચોપાઇ- કરી લીળા પધારીયા લાલ, ગયા દેશપ્રદેશ મરાલ ।

પછી સત્સંગી સહુ મળી, જોઇ લીળા ગયા ઘેર વળી ॥૧॥
ફરે સંત કરે બહુ વાત, સંભારી લીલા રહે રળયાત ।

કહે સંત મળી વાત જ્યારે, ત્યારે હરનિં ચરતિર સંભારે ॥૨॥
કહે આપણાં ભાગ્ય અપાર, પ્રકટ મળ્યા પ્રાણ આધાર ।

જેને ઇચ્છે મોટા મુનજિન, તેનાં આપણે થાય દર્શન ॥૩॥
જેને ઇચ્છે અતધિણું અજ, પ્રભુ ચરણની પામવા રજ ।

જેને ઇચ્છે અતધિણું ઇશ, તે આપણે મળ્યા જગદીશ ॥૪॥
જેને ઇચ્છે છે શેષ સુરેશ, શશ્ચિરય શારદા ગણેશ ।

જેને ઇચ્છે છે ક્રોડ તેત્રશિ, જેને ઇચ્છે છે મોટા મુનીશ ॥૫॥
જેને ઇચ્છે છે રૂડા ઋષરિય, તે મળ્યા આપણે અણઇચ્છાય ।

માટે આપણાં પુણ્ય અપાર, ભલે આવ્યો આ સમે અવતાર ॥૬॥
અતઆપણાં ભાગ્ય અતોલ, ત્રલોકે નહઆપણી તોલ ।

ધન્ય અહો મોટું એ આશ્ચર્ય, એવું શું આપણું તપશ્ચર્ય ॥૭॥
આતો મહેર કરી છે મહારાજ, કરી કૃપા તે આપણે કાજ ।

એમ પરસ્પર કહે છે દાસ, એમ કરતાં વીત્યા પંચ માસ ॥૮॥
પછી પોતે પધારીયા હરિદાસને દયા દર્શનની કરી ।

પશ્યમિ દેશથી પધાર્યા નાથ, સાંખ્યયોગી સખા લઇ સાથ ॥૯॥
ગુજરધર ચડોતર દેશ, ગામ સંજાયે કર્યો પ્રવેશ ।

પધાર્યા બામરોલી ગામ, જઇ ડભાણે કર્યો વશિરામ ॥૧૦॥
ત્યાંથી ચાલી ઉમરેઠ ગયા, ત્યાં રાત્ર્ય પોતે એક રહ્યા ।

વળતા વળી આવ્યા વરતાલ, ત્યાં તેડાવ્યા મુનમિરાલ ॥૧૧॥
દયા કરીને દધિં દર્શન, પછી મુનનિ પુછ્યું પ્રશ્ન ।

કૃપાસાધ્ય કર્યાસાધ્ય વળી, કીયો પક્ષ માન્યો તમે મળી ॥૧૨॥
એ પ્રશ્ન પુછીએ છીએ અમે, જેમ જણાય તેમ કહેજ્યો તમે ।

તૈયે એક કહે કૃપા સાધ્ય હરિએક કહે કર્યા પણ ખરી ॥૧૩॥
એમ પરસ્પર ચર્યા કરે, એકબીજામાં આશંકા ધરે ।

સુણી સંવાદ જનનો જીવન, કરે પડકારા થાય પ્રસન્ન ॥૧૪॥
દનિ દો ચાર રહ્યા ત્યાં રાજ, પછી ડાકોરે ગયા મહારાજ ।

પછી ઉમરેઠે આવ્યા અલબેલ, ત્યાં વુઠો ઘન ઘણી ચાલી રેલ ॥૧૫॥
ફરી દયિ દરશન દાન, અતસિંધા થયા ભગવાન ।

મોટા મુનનિ ધ્યાનમાં નાવે, તે અણતેડે આંગણે આવે ॥૧૬॥
ફરી હરિઆવ્યા વરતાલ, ત્યાંથી ગયા જેતલપુર લાલ ।

ત્યાંથી પછી સધાવ્યા શ્યામ, આવ્યા કૃપાળુ કર્જસિણ ગામ ॥૧૭॥
ત્યાં આવીને તેડાવ્યા જન, અતરિજી છે દેવા દર્શન ।

આવ્યા સતસંગી ને સંત વળી, જીવનમુક્ત મુનનિ મંડળી ॥૧૮॥
સ્પર્શી ચરણ બેઠા સનમુખ, જોઇ જીવન પામીયા સુખ ।

હેત સમેતે કરે હરવિાત, સાંભળી સંત થાય રળીયાત ॥૧૯॥

કાજુ ગરબી ગવરાવે કીર્તન, દવિસ આખો દયિ દર્શન ।

જમે રમે સંત કરે કલિલ, આપે અલબેલો સુખ અતોલ ॥૨૦॥

આસપાસ ગામે હરજિન, પધરાવે પોતાને ભુવન ।

ભોજન વ્યંજન હેતે કરાવી, જમાડે હરનિ ભાવ લાવી ॥૨૧॥

પછી જમાડીયા સર્વે સંત, લયિ લાવ અલૌકકિ અત્યંત ।

એમ કરતાં આવી અષ્ટમી, પુછ્યું નાનેભાવે ચરણે નમી ॥૨૨॥

મહારાજ આવ્યો ઉત્સવ દન, કરીએ ઉત્સવ જો હો પ્રસન્ન ।

પછી હરચિ હસી કરી વાત, કરો ઉત્સવ છીએ રળીયાત ॥૨૩॥

પછી હીડોળો કરાવ્યો હેતે, બેઠા પ્રભુજી જનની પ્રીત્યે ।

મહારાજની પછી પૂજા કરી, લાવ્યા ચંદન ભાજન ભરી ॥૨૪॥

ચર્યચિંદન કુંકુમે પાય, તે છાપ્યા જને હૃદયિમાંય ।

જે સ્પર્શથિયો કાળી નશિક, તે પદનો થયો ઉરમાં અંક ॥૨૫॥

જે પદરજે તરી ઋષનિર, તે પદ લીધાં છાતમોઝાર ।

થયા જન મગન મન ઘણાં, કોઇ રીત્યની ન રહી મણા ॥૨૬॥

પછી સંતને શીખજ દીધી, એવી લીલા શ્રીમહારાજે કીધી ।

થયા જન સરવે મગન, શરાવણવદી અષ્ટમીને દન ॥૨૭॥

તેદલિલા કરજસિણે કરી, હવે કહું જે કરીયું હરિ

પછી કાંઇક છાના તે રહ્યા, નાથ પછી નારદીપુર ગયા ॥૨૮॥

મેઉ ગામ લાંગણોજ આવ્યા, નજિજન મને ઘણું ભાવ્યા ।

પછી ત્યાંથી પ્રભુ પાછા વળ્યા, જેતલપુર જનને મળ્યા ॥૨૯॥

શ્વેત વસ્ત્ર અંગે શોભા ઘણી, કંઠે માળા પહેરી કુલતણી ।

કરે કંકણ કુલના કાજુ, તોરા ગજરા કુલના બાજુ ॥૩૦॥

રેણસિમે આવ્યા ભગવાન, દધિં દાસને દર્શન દાન ।

દેઠ દર્શન ને વાત કરી, સાકાર રૂપ સમજાવા હરતિ ॥૩૧॥
 પછી જન કહે પધારો મહારાજ, કરો રસોઇ તે જમવા કાજ ।
 ચાલ્યા સખા સંગે વનમાળી, કરતા ધુન્ય વજાડતા તાળી ॥૩૨॥
 જન ઘેર જઇ જમ્યા જીવન, પછી બોલાવ્યા પાસે મુનજિન ।
 સંકીર્ણ ઘર જન ન સમાય, થયા સઘન મળી મુનરિય ॥૩૩॥
 એમ ઉભા જમાડીયા જન, પરિસ્યું પોતે થઇ પ્રસન્ન ।
 જેને જોઇ પડ્યો ભૂલો બ્રહ્મન, એમ જમાડ્યું જનનું અન્ન ॥૩૪॥
 પછી ત્યાં થકી ચાલીયા નાથ, સખા સર્વે હતા હરસિાથ ।
 એકે આવી કરી છત્રછાંચ, તે હરનિ ન ગમ્યું મનમાંચ ॥૩૫॥
 ચાલે ચટકતા ચાલ્ય ગજગતિ સ્વેદબંદિએ શોભે ભાલ અતિ
 આવી બેઠા આસોપાલવ છાંચે, નરિખનિાથ હૈયે હર્ષ ન માયે ॥૩૬॥
 પછી પૂજા કરવાને જન, પોત્યે હાથે ઉતાર્યાં ચંદન ।
 કરી પૂજા ને પહેરાવ્યા હાર, નખશખિ કર્યા કુલ શણગાર ॥૩૭॥
 ધૂપ દીપ ઉતારી આરતી, પછી કરી કરજોડી વનિતિ
 વળતા નાવા ચાલીયા નાથ, સર્વે સખા નાહ્યા શ્યામસાથ ॥૩૮॥
 પછી પધાર્યા હરપુરમાંચ, મોટી વાત કરી એક ત્યાંચ ।
 કચિાં જન ને કચિાં ભગવન, એવું સમજી સંકોચાય જન ॥૩૯॥
 માટે હરશિ કરવો સંબંધ, તાત ગુરુ સખા ભાઇબંધ ।
 એમ કહી પછી ઉભા થયા, કરી મુનનિ મળવાની દયા ॥૪૦॥
 મળતાં મર્મ કરી હરહિસ્યા, ભેટતાં જન ભૂલ્યા દેહદશા ।
 એવી લીલા અલૌકકિ કરી, પછી પંચાળે પધાર્યા હરતિ ॥૪૧॥
 પાંચાળ દેશમાં ગઢડું ગામ, તચિાં પધાર્યા સુંદરશ્યામ ।
 આવી દાસને દીધાં દર્શન, નરિખનિાથ થયાં સુખી જન ॥૪૨॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરતિર એ નામે

સડસહ્યમું પ્રકરણમ્ ॥૬૭॥

સામેરી-પછી પ્રભુ ગઢડે ગયા, તથિયાં તેડાવથિા સંત ।

એકાંતનું સુખ આપવા, હૈયે હેત છે અત્યંત ॥૧॥

સમજુ સંત સુજાણ જે, સતસંગમાં જે મુખીયા ।

તે સંતને તેડાવથિા, દઇ દર્શન કરવા સુખીયા ॥૨॥

આવ્યા સંત શરિમણી, જીયાં હતા સુંદર શ્યામ ।

ચરણ સ્પર્શનિાથનાં, વળી થયા પૂરણકામ ॥૩॥

પછી મુક્તાનંદજીએ, પૂછ્યું પ્રભુને પ્રશન ।

નાથ તમારું ગમતું જે, હોય તે કરીએ સાધન ॥૪॥

પછી પ્રભુજી બોલથિા, તમે સાંભળો સર્વે જન ।

જ્યારે પ્રભુને પામથિ, ત્યારે સર્વે થયાં સાધન ॥૫॥

પછી જે જે કરવું, તેહની તે કહું વાત ।

ગુરુ સંતને ભજવા, શ્રીહરજિે સાક્ષાત ॥૬॥

ચૈતન્ય ચૈતન્ય એક નહિ, ઈંદ્રિય મન જીવ ઇશ્વર ।

એકએકથી અધકિ એહ, તેથી પર પરમેશ્વર ॥૭॥

સંત અસંત એક નહિ, તે વિકબુધ્ધધિારવી ।

મે કરી જે લીલા અલૌકકિ, તેને વારમવાર સંભારવી ॥૮॥

મારા જનને અંતકાળે, જરૂર મારે આવવું ।

બરિદ મારું એ ન બદલે, તે સર્વે જનને જણાવવું ॥૯॥

દાસના દાસ થઇને, વળી જે રહે સત્સંગમાં ।

ભક્તિની ભલી માનીશ, રાચીશ તેના રંગમાં ॥૧૦॥

મારાં લોક મારી મૂરતિ સત્ય નરિગુણ છે સહી

તેને અસત્ય જે જાણશે, તે નાસ્તકિ મારા નહીં ॥૧૧॥

મારૂં ધાર્યું અસત્ય સત્ય થાય છે, સમરથ મારું નામ સહી

મારી દૃષ્ટિ જક્ત ઉપજે સમે, અનેક રૂપે માયા થઈ ॥૧૨॥

પ્રગટ રૂપે સત્સંગમાં, રહું છું રૂડપિર ।

વળી અવનચિ અવતાર લહું, નૃપ યોગી વપિરને ઘેર ॥૧૩॥

જન એટલું એ જાણવું, જે કહી તમને વાત ।

નશિંક રહો નાથ કહે, સુણી જન થાય રળયાત ॥૧૪॥

પછી જનને જમાડવા, પાક કરાવયા બહુપેર ।

સુંદર આસન આલયાં, સંત બેસાડ્યા તે ઉપર ॥૧૫॥

શોભે પોતે સુંદર પટકે, લટકે નાડી નવરંગી ।

પલવટવાળી અતરૂંપાળી, શોભે સુથણી સોરંગી ॥૧૬॥

બીરંજ બોળી ગળી મોળી, ઘૂત સાકરમાંહઘિણાં ।

કડી વડી પકોડી પુરી, વ્યંજન વધિવધિયતણાં ॥૧૭॥

ભાત ધોળા દૂધ બોળાં, રોટલી રસાળયાં ।

જમે જન જીવન જમાડે, વળી ઠેલી ભરે થાળયાં ॥૧૮॥

આંબા લંબિનાં આથણાં, વળી આદાં કેરાં અતઘિણાં ।

આપે નાથ હાથશું, જમે જન ન મુકે મણાં ॥૧૯॥

જમીજમીને જન સરવે, પરપિરણ પોતે થયાં ।

પછી દૂધ સાકર દોવટે, દેવા આપે આવયાં ॥૨૦॥

લીયે ન લીયે દયિ પરાણે, હરપીરશે હાથડે ।

ના ના પાડે ઠામ સંતાડે, તેને તે રેડે માથડે ॥૨૧॥

જોરે જમાડી હાર પમાડી, પછી ચળુ કરાવયાં ।

લવંગિ સોપારી એલચી આપી, મુખવાસ મન ભાવથિા ॥૨૨॥
અતઘિણાં સુખ આપવા, જણાય મરજી જીવનની ।

એવી લીલા અપાર કરી, કહી મે એક દનિની ॥૨૩॥
રમવા રાસ હૈયે હુલાસ, પહેર્યાં અંબર સુંદર અતભિલાં ।

પાઘ પેચાળી અતરૂંપાળી, છાજે તથિાં બહુ છોગલાં ॥૨૪॥
ફરે કુદડી રંગઝડી, ગુલાલની કરે ઘણી ।

પછી દનિ વળતે કરી, જને પૂજા જીવનતણી ॥૨૫॥
ચંદન ચરચી હાર સુંદર, પ્રભુને પહેરાવથિા ।

ધૂપદીપ ને આરતી, ઉતારવા જન આવથિા ॥૨૬॥
પૂજા કરીને પાચ લાગ્યાં, ચરણ છાતીએ છાપથિાં ।

સનમુખ બેશી શ્યામળે, અલબેલે સુખ આપથિાં ॥૨૭॥
હસતાં રમતાં રૂડું જમતાં, વીતે દન રૂડી પઠ્ય ।

એમ કાંઈક દનિ વીતે, આવી પછી કપલિા છઠ્ય ॥૨૮॥
પછી પ્રભુ પ્રકટ થઇ, દથિાં દરશન દાસને ।

જન જોઇ મગન થયા, અલબેલા અવનિશને ॥૨૯॥
દેશદેશથી દાસ આવ્યા, તેને દરશન આપથિાં ।

જેણે નયણે નરિખ્યા, તેનાં તે કલ્મષ કાપથિાં ॥૩૦॥
સુંદર વસ્ત્ર પહેરી સારાં, કાજુ કસુંબી રંગનાં ।

વેઢ વાંટી કડાં કાજુ, બાજુ જડેલ નંગનાં ॥૩૧॥
કમર કસી રહ્યા હસી, વસી જનમન મૂરતી

મોટા મુનનિા ધ્યાનમાં નાવે, જેને નેતનિતકિહે શરુતી ॥૩૨॥
તે હરદિયા કરી, દથિા દરશન પ્રસન્ન ઘણું ।

જેહ જને જીવન જોયા, ભાગ્ય તેનાં હું શું ભણું ॥૩૩॥

પછી પ્રભુજી પધારીયા, નાવા તે નદીએ નાથજી ।

નાતાં નાતાં સુંદર ગાતાં, સરવે સખા સાથજી ॥૩૪॥

નાહનિાથ પધારીયા, જને કરાવ્યાં ભોજન ભાવતાં ।

તરત તાજાં તૈયાર તેહ, જમાડ્યા જીવન આવતાં ॥૩૫॥

પછી જન જમાડયા, પંગતકિરી પોતે પરિશું ।

અનેક ભાત્યનાં ભોજન ભાજન, જોઇ જન મન હરખ્યું ॥૩૬॥

જોરાજોર જમાડયા, જેમ જમાડતલ ભગવાન છે ।

જેમજેમ આલે તેમ ન ઝાલે, સખાપણ સાવધાન છે ॥૩૭॥

પછી સાંજે ધૂન્ય કરી, હરબિઠા પોતે ઢોલયિ ।

આપી સંતને આગન્યા, હલસિપદ હવે બોલીએ ॥૩૮॥

ગાતાંવાતાં વીતે રજની, સુંદર સુખ આપ્યાં ઘણાં ।

જુગત્યે જન જમાડયા, કોઇ રીતે નવ રાખી મણા ॥૩૯॥

સુંદર સારો કર્યો સમૈયો, ભાદરવા વદી ષષ્ઠમી ।

તેદગિઢડે કરી લીળા, કહી કથા મે રસ અમી ॥૪૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે

કપલિાછહ્યનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે અડસહ્યમું પ્રકરણમ્ ॥૬૮॥

ચોપાઇ- એવી લીળા અલૌકિકિ કીધી, પછી સંતને શીખજ દીધી ।

સંત ચાલ્યા ગયા ગુજરાત, કરતા સુંદર લીળાની વાત ॥૧॥

ખાતાં પતિાં સુતાં સ્વપ્નામાં, કરે મનન લીળાનું મનમાં ।

જ્યારે સુતા થકી જન જાગે, ધન્ય ધન્ય નાથ કેવા લાગે ॥૨॥

જાગ્રત સ્વપ્ન સુષુપ્તમિાંય, પ્રભુ વનિા ન સાંભરે કાંચ ।

જેજે લીળા કીધી ભગવાને, સંત ચંતિવે તે નતિય ધ્યાને ॥૩॥

જ્યારે ધ્યાનમાં બેસે જે જન, જોઇ મૂરતથિાય મગન ।

ક્યારે દેખે છે જરકશી વાઘે, શાલ દુશાલ કસુંબી પાઘે ॥૪॥

ક્યારે દેખે કુલમાં કુલતા, ક્યારે દેખે રંગડામાં રાતા ।

ક્યારે દેખે નાખતા ગુલાલ, કર પીચકારી કરે ખ્યાલ ॥૫॥

ક્યારે દેખે અશ્વે અસવાર, ક્યારે લેતા લટકેશું હાર ।

ક્યારે દેખે પંગત્યમાં ફરતા, લઇ મોદક મનવાર્યું કરતા ॥૬॥

ક્યારે દેખે ચંદનની ખોરે, ક્યારે દેખે ઝુલતા હંડિરે ।

ક્યારે દેખે કપૂરની માળ, ક્યારે દેખે પૂજ્યા છે મરાળ ॥૭॥

એમ અનેક રીતે અલબેલો, આવે ધ્યાનમાં છેલ છબીલો ।

તેની માંહોમાંહકિરે વાત, સુણી સંત રહે રળથિાત ॥૮॥

એમ કરતાં કાંચેક દનિ ગથિા, તથિાં પ્રભુ પોતે પધારીયા ।

વરતાલે વાલ્ચમજી આવ્યા, ગામોગામથી સંત બોલાવ્યા ॥૯॥

આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, નાથ નરિખનિ તૃપ્ત ન થાય ।

કોઇ કરે કરી કર ચાંપે, કોઇ ચરણ ગ્રહી છાતી છાપે ॥૧૦॥

કોઇ કરે પાદોદક પાન, જુવે જનનું હેત ભગવાન ।

સુંદર શોભે બોરીનો ચોફાળ, ઓઢી બેઠા તે પાટે દયાળ ॥૧૧॥

હેતે જોયું છે સહુને હેરી, દૃષ્ટકિરી છે અમૃત કેરી ।

પછી બોલથિા પ્રારણજીવન, યાં તો માતા નથી હરજિન ॥૧૨॥

સર્વે ચાલીએ પુરને બાર, કરે દર્શન સહુ નરનાર ।

પછી સુંદર એક આંબલો, સઘન છાયે તે શોભે છે ભલો ॥૧૩॥

તથિાં જને જોઇ પાટ ઢાળી, તથિાં બેઠા આવી વનમાળી ।

થયાં દર્શન સહુ સાથને, સર્વે જોઇ રહ્યા છે નાથને ॥૧૪॥

જેજે જન દર્શને આવે, કોઇ પુષ્પ પત્ર ફળ લાવે ।

આણ્મિકે મહારાજની આગે, પછી કર જોડી પાચ લાગે ॥૧૫॥
કહે ભલે આવ્યા ભગવાન, દધિાં અમને દર્શન દાન ।

એમ કરે સ્તવન જન રહ્યા, તધિાં બેઉ જામ વહી ગયા ॥૧૬॥
પછી બોલધિા પ્રાણ આધાર, હજી રસોઇને સઇ વાર ।

ત્યારે જોઇને આવીયો જન, ચાલો મહારાજ થયાં ભોજન ॥૧૭॥
પછી પધાર્યા પ્રાણજીવન, સખા સાથે લઇ મુનજિન ।

તધિાં કર્યો અન્નકોટ અત્તિજિમ્યા જુગતે તે પ્રાણપતિ ॥૧૮॥
પછી સંતની પંગતકિધિ, પરિસ્ત્યું પ્રભુએ બહુવધિ

ફર્યા પંગત્યમાં પાંચવાર, જમ્યા જન થયો જેજેકાર ॥૧૯॥
પછી આવ્યા છે આંબલે ફરી, બેઠા પાટ ઉપર પોતે હરિ

તધિાં પ્રશ્ન ઉત્તર બહુ કધિ, સંતે મન માન્યાં સુખ લીધાં ॥૨૦॥
પછી સાંજે પુરી દીપમાળ, અત્તિદર શોભે વશિાળ ।

કરી કમાન્યો કાંગરા રાજે, તધિાં સુંદર દધિા વરિજે ॥૨૧॥
કર્યાં ઝાડ દોય દીપતણાં, થઇ શોભા જુવે જન ઘણાં ।

બેઠા મધ્યે પોતે મહારાજ, દાસને દેવા દર્શન કાજ ॥૨૨॥
જોઇ જન થયાં છે મગન, સહુ કહે પ્રભુ ધન્ય ધન્ય ।

આવ્યો આનંદ માય ન મન, પછી ગાવા લાગ્યા કીરતન ॥૨૩॥
ગાય ગરબી ને રમે છે રાસ, ફરતાં કુદડી દેખીયા દાસ ।

જોઇ જન ઉહ્યા અલબેલ, આવ્યા ખાંતલિો કરવા ખેલ ॥૨૪॥
રમે જન ભમે પોતે ભેળા, એમ કરે છે લાડીલો લીળા ।

નત્તિય કરે નવલો વહિર, તેનો કહેતાં આવે કેમ પાર ॥૨૫॥
આવે સત્સંગી નરનાર, લાવે પૂજા ને પૂજે મોરાર ।

એક દજિને જમાડ્યા હરિ, બહુ પ્રેમ ભરી પૂજા કરી ॥૨૬॥

સુંદર પહેરાવયિો સુરવાળ, ઝગે જરકશી જામાની યાળ ।

શરિ બાંધીછે સોનેરી પાગ, નથી શોભા તેની કહ્યા લાગ ॥૨૭॥

પછી ઘોડે થયા અસવાર, સંગે સખા હજારો હજાર ।

પછી ગયા બામરોલી ગામ, દેવા દર્શન સુંદર શ્યામ ॥૨૮॥

દેઇ દર્શન ને દુઃખ કાપ્યાં, અતચિલૌકકિ સુખ આપ્યાં ।

જન કહે ભલે હરચિઆવ્યા, સોના રૂપાને કુલે વધાવ્યા ॥૨૯॥

પછી મુનપ્રિજ્યા મનભાવ્યા, ભરી થાળ મોતીડે વધાવ્યા ।

તયિાં રાણ્ય સુંદર રૂપાળી, બેઠા હંડિળે ત્યાં વનમાળી ॥૩૦॥

ગાય સંત ને થાય કલિલ, એમ આપે છે સુખ અતોલ ।

પછી અશ્વે થયા અસવાર, દીઠી સુંદર ભૂમતિયાં સાર ॥૩૧॥

તયિાં ઘોડું ખેલવ્યું ખાંતલિ, અતઊંતાવળું અલબેલે ।

ધરોડે અશ્વ ઉડે જાણું પાંખે, એમ દેખાય દાસની આંખે ॥૩૨॥

પછી હળવી હળવી ચાલે, આવ્યા વાલમજી વરતાલે ।

આવી બેઠા આંબલીની છાંચે, સર્વે સંત પણ આવ્યા ત્યાંચે ॥૩૩॥

બીજા આવીયા જન અપાર, લાવે પૂજા ને પુષ્પના હાર ।

બીજા સુંદર સુખડાં લાવ્યા, નાથ આગળે થાળ ધરાવ્યા ॥૩૪॥

જોયાં સુંદર સારાં સુખડાં, રૂડાં લાગ્યાં અતરિમકડાં ।

જોઇ નરિમળ જન વવિકી, તેને આપ્યાં છે દૂરથી ફેકી ॥૩૫॥

ના ના કરે આપે આડા હાથ, તોય આપતા ન રહે નાથ ।

દેખી દાસ કરે હાસ બહુ, જોઇ લીળા આનંદયિાં સહુ ॥૩૬॥

એમ કરે છે લીળા અપાર, સુખસાગર પ્રાણઆધાર ।

વળતે દનિ ગયા વલાસણ, દેવા દર્શન અશરણશરણ ॥૩૭॥

સર્વે સંત હતા વળી સાથ, પોતે ઘોડલે ચડ્યાતા નાથ ।

ગાતાવાતા જને નજી ઘેરે, પધરાવ્યા પ્રભુ રૂડી પેરે ॥૩૮॥
બાંધી હંડિળો બેસાર્યા હર, પિછી અતહિતે પૂજા કરી ।

પછી જમાડ્યા જીવન પ્રાણ, જમાડ્યા સંત સર્વે સુજાણ ॥૩૯॥
દેઇ દર્શન ચાલ્યા દયાળ, સંગે શોભે છે મુનમિરાળ ।

દનિ બીજે ગયા બીજે ગામ, વસે ભક્ત વળોટવું નામ ॥૪૦॥
તથિં દાસને દર્શન દીધાં, કાપી કલમ્બ કલ્યાણ કીધાં ।

જમી જન જીવન પધાર્યા, દાસને મન મોદ વધાર્યા ॥૪૧॥
એમ કરે છે લીળા અપાર, કોણ જન પામે તેનો પાર ।

માટે સંકષેપે કહી સંભળાવી, મારા જાણ્યામાં જેટલી આવી ॥૪૨॥
એવી લીળા કરી અવનિશે, આસોવદીને દનિ અમાસે ।

તેદકિરી લીલા વરતાલે, સુખદાયક સુંદરવર વાલે ॥૪૩॥
ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષ્કુળા-નંદમુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે નારાયણચરતિરે
વરતાલમાં પધાર્યા ને કુલે વધાવ્યા એ નામે ઓગણસતિરમું પ્રકરણમ્
॥૫૯॥

સામેરી- પછી નાથ પધારીયા, ગયા તે ગઢડે ગામ ।

દર્શન દઇ દાસને, વળી કર્યાં પૂરણકામ ॥૧॥
જન મળી જીવનને, વળી લળી લાગ્યા પાય ।

નયણે નરિખી નાથને, હૈયે તે હરખ ન માય ॥૨॥
દાસ મળી મહારાજને, વળી પુછેછે બહુ વાલ્યમાં ।

કહો કૃપા કરી અમને, શી લીળા કરી વરતાલમાં ॥૩॥
કેટલાં મનુષ્ય મળ્યાં હતાં, કરતાં પૂજા કઇ પેર ।

કેમ તમને જમાડતાં, પધરાવી પોતાને ઘેર ॥૪॥

પછી પ્રભુજી બોલયા, સહુ સાંભળજ્યો હરજિન ।

ભક્તજિવી ગુજરાતમાં, તેવી આજ નથી ત્રભિવન ॥૫॥

રાત્ય દવિસ અમ પાસળે, વળી ઉભા રહે એક પગે ।

મૂર્તનિ મેલે મટિથી, વળી મટકું ન ભરે દરગે ॥૬॥

ગાતાં ગુણ ગોવંદિના, વહી જાય સર્વે જામની ।

કાય નહકીર્તન કરતાં, ભાવકિ બહુ નર ભામની ॥૭॥

અતદિરબળ કળ ન પાડે, ફળ કુલ ખાઇ રહે ।

જ્યારે અમે જમ્યાનું કહીએ, ત્યારે જમ્યા છીએ એમ કહે ॥૮॥

એકએકથી અધકિ અંગે, રંગ છે સતસંગનો ।

એવા જનને જોઇને, આનંદ ઉમંગે અંગનો ॥૯॥

ત્યારે હરજિન બોલયા, એને નાથ આંહતિડાવીએ ।

એવા મોટા હરજિનની, ઓળખાણ્ય અમને પડાવીએ ॥૧૦॥

મહારાજ કહે કોઇ મધિ વનિ, એ કેમ આંહી આવે વળી ।

હુતાસનીનો ઉત્સવ કરીએ, તો આવે સર્વે મળી ॥૧૧॥

ત્યારે હરજિન હરખયા, સાંભળી વાલ્યમની વાતડી ।

નાથ ઉત્સવ આંહી કરો, તો ધન્યભાગ્ય ધન્ય ઘડી ॥૧૨॥

પછી ઠેરાવી ઠીક કર્યું, વળી સંત સર્વે બોલાવયા ।

સર્વે દેશના સતસંગી, સંઘ લઇ સહુ આવયા ॥૧૩॥

હતા હુતાશની આગળે, દવિસ દશવશિ વળી ।

સંત ને હરભિક્ત સર્વે, આવયા ત્યારે મળી ॥૧૪॥

દર્શન કરી દયાળનું, સંત સુખ પામ્યા અતિ

પ્રસન્ન વદન કરી હરબોલયા પ્રાણપતિ ॥૧૫॥

અમે તેડાવ્યા તમને, તે પુન્યમ મોરે દન પાંચમે ।

વહેલા આવ્યા દનિ વશિ આડે, તેનું વચિારયું નહતિમે ॥૧૬॥
ભલું તમે ભલે આવ્યા, હવે રહો સહુ રાજી થઇ ।

યાંતો પુરૂં પાડશે પણ, બીજે આવું કરવું નહીં ॥૧૭॥
પછી કરી રસોઇ ચાલતી, પરિશે પોતે પંગત્યમાં ।

જમે જન મગન થઇ, આપે હરચિારત્યમાં ॥૧૮॥
ભોજન કરી ભાત્ય ભાત્યનાં, વળી શાક પાક સોયામણાં ।

દુધ દહી દયિ દોવટે, આદાં કેરીનાં આથણાં ॥૧૯॥
બેસે પુરા પાંચસે, પરમહંસની પંગતિ

જેમ જેમ ઝાઝું જમે, તેમ અલબેલો રાજી અતિ ॥૨૦॥
એક એકથી અધકિ અધકિ, રસોઇ રૂડી કરે ।

સુંદર પાક પંગત્યમાં, નતિય પ્રત્યે નવલા ફરે ॥૨૧॥
એમ જન જમાડતાં, વળી દવિસ વીશ વહગિયા ।

અભયકુંવર ઉત્તમે, તથિાં લગી સંત રાખથિા ॥૨૨॥
પછી આવી હુતાસની, રૂડા રંગ રમવા કરાવથિા ।

કેશુ કેશર કસુંબો વળી, પતંગ રંગ બનાવથિા ॥૨૩॥
હરવિરિજતા હતા હંડિળે, ત્યાં સખા રંગ આવ્યા લઇ ।

નાખ્યો નાથને ઉપરે, પછી રમ્યાની છુટી થઇ ॥૨૪॥
રંગ સોરંગ લાવે સખા, નાખે નાથને બહુપેરે ।

અલબેલો થઇ આકળા, લાલ ચડ્યા લંબિ ઉપરે ॥૨૫॥
પછી જીવને કહ્યું જનને, આ રમવાની રીત્ય નહી ।

કરો તડાં તેવતેવડાં, તો અમે પણ રમીએ સહી ॥૨૬॥
પછી બાંધી બે મંડળી, વળી શ્યામ સખા સજ્જ થયા ।

ચાલે બહુ પચિકારથિો, લાલ ઢાલ આડી દઇ રહ્યા ॥૨૭॥

પછી ફાંટુ માંડી ફેકવા, ગુલાલની લાલે ઘણી ।

તેની ગગનમાં ગરદી ચડી, સોરંગ રંગ રાતાતણી ॥૨૮॥

કનકકંઠી કોટમાં, વળી રૂડી લાગે રમતાં ।

રસબસ થયા રસથિયો, ઘણું સખાને મન ગમતા ॥૨૯॥

વાજે વાજાં બહુ વધિયનાં, ઢોલ દદામાં ત્રાંસાં તથિયો ।

સ્વર ઉચ્ચે સરણાઇ બોલે, રૂડાં રવાજ વળી કાંશથિયો ॥૩૦॥

સામસામા રમે રંગે, હારે નહિંમિત ઘણી ।

નરિજર આવ્યા નરિખવા, રમત્ય જન જીવનતણી ॥૩૧॥

પછી પ્રભુજી બોલથિયો, જીત્યા સર્વે જન તમે ।

મેલો પીયકારી પાણથિયો, ફગવામાં મળશું અમે ॥૩૨॥

પછી જન રાજી થયા, જયજય શબ્દે બોલથિયો ।

આજ પ્રભુને મળશું, તેણે તનમાં બહુ કુલથિયો ॥૩૪॥

પછી નાવા કાજે નાથજી, ચાલીયા ઘોડે ચડી ।

સખાસંગે શ્યામળો, રમ્યા રસથિયો રંગેઝડી ॥૩૪॥

ખુબ ઘોડો ખેલવી, નાહ્યા પછી નાથજી ।

ગાતાવાતા ગામમાંહિ આવ્યા સખા સાથજી ॥૩૫॥

રૂડી રૂપાળી કરી રસોયો, જુગતે જન જમાડથિયો ।

સર્યા મનોરથ મનના, ત્યાં લગી રમાડથિયો ॥૩૬॥

પછી નાથ બાથ ભરી, ભેટ્યા સર્વે જનને ।

સંત સર્વે મગન થયા, સ્પર્શી જગજીવનને ॥૩૭॥

અનુપમ ઉત્સવ કરી, ફરી શીખ આપી સંતને ।

સાધુ સર્વે ચાલથિયો, રાખી હૃદે ભગવંતને ॥૩૮॥

અનુપમ ઉત્સવ કર્યો, ફગણસુદી પુન્યમ દને ।

કરી લીલા ગઢડે, તે કરાવી હરજિને ॥૩૯॥

જયા લલતિ જન મોટાં, સતસંગમાં શરિમણી

પ્રીત્યે વાલ્યમ વશ કર્યા, એની કહીએ મોટ્યપ શું ઘણી ॥૪૦॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસુવામશિષ્ય

નષ્ટ્રકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે નારાયણચરતિરે

હતાસનીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે સતિતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૦॥

ચોપાઇ- પછી સંત ચાલ્યા સહુ મળી, કરતા વાત વાલ્યમની વળી ।

એક કહે સુણો મુનસિાથ, કેવા રમતા નટવર નાથ ॥૧॥

એક કહે સાંભળો મરાલ, કેવી લીધીતી રમતાં ઢાલ ।

એક કહે સુણો સંત વળી, કેવો નાખતાતા રંગ વળી ॥૨॥

એક કહે સુણો મુનરિજ, કેવા શોભતાતા મહારાજ ।

એક કહે જુવોને સંભારી, કેવી નાખતાતા પીચકારી ॥૩॥

એક કહે લટકાળો લાલ, કેવો ઉડાડતાતા ગુલાલ ।

એમ કહે માંહોમાંહમિળી, કેવો રહ્યો તો રંગડો ઢળી ॥૪॥

ફરતા પંગત્યમાં પાક લઇ, ના ના કરતાં જાતા જોરે દઇ ।

એક કહે સુણો ઋષરિય, લાલ આવ્યા હતા લેરમાંચ ॥૫॥

આજ લીળા કરી જે દયાળે, એવી કરી નોતકોઇ કાળે ।

આગે અનેક ધર્યા અવતાર, બહુ જનનો કરવા ઉધ્ધાર ॥૬॥

છેતો એના એજ આ શ્રીહરિપણ આવી લીળા નોતકિરી ।

આજ આપ્યાં જે સંતને સુખ, તે તો કહ્યાં જાય કેમ મુખ ॥૭॥

માટે મોટાં ભાગ્ય છે આપણાં, આજ ન રાખી મહારાજે મણા ।

એમ વાત કરતાં તે વળી, ગઇ દેશ પ્રદેશે મંડળી ॥૮॥

કરે વાત ફરે મુનજિન, એમ કરતાં વીત્યા કાંઇક દન ।

પછી આવી છે જનમાષ્ટમી, સંત આવ્યા યડોતરે ભમી ॥૯॥
સહુ વઠિરિહ્યા વરતાલ, ઇયાં આવશે લાડીલો લાલ ।

એમ વાટ જુવે સહુ સાથ, કહે જોબને તેડ્યા છે નાથ ॥૧૦॥
વાટ જોતાં વાલ્યમજી આવ્યા, તયિં સર્વે સંતને બોલાવ્યા ।

સંત આવી લાગ્યા પ્રભુ પાય, નાથ નરિખત્તિપ્ત ન થાય ॥૧૧॥
દયિ દર્શન પ્રસન્ન કરે, નજિ દાસતણાં દુઃખ હરે ।

બેઠા ઉચ્ચે આસન અવનિશ, સામું જોઈ રહ્યા સહુ દાસ ॥૧૨॥
એવે સમે અત્તર એક લાવ્યો, અલબેલાને ચર્યવા આવ્યો ।

તેતો લઈ લીધું હરહિથે, ચર્યસિંતની નાસકિ નાથે ॥૧૩॥
ચર્યનિાસકિ ને બોલ્યા નાથ, તમે સાંભળજ્યો સહુ સાથ ।

બીજા ભેખ થાશે ધૂડ્યઘાણી, રહેશે તમારા મુખનું પાણી ॥૧૪॥
એમ કહીને બેઠા આસન, સુણી સંત થયા છે મગન ।

પછી સંતે કર્યાં ગુણગાન, તેને સુણી રીઝ્યા ભગવાન ॥૧૫॥
આપી માથેથી સોનેરી મોળ, કાજુ કસુંબી રંગે ઝકોળ ।

પછી હરજિને હેત કરી, કાજુ કેવડાની ટોપી ધરી ॥૧૬॥
તેતો હરચિ લીધી છે હાથે, મેલી મુક્તાનંદજીને માથે ।

બીજા પાસે હતા જે મરાલ, તેને આપીયું કુલની માળ ॥૧૭॥
પછી સુરતથી સત્સંગી આવ્યા, પૂજા પ્રભુજીને કાજે લાવ્યા ।

હાર હેમકડાં બાંચે બાજુ, વેઢ વંટીં કુંડળીયાં કાજુ ॥૧૮॥
કડી વેલ્ય ને કટકિદોરો, માળા માદળયિં પાયતોડો ।

શાલ દુશાલા ને જામો જરી, રેટો ફેટો ને પાઘ સોનેરી ॥૧૯॥
ધૂપ દીપ અગર આરતી, કુલ કેસર કપુરબત્તી ।

એમ લઈ બહુ ઉપચાર, પ્રેમે પૂજ્યા છે પ્રાણઆધાર ॥૨૦॥

કરી પૂજા ને જોડ્યા છે હાથ, જન ગાય છે જયજય ગાથ ।

પછી રચ્યો છે હંડિળો સાર, વાલો ઝુલે છે વનમોઝાર ॥૨૧॥

શોભે શ્યામળચિ ભનિ વાન, વાલો ત્રોડે છે તાળીનું તાન ।

કરે કરનાં લટકાં કાજુ, જોઈ જનતણું મન રાજુ ॥૨૨॥

પછી ઉભા થયા અલબેલ, સ્થંભ ગ્રહનિ દીધી છે ઠેલ ।

હાલે હંડિળો ઝુલે છે હરજયજય રહ્યા જન કરી ॥૨૩॥

એમ કરે છે લીલા અપાર, નરિખી સુખ લીચે નરનાર ।

પછી અલબેલા આગળે જન, કરી નૃત્ય ને કરે પ્રસન્ન ॥૨૪॥

પછી રાજી થયા બહુ રાજ, મળ્યા સંત મંડળને મહારાજ ।

પછી સંત ચંદન ઘસી લાવ્યા, મળી પ્રભુને પૂજવા આવ્યા ॥૨૫॥

પ્રેમે પૂજીયા પ્રાણઆધાર, કંઠે આરોપ્યા કુલના હાર ।

ચર્યાં ચંદને ચરણ દોચ, જને ઉરમાં છાપીયાં સોચ ॥૨૬॥

અતરિજીમાં છે રંગ રસચિ, સર્વે જન તણે મન વસીચો ।

પછી થયું છે પંગત્ય ટાંણું, બેઠા સંત શોભા શી વખાણું ॥૨૭॥

જાણે બેઠી છે હંસની હાર, એકએકથી ઓપે અપાર ।

પછી મોદક લઈ મહારાજ, આવ્યા પ્રભુ પરિસવા કાજ ॥૨૮॥

જેમ જન જમાડે જીવન, બહુભાત્યનાં લાવી ભોજન ।

એમ આપે છે સુખ અપાર, તેનો કહેતાં આવે કેમ પાર ॥૨૯॥

કરાવ્યાતા હરજિને થાળ, તેતો જમ્યા સંત ને દયાળ ।

જમી બેઠા મુનબિહુ મળી, સારી શોભે છે સંત મંડળી ॥૩૦॥

પછી નાથ કહે સંત શૂરા, આમાં કોણ કઠણ વરતે પુરા ।

જેવા છે આ આતમાનંદ, એવા હો તે બોલો મુનછિદ ॥૩૧॥

પછી સંત ઉઠ્યા જોડી હાથ, જેમ કહો તેમ કરીએ નાથ ।

કહોતો મટકું ન ભરીયે મટિ, કહોતો અન્ન ન જમીયે પેટે ॥૩૨॥
કહોતો તજીયે છાદનનો સંગ, રહીયે હમિમાં ઉઘાડે અંગ ।

કહોતો પીવું તજી દૈયે પાણી, રહીએ મૌન ન બોલીયે વાણી ॥૩૩॥
કહોતો બેસીએ આસન વાળી, નવ જોયે આ દેહ સંભાળી ।

એમ હંમિત છે મનમાંય, તમે કહો તે કેમ ન થાય ॥૩૪॥
એમ બોલ્યા જ્યારે મુનજિન, સુણી પ્રભુજી થયા પ્રસન્ન ।

કહે નાથ સુણો સાધુ શૂર, એતો અમને જણાય જરૂર ॥૩૫॥
તમે બોલ્યા તે સર્વે સાચું, બીજામાંય પણ નથી કાચું ।

એકએકથી અધકિ છો તમે, એવું જાણ્યું છે જરૂર અમે ॥૩૬॥
એક વાત કહું માનો તેહ, આપણે આતમા નહિદેહ ।

માનો ચૈતન્ય રૂપ તમારું, દુઃખરૂપ દેહ તેહ ન્યારું ॥૩૭॥
એમ કહી છે સંતને વાત, સુણી સાધુ થયા રળયાત ।

કહે નાથ સુણો સહુ જન, પૂરો થયો ઉત્સવનો દનિ ॥૩૮॥
સર્વે સધાવજ્યો મુનતિમે, યાંથી ચાલશું સરવે અમે ।

એમ કહી પ્રભુજી પધાર્યા, સંતે નરિખચિંતરે ઉતાર્યા ॥૩૯॥
આપ્યાં સુખ જનને જીવને, શરાવણવદી અષ્ટમીને દનિ ।

તેદકિર્યો છે ઉત્સવ વાલે, કરાવ્યો જોબન વરતાલે ॥૪૦॥
ઇતશ્ચીરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામ શષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણમિધ્યે શ્રીનારાયણચરતિરે
જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે એકોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૧॥

સામેરી- એમ નતિયે નવી નાથજી, કરે લીળા સુંદર શ્યામ ।

સંત રહ્યા ગુજરાત્યમાં, પોતે આવ્યા ગઢડે ગામ ॥૧॥
અતરિજી અલબેલડો, કરે હસી હસીને વાતડી ।

સંતમંડળને શ્યામળો, ઘણું સરાય છે ઘડી ઘડી ॥૨॥
પરમહંસ જેવા પૃથ્વીમાં, આજ નથી કોઈ અંગે ।

તન મનનાં સુખ ત્યાગી, રાચ્યા છે પ્રભુને રંગે ॥૩॥
ત્યાગ વૈરાગ્યે ત્રણ્યે લોકમાં, નાવે જોડ્યે કોઈ જન ।

તેને જોઈ અંતર મારું, થાય છે પ્રરસન ॥૪॥
એમ કહે અલબેલડો, મોદ્યપ મુનજિનની ।

સુણી હરજિન મનમાં, ઇચ્છા કરી દર્શનની ॥૫॥
જને વહેલ્યું જોતરી, ચાલ્યા સર્વે સખા સાથજી ।

સંગે સુંદર શ્યામળો, પોતે પધાર્યા નાથજી ॥૬॥
વાટ માંહવિવિધિ ભાત્યે, લીળા લાલ કરે ઘણી ।

જોઈ જન મન મોદ પામ્યા, સામર્થી શ્રીહરતિણી ॥૭॥
પછી જઈ જેતલપુરમાં, છબીલો છાના રહ્યા ।

દનિ દો ચારેક ત્યાં રહી, પછી વાલમજી વળી આવયા ॥૮॥
ત્યાર પછી પધારીયા તે, વળી વરતાલ ગામ ।

દેવા દર્શન દાસને, આવ્યા તે સુંદર શ્યામ ॥૯॥
સંત સર્વે સાંભળી વળી, આવ્યા અલબેલા કને ।

સુંદર શ્યામ સલુણી મૂર્તિનિરિખનિયણાં ભરી જને ॥૧૦॥
સંતને બહુ સુખ આપ્યાં, કરી હરવાિત હતિની ।

સુણજિન મન મગન થયાં, સ્થરિ થઈ વૃત્તચિત્તિની ॥૧૧॥
પછી બીજે દનિ બોલયા, સંત સાંભળો સહુ વાત ।

અમે આંઈથી સઘાવશું, આપો શખિ દઈ રળયાિત ॥૧૨॥
રાજી થઈ શખિ આપશો, તો રાખશું ખબર અમે ।

પણ સત્સંગમાં નહરિહીએ, જો રાખશો તાણી તમે ॥૧૩॥

માટે આપો આગન્યા, કહું કરગરી તમ આગળે ।

પ્રસન્ન થઇ પધારશું, તો રહેશે મેળાપ કાગળે ॥૧૪॥

સુણી સંત શોકે પડયા, રાજી નહરિવે ઘણું ।

પ્રાણગતવત થયા, સુણી વચન જીવનતણું ॥૧૫॥

ટગ મગ જુવે રુવે વળી, બોલી ન શકે વદને ।

અલબેલાની ઉદાસી જોઇ, રહી નહધીરજ મને ॥૧૬॥

પછી સાધુ રામદાસજીયે, કરજોડી કહ્યું કરગરી ।

જેમ કહો તેમ કરશું, તમે રહો સતસંગમાં હરિ ॥૧૭॥

પછી પ્રભુજી પ્રસન્ન થઇ, કહી વાત સર્વે અંગની ।

મોટા સંત રાખજ્યો તમે, ખબર સતસંગની ॥૧૮॥

એમ કહીને પધારીયા, ગયા ગામ ડભાણ ।

સતસંગી ને સંત સર્વે, સંગે ચાલ્યા સુજાણ ॥૧૯॥

તયાં દનિ એક રહીને, વળી આવયા વરતાલ ।

ત્યાંથી આપી આગન્યા, આવો મોટા મોટા મરાલ ॥૨૦॥

ત્યાંથી પ્રભુજી પધારીયા, ગયા બોચાસણ ગામ ।

સુંદર વૃક્ષ જોઇને, કર્યો વાડીએ વશિરામ ॥૨૧॥

પછી ત્યાંથી ચાલયા, વળી ગુવાસદ ગામે ગયા ।

આપી અંબર સોખડે, વળી ટંકારયિ રજની રહ્યા ॥૨૨॥

ત્યાંથી ચાલ્યા ચોપશું, નાથ નર્મદા ઉતર્યા ।

મનપિરમાં મહારાજ રહી, સવારે ત્યાંથી સંચર્યા ॥૨૩॥

ચોકીમાં પહોર ચાર રહી, પ્રભાતે ત્યાંથી પધારીયા ।

સુરત શહેરને સમીપ ગામે, ઉઘનામાં આવી રહ્યા ॥૨૪॥

શહેરમાં સંભળાવીયું, સતસંગી આવ્યા સહુ મળી ।

ભોજન વ્યંજન પૂજાવધિલાવીયા લાખો વળી ॥૨૫॥
હાર અપાર પહેરાવીયા, કરે ધૂપ દીપ આરતી કઇ ।

ઉત્તમ વસ્તુ આગળ મુકી, સુખડીની સીમા નહીં ॥૨૬॥
સંધ્યાસુધી સતસંગીએ, લઘી લાવ લોચનભરી ।

પછી આપી આગન્યા, જાઓ ઘેર સહુ કહે હરતી ॥૨૭॥
ત્યાંથી નાથ પધારીયા, વળી રહ્યા રજની વનમાં ।

વાઘનું વઘિન ટાળી, ચાલ્યા ત્યાંથી મગનમાં ॥૨૮॥
ચખિલવિ પોર ચાર રહી, ધર્મપુર પોતે રહ્યા ।

નયણે નરિખનિાથને, સહુ સંતજન સુખી થયા ॥૨૯॥
ગયાં હતાં બાઇ ગામ બીજે, નામ કુશળ કુંવરજી ।

તરત ત્યાંથી આવ્યાં, સુણી પ્રભુ પધાર્યા ઘેરજી ॥૩૦॥
નયણે નરિખનિાથને, સનાથ થઇ એમ જાણીયું ।

અહો મારાં ભાગ્ય મોટાં, એમ કહી આનંદ આણીયું ॥૩૧॥
પછી હાથજોડી કહ્યું નાથને, મહારાજ રાજ કરો તમે ।

તમે અમારા અધપિત્સિહુ દાસ થઇ રહેશું અમે ॥૩૨॥
અજાણે દનિ આટલા, અમે રહ્યાંતાં રાજા થઇ ।

હવે તમે તમારું સાચવો, આ સર્વ તમારું મારું નહીં ॥૩૩॥
પછી પ્રભુજી બોલવિા, નથી રાજ્ય કરવા આવીયા ।

અનેક જીવ ઉદ્ધારવા, આ ભૂમવિ ભમવિ રીયા ॥૩૪॥
એ રાજ્ય તમારું તમે કરો, પણ અંતરમાં રાખજ્યો હરતી

જો રહેશે ઉપાધિઅંતરે, તો ખોટ્ય મોટી જાશે ખરી ॥૩૫॥
બાઇ કહે હવે તમને મુકી, બીજી બલા કોણ રાખશે ।

સુધાસમ શ્યામ તમને, મુકી વધિ કોણ ચાખશે ॥૩૬॥

એવું સુણી પ્રભુ પ્રસન્ન થયા, પછી તેડ્યો સંઘ સુરતતણો ।

આવ્યા સર્વે સતસંગી, લાવ્યા પૂજવા સમાજ ઘણો ॥૩૭॥

સુંદર વસ્ત્ર પહેરાવયાં, ધર્યો વડો મુગટ માથે વળી ।

ધૂપ દીપ કરી આરતી, પછી લાગ્યાં પાચે સહુ લળી ॥૩૮॥

પછી રાજન રાજી થઇ, કરી કરજોડીને વનિતી

આજ કરો અસવારી હરિકૃપા કરો અમારીવતી ॥૩૯॥

પછી આપી આગન્યા, સારું જાઓ અમે આવશું ।

પછી રાજા રાજી થઇ, શણગારી અસવારી ભાવશું ॥૪૦॥

સુંદર ગજ શણગારીયો, તે ઉપરે બેઠા હરતી

શહેર સર્વે સનાથ થયું, નાથ નરિખ્યા નયણાં ભરી ॥૪૧॥

ત્યાં વાજે વાજાં અતઘિણાં, વળી બળે મશાલો બહોળયિ ।

એમ અનેક જીવને, આપયિ સુખ અણતોળયિ ॥૪૨॥

એમ અનંત કરી લીળા, પછી વાંસદે આવયા ।

સામેયે સુખપાલ લાવી, રાચે મોતીડે વધાવયા ॥૪૩॥

પછી પ્રભુ પધરાવીયા, ભૂપે ભુવન પોતાતણે ।

ધૂપ દીપ કરી આરતી, પ્રભુ પૂજીયા પ્રેમે ઘણે ॥૪૪॥

પછી ચરણ ચર્યચિંદને, વળી તેનાં પગલાં પડાવીયાં ।

પ્રીત્યે પોતાને પૂજવા, રાચસંહિ શશિ ચડાવીયાં ॥૪૫॥

પછી હતા દાસ પાસ હરનિ, તેને કરી પહેરામણી ।

ત્રણ દવિસ ત્યાં રહી, પછી પધાર્યા ધર્મપુરભણી ॥૪૬॥

આવી ત્યાં ઉત્સવ કર્યો, વસંતપંચમીનો વળી ।

જોઇ લીળા જન મનમાં, મગન થયાં સહુ મળી ॥૪૭॥

પછી પ્રભુને પૂજીયા, બાઇએ બહુ પ્રેમે કરી ।

સુંદર વસ્ત્ર અરપાંગે, આપ્યા રૂપૈયા થાળ ભરી ॥૪૮॥

પછી હરચિ હાથશું, આપ્યા રૂપૈયા દીન દાસને ।

સંત પોતે ત્યાગી તને, કોણ રાખે એહ કાશને ॥૪૯॥

અનંત લીળા ત્યાં કરી, તે કહ્યે ન આવે વાતમાં ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા હરિઆવણિ ગુજરાતમાં ॥૫૦॥

સમૈયો સારો કર્યો, મહાશુદી પંચમીને દનિ ।

ધર્મપુરે કુશળકુંવર, ત્યાં કરી લીળા જીવને ॥૫૧॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચતિ ભક્તચતિમણિમિધ્યે શ્રીનારાયણચરતિરે
મહારાજ ધર્મપુર પધાર્યા ને ત્યાં વસંતપંચમીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે
બોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૨॥

ચોપાઠ- પછી વરતાલે વાલો આવણિ, દનિ દોચક પોતે ત્યાં રીહ્યા ।

પોતે પધાર્યા દેશ પંચાળ, દીનબંધુ જે દીનદયાળ ॥૧॥

સંત સરવે રહ્યા ગુજરાત, કરે હરજિન આગે વાત ।

સહુ કરી લીયો ધરકાજ, હમણાં કરશે ઉત્સવ મહારાજ ॥૨॥

આવી હુતાસની દનિ થોડે, પ્રભુ પધારશે ચડી ઘોડે ।

એવું સાંભળી સતસંગી જન, કરે મનોરથ વળી મન ॥૩॥

હવે તેડાવશે પ્રભુ જ્યારે, જાશું સહુ મળી દર્શને ત્યારે ।

કહે એક કરાવું પોશાગ, શાલ દુશાલ સોનેરી પાઘ ॥૪॥

જામો જરી સુંદર સુરવાળ, સારો સોનેરી છેડે ચોફાળ ।

એક કહે વેઢ વાંટી કડાં, કરાવીશ કનકનાં રૂડાં ॥૫॥

બાજુ કાજુ કુંડળ રૂપાળાં, રૂડી ઉતરી સાંકળી માળા ।

એક કહે કરાવું કંદોરો, શરિપેચ ને સોનેરી તોરો ॥૬॥

એક કહે પૂજીશ હું નાથ, ઘસી ચંદન સુંદર હાથ ।

એક કહે કરીશ આરતી, નમી ચરણ કરીશ વનિતી । ૭ ।

એમ કરે મનોરથ દાસ, ત્યાંતો આવથિો ફાગણ માસ ।

દેશો દેશ કંકોતરી ફેરી, કુલડોલના ઉત્સવ કેરી । ૮ ।

આપી આજ્ઞા જનને મહારાજે, કરજ્યો સમાજ રમવા કાજે ।

અમે આવશું વરતાલ વહેલા, પંચદનિ હુતાસની પહેલા । ૯ ।

પછી સંતે કરાવ્યો સમાજ, હેતે હરશિ રમવા કાજ ।

રૂડી રીત્યના કઢાવ્યા રંગ, ભર્યા હોજ યમુના ને ગંગ । ૧૦ ।

સુંદર પીચકારી કરાવી, રમશે હરહિરજિન આવી ।

બહુપેરે કરાવ્યા સમાજ, ત્યાંતો પોતે પધાર્યા મહારાજ । ૧૧ ।

આવી દાસને દર્શન દીધાં, નરિખનિાથ જને સુખ લીધાં ।

આપ્યો દાસને અતચિાનંદ, પોતે પધાર્યા પૂરણચંદ । ૧૨ ।

આવ્યા હરસિખાની હેડીએ, ઉતર્યા જોબનની મેડીએ ।

પછી તેડીયા સંત સમસ્ત, આવ્યા સાંખ્યયોગી ઘણા ગૃહસ્થ । ૧૩ ।

મળ્યા મનુષ્ય અતચિપાર, પછી પ્રભુ આવ્યા પુર બહાર ।

દયિ દર્શન દીનદયાળુ, અતક્રિડુણાએ ભર્યા કૃપાળુ । ૧૪ ।

તથિાં આવ્યો ઉત્સવનો દન, કર્યું રસથિ રમવાનું મન ।

ભરી ઝોળી ઉડાડે ગુલાલ, તેણે સખા થયા સહુ લાલ । ૧૫ ।

નાખે પીચકારી ભરી રસ, રંગે સખા કીધા રસબસ ।

સખા શોભે છે સુંદર રંગે, રમે અલબેલો ઉછરંગે । ૧૬ ।

પછી સખે કર્યો તો હંડીળો, સારો શોભતિ સુંદર પહોળો ।

બાર બારણે ઓપે અનૂપ, જોયા જેવું છે જાળનિ રૂપ । ૧૭ ।

પાંચ શખિરે શોભે નદિાન, જાણીયે વૈકુંઠનું વમિાન ।

કાજુ કનકનાં કોટમિં લેકે, બહુ કુલને હારે તે બેકે ॥૧૮॥
રૂડો રચ્યો મળી મુનરિજ, એવે હંડિળે બેઠા મહારાજ ।

પછી ધર્યો મુગટ સુજાણે, શોભે સૂર્યતેજ પરમાણે ॥૧૯॥
અતશીભા દયિ છે અપાર, નંગ પંગતની નહપિાર ।

જડ્યાં મણમિણ્યક ને મોત્કિરે છે હીરા ઝવેર જ્યોતિ ॥૨૦॥
જોઈ વજ્ર રુચકની જાત્ય, લાલ નીલે પીળે પાડભિાત્ય ।

નંગ ઝગમગ કરે જોત્ય, જાણું રવશિશથિયા ઉદ્યોત ॥૨૧॥
એવાં રૂડાં રતનનો જડ્યો, ઘણેઘણે હેતે કરી ઘડ્યો ।

એવો મુકુટ ધર્યો છે નાથે, પહેર્યાં કનકનાં કડાં બે હાથે ॥૨૨॥
કરે વેઢ વંટિં બાંચે બાજુ, મકરાકૃત કુંડળ કાને કાજુ ।

શરિ પેચ ને સોનેરી તોરો, કેડે બાંધ્યો કનક કંદોરો ॥૨૩॥
હેયે પહેર્યા છે હેમના હાર, શોભે કુલની માળા અપાર ।

કર્યાં તલિક કેશરતણાં, તેણે શોભે છે સુંદર ઘણાં ॥૨૪॥
પછી જને કરી છે આરતથિાય જયજય શબ્દ ત્યાં અતિ

મળ્યા જન ત્યાં અતિઅપાર, લઈ ઉભા છે કુલના હાર ॥૨૫॥
પણ પ્રભુને કેમ અપાય, અતિભિદ્વિય પાસે ન જવાય ।

તેના મનોરથ પુરા કીધા, હાથ છડીવડ્યે હાર લીધા ॥૨૬॥
પછી માથેથી મુગટ ઉતારી, સુંદર સોનેરી પાઘ તે ધારી ।

તેનાં દીધાં સહુને દર્શન, કર્યાં જનનાં મન પ્રસન્ન ॥૨૭॥
પછી સહુની પૂરવા હામ, ઝુલે હંડિળે સુંદર શ્યામ ।

હાલે હંડિળો વાયુને વેગ, થઈ મગન ઝરે તથિાં મેઘ ॥૨૮॥
તથિાં આવનિ થોભ્યાં વમિાન, ગાય ગાંધર્વ ત્યાં ગુણગાન ।

તથિાં જયજય બોલે છે જન, એમ લીળા કરે છે જીવન ॥૨૯॥

વીતએમ આનંદમાં રાત્વ, ઉગ્યો સૂર હવું પરભાત્વ ।

ત્યારે શ્યામળીયો સજ્જ થયા, સખાને સંગ રમવા રહ્યા ॥૩૦॥

ચાલે ચૌદશિ પચિકારી ઘણી, ચડી ગરદી ગુલાલતણી ।

ચડ્યા રમતે રસયી રાજ, સુખ સંતને આપવા કાજ ॥૩૧॥

રમે સામ સામા નવ હારે, વચમાં પડી કોઇ ન વારે ।

એમ ખેલે છે ખાંતલિં હોળી, નાખે ભરી ગુલાલની ઝોળી ॥૩૨॥

વાજે વાજાં ત્યાં ઢોલ નગારાં, ત્રાંસા શરણાઇ રવાજ સારાં ।

બહુ મચીછે રંગની ઝડી, જુવે અમર વમિાને ચડી ॥૩૩॥

રમે હરસિગે હરજિન, કરે નર અમર ધન્ય ધન્ય ।

પછી પ્રભુજી ચડીયા ઘોડે, સખા લીધા છે સરવે જોડે ॥૩૪॥

ફરે સંઘમાં દયિ દર્શન, કરે જનનાં મન પ્રસન્ન ।

એમ લીળા કરે છે લાડીલો, રંગમાં રસબસ છે છેલો ॥૩૫॥

એમ પ્રભુ રમ્યા સખા સાથ, પછી નાવા ને ચાલયિા નાથ ।

નાહનિાથ ને આવ્યા ઉતારે, થયો જમણ થાળ તે વારે ॥૩૬॥

જમયિા પોતે જીવનપ્રાણ, જમાડ્યા છે જને કરી તાણ ।

પછી સંતની પંકૃતબિસારી, આવ્યા પરિસવા ગરિધારી ॥૩૭॥

જમે જન જમાડે જીવન, એમ લીળા કરી બહુ દનિ ।

આપ્યું સુખ એમ બહુ વધિ, પછી સંતને શીખજ દીધી ॥૩૮॥

એમ ઉત્સવ કર્યો અવનિાશે, કરાવ્યો બાપુ રણછોડાસે ।

કરી વરતાલ દેશ વદિતિ, ધન્ય નર એ નારીની પૂરીતિ ॥૩૯॥

કર્યો ઉત્સવ જગજીવને, ફાગણસુદપિન્યમને દને ।

તેદસિંદર ઉત્સવ કરી, પછી પાંચાળે પધાર્યા હરતિ ॥૪૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે શ્રીનારાયણચરતિરે
 મહારાજ હંડિળે ઝુલ્યા ને ઘણું જ ઐશ્વર્ય જણાવ્યું એ નામે તોતેરમું

પ્રકરણમ્ ॥૭૩॥

સામેરી- ઘણું રહે હરગિહડે, ને આવે જાય બીજે દેશ ।

સંત ફરે સર્વે દેશમાં, કરે હતિનો ઉપદેશ ॥૧॥

લીળા સંભારી લાલની, તેની કરે માંહોમાંહવાિત ।

ઉતરે નહકિક અંગથી, ઘણું રહે રાજી રળવાિત ॥૨॥

અષ્ટમી ને એકાદશી, કુલડોલ દીવાળીને દન ।

રામનવમી ને વસંતપંચમી, વાટ જોઇ રહે સહુ જન ॥૩॥

વાટ જોતાં વરતાલમાં, આવ્યા દયાળુ દયા કરી ।

હેત જોઇ હરજિનનાં, તેને દયિ દર્શન ફરીફરી ॥૪॥

ફરે સર્વે દેશમાં, અને જુવે સઘળાં ગામ ।

વરતાલ્ય ડભાણ જેતલપુર, તે કરીયાં નજિધામ ॥૫॥

અલબેલો પધારીયા, કાર્તકિ સુદી એકાદશી ।

તેદજિતલપુરે કરી ઉત્સવ, તેડાવયિ સર્વે ઋષિાડા ॥

તયિાં જામ ચારનું જાગરણ કરી, ગાયા ગુણ ગોવંદિ તણા ।

રમતાં ગાતાં ગરબીયો, સુખ સંતે તે લીધાં ઘણાં ॥૭॥

નતિય નવી લીળા કરે, ભેળા મુનજિનને લહી

પવતિર કરે પૃથવી, ચરણની રજે સહીાટા ॥

જીયાં જીયાં જીવન ફર્યાં, તયિાં જનનાં કર્યાં કાજ ।

અનેક જીવ ઉધ્ધારવા, ફરે મુનિ મહારાજ ॥૯॥

એમ કરતાં આવયિા, રૂડો તે ફાગણ માસ ।

રમવા રૂડી હુતાસની, હૈયે હરખચિા હરદિસ ॥૧૦॥
 પછી પ્રભુજી બોલચિા, સંતો શોધો સુંદર ઠામ ।
 ઓણ કરીએ હુતાસની, એવું ગોતી કાઢો ગામ ॥૧૧॥
 વારમવાર વરતાલમાં, ઉત્સવ કર્યા અતઘિણા ।
 ખુંદયું ખમ્યા તે સતસંગી, ધન્ય જન એમાં નહમિણા ॥૧૨॥
 માટે બીજી જાયગા, જોઇ કાઢો તમે જન ।
 સંતે માંડયું શોધવા, સુણી વાલ્યમજીનું વચન ॥૧૩॥
 બામણગામ ને બોચાસણે, સતસંગી સારા સહિ
 પણ જળ છાયાની જુગત, વરતાલ જેવી બીજે નહિ ॥૧૪॥
 વાલ્યમ કહે વરતાલ જેવું, નથી બીજું કોઇ ગામ ।
 સતસંગના મધ્યમાં, સુંદર છે એહ ઠામ ॥૧૫॥
 જાઓ તમે ત્યાં મોરથી, સારો કરાવજો સમાજ ।
 આ દનિ અમે આવશું, એમ બોલચિા મહારાજ ॥૧૬॥
 વારમવાર વર્ષોવર્ષ, હલાંમણ છે હોજની ।
 કરો ચરિબંધ ચોકસી, થાય સુંદર રમત્ય મોજની ॥૧૭॥
 પછી પાકા હોજ કરાવીને, એક ચોતરો ચણાવીઓ ।
 અલબેલાને બેસવા, સુંદર સારો બણાવીઓ ॥૧૮॥
 પછી શ્રીજી પધારીયા, બેઠા એહ ચોતરે ।
 આસપાસ બહુ દાસ દસિ, સુખે સહુ દર્શન કરે ॥૧૯॥
 અનેક જન જોઇ રહ્યા, નરનારીનાં વળી વુંદ ।
 શોભે સુંદર શ્યામળો, જેમ તારામંડળમાં ચંદ ॥૨૦॥
 દચિ સુખ બહુ દાસને, વળી દયાળુ દયા કરી ।
 જન મન રંજન કરવા, કરે લીળા ફરી ફરી ॥૨૧॥

કર્યો તો ઉત્સવ આગળે, વળી તેવાનો તેવો કર્યો ।

અતઆનંદે અલબેલડો, વળી રમે હોળી રંગે ભર્યો ॥૨૨॥

લાવ્યા ગુલાલનાં ગાડલાં, તે વહેચી આપ્યાં સંતને ।

ભર્યા હોજ બેઉ રંગના, રમવા ભક્ત ભગવંતને ॥૨૩॥

પછી અલબેલો ઉભા થઇ, વળી ફેકી ફાંટું ગુલાલની ।

તે સમાની શોભા મુખથી, કહી ન જાયે લાલની ॥૨૪॥

પછી સખા સજ્જ થયા, ખેલ ખૂબ ખરો મયાવયિો ।

લાગી ઝડી બહુ રંગની, અરુણ વરુણ અંબર થયો ॥૨૫॥

પરસ્પર પચિકારયિોની, છુટે શેડ્યું સામટી ।

આંખ્ય ન દયિ ઉઘાડવા, જાણું આવ્યો ઘન ઘણો ઉલટી ॥૨૬॥

ગુલાલ લાલ નાખે ઘણો, ઝળકે કરમાં કડાં વળી ।

થાય સલાવા તેહના, જાણું ચમકે ઘનમાં વજિળી ॥૨૭॥

રસબસ થયા રસયિો, શોભે સખા રંગમાં લાલ ।

આનંદ દેવા દાસને, એવો કરે અલૌકિકિ ખ્યાલ ॥૨૮॥

રમતાં રમતાં રંગમાં, વળી પહોર દોચે વહી ગયા ।

હરહિરજિન હોળી રમતાં, હોડમાં નવ્ય હારીયા ॥૨૯॥

પછી નાથે હાથશું, વળી પાડી તાળી તે ઘડી ।

જીત્યા જીત્યા સહુ આપણે, હવે મેલો પીયકારી પડી ॥૩૦॥

પછી જન મગન થઇને, નાવા ચાલ્યા નીરમાં ।

રંગ સોરંગે શ્યામળો, ઘણું શોભે છે શરીરમાં ॥૩૧॥

નાહનિ આવ્યા નાથજી, જન જમાડ્યા ભાવે ભરી ।

પછી મુનમિડળને, પોતે પરિસ્તું હાથે કરી ॥૩૨॥

જેજેકાર કરી જીવન, આવ્યા પુર બહાર ફરી ।

આવી બેઠા આંબલે, હરજિન ને પોતે હરિા ॥૩૩ ॥
ત્યાં ગાય પદ ને થાય વાતો, પ્રશ્ન ઉત્તર અતધિણાં ।

એમ સંતને સાંજ સુધી, દીધાં સુખ દર્શન તણાં ॥૩૪ ॥
પછી હાથ જોડી હરજિન કહે, તમે હંડિળે બેસો હરિા

મનોરથ જન મનના, તમે પુરો પ્રભુ કૃપા કરી ॥૩૫ ॥
પછી પ્રભુ પ્રસન્ન થઇને, હંડિળે બેઠા હરિા

જને જીવનને મુગુટ ધરી, કરી પૂજા ભાવે ભરી ॥૩૬ ॥
અંબર સુંદર આભૂષણ, પ્રભુને પહેરાવીયાં ।

કુસુમમાળા કંઠે અર્પિસુંદર છોગાં ધરાવીયાં ॥૩૭ ॥
પછી ઉતારી આરતી, પ્રેમે પાય લાગ્યા નાથને ।

પછી હરહિંડિળે ઝુલી, આપ્યાં સુખ સહુ સાથને ॥૩૮ ॥
એમ લીળા અતધિણી, કરી કૃપાનધિયિ ।

જનમન રંજન કર્યાં, વાલ્યમે બહુ વધિયિ ॥૩૯ ॥
એવી રીત્યે કરી ઉત્સવ, પાંચાળે પ્રભુ ગયા ।

સંત સર્વે મંડળી વળી, ગુર્જરધરમાંહરિહયા ॥૪૦ ॥
એક જીભે અનંત લીળા, કહીએ મુખથી કેટલી ।

શેષ મહેશ ને શારદા કહે, તોય કહેવાય નહતિટલી ॥૪૧ ॥
અપરમપાર લીળા કરી, ફાગણશુદી પુન્યમ દને ।

કરી લીળા વરતાલમાં, કરાવી હરજિન જોબને ॥૪૨ ॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શરીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે વડતાલે ઉત્સવ કર્યો ને

રંગે રમ્યા એ નામે ચુંમોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૪ ॥

ચોપાઇ- પછી શ્યામ સોરઠ પધાર્યા, જનને મન મોદ વધાર્યા ।

ગામે ગામમાં દઇ દર્શન, કરે જનનાં મન પ્રસન્ન ॥૧॥
ખંભાળું રાયપર પંપિળ, રહી બંધીયે ગયા ગોડળ ।

ગામ ગોડળનો જે રાજન, નામ હઠભિાઇ હરજિન ॥૨॥
સખા સહતિ સામા સહુ આવ્યા, અતહિંતે પ્રભુ પધરાવ્યા ।

પછી બોલયા શ્યામ સુજાણ, તમે સાંભળો નરપતવિાણ ॥૩॥
અમે ત્યાગીને રાજ્ય તમારે, કેમ મળશે તમારે અમારે ।

જેમ તમને રાજ્યની ખુમારી, તેમ ત્યાગીને ત્યાગની ભારી ॥૪॥
માટે મોટા જો જાણો અમને, તો માનજ્યો જે કહીએ તમને ।

તૈયે જોડ્યા છે રાજાએ હાથ, જેમ કહો તેમ કરશું નાથ ॥૫॥
પછી પધાર્યા તેને ભવન, રહ્યા રાત્ય ને જમ્યા જીવન ।

પછી શીખ માગીને સધાવ્યા, ધરોડ કરી ધોરાજીયે આવ્યા ॥૬॥
રહી રાત્ય ને સધાવ્યા શ્યામ, ત્યાંથી આવ્યા છે ભાડેર ગામ ।

ત્યાં નજિજનને સુખ આપ્યાં, દેઇ દર્શન ને દુઃખ કાપ્યાં ॥૭॥
પછી આવ્યા માણાવદરમાંઇ, રહ્યા રાત્ય એક પોતે ત્યાંઇ ।

પછી ત્યાંથી પધાર્યા પંચાળે, દધિાં દાસને દર્શન દયાળે ॥૮॥
તથિાં રહ્યા રાજી થઇ બહુ, આવ્યાં સાંભળી દર્શને સહુ ।

આખા અજાબ્ય ને અગત્રાઇ, ગઢમઢ પપ્પિલ પોરછાઇ ॥૯॥
મેઘપુર માંગરોળ લોજ, કાલવાણી સમેધુ સુત્રોજ ।

ગણોદ જાળયિ ઉપલેટું, આવે દર્શને ન જુવે છેટું ॥૧૦॥
બાલ જોબન ને વૃદ્ધ વળી, આવ્યા પ્રભુ પધાર્યા સાંભળી ।

સહુ આવીને નરિખ્યા નાથ, જોઇ જીવન થયા સનાથ ॥૧૧॥
કરી પૂજા ને લાગ્યા છે પાય, અતહિત હૈયામાં ન માય ।

કહે કરજોડી એમ જન, ઘણે દહાડે દીધાં દર્શન ॥૧૨॥

એમ કહી ભર્યાં નીર નયણે, પછી પ્રભુ બોલ્યા મીઠે વયણે ।

સાંભળો સતસંગી સોરઠી, તમે સહુ સુખી છો સારીપઠી ॥૧૩॥

અમે ફરીએ છીએ દેશ સહુ, પણ તમે વાલાં મને બહુ ।

અમે પ્રથમ પ્રગટ થઇ, કરી આ દેશમાં લીળા કઇ ॥૧૪॥

વળી આ દેશમાં સ્વામી મળ્યા, રામાનંદ જે ન જાય કળ્યા ।

તેના સતસંગી તમે કહાવો, માટે મારે મને અતભિાવો ॥૧૫॥

એવી સાંભળી વાલાની વાત, સહુ થયા અતરિળયાત ।

પછી આવ્યો દુર્બળ એક દાસ, અકંચિન નહવિસ્ત્ર પાસ ॥૧૬॥

તેને આપ્યાં અંબર કરાવી, વળી મુઠડી મોરે ભરાવી ।

કાપ્યું દારદિર એમ જનનું, હતું દુઃખ જે બહુ દનનું ॥૧૭॥

બીજાં સહુ સુખી થયાં જન, કરી પ્રભુજીનાં દર્શન ।

દનિ દશ વશિ તયિાં રહ્યા, પછી ગામ પપિલાણે ગયા ॥૧૮॥

આખું અગત્રાઇ ગામ ફરી, પાછા પંચાળે આવયાિ હરિા

રહી રાત્ય સવારે સધાવ્યા, ત્યાંથી માણાવદ્રમાંહિઆવ્યા ॥૧૯॥

દીધાં દાસને દરશન દાન, રહી રાત્ય ચાલ્યા ભગવાન ।

આવ્યા જાળયિ સુંદર શ્યામ, રહ્યા પહોર એક એહ ઠામ ॥૨૦॥

પછી જને કરાવ્યાં ભોજન, જમી ચાલયાિ ત્યાંથી જીવન ।

બીજે રહ્યા નહકિયિાં નાથ, આવ્યા બંધીયે સખાને સાથ ॥૨૧॥

ત્યાંથી ચાલ્યા રંગભીનો રાજ, આવ્યા ગામ ગઢડે મહારાજ ।

દયિાં દાસને દર્શન દાન, જને નરિખ્યા ભાવે ભગવાન ॥૨૨॥

પછી પૂછ્યું જને લાગી પાય, કેવા સતસંગી સોરઠમાંય ।

કહો કૃપા કરીને અમને, કેવું હેત કરતા તમને ॥૨૩॥

પછી બોલયાિ પ્રાણજીવન, તમે સાંભળો સહુ મળી જન ।

સોરઠદેશના સતસંગી જેહ, અતનિરિમળ કોમળ તેહ ॥૨૪॥
નહિછિળ કપટ લગાર, બહુ વશિવાસી છે નરનાર ।

ઘણું નહિડિહાપણ ચતુરાઇ, નશિયય પ્રભુનો પરવત પ્રાઇ ॥૨૫॥
જે દનિા એને સ્વામી મળ્યા છે, તેદનિા સર્વે સંશય ટળ્યા છે ।

નરિત્થાન છે નર ને નારી, એકએકથી સમજણૂએ ભારી ॥૨૬॥
એવા જન થોડા મળે જોતે, જેને મળ્યા રામાનંદ પોતે ।

ત્યારે જન કહે સત્ય મહારાજ, એવા જન નહિબીજા આજ ॥૨૭॥
જેનાં તમે કરો છો વખાણ, એતો એવાજ છે પરમાણ ।

એમ હરહિરજિન મળી, કરી વાત તે સર્વે સાંભળી ॥૨૮॥
એમ નતિય નવી વાતો કરે, સુણી જન હૃદે સહુ ધરે ।

એમ કર્તાં વીત્યો એક માસ, પછી પ્રભુજી થયા ઉદાસ ॥૨૯॥
લીઘો સેવક એક સંગાત્યે, ઉઠી ચાલ્યા પોતે અરધરિાત્યે ।

ગઢડાથી ઉતરમાં ગામ, રહે સતસંગી સુખપુર નામ ॥૩૦॥
તથિાં પધાર્યા દર્શન દેવા, તેને ઘેર હતો વળી વવિા ।

તથિાં મળ્યાં હતાં નરનાર, દહિં ઉન્મત સરખાં અપાર ॥૩૧॥
નહિકિને વચિાર વવિક, ચડ્યો કેફ વવિાનો વશિક ।

કરે માંહોમાંહિહુ હાંસી, એવું જોઇને થયા ઉદાસી ॥૩૨॥
આવ્યા હતા ઉદાસી ટાળવા, ત્યાંતો સામુના અધકિા હવા ।

પણ કહ્યું નહિકિને કાંઇ, પ્રભુ સમજી રહ્યા મનમાંઇ ॥૩૩॥
પછી તર્ત ત્યાંથી ઉઠી ચાલ્યા, રહ્યા નહિનાથ કેના ઝાલ્યા ।

કહે અમે જાશું દૂર દેશ, પાછા યાં નહિકિરીએ પ્રવેશ ॥૩૪॥
પછી હરજિને જોડ્યા હાથ, એવું કરવું નહિમિારા નાથ ।

હોય જીવમાં અવગુણ ઘણા, જોયા ન ઘટે નાથ તે તણા ॥૩૫॥

માટે દયાળુ દયા કરીને, આવો ગામમાં પાછા ફરીને ।

પછી પ્રભુ કહે સાંભળો તમે, જાઓ જરૂર આવશું અમે ॥૩૬॥

પણ આ પળે પાછા વળીને, નહિઆવીએ માનો મળીને ।

પછી ત્યાં થકી પોતે સધાવ્યા, આઘા જઈને ગઢડે આવ્યા ॥૩૭॥

આવી લખાવ્યો કાગળ એક, તેમાં એટલો લખ્યો વવિક ।

આપણા જે સતસંગી હોય, તેતો ભાંડ ભવાઈ ન જોય ॥૩૮॥

સાંખ્યયોગી હોય બાઈ ભાઈ, તેને જાવું નહિવિવામાંઈ ।

કર્મયોગી જે જાય વવિાય, તેપણ ગીત પ્રભુજીનાં ગાય ॥૩૯॥

એહ આગન્યા છે જો અમારી, સહુ રહેજ્યો એમ નરનારી ।

એમ નહી રહે જન જેહ, નહિઆમારા સતસંગી તેહ ॥૪૦॥

એવી લખાવી કાગળે વાત, પછી પોતે થયા રળયાત ।

થયા રાજી પોતે ત્યારે રાજ, જ્યારે કીધું છે એટલું કાજ ॥૪૧॥

એવા સંત સુખદાયી શ્યામ, દાસ દોષનવિરણ નામ ।

શોભાનધિતિ સંતને આપી, બીજાં કલંક સરવે કાપી ॥૪૨॥

જેણે બેસે જગતમાં દાગ, એવાં કરાવ્યાં કુલકષણ ત્યાગ ।

તેણે શોભેછે સતસંગ ઘણો, તે પ્રતાપ મહાપ્રભુ તણો ॥૪૩॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે મહારાજે
ગઢડેથી સર્વે હરજિનના ઉપર કાગળ લખ્યો એ નામે પંચોતેરમું પ્રકરણમ્

॥૭૫॥

સામેરી- હવે ગુજરધરમાં સંત ફરતા, કરતા હરની વારતા ।

પંચવરતે પૂરા શૂરા, પ્રભુને સંભારતા ॥૧॥

તેણે મનમાં વચિરચિ, હજી નાથજી કેમ નાવીયા ।

આજ કાલ કરતાં, દર્શન વનિ દનિ બહુ ગથિા ॥૨॥
 એમ શોય કરીને સંત સુતા, તેને સ્વપ્નમાં આવથિા હરતિ
 સખા સંગે શ્યામળો, જાણું પધાર્યા દયા કરી ॥૩॥
 શ્વેત વસ્ત્ર પહેરી લેરી, જાણું આવથિા અશ્વે યડી ।
 સંત મન મગન થઇ, કહે ધન્ય ધન્ય આજ ઘડી ॥૪॥
 એક કહે મહારાજને મે, ગુંજાહાર પહેરાવીયા ।
 બાજુ કાજુ કુંડળ કરી, કુલના તોરા ધરાવીયા ॥૫॥
 એક કહે જાણું ચંદન ઘસી, ચરચ્યું મારા હાથશું ।
 એક કહે જાણું અલબેલાને, ભેટીયો ભરી બાથશું ॥૬॥
 એક કહે જાણું નાથનાં, ચરણ છાપ્યાં છાતચિ ।
 એક કહે એવી દઠી મૂરતિ, તેતો નવ્ય જાય કહ્યે ॥૭॥
 એક કહે મે સખા દીઠા, સંગે સુંદર શ્યામને ।
 એમ સંતે સ્વપ્નમાંહી, દીઠા પૂરણકામને ॥૮॥
 પ્રભાતે ઉઠી પરસ્પર, વાત કરવા લાગીયા ।
 જાણ્યું પધાર્યા વાલ્યમો, સંત સહુનાં દુઃખ ભાંગીયાં ॥૯॥
 પછી નાહી જન જીવનની, વાટ જુવેછે સહુ મળી ।
 એમ કરતાં પધારીયા, વાલ્યમજી પોતે વળી ॥૧૦॥
 જેવા દહિતા સ્વપ્નમાંઇ, તેવાના તેવા પધારીયા ।
 દર્શન દઇ દાસને, નવલા તે નેહ વધારીયા ॥૧૧॥
 જન સહુ મગન થયા, નરિખનિટવર નાથને ।
 પાય લાગી પાસળે, વળી ઉભા જોડી હાથને ॥૧૨॥
 પછી પ્રભુજી બોલથિા, જાઓ તેડાવો સર્વે જનને ।
 સંતને ખબર કરજ્યો, મર કરે આવી દર્શનને ॥૧૩॥

પછી સાંભળીને સર્વે આવ્યા, સતસંગી ને સંત વળી ।

નાથ નરિખૃદિયે હરખી, લાગ્યા પાય પ્રભુને લળી ॥૧૪॥

સંત મંડળ સર્વે આવ્યાં, બેઠા જોઈ જીવનને ।

અલબેલે અમૃતદૃષ્ટે, જોયા સર્વે જનને ॥૧૫॥

અનંત સુખ આપ્યાં વાલે, કાપ્યાં દુઃખ દાસતણાં ।

મીઠી વાણ્યે બોલી મોહન, રાજી કર્યા સંત ઘણા ॥૧૬॥

પછી દવિસ વળતે, આવી અવલ એકાદશી ।

સતસંગી નરનારી સહુ, રહ્યા વ્રત મળી ઋષિ ॥૧૭॥

જેતલપુરની જાગ્યમાં, મનુષ્ય તો માયાં નહી

પછી પ્રભુજી વરિજીયા, તડાગતટે વટે જઈ ॥૧૮॥

ત્યાં અનંત જન આવયા, લાવયા પૂજા પ્રીતશું ।

અંબર ભૂષણ અંગે અરપચિરણ યતિવ્યાં યતિતશું ॥૧૯॥

પછી સંત શ્રીખંડ ઘશી, લાવ્યાતા ભાજન ભરી ।

મરજી જોઈ મહારાજની, સર્વે અંગમાં અર્યા કરી ॥૨૦॥

સુંદર હાર સુમનના, પ્રભુને પહેરાવયા ।

પોચી બાજુ કાજુ કુંડળ, ગજરા તોરા ધરાવયા ॥૨૧॥

ધૂપ દીપ કરી આરતિ, સહુ લળપિાયે લાગયા ।

પછી પ્રભુજી ગામમાં, ઘોડે ચડી જમવા ગયા ॥૨૨॥

જમી જીવન આવયા, નાયા પછી નીરમાં ।

ચોળી ચંદન ઉતારીયું, જે ચરચ્યું હતું શરીરમાં ॥૨૩॥

પછી પહોર પાછલે, વાલો પધાર્યા વાડયા ।

એમ સુખ અલબેલડો, દયા દાસને દાડદિડયા ॥૨૪॥

અનંત વાતો ત્યાં કરી, સુણી સંત સહુ મગન થયા ।

પછી સખા સંગે શ્યામળો, મોલે મલપતા આવીયા ॥૨૫॥
જને ત્યાં જાગરણ કર્યું, ગાયાં કીર્તન અતઘિણાં ।

પાટે બેસી પાતળે, સુણ્યાં પદ સંતતણાં ॥૨૬॥
પછી પ્રભુજી બોલયા, તમે સાંભળો હરજિન સહુ ।

અતરિહસ્ય એકાંતની, એક વાલ્યપની વાત કહું ॥૨૭॥
આ સભામાં આપણ સહુનાં, તેજોમય તન છે ।

છટા છુટે છે તેજની, જાણું પ્રકટયા કોટઠિંદુ છે ॥૨૮॥
વળી કહું એક વારતા, સર્વે કીધું આપણું થાય છે ।

સુખ દુઃખ વળી જય પરાજય, યત્કંચિતિ જે કહેવાય છે ॥૨૯॥
જેજે આપણને નવ ગમે, તે જીવ કેમ શકે કરી ।

જુઓ સર્વે જક્તમાં, કોણ શકે છે ફેલ આચરી ॥૩૦॥
વળી રીત્ય આપણી, જે જીવને નથી ગમતી ।

જોઉં છું એવા જીવને, છે કેની કેની એવી મત્તિ ॥૩૧॥
તેને શોધી સાંમટો, એક દંડ દેવા તાન છે ।

કોઇ ન પ્રીછે પરયો, એવું કરવું મારે નદિન છે ॥૩૨॥
જેવું અમારાં અંગમાં, સુખ દુઃખ રાખું છું સહિ

તેવું જાણજ્યો જક્તમાં, કહું સત્ય એમાં સંશય નહિ ॥૩૩॥
વળી આપણે રાખીયાં, ષટ રસનાં વૃતમાન ।

તેદસિર્વે જક્તમાં, કેને ખાવા ન રહ્યું ધાન ॥૩૪॥
જેદચિમે છાના રહ્યા, અને વળી વધાર્યા કેશ ।

તેદનિ આ ભૂ વધિ, સહુ નસિતેજ થયા નરેશ ॥૩૫॥
વળી અમે અંગમાં, આણ્યો હતો મંદવાડ ।

તે દાડે આ જક્તમાં, બહુ જીવનો ગયો બગિાડ ॥૩૬॥

એમ જણાય છે એકતા, મારા પંડિ બ્રહ્માંડમાં મળી ।

જે હોય આ અંગમાં, તે બ્રહ્માંડમાં હોય વળી ॥૩૭॥

તે માટે તમે સાંભળો, સતસંગી સહુ નરનાર ।

જેજે થાય છે જક્તમાં, તેનો બીજો નથી કરનાર ॥૩૮॥

સુખ દુઃખ આવે સર્વે ભેળું, તેમાં રાખજ્યો સ્થરિ મત્તિ

જાળવીશ મારા જનને, વળી કરીશ જતન અત્તિ ॥૩૯॥

એમ કરતાં જો પંડ પડશે, તો આગળ સુખ છે અત્તિધણું ।

પણ વ્રત ટેક જો ટાળશો તો, ભોગવશો સહુ સહુ તણું ॥૪૦॥

નહંતિ તમે નયંતિ રહેજ્યો, કરવું તમારે કાંઈ નથી ।

જે મળ્યા છે તમને, તે પાર છે અક્ષરથી ॥૪૧॥

એમ વાત કરી હરતિયાર પછી પોતે પોઢયા ।

સુણી વાત સતસંગીએ, અતશિ રાજી થયા ॥૪૨॥

પછી પ્રભાતે ઉઠી પોતે, દયાળે દાતણ કર્યું ।

નાયા પછી નાથજી, જને હાર પહેરાવી છોગું ધર્યું ॥૪૩॥

પછી જને જમાડયા, પ્રભુને પ્રીત્યે કરી ।

જમી પોતે શ્યામળે, પછી સંત જમાડ્યા ભાવે ભરી ॥૪૪॥

એમ દનિ દશ સુધી, લટકાળે લીળા કરી ।

પછી પોતે પધારીયા, પશ્યમિ દેશે શ્રીહરિ ॥૪૫॥

એવી અનુપમ કરી લીળા, જેઠ શુદઞ્ચિકાદશી દને ।

લીળા કરાવી જેતલપુરે, ગંગાદાસ આસજી જને ॥૪૬॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે મહારાજે
પુરુષોત્તમપણું કહ્યું એ નામે છોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૬॥

ચોપાઇ- પછી વીત્યા થોડા ઘણા દન, આવ્યા વરતાલે જગજીવન ।

આસોવદી અમાસને દન, કર્યું દીપ ઉત્સવનું મન ॥૧॥

આવ્યા તેડાવ્યા સર્વે દાસ, જોઇ જીવન મન હુલાસ ।

કરે નતિય નવી લીળા લાલ, જોઇ જન થાય છે નહિલ ॥૨॥

જેમ અન્યલોક થાય ભેળા, એમ સમજશ્યોમાં એહ લીળા ।

જેને કહું છું ફરફિરિઅમે, તેની રીત્ય સાંભળજ્યો તમે ॥૩॥

નર ઇચ્છે છે નરેશ થાવા, રાજા ઇચ્છે અમરલોક જાવા ।

અમર ઇચ્છે ઇંદર પદવી, ઇંદર ઇચ્છે થાવા આદ્ય કવિ ॥૪॥

વધિપિર તે વરિટ કહીએ, તે પર પ્રધાન પુરુષ લહીએ ।

તે પર મૂળપ્રકૃતપિરુષ, તેથી પર અક્ષર સુજશ ॥૫॥

અક્ષર પર પુરુષોત્તમ જેહ, તેણે ધર્યું મનુષ્યનું દેહ ।

તેનું દર્શન ને સ્પર્શ ક્યાંથી, સહુ વચિરોને મનમાંથી ॥૬॥

જે છે મન વાણીને અગમ, તે તો આજ થયા છે સુગમ ।

અતદ્દિરલભ દર્શન જેનાં, કહું છું આ ચરત્તિર હું તેનાં ॥૭॥

જે કોઇ જાણે અજાણ્યે સાંભળશે, તેના જન્મમરણ તાપ ટળશે ।

જે કોઇ સમજે જથારથ જન, તેનું થાશે તેજોમય તન ॥૮॥

માહાત્મ્ય સહતિ સમજશે સ્વરૂપ, તે તન મુક્તાં અક્ષરરૂપ ।

છેતો વાત મોટી એવી ઘણી, નાવે પ્રતીત કહેતાં તે તણી ॥૯॥

પણ જાણ્યે અજાણ્યે જે જન, કરશે મહાપ્રભુનાં દર્શન ।

વળી સુણશે આ લીળા ચરત્તિર, તે નર થાશે નશ્ચિય પવત્તિર ॥૧૦॥

માટે કહું છું ફરી ફરીને, સહુ સાંભળો ચત્તિર ધરીને ।

પછી આવ્યો છે ઉત્સવનો દન, પૂરી દીપમાળા મળી જન ॥૧૧॥

તચિં સુંદર વેદી રૂપાળી, આવી બેઠા તચિં વનમાળી ।

જયજય બોલે જનવૃંદ, જાણ્યું પ્રગટ્યા પૂરણચંદ્ર ॥૧૨॥
 દીપે દીપ જોત્ય ત્યાં અપાર, જાણ્યું બણ્યું તેજનું અગાર ।

પ્રકાશમય મંદરિમાંચે, શોભે મૂરતચિતશિભાચે ॥૧૩॥
 અંબર આભૂષણ અંગે જેહ, સર્વે તેજોમય દીઠાં તેહ ।

એમ લૌકિકિમાંઠ અલૌકિકિજોઈ જન મન રહ્યાં છકી ॥૧૪॥
 દીઠાં દરશન એવાં દયાળે, દયાસંધિ જનપ્રતપિાળે ।

સર્વે જન થયા છે સનાથ, જોઈ નટવર સુંદર નાથ ॥૧૫॥
 ગાય કીર્તન થાય કલિલ, મળ્યા હરજિનના હલિલ ।

નરનારીનો ન આવે પાર, મળ્યા મુનિહિજારો હજાર ॥૧૬॥
 સર્વે જોઈ રહ્યા હરસિમું, પુરી કરી છે હૈયાની હામું ।

એમ વીતગિઈ અર્ધ રાત, વાલમજી કહે સુણો વાત ॥૧૭॥
 અમે જાશું હવે પુરમાંચ, તમે રાત્ય રહેજ્યો સહુ આંચ ।

એમ કહી પ્રભુજી પધાર્યા, જનને મન મોદ વધાર્યા ॥૧૮॥
 આવી નાથજી પોઢ્યા આવાસે, સખા પાંચ સાત હતા પાસે ।

જ્યારે પોઢીને જાગ્યા પ્રભાત, ત્યારે પુછી રસોઈની વાત ॥૧૯॥
 ત્યારે બોલયા નારાયણ ગરિ, થઈ રસોઈ કાળ અચરિ ।

પછી દાતણ કરી દયાળ, નાઈ નાથ જમ્યા પછી થાળ ॥૨૦॥
 જમ્યા જીવન જનહતિ કાજ, પછી તેડાવ્યો સંત સમાજ ।

તેને જમાડ્યા જુગતે કરી, આપ્યાં ભોજન ભાજન ભરી ॥૨૧॥
 બહુ ભાત્યનાં કર્યાંતાં અનૂન, હતો અનૂનકોટનો એ દન ।

ફર્યા પંગત્યમાં પાંચવાર, ઘણીઘણી કરી મનુવાર ॥૨૨॥
 જમો સંતો કંસાર છે કેવા, માલપુડા છે જમવા જેવા ।

એમ નાથ કરે તાણ્ય ઝાઝી, તેમ નારાયણગરિરિજી ॥૨૩॥

જન જમ્યા થયો જેજેકાર, પછી આંબલે આવ્યા આધાર ।

સર્વે દાસને દર્શન દધિાં, અતચિાનંદ મગન કધિાં ॥૨૪॥

એમ લીળા કરી બહુ દન, પછી પધાર્યા પ્રાણજીવન ।

સંત ગયા સહુ આસપાસ, પોતે કર્યો ગઢડે નવિાસ ॥૨૫॥

રહ્યા દવિસ થોડાક ત્યાંઇ, વળી આવચિા વરતાલમાંઇ ।

આવી તેડાવચિા આચારજ, કરવા કાંઇક એનું કારજ ॥૨૬॥

સામા જઇને સનમાન કીધું, રૂડી રીત્યે તેને માન દીધું ।

પાટે બેસારી પૂજા કરાવી, કુલમાળા તો પોતે પહેરાવી ॥૨૭॥

રૂડી રીત્યની રસોઇ દીધી, ચોપે કરીને ચાકરી કીધી ।

પછી બોલ્યા વેદાંતાચારજ, પૂછો તમે પ્રશ્ન મને આજ ॥૨૮॥

પછી પ્રભુ બોલ્યા એમ રહી, અમે ત્યાગી ને તમે છો ગૃહી ।

પૂછતાં વળી પ્રશ્ન તમને, ઘણો વચિાર થાય છે અમને ॥૨૯॥

ત્યારે બોલ્યા આચારજ એમ, એવું મનમાં ધારો છો કેમ ।

બ્રહ્મવદિયા બત્રીશ પ્રકાર, કહો તો કહી દેખાડું આ વાર ॥૩૦॥

પુછો જે કાંઇ પુછવું હોય, નથી ખોટ્ય એ વાતની કોય ।

એવું સુણી બોલ્યા અવનિાશ, લચિા પ્રશ્ન પૂછું તમ પાસ ॥૩૧॥

જ્યારે ગુરુ કરે કોઇ શષિ્ય, આપે મહા વાક્ય ઉપદેશ ।

તેને પુછું હું જુજવા પાડી, દચિા દ્વાદશ રૂપ દેખાડી ॥૩૨॥

એમાં કરીશ આશંકા હું ઘણી, નહી ચાલે ચતુરાઇ તમ તણી ।

પ્રજ્ઞાનમાનંદ બ્રહ્મ જેહ, વળી અયમાત્મા બ્રહ્મ તેહ ॥૩૩॥

અહં બ્રહ્માસ્મજિહ કહીએ, તત્ત્વમસતિ કેમ લહીએ ।

તેયે બોલ્યા આચાર્ય તે વાર, એના પણ છે બે પ્રકાર ॥૩૪॥

એમ કહીને વાળ્યા છે ગોટા, કર્યા ઉત્તર તે થયા ખોટા ।

પછી પ્રભુ પાય લાગી ચાલ્યા, આવ્યા દાંત રહ્યા નહિઆલ્યા ॥૩૫॥
વળી પૂછ્યું પોતે બીજે દનિ, ક્યાંથી થયા વેદ ઉત્તપન ।

કહેશો અનાદિ છે એહ વેદ, તોયે કહ્યો જોશે તેનો ભેદ ॥૩૬॥
કહેશો વેદ નારાયણ થકી, તોય વ્યક્તપિાડજોશે પકી ।

પછી બોલ્યા આચારજ સોય, એના પણ પ્રકાર છે દોય ॥૩૭॥
જ્યારે પ્રલય થાય છે બ્રહ્માંડ, ત્યારે વડ એક રહે છે અખંડ ।

તથિાં રહે છે નારાયણ વેદ, એકતો એમ સમજવો ભેદ ॥૩૮॥
ત્યારે મહારાજને આવી હાંસી, પણ હસ્યા નહિચિવનિાશી ।

કહે નાથ સુણોને આચાર્ય, એનું અમને થાય છે આશ્ચર્ય ॥૩૯॥
જ્યારે પંચભૂત નાશ થાય, ત્યારે વડે તે કેમ રહેવાય ।

એનો ઉત્તર છે કાંઈ એતે, આવડે તો કહો બીજી રીત્યે ॥૪૦॥
વારૂ એતો હવે રહેવા દિયો, બીજું પ્રશ્ન તે સાંભળી લયિો ।

ભગવાને કહ્યું ગીતામાંય, જીવ અંશ તે મારો કહેવાય ॥૪૧॥
તૈયે બોલ્યા આચારજ એમ, પ્રભુનો અંશ કહેવાય કેમ ।

એને અક્ષરનો અંશ કહીએ, પછી નાથજી બોલ્યા છે તૈએ ॥૪૨॥
અક્ષરશબ્દનો અર્થ છે શયિો, પ્રથમ એનો ઉત્તર તો દયિો ।

કહે ન ક્ષરે અક્ષર તેહ, એનો અર્થ તો થાય છે એહ ॥૪૩॥
ત્યારે નાથ કહે જીવ કેમ ખર્યો, જો ખર્યો તો અક્ષર ન ઠર્યો ।

વળી જીવ છે અછેદ્ય અભેદ્ય, ત્યારે અક્ષરમાં કેમ છેદ ॥૪૪॥
એનો એમ ઉત્તર નોય કાંય, નથી સમજાવવા સંપ્રદાય ।

તોય અજાણ્યા થઇને નાથ, લાગ્યા પાય પછી જોડી હાથ ॥૪૫॥
આચારજની મુંઝાંણી મત્ય, થયો ગાભરો ગઇ હમિત્ય ।

હતો અહંકાર જે એને મને, તેતો ગળ્યો જાણ્યું સહુજને ॥૪૬॥

નાથ કહે એને કહેશોમાં કોય, આપો રૂપૈયા શત એને દોય ।

એમ દયા કરી એને માથે, એણે ભૂંડું કર્યું એને હાથે ॥૪૭॥

આગળ જઇને અવદિયા કરી, નાખી રજ સૂર્યસામી ખરી ।

તેતો પડી એના મુખમાંઇ, સૂરજને અડનિહકિંઇ ॥૪૮॥

એવું ચરતિર કરી દયાળ, પછી પધાર્યા દેશ પંચાળ ।

કરી લીળા એ વરતાલે વસી, માગસર શુદ્ધિકાદશી ॥૪૯॥

તેદલિીળા કરી વરતાલ, સહુ જનને કર્યા નચિાલ ।

એમ ચરતિર કરે નતિય નવાં, નજિજનને સુખ આપવા ॥૫૦॥

ઇતિશિરીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે નારાયણચરતિરે

વેદાંતાચાર્યને જીત્યો એ નામે સત્યોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૭॥

સામેરી- પછી પ્રભુજી બોલચિા, અમે કરી લીળા અનેક ।

હવે વર્ષોવર્ષમાં, ઉત્સવ કરશું એક ॥૧॥

હોળી દવિાળી ને અષ્ટમી, રામનવમી ને શવિરાતરી ।

જયા વજિયા અકાદશી, પાપમોચની ને ધાતરી ॥૨॥

એહ દવિસ ઉત્સવ કર્યા, ત્યાં તેડાવચિા હરજિન ।

હવે અણતેડે આવજ્યો, પ્રબોધની એકાદશી દન ॥૩॥

કાર્તકિસુદી એકાદશી, તેહનું પ્રબોધની નામ ।

તેદસિતસંગી સંત સહુ, આવજ્યો વડતાલ ગામ ॥૪॥

એવું સાંભળી શરવણે, ચાલ્યા દેશોદેશથી દાસ ।

ઉત્સવ ઉપર આવચિા, બ્રહ્મચારી સંત સંન્યાસ ॥૫॥

પૂર્વદેશ અયોધ્યા પ્રાંતથી, આવ્યા છે જન અનંત ।

કાશી મથિલિા પ્રાંતથી, આવ્યા ગંગાસાગરના સંત ॥૬॥

શોણભદ્ર પ્રાંતના, પ્રયાગ પ્રાંતના જન ।

ગયા પુરુષોત્તમપુરીથી, આવ્યા કરવા દરશન ॥૭॥

મથુરા વૃંદાવન પ્રાંતમાં, જે હતા મુમુક્ષુ જીવ ।

અવંતનિગરીથી આવ્યા, નયણે નરિખવા પવિ ॥૮॥

ઉત્તરદેશથી આવ્યા, કાશ્મીર ને કુરુક્ષેત્રથી ।

હરદ્વાર પુષ્કર પ્રાંતના, આવ્યા અરબુદાયળ પવત્રિથી ॥૯॥

મારુદેશ સધિધપદ પ્રાંતના, એહ આદિદેશ અપાર ।

દરશન કરવા દયાળનાં, સહુ આવ્યાં નરનાર ॥૧૦॥

પશ્ચમિ દેશથી આવ્યા, સંધિપ્રાંતના સેવનાર ।

કચ્છ વાગડ વાલાક સોરઠ, આવ્યા પાંચાળના રહેનાર ॥૧૧॥

સૌભીર આભીર હાલારના, જીયાં જીયાં હતા જન ।

તેહ સર્વે આવ્યા, કરવા હરદિરશન ॥૧૨॥

દક્ષણિદેશથી દરશને, આવ્યા જન ઉમંગથી ।

સેતુબંધ રામેશ્વરના, આવ્યા વેકટરાદરશિરીરંગથી ॥૧૩॥

પદ્મનાભ પ્રાંતના, આવ્યા મલયાદરપિરાંતમિળી ।

શવિ વષ્ટિણકાંચી પ્રાંતના, દંડકારણ્ય પ્રાંતના વળી ॥૧૪॥

વંધિયાચળ પ્રાંતના, વળી તપતી નર્મદાતટના ।

આવ્યા સહુ સહુ દેશથી, રટતા નારાયણ રટના ॥૧૫॥

કેટલેક જોડ્યાં ગાડલાં, કેટલાકને રથ વેલ્ય વળી ।

કેટલાંક બેઠાં ઘોડલે, બીજાં પગપાળાં આવ્યાં મળી ॥૧૬॥

બાળ જોબન વૃધ્ધ વનતિ, ઘેરે કોઈ ન રહ્યા ખમી ।

નારાયણને દરશને, આવ્યાં ચાર વરણ ચાર આશ્રમી ॥૧૭॥

મહી સાભર વાત્રજ વચ્ચે, રૂડો ચડોતર દેશ ।

વૃક્ષ જીયાં વધિવધિનાં, વળી કુલે ફળે હમેશ ॥૧૮॥
 અંબ કદંબ ઉદંબરા, વળી અવલ આંબલી આંમળી ।
 મઉડાં રૂડાં બકુલ બલિાં, શ્રીફળ શોભે સત્તાફળી ॥૧૯॥
 પંપિર વડ ગળી પપ્પિળા, જાંબુ લાંબુ ને જામફળી ।
 રૂડી રાણ્ય ને રોહડો, કોઠી કોટમિ ને કદળી ॥૨૦॥
 કેશર કણેર કેવડા, અવલ છાંયા આસુતણી ।
 સુંદર વૃક્ષ સોયામણાં, તેની જાતનિવ જાય ગણી ॥૨૧॥
 ફુલ વેલી ફુલી તથિાં, એકએકથી અતઘિણી ।
 ચંપા ચમેલી ગુલાબ ગેરા, શી કહું શોભા તેતણી ॥૨૨॥
 સઘન વન છાયા ઘણી, તેની ઢળી વળી લતા ખરી ।
 જનમન રંજન જાણું, વન ભોવને મેલ્યા કરી ॥૨૩॥
 તથિાં સારસ હંસ શુક મેના, કોકલિા કલિીલ કરે ।
 મોર ચકોર ચાતક ચકવા, મીઠી વાણ્યે ઓચરે ॥૨૪॥
 તથિાં સર સરતિા સોયામણાં, વળી વાવ્ય ને કુવા કઇ ।
 અમળ જળ અખુટ ભર્યાં, જીયાં તોયનો ત્રોટો નહી ॥૨૫॥
 એવા ઉત્તમ દેશમાં, વળી વચ્ચે વરતાલ ગામ ।
 અનેક ઉત્સવ કરી હરકિરીચું નજિધામ ॥૨૬॥
 તથિાં સર્વે સતસંગી વળી, સંઘ લઇને ઉતર્યા ।
 નારાયણને નરિખવા, અતહિયામાં હરષે ભર્યા ॥૨૭॥
 કૈક સર ને કૂપ તીરે, કૈક ઉતર્યાં ગામ ભવનમાં ।
 કૈક ઉતર્યાં વૃક્ષ વાવ્યે, વળી કૈક વાડી વનમાં ॥૨૮॥
 એમ સર્વે સીમમાં, વળી મનુષ્ય માય નહી
 ગાય પદ ગોવંદિનાં, જયજય શબ્દ રહ્યો થઇ ॥૨૯॥

પરસ્પર પૂછે મળી, અલબેલો કૈયે આવશે ।

જ્યારે જોશું જગપતિત્યારે નયણાં સુફળ કાવશે ॥૩૦॥

સુંદર મૂરતશિયામની, નખશખિાસુધી નરિખશું ।

અંગોઅંગ અવલોકતાં, વળી હૈયામાં ઘણું હરખશું ॥૩૧॥

ઉર્ધ્વરેખા અષ્ટકોણ આદિજાંબુ જવ જોશું જૈયે ।

કેતુ કમળ કુલશિ જોતાં, અંતર સુખ થાશે તૈયે ॥૩૨॥

સ્વસ્તઅંકુશ સોયામણાં, વળી દક્ષણિ પગમાં દેખશું ।

નવ ચહિન નરિખશું, ત્યારે જન્મ સુફળ લેખશું ॥૩૩॥

વામ પગમાં વલોકશું, મત્સ્ય ત્રકોણ કળશ વ્યોમને ।

ધનુષ ઘેનુપગ પેખી, સુખ થાશે જોયે સોમને ॥૩૪॥

એડી રૂડી આંગળી, પગ અંગોઠે રેખા નખે ।

ગુલક જંઘા જાનુ જોતાં, ચહિન દોય વળી વામ પખે ॥૩૫॥

કરભસમ સરખા ઉરુ, નાભઉંડી ગંભીર ઘણી ।

ઉર તરુ તમાલ શોભે, ક્યારે જોશું છબી છબીલાતણી ॥૩૬॥

કંઠ કંબુસમાન સુંદર, ભુજ ગજકરસમ વળી ।

હસ્તકમળ અરુણ ઓપે, કલવિલચિેવી આંગળી ॥૩૭॥

અજબ કર આજાન બાહુ, નખ નરિખી જોશું જૈયે ।

કંઠમાં તલિ અવલ જોતાં, સુખ ત્યારે થાશે હૈયે ॥૩૮॥

ચબ્ધિક અધર દશન દેખી, લેખશું લાવો લોચને ।

નાસકિપાસે તલિ નરિખી, પુરશું મનોરથ મને ॥૩૯॥

કમળ નયણ સુભગ, વામ કાને એક તલિ વળી ।

ભ્રકુટભિાલનું ચહિન ચંતિવતાં, દુઃખ સર્વે જાશે ટળી ॥૪૦॥

શરિ સુંદર શખિા સારી, જોશું નહિળી નયણે ।

એવી મૂર્તિ અવલોકશું, વાલો બોલાવશે મીઠે વચણે ॥૪૧॥
એમ પરસ્પર કરે વાતો, અલબેલો જૈયે આવશે ।

દઇ દરશન દાસને, હરહિતે સહુને બોલાવશે ॥૪૨॥
વાટ જુવે વાલ્યમતણી, વળી જુવે વારુણી દશિ ।

મોહનજીને મળવા, સહુ હરજિન મનમાં હસિ ॥૪૩॥
ઉચ્ચો શબ્દ સાંભળે જૈયે, તૈયે જાણે આવ્યા જગપતિ ।

નાથજીને નરિખવા, અંતરમાં આતુર અતિ ॥૪૪॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે સર્વે હરજિન મહારાજને
દરશને આવ્યા એ નામે અઠ્ઠોતેરમું પ્રકરણમ્ ॥૭૮॥

ચોપાઇ- અલબેલોજી અંતરજામી, જે કોઇ સર્વે તણા કાવે સ્વામી ।

તેણે જાણી છે જનની તાણ, ચાલ્યા ગઢડેથી શ્યામ સુજાણ ॥૧॥
આપે અશ્વે થયા અસવાર, સંગે સખા હજારો હજાર ।

તેપણ તોરંગે થયા તૈયાર, શોભે અશ્વ અતશિ અપાર ॥૨॥
મેલા મજીઠા નીલા નવરંગ, રાતા માતા ને તાતા તોરંગ ।

હરડા હાંસલા રોઝા રૂપાળા, આકળા ઉતાવળા બાવળા ॥૩॥
વળી ઘોડી ઘણી જાતવંતિ, એકએકથી ઓપે છે અતિ ।

હરણી માણકવરણી વજિળી, કપક્રિયાડકિશર વાંગળી ॥૪॥
લખી લક્ષ્મી લાડકી લાલ, બેરી બોદલી ચાંદરી ઉતાલ ।

મલી માછલી રેડી રૂપાળી, પાંખાળી સોઝવાળી શંગિાળી ॥૫॥
તખિતિજણ્યું જવાદ્યું જાણો, કુલમાળ પદુઇ પ્રમાણો ।

છબલિી ને છોગાળી એ આદિ, ઘણી ઘોડી રૂડી રાયજાદિ ॥૬॥
કર્યાં કાઠીએ સજ્જ કેકાણ, માંડચિાં શંખલાદપિલાણ ।

ચડ્યા માણકીએ મહારાજ, તેણે માંડ્યા છે સોનેરી સાજ ॥૭॥
ચાલી ઘોડાતણી ઘણી ઘટ, શ્યામ સંગે છે સખા સુભટ ।

આવે વાટમાંહગિામ ઘણાં, કરે દરશન જન હરતિણાં ॥૮॥
કોઇ કહે રહો ઇયાં રાજ, કોઇ કહે જમી ચાલો મહારાજ ।

કોઇ કહે રહો ઘડીવાર, અમે ચાલવા છીએ તૈયાર ॥૯॥
એમ આવી આડાં જન ફરે, તેને અલબેલો ઉત્તર કરે ।

કહે કેડ્યેથી આવજો તમે, છીએ આજ ઉતાવળા અમે ॥૧૦॥
એમ કહી ધુરોડવી ઘોડી, માણ્યકવરણી જે માણકી રૂડી ।

જાણ્યું છુટ્યો કમાનથી તરિ, ખર્યો તારો અંબરે અચરિ ॥૧૧॥
જાણ્યું પાંખે ઉડ્યો પન્નગારવિેગ તોપ ગોળા થકી ભારી ।

સખા સહુ રહ્યા સામું જોઇ, સંગે પહોચી શક્યા નહકોઇ ॥૧૨॥
પછી કેડ્યેથી કીધો છે ધુરોડ, જોરે હાંકે ઘોડાં જોડાજોડ ।

ફરકે છોગાં માથે મોટી પાગે, કરે અમર પંખા એવું લાગે ॥૧૩॥
અતપિરસેવે પલળ્યાં અંગ, ઘણે શ્વાસે ભરાણા તોરંગ ।

ત્યારે પોત્યા છે પ્રભુજી પાસ, આંબાતળે દહિ અવનિાશ ॥૧૪॥
એક કરે ગુરહકિશવાળી, બીજે કરે ગુરહઆંબા ડાળી ।

સામું જોઇને હરહિસચિા, કહે કેડ્યે કેમ રહી ગીચા ॥૧૫॥
ત્યારે બોલ્યા સખા કરજોડી, નાથ અમે થાક્યા ધુરોડીધુરોડી ।

પણ કોઇથી પહોચાણું નહિતેહ સારુ કેડ્યે ગયા રહી ॥૧૬॥
આવું ઘોડશો જો તમે નાથ, તો અમે પહોચી શકીએ ન સાથ ।

એમ કહીને જોડીયા પાણ, પછી સંગે ચાલચિા સુજાણ ॥૧૭॥
મેલી ભદ્રા આવી ભોગવતી, ત્યાંથી ઉતર્યા સાબરમતી ।

સંગે હતા સંન્યાસી ને સંત, બ્રહ્મચારી ને ભક્ત અનંત ॥૧૮॥

ત્યાંથી ચાલ્યા છે લાડીલો લાલ, આવ્યા વાલ્યમજી વરતાલ ।

તેનું સતસંગીને થયું જાણ, આવ્યા સામૈયે સર્વે સુજાણ ॥૧૯॥

તાલ મૃદંગ ત્રાંસા ને ભેરી, સુંદર સ્વરે શરણાઇ ઘેરી ।

રણશાંગી ને ઢોલ દદામાં, ગાતાં વાતાં આવ્યાં સહુ સામાં ॥૨૦॥

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ વળી, આવી લાગ્યાં પાય સહુ લળી ।

પછી મુનિ પડીયા પાય, વળતાં મળ્યા પરસ્પર માંય ॥૨૧॥

ભાઇ મળ્યા સરવે ભાઇયોને, બાઇયો મળી સર્વે બાઇયોને ।

પછી ગાતા વાતા આવ્યા ગામ, તૈયે બોલયા સુંદર શ્યામ ॥૨૨॥

ગામમાંતો છે ભડિય ઘણેરી, સંઘ મનુષ્યે સઘન થઇ શેરી ।

ચાલો પુરથી પૂરવ દશિ, એમ જનને કહ્યું જગદીશે ॥૨૩॥

તરુ તળાવ તટે સઘન, શોભે વવિધિ ભાત્યનાં વન ।

અતમિટાં ને ઘાટી છે છાંય, મુનિઉતરીયા સર્વે ત્યાંય ॥૨૪॥

એક અતમિટો ત્યાં આંબલો, ઘણો ઘાટો છાંયો જેનો ભલો ।

તથિાં ઉતરીયા અવનિશ, સર્વે બેઠા આવી દાસ પાસ ॥૨૫॥

પછી બોલયા પ્રાણઆધાર, તમે સાંભળો સહુ નરનાર ।

આજ તો છે દશમીનો દન, તમે કરો ભોજન સહુ જન ॥૨૬॥

એમ અલબેલે આગન્યા દધી, સર્વે દાસે તે સાંભળી લધી ।

એક ભક્ત બ્રાહ્મણ ગંગાબાઇ, જેને ભાવ ઘણો પ્રભુમાંઇ ॥૨૭॥

રૂડી કરતાં આવડે રસોઇ, કીધાં જમણ મરજી જોઇ ।

પૂર્યો ભોજન વ્યંજને થાળ, લાવ્યા બેઠા હતા જ્યાં દયાળ ॥૨૮॥

પછી જીવન જમવા કાજ, ઉઠ્યા મુખે હસનિ મહારાજ ।

કર્યાં ભાવ કરીને ભોજન, પછી દીધું જને આયમન ॥૨૯॥

દધી પ્રસાદી નજિ દાસને, પછી અલબેલો આવ્યા આસને ।

બળે બહોળી મેતાબું મશાલ, બેઠા મુનિા મધ્યમાં લાલ ॥૩૦॥
કરતા પ્રશ્ન ઉત્તરની વાત, એમ વહગિઇ અર્ધ રાત ।

પછી પુરમાં પધાર્યા નાથ, સખા પોતાના લઇને સાથ ॥૩૧॥
તયિાં જઇ પોદ્યા પ્રાણપત્રિથોડું સોઇ જાગ્યા જનવત્તિ

તરત ઘોડે થયા અસવાર, સર્વે સંઘની લીધી છે સાર ॥૩૨॥
પછી આવ્યા આંબલે મહારાજ, દાસને દેવા દરશન કાજ ।

બાલ જોબન વૃધ્ધ વનતિ, આવ્યાં હરપિાસે હરખતાં ॥૩૩॥
લાવ્યાં વસ્ત્ર વવિધિ ભાત્યનાં, આભૂષણ જુજવી જાત્યનાં ।

ચંદન પુષ્પ તુલસી ને ધૂપ, દીપ સમીપ નૈવેદ્ય અનુપ ॥૩૪॥
એહ આદ્યિનેક સામગરી, લાવ્યાં સહુ સહુના થાળ ભરી ।

જીયાં બેઠાતા જગજીવન, તયિાં આવ્યા સહુ હરજિન ॥૩૫॥
મુનસિહતિ મહારાજને નરિખ્યા, નરિખજિન મનમાંહિરખ્યા ।

પછી પૂજા કરી નરનારે, પૂજ્યા પ્રભુ ષોડશ ઉપચારે ॥૩૬॥
પુરુષે પૂજા તે મુનિા કધી, દંડવત પ્રદક્ષણિા દધી ।

પછી બેઠા સામા જોડી હાથ, નચણે નરિખે છે નટવર નાથ ॥૩૭॥
પછી બોલયિા પ્રાણજીવન, તમે સાંભળજ્યો સહુજન ।

તમને જે મળી છે મૂરત્રિતેને નગિમ કહે નેતનૈત્તિ ॥૩૮॥
અતથિપાર અક્ષરાતીત, થઇ તમારે તેસાથે પ્રીત ।

ભક્ત જક્તમાંહિછે જો ઘણા, ઉપાસક અવતાર તણા ॥૩૯॥
જેજે મૂરત્રિજનને ભાવે, તે મૂરત્રિજિધામ પહોચાવે ।

પણ સર્વે પાર જે પ્રાપત્રિતે છે તમારે કહે પ્રાણપત્તિ ॥૪૦॥
એવાં સુણી વાલાનાં વચન, જન કહે પ્રભુ ધન્ય ધન્ય ।

સહુ અંતરે આનંદ પામ્યા, ગયો શોક સંશય સહુ વામ્યા ॥૪૧॥

એમ બહુ દનિ સુખ દીધાં, ઘણું જનને મગન કીધાં ।

પછી બોલવિા પ્રાણજીવન, જાઓ સહુ સહુને ભવન ॥૪૨॥

રહેજ્યો નરિભય સહુ નરનારી, રાખજ્યો વૃતમાન વચિારી ।

કાર્તકિ શુદી એકાદશી દને, કર્યો ઉત્સવ જગજીવને ॥૪૩॥

એવી લીળા કરી વરતાલે, વાલો પધાર્યા દેશ પંચાલે ।

સહુજનને થાવા આનંદ, ગાય પ્રેમેશું નષિકુળાનંદ ॥૪૪॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે

પ્રબોધનીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે ઓગણાએશીમું પ્રકરણમ્ ॥૭૯॥

સામેરી-પછી સતસંગમાં શરિમણી, વાસી ગઢડા ગામના ।

અતતિયાગી તપસી તને, વાલા સુંદર શ્યામના ॥૧॥

તે પ્રીત્યેશું લાગ્યા પૂછવા, નાથજી તમે સાંભળો ।

લીળા કરી વળી ગુજરદેશે, પવતિર કર્યો સઘળો ॥૨॥

હવે હરદિયા કરી, કરો ઉત્સવ આંહતિમે ।

સતસંગી ને સંતનાં તો, દરશન કરીએ અમે ॥૩॥

આપો અમને આગન્યા, કરીએ સામાન રસોઇનો ।

નોતરું દવિસ વશિનું, તેમાં ભાગ ન કરવો કોઇનો ॥૪॥

વળતાં વાલમ બોલવિા, ઘણો દાખડો પડશે વળી ।

માનો અમારી આગન્યા, કરો સામાન બેન બેઉ મળી ॥૫॥

પછી માની મહારાજની આગન્યા, ઘણા મસિરી ઘૂત મંગાવયિાં ।

પડસુદનિ પાક કરાવ્યા, ભોજન મન ભાવયિાં ॥૬॥

પછી મેલી મુનનિ કંકોતરી, સતસંગીને તેડાવવિા ।

સંત શ્રવણે સાંભળી, વળી તરત તયિાં આવવિા ॥૭॥

આવી પાય લાગ્યા પ્રભુને, નરિખયા નયણાં ભરી ।

પછી સર્વે સંતને વળી, હેતેશું મળ્યા હરિ।૮।।

અતઠિત સમેતશું, પછી સંતને બોલાવયા ।

હસહિસનિ બોલે હરિકહે નાથ ભલે આવયા ।।૯।।

પછી કરી રસોઇ ચાલતી, મનમાન્યા મોદક મોતીયા ।

જલેદાર જલેબીયો, બીજા પાક નવ જાય કહ્યા ।।૧૦।।

બેસે પરમહંસ પંગતવિળી પીરસે પોતે હરિ

જમે જન જીવન પોત્યે, જમાડે જોરે કરી ।।૧૧।।

માથે હાથ મુકી આપે, મોદક મનગમતા ।

દવિ જલેબી જનને, વળી સુખમાંહજિમતા ।।૧૨।।

સુંદર શાક સોયામણાં, વૃંતાક ને વડીતણાં ।

રૂડી કડી વળી રાયતાં, પંગત્યમાં પીરસે ઘણાં ।।૧૩।।

કળી કાજુ ગાંઠયા, ફરસાણ્ય ફેરે ફુલવડી ।

ભર્યાં હવેજે ભજીયાં, વળી ફેરવે વડાંવડી ।।૧૪।।

ઉજ્જવળ પાપડ અળદના, વળી આદાં કેરીનાં અથાણાં ।

ભોજન વ્યંજન ભાવે ભરી, આપે અલબેલો ઘણાં ।।૧૫।।

દુધ દહી દોવટે, વળી પીરસે પંગત્યમાં ।

વારમવાર મનુવાર કરે, આવી હરચિારત્યમાં ।।૧૬।।

એક એકથી અઘકિ અઘકિ, થાય રસોયું નવી નતિયે ।

તેમતેમ જન જમાડનાર, રાજી થાય રૂડી રીત્યે ।।૧૭।।

એમ દવિસ વશિ સુધી, જમાડયા નજિજનને ।

સંતને અતસિુખ આપ્યું, દઇ હરદિરશનને ।।૧૮।।

નતિયે નતિયે નવી વારતા, વળી કરે હરકૃપા કરી ।

જન સહુ મગન થાય, સુંદર વાણ્યે બોલે હરિ||૧૯||
 મેડે રૂડે રસથિ વળી, બેસે નતિયે પોતે જઇ ।
 નરનારી હરજિનને, મગન કરે દર્શન દઇ ||૨૦||
 સુંદર વસ્ત્ર પહેરી સારાં, સોનેરી શોભે ઘણાં ।
 શાલ દુશાલ પાઘ જામા, રૂડા કસુંબી રંગતણા ||૨૧||
 હાર અપાર કુલના, વળી લાવે હરજિન હેતશું ।
 અલબેલાની કોટમાં, પહેરાવે બહુ પ્રીત્યશું ||૨૨||
 વળી ઉભા થઇ હરચિારતી, કરે કરતાળી દઇ ।
 લટકાં જોઇ લાલનાં, લખી જન રાખે લઇ ||૨૩||
 એમ સુખ આપતાં, વળી દવિસ વીસ વહગિયા ।
 દર્શન કરી દયાળનાં, સંત સહુ સુખથિા થયા ||૨૪||
 એમ કરતાં આવથિ, વળી ઉત્સવ કુલદોલનો ।
 રસથિને રમવા વળી, આણ્યો રંગ અતોલનો ||૨૫||
 સખાસંગે શ્યામળો, રમવા રૂડી રીત્યશું ।
 જણજણ પ્રત્યે જુજવી, પચિકારી કરાવી પ્રીત્યશું ||૨૬||
 પછી સુંદર રંગ મંગાવથિ, અલબેલો ઉભા ઓરડે ।
 સખા ઉપર શ્યામળો, રેડે રંગ રૂડે ઘડે ||૨૭||
 પડે બહુ પચિકારીયો વળી, ઉડે ગુલાલ અતધિણો ।
 ચડી ગરદી ગગનમાં, ખેલ મચ્યો મુનમિહારાજતણો ||૨૮||
 રંગે રંગાણા રસથિ, તેણે ઓપે છે અતચિંગે ।
 સખા શુદ્ધ ભૂલી ગયા, રમતાં વળી રસથિ સંગે ||૨૯||
 વાજાં વાજે અતધિણાં, આવ્યા અમર જોવા આનંદશું ।
 જયજય શબ્દે જન બોલે, શ્યામ ખેલે સખા વૃંદશું ||૩૦||

સુંદર રંગે અરુણ ઓપે, વદન વાલ્યમતણું ।

જાણું કમળ ઉપર્યે, ભરકુટભ્રિંગ શોભ્યા ઘણું ॥૩૧॥

એમ ઓપે અલબેલડો, રસબસમાં રસચિો ।

છેલછબલિો રંગનો રેલો, જનતણે મન વસચિો ॥૩૨॥

રમે રંગે સખા સંગે, અંગે આનંદ અતઘિણો ।

તે સમાની શોભા મુખથી, કેટલકિ કવભિણે ॥૩૩॥

પછી રખાવી રમત્યને, વાલો નાવા ચાલ્યા નદીયે ।

એવી લીળા જોઇને, કંગાલ ન મનાય કેદચિ ॥૩૪॥

જેનું નામ લેતાં નરિદોષ થાય, અને દર્શને દુષ્કૃત્ય ટળે ।

પાપ પૂરવનાં થાય પ્રલય, જેની કીરતસિંભળે ॥૩૫॥

તેની લીળા જોઇ જેણે, ભાગ્ય તેનાં હું શું ભણું ।

ત્રલિકમાં નહતિલ્ય તેને, વળી કહીએ શું શું ઘણું ॥૩૬॥

એવા જન જીવન વળી, નાહ્યા વળી નીરમાં ।

સખા સંગે શ્યામળો, શોભે ઘણું શરીરમાં ॥૩૭॥

પછી નાહપિધારીયા, અલબેલો આવ્યા આસને ।

સુંદર રસોઇ કરી સારી, ભરી રાખીતવિાસણે ॥૩૮॥

જીવન જન જુગત્યે જમ્યા, અને રમ્યા રંગે હોળી હરતિ

ધન્ય ધન્ય ગામ ગઢડું, જ્યાં લાડીલે લીળા કરી ॥૩૯॥

એમ લીળા લાલે કરી, ફાગણશુદી પુન્યમ દને ।

તેદઉત્સવ કરાવચિો, જયા લલતિા ઉત્તમ જને ॥૪૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધરમ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસવામશિષિય
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભકતયંતિમણમિધ્યે શરીહરચિરતિરે રંગે રમ્યા

એ નામે એસમિ પ્રકરણમ ॥૮૦॥

ચોપાઇ- એવી લીળા અલબેલે કીધી, પછી સંતને શખિજ દીધી ।

કહે નાથ સુણો સહુ જન, તમે રહેજ્યો મનમાં મગન ॥૧॥

વળી કરશું ઉત્સવ અમે, મળી આવજો મુનશિો તમે ।

જાઓ ફરો કરો હરવિાત, રહેજ્યો રાજી તમે રળવિાત ॥૨॥

ઘણા ઘણા ઉત્સવ કરીને, દઇશ સુખ હું ફરફિરનિ ।

અતતિમને લડાવવા લાડ, મારા મનમાં છે ઘણી યાડ ॥૩॥

કરૂં તમને પૂરણકામ, એમ બોલવિા સુંદરશ્યામ ।

સંત સાંભળી વાલાની વાણી, ચાલ્યા આનંદ ઉરમાં આણી ॥૪॥

કૈક ગયા છે ગુરજરદેશ, કૈકે કર્યો કચ્છે પ્રવેશ ।

વાગડ સોરઠ વાલાકે વળી, ગઇ મારૂ દેશમાં મંડળી ॥૫॥

કૈક પોત્યા છે પૂરવ માંચ, કરવા વાત પ્રભુજીની ત્યાંચ ।

એમ સર્વે દેશે સંત ગયા, જેને રાખ્યા તે પાસળે રહ્યા ॥૬॥

એમ આનંદમાં સહુ સંત, કરે લીળાની વાતો અત્યંત ।

ચંતિવે નતિય ચરતિર ચતિતે, કરે પરસ્પર વાતો પ્રીતે ॥૭॥

તેણે આનંદ અંગે ન માય, રાત્ય દવિસ રાજીપે જાય ।

કરે વાત પ્રભુની વસિતારી, સુણે પરસ્પર નરનારી ॥૮॥

સાચી વાત શરવણે સાંભળી, થાય સત્સંગી કુસંગી ટળી ।

આપે જ્ઞાન દાન એમ સંત, ફરે જગતમાં તારવા જંત ॥૯॥

જીયાં જીયાં મુનજિન ફરે, તથિાં પૃથવિી પાવન કરે ।

એવા સંત જન સુખકારી, અતપિવતિર પરઉપકારી ॥૧૦॥

જેને એક હરની છે આશ, સર્વે જફતથી રહે છે ઉદાસ ।

જેને પૂરણબ્રહમશું પ્રીત, અન્ય વસ્તુ ન ચંતિવે ચતિત ॥૧૧॥

એવા સંત સહુ શરિમણી, કહીયે મોટપ્ય શું એની ઘણી ।

પરમારથ અરથે છે ફરવું, વચ્ચે જીવનું કલ્યાણ કરવું ॥૧૨॥
સુખદાયક સહુ જનના, અતઉદાર મોટા મનના ।

એવા સંત અત્યંત ઉદાર, તેણે કર્યો છે એમ વચિાર ॥૧૩॥
વરતવિસંતઋતુ રૂપાળી, આવ્યાં વન નાવ્યા વનમાળી ।

આવ્યા અંબ કદંબ અપાર, કેશુ કેશરનો નહિપાર ॥૧૪॥
આવ્યાં ચંપા ચમેલીએ કુલ, કુલ્યાં ગુલાબ ગેહેરા અમુલ ।

કુલી સુંદર કુલે સેવતી, બીજાં વનવેલી કુલી અતિ ॥૧૫॥
આવ્યા તરુ તે ભાર અઢાર, કેમ નાવયો ધર્મકુમાર ।

એમ કહનિ થયા ઉદાસ, અતદિલે દલગીર દાસ ॥૧૬॥
કોઇ ગદ્ગદ્ વાણીએ બોલે, કોઇ આતુર અંતરે ડોલે ।

કોઇને આવ્યાં નયણે નીર, સહુ અંતરે પામ્યા અધીર ॥૧૭॥
જળ વનિ જેમ અકળાય મીન, સ્વાંત વનિ જેમ યાતક દીન ।

મેઘ વનિ જેમ અકળાય મોર, ચંદ્ર વનિ અકળાય ચકોર ॥૧૮॥
એમ અતચિકળાણા જન, પછી કરવા બેઠા ભજન ।

ધારી મૂરતચિંતરમાંચ, જપે નારાયણને જીભાય ॥૧૯॥
એમ બેઠા છે ઘડી બે ચાર, થયાં શુકન શુભ તે વાર ।

કેની ભુજા ફરકી જમણી, કેની ફરકી આંખ્ય નમણી ॥૨૦॥
કેની ફરકી છે પગની પેની, કહે પરસ્પર વાત તેની ।

કરતા વાત તે શુકનતણી, આવી ત્યાં વાલાની વધામણી ॥૨૧॥
કહે અમે ગઢડેથી આવ્યા, સર્વે મુનનિ તયિાં તેડાવ્યા ।

એવું સંત શરવણે સાંભળી, ચાલી ગામોગામથી મંડળી ॥૨૨॥
આવ્યા સંત પ્રભુજીને પાસ, આપે ઉઠી મળ્યા અવનિશ ।

અતહિતે હસીને બોલાવ્યા, કહે નાથ સંત ભલે આવ્યા ॥૨૩॥

આજ ક્યાં થકી આવયા ચાલી, કરો ભક્ષિષા કહે કર આલી ।

સુંદર રસોઇ કરી છે સારી, શાક પાક તાજાં છે તયારી ॥૨૪॥

પછી બેઠી સંતની પંગત, આપે પીરસે આનંદે અતિ

નતિય નવી રસોયું કરાવે, જોરેજોરે જમાડી હરાવે ॥૨૫॥

અતિઆનંદમાં અલબેલો, દયિ છાકમછોળ છબલિો ।

ના ના કરતાં ભરી દયિ ભાણું, એ સમાની શોભા શું વખાણું ॥૨૬॥

શશિ શોભે છે સોનેરી રેટો, કેડ્યે કશ્યો છે કસુંબી ફેટો ।

પહેરી સુથણી સુંદર શોભે, જોઇ નાડી રૂડી મન લોભે ॥૨૭॥

ગળે પહેર્યા ગુલાબના હાર, તોરા લેકે ને બેકે અપાર ।

કોટે શોભે કનકની માળા, કરમાં કનક કડાં રૂપાળાં ॥૨૮॥

હાથે મુદ્રકિમાંય છે મણિતેની ઝગમગે જોત્ય ઘણી ।

કરે લટકાં ને લાડવા હાથ, જમે જન જમાડે છે નાથ ॥૨૯॥

વળી કરે અલૌકકિ વાત, સુણી સંત થાય રળયાત ।

એમ વીતગિયા દશ દનિ, આવ્યા બોટાદના હરજિન ॥૩૦॥

આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, અતિહિરષે ભર્યા મનમાંય ।

કહે આવયિ અમારે ગામ, હરપિુરીએ સહુની હામ ॥૩૧॥

સર્વે જોઇ રહ્યા જન વાટ, વાલા તમારાં દર્શન માટ ।

સર્વે સંત સહતિ પધારો, હરજિનને હર્ષ વધારો ॥૩૨॥

સર્વે કરી મુક્યો છે સમાજ, તમારે પ્રતાપે મહારાજ ।

એવું સુણી રાજી હરથિયા, સારું આવશું અમે સહુ તથિાં ॥૩૩॥

પછી શ્યામળયિો સજ્જ થઇ, ચાલ્યા સંગે સખા સંત લઇ ।

શોભે શ્રીહરધોડાની ઘટે, આવી ઉતર્યા તળાવ તટે ॥૩૪॥

દેશદેશના આવ્યાતા દાસ, તે પણ ઉતરયા આસપાસ ।

પછી ઉઠયા દીનદયાળ, સર્વે સંઘની લેવા સંભાળ ॥૩૫॥
ફર્યા ઉતારે ઉતારે નાથ, કહે સુખીયા છો સહુ સાથ ।

કાંઈ જોઈએ તે મંગાવી લેજો, ખરચી નોય તો અમને કહેજ્યો ॥૩૬॥
એમ પુછ્યું સહુ દાસને, પછી અલબેલો આવ્યા આસને ।

ગાડા ઉપર ઢોલચિંટો ઢાળી, તચિંટો પોઢ્યા પોતે વનમાળી ॥૩૭॥
સતસંગી ને સર્વે સંત, રહ્યા રાત્ર્ય ભેળા ભગવંત ।

અતચિંટાનંદમાં ગઈ રેણ, પછી જાગ્યા કમળનેણ ॥૩૮॥
તરત મગાવ્યો વાજી તે વાર, તે પર નાથ થયા અસવાર ।

જોઈ સીમ ને વાડી સઘળી, પછી નાહનિ આવ્યા વળી ॥૩૯॥
આવી ગામમાં દરશન દીધાં, સર્વે જન કૃતારથ કધિં ।

પછી સુંદર કરી રસોઈ, જમ્યા નાથ જનભાવ જોઈ ॥૪૦॥
પછી જમાડ્યા સર્વે સંત, કરી મનવાર આપે અત્યંત ।

પછી પધારીયા પુરબાર, આવ્યાં દરશને સહુ નરનાર ॥૪૧॥
અતચિંટાનંદમાં વત્તિયો દન, કરી આરતી જમ્યા જીવન ।

પછી ગવૈયે ગાવણું લીધું, ગાઈ જીવત સુફળ કીધું ॥૪૨॥
બહુવાર દીધાં દરશન, પછી ગામમાં આવ્યા જીવન ।

તચિંટો પોઢ્યા પ્રાણઆધાર, સુખ આનંદે થયું સવાર ॥૪૩॥
પછી ઘોડે ચડ્યા ગરિધારી, આવ્યા સંઘમાંહસિખકારી ।

પછી સર્વે જન લઈ સાથ, આવ્યા ગામમાંહપિંતે નાથ ॥૪૪॥
શહેર બજારે સંત ન માય, ઉડે ગુલાલ હોળી રમાય ।

વાજે ઢોલ દદામાં શરણાઈ, જય શબ્દે રહ્યો નભ છાઈ ॥૪૫॥
એમ રંગે રમ્યા હરહોળી, સંગે લઈ મુનજિન ટોળી ।

પછી નાહનિ આવ્યા નાથ, આવ્યા સર્વે સંતજન સાથ ॥૪૬॥

આવી કર્યાં પ્રભુએ ભોજન, પછી જમાડયા સરવે જન ।

ત્યાંથી આવયા દરબારમાં, હતો મંડપ ચોતરો ત્યાંય ॥૪૭॥

ત્યાં બેઠા રાજા અધરિજ, આવ્યા મલ્લ ત્યાં રમવા કાજ ।

રમી મલ્લ ને મજરો કીધો, આપી રૂપૈયા શરિપાવ દીધો ॥૪૮॥

પછી સંતને તેડાવ્યા નાથે, આપ્યા પ્રસાદી મોદક હાથે ।

પછી સંતને શખિજ દધી, એવી લીળા બોટાદમાં કીધી ॥૪૯॥

લીધો લાવો અલૌકિકિ જને, ફાગણશુદી પુન્યમને દને ।

તેદઉત્સવ કર્યો મહારાજે, સંતને સુખ આપવા કાજે ॥૫૦॥

સોમલો ભક્ત વળી હમીર, ભગા હીરા ભગત સુધીર ।

એહ આદહિરજિન જેહ, તેણે કરાવ્યો ઉત્સવ તેહ ॥૫૧॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ

શષ્ટિયનષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે

મહારાજે બોટાદમાં કુલદોલનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે એકાશીમું પ્રકરણમ્

॥૮૧॥

સામેરી- પછી પધાર્યા ગઢડે, હરજિનને હેતે કરી ।

રહી દનિ થોડાઘણા, અમદાવાદ જાવા ઇચ્છા કરી ॥૧॥

પછી પ્રભુજી પધારીયા, શ્રીનગર સુંદર શ્યામ ।

દેવા દરશન દાસને, પુરવા હૈયાની હામ ॥૨॥

દાસ સહુ દવિસના, દરશન વનિ દુઃખી હતા ।

તેને તે સુખ આપવા, આવ્યા સખા સમીપે શોભતા ॥૩॥

પુરપતરિશી અત્નિરપતઆવી નમયિો ।

દાઝ્યા કુમતકિમોદની, જાણી હરચિર્ક ઉદય થયો ॥૪॥

હરજિન મન હુલસ્યાં, જેમ કુલ્યાં કમળનાં વન ।

નાથ નયણે નરિખી, અતમિન થયાં છે મગન ॥૫॥
 પછી ગાતે વાતે ગામમાં, પ્રભુને પધરાવયિા ।
 અવદિયા જનને ઉપરે, જીત્યના ડંકા વજાવયિા ॥૬॥
 પાંચ દવિસ પુરમાં, આપે રહ્યા અલબેલ ।
 પછી પોત્યે પધારીયા, સંગે સખા લઇ રંગરેલ ॥૭॥
 કૈક ચડ્યાં ચોતરે, કૈક ચડ્યાં અગાશી અટારીયે ।
 જુવે ઝરૂખા ગોખમાં, કઇક બેઠાં બારીયે ॥૮॥
 પડે ધ્રોશ પડધમતણી, ઘણી ભડિય ચૌટા ચોકમાં ।
 બાલ જોબન વૃધ્ધ વનતિા, બોલે જયજય લોકમાં ॥૯॥
 નરનારીયે નાથ નરિખી, લાવો લીધો લોચનનો ।
 મીટે મનોહર મૂરત, જોઇ પુર્યો મનોરથ મનનો ॥૧૦॥
 દાસને દરશન દેતા, ધીરેધીરે હાલે હરિ
 સમૂહ જન સનેહશું, નાથ નરિખે નયણાં ભરી ॥૧૧॥
 પછી પોત્યે પધારીયા, પ્રભુજી પુરબારણે ।
 અનેક જન જીવન જોઇ, વળી જાય વાલાને વારણે ॥૧૨॥
 એમ દઇ દરશન દાસને, ચાલ્યા દીનદયાળ ।
 જનમન રંજન કરવા, હરઆવયિા વેલાલ્ય ॥૧૩॥
 અતઉત્સવ કરી જને, પ્રભુ ઘેરે પધરાવયિા ।
 ધૂપ દીપ કરી આરતી, ભાવે ભોજન થાળ ધરાવયિા ॥૧૪॥
 રસેભરી રસોઇ કરી, પછી પરમહંસ જમાડયિા ।
 આમ્રફળ હરહિથે આપી, મુનમોદ પમાડયિા ॥૧૫॥
 પછી ત્યાંથી પધારીયા, આવી કણભે રજની રહ્યા ।
 હરપુર પ્રસાદ લઇ, મેમદાવાદે આવયિા ॥૧૬॥

દધિં દરશન દાસને, દયાળે દનિ દોય તથિં ।

સંતને સુખ આપતા, પછી વાલ્યમ વડથલ ગયા ॥૧૭॥

જનમન મગન થયાં, નાથ નયણે નરિખી ।

ગાતાં વાતાં ગામમાં, પધરાવથિ હૈયે હરખી ॥૧૮॥

તેને ભુવન ભાવ કરી, હરહિતે પધારીયા ।

દાસને દરશન દઇ, નવલા તે નેહ વધારીયા ॥૧૯॥

જને સુંદર ભોજન કરાવી, જમાડ્યા જીવનને ।

પછી સર્વે સંતને, કરાવ્યાં ભોજનને ॥૨૦॥

શાક પાક સોયામણાં, આમ્રફળ ઉપર ફરે ।

હરમોદક લઇ હાથે, પીરસતાં મનુવાર કરે ॥૨૧॥

એમ સુખ અતધિણું, આપી સુંદરશ્યામ ।

પછી પ્રભુજી પધારીયા, આવથિ ડડુસર ગામ ॥૨૨॥

દીધાં દરશન દાસને, જીવન ભવન તેને જઇ ।

નરનારી નાથ નરિખી, કૃતારથ થયાં કઇ ॥૨૩॥

એમ આનંદ આપતા, ઉમરેઠમાં હરઆવથિ ।

બાળ જોબન વૃધ્ધના, મનમાં તે ઘણું ભાવથિ ॥૨૪॥

સમૈયે વળી સહુ મળી, આવથિં નર ને નાર ।

ભાવ જોઇ ભવન તેને, પધારીયા મોરાર ॥૨૫॥

શહેરમાં સંઘ સામ્યો નહિ, પછી ઉતર્યા પુરબારણે ।

ઉયે આસને બેઠા વાલો, દેવા દરશન કારણે ॥૨૬॥

પછી હરજિને હાથ જોડી, વાલાને વનિતકિરી ।

ભોજન કરવા ઘેર અમારે, આવથિ આપે હરિ ॥૨૭॥

રસોઇ રસ રોટલીની, કરી છે તમ કારણે ।

જમી તમે જન જમાડો, આજ અમારે બારણે ॥૨૮॥
 પછી પ્રભુજી પધારીયા, નજિજન હેતે જમ્યા હરિ
 સંતને ભોજન કરાવી, ચાલયિ ત્યાંથી ફરી ॥૨૯॥
 વાટમાં જે ગામ આવે, તેમાં વસે વરણ અઢાર ।
 સહુ આવે દર્શને, ભાવે ભર્યાં નરનાર ॥૩૦॥
 ત્યાંથી સામરખે શ્યામ આવી, રહ્યા હરતિયાં રાત્ય ।
 હેતે કરી હરજિનને, બહુ બહુ કરી ત્યાં વાત ॥૩૧॥
 એમ આનંદ આપતા, આવ્યા આણંદ ગામ ।
 અસ્વારી સંત સહતિ હરિમિહતવત્સલ સુખધામ ॥૩૨॥
 પુરવાસી હરજિન સરવે, સામાં આવ્યાં નરનાર ।
 દર્શન કરી મહારાજનાં, આનંદ પામ્યાં અપાર ॥૩૩॥
 ઢોલ નગારાં વજાડીને, ઘેર પધરાવ્યા ધનશ્યામ ।
 જમાડ્યાં ભોજન ભાવતાં, પૂરણ કર્યાં નજિકામ ॥૩૪॥
 કેશર ચંદન ભાવ કરી, પૂજયિ પૂરણબ્રહ્મ ।
 પુરુષોત્તમ અક્ષરપત્તિ, કોઈ ન જાણે મર્મ ॥૩૫॥
 ભાગ્યવંતે હરિપૂજયિ, અભાગી રહ્યાં નર વામ ।
 ત્યાંથી સંત હરિહાલયિ, નરિમાની મન અભરિમ ॥૩૬॥
 નશિવાસ વરતાલ રહી, ગામ ગાને ગોવાંદિ આવયિ ।
 હેત જોઈ હરજિનનાં, એક રજની ત્યાં રહ્યા ॥૩૭॥
 બીજે દનિ બોચાસણે, આવયિ અવનિશ ।
 ત્યાં નરિમળ જન નાથનો, તેનું નામ કાશીદાસ ॥૩૮॥
 તયિં પ્રભુજી પધારીયા, દયા કરી દીનદયાળ ।
 હરજિન મન હરખિવળી પૂજીયા તતકાળ ॥૩૯॥

ધૂપ દીપ કરી આરતી, અતભિાવે ભૂધર જમાડીયા ।

પલંગ સુંદર પાથરી, પળ એક પ્રભુને પોઢાડીયા ॥૪૦॥

પછી મુનજિનને, જમાડવા પંગત્ય કરી ।

પરમહંસને પીરસવા, ત્યાં આવથિા આપે હરતિા ॥૪૧॥

સંત જમાડી શ્યામળે, પછી સરવેને શભિ કરી ।

પોતે પધાર્યા પાંચાળમાં, એમ આપી સુખ શ્રીહરતિા ॥૪૨॥

પવત્તિર કરવા પૃથ્વી, એમ ફરે સુંદરશ્યામ ।

જેજે જને નરિખીયા, તે થયાં પૂરણકામ ॥૪૩॥

ધન્ય ધન્ય એ દેશ ગામને, ધન્ય સર સરતિા વન ।

ધન્ય એ વાપી કૂપને, જેનાં જળ પીવે જીવન ॥૪૪॥

ધન્ય ભવન એ જનનાં, જ્યાં પ્રભુનાં પગલાં થયાં ।

સત્ય વૈકુંઠ સરખાં, વળી કેમ કરી જાય કહ્યાં ॥૪૫॥

જીયાં જીયાં હરવિચિર્યા, તથિાં પાપી કોઇ પ્રાણ તજે ।

તે જાય નહજિમપુરમાં, રહે નહપિાપ રજે ॥૪૬॥

એવી એ મોટી વારતા, પ્રાકૃત નર પ્રછિ નઇ ।

સમજે સંત શરિમણી, જેની અપ્રાકૃત દૃષ્ટથિઇ ॥૪૭॥

નતિયે ચરતિર નાથનાં, જે સાંભળશે શરધ્ધા કરી ।

તે નર કાળની જાળમાંઇ, પડે નહપિાછો ફરી ॥૪૮॥

પતતિને પાવન કરવા, ચરતિર છે ભગવાનનાં ।

સાંભળતાં સદ્ય શુધ્ધ થાય, જાય પાપ તે જનનાં ॥૪૯॥

વારમવાર વસ્તિાર કરી, ગાશે ગુણ ગોવંદિના ।

તે જન સરવે દુઃખ વામશે, પામશે દન આનંદના ॥૫૦॥

હરજિન મન હુલશી, સુણી ચરતિર સુધાસમ સાર ।

અજ્ઞાનીને અભાવ થાય, લાગે સુમલ ખાર ॥૫૧॥

એમ સહુને સુખ આપ્યાં, જ્યેષ્ઠશુદી નવમીને દને ।

એટલી લીળા કરી હરિ, આવ્યા ઉત્તમને ભુવને ॥૫૨॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસુવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરત્તિરે શ્રીહરિ

ગઢે પધાર્યા એ નામે બ્યાશમ્નિ પ્રકરણમ્ ॥૮૨॥

ચોપાઇ- રહ્યા ગઢે ચાતુરમાસ, પછી એમ બોલ્યા અવનિાશ ।

કોઇ નર આપે અન્ન ધન, કોઇ વસુધા વારવિસન ॥૧॥

કોઇ આપે ગજ બાજ ગાય, બીજાં બહુ દાન જે કહેવાય ।

સર્વે દાનમાં અધકિ જેહ, સહુ મળી વળી શોધો તેહ ॥૨॥

વળતા બોલયાિ સંત સુજાણ, સાંભળો મારા જીવનપ્રાણ ।

અભયદાન અધકિ સહુથી, એની બરોબર બીજું નથી ॥૩॥

તેતો દાન તમથી દેવાય, તમને નરિખે તે નરિભય થાય ।

એવી સાંભળી સંતની વાત, વાલો કહે ચાલો ગુજરાત ॥૪॥

પછી કાઠીયે સજ્યાં કેકાણ, માંડ્યાં ઘણે મુલે ઘોડે પલાણ ।

હાંહાં કરતાં ગુજરધર આવ્યા, કર્જીસણ જઇ સંત બોલાવ્યા ॥૫॥

દનિ દોય રહ્યા એહ ઠામ, પછી વાલો આવ્યા વડુગામ ।

પુર બહાર ઉતરયાિ નાથ, સર્વે સંત હતા પોતા સાથ ॥૬॥

કીધા પ્રશ્ન ઉત્તર પ્રસંગ, બોલ્યા જેનાં જેવાં હતાં અંગ ।

ત્યાંથી ચાલયાિ સુંદરશ્યામ, આવ્યા ઓળેથી આદરેજ ગામ ॥૭॥

તયાિં અન્નકોટ ઉત્સવ કરી, આપી સુખ ચાલ્યા ત્યાંથી હરિ

ભક્ત એક રહે કોલવડે, તેહ ગામે ઉતરીયા વડે ॥૮॥

તેને ઘેર જમ્યા જઇ નાથ, આપ્યા મુનિ મોદક હાથ ।

કરે લીળા જન મનભાવે, ત્યાંથી અલબેલો આવ્યા ઉનાવે ॥૯॥
તથિાં ભક્ત રૂડો રામદાસ, તેને ઘેર ગયા અવનિશ ।

નરનારી અપાર હરખ્યાં, થયાં રાજી નાથજી નરિખ્યા ॥૧૦॥
ધૂપ દીપ ઉતારી આરતી, જુગતે જમાડ્યા પ્રાણપતી

બીજી બહુ રીત્યે કરી રસોઇ, જમ્યા નાથ હાથે સંત સોઇ ॥૧૧॥
જમ્યા જન હુવો જેજેકાર, રહરિત્ય ત્યાં ચાલ્યા મોરાર ।

એક ગામ નામે છે નાદરી, તથિાં પધારીયા પોતે હરતી ॥૧૨॥
ત્યાં સુંદર કરાવ્યોતો થાળ, જમ્યા સખા સહતિ દયાળ ।

ત્યાંથી માણસે આવ્યા મહારાજ, આવ્યા બહુ લોક દર્શન કાજ ॥૧૩॥
સહુ જનતણે મન ભાવ્યા, રાજા સહતિ સામૈયે આવ્યા ।

પ્રભુ ઉતરીયા પુરબાર, કરે દર્શન સહુ નરનાર ॥૧૪॥
સુંદર મૂરતસિહુને ભાવે, પ્રેમે પુષ્પના હાર પહેરાવે ।

દયિ દર્શન દીનદયાળ, તથિાં કરાવ્યા ભોજન થાળ ॥૧૫॥
જમ્યા જીવન ને સખા સાથ, પછી ત્યાંથી પધારયિ નાથ ।

આવે મારગમાં ગામ ઘણાં, કરે દર્શન લોક તે તણાં ॥૧૬॥
પછી વાલ્યમો આવ્યા વહિર, તથિાં રજની રહ્યા મોરાર ।

વાલે વેદનો ભેદ દેખાડ્યો, હંસિ અહંસિ સંશય ઉખાડ્યો ॥૧૭॥
પછી ત્યાંથી પધારયિ શ્યામ, આવ્યા ગરિધિર ગેરીતે ગામ ।

તથિાં ભક્ત વસે ભાવસાર, અતનિરિમળ દલે ઉદાર ॥૧૮॥
તેણે પવત્તિર પાક કરાવી, આપ્યા મોદક મુનનિ આવી ।

કંઇક જમ્યા ત્યાં જગ આધાર, પછી ઘોડે થયા અસવાર ॥૧૯॥
ત્યાંથી આવ્યા બામણવે નાથ, કરી રસોઇ પોતાને હાથ ।

સખા સહતિ જમાડીયા સંત, પછી પોતે જમ્યા ભગવંત ॥૨૦॥

રહી રાત્ર્ય નાથ ત્યાંથી ચાલ્યા, ચાલ્યા અશ્વ રહે નહિઆલ્યા ।

વાજમાં વડનગર આવ્યા, ભાવે સુબો તે સામૈયું લાવ્યા ॥૨૧॥

વાજાં વાજતા ગામમાં ગયા, નરનારીને દર્શન થયાં ।

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ જેહ, નરિખથિાય કૃતારથ તેહ ॥૨૨॥

ચાલ્યા શહેર મધ્યે સુખકારી, દેવા દર્શન સહુને મોરારી ।

આવી ઉતર્યા સરોવરપાળ, કરાવ્યાં ભોજન ત્યાં રસાળ ॥૨૩॥

તયાં ભાવે જમ્યા ભગવંત, પછી જમાડયા સરવે સંત ।

તયાં રહ્યા નશિ એક નાથ, પછી ચાલ્યા શ્યામ સખા સાથ ॥૨૪॥

ત્યાંથી આવ્યા વસિનગર વળી, આવ્યા લોક સામૈયે સહુ મળી ।

ગાતાંવાતાં પધરાવ્યા ઘેર, કરી સેવા સુંદર સારી પેર ॥૨૫॥

બહુ જનને દર્શન દીધાં, જને જોઇ સુફળ દરગ કીધાં ।

પછી પધાર્યા જનને ભોવન, ભાવે કરાવ્યાં તેણે ભોજન ॥૨૬॥

પછી સરવે સંત બોલાવ્યા, પરિસ્યા પોતે મોદક મનભાવ્યા ।

પછી શહેર સરવે માંહકિર્યા, બહુ જીવ કૃતારથ કર્યા ॥૨૭॥

પછી પધાર્યા શવિને મંદર, દધિાં દર્શન સુખસમુદર ।

મોટે મોટે જોડ્યા આવી હાથ, અમે છીએ જો તમારા નાથ ॥૨૮॥

સરવે જાણે એમ મનમાંય, સ્વામી વનિા સુખ નથી ક્યાંય ।

કરી દર્શન પ્રસન્ન થાય, અતિહિયામાં હરષ ન માય ॥૨૯॥

ત્યાંથી ચાલ્યા પછી અલબેલો, દેતા દર્શન છેલછબલિો ।

વાટે આવયિુ એક તળાવ, તેમાં નાહ્યા મનોહરમાવ ॥૩૦॥

ત્યાંથી શ્યામળયા સજ્જ થઇ, આવ્યા ગરિધારી ગામ વસઇ ।

આપે જમી જમાડયા દાસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિાશ ॥૩૧॥

મેઉમાંહભિક્ત ભાવસાર, નામ ભૂષણ પ્રેમી અપાર ।

તેને ઘેર પધારયા નાથ, સર્વે સંત હતા હરસાથ ॥૩૨॥
અતહિતે સનમુખ આવી, કરી પૂજા ઘેરે પધરાવી ।

સુંદર ભોજને કરાવ્યો થાળ, ઘણે હેતે જમાડ્યા દયાળ ॥૩૩॥
મુનકિજે માલપુવા કીધા, હરહિથે પીરસવા દીધા ।

જેમજેમ જમે બહુ સંત, તેમ ભૂષણ રાજી અત્યંત ॥૩૪॥
શ્યામ સારા શોભે મુનમિંચ, આવ્યા દર્શને બહુ લોક ત્યાંચ ।

દઇ દર્શન દાનની મોજ, પછી નાથ આવ્યા લાંગણોજ ॥૩૫॥
ત્યાં હરજિનનું હેત જોઇ, તેને ભુવન જમ્યા રસોઇ ।

ત્યાંથી આવ્યા ડાંગરવે દયાળ, સંગે સમૂહ મુનમિરાળ ॥૩૬॥
એમ સતસંગમાંહફિર્યા, કૈક જીવને નહિલ કર્યા ।

જેજે વાટમાં આવે છે ગામ, તેતે જનનાં સારે છે કામ ॥૩૭॥
આવ્યા અડાલજ એહ ફેરે, રહી રાત્ય પધાર્યા મોટેરે ।

નાહ્યા સાબરમતીમાં નાથ, સર્વે સખા નાહ્યા હરસાથ ॥૩૮॥
પછી શ્રીનગરે આવ્યા શ્યામ, રહ્યા નાથ રાત્ય એહ ઠામ ।

ત્યાંથી જેતલપુર પધાર્યા, જનને મન મોદ વધાર્યા ॥૩૯॥
તથિં રહ્યા કાંઇક કૃપાળુ, પછી ચાલયા દીન દયાળુ ।

વાટે મોડનિ તસ્કર માન, આવ્યા વૈરાટે શ્રીભગવાન ॥૪૦॥
તથિં સંતને શખિજ દીધી, પપિળી જાવા આગન્યા કીધી ।

તથિં ભક્ત રહે દાદોભાઇ, કરવા ઉત્સવ છે મનમાંઇ ॥૪૧॥
રહેજ્યો રાખે તથિં લગી તમે, એને કહ્યુંતું આવશું અમે ।

તેતો અમથી નહજિવાય, કહેજ્યો રાજી રહેજ્યો મનમાંચ ॥૪૨॥
એમ કહીને ચાલયા નાથ, સખા સાંખ્યયોગી લઇ સાથ ।

હરહિલતાં જન દુઃખાણાં, અતહિતમાં હૈયાં ભરાણાં ॥૪૩॥

પોતે ગયા ગઢડે મહારાજ, કરી અનેક જીવનાં કાજ ।

દર્શન સ્પર્શ કર્યા જેજે જને, તે ન જાય કૃતાંત ભવને ॥૪૪॥

એવું આવ્યા અભયદાન દઇ, જે સમાન બીજું દાન નઇ ।

એવો કર્યો મોટો ઉપકાર, જેમાં અનેક જનનો ઉધ્ધાર ॥૪૫॥

કર્યા પાવન દર્શને જન, કારતકિવદી તે બીજને દન ।

તેદી ફરી હરગિજરાત, કરી લીળા કહી તેની વાત ॥૪૬॥

ઇતશિરીમદેકાનૃતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્યિય
 નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીનારાયણચરિત્રે
 આદરેજે અનુનકોટનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે ત્રયિશમ્નિ પ્રકરણમ્ ॥૮૩॥
 સામેરી-પછી ગામ ગઢડે, આવયા તે અલબેલ ।

કરે લીલા લલતિ ભાત્યે, રસયિજી રંગરેલ ॥૧॥

દયિ આનંદ દાસને, અતહિસ વલિસ હરકિરી ।

સુંદર મનોહર મૂરતિજન નરિખે નયણાં ભરી ॥૨॥

નાવા જાય નતિયે નીરમાં, સખા સર્વે સંગ લઇ ।

સંત સંગે શ્યામળો, અતરિગે રમે રાજી થઇ ॥૩॥

ઉછાળે જળ અતધિણાં, સામસામા સખા મળી ।

એકકોરે અલબેલો થઇ, વધારે રમત્ય વળી ॥૪॥

કરે ફરીડા જળમાંહિસખા સંગે શ્યામ રે ।

અનેક જીવ જીવન જોઇ, થાય પૂરણકામ રે ॥૫॥

નાહનિસિર્યા નાથજી, જળમાંહિથી વળી બહાર ।

વસ્ત્ર પહેરી વાલ્યમો, થયા અશ્વ ઉપર અસવાર ॥૬॥

આવી બેઠા ઓસરયિ, સુંદર ઢળાવી ઢોલયિ ।

શોભે સમૂહ સંતનો, તેતો નવ જાય બોલયિ ॥૭॥

પ્રશ્ન ઉત્તર અતઘિણા, માંહોમાંહમિળી કરે ।

પછી પ્રશ્ન લઇ પોતે, અલબેલોજી ઓચરે ॥૮॥

કરે અલૌકિકિ ઉત્તર આપે, સુણ્યો નોય કેદશિરવણે ।

સાંભળી જન મગન થાય, ધન્ય ધન્ય સહુ ભણે ॥૯॥

નતિય નવી કરે વારતા, વળી નાય નતિય નીરમાં ।

શ્વેત વસ્ત્ર સુમનહારે, શોભે ઘણું શરીરમાં ॥૧૦॥

એમ લીળા બહુ કરતા, શ્રાવણ ભાદ્ર વહી ગયા ।

આવ્યો આસો આનંદકારી, દવિાળીના દનિ થયા ॥૧૧॥

કર્યો ઉત્સવ અન્નકોટનો, સંત સહુ ત્યાં આવયા ।

વવિધિભાત્યે ભોજન કરી, નાથે હાથે જમાવયા ॥૧૨॥

પુરી માળા ત્યાં દીપની, તે અતશિ શોભે ઘણી ।

શ્વેતદ્વીપ સરખી દસિ, શોભા એ સદન તણી ॥૧૩॥

સુંદર સંહિસન ઉપરે, અલબેલો બેઠા વળી ।

ધૂપ દીપ ને આરતી, મુનજિને કરી મળી ॥૧૪॥

જયજય શબ્દે કરી, સહુ નરનારી ઓચરે ।

એવી અલૌકિકિ લીળા, જન કારણે જીવન કરે ॥૧૫॥

પછી આપી આગન્યા, મુનજિઓ તમે ગુજરાત ।

અમે પણ ત્યાં આવશું, તમે સત્ય માનજો વાત ॥૧૬॥

સંત સર્વે સધાવયા, હરમિરતઘારી ઉર ।

તે કેડ્યે આવ્યો કળજુગી, એક અજબ ગેબી અસુર ॥૧૭॥

કપટબુધ્ધમિતઊઠી, સુધી વાત સમજે નહી

પૂરણ પાપી માંસસુરાપી, નકટી નાર્યો સંગે સહી ॥૧૮॥

એના કુળના કઇક બીજા, જે ગામમાં ગેબ હતા ।

તે પણ તેને જઇ મળ્યા, છેડો નાખી થયા છતા ॥૧૯॥
ગેબચિ ગેબનાં ડંગિ દધિાં, તે સાચાં માન્યાં સાંભળી ।

સ્વામી જાશે જ્યાં સબકી, તથિાં કેડ્યે જાઇશ વળી ॥૨૦॥
જો જાય એ જળમાં, વળી નભ પચાલે પરવરે ।

કેડે કેડે હું જાઉ તથિાં, આજ એ નવ્વ ઉગરે ॥૨૧॥
આપે પરચો અમને, દચિ ડેરી ઉપાડી આ તટે ।

એમ મુરખ આગળે, દધિાં ડંગિ દોવટે ॥૨૨॥
બોલે બે કાંટા બોરડી, એક વાંકો ને સુધો સહી

પોથી પુરાણ પાર વાતો, બાપલા સમજો નહી ॥૨૩॥
બહુ દનિ ચર્યો એ બોરડચિ, આજ મળ્યા શંગિાળા સ્વામીને ।

આજતો એ ઉગરે જો, મળે મને કરભામીને ॥૨૪॥
હલાં કરીને હાલો હવે, શું રહ્યા છો જોઇને ।

બંધુક એની બંધ કરૂં, કરવાલ ન કાપે કોઇને ॥૨૫॥
સતસંગી એવું સાંભળી, સહુ સામા ચાલચિ સજી ।

પાપી પાછા ભાગચિ, આ વાત મુવાની નપિજી ॥૨૬॥
અન્ય જન આડાં ફરી, સતસંગી પાછા વાળચિ ।

અસુરે એમ જાણચિ જે, થયા અમારા પાળચિ ॥૨૭॥
પછી ઉતારે એકાંત કીધી, ભાંગતરિત્યે ભાગચિ ।

જો સવારે સૂરજ ઉગશે તો, જરૂર જાણે જીવ ગયો ॥૨૮॥
એમ અસુરનું વધિન ટાળી, શ્યામળચિજી સજજ થયા ।

દરશન દેવા દાસને, દયાળે કરી દયા ॥૨૯॥
પછી પ્રભુજી પધારચિ, જેતલપુરે જીવન ।

તથિાં સંત તેડાવચિ, સહુ આવચિ મુનજિન ॥૩૦॥

અમદાવાદથી આવયા, મોટેરા મુફ્તાનંદજી ।

સામા જઈ શ્રીહરયિ, આપયિ આનંદજી ॥૩૧॥

દધિાં દરશન દાસને, સંત નરિખી સુખયિ થયા ।

દવિસ દોય તયિાં રહી, પછી શ્યામ શ્રીનગર ગયા ॥૩૨॥

હેત જોઈ હરજિનનાં, ભુવન તેને પધારીયા ।

રેણરિહી સુખ દઈ, નવલા નેહ વધારીયા ॥૩૩॥

પછી દવિસ વળતે, જોયાં ડેરાં દેવને ।

અનંત જીવ ઓધારવા, તે કેમ તજે ટેવને ॥૩૪॥

શહેર ફરી મહેર કરી, દીધાં તે દરશન દાન ।

અભય કરી આવ્યા હરિભયભંજન ભગવાન ॥૩૫॥

ત્યાંથી પાછા પધારયા, જેતલપુરને માંય ।

સંતને સુખ આપવા, રહ્યા દન દોય ત્યાંય ॥૩૬॥

પછી ત્યાંથી આવયા, મોહન મેમદાવાદ ।

પુર બાહેર ઉતર્યા, ત્યાં કર્યો જ્ઞાનસંવાદ ॥૩૭॥

જન પ્રત્યે જીવન કહે, જેને જેટલો સતસંગ ।

તેને તેટલા પાપનો, થાય બાહેર ભતિર ભંગ ॥૩૮॥

તમે જાણો અમે ત્યાગીયું, ખાન પાન સુખ સંસાર ।

શીત ઉષ્ણ સહશિરીરે, ભજીયે છીએ મોરાં ॥૩૯॥

આગ્યે મોટા અધપિત્તજિનાં અતક્રોમળ અંગ ।

એક તનની જતનમાં, જન રહેતા બહુબહુ સંગ ॥૪૦॥

તેણે પણ પ્રભુ કારણે, કર્યાં તન મન સુખ ત્યાગ ।

સહ્યાં કષ્ટ શરીરમાં, ધન્ય ધન્ય તેનો વૈરાગ્ય ॥૪૧॥

એના જેટલું આપણે, કાંઈ ત્યાગ્યું નથી તનથી ।

માટે સંશય સુખ દુઃખનો, મેલી દેવો તનમનથી ॥૪૨॥
 અમે જોને આવયિા, તમ કારણે તનધરી ।
 મનવાણી પહોચે નહરિરહે નેતનિતનિગિમ કરી ॥૪૩॥
 માટે અમારા દાખડા, સામું જોજ્યો સહુ મળી ।
 અન્ય વાસના અંતરે, કોઇ રાખશો માં કહું વળી ॥૪૪॥
 નરને નારી નારીને નરની, વળી પુત્રની પ્યાસ રહિ
 તો બહોળા પુત્ર પુરુષ મળશે, થાશે ફજેતબિહુ સહી ॥૪૫॥
 મારો મુકી આશરો, જે વધિય સુખને વાંછશે ।
 તે સુખ નહિપિામે સ્વપને, સામું પડ્યા દુઃખમાં પચશે ॥૪૬॥
 એટલી વાત કરી હરિપછી પુરમાં પધારયિા ।
 ભોજન બહુ ભવન કરી, જનમન મોદ વધારયિા ॥૪૭॥
 પછી જમાડી સંતને, ત્યાંથી ચાલયિા તતકાળ ।
 દેગામે દર્શન દઇ, આવ્યા ડભાણે દયાળ ॥૪૮॥
 ત્યાં રાત્ર્ય રહી સુખ દઇ, રસોઇ રૂડી જમ્યા ।
 પછી આવી વરતાલ્યમાં, દનિ સાત સુધી ખમ્યા ॥૪૯॥
 એક વૃધ્ધ સાધુ વકિર વનિા, નાથની નજરે આવયિો ।
 પ્રસન્ન થઇ પોતે પછી, સુંદર સ્વાંગ પહેરાવયિો ॥૫૦॥
 બહુ વાત કરી હરિસંતને સુખયિા કર્યા ।
 અનેક જન જીવન જોઇને, ભવસાગરનો ભય તર્યા ॥૫૧॥
 પછી ત્યાંથી પધારયિા, આવયિા બુધેજ ગામ ।
 જેજે જને નાથ નરિખ્યા, તે થયા પૂરણકામ ॥૫૨॥
 ત્યાંથી હયે ચડી હરિજમ્યા ગોરાડ્યે ગોરસ ઘણાં ।
 હેત જોઇ હરજિનનું, જમતાં નવ રાખી મણા ॥૫૩॥

પછી પછ્યમે પધારથિા, ત્યાં રહયા હરચ્ચેક રાત્ય ।

ત્યાંથી તરત ચાલથિા, પોતે પ્રભુજી પરભાત્ય ॥૫૪॥

ધન્ય ધોલેરા ગામમાં, વસે ભક્ત પુંજોભાઇ એક ।

જેને સનેહ ઘણો શ્યામશું, અતઊરમાંહવિવિક ॥૫૫॥

તેને ભુવન ભાવશું, પધારથિા પોતે હરતિ

જન મન મગન થયા, નાથ નરિખ્યા નયણાં ભરી ॥૫૬॥

સુંદર ભોજન વ્યંજન કરાવથિાં, જમાડથિા જીવનને ।

હેત જોઇ હરજિનનું, જમ્યા ભાવે તેનાં ભોજનને ॥૫૭॥

આપી સુખ અતઘિણાં, પછી આવથિા ગઢડે હરતિ

પોતે પ્રેમે પધારથિા, માગશર સુદી ચોથે ફરી ॥૫૮॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળા- નંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે
શ્રીહરચિ ગઢડે અનનકોટનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે ચોરાશમિ પ્રકરણમ્

॥૮૪॥

ચોપાઇ- અલબેલોજી આનંદકારી, આવ્યા ગઢડે દેવ મુરારી ।

સર્વે દાસને દર્શન દીધાં, જનનાં મન મગન કીધાં ॥૧॥

બેઠા વાલ્યમ આસન વાળી, જન સહુ રહ્યા સામું ભાળી ।

જેમ ચંદને જુવે ચકોર, જેમ મેઘને જુવે છે મોર ॥૨॥

એમ સર્વે રહ્યા સામું જોઇ, મીઠે મટકું ન ભરે કોઇ ।

પછી બોલથિા પ્રાણજીવન, તમે છો સુખથિા સહુ જન ॥૩॥

પછી બોલથિા જન જોડી હાથ, તમને નરિખસિુખી છીએ નાથ ।

પછી સુંદર ભોજન કરી, જન હેતે જમ્યા તથિાં હરતિ ॥૪॥

અતઠિતે બોલે વાલો વળી, સર્વે રાજી થાય તે સાંભળી ।

દેશદેશના દાસ સંભારી, વખાણે તેને દેવ મુરારી ॥૫॥
બીજી બહુ બહુ કરે વાત, સુણી જન થાય રળયાત ।

એમ કરતાં માસ દોય થયા, દનિ દશ તે ઉપર ગયા ॥૬॥
ત્યારે બોલયા જીવનપ્રાણ, સુણો સંત સર્વે સુજાણ ।

હતી અસુરની જે ઉપાધતિ આ સમે સમી ગઇ બાધી ॥૭॥
થયું રાજ્ય હવે ન્યાયવાળું, સર્વે ગરીબ રાંકને સુખાળું ।

હવે જોર જુલમ ન થાય, તમ જેવા સાધુ ન પીડાય ॥૮॥
માટે રાખો પ્રથમની રીત, અતસિંદર પરમ પુનતિ ।

એમ કહ્યું જનને મહારાજે, તેવી રીત્ય રાખી મુનરિજે ॥૯॥
પછી આવ્યો છે ફાગણ માસ, હોળી રમવા થયા હુલાસ ।

ભાલ મધ્યે ગામ મછયાવ્ય, વસે ભક્ત તેને અતભિાવ ॥૧૦॥
તેણે હરનિ તેડાવ્યા હેતે, તયિાં પધારયા પ્રભુજી પ્રીતે ।

સખા સહતિ આવ્યા ભગવાન, દીધાં દાસને દર્શનદાન ॥૧૧॥
દેશદેશના સતસંગી આવ્યા, તયિાં સર્વે મુનનિ બોલાવ્યા ।

કરવા ઉત્સવ દેવા દર્શન, અતરિાજી છે પ્રાણજીવન ॥૧૨॥
મઠીં વાણીએ સહુને બોલાવે, વાત વાલાની સહુને ભાવે ।

વળી પ્રશ્ન ઉત્તર તયિાં થાય, જન ગુણ ગોવંદિના ગાય ॥૧૩॥
પછી આવ્યો ઉત્સવનો દન, રમવા રાજી જનશું જીવન ।

થયા અલબેલો અસવાર, સંગે સખા હજારો હજાર ॥૧૪॥
ભરી ફાંટ્યે ને ફેકે ગુલાલ, ચડી ગરદી ગગનમાં લાલ ।

રસબસ થયા સખા રંગે, રમતાં રંગ રસયિા સંગે ॥૧૫॥
વાજે વાજાં વવિધિનાં કઇ, જેજેકાર રહ્યો તયિાં થઇ ।

એમ રમે રંગભીનો હોળી, સંગે લઇ મુનજિન ટોળી ॥૧૬॥

સહ જનની પુરી છે હામ, પછી નાહ્યા સરોવરમાં શ્યામ ।

ત્યાંથી અલબેલો આવ્યા ઉતારે, થઈ રૂડી રસોઈ તે વારે ॥૧૭॥

જમ્યા જીવન જન જમાડ્યા, સર્વે સંતને મોદ પમાડ્યા ।

જને બાંધ્યો હંડિળો ત્યાં બાર, હરબિઠા હંડિળા મોઝાર ॥૧૮॥

પછી ઝુલ્યા હંડિળે જીવન, સર્વે જનને કર્યા મગન ।

પછી મેડીયે બેઠા મહારાજ, આવ્યા મલ્લ ત્યાં રમવા કાજ ॥૧૯॥

દઠી જેઠની રમત્ય સારી, રઝી દીઘો શરિપાવ ઉતારી ।

એમ લીળા કરી અલબેલે, દધિં દરશન છેલ છબલિ ॥૨૦॥

કરી લીળા ત્યાં બહુ જીવને, ફાગણ સુદી પુન્યમને દને ।

તેદલિીળા કરી મછચિવ્યે, કરાવી કુઇબાઇએ ભાવે ॥૨૧॥

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા તતકાળ, આવ્યા દદુકે દીનદયાળ ।

તયિં ભક્ત વસેછે ભાવકિ, જેને આશરો સ્વામીનો એક ॥૨૨॥

તેણે તેડી મુનજિન સાથ, રૂડી રસોયે જમાડ્યા નાથ ।

પછી જમાડી સંતની મંડળી, કરી સુંદર રસોઈ ગળી ॥૨૩॥

પ્રભુ પોતે પીરસવા ઉઠ્યા, દાસ ઉપર દયાળુ ત્રુઠ્યા ।

લઇ લાડુ કરે મનુવાર, જમાડી સંત પમાડ્યા હાર ॥૨૪॥

એમ આપી સુખ અતઘણાં, કર્યાં રાજી મન જનતણાં ।

પછી અલબેલે આગન્યા કીધી, સર્વે સંતને શીખજ દીધી ॥૨૫॥

પછી રહ્યા તયિં એક રાત્ય, ત્યાંથી પ્રભુ પધાર્યા પ્રભાત્ય ।

જોઇ જનના મનનો ભાવ, પાછા પધારચિ મછચિવ ॥૨૬॥

રહ્યા તયિં પોતે પંચ દન, દધિં દયા કરી દરશન ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા તતકાળ, આવ્યા શ્યામળો ગામ શચિળ ॥૨૭॥

તયિં ભક્ત વસે તુલાધાર, રૂડો જન ને મન ઉદાર ।

તેને ઘેર ઉતર્યા મહારાજ, કરાવ્યાં ભોજન નાથ કાજ ॥૨૮॥
ત્યાંથી જમી ચાલ્યા અલબેલો, રહ્યા રોઝકે છેલ છબલિં ।

ત્યાંથી ચાલ્યા સુંદર શ્યામ, આવ્યા ગોવંદિ ગઢડે ગામ ॥૨૯॥
સર્વે જન કરે જે જે કાર, ધન્ય ધન્ય એ થાય ઉચ્ચાર ।

એવી કીરતકિને સાંભળી, સર્વે અસુર ઉઠ્યા છે બળી ॥૩૦॥
કહે અસુર સરવે મળી, સતસંગીને નાખીયે દળી ।

એમ પાપી મળી પરચિણ્યા, દેશદેશના અસુર આણ્યા ॥૩૧॥
મોટે દૈત્યે મનસુબો કરી, આવ્યા બહુ બળે બંદુકો ભરી ।

સહુ દશિથી લીધા છે ઘેરી, ખરા ખેધકુ સાધુના વેરી ॥૩૨॥
માંહોમાંહિબોલે એમ પાપી, નાખો સતસંગી સહુને કાપી ।

ચોપે ચડાવી બંધુકો હૈયે, બોલ્યા હરનિ ભક્ત તૈયે ॥૩૩॥
કરો ધાવ શું રહ્યા વચિરી, પછી જુવો રમત્ય અમારી ।

તૈયે અસુરે બંધુકો દાગી, ઉડી આગ્ય ને ડાઢચિં લાગી ॥૩૪॥
પછી એવું જણાણું છે એને, આજ ન મુકે જીવતા કેને ।

પછી પાપી પાછા પગ ભરી, ગયા કાળાં મોઢાં સહુ કરી ॥૩૫॥
પડ્યા પાપી પાછા પાપવશ, માસ જ્યેષ્ઠ શુદી ચઉદશ ।

તેદદિષ્ટે એ રચ્યોતો દગો, દગો અંતે નોય કેનો સગો ॥૩૬॥
પાપી પોતાના પાપમાં ગયા, હરભિક્ત તે નરિભય રહ્યા ।

પછી ત્યાંથી સધાવ્યા શ્યામ, આવ્યા નાથ કારીયાણી ગામ ॥૩૭॥
રહ્યા દન દોચાર એ ઠામ, પછી આવ્યા ગઢડે ગામ ।

આવ્યા સાધુ રામદાસ કાજ, કર્યું રામદાસે તન ત્યાજ ॥૩૮॥
જ્યેષ્ઠવદી તે છહ્યને દન, તેદતિયાગ્યું છે તેમણે તન ।

એહ કાજે રહ્યા એક રાત, પાછા પ્રભુ પધાર્યા પ્રભાત ॥૩૯॥

દનિ દશ પાંચ તથિાં રહ્યા, કરી જીત ગઢડે આવથિા ।

આવી તીરથવાસીને કાજે, બંધાવ્યું સદાવ્રત મહારાજે ॥૪૦॥

આપે અન્ન જમે જન બહુ, સુણી આવે અન્નારથી સહુ ।

બાંધી ધર્મની ધ્વજા તે બહાર, દથિ અન્ન બહુ દેદેકાર ॥૪૧॥

બીજી જમે મુનિની મંડળી, થાય આનંદ ઉત્સવ વળી ।

એમ કરતાં વીત્યું છે ચોમાસું, ગયો ભાદર ને આવથિા આસુ ॥૪૨॥

પછી સુરતથી સતસંગી આવ્યા, પ્રભુને કાજે પોશાગ લાવ્યા ।

લાવ્યા પાઘ સુંદર છોગાળી, નામે અંકતિ અતરૂપાળી ॥૪૩॥

લાવ્યા વાઘો સુંદર સુરવાળ, બહુ પ્રેમેશું પૂજ્યા દયાળ ।

થયા રાજી પોતે મહારાજ, પહેર્યાં વસ્ત્ર જન હેત કાજ ॥૪૪॥

જેના સેવક આતમારામ, માને પોતાને પૂરણકામ ।

તેના સ્વામીને કેમ કહેવાય, જે આ પ્રાકૃત પૂજાને યાય ॥૪૫॥

માટે જનના ભાવને જોઇ, લથિ પૂજા પ્રસન્ન મન હોઇ ।

એમ કરતાં આવી દીવાળી, પૂરી દીપની માળા રૂપાળી ॥૪૬॥

તથિાં બેઠા અલબેલો આવી, સુંદર મૂરતસિહુને ભાવી ।

જોઇ જન થયા છે મગન, સહુ કહે સ્વામી ધન્ય ધન્ય ॥૪૭॥

પછી બહુભાતે કર્યાં ભોજન, વધિવધિનાં કર્યાં વ્યંજન ।

ઘણે અન્ને અન્નકોટ કીઘો, વાલે પ્રેમેશું પ્રસાદ લીઘો ॥૪૮॥

પછી જમાડ્યો જનનો સાથ, પ્રભુ પીરસે પોતાને હાથ ।

દીઘું નાથે સુખ લીઘું જને, કાર્તકિ શુદી એકમને દને ॥૪૯॥

તેદઆવ્યા મુનસિહુ મળી, દેશોદેશ જે હતી મંડળી ।

કરાવથિા ઉત્સવ એ દને, જયા લલતિા ઉત્તમ જને ॥૫૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમધ્યે શ્રીહરચિરતિરે ગઢડે
 અન્નકોટનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે પચિયાશમ્નિ પ્રકરણમ્ ॥૮૫॥

સામેરી-પછી સંતને આપી આગન્યા, જાઓ ફરવા સહુ મળી ।

જ્યારે અમે તેડાવયિ, આવજ્યો તમે વળી ॥૧॥

અણતેડ્યે નવ આવવું, વળી લોપી અમારું વચન ।

હેત હોય તો હરની મૂરત્નિ વસિારવી નશિદન ॥૨॥

આગન્યા વનિ જે આવવું, તેમાં રાજી અમે નહરિતિ

વચન પ્રમાણે જે વરતે, તે ઉપરે પ્રસન્ન અતિ ॥૩॥

શશસ્રિજ શેષ સંધિ, સર્વે રહે અમારા વચનમાં ।

વારવિસુધા વહનિમરુત ડરે વળી મનમાં ॥૪॥

ભવ બ્રહ્મા ભુલે નહિડરે વચનથી દગિપાળ ।

સુરાસુર ઇંદર અંબા, કંપે વચનથી કાળ ॥૫॥

તેહ સર્વે એમ જાણે જે, વડા થયા વચનથી ।

એવાં વચન આજનાં, તમે જાણ્યાં છે કે જાણ્યાં નથી ॥૬॥

એવાં વચન જો જાણો અમારાં, તો પાળો સહુ સુજાણ ।

એવું ન મનાય અંતરે, તો કેમ માન્યું છે કલ્યાણ ॥૭॥

માટે સહુ સુજાણ છો, વળી સાંભળી છે બહુ વારતા ।

છોટાં મોટાં વચન અમારાં, તેને રખે વસિારતા ॥૮॥

એટલી વાત કરી હરિપછી શીખ દીધી સંતને ।

મળી વળી મસ્તાન કરી, મોકલ્યા ગુણવંતને ॥૯॥

નાથ નરિખહિયે હરખી, લખી લીધા અંતરે ।

સુખ લઇ મગન થઇ, ચાલ્યા દેશોદેશાંતરે ॥૧૦॥

જીયાં જીયાં આપી આગન્યા, તથિાં તથિાં સંત સહુ ગયા ।

હેત જોઇ હરજિનનાં, ગીરધરજી ગઢડે રહ્યા ॥૧૧॥

નાથ કહે સહુ સાથને, આજ સંત છે જે આપણા ।

સરવે અંગે મે શોધયા, કોઇ રીત્યે નથી મણા ॥૧૨॥

જ્ઞાન ભક્તવૈરાગ્ય વળી, તપતણી સહુ મૂરતિ

શમદમાદસિાધને સંપન્ન, અંગે અધ નહરિતિ ॥૧૩॥

એમ વારમવાર વાલો, ગાય તે ગુણ સંતના ।

પછી કાંઇક દનિ વીતે, આવ્યા દનિ વસંતના ॥૧૪॥

કર્યો ઉત્સવ આનંદમાં, વસંત પંચમીનો વળી ।

આસપાસથી દાસ તેડ્યા, આવ્યા સંત સહુ મળી ॥૧૫॥

તાને ગાન ગાય તથિાં, સરવે મળી વળી સંત ।

એમ આનંદ ઉત્સવ કરતાં, વીત્યો વળી વસંત ॥૧૬॥

પછી આવી હુતાસની, ત્યાં હરજિને રંગ ઘોળયા ।

અલબેલાને ઉપરે, કળશ કેસરના ઢોળયા ॥૧૭॥

લાગી ઝડી ત્યાં રંગની, ઉડે ગુલાલ અતઘિણો ।

ખુબ તથિાં ખેલ મચ્યો, હરનિ હરજિનતણો ॥૧૮॥

પછી નાથે હાથશું, રંગે રંગ્યા સહુ સંતને ।

રસબસ કરી રસયિ, આપ્યાં સુખ અનંતને ॥૧૯॥

એમ રમી હુતાસની, નાહ્યા પછી જઇ નીરમાં ।

સખા સંગે શ્યામળો, શોભે છે શરીરમાં ॥૨૦॥

પછી સુંદર ભોજન કરી, જને જમાડ્યા નાથને ।

જમી સુંદર શ્યામળો, જમાડ્યા સખા સાથને ॥૨૧॥

એમ લીળા વાલે કરી, ફાગણ શુદી પુન્યમ દને ।

અચંતિવૃયો ઉત્સવ કર્યો, જનકારણે શ્રીજીવને ॥૨૨॥
 એક ઉત્સવ શું કહું, નતિય નતિય ઉત્સવ થાય છે ।
 નર નારી નચિમ ધારી, ગુણ ગોવંદિના ગાય છે ॥૨૩॥
 નતિય સંત સમૂહ જમે, તે ગમે મનમાં અતઘિણું ।
 જયા લલતિા જન જોડી, ઉદાર મન ઉત્તમતણું ॥૨૪॥
 સદા સમીપે શ્યામને, વીતે વરષ તે પલસમ ।
 આનંદમાં નશિદનિ વીતે, તેની ન પડે ગમ ॥૨૫॥
 પછી સુંદર શ્રાવણે, આવી છે જન્માષ્ટમી ।
 હરજિન કહે મુનતિડીયે, ક્રોધ વાતની નથી કમી ॥૨૬॥
 પછી નાથજી બોલયા, સહુ સંત છે પરદેશમાં ।
 આસપાસ જે આંહણિ, એતો આવે છે હમેશમાં ॥૨૭॥
 તેને પછી તેડાવયા, ઉત્સવ કરવા આનંદમાં ।
 સખા સંગે શ્યામળો, રાજી રમવા જનવૃંદમાં ॥૨૮॥
 પાપીએ પરીયાણ કીધું, તેમાં વપિત પાડવા વળી ।
 ઉત્સવના દનિ ઉપરે, આવયા અસુર મળી ॥૩૦॥
 આશય એનો ઓળખી, વળી કરી હરચિ વારતા ।
 આપણે આંહણી ચાલયા, એ જાય પાછા જખ મારતા ॥૩૧॥
 પછી હરજિન હરપોતે, પ્રભુજી પધારયા ।
 અસુરનું નવ ઉપજ્યું, જેવા આવ્યા તેવા ગયા ॥૩૨॥
 એહ વઘિન ટાળી વળી, અલબેલોજી આવયા ।
 પછી અન્નકોટ ઉપરે, સંત સહુને બોલાવયા ॥૩૩॥
 કરી ઉત્સવ અન્નકોટનો, પછી સંતને શીખ કરી ।
 નરનારાયણ દેવની, ફેરવી કંકોતરી ॥૩૪॥

સતસંગી સરવે મળી, શ્રીનગર સહુ આવજ્યો ।

નરનારાયણ દેવની, મૂરતિયો પધરાવજ્યો ॥૩૫॥

અમે પણ ત્યાં આવશું, તે જરૂર તમે જાણજ્યો ।

સારો સમૈયો સુધારશું, અંતરે પ્રતીત આણજ્યો ॥૩૬॥

આવ્યા પછી અલબેલડો, મહાવદી દશમી દનિ ।

તેદપિરભુજી પધારયિ, શ્રીજેતલપુર પત્તને ॥૩૭॥

દીધાં દર્શન દાસને, હરજિને નરિખ્યા શ્રીહરિ

સતસંગી સુખયિ થયા, નાથ નહિળ્યા નયણાં ભરી ॥૩૮॥

પછી દવિસ વળતે, શ્રીનગરે શ્યામ સધાવયિ ।

જોઇ ઉતરવા જાયગા, પાછા જેતલપુરે આવયિ ॥૩૯॥

ભક્ત એક ભાવકિ વસે, ગામ અસલાલી તયિાં ।

તેને ભવન ભોજન કરી, સંઘે સહતિ સરે ગયા ॥૪૦॥

કર્યા ઉતારા કાંકરયિ, દેશદેશના દાસ આવયિ ।

રથ વેલ્ય ને પાલખી, ઉટ ઘોડાં ગાડલાં લાવયિ ॥૪૧॥

બાળ જોબન વૃધ્ધ વળી, મનુષ્ય ત્યાં મળ્યાં ઘણાં ।

કોઇ કેને નવ ઓળખે, આવ્યા દાસ બહુ દેશતણાં ॥૪૨॥

ઉચ્ચે આસને બેસી વાલો, દાસને દર્શન દયિ ।

સનમુખ બેસે સંત સહુ, નરિખનિ સુખ લયિ ॥૪૩॥

નરપતરિજી અત્રિતે પ્રભુ પાસે આવયિ ।

પછી દવિસ વળતે, પોતે પ્રભુજી ત્યાં ગયા ॥૪૪॥

અત્રિહિતે આસન આપી, પ્રેમેશું પૂજા કરી ।

પછી જેજે પૂછયિ, આપ્યો ઉત્તર તેનો હરિ ॥૪૫॥

રાજા અત્રિજી થઇ, પછી પ્રભુને પાય લાગયિ ।

એનું કારજ કરી હરિશ્યામ સંઘમાં આવયા ॥૪૬॥
 પછી દવિસ વળતે, પધરાવી છે મૂરતી
 નરનારાયણ દેવ ડેરે, બેઠા બેઉ બદરીપતી ॥૪૭॥
 અનેક જન ત્યાં આવયા, નરિખવા નરવીરને ।
 દર્શન કરી દયાળનાં, પામયા સુખ અચરિને ॥૪૮॥
 સુંદર માસ સોયામણો, ફાગણ શુદ્ધી તૃતીયા તથિા
 તે દનિ સ્થાપન કર્યું, વાલો આવ્યા વશિાવનથી ॥૪૯॥
 વહિટ અદરબિદરઆડા, જઈ ન શકે ત્યાં કોઈ ।
 અતચિગમ તે સુગમ થયા, હરજિનનાં હેત જોઈ ॥૫૦॥
 ભાગ્ય મોટાં એ ભૂમિનાં, જ્યાં પધાર્યા પોતે ઘણી ।
 નરનારી નાથ વનિ, પીડાતપિરજા ઘણી ॥૫૧॥
 પછી ઉતારી આરતી, નાથ રાખજ્યો નજર મહેરની ।
 પછી દવિસ વળતે, કરી ચોરાશી શહેરની ॥૫૨॥
 કરી કારજ એટલું, શ્યામળથિ સધાવયા ।
 ઘણે મુલે ઘોડે ચડી, જયતલપુરે જઈ રહ્યા ॥૫૩॥
 પછી ત્યાંથી પધારયા, દયાળુ દેશ પાંચાળ ।
 કરી કારજ એટલું, આવ્યા ગઢડે ગોપાળ ॥૫૪॥
 અનંત લીળા કરી હરવિળી અનંત લીળા કરશે ।
 એવો કોણ કવરિજ છે, જે અથ ઇતચિચરશે ॥૫૫॥
 શેષ મહેશ શારદા, જેના ગુણ ગાતાં થકે ।
 નેતનિતકિહરિહે નગિમ, તેને કોણ કહી શકે ॥૫૬॥
 ગાંધર્વ મુનિારદમુનિગણપતચિતગિાય છે ।
 બહુ બળે જાય બોલવા, પણ જેમ છે તેમ શું કહેવાય છે ॥૫૭॥

માટે મનમાં વચિરયિ, એના ગુણ અપાર છે ।

કહીકહીને કહે કવિતોય હારવા નરિધાર છે ॥૫૮॥

ભૂરજ જળકણ જે ગણે, વનપાત ગાતરોમાવલી ।

મેઘઝણ્યકણ કવગિણે, અનંતના ઉડુગણ મળી ॥૫૯॥

એતો સર્વે અનંત છે, પણ તેનો અંત કોઈક લહે ।

એવા કોટકોટમિળે, પણ હરગુણ કોણ કહે ॥૬૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે
અમદાવાદમાં શ્રીનરનારાયણ દેવની પ્રતષ્ઠિકરિ એ નામે છયાશમ્નિ

પ્રકરણમ્ ૧૮૬

પૂર્વછાયો- કહું લીળા વળી લાલની, જે કરી હરચિવનિશ ।

સંત સમીપે રાખયિ, રાજી થઇ ષટમાસ ॥૧॥

તેહમાંહજિજે કર્યું, તે કહું સાંભળજ્યો જન ।

ચરતિર સુણતાં શ્યામનાં, વળી થાય પરમ પાવન ॥૨॥

ચોપાઇ- ઘણું રહ્યા છે ગઢડામાંઇ, કરી હુતાશની વળી ત્યાંઇ ।

ઉષ્ણઋતુ વીતચિહ ઠામ, બહુ રાજી છે સુંદરશ્યામ ॥૩॥

પછી આવયિ ચાતુરમાસું, દુષ્ટે દુષ્ટપણું પરકાશું ।

પછી ત્યાંથી ચાલયિ મોરાર, આવ્યા સારંગપુર મોઝાર ॥૪॥

સાથે હતું સંતનું મંડળ, મહામુક્ત અંતરે અમળ ।

તે સહતિ સારંગપુર આવ્યા, ઘણું જન તણે મન ભાવ્યા ॥૫॥

ભક્ત ભાવકિ જીવો ખાયર, હરઉતરયિ તેને ઘેર ।

સુંદર ભોજન કરી રસાળ, જમ્યા નાથ જમાડ્યા મરાળ ॥૬॥

વળતો આવ્યો અષ્ટમીનો દન, સર્વે વરત રહ્યા મુનજિન ।

પછી પોતે પધારયા બાર, આવ્યાં દર્શને બહુ નરનાર ॥૭॥
સુંદર ગાડલે પલંગ ઢાળી, તે ઉપર બેઠા વનમાળી ।

કરે ઉત્તર પ્રશ્ન ત્યાં અતિશ્વેત વસ્ત્રે શોભે છે મૂરતી ॥૮॥
દયિ દર્શન પ્રસન્ન ધણું, નરિખહિરુષે મન જનતાણું ।

એમ અષ્ટમી ઉત્સવ કીધો, જને લાવ અલૌકિક્કિ લીધો ॥૯॥
જને રાખ્યાતાં નયિમ જુજવાં, ઉપવાસ અલુણાં જમવાં ।

તેને પ્રભુજીએ કહ્યું કથી, તમે વાલા છો મને આજથી ॥૧૦॥
પછી પરમહંસને કાજે, કરી રસોઇ સુંદર સાજે ।

પોતે પીરશ્યું પંગત્યમાંઇ, કરી વાત તે હેતની ત્યાંઇ ॥૧૧॥
સર્વે સંતે એ વાત સાંભળી, ગયા ફરવા બાંધી મંડળી ।

બીજા આવ્યા હતા હરજિન, તે પણ ગયા પોતાને ભવન ॥૧૨॥
પોતે રહ્યા સારંગપુર ગામ, સંત ગયા કાંઇ રહ્યા એ ઠામ ।

જોઇ મરજી મહારાજ કેરી, સંત આવે જાય વારફિરી ॥૧૩॥
વીતગિયો તથિાં દોઢ માસ, નતિય દર્શન કરતાં દાસ ।

કર્યો સમૈયો સારો મોહને, શ્રાવણવદી અષ્ટમીને દને ॥૧૪॥
પછી પધાર્યા ગઢડે નાથ, સંત લીધા છે સરવે સાથ ।

રહ્યા દન દશ એહ ઠામે, પછી આવ્યા કારયાણી ગામે ॥૧૫॥
સુણી સતસંગી સહુ આવ્યા, પાચે લાગી ઘેરે પધરાવ્યા ।

આપી આસન કરાવી રસોઇ, જમ્યા હરભિાવ તેનો જોઇ ॥૧૬॥
પછી જમાડીયા મુનજિન, એમ આનંદે વતિયો એ દન ।

નતિય નાથ દયિ દરશન, થાય ઉત્તર ને પરશન ॥૧૭॥
એમ કરતાં વીત્યા કાંઇ દન, બોલ્યા પ્રભુજી થઇ પ્રસન્ન ।

આસુના દનિ કેટલા ગયા, ક્યારે આવશે દશમી વજિયા ॥૧૮॥

ત્યારે બોલયા વસતો ખાચર, છે નજીક કહી જોડ્યા કર ।

નાથ માગું છું એક વચન, આપો આગન્યા થઈ પ્રસન્ન ॥૧૯॥

કરો ઉત્સવ દશરાતણો, તેડો સંત તો હું રાજી ઘણો ।

એવું સુણીને બોલયા નાથ, સારું તેડાવો સંતનો સાથ ॥૨૦॥

પછી સંત આવ્યા સહ મળી, હતી દેશોદેશ જે મંડળી ।

આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, નરિખી હર્ષ હૈયામાં ન માય ॥૨૧॥

પછી નાથે જોયું સંત સામું, પુરી નજિ સેવકની હામું ।

પછી બોલયા જગજીવન, સંતો આજ ઉત્સવનો દન ॥૨૨॥

ગાઓ ગરબી ઉત્સવ કરો, આજ અંગમાં આનંદ ભરો ।

પછી સંતે ઉત્સવ આદર્યો, સારો સમૈયો સુંદર કર્યો ॥૨૩॥

પછી રૂડી કરાવી રસોઈ, જમ્યા જીવન ને જન સોઈ ।

પછી સંત રાખ્યા નજિસાથ, દયિ દરશન પ્રસન્ન નાથ ॥૨૪॥

ત્યાં આવ્યા દવિના હરજિન, વણકિ પ્રેમબાઈ પાવન ।

લાવ્યાં પોશાગ પ્રભુને કાજે, પહેર્યો પાસે જઈને મહારાજે ॥૨૫॥

સુરવાળ જામો ને પાઘડી, રેટો ફેટો ચકમો ચાખડી ।

ઘર્યું છત્ર છબલિને શીશ, ઘણે પ્રેમે પૂજ્યા જગદીશ ॥૨૬॥

પછી પ્રભુજી થયા પ્રસન્ન, આવી બેઠા પોતાને આસન ।

ભટ્ટ દીનાનાથ બડભાગ્ય, આપ્યો વાલે તેને એ સુવાગ્ય ॥૨૭॥

એમ કરતાં આવી દવિાળી, ત્યારે બોલ્યા વાલો વનમાળી ।

આતો આવ્યો ઉત્સવ અન્નફૂટ, કરવો સારો ન રાખવી ખોટ ॥૨૮॥

જાઓ લાવો સુખડયા આ ઘડી, કરાવો બહુ ભાત્યે સુખડી ।

જેમ કહ્યું છે જગજીવન, જોઈ મરજી કર્યું તેમ જન ॥૨૯॥

કરી દીપમાળા બહુ સારી, મધ્યે બેઠા છે પોતે મુરારી ।

પહેરી સુરવાળ જામો જરી, શરિ બાંધી છે પાઘ સોનેરી ॥૩૦॥

કંઠે પહેર્યા છે કુલના હાર, જુવે જન કરી મન પ્યાર ।

હસહિસજિવે હરસિામું, પૂરે જનના મનની હામું ॥૩૧॥

પછી બોલયા શ્રીમહારાજ, સંતો ગાઓ ને ગરબી આજ ।

પછી સંત થયા સાવધાન, રચ્યો રાસ કર્યું બહુ ગાન ॥૩૨॥

પછી રઝી બોલ્યા અલબેલ, સંતો ખૂબ કરો આજ ખેલ ।

એમ કહીને ખેલ ખમાડ્યો, જનને મન મોદ પમાડ્યો ॥૩૩॥

એમ કરતાં વતિમિધ્ય રાત, વાલે કરી બહુ બહુ વાત ।

પછી પોઢીયા પ્રાણજીવન, સંત ગયા આપણે આસન ॥૩૪॥

એમ કરતાં થયું સવાર, પોઢી જાગીયા પ્રાણઆધાર ।

દીધાં સંતને દર્શન દાન, બેસી પર્યંક પર ભગવાન ॥૩૫॥

પછી કરાવણી અન્નકોટ, શાક પાક ને અન્ન અબોટ ।

ભાત્ય ભાત્યની સુખડી સારી, બહુભાત્યે તળી તરકારી ॥૩૬॥

જમ્યા પ્રેમેશું પોતે જીવન, પછી જમાડીયા સર્વે જન ।

પોતે પરિશ્યું પંગત્યમાંય, કર્યા સંત રાજી બહુ ત્યાંય ॥૩૭॥

એમ કર્યો ઉત્સવ આનંદે, લીધું સુખ બહુ સંત વૃંદે ।

થાય રસોઈ નતિય નવલી, એકએક થકી ઘણું ભલી ॥૩૮॥

એમ વીતગિયા ત્રણ માસ, રાખ્યા સંત સરવેને પાસ ।

પછી એક દવિસે મહારાજે, મૂળા મંગાવ્યા સંતને કાજે ॥૩૯॥

કેક સંતને આપયા હાથે, બીજા ઉછાળી નાખયા નાથે ।

લીધા જને જાણી પરસાદી, ઉઠ્યા સંત મોટા મરજાદી ॥૪૦॥

કર્યો ઉત્સવ અનુપમ જાણો, આસોવદી દવિાળી પ્રમાણો ।

કર્યો કારયાણી માંહી સંતે, કરાવ્યો ભાવે ભક્ત વસતે ॥૪૧॥

બહુ લીળા કરી એહ ઠામ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા સંત શ્યામ ।

બહુ સત્સંગી બોટાદમાંય, રહ્યા રાત્ય એક હરતિયાંય ॥૪૨॥

જમી જીવને જમાડ્યા જન, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા ભગવન ।

મોટા ભક્ત છે સુરોખાયર, આવ્યા ગામ લોચે તેને ઘેર ॥૪૩॥

થયા રાજી બહુ સહુ જન, કરી પ્રભુજીનાં દર્શન ।

અતહિતેશું આપ્યા ઉતારા, જેને જેમ ઘટે તેમ સારા ॥૪૪॥

કરી ચાલતી રૂડી રસોયું, દેતાં પાછું વાળી નવ જોયું ।

થાય વૃંતાકનાં શાક ઘણાં, કરેલ શ્રીહરહિથતણાં ॥૪૫॥

કરે એકલા ધૃતમાં શાક, જમે સંત તજી પરો પાક ।

નજિકરે પીરસે છે નાથ, જોરે જોરે જમે સંત સાથ ॥૪૬॥

નતિય કરે છે નવલી લીળા, સર્વે સંતને રાખ્યા છે ભેળા ।

એમ કરતાં વીત્યા ઘણા દન, દધિાં જનને બહુ દર્શન ॥૪૭॥

પછી બોલયા શ્રીમહારાજ, તમે સાંભળો સહુ મુનરિજ ।

જે દનિાં આવ્યાં અયોધ્યાવાસી, થયું સારું મે જોયું તપાસી ॥૪૮॥

સતસંગનું જામયિ મૂળ, જ્યારે આવ્યું એ ધર્મનું કુળ ।

એમ કહી બોલાવ્યા બે ભાઇ, આપ્યાં વસ્ત્ર સારાં સુખદાયી ॥૪૯॥

પછી સંત બોલ્યા જોડી હાથ, અતસારું થયું કૃપાનાથ ।

એહ આવતાં હરખ્યા છું અમે, તેતો જાણો છો સરવે તમે ॥૫૦॥

ભાઇ આવતાં થઇ ભલાઇ, દુષ્ટ બોલતા રહ્યા લજાઇ ।

હરજિનને હર્ષ ન માય, નતિયે આનંદ ઉત્સવ થાય ॥૫૧॥

એમ કરતાં આવ્યો વસંત, આવ્યા દર્શને જન અનંત ।

પ્રેમે લાગ્યાં પ્રભુજીને પાય, નાથ નરિખતિપ્ત ન થાય ॥૫૨॥

વાલે જાણી ઉત્સવનો દન, પોતે થયા અતશિ પ્રસન્ન ।

પહેરી વસંતી વસન લાલ, લીઘો ફાંટમાં ભરી ગુલાલ ॥૫૩॥
નાખ્યો નાથે હાથે જનમાથે, જોઈ લટકાં લીઘું સુખસાથે ।

ચડી ગરદી ગુલાલની ઘાટી, ફેડી ફાંટું બાંચ જામાની ફાટી ॥૫૪॥
એમ ઉત્સવ કર્યો આનંદે, જોઈ લાવો લીઘો જનવૃંદે ।

પછી મંગાવી પ્રસાદી ઘણી, તરત તાજા ગોળ તલતણી ॥૫૫॥
દધિ દાસને દોવટ નાથે, દયા કરી હરદિય હાથે ।

એમ કરતા લીળા અપાર, પછી બોલયા જગદાધાર ॥૫૬॥
બહુ સારો થયો આ સમૈયો, હવે સહુ સંતને શીખ દયિયો ।

પછી સંત ગયા આસપાસ, હુતાશનીના ઉત્સવની આશ ॥૫૭॥
પછી આવી છે પ્રણામાસી, લીઘી રાકેશ રાહુએ ગરાસી ।

મોટું ગ્રહણ થયું મહાભારી, થઈ નશિ અતશિ અંધારી ॥૫૮॥
જ્યારે શુધ્ધ થયો શશચિંગે, ત્યારે નાવા ચાલ્યા નાથ સંગે ।

ગાડાં ઘોડલાંનો નહપિાર, ચાલ્યા જન હજારો હજાર ॥૫૯॥
ગાતાં વાતાં નાયા ભદ્રાવતી, પછી આવ્યા આસન પ્રણપતિ

એમ કરે લીળા નતિય નાથ, જોઈ સુખી થયા જન સાથ ॥૬૦॥
કર્યો ઉત્સવ આનંદે તે કૈયો, મહાશુદ્ધી પંચમી સમૈયો ।

કર્યો ગામ લોચે રૂડી પેર, ભક્ત સુરાખાચરને ઘેર ॥૬૧॥
ઇતશિરીમદેકાનતકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિક્કુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયાતિમણમિધ્યે હરચિરતિરે શ્રીહરચિ
લોચે વસંતપંચમીનો સમૈયો કર્યો એ નામે સત્યાશમ્નિ પ્રકરણમ્ ॥૬૨

પૂર્વછાયો- એટલી લીળા ત્યાં કરી, પછી પધાર્યા સુંદર શ્યામ ।

ફુલદોલ ઉત્સવ ઉપરે, ચાલ્યા પંચાળે ગામ ॥૬૩॥
સંત સહુને જણાવયિ, ધીરેધીરે આવજ્યો ત્યાંચ ।

એમ કહી રથ ઉપર બેસી, પધાર્યા સોરઠમાંચ ॥૨॥

ચોપાઇ- આવે વાટમાંહપિર ગામ, સુભાગી નર નરિખે શ્યામ ।

પ્રથમ પપિરડી ગામે આવ્યા, ભક્ત ભાણજીને મન ભાવ્યા ॥૩॥

રૂડી કરાવી તરત રસોઇ, જમ્યા હરભાવ તેનો જોઇ ।

પછી જમાડયા મુનજિન, ઘૂત પીરશું પોતે જીવન ॥૪॥

એમ રાજી કરી નજિદાસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશ ।

આવ્યા હાથસણરિહ્યા રાત, ત્યાંથી પ્રભુ ચાલ્યા પરભાત ॥૫॥

આવ્યા જસદણમાં જીવન, દીધું પુરપતનિ દર્શન ।

રહી મુહૂરત એક મુરારી, પછી તરત કરી અસવારી ॥૬॥

આવી અરણ્યે નદી નરિમળી, બેસી જમ્યા ત્યાં સુખડીગળી ।

ત્યાંથી આવ્યા છે બંધીયે ગામ, સુખસાગર સુંદરશ્યામ ॥૭॥

રહ્યા રાત્ય ત્યાં દોય દયાળ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા તતકાળ ।

આવ્યા ગોડળમાંહગિવંદિ, સંગે હરજિનનું છે વૃંદ ॥૮॥

આવી ઉતરીયા ઉપવન, તયિં જમ્યા હરહરજિન ।

સાત ભાત્યની હતી સુખડી, શાક વૃંતાક ખીચડી રૂડી ॥૯॥

પોતે પીરસી જમાડ્યા જન, એમ સહુને કર્યા પ્રસન્ન ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અલબેલ, કરી અસવારી ન કરી વેલ ॥૧૦॥

ડયા ગામમાં આવ્યા દયાળ, પોતાકારણે કરાવ્યો થાળ ।

આપ્યા મુનનિ મોદક હાથ, બહુ લીળા કરી ઇયાં નાથ ॥૧૧॥

રહી રાત્ય ચાલ્યા ભગવાન, દેતા જનને દર્શન દાન ।

આવી સીમમાં સરતિ સારી, તયિં જમ્યા છે પોતે મુરારી ॥૧૨॥

પછી જમાડયા નજિજન, અતપિરભુજી થઇ પ્રસન્ન ।

ત્યાંથી આવ્યા કંડોરડે ગામ, દયિં દાસને દર્શન શ્યામ ॥૧૩॥

રહ્યા રાત્ય ઝાંઝમેર આવી, નજિકરે રસોઇ બનાવી ।

પોતે પીરશ્યું પ્રેમે અધક્રિ, કરી ચોકી ટાળી વળી બીક ॥૧૪॥

ત્યાંથી ચાલ્યા છે ઘોડલે ચડી, રહ્યા ઉપલેટે એક ઘડી ।

પછી જાળયિ આવ્યા જીવન, ભક્ત હીરાભાઇને ભવન ॥૧૫॥

રહી રાત્ય જમ્યા જગવંદ, ત્યાંથી આવયિ ગામ ગણોદ ।

દેખી ઉપવન આંબાછાંચ, રહ્યા રાત્ય પોતે એક ત્યાંચ ॥૧૬॥

પુર પતનિ કરી પ્રસન્ન, આવ્યા માણાવદરે મોહન ।

રહ્યા તયિં પોતે ઘડી ચાર, પછી આવ્યા પંચાળા મોઝાર ॥૧૭॥

ધન્ય ધન્ય પંચાળાના જન, જેનાં નરિમળ ઉદાર મન ।

પ્રભુ પધરાવ્યા સારુ ભવને, નયિમ રાખ્યાંતાં નરનારી જને ॥૧૮॥

તેને વીતગિયા કઇ કાળ, ત્યારે પધાર્યા દીનદયાળ ।

નરિખી હરખયિં નરનારી, ઘેરે પધાર્યા દેવ મુરારી ॥૧૯॥

બહુ પ્રેમેશું લાગયિ પાય, હેતે આવ્યાં છે હૈયાં ભરાય ।

બોલે ગદ્ગદ ગીરા વયણે, હાલ્યાં હેતનાં આંસુ નયણે ॥૨૦॥

વળી ભૂલયિં તનભાનને, એમ ભેટયિ ભગવાનને ।

પછી હરકિરી કરુણાદૃષ્ટિ, જેમ મૃત્યુપર અમૃતવૃષ્ટિ ॥૨૧॥

ત્યારે સર્વે થયા સચેત, બોલ્યા હરસિથે કરી હેત ।

કહે આજ થયાં કૃતારથ, પ્રભુ આવ્યે સર્યા સર્વે અર્થ ॥૨૨॥

આજ ધન્ય ઘડી ધન્ય વાર, તમે પધાર્યા પ્રાણ આધાર ।

પુણ્ય અમારાનો નહિપાર, જાગ્યાં ભાગ્ય અતશિ અપાર ॥૨૩॥

આજ બહુ દનિનાં દુઃખ ભાગ્યાં, એમ કહી સહુ પાવે લાગ્યાં ।

પછી આપી સુંદર આસન, કર્યાં ભાત્ય ભાત્યનાં ભોજન ॥૨૪॥

બહુ હેતે જમાડ્યા જીવન, પછી પૂછ્યું પ્રભુને પ્રશન ।

ક્યારે આવશે બાઇયોનો સંઘ, આજ રાખ્યો ભલો તમે રંગ ॥૨૫॥
ક્યારે આવશે મુનિ સાથ, એવું સાંભળીને બોલ્યા નાથ ।

સંઘ સરવે આવશે કાલ્ય, વણ તેડ્યા નહિઆવે મરાલ ॥૨૬॥
ત્યારે જન બોલ્યા જોડી હાથ, સર્વે તેડાવો મુનિ સાથ ।

કોઇ વાતની નહિઆવે ખામી, તેહ તમારે પ્રતાપે સ્વામી ॥૨૭॥
પછી મહારાજે મુનિબોલાવ્યા, સર્વે સંત તરત તથિાં આવ્યા ।

આવ્યા સંઘને આપ્યા ઉતારા, મુનિઉતરથિા પુરબારા ॥૨૮॥
કરી ચાલતી રૂડી રસોયું, પાછું વાળી વાવરતાં ન જોયું ।

માગે જળ તથિાં આપે ઘૃત, જેવું જોઇએ તેવું મળે તરત ॥૨૯॥
કોઇ વાતની ખોટય ન આવે, જમે જન જેને જેવું ભાવે ।

જેમ જેમ જમે મુનિજન, તેમ તેમ રાજી થાય મન ॥૩૦॥
સંત સર્વે થયા સુખાળા, નાથ નરિખમિગન મરાળા ।

થાય આખો દવિસ દર્શન, હોય અતિઉત્તર પ્રશન ॥૩૧॥
કરે વાલો વાત અતભિારી, સુણી મગન થાય નરનારી ।

એમ વીતગિયા દનિ સોળ, આવ્યો નજીક ઉત્સવ કુલદોળ ॥૩૨॥
આવ્યા દેશ પ્રદેશના સંઘ, કરવા દર્શન મને ઉમંગ ।

મનુષ્ય ન માયાં ગામ મોઝાર, સર્વે ઉતરીયાં પુરબાર ॥૩૩॥
તથિાં મોટો કર્યો એક મંચ, બહુ મંગાવ્યો રમવા સંચ ।

કેશુ કેશર ગુલાલ ઘણો, કાઢ્યો રંગ તે પતંગતણો ॥૩૪॥
પછી મુનિ કહે મહારાજ, ગાઓ ગરબી ઉભા થઇ આજ ।

ત્યારે મુનિથિયા છે હુલાસ, રચ્યો રંગભર સુંદર રાસ ॥૩૫॥
જોયા રમતાં જીવને જન, પોતે કર્યું રમવાનું મન ।

સુંદર પહેરી સારો સુરવાળ, ઝંગે જરકશી જામાની ચાળ ॥૩૬॥

શીશ બાંધી છે પાઘ સોનેરી, ઉઠ્યા આપે કમર કશી કરી ।

આવ્યા સખામાં સુંદર શ્યામ, રમે રંગભર પૂરણકામ ॥૩૭॥

કરે લટકાં વજાડે તાળી, શોભે સંત મધ્યે વનમાળી ।

વાજે વાજીત્ર ઢોલ નગારાં, પુરે સ્વર શરણાઇ સારાં ॥૩૮॥

રમે રસયોજી રંગ રેલ, છોગાંવાળો છબીલોજી છેલ ।

જોઇ જન કરે જેજેકાર, નરિખે નભે અમર અપાર ॥૩૯॥

ખેલ અલૌકકિ ખૂબ મયાવ્યો, જોઇ જનને આનંદ આવ્યો ।

રમે નાથ સાથે નવ હારે, કોયે વચ્ચમાં પડી ન વારે ॥૪૦॥

જાણું અખંડ ખેલ મંડાણો, નહિઆળશે એમ જણાણો ।

ત્યારે વાલ્યમે વાત વચિરી, આજ સર્વે જાશે જન હારી ॥૪૧॥

ત્યારે કેમ રમશે એ કાલ્ય, એવું જાણી વાલે કરી વાલ્ય ।

સંતો આળસો આજ રમત્ય, કાલ્યે રમવાની રાખો હીમત્ય ॥૪૨॥

કરી એટલી લીળા એ દને, જન પોતાના સાથે જીવને ।

એમ રંગે વહી ગઇ રાત, પોઢી પ્રભુ જાગ્યા પરભાત ॥૪૩॥

આવી ઢોલચિ બેઠા ગોવંદિ, કહે લાવો પૂજા મુનવૃદ ।

પછી સંત લાવ્યા પૂજા સારી, અત્તર કેશર ચંદન ઉતારી ॥૪૪॥

આવી ચરચ્યું વાલાને અંગે, ચરચ્યાં ચરણ અતિમંગે ।

તચિં મંગાવ્યો રંગ સોરંગ, નાખ્યો અલબેલે સખાને અંગ ॥૪૫॥

બહુ મયાવી રંગની ઝડી, નાખે ગુલાલ ભરે આંખડી ।

પછી સખે લીધો રંગ હાથે, નાખ્યો અલબેલાજીને માથે ॥૪૬॥

ત્યારે ઘાંઘા થયા ગરિધિરી, કરી તર્ત ઘોડે અસવારી ।

પછી પધારચિ પુરબાર, સંગે સખા હજારો હજાર ॥૪૭॥

આવી બેઠા છે મંચે મહારાજ, કહે સાંભળો સહુ મુનરિજ ।

લાવો રંગ છાંટું મારે હાથે, જેજે જન રહ્યા તેને માથે ॥૪૮॥
પછી રંગ લઈ અલબેલે, છાંટ્યો સહુને ઉપર છેલે ।

પછી ભરી ગુલાલની ઝોળી, નાખી નાથે રંગી સંતટોળી ॥૪૯॥
ઉડે ગુલાલ અંબર છાયો, ચડી ગર્દમાં સુર છપાયો ।

પછી મહારાજ કહે મુનરિય, હવે રમો પરસ્પર માંચ ॥૫૦॥
સારો રંગ ભરાવ્યો છે હોજે, બેઉ ટોડાં કરી રમો મોજે ।

પછી સખા થયા સાવધાન, મચ્યો ખેલ જુવે ભગવાન ॥૫૧॥
ચાલે પરસ્પર પીયકારી, ઉડે રંગ સોરંગનાં વારી ।

જાણું આવયિો મેઘ અષાડે, ચાલ્યાં પૂર ભર્યાં નીર ખાડે ॥૫૨॥
મચી ઝડી ચાલ્યો રંગ રેલી, થયો કીચ રચી જાણું એલી ।

એમ રમે મુનમિંહોમાંચ, વાજે બહુ વાજંતિર ત્યાંચ ॥૫૩॥
હોડાહોડમાં કોઈ ન હારે, જીત્યા જીત્યા ત્યાં શબ્દ ઉચ્યારે ।

એમ ખુબ મચાવયિો ખેલ, જોઈ એમ બોલ્યા અલબેલ ॥૫૪॥
સંતો રાખો રાખો રમવાનું, થાય છે અવેર જમવાનું ।

ચાલો નાવાને સરવે સાથ, એમ કહ્યું વજાડીને હાથ ॥૫૫॥
પછી આપે કરી અસવારી, ચાલ્યા સખા સંગે સુખકારી ।

પોતે પહેર્યાં હતાં વસ્ત્ર અંગે, તેતો સર્વે રંગાણાંતાં રંગે ॥૫૬॥
આપ્યાં ઉતારી ઝીણાભાઈને, એમ આવયિો નાથ નાઈને ।

પછી જને કરાવ્યાં ભોજન, ઘડી પોઢીને જમ્યા જીવન ॥૫૭॥
મુનકિજે મોદક મોતૈયા, કરી રાખ્યાતા સારા સેવૈયા ।

તે પીરશ્યા પંગત્યમાં નાથ, જન જમાડયિો નજિહાથ ॥૫૮॥
અતિઆનંદે જમયિો જન, તોય ખાતાં ખુટ્યું નહચિનન ।

પછી મોદક લઈ મુરારી, આપ્યા સર્વે સંઘને સંભારી ॥૫૯॥

એમ લીળા કરી અલબેલે, કરાવી ઝીણેભાવે એકલિ ।

આપ્યાં સહુને સુખ અનેક, કરી લીળા તે કહી કાંચેક ॥૬૦॥

ઇતશિરીમદેકાનતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસવામશિષ્યિ
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે શ્રીશ્રી
મહારાજે કુલદોલનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે અઠવાશમ્નિ પ્રકરણમ્ ॥૮૮॥
પૂર્વછાયો- એટલી લીળા ત્યાં કરી, પછી પધાર્યા પાંચાળ ।

અનંત જીવ ઉધ્ધારવા, ફરે દેશોદેશ દયાળ ॥૧॥

ચોપાઇ- પછી ત્યાંથી ચાલ્યા સુખકારી, આવ્યા માણાવદર મુરારી ।

રહી રાત્ય ને કર્યાં ભોજન, પછી ત્યાંથી પધાર્યા જીવન ॥૨॥

કરી ગામ ગણોદે વશિરામ, આવ્યા જાળયિ સુંદર શ્યામ ।

તયિં જમયિ સંતે સહતિ, જને જમાડયિ કરી પ્રીત ॥૩॥

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવનિશી, શોભે સુંદર રાત્ય ઉજાશી ।

કર્યો વાટમાં કાંઈક ઢાળ, આવ્યા દૂધવિદર દયાળ ॥૪॥

સુંદર શીરાની કરી રસોઈ, જમ્યા જન સંઘે હતા સોઈ ।

પછી સુંદર સાંઝની વેળે, ચાલ્યા નાથ સંઘ લઈ ભેળે ॥૫॥

ચાલતાં વીતયિ ચારે જામ, આવ્યા બંધયિ સુંદરશ્યામ ।

રહ્યા રજની આનંદે અત્રિઆવ્યા પીપળયિ પ્રાણપતિ ॥૬॥

હરભિક્તે જમાડ્યા ત્યાં હેતે, સર્વે મુનિ સંઘ સમેતે ।

ત્યાંથી ચાલયિ સુંદર શ્યામ, કર્યો રાયપુરે વશિરામ ॥૭॥

ત્યાંથી આવયિ ગામ વાંકયિ, એમ ગામો ગામ દર્શન દયિ ।

ત્યાંથી આવયિ ગઢડામાંય, દનિ ત્રણ રહ્યા પોતે ત્યાંય ॥૮॥

પછી ત્યાંથી ચાલયિ દયાળ, આવ્યા કારયિણીયે કૃપાળ ।

પછી નાથે કહી એમ વાત, સંતો તમે જાઓ ગુજરાત ॥૯॥

સારી મૂરતઓ સુખદાઇ, પધરાવશું વરતાલમાંઇ ।

તેને અર્થે કરાવો મંદરિ, સારું સરસ સહુથી સુંદર ॥૧૦॥

તેની રીત્ય સમજાવી કઇ, જાઓ આદરો ત્યાં તમે જઇ ।

આપી આગન્યા સંત સધાવ્યા, પોતે ગામ ગઢડામાં આવ્યા ॥૧૧॥

ત્યાંથી પધાર્યા કચ્છ ભુજ ભણી, કરવા પ્રતષ્ઠા નરવીરતણી ।

દધિં સહુ દાસને દરશન, પ્રભુ જન પર છે પ્રસન્ન ॥૧૨॥

પછી ભાવેશું ભુજનગર, બેસારથિ નારાયણ નર ।

આવી મુહૂર્તમાં મન ગમી, વૈશાખસુદી કહીએ પંચમી ॥૧૩॥

તેદનિરનારાયણ રાય, બેસાર્યા ભુજનગરમાંય ।

એમ કરી બહુ શુભ કામ, પછી પધાર્યા ગઢડે ગામ ॥૧૪॥

અતદિયાળુ દયા અપાર, અતકૃપાળુ કૃપાભંડાર ।

કરે આચરણ જેજે મહારાજ, તેતો સહુ જીવને સુખકાજ ॥૧૫॥

કરે ચરતિર નવલાં નતિય, જન રાખે ચંતિવનિ ચતિત ।

દાસ ઉપર છે દયા અતિસુખસાગર શ્યામ મૂરતિ ॥૧૬॥

દયિ દાસને દરશન દાન, જન જુવે ભાવે ભગવાન ।

કરે વાત નતિય પ્રત્યે નવી, સુણી આશ્ચર્ય થાય અનુભવી ॥૧૭॥

લયિ સુખ અલૌકિકિ સહુ, એવી વાતો કરે વાલો બહુ ।

એમ આનંદમાં દનિ જાય, જન ગુણ ગોવંદિના ગાય ॥૧૮॥

જાય જુગ તે પળ સમાન, નતિયે ભેળા રહેતાં ભગવાન ।

એમ કરતાં આવી અષ્ટમી, કૃષ્ણજન્મતથિમિનગમી ॥૧૯॥

મોટા ઉત્સવનો એહ દનિ, તેડ્યા સમૈયા પર મુનજિન ।

આવ્યા સંત સહુનાં મંડળ, મોટા મુક્ત જે અતચિમળ ॥૨૦॥

આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, સ્પર્શપિદ ને મોદ ન માય ।

વાલે અતવિાલયપે બોલાવ્યા, સંતો સમૈયાપર ભલે આવ્યા ॥૨૧॥
સંતો સર્વે આવ્યા તમે મળી, રખે રહી જાય કોઇ મંડળી ।

સંત કહે આવ્યો સહુ સાથ, દેશ પ્રદેશ હશે કોઇ નાથ ॥૨૨॥
કહે નાથ તે આવશે સોઇ, એમ કહી કરાવી રસોઇ ।

થઇ ચાલતી રૂડી રસોઇ, જમે જન મગન મન હોઇ ॥૨૩॥
એમ કરતાં વત્તિયા દનિ ચાર, આવી અષ્ટમી શુભ તે વાર ।

રહ્યા વ્રત મુનસિહુમળી, સાંખ્યયોગી બાઇઓની મંડળી ॥૨૪॥
ચાલ્યા નાવા નાથ સાથે લઇ, નાહ્યા નરિમળ જળમાં જઇ ।

નાઇ નસિરનિ બોલ્યા નાથ, તમે સાંભળજ્યો સહુ સાથ ॥૨૫॥
હરમિંદરિ સારુ હમેશ, લેવો એકુકો પથ્થરો શીશ ।

આજ અમે પણ એક લેશું, વાસુદેવની ભક્તકિરીશું ॥૨૬॥
પછી સોનેરી પાઘને માથે, લઘી છે એક પથરો નાથે ।

એમ નાઇ આવ્યા નાથ ઘેર, આવ્યો ભક્ત ભાવકિ એ વેર ॥૨૭॥
જાતવૈશ્ય વેણીભાઇ નામ, લાવ્યા પૂજા પૂજવાને શ્યામ ।

કાજુ કનક કડાંની જોડ, અર્પનાથ હાથે પુર્યા કોડ ॥૨૮॥
પછી મુનમિળી રચ્યો રાસ, રમ્યા સંતસંગે અવનિાશ ।

એમ કર્યો ઉત્સવ આનંદે, લીધું સુખ મળી મુનવૃદે ॥૨૯॥
વળતો આવ્યો નવમીનો દન, જને કર્યાં સુંદર ભોજન ।

મુનકિજે મોદક મોતૈયા, કર્યા કાજુ જાય નહકિહ્યા ॥૩૦॥
પોતે પીરસે પ્રભુજી હાથે, અતહિતે નજિજન માથે ।

લઇ મોદક મનવાર્યું કરે, કડી વડી કુલવડી ફરે ॥૩૧॥
કઢ્યાં દૂધ સાકર ઉજળી, ફરે ઉપર ભાતમાં વળી ।

એમ જુકતે જમાડયા દાસ, પછી એમ બોલ્યા અવનિાશ ॥૩૨॥

સુણો સંત સહુ જનવૃંદ, રહો ચોમાસું કરો આનંદ ।

ક્યાંચે માગવા ન જાવું અન્ન, કરવું દરબારમાંથી ભોજન ॥૩૩॥

એવી સુણી વાલ્યમની વાત, સર્વે સંત થયા રળયાત ।

નતિય દયાળુ દર્શન દીયે, નરિખનિાથ જન સુખ લયિ ॥૩૪॥

તયિાં વરષે ગરજનાચે ઘન, બોલે મોર બપૈયા મગન ।

બોલે દાદુર અતઆનંદે, જાણું ધુન્ય માંડી મુનવૃદે ॥૩૫॥

ઝળકે વજિળી વારમવાર, વરષે મેઘ વળી એકધાર ।

નદીએ આવ્યાં નવલાં જળ, અતસિંદર સારાં અમળ ॥૩૬॥

નતિયે નાવા જાયે ત્યાં નાથ, સર્વે સંગ લઇ મુનસિાથ ।

નાહી પાછા વળે જન જ્યારે, લયિ એકએક શલિા ત્યારે ॥૩૭॥

તેણે કરી શોભે જન ઘણું, જાણું સૈન્ય ચાલ્યું રામતાણું ।

તેને દેખી દાઝે દુષ્ટ છાત્રિજે કોઇ હોય રાવણની જાતળિ ॥૩૮॥

દૈત્ય દૈત્યતણો ધર્મ પાળે, સાધુ સાધુનો ધર્મ સંભાળે ।

સંત સદા સુખી દલમાંઇ, એવી વાત ગણે નહકિાંઇ ॥૩૯॥

સુણે વાલ્યમ મુખની વાત, સંશય શોક ન રહે જાત ।

નતિય વાત નવનિવથિાય, સુણી આનંદમાં દનિ જાય ॥૪૦॥

એમ કરતાં સુખ વલિાસ, વહગિયો છે ચાતુરમાસ ।

આવ્યા દશરા દવિાળીના દન, કરવો ઉત્સવ કહે ભગવન ॥૪૧॥

અન્નકોટનો ઉત્સવ કહું, આવ્યા સતસંગી તયિાં સહુ ।

હતો સમીપે સંત સમાજ, રચી દીપમાળા મુનરિજ ॥૪૨॥

બળે દવિા હજારે હજાર, થયિો પ્રકાશ ગયું અંધાર ।

બેઠા અલબેલો તયિાં આવી, મનોહર મૂર્તમિનભાવી ॥૪૩॥

શોભે વસ્ત્ર આભૂષણ અત્રિજન મન હરણ મૂર્તળિ

હસહિસજિવે જન સામું, પુરે જનના મનની હામું ॥૪૪॥

પરમ આનંદમાં દન વળતા, આવ્યો અન્નકોટ દન વળતા ।

પુર્યો અન્નકોટ અતચિન્ને, લેહ્ય ચોશ્ય ભક્ષ્ય ભોજને ॥૪૫॥

કહેતાં પાર ન આવે પાકનો, તાજી ભાજી સીમા નહશિકનો ।

હેતે જમ્યા પોતે જન હાથ, પછી જમાડ્યા મુનસિાથ ॥૪૬॥

કસી કમર ઉઠીયા હરિમોટી પંગતમિુનની કરી ।

લીધા મોતૈયા લાડવા લાલે, માગે એક તથિાં ત્રણ આલે ॥૪૭॥

સાટા પેડા જલેબી ને ખાજાં, દળ મગદળ મેશુબ ઝાઝાં ।

સેવ સુંવાળી લાપશી શરિ, ફરે કંસાર સાકર કેરો ॥૪૮॥

બહુ હવેજે ભજીયાં બણ્યાં, કળગિાંઠયિા કુલવડી ચણ્યા ।

સુંદર શાક પરિશ્યાં પંગત્યે, એમ જમાડ્યા જન જુગત્યે ॥૪૯॥

પછી નાથ કહે સુણો વાત, હવે જાયે સહુ ગુજરાત ।

આવી પ્રબોધની દનિ થોડે, ચાલો સહુ જાઇએ મળી જોડે ॥૫૦॥

લક્ષ્મીજી ને નારાયણ આપ, થાશે વરતાલે તેહનો સ્થાપ ।

કરી એટલી આગન્યા વાલે, થઇ મગન માની મરાલે ॥૫૧॥

રાખ્યા સંત પાસે સુખ દઇને, શરાવણવદચિતુરથી લઇને ।

ત્યાંથી રાખી મુનની મંડળી, કાર્તકિશુદબીજલગે વળી ॥૫૨॥

કર્યો ઉત્સવ એટલા દન, જમ્યા મુનભિાવતાં ભોજન ।

ધન્ય જયા લલતિા બે જન, જેણે પ્રભુને કર્યા પ્રસન્ન ॥૫૩॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શરીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચતિ ભક્તચંતિામણમિધ્યે ભુજ વૈશાખશુદપિંચમીને
દવિસ નરનારાયણ પધરાવ્યા ને ગઢડે અન્નકોટનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે

નેવ્યાશમિ પ્રકરણમ્ ॥૮૯॥

પૂર્વછાયો- ચાલ્યા પછી ગઢડા થકી, સંઘ લઈને સુંદર શ્યામ ।

ભક્ત ભાવકિ બોટાદમાં, રહ્યા રાત્ય એક એહ ઠામ ॥૧॥

ચોપાઇ- પછી ત્યાંથી ચાલ્યા સંઘસાથ, આવ્યા સુંદરીયાણે શ્રીનાથ ।

જમી જન જીવન સધાવ્યા, જઇ વાગડ અણચિાળઆવ્યા ॥૨॥

રહે જસકે રોજકે જન, દીધાં દયાળે તેને દર્શન ।

પછી રહ્યા કમચિાળે નાથ, જાણી જખમ જનનો હાથ ॥૩॥

જમી બોરુ રહ્યા ગળચિાણે, આવ્યા વરતાલમાં સંધ્યા ટાણે ।

દીધાં દાસને દર્શન દાન, નરિખ્યા જને ભાવે ભગવાન ॥૪॥

પછી જન બોલ્યા જોડી હાથ, ભલે આવ્યા અનાથના નાથ ।

બહુ દનિના હતા પચિાસી, દીધાં દર્શન આજ અવનિાશી ॥૫॥

એમ કહી બેઠા સન્મુખ, નાથ નરિખી નગિમ્યાં દુઃખ ।

જને રસોઇ કરાવી ભલી, જમ્યા તેમાંથી નાથ રોટલી ॥૬॥

પાસે હતા મુનબિ મરાળ, આપ્યો અલબેલે તેને થાળ ।

પછી પોઢચિા પ્રાણજીવન, જાગ્યા બ્રાહ્મમુહૂરતે ભગવન ॥૭॥

કરી દાતણ ને સ્નાન કીધાં, પછી દાસને દર્શન દીધાં ।

પછી શ્રીનારાયણની મૂર્તિજોઇ વખાણી છે વળી અતિા ॥૮॥

પછી વડોદરા થકી જન, આવ્યા હતા કરવા દર્શન ।

તેના સંઘમાં જઇને શ્યામ, દઇ દર્શન ને પુરી હામ ॥૯॥

પછી જને કરાવ્યાતા થાળ, જમ્યા દયા કરીને દયાળ ।

પછી શાલ દુશાલ અંગરખી, હાથે પહેરાવ્યાં હરનિ હરખી ॥૧૦॥

ધૂપ દીપ ઉતારી આરતિ, પછી કરજોડી કરી વનિતિા

ભલે પ્રકટ્યા પ્રાણઆધાર, અમ જેવાનો કરવા ઉદ્ધાર ॥૧૧॥

આજ સુકળ થયો જનમ, મળ્યા પ્રગટ પુરુષોત્તમ ।

હવે છીએ તમારા હો નાથ, કુળ કુટુંબ અમે સહુ સાથ ॥૧૨॥
પછી નાથ કહે નરિભય રહીએ, છો અમારાં આઝું શું કહીએ ।

કહી એટલું ચાલયા નાથ, ગયા ચોતરે સહુ જનસાથ ॥૧૩॥
તથિાં કર્યા ઉત્તર પ્રશન, સુણી સહુ જન થયા મગન ।

એવી વાત કરી અવનિશે, સુણી અતહિતે કરી દાસે ॥૧૪॥
એવી વાત થાય નતિય નતિય, સાંભળે જન દઇ મનચતિત ।

સારા સુંદર વરષમાંય, કાર્તકિસુદદિવાદશી કહેવાય ॥૧૫॥
તેદમિહૂર્ત જોઇ શુભ અત્સિથાપી શ્રીનારાયણની મૂરતિ

વેદ વધિકિરી વપિરજને, પધરાવ્યા પ્રભુ શુભ દને ॥૧૬॥
લક્ષ્મીનારાયણ સુખદાય, સ્થાપ્યા મધ્યના મંદરિમાંય ।

ભક્તધિર્મ પોતાનું સ્વરૂપ, સ્થાપ્યું ઉત્તર ડેરે અનૂપ ॥૧૭॥
રાધા ને વૃંદાવનવહિરી, પાસે પોતાની મૂરતિસારી ।

કર્યો દક્ષણિ ડેરામાં સ્થાપ, નજિજનના ટાળવા તાપ ॥૧૮॥
તીયાં વરત્યો છે જયજયકાર, ધન્ય ધન્ય બોલે નરનાર ।

પછી જમાડયા વપિરજન, આપ્યાં મનવાંછતિ ભોજન ॥૧૯॥
દીધદિદક્ષણિ વસ્ત્ર રૂપૈયા, તેણે વપિર રાજી મન થયા ।

પછી પાંચ દવિસ પોતે રહયા, ત્યાંથી વસોએ વાલો આવયા ॥૨૦॥
વસે વસોમાંહજિન ઘણાં, સર્વે પ્યાસી પ્રભુદર્શનતણાં ।

તેને ઘરો ઘર જઇ નાથ, દઇ દર્શન કર્યાં સનાથ ॥૨૧॥
પછી સંગે હતા મુનજિન, તેને કાજે કર્યાંતાં ભોજન ।

તેતો પરિસથિયાં પોતે વળી, જમાડી સહુ સંત મંડળી ॥૨૨॥
પછી ઘોડે થયા અસવાર, કર્યો મુનિ નમસ્કાર ।

મુનરિહેજ્યો આનંદમાં તમે, મળશું વેલા વેલા વળી અમે ॥૨૩॥

એમ કહી ચાલ્યા ભગવાન, સર્વે સંત થયા શોકવાન ।

અહો બહુદનિ રાખ્યા સાથ, આજ ગયા વજિગીને નાથ ॥૨૪॥

અહો નતિયે થાતાં દર્શન, એક હતા એવા પણ દન ।

આજ મૂકીને ચાલ્યા મોહન, હવે ક્યારે થાશે દર્શન ॥૨૫॥

એમ કહી અકળાણા અતિપિછી અંતરે ધારી મૂરતિ

થયા સચેત સહુ મુનેશ, ગયા ફરવા દેશપ્રદેશ ॥૨૬॥

તેદજિમતા પાનબીડી નાથ, તે જમાડતો હું મારે હાથ ।

ત્યાંથી આવ્યા વટામણ ગામ, રહ્યા રાત ત્યાં સુંદરશ્યામ ॥૨૭॥

જમી જાખડેથી કમચિાળે, દીધાં દર્શન જનને દયાળે ।

રહી રાત ચાલ્યા ત્યાંથી નાથ, લઇ મુકતાનંદજીને સાથ ॥૨૮॥

ગાંફ ખરડ્ય ઝંઝિર રહ્યા જાણી, ત્યાંથી કુંડળ ને કારીયાણી ।

પછી આવ્યા ગઢડે મહારાજ, કરી અલબેલો એહ કાજ ॥૨૯॥

તથિાં રહ્યા રાજી થઇ આપે, દયિ દર્શન ને દુઃખ કાપે ।

જન જમાડે પ્રભુને પ્રીત્યે, જમે પાનબીડી પોતે નતિયે ॥૩૦॥

જમ્યા પાન દનિ પંચવશિ, પછી ન જમીયા જગદીશ ।

ત્યાર પછી રહ્યા દનિ દશ, લધિા અભાગયિ અપજશ ॥૩૧॥

પછી દુષ્ટની દુષ્ટતા જાણી, પ્રભુ પધારયિ કારયિાણી ।

તથિાં રહ્યા દન દોયચાર, પછી આવ્યા ગઢડા મોઝાર ॥૩૨॥

ગઢડામાં રહે ઘણું ઘણું, ધન્ય ભાગ્ય એ ભૂમકિતણું ।

એક રહી ગઇ વાત અનૂપ, સુણ્યા સરખી છે સુખરૂપ ॥૩૩॥

આગે આવ્યાંતાં અયોધ્યાવાસી, તેની વાત મે નોતપિ્રકાશી ।

તેહ હવે કહું છું વસ્તિારી, સુણી સુખ પામે નરનારી ॥૩૪॥

અનુક્રમે મળી કે ન મળી, પણ કહેવી છે વાત સઘળી ।

રામપ્રતાપ ને ઇચ્છારામ, તેતો રહ્યા હતા નજિધામ ॥૩૫॥
તથિાં સંતે વાત જઇ કરી, તમારે ઘેરે પ્રકટ્યા હરતિ

કહી એઘાણી સહતિ વાત, આવી પ્રતીતથિયા રળથિાત ॥૩૬॥
એવું સુણી ચાલ્યાં તતકાળ, વૃધ્ધ જોબન ને નાનાં બાળ ।

સંગે લઇ અશ્વ ને પાલખી, આવ્યાં સહજમાં ન થયાં દુઃખી ॥૩૭॥
પશ્ચમિ ખંડમાં પંચાળ દેશ, જીયાં હરવિચિરે હમેશ ।

કાજુ ગામ વરતાલ જાણી, પોતે હતા ત્યાં સારંગપાણી ॥૩૮॥
તથિાં આવ્યાં અયોધ્યાનાં વાસી, સામા જઇ મળ્યા અવનિશી ।

કાર્તકિ માસ શુદી ચતુરથી, તેદઆવ્યાં અયોધ્યાપુરથી ॥૩૯॥
આવ્યાં અયોધ્યાવાસી એ દન, કર્યાં મહારાજનાં દરશન ।

મળી લળી લાગ્યાં સહુ પાય, ચાલ્યાં નીર તે નયણમાંચ ॥૪૦॥
કરી રુદન ચરણ ન મૂકે, આંખ્યામાંહથિી આંસુ ન સૂકે ।

હેતે હબિસે વયિોગ દુઃખે, ભાંગ્યા અકષર બોલે છે મુખે ॥૪૧॥
હે મહારાજ આવું કેમ કીધું, ચાલ્યા ફરીને દર્શન ન દીધું ।

જેમ દર્શન ન દીધું દયાળ, તેમ પાછી ન લથિી સંભાળ ॥૪૨॥
શથિી વાંક અમારો હો નાથ, ચાલ્યા અમને કરી અનાથ ।

વાલા તમે અમને વસિાર્યાં, અમે વલિખવિલિખહિાર્યાં ॥૪૩॥
તમે ચાલ્યા ત્યાંથી જગદીશ, તેને વર્ષ થયાં અહ્યાવશિ ।

તેમાં એક સંદેશો ન કહાવ્યો, એવડો શથિી અભાવ આવ્યો ॥૪૪॥
હશે વાંક વાલાજી અમારો, એમાં દોષ નથી જો તમારો ।

હશે અપરાધ અમારા નાથ, જોશો માં એમ કહી જોડ્યા હાથ ॥૪૫॥
નાથ કહે નથી દોષ તમારો, છે સ્વભાવ એવો જ અમારો ।

જીયાં રહીએ તથિાં હળમિળવિસિાર્યા ન સંભારીએ વળી ॥૪૬॥

હોય હરમિંહિહિત જેને, અમે નતિય સંભારું છું તેને ।

બીજાં સાથે છે થોડેરું હેત, એમ બોલ્યા કરુણાનકિત ॥૪૭॥

જેમ હતું પોતાનું વરતન, તેમ જણાવી દીધું જીવન ।

એમ મળ્યા સંબંધનિ શ્યામ, પામ્યા અયોધ્યાવાસી આરામ ॥૪૮॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમધ્યે શ્રીહરચિરતિરે

શ્રીલક્ષ્મીનારાયણદેવની પ્રતષ્ઠા કરી એ નામે નેવુંમું પ્રકરણમ્ ॥૯૦

પૂર્વછાયો- અયોધ્યાવાસી આવયાં, હરપિરસાદનો પરવિાર ।

સંબંધી શ્રીમહારાજનાં, સતસંગનો શણગાર ॥૧॥

ચોપાઇ- થયાં રાજી અયોધ્યાનાં વાસી, નયણે નરિખ્યા શ્યામ સુખરાશી ।

પછી સંગે તેડી તેને શ્યામ, આવ્યા પ્રભુજી ગઢડે ગામ ॥૨॥

તેને આપ્યાં ઉતરવા ઘર, ઘણું ઘટતિ સારાં સુંદર ।

પછી કરી છે રૂડી રસોઇ, જમ્યા માવ ભાવ તેનો જોઇ ॥૩॥

પછી જમ્યા છે અયોધ્યાવાસી, વળતી વાલ્યમે વાત પ્રકાશી ।

પૂછ્યાં દેશ નગર ને ગામ, પૂછ્યાં સર્વે ઠેકાણાં ને ઠામ ॥૪॥

પૂછ્યાં વન વાડી વૃક્ષ વટ, પૂછ્યાં નદી તળાવ ને તટ ।

પૂછ્યાં શહેર બજારો ને ઘર, પૂછ્યાં ત્યાગી ગૃહી નારી નર ॥૫॥

પૂછ્યાં હરમિદરિ ધર્મશાળા, પૂછ્યા તીરથ ઘાટ સઘળા ।

તેનાં આપીઆપીને એઘાણ, કર્યાં સર્વે સ્થળનાં વખાણ ॥૬॥

પછી કહ્યું વાસી અયોધ્યાને, કાંઈક દીઠા સાંભળ્યા છે કાને ।

સર્વે યથારથ નવ જાણું, એમ કહીને જોડી છે પાણું ॥૭॥

પછી બોલ્યા આપે અવનિશી, તમે સાંભળો અયોધ્યાવાસી ।

જેજે સ્થળનાં લીધાં છે નામ, તેમાં ફરતા અમે આહું જામ ॥૮॥

રહેતા રમતા ઘટે તેનું જમતા, હતા નાના સહુને ગમતા ।

પડી ટેવ તેણે બહુ ફરતા, મોટીમોટી નદીયો ઉતરતા ॥૯॥

રહેતા થોડું અમે ઘરમાંય, આજ ઇયાં કાલ વળી ક્યાંય ।

હતું હેત હરક્રિયામાંઇ, બીજી વાત ન ગમતી કાંઇ ॥૧૦॥

ગમતા ભક્તવિાન ત્યાગી જ્ઞાની, ભૂંડા લાગતા દેહભમિની ।

હતો સ્વભાવ ચટકીદાર, કઠણ વચન ન સહેતા લગાર ॥૧૧॥

હાંસી મશ્કરી ન ગમે ક્યારે, ઠઠા ઠંગિાઇશું વેર મારે ।

જે કોઇ બેહું હોય અમપાસ, તે પણ કરી શકે નહહિસ ॥૧૨॥

અમે કહ્યો અમારો સ્વભાવ, એમ કહી રહ્યા મૌન માવ ।

પછી બોલ્યા અયોધ્યા રહેનાર, એમાં નથી પ્રભુ ફેરફાર ॥૧૩॥

એમ કરતાં સાંભળતાં વાત, વહીગઇ વનિાદમાં રાત ।

પછી દવિસ બીજે દયાળે, કહ્યું જેજે પુછવિ કૃપાળે ॥૧૪॥

સુત મામાનો મનછારામ, અતવિધ્ધ જાણો બહુનામ ।

તેને પુછે છે સુંદરશ્યામ, કહો અમારાં કુળનાં નામ ॥૧૫॥

બાલપણામાં અમે નસિર્યા, કુળ કુટુંબનાં નામ વસિર્યા ।

માટે કુળપરંપરા જેહ, કહો પરવિાર સહતિ તેહ ॥૧૬॥

ત્યારે બોલ્યાં અયોધ્યાનાં વાસી, તમે સાંભળજો સુખરાશી ।

જેજે જાણ્યાં સાંભળ્યાં મે નામ, તેહ કહું સુણો મારા શ્યામ ॥૧૭॥

પુણ્યવાન પાંડે કન્હરિમ, રહે શર્વારે ઇટાર ગામ ।

તેના સુત તે બાલકરામ, તેની ત્રયિા ભાગ્યમાની નામ ॥૧૮॥

તેના સુત એક શુભમત્િદોષે રહતિ દયાળુ અત્િ

નામ હરપિરસાદ તે કહીએ, તેતો ધર્મનો અવતાર લઇએ ॥૧૯॥

મોટા યશવાળા સહુ જાણે, સારા સ્વભાવ સહુ વખાણે ।

એવા હરપિરસાદનો કહું, જેના પુણ્યનો પાર ન લહું ॥૨૦॥
 લુણાપારના ત્રવાડી કહીએ, બાળકૃષ્ણના કાલુ તે લહીએ ।

તેને ઘેર છે ભવાની નાર, તેતો અતપિવત્તિર ઉદાર ॥૨૧॥
 તેને ત્રણ સુત સુતા ત્રણ, તેહ કહું સુણો અશરણ શરણ ।

વશિરામ સુબુધ્ધ ઘેલહિકાલુસુત કહ્યા ત્રણ તેહી ॥૨૨॥
 ચંદન વસંતા ને બાલાબાઇ, કાલુસુતા એ ત્રણ કહેવાઇ ।

ચંદનપતપિંડે શરધાર, વસંતાપતબિલધધિાર ॥૨૩॥
 બાલાબાઇ જે નશ્ચિએ ભગત્તિના હરપિરસાદજી પત્તિ

કહું તેનો હવે પરવિાર, તમે સાંભળો પ્રાણઆધાર ॥૨૪॥
 તેના સુત સુખરૂપ ત્રણ, તમે સહતિ ભવદુઃખહરણ ।

મોટેરા તે શ્રીરામપ્રતાપ, બીજા તમે શ્રીહરજી આપ ॥૨૫॥
 ત્રીજા ઇચ્છારામજી કહેવાય, જેની મોટયપ કહી ન જાય ।

બેઉ ભાઇ અતશિ ઉદાર, જેનો યશ ઉત્તમ અપાર ॥૨૬॥
 સર્વે રીત્યે સુખચિ છે એહ, એક તમ વનિ દુઃખી તેહ ।

નીલકંઠ આવ્યા તમે આંઇ, બીજા કેડ્યે રહ્યા જે બે ભાઇ ॥૨૭॥
 કહું તેનો હવે પરવિાર, તમને મળવા ઇચ્છતા અપાર ।

રામપ્રતાપ ઘેરે સુવાસી, તેતો તમ વનિ હતાં ઉદાસી ॥૨૮॥
 તેના ત્રણ સુત એક સુતા, તેનાં નામ પરમ પુનતિ ।

નંદરામ ને ઠાકોરરામ, ત્રીજા અયોધ્યાપ્રસાદ નામ ॥૨૯॥
 સુતા શ્રીધનુબા નરિધાર, પાંડે જોખનનો પરવિાર ।

નંદઘેર છે લક્ષ્મી નાર, રામશરણ સુત નરિધાર ॥૩૦॥
 નારાયણ પ્રસાદ હરચિદ્, ચોથા સુત પણ છે સુંદર ।

ઠાકોરરામ ઘેર શવિકુંવરી, રામસુખ સુત દો દીકરી ॥૩૧॥

અયોધ્યા ઘેર સુનંદા નાર, કહ્યો જોખનનો પરવિર ।

ઇચ્છારામ ઘેર વસુમતિજેને પ્રભુમાંહિપ્રીત્ય અતિ । ૩૨ ।।

તેના પુત્ર પંચ પુણ્યવાન, સુતા બેઉ તે કહું નદિન ।

ગોપાળજી રઘુવીર નામ, વૃંદાવન વળી સીતારામ । ૩૩ ।।

પાંચમો સુત નાથબદરી, સુતા કુલશ્રી ને કુલઝરી ।

ઇચ્છારામનો એ પરવિર, ગોપાળજી ઘેર મેનાં નાર । ૩૪ ।।

રઘુવીરને ઘેર વીરજા, બાકી કહું હવે ત્રણ બીજા ।

વૃંદાવન ઘેર ઇંદરિવાસી, સીતારામ ઘેર ઇંદરિસી । ૩૫ ।।

એ હરપિરસાદ પરવિર, ધર્મકુળ અતુલ ઉદાર ।

કહેતાં સુણતાં તેહનાં નામ, થાય પવતિર પામયિ ધામ । ૩૬ ।।

વળી એ દેશના જે રહેવાસી, તેપણ તમ વનિ છે ઉદાસી ।

રાત્ય દન સંભારે છે બહુ, તમ વનિ આતુર છે સહુ । ૩૭ ।।

એમ કહ્યું છે મનછારામે, સુણી લીધું છે સુંદરશ્યામે ।

પછી પુછી બીજી બહુ વાત, સુણી સહુ થયા રળયિત । ૩૮ ।।

એમ કરતાં કાંચેક દનિ ગયિ, પછી વસંતના દનિ આવયિ ।

ત્યારે વાલ્યમે કર્યો વચિર, તેડાવ્યા ત્યાં સંત મોટા ચાર । ૩૯ ।।

કહે સહુ મળી જુવો વચિરી, આ ગાદીના કોણ અધકિરી ।

આવ્યું છે અમારા જાણ્યામાંઘ, તેમાં ફેર રહેશે નહકિંઘ । ૪૦ ।।

રામપ્રતાપ ને ઇચ્છારામ, તેના સુત સારા સુખધામ ।

એને આપું આ ગાદી અમારી, અતસિારું છે જુવો વચિરી । ૪૧ ।।

જેવું અમારું કુળ મનાશે, તેને તુલ્ય બીજું કેમ થાશે ।

ત્યારે સંત કહે સાચી વાત, આજ અમે થયા રળયિત । ૪૨ ।।

તમે કર્યા છે સંત જે ઘણા, તેમાં પણ નથી કાંઘ મણા ।

પણ આ વાતનું ઉડું મૂળ, કાંજે કાવે છે ધર્મનું કુળ ॥૪૩॥
પછી પૂછ્યું પરસ્પર બહુને, ગમી વાત હૈયામાં સહુને ।

પછી વતિયા થોડા ઘણા દન, આવ્યા વરતાલે જગજીવન ॥૪૪॥
સર્વે સંબંધી લેઈ સંઘાથ, આવ્યા ઉત્સવ કરવા નાથ ।

કર્યો અન્નકોટ ઉત્સવ આવી, પરબોધની તે ભલી ભજાવી ॥૪૫॥
કીધા દત્તપુત્ર પોતે દોય, અવધપ્રસાદ રઘુવીર સોય ।

આપી ગાદી આચારજ કીધા, તેને મંદરિ દેશ વહેચી દીધા ॥૪૬॥
કરી દીધું ચોખું એમ આપે, કેડ્યે કોઈ કેને ન સંતાપે ।

એવી રીત્યે કરી એહ કામ, પછી પધાર્યા ગઢે ગામ ॥૪૭॥
સર્વે દાસને દરશન દીધાં, કરી વાત કૃતારથ કીધાં ।

નતિય નરિખે મૂર્તમિનગમી, ત્યાંતો આવી વસંતપંચમી ॥૪૮॥
લાવ્યા ગુલાલ ને રંગ ઘણો, કર્યો સામાન રમવાતણો ।

અતચિાનંદે ભર્યા છે નાથ, નાખે છે રંગ પોતાને હાથ ॥૪૯॥
રેડે રંગ ને નાખે ગુલાલ, તેણે સખા થયા સહુ લાલ ।

સખે નાખ્યો છે નાથને રંગ, તેણે શોભે છે શ્યામનું અંગ ॥૫૦॥
સર્વે વસ્ત્ર થયાં રંગે રાતાં, જોઈ જન તૃપ્ત નથી થાતાં ।

પછી નાવાને ચાલચિા નાથ, સર્વે સખા લઈ પોતા સાથ ॥૫૧॥
નાહી આવી જમ્યા નાથ જન, કર્યો ઉત્સવ થઈ પ્રસન્ન ।

એમ આપે છે જનને આનંદ, ઘણે હેતે શ્રીસહજાનંદ ॥૫૨॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિામણમિધ્યે અયોધ્યાપ્રસાદજી ને
તથા રઘુવીરજીને આચાર્ય કર્યા ને વસંતપંચમીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે

એકાણું પ્રકરણમ્ ॥૯૧॥

પૂર્વવધાયો- ત્યાર પછી એક સમે, બેઠા સભામાંહશિયામ ।

દયિ દર્શન દાસને, હરજિનની પુરે હામ ॥૧॥

મઠી મટિ માવજી, જ્યારે જોયા સર્વે જન ।

દોષે રહતિ દાસ દેખી, પોતે થયા પ્રસન્ન ॥૨॥

પછી પ્રભુજી બોલયા, તમે સાંભળજ્યો સહુ જન ।

આપણે સહુ ઉધ્ધવના, તેને કરવું તીર્થ અટન ॥૩॥

મુનસિંન્યાસી ત્યાગી ગૃહી, સુણો અવધ્યવાસી આપ ।

જાઓ શ્રીદ્વારામત્તિનાહી લહી આવો સહુ છાપ ॥૪॥

ચોપાઇ- મળે તીર્થે મોટા મુનજિન, થાય રામકૃષ્ણનાં દર્શન ।

મારકંડેય ધૌમ્ય લોમશ, ધર્માદકિરે તીર્થ અવશ ॥૫॥

સર્વે તીર્થ છે સુખરૂપ, તેમાં પણ દ્વારકા અનૂપ ।

તમે અવધ્યવાસી રહો દૂર, માટે જાવું તમારે જરૂર ॥૬॥

જેદથિયો જાદવનો નાશ, પરસ્પર લડી પરભાસ ।

તેદસિમુદ્દરે જળ હલિળી, કૃષ્ણભુવન વનિ પુરી બોળી ॥૭॥

કુળ સંહારી શ્રીકૃષ્ણ પોતે, રહ્યા નજિઘેર નાથ ગુપતે ।

માટે મોટું તીર્થ દ્વારામત્તિજીયાં અખંડ રહે યદુપતિ ॥૮॥

માટે ગૃહી ત્યાગીને ત્યાં જાવું, વધિસિહતિ ગોમતીમાં ન્હાવું ।

યથાયોગ્ય દાન તથિં દેવું, સત્યપુરુષ પૂજી ફળ લેવું ॥૯॥

એમ સર્વેને આગન્યા કીધી, નજિદાસને શક્ષિષા એ દધિી ।

પછી કૌશલવાસીને કહ્યું, નશિયે તમારે જાવાનું થયું ॥૧૦॥

મનછારામ નંદરામ દોય, જાઓ ગોપાળ સુફળ સોય ।

પ્રથમ પહેલા શ્રીરામપ્રતાપ, તે પણ ગયાતા દ્વારકાં આપ ॥૧૧॥

ઉધ્ધવસંપ્રદાયની એ રીત, જાવું દ્વારકાં થાવું પુનતિ ।

નાહગોમતી વપિર જમાડો, પંડિ દઇ પતિરપિર પમાડો ॥૧૨॥
છાપે અંકતિ કરી શરીર, બેટ જઇ આવો વહેલા વીર ।

ત્યારે બોલ્યાં છે સંબંધી સઉ, સારું જાશું રાજી અમે છઉ ॥૧૩॥
પણ ભોમચી જોઇએ જરુર, જાણે વાટ ઘાટ ગામ પુર ।

ત્યારે સભા સામું જોયું સ્વામી, દીઠા સચ્ચદિનંદ નષિકામી ॥૧૪॥
દૃઢસમાધનિરિભય નયતિ, જેને પ્રગટ પ્રભુશું પ્રીત ।

તેને આગન્યા આપી છે નાથે, તમે જાઓ ધર્મકુળ સાથે ॥૧૫॥
તમે જઇ પાછા આવો જન, કરી રણછોડજીનાં દર્શન ।

પછી આવશે મુનસિમસત, જ્યારે થાશે શીત ઋતુ અસત ॥૧૬॥
હશે વાસુદેવની ઇચ્છાય, મુનનિ અમે આવશું ત્યાંય ।

તમે તો સહુ થાઓ તથિર, બાંધો ટીમણ મ કરો વાર ॥૧૭॥
પછી મુનબોલ્યા કર ભામી, સુખે યાત્રા કરાવીશ સ્વામી ।

પછી તીરથે જાવાને કાજે, જોવરાવ્યું મુહૂર્ત મહારાજે ॥૧૮॥
ભટ્ટ મયારામે એમ કાવ્યું, શુદી નવમીનું મુહૂર્ત આવ્યું ।

પછી નાથે આજ્ઞા તેને કરી, ચાલ્યા દ્વારકાં સ્મરતા હરિ ॥૧૯॥
માઘવદી એકમને દન, નાહયા વપિર ગોમતી દઇ ધન ।

દેખી પરદેશી ધાયા ગુગળી, જેમ પંડિ આવે કાક મળી ॥૨૦॥
કરી ટલિાં ને કહે અમે ગોર, લેવા નાણું થયા તતપર ।

નોય ત્યાગીને તીરથે આડી, પણ મુનનિ નહાતાં ના પાડી ॥૨૧॥
વાયસ સરખે વટિનિ લીધા, મોટા મુનનિ નાવા ન દીધા ।

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ વળી, દયિ ડારા કહે મારશું મળી ॥૨૨॥
તું તો સધ્ધિનું કુપળું દસિ, નાણાં વનિ નાવા મન હસિ ।

કાઢ્ય કંથા કોપીનેથી દામ, એમ બોલે પુરૂષ ને વામ ॥૨૩॥

તોય મુનિ મન ન ક્ષોભ્યું, કૃષ્ણ રમણ રજે મન લોભ્યું ।

ચતિતે ચડી શ્રીકૃષ્ણ મૂરતિ હિવી મુનિ અંતરવરતિ । ૨૪ ।।

થઇ સમાધિભૂલ્યા શરીર, પડ્યું પંડિ ગોમતીને તીર ।

તથિં આવ્યા અયોધ્યા રહેનાર, મુનિ જાગે કરે પોકાર । ૨૫ ।।

કહે ગોપાળ સહુ સગાને, કેમ લઇ ચાલશું સંગે આને ।

દનિ પાંચ દશમાં જાગશે, રહેશું તો દન બહુ ભાંગશે । ૨૬ ।।

માટે મ કરો ચંતિ એની કાંઇ, ચાલો છાપું લઇ બેટમાંઇ ।

મુનિભેલી ગયા આરાંભડે, લીધી ચોપે છાપો દામવડે । ૨૭ ।।

બેસી વાણે ગયા બેટમાંઇ, કર્યાં દર્શન પૂજા દામે ત્યાંઇ ।

કરી તીરથવધિશોભતી, પંચ દન રહી આવ્યા ગોમતી । ૨૮ ।।

શોધ્યા સચ્ચદિનંદ ન મળ્યા, અવધ્યવાસી સહુને પૂછી વળ્યા ।

હવે કહું મુનિ જે વીતિ સહુ સુણો એ ધામની રીતિ । ૨૯ ।।

મુનિચિન્ન તજી ત્રણ દહાડે, નાહ્યા વનિ ગયા આરાંભડે ।

જઇ ઉતર્યા લાંઘણ ચોરે, જ્યાં અન્ન વનિ જન બકોરે । ૩૦ ।।

તથિં તીરથવાસી તાવે ઘણું, પડે ઉપરા ઉપર લાંઘણું ।

બાલ જોબન ને વૃધ્ધ બહુ, વનિ અન્ને વ્યાકુળ છે સહુ । ૩૧ ।।

કેક કુટે પેટ શશિ છાતી, ભાઇયો ભૂખ નથી જો ખમાતી ।

માટે દીયો છાપો દયા કરી, અમે અન્ન વનિ જાશું મરી । ૩૨ ।।

નાપે છાપ દરવ્યના લેનાર, જેને નહિદિયા મહેર લગાર ।

તીરથવાસી પાડે બુંમરાણ, આપો છાપો આપ્યા જાણું પ્રાણ । ૩૩ ।।

તૈયે બોલ્યો ચારણીયો આપ, ધન વનિ તો નહિદૈયે છાપ ।

મરી મટો જાઓ ઠાલાં ઘેર, તેની અમારે નહિદિયા મહેર । ૩૪ ।।

એવું દેખી આરાંભડામાંહિ મુનિ કિરવા લાગ્યા ત્રાહિત્રાહિ

આતો ગામ યમપુરી જેવું, કહીએ કુરુક્ષેત્ર વળી એવું ॥૩૫॥
જેવા ગોમતીમાંહગિગળી, પાપી અધકિ એથી આ વળી ।

સર્વે દુઃખતણા જે દેનાર, આંહચિાવી વસ્યાં નરનાર ॥૩૬॥
માટે નહદિયા કેને લેશ, વારું પુછી જોઉ ખોટી મેશ ।

કહે મુનસિણો ભાઈઓ વાત, તમે કૃષ્ણભક્ત છો સાક્ષાત ॥૩૭॥
દયિો છાપો તમે દયા કરી, જાઉ બેટ હું નરિખી હરિ ।

તૈયે સાંભળી મુનનિા બોલ, હસી કહ્યું તું છો પશુતોલ ॥૩૮॥
આવે ધુતા ઘણા તુજ જેવા, વનિા ધને છાપો બહુ લેવા ।

ગર્જ હોય તો ધન દેઇને, બુઢા જા ઘેર છાપો લઇને ॥૩૯॥
તૈયે બોલ્યા મુનસિભાગી, ભાઈ ધન ત્રયિા અમે ત્યાગી ।

કહે તું જેવા ત્યાગીને જાણું, રાખે કંથા કોપીનમાં નાણું ॥૪૦॥
પછી કંથા દધી મુનહિાથે, જોઇ પટકી પૃથવી માથે ।

કહે જટામાં જ્યાં ત્યાંહરિાખે, સાધુ નોય કોઇ ધન પાખે ॥૪૧॥
અમેતો નહસિાધુ તે જેવા, અમે સ્વામનિરાયણ સેવ્યા ।

જ્યારે તુંજ સ્વામીજીનો સાધુ, ત્યારે તો નાણું બેસશે વાધુ ॥૪૨॥
તારા સ્વામી પાસે બહુ ધન, કરે છે મોટામોટા જગન ।

માટે શીદ ખોટી થાઇ ઠાલો, છાપ લેતો ધન લાવી આલો ॥૪૩॥
એવે સમે આવ્યો એક ખાખી, રોળી રાખમાંહદિહ આખી ।

લોહ ચપિયિો લીધો છે હાથે, જટા મોટી વંટિવિળી માથે ॥૪૪॥
કીધી કેડે કરી આંખ્યો રાતી, ચાલે મરડાતો કાઢતો છાતી ।

ભાંગ્ય ગાંજાની ભેળી કોથળી, બોલે ગળેથી વાણી ગોગળી ॥૪૫॥
આવી અટક્યો કહે દ્યો મને છાપું, અમે ત્યાગી તુંને ધન નાપું ।

બોલ્યો અડબંગાઇમાં ગાળ, સુણી ઉઠ્યો ચારણ તતકાળ ॥૪૬॥

ઝાલી ડાઢી ચુંથી ઝટા વળી, મહોર પાંચ માથેથી નકિળી ।

કહ્યું જો મુનઆંહની રીત્ય, અમારે તો પૈસા સાથે પ્રીત ॥૪૭॥

સાધુ તું ધન આપ્ય ને લાવી, નહતો થાશે ગતતિારી આવી ।

કહે મુનજિટા મારે નથી, કંથા કૌપીનમાં ધન ક્યાંથી ॥૪૮॥

પછી ચાલ્યો ચારણ હાંસી કરી, શીદ વણમોતે જાછ મરી ।

જો આવે તારા બાપનો બાપ, ધન વનિા નવ આપયિ છાપ ॥૪૯॥

પછી મુનથિયા છે ઉદાસી, દીઠાં પીડાતાં તીરથવાસી ।

પરદુઃખે દુઃખાણું છે મન, ચાલ્યા કહે ન લેવું આંહઅનન ॥૫૦॥

બેસી બેડમિંહપિહોત્યા બેટ, પડી લાંઘણે મળયિ પેટ ।

કરવા દર્શન પોળ્યમાં પેઠા, છાપ વનિા દરવાણયિ દીઠા ॥૫૧॥

કહે જાછ ભાગ્યો કયિાં ભગવા, તું શું આવ્યો છો અમને ઠગવા ।

છાપ વનિા જાછ છાંનોમાંનો, કપટી છો કોઈ સાધુ શાનો ॥૫૨॥

દઇ ઠેલા ઉગામી ઠપાટ, મુનહિસી બેઠા સામે હાટ ।

તયિાં આવ્યો બ્રાહ્મણ ગુગળો, ધરનો ધર્મ થકી વેગળો ॥૫૩॥

તેને કહે એમ મુનરિજ, મને દર્શન કરાવો મહારાજ ।

વપિર કહે આંહની એવી રીત્ય, કેવળ પૈસા સાથે સહુને પ્રીત્ય ॥૫૪॥

નાણું લઇ વેચે નજિનારને, આપે સુતા ભગની જારને ।

તેની આ શહેરમાં નહતિાજ, બીજાં બહુબહુ કરે અકાજ ॥૫૫॥

તારી પાસે હોય ધન કાંઈ, ચાલ્ય ઉતારું હું ધરમાંઈ ।

સર્વે વાતે થાઇશ સુખયિ, નહતો જાઇશ દરણનો દુઃખયિ ॥૫૬॥

તૈયે કહે મુનસિવામીના છીએ, દામ વામ થકી દૂર રહીએ ।

તૈયે બોલ્યો વળી વપિર જન, તારા ગુરુ પાસે બોળું ધન ॥૫૭॥

વળી કહેવાય છે પ્રભુ આપે, તેને મુકી આવ્યો શયિ પાપે ।

એમ કહનિ બ્રાહ્મણ ગયો, મુનિ મન ક્ષોભ ન થયો ॥૫૮॥
બીજાં બહુ આવે પુરવાસી, દેખી નરિધન ને કરે હાંસી ।

કૈક ડરાવે દેખાડે આંખ્ય, અતદ્વિષ્ટ દલે ધનધાંખ્ય ॥૫૯॥
વળતું મુનિ મન વચિર્યું, ત્યાગી આવશે આંહિજારું ।

તેહ મુનિની શપિર થાશે, દર્શન વનિ દુઃખી થઈ જાશે ॥૬૦॥
પળ એક હું આંહનિ રહું, વળું વાટ પંચાળની લહું ।

પણ કરી ગુરુએ આગન્યા, આવશિ માં છાપ દર્શન વનિ ॥૬૧॥
એહ વચન ખટકે શરીર, કેમ કરશે હવે બલવીર ।

છાપ દર્શન વનિ પાછો જાઉં, ગુરુજીનો ગુનેગાર થાઉં ॥૬૨॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચિતિમણિમિધ્યે અયોધ્યાવાસી ને
સચ્ચદિનંદમુનિદિવારકિં ગયા એ નામે બાણુંમું પ્રકરણમ્ ॥૬૨॥
પૂર્વછાયો- જેવી ગણીયે ગોમતી, તેવું જ આરાંભડું ગામ ।

બેટ પણ બીજું નહિજાણું ત્રણે ધર્મનાં ધામ ॥૧॥
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રવૈશ્ય શુદ્ધર, સહુ કરે દામ દામ ।

પૈસા કારણ પ્રાણ લેવા, બેઠાં પુરુષ ને વામ ॥૨॥
દામ વનિ દર્શનની, છુટતિ ન કરે છેક ।

આશા તજી મુનિચિંતરે, પછી કર્યો એમ વવિક ॥૩॥
અંતરજામી આપશે, દર્શન જાણી નજિદાસ ।

દૃઢ આસને બેઠા મુનિમનમાં આણી વશિવાસ ॥૪॥
ચોપાઇ- પછી મુનિબેઠા દૃઢ ધ્યાને, માંડ્યું અખંડ ભજન એકતાને ।

હતા આપે લક્ષવાન અતદ્વિદે દેખે હરની મૂરતી ॥૫॥
તોય ગુરુએ કહ્યું છે વચન, તેમ કરવા ઇચ્છે છે દર્શન ।

થયા એ ઠામે ઉપવાસ ચાર, વળી તજી તોયનો આધાર ॥૬॥
મુનહિથ જોડી હરચિાગે, કરે સ્તવન દર્શન માગે ।

જયકૃષ્ણ પ્રસન્ન થાયો આજ, દયિો દર્શન મને મહારાજ ॥૭॥
જય જદુપતજિગવંદ, જય રુકમિણીપતરિજંદ ।

જય ભવ બ્રહ્માપત્નિાથ, જય સ્તવન કરે સુરસાથ ॥૮॥
કીર્તભિક્તસિત્ય ધર્મ કહીએ, તેના આશ્ચર્યરૂપ હરલિહીએ ।

દ્વારામતપિતદિંન જાણી, કરો મેર લેર મન આણી ॥૯॥
તમે આગે ઉગારયિા દાસ, કરી અસુરજનનો નાશ ।

પુર્યાં દરૌપદી ચરિ દયાળ, આવ્યા ગરૂડ તજી તતકાળ ॥૧૦॥
તાણ્યા કેશ દુષ્ટે કરી અન્યા, તેની ત્રયિા કરી કેશ વનિા ।

વળી દુરવાસા દેવા શાપ, આવ્યા શષ્ટિય સંગે લઇ આપ ॥૧૧॥
તેથી પાંડવ ઉગારી લીધા, જમી શાક તૃપ્ત સહ કીધા ।

પારજિાતક સ્વર્ગથી આણી, રાજી કરી સત્યભામા રાણી ॥૧૨॥
ભૌમાસુર મારી કર્યું કામ, હર્યો ગર્વ સુરેશનો શ્યામ ।

બીજાં કરી બહુ બહુ કાજ, જન આગે ઉગાર્યા મહારાજ ॥૧૩॥
ઉધ્ધવીય હું તમને આશરી, કોટી કોટી જતન મે કરી ।

કેમ દેતા નથી દરશન, રાય રણછોડ થઇ પ્રસન્ન ॥૧૪॥
આવી કેમ કરી કઠણાઇ, હુંતો વચિારૂં છું મનમાંઇ ।

વસુદેવ દેવકી બંધાવી, કરી લીળા ગોકુળમાં આવી ॥૧૫॥
રાખ્યાં બાર વર્ષ બંધીખાણે, તે તો સહ જગતમાં જાણે ।

તેદી કર્યું તું કઠણ મન, નથી તજ્યું શું હજી મોહન ॥૧૬॥
ધણું હેત કરી ગોપીસાથ, તેને તજી આવ્યા આંહનિાથ ।

મેલી રોતી રઝળતી વને, તેની મહેર નહકિંઇ મને ॥૧૭॥

તેની તેજ મેલી નથી મત્તિમારી કેમ સાંભળો વનિતિ

વળી કરી નજિકુળ નાશ, આવી આંહવિશ્યા અવનિાશ ॥૧૮॥

જાણી યાદવ ભૂમનિ ભાર, કર્યો છોટામોટાનો સંહાર ।

એજ વેગમાં ચઢ્યું છે મન, તે સારુ પીડો છો નજિજન ॥૧૯॥

પાપી પાસળે જન પીડાવો, તમે દીનબંધુ શાના કહાવો ।

ધનવાળા ધક્કા બહુ આપે, નરિધનને નતિય સંતાપે ॥૨૦॥

પ્રભુ ત્યાગી જો તમારા જન, તેને પાસળ ક્યાં થકી ધન ।

તેનું કરતા નથી ઉપરાળું, તમે કાવો છો દીનદયાળું ॥૨૧॥

નરિધનનું ધન છો મહારાજ, વળી કહાવો ગરીબ નવિાજ ।

અનાથના નાથ ભગવાન, કાંરે ન સુણો વનિતકિાન ॥૨૨॥

તમને વહાલા ઉધ્ધવ અત્યંત, તેના સંપ્રદાયનો હું સંત ।

જેવો છઉ તેવો નાથ તમારો, વાલાજી મુજને મ વસિારો ॥૨૩॥

થાય છોરું કછોરું જો કોય, તજે નહતિને તાત તોય ।

એમ કહીને ધરીયું ધ્યાન, દીઠા અંતરમાં ભગવાન ॥૨૪॥

આરત્યવાનની આરત્ય જાણી, મળ્યા મુનિ સારંગપાણી ।

મહાવદઁચ્ચિકાદશી વજિયા, તે નશિમિનપિર રઝિચિા ॥૨૫॥

દીધાં અંતરમાં દરશન નાથે, લક્ષ્મી સત્યભામા છે સાથે ।

કોટી સૂર્યસમ અજવાળે, ઉધ્ધવ સાત્યકચિમર ઢાળે ॥૨૬॥

અરજુને છત્ર કનકનું ધર્યું, નૌતમ રૂપે મુનમિન હર્યું ।

નીલ કલેવર નીરદ જેલું, મુનકિરે દરશન એલું ॥૨૭॥

દીઠા અંતરે અંતરજામી, વાધ્યું આનંદ વેદના વામી ।

પછી ભાવે બોલ્યા ભગવાન, મુનમિાગ્ય માગ્ય વરદાન ॥૨૮॥

જે માગશિ મુનમિુજ પાસે, તે આપીશ અધકિ હુલાસે ।

એમ કહી અંતરધાન થયિ, મુનધિયાનથી તરત જાગયિ ॥૨૯॥
થઇ વ્યાકુળ નીસર્યા બહાર, દીઠા તેમના તેમ મુરાર ।

અંબર આભૂષણ અતભિારી, માથે મુગટ છે સુખકારી ॥૩૦॥
કંઠે હાર મનોહર મોત્પ્રસન્નમુખે શોભે શશજિયોતી

ભુજ ચારમાં આયુધ ચાર, શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ સાર ॥૩૧॥
એવા આયુધ ધરીને હાથે, દધિં દર્શન દ્વારકિ નાથે ।

વળી પ્રેમાધીન મુનજિયા, સહયું કષ્ટ જાણી નાથ મોહ્યા ॥૩૨॥
પછી અલબેલો અઢળ ઢળ્યા, મુનનિ ઉરમાં લઇ મળ્યા ।

વાલો કહે તમને જે વહાલું, માગોમાગો મુનવિર આલું ॥૩૩॥
મુનકિહે જય મંગળ મૂરત્પિયદુપતનિ મેલું ઉરથી ।

તમે છો કરુણાના દરયિ, દર્શન દઇ દુઃખ સંકટ હરયિં ॥૩૪॥
હવે માગું છું હું બહુનામી, સુણો ચતિત દઇ મારા સ્વામી ।

અમારે ગુરુએ આજ્ઞા કીધી, ત્યાગી ગૃહીએ શષિ ધરી લીધી ॥૩૫॥
દ્વારકિની યાત્રા કરી લેવી, હમણાં આજ્ઞા અમને છે એવી ।

મુનકિહે ગૃહી ધન ધરશે, ત્યાગી કેમ કરી તીરથ કરશે ॥૩૬॥
મને જે વીતી તે કહી દાખું, એ વધિયે લોક પીડાય લાખું ।

ગોમતીમાં નાતાં બંધી કધિ, મને છાપો પણ નવ દધિ ॥૩૭॥
થયા ઉપવાસ અગથિાર, ત્યારે તમે મળયિ મુરાર ।

નમેરા બેઠા પઇસા લેવા, ન મળે ત્યાગીને નાણું દેવા ॥૩૮॥
માટે એ માગું ચતિત ધરીએ, સહુને તીરથ થાય તેમ કરીએ ।

પછી નાથ બોલયિ વચિારી, કહ્યું વચન સર્વે હતિકારી ॥૩૯॥
મુનસિત્ય માને વાત મારી, સર્વે પૂરીશ ઇચ્છા હું તારી ।

લોભી નરિદય તીરથ રહેનારા, લુંટે ધન પીડે જન મારા ॥૪૦॥

તે માટે વરતાલ આવીશ, સર્વે તીરથ સંગે લાવીશ ।

લક્ષ્મીનારાયણની મૂરતિ તેમાં વસશિ કહે યદુપતિ ॥૪૧॥

છાપ ગોમતી સંગે લઇશ, ત્યાગી ગૃહનિ દર્શન દઇશ ।

થાશે સહુને દર્શન ત્યાંઇ, હવે નથી રહેવું પળ આંઇ ॥૪૨॥

સત્ય વચન માનો મુનમિત્રું, તમે આવે થયું ઘણું સારું ।

હવે સુખે ચાલો તમે યાંથી, જુવે વાટ ગોમતીએ સંગાથી ॥૪૩॥

એમ મુનનિ કહમિગવાન, પછી થયા છે અંતરધાન ।

મુનચિ વચિર્યું મનમાંએ, થયાં દર્શન ગુરુકૃપાએ ॥૪૪॥

પછી મગન થઇ મુનવિળ્યા, આવી અયોધ્યાવાસીને મળ્યા ।

પુછી ખબર પરસ્પરે, કહ્યું ન કહ્યું તે મુનવિરે ॥૪૫॥

હતો દવિસ તે દ્વાદશકિરી પારણાં ત્યાં રહ્યા નશિતિ

થયું સવાર ચાલચિ સહુ, સાંભરે દ્વારકિં બહુ બહુ ॥૪૬॥

દલે દુઃખી સુવે સહુ જ્યારે, દેખે સ્વપ્નામાં કૃષ્ણને ત્યારે ।

જાણું સંગે આવે છે મહારાજ, ભેળો લઇ સર્વે સમાજ ॥૪૭॥

એમ નતિયે કરતા દર્શન, આવ્યા ગઢડામાં સહુ જન ।

સંધ્યાસમે સભામાંહશિયામ, બેઠાતા સંતના સુખધામ ॥૪૮॥

તચિં કર્યાં દંડવત આવી, હેતે લીધા પાસળ બોલાવી ।

ભલે જઇ આવ્યા દ્વારામત્તિન્ય ધન્ય તમારી ભગતિ ॥૪૯॥

પછી બોલ્યા મુનવિર આપે, આવ્યા કુશળ તમ પ્રતાપે ।

સ્નાન છાપ દર્શનનું દુઃખ, તેતો કેમ કહ્યું જાય મુખ ॥૫૦॥

સુણી ત્યાગી થયા છે ઉદાસે, તચિં આપણે કેમ જવાશે ।

વર દીધાની વાત કહી જ્યારે, ત્યાગી પ્રસન્ન થયા સહુ ત્યારે ॥૫૧॥

સુણી ગુરુએ કર્યો સતકાર, ભાગ્યવાન તું સાધુ અપાર ।

મુનકિહે પ્રતાપ તમારો, હવે વરતાલ વહેલા પધારો ॥૫૨॥
સ્વામી પ્રસન્ન થઈ એમ કહ્યું, જાવું વરતાલે નશિયે એ થયું ।

કુલદોલ જે ફાગણશુદ્ધિપિહોયવું પુન્યમ દન તેદિ ॥૫૩॥
ત્યાગી ગૃહી બાઈ ભાઈ જેહ, લખી કાગળ તેડાવ્યા તેહ ।

તે રાત્રસિંહુ સ્મરણ કરતા, સર્વે સંત આનંદમાં સુતા ॥૫૪॥
દઠિ સ્વપ્નામાં લાડલિી લાલ, રમા સહતિ જાતા વરતાલ ।

બોલ્યા પરસ્પર પરભાત, કહી સ્વપ્નાની ગુરુને વાત ॥૫૫॥
સ્વામી કહે સત્ય વાત સારી, કરો વરતાલ જાવા તૈયારી ।

ચાલ્યા સાતમ્યે સહુ જનવૃંદ, ગઢડેથી સ્વામી સહજાનંદ ॥૫૬॥
કરી ઉત્સવ પર તૈયારી, સંગે લેઈ ઘોડાની અસવારી ।

વાજીવાગ ગ્રહી ડાબે હાથે, લીધા સુભટ જન બહુ સાથે ॥૫૭॥
ઘોડી શોભે સોનેરી સાજે, શ્વેત વસ્ત્ર પહેર્યાં છે મહારાજે ।

કેશર કુંકુમ તલિક કર્યાં, નૌતમ રૂપે જન મન હર્યાં ॥૫૮॥
મજલે મજલે થાય ઉતારા, સંઘ સહતિ રહે ગામ બારા ।

કુંડળ ખસતેથી બોરૂ રહ્યા, સીજીવાડેથી વરતાલ ગયા ॥૫૯॥
શુદી એકાદશી વરતાલ, આવ્યા નાથ સાથ લઈ મરાલ ।

આવ્યા તે દનિ દ્વારકાનાથ, રાણી રુકમિણી લઈ સાથ ॥૬૦॥
લક્ષ્મીનારાયણરૂપે કૃષ્ણ, કરે બહુ દેશનાં જન દરણા ।

દ્વારકિંથી રણછોડ આવ્યા, વસ્યા વરતાલે જનમન ભાવ્યા ॥૬૧॥
કર્યો ઉત્સવ કુલદોલ ભારી, પૂજ્યા શષ્ટિયે સ્વામીએ મુરારી ।

દ્વારકિંથી ચાલ્યા જેદી નાથ, સર્વે દેવ તીર્થ આવ્યાં સાથ ॥૬૨॥
ધાર તળાવ સુંદર અત્કૃષ્ણ કહે ત્યાં રહો ગોમતી ।

બીજા દેવ તીર્થ આસપાસ, વાલે કરાવ્યો વરતાલે વાસ ॥૬૩॥

કહયું સ્વપ્નામાં દ્વારકિનાથે, મારાં આયુધ છાપજ્યો હાથે ।

વચને છાપ આપી વરતાલ, નરનારી થયાં સહુ નહિલ ॥૬૪॥

રામનવમીએ પૂજા કરી, વમિળા એકાદશી અરચ્યા હરિ

તથિાં જયજય બોલે છે જન, દેખી દુષ્ટનાં દાઝથિાં મન ॥૬૫॥

એમ થાય લીળા નતિય નવી, કહે એક મુખે કેમ કવિ

નતિય તળાવે બરિજે નાથ, મુનસિતસંગી લઇ સાથ ॥૬૬॥

તથિાં થાય ઉત્તર પ્રશન, કરે અનેક જન દરશન ।

વાજે વાજીત્ર તથિાં અપાર, લાવે પૂજા જન બહુ વાર ॥૬૭॥

લઇ પીચકારી હરહિથ, રમે રંગે સખા સંગે નાથ ।

વળી આપી આજ્ઞા અવનિશ, ગાયો ગરબી રમો જન રાસ ॥૬૮॥

ગાળે સર સતસંગી સહુ, દેખી રાજી થાય વાલો બહુ ।

જ્યારે આવે ઉતારે મહારાજ, ઉપડાવે ઇંદ્યો મંદરિકાજ ॥૬૯॥

એક દનિ રાજી થઇ નાથ, મળ્યા મુનનિ ભરી ભરી બાથ ।

વળી જમાડે જનને આપે, એતો વાત આવે કેમ માપે ॥૭૦॥

એમ લીળા કરી બહુ દન, જોઇ જન થયા છે મગન ।

કર્યો ઉત્સવ એક માસનો, પુરીયો મનોરથ દાસનો ॥૭૧॥

પછી પ્રભુજી ત્યાંથી પધાર્યા, આવી ગઢડે આનંદ વધાર્યા ।

સુંદર વરષ તે સારું કહીએ, ચૈત્રશુદી એકાદશી લહીએ ॥૭૨॥

તેદઉત્સવ કરાવ્યો વાલે, આવ્યા દ્વારકાનાથ વરતાલે ।

સત્ય વાત નજરની દઠી, લાગે હરજિનને એ મીઠી ॥૭૩॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાતિમણિમિધ્યે સચ્ચદિનંદ સ્વામીએ

સત્તુતકિરીને દ્વારકિનાથે દર્શન દધિં ને વરતાલ આવ્યા એ નામે
ત્રાંણું પ્રકરણમ્ ॥૯૩॥

પૂર્વછાયો- વળી લીળા વરતાલની, કહું એકાદશીની અનૂપ ।

પોતે પ્રભુજી પધારયા, શ્યામળયિ સુખરૂપ ॥૧॥

સુંદર સમૈયો આવયિ, કાર્તકિ શુદી એકાદશી ।

આવ્યો દનિ ઉત્સવનો, કહે સંતને હરહિલશી ॥૨॥

અવશ્ય સમૈયો આપણે, કરવો તે વરષો વરષનો ।

સતસંગી ત્યાં સહુ મળે, લયિ લાભ દર્શ સ્પર્શનો ॥૩॥

એમ કહનિ કંકોતરી, મેલી લખીને મહારાજ ।

વરતાલ વહેલા આવજ્યો, સતસંગી સહુ મુનરિજ ॥૪॥

ચોપાઇ- પછી પોતે થયા છે તૈયાર, સંગે લઇ સખા અસવાર ।

પહેર્યાં અંબર સુંદર અંગે, શોભે શ્યામળો સખાને સંગે ॥૫॥

કરે મજલે મજલે મુકામ, પૂરે જનના મનની હામ ।

કારીયાણી કમીયાણું ગામ, આવ્યા આડેવે સુંદર શ્યામ ॥૬॥

ત્યાંથી વાલો આવ્યા વરતાલ, નરિખજિન થયા છે નહિલ ।

જન જોઇ પામ્યા છે આનંદ, જયજય બોલે જનવૃંદ ॥૭॥

દયિ દર્શન પ્રસન્ન નાથ, નરિખસિખ લયિ સહુ સાથ ।

હરહિસજિયું સહુ સામું, પુરી જનના મનની હામું ॥૮॥

જન જોડી ઉભા સહુ હાથ, આપો આગન્યા અમને નાથ ।

કરાવયિ રસોઇ તમ કાજ, જમો મહેર કરીને મહારાજ ॥૯॥

હરચિ ભાવ ભગતનો જોઇ, કહ્યું કરો ઉત્તમ રસોઇ ।

પછી જને ભોજન બનાવ્યાં, જમ્યા જીવન તે મન ભાવ્યાં ॥૧૦॥

પછી વસન ભૂષણ પહેરાવી, કરી આરતી તે મન ભાવી ।

પછી જન લાગ્યાં સહુ પાય, રહેજ્યો નાથજી અંતરમાંચ ॥૧૧॥
અમે છીએ નાથજી તમારાં, સગાં સંબંધી સહુ અમારાં ।

તેને કહે છે હસજીવન, સારું કરજ્યો સહુ ભજન ॥૧૨॥
એમ જમે જનને ઉતારે, જન જમાડી કારજ્ય સારે ।

કોઇ ચરચે ચંદન ઉતારી, કોઇ છાંટે ગુલાબનાં વારતી ॥૧૩॥
કોઇ ચોળે અત્તર આવી અંગે, કોઇ પહેરાવે હાર ઉમંગે ।

કોઇ તોરા ગજરા કુલના, પહેરાવે હાર મોઘા મુલના ॥૧૪॥
એમ લાવો લયિ સહુ જન, પ્રભુ છે સહુ પર પ્રસન્ન ।

પછી એમ બોલ્યા અવનિશી, સુણો સતસંગી મુનસિંન્યાસી ॥૧૫॥
જુવો રાધાકૃષ્ણની મૂરતિ અમારી પણ શોભે છે અતિ

તેમ નારાયણ લક્ષ્મીપતિ સારાં શોભે છે ધર્મ ભગતી ॥૧૬॥
થયો જેદશી એહનો સ્થાપ, થયાં તેદશી સહુ નષિપાપ ।

એમ વાત કરે છે મહારાજ, સુણો સતસંગી મુનરિજ ॥૧૭॥
સાંભળી જન હરખ્યાં અપાર, જયજય બોલે નરનાર ।

તેદવિરત હતું એકાદશી, પુરી દીપમાળા તેહ નશિતી ॥૧૮॥
તથિાં બપોરીયા અંજવાળે, નાથ સભા ઉભા થઇ ભાળે ।

આજ મળ્યાં મનુષ્ય અપાર, બહુ પુરુષ ને બહુ નાર ॥૧૯॥
સારા સમૈયા સુંદર થયા, એમ કહનિ હરહિસથિા ।

પછી દ્વાદશી પારણાં કરી, આવી બેઠા છે ચોતરે હરતી ॥૨૦॥
તથિાં વાજીત્તર વાજે અપાર, કરે દર્શન સહુ નરનાર ।

લાવે પૂજા પૂજવા આધાર, ફળ કુલ ને અમૂલ્ય હાર ॥૨૧॥
તેણે શોભે છે શ્યામ મૂરતિ થાય ઉત્તર પ્રશ્ન અતિ

એમ લીળા કરે ભગવાન, દયિ દનભર દર્શનદાન ॥૨૨॥

સર્વે સુખ લયિ જન જોઇ, એમ કરતાં વત્તિયા દન દોઇ ।

પછી આવ્યો પુન્યમનો દન, આવ્યા દરશને બહુ જન ॥૨૩॥

તેને દરશન દધિં દયાળે, અત્સિમરથ્ય સહતિ કૃપાળે ।

તેતો દરશન કરીને ગયા, સતસંગી ત્યાં સર્વે રહ્યા ॥૨૪॥

પછી સાંજે પૂરી દીપમાળ, બેઠા આસન ઉચ્ચે દયાળ ।

સર્વે જન જોઇ રહ્યા સામું, નરિખનિાથ પૂરે હૈયે હામું ॥૨૫॥

પછી નાથ બોલ્યા એમ વાણ, સર્વે સાંભળો સંત સુજાણ ।

પૂરો થયો ઉત્સવનો દન, જાજ્યો જ્યાં જ્યાં કહ્યું ત્યાં જન ॥૨૬॥

કાંઇક સંત રહેજ્યો અમ સાથ, જાવું સુરત બોલ્યા એમ નાથ ।

એમ કહીને ઉભા થયા વળી, આવો મળયિ મંડળી મંડળી ॥૨૭॥

અલબેલોજી અઢળ ઢળ્યા, સર્વે સંતને હેતે શું મળ્યા ।

સંત ચાલ્યા સહ શખિ માગી, પૂરીતે પાય પ્રભુજીને લાગી ॥૨૮॥

પછી પોતે કરી છે તૈયારી, ચાલ્યા સુરતપર સુખકારી ।

અલબેલોજી અંતરજામી, આવ્યા બોચાસણે બહુનામી ॥૨૯॥

તયિં સુંદર કરી રસોઇ, જમ્યા નાથ સખા સંત સોઇ ।

રહી રાત્ય ચાલ્યા તતકાળ, આવ્યા દેવાણે દીનદયાળ ॥૩૦॥

પુરપત્સિમતછિ સારો, કર્યો તેને તે ઘેર ઉતારો ।

સહુ રાજી થયા નજિજન, કરી મહારાજનાં દરશન ॥૩૧॥

સુંદર કરાવી સારી રસોઇ, જમ્યા નાથ ભાવ તેનો જોઇ ।

કરવા અનેક જીવનાં કાજ, પછી મહી ઉતર્યા મહારાજ ॥૩૨॥

તેને તડે આવ્યું તળાવ, તયિં બેસી બોલ્યા પછી માવ ।

આંહથિી આવશે કોણ ગામ, કયિં કરશું આજ વશિરામ ॥૩૩॥

તૈયે એક બોલ્યો હરજિન, વાલા આવો અમારે ભવન ।

પછી મુનચિકે જોડ્યા હાથ, હવે સધા પધારયિ નાથ ॥૩૪॥
બહુ દનિની અર્જી છે મારી, પ્રભુ પૂરી કરો ત્યાં પધારી ।

ત્યાંથી નાથ થયા અસવાર, ઉતર્યા ગામ કારેલી બહાર ॥૩૫॥
તથિં કરાવ્યો સુંદર થાળ, જમ્યા દયા કરીને દયાળ ।

આપી સખાને સુખડી સારી, રહ્યા રાત્ય તથિં સુખકારી ॥૩૬॥
ત્યાંથી ચાલ્યા છે દીનદયાળ, મહેર કરી સંભાર્યા મરાળ ।

જાઓ લાવો મુનનિ બોલાવી, કરે દરશન સંત સહુ આવી ॥૩૭॥
પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અલબેલ, ચાલે વેગે કરે નહવિલ ।

આવ્યું અરણ્યે એક સરોવર, તથિં ઉતર્યા શ્યામ સુંદર ॥૩૮॥
નાહ્યા નીર જોઇ નરિમળ, પૂજા કરી પથિં મષ્ટિ જળ ।

પછી ત્યાંથી થયા અસવાર, આવ્યા આમોદ્યે પ્રાણઆધાર ॥૩૯॥
તથિં ભટ્ટ વસે દીનાનાથ, સદા રહે છે જે શ્યામને સાથ ।

વળી વણકિ હરજીવન, નરિખનિથને થયો મગન ॥૪૦॥
પછી ઉભો જોડી આગે હાથ, કરો ભોજન રહો આંહનિથ ।

ત્યારે શ્યામ કહે સાંભળો જન, કરાવજ્યો મુનનિ ભોજન ॥૪૧॥
એમ કહનિ ચાલયિ સ્વામી, આવ્યા ગામ બુવે બહુનામી ।

તથિં ભક્ત વસે કાનદાસ, આવ્યા તેને ઘેર અવનિશ ॥૪૨॥
કરી ભોજન રજની રહ્યા, તથિં ઉત્તર ને પ્રશ્ન થયા ।

આવ્યા ત્યાં મોટા મહપિત્તિનિરિખનિથને કરી વનિત્તિ ॥૪૩॥
પ્રભુ અમે તમારા જો છીએ, ઘણું ઘણું મુખથી શું કહીએ ।

તથિં કવચિ કર્યું સ્તવન, દ્વજિ નામ તે ગોવરધન ॥૪૪॥
સુણી નાથે કર્યો સતકાર, તે કહ્યા એવા છે જગદાધાર ।

એમ કહી ઉઠ્યા અવનિશી, સદા શ્યામ સુંદર સુખરાશી ॥૪૫॥

રહ્યા રાત્ર્ય સુખે એહ ઠામ, પછી આવ્યા છે કેલોદ ગામ ।

તથિાં પુર્યો જન મન ભાવ, ત્યાંથી આવી ઉતર્યા તળાવ ॥૪૬॥

સુંદર સારું ત્યાં શરકરા વારી, કરી પાન ચાલ્યા સુખકારી ।

આવ્યા શહેર ભરૂચમાં શ્યામ, પૂરી જનના મનની હામ ॥૪૭॥

પછી ત્યાર કરાવથિાં ઝાઝ, સંઘે સહતિ ઉતર્યા મહારાજ ।

નદી નરમદા નામે તે સઘ, સ્પર્શચિરણ પાવન થઈ ॥૪૮॥

ઘડી બેઠા વાલો તેને તટ, તથિાં રાજી કર્યા છે ખેવટ ।

ત્યાંથી ચાલ્યા ચતુર સુજાણ, કર્યાં અંકલેશ્વરે મેલાણ ॥૪૯॥

આવી પાય લાગ્યો પુરપત્તિઆજ આવ્યા નાથ અમવત્તિ

હતી ઘણા દવિસની હામ, આજ નરિખસિર્યાં મારાં કામ ॥૫૦॥

દઘ દરશન તેને દયાળ, પછી જમ્યા નાથ ને મરાલ ।

પછી વેલ્ય પર પોઢ્યા શ્યામ, રહ્યા રાત્ર્ય વાલો એહ ગામ ॥૫૧॥

થયું સવાર ચાલથિા સંત, સંઘ ભેળા શોભે ભગવંત ।

કહે સખાને શ્રી ભગવાન, હાલો હવે જાઇએ હન્દિસ્થાન ॥૫૨॥

સુંદર જનમભૂમિમારી, એમ કહે સખાને સુખકારી ।

એવી વાત કહેતાં વાટમાંઘ, આવી નદી ઉતરીયા ત્યાંઘ ॥૫૩॥

કરી સ્નાન પૂજા એહ ઠામ, સુંદર સાથું જમી ચાલ્યા શ્યામ ।

શોભે સખા સંગે વાલો આપ, નરિખનિરનારી થાય નષિપાપ ॥૫૪॥

ત્યાંથી આવી છે એક તલાઘ, શોભે વૃક્ષ ત્યાં સુંદર છાઘ ।

તથિાં ભદ્ર થયા ભગવાન, દીઘાં દાસને દરશન દાન ॥૫૫॥

ત્યાંથી ચાલથિા દીનદયાળ, આવ્યા નાથજી ગામ કોશાલ ।

આવી ઉતર્યા વાટકિ જોઘ, તથિાં કરી છે આપે રસોઘ ॥૫૬॥

કર્યાં સુંદર સુરણ શાક, ઘણે ઘીએ પકાવથિા પાક ।

આપે જમી જમાડયા જન, રહ્યા રજની ત્યાં ભગવન ॥૫૭॥
તયાં આવ્યા સુરતના વાસી, નરનારી જે પ્રકટ ઉપાસી ।

રથ વેલ્ય લાવ્યા ઘણી ગાડી, જેમ મેઘ ગરજે અષાડી ॥૫૮॥
પૂર્વછાયો- કહું લીળા હું કેટલી, એક જીભે જશ અપાર ।

અનંત લીળા લાલની, કોય નર ન પામે પાર ॥૫૯॥
પછી ત્યાંથી પધારયા, ઉતર્યા તાપી તીર ।

સંઘે સહીત શ્યામળો, નાહ્યા નરિમળ નીર ॥૬૦॥
ઇતશ્ચીરમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષ્ણિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરત્તિરે વરતાલ્યે
પ્રબોધનીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે ચોરાણુંમું પ્રકરણમ્ ॥૯૪
પૂર્વછાયો- સુંદર શહેર સુરતના, સતસંગી સર્વ સુજાણ ।

પ્રભુજી ત્યાં પધારયા, જન હેતે જીવનપ્રાણ ॥૧॥
ચોપાઇ- પછી ત્યાંથી ચાલયા દયાળ, દીઠી વાટે વાટકિ વશિળ ।

જોઇ જાયગા સુંદર સારી, વહે પાસે નરિમળ વારી ॥૨॥
તયાં વિધિયનાં વેલી વન, બીજાં જનને રહેવા ભવન ।

તયાં ઉતરીયા અવનિશ, આવ્યા દરશને બહુ દાસ ॥૩॥
લાવ્યા હાર પૂજા બહુ પેર, આવ્યા જન જેમ સંધિલેર ।

કરી પૂજા લાગે સહુ પાય, વાલા આવા રહેજ્યો ઉરમાંચ ॥૪॥
એમ સ્તવન કરે બહુ જન, કહે ભલે આવ્યા ભગવન ।

આજ અમપર અઢળ ઢળ્યા, બહુ દનના વાયદા વળ્યા ॥૫॥
એવી સાંભળી દાસની વાણી, હેતે બોલાવ્યા પોતાના જાણી ।

પછી જને કરાવ્યાં ભોજન, જમ્યા ભાવ જોઇ ભગવન ॥૬॥
જમ્યા સખા બહુ મુનજિન, પછી થઇ સંઘ્યા વીત્યો દન ।

રહ્યા રાત્ય સુખે એહ ઠામે, પછી શું શું કર્યું સુખધામે ॥૭॥
પોઢી જાગયિા જીવનપ્રાણ, કરવા બહુ જીવનાં કલ્યાણ ।

કર્યો નતિય વધિતિે દયાળે, દયાસંધિુ દીનપ્રતપિાળે ॥૮॥
ત્યાંથી ઉઠ્યા પોતે ભગવાન, દધિાં દાસને દર્શન દાન ।

પછી જન લાવ્યા સુખપાલ, સુંદર દર્પણે દશિ વશિાલ ॥૯॥
તેણે બેઠા પછી બહુનામી, અલબેલોજી અંતરજામી ।

વાજે વાજીત્ર આગે અપાર, ધાયાં દરશને સહુ નરનાર ॥૧૦॥
ધીરે ધીરે ધરે પગ ભોઇ, જન મગન થયા નાથ જોઇ ।

પછી શવિાલય ગયા સુજાણ, કરવા બહુ જીવનાં કલ્યાણ ॥૧૧॥
ત્યાંથી વળ્યા છે દીનદયાળ, કહ્યું જન થયો પ્રભુ થાળ ।

હતી રસોઇ નજીક પાસ, જને જમાડયિા અવનિાશ ॥૧૨॥
પછી પ્રેમેશું પૂજીયા નાથ, સુંદર વસ્ત્ર પહેરાવયિાં હાથ ।

ચર્યાં ચંદન અત્ર ભારી, અર્પહિાર આરતી ઉતારી ॥૧૩॥
પછી આગે ઉભા જોડી હાથ, જયજય બોલે મુખે ગાથ ।

પૂજી નાથ લીધો લાવો ભારે, પછી પ્રભુજી આવ્યા ઉતારે ॥૧૪॥
તયિાં શોભે સુંદર આંબલી, ઘણી ઘાટિછે છાંયા જો ભલી ।

તયિાં બેઠા આવી બહુનામી, અલબેલો જે અંતરજામી ॥૧૫॥
કહે મુનપ્રિરત્યે ભગવંત, જમી સજ્જ થાયો સહુ સંત ।

આજ જાવું છે શહેરમાં સહુને, દેવા દર્શન જન બહુને ॥૧૬॥
એવી વાત કરી જ્યારે વાલે, માની લીધી તે સહુ મરાલે ।

ત્યાંતો ત્યાર થયાંતાં ભોજન, જમી સજ્જ થયા મુનજિન ॥૧૭॥
એમ કરતાં વીતધિડી ચાર, આવ્યો સામો શહેર સરદાર ।

તેનું નામ અર્દેશરજી છે, અતડિાહ્યો જાતે પારશી છે ॥૧૮॥

મોટા પુરાણી પંડતિ સંગે, આવ્યો તેડવા અતઊમંગે ।

રથ વેલ્ય પાલખી પેદળ, બહુ વાજીત્ર સંગે સબળ ॥૧૯॥

આવી લાગ્યો પ્રભુજીને પાય, નરિખહિરખ્યો અતમિનમાંય ।

પછી અલબેલો અઢળ ઢળ્યા, નાથ બાથ ભરી તેને મળ્યા ॥૨૦॥

નાથ કહે સુખી છો તન મને, કહે સુખી હું આજ દર્શને ।

બહુ દનિની જોતોતો વાટ, વાલા તમારાં દર્શન માટ ॥૨૧॥

બહુ તાણ્યું તમે અમ સાથે, આજ મહેર કરી મુજ માથે ।

જેમ આવ્યા છો આજ લહેરમાં, તેમ નાથ પધારો શહેરમાં ॥૨૨॥

કરે દર્શન સહુ નરનાર, થાય બહુ જીવ ભવપાર ।

નાથ કહે સારું ચાલશું ત્યાંઈ, પણ રહેવા રૂડું બહુ આંઈ ॥૨૩॥

પછી તર્ત થયા અસવાર, ચાલ્યા સુરત શહેર મોઝાર ।

આગે પલટણ પાળા અપાર, બીજાં મનુષ્ય હજારો હજાર ॥૨૪॥

વાજે વવિધિનાં વાજાં વળી, ઢોલ ત્રાંસા કાંસાં ને વાંસળી ।

ભેરી ભુંગળ રણશાંગિાં તૂરી, રૂડી શરણાણું સ્વર પૂરી ॥૨૫॥

થાય ઘોર નગારાંની ઘણી, બહુ શોભે અસવારી બણી ।

ચાલે ધીરે ધીરે પગ ધરે, જુવે જન તેનાં મન હરે ॥૨૬॥

શોભે શ્યામળો સુંદર ઘોડે, સારા સખા બીજા બહુ જોડ્યે ।

શોભે સુરવાળ શ્વેત અંગી, શશિ રેટો કસુંબી સોરંગી ॥૨૭॥

ઢોળે ચમર તે પર દાસ, શોભે અતર્રિડા અવનિાશ ।

કેડે રથ વેલ ગાડી ઘણી, બહુ શોભા પાલખીની બણી ॥૨૮॥

એમ શોભે છે બહુ સમાજ, ચાલ્યા મુનસિંગે મહારાજ ।

બીજાં બહુ જન સંગે સુજાણ, ચાલ્યા જેમ ઉલટ્યો મેરાણ ॥૨૯॥

ચડી ગર્દ ઢંકાણો ગગન, જેમ ઘટા કાઢી ચડ્યો ઘન ।

એવી રીત્યે પ્રભુજી પધાર્યા, જનને મન મોદ વધાર્યા ॥૩૦॥
આવ્યા શહેરમાં સુંદર શ્યામ, ધાયાં દર્શને પુરુષ ને વામ ।

આવી ઉભા છે બહુ બજારે, લેખું ન થાય લાખ હજારે ॥૩૧॥
કૈક ચડ્યાં અટારી ઝરુખે, કૈક ગઢ ઘર વળી ગોખે ।

પહેરી નીલી પીળી લાલ સાડી, શ્વેત શોભે જેમ કુલવાડી ॥૩૨॥
જેમ વ્યોમે વમિનની હાર, એમ ઉચાં ચડ્યાં નરનાર ।

હાથ જોડી બોલે એમ જન, જયજય નાથ ધન્ય ધન્ય ॥૩૩॥
ભલે પધારયા તમે નાથ, આજ સહુ અમે થયાં સનાથ ।

તેની વંદના માની મોરાર, આવ્યા ઉતારે વાડી મોઝાર ॥૩૪॥
પછી બેઠા અગાશચિ આપ, નરિખબિહુ જન થયા નષિપાપ ।

દેતાં દર્શન આથમ્યો દન, પછી ભૂધરે કર્યાં ભોજન ॥૩૫॥
જમી પોઢીયા પ્રાણ આધાર, વીતી રજની થયું સવાર ।

ત્યારે જાગયા જગજીવન, દીધાં સહુ જનને દર્શન ॥૩૬॥
પછી હંડિળો સુંદર સાર, લાવ્યો ભાવે ભગત સુતાર ।

તે ઉપર બેઠા અવનિશ, નરિખમિગન થયાં નજિદાસ ॥૩૭॥
તયાં વાજે વાજીત્ર અપાર, જેજે શબ્દ બોલે નરનાર ।

ગાન તાને ગાય ગુણજિન, કરે મુનજિન કીરતન ॥૩૮॥
આવે લોક હજારે હજાર, કરે દર્શન નરનાર ।

થાય રસોઇ સુંદર સારી, જમાડે જન પંકતબિસારી ॥૩૯॥
અતઆનંદ ઉત્સવ થાય, બહુ હર્ષ ભર્યા દનિ જાય ।

એમ કરતાં વીત્યા દનિ દોઇ, બોલ્યો પુરપતરિજી હોઇ ॥૪૦॥
બહુ મતપંથ છે સંસાર, તેતો દામ ને વામના યાર ।

આતો ધન ત્રયા દોય ત્યાગી, જેની લગની સાહેબશું લાગી ॥૪૧॥

આવા સંત નથી જગમાંય, એનાં દરશન કહો કેમ થાય ।

મહેર કરી એ આંહપિધારે, નહતિો અવશ્ય જાવું ત્યાં મારે ॥૪૨॥

એવો ભાવ ભૂપતનિ જાણી, પોતે પધાર્યા સારંગપાણી ।

અતઆદર દઇ રાજન, પૂછ્યા પૂછવા જેવા જે પ્રશ્ન ॥૪૩॥

તેનો ઉત્તર દીઘો દયાળ, સુણી રાજી થયો છે ભૂપાળ ।

કહી સંપ્રદાય ઉધ્ધવી રીત્ય, લખી લીધી રાયે કરી પ્રીત્ય ॥૪૪॥

પછી બહુ કરી સનમાન, પધરાવ્યા પાછા ભગવાન ।

બીજા રાજા રહે પુરમાંઇ, પ્રભુ પધારયા વળી ત્યાંઇ ॥૪૫॥

તેણે અતકિર્યું સનમાન, ભાવે ભરી પૂજ્યા ભગવાન ।

યુવા ચંદન ગુલાબ વારી, આણ્યું અત્તર સુગંધી ભારી ॥૪૬॥

તેણે પૂજી પછી જોડ્યા હાથ, કરી સ્તવન નામયિ માથ ।

કહે ભલે પધાર્યા મહારાજ, થયા પાવન સહુ અમે આજ ॥૪૭॥

એમ કરી વનિતભૂપાળ, પાછા પધરાવયા દયાળ ।

પછી શરિપાવ છાબ ભરીને, લાવ્યા ઉતારે આપ્યા હરનિ ॥૪૮॥

વળતે દવિસ અરદેશરે, પ્રભુ પધરાવ્યા નજિઘેરે ।

સર્વે મુનિસેહતિ મહારાજ, પધરાવ્યા સમારી સમાજ ॥૪૯॥

દીપ મશાલો મેતાબુ વાશી, બહુ કાંચ હાંડયિ પ્રકાશી ।

મધ્યે ઢોલયિ સુંદર ઢાળી, તેપર પધરાવ્યા વનમાળી ॥૫૦॥

પછી પૂજીયા દીનદયાળ, ત્યાર પછી પૂજીયા મરાળ ।

પછી થયા ઉત્તર ને પ્રશ્ન, કર્યાં સંતે પછી કીરતન ॥૫૧॥

સુણી રાજી થયા સહુ જન, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા ભગવન ।

આવી ઉતારે રજની રહ્યા, જમી સવારે સાબદા થયા ॥૫૨॥

આવ્યા વળાવવા સહુ મળી, બહુ ગાજતે વાજતે વળી ।

ધીરે ધીરે દેતા દરશન, આવ્યા પુર બહારા ભગવન ॥૫૩॥
બેઠા બાગ મસ્તુમાં બે ઘડી, આપી અર્દેશરને પાઘડી ।

પછી તરત થયા અસવાર, આવ્યા ગામ કોશાલ મોઝાર ॥૫૪॥
રહી રાત્ય બેઠા રથે રાજ, ખાંતે ખેડવા સારુ મહારાજ ।

આપે સારથી થઇ સુજાણ, કર્યાં અંકલેશ્વરે મેલાણ ॥૫૫॥
ત્યાંથી નરમદા ઉતરયા નાથ, પછી વેરયિ મુનિ સાથ ।

પોતે આવયા કેલોદ ગામ, રહી રાત્ય ત્યાં ચાલયા શ્યામ ॥૫૬॥
આવ્યા આમોદમાં દયા કરી, જમ્યા સખા સહતિ શ્રીહરિ

પછી તરત કરી છે તૈયારી, ચાલ્યા જનતણા હતિકારી ॥૫૭॥
આવ્યા કારેલી ગામે કૃપાળુ, મહી સહઉતર્યા દયાળુ ।

પછી રહ્યા બદલપુરે રાત, ત્યાંથી પધારયા પરભાત ॥૫૮॥
આવ્યાં આડાં ખંભાતનાં જન, તેને દઇ ચાલ્યા દરશન ।

ત્યાંથી આવ્યા ગુડેલે ગોપાળ, કર્યાં આપે ત્યાં શાક રસાળ ॥૫૯॥
જમી જમાડયા નજિજન, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા ભગવન ।

આવી રાત્ય ધોલેરામાં રહ્યા, ત્યાંથી કારીયાણયિ આવયા ॥૬૦॥
એમ કરી બહુનાં કલ્યાણ, આવ્યા ગઢડે શ્યામ સુજાણ ।

સારા વરષમાં સુખરાશી, માગશર શુદી એકાદશી ॥૬૧॥
તેદઆવયા સુરત જઇ, જન બહુને અભયદાન દઇ ।

કર્યો દગ્વિજય જગમાંઇ, ખોટા ગુરુ રહ્યા ખત્તા ખાઇ ॥૬૨॥
ઇતશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે મહારાજ
સુરત પધાર્યા ને અર્દેશરને પાઘ આપી એ નામે પંચાણ્ડું પ્રકરણમ્

પૂર્વવછાયો- ઉત્સવ નતિય અતઘિણા, થાય અહોનશિ આનંદ ।

તાપત્રય તયિં નહિજીયાં સ્વામી રાજે સુખકંદ ॥૧॥

સુંદર ઋતુ સોયામણી, વળી વરતયિો વસંત ।

અતરિજી અલબેલડો, દયિ દાસને સુખ અત્યંત ॥૨॥

વાસી વાલાક દેશનાં, જન નરિમળ જેહ ।

દયા કરી તેને દરશનની, જોઇ સત્સંગીનો સ્નેહ ॥૩॥

મષિ લઇ જન જાનનું, ચાલયિા શ્યામ સુજાણ ।

પૂરણ બ્રહ્મ પધારયિા, કરવા કોટીનાં કલ્યાણ ॥૪॥

ચોપાઇ- સોઢયિા જાનમાં સુંદરશ્યામ, કરવા અનેક જનનાં કામ ।

પહોર એકમાં પરયિાણ કીધું, ગામ સઘળું જમાડી લીધું ॥૫॥

પછી ચોપેશું ચલાવી જાન, ચાલ્યા ભેળા પોતે ભગવાન ।

કીધો માલપરામાં મુકામ, ત્યાંથી પહોચ્યા પઠિવડી ગામ ॥૬॥

આવ્યા સતસંગી સર્વે સમૈયે, અતહિત માય નહિહૈયે ।

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ વળી, આવ્યા સામા વાલાને સાંભળી ॥૭॥

ગાતેવાતે પધરાવ્યા ઘેર, કરી સેવા સારી રૂડી પેર ।

સુંદર સારી કરાવી રસોઇ, જમ્યા નાથ ભાવ તેનો જોઇ ॥૮॥

પછી જમાડ્યો જનનો સાથ, ઉભા હરઆગે જોડી હાથ ।

કહે ધન્ય ધન્ય દીનદયાળ, ભલી લીધી અમારી સંભાળ ॥૯॥

કરી મોટી અમપર મહેર, પ્રભુ પ્રેમે પધારયિા ઘેર ।

તમે બરુદિ પાળ્યું બહુનામી, છો પતતિના પાવન સ્વામી ॥૧૦॥

એવાં સુણ્યાં દાસનાં વચન, બોલ્યા પ્રભુજી થઇ પ્રસન્ન ।

નોતું આંઇ આવ્યાનું પરયિાણ, આવ્યા જોઇને તમારી તાણ ॥૧૧॥

એમ કહી હેતનાં વચન, બહુ રાજી કર્યા નજિજન ।

પછી પોઢીયા પ્રાણઆધાર, વીતરિત્ય ને થયું સવાર ॥૧૨॥
ત્યારે ઉઠ્યા આપે અવનિશ, થયા રથી ગ્રહકિર રાશ ।

ચાલ્યા વાટે આવે ગામ ઘણાં, કરે દર્શન જન હરતિણાં ॥૧૩॥
એમ દેતાં દર્શન દાન, કરે જન મગન ભગવાન ।

પછી પહોચ્યા ભટવદર ગામ, રહ્યા રાત્ય સુખે તથિાં શ્યામ ॥૧૪॥
કરી વવિહ વળ્યા અવનિશી, શ્યામ સુંદરવર સુખરાશી ।

આવે આડાં વાટે જન બહુ, કરે નાથનાં દર્શન સહુ ॥૧૫॥
ત્યાંથી રહ્યા વાવેરામાં રાત, દઠ દર્શન ચાલ્યા પ્રભાત ।

આવ્યા ગોરડકે કરી મહેર, ભક્ત યાંદુ માંતરાને ઘેર ॥૧૬॥
કરી રસોઠ જમાડ્યા જન, જમ્યા ભાવે પોતે ભગવન ।

ત્યાંથી ચાલ્યા ચતુર સુજાણ, કર્યાં પઠિવડીએ મેલાણ ॥૧૭॥
તથિાં મૂળો ભગો બોલ્યા મળી, હરિ હરજી ભાયો રૂડો વળી ।

કહે રહો યાં દનિ દોય ચાર, કરે દર્શન સહુ નરનાર ॥૧૮॥
બહુ દહાડે પધાર્યા છો તમે, નહજિવા દૈયે હરચિમે ।

એવી સાંભળી જનની વાણ, પણ ન માન્યું ચાલ્યા સુજાણ ॥૧૯॥
ચાલ્યા રાત તણા ચારે જામ, પાછા આવ્યા માલપરે ગામ ।

તથિાં રૂડાં કરાવ્યાં ભોજન, આપે જમી જમાડયિા જન ॥૨૦॥
પછી આવ્યા ગઢપુર ગામ, કરી અનેક જનનાં કામ ।

જેજે જને જોયા છે જીવન, તે ન જાય જમને ભવન ॥૨૧॥
દઠ અનેકને અભયદાન, પાછા પધારયિા ભગવાન ।

જેજે કર્તવ્ય છે હરતિણું, તેમાં જાણો કલ્યાણ આપણું ॥૨૨॥
એમ કરતાં વીત્યા કાંઈ દન, ચાલ્યા ગુજરાત્યે ભગવન ।

ચાલ્યા ગઢેથી ગરિધિરી, આવ્યા સારંગપુર સુખકારી ॥૨૩॥

સુંદરચિણે શરિમણકિરી, રહ્યા રાત વાગડમાં હરિ

કંઠારીયે કરીને ભોજન, રહ્યા શચિણીમાં ભગવન ॥૨૪॥

ત્યાંથી તાવી આવી હરરિહ્યા, પછી કરી દેવળચિ દયા ।

તચિં આવ્યા દરશને દાસ, નચણે નરિખવા અવનિશ ॥૨૫॥

તેને દરશન દઇ દયાળ, ત્યાંથી ચાલ્યા પછી તતકાળ ।

આવ્યા દદુકે દેવાઘટિવ, કરી હરજિને બહુ સેવ ॥૨૬॥

પછી ત્યાંથી આવ્યા મછચિવે, તચિં તેડ્યા મુનભિરી ભાવે ।

હરજિને જમાડ્યા જીવન, પછી જમ્યા સખા મુનજિન ॥૨૭॥

રહી રાત્ય ચાલ્યા ભગવાન, દેતા દાસને દરશન દાન ।

આવ્યું અરણ્યે એક તળાવ, તચિં જમ્યા મનોહર માવ ॥૨૮॥

પછી અમદાવાદમાં આવ્યા, ઘણું જન તણે મન ભાવ્યા ।

કુલદોલના ઉત્સવ માથે, આવ્યા મુનનિ મહારાજ સાથે ॥૨૯॥

હેતે પૂરીતે જમાડીયા જને, શાક પાક સુંદર ભોજને ।

પછી આવ્યો હુતાસની દન, રમ્યા સખા સંગે ભગવન ॥૩૦॥

સારા સુંદર રંગ મંગાવ્યા, ઘણા માટ ઘડા ભરી લાવ્યા ।

તેતો હરચિ લઇ લીધા હાથે, ઢોળ્યા સર્વે મુનજિન માથે ॥૩૧॥

પછી ઉપર નાખ્યો ગુલાલ, તેણે સખા થયા રંગે લાલ ।

ધન્ય શોભે છે સંત મંડળી, નાખે રંગભીનો રંગ વળી ॥૩૨॥

ખુબ ખાંતલિ મચાવ્યો ખેલ, વાળી રસચિ રંગડાની રેલ ।

પછી અલબેલો અઢળ ઢળ્યા, સર્વે મુનનિ મહારાજ મળ્યા ॥૩૩॥

કરી ઉત્સવ શ્યામ સધાવ્યા, અવનિશી અસલાલી આવ્યા ।

તચિં ભક્ત વસે વેણીભાઇ, જમ્યા શ્યામ તચિં સુખદાઇ ॥૩૪॥

પછી જમાડીયા મુનજિન, સર્વે લોકે કર્યાં દરશન ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા ભગવન, આવ્યા જેતલપુરે જીવન ॥૩૫॥
ત્યાંથી ચાલ્યા લાડીલો લાલ, આવ્યા વાલમજી વરતાલ ।

તથિાં દાસને દરશન દધિાં, બહુ જન કૃતારથ કીધાં ॥૩૬॥
દેશ દેશના આવ્યાતા સંઘ, હરભિક્ત અંતરે અનઘ ।

તેને દરશન દઇ દયાળ, લીધી સર્વે જનની સંભાળ ॥૩૭॥
સર્વે સામું જોયું અમનિણે, વળી બોલાવ્યા મીઠે વેણે ।

સહુ જન તે મગન થયા, વયિાગ દુઃખ વસિરી ગયા ॥૩૮॥
પછી હરનિ પૂજીયા હેતે, વળી જમાડયા પૂરણ પૂરીતે ।

નતિયે નયણે નરિખી નાથ, મુખ જોઇ સુખ લયિ સાથ ॥૩૯॥
કોઇ ચંદન ચરચે ઘશી, કોઇ હાર પહેરાવે છે હશી ।

કોઇ અત્તર ચરચે આવી, લાગે પાચ અંબર પહેરાવી ॥૪૦॥
કોઇ અર્પે આભૂષણ અંગ, કોઇ કરે આરતી ઉમંગ ।

કોઇ છાપે છે છાતયિ પાવ, કોઇ ભેટે ભરી જનભાવ ॥૪૧॥
એમ પૂરે મનોરથ મનના, વાળે ખંગ ખોયલા દનના ।

કરતાં પ્રભુજીને પ્રસન્ન, આવયિાં રામનવમીનો દન ॥૪૨॥
રહયાં વ્રત નરનારી જન, જાણી પ્રભુ જન્મનો દન ।

દશમી દને મુહૂર્ત જોઇ, દધિાં સીતારામને જનોઇ ॥૪૩॥
તથિાં જમાડયા વપિરજન, આપ્યાં સુંદર સારાં ભોજન ।

વેદવધિયિ કર્યું એ કામ, ધર્મરક્ષક સુંદરશ્યામ ॥૪૪॥
કરી અલબેલો એટલું કાજ, આવ્યા ગઢડે શ્રીમહારાજ ।

સુણે સહુ કથા સુખરાશી, કરી લીલા તે કહી પ્રકાશી ॥૪૫॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ

શષિયનષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિામણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે

અમદાવાદ કુલદોલનો ઉત્સવ કરીને પાછા ગઢડે પધાર્યા એ નામે છન્નુમું
પ્રકરણમ્ ॥૯૬॥

પૂર્વવણ્યો- લખું લીળા વળી લાલની, જે વાલ કરી વરતાલ ।

કહેતાં ચરત્રિ નાથનાં, મારે અંતરે આવે વહાલ ॥૧॥

વાલો કહે પંચપંચની, મળી મંડળી ચાલો મરાલ ।

વાટે જનને જાળવજ્યો, દયા રાખી દલે દયાળ ॥૨॥

કઇક વાર અમે કહ્યું, તમે સાંભળ્યિ સો વાર ।

કામ પડે તે વાતનો, નથી રહેતો ઉર વચિાર ॥૩॥

એમ કહીને ચાલયા, રહ્યા રાત્ય તે ગાંફ ગામ ।

ત્યાંથી ચાલ્યા ચોપશું, કર્યો વરતાલે વશિરામ ॥૪॥

ચોપાઇ- આવ્યા વરતાલે વશિવ આધાર, કરવા લાડીલો લીળા અપાર ।

સર્વે સંતને કહ્યું વચન, તમે આવજ્યો ઉત્સવ દન ॥૫॥

એમ કરતાં ઉત્સવ આવ્યો, સર્વે સંતતણે મન ભાવ્યો ।

કહે મહારાજ તેડાવો મુનિહિવે છુટી છે સંત સહુની ॥૬॥

આવ્યા સંત સરવે સાંભળી, હતી ગામોગામ જે મંડળી ।

આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, નાથ નરિખિરખ ન માય ॥૭॥

કહે નાથ આવ્યા ભલે સંત, કરો ઉતારા જોઇ એકાંત ।

પછી બહુ સંત ઉતર્યા બહાર, કૈક ઉતર્યા મંદરિ મોઝાર ॥૮॥

કરે દર્શન પ્રસન્ન નાથ, લયિ સુખ સહુ જન સાથ ।

થાય માસુક મોદક સારા, જમે જન પ્રભુ પીરસનારા ॥૯॥

કરે મનવાર મોદક લઇ, સંત શાન કરે મૌન રઇ ।

પછી બોલ્યા રાજ અધરિજ, એમ મૌન ન રહેવું મહારાજ ॥૧૦॥

જેજે જોઇએ તે માગીને લેવું, પણ શાન કરીને ન કહેવું ।

એવી સાંભળી વાલાની વાત, સર્વે સંત થયા રળયિત ॥૧૧॥
 એમ જમાડી જન પંગત, કર્યા મુનિ મગન અતિ
 પડી સાંજ પૂરી દીપમાળ, બેઠા ઉચે આસને દયાળ ॥૧૨॥
 આવ્યાં બુરાનપુરનાં જન, કરવા કૃપાળુનાં દરશન ।
 લાવ્યા કસુંબી રેટો રૂપાળો, છેડાકોરે સોનેરી શોભાળો ॥૧૩॥
 તે બંધાવ્યો મહારાજને માથે, કર્યાં દરશન સહુ જન સાથે ।
 બહુ બપોરયા ત્યાં બળે, જાણું શ્વેતદ્વીપ ઝળમળે ॥૧૪॥
 તથિાં બેઠા વાલો વનમાળી, અતશીભે છે સભા રૂપાળી ।
 થાય ઉત્તર ને પ્રશ્ન અતિ, સુખ આપે સુખમય મૂરતિ ॥૧૫॥
 પછી પધાર્યા પોઢવા નાથ, સખા એકાંતકિ લઇ સાથ ।
 જ્યારે જાગયા જગજીવન, દીધાં દાસ સહુને દરશન ॥૧૬॥
 પછી બોલયા પ્રાણઆધાર, પૂરો અન્નકોટ સુંદર સાર ।
 પછી જને પૂર્યો અન્નકોટ, શાક પાકની ન રાખી ખોટ ॥૧૭॥
 કરી આરતી અન્નકોટ તણી, બની શોભા જાય નહિભણી ।
 તથિાં જમીયા જીવનપ્રાણ, પછી જમાડ્યા સંત સુજાણ ॥૧૮॥
 એમ લીળા કરે અવનિશ, જોઇ સુખ લયિ સહુ દાસ ।
 વસે વડોદરે એક જન, તેનું નામ છે જગજીવન ॥૧૯॥
 તેણે પ્રેમે કરાવ્યો પોશાગ, સારો સોનેરી બુટે સુવાગ ।
 તેડી ઉતારે જમાડ્યા નાથ, પછી પોશાગ પહેરાવ્યો હાથ ॥૨૦॥
 પહેરી પોશાગ પ્રાણજીવન, દધિાં સહુ જનને દરશન ।
 એમ કરે નતિય લીળા નવી, કેમ કહી શકે તેને કવિ ॥૨૧॥
 થાય ઉત્સવ તે અહોનશિ, દયિ દાસને સુખ હમેશ ।
 પછી આવ્યો એકાદશી દન, નામ પ્રબોધની તે પાવન ॥૨૨॥

તેદઉત્સવ કર્યો આનંદે, સુખ લીધું સહુ જનવૃંદે ।

પછી રહ્યા દન દોય ચાર, આપ્યાં સંતને સુખ અપાર ॥૨૩॥

અલબેલોજી અઢળ ઢળ્યા, સર્વે મુનિ નાથજી મળ્યા ।

થયો સુંદર સારો સમૈયો, તે તો મુખથી ન જાય કહીયો ॥૨૪॥

આપ્યું સુખ હરચ્છિ હુલશી, કારતકિ શુદકિહીએ એકાદશી ।

તેદઉત્સવ કરી દયાળ, પછી પધાર્યા દેશ પંચાળ ॥૨૫॥

આવ્યા ગઢડામાંહગિોવંદિ, સુખદાયી સ્વામી સહજાનંદ ।

થયા થોડા ઘણા પછી દન, કહું હવે જે કર્યું જીવન ॥૨૬॥

એક સોરઠ દેશમાં જન, નામ હેમંતસંહિ પાવન ।

જેને પૂરીત ઘણી પ્રભુમાંઠ, સ્વામી વનિ વહાલું નહકિંઠ ॥૨૭॥

કરી તન ધન કુરબાણ, થઈ રહ્યા પ્રભુના વેચાણ ।

ભક્ત અતચ્છિકાંતકિ અવલ, ભૂલે નહપ્રભુ મને પળ ॥૨૮॥

નજિઘેર પ્રભુ પધરાવી, હુતાશનીની લીળા કરાવી ।

અતહિતે કરાવ્યો સમૈયો, તેતો મુખથી ન જાય કહીયો ॥૨૯॥

સર્વે રીત્યે રાજી કરી રાજ, કરી લીધું છે પોતાનું કાજ ।

જ્યારે સર્વે કાજ સુધાર્યું, ત્યારે મનમાં એમ વચિાર્યું ॥૩૦॥

જે કારણે આ મનુષ્ય દેહ, તેતો કીધું છે સર્વે તેહ ।

રહી એક મને અભલિાષ, કરે પૂરી જાઉં પ્રભુ પાસ ॥૩૧॥

પછી ચાલ્યા ત્યાંથી ઝીણોભાઠ, આવ્યા ગઢડે નાથ હતા ત્યાંઠ ।

અતહિરખે નરિખ્યા નાથ, પછી બેઠા પાસે જોડી હાથ ॥૩૨॥

પછી હેતે હરચ્છિ બોલાવ્યા, ઝીણાભાઠ ભલે તમે આવ્યા ।

ત્યારે ઝીણોભાઠ કહે મહારાજ, આવ્યો છઉં મનોરથે આજ ॥૩૩॥

પૂરો કરો મારો મનોરથ, કરવા પ્રભુ તમે છો સમરથ ।

કહું જીરણગઢને માંઠ, કરો મંદરિ સુંદર ત્યાંઠ ॥૩૪॥

તેમાં સારી મૂરતબિસારો, કરો પૂરો મનોરથ મારો ।

બીજી પણ એટલી છે આશ, પ્રભુ રાખીયે તમારે પાસ ॥૩૫॥

કહે નાથ આપ્યો કોલ એહ, થાશે તમે જે ધાર્યું છે તેહ ।

એમ વાત કરીને દયાળ, પછી જમ્યા છે સુંદર થાળ ॥૩૬॥

આપી ઝીણાભાઈને પ્રસાદી, જેને ઇચ્છે છે ભવ બ્રહ્માદિ

પછી ઝીણાભાઈ ભેળા સંત, મુક્યા મંદરિ કરવા ધીમંત ॥૩૭॥

તેહ દવિસે ધોલેરે થકી, આવ્યા ભક્ત પુંજોભાઈ નકી ।

તેણે પણ જોડ્યા આવી હાથ, મારી વનિતસિણિયિ નાથ ॥૩૮॥

એક ધોલેરે મંદરિ કીજે, સહુ જનને આનંદ દીજે ।

એવું સાંભળીને બોલ્યા નાથ, લયિં મેલીયે મુનતિમ સાથ ॥૩૯॥

મેલ્યા બેઉ ઠેકણે મરાળ, મંદરિ થાવા લાગ્યાં તતકાળ ।

તયિં સંત જાય કઈ આવે, નતિય ખબર મંદરિની લાવે ॥૪૦॥

થોડા દહાડામાં મંદરિ થાશે, એવી વાત કરે પ્રભુ પાસે ।

એવું સાંભળી ઉત્તમ કહે છે, મારે પણ એ ઘાટ રહે છે ॥૪૧॥

કરો મંદરિ જો તમે આંઠ, થાયે રાજી અમે બેન ભાઈ ।

તેને પણ કહ્યું એમ નાથે, એતો કરાવશું અમો હાથે ॥૪૨॥

એમ કહી મંદરિ આદર્યાં, માસ થોડાકમાં પૂરાં કર્યાં ।

થયું ધોલેરે મંદરિ પહેલાં, કહાવ્યું વાલા આવો વેલા વેલા ॥૪૩॥

હતા વાલ્યમજી વરતાલ, આવ્યા તેડવા તયિં મરાલ ।

કહ્યું થયું મંદરિ સમાપત્તિ, આવી પધરાવયિ મૂરતિ ॥૪૪॥

એવું સાંભળી ચાલયિ શ્યામ, આવી રહ્યા ગલયિણે ગામ ।

ત્યાંથી નાથ આવ્યા છે પપિળી, રાજી થયા દાદોભાઈ મળી ॥૪૫॥

ત્યાંથી આવ્યા ધોલેરે મહારાજ, મૂર્તસિંથાપન કરવા કાજ ।

સર્વે સંઘ ને સાધુ છે સાથ, એવી રીત્તે પધારણિ નાથ ॥૪૬॥

સારું વરષ સુંદર કહીએ, વૈશાખશુદી તેરશ લહીએ ।

સારો સુંદર એ શુભ દન, તેદપિધરાવ્યા મદનમોહન ॥૪૭॥

કર્યો સુંદર સારો સમૈયો, તેતો ન જાય મુખથી કહીયો ।

જમ્યા બ્રાહ્મણ ને હરજિન, બીજાને પણ આપણિ અન્ન ॥૪૮॥

કરી ઉત્સવ ને નાથ ચાલ્યા, જઈ ગઢડે દર્શન આલ્યાં ।

પછી ગયાતા ગઢાળી ગામ, ભક્ત આંબાનું કરવા કામ ॥૪૯॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિક્કુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે વૈશાખશુદતિરશને દવિસ
ધોલેરે મદનમોહનજીની પ્રતષ્ઠા કરી એ નામે સત્તાણુંમું પ્રકરણમ્

॥૯૭॥

પૂર્વવણ્યો- ત્યાર પછી જે જે કર્યું, કહું સાંભળજ્યો સહુ સંત ।

થોડે ઘણે દને કરી, રૂડો વરત્યો ઋતુ વસંત ॥૧॥

સુંદરચિણે શરિમણિસતસંગી શેઠ સુજાણ ।

જક્ત વરિક્ત ભક્ત ભલા, કરૂં તેનાં શું હું વખાણ ॥૨॥

યોપાઇ- ધન્ય ભક્ત જક્તથી ઉદાસી, ત્રોડી સહુશું ભજ્યા અવનિશી ।

એવી સાચી ભગતી સાંભળી, સર્વે સગાં કુટુંબી ઉહ્યાં બળી ॥૩॥

કહે આપણે વૈષ્ણવી જન, કરીયે વલ્લભ કુળનું ભજન ।

તેહમાંહતિ ન્યૂન શું દહિ, જે નવા ધર્મમાં મન બેહું ॥૪॥

પછી સતસંગી બોલ્યા છે તૈયે, નવો ધર્મ એને કેમ કહીયે ।

એતો ધર્મ છે જુનો અનાદ્ય, સહુ વર્તે છે શાસ્ત્રમર્યાદ ॥૫॥

આપણાનું તો નથી ઠેકાણું, તમે જાણો ને હું પણ જાણું ।

કામ કરોધ લોભ મોહ વળી, તેણે સહુને મૂક્યા છે ગળી ॥૬॥
ગીતામાં જે કહ્યાં નરકદ્વાર, તેમાં વરતે એ તદાકાર ।

માટે એમાં તે કાંઈ ન દીઠું, ત્યારે સત્સંગમાં મન બેઠું ॥૭॥
એવું સાંભળી સગાં કુટુંબ, સર્વે મળીને ખાધા છે સમ ।

એને આપણે નહવિવાર, આજથી એ કરો નાત્ય બહાર ॥૮॥
તેને વીતગિયાં ષટ વર્ષ, તોય મેલ્યો નહચિમરષ ।

ગયા સુધામે તેહનો તાત, ત્યારે ન તેડનિોતરે નાત ॥૯॥
પછી આવ્યા છે પ્રભુજી પાસ, શેઠ વનો પુંજો હરદિસ ।

આવી કરી હરનિ વનિત, પ્રભુ પધારયિ પ્રાણપતિ ॥૧૦॥
સર્વે સંગ લઈ મુનસાથ, સખા સહતિ પધારયિ નાથ ।

પછી સંત સંગે લઈ શ્યામ, હરઆવ્યા સુંદરયાણે ગામ ॥૧૧॥
સર્વે અયોધ્યાવાસી છે સંગે, પ્રભુ પધાર્યા અતઊમંગે ।

ગાતે વાતે તેડી લાવ્યા ઘેર, કરી સેવા સારી બહુપેર ॥૧૨॥
સુંદર ભોજન વ્યંજન કરી, અતહિતે જમાડયિ હરિ

પછી મોતૈયા મોદક લઈ, નાથે જન જમાડયિ જઈ ॥૧૩॥
બહુ બહુ કરી મનુવાર, ફર્યા પંગત્યમાં પંચવાર ।

એમ નતિયે જમાડે છે નાથ, જમે જન તે હરનિ હાથ ॥૧૪॥
બહુ બહુ દયિ દરશન, અતચિલબેલો છે પ્રસન્ન ।

બહુ પ્રશ્ન ને ઉત્તર થાય, સંત રમે રાસ ગીત ગાય ॥૧૫॥
પછી આવી વસંત પંચમી, સુખદાયક સહુને ગમી ।

લાવ્યા રંગ સો રંગ ગુલાલ, લઈ ત્રાંસળી ઉઠીયા લાલ ॥૧૬॥
નાખે રંગ રમે સખા સાથ, અતચિાપે રંગાણા છે નાથ ।

પછી લઈ ગુલાલની ઝોળી, ફેકે ફાંટું રમે હરહિળી ॥૧૭॥

રંગે રમીને આવ્યા ઉતારે, આપ્યાં વસ્ત્ર જનને તે વારે ।

આપે જમીને જન જમાડ્યા, અતદિસને હર્ષ પમાડ્યા ॥૧૮॥

એમ ઉત્સવ કરી દયાળ, આવ્યા મહારાજ તે ભેશજાળ ।

રહી રાત્ય પધારથિ શ્યામ, આવ્યા નાગડકે લોચે ગામ ॥૧૯॥

ત્યાંથી બોટાદ આવ્યા બહુનામી, જમ્યા સંત પોતે વળી સ્વામી ।

પછી આવ્યા ગઢડે ગોવંદિ, આપી સહુ જનને આનંદ ॥૨૦॥

ત્યાર પછી થોડે ઘણે દન, ચાલ્યા ગુર્જરદેશે જીવન ।

કરી મજલે મજલે મુકામ, ચાલ્યા સુખમાં સુંદર શ્યામ ॥૨૧॥

આવ્યા અમદાવાદ દયાળ, સંગે જન સમૂહ મરાળ ।

આવ્યા સત્સંગી સહુ સમૈયે, બની શોભા જાય નહકૈયે ॥૨૨॥

બહુવધિનાં વાજાં ત્યાં વાજે, આવ્યાં લોક દરશન કાજે ।

ચારે આશ્રમ ને વર્ણ ચાર, આવ્યાં દરશને નર નાર ॥૨૩॥

ગાતેવાતે પધાર્યા મહારાજ, કૈક જનનાં કરવા કાજ ।

આવી ઉતર્યા મંદરિમાંઠ, નરનારાયણ રાજે ત્યાંઠ ॥૨૪॥

સતસંગી સાંખ્યયોગી સંત, ઉતર્યા ભક્ત ને ભગવંત ।

કર્યાં સુંદર સારાં ભોજન, જમ્યા જનને ભાવે જીવન ॥૨૫॥

પછી પોઢથિ જીવનપ્રણ, જાગ્યા સુખે સવારે સુજાણ ।

જાગ્યા પ્રભુજી પ્રભાત કાળે, કર્યો નતિયવધિતિયાં દયાળે ॥૨૬॥

પછી ચોતરે પાટ ઢળાવી, તેહ ઉપર બેઠા છે આવી ।

જોયું અમૃતદૃષ્ટિ આપ, હર્યા જનતણા તન તાપ ॥૨૭॥

પછી જન પ્રભુપૂજા કાજ, લાવથિ બહુવધિ સમાજ ।

તેણે પૂજીયા પ્રણઆધાર, કંઠે આરોપ્યા સુંદર હાર ॥૨૮॥

ઘેરી સુગંધે ગુલાબકુલ, તોરા ગજરા તેના અમૂલ્ય ।

તે લઈ અરપ્યા છે હરનિ અંગે, પછી પાય લાગ્યા છે ઉમંગે ॥૨૯॥
એમ લીયે લાવો વળી જન, દયિ દન સારો દરશન ।

વળી આવે છે પુરના જન, કરવા કૃપાનધિનિં દરશન ॥૩૦॥
કેક આવીને પુછે છે પ્રશન, તેનો ઉત્તર આપે જીવન ।

સુણી ઉત્તર મગન થાય, પામી આશ્ચર્ય ને ઘેર જાય ॥૩૧॥
એમ લીળા કરે અલબેલો, રંગ રસયિ છેલછબલિ ।

પહેરી વસ્ત્ર અનૂપમ અંગી, શરિપાઘ વસંતસિરંગી ॥૩૨॥
એવાં દરશન દયિ દયાળ, નરિખમિગન જન મરાલ ।

એમ કરતાં સાત દન ગયા, આવ્યો હુતાસની દન તયિં ॥૩૩॥
પછી મંગાવ્યા રંગ સોરંગ, કેશું કસુંબી રંગ પતંગ ।

લાવ્યા સખા આપ્યો હરહિથે, નાથે ઢોળ્યો સહુ સખા માથે ॥૩૪॥
નાખ્યો ઉપરે રંગ ગુલાલ, તેણે સખા થયા સહુ લાલ ।

જેમ કુલ્યું કમળદળ વળી, તેમ શોભે છે સંતમંડળી ॥૩૫॥
ડોડો કમળ મધ્યે દયાળ, ફરતપિંખડી શોભે મરાલ ।

એમ ખેલે સખા સંગે નાથ, નરિખજિન થયા છે સનાથ ॥૩૬॥
વાજે વાજીત્ર ત્યાં અપાર, બોલે જય સહુ નરનાર ।

પછી નાવાને ચાલયિા નાથ, સર્વે સખા જન લઈ સાથ ॥૩૭॥
નાહી મહારાજ મોટેરે ગયા, દઈ દરશન તર્ત આવયિા ।

આવી બેઠા છે ઉચે આસન, દયિ સહુ જનને દરશન ॥૩૮॥
એમ કરતાં વીતછિ રાત, સુખે પોઢી જાગ્યા પરભાત ।

કરી દાતણ નાહ્યા દયાળ, જમ્યા જન હેતે હરથિાળ ॥૩૯॥
પછી જમાડીયા જન સોઈ, હતી ઘેબરની તે રસોઈ ।

ફર્યા પંગતમાં પાંચવાર, બહુ બહુ કરી મનુવાર ॥૪૦॥

એમ આનંદે ઉત્સવ કરી, પછી ત્યાંથી પધારયા હરિ

આવ્યા અસલાલીયે મહારાજ, સંગે હરજિન મુનરિજ ॥૪૧॥

કર્યાં સુંદર સારાં ભોજન, જમ્યા નાથ જમાડીયા જન ।

ધન્ય ધન્ય ભક્ત વેણીભાઇ, જેની પ્રીત અતપિરભુમાંઇ ॥૪૨॥

તેના મનોરથ પૂરા કરી, પછી ત્યાંથકી ચાલયા હરિ

ગામ જેતલપુરમાં જન, ભક્ત આસજી આદિપિાવન ॥૪૩॥

તેને ઘેર પધાર્યા ગોવંદિ, સંગે સખા લઇ જનવુંદ ।

તયિાં ભક્તે કરાવ્યાં ભોજન, જમ્યા નાથ સાથે સખાજન ॥૪૪॥

પછી સાથે લઇ સર્વે સમાજ, આવ્યા મેમદાવાદ મહારાજ ।

રહસિત્ય આવ્યા વરતાલ, કરવા લીળા અલૌકકિ લાલ ॥૪૫॥

હતો ઉત્સવ આડો પક્ષ એક, રાખ્યા સંત કરી દયા નેક ।

નતિય દયિ દરશન દાન, બહુ ભાવે કરી ભગવાન ॥૪૬॥

થાય પ્રશ્ન ને ઉત્તર અતિસુખ આપે સુખમય મૂરતિ

કહે જેને મળ્યા ભગવાન, તેને કોઇ ન વ્યાપે વધિન ॥૪૭॥

જેમ વેજુ વસુધાનું કરે, તેની ચોટ પાછી નવ ફરે ।

તેમ પ્રભુને મળતાં જન, રહેવું સદાય નિશિક મન ॥૪૮॥

એવી વાતો કરે બહુબહુ, સુણી મગન થાય જન સહુ ।

પછી આવ્યો ઉત્સવનો દન, આવ્યાં દરશને બહુ જન ॥૪૯॥

રામનવમી ને એકાદશી, કર્યા ઉત્સવ હેતે હુલસી ।

કર્યા વપિરે વેદના ઉચ્ચાર, હોમ્યા કુંડે હવષિયાનૂન સાર ॥૫૦॥

વેદ વધિયિ ઉત્સવ કરી, આપ્યાં દાન પછી હર્ષ ભરી ।

ઘોડી પલાણ ચર્મ ને અસિઆપી પાડી સહીત મહષિ ॥૫૧॥

ઘેનુ સવત્સચિોઢાડી ઝુલ્ય, આપ્યાં વસ્ત્ર કસુંબી અમૂલ્ય ।

સોના દોરો ને પોશ રૂપૈયા, લઇ દ્વજિ રાજી બહુ થયા ॥૫૨॥
એમ ઉત્સવ આનંદે કરી, પછી ત્યાં થકી પધાર્યા હરિ

આવ્યા પાંચાળ દેશમાં નાથ, સર્વે લઇ નજિજન સાથ ॥૫૩॥
આવીતી બ્રહ્માનંદને ભાગ, તેહ ઉપાધકિરાવી ત્યાગ ।

નરિબંધનું બંધન કાપી, નજિ સમીપની સેવા આપી ॥૫૪॥
કર્યા સુખી તે સુખરાશી, ચૈત્રશુદ્ધિસિંદર એકાદશી ।

તેદઉત્સવ કર્યો અવનિશી, કરી લીળા તે કહી પ્રકાશી ॥૫૫॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે જેતલપુર
થઇને વરતાલ પધાર્યા ને ત્યાં રામનવમીનો ઉત્સવ કર્યો એ નામે
અઠ્ઠાણુંમું પ્રકરણમ્ ॥૯૮॥

પૂર્વછાયો- ત્યાર પછી જેજે થયું, કહું સાંભળો સહુ દઇ મન ।

અસુરાણ જોરાણ જકતમાં, મળી પીડીયા હરજિન ॥૧॥
પાપી મળી પરચિણચિ, હરજિન હણવા હેત ।

તેની સહાય કરી હરિખરી રીતશું રણખેત ॥૨॥
દુષ્ટ રણમાં દળીયા, અસુરપતચિતજિહ ।

બાર આગળ બસે પૂરા, તર્ત ભાગ્યા તેહ ॥૩॥
ભૂમ્નિ ભાર ઉતારીયો, શ્રાવણશુદી દશમી દને ।

તેદચિસુર મારીયા, હરિચિય્છાએથી હરજિને ॥૪॥
ચોપાઇ- પછી આવ્યો અષ્ટમીનો દન, તેડ્યા ઉત્સવ પર મુનજિન ।

આવ્યા સત્સંગી સર્વે મળી, અષ્ટમીનો સમૈયો સાંભળી ॥૫॥
આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, નરિખનિાથને તૃપ્ત ન થાય ।

વાલે બોલાવ્યા મીઠે વચણે, વળી જોયું અમૃત નયણે ॥૬॥

તેણે કરી હર્યા જનતાપ, કર્યા સુખી અલબેલે આપ ।

પછી અષ્ટમી ઉત્સવ કીધો, સહુ જનને આનંદ દીધો ॥૭॥

પછી પધારથિા વરતાલ, કરવા લીલા અલૌકકિ લાલ ।

સુણી આવ્યા સતસંગી સહુ, તેહ વનિા બીજાં લોક બહુ ॥૮॥

આવી લાગે પ્રભુજીને પાય, કરી દરશન પ્રસન્ન થાય ।

નતિય નવી કરે વાલો વાત, સુણસિહુ થાય રળથિાત ॥૯॥

વળી લક્ષ્મીનારાયણ જેહ, વાસુદેવ ને શ્રીકૃષ્ણ તેહ ।

તેની મૂરતનિ નતિય નતિય, દયિ પ્રદક્ષણિા કરી પ્રીત્ય ॥૧૦॥

દયિ પ્રક્રમા તે દોય શત, પછી કરે પાંચ દંડવત ।

એમ કરતાં વીત્યા માસ દોય, આવ્યો દીપ ઉત્સવ દનિ સોય ॥૧૧॥

પૂરી દીપમાળા શોભે ઘણું, જાણ્યું મંદરિ બણ્યું મણતિણું ।

જોઇ જન થયા છે થકતિ, લાગે પાય કરી બહુ પ્રીત ॥૧૨॥

કરે દરશન નર ને નાર, મુખે બોલે જયજયકાર ।

વીત્યો ઉત્સવ વળતે દને, પૂર્યો અન્નકોટ બહુ અન્ને ॥૧૩॥

જમ્યા નાથ જમાડથિા જન, પોતે પરિસ્યું થઇ પ્રસન્ન ।

એમ આપે છે સુખ અપાર, નતિય પ્રત્યે તે પ્રાણઆધાર ॥૧૪॥

એમ કરતાં પ્રબોધની આવી, એકાદશી જનમન ભાવી ।

તેદઉત્સવ કર્યો અનુપ, સર્વે સંતને જે સુખરૂપ ॥૧૫॥

પછી વીત્યા થોડા ઘણા દન, કર્યું વડોદરે જાવા મન ।

વડોદરે પધરાવ્યા કાજે, લખ્યા કાગળ તે બહુ રાજે ॥૧૬॥

કહે એકવાર આવો આંહિવાલા વડોદરા શહેરમાંહિ

મને દરશન દયિા દયાળ, દીનબંધુ દીનપ્રતપિાળ ॥૧૭॥

એકવાર કરૂં દરશન, નથી બીજી ઇચ્છા મારે મન ।

આવો આંહલિગી તમે નાથ, નહતી આવીશ હું જોડી હાથ ॥૧૮॥
ત્યારે મહારાજે મુકયિ કહાવી, દેશું દરશન તમને આવી ।

પછી પધાર્યા સુંદરશ્યામ, આવી ઉતર્યા સાંકરદે ગામ ॥૧૯॥
કરી રસોઇ જમાડીયા નાથ, જમ્યા સખા હતા તેહ સાથ ।

જમી પોઢયા શ્યામ સનેહ, વુઠો માવઠે આવી ત્યાં મેહ ॥૨૦॥
થયું સવાર સધાવ્યા શ્યામ, આવ્યા છબલિજી છાણી ગામ ।

મુક્યું શયાજીએ ત્યાં સામૈયું, બની શોભા જાય નહકિહીયું ॥૨૧॥
આવ્યા પાયગા પાળા અપાર, સામા શણગાર્યા ગજ ચાર ।

તે ઉપર અંબાડી જરની, સહશોભા કહું હું હરની ॥૨૨॥
ચત્તિર વચિત્તિર ભાત્યને રંગે, શોભે હસ્તવિસન સોરંગે ।

વળી ઉટ શણગારી સારા, ધર્યાં તે પર મોટાં નગારાં ॥૨૩॥
બીજા ઘાલ્યા છે ઘોડે આનક, બની જોયા સરખી બાનક ।

પડે નગારે ધરોશ ધીમેરી, શોભે નેજા નશિાણ નફેરી ॥૨૪॥
વાજે પડઘમ ભેળી વાંસળી, ભેર ભૂંગળ ને ત્ડુઇ વળી ।

બોલે શરણાઇ સ્વરે સારી, વાજે વાજાં તે મંગળકારી ॥૨૫॥
રથ વેલ્ય ગાડી ઘણી મેના, આવ્યા સામૈયે સમૂહ તેના ।

બની શોભા સામૈયાની બહુ, સુણી લોક આવ્યાં સામા સહુ ॥૨૬॥
આવી લાગ્યા પ્રભુજીને પાય, નરિખે નાથ હરખ ન માય ।

કહે સહુ જોડી એમ હાથ, આવો બેસો અંબાડીએ નાથ ॥૨૭॥
દયા કરી દયિી દરશન, કરો પ્રભુજી શહેર પાવન ।

પછી કૃપા કરીને કૃપાળુ, બેઠા દંતઉપર દયાળુ ॥૨૮॥
નારુપંતનાના બેઠા સાથે, કરે ચમર નાથને માથે ।

બની શોભા જાય નહકિઇ, જૈ જૈ શબ્દ રહ્યો તયિાં થઇ ॥૨૯॥

કર્યાં દરશન સહુ દાસે, નરિખપિરી કરી મન આશે ।

બેઠા બીજે ગજે સંત ચાર, સંગે અયોધ્યાવાસી ઉદાર ॥૩૦॥

પછી ધીરે ધીરે શું ચાલતા, આવ્યા નાથ દરશન આલતા ।

ઝંઝ મૃદંગ લઇ મંડળી, ગાય ગવૈયા વધાઇ વળી ॥૩૧॥

આવ્યા શહેરમાં શ્રીમહારાજ, બહુ જીવનાં કરવા કાજ ।

જુવે અમૃત નજરે નાથ, વળી જોડે છે સહુને હાથ ॥૩૨॥

નરનારી જે શહેરનાં જન, નરિખનિાથને થયાં પાવન ।

એક પૃથવી ને ત્રણ માળે, ચડી લોક નાથને નહિળે ॥૩૩॥

નરનારી કરી દરશન, કરે કર જોડીને સ્તવન ।

નીલી પીલી પહેરી લાલ સાડી, શોભે કુલી જેમ કુલવાડી ॥૩૪॥

એમ બની બજાર ને શેરી, સહુની નજર નાથ પર ઠેરી ।

જેમ ચત્તિમાં લખ્યા ચતિારે, નરિખમિનુષ્ય મટકું ન મારે ॥૩૫॥

જોઇ મોહનને મન મોહ્યું, નોતું જોવું તેણે પણ જોયું ।

એમ સહુનાં લીધાં ચતિત ચોરી, કરે કેમ જેને હાથ દોરી ॥૩૬॥

પછી આવ્યા પુરપતપિાસ, નરિખ્યા શયિાજીએ અવનિાશ ।

પછી પધરાવ્યા હવેલીમાંચ, કરી દંડવત લાગ્યો પાચ ॥૩૭॥

ત્યારે હરમિળ્યા ગ્રહી હાથે, કરી મોટી મહેર એને માથે ।

પછી પ્રીતે પાટ ઢાળ્યો રાજે, શ્રી મહારાજને બેસવા કાજે ॥૩૮॥

તે ઉપર બેઠા હરઆપે, બળ્યા પાપીયા પોતાને પાપે ।

કરી પ્રીત્યેશું પૂજા રાજને, પૂજી પ્રભુ પામ્યો મોદ મને ॥૩૯॥

પછી ઉભો આગ્યે જોડી હાથ, કહે ધન્ય ધન્ય મારા નાથ ।

આજ થયાં મને દરશન, કોઇક પૂર્વ જનમને પુણ્ય ॥૪૦॥

એમ કહી લાગ્યો પાચ વળી, થયા રાજી તે નાથ સાંભળી ।

પછી પધાર્યા શહેરમાં શ્યામ, કર્યાં અનેક જીવનાં કામ ॥૪૧॥
ફરી દર્શન સહુને દીધાં, બહુ જન કૃતારથ કીધાં ।

પછી પધાર્યા નાથ ઉતારે, ચાલ્યો મહીપતમિર ત્યારે ॥૪૨॥
કાજુ તંબુ કનાત્ય રાવટી, કરી ઉભી સોયક સામટી ।

તથિાં ઉતર્યા દીનદયાળ, રાયે જમવા કરાવ્યો થાળ ॥૪૩॥
પછી નજિ સંબંધીને હાથે, કર્યાં સુંદર ભોજન નાથે ।

પછી બેઠા સંહિસને શ્યામ, આવ્યું દર્શને સઘળું ગામ ॥૪૪॥
સોના રૂપાતણાં કુળ લઇ, આવી વધાવે વાલાને કઇ ।

બહુ લાવે છે કુલના હાર, લીયે પ્રીતેશું પ્રાણઆધાર ॥૪૫॥
મઠિ મેવા ને સુંદર ફલ, લાવે દૂધ પેડા કંઈ દળ ।

ઠાલે હાથે નાથ પાસે નાવે, નાળી કેળી ઇક્ષુ આદિલાવે ॥૪૬॥
મોટા મોટા જે શહેરમાં હતા, તે પણ આવ્યા છે હાથ જોડતા ।

અતસિમરથજિૌઇ અપાર, જોડી હાથ નમે નરનાર ॥૪૭॥
એમ નમાવી સહુને શીશ, ઉઠ્યા જીત કરી જગદીશ ।

આવી ઉતારે પોઢીયા નાથ, બહુ જીવને કરી સનાથ ॥૪૮॥
સર્વે સંત છે પોતાને સાથે, જમ્યા કરી રસોઇ તે હાથે ।

વુઠો અતતિથિાં વરસાત, એમ કરતાં થયું પરભાત ॥૪૯॥
પછી જાગથિા જીવનપ્રાણ, કરવા બહુ જીવનાં કલ્યાણ ।

દીધાં દર્શન સહુને શ્યામે, નરિખ્યા નયણાં ભરી સહુ ગામે ॥૫૦॥
થાય ઉત્તર ને પ્રશ્ન બહુ, જાણે જીત સ્વામીજીની સહુ ।

એમ સર્વેને પાછેરા પાડી, વાત પોતાની સત્ય દેખાડી ॥૫૧॥
મતપંથતણું માન હર્યું, સત્ય વચન શ્રીસ્વામીનું કર્યું ।

જે કહ્યુંતું સ્વામી રામાનંદે, રહી ધોરાજીમાંહચિાનંદે ॥૫૨॥

ભેખ ખપશે સહુ ખળતાળે, કર્યું વચન સત્ય દયાળે ।

એમ વીતગિયા દનિ ત્રણ, પછી પધાર્યા અશરણ શરણ ॥૫૩॥

જેવી રીત્યનું સામૈયું લાવ્યા, તેથી વશિકે વળાવા આવ્યા ।

વળી પધરાવ્યા રાઘે ઘેર, કરી પ્રીત્યે પૂજ્યા બહુપેર ॥૫૪॥

સારો પોશાગ શરિપેય જેહ, આપ્યો નરેશે નાથને તેહ ।

વળી કહે છે વારમવાર, વહેલા આવજ્યો પ્રાણઆધાર ॥૫૫॥

જ્યારે તેડાવું વનિતકિરી, ત્યારે વહેલા પધારજ્યો હરતિ

પછી નાથ કહે તેડશો તમે, જાણો જરૂર આવશું અમે ॥૫૬॥

એમ કહીને ઉઠ્યા દયાળ, ત્યારે ભાવેશું ભેટ્યા ભૂપાળ ।

પછી શીખ માગી ચાલ્યા શ્યામ, બેઠા અંબાડીયે સુખધામ ॥૫૭॥

દેતા સહુને દર્શન દાન, આવ્યા શહેર બહારા ભગવાન ।

ગજ બાજ વાજીત્ર અપાર, આવ્યા વળાવવા નરનાર ॥૫૮॥

તેહ સર્વેને શખિજ દીધી, એવી લીળા વડોદરે કીધી ।

પછી ઘોડે થયા અસવાર, આવ્યા સાંકરદા ગામ મોઝાર ॥૫૯॥

ત્યાંથી વાલો આવ્યા વરતાલ, કરી લીળા અલૌકકિ લાલ ।

દોઢ માસ લગી તથિં રહ્યા, નજિસંબંધી ગઢડે ગયા ॥૬૦॥

પછી શક્ષિપત્રી લખી સારી, આપી સતસંગીને સુખકારી ।

ત્યાંથી પધાર્યા સુંદર શ્યામ, ગુણસાગર ગઢડે ગામ ॥૬૧॥

કર્યો ઉત્સવ એમ જીવને, કારતકિ વદી ત્રીજ દને ।

તેદકિરી વડોદરે લીળા, હતા સંત સતસંગી ભેળા ॥૬૨॥

ઇતશ્ચિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ
શષ્ટિયનષ્કુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીહરચિરતિરે
ગઢડે જન્માષ્ટમી ઉત્સવ કરીને વડોદરા પધાર્યા ને ઘણું ઐશ્વર્ય

જણાવ્યું ને ત્યાંથી વરતાલ પધાર્યા ને ત્યાં શક્ષિપત્તરી લખી એ નામે
નવાણુંમું પ્રકરણમ્ ॥૯૯॥

પૂર્વછાયો- સર્વે જન મળી સાંભળો, કહું ત્યાર પછીની વાત ।

પ્રભુ પધાર્યા ગઢડે, એમ લીળા કરી ગુજરાત ॥૧॥

ધનશ્યામ ગઢડે આવયા, સર્વે સંતને લેઇ સાથ ।

જન મળી લળી પાય લાગી, સહુ થયા સનાથ ॥૨॥

નરિખહિરખહિથ જોડી, જ્યારે બેઠા જન મળી ।

ત્યારે સનેહે શ્યામળે, વાલે વાલપ્યે બોલાવ્યા વળી ॥૩॥

છો સહુ જન સુખયા, એમ હેતેશું કહ્યું હરિ

ત્યારે જન કહે સુખયા છીએ, પ્રભુ તમારે દર્શને કરી ॥૪॥

ચોપાઇ- એમ કહેતાં સાંભળતાં વાત રે, વીતે આનંદમાં દનિ રાત્ય રે ।

નતિય નવનિવવિવિતો કરે રે, સુણી જન અંતરમાં ધરે રે ॥૫॥

એમ વીતગિયા ત્રણ માસ રે, ત્યારે એમ બોલ્યા અવનિશ રે ।

હવે સહુ જાયે વરતાલ રે, વાટ જોતા હશે તે મરાલ રે ॥૬॥

એમ કહી કરી સાબધાઇ રે, ચાલ્યા સંગે સહુ બાઇ ભાઇ રે ।

આવ્યા કારીયાણીએ જીવન રે, નરિખજિન થયા છે મગન રે ॥૭॥

પછી હાથ જોડી બેઠા પાસ રે, ત્યારે બોલ્યા છે અવનિશ રે ।

કહ્યું સાબદા થાઓ સરવ રે, જાયે વરતાલ કરવા ઉત્સવ રે ॥૮॥

બોલ્યા વસતો રાઘવ ત્યાંઇ રે, પ્રભુ કરોને ઉત્સવ આંઇ રે ।

એમ કહીને રાખ્યા મહારાજ રે, હુતાશનીના ઉત્સવ કાજ રે ॥૯॥

લાવ્યા ગુલાલ ને રંગ ઘણા રે, રમ્યા નાથ રાખી નહમિણા રે ।

જોઇ રંગના ભરયા નાથ રે, સહુ જન થયા છે સનાથ રે ॥૧૦॥

એમ કરી ઉત્સવ કારયાણી રે, પછી ચાલ્યા સારંગપાણરિ ।

આવ્યા વાલ્યમ વરતાલમાંઈ રે, દન પહોર નોતો ચડ્યો ત્યાંઈ રે ॥૧૧॥
આવ્યા સંત વાલાને સાંભળી રે, કરવા દર્શન આવણિ મળી રે ।

આવ્યા સંઘ લઈ સતસંગી રે, બાલ જોબન વૃધ્ઘ ઉમંગી રે ॥૧૨॥
લાવ્યા બહુ પેરે પૂજાવધિરિ, તેણે પ્રભુજીની પૂજા કીધી રે ।

નાથ નરિખસિખી થયા સહુ રે, હરવિ હેત દેખાડ્યું છે બહુ રે ॥૧૩॥
પછી નાથ કહે આંણીવાર રે, કરીયે મંડપનો પરથાર રે ।

ત્યારે સર્વે કહે સારું બહુ રે, અમે રાજી છીએ સંત સહુ રે ॥૧૪॥
પછી લાવે ઇંદ્યો સહુ સાથ રે, ચાલે પોતે પણ ભેળા નાથ રે ।

થાય ઓટો એમ અહોનશિ રે, દવિ દર્શન હરહિમેશ રે ॥૧૫॥
મળે સાંજે સહુને દયાળુ રે, દેખી અંગ કામે કચરાળું રે ।

એમ પૂરો કર્યો પરથાર રે, પૂરી પૂરણી કર્યો ભંડાર રે ॥૧૬॥
થયો રામનવમીનો સમૈયો રે, કર્યો ઉત્સવ ન જાય કહીયો રે ।

પછી પ્રભુજી ગઢડે આવી રે, સર્વે સંત લીધા છે બોલાવી રે ॥૧૭॥
કર્યો અષ્ટમીનો ઉત્સવ ભારી રે, સહુને સુખ દીધાં સુખકારી રે ।

કરી દશરા પધાર્યા નાથ રે, લઈ સંત સતસંગી સાથ રે ॥૧૮॥
ગયા કરમડ ગામે કેશવ રે, કરવા અનનકૂટનો ઉત્સવ રે ।

કર્યો ઉત્સવ જમાડ્યા સંત રે, ફેર્યા લાડુ બેસારી પંગત રે ॥૧૯॥
ત્યાંથી અમદાવાદ પધાર્યા રે, જનને મન મોદ વધાર્યા રે ।

આનંદ સ્વામીએ કરાવ્યો સાજ રે, પ્રીત્યે પ્રભુને પૂજવા કાજ રે ॥૨૦॥
સારો સુરવાલ જામો જરી રે, શરિ બંધાવી પાઘ સોનેરી રે ।

કંઠે માળા પહેરાવી શોભતી રે, કરી ધૂપ દીપ ને આરતી રે ॥૨૧॥
લાગી પાય પછેડીયો લાવી રે, હાથ સાથે સંતને અલાવી રે ।

એમ કરી ઉત્સવ આનંદ રે, ચાલ્યા પ્રભુ પોતે સુખકંદ રે ॥૨૨॥

આવ્યા અસલાલી ભગવંત રે, આપે જમી જમાડયા સંત રે ।

ત્યાંથી આવ્યા જેતલપુર નાથ રે, રહી રાત્ય જમ્યા સહુ સાથ રે ॥૨૩॥
કરી ગામડી માંહભિજન રે, આવ્યા મેમદાવાદે જીવન રે ।

રહી રાત્ય વાત કરી વાલે રે, ત્યાંથી આવ્યા પછી વરતાલે રે ॥૨૪॥
કીધો પ્રબોધનીનો સમૈયો રે, થયો ઉત્સવ ન જાય કહીયો રે ।

પોતે રહ્યા તથિાં દોય માસ રે, ઝોળી મગાવી સાધુને પાસ રે ॥૨૫॥
પછી ત્યાં થકી ગઢડે આવી રે, કર્યા સંતને રાજી જમાવી રે ।

તેને મૂક્યા જુનાગઢ માંઇ રે, પણ પોતે તો રહ્યા છે ત્યાંઇ રે ॥૨૬॥
રહી થોડા ઘણા તથિાં દન રે, કર્યું વરતાલે જાવાનું મન રે ।

કારીયાણી ચોકડી ધોલેરે રે, રહ્યા પપિલયિ એહ પેરે રે ॥૨૭॥
જમી કમથિાળે વ્રસડે રહ્યા રે, ત્યાંથી નાથ વરતાલે આવથિા રે ।

રામનવમીનો ઉત્સવ કરી રે, પાછા આવથિા ગઢડે ફરી રે ॥૨૮॥
પછી જ્યેષ્ઠ અષ્ટમીયે નાથે રે, નાખ્યો ગઢડે મંદરિ પાયો હાથે રે ।

સુંદર મંદરિ મોટું આદર્યું રે, ખોળી ખાંત્ય ને મુહૂર્ત કર્યું રે ॥૨૯॥
રાખ્યા ચાર માસ સાધુ સંગે રે, પછી અમદાવાદ ગયા ઉમંગે રે ।

કારીયાણાસિારંગપુર રહ્યા રે, ત્યાંથી વાગડ કંથારીએ ગયા રે ॥૩૦॥
રહ્યા રાત્ય શીયાણીએ શ્યામ રે, ત્યાંથી તાવી દેવળીયે ગામ રે ।

ત્યાંથી નળ ઉતરીને નાથ રે, રહ્યા રાત્ય ઘોડે સંત સાથ રે ॥૩૧॥
જમી દદુકે રહ્યા કુંવારે રે, રહ્યા રાત્ય મનપિર ત્યારે રે ।

ત્યાંથી અમદાવાદે આવથિા રે, થોડું રહી અસલાલી ગયા રે ॥૩૨॥
વાળ્યા શંકરે ચરયા કાજ રે, કરી ચરયા જીત્યા મહારાજ રે ।

પછી આવ્યા જેતલપુર ગામ રે, ત્યાંથી વરતાલે પધાર્યા શ્યામ રે ॥૩૩॥
તથિાં રહ્યા કાંઇક ઘનશ્યામ રે, પછી આવથિા ગઢડે ગામ રે ।

આવી કરવા માંડ્યું મંદરિ રે, અતઠિતાવળું નહધીર રે ॥૩૪॥
 ટીચે અખંડ તે દરશન રે, જન ઉપર છે પરસન્ન રે ।

કર્યો કુલદોલ તથિાં વાલે રે, પછી પધારથિા વરતાલે રે ॥૩૫॥
 કારીયાણમિંહરિાત્ય રહ્યા રે, ત્યાંથી નાવડે ઘોલેરે ગયા રે ।

પીપળીથી વરસડે ગામ રે, ત્યાંથી આવથિા વરતાલ ધામ રે ॥૩૬॥
 કરી રામનવમી રૂડી તથિાં રે, આવ્યાં જન દરશન થીયાં રે ।

કરી બહુ જીવનાં ત્યાં કાજ રે, પાછા ગઢડે આવ્યા મહારાજ રે ॥૩૭॥
 માંડ્યું મંદરિનું કામ લેવા રે, અતઠિતાવળું કરી દેવા રે ।

અષ્ટમી લીલા કરી લાલ રે, વળી ચાલ્યા પોતે વરતાલ રે ॥૩૮॥
 સારંગપુર સુંદરથિાણે શ્યામ રે, આવ્યા ધંધુકે ખસતે ગામ રે ।

જમી કમીયાણે બોરૂ રહ્યા રે, ત્યાંથી સીજીવાડે ગામ ગયા રે ॥૩૯॥
 ત્યાંથી આવ્યા વરતાલે જીવન રે, નજિજનને દેવા દરશન રે ।

તથિાં આવ્યા સતસંગી સંત રે, ભાવે નરિખીયા ભગવંત રે ॥૪૦॥
 આપે સાધુને રસોયો સારી રે, હરપીરસે હેત વધારી રે ।

ગોળ લાડુ જલેબી મોતૈયા રે, આપે નાથ હાથે કરી દયા રે ॥૪૧॥
 લીયો લાડુ સંતો કરી પ્યાર રે, એમ કહી કરે મનુવાર્ય રે ।

રહ્યા થોડા ઘણા તથિાં દન રે, પછી ચાલ્યા ગઢડે જીવન રે ॥૪૨॥
 પીપલાવ્ય વટામણ રહ્યા રે, ત્યાંથી કમીયાળે વાલો આવથિા રે ।

રહી પ્રબડીચે રાત્ય શ્યામ રે, આવ્યા ત્યાંથી કારથિાણી ગામ રે ॥૪૩॥
 પછી ગઢડે આવીને રહ્યા રે, તથિાં થોડા ઘણા દન થયા રે ।

ત્યાંતો તેડાવ્યા સાહેબ મોટે રે, બેસી ગાડી ગયા રાજકોટે રે ॥૪૪॥
 તથિાં સાહેબે કર્યું સનમાન રે, આવ્યો સામો ને આપ્યું આસન રે ।

પછી પ્રીત્યે બેઠો પ્રભુ પાસે રે, હેતે પુછવા લાગ્યો હુલાશે રે ॥૪૫॥

પુછ્યા પ્રીત્યે શું પ્રશ્ન તે ઘણા રે, આપ્યા ઉત્તર નાથે તે તણા રે ।

સુણી સાહેબ તેહ શ્રવણે રે, પછી બોલ્યો છે દીનતા વેણે રે ॥૪૬॥

જેવા મોટા સાંભળ્યાતા અમે રે, તેવા સ્વામનિરાયણ છો તમે રે ।

કરજ્યો ગુના મારા બકશશિ રે, એમ કહીને નામયિ શશિ રે ॥૪૭॥

ત્યારે એમ બોલ્યા મહારાજ રે, અતસિારું તમારું છે રાજ રે ।

સર્વે લોક તે પામ્યા છે સુખ રે, નથી ભય વગિરહ કાંઈ દુઃખ રે ॥૪૮॥

પણ એમ કહે છે લોકમાંય રે, દુઃખ પામે છે બ્રાહ્મણ ગાય રે ।

ત્યારે સાહેબ બોલ્યો સાંભળી રે, કરશું તપાસ સહુ અમે મળી રે ॥૪૯॥

પણ તમારા તીરથમાંય રે, નથી દેતો હું મારવા ગાય રે ।

એમ કહી ગુના બકશાવ્યા રે, પછી પ્રીત્યે પહેરામણી લાવ્યા રે ॥૫૦॥

કરી પહેરામણી પૂજ્યા હાથ રે, માગીશખિ ચાલ્યા પછી નાથ રે ।

બેસી ગાડયિ ગઢડે પધારી રે, દીધાં દર્શન હેત વધારી રે ॥૫૧॥

સંત પોતાને વહાલા છે ઘણા રે, આપ્યાં સુખ રાખી નહી મણા રે ।

પછી દ્વજિ દન સારો જોઈ રે, આપી બાળક બેને જનોઈ રે ॥૫૨॥

પછી મંદરિ પાસનો ફૂપ રે, પાસે બેસી કરાવ્યો અનૂપ રે ।

ત્યાંતો આવ્યો રામનવમી દન રે, આવ્યા ઉત્સવ પર સહુ જન રે ॥૫૩॥

તેને દયાળે દર્શન દીધાં રે, કહવાતું ને સુખયિં કધિં રે ।

કરી દર્શન જન ઘેર ગયા રે, પોતે જેમ હતા તેમ રહ્યા રે ॥૫૪॥

પણ પોતાને વહાલા છે સંત રે, તેને આપયિં સુખ અત્યંત રે ।

બીજાં કધિં બહુ મોટાં કામ રે, નજિસામરથદિખાડી શ્યામ રે ॥૫૫॥

જ્ઞાન ધ્યાનનાં નગારાં ગડે રે, એવી રીત્યે રહ્યા છે ગઢડે રે ।

રહ્યા તયિં એમ અવનિશ રે, ત્યાંતો પુછે છે પોતાના દાસ રે ॥૫૬॥

તેને પોત પોતાના જે ધર્મ રે, તેનો કહી સમજાવે છે મર્મ રે ।

ત્યાંતો જુનાગઢનું મંદરિ રે, થયું પુરૂં પધાર્યા મહાધીર રે ॥૫૭॥
ચાલ્યા પછી પોતે સુખધામ રે, આવી રહ્યા છે વાંકયિ ગામ રે ।

ત્યાંથી સરતાનપુરે ગયા રે, પછી જુનાગઢમાં આવયા રે ॥૫૮॥
આવ્યા મહેર કરી મહારાજ રે, મૂર્તયિ પધરાવવા કાજ રે ।

રણછોડજી ત્રકિમજી જેહ રે, રાધારમણ સધિધેશ્વર તેહ રે ॥૫૯॥
તેની મૂર્તયિ પધરાવી રે, કર્યો ઉત્સવ મોટો ત્યાં આવી રે ।

પછી સહુ સંતને મળ્યા શ્યામ રે, પાછા આવયા ગઢે ગામ રે ॥૬૦॥
પછી તયાં રહ્યા અવનિશ રે, દયિ સુખ લયિ સહુ દાસ રે ।

ત્યાંતો મંદરિ થયું તૈયાર રે, જોઇ મુહૂર્ત સુંદર સાર રે ॥૬૧॥
પધરાવ્યા પોતે ગોપીનાથ રે, કહ્યું આમાં રહેશું સુણો ગાથ રે ।

કર્યો ઉત્સવ મોટો એ દન રે, વળતા તયાંજ રહ્યા જીવન રે ॥૬૨॥
પછી તીવર વૈરાગ્ય છે જેહ રે, તેને પામીને થયા નસિપૂહ રે ।

જડભરત વરતતા જેમ રે, પોતે પણ આદર્યું છે તેમ રે ॥૬૩॥
જમે ન જમે ક્યારેક અન્ન રે, ક્યારે ફળ ફુલ પયિ પવન રે ।

ક્યારે કંદ મૂળ પાન વારરિ, મેલી દેહ મમત વસારી રે ॥૬૪॥

ઇતશ્રીમદેકાન્તક્રિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે શ્રીહરચિરત્તિરે ગઢે
ઉતાવળું મંદરિ કરવા માંડ્યું ને જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કરીને જુનાગઢ
મૂર્તયિ પધરાવવા પધાર્યા ને ત્યાં પ્રતષ્ઠા કરીને ગઢે પધાર્યા ને
ત્યાં ગોપીનાથજીની પ્રતષ્ઠા કરી એ નામે સોમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૦॥
પૂર્વછાયો- એવા સ્વામી શ્રીહરચિરત્તિર અતચિનુપ ।

પાછા પ્રથમથી સંકષેપે, કહું સાંભળજ્યો સુખરૂપ ॥૧॥
પોતે પુરુષોત્તમ પ્રગટી, બહુ વાવરી સામર્યથ ।

જોરે લેવા જીવ શરણે, એજ સારવો અર્થ ॥૨॥
 પાપી પરદારા પથી, મદ્યપાની માંસારી સોઇ ।
 તસ્કર પરપ્રાણહર, તરે કરે આશ્રય કોઇ ॥૩॥
 પોતા બળે મહા પંચ પાપી, કર્યા ભવજળ પાર ।
 લોભી લંપટી કપટી કામી, કોણ પુરુષ ને કોણ નાર ॥૪॥
 ચોપાઇ- એવા અઘવંતા નરનાર, આવે શરણે પામે ભવપાર ।
 પામે સમાધિસુખ પ્રાપતિ, થાય લોક પરલોકમાં ગતિ ॥૫॥
 સુરપુર ને દેખે કૈલાસ, વૈકુંઠ હરહિરનિ દાસ ।
 ગોલોક ને શ્વેતદ્વીપ સોઇ, ધામ અક્ષર જન તે જોઇ ॥૬॥
 જેજે લોકના આચરણ જેહ, દેખે કહે યથારથ તેહ ।
 જેજે લોકના જે અધપિત્તિકરે પ્રગટ પ્રભુની વનિતિ ॥૭॥
 એમ જન જોઇ બહુ ધામ, માને પોતાને પૂરણકામ ।
 વળી દેખે બ્રહ્માંડે બ્રહ્માંડ, દેખે પોતાનું પારકું પંડ ॥૮॥
 મન બુધ્ધચિત્ત અહંકાર, દેખે પ્રાણ ઇંદ્રિય પરવિાર ।
 ઘાટ શુભ અશુભ જે થાય, તેતો પર પોતાના જણાય ॥૯॥
 એમ દેખે સમાધિ જન, કરે પ્રગટ પ્રમાણ ભજન ।
 પરાપાર જે પૂરણબ્રહ્મ, જેને નેતનિતકિહે નગિમ ॥૧૦॥
 તેજ સુખદાય સહજાનંદ, જગજીવન જે જગવંદ ।
 જે કોઇ સર્વે કારણના કારણ, તેણે કર્યું છે તન ધારણ ॥૧૧॥
 સર્વે અવતારના અવતારી, તે જ સહજાનંદ સુખકારી ।
 જે કોઇ સર્વે ધામના ધામી, જાણો તે જ સહજાનંદ સ્વામી ॥૧૨॥
 શશિસુર અજ અમરેશ, શેષ મહેશ દેવ ગણેશ ।
 પૃથ્વી પાથ પાવક પવન, દગિપાળ કાળ માયા ધન ॥૧૩॥

એહ આદિજિ બીજા અનેક, જેની ન લોપે આગન્યા એક ।

તેજ મૂરતજિણીને જન, કરે સહજાનંદનું ભજન ॥૧૪॥

અતપિરત્યકષ પરોકષ ન લેશ, એવી વાતો થાય દેશોદેશ ।

થાય પ્રકટ પૂજા બહુપેર, પ્રકટ ગુણ ગાય ઘેરઘેર ॥૧૫॥

થાય અર્યા પૂજા ને આરત્કરે સ્તવન જન વનિતી

ધરે મોરમુગટ વનમાલ, છત્ર ચમર કરે મરાલ ॥૧૬॥

પૂજા પ્રકટ પ્રકટ ભજન, કરે નરનારી બહુ જન ।

નરિસંશય થઇ નરનાર, ભજે પ્રગટ પ્રમાણ આધાર ॥૧૭॥

તેનાં હરે દુઃખ દીનબંધુ, કૃપાળુ દયાળુ સુખસંધિ ।

કામ કરોધ લોભ મોહ આદિનિડ્યા છે જે જીવને અનાદિ ॥૧૮॥

એવા શત્રુ અજીતને જીતી, કરાવે નજિયરણમાં પ્રીતી

એમ અનંત જીવ ઉધ્ધાર્યા, ભવસાગર પાર ઉતાર્યા ॥૧૯॥

દ્વજિ ક્ષત્રવૈશ્ય શુદ્ધ લઇ, નરનાર ઉધાર્યાં કઇ ।

પેખી પોતાની સામરથી શ્યામ, આપ્યાં આશ્રતિને નજિધામ ॥૨૦॥

શ્વેતદ્વીપ વૈકુંઠ ગોલોક, પામ્યા અક્ષરધામ અશોક ।

છતે તને છે મગન જન, વળી કરે પ્રગટ ભજન ॥૨૧॥

માને મળ્યા શ્રીહરસિક્ષાત, ન કરે કોઇ વાયદે વાત ।

બીજા મતપંથ મોળા પડ્યા, રહ્યા તે પણ સડ્યા બગડ્યા ॥૨૨॥

એમાં જીવ મુમુક્ષુ જે હતા, આવ્યા પ્રગટ પ્રભુને ગીતતા ।

ઉદય અસ્તમાંઇ એક વાત, પ્રભુ સહજાનંદજી સાક્ષાત ॥૨૩॥

બાળ જોબન ને વૃધ્ધ જેહ, તેને ન રહ્યો તેમાં સંદેહ ।

એમ પ્રકટપણે નરનાર, કરે ભજન સહુ અપાર ॥૨૪॥

દેવ ભૈરવ ભવાની પીર, વળી વૈતાળ વૈતાળી વીર ।

મંત્ર જંત્ર ને મુંઠ કામણ, દૈત્ય ભૂત પ્રેત પત્નિગણ ॥૨૫॥
ટોળા નાટક ચેટક ચોટે, તેની બીક નહમિષિ ખોટે ।

એમ પ્રકટ પ્રભુને પામી, બીજી શંકા તે સર્વે વામી ॥૨૬॥
નહચિંતરે કોઇનો ભાર, પામી પ્રકટ ધર્મકુમાર ।

વળી નજિનજિ ધર્મપાળે, પ્રકટ મૂરતનાથ નહિળે ॥૨૭॥
પ્રકટ પ્રભુનું કરે ભજન, તેણે જન રહેછે મગન ।

કોઇ વાતની ન રહી શંકા, દીધા કાળ માયા પર ડંકા ॥૨૮॥
અતપ્રિકટનું બળ લઇ, બીજી વાતતણી બીક ગઇ ।

એમ પ્રકટ પણાની વાત, જણાણી જગમાંહવિખ્યાત ॥૨૯॥
શાય પરચા અતચિપાર, ન માને એવો કોણ ગમાર ।

જ્યારે મુકે સતસંગી દેહ, આવે નાથ તેડવાને તેહ ॥૩૦॥
મરે વમ્બિખ કરી હાયહાય, મુવા પછી જમપુર જાય ।

એમ દેખી દો પ્રસધિધ વધિભિજે સહજાનંદ સુખનધિધિ ॥૩૧॥
વાટે ઘાટે એ થાય ઉચ્ચાર, પ્રભુ પ્રકટ વનિ અંધાર ।

નથી વાત એ છાની છપાડ્યે, છે છતરાઇ તે ચોડે ઘાડે ॥૩૨॥
એવું કરીને પ્રકટપણું, કર્યું કલ્યાણ બહુ જીવતણું ।

પછી નાથે વચિર્યું અંતરે, જ્યારે હું નહહિઉ આ ધરે ॥૩૩॥
ત્યારે મારા આશ્રતિ નરનાર, થાશે નરિલંબ નરિધાર ।

માટે એને કરું આલંબન, બીજાં થાશે જે આગળ્યે જન ॥૩૪॥
તેનાં કલ્યાણ કરવા સારું, કરી મંદરિ મૂરતચિ બેસારું ।

વળી મારું ગુરુપણું જેહ, સ્થાપું ધર્મકુળમાંહતિહ ॥૩૫॥
એમ વચિરીને તતખેવ, પછી નરનારાયણ દેવ ।

લક્ષ્મીનારાયણ આદરિ સારી, પોતાની મૂરતચિ બેસારી ॥૩૬॥

અવધપ્રસાદ ને રઘુવીર, કર્યા આચાર્ય ગુણે ગંભીર ।

મૂર્તદિવારે ઐશ્વર્ય જણાવી, પૂર્યા પર્યા સમાધકિરાવી ॥૩૭॥

ઇતશિરીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે પુરુષોત્તમનો મહમિ

તથા પ્રકટપણું કહયું એ નામે એકસોને એકમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૧॥

પૂર્વછાયો- અનંત લીળા અનંત ચરત્તિર, અનંત સામર્થ્ય સોઇ ।

અનંત પ્રતાપ અનંત પર્યા, કવજિન ન લખે કોઇ ॥૧॥

અપાર માહાત્મ્ય અપાર મહમિ, મોટપ્ય અપરમપાર ।

અપાર ગંભીર અપાર ગરવા, કવકોણ કરે નરિધાર ॥૨॥

પંખી જેમ પાંખ બળે, ઉડે પાર લેવા આકાશ ।

સરું તે નાવે શૂન્યનું, નશિયે પામે તન નાશ ॥૩॥

એમ ચરત્તિર મહારાજનાં, છે જો અનંત અપાર ।

કેતાં કેતાં કહેવાય નહિ, એમ નશિયય છે નરિધાર ॥૪॥

નર જે ઉત્તર પંથનો, ઇચ્છે આ તને લેવા અંત ।

પહોચ્યાની પ્રતતિ કરવી, એજ ભોળાઇ અત્યંત ॥૫॥

ઉડુગણ કણ ભૂમતિણા, જળકણ જાણે જન ।

વનપાત ગાતરોમાવળી, ગણે અન્નકણ ખડધન ॥૬॥

એહ સર્વે અપારનો પાર, લયિ કવજિન કોઇ ।

હરચિરત્તિરનો પાર હજારું, સરું ન લયિ સોઇ ॥૭॥

જેનું વરણન કરતાં વાણી થાકે, મનન કરતાં મન ।

ચંતિવન કરતાં ચંતિત થાકે, એમ નશિયે જાણજ્યો જન ॥૮॥

ચોપાઇ- ધરી હરકૃષ્ણ અવતાર, કરે લીળા અનંત અપાર ।

ઉઠે બેસે બોલે જુવે જમે, હાલે ચાલે હરહિસે રમે ॥૯॥

સુવે જાગે માગે કાંઈ જેહ, આવે જાય ઉભા રહે તેહ ।

ચાલે ચટકે લટકે ચાલ, કરે કરનાં લટકાં લાલ ॥૧૦॥

કહે સાંભળે ને લયિ દયિ, કેમ લખાય જે પાય પીયે ।

પૂજે પૂજાવે પીરસે હાથે, અતહિત કરે જન માથે ॥૧૧॥

પહેરે પહેરાવે વસ્ત્ર ધરેણાં, સર્વે ચરતિર છે સુખદેણાં ।

ત્યાગે તગાવે વઢે વખાણે, માને મનાવે જણાવે જાણે ॥૧૨॥

કરે દાતણ ને મુખ ધુવે, વસ્ત્ર લાસે ઝીણે મુખ લુવે ।

ચોળે તનમાં તેલ કુલેલ, નાય ઉને નીરે અલબેલ ॥૧૩॥

જેજે ફરયા છે કૃપા સંધિની, લખવા જેવી જે દીનબંધુની ।

ધરિ ઉતાવળા પાવ ધરે, ચાલે ચાલ્ય લાલ મન હરે ॥૧૪॥

ખીજે રીજે રાજી રહે રાખે, કાંઈક ભૂત ભવષ્ટિયનું ભાખે ।

ડરે ડરાવે દેખાડે બીક, રાખે રખાવે ઠેરાવે ઠીક ॥૧૫॥

બુધ્ધપિાર રે વચિાર કરે, ધરે ધ્યાન જ્ઞાન અનુસરે ।

ગાયે ગવરાવે ત્રોડે તાન, સુણે સુણાવે સમજાવે સાન ॥૧૬॥

જેજે લીળા કરે ભગવાન, તેતે લખવા જેવી નદિાન ।

સદા સાંભળવી વળી કહેવી, સર્વે ધાર્યા વચિારવા જેવી ॥૧૭॥

ધોતી પોતી પીતાંબર શાલ, જામો જરી સોય સુરવાલ ।

પાઘ કસુંબસિનેરી કોરે, ધર્યું છોગલયિુ ચતિત ચોરે ॥૧૮॥

વેઢ વાંટી કર કડાં કાજુ, શોભે પોચચિંગુઠી ને બાજુ ।

હીરાસાંકળી હૂલર હાર, શોભે અંગોઅંગ શણગાર ॥૧૯॥

કાને કુંડળ કલંગી તોરો, માથે મુગટ કંઠે સોનાદોરો ।

સોનાસાંકળાં ઉતરી ઓપી, મોતીમાળા કંઠમાં આરોપી ॥૨૦॥

ચર્ય્યાં ચંદન કેશર સુગંધ, તોરા ગજરા ને બાજુબંધ ।

હૈયે હાર અપાર કુલના, પહેર્યા મહારાજે મોઘા મુલના ॥૨૧॥
બેઠા ડોળે હંડોળે દયાળ, કરે પૂજા આરતી મરાળ ।

જેજે લીળા કરી અવનિશ, તેતે લખવા જેવી છે દાસ ॥૨૨॥
કેસુ કેશર કસુંબી રંગ, પ્રીત્યે રીત્યે કઢાવ્યો પતંગ ।

રંગ સોરંગ ગેરા ગુલાલ, ભરે ઝોળી રંગે ટોળી લાલ ॥૨૩॥
અલબેલ ખેલ અતકિરે, માંહોમાંહચિંગ રંગ ભરે ।

જોઇ જન તન ભાન ટળે, થાય સમાધચિંતરે વળે ॥૨૪॥
વળી દેખાય દેશ પ્રદેશ, પ્રેમીજનનાં હેત હમેશ ।

એવી લીળા અનંત અપાર, કહો કેમ આવે કહેતાં પાર ॥૨૫॥
ગજ બાજ રથ વેલ્ય જેહ, મેના સુખપાલ પાલખી તેહ ।

જેજે વાહને બેસે વાલ્યમ, તેતે વસીરવા જેવા કેમ ॥૨૬॥
ખાટ પાટ પલંગ ખુરશી, જીયાં બેઠા શ્રીહરહિલશી ।

ખેલ લૌકકિ અલૌકકિ કરે, નાવે પાર લખ્યે તેનો સરે ॥૨૭॥
કોટબિરહમાંડ રહે જેને રોમ, કવકોટરિવશિશસીમ ।

તેતો ધરી નરતન નાથ, રમે ગોવંદિ સખાને સાથ ॥૨૮॥
જેનાં દર્શન દુર્લભ સહુને, આપે દર્શન તે જન બહુને ।

અઘો ઉર્ધ્વ વબ્ધિધ વમિન, જુવે દેવાંગના ભગવાન ॥૨૯॥
શ્વેતદ્વીપ વૈકુંઠ ગોલોકે, આવી મુક્ત મંડળ વલ્લોકે ।

નરિખનિરિન્ન જાય નજિધામ, પામી પરમ સુખ વશિરામ ॥૩૦॥
એમ અલબેલો સુખ દયિ, નર નરિજર નરિન્ન લયિ ।

લોકે પરલોકે આનંદ આલે, તેતો લખ્યા વનિ કેમ ચાલે ॥૩૧॥
કરે લીળા અવનઠિપર, ધન્ય ધ્યાન કર્યા જેવી ધર ।

ધન્ય રમ્યા ભમ્યા જીયાં રહિયા, સ્પર્શરિજ મળે કહો કચિયાં ॥૩૨॥

ધન્ય આંબા આંબલીની છાય, બેઠા જ્યાં હરકિરી સભાય ।

ધન્ય ગરિગિહવર વાટી વન, જીયાં જીયાં ભમ્યા ભગવન ॥૩૩॥

ધન્ય નદી તાલ વાપી કૂપ, જીયાં નાહ્યા શ્યામ સુખરૂપ ।

તીરથ ક્ષેત્ર પવતિર જે ધામ, ધન્ય ફર્યા જ્યાં સુંદરશ્યામ ॥૩૪॥

ખંડ દેશ શહેર ગામ ઘોષ, ફરી હરકિર્યા તે અદોષ ।

મેડી મોલ અગાશી આવાસ, જીયાં કર્યો વાલ્યમજીવે વાસ ॥૩૫॥

બહુ બંગલા હવેલી હોજ, જીયાં રહ્યા હરકિરી મોજ ।

જ્યાં જ્યાં વાસ કર્યો મારે વાલે, તેતો લખ્યા વનિ કેમ ચાલે ॥૩૬॥

મળ્યા યોગી ભોગી જે ભૂપાળ, કોઈ જટી મુંડી કંઠમાળ ।

પીર ફકીર જંગમ જેહ, ભટ પંડતિ પુરાણી તેહ ॥૩૭॥

જ્યાં જ્યાં મળી કરી ચરચાય, જીતી વાટી લગાડીયા પાય ।

શૈવી શક્તિવૈષ્ણવી વેદાંતિતેને અંતરે થઈ અશાંતિ ॥૩૮॥

બહુ જીવ હતા જે બેહાલ, મળી નાથને કર્યા નહિલ ।

દઈ દરશ સ્પરશ આપ, ટાળ્યા પાપીના પાપ સંતાપ ॥૩૯॥

કઈક યજ્ઞ જનોઈનાં કાજ, સદાવ્રત જમે મુનરિજ ।

વવિ વાજન ને ખર્યજાન, જીયાં ગયા થયા મજમાન ॥૪૦॥

કર્યા સારા ઉત્સવ સમૈયા, તેતો કેમ જાય લખ્યા કહીયા ।

દેશ પ્રદેશે પરચા દીધા, બહુ જીવ સનમુખ કીધા ॥૪૧॥

સર્વે સંભારી લખી જો લૈયે, બ્રહ્મા શત સરીખા જો હૈયે ।

નહરિસના શેષના સમ, ગરિ શારદા સમ નહગિમ ॥૪૨॥

લખ્યે લંબોદર કર નથી, સુણે પૃથુસમ કાન ક્યાંથી ।

નથી આયુષ લોમશતણી, નથી બુધ્ધતિ વધિથિ ઘણી ॥૪૩॥

નથી કવવાલ્મીક વ્યાસ, કરે સર્વે ગુણનો પ્રકાશ ।

એવા એવા સમર્થ અપાર, બુધ્ધસિાગર બહુ વચિાર ॥૪૪॥
તેહતણી પણ સુણી વાણી, સહુ રહયા છે અગમ જાણી ।

કથિાં એહ ને આપણે જાણો, ખગ ભાનુ ખદ્યોત પ્રમાણો ॥૪૫॥
અલ્પ આયુષ ને અલ્પ બુધ્ધિ, અલ્પ સામર્થ્ય ન લહશિુધ્ધિ

કહ્યું કાલાવાલા કરી કાંઈ, હશે સમું વસમું તે માંઈ ॥૪૬॥
આગે કહેવા રહી અભલિાષ, હવાં ક્ષીણ આ નેણ પ્રકાશ ।

હતી હૈયામાંહધિણી હામ, લખવા ચરતિર સુંદર શ્યામ ॥૪૭॥
પણ જીયાં લગી પ્રાણ રહેશે, જીભા સ્વામી સહજાનંદ કહેશે ।

તેહ વનિા કહે બીજું કેમ, પડી આંટી અંતરમાં એમ ॥૪૮॥
કાન નહસિુણે બીજો ઉચ્ચાર, નેત્ર નહજિુવે બીજો આકાર ।

ત્વયા નહકિરે ભેટ્ય બીજાની, નાસા નહલિચિ સુગંધ નાની ॥૪૯॥
મન નહકિરે મનન અન્ય, બુધ્ધિનિહકિરે નશિુચે હરવિનિય ।

ચતિત ન ચતિવે બીજી વાત, અહંકાર હું હરનિો સાક્ષાત ॥૫૦॥
શશિ નહનિમે અન્ય પાય, રુદે બીજું ધ્યાન નહધિરાય ।

કર નહજિુતે અન્યને આગે, બીજે પંથે નહચિલાય પાગે ॥૫૧॥
માટે જ્યાં લગી રહે તન શ્વાસ, તજું નહતિયાંલગી એ અધ્યાસ ।

હરગિુણ ગાતાં છૂટે તન, તેમાં મગન છે મારું મન ॥૫૨॥
ધન્ય શ્વરણ રીઝ્યા હરજિશે, ધન્ય ત્વયા પ્રભુ પદ સ્પર્શે ।

ધન્ય નેણ જુવે હરમિરતિ, ધન્ય જીભા કહે હરકીરતિ ॥૫૩॥
ધન્ય ધન્ય એ સર્વે સમાજ, જેણે કરી રીઝે મહારાજ ।

એ છે વાત અલેખામાં અતિ, ન પડે પ્રાકૃત જીવને ગતિ ॥૫૪॥
મન વાણી ને અગમ જેહ, પૂરણ પુરુષોત્તમ તેહ ।

તેતો ધરી મનુષ્યનું તન, જન હેતે ફરે છે જીવન ॥૫૫॥

તેનાં લીલાચરતિરને ગાતાં, થાય નરિમળ જળ જશ નાતાં ।

માટે નામ ચરતિર સામર્થ, કહેશું નહખોયે જનમ વ્યર્થ ॥૫૬॥

નજિધરમે વરતે જન જેહ, કહેશું સર્વે સંભારીને તેહ ।

અતપિવતિર ચરતિર ગાતાં, નથી મુજથકી તે મૂકાતાં ॥૫૭॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધયે પુરુષોત્તમનો મહમિ

કથન નામે એકસોને બીજું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૨॥

પૂર્વછાયો- અનેક લીલા અનેક ચરતિર, કરી કર્યો જનનો ઉધ્ધાર ।

સુંદર નરિગુણ મૂરતિતેને વંદુ હું વારમવાર ॥૧॥

અનેક નામના નામી સ્વામી, સર્વના સુખધામ ।

અનેક એકની મૂરતિ અનેક એકનાં નામ ॥૨॥

તે પ્રભુ પ્રકટપણે ફરે, કરે જીવનાં કલ્યાણ ।

મનોહર મૂરતિમિહારાજની, તેને પ્રણમું જોડી હું પાણ ॥૩॥

પુરુષોત્તમ પ્રણ પોતે, અઢળક ઢળ્યા આવાર ।

તેનાં ચરતિર પવતિર અતિવિળી કહું કરી વસિતાર ॥૪॥

એક સમે મુનિસિદ્ધ મળી, આવણિ પ્રભુજી પાસ ।

અતિહિતે સ્તુતકિરવા, હૃદયે થયા છે હુલાસ ॥૫॥

યોપાઇ- નમો કૃષ્ણ નમો નારાયણ, નમો જીવશ્રેય પરાયણ ।

નમો બળવંત બહુનામી, નમો અકળ અંતરજામી ॥૬॥

નમો સહુ જીવના સુખકારી, નમો દીનબંધુ દુઃખહારી ।

નમો દાસના ત્રાસ વનિાશ, નમો સહુના આદિવનિાશ ॥૭॥

નમો પુરુષોત્તમ સહુ પર, નમો અક્ષરધામ આધાર ।

નમો નરિગુણ સગુણ સ્વામી, સર્વે ધામતણા તમે ધામી ॥૮॥

નમો અપરમપાર અકળ, નમો સર્વના શ્યામ સબળ ।

નમો ક્ષર અક્ષર નચિતા, નમો ગુણપાર ગુણવંતા ॥૯॥

નમો અવતારના અવતારી, નમો સંતતણ સુખકારી ।

નમો દીનના બંધુ દયાળ, નમો ભક્તવત્સલ પ્રતપિાળ ॥૧૦॥

નમો કૃપાના સંધિ કૃપાળુ, નમો દયાના નધિદિયાળુ ।

નમો પ્રભુજી પ્રણકામ, નમો સંતતણ સુખધામ ॥૧૧॥

નમો ઇશતણ મહાઇશ, નમો ભક્તપતજિગદીશ ।

નમો પરમેશ્વર પરબ્રહ્મ, નમો ભવતારણ ત્રક્રિમ ॥૧૨॥

નમો વાસુદેવ વરદેણ, નમો કેશવ કમળનેણ ।

નમો ગોપાળ ગોકુળચંદ, નમો ગોપીવલ્લભ ગોવંદિ ॥૧૩॥

નમો નાથ ગોવર્ધનધારી, નમો બાળમુકુન્દ મુરારી ।

નમો પદ્મનાભ પીતાંબર, નમો પુનતિ પરમેશ્વર ॥૧૪॥

નમો પવત્તિર પરમાન્દ, નમો પદ્માક્ષ પૃથવવિદ ।

નમો નારાયણ નરિવકિર, નમો નૃસંહિ નરકનવિર ॥૧૫॥

નમો નરોત્તમ નરવીર, નમો નાગનાથણ સુધીર ।

નમો રઘુનાથ રામચંદ્ર, નમો રાઘવ સુખસમુદ્ર ॥૧૬॥

નમો રાજીવલોચન રામ, નમો રમાપતરિજનામ ।

નમો વામનજી વશિવેશ્વર, નમો વશિવરૂપ વશિવંભર ॥૧૭॥

નમો વશિવેશ વષિણુ ને વ્યાસ, વેદવલ્લભ વાણીપ્રકાશ ।

નમો દામોદરજી દયાળ, નમો દેવ દેવકીજી બાળ ॥૧૮॥

નમો દીનનાથજી દૈત્યારી, નમો દેવેશ દેવ મુરારી ।

નમો માઘવ મધુસૂદન, નમો મુકુન્દ મુષ્ટક્રિમર્દન ॥૧૯॥

નમો મહાબાહુ મંજુકેશ, નમો મહાધીર શ્રીદેવેશ ।

નમો કેશવ કરૂણાધામ, નમો કૌમોદકીધર નામ ॥૨૦॥
 નમો કામેશ કૃષ્ણ દયાળ, નમો કૌસ્તુભપ્રવિ કૃપાળ ।

નમો ભૂધર ભુવનાનંદ, નમો ભૂતનાથ ભવવંદ ॥૨૧॥
 નમો ભુવનૈક ભુજગેશ, નમો ભવનસાવણ ઇશ ।

નમો જનાર્દન જદુરાય, નમો જગન્નાથ તવ પાથ ॥૨૨॥
 નમો જકત જાડયન વનિશ, નમો જગદાધાર અવનિશ ।

નમો સચ્ચદિનંદ ચરાચર, નમો ચતુર્ભુજ ચક્રધર ॥૨૩॥
 નમો શ્રવિનાથ શ્રવિપત્નિ, નમો શ્રીવરપ્રદ છો અતિ

નમો શ્રીધર શ્રીસુરેશ્વર, નમો સૌમ્ય શ્રીવત્સાંકધર ॥૨૪॥
 નમો યોગેશ જીવનપ્રાણ, નમો યશોદાનંદ સુજાણ ।

નમો યમુનાજળ કલિલ, નમો સંપૂરણ કળા સોળ ॥૨૫॥
 નમો શ્રીહરજિ શાલગ્રામ, શુધ્ધ શંખચક્રધર નામ ।

નમો સુરાસુર સદા સેવ, નમો સાધુવલ્લભ અભેવ ॥૨૬॥
 નમો ત્રવિક્ષિરમ તપોઠન્દ્ર, નમો ત્રસ્થિથળ તીરથ રાજેન્દ્ર ।

નમો લીલાધર લક્ષ્મીવર, નમો લોકવંદ લોકેશ્વર ॥૨૭॥
 નમો અનંત અચ્યુત અનાદિ, અધહર આનંદરૂપ આદિ

નમો હરહિળધર ભ્રાત, નમો હરિણ્યાકષ્હનનનાથ ॥૨૮॥
 નમો અક્ષરધામ આધાર, તમે સંતના સુખભંડાર ।

સંત હેતે ધરી અવતાર, કરો અનેક જીવ ઉધ્ધાર ॥૨૯॥
 જ્યારે જ્યારે જેવું પડે કામ, ત્યારે તેવું તન ધરો શ્યામ ।

નમો મત્સ્ય તમને મુરારી, નમો કચ્છરૂપ સુખકારી ॥૩૦॥
 નમો તમને વારાહરૂપ, નમો તમને નરહરભ્રૂપ ।

નમો તમને વામન નામ, નમો તમને પરશુરામ ॥૩૧॥

નમો તમને શ્રીરામચંદ્ર, નમો તમને રાજ્યરાજેન્દ્ર ।

નમો તમને કૃષ્ણ કૃપાળુ, નમો દેવકીનંદન દયાળુ ॥૩૨॥

નમો બુધ્ધ તમે બહુનામી, નમો અકળ અંતરજામી ।

નમો કલકકિરુણાધામ, ધરો તન કરો જનકામ ॥૩૩॥

તમે ધરી પુરુષ અવતાર, બ્રહ્મા આદ્યે રચ્યો આ સંસાર ।

તમે સુયજ્ઞ શરીરધારી, હરતિરલ્લોકપીડા નવિારી ॥૩૪॥

ધર્યું કપલિ તન માત કાજ, કહ્યું સાંખ્યતત્ત્વ મુનરિજ ।

તમે થઇ દત્તાત્રેય નાથ, કર્યા યદુ હૈહય સનાથ ॥૩૫॥

તમે સનકાદિક્કિ તન ધારી, આત્મતત્ત્વની વાત વસિતારી ।

તમે નારાયણ તપ કરતા, કામ ક્રોધ લોભ મદ હરતા ॥૩૬॥

વળી ધરી તન ભગવાન, દષ્ટિ ધ્રુવને તમે વરદાન ।

તમે જ્યારે પૃથુતન ધર્યું, ત્યારે પૃથ્વી દોહન કર્યું ॥૩૭॥

તમે ઋષભરૂપે હરથિયા, પુત્ર બોધી પરમહંસ રહ્યા ।

તમે હયગ્રીવતનધારી, વેદમય વાણીયો ઉચ્યારી ॥૩૮॥

જ્યારે હરચિવતાર ધાર્યો, ત્યારે ગ્રાહથી ગજ ઉગાર્યો ।

થયા હરહિસ રૂપ જેવા, બ્રહ્મા નારદને જ્ઞાન દેવા ॥૩૯॥

તમે ધનવંતરી તન ધારી, ઠાળ્યો રોગ આયુષ વધારી ।

તમે ધરી વ્યાસ અવતાર, કર્યો એક વેદ વદચિાર ॥૪૦॥

તમે નારદનું તન લીયું, નૈષ્કર્મ્ય સાત્ત્વતતંત્ર કહ્યું ।

એવા બહુ ધરી અવતાર, કર્યા અનંત જીવ ઉધ્ધાર ॥૪૧॥

તમે મત્સ્ય થઇને મુરારી, લાવ્યા વેદ શંખાસુર મારી ।

થઇ કૂર્મરૂપે તે અકળ, ધર્યો પીઠપર મંદ્રાચળ ॥૪૨॥

ધરી વારાહરૂપ દયાળ, રાખી પૃથ્વી જાતપિયાળ ।

તમે નૃસંહિતન ધરી નાથ, હણ્યો હરિણ્યકશપિ હાથ ॥૪૩॥
કર્યું પ્રહલાદનું પ્રતપિાળ, દાસ ત્રાસ નવિાર્યો દયાળ ।

વામનરૂપ ધરીને મહારાજ, બળી છળ્યો ઇન્દ્રરાજ્ય કાજ ॥૪૪॥
ધરી પરશુરામ અવતાર, હણ્યા ક્ષત્રઁકવશિ વાર ।

તમે રામરૂપે થઈ રાજ, માર્યો રાવણ બાંધી સંધિપાજ ॥૪૫॥
તમે ધરી કૃષ્ણ અવતાર, કર્યાં ચરત્રિર અપરમપાર ।

મારી પૂતના ભાંગ્યું શકટ, માર્યો તૃણાવંત તે વક્રિટ ॥૪૬॥
યમલાર્જુન મૂળ ઊખાડી, માર્યો વત્સ બક યાંચ ફાડી ।

કાળી નાથી પીઘો દાવાનળ, માર્યો ઘેનુક તે મહા ખળ ॥૪૭॥
થયા બાળ વત્સ તમે વળી, ભૂલ્યો બ્રહ્મા શક્યો નહકિળી ।

ધારી ગરિઈન્દ્રદર્પ મોડ્યો, વ્યાળ વરુણથી નંદ છોડ્યો ॥૪૮॥
શંખચૂડ વૃષભ ને કેશી, તમે માર્યો વ્યોમાસુર દવેષી ।

હણ્યો કંસ તે અંશ અસુર, માર્યો અઘાસુર મહાભૂર ॥૪૯॥
માર્યો કાળજવન જરાસંઘ, બાણ ભૌમ માર્યો મહાઅઘ ।

માર્યો શાલવ ને શશિપાળ, હણ્યો દંતવક્રને દયાળ ॥૫૦॥
એવું કરી કૃષ્ણ અવતારે, માર્યા દુષ્ટ બહુ તેહ વારે ।

કરી ચરત્રિર ગોકુળચંદ, આપ્યાં નજિજનને આનંદ ॥૫૧॥
તમે ધરી બુધ્ધ અવતાર, દેખ્યું અવનયિ અઘ અપાર ।

હણ્યા દૈત્ય બોધ્યા બહુ જીવ, તે તે પાર કર્યા તતખેવ ॥૫૨॥
પેખી પાષંડી ભુવે અપાર, તમે લેશો કલકી અવતાર ।

આદ્ય અંતે મધ્યે અવતાર, સર્વે તમારા તે નરિધાર ॥૫૩॥
જેજે કર્યાં પૃથ્વી પર કાજ, તે તો સર્વે તમે મહારાજ ।

વળી થાશે થાય છે જે કાંચ, તે તો સર્વે તમારી ઇચ્છાય ॥૫૪॥

માટે નમો નમો નાથ તમને, મોટે ભાગ્યે મળ્યા છો અમને ।

એમ સ્તવન કર્યું જોડી હાથ, ત્યારે બોલ્યા શ્રીમુખે નાથ ॥૫૫॥
પૂર્વછાયો- જે જે જન તમે કહ્યું, તે સર્વે સાંભળ્યું કાન ।

એહ માંચલું અમે ન કર્યું, તમે કેમ જાણ્યા ભગવાન ॥૫૬॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે સર્વે મુનજિન મળીને
સર્વ અવતારના અવતારી મહારાજને જાણીને સ્તુતકિરી એ નામે એકસોને
ત્રીજું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૩॥

સામેરી-નાથ કહે સહુ સાંભળો, જેણે કરી કહ્યા ભગવાન ।

આ તને તે નવ કર્યું, અમથું કરો છો અનુમાન ॥૧॥
વેદ અમે વાળ્યા નથી, નથી શંખાસુર આદમિરયા ।
જેણે કરી ભગવાન જાણો, તે મત્સ્ય પ્રભુ મોર્યે થયા ॥૨॥
પહિય ઉપર ગરિં ધરી, નથી મથીયો અમે મેરાણ ।

ચૌદ રત્ન લીધાં તેતો, ફૂર્મ પ્રભુ પ્રમાણ ॥૩॥
હરિણ્યાકષ હણી પૃથવી, વાળી નથી આ વાર ।

જે પ્રાક્રમે પ્રભુ કહ્યા, એતો વરાહ અવતાર ॥૪॥
હરિણ્યકશપ્તિ મારીને, કરી જન પ્રહલાદની સાર ।
એહ પ્રતાપે પ્રભુ ખરા, તે તો નૃસંહિ અવતાર ॥૫॥
પંડ વધારી ભરી પૃથવી, બળી છળીને લીધું રાજ ।

તેહ અમે કધિ નથી, એતો વામનજી મહારાજ ॥૬॥
તાતને હેતે હણ્યા કષત્ર, ફેરી ફરશાએકવણિ વાર ।

તે પ્રતાપે પ્રભુ કહોતો, એતો પરશુરામ અવતાર ॥૭॥
ખર ડુખર ને કુંભકરણ, નથી માર્યો મે રાવણ રાજ ।

એતો પ્રભુ રઘુનાથજી, બાંધી પાજ પત્ની કાજ ॥૮॥
 કાળી નાથી કર ગરિધિરી, ઇંદરનું માન ઉખાડયિ ।
 બ્રહ્માને મન ભંગ કરી, વશિવ માને મુખમાં દેખાડયિ ॥૯॥
 અઘાસુર બકાસુર કેશી, વત્સ ધેનુકાસુર વૃષભ ।
 વ્યોમાસુર ભૌમાસુર વળી, મુરદાનવ મધુકૈટભ ॥૧૦॥
 કંસ ને વળી કાલયવન, શંખચૂડ ને શાલવ સહિ
 બાણાસુર શશિપાળ સરખા, જરાસંઘ જેવા કહિ ॥૧૧॥
 દંતવક્રાદદિષ્ટ દમ્યા, રમ્યા વ્રજયુવતસિંગ ।
 એહ પ્રાક્રમે કૃષ્ણ પ્રભુ, તેતો અમે ન કર્યાં અંગ ॥૧૨॥
 જોઇ દુષ્ટ યજ્ઞ કરતા, મદ્ય ને માંસારી થયા ।
 તેને મોહ પમાડી જીવ તાર્યા, તે પ્રભુ બુધ્ધજી કહ્યા ॥૧૩॥
 પાખંડી બહુ પ્રકટી, સત્યધર્મ નાશ કરશે ।
 જીવને શુધ્ધ બોધ દેવા, કલકતિન ધરશે ॥૧૪॥
 એહ આદચિનંત દેહ, ધર્યા ધરણી ઉપરે ।
 ખળબળ ખંડન કરી, તાર્યા જન બહુ એણપિરે ॥૧૫॥
 એમ અનેક અવતારમાં, બહુ બહુ કરીયાં કાજ ।
 એહ માયલું અમમાં, કહો શું દીકું તમે આજ ॥૧૬॥
 એહ પ્રાક્રમે પ્રભુપણું, અમમાંહી એકે નથી ।
 ન માનો તો જુવો નજરે, કહું તમને હું શું કથી ॥૧૭॥
 એમ વાત કરી હરિસર્વે સંત સાંભળતાં ।
 સુણી વચન વાલાતણાં, મુનમિરકી બોલ્યા વળતાં ॥૧૮॥
 નભ કહે હું નભ નહિ કહે પવન હું નહિ પવન ।
 તેજ કહે હું તેજ નહિ એમ કહ્યું શ્રીભગવન ॥૧૯॥

જળ કહે હું જળ નહિ ધરા કહે હું ધરા નહી

સંધિ કહે હું સંધિ શાનો, તેમ પ્રભુ કહે હું પ્રભુ નહી ॥૨૦॥

સૂર્ય કહે હું સૂર્ય શયિ, શશકિહે હું શશનિથી ।

એનો ઉત્તર એક ન મળે, જને વચિાર્યું મનથી ॥૨૧॥

એમ આવ્યું એ વાતમાં, સંતજને સમજી લયું ।

આપણે તો આનંદ છે, પણ બીજાનું તો ધર ગયું ॥૨૨॥

એવું સુણી સંત સર્વે, લાગ્યા શશિ ડોલાવવા ।

કેવી વાત કરી હરદિષ્ટ જન ભૂલાવવા ॥૨૩॥

હરજિન મન હરખયિં, જોઈ જીવનની જુગતી

આવી વાતે અન્ય જનનું, અવળું થાશે અતી ॥૨૪॥

મસ્તજાતભિગવાનની, ઇચ્છા આવે તેમ ઓચરે ।

સંત સુણી સુખ પામે, અસંત ને અવળું કરે ॥૨૫॥

સંત સર્વે લીલા જાણી, ચતિતમાં નતિય ચંતિવે ।

અસંત કહે આપણ જેવા, મનુષ્ય કરી મન લેખવે ॥૨૬॥

મનુષ્ય જાણી મોટા મોટા, ભ્રમનિ ભૂલા પડ્યા ।

આપ બુદ્ધચિ અનુમાન કરી, થડ મુકી ડાળે ચડ્યા ॥૨૭॥

મનુષ્ય ચરતિર જોઈને, પારવતી નવ પ્રછિયિં ।

રોતા દેખી શ્રીરામને, ભવાની ભૂલી ગયાં ॥૨૮॥

પનંગારી પાર્ષદ મોટો, નતિય રહે હરનિ સંગે ।

નાગપાશે નાથ બાંધ્યા, દેખીને ભૂલ્યો અંગે ॥૨૯॥

બ્રહ્મા આવ્યા ભાળવા, ભૂલ્યા અન્ય આચારમાં ।

ચરતિર જોઈ મહારાજનાં, વધિપિડ્યા વચિારમાં ॥૩૦॥

હર્યાં વત્સ વળી બાલકાં, પછી આવીને પેખીયું ।

બહુ વધિચ્છિ વલ્લોક્ત્યું, પણ આણુ ન્યૂન ન દેખવિ ॥૩૧॥
એવા એવાને એમ થયું, તો અવરનો શયિ આશરો ।

ચરત્તિર જોઇ યળે નહિતેહ ભક્ત હરની ખરો ॥૩૨॥
નરતન ધરી નાથજી, કાંઇ કાંઇ હોયે કરતા ।

સુતા બેઠા જાગતા, ખાતા પીતા ઓચરતા ॥૩૩॥
જે જે ચરત્તિર કરે હરતિ જનનાં મન હરવા ।

લલતિ લીળા લાલની, છે મુનિ ધ્યાન ધરવા ॥૩૪॥
એમ સમજી સંત સર્વે, મોહ ન પામે મનમાં ।

જેમ જેમ લીલા જુવે, તેમ તેમ રહે મગનમાં ॥૩૫॥
જે જે વાત હરચિ કરી, તે સર્વે સંતે સાંભળી ।

પાડી ના પ્રભુપણની, પણ સંતની મતનિવ યળી ॥૩૬॥
પછી સંત બોલવિ, મુનવિચારી મનથી ।

મત્સ્યાદિદેહે કર્યાં પ્રાક્રમ, તેતો તમે કર્યાં નથી ॥૩૭॥
પણ જેવું જણાય છે અમને, તેવું કહેશું કરભામનિ ।

સમજી સમાગમ કર્યો છે, જાણી અંતરજામીને ॥૩૮॥
આગળ તમે જે ઓચર્યા, તેનું એમ જણાય છે આજ ।

નરિસંશય નશિયય કરી, કહેશું કર જોડી મહારાજ ॥૩૯॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચતિમણિમિધ્યે શ્રીહરમિનુષ્યચરત્તિર

કથન નામે એકસોને ચોથું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૪॥

ચોપાઇ- ત્યારે બોલવિ સરવે સંત, તમે સાંભળો શ્રી ભગવંત ।

વેદ વાળ્યા મત્સ્ય તન ધારી, શંખાસુરને માર્યો મુરારી ॥૧॥
શંખાસુર હતો મહાબળી, પેચ પ્રાક્રમે પ્રૂણ વળી ।

તેને કામ ક્રોધે મળી માર્યો, લોભ મોહ આગળ્યે એ હાર્યો ॥૨॥
એવા કામ લોભ ને જે ક્રોધ, મહા જબર છે જગજોધ ।

તેને જીતી કર્યો જેજેકાર, એથી કોણ મોટો અવતાર ॥૩॥
ધરી કમઠરૂપ સુજાણ, મથ્યો મંદરાચળ તે મેરાણ ।

દેવ દાનવે નેતરું તાણી, બળે વલોયું સમુદ્રપાણી ॥૪॥
એવા સુર અસુર બળથિ, તેને પણ કામ ક્રોધે ગળથિ ।

એવા કામ ક્રોધ લોભ ભારી, સુરાસુર મુક્યા જેણે મારી ॥૫॥
તેનો નાશ કર્યો નરિધાર, તેથી કોણ મોટો અવતાર ।

ધરી વરાહરૂપ મહારાજ, હણ્યો હરિણ્યાકૃષ્ણ પૃથવી કાજ ॥૬॥
હરિણ્યાકૃષ્ણ મહા બળવંત, બહુ પ્રાક્રમી યુધ્ધે અત્યંત ।

લઇ ગદા ગયો સ્વર્ગલોક, દેખી દેવ પામ્યા બહુ શોક ॥૭॥
લાગ્યો ભય ભાગ્યા સહુ સુર, દઇ ડારો ને વળ્યો અસુર ।

પછી કઇ કાળ સંધિમાં ફર્યો, લેરી સાથે ગદા યુધ્ધ કર્યો ॥૮॥
ત્યાંથી ગયો વરુણને પાસ, માંહદિષ્ટ ને ઉપર દાસ ।

જોડી હાથ જાય્યો યુધ્ધ જાણો, તે વરુણથી નવ અપાણો ॥૯॥
એવો મહાબળથિ જોરાણ, તે પણ કામ ક્રોધનો વેચાણ ।

એવા કામ ક્રોધ લોભ લોઠા, જેણે સહુને કર્યા પારોઠા ॥૧૦॥
એવા કામાદકિર્યો સંહાર, એથી કોણ મોટો અવતાર ।

ધરી નૃહરૂપ અનૂપ, માર્યો હરિણ્યકશપ્તિ ભૂપ ॥૧૧॥
હરિણ્યકશપ્તિ મહા બળવાન, કરી તપ થયો ભગવાન ।

મહાતપે તેજે પરતાપી, લીધું રાજ્ય ઇંદ્રનું ઉત્થાપી ॥૧૨॥
આપ તપ બળે કરી ભૂપ, થયો દશ દગિપાલરૂપ ।

ઓગણપયાસ વાયુ અનૂપ, થયો તે બાર સૂર્ય સ્વરૂપ ॥૧૩॥

અષ્ટ વસુ વળી લોકપાળ, થયો સર્વે રૂપે તે ભૂપાળ ।

લોકપાળ ગુણ પોતે ગ્રહદિજ્ઞાભાગ લયિ આપે જહી ।૧૪।।

એવો હતો પ્રાક્રમી જે અતિતેને મોહ લોભે લીધો જીતી ।

કામ ક્રોધ મન ઇન્દ્રસિથ, એને આગળ વરત્યો અનાથ ।।૧૫।।

એવા કામ ક્રોધ લોભ મોહ, મન ઇન્દ્રયિ આદિજિ સંમોહ ।

તેને વશ કર્યા છે આ વાર, એથી કોણ મોટો અવતાર ।।૧૬।।

વામનરૂપ ધરીને દયાળ, કરી ઇંદ્રતણી પ્રતપિાળ ।

ઇંદ્ર સુરતણો અધપિતિ, જેને ઘેર શયી જેવી સતી ।।૧૭।।

તેને પણ કર્યો કામે કંગાલ, ઋષધિર જઇ થયો બેહાલ ।

એવા કામાદકિ જે કરૂર, જેથી બચ્યા નહિસુરાસુર ।।૧૮।।

એવા પાપીનો કીધો પ્રહાર, એથી કોણ મોટો અવતાર ।

ધરી પરશુરામ અવતાર, માર્યા ક્ષત્રયિ એકવીશ વાર ।।૧૯।।

કર્યું તાત હેત એહ કાજ, હતા તાત તને તપરિજ ।

હેહયે કર્યું એવું કામ, બીજા જીવનું શું પુછો નામ ।।૨૦।।

એવો ક્રોધ વા કામ કે લોભ, એણે સહુનાં મન કર્યાં ક્ષોભ ।

તેનો શોધીને કર્યો સંહાર, એથી કોણ મોટો અવતાર ।।૨૧।।

શ્રીરામજી અવતાર ધારી, માર્યો રાવણ મહા અહંકારી ।

રાવણ તપે પામી વરદાન, થયો બહુ અજીત બળવાન ।।૨૨।।

જીત્યો સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળ, થયો મહા અભમિની ભૂપાળ ।

જીત્યા બ્રહ્મા ઇંદ્ર સુર સર્વ, રહ્યો નહિકોઇનો તે ગર્વ ।।૨૩।।

જીત્યો ધન પવન જમરાય, જીત્યા નવગ્રહ ને જરાય ।

એવો મહાબળી અહંકારી, તેને લીધો કામ ક્રોધે મારી ।।૨૪।।

તે કામ ક્રોધનો આણ્યો અંત, તેને કોણ ન કહે ભગવંત ।

કર્યાં કૃષ્ણે ચરતિર અપાર, બહુ દુષ્ટનો કર્યો સંહાર ॥૨૫॥
દુષ્ટ હતા બહુ બળવંત, પૂરાકરમી ને માયાવી અત્યંત ।

આપ જોરે જીતી સહજન, થયા પૃથ્વીએ પોતે રાજન ॥૨૬॥
જરાસંઘ શશિપાળ આદિ અનમ્ર અહંકારી અનાદિ

જેની નમતનિહપિરછાય, મહા અભમિની મનમાંય ॥૨૭॥
તેને કામ કરોધે લોભે મળી, નાખ્યા મોહ મમતાએ દળી ।

એવા કામ કરોધાદકિ કોટા, જેને આગે હાર્યા છોટા મોટા ॥૨૮॥
એવા દુષ્ટ જે થકી હણાય, તેતો સર્વથી મોટા ગણાય ।

કામ કરોધ લોભ જે ચંડાળ, એથી ભુંડું થાય તતકાળ ॥૨૯॥
સ્વર્ગલોક થકી પાછા પાડે, વધિલોકથી મૂળ ઉખાડે ।

પાડે વૈકુંઠલોકથી વળી, પાડે અન્ય લોક થકી મળી ॥૩૦॥
જે જે પૂરાપતિમિંહશિ પડ્યા, તેહ સર્વને એ શત્રુ નડ્યા ।

માટે એને દયિ જે વઢિરી, તેતો અવતારના અવતારી ॥૩૧॥
સૂક્ષ્મદુષ્ટવિળાને એ સુજે, સ્થૂળદુષ્ટવિળા તે ન બુજે ।

માટે આજ છે વાત અલોખે, જાડી બુધ્ધવિળા તે ન દેખે ॥૩૨॥
આગે થયા જેજે અવતાર, કર્યો દૈવી જીવનો ઉધ્ધાર ।

દૈવી આસુરી સંપત્તવિળા, આજ સહુને કર્યા સુખાળા ॥૩૩॥
સાત્ત્વકિ રાજસી તામસી જન, આજ સહુને કર્યા પાવન ।

જે કોઇ ધ્યાન ધારણા સમાધ્ય, પામ્યા તમથી જીવ અગાધ્ય ॥૩૪॥
નાડી પૂરાણનો કરી નરિધ, કર્યો બહુ પ્રકારનો બોધ ।

અંતર ફેરવી આશરતિ કીધા, બહુ જીવને શરણે લીધા ॥૩૫॥
અજજંઘથી થયા અદેવ, હતા જગે ગુરુ શષ્ટિય એવ ।

ચક્ષુ રક્ષ જે અજે ઉપાવ્યા, પાછા તેહ મળી ખાવા આવ્યા ॥૩૬॥

બલબિગાસે નારી ત્રણ બની, પુંશ્ચલી ને સ્વૈરણી કામળી ।

એવા ગુરુ શષ્ટિય ને સંસારી, વળી ત્રણ પ્રકારની નારી ॥૩૭॥

એવા જીવ ઉધ્ધારણિ કઇ, માટે કહું હું મોટપ્ય સહિ

આજ પ્રકટાવ્યો છે પ્રતાપ, એવો આગળ્યે ન કર્યો આપ ॥૩૮॥

આજ જનને આપ્યાં જે સુખ, તેતો કહ્યું જાય કેમ મુખ ।

સર્વ થકી પાર છો મહારાજ, તે અમને મળ્યા તમે આજ ॥૩૯॥

દર્શ સ્પર્શ તમારું તે ક્યાંથી, થોડે ભાગ્યે કરી થાતું નથી ।

જાણ્યે અજાણ્યે જોડે જે હાથ, તે જન કેદનિ થાય અનાથ ॥૪૦॥

અજાણ્યે કરે અમૃતપાન, તોય અમર કરે નદિન ।

પારસ સ્પર્શે લોહ અજાણે, થાય કંચન જગત જાણે ॥૪૧॥

રવમિળે રહે નહરિત, જળપાને પચિસનો પાત ।

જેમ અજાણે અગ્નિ સંગે, શીત વ્યાપે નહવિળી અંગે ॥૪૨॥

તેમ સ્પર્શતાં પૂરણ બ્રહ્મ, જાય કોટજિનમનાં કર્મ ।

થાય અભય જન તે અંગે, પ્રકટ પુરુષોત્તમ પ્રસંગે ॥૪૩॥

શશમિંચથી વરસે આગ્ય, રવકિરે કરિણનો ત્યાગ ।

વદ્યુતમાંહથિ વહની વટે, ચંદનમાંથી શતિળતા ઘટે ॥૪૪॥

શૂન્ય તજે તે શબ્દ પ્રસંગ, વાયુ તજે સ્પર્શ અંગ ।

તજે તેજ રૂપ રસ તોય, તજે ગંધ પૃથવીને જોય ॥૪૫॥

એમ થાય કોઇ કાળે વળી, એવી વારતા નથી સાંભળી ।

પણ કદાચતિ એમ હોય, હરમિળ્યે અભદ્દર ન તોય ॥૪૬॥

વસુધાનું વેજું કોઇ કરે, તેની ચોટ ઠાલી કેમ ઠરે ।

તેમ પુરુષોત્તમ સ્પર્શે, તેનું અકાજ કહો કેમ હશે ॥૪૭॥

કોઇ રીત્યે પુરુષોત્તમ ભજે, તેનું અકાજ ન હોય રજે ।

કામભાવે ભજી વ્રજનાર, માત તાત તજી પરવાર ॥૪૮॥
સનેહે વસુદેવ દેવકી, દુષ્ટ ભાવે કરી ભજી બકી ।

ભયે ભજીયો કંસ ભૂપાળ, વૈરદ્વેષે ભજ્યો શશિપાળ ॥૪૯॥
સખાભાવે ભજ્યા અરજુને, ભક્તભાવે ભજ્યા નારદજને ।

દાસભાવે હનુ ને ખગેશ, સ્નેહભાવે યુધષ્ઠિરિ નરેશ ॥૫૦॥
એતો સર્વે પામ્યા સુખ અંગે, રહી પ્રકટને પરસંગે ।

પુરુષોત્તમ પ્રકટ હોય જ્યારે, ફરથિા સાધન ન લેવું ત્યારે ॥૫૧॥
આપે દરશ સ્પરશ દઇ, કરે ભવપાર જીવ કઇ ।

માટે આજ પુરુષોત્તમ તમે, નશિયય કરીને જાણ્યા છે અમે ॥૫૨॥
વળી કોટકોટરિવશિશિતેના તેજ સમૂહનો રાશિ

વળી પ્રકૃતપિરુષથી ઇનામ, એવું અક્ષરબ્રહ્મ જે ધામ ॥૫૩॥
તેમાં બ્રહ્મરૂપ જે સકળ, કોટકોટમિક્તનાં મંડળ ।

તેને મધ્યે રહ્યા એવા તમે, તે તમને જાણ્યા પ્રભુ અમે ॥૫૪॥
વળી અક્ષરધામ ગોલોક, એહાદબિીજાં ધામ અશોક ।

તેનું ઐશ્વર્ય જે જે કહેવાય, તે તો સર્વે રહ્યું તમ માંય ॥૫૫॥
વળી પ્રકૃતપિરુષાદિધામ, અતિઐશ્વર્ય જે અભરિમ ।

તે તમારા ધ્યાન કરનાર, સર્વે દેખે છે તેહ મોઝર ॥૫૬॥
વળી સહુ અવતાર સ્વરૂપ, એનાં ઐશ્વર્ય જે જે અનૂપ ।

તે તમમાં દેખે ધ્યાનવાન, માટે સહુના કારણ ભગવાન ॥૫૭॥
છો અવતારી જે અવતાર કહીએ, તેનાં ચરતિર તે તમારાં લહીએ ।

એહ વાતમાં નથી સંદેહ, વળી કહીએ જણાય છે જેહ ॥૫૮॥
જેહ જન તમારા આશ્રતિ, વૈરાગ્ય જ્ઞાન સ્વધર્મ સહતિ ।

મહાત્મ્ય યુક્ત ભક્તચિનન્ય, કરે તમારે પ્રતાપે જન ॥૫૯॥

એવો પ્રતાપ અતિપાર, તમે પ્રકટાવ્યો છે આ વાર ।

તે તો સહુ જાણે નરનાર, નથી છાની એ વાત લગાર ॥૬૦॥

એવા તમે જેને મળ્યા મહારાજ, તેને કરવું ન રહ્યું કોઇ કાજ ।

તોય રખાવો છો રૂડી રીત, કહું તેહ પરમ પુનતિ ॥૬૧॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તયાંતિમણિમિધયે મુનિજિને રામકૃષ્ણાદિ
અવતાર કરતાં શ્રીજી મહારાજનું અધિકિ સામર્યથય કહ્યું એ નામે એકસોને

પાંચમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૫॥

ચોપાઇ- હવે સાંભળો સંતની રીત, કહું અતિપરમ પુનતિ ।

જેને મળ્યા પ્રકટ પ્રમાણ, પુરુષોત્તમ પરમ સુજાણ ॥૧॥

સુખસાગર સુંદરશ્યામ, જેને સુખે સુખી સહુ ધામ ।

તે પુરુષોત્તમ જેહના પત્નિતેને ન રહે રંકપણું રતિ ॥૨॥

ચોઈ લોકમાં ન લોભે ચત્તિ, કીટબ્રહ્માદિદિખે અનતિ ।

અંતરમાંહચિત્યંત વૈરાગ્ય, તન મન સુખ કીધાં ત્યાગ ॥૩॥

પંચ વષિયથી ઉતારી પ્રીત, અસત્ય સુખમાં ન આપે ચત્તિ ।

કામ ક્રોધ નહલિભ મોહ, એવા સંત તણો જે સમોહ ॥૪॥

તેહ કહે પરસ્પર મળી, જોજ્યો જીવ ભ્રમાણા છે વળી ।

મહાદુઃખતણી જેહ ખાણી, તેમાં જઇને પડ્યા સુખ જાણી ॥૫॥

એક આશ્ચર્ય વાત છે એહ, દુઃખમાં સુખ મનાણું જેહ ।

મહા નારી છે નરકનો કૂપ, કેમ સમજાય છે સુખરૂપ ॥૬॥

જે જે નર નરકમાં પડે, તેતો સર્વે નારી સંગ વડે ।

જમપુરીયે જાય છે જીવ, તેતો નારી થકી તતખેવ ॥૭॥

જન્મ મરણ સહે દુઃખ અંગે, તેતો નારીતણે પરસંગે ।

લાખચોરાશી તન લહે છે, જેને નારીમાં પૂરીત્ય રહે છે ॥૮॥
સુણો વાત કહું એક વળી, બહુ દુઃખ પામ્યા એને મળી ।

મોટા મોટા થયા મન ભંગ, તેતો નારીનો કરતાં સંગ ॥૯॥
દેવ દાનવ મનુષ્ય માત્ર, નારી સ્નેહે કરે જમજાત્ર ।

પારકી ને પોતાની જે નાર, કાપે તન જેમ તરવાર ॥૧૦॥
વષિ વહનવિયાળમાં જે ગુણ, તેને પોતાનું પારકું કુણ ।

મહાડાકણી શાકણી સરખી, સરવે સુર નર લીધા ભરખી ॥૧૧॥
જેવી વૃહવંતી હોય વાઘણી, ખાય ખીજવી જેમ નાગણી ।

એહ સાથે છે જેને સનેહ, તેતો હાર્યા છે મનુષ્ય દેહ ॥૧૨॥
જોઈ ઝેર કનક કટોરે, જોજ્યો પીવા ચડ્યા નર હોરે ।

સારી જોઈ સજી તરવાર, પેટ નાખવા કરે વચાર ॥૧૩॥
તેમ રૂપવંતી નારી જોઈ, નર મરે છે મૂરખ મોઈ ।

જેમ મૃગને ઘંટ રવાલ, જેમ પતંગ પાવક ઝાળ ॥૧૪॥
જેમ કરનિ કાગદ કરણી, તેમ નરને એ પ્રાણ હરણી ।

જેમ અમળ સમળ તોય, બોલે લાછ અલાછ નારી દોય ॥૧૫॥
પગ હાથ કટકોટ કસી, આંખ્યમાંય ભૂંશી કાળી મશી ।

કાન નાક ફાડબિંધ્યા કેશ, વળી બાંધી આંગળીયો વશિ ॥૧૬॥
તોય કાઢ્યાં કલેજાં નરનાં, તેણે રાતા છે નખ કરના ।

વળી ખાધું મુખે માંસ એણે, દાંત રાતા રંગાણાં છે તેણે ॥૧૭॥
એહ સાથે થઈ જેને પૂરીત્ય, તેને સુખ નહકોઈ રીત્ય ।

છે તો નરિલજ્જ કાઢે છે લાજ, એતો પુરુષને બોલાવા કાજ ॥૧૮॥
કાવે અબળા ને બળ છે બહુ, જેણે વશ કર્યા નર સહુ ।

ઝાઝી લાજમાં બોલે છે ઝીણું, તેતો પુરુષનું કરવા હીણું ॥૧૯॥

ધીરી ધીરે જે પગ ભરે છે, તેણે નરના પ્રાણ હરે છે ।

હાવભાવ દેખાડે છે અંગ, તેતો નરતન કરવા ભંગ ॥૨૦॥

જેમ મુષી કુંકી કુંકી ખાય, તેની પીડા તને ન જણાય ।

તેમ નારી મીઠું મીઠું બોલી, ખાય નરનાં કલેજાં ફોલી ॥૨૧॥

એવો દગો જે દેખતા નથી, કહો સંતો સુખ તેને ક્યાંથી ।

નારી ઓછાએ અહચિંધ થાય, નારી ઓછાએ ધા ન રૂઝાય ॥૨૨॥

કોઇ કહેશો એવી કેમ કરી, તેની વાત સુણી લયિો ખરી ।

જેમ સકિંદરની પૂતળી, કરી વેગળાં રાખવા વળી ॥૨૩॥

તેને પાસે જોરે જોઇ જાય, ભાગે પોત મોત તેનું થાય ।

માટે દૂર રહ્યે દુઃખ નથી, જોઇ તજવી તન મનથી ॥૨૪॥

તેનો કરવા ઇચ્છે જે સંગ, તેતો મહાદુઃખ પામશે અંગ ।

એને નખ શખિા નંદિવા જેવી, કહકિહકિવકિહે કેવી ॥૨૫॥

જેના ઘટમાં કામસંહિ ગર્જે, બીવે નહતિ કરતાં વપિર્જે ।

ચડ્યા નારી નયણની ચોટ, તેને મારી કર્યા લોટ પોટ ॥૨૬॥

એવી ખોટ ખાય છે અભાગી, તોય તેહને ન શકે ત્યાગી ।

આવી જેથી અજપર આળ્ય, બેઠી ગરિજિાપતનિ ગાળ્ય ॥૨૭॥

એથી થયો ઇંદ્ર અંગે ભંગ, ગયું તપ સૌભરીનું એ સંગ ।

લીઘો એકલશુંગી લટપટ, આલે છે નારી નરને ઝટ ॥૨૮॥

તેમાં લોભી રહ્યા જેહ જન, તેતો શું સમજ્યા હશે મન ।

નારી ઉપર અંગ ઉજવળે, માંહભિરી છે મૂત્ર ને મળે ॥૨૯॥

મજ્જા મેદ છે માંસનો પીડો, થુંક લાળ કફ પચિાં શેડો ।

રગરગમાં ભર્યું ડુધરિ, અસ્થતિવયાએ મદ્યું શરીર ॥૩૦॥

પરૂ પાય ઉદરમાં ઓકાર, મુખમાંહહિાકાંની હાર ।

નખ કેશ શલેષમ સોઇ, એમાં કામની વસ્તુ છે કોઇ ॥૩૧॥
 જે જે વસ્તુનાં લીધાં છે નામ, તેનું ભરી લૈયે એક ઠામ ।
 તેને કરે ખાવા કોઇ ખાંત, તે કેમ કહેવાય મનુષ્ય જાત ॥૩૨॥
 એમ જાણી કાં ન કરે અભાવ, ભૂલેલ કેમ કરે છે ભાવ ।
 તજે નહિકાં અષ્ટ પ્રકારે, મૂરખ શા સારુ એને સંભારે ॥૩૩॥
 શ્રવણ મનન કરે ગુહ્ય વાત, બોલે દર્શ પરશ નારીગાત ।
 મળી એકાંતે નારીશું વસે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૪॥
 નારી કરે જ્યાં ક્રિયા તનની, તે સ્થળ જાવા ઇચ્છે વૃત્તમિનની ।
 વળી નર તે નારી સંગ રહેશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૫॥
 નારી ન્હાતહિય જ્યાં નીરે, પહેરી અલ્પ વસ્ત્ર શરીરે ।
 તેને જોવા ઇચ્છે ખોટે મશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૬॥
 બેઠા હોય જન જ્યાં મળી, આવે વારતા નારી ત્યાં વળી ।
 પછી ઉઠી યાંથી ન નકિસે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૭॥
 પહેરી અંગે આભૂષણ નારી, સજી સુંદર વસ્ત્ર તે સારી ।
 એનાં વસન ભૂષણ સ્પર્શે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૮॥
 નારી ઉપરવાસે નીકળી, દયિ દેહની દુર્ગંધ વળી ।
 તે ગંધે નહિંતર અકળાશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૩૯॥
 વાટે ઘાટે એ હોય એકલી, તેને સંગે ચાલે લાજ મેલી ।
 પાપે કરી જે નારી પેખશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૦॥
 અતહિય જ્યાં અવકાશ, તોય નસિરે નારીને પાસ ।
 પંચ હાથથી ઢુંકડા ધશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૧॥
 કરે ચેષ્ટા કાંઇ વળી નારી, ભૂલ્યે દેખે ન મેલે વસિરી ।
 વળી ભંતિર અંતરે જે વસે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૨॥

નારી વેષે જે વૃંદલ વરતે, નારી વેષે જે નૃત્યક નરતે ।

જાય જોવા સારુ એહ દશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૩॥

ધાતુ મૃત્તકિ કાષ્ઠ પાષાણ, લખી ચત્તિરની ચત્તિરે જાણ ।

તેને પગે કરીને સ્પર્શે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૪॥

એહ આદિજિ નારી પ્રસંગ, કોઈ રીત્યે જો રાખશે અંગ ।

તેતો વારમવાર મરશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૫॥

જેમ કૂપ તરણે ઢાંકેલ, વળી કહીએ વષિની એ વેલ ।

તેને ઓછાયે જાણી ઉતરશે, સંતો એવા પાપી કોણ હશે ॥૪૬॥

નથી નથી નારી હેતુ નરની, એતો ભરીછે પ્રપંચ ભરની ।

સ્ત્રી ચરત્તિર હોય અપાર, માંહદિગો ન દેખાડે બહાર ॥૪૭॥

એજ દોરડો દેખીને ડરે, એજ સર્પ ઉપર પગ ધરે ।

એજ ઉદરથી ડરી ચાલે, એજ કેસરીના કાન ઝાલે ॥૪૮॥

એજ ડરે દેખીને અંધારું, એજ ફરે કાળી રાત્યે બારું ।

એજ પાણીમાં પગ દેતી ડરે, એજ સમુદ્ર સહજે ઉતરે ॥૪૯॥

કરે ચરત્તિર બોલતાં જોતાં, ઘણું આવડે હસતાં રોતાં ।

રીઝી નારી નરસંગ બળે, ખીજી છેદે શશિ તેનું છળે ॥૫૦॥

સહજ સ્વભાવે હોય અવળી, શીખ વાત ન લીયે સવળી ।

શુભગુણ ગરેવાની ચારણી, કલ્પના માત્રની કારણી ॥૫૧॥

મને મેલી ને અંગે અશુદ્ધ, તેનો સંગ રાખે કેમ બુધ્ધ ।

મળે નાગણી વાઘણી વળી, કૂપપતન જો પડે વીજળી ॥૫૨॥

વષિ વૈરી આગ્ય બલાખારી, એ મળજ્યો ન મળજ્યો નારી ।

નથી નથી બીજો નરક કૂપ, નરક નરને નારીનું રૂપ ॥૫૩॥

મેલી પુરુષોત્તમની મૂરતિ, કરે છે નારી જોવા શું રતી

તેને યતિવે વારમવાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૪॥
 મેલી સુંદર શ્યામ સ્વરૂપ, જઈ જુવે છે નારીનું રૂપ ।
 તેમાં થાય નર તદાકાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૫॥
 મેલી મહાપ્રભુજીનું મુખ, દેખે નારીને નર વમ્મિખ ।
 તેના સ્પર્શનો રાખે છે પ્યાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૬॥
 મેલી મોહનમુખની વાત, નારી શબ્દ સુણે રળચિત ।
 નાવે અવગુણ તેનો લગાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૭॥
 મેલી મુખે હરગુણ ગાન, કહે નારીચરત્તિર નદિન ।
 તેણે કુલે અંગમાં અપાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૮॥
 મેલી કેશવ કમળ નેણ, સંભારે છે નારી દુઃખદેણ ।
 નથી સમજતો સાર અસાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૫૯॥
 નથી લોભાતો લાલને લટકે, મનમાન્યું માનિનીને મટકે ।
 ખાધી ખોટ ને થયો ખુવાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૬૦॥
 કૃષ્ણકથામાં ન દયિ કાન, સુણે નારીતણા ગુણગાન ।
 તેમાં વૃત્તરિખે એકતાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૬૧॥
 મેલી હરહિરજિનનો સંગ, રાખે નારીસંગીનો પ્રસંગ ।
 તેની લાજ ન આવે લગાર, એવા મૂરખને છે ધક્કિાર ॥૬૨॥
 એમ સમજ્યા જે સાર અસાર, તે તો ઉતરચિ ભવપાર ।
 તેને કેમ પીડે વળી કામ, જેણે એ દશ કરી હરામ ॥૬૩॥
 એમ થયા નર નષિકામી, જેને અંતર વેદના વામી ।
 ઉપર તજતાં અંત ન આવે, જીયાં લગી ભતિરમાં ભાવે ॥૬૪॥
 અંતરમાંથી ઉલટી થાય, ત્યારે તે પાછું નવ ખવાય ।
 એ સુખ ઓકનિખ્યું સંતે આપે, સ્વામીસહજાનંદજી પ્રતાપે ॥૬૫॥

પૂર્વછાયો- એમ સંત જન સર્વે, નર રહ્યા નષિકામ ।

જેને મળ્યા પ્રગટ પ્રભુ, સહજાનંદ સુખધામ ॥૬૬॥

જેવો અભાવ નારીનો, તેવો જ ધનનો ત્યાગ ।

દેખે નહિસુખ દામમાં, જેના અંતરમાં વૈરાગ ॥૬૭॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે નષિકામીવ્રતમાન કહ્યું
એ નામે એકસોને છઠ્ઠું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૬॥

ચોપાઇ- હવે કહું વ્રત નરિલોભી, જેણે કરી રહ્યા સંત શોભી ।

જેમ નારીનો નહિપિરસંગ, તેમ તજ્યો છે દ્રવ્યનો સંગ ॥૧॥

એવા સંતનો મળે સમાજ, માંહોમાંહિબોલે મુનરિજ ।

જેને મળ્યા પુરુષોત્તમ રાય, તે તો પૂરણકામ કહેવાય ॥૨॥

તેને ન્યૂન ન મનાય મન, લાધ્યું અખૂટ જેને મહાધન ।

ધુતા ન ધુતે ચોર ન લુંટે, ખાતાં ખરચતાં નવ ખૂટે ॥૩॥

એવું મળ્યું મહાધન જેને, તે કેમ ધાશે આ ધાતુ ધનને ।

જેમાં અનેક રહ્યા અનર્થ, સંચે ત્યાગી તો વણસે અર્થ ॥૪॥

ચોરી હંસિ અનૃત અપાર, કામ કરોધ ને દંભ ભંડાર ।

મદ ભેદ ને વૈર વ્યસન, સ્મય સ્પર્ધાદિછિ જીયાં ધન ॥૫॥

મદ્ય પાન સિત્રયા સંગ થાય, દ્યૂતવદિયા ને વશિવાસ જાય ।

રહ્યાં એટલાં દ્રવ્યમાં મળી, જેમ જળમાં જળજંતુ વળી ॥૬॥

દ્રવ્ય કરાવે પાપ અધર્મ, દ્રવ્ય કરાવે વૈર વકિર્મ ।

દ્રવ્ય કરાવે કપટ છળ, દ્રવ્ય કરાવે કોટકિકળ ॥૭॥

દ્રવ્ય કરાવે દગા દુષ્ટતાઇ, દ્રવ્ય કરાવે કામ કસાઇ ।

દ્રવ્ય કરાવે ઉચ્ચ ને નીચ, દ્રવ્ય કરાવે પાષંડ પેચ ॥૮॥

દરવ્ય કરાવે જાતવિટિળ, દરવ્ય ચડાવે સાચા ને આળ ।

દરવ્ય કરાવે હાલ બેહાલ, દરવ્ય કરાવે કૃપણ કંગાલ ॥૯॥

દરવ્ય કરાવે ચોરી ચાકરી, દરવ્ય કરાવે ટેલ્ય આકરી ।

દરવ્ય કરાવે જીવની ઘાત, દરવ્ય કરાવે પંડિનો પાત ॥૧૦॥

દરવ્ય ન્યાય અન્યાય કરાવે, દરવ્ય જુઠી તે સાંખ્ય ભરાવે ।

દરવ્ય લેવરાવે લાંચ ભાડ્ય, દરવ્ય કરાવે રાંકશું રાડ્ય ॥૧૧॥

દરવ્ય સતીનું સત્ય મુકાવે, દરવ્ય જતનિ જત ચુકાવે ।

દરવ્ય મુનનિ મૌન બગાડે, દરવ્ય તપનિ તપથી પાડે ॥૧૨॥

દરવ્ય અરથે પૃથ્વીએ ફરે છે, દરવ્ય અરથે લડીને મરે છે ।

દરવ્ય અરથે વેચે નજિ તન, તજે જીવતિવ્ય ન તજે ધન ॥૧૩॥

દરવ્ય અરથે વળી વાંણે ચડે, દરવ્ય અરથે પહાડે ચડી પડે ।

દરવ્ય અરથે ઘાત ઘણી ઘડે, થાય અનર્થ બહુ દરવ્ય વડે ॥૧૪॥

દરવ્ય ધર્મમાંહથિી ચળાવે, દરવ્ય નીચના ધર્મ પળાવે ।

જે જે જાય છે નરકમાં જન, તેનું મૂળ કારણ છે ધન ॥૧૫॥

કામ કરોધ ને મોહ કહેવાય, હર્ષ શોક લોભ થકી થાય ।

માન ઇરષા મમતા તાણ્ય, લોભ સર્વેનું કારણ જાણ્ય ॥૧૬॥

પામે છે જીવ જુજવા ક્ષોભ, તેતો જેને જેવડો છે લોભ ।

લોભ સંતશું હેત ત્રોડાવે, લોભ દુષ્ટશું પ્રીત જોડાવે ॥૧૭॥

લોભ કરાવે ન કર્યાનાં કામ, લોભ કરાવે જીવત હરામ ।

જેજે અવળું જગતમાં થાય, તેતો સર્વે દરવ્યથી કહેવાય ॥૧૮॥

દરવ્યે પુત્ર તે પતિને મારે, દરવ્યે શષ્ટિય ગુરુને સંહારે ।

થાય દરવ્યે મહાપંચ પાપ, થાય દરવ્યે કૃતાંની આપ ॥૧૯॥

એવું અઘ જગે નહકોચ, જે કોઇ દરવ્ય મળતાં ન હોય ।

દરવ્ય મુકાવે જ્ઞાનીનું જ્ઞાન, દરવ્ય મુકાવે ધ્યાનીનું ધ્યાન ॥૨૦॥
દરવ્ય મુકાવે માનીનું માન, દરવ્ય કરાવે નરિલજ્જ નદિન ।

કહકિહકિટલા કહેવાય, જે કોઇ દરવ્યથી અનરથ થાય ॥૨૧॥
એવા લોભમાંહજિ લેવાણા, તેતો તૃષ્ણાને પૂરે તણાણા ।

તેને ઉગરવા સઇ આશ, એવું જાણી દૂર રહેવું દાસ ॥૨૨॥
લોભે સુર ને અસુર લડે, દૈત્ય ભૂત દુઃખી લોભવડે ।

ચક્ર રાક્રસ સહુ લોભે હેરાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૩॥
લોભે કરાવ્યો કુટુંબે કળો, પડ્યો પાંડવ કૌરવમાં સળો ।

માંહોમાંહલિડી ખોયા પ્રાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૪॥
લોભે લડે ભૂમચિ ભૂપતિ, લોભે બળે પતસિંગે સતિ ।

લોભ કરાવે પ્રાણની હાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૫॥
ડાહ્યા શયિણા પંડતિ પીર, લોભે કર્યા સહુને અધીર ।

કવકિવદિ કર્યા વેચાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૬॥
સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળમાંચ, લોભે લઇ લીધાં જન ત્યાંચ ।

એવી પ્રસારી છે મોટી પાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૭॥
લોભે આપી છે અવળી મત્ય, મનાવ્યું છે અસત્યમાં સત્ય ।

તેની નરને નહિઓળખાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૮॥
લોભે નાખી ગળે જમ ફાંસી, લોભે લેરાવી લખયોરાશી ।

લોભ ફેરવે છે ચારે ખાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૨૯॥
જન્મમરણનું કારણ જેહ, સહુ જન જાણો લોભ તેહ ।

તેની મેલી દેવી જોઇયે તાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૦॥
જેને લોભે કબજામાં લીધા, તેને દીન દાલદરી કીધા ।

સહ્યાં શરીરે દુઃખ મેરાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૧॥

એવું સમજી સંત અસાર, તજ્યું દરવ્ય ને સર્વ પ્રકાર ।

મેલી તન મને તેની તાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૨॥

મણહીરા મોતી પરવાળાં, રત્ન આદ્યે જે નંગ રૂપાળાં ।

એતો જમની જાળ્ય જોરાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૩॥

અન્ન જળ ને વસ્ત્ર છે જેહ, તેણે કરી રહે છે આ દેહ ।

તેના આપનારા અવનિશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૪॥

અન્ન ખાવું તે કષ્ટધાને ખોવા, જળ પવિ તે પ્રાણને ટોવા ।

રહેવું અન્ય વસ્તુથી નરિશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૫॥

શીત ઉષ્ણ નવિારવા તન, રાખે અંગે વસ્ત્ર હરજિન ।

જેવું મળે તેવું રાખે પાસ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૬॥

તેહ વનિ છે સર્વેનો ત્યાગ, વષિયસુખ સાથે છે વૈરાગ્ય ।

ક્યારે ઇચ્છે નહજાણી કાશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૭॥

સોના રૂપામાં સુખ ન માને, જેને મહાપ્રભુ આવધિ પાને ।

કીટ બ્રહ્માલગી દેખે નાશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૮॥

એક સમજાણું હરમિં સુખ, બીજું સર્વે જણાણું છે દુઃખ ।

જેવો જમકંકિર કાળપાશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૩૯॥

જેને મળ્યું છે મહાધન મોટું, બીજું સર્વે સમજાણું છે ખોટું ।

પાપ જાણીને ન કરે પ્યાસ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૪૦॥

અહિંચિનિ વષિ અંગાર, કાક વષ્ટિમાંહશિયિ સાર ।

એવું જાણી તજે સુખ આશ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૪૧॥

એવી કોણ વસ્તુ છે આ ભૂમાં, જેમાં લોભે જે લોભ્યા પ્રભુમાં ।

રહે છે અંતર સહુથી ઉદાસ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૪૨॥

એમ નર થયા નરિલોભ, કોઇ સુખે નહમિનકષોભ ।

જેણે માન્યો બ્રહ્મમોલે વાસ, એમ સમજે છે હરનિ દાસ ॥૪૩॥
એહ રીત્યે લોભને જીતાય, બીજો છે ઉપરનો ઉપાય ।

થાય અંતરે અભાવ જ્યારે, લોભ તજાય સમૂળો ત્યારે ॥૪૪॥
એમ લોભ લાલચને જીતી, કરી પુરુષોત્તમ સાથે પ્રીતિ

તેને કામ ને લોભ ન વ્યાપે, સ્વામી સહજાનંદ પરતાપે ॥૪૫॥
પૂર્વછાયો- નષ્ટિકામી નરિલોભી થઇ, ભજે છે ભગવંત ।

તેવાજ ત્યાગી સ્વાદના, જેહ નરિસ્વાદી સંત ॥૪૬॥
સર્વે રસ જાણી શ્યામમાં, અન્ય રસ જાણે અનતિય ।

નરિસ્વાદી એવા સંતની, કહું સાંભળજ્યો સહુ રીત ॥૪૭॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે નરિલોભી વ્રતમાન કહ્યું

એ નામે એકસોને સાતમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૭॥

ચોપાઇ- હવે કહું નરિસ્વાદીની રીત, જેણે તજી છે સ્વાદની પ્રીત ।

સર્વે સ્વાદ જાણી હરમિંચ, મનવૃત્તિલોભે નહક્રિયાંચ ॥૧॥
મહારસનું કીધું છે પાન, તેણે થયા મગન મસ્તાન ।

સુખ સ્વપ્ને ન ગમે સંસાર, વષિયરસ સમજ્યા અસાર ॥૨॥
મહારસ પીધો જેહ જને, તે ન ચાખે બીજો રસ મને ।

એ રસ પીધો છે શુકજી આદે, તે તો ન રાચે અન્યને સ્વાદે ॥૩॥
એ રસ પીધો છે સનકાદકિ, પીધો નવ યોગેશ્વર નીકે ।

એ રસ પીધો છે જનક જેવે, જેનું મન ન રહ્યું બીજે પવિ ॥૪॥
એ રસ પીધો છે જન પ્રહલાદે, મન માન્યું નહિબીજે સ્વાદે ।

એ રસ પીધો છે ધ્રુવ અંબરીષે, એ રસ પીધો ગોપી ગુડાકેશે ॥૫॥
એ રસ પીધો જન જયદેવે, એ રસ પીધો છે ઉધ્ધવ જેવે ।

એહ આદિજિ ઋષરિજન, પીઘો મહારસ થયા મગન ॥૬॥
 જેજે જને હરરિસ પઘિ, તેણે સંસારરસ કુચો કીઘો ।
 ચૌદ લોકમાં જે રસ રહયો, તેતો ઉલટા અન્ન જેવો થયો ॥૭॥
 તેનું બીજે તે મન ન માને, જે કોઈ પૂરણ મહારસ પાને ।
 એ રસ આજે આપણને મળ્યો, જે કોઈ સર્વે રસથી છે ગળ્યો ॥૮॥
 નથી અન્ય રસ એહ સમાન, જેવો આપણે કીઘો છે પાન ।
 એ રસ વનિા રસ જે બીજો, તે તો દુઃખરૂપ માની લેજ્યો ॥૯॥
 બીજા રસમાં જેહ લોભાણા, તે તો ઝષ જેમ જાળે બંધાણા ।
 ખોયું તન ને ખોટ જ ખાધી, જેની સ્વાદ સાથે પૂરીત બાંધી ॥૧૦॥
 ત્યાગી થઈ જે રસને ચાય, તે ત્યાગીનું ત્યાગીપણું જાય ।
 ખાંડ ખારવો તુપ તેજાનો, એહ આદિદિઠ સ્વાદ માનો ॥૧૧॥
 ખારું ખાટું તીખું તમતમું, ગળ્યું ચક્રિણું જે મનગમ્યું ।
 મનવાંછતિ મગાવી ખાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૨॥
 શરિ પુરી ને શેવ સુંવાળી, રૂડા મોદક ને રોટી કાળી ।
 વધિવધિનાં વ્યંજન ચાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૩॥
 ગર્મ નર્મ તે મનને ગમે, સારું સ્વાદુ તે જુગતે જમે ।
 એનો ખાતાં અભાવ ન થાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૪॥
 સારું લાગે તે રાખે સંતાડી, થઈ ખાવાની વૃત્તહિરાડી ।
 રાત્ય દવિસ રસને ધાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૫॥
 કરે સ્વાદની વાત વખાણી, સુણી આવી જાય મુખે પાણી ।
 તેને અરથે કરે છે ઉપાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૬॥
 જીહવા માગે છે જુજવા રસ, જન થયા છે જીહવાને વશ ।
 તેણે સ્વાદ કેદનિ તજાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૭॥

પંચ ઇંદ્રનિ પોષણ સ્વાદ, પંડ્ય પોષતાં વાધે પ્રમાદ ।

પછી પુરુષોત્તમ ન ભજાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૮॥

જેને પંડ્ય પોષવા છે પ્રીત, તે શું સમજે મહારસ રીત ।

દેખી પુષ્ટ તનને કુલાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૯॥

તેતો કાવે નહિરદિસ, જેને અહોનશિ રસની આશ ।

એતો જળજંતુ જેવો ગણાય, તેને ખોટ્ય છે વૈરાગ્યમાંય ॥૨૦॥

જે કોઇ કહેવાય છે હરજિન, તેનું લોભે નહિકિચિં મન ।

જેણે કર્યું મહારસ પાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાન ॥૨૧॥

જેના અંતરમાં નરિવેદ, તેને કોણ પમાડશે ખેદ ।

નતિયે હૈયામાં હરનિ ધ્યાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાન ॥૨૨॥

જાણી સરવે સાર અસાર, તુચ્છ વસ્તુ કરી તરિસ્કાર ।

રાખ્યા ભતિરમાં ભગવાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાન ॥૨૩॥

બ્રહ્માઆદિજિ કીટ પર્યંત, સર્વે સુખ દુઃખે અંતવંત ।

જેને પુરુષોત્તમ સાથે તાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાન ॥૨૪॥

એવા સંત મળે શુભમત્કિહે જોજ્યો આ જીવની ગતિ

રાખ્યા જોઇએ જેહ મુખે રામ, તેમાં રાખે છે વસ્તુ હરામ ॥૨૫॥

જેહ મુખે ભજીયે શ્રીહરતિને બગાડે છે કેફ કરી ।

ગાંજો ભાંગ્ય ને પવિ છે માદ, ખાયે આમષિ જીવ્હાને સ્વાદ ॥૨૬॥

જે મુખે ભજીયે પરબ્રહ્મ, તે મુખમાંય ખાય છે માજમ ।

ખાય કવસ્તુ કેફને કાજ, એવા નરને રૂહ્યા છે રાજ ॥૨૭॥

જે મુખ હરભિજવા લાગ્ય, તેહ મુખમાં ભરે છે ભાંગ્ય ।

આપે જરદો તો ન પાડે નાજ, એવા નરને રૂહ્યા છે રાજ ॥૨૮॥

જે મુખે જોઇએ નામ પ્રકાશું, તે મુખ હંગિ લસણે વાસ્યું ।

વળી પાપીને પ્યારી પચિાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૨૯॥
જે મુખે હરગુણ ગવાય, તે મુખે નર અમલ ખાય ।

કાઢે કસુંબા કરે અકાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૩૦॥
જે મુખે હરભિજીયે દાડી, તે મુખે પાપી પવિ છે તાડી ।

સર્વે સજે છે નરકનો સાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૩૧॥
કેકે કરીને અકલ જાય, નાસે ડહાપણ ને ડુલ થાય ।

તોય નરિલજ્જને નહલાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૩૨॥
એહ સર્વે જે વ્યસન કહ્યાં, એક સ્વાદની વૃત્તમિં રહ્યાં ।

તેનો જે નર ન કરે તાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૩૩॥
સ્વાદમાંહરિહ્યાં બહુ શૂળ, સ્વાદ છે સર્વે પાપનું મૂળ ।

સ્વાદે થાય નરક સમાજ, એવા નરને રૂઢ્યા છે રાજ ॥૩૪॥
એવા અનેક અવગુણ જોઇ, સંત સ્વાદ કરે નહકોઇ ।

જેહ સમે જેવું મળે અન્ન, જમે નરિદોષ જોઇ જન ॥૩૫॥
અજગર મધુકર વૃત્તગિરહે સંતજન અનાસકૃતિ

કાંતો અણઇચ્છ્યું અન્ન આવે, નહતિો બહુ ઘરથી માગી લાવે ॥૩૬॥
કાયું પાકું જે સુકું સમષ્ટિ, ડળ મૂળ ડુલ પત્તર પષ્ટિ ।

હોય હરપિરસાદનિ અન્ન, જમે જન તે થાય મગન ॥૩૭॥
પણ સ્વાદ સારુ જે ઉપાય, ન કરે તે નસ્વાદી કહેવાય ।

આવે સહેજે તે જમે સુજાણ, જેમ તેમ કરી પોષે પ્રાણ ॥૩૮॥
સ્વાદ અસ્વાદની મુકી આશ, ભજે ભગવાન ગ્રાસો ગ્રાસ ।

જેના અંતરમાંહવૈરાગ્ય, તેણે કર્યો છે સ્વાદનો ત્યાગ ॥૩૯॥
કાથો યુનો ને પાન સોપારી, તજ તમાલ એલચી સારી ।

જાય જાવંત્રી લવીગ જે છે, એહઆદમિખવાસ ન ઇચ્છે ॥૪૦॥

ચુવા ચંદન તેલ કુલેલ, પુષ્પહાર ને સુગંધી તેલ ।

તેને ત્યાગી ન ઇચ્છે તનમાં, જેને વૈરાગ્ય વરતે છે મનમાં ॥૪૧॥

જે જે ખોળી કહ્યાં ખાન પાન, તજ્યાં તે સંતે થઇ સાવધાન ।

અતકિર્યો છે ઉડો અભાવ, કેદભિલે થાય નહભિાવ ॥૪૨॥

કામ લોભ જીત્યા જેમ જને, તેમ જીત્યો છે સંતે સ્વાદને ।

થાય ઉડો અંતરેથી નાશ, ત્યારે તજાય બારથી આશ ॥૪૩॥

જે જે ત્યાગે છે બારથી બળે, તેને માંહસિવાદ રહે છે છળે ।

લાગ આવે તો કરે છે ઘાત, નહતિ બેઠો સાંભળે છે વાત ॥૪૪॥

તે તો અંતર ત્યાગથી જાય, બીજે ન ટળે કોટહિપાય ।

ત્યાગ વૈરાગ્ય વવિક વચિાર, એહ હોય જ્યાં હોય મુરાર ॥૪૫॥

તેહ વનિા વૈરાગ્યનો વેષ, તેણે ન ટળે કામાદલિેશ ।

જ્યારે પ્રભુ સાથે પ્રીત લાગે, ત્યારે કામ લોભ સ્વાદ ભાગે ॥૪૬॥

એમ જીત્યો છે જે જને સ્વાદ, તેના ટળીયા સર્વે પ્રમાદ ।

જીતી સ્વાદ થયા શુધ્ધ આપે, સ્વામી સહજાનંદ પ્રતાપે ॥૪૭॥

પૂર્વછાયો- સહજ સ્વભાવે સંતને, અંતરમાં રહે છે એમ ।

મળ્યે પણ મન ન યળે, અણ મળ્યું ઇચ્છે કેમ ॥૪૮॥

એમ સંત શરિમણી, જીત્યા સ્વાદને જેહ ।

પંડિ બ્રહ્માંડ પાર પ્રીતિ કહું એવા નરિસનેહ ॥૪૯॥

ઇતશિરીમદેકાનંતકિધરમ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે નરિસ્વાદવિરતમાન

કહ્યાં એ નામે એકસોને આઠમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૮॥

ચોપાઇ- હવે કહું નસિનેહી જન, સુણો રીત્ય તેની દઇ મન ।

એક પ્રભુ સાથે પ્રીત જોડી, બીજા જક્ત સહુ સાથે તોડી ॥૧૧॥

પંડિ બ્રહ્માંડમાં નહિપિરીત, ચૌદ લોકમાંહનિહચિત્તિ ।

છે એ નસિનેહી જનની રીત્ય, પેખે પંડિને પહેલું અનતિય ॥૨॥

આદચિંતે મધ્યે જોઇ એહ, પછી કરે તનમાં સનેહ ।

પેખી પ્રસદ્ધિ પંડિના હાલ, પછી માને જો મનાય માલ ॥૩॥

જ્યારે જુવે વચિારી આ પંડિ, દેખે નખશખિા નરક કુંડ ।

પૂ પાચ ને પચિા પ્રસદ્ધિ, વહે લીટ શેડા બહુવધિ ॥૪॥

કફ થુંક ને લાળ કહેવાય, નતિય નસિરે તે મુખમાંય ।

બહુ બળખા આવે ઓકાર, દસિ દાંત હાડકાંની હાર ॥૫॥

મજ્જા મેદને માંસ રુધરિ, મળ મૂતરે ભર્યું શરીર ।

હાડપંજિર મદ્યું છે ચર્મે, માંહભિર્યો છે આંતર કર્મે ॥૬॥

ભર્યું રુધરિ તે રગરગે, વહે નરક તે નવ મારગે ।

નખ કેશમાં કૈક વસ્તુ ભલી, ભરી ભેચે માથાની તુંબલી ॥૭॥

સ્વેદ શુક્ર શલેષમ આમ, ગુંગા ગડિર આદચિકામ ।

એવું પેખીયું પોતાનું પંડિ, ચોખ્ખું જાણ્યું ચમારનો કુંડ ॥૮॥

પેખી પ્રકટ પંડિમાં એહ, સંતે સમજી મૂક્યો સનેહ ।

એના સંબંધી જે જગમાંય, તે સાથે કેમ સનેહ થાય ॥૯॥

જ્યાં જ્યાં ધર્યો જીવે અવતાર, તથિાં કર્યો કુટુંબ પરવિાર ।

માત તાત ને ભગિની ભાઇ, સુતા સુત દારા ને વેવાઇ ॥૧૦॥

તેમાં કોણ અધકિ ને ઓછે, સમ તુલ્ય સગાં એ સહુ છે ।

તેમાં કોણ સાથે પ્રીત જોડે, વળી કથિા સગાં સાથે તોડે ॥૧૧॥

લખચોરાશી કુટુંબ કર્યું, સરવે સગે આ બ્રહ્માંડ ભર્યું ।

માટે મેલ્યું એ કુટુંબ જેમ, સંતે મેલ્યું આ સમજી તેમ ॥૧૨॥

જેમ ગયો દ્વજિ ઢેડવાડે, ભૂલ્યે રહ્યો ત્યાં કોઇ દાડે ।

તેહ બ્રાહ્મણ પણાને ભૂલી, કેમ ફરે શ્વપચમાં ફૂલી ॥૧૩॥
એમ દેહ ને દેહ સંબંધી, તોડી પ્રીત્ય તેશું બહુ વધિા

જેણે તોડી છે પંડિશું પ્રીત, તેનું બીજે બેસે કેમ ચતિત ॥૧૪॥
સ્વર્ગલોકનાં સુખ સાંભળી, નથી ઇચ્છતા તેહને વળી ।

એક બ્રહ્માના દવિસમાંચ, ચૌદ ઇંદ્ર આવે વળી જાય ॥૧૫॥
તેની કોરનો ભય નહકિંઈ, એમ અંધધંધ મદમાંઈ ।

જીયાં ખાન પાન ને ખુમારી, મહા મદોન્મત્ત નરનારી ॥૧૬॥
જેવો તરુણ તને વેશાવાડો, તેવો અહરનશિનો અખાડો ।

પુણ્ય ખુટે પડે પાછો તેહ, માટે સંત એથી નરિસ્નેહ ॥૧૭॥
કોઈક રીત્યેશું જાય કૈલાસ, તો ત્યાં ભૂત ભૈરવનો વાસ ।

અતકિરોધી ને કરુર અંગે, એવા રહે છે શવિને સંગે ॥૧૮॥
ભાંગ્ય ઘતુરા અશુધ્ધ આહાર, તમોગુણી ને તોરી અપાર ।

એમાં શું સુખ જાણી વસેહ, માટે સંત એથી નરિસ્નેહ ॥૧૯॥
બ્રહ્મલોકનું સુખ સાંભળી, મન વળગતું નથી ત્યાં વળી ।

કર્યો કામે જઈ તચિં કાળો, અજ અંતરે થયો આકળો ॥૨૦॥
વળી જંઘથી જાયા અદેવ, યકષ રકષ થયા તતખેવ ।

તેતો લેવા તાક્યા અજ લાજ, બીજા ધરોડ્યા છે ખાવાને કાજ ॥૨૧॥
જોઈ એવું વકિળ લોક એહ, સંતે ન કર્યો સમજી સનેહ ।

હશે સુખ ટળી જાય તેહ, માટે સંત એથી નરિસ્નેહ ॥૨૨॥
એમ પેખણિ પંડિ બ્રહ્માંડ, મટી જાય દઠિએવી માંડ્ય ।

જાશે યતકંચિતિ છે જેહ, માટે સંત એથી નરિસ્નેહ ॥૨૩॥
સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળમાંચ, રહેવા જેવી વસ્તુ નથી ક્યાંચ ।

રહે નહજિ દેખાય દેહ, માટે સંત એથી નરિસ્નેહ ॥૨૪॥

સ્થાવર જંગમ જે જે કહેવાય, સર્વે છે કાળના મુખમાંય ।

શું સમજીને કરે સનેહ, માટે સંત એથી નરિસનેહ ॥૨૫॥

એમ વાત કરે સહુ સંત, તમે સાંભળજ્યો ગુણવંત ।

જીયાંલગી મનાય હું દેહ, તથિાંલગી નહનિરિસનેહ ॥૨૬॥

દેહ કેડે વળગ્યો સંસાર, પાપ પુણ્ય વળી પરવિાર ।

સુખ દુઃખ માન અપમાન, હર્ષ શોક વૃધ્ધવિળી જ્યાન ॥૨૭॥

એહ સર્વે રહ્યાં દેહવાંસે, દેહ માનતાં સર્વે મનાશે ।

જ્યારે થાય દેહથી નસિપ્રેહ, ત્યારે તુટે સહુશું સનેહ ॥૨૮॥

જ્યારે મનાય આતમા આપ, ત્યારે જાય સર્વે સંતાપ ।

આત્મરૂપ મનાય આપણું, ત્યારે નર પામે નરિસનેહીપણું ॥૨૯॥

આતમાને કોણ માત તાત, આતમાને કોણ નાત્ય જાત ।

કુળ કુટુંબ જે પરવિાર, આતમાને નહસિત નાર ॥૩૦॥

આતમાને નહચિાપ પર, શત્રુ મતિર ને નહચિવર ।

આતમાને નહધિરા ધામ, આતમાને નહદિશ ગામ ॥૩૧॥

આતમાને નહધિન માલ, અશન વસન ભૂષણ રસાલ ।

માટે આતમા આપે મનાય, ત્યારે સર્વેથી નસિનેહ થાય ॥૩૨॥

આપે થઇ આતમસ્વરૂપ, ભજે પ્રભુ પરમાત્મારૂપ ।

રાખે પુરુષોત્તમમાંહપિરીત, બીજે બેસે નહકિથિાં ચતિત ॥૩૩॥

તેહ ભક્ત થયો એકાંતકિ, જેના અંતરમાં હરચિક ।

એમ સમજીયા જન જેહ, થયા નરિવિનિ નરિસનેહ ॥૩૪॥

એમ સમજ્યા વનિા જેહ જન, તે નસિનેહી નહી નરિવધિન ।

બીજી રીત્યે થાય નરિસનેહ, તેને ક્યાંક બંધાય સનેહ ॥૩૫॥

દેહરૂપ થઇ કરે ત્યાગ, તેનો ટકે નહવિરાગ ।

દેહ હોય ત્યાં દેહનું કુળ, દેહ સર્વે સનેહનું મૂળ ॥૩૬॥

જેમ માથેથી મોડતાં વૃક્ષ, લાગે પત્ર તેને બીજાં લક્ષ ।

જ્યારે મૂળેથી વૃક્ષ છેદાય, શાખા પત્ર કુલ ફળ જાય ॥૩૭॥

તેમ દેહને ન માને આપ, ત્યારે જાય સમૂળો સંતાપ ।

એમ સમજ્યા સંત સુજાણ, જેને મળ્યા પુરુષ પુરાણ ॥૩૮॥

થયો સનેહ શ્યામળા સંગે, થયું બીજું અભાવતું અંગે ।

મન ઢળી આવ્યું એહ ઢાળે, વળે નહિપિાછું કોઈ કાળે ॥૩૯॥

એમ કહી નઃસિનેહીની રીત્ય, સહજે રહે છે સંત એમ નતિય ।

નથી તેનો તે થાપ ઉત્થાપ, સ્વામી સહજાનંદ પ્રતાપ ॥૪૦॥

પૂર્વછાયો- સુંદર રીત એ સંતની, એમ રહે તેહ નરિસનેહ ।

પંડિ બ્રહ્માંડ પદારથે, કેદકિરે નહિસિનેહ ॥૪૧॥

કામ લોભ ને સ્વાદ સનેહ, જીતી બેઠા તેહ જન ।

માન તજ્યું જે મુનયિ, કહું સાંભળજ્યો સહુ જન ॥૪૨॥

ઇતિશ્રીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણિમિધ્યે નરિસનેહવિરતમાન કહ્યું

એ નામે એકસો ને નવમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૯॥

ચોપાઇ- હવે કહું નર નરિમાન, જેને ભેટ્યા છે શ્રીભગવાન ।

તે પ્રભુ છે સહુના સ્વામી, કર્તા નયિતા અંતરજામી ॥૧॥

જેની ભ્રકુટવિલિાસમાંચ, કોટબિરહમાંડ ભાંગે ને થાય ।

એવા સમર્થ શ્રીમહારાજ, સર્વે ઉપર છે અધરિજ ॥૨॥

જે જે ધારે તે કારજ્ય કરે, તે ફેરવ્યું કેનું નવ ફરે ।

સર્વે કારણના કારણ જેહ, તેણે ધર્યું પૃથ્વીપર દેહ ॥૩॥

એવા પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ, જેને નેતનિતકિહે નગિમ ।

તેહ થઇ મનુષ્ય આકાર, કરે બહુ જીવનો ઉધ્ધાર ॥૪॥
મેલી પોતાની મોટ્યપ નાથ, મળી રહ્યા મનુષ્યને સાથ ।

થઇ નાથ આપે નરિમાન, કરે સંસારીનું સનમાન ॥૫॥
વળી સહે જગ ઉપહાસ, તોય ન કરે માન અવનિાશ ।

જોને ઋષભદેવે કેવું સહ્યું, અતશિ નરિમાનને ગ્રહ્યું ॥૬॥
જોને કપલિદેવ દયાળ, જેને મારવા ધાયા ભૂપાળ ।

જોને વામનજી નરિમાની, બળદિવારે વશ્યા વરદાની ॥૭॥
જોને રામ કેવા નરિમાન, નાગપાશે બંધાણા નદિન ।

જોને કૃષ્ણ કેવા સમરથ, મેલી માન તાણ્યો ઋષરિથ ॥૮॥
એહ આદિબિહુ અવતાર, કહેતાં આવે નહતિનો પાર ।

જુવો વરતમાન કાળે આજ, કેવા નરિમાની છે મહારાજ ॥૯॥
આપે સમરથ ને સર્વે સહે, એવું નરિમાનીપણું ગ્રહે ।

કરે તુચ્છ જીવ તરિસ્કાર, તે પર રોષ ન કરે લગાર ॥૧૦॥
હવે એવા પ્રભુના જે દાસ, કહો કેમ ન સહે ઉપહાસ ।

જેના નરિમાની ભગવાન, તેના જનને જોયે કેમ માન ॥૧૧॥
માન રાખે તે રાક્ષસ દૈત્ય, જન હોય સદા માનજીત ।

માન જોઇએ હરિણ્યાક્રષ અંગ, જેણે યુધ્ધ કર્યો લેરી સંગ ॥૧૨॥
માન હરિણ્યકશપિને જોઇએ, જેને જગમાં જીત્યા નહકોઇએ ।

માન જોઇએ રાવણ જેવાને, એહ આદરિાક્રષસ એવાને ॥૧૩॥
માન જોઇએ કંસ ભૂપાળને, બીજા શાલવ શશિપાળને ।

માન જોઇએ તે જરાસંધને, માન જોઇએ ધૃતરાષ્ટ્ર અંધને ॥૧૪॥
માન દુર્યોધનને તે જોઇએ, એહ આદરિએવા બીજા કોઇએ ।

એવા દુષ્ટને માનજ ઘટે, હરજિન તો માનથી હટે ॥૧૫॥

માને કરીને જય વજિય, વૈકુંઠ થકી પડયા તેય ।

માને પડ્યો ઇંદર સુરપત્રિમાને પડ્યો નહુષ ભૂપત્રિ । ૧૬ ।।

માને પડયો રાજા યયાત્રિબીજા સુરાસુર પડયા અત્રિ

માને ચત્રિરકેતુ કર્યો ચુર, થયો તેહ વળી વૃત્રાસુર । ૧૭ ।।

માને દક્ષ પામ્યો અત્રિઃખ, થયું મોત ને વણશું મુખ ।

માને ગયું રાવણનું રાજ, માને થયું બહુનું અકાજ । ૧૮ ।।

માને ગયું કૌરવનું કુળ, માને ગયું છે કંસનું મૂળ ।

માને સુર અસુર છે દુઃખી, માન રાખી થયા કોણ સુખી । ૧૯ ।।

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ મોઝાર, માને મારી મુક્યા નરનાર ।

કામ ક્રોધ લોભ કદજિયા, પણ માન તેતો ન મુકાય । ૨૦ ।।

નથી બીજા કોઇનો તે વાંક, માને રોળ્યા છે રાજા ને રાંક ।

એવો નર નજરે ન આવે, જેના મનને માન ન ભાવે । ૨૧ ।।

ધર તજી જાય કોઇ વન, એકાંત્યે બેસી કરે ભજન ।

અનન મુકી ફળ કુલ ખાય, પણ માન તેતો ન તજાય । ૨૨ ।।

કોઇ કરે તે નામ રટન, કોઇ કરે અવનચિટન ।

ગંગા યમુના સરસ્વતી નાય, પણ માન તેતો ન તજાય । ૨૩ ।।

કોઇ વધારે નખ ને કેશ, કરે તીર્થ ફરે દેશોદેશ ।

પહેરે નહપિગરખાં પાય, પણ માન તેતો ન તજાય । ૨૪ ।।

કોઇ ઉઘાડા રહે અવધૂત, કોઇ ભૂંસે અંગમાં ભભૂત ।

ધન નારીને નકિટ ન જાય, પણ માન તેતો ન તજાય । ૨૫ ।।

કોઇ જ્ઞાની થઇ કરે જ્ઞાન, કોઇ ધ્યાની થઇ ધરે ધ્યાન ।

કોઇ ભક્ત થઇ ગુણગાય, પણ માન તેતો ન તજાય । ૨૬ ।।

કોઇ રાખે કંથા ને ગોદડી, કોઇ રહે જીયાં તથિાં પડી ।

સહે શીત ઉષ્ણ અંગમાંય, પણ માન તેતો ન તજાય ॥૨૭॥
કોઇ રહે મુખે મૌન સાધી, કોઇ જમે નહચિન્ન રાંધી ।

કાયું પાકું મળે તેવું ખાય, પણ માન તેતો ન તજાય ॥૨૮॥
કોઇ તપી થઇ કરે તપ, કોઇ જપી થઇ કરે જપ ।

મેલે વસન ભૂષણ ઇચ્છાય, પણ માન તેતો ન તજાય ॥૨૯॥
કવકૌવદિ પંડતિ પીર, યોગી યતી સતી શૂરવીર ।

માન ગયે મરવાને યાય, પણ માન તેતો ન તજાય ॥૩૦॥
સર્વે મરે છે માનના માર્યા, માન આગળ્ય કઇક હાર્યા ।

એવા માનને મેલી મહાંત, ભાવે ભજે છે શ્રીભગવંત ॥૩૧॥
મેલી પંડિ બ્રહ્માંડનું માન, સંત સદા રહે ગુલતાન ।

અન્ય માનને જન ન ઇચ્છે, જેની મતતિ મોટી થઇ છે ॥૩૨॥
આપે માને છે આતમારૂપ, સોહં મનાણું બ્રહ્મસ્વરૂપ ।

સ્થૂલ સૂક્ષ્મ કારણ દેહ, જાગ્રત સ્વપ્ન ને સુષુપ્તિહ ॥૩૩॥
મન બુધ્ધચિત્તિ અહંકાર, પ્રાણ પંચ ઇંદ્રિય પરવિર ।

પંચ દેવ સપ્ત ધાતુ જેહ, એહ સર્વે મળીને આ દેહ ॥૩૪॥
જેમ કહ્યો શરીરનો સાજ, તેમ બ્રહ્માંડનો છે સમાજ ।

તેને પાર પ્રકૃતપુરુષ, તેથી પર બ્રહ્મ એક રસ ॥૩૫॥
સત ચિત્તિ આનંદ સ્વરૂપ, એવું મનાણું આપણું રૂપ ।

પછી બ્રહ્માદિકીટ પર્યંત, તેમાં મોહ પામે કેમ સંત ॥૩૬॥
આપે થયા છે આતમારામ, દાસ સુખિયા પૂરણકામ ।

મેલી પંડિ બ્રહ્માંડનું માન, થયા બ્રહ્મરૂપ ગુલતાન ॥૩૭॥
એવા માનમાં મસ્ત છે જેહ, બીજા માનને ન ઇચ્છે તેહ ।

અવરમાં નથી ઉતાર્યું મન, કરવા પુરુષોત્તમ પ્રસન્ન ॥૩૮॥

એમ સમજ્યા સંત સુજાણ, તેને રહી નહકોઈ તાણ ।

એમ આદિચિંત્યે મધ્યે જન, તજી માન ભજ્યા ભગવન ॥૩૯॥

એવું સમજીને સંત આજ, કર્યું તન મને માન તાજ ।

થયા નરિમાની એમ સંત, જેને ભેટીયા શ્રીભગવંત ॥૪૦॥

તજી તનને મનનું માન, રહ્યા હરમિંહગિલતાન ।

કામ લોભ ને સ્વાદ સનેહ, મેલ્યા માન આદિપિંચ એહ ॥૪૧॥

શોધી શત્રુનો કર્યો સંહાર, જીત્યા જન થયો જેજેકાર ।

પંચ વૈરી મુવે ગયું પાપ, એહ પ્રકટ પ્રભુનો પ્રતાપ ॥૪૨॥

એહ પંચવૈરી પરચંડ, જેને વશ છે પંડિ બ્રહ્માંડ ।

તેને જીતીને પામ્યા આનંદ, જેને સ્વામી મળ્યા સહજાનંદ ॥૪૩॥

પૂર્વછાયો- સહેજે રહે સતસંગમાં, પંચ વરતને પરમાણ ।

કામ લોભ સ્વાદને, તજી સ્નેહ માન સુજાણ ॥૪૪॥

એહ રીત ત્યાગીતણી, એમ મુનરિહે અનેક ।

હવે કહું સુણજ્યો સહુ, સાંખ્યયોગી બાઇયોની ટેક ॥૪૫॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનવિરિચતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે નરિમાની વરતમાન કહ્યું

એ નામે એકસો ને દશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૦॥

યોપાઇ- હવે કહું હરજિનની રીત, સહુ સાંભળજ્યો દઇ ચતિત ।

સાંખ્યયોગી બાઇયો હરજિન, જેનાં તપ પરાયણ તન ॥૧॥

સર્વે તજી સંસારની આશ, ભજે અંતરમાં અવનિાશ ।

પુરુષોત્તમ પ્રગટ પેખી, બીજી સર્વે ઇચ્છાયો ઉવેખી ॥૨॥

દેહ ગેહતણાં સુખ ત્યાગી, જેની લગની નાથશું લાગી ।

ખાનપાનથી ઉતારી મન, ભાવે કરે હરનિુ ભજન ॥૩॥

વસન ભૂષણ ન ચાય ચતિત, જેને પૂરણબ્રહ્મશું પ્રીત ।

એવી મળે બાઇયોની મંડળી, કરે વાત માંહોમાંહમિળી ॥૪॥

બાઇયો સાંભળજ્યો એક વાત, આજ મહારાજ છે રળચિત ।

હસી બોલે છે હેતને વચણે, વળી જુવે છે અમૃતનયણે ॥૫॥

માટે મોટું ભાગ્ય છે આપણું, છીએ વાલ્યમને વહાલાં ઘણું ।

ભલે આવણી આ અવતાર, જેમાં મળયા પ્રાણઆધાર ॥૬॥

લીઘો અલભ્ય લાભ તે આજ, સર્વે સર્વ્યાં છે આપણાં કાજ ।

કોઇ વાતની ન રહી ખામી, આજ મળ્યા સહજાનંદ સ્વામી ॥૭॥

એવા તજી સુખદાયી શ્યામ, કોણ કરે મનખો હરામ ।

એવી કોણ અભાગણી હશે, જે કોઇ દેહનાં સુખ ઇચ્છશે ॥૮॥

દેહસુખમાં રહ્યો સંસાર, દેહસુખમાં વષિયવકિર ।

દેહમાંહમિન્યું જેને આપ, તેને મળ્યાં છે પૂરણ પાપ ॥૯॥

એવી ગર્દભી નારી છે ઘણી, શું કહીએ બાઇ વાત તે તણી ।

નતિય કરીને નવલો રંગ, દેખાડે છે પુરુષને અંગ ॥૧૦॥

વસ્ત્ર આભૂષણ પહેરી અંગ, નતિય ફરે છે નવલે રંગ ।

ગુંથે કેશ હમેશ હરાડી, ફરે શેરી બજારમાં દાડી ॥૧૧॥

તને ચોપડી તેલ કુલેલ, આંજી આંખ્ય ને જુવે છે છેલ ।

રૂડો પુરુષ દેખીને રીઝે, ગળે અંતર ભંતિર ભંજિ ॥૧૨॥

જે પુરુષ માન્યા સુખરૂપ, તેનું સાંભળો કહું સ્વરૂપ ।

જેને જાણે છે રૂડો રૂપાળો, તેના ભંતિરનો માલ ભાળો ॥૧૩॥

માંહભિર્યો મજ્જા મેદ માંસ, તેની અભાગણી કરે આશ ।

પરુ પાય પડે પથિ ઘણા, વહે લંટિ શેડા લજામણા ॥૧૪॥

કફ થુંક ને લાળની ખાડી, મુખે ઝરે તે મેઘ અષાડી ।

પડે બળખા આવે ઓકાર, દસિ દાંત હાડકાંની હાર ॥૧૫॥
 મળ મુતરે પૂરણ પેટ, તેની ભુંડણ્ય ચાચ છે ભેટ ।
 ફુલટા મન રઝી કરકે, જેણે કરીને જાશે નરકે ॥૧૬॥
 માંહી ભરીયો આંતર કરમે, ઉપર મદ્યો છે આળે ચરમે ।
 ભર્યું રુધરિ તે રગરગે, એવો અશુધ્ધ નર છે અંગે ॥૧૭॥
 સ્વેદ શુક્ર શલેષમ આમ, નખ કેશ એ દસિ નકામ ।
 ગુંગા ગડિરે ભર્યો ભંડાર, તેનો પાપણી કરે છે પ્યાર ॥૧૮॥
 નરકકુંડ જેવો નરદેહ, તેશું શંખણી કરે સ્નેહ ।
 પુંજા કચરા નામ ઉકરડા, દસિ દુર્ગંધના ડુંગરડા ॥૧૯॥
 દેખી નખશખિ વસ્તુ નકામ, કુઇએ સમજીને પાડ્યાં છે નામ ।
 નાગ વાઘ સંહિ નામ સરે, એથી અબળા કેમ ઉગરે ॥૨૦॥
 ગુણે યુક્ત જાણો એહ નામ, જેને મળે તેનું ટાળે ઠામ ।
 કદાપજિ હોય નામ સારુ, જેમ કાવે મીઠું ને છે ખારું ॥૨૧॥
 વળી સાંભળો કહું સાહેલી, નર હોય ફોગટયિા ફેલી ।
 ગાંજા ભાંગ્ય માજમ મફર, તાડી મદ્ય પીવે દાડી નર ॥૨૨॥
 પીવે અમલ હોકા હમેશ, ગયે જોબને રંગાવે કેશ ।
 ખાય કવસ્તુ કામના કાજ, પાપી પુરુષને નહિલાજ ॥૨૩॥
 જેજે ભવમાંહિ ભુંડાઇ, તેતો સર્વે રહી નરમાંઇ ।
 જેજે પૃથ્વી ઉપર પાપ, તેના કરનારા નર આપ ॥૨૪॥
 ચોરી હંસિા કસાઇનાં કામ, કરે નર ન કરે એ વામ ।
 યુધ્ધ વરિધે વૈરમાં લડે, સામસામાં શશિ બહુ પડે ॥૨૫॥
 ચાલે રુધરિની તથિાં ધારું, મરે મનુષ્ય હજારે હજારું ।
 એવે પાપે હોય નર પુરા, તેતો કહાવે જગતમાં શૂરા ॥૨૬॥

કઇ જીવ કરે કચ્ચરઘાણ, એવા પાપીનાં થાય વખાણ ।

એવા પાપી પુરુષના દેહ, તેશું સ્વપ્ને કરે કોણ સ્નેહ ॥૨૭॥

એને ઇચ્છે અભાગણી નાર, જેને જાવું છે જમને દ્વાર ।

નારી નરકમાં જાય છે આપે, તે પુરુષમાં પ્રીત્ય પ્રતાપે ॥૨૮॥

વળી કહું પુરુષનાં પાપ, તમે સાંભળજ્યો સહુ આપ ।

નર વક્રિળ હોય વશિક, જેના અંતરમાં નહટિક ॥૨૯॥

કરે પરાણે નારી સ્પરશ, થાય વક્રિળ કામ વવિશ ।

જોને બ્રહ્મા સરવેના બાપ, તેણે કર્યો સુતાને સંતાપ ॥૩૦॥

જોને ઇંદ્ર અભાગીનાં કામ, કર્યું અહલ્યાનું જીવત હરામ ।

જોને વધુનો ગયો વચિર, હરી પરાણે ગુરુની નાર ॥૩૧॥

જોને સુરગુરુ બૃહસ્પતિ, કર્યું અબળાનું અવળું અતિ

જોને નહુષ મૂરખ મરવા, જોરે ઇચ્છ્યો ઇંદ્રાણીને વરવા ॥૩૨॥

જોને યયાતમૂરખ જન, માગ્યું પુત્ર પાસળે જોબન ।

એહ આદમિોટા મોટા જેહ, થયા વક્રિળ તનમાં તેહ ॥૩૩॥

હવે બીજા રહ્યા જેહ જન, તેનાં ક્યાંથી સ્થરિ હોય મન ।

માટે પુરુષતન જે પામ્યા, તેતો લાજ ધરમને વામ્યા ॥૩૪॥

પાપ મૂર્તપિરુષપંડિ, નર મળે મળ્યો નરક કુંડ ।

તેમાં પડે છે પાપણી જઇ, લજજાવોણી અભાગણી થઇ ॥૩૫॥

હારી મનખો થઇ હેરાણ, જેના પુરુષે હરાણા પ્રાણ ।

નથી સુખ છે દુઃખ અલેખે, તેમાં અભાગણી સુખ દેખે ॥૩૬॥

હવે કહું જે આપણી રીત્ય, પ્રભુ વનિ ન રાખવી પ્રીત્ય ।

પંચ હાથ પુરુષથી પરું, રહેવું ખબડદાર તે ખરું ॥૩૭॥

વાટે ઘાટે ન જાવું એકલું, જો ઇચ્છવું પોતાનું ભલું ।

નરસામાં ન જોડયિ નેણ, વળી ભૂલે ન બોલયિ વેણ ॥૩૮॥
સંભારીએ ન સુણચિ વાત, હાસરસે ન સ્પર્શચિ ગાત ।

ગુહ્યવારતા ભૂલ્યે ન કરીએ, પુરુષાકાર ચત્તિર પ્રહરયિ ॥૩૯॥
તાત ભ્રાત ને સુત સંગાતે, એશું વસયિ નહચિકાંતે ।

પડે કામ અવશ્ય એ સંગ, ત્યારે બોલવાનો છે પ્રસંગ ॥૪૦॥
ત્યાગી ત્રયિાને તીરથે જો જાવું, સંબંધસિગે તીરથમાં નાવું ।

દરવ્ય રાખવું નરિવાહ કાજ, નહતિ આપણી ન રહે લાજ ॥૪૧॥
અન્ન વસ્ત્ર અંગને જોયે, જાય જાયવા તો ધર્મ ખોયે ।

જાડું મોટું મળે જેવું પટ, તેણે કરીને ઢાંકયિ ઘટ ॥૪૨॥
ખાડું ખાટું મળે જેવું અન્ન, જમી કરીયે હરભિજન ।

આપણું છે અબળાનું તન, તેમાં રાખવી જોઇએ જતન ॥૪૩॥
ઘણું વરતવું ઠાવકું ઠીક, અતચિાણી અંતરમાં બીક ।

જેમ દોરે ચડે નટનારી, ચુકે નજર તો થાય ખુવારી ॥૪૪॥
માટે રહેવું સદાય સયેત, હરવિનિા ન રાખવું હેત ।

આણી અંતરમાંહવિરાગ્ય, કરવાં તન મન સુખ ત્યાગ ॥૪૫॥
એવી સાંભળી શીખની વાત, સર્વે બાઇઓ થઇ રળયિાત ।

સત્ય વારતા છે એજ સાચી, એમ સમજ્યા વનિા વાત કાચી ॥૪૬॥
પૂર્વછાયો- એ રીત ત્યાગી ત્રયિાની, જેણે તજ્યો સર્વે સંસાર ।

હવે કહું રીત્ય ભાઇની, સાંખ્યયોગી ગૃહી ઉદાર ॥૪૭॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળા-નંદમુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણમિધ્યે સાંખ્યયોગી બાઇયોનાં
વ્રતમાન કહ્યાં એ નામે એકસો ને અગવિારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૧॥

ચોપાઇ- હવે સાંખ્યયોગી કહું ભાઇ, જેને પ્રીત પુરુષોત્તમમાંઇ ।

સદા રહેછે પ્રભુજી પાસ, થઇ ચરણકમળના દાસ ॥૧॥
 હરપિાસે રહે છે હમેશ, અતતિયાગી ને ઉજ્વળ વેષ ।

રાખી મુનજિવાં વ્રતમાન, ભાવે ભજે છે શ્રીભગવાન ॥૨॥
 સર્વ જક્તના જીવશું તોડી, જેણે પ્રીત પ્રભુજીશું જોડી ।

દેહગેહતણાં સુખ ત્યાગી, થયા પ્રભુપદ અનુરાગી ॥૩॥
 ઉઠે બેસે ચાલે જુવે જમે, કરે તેહ જે નાથને ગમે ।

નતિય જોઇ મહારાજની મરજી, વરતે મનની મમતા વરજી ॥૪॥
 આજ્ઞાકારી છે જેહનાં અંગ, કેદનિ કરે વચનનો ભંગ ।

જાણે દેશ કાળ વળી સમે, કરે તેજ જે નાથને ગમે ॥૫॥
 મરજી વનિ પગલું ન ભરે, અંતરમાં નરિતર ડરે ।

અતસિમજુ ને સંત સ્વભાવ, પ્રેમી નયિમી ને ભક્તભિાવ ॥૬॥
 દામ વામ જાણી દુઃખદાઇ, અતચિભાવ છે મનમાંઇ ।

એવા સાંખ્યયોગીનો સમોહ, જેને કામ કરોધ નહમિોહ ॥૭॥
 લોભ લાલચ સ્વાદ સનેહ, આશા તૃષ્ણા તે તજીછે તેહ ।

હર્ષ શોક નહવિઘ્ધહિાણ્ય, જેણે મેલી તનમન તાણ્ય ॥૮॥
 પંચ વ્રતમાનમાંહિપૂરા, અંતર સાધુ ને ઉપર શૂરા ।

અતસિમરથ ને સાવધાન, વળી નરિસનેહી નરિમાન ॥૯॥
 એવા સાંખ્યયોગી જે સુજાણ, કરૂં તેનાં હું શયિં વખાણ ।

બીજાં ગૃહી ઘણાં બાઇ ભાઇ, જેને પ્રીત્ય છે પ્રભુજીમાંઇ ॥૧૦॥
 ચોરી અવેરી મદરિ માંસ, તેની કરે નહકિદઆશ ।

પડ્યું દરવ્ય પારકું ન હરે, ખોટી સાંખ્ય ભૂલે નવ ભરે ॥૧૧॥
 ગાંજા ભાંગ્ય લસણ ડુંગળી, કેફ મફર માજમ વળી ।

કરી કેફ સરવેનો ત્યાગ, રાખે પ્રભુ સાથે અનુરાગ ॥૧૨॥

એવાં ગૃહસ્થ ઘણાં નરનારી, જેને મળ્યા છે દેવ મુરારી ।

અતપિવત્તિર ને પુણ્યવાન, તેનાં નામ સાંભળો નદિન ॥૧૩॥

પ્રથમ કહું સાંખ્યયોગી ભાઈ, પછી કહું સાંખ્યયોગી બાઈ ।

ગૃહસ્થ હરભિક્ત નરનાર, કરૂં કંચિતિ નામ ઉચ્ચાર ॥૧૪॥

સાંખ્યયોગી માંહશિરિમણિભાવે નામ કહું તેનાં ભણી ।

મુખ્ય માંચો સોમલો મુગત, સુરો માતરો અલૈયો ભક્ત ॥૧૫॥

કાળો વાલેરો ને રાણસુર, લાખો નાન નાજો સંતસુર ।

એહ આદિકાઠજિન કહીએ, સાંખ્યયોગી શ્યામસંગે લહીએ ॥૧૬॥

ભક્ત વેરોજી આતમારામ, ડુંગરજી ભગુજી અકામ ।

માનસહિ ને કેશરીસંધિ, ખરા ક્ષત્રચિ ભક્ત અનધ ॥૧૭॥

ભક્ત ભાણો હમીર ભણીજે, ઉમોજી ઉભે ભક્ત ગણીજે ।

રવોજી રતનજી ગંભીર, લાખો કસલો ભીમ હમીર ॥૧૮॥

વીરો દેવો માન ગુમાનજી, કમો કાજુ નાથુજી કાનજી ।

લાઘોજી નાનજી નારાયણ, એહ ક્ષત્રપિરભુ પરાયણ ॥૧૯॥

ભક્ત મુળજી જાતલિવાણો, સદા સખા એ શ્યામના જાણો ।

એહ આદિસાંખ્યયોગી કહીએ, છે અપાર પાર કેમ લહીએ ॥૨૦॥

ઉકો હરજી રામજી દોય, કૃષકિર કરમશી સોય ।

જોધો જેઠો મેઘો હરનાથ, ભગો અર્જણ બજિલો સાથ ॥૨૧॥

રાઠોડાદપિરભુજીના દાસ, લાલો બાદર બે પ્રભુ પાસ ।

મયિં કરમિ રયો હસન, રાજા ભૂલા નાથાદયિવન ॥૨૨॥

એહ રહે છે પ્રભુજી પાસ, સર્વે તોડી જગતની આશ ।

એહ સાંખ્યયોગી સહુ જન, ભાવે કરે હરન્નિ ભજન ॥૨૩॥

કહું પ્રભુતાણા પારષદ, જેને કામ કરોધ નહમિદ ।

મોટા મુક્ત છે મુળજી નામ, વરણરિટ જન જેરામ ॥૨૪॥
એહ આદકિ બીજા જે ઘણા, સદા પારષદ પ્રભુતણા ।

દીનાનાથ પ્રાગજી પુરાણી, જેની સુધાસમાન છે વાણી ॥૨૫॥
રહે હરપિસે હમેશ, જેના મનમાં મોહ ન લેશ ।

એવા બહુ રહે હરપિસ, થઇ ચરણકમળના દાસ ॥૨૬॥
હવે સાંખ્યયોગી બાઇઓ જેહ, જેને પ્રભુ સાથે છે સનેહ ।

અતતિયાગી ને વળી અકામ, કહું તેનાં સાંભળજ્યો નામ ॥૨૭॥
મુખ્ય રાજબાઇની એ રીત, પ્રભુ વનિ નહકિયિં પ્રીતી

જીવુબાઇ જીવનાં ઉદાર, રાખ્યા પ્રભુ ન રાખ્યો સંસાર ॥૨૮॥
લાડુબાઇ પ્રભુજીને પ્યારાં, સુબુધ્ધસિલક્ષણે સારાં ।

મીણબાઇ જેવા મુનરિજ, જેણે રાજી કર્યા મહારાજ ॥૨૯॥
અમરબાઇ દ્વજિ મર્મવાન, હરસિવામાં જે સાવધાન ।

રામબાઇ બેઉ હરભિક્ત, ભજ્યા હરતિજ્યું જેણે જક્ત ॥૩૦॥
અતવિરિક્ત અમૃતબાઇ, જેણે ત્રોડસિંસાર સગાઇ ।

ઝાઝો ઝમકુબાઇને વૈરાગ, કર્યું પ્રભુસારુ સુખ ત્યાગ ॥૩૧॥
રતબિ કુલબિ રૂડાં જન, કર્યું કુળ પોતાનું પાવન ।

રાજુબાઇ કાજુ હરદિસ, જેને ન લાગ્યો નાસ્તકિ પાસ ॥૩૨॥
અમરબાઇ ને અમુલાંબાઇ, અદબિને પ્રીત્ય પ્રભુમાંઇ ।

તન મનનાં સુખને ત્યાગી, પ્રભુચરણે પ્રીત્ય જેની લાગી ॥૩૩॥
એહ આદસિંખ્યયોગી જેહ, કહ્યાં એક ગઢડાનાં તેહ ।

સોમદેબાઇ ને સુરબાઇ, થઇ સોમાબાઇની ભલાઇ ॥૩૪॥
હવે કહું બીજાં હરજિન, જેનાં પ્રભુ પરાયણ મન ।

કહેવા માત્ર કર્મયોગી નામ, અતચિંતરમાંહચિકામ ॥૩૫॥

કહું નામ તેનાં નરિધાર, જેને પ્રભુજી સાથે છે પ્યાર ।

અતપિરીત્ય જેને પ્રભુમાંઠ, તેહ વનિ બીજું દુઃખદાઠ ॥૩૬॥

ખરાં ખીમબાઠ પાંચુબાઠ, જેની કહી ન જાય મોટાઠ ।

નાનબાઠ ને કુંવરબાઠ, જસુબાઠની થઈ ભલાઠ ॥૩૭॥

સાંખ્યયોગીનાં સેવક જન, તેનાં પણ ભાગ્ય ધન્ય ધન્ય ।

બેની કલુ હરિને રતન, પ્રેમાં કરે પ્રભુનું ભજન ॥૩૮॥

ડોસી ગંગામા ને બાઠ દેવ, વરિ વળી કરે હરસિવ ।

રામબાઠ નાથી કંકુ કૈયે, હરસિવા વહાલી જેને હૈયે ॥૩૯॥

માનું મધુ અવલ ઇત્યાદિ, હરજિન જીવી વાલી આદિ

એહ સાંખ્યયોગીનાં સેવક, જાણે સર્વે વધિચિ વવિક ॥૪૦॥

મન કર્મે કરે સેવકાઠ, એવો નરિધાર અંતરમાંઠ ।

વળી જાણે છે રાજી મહારાજ, એવું જાણીને કરે છે કાજ ॥૪૧॥

બીજાં ગઢડામાંહિ છે ઘણાં, નજિસેવક મહારાજતણાં ।

પ્રાણજીવન પ્રભુને જાણી, ભજે ભાવ ભંતિરમાં આણી ॥૪૨॥

પુરપતિ છે અતચિવલ, કાઠી અનૂપ નામ એભલ ।

તેના પુણ્ય તણો નહિપાર, જેનો અતપિવતિર પરવિાર ॥૪૩॥

તેનો સુત તે ઉત્તમ નામ, સર્વે શુભગુણનું છે ધામ ।

કહીએ મોટ્યપ શું એની અતિકેદનિ ચળે ધર્મથી મતિ ॥૪૪॥

સોપી સર્વે હરનિ સુજાણ, વરતે પ્રભુની મરજી પ્રમાણ ।

જેને ઘેર નતિય મુનજિન, લયિ પ્રસાદ કરે ભજન ॥૪૫॥

જીવોખાયર આદકિ જાણો, તેપણ ભક્ત પ્રભુના પ્રમાણો ।

વળી ઉત્તમ સુત જે બાવો, સ્પર્શપિરભુ લીધો જેણે લાવો ॥૪૬॥

ધન્ય ભક્ત તે ધાંધલ ઘેલો, અતનિરિમળ નહમિન મેલો ।

માલો માણશયિો નાગદાન, જેને વહાલા છે શ્રીભગવાન ॥૪૭॥
ભક્ત ઉકો અતનિરિમાન, સંત ટેલમાંહસિાવધાન ।

એહાદકિાઠી ભક્ત અપાર, ભજી હરથિયા ભવપાર ॥૪૮॥
ભટ્ટ ગોપી પ્રભુજીને પ્યારા, તેના સુત તે ત્રણ છે સારા ।

રઘુનાથ ને લાલજી નામ, ત્રીજો સુત વારુ જીવરામ ॥૪૯॥
દ્વજિ મકન કુરજી નામ, ભગો બેચર ને લખીરામ ।

રામચંદર ને રતનેશ્વર, હરજીવન ડોસો જાગેશ્વર ॥૫૦॥
નાગરાદછિ વપિર અનેક, ભજે હરતિજે નહટિક ।

જુઠા લખા જુગલ વણકિ, દો અમરશી ને ડાયો એક ॥૫૧॥
માલજી હીરો કૃષ્ણજી દોય, કાનજી ને રૂગનાથ સોય ।

કમળશી સુરચંદર દોય, હરભિક્ત વણકિ એ સોય ॥૫૨॥
શવો ખીમો ને કૃષ્ણ પ્રેમજી, વાલો વસતો મેઘો મુળજી ।

એહ આદછિ ભક્ત સુતાર, જેઠા ભગાદકિહીએ સોનાર ॥૫૩॥
જગા ગાંગા આદજિ આહીર, સુણો ક્ષત્રભિક્ત શૂરવીર ।

સબલોજી જેસોજી પૂંજોજી, બેચર ને ગોવંદિ કાનજી ॥૫૪॥
એહાદકિષત્રભિક્ત અપાર, બીજા પણ અતશિ ઉદાર ।

ખીમો કુંભાર રૂગનાથ સઠ, દેવા આદદિલવાડી કઠ ॥૫૫॥
નાથો હકો મુળજી રામજી, આંબો ખોડો ભાવસાર હરજી ।

રાજો જગો ને કેશવ કહીએ, રૂડા ભક્ત રાજગર લહીએ ॥૫૬॥
નકભિક્ત નાગાજણ રાણો, લખમણાદરિવલ જાણો ।

લાઘો પ્રેમજી મેઘો કુરજી, હરજી ગાંગજી તેજો મનજી ॥૫૭॥
કલ્યાણ જીવો ડોશી જાનબાઇ, રાજુબાઇ ખરાં ખોજામાંઇ ।

કણબી કેશવ જેઠો સુંદર, ભાટ રાવજી ડોસો સાગર ॥૫૮॥

વાઘો માવજી રામો લુહાર, દેવો પુંજા દો ભીમો કુંભાર ।

કોળી માલો વાણંદ ગોવંદિ, દેવજી સાંગો કાળો સ્વછંદ ॥૫૯॥

એહાદજિન ગઢડાવાસી, પ્રકટ પ્રભુજીના ઉપાસી ।

બીજા બહુ જન પ્રભુ પાસ, જેનો દેશ પ્રદેશમાં વાસ ॥૬૦॥

કહું તેનાં હવે ગામ નામ, જેણે પ્રભુ ભજ્યા તજી કામ ।

સાંખ્યયોગી કર્મયોગી જેહ, કહું સર્વે સાંભળજ્યો તેહ ॥૬૧॥

છે તો અપાર ને અગણતિ, કહું તેમાં થકી હું કંચિતિ ।

સમુદ્રમાં સકુન સુજાણ, પીવે પાથ તે ચાંચ પ્રમાણ ॥૬૨॥

પૂર્વછાયો- આગળ બહુ અવતારના, જન કહ્યા કવચિ વચાર ।

પણ આજ જે ઓધરશે, તેનો નહિથાય નરિધાર ॥૬૩॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે ગઢડાનાં સાંખ્યયોગી
હરજિન તથા સાંખ્યયોગી બાઇયો તથા મહારાજના પારષદનાં નામ કહ્યાં

એ નામે એકસો ને બારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૨॥

યોપાઇ- હવે કહું હરભિક્તનાં નામ, જેને મળ્યા છે સુંદરશ્યામ ।

અતપિવત્તિર ઉત્તમ એહ, જેને શ્રીહરસિથે સનેહ ॥ ૧ ॥

લેતાં નામ આવે છે આનંદ, જેને સ્વામી મળ્યા સુખકંદ ।

તેનાં નામ સાંભળે જે જન, થાય કુળે સહતિ પાવન ॥ ૨ ॥

સોરઠ દેશના સતસંગી જેહ, કહું પ્રથમ પ્રકાશી તેહ ।

દેશ પવત્તિર પવત્તિર જન, જેનાં હરપિરાયણ મન ॥ ૩ ॥

બાળ જોબન વૃધ્ધ સમષિઠ, સરવે જન સમાધનિષિઠ ।

ભાવભિક્ત વાલો જેતબાઇ, જીયાં ભક્ત થયા ભીમભાઇ ॥ ૪ ॥

તે તો મોટા મુક્ત મહામત્સિદા સુખચિ અંતરે અતિ

જેની કહ્યામાં નાવે મોટાઇ, એવા ભક્ત કહીએ ભીમભાઇ ॥ ૫ ॥
પુણ્ય પવત્તિ પરવતભાઇ, જેની અખંડ વૃત્તત્તહિરમિંઇ ।

સ્થતિપિંડિ બ્રહ્માંડ પાર, નાવે જોયે જગત લગાર ॥ ૬ ॥
અક્ષરરૂપ મોટ્યપ તે તણી, વૈશ્ય ભક્તમાંહશિરિમણિ

એક ભક્ત રાજોભાઇ ધીર, વચનરૂપ અનુપ આહીર ॥ ૭ ॥
નક્કી ભક્ત છે નાગજી નામ, ખીમજી શવજી ને જેરામ ।

રાજા આંબા મુળજી કલ્યાણ, એક નામે બે ભક્ત પ્રમાણ ॥ ૮ ॥
નૃસંહિ નાથો રાઘવ કુરજી, માવો મેઘો ને ભક્ત કાનજી ।

કહીએ કેશવ વસતો વળી, શામજી જીવો અરજુન મળી ॥ ૯ ॥
રૂડાં ગાંગુ મધુ રાધાબાઇ, હરભિજે તેજુની ભલાઇ ।

એહ આદકિણબી કહેવાય, વસે મુક્ત માણાવદ્દરમાંય ॥૧૦॥
દ્વજિભક્ત મુક્ત મયારામ, ભરાત ભક્ત ગોવંદિરામ નામ ।

દ્વજિ જીવન મેઘનભાઇ, જાદવ રૂગનાથ કેવાઇ ॥૧૧॥
વળી અંબાવી જેઠો જેરામ, ભજે દ્વજિ નારાયણ નામ ।

ભક્ત ભાણો શેઠ મીઠીબાઇ, દાસ દેવોકુંભાર કેવાઇ ॥૧૨॥
જમો આળશી જાતયિવન, ભક્ત હરનિ થયા પાવન ।

એહ આદજિ ભક્ત અકામ, થયા મુક્ત માણાવદ્દર ગામ ॥૧૩॥
ભક્ત વાળંદ માવજી ભલો, વસે ગામ સમેઘે એકલો ।

ભક્ત એક છે જાદવભાઇ, વસે ગામ ઇશ્વરચિમાંઇ ॥૧૪॥
ભક્ત કૃષ્ણ ક્ષત્રક્રિતચિણે, ભાટ મનોહર સહુ જાણે ।

દેવડે દાસ પુંજો પટેલ, બાલવે દ્વજિ મુળો વસેલ ॥૧૫॥
ભક્ત ભાવકિ એક ઉદાર, નામ ભગવાનજી સુતાર ।

તેનો તન રતનજીભાઇ, વૃધ્ધ ભક્ત નામ જાનબાઇ ॥૧૬॥

પ્રેમીશા પુરુષોત્તમ નામ, એહાદરિહે પોરબંદર ગામ ।

ભક્ત વજસી અજો કુંભાર, વસે ગામ વેલ મોઝાર ॥૧૭॥

મસરી હીરો વીરો કુંભાર, કચરો બાઇ મુળી ઉદાર ।

ભક્ત શેઠ આણંદજી નામ, એહાદભિક્ત રહે બાલાગામ ॥૧૮॥

ધન્ય પવત્તિર ગામ પંચાળું, જીયાં હરજિન છે દયાળું ।

કષત્રક્રિળ આભૂષણ અત્તિભિક્ત એકાંતક્રિ મહામત્તિ ॥૧૯॥

હેમંતસંધિ ને અનૂપસંધિ, ભક્ત ભૂષણ અતચિનધ ।

ભૂપતસંધિ નવલસંધિ કહીએ, બાદર નાથોજી મેરજી લહીએ ॥૨૦॥

બાઇ ગંગામા તે નરિમળ, હરભિક્ત જેવાં ગંગાજળ ।

અદબિા મોટીબા નાનીબાઇ, મોટાં મુક્ત કષત્રક્રિળમાંઇ ॥૨૧॥

જેણે પ્રભુ પધરાવી ઘેર, કરી સંત સેવા રૂડીપેર ।

બીજા ભક્ત પાસે વસે બહુ, કહું નામ તેનાં સુણો સહુ ॥૨૨॥

દ્વજિ લાડકી ને રૂકમાઇ, જેની કહી ન જાય મોટાઇ ।

ઓઝો રાઘવ ગોપાળદાસ, ભજી હરતિજી જગઆશ ॥૨૩॥

ઠકકર ઉકો મકન જેરામ, એહઆદતિ પંચાળે ગામ ।

ભક્ત હમીર ખોડો કુંભાર, બાઇ કાનુ સુત્રેજ મોઝાર ॥૨૪॥

જન શારદુલ ભોજો હજામ, ભક્ત ખોડો ભાથરોટ ગામ ।

ભક્ત તેજો જન દેવુબાઇ, રહે લુહાર ખમદિણા માંઇ ॥૨૫॥

ભક્ત શા ખમિજી દેવો નામ, કષત્રક્રિરણજી સગરામ ।

ભક્ત કાનો જુહો હરૂિબાઇ, વસે વાળંદ એ લોજમાંઇ ॥૨૬॥

મોટા મુક્ત માંગરોળ ગામ, કહું તેનાં સાંભળજ્યો નામ ।

ભક્ત વણકિ કેવળરામ, જન માવજી વાસણ નામ ॥૨૭॥

ભક્ત રામચંદર દેવકરણ, નથુ મુળચંદ હરશિરણ ।

સુરચંદ હીરજી અખઇ, દામોદર ગોવર્ધનભાઇ ॥૨૮॥
 હર કુંવર જાનું માનું મઠી, નાની અમૃત ને બાઇ જુઠી ।
 મુક્ત મેઘજી ભુરજીભાઇ, રતનજી બીજાં નાનબાઇ ॥૨૯॥
 એહઆદતિ વણકિમાંય, સર્વે સમાધનિષ્ઠિ કહેવાય ।
 ક્ષત્રભિક્ત છે મનછારામ, રૂપસંધિ ઉમેદસંધિ નામ ॥૩૦॥
 ગુલાબસંધિ આદજિ ભાઇ, જન એક રાજકુંવર બાઇ ।
 વૈશ્ય ભક્ત વખાણવા જેવા, આણંદજી મનજી છે એવા ॥૩૧॥
 ભક્ત માલી મોનજી ગોવંદિ, કહું વાંઝાભક્તનું તે વૃંદ ।
 ભક્ત ધનજી નાગજી નામ, ત્રકિમ ગોકળ માઘો અકામ ॥૩૨॥
 આણંદજી આદદિઇ ભાઇ, એક ભક્ત રૂડાં ભાણીબાઇ ।
 એહ આદબીજાં બહુ ભક્ત, વસે માંગરોળ્યમાં એ મુક્ત ॥૩૩॥
 લાંગોદરે લાખો કાનુબાઇ, મોટા ભક્ત એ સગરમાંઇ ।
 ભક્ત વૈશ્ય વસે કાલવાણી, કહું નામ તેનાં હું વખાણી ॥૩૪॥
 શેઠ ઘેલો જેઠો જીવરાજ, ભક્ત ખોડે કર્યું નજિકાજ ।
 જન વૈશ્ય મોટાં મીઠીબાઇ, ભક્ત સગર જીવો ભગોભાઇ ॥૩૫॥
 દ્વજિ લખા આદજિન જેહ, કહીએ કાલવાણી માંહતિહ ।
 મોટા ભક્ત છે માળયિમાંઇ, ઠક્કર ધનજી નાનજીભાઇ ॥૩૬॥
 અમરશી કમળશી કેશવ, ભક્ત રામજી રણછોડ દેવ ।
 મુળજી આદલિખ્યા લુવાણા, ભક્ત પ્રકટ પ્રભુના કહેવાણા ॥૩૭॥
 દ્વજિ અર્જુન મુળજી જાણો, સોની ભક્ત નથુ પરમાણો ।
 ભક્ત રતનો ગોવંદિ ભાણો, જન કણબી માળયિ જાણો ॥૩૮॥
 સતસંગી લુહાર શવજી, વસે ભંડુરયિ ભય તજી ।
 ભક્ત અનુપ અજાવ્ય ગામે, શેઠ નાયો ને ભાણજી નામે ॥૩૯॥

કરમણ જેઠો વશરામ, ભક્ત કણબી અજાવ્ય ગામ ।

ભક્ત રૂડા રહે અગત્રાઇ, ભજાવી ગયા પરવતભાઇ ॥૪૦॥

હીરો હદો આંબો વશરામ, જીવો પુંજો મુળજી બે નામ ।

મેઘો માવજી લખમણ લહીએ, હરિ હંસરાજ કૃષ્ણ કહીએ ॥૪૧॥

રૂડાં રૂડી હરિ સેજુબાઇ, કહીએ કણબી ભક્ત અગત્રાઇ ।

ભક્ત શેઠ ઉધ્ધવજી નામ, પાળે વ્રત પાડોદર ગામ ॥૪૨॥

ભક્ત વસે મુલયાસે ગામ, જુના ભક્ત જેઠોમેર નામ ।

સુત હાજો નોઘો હરીબાઇ, રાજી ભજે હરનિ ભલાઇ ॥૪૩॥

દ્વજિભક્ત મુક્ત આખામાંઇ, નારાયણજી નરસંહિભાઇ ।

કુરજી રામજી ઇંદરજી, હરભિજ્યા મુળે મોહ તજી ॥૪૪॥

હરજિન જીવી મઠી બાઇ, લાડુ વેલુની ધન્ય કમાઇ ।

એહ આદભિક્ત બાઇ ભાઇ, ભજે હરઆખા ગામમાંઇ ॥૪૫॥

પુણ્ય પવત્તિર છે પપિલાણું, તેની શોભા હું શયિ વખાણું ।

રામાનંદ સહજાનંદ સ્વામી, જીયાં મળ્યાતા બે બહુનામી ॥૪૬॥

તયાં ભક્ત વસે નષ્ટિકામ, દ્વજિ મેતો નરસંહિ નામ ।

સુત કલ્યાણજી વાલજી કહીએ, રૂગનાથ નારાયણજી લહીએ ॥૪૭॥

દ્વજિ લાહુ ને બાઇ કુંવર, સોની રાઘવ ઉગો આચર ।

નાઘોરી ફતો કણબી રામ, એહ ભક્ત પપિલાણે ગામ ॥૪૮॥

નક્કી ભક્ત છે નાવડે ગામ, દ્વજિ માવજી ને સોની રામ ।

ભક્ત વણકિ ઝવેરબાઇ, સઘ જીવો એ નાવડામાંઇ ॥૪૯॥

મોટા ભક્ત મેઘપુરમાંઇ, સોની જીવરામ નારાયણભાઇ ।

વડાં વરુિબાઇ હરભિજી, દ્વજિ જેઠો ભાણજી રવજી ॥૫૦॥

ભાટ અમૃતસંધિ નંદુકૃષ્ણ, બાઇ લાડકી ને હરપિરશ્ન ।

સામત સવદાસ કુંભાર, ભક્ત એ મેઘપુર મોઝર ॥૫૧॥
 મોટા ભક્ત છે મહાદેવ નામ, દ્વજિ વસે ટડિમસ ગામ ।
 વસે વણથલીએ જન પાંચો, કણબી કેશવ કલ્યાણ સાચો ॥૫૨॥
 જાણો જીરણગઢના જન, રામજી કુરજી વૃંદાવન ।
 માણ્યકલાલ દ્વજિ હરરિમ, નાગરમાં પાંચીબાઇ નામ ॥૫૩॥
 ક્ષત્રિઠિમેદજી દાદોભાઇ, ભાટ માનસંહિની ભલાઇ ।
 શા ચાંપશી વરિજી મંગળ, ભાવભિક્ત ભાટીયો ગોકળ ॥૫૪॥
 ભક્ત લુવાર લખમણ કહીએ, હીરો મુળજી રામજી લહીએ ।
 કૃષ્ણ નાઇ જેરામ લુવાણો, ભક્ત એક ઓઘો ગોલો રાણો ॥૫૫॥
 દેવરામ નારાયણજી સુતાર, મોટા ભક્ત છાપ કરનાર ।
 એહઆદજિ ભક્ત અપાર, વસે જીરણગઢ મોઝર ॥૫૬॥
 મોટા ભક્ત છે ભાડેરમાંઇ, ક્ષત્રવિાઘજી પાતાળભાઇ ।
 અખોભાઇ ને મુળુ બે નામ, દ્વજિ દેવરામ વશિરામ ॥૫૭॥
 મેર જીવણો ને વક્તુ નામ, ગોકળદાસાદભાડેર ગામ ।
 દ્વજિ ભક્ત એક છે લંબિડે, જસવંત ભજે હરરૂંડે ॥૫૮॥
 ક્ષત્રનિાયોજી વપિર પ્રેમજી, ગણોદમાં મોટા હરભિજી ।
 ક્ષત્રખોડોજી ને જીજીબાઇ, ભક્ત કહીએ તલગણામાંઇ ॥૫૯॥
 જન રૂડા છે જાળયિામાંઇ, ઠક્કર હીરો ને નાથોભાઇ ।
 સાંગો કાથડ ને નાગાજણ, બાઇ રતનું બાબરયિા સુજાણ ॥૬૦॥
 શા અમરશી ઠાર વશરામ, આહરિ વાલો ગંગાદાસ નામ ।
 બાઇ જીવાં સોની પ્રેમબાઇ, જન એહાદજિાળયિામાંઇ ॥૬૧॥
 નથુ આહરિ બાઇ મલાઇ, દ્વજિ કાનો ક્ષત્રવિેરોભાઇ ।
 ભક્ત ખવાસ છે રૂપાંબાઇ, એહ આદિપલેટામાંઇ ॥૬૨॥

દ્વજિ નાનો પ્રભાશંકર નામ, હીરજી વેલજી મયારામ ।

બાઇ લીલબાઇ રાજબાઇ, ક્ષત્રજિણો ભાયાવદ્દરમાંઇ ॥૬૩॥

ઝાંઝમેરે દ્વજિ અંબારામ, ક્ષત્રઉદો દુધવિદ્દર ગામ ।

ભાટ ગોપાળ ને ડોસો કહીએ, કાજુ ભક્ત કંડોરડે લહીએ ॥૬૪॥

ક્ષત્રલિાધો જીજી ને અજુજી, સબલોજી બતડજી વાઘજી ।

ભક્ત ગોપાળજી અદોભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ॥૬૫॥

સજુબા હકુબા બાઇ બાજી, ભાવકુંવર ને ભામનાંજી ।

જાંબુબા વરુિબા ક્ષત્રમિાંઇ, દ્વજિ માવજી મુળજીભાઇ ॥૬૬॥

હરજીવન જીવો વચિાસ, બાઇ દેવુ જેઠહિરદિાસ ।

માવજી દેવશી દેવચંદ, ભક્ત લુવાણા ભજે ગોવંદિ ॥૬૭॥

ઓઝો ભીમો લીલો લીલબાઇ, ભક્ત એહાદધોરાજીમાંઇ ।

ભક્ત ઠકકર ભવાન નામ, સતસંગી એ સાંકળી ગામ ॥૬૮॥

ભલા ભક્ત છે સોની ફણેણી, ગોવા વેલાની એક જ રેણી ।

ભક્ત કાનો ને રામજીભાઇ, જીવી અમૂલાં કેશરબાઇ ॥૬૯॥

ભક્ત સુતાર કૃષ્ણ તે કહીએ, જન વરિજી રામજી લહીએ ।

વૈરાગી એક હરદિાસ, એહનો છે ફણેણીયે વાસ ॥૭૦॥

આણંદજી કરમશી વણકિ, ભક્ત કુંભાર લાખો છે એક ।

સોની મીઠો ને કેશરબાઇ, એહાદગિામ ગુંદાળામાંઇ ॥૭૧॥

રૂડાં જન જાણો જેતપર, ભટ્ટ વામન અજરામર ।

જન જેરામ જીવણ નામ, વેલુ દેવ પુતળી અકામ ॥૭૨॥

જન પારવતી આદબિાઇ, એહાદભિક્ત બ્રાહ્મણમાંઇ ।

ભગવાન ડુંગર ને ભાણો, અજુબાઇ એ કણબી જાણો ॥૭૩॥

ઠાર ઠાકરશી આંબો જન, માનુ અમર ટબી પાવન ।

એહ ભક્ત સુતાર સુજાણ, એક જન ઉન્નડ ખુમાણ ॥૭૪॥
ભક્ત કણબી માવજી નામ, બીજા ભક્ત છે ગાલોલ્ય ગામ ।

વૈશ્ય વાધાનો તોરીયે વાસ, ખરિસરે ઠાર હરદિસ ॥૭૫॥
સરતાનપુરે આલો તેલી, ભજે હરજિગલાજ મેલી ।

શેઠ લાઘો ખીમો ને રૂપશી, કાઠી મેરામ રામજી કરશાિ ॥૭૬॥
એહાદદિસ વસે દેરડી, જેની પ્રીત્ય પ્રભુસાથે જડી ।

એવા હરજિનનાં જે નામ, લખવા છે મારે હૈયે હામ ॥૭૭॥
પૂર્વછાયો- કહકિહકિહચિ ક્યાં લગી, જન નામ અપરમપાર ।

શેષ થાકે સંભારતાં, નોય એક જીભે ઉચ્ચાર ॥૭૮॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે સોરઠદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને તેરમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૩॥

પૂર્વછાયો- વંદુ હું ભક્ત વાળાકના, જન વશિવાસી વશિક ।
અચલ પ્રભુનો આશરો, વળી ગ્રહી ન મૂકે ટેક ॥૧૧॥

ઉદાર મન અતધિણાં, જેને પ્રકટ પ્રભુશું પ્યાર ।
ભોળે ભાવે ભજે હર, ઇળ કપટ નહલિગાર ॥૨॥

એવા હરજિનનાં, નામ લેતાં આવે આનંદ ।
કહું સંકષેપે સાંભળો, જેને સ્વામી મળ્યા સુખકંદ ॥૩॥

ચોપાઇ- બહુ ભક્ત બગસરે ગામ, કોળી હરપિલ સુતરામ ।
રૈયો કાનો ભગો ઉકો રાણો, ભક્ત સંઘો ભગો કૃષ્ણ જાણો ॥૪॥

ભક્ત વેલો મેપો જોધો જન, કુરજી હરજી એ પાવન ।
દેવશી આદદિ સતવારા, ભક્ત નાઇ રાજો માવો સારા ॥૫॥

નક્કી વૈશ્ય એક નાનબાઇ, વસે જન એ બગસરામાંઇ ।

વૈશ્ય કલો ને પુંજો પાવન, વસે માલવાણે હરજિન ॥૬॥
 ધુધરાલે છે લાઘો સુતાર, ઉકો ચતિળે માંડણ લુવાર ।
 ઠક્કર વસતો ઢોલરવામાંઠ, માંડવડે છે નારાયણ નાઠ ॥૭॥
 સનાળે ગોદડ મકવાણો, સુડાવડ ગોવર્ધન લુવાણો ।
 ચરખે જન રામ કુંભાર, દેરડમિંહશિામો સોનાર ॥૮॥
 પઠિવાજાળે ખીમો પટેલ, ચુડામાં ભક્ત વેલો વસેલ ।
 ભક્ત કૃષ્ણ આહીર હામાપર, બરવાળે છે ડાયો સગર ॥૯॥
 દ્વજિ ભક્ત સુંદરજી ઉદાર, લાઠવિ વજેરામ સુતાર ।
 ભક્ત રૂડો આસોદર ગામ, કણબી હરિ ને રતનો નામ ॥૧૦॥
 માંશયિાળે રૈયો હરજિન, કણબી કુળમાં ભક્ત પાવન ।
 લુણીયે ભક્ત ત્રકિમ ઠાર, વૈશ્ય લાઘો આકડયિા મોઝાર ॥૧૧॥
 ભક્ત જીવુબાઠ ધકુબાઠ, કાઠી તોરી ખંભાળયિામાંઠ ।
 માણસુર હમીર હમિદે, કાઠભિક્ત રૂડા રાણદે ॥૧૨॥
 ઉકો લવો ડાયો વશરામ, આંબો હરિ રાજો ભક્ત નામ ।
 દેવશી આદકિણબી કાવે, ભક્ત રૂડા રહે કુંકાવાવે ॥૧૩॥
 અમરેલીએ પુંજો પચાણ, મકન આમદ ખોજા સુજાણ ।
 કણબી ભક્ત પરવત છે નામ, એહઆદચિમરેલી ગામ ॥૧૪॥
 રામપદમો કણબી કહેવાય, એહ ભક્ત યાંપથળ માંય ।
 મોટા મુક્ત મેરામ માંજરીયો, જેણે સમજીને સતસંગ કરીયો ॥૧૫॥
 રાઘવજી ધનો તુલાધાર, દ્વજિ કચરો ધારી મોઝાર ।
 નાથો વસતો ભક્ત વણકિ, રબારી દેવદાસ છે એક ॥૧૬॥
 હરજિન રૂડાં રાણીબાઠ, એહ આદજિન જીરામાંઠ ।
 ભાચે ભક્ત ઘેલો શેઠ સારો, કાપી પાશ જે નસિર્યો બારો ॥૧૭॥

ધામલેજમાં લાખો પટેલ, લખુ ચારણ લોઢવે રહેલ ।

ભક્ત વીરો સુતાર માનુબાઇ, વસે કૃષ્ણત્રયિ ડોળાસામાંઇ ॥૧૮॥

દવિમાં નાઇ દામો સુંદર, કલ્યાણ હરનિ પીતાંબર ।

જન એક પારવતીબાઇ, જેને પ્રભુશું સાચી સગાઇ ॥૧૯॥

શેઠ કૃષ્ણજી લખમીચંદ, રાજબાચે ભજ્યા ગોવંદિ ।

પ્રેમબાઇ રતનબાઇ નામ, ડોસો માળી વસે દવિગામ ॥૨૦॥

અનુપ ભક્ત છે ઉનામાંઇ, હેતવાળા હંસરાજ ભાઇ ।

ઉધ્ધવ શેઠ વેલશી ગણેશ, જેઠો ભક્ત હરનિ હમૈશ ॥૨૧॥

સોનાં અવલ માણ્યકબાઇ, એ વણકિજન ઉનામાંઇ ।

એક ભક્ત કુંભાર દેસુર, બીજું કુળ સમુળું અસુર ॥૨૨॥

દ્વજિ ભક્ત રૂગનાથ કહીએ, શેઠ તુલસી વસે કાંધયિ ।

શેઠ વાલો વાઘો હરજિન, સામતેરે છે દ્વજિ વસન ॥૨૩॥

દ્વજિ વાઘજી ત્રકિમ નામ, રૂડા ભક્ત એ ગાંગડે ગામ ।

કોળી ભક્ત પરવતભાઇ, ભક્ત જોગો વસે ટીબીમાંઇ ॥૨૪॥

કોળી રામ વીરો સુરદાસ, મોટા ભક્ત મોલીગામે વાસ ।

વપિર વીરો રામજી સુજાણ, સોની લોમો લાખો જીવો જાણ ॥૨૫॥

કાનો લોમો બાબરીયા બે ભાઇ, ભક્ત એહાદિડાણ્યમાંઇ ।

કાળુ કાળો લોમો ખીમો ધીર, વસે બારપટોળી આહીર ॥૨૬॥

ભગો સુમરો ભક્ત ભણજિ, મસરી રામપુરે ગણજિ ।

કોવાચે રાઘો લાખો આહીર, ધર્મમતચિતમિનધીર ॥૨૭॥

રૂડા ભક્ત રાજુલે અવલ, રાજગર મુળો ને વઠિલ ।

સોની નાગ શામલો સુધીર, પુંજો લાખો આલો ને હમીર ॥૨૮॥

ભક્ત ભગાદબીજા છે બહુ, વસે ગામ રાજુલામાં સહુ ।

રાઘો લોમો આહીર ઝોલાપર, ક્ષત્રભિક્ત શ્રીભાઇ સુંદર ॥૨૯॥
દ્વજિ હરિજી ડુંગર ડાયો, માંડાળે આહીર બીજો માયો ।

યાડદકિ ભોજો કરમણ, યોખા ભક્ત હરનિ ચારણ ॥૩૦॥
ભોજો સામત ભક્ત આહીર, વસે યાડદકિ મનધીર ।

ભક્ત ડોસો પંચોળી જાદરે, નથુ લુવાર તલગાજરે ॥૩૧॥
દ્વજિ ગગિ જીવો જણસાલી, એહાદજિન મવે મંડળી ।

અસરાણે ભગો નકોભાઇ, ઉપન્યા કુળ આહરિ માંઇ ॥૩૨॥
આલો લખમણ માંગાણીરામ, વડાળે બાઇ અમર નામ ।

સાજણ સામત વાલો કુંભાર, મેપો વસતો વણોઠ મોઝર ॥૩૩॥
ખેરાલયિ ગોલણ નરિમળો, કાઠી સુંથો વેલો ને સામળો ।

ભક્ત દેવાણંદ છે કુંભાર, રાઠોડ રૂડો ખેરાલમોઝર ॥૩૪॥
વાવેરે પઠિ જણસાળી જેહ, ભક્ત મુળુ બાબરયિ તેહ ।

જાદવ કરણો ભગો કુંભાર, વસે ગામ ઘાણલા મોઝર ॥૩૫॥
મેરયાણે છે હાજો કુંભાર, કુળે સહતિ ભક્ત ઉદાર ।

રાઓતદાસ માંમૈયો કંક, જાનબાઇ છાપરયિ નશિંક ॥૩૬॥
વાસો મુળો ને વીરો રબારી, વસે લખિળે ભજે મુરારી ।

ઉગો માંતરો કડવો કહેવાય, કાઠી ભક્ત ગોરડકા માંય ॥૩૭॥
કાઠી સાદુલ સગાલ નામ, ભક્ત લૈયે એ લુવારે ગામ ।

દ્વજિ વસતો સામત કુંભાર, રાઘવ રહે બાઢડા મોઝર ॥૩૮॥
વીરો નારણ કણબી કહીએ, ભક્ત સારા સમઢયાળે લહીએ ।

શેઠ દ્વારકો આંબો વઢિઠલ, વસે ઝઝિડે જન અવલ ॥૩૯॥
પાંચો સાંગો રબારી પાવન, ગામ મોલડયિ હરજિન ।

ધન્ય ધન્ય પઠિવડી ગામ, જયિં ભક્ત વસે નષિકામ ॥૪૦॥

આંબો મેઘો હરિ ભાયો નામ, રૂડો પુંજો હરજી જેરામ ।

રાજો ભગો મુળો જેઠો જન, વાલો કલો પ્રેમજી પાવન ॥૪૧॥

હરિ લાડુ વેલુ કુંવર બાઇ, મોટાં મુક્ત એ કણબીમાંઇ ।

દ્વજિ જીવો ને પુતળીબાઇ, સુત શવિ ગોવર્ધનભાઇ ॥૪૨॥

દ્વજિ મોનો રાઘવ દયારામ, કોળી ભક્ત એક ભોજો નામ ।

જન જણસાળી કલ્યાણ લઇ, ભક્ત છે પઠિવડીયે કઇ ॥૪૩॥

કણબી ભક્ત ભગો જસો રાણો, જન જીવી કેરાળામાં જાણો ।

ચાંદુ મામૈયો ભક્ત જેરામ, રાઘવાદભિક્ત વંડેગામ ॥૪૪॥

વીરો લાખો ને મેઘો કુંભાર, વસે ભક્ત પચિવા મોઝાર ।

કાઠી હરજિન મુલુબાઇ, વસે ગામ તે બવાડીમાંઇ ॥૪૫॥

કાઠી ભક્ત અમરબાઇ નામે, તેહ વસે ખાલપર ગામે ।

હરભિક્ત સાદુલ કુંભાર, કન્યા કડવીયે તજ્યો સંસાર ॥૪૬॥

ભક્ત જણસાળી ખોડો છે નામ, એહાદજિન ફઙ્કિદ ગામ ।

દ્વજિ જેઠો વાલજી દયાળ, અજો દેવરામ એક બાળ ॥૪૭॥

હરભિક્ત છે બાઇ કુંવર, એહાદજિન દામનગર ।

કણબી ભક્ત ડાયો હરદાસ, જન ઠાઉકા ઠાસલે વાસ ॥૪૮॥

દ્વજિ વીરો અમરબાઇ નામ, મોનજી ભીમજી દયારામ ।

દ્વજિ જેઠો સુંદરજી મણચિર, ભક્ત એ પાલીતાણા મોઝાર ॥૪૯॥

દ્વજિ શંકર બોઘો બે ભાઇ, ભક્ત બ્રાહ્મણ કક્કિ કેવાઇ ।

ભક્ત મુળજી છે ભાવસાર, ખોજો સંઘજી દચિર મોઝાર ॥૫૦॥

માનકુંવર ને ઘોળીબાઇ, દ્વજિ વસે એ ત્રાપસ માંઇ ।

કાનબાઇ પતવિરો નામ, ભક્ત ખોજા એ તળાજે ગામ ॥૫૧॥

ભક્ત એક જીવો ભાવસાર, રહે પડવા ગામ મોઝાર ।

વાલો કૃષ્ણ ને દેવશી નામ, ભક્ત ભાવસાર ગુંદગામ ॥૫૨॥
કષત્રભિક્ત રૂપોભાઇ ધીર, ભક્ત રાજોભાઇ શૂરવીર ।

અણિ સંઘવી અણિ શ્રીમાળી, ભાવસાર ગાંગો મકુ માળી ॥૫૩॥
શેઠ ભક્ત ભગવાન કહીએ, કણબી ભક્ત કાકો એક લહીએ ।

કોળી ભક્ત ગોવંદિ નદિાન, ભણસાળી ભક્ત ભગવાન ॥૫૪॥
એહાદભિક્ત ભાવનગરે, શશિસાટાની ભગતકિરે ।

દ્વજિ શંભુ મુળજી રતન, કષત્રભિક્ત મોકો હરજિન ॥૫૫॥
કષત્રભિક્ત મોટાં મોટીબાઇ, ભક્ત એહઆદવિળામાંઇ ।

શેઠ લાલો ગલિો ભાવસાર, શા ડાયો ઉમરાળા મોઝર ॥૫૬॥
ખોપાળે કણબી જેહો જન, અડતાળે દ્વજિ ગોવર્ધન ।

શેઠ ભીમજી ભક્ત સુધીર, જેહો લખમણ કૃષ્ણ આહરિ ॥૫૭॥
ભક્ત કણબી કહીએ જસો નામ, એહાદરિાજપપિળે ગામ ।

કાઠી મુળુ રાઓત બે કહચિ, ભક્ત ગામ ગુંદાળામાં લહીએ ॥૫૮॥
શેઠ આંબો ઘેલો માઘો જીવો, જેહો કલિો દામજી ને દેવો ।

દ્વજિ હરભિક્ત હરભિાઇ, જન કણબી ભગો કેવાઇ ॥૫૯॥
ભરવાડ ભગાદભિાળયિ, ભાવસાર જેહો ગઢાળયિ ।

હરજિનનાં નામ અપાર, જથારથ ન હોય ઉચ્ચાર ॥૬૦॥
પૂર્વછાયો- અસંખ્ય જીવ ઓધારયિ, તેનો નાવે લખતાં પાર ।

જે આવ્યા મારી જાણ્યમાં, કર્યાં એટલાં નામ ઉચ્ચાર ॥૬૧॥
બ્રાહ્મણ કષત્રવૈશ્ય શુદ્ર, જે કોઇ નર ને નાર ।

દરશ સ્પરશ દયાળને, કઇ ઉતર્યા ભવપાર ॥૬૨॥
દેહ છતાં દુઃખયિા નહિતન છુટયે તેજ અંબાર ।

આવે પ્રભુજી તેડવા, જાય બ્રહ્મમોલ મોઝર ॥૬૩॥

રથ વેલ્ય ઘોડા પાલખી, વળી દેખે બહુ વમિન ।

માગી શખિ મુકે દેહને, જેને મળ્યા સ્વામી ભગવાન ॥૬૪॥

મોટો પ્રતાપ મહારાજનો, એક જીભે કહ્યો ન જાય ।

એમાં જે જન ઉધરે, તેનું નહિઆશ્ચર્ય જરાય ॥૬૫॥

ઇતિશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે વાળાકદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને ચૌદમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૪॥

પૂર્વછાયો- કહું ભક્ત કાઠિયાવાડના, જીયાં રહ્યા હરકિરી વાસ ।

આપી સુખ અતઘણાં, પૂરી જનના મનની આશ ॥૧૧॥

નષિકામી નરિમળ અતિઅતિઆંટીવાળાં અંગ ।

તન ધન સુખ ટળે, તોય ન ચળે સતસંગ ॥૨॥

એવા ભક્ત અનૂપનાં, લેતાં નામ આવે આનંદ ।

કહું ભક્ત કારચિણીના, જેને સ્વામી મળ્યા સુખકંદ ॥૩॥

ચોપાઇ- ભક્ત માંચો મોટા હરજિન, વાચકાય છે નશિચળ મન ।

વેલો વસતો રામ ખાયર, ક્ષત્રભિજોભાઇ ઉજાગર ॥૪॥

માતરો ને વળી માણસુર, ભક્ત વસી હરનિ હજુર ।

કણબી વીરદાસ કમો કહીએ, રાઘવ દેવો હરજી લહીએ ॥૫॥

કાનો વીરો બોધો લખમણ, ગોવો જીવો કુંવરો પંચાણ ।

લાલો ભગવાન ભક્ત સુતાર, લાઘો સઇ જેરામ લુવાર ॥૬॥

ઠકકર રતનો રઘો ભગત, હીરો દલવાડી સુમાર જત ।

ખોડો ગોવો ધનો માઘો શ્યામ, ભગવાન પીતાંબર છે નામ ॥૭॥

એહાદકિહીએ કણબી સુજાણ, ભક્ત રાઠોડ તેજો પરમાણ ।

ધનબા હરખિ શતિબાઇ, મોટા ભક્ત કારચિણીમાંઇ ॥૮॥

વપિર જીવો વૈશ્ય વેલોભાઇ, દ્વજિ વાલુ ક્ષત્રફિઇબાઇ ।

એહાદજિન ઝમરાળે ગામ, લાઠદિંડે ખાયર દાદોનામ ॥૯॥

ક્ષત્રભિક્ત કહીએ કાંઘોભાઇ, લાઠદિંડે વૈશ્ય શામબાઇ ।

રાણો ક્ષત્રદિવો સતવારો, ચોથો ભક્ત લુણધારે સારો ॥૧૦॥

નસતિપુરે માંચો ખાયર, માવો કુંભાર રહે રામપર ।

ક્ષત્રપિંજો પાણવગિામ, ક્ષત્રકૃષ્ણ ઠક્કર વશરામ ॥૧૧॥

દ્વજિ ગલાલબા દયારામ, બેન ભાઇ એ પાટણ ગામ ।

શા આણંદ દ્વજિ લખીરામ, રહે ભક્ત રોઇસાળે ગામ ॥૧૨॥

સામચો લખમીચંદ જોડો, ખમદિાણામાં પટેલ ખોડો ।

વપિર વાગજી વીરો વણકિ, વશરામ લુવાણો છે એક ॥૧૩॥

સઇ દેવજી નરસઇ નામ, એહાદજિન બરવાળે ગામ ।

મામૈચો હાથયિો રામ જન, પટગર અમરો પાવન ॥૧૪॥

રાઇબાઇ લાડુ વલુબાઇ, કાઠસિમલો કુંડળમાંઇ ।

ખાંભડે પુંજો દેસો રાવળ, ગુંદે વણકિ કમો અમળ ॥૧૫॥

જીવો ખાયર ભક્ત અમલ, માતરો ને રાઠોડ ધાધલ ।

સઇ ભગો ગોપાલ સુતાર, ગર લીલાધર પુંજો કુંભાર ॥૧૬॥

કાઠી ઉકો દલો હરદિાસ, ભગો લુવાર પ્રભુને પાસ ।

મોટાં ભક્ત એક મલુબાઇ, કહીએ કાઠી સારંગપુરમાંઇ ॥૧૭॥

સરવૈચે જીવણો ધાધલ, પાટયિ મોનો કણબી અવલ ।

ભગો ડુંગર ભક્ત વણકિ, ક્ષત્રબિાવોજી ભક્ત છે એક ॥૧૮॥

રામજોગયિો જન સુજાણ, આવ્યા પ્રભુ તેડ્યે તજ્યા પ્રાણ ।

જેઠસુર અલૈચો ખાયર, લાખો ભક્ત એ ઝીઝાવદર ॥૧૯॥

વીરા બે વેલો કલો સુતાર, ભક્ત અજો પપિલયિા મોઝાર ।

ભક્ત નંગિાળે કાળો રાવળ, ભજે લાઘો હરનિરિમળ ॥૨૦॥

ગોવો હરિ રૂડો લંબિો લહીએ, જેઠો જીવો ભગો અજો કહીએ ।

આંબો રામજી કણબી જન, ભટ ખીમજી રામ પાવન ॥૨૧॥

રણછોડ લાલો જસો લુવાર, ગોવંદિાદરિહે માંડવધાર ।

વાવડયિ ખાચર ભાયો ઉગો, કેરાળે નાજો પ્રભુ ને પુગો ॥૨૨॥

કૃષ્ણરિયો વસતો ડોસાજી, રહે સુખપુર દુઃખ તજી ।

હરભિક્ત વાલજી સુતાર, દેવધરીયે રામજી લુવાર ॥૨૩॥

કાઠી નાથો શેઠ ભાઇચંદ, ભજે નાગલપુરે ગોવંદિ ।

ભક્ત બહુ બોટાદે ભાવકિ, જાણે સાર અસાર વવિક ॥૨૪॥

હરભિક્ત હમીર ખાચર, સોમલો માતરો ઉજાગર ।

દાસો ગોદડ નાથો ધાધલ, ખોડો ભક્ત હરનિો અવલ ॥૨૫॥

હરભિક્ત હાથયિો ને સુથો, જેણે તજ્યો સંસાર સમુથો ।

એહાદકિહીએ કાઠી ભક્ત, ભજી હરથિયા મોટા મુક્ત ॥૨૬॥

શેઠ અદો ને ભગો ભાવકિ, કૃષ્ણ કેશવ જાણો વણકિ ।

ભક્ત હીરો મેઘો મૂળચંદ, નાનચંદાદવિણકિવૃંદ ॥૨૭॥

દ્વજિ અજો જેઠો શવિો મોનો, સોની ધનો ભગત પ્રભુનો ।

ભક્ત લાઘો મૂળો ભાવસાર, અમરશી કંસારો ઉદાર ॥૨૮॥

મસ્તઆદભિક્ત બીજા બહુ, સત્સંગી છે સ્વામીના સહુ ।

રહે બોટાદ ગામમાં વાસે, ભૂલ્યે ન બેસે નાસ્તકિ પાસે ॥૨૯॥

શેઠ પીતાંબર રહે અલાઉ, હરભિજી લીઘો મોટો લાઉ ।

રાજો ભીમો ને વાઘો સુતાર, ખસમાં ભક્ત ભોજો લુવાર ॥૩૦॥

ગામ બગડે જસો ખાચર, બાઇ બગી આદઉજાગર ।

ભક્ત જાળીયે પાંચો કુંભાર, કરી સતસંગ તર્યો સંસાર ॥૩૧॥

સુંદર ભક્ત સુંદરચિણામાં, ખાચર ડોસો વસતો કેવાઇ ।

શેઠ હેમો વનો હરિ ભક્ત , ભગો ગલો ને મોરાર મુક્ત ॥૩૨॥

કહીએ કપુરાદત્તિલાધાર, ભક્ત એક નાનજી સોનાર ।

ભક્તકષત્રદિદોજી સબલો, હરજિન મલો મરુસ્થલો ॥૩૩॥

રામદાસ આદજિન જેહ, વસે સુંદરચિણામાં તેહ ।

દેવજાતમોડ બનુભાઇ, જેને પ્રભુ વાલા ઉરમાં ॥૩૪॥

હરભિક્ત ગણેશ લુવાર, વસે પોલારપુર મોઝાર ।

દ્વજિ ગગો ક્ષત્રજીવોભાઇ, હરજિન એ જસકામાં ॥૩૫॥

દ્વજિ દેવો શેઠપુંજોભાઇ, એહાદજિન અણચિણીમાં ॥

ભક્ત કણબી ઘેલો છે નામ, વસે જન તે વાવડી ગામ ॥૩૬॥

કોળી ભક્ત નાજો એક કાવે, ભજે હરરિહે બુવાવાવે ।

ક્ષત્રભીમોભાઇ ભોજોભાઇ, દેશળજી રહે વાગડમાં ॥૩૭॥

શા દામો વસરામ કુંભાર, વૈશ્ય રામ મોરશચિ મોઝાર ।

સોની ભક્ત નારાયણજી નામ, ભક્ત કાનજી શા જીવરામ ॥૩૮॥

એહ આદરૂડા હરજિન, વસે કંથારચિમાં પાવન ।

રાણપુરે રહે વપિર સંઘજી, કર્યો સતસંગ કુસંગ તજી ॥૩૯॥

સંઘો રણછોડ રવો ને રૂપ, પુંજો લખમણ કણબી અનુપ ।

કોળી હરજી ને ઘેલો ભક્ત, હીરાદાસ વૈરાગી વરિક્ત ॥૪૦॥

દ્વજિ નારાયણજી રામબાઇ, ભક્ત એહ આદલિયામાં ॥

નકી ભક્ત નાગડકે ગામ, શરિમણખિચર સુરો નામ ॥૪૧॥

કાળો માણશચિ નાથો ભાઇ, રૂડાં શાંતભિઇ વલુબાઇ ।

કાઠી ભક્ત ભીમો જેહો નામ, એહાદરિહે નાગડકે ગામ ॥૪૨॥

ચોકડચિ સતો રૂડો નાડોદા, જેને શ્રીહરસિથે છે મોદા ।

ગામ કોરડે કુંપો ખાચર, હરભિક્ત ભલો ધુનધિર ॥૪૩॥
ભક્ત કણબી શામજી નામ, ભજે હરચોરવીરે ગામ ।

પપિરડીએ ભટ ભાણજી, કરી જીત નારાયણ ભજી ॥૪૪॥
ભક્ત ભીમો માલો હાથસણિ, નાજો ખાચર મોઢુકે ગણિ ।

શેઠ શામજી વસે વછિચ્ચિ, કલો સઘ કડુકામાં કહીએ ॥૪૫॥
ગોખલાણામાં જીવો લુવાર, પ્રભુ ભજી થયો ભવપાર ।

ભક્ત મોકો ખાચર માણશયિ, શવો લુવાર ખંભાળે રીયો ॥૪૬॥
બાબરામાં દ્વજિ ગંગારામ, ખાચર ઉન્નડ કરચિણે ગામ ।

ભક્ત શેઠ જુઠો નલિવળે, ભજે જગતપતમિતનિ યળે ॥૪૭॥
હરજિન અરજણ માવજી, આશા અસત ત્રકિમે તજી ।

સારાં હરજિન સોનબાઇ, રાજગર રાયપુરમાંઇ ॥૪૮॥
કોટડે પ્રેમ પુતળીબાઇ, પ્રીત વણકિની પ્રભુમાંઇ ।

કાલાસર રહે પાતોગર એક, કુંદણીમાં વસતો વણકિ ॥૪૯॥
ભક્ત હાદો રામો ઉકોગર, કણબી ભક્ત સુરો જસાપર ।

ભક્ત ઠક્કર લખમણ મોનો, પ્રાગો ને વીરો ભક્ત પ્રભુનો ॥૫૦॥
હરજિન અજુ મુલબાઇ, વસે ગામ પપિલચિમાંઇ ।

દ્વજિ ગંગેવ ઠક્કર રામ, એહાદજિન નડાળે ગામ ॥૫૧॥
સતાપર વપિર કુલજી, લીઘો લાવ ભગવાન ભજી ।

કણબી ભક્ત છે રામજી નામ, કાજુ જન કમઢચિ ગામ ॥૫૨॥
ક્ષત્રમિલુજી ને જગુભાઇ, બાઇઓમાં આણુબા લખુબાઇ ।

શેઠ ડોસો જુઠો હંસરાજ, હરભિજી કર્યું નજિકાજ ॥૫૩॥
એહ આદબિજાં બહુજન, વસે બંધચિ ભક્ત પાવન ।

મોટા ભક્ત છે માંડવામાંઇ, વૈશ્ય રામજી ને રાધાબાઇ ॥૫૪॥

ઉમરાલયિ રાજો આહીર, હરજિન મન અતધીર ।

કૃષ્ત્રતિગો હકો હરજિન, શા કમળશી ગોવરધન ॥૫૫॥

ઇંદ્રજી આદવિણકિભાઇ, એક ભક્ત છે પ્રેમો મેરાઇ ।

ભીમ વરિમ વસુ ખવાસ, ભજ્યા હરતિજી જગ આશ ॥૫૬॥

ખોજા અભરામ વશરામ, ભજી નારાયણ કર્યું કામ ।

દ્વજિ એક દેવરામભાઇ, જન આણંદલાડકીબાઇ ॥૫૭॥

વણકિ એક અગરબાઇ, એહાદજિન સરધારમાંઇ ।

ભક્ત યાવડા ભીમ જેસંગ, જેને સાચો લાગ્યો સતસંગ ॥૫૮॥

હરજિન ચારણ અદોભાઇ, એહાદભિક્ત ભાડુઇમાંઇ ।

અજો લખો કૃષ્ણ જન કાકો, જેઠો મલાર શવો ભક્ત પાકો ॥૫૯॥

વસતો કાનો દુદો નાડોદા, રહે રામપુરે મનમોદા ।

ચારણ સામત મુળુ કાવે, કોળી તેજો રહે ચતિરાવાવે ॥૬૦॥

કણબી ભક્ત છે ગોવંદિભાઇ, ભજે હરસિજડયાળીમાંઇ ।

ભક્ત ગર ભીમ વશરામ, રુડો રાણો ને રાઘવ નામ ॥૬૧॥

સતસંગી શૂરા શરિ વનિ, જેણે તગડી જમની સેના ।

માત સુત લઇ ચાલ્યો સંગ, રાણે રાખ્યો ગોલીડામાં રંગ ॥૬૨॥

કાથડ ઓઢો વાલેરો જન, કાઠી ભક્ત વસે ફાડદન ।

કુવાડવે કપુર વણકિ, ભક્ત હરિ ને મેઘો છે એક ॥૬૩॥

એહ આદછે ભક્ત અપાર, કવકિરોડ્યે નોય નરિધાર ।

કહકિહથિાકે કવરિય, અથાહનો થાહ કેમ થાય ॥૬૪॥

અગણતિ અપાર અલેખે, તે આવે કેમ લખતાં લેખે ।

મોટો પ્રતાપ પ્રભુનો જોઇ, કરે સતસંગ સહુ કોઇ ॥૬૫॥

દેખે અલૌકકિપણું અતિવળી જણાય પ્રકટ પ્રાપતિ

નહમોક્ષપદની ઉધાર, આવે તેડવા અંત્યે મોરાર ॥૬૬॥

બીજા અનેક પરચા થાય, સહુ જન જાણે મનમાંચ ।

જીત્યા કામ કરોધ લોભ મોહ, ન હોય એક તે દેખો સમોહ ॥૬૭॥

એવું સમજી સતસંગ કરે, સ્વામી સામા સાચા પગ ભરે ।

તજી જુઠા જગતની આશ, થાય પ્રગટ પ્રભુના દાસ ॥૬૮॥

તેનો આવે કેમ ગણ્યે છેક, લખ્યિ એક ને રહે અનેક ।

મેતો મનમાં કર્યો વચિાર, ન થાય નામનો નરિધાર ॥૬૯॥

પૂર્વછાયો- ઉત્તરપંથ આકાશનો, કોઈ પામી શકે નહિપાર ।

અંડજ ઉડી ઉચાં ચડે, પણ અંબર રહે અપાર ॥૭૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તક્રિધર્મ પ્રવર્તક શરીસહજાનંદસ્વામિ
શષ્ટિયનષ્ટિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે કાઠયિવાડ
પ્રદેશના હરજિનનાં નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને પંદરમું પ્રકરણમ્

॥૧૧૫॥

પૂર્વછાયો- હવે ભક્ત હાલારના, વળી કહું કચ્છ સમેત ।

શુધ્ધ મને જે સાંભળે, તેને થાય હરમિં હેત ॥૧॥

મીઠાબોલા ને મોબતી, હૈયે હેત અપરમપાર ।

પ્રીત પ્રગટ પ્રભુશું, કરૂં તેનાં નામ ઉચ્ચાર ॥૨॥

ચોપાઈ- ભક્ત ગુણવંતા છે ગોડલે, ભજે પ્રભુ મન નરિમળે ।

પુરપતક્રિષત્રહિઠીભાઈ, કરી હરભિજીને ભલાઈ ॥૩॥

ક્રષત્રભિક્ત ડોસોભાઈ કહીએ, એહ આદિબીજા બહુ લહીએ ।

જીવરામ પ્રાગજી સુતાર, ભક્ત જોધો એ જાતઉદાર ॥૪॥

વપિર જેઠો મીઠો ને ભાઈજી, ભક્ત શેઠ રૂડો રાઘવજી ।

કડયિા રતનો અજો નારાયણ, હરભમ હરપિરાયણ ॥૫॥

વાઘો વાલો કડવો કુંભાર, અરજણ દેવશી લખો ઉદાર ।

નાથો વાલો લુહાર જેરામ, સઘ ગગો નારાયણ નામ ॥૬॥

આંબો કાનો જન જણસાળી, શેખ જીવણ યવન વળી ।

એહ આદિષ્ટિ જન અપાર, રહે ગોડલ ગામ મોઝાર ॥૭॥

ભક્ત ભાટયિો હીરો છે નામ, હરજિન દ્વજિ પ્રજારામ ।

એક વેરાગી તુલસીદાસ, એહ આદિની મોવૈયે વાસ ॥૮॥

નથુજી ઉદોજી જેઠીભાઇ, રૂડા ભક્ત કહીએ ક્ષત્રમિંઇ ।

ભક્ત હરજી ઝીણો કુંભાર, વપિર ગણેશ લાલો ઉદાર ॥૯॥

એહ આદિજિ જન કહેવાય, વસે ગામ નાગડકામાંય ।

દેવો ઓઝો કણબી કરમશી, ભજે હરવિરીગામ વશી ॥૧૦॥

ક્ષત્રભિક્ત ડેરીયે માનજી, વડારે વોરો વાલો જનજી ।

કાજુ ભક્ત કાલાવડમાંઇ, ખતરી તે જાદવજીભાઇ ॥૧૧॥

અતઉદાર હેતુ હોશલિો, જેનો ભાઇ કેશવજી વાલો ।

ક્ષત્રભિક્ત ખરિસરામાંઇ, લાખોજી ને હરજિન બાઇ ॥૧૨॥

કણબી શવદાસ રૂપાંબાઇ, ક્ષત્રલિાખોજી રહે વડામાંઇ ।

હડમતયિ ભગો વણકિ, સુખપુરે દમો ભક્ત એક ॥૧૩॥

ક્ષત્રભિક્ત કાયોજી લૈયાળે, વૈશ્ય રતનો જીવો ઇટાળે ।

હરજી વીરજી ભક્ત સુતાર, જન રામજી હીરો કુંભાર ॥૧૪॥

ક્ષત્રભિક્ત કાંથડજી વળી, એહ આદરિહે વણથળી ।

હરજિન સોની રાઘવજી, લીધા પુંજે ભગવાન ભજી ॥૧૫॥

ભક્ત એક છે લાઘો સુતાર, વસે વણથળી મોટી મોઝાર ।

ક્ષત્રભિક્ત રૂડા જગુભાઇ, ઘરે હરજિન નાનીબાઇ ॥૧૬॥

હરભિક્ત રૂપાળીબા નામ, એહ આદિભિક્ત મેડીગામ ।

મોડા ગામમાં ઇ મોટા ભક્ત, ક્ષત્રરિણમલજી વરિક્ત ॥૧૭॥
 ઇજી મોનજી ને બાપુભાઇ, ભક્ત ફલજી સુજાંજીબાઇ ।

જલો રાવળ રૂપાળીબાઇ, એહ આદભિક્ત મોડામાં ॥૧૮॥
 ભક્ત મેઘો નારાયણ નાનજી, મુળજી વરિજી ને રામજી ।

વસતો લાઘો સુતાર લહીએ, હરભિક્ત લાડુબાઇ કહીએ ॥૧૯॥
 ફલજી મનુજી હરજિન, ક્ષત્રરિક્તિએ એ ભક્ત પાવન ।

સોની ગોવો અજોભાઇ કહીએ, એહ આદછિ ભક્ત અલૈએ ॥૨૦॥
 ક્ષત્રભિઇજી રાઘોજી ઇજી, વપિર ભક્ત વાલો જાદવજી ।

લાલ રામ વૈશ્ય હરજિન, વસે શેખપાટમાં પાવન ॥૨૧॥
 કડયિ ભક્ત ઉકો ઓઘો જાણો, જીવો જેરામ ડાયો પ્રમાણો ।

એહ આદજિ ભક્ત સુંદર, ભજે હરરિહે નવેનગર ॥૨૨॥
 લાલો કુંભાર અરજણ સઇ, ભજે પ્રભુ જોડીયામાં રઇ ।

ભલા ભક્ત છે ભાદરે ગામ, સુતાર વસતો ભાઇ રામ ॥૨૩॥
 વસરામ માવજી રણછોડ, નારાયણ રાજો જન જોડ ।

ગંગાદાસ ને શવજીભાઇ, હરજિન એક હરભિઇ ॥૨૪॥
 એહ આદછિ ભક્ત સુતાર, દેવો ડોસો કણબી ઉદાર ।

દ્વજિ મુળજી સુંદરજીભાઇ, ક્ષત્રરિક્તિનજી ને નથુનાઇ ॥૨૫॥
 એહ આદજિ ભક્ત અપાર, વસે ગામ ભાદરા મોઝાર ।

હીરો ડુંગર ભક્ત સુતાર, ક્ષત્રરિવો કેસયિ મોઝાર ॥૨૬॥
 હરજિન પ્રેમજી વણકિ, ધરોળ મધ્યે એ ભક્ત છે એક ।

ભક્ત નાયો કાનજી ઉદાર, વેલો ગોવો માંડણ કુંભાર ॥૨૭॥
 જેરામ ને એક રાજબાઇ, શા દેવશી ધુળકોટમાં ।

ભક્ત કણબી લખમીદાસ, ગર રણમલ ધુનડે વાસ ॥૨૮॥

આમરણ્યમાં આણંદબિાઇ, જેની પ્રીત અતપિરભુમાંઇ ।

દ્વજિ ભક્ત ગોવંદિજી ભેલે, ભક્ત વજો બોરચિ રહે ભેલે ॥૨૯॥

કષત્ત્રભિક્ત છે બેચરભાઇ, આસો ભાઇજી બગથલામાંઇ ।

કણબી ગણેશ ને માનુબાઇ, પ્રેમીભક્ત પપિળચિમાંઇ ॥૩૦॥

વાગડ દેશમાં વાંઢચિ ગામ, તચિં ભક્ત બ્રાહ્મણ પાંચો નામ ।

લાઘો રામો ભરવાડ જોડ્ય, લુવાર રણમલ ચતિરોડ્ય ॥૩૧॥

ભક્ત ઠક્કર કચરો નામ, પદ્મસચિાદચિાધુઇ ગામ ।

રામજી ત્રકિમ વસરામ, ભક્ત લુવાણા ચોબારી ગામ ॥૩૨॥

બાઇ એક મોટાં હરભિક્ત, જેને જુઠું થઇ ગયું જક્ત ।

ભક્ત મનજી દેવો લુવાણા, કંથકોટે એ ભક્ત કહેવાણા ॥૩૩॥

ભક્ત વાઘો ને પાંચે ઠક્કરે, ભજ્યા હરગિામ મનફરે ।

ઠક્કર રામદાસ ને કચરો, ભક્ત મુળજી શા વાઘો ખરો ॥૩૪॥

જેહો જેરામ કર્મણ લુવાર, એહાદભિચાઉ મોઝાર ।

કષત્ત્રભિક્ત લાઘોભાઇ કહીએ, અદોભાઇ કલ્યાણજી લહીએ ॥૩૫॥

રામસંહિ રાયધણ જેહ, જેતમાલ આદજિન તેહ ।

મોટાં ભક્ત એક માનબાઇ, જેને પ્રીત અતપિરભુમાંઇ ॥૩૬॥

બાઇ બાઇજી કરણીબાઇ, ભક્ત એક મેઘરાજભાઇ ।

એહાદજિન કહીએ અપાર, ભક્ત રહે ધમડકા મોઝાર ॥૩૭॥

હરભિક્ત સુતાર વશરામ, એહાદજિન દુધઇ ગામ ।

વપિર ભક્ત જેહો કેશવજી, સતસંગી સુતાર રવજી ॥૩૮॥

ભક્ત ઠક્કર કેશવજી નામ, એહાદરિહે ચાંદરાણી ગામ ।

માવજી મુળજી ને વાલજી, ભાણરિ ખોખરે હરભિજી ॥૩૯॥

દ્વજિ ભક્ત કચરો છગન, રૂડાં રાજબાઇ હરજિન ।

ભક્ત જેઠી ખીમજી સંઘજી, વસે અંજારમાંઠ વાલજી ॥૪૦॥
 ભક્ત ઉકોશા આદકિહેવાય, વસે તેતો ગામ તુણામાંઠ ।
 દ્વજિ પુંજો દેવેશ્વર કહીએ, સુતાર પુરૂષોત્તમ લહીએ ॥૪૧॥
 એહ આદજિ જન કહેવાય, વસે ગામ તે મુંદરામાંય ।
 ક્ષત્રભિક્ત એક મંકુબાઠ, રહે કાલાઘોઘા ગામમાંઠ ॥૪૨॥
 ભક્ત શેઠ રતનજી નામ, એહાદજિન જરફરે ગામ ।
 ભક્ત સુતાર છે મેઘોભાઠ, હરજિન માતા મેઘબાઠ ॥૪૩॥
 દેવશી ટોપણાદખિતરી, હરભિજી ગયા ભવ તરી ।
 ભક્ત લુવાર છે વશરામ, સોની લાલો રાઘવજી નામ ॥૪૪॥
 શા સુંદરજી ચાંપશીભાઠ, એહાદજિન માંડવીમાંઠ ।
 મેપો થોભણ ભક્ત સુતાર, કાનુબાઠ ને જીવો ઉદાર ॥૪૫॥
 કુળે સહતિ ભક્ત પાવન, વસે ડોણ્ય ગામે હરજિન ।
 હરભિક્ત દામજી સોનાર, વસે ગોધરા ગામ મોઝર ॥૪૬॥
 દ્વજિ મુળજી ને દયારામ, એહાદજિન કોટડી ગામ ।
 ભક્ત સુતાર ભીમજી રવજી, હરજિન તે હરભમજી ॥૪૭॥
 ભક્ત બાઠ જેઠી અજુ નામે, વસે તે કાળાતળાવ ગામે ।
 ઘણેણીએ ભક્ત છે રવજી, થયો સુતાર પાર હરભિજી ॥૪૮॥
 નેતરામાં શવજી સુતાર, કર્યો સતસંગ સમજી સાર ।
 નોઘો નાગજી ભક્ત માવજી, ડોસો ગોપો સુતાર સંઘજી ॥૪૯॥
 પૂરેમી પૂરેમબાઠ માનબાઠ, મોટા ભક્ત એ સુતાર માંઠ ।
 સેજપાલ શાપત રામલ, એહાદભિક્ત તેરે અવલ ॥૫૦॥
 ભણસારી જેઠો દામોદર, કણબી કેશવ કમો ઠક્કર ।
 એહ આદભિક્ત બીજા કૈયે, ભજી હરરિહે ગામ ધુફયિ ॥૫૧॥

શેઠ હંસરાજ હરજિન, ભક્ત કુલજી જાતયિવન ।

ભક્ત ભણશાળી હમીર નામ, એહ આદભિક્ત રુવે ગામ ॥૫૨॥

હરજિન બાઇ દેવું નામ, વસે સુતાર વથોણ ગામ ।

કષત્રભિક્ત કાકોભાઇ કહીએ, એહાદજિન મંજલે લહીએ ॥૫૩॥

ભક્ત સુતાર છે પુંજોભાઇ, સઇ પુંજો દેશલપુર માંઇ ।

કણબી ભક્ત લાધા આદખિરા, વસે જન ગામ સામતરા ॥૫૪॥

દ્વજિ નાગજી પ્રાગજી મલુ, સામજી ને કેશવજી ભલુ ।

નાથો તેજશી સુતાર શ્યામ, કણબી પ્રેમ લખુ વશરામ ॥૫૫॥

કષત્રઅિદોભાઇ કમોદાસ, ભક્ત મોટા માનકુવે વાસ ।

કણબી ભક્ત છે માવજીભાઇ, એહ આદનિારાયણપુરમાંઇ ॥૫૬॥

કૃષ્ણ રતનો કણબી કહીએ, બહુ ભક્ત બળદીએ લહીએ ।

કષત્રસિદાબાઇ હરજિન, દ્વજિ લાલજી જગજીવન ॥૫૭॥

કણબિક્ત વશરામ નામ, એહ આદજિન કેરે ગામ ।

કણબી હરજિન વાલબાઇ, ભજે હરમિઘપુરમાંઇ ॥૫૮॥

સારા સતસંગી સરલીમાંઇ, મોટા ભક્ત છે મનજીભાઇ ।

આસો વીરજી રામું રતન, કણબી રામપુરે હરજિન ॥૫૯॥

કણબી ભક્ત છે કચરો નામ, ભજે હરરિહે ટૈસરે ગામ ।

હરજી કાનજી રામ સુતાર, ડોસો ભક્ત ધીણોઇ મોઝાર ॥૬૦॥

ભક્ત સુતાર બાઇ લખમી, પુનડીયે પીતાંબર પ્રેમી ।

માવજી લખધીર સુતાર, માલબાઇ ગજોડ મોઝાર ॥૬૧॥

રામજી ને કુરજી સુતાર, કષત્રરિસોજી ભક્ત ઉદાર ।

એક હરજિન જીજીબાઇ, એહાદજિન બંદરામાંઇ ॥૬૨॥

ભલા ભક્ત કહીએ ભુજમાંઇ, સારા સતસંગી બાઇ ભાઇ ।

ભક્ત નાગર ગણપતરામ, હરસિમ વલ્લભજી નામ ॥૬૩॥
 દ્વજિ નરસઇ સુત ભાણજી, લક્ષ્મી દોયે લીધા હરભિજી ।
 હરજિન છે લેરખીબાઇ, પૂરીત્ય નવીન પ્રભુજીમાંઇ ॥૬૪॥
 સૂર્યપ્રભા જેઠી ને ભવાની, એહાદભિક્ત બ્રાહ્મણ નાની ।
 નાગજી સુત હીરજી સુતાર, સુંદરજી સનેહચિપાર ॥૬૫॥
 ધનજી હરજી જીવરામ, રાઘવજી રણછોડ નામ ।
 કુરજી આદકિહીચે સુતાર, પુંજી અમર પ્રેમી અપાર ॥૬૬॥
 સેજું જમનાં ને હરબાઇ, મોટાં ભક્ત એ સુતારમાંઇ ।
 સોનીમાં સતસંગી ગોમતી, મોટી મુલીની ભલી ભગતી ॥૬૭॥
 મેતા નથુ સુત શવિરામ, હરજીવન બેન લાધી નામ ।
 મહામુક્ત દશા એ સહુની, ભક્ત ભોજા આદબિહુ સોની ॥૬૮॥
 ઠક્કર ઉકા બે અલૈયો કહીચે, હરભિક્ત વલ્લભજી લહીચે ।
 ભગવાનજી મનજી ભક્ત, રામદાસ ને મુરાર મુક્ત ॥૬૯॥
 રતનશી ડોસો હરજિન, ગંગાબાઇ લુવાણા પાવન ।
 ભક્ત જીવરામ લીલાધર, મુળજી આદજિન રાજગર ॥૭૦॥
 ધન્ય ધન્ય જેઠી ગંગારામ, ભક્ત શરિમણનિષિકામ ।
 સુત સામજી મુળજીભાઇ, એહ આદજિન જેઠીમાંઇ ॥૭૧॥
 ક્ષત્રભિક્ત એક ડોસાભાઇ, હરજિન બીજાં દેવબાઇ ।
 ભક્ત રામજી અભુ કલ્યાણ, એહ આદજિણસાળી જણ ॥૭૨॥
 એહાદજિન બીજાં અપાર, રહે ભુજનગર મોઝાર ।
 સતસંગે રંગે રાતાં રહે, મુખે સ્વામનિરાયણ કહે ॥૭૩॥
 પૂર્વછાયો- ધન્ય ધન્ય એ હરજિનને, જેનાં પુણ્ય તણો નહિપાર ।
 આણી હેત અતઉરમાં, ભજે નારાયણ નરનાર ॥૭૪॥

અતદિદ્વાવ અંતરમાં, નહકિમ કરોધ લોભ મોહ ।

શોધ્યે ન મળે એક જે, એવા સતસંગીનો સમોહ ॥૭૫॥

સુણી નામ એહ શ્રવણે, જે મનન કરશે મન ।

સકળ કારજ સત્તિશે, વળી થાશે પરમ પાવન ॥૭૬॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિક્કુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે હાલારદેશ તથા કચ્છ

દેશના હરજિનનાં નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને સોળમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૬॥

પૂર્વછાયો- સુંદર ભક્ત સૌભીરદેશે, જેનાં અતમિન ઉદાર ।

તન મન ધન તુચ્છ કરી, હરભિજી ઉતર્યા ભવ પાર ॥૧૧॥

એવા જન ઉત્તમનાં, સુણો નામ સર્વે કાન ।

લાલચ્ય લાગી લખવા, જેને મળ્યા છે ભગવાન ॥૧૨॥

ચોપાઇ- રૂડા ભક્ત રહે વઢવાણ, ભક્ત બેચર દ્વજિ સુજાણ ।

દેવકૃષ્ણ લાઘો અંબારામ, દ્વજિભક્ત અમૃત અકામ ॥૧૩॥

પુંજો વસતો ભક્ત સુતાર, ખોડો ગુલાબ કણબી ઉદાર ।

ક્ષત્રક્રિઇબા ને કલબાઇ, લખુ વણકિ વઢવાણમાંઇ ॥૧૪॥

દ્વજિભક્ત છે ગોવંદિરામ, ઓઝો પાંચો રહે વાઘેલે ગામ ।

હરજિન કોળી હાજો કહીએ, ભક્ત નળચિા ગામમાં લહીએ ॥૧૫॥

ભક્ત ભદ્રેશ્વરચિ સ્વછંદ, શેઠ અમીચંદ સુરચંદ ।

વૈશ્ય સુંદરજી અવચિળ, મોટા ભક્ત મન નરિમળ ॥૧૬॥

સારા ભક્ત રહે સથિગામ, દ્વજિ બેચર માલજી નામ ।

શા ગણેશ આણંદ ભાવસાર, એહાદજિન સથિા મોઝર ॥૧૭॥

કણબી વણારશી પીતાંબર, સારા સતસંગી એ સુંદર ।

દ્વજિ જેરામ ને લાઘીબાઇ, જન રહે દેવચરાડીમાંઇ ॥૧૮॥

રૂડા ભક્ત લખતરે લખો, દ્વજિ ભવાની વૈશ્ય હરખો ।

ખરા ભક્ત છે ખેરવે ગામ, કણબી ગણેશ નરશી નામ ॥૯॥

કણબી અરજુન દ્વજિ ભીમજી, ક્ષત્રજિઠે લીધા હરભિજી ।

એહાદજિન રહે બાપોદરે, ભલી ભક્તપિરભુજીની કરે ॥૧૦॥

અલંદરે દ્વજિ જેઠો નામ, ક્ષત્રબિપો ભક્ત બાલાગામ ।

કણબી ભક્ત જીવો વશરામ, ગાંગો ખીમો ને બેચર નામ ॥૧૧॥

દ્વજિ ભક્ત ભવાન ભાળયિ, એહ આદજિન અંકેવાળયિ ।

કણબી ગણેશ લાઘો કહેવાય, સારા ભક્ત એ સરવાલ્યમાંય ॥૧૨॥

મોટા ભક્ત છે મેથાણ ગામ, દ્વજિભક્ત છે ગોવંદિરામ ।

ભગવાન જાદવજી ભાણો, દેવરામ જીવરામ જાણો ॥૧૩॥

ક્ષત્રપિંજોજી ને કાકોભાઇ, રૂડાં હરજિન જીજીબાઇ ।

હલુ માલો ક્ષત્રહિરજિન, હવે કહું કણબી પાવન ॥૧૪॥

જીવો કૃષ્ણ ને પુરાગો પંચાણ, ગોવો હરિ માવો ભલો જાણ્ય ।

નાથો વેલો કેશવજી ભાણો, હરભિક્ત કોળી એક રાણો ॥૧૫॥

એહાદજિન મેથાણમાંઇ, ભરાડામાં મુક્ત મોતીબાઇ ।

હરભિક્ત દ્વજિ વજેરામ, તેહ લખયિ લુવાણે ગામ ॥૧૬॥

દ્વજિ માધો ને ત્રકિમ સઇ, ભજે હરદ્વિદાપર રઇ ।

દ્વજિ રાઘવજી માધો જાણ, પીતાંબર કેશવજી કલ્યાણ ॥૧૭॥

ભક્ત બ્રાહ્મણ અવલબાઇ, શા રાઘવજી ધરાંગધરામાંઇ ।

ગણેશ ને રવજી પટેલ, ભક્ત અંકેવાળયિ વસેલ ॥૧૮॥

કણબી ભક્ત બે દેવા રતના, પાંડરવે ભક્ત એ પ્રભુના ।

કણબી માલો પીતાંબર કહીએ, ધન્ય ભક્ત ધોલીગામે લહીએ ॥૧૯॥

દ્વજિ ભક્ત શવિી નથુનામ, જાદુ કુબેર નાથજીરામ ।

પખો કૃષ્ણ મકનજી કહીએ, એહાદી ભક્ત બ્રાહ્મણ લહીએ ॥૨૦॥
સોની ભક્ત નાગર કુબેર, અમરશીયે કર્યો જગ ઝેર ।

એહાદજિન બીજા અપાર, વસે હળવદ ગામ મોઝાર ॥૨૧॥
કૃષ્ણહિરજિન હઠભિાઇ, રૂડાં જન એક રતુબાઇ ।

શા વેલજી ભગત સુંદર, કણબી ગણેશ નાન ઠકર ॥૨૨॥
સોની ભક્ત ઠાકરશી નામ, એહાદજિન દેવળીયે ગામ ।

ભક્ત કણબી ગોવંદિભાઇ, જન રહે એ જેતપરમાંઇ ॥૨૩॥
રૂડાં ભક્ત રામબાઇ નામ, સતસંગીએ સનાળે ગામ ।

રંગપુરે દ્વજિ સુંદરજી, લીધા ભગવાને હરભિજી ॥૨૪॥
વેલો વાલો કણબી કહેવાય, ખરા ભક્ત ખાખરેચીમાંય ।

નકભિક્ત દ્વજિ નંદરામ, જન વસે વેજલકે ગામ ॥૨૫॥
ભક્ત કણબી કાનો કહેવાય, તેહ રહે ફાગશયિમાંય ।

બેલા ગામમાં દ્વજિ મહાદેવ, જેને હરભિજ્યાની છે ટેવ ॥૨૬॥
એક હરજિન ધનુબાઇ, કૃષ્ણભિક્ત એ મોરબીમાંઇ ।

દ્વજિ જીવરામ ને હરજી, પુરુષોત્તમ ને મકનજી ॥૨૭॥
સોની સવજી પીતાંબર નામ, વસે ભક્ત વાંકાનેર ગામ ।

રૂડો ભગત બેચર સુતાર, વસે ઢોલમાં ભજે મોરાર ॥૨૮॥
દ્વજિ હરદેવ હરશિર્ણ, વસે ભક્ત એહ બાલાશર્ણ ।

દ્વજિ કુબેર લખમણ ઠાર, મોટા ભક્ત એ દલડી મોઝાર ॥૨૯॥
ચોરવરિમાં નાજો ખાયર, ભજ્યા હરનિ તજ્યું અવર ।

થાન ગામમાં વપિર વૈકુંઠ, સોની કમે કર્યો જગ જુઠ ॥૩૦॥
ભક્ત ખાયર સતસંગી સુરો, વસે મેસરીયે જન પૂરો ।

એક ખાયર ઉન્નડ કહીએ, હરભિક્ત એ વસે ઓરીએ ॥૩૧॥

હરજિન હરિ વશરામ, જન કણબી ગોસલ ગામ ।

કષત્રમિટીબા લાઘો સુતાર, સારા ભક્ત સાયલા મોઝાર ॥૩૨॥

રામકૃષ્ણ જેકૃષ્ણ નથુજી, એહ દ્વજિ સુતાર માવજી ।

કષત્રભિક્ત એક કુલીબાઇ, એહ આદજિન મુળીમાંઇ ॥૩૩॥

સારો ભક્ત છે ઓઘો સુતાર, હરજિન હરજી લુવાર ।

મોટો ભક્ત કુંભાર માદેવ, રહે ટકિર્યે ભજે વાસુદેવ ॥૩૪॥

રાઘવજી ધનજી ગોપાળ, એહ ભક્ત બ્રાહ્મણ દયાળ ।

એક કષત્રજિહો જન નામ, એહ દાસ દગિસર ગામ ॥૩૫॥

કણબી પ્રેમજી જીવો લુવાર, ભક્ત રહે દાણવાડા મોઝાર ।

જેને પ્રકટ મળ્યા પરમાનંદ, તેતો જન થયા જગવંદ ॥૩૬॥

શા મુળજી મંગળજી કહીએ, રૂડો ભક્ત સારવજી લહીએ ।

એક ભક્ત વ્યાધ સગારામ, એહાદજિન લંબિલગિામ ॥૩૭॥

રઘુજી સંઘજી દ્વજિ જાતમિલો જેશો હરિ વૈશ્ય નાતિ

ભક્ત શેઠ માનસંઘિ નામ, એહ જન જસાપર ગામ ॥૩૮॥

શેઠ દપિો ને ખત્રગિણેશ, મેઘો સઇ હરભિજે હમેશ ।

ભક્ત અવલ આંબો વપિર, એહ આદજિન રહે યાણપર ॥૩૯॥

તેજો દલો રૂડો રયો જાણો, સગો મેઘો નાડોદા પ્રમાણો ।

ઠાર જીવો આદબીજા જન, રહે રામપુરે એ પાવન ॥૪૦॥

ખરાભક્ત ખોલડથિાદ ગામ, જન સુતાર હંસરાજ નામ ।

કષત્રખેગાર રામો હમીર, મુળો માંડણ રૂડો સુધરિ ॥૪૧॥

દલો કલો નારાયણ કહીએ, ધનો રાજો સંઘો વીરો લહીએ ।

જીવો ગોકળી દ્વજિ નંદરામ, એહ ભક્ત ખોલડથિાદ ગામ ॥૪૨॥

દેવ જાતભિગત પંચાણ, કણબી માવજી ભક્ત પ્રમાણ ।

રાહો માવો ગોકળે હમીર, ગુંદચિળે એક ભક્ત સુધરિ ॥૪૩॥
દ્વજિ દેવરામ ને વાઘજી, ભક્ત ગોપાળજી ને મેઘજી ।

ભક્ત ખતરી છે જેહો નામે, એહાદજિન વસતડી ગામે ॥૪૪॥
કષત્રભિક્ત રતનજી નામ, રામો માવો લાલચિદ ગામ ।

વડોદમાં દ્વજિ પીતાંબર, નાથો પ્રાગો છે સઠ સુંદર ॥૪૫॥
ભક્ત વષ્ણુ દાસ છે વૈરાગી, રહે કારચિણી કુસંગ ત્યાગી ।

કષત્રભિક્ત નારાયણ નામ, ભજે પ્રભુ રહી ટુવે ગામ ॥૪૬॥
ટંબિ ભક્ત કષત્રરિહે અજો, રામો મુળો વસતો ને ભોજો ।

ખારવે ભક્ત કણબી કૃષ્ણ, ધનો ભગો લાલો લખો પ્રષ્ણ ॥૪૭॥
મેમકે ભક્ત કણબી લાલો, જેહો લાઘો રણછોડ માલો ।

રાજો રતનો આંબો સતવારા, કષત્રકિલજી આદભિક્ત સારા ॥૪૮॥
રૂડા ભક્ત રહે લંબિડી ગામ, દ્વજિ નરિભેરામ નંદરામ ।

દ્વજિ મુળજી ભક્ત ભૂધર, દ્વજિ ભક્ત કહીએ કામેશ્વર ॥૪૯॥
સોની રણછોડ જીવણ કાનો, કકિ લવજી કૃષ્ણજી માનો ।

શેઠ વીરજી આદચિપાર, ભક્ત વસે લંબિડી મોઝર ॥૫૦॥
દ્વજિ ભગવાન અંબારામ, કષત્રગોદળજી યુડેગામ ।

કષત્રભિક્ત ગોપાળજી ગણીએ, ભક્ત શેઠ પદમશી ભણીએ ॥૫૧॥
દ્વજિ ભક્ત એક દેવરામ, એહ જન નાગનેશ ગામ ।

કષત્રબિપુજી ડુંગરજી નામ, ભક્ત ભોજોજી રહે ભલ ગામ ॥૫૨॥
દ્વજિ મુળજી જગજીવન, અંકેવાળચિ એ હરજિન ।

દ્વજિ ભક્ત કૃષ્ણજી કહેવાય, શા ખુશાલ મોજીદસમાંચ ॥૫૩॥
કષત્રભિક્ત કાયોજી જેઠીજી, ભેશજાળે રહે ભક્ત સજોજી ।

ભક્ત એક સુખરામ વપિર, કષત્રમિનુભાઇ મણિપર ॥૫૪॥

કણબી ભક્ત ધનજી છે નામ, એહાદજિન સાહુકે ગામ ।

સોની કસલો ગામ સમલે, ભજે ભગવાન મન ભલે ॥૫૫॥

કષત્રભિક્ત છે ભગવાન ભાઇ, એહાદજિન ત્રાડયામાંઇ ।

દ્વજિ પ્રેમબાઇ લાઘો ઠાર, એહ ભક્ત ભોઇકા મોઝાર ॥૫૬॥

દ્વજિ ભાણજી કસલો કહીએ, એહ ભક્ત પાણાસણિ લહીએ ।

ભક્ત લાઘો સુંદર સતવારો, રહે રળોલ્યે સતસંગી સારો ॥૫૭॥

ભોજો કોળી ને ધનો કુંભાર, એહ ભક્ત બાવળી મોજાર ।

હરજિન નાગજી શંકર, વસે જાંબુ ગામમાં વપિર ॥૫૮॥

કષત્રભિક્ત વીરો રાજોભાઇ, એહ રહે લક્ષ્મીસર માંઇ ।

દ્વજિ શવિરામ વઠિલજી, કણબી મેઘો ને કષત્રહિમજી ॥૫૯॥

ભક્ત શેઠ ભીમો મોતનામ, એહાદજિન શયાણી ગામ ।

જેઠીજી અદોજી અખોભાઇ, પુંજો ભીમજી ભક્ત કહેવાઇ ॥૬૦॥

ભારાજી આદિક્ષત્રભિણજે, કેશુબા હરજિન ગણજિ ।

કલો ભગો જીવો વીરો નામ, કોળી ભક્ત એ રહે તાવી ગામ ॥૬૧॥

જેજે લખ્યો મે ભક્ત સમાજ, તેને પ્રકટ મળ્યા છે મહારાજ ।

કેશુબા કષત્રજિજાલ્યમસંગિ, ભજ્યા હરચિનુબાએ ઉમંગે ॥૬૨॥

દ્વજિભક્ત પ્રાગજી રામજી, બાઇ વાલુ ને શેઠ દામજી ।

એહ આદતિ ભક્ત છે કઇ, ભજે હરદિવળીયે રઇ ॥૬૩॥

દ્વજિ ઇશ્વર લખમીરામ, ભક્ત ગાંગજી ભરવાડે ગામ ।

કષત્રકુલજી ખેતોજી જાણ, ભક્ત શેઠ પ્રેમજી પ્રમાણ ॥૬૪॥

દ્વજિ મુળજી ને નાનબાઇ, એહ ભક્ત ત્રમણયામાંઇ ।

કણબી ભક્ત કલ્યાણજી નામે, એહ ભક્ત કહીએ કડુ ગામે ॥૬૫॥

દેવરાજ ભગો મેઘોભાઇ, ભક્ત રૂપો એક રયાંબાઇ ।

એહાદજિન કણબી કહીએ, ભક્ત ભાવકિ કારેલે લહીએ ॥૬૬॥

ભક્ત વણામાં ચારણ માવ, ભજે હરકિરી મન ભાવ ।

દ્વજિ ભક્ત કુબેરજી નામે, ભજે હરજિગડવે ગામે ॥૬૭॥

દ્વજિ ડોસો વ્રત પંચ પાળે, ભજે પ્રભુ વસે ગામ ગાલે ।

કણબી ભક્ત કહીએ નામ હરભિલી ભક્તથિલે રહી કરી ॥૬૮॥

ગાંગો ગોવો જેઠો જન જેસો, વણારશી કહીએ ભક્ત કેશો ।

કણબી ભક્ત કહીએ કેશરબાઇ, ઓઝો કૃષ્ણ રહે રામગ્રીમાંઇ ॥૬૯॥

આણંદ ઉમેદ ચારણ સહભિજે હરહિબતપર રહી ।

વાસવે વપિર ગલાલબાઇ, જેને પ્રભુશું સાચી સગાઇ ॥૭૦॥

ભક્ત લુવાણા રણછોડ કૃષ્ણ, શામજીને શ્રીહરનિ દરણ ।

ભક્ત કણબી ધનજી નામે, ભજે પ્રભુ વસે વાંટુગામે ॥૭૧॥

એહ આદભિક્ત છે અપાર, ન થાય નામનો નરિધાર ।

કહકિહકિહીએ ક્યાં સુધી, અપાર પાર ન લયિ બુધ્ધી ॥૭૨॥

પૂર્વછાયો- કોટકિવકિથી ગયા, વળી કથશે કોટાનકોટ્ય ।

તોય હરભિક્તનાં નામની, નહિઆવે ખોટ્ય ॥૭૩॥

પ્રકટ પુરુષોત્તમ જીયાં, તયિં ઓધરે જન અપાર ।

દરશ સ્પરશ પ્રભુતણે, પામે પરમપદ નરનાર ॥૭૪॥

પશુ પક્ષી વૃક્ષ વેલી, સ્થાવર જંગમ જીવ ।

જેને સ્પરશ પરબ્રહ્મનો, તે થાય સદ્ય વળી શવિ ॥૭૫॥

એવા જીવ જ્યાં ઉધરે, તયિં નરિસંદેહ નરતનનું ।

કોણ કરે પ્રમાણ કવિએક જીભે એહ જનનું ॥૭૬॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
 નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમધ્યે સૌભીરદેશના હરજિનનાં
 નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને સત્તરમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૭॥

પૂર્વછાયો- ભાખું ભક્ત હવે ભાલના, જેનાં અતનિરિમળ અંગ ।

સત્ય અસત્ય ને ઓળખી, વળી કર્યો જેણે સતસંગ ॥૧॥

અંતર ત્યાગી અતઘણાં, જેણે સહેજે તજ્યો સ્વાદ ।

પ્રીત કરી પરબ્રહ્મશું, તજી જગતનો વધિવાદ ॥૨॥

લેતાં નામ એ જનનાં, મારે હૈયે હરખ ન માય ।

કહું સંકષ્પે સાંભળો, સુણાપિાપ પ્રલય થાય ॥૩॥

ચોપાઇ- ક્ષત્રપુંજોજી બાપુજી વર્શોભાઇ, કાયોજી અજાબા કુલબિાઇ ।

શા ત્રકિમ ડોસો રતનજી, કાનજી કલ્યાણજી ગગજી ॥૪॥

ભક્ત કણબી ખીમો રતનો, ધાંચો વનમાળી ભક્ત પ્રભુનો ।

મોનો ને વળી દામો લુહાણો, એહ આદતિ ધોલેરે જાણો ॥૫॥

દાદોચારણ શેઠ ઠાકરશી, ભજ્યો હરગોરાસામાં વસી ।

દ્વજિ રૂગનાથ ને ત્રકિમ, જગજીવન પુરૂષોત્તમ ॥૬॥

દ્વજિભક્ત કહીએ મયારામ, એહ આદભિડયિાદ ગામ ।

ક્ષત્રભિક્ત એક રૂપોભાઇ, કાજુ જન કાદપુરમાંઇ ॥૭॥

વપિર વસતો જગો ઓધવજી, હરિજી પુંજો શામો ને નાથજી ।

દ્વજિ રળીયાત ગલાલબાઇ, ક્ષત્રહિઠી હરચિજુભાઇ ॥૮॥

કણબી ભક્ત હરજી લવજી, રણછોડ ને સોની હેમજી ।

ભક્ત માવ છે એક બારોટ, પ્રેમીભક્ત માવો પરચિટ ॥૯॥

એહઆદભિક્ત બાઇ ભાઇ, સારા સતસંગી ગાંડમાંઇ ।

ક્ષત્રભિક્ત દાદો દેશજી, દેવબાચે લીધા હરભિજી ॥૧૦॥

દેવજાતભિક્ત દાદોભાઇ, એહ આદતિ પપિળીમાંઇ ।

દેવજાતભિક્ત ખીમરાજ, આવરદાસે કર્યું નજિકાજ ॥૧૧॥

ભક્ત સેસો વણાર ને પ્રાગ, હઠી ડોસે કર્યો કુસંગ ત્યાગ ।

કોળી ભક્ત વાંસો અજોભાઇ, વાઘા વસતાદભિક્ત કેવાઇ ॥૧૨॥

દેવજાતચિક જીજીબાઇ, કહીએ ભક્ત કમચિાળા માંઇ ।

દ્વજિ ભક્ત ઓધ્ધવજી કહીએ, હરભિાઇ પીતાંબર લહીએ ॥૧૩॥

પુરૂષોત્તમ નાનજી નામ, જેઠો જાદવજી પ્રભુરામ ।

મેઘજી આદભિક્ત છે ભાઇ, દ્વજિભક્ત એક ભાણીબાઇ ॥૧૪॥

કણબી ભક્ત જેરાજ દેવજી, પછમમાં લુવાર ભાઇજી ।

ક્ષત્રરૂગનાથજી હરજિન, કરે ક્રેદરે હરભિજન ॥૧૫॥

દ્વજિ નારાયણજી જેઠો જન, ક્ષત્રગિજોજી એ છે પાવન ।

એહ આદકિ ભક્ત ભણવિ, ખરા જન ખસતે ગણવિ ॥૧૬॥

ગજો વસી રવો છે ગઢવી, દેવુબાઇને ભગતભાવી ।

ક્ષત્રભિક્ત કાકોભાઇ કહીએ, માનોભાઇ હઠભિાઇ લહીએ ॥૧૭॥

જાઇભાઇ દુદોભાઇ જન, ભક્ત મશરુ આદપિાવન ।

દ્વજિભક્ત જગો શવિરામ, કણબી રગનાથ રોજકે ગામ ॥૧૮॥

ક્ષત્રસિુજોજી નાથોજી નામ, ચારણ જેઠો બનુબા અકામ ।

ભક્ત ભીમ ને આશો સુતાર, ખરા ભક્ત ખરડ્ય મોઝાર ॥૧૯॥

ચોકડવિ હરખો હરજિન, કોળી કુળે સહતિ પાવન ।

ક્ષત્રભિક્ત ખેતોજી જામોજી, રૂડા રાજોભાઇને ખોડોજી ॥૨૦॥

હોથીભાઇ નાનજીભાઇ જાણો, શેઠ જેઠો ગગો પરમાણો ।

દ્વજિ હરશિકર અંબારામ, એહાદજિન ઝંઝિર ગામ ॥૨૧॥

શેઠ વજો ને નરસૈદાસ, ધનો સુતાર ધંધુકે વાસ ।

કષ્ટરભિક્ત મુળુ ભીમ જાણ, કણબી જેઠો સુતાર પંચાણ ॥૨૨॥
 દ્વજિ વીરો દલો દાજી કહીએ, આણંદાદભિક્ત દ્વજિ લહીએ ।

ભક્ત કુબેર બેચર સોની, ખડોલમાં રેણાક એહુની ॥૨૩॥
 ભક્ત ભાટ છે વખતો નામ, રૂડો ભક્ત છે રાયકે ગામ ।

દ્વજિ ભક્ત છે તુલજારામ, બાઇ ગલાલ અડવાલ્ય ગામ ॥૨૪॥
 હરભિક્ત છે દ્વજિ બેચર, ભજે પ્રભુ રહે રંગપર ।

કષ્ટરહિલુભાઇ હરજિન, ભક્ત જમાલપર પાવન ॥૨૫॥
 કષ્ટરરિયો મેઘો અરજણ, વાઘો જેસંગ ભીમ સુજાણ ।

કમો હરખો ને વશરામ, દ્વજિ કુબેર ગાંગજી નામ ॥૨૬॥
 ચારણ ભક્ત ભાવી ભગવાન, જન રતનજી ને આયદાન ।

સોની કૃષ્ણાદભિક્ત કહેવાય, વસે ગામ તે બળોલ્યમાંય ॥૨૭॥
 સોની ભક્ત ગોકુળ હડાળે, દ્વજિ કેશવજી વ્રત પાળે ।

દ્વજિભક્ત છે હરજીવન, કોળી નાનજી ભક્ત પાવન ॥૨૮॥
 ચારણ અજો રહે બગોદરે, ભલી ભક્તપિરભુજીની કરે ।

ભક્ત ભાટ આધાર છે રૂડો, ગજો ગોરો ખરો જન ખોડો ॥૨૯॥
 ખત્તરભિક્ત ચેલો નથુભાઇ, કૃષ્ણ સઇ જવારદ માંઇ ।

દેવજાતભિક્ત મધુભાઇ, દ્વજિ મેઘજી સરગવાળા માંઇ ॥૩૦॥
 ભક્ત ભરવાડ સગરામ, સારો ભક્ત એ સમાણગિામ ।

હરભિક્ત સોની હરિ એક, નથુ દેવચંદ દો વણકિ ॥૩૧॥
 દ્વજિ માદેવ દયાળ કાનો, નથુ ખત્તરબોરૂમાંહિમાનો ।

રાઘવજી પીતાંબર ભાઇ, શા મોરાર મોટી બોરૂમાંહિ ॥૩૨॥
 કાશીદાસ ને કૃષ્ણ વણકિ, કષ્ટરભિક્ત ભાઇજી છે એક ।

કહીએ ભક્ત તે કૃષ્ણ સુતાર, વસે જન જાખડા મોઝાર ॥૩૩॥

હરભિક્ત ભલુજી ચારણ, ક્ષત્રતિજો પથો વટાંમણ ।

ક્ષત્રભિક્ત સુજોજી બાદર, ખોડો જેઠી અલુ ઉજાગર ॥૩૪॥

દ્વજિ ભગવાન વલ્લભ નામ, જગજીવન ને રાજારામ ।

સોની ભક્ત છે ભૂખણભાઇ, હરજિન એક જીવીબાઇ ॥૩૫॥

ભક્ત વોરો અશમાલ એક, વસે કઉકે ન મુકે ટેક ।

ભક્ત ભાટ છે રાઇજી નામ, વસે દાસ પસિવાડે ગામ ॥૩૬॥

ક્ષત્રભિક્ત નાથો ને સજાણ, ભનો રાજો વેજલકે જાણ ।

ક્ષત્રભિક્ત ગોપાળજી કહીએ, ભીમજી ને પથોભાઇ લહીએ ॥૩૭॥

હરિ હરભમ ભગવાન, વરસો બાદર રૂપો નદિાન ।

એહ આદિક્ષત્રભિહુ ભાઇ, હરજીબા અજુબા અંબાબાઇ ॥૩૮॥

દ્વજિ પુરુષોત્તમ વજેરામ, ભક્ત ચારણ બાપુજી નામ ।

ઠાર બેચર ગણેશ લુવાર, એહ આદતિ કોહ્ય મોઝાર ॥૩૯॥

કણબી ભક્ત હરજી કહેવાય, ભજે હરવાલથેરામાંય ।

દ્વજિભક્ત નારાયણજી નામ, રેવાશંકર સેવકરામ ॥૪૦॥

મહાશંકર ભક્ત ભાણજી, શવિબાયે લીધા હરભિજી ।

અવલ પુતળીબાઇ વણકિ, ભજ્યા હરવિજે ગ્રહટિક ॥૪૧॥

એહ આદિબાઇ ભાઇ કંઇ, ભજે પ્રભુ ધોળકામાં રઇ ।

દેવજાતકિહીએ ડોસોભાઇ, વસે ભક્ત તે વાસણામાંઇ ॥૪૨॥

કણબી જીતબાઇ હરજિન, ગામ ચરોડે ભક્ત પાવન ।

કણબી ભક્ત કાશીદાસ નામ, વસે દાસ કાશીદરે ગામ ॥૪૩॥

ક્ષત્રભિક્ત મોટા મોડભાઇ, વસે ગામ મોડાસરમાંઇ ।

શેઠ કલ્યાણ ખોડો ભગત, અવલ વહિયિાવ્યે મુગત ॥૪૪॥

ક્ષત્રનિથુ નારાયણ જીજી, ગામ સાણંદમાં ભક્ત મુળજી ।

કષત્રભિપુ તેજો જેઠભાઇ, મોટાં ભક્ત ફઇબા ને બાઇ ॥૪૫॥
કુલીબા કુલજીબા ને ગલી, દ્વજિ રાઇ નાથી ને અવલી ।

રાજબાઇ દ્વજિ જીવરામ, ચારણ ભક્ત હરભાઇ નામ ॥૪૬॥
ભરવાડ ભક્ત એક લાલો, જેને લાગ્યો સતસંગ વહાલો ।

રંગા મૈયારી જવન સલામ, એહાદજિન મછચિવ્ય ગામ ॥૪૭॥
કષત્રભિક્ત જીવોજી અલુજી, ઘોડજી કાંઘોજી ને દલુજી ।

દાસ કલ્યાણ ને હીરબાઇ, બેચર લુવાર દદુકામાંઇ ॥૪૮॥
ભક્ત સુતાર કલો અમલ, કોળી ગણેશ ભક્ત રહે થલ ।

વનો દાસ દયાળ સોનાર, કોળી કલુ ધોલેરા મોઝર ॥૪૯॥
ભક્ત લુવાણો રણછોડ નામે, કષત્રવિરસોજી ડુભાલી ગામે ।

એક પુંજો સોની હરજિન, ભજે ઝાંપ્ય ગામે ભગવન ॥૫૦॥
ભક્ત વણકિ હરજીવન, કરે મોરાર હરભિજન ।

હરભિક્ત કોળી રામબાઇ, એહ આદબિલદાણામાંઇ ॥૫૧॥
ભક્ત એક દ્વજિ નંદરામ, ભજે હરરિહે મટિલ્ય ગામ ।

કષત્રભિક્ત કસચિોજી કહીએ, વેજો સાદુલ ગોકળી લહીએ ॥૫૨॥
શેઠ નાથાદજિન સુંદર, કાજુ ભક્ત રહે કાણોતર ।

સારા ભક્ત છે શચિાળમાંઇ, શેઠ માઘો લાઘો ઘેલોભાઇ ॥૫૩॥
જેઠા આદવિણકિ ઉદાર, જેણે રાજી કીધા છે મોરાર ।

કષત્રરિતનજી જેસો વળી, રૂપો વરજાંગ છે ગોકળી ॥૫૪॥
એહાદભિક્ત બીજા છે બહુ, વસે ગામ શચિાળ્યમાં સહુ ।

ઘણા દેશ ઘણાં ગામ નામ, ભજી હરખિમ્યા પરમધામ ॥૫૫॥
હરજિનનાં નામ અપાર, એક જીભે ન હોય ઉચ્ચાર ।

કહકિહકિચિાં લગી કહીએ, અપારનો પાર કેમ લહીએ ॥૫૬॥

પૂર્વછાયો- અપાર જીવ ઓધરે, જીયાં પ્રકટ પુરૂષોત્તમ ।

કવકિમ કથી શકે, જેને નેતકિહે નગિમ ॥૫૭॥

હરહિરજિન ગાતાં, પતતિ પાવન થાય ।

સુણતાં જશ શ્રવણે, વળી કોટી કર્મ કપાય ॥૫૮॥

કાન પવતિર જે કથા સુણતાં, જીભા પવતિર ગાતાં જે જશ ।

એવો કોણ અભાગયિ, કહેતાં સુણતાં કરે આળસ ॥૫૯॥

માટે વચિારી મનમાં, કર્યો આદર નામ ઉચ્ચાર ।

સદમતસિહુ સાંભળો, કહું નામ કાંઈક નરિધાર ॥૬૦॥

ઇતિશિરીમદેકાનૃતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિક્કુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે ભાલદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને અઠારમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૮॥

પૂર્વછાયો- દાખું દાસ દંઢાવ્યના, ભક્ત અતઘિણા ભાવકિ ।

દૃઢમતધીરજ અતિજાણે સત્ય અસત્ય વવિક ॥૧॥

તન મન ધન તુચ્છ કરી, હરજિન થયાં નરનાર ।

પ્રકટ પુરૂષોત્તમને, મળી ઉતર્યાં ભવપાર ॥૨॥

બાળ જોબન વૃધ્ધ વળી, સરવે થયાં સનાથ ।

પરા પાર પરબ્રહ્મ જે, તેહ નરિખ્યા નયણે નાથ ॥૩॥

એવા જન અનઘનાં, લેતાં નામ આવે આનંદ ।

શ્રવણ દઇ જે સાંભળે, તે વામે મહાદુઃખ દ્વંદ્વ ॥૪॥

ચોપાઇ- મોટા ભક્ત છે મોટેરે ગામ, કણબી ભક્ત ભૂધરદાસ નામ ।

પુરૂષોત્તમ રઘો નાથજી, હાંસજી વેણીદાસ રામજી ॥૫॥

લખો લખુ ભગો પ્રભુદાસ, બાઇ કંકુયે ત્યાગી જગઆશ ।

બાઇ હરનિ રળચિાત બાઇ, રતનબાઇ છે મોટેરામાંઇ ॥૬॥

જેઠો ભક્ત જન ગંગાબાઇ, કણબી ભક્ત કોટેશ્વરમાંઇ ।

અડાલજ માંહણિ ચોધરી, તજી કુળ ધરમ ભજ્યા હરિા।૭।।

કણબી ભક્ત જેરામ ને લાલ, જેઠો અવચિળ પુર જમાલ ।

કણબી હરખજી પુંજો ભાટ, રહે ઉમારસદે તજી ઉચ્યાટ ॥૮।।

દેવજાતતિ ભક્ત છે આસો, કહીએ એહનો કલોલે વાસો ।

કણબી ભક્ત ગંગાદાસ કહીએ, નરોત્તમ વાસણજી લહીએ ॥૯।।

ભક્ત કાકુજીને કાશીદાસ, શધિરદાસનો ઓળામાં વાસ ।

રૂડાં ભક્ત છે બાઇ રતન, એહ રહે ઓળે હરજિન ॥૧૦।।

ભક્ત સુતાર જેઠો કેશવજી, કણબી કાશીદાસ ને રાયજી ।

દ્વજિ ભવાનીશંકરભાઇ, શા ઝવેર ધમાસણામાંઇ ॥૧૧।।

હરભિક્ત કોળી વાલો કહીએ, જન ગામ જલોદમાં લહીએ ।

ખાંટ ભક્ત બાદરજી જેહ, રતુજી અરજણજી તેહ ॥૧૨।।

હરભિક્ત છે હવનબાઇ, એહાદજિન આદરેજમાંહિ

જીવી રતન ને પ્રભુદાસ, કણબી ભક્ત કોલવડે વાસ ॥૧૩।।

કણબી ભક્ત રામદાસ ભાઇ, કુબેર વસન નાની બાઇ ।

કણબી ભક્ત કહીએ મોટીબાઇ, ભક્ત ભાટ રઘો બાજીભાઇ ॥૧૪।।

દ્વજિ રૂપ રળથિાત નામ, ઠાર હરખો ઉનાવે ગામ ।

કષત્રભિક્ત રાસોજી વખતો, ભજવા હરકિર્યો દૃઢ મતો ॥૧૫।।

હરજિન ગલાલ સોનાર, દ્વજિ દોલી રાઇ ભાવસાર ।

એહ આદભિક્ત બીજા કઇ, ભજે પ્રભુ પેથાપર રઇ ॥૧૬।।

ઇચ્છો સકરો કસલો વળી, એહ આદજિન જણસાળી ।

ભક્ત એક છે મીઠો કુંભાર, વસે વાસણ ગામ મોઝાર ॥૧૭।।

અમજે ભક્ત મુળો ચોધરી, ભજી હરગિયો ભવ તરી ।

પગી લાલો છેલો હરજિન, શોભાસણામાં ભક્ત પાવન ॥૧૮॥
કણબી ભક્ત કુબેર ખુશાલ, ચાંદસિણે એ ભક્ત વશિલ ।

કણબી દેવજી રહે ગામ સોજે, ભજે પ્રભુજીને સુખ મોજે ॥૧૯॥
ઠટાદરે કણબી ગણેશ, કરે ભજન હરનિ હમેશ ।

ભક્ત સુતાર બેચર નામ, હરજિન કહીએ ગંગારામ ॥૨૦॥
દ્વજિ અંબારામ દુર્લભરામ, શેઠ ભક્ત સાંકળા બે નામ ।

પીતાંબર બેચર ઝુમખો, ભાઇચંદાદભિાવસાર લખો ॥૨૧॥
કણબી ભક્ત ગણેશ ને ભગો, તેલી મુળચંદે મેલ્યો દગો ।

ધનો દલોદાસ છે ચોધરી, મેલી પાપ ભજ્યા આપે હરિ ॥૨૨॥
કષત્રરિહિદ્વિજી છે હરજિન, એહ આદિપુરુષ પાવન ।

દ્વજિ કુશળ સોના ભાવસાર, એહ બાઇઓ માણસા મોઝાર ॥૨૩॥
ભક્ત વીરો જીવણ ચોધરી, રાઠોડ વણારશી ભજે હરિ

કષત્રરિવોજી વોરો મયિંજી, વસે વરસોડે કુસંગ તજી ॥૨૪॥
હરભિક્ત કકિ ભાવસાર, રહે લાખરોડ ગામ મોઝાર ।

કણબી ભક્ત ગોવંદિજી નામે, જન વસે વજિપર ગામે ॥૨૫॥
જન જણસાળી લખા ધના, રહે રાણાસર ભક્ત પ્રભુના ।

હરજિન પ્રાગજી લુવાર, ભક્ત રહે સંધિપર મોઝાર ॥૨૬॥
કણબી ભક્ત દયાળજી જન, જેણે બહુ જીવ કર્યા પાવન ।

સતવારા પ્રાગજી ને જીવો, રેવો સાંકળો ને ભક્ત દેવો ॥૨૭॥
હરજિન વજીબાઇ એક, જેઠી વખત વજી વણકિ ।

નંદબાઇ રળચિતબાઇ, એહાદજિન વજિપર માંઇ ॥૨૮॥
હરભિક્ત દ્વજિ પીતાંબર, કહું કણબી ભક્ત સુંદર ।

કુબેર તુલસી ને રામજી, જીવણ નરસૈ શંકર સામજી ॥૨૯॥

કલ્યાણ જન રતનબાઇ, ભક્ત એક કણબી કુળમાંઇ ।

હેમચંદ રામચંદ જન, ભાવસાર એ ભક્ત પાવન ॥૩૦॥

હરજિન છે જગો સુતાર, દ્વજિ માનું વહિર મોઝાર ।

આશારામ મોતી ભાવસાર, શા અંબારામ ભક્ત ઉદાર ॥૩૧॥

ભક્ત તારાચંદ નંદરામ, ભાવસાર માનું સાંકળી નામ ।

કણબી ભક્ત હરભાઇ કહીએ, ક્ષત્રભિક્ત જલોભાઇ લહીએ ॥૩૨॥

ભક્ત દ્વજિ હુલાસ છે એક, ભજી હરતિજી નહટિક ।

એહઆદિહરજિન જેહ, વસે ગામ ગેરતિમાં તેહ ॥૩૩॥

હરજિન દેવો સતવારો, ગામ ગવાડે ભક્ત એ સારો ।

દ્વજિ ધનજી ને રામબાઇ, ભક્ત પ્રભુના પામોલ્ચ માંઇ ॥૩૪॥

ભક્ત વણારશી રાયચંદ, ભજે ભાવસાર એ ગોવંદિ ।

હરજિન એક લખીરામ, એહ જન આગલોડ્ય ગામ ॥૩૫॥

દ્વજિ મનછારામ હરજિન, રહે કડા ગામમાં પાવન ।

ક્ષત્રનિારુજી રતુજી નામ, ગાંગજી ને દ્વજિ શવિરામ ॥૩૬॥

અંબારામ સોની પ્રેમચંદ, એ બામણવે ભજે ગોવંદિ ।

કોળી ભક્ત જોયતો કુબોજી, રહે છાબલીયે હરભિજી ॥૩૭॥

ભક્ત ભાટ સાયબોજી જાણો, ગામ કૈપરમાં પરમાણો ।

વડનગરે વસે બહુ જન, ભક્ત પ્રભુના પરમ પાવન ॥૩૮॥

દ્વજિ ઉજમ મુગટરામ, સદાશવિ વનમાળી નામ ।

બેયરાદદ્વિજિભક્ત ભાઇ, હરજિન જેઠી દોલીબાઇ ॥૩૯॥

કુલા ઝુમખા આદિપાર, ભલા ભક્ત કહીએ ભાવસાર ।

ઉગરચંદ હેમચંદ દોય, વસે વડનગરે જન સોય ॥૪૦॥

સોનીભક્ત દયારામ ભાઇ, ખીમો ગોવંદિજી દલુભાઇ ।

એહઆદિબીજા હરજિન, વસે શ્રીપોરે ભક્ત પાવન ॥૪૧॥
વડા ભક્ત છે વશિનગરે, શશિસાટાની ભક્તકિરે ।

દ્વજિ સૂર્યરામ મોતરિમ, બળદેવ કૃષ્ણાધર નામ ॥૪૨॥
અમુલખ આદિદ્વજિભાઇ, ઉદેકુંવર લક્ષ્મીબાઇ ।

શવિબાઇ ને ઉજળી એક, ભજ્યા હરતિ કરી વવિક ॥૪૩॥
શા જેચંદ પુંજો દયારામ, સોની પીતાંબર અંબારામ ।

હરજિન છે લાડકુંવરી, કણબી રામજી તુલસી હરતિ ॥૪૪॥
સતસંગી શલિાટ સુંદર, જેઠારામ ને નામ બેચર ।

ત્રભિવન ને અમરચંદ, હેમચંદાદિભિજે ગોવંદિ ॥૪૫॥
ભક્ત વનમાળી ને ઉગરો, પાનાચંદ ને વારુ ઝવેરો ।

એહ આદિભિક્ત ભાવસાર, વસે વશિનગર મોઝાર ॥૪૬॥
કણબી ભક્ત મીઠો ને નાગજી, ગામ જાગીરે રહે હરભિજી ।

જેઠો પ્રેમજી ને હંસરાજ, કણબી ભક્ત જાણો જશરાજ ॥૪૭॥
દેવબાઇ નંદબાઇ કહીએ, ગામ આઇઠોરમાં એ લહીએ ।

કણબી ભક્ત છે ખુશાલભાઇ, ભજે હરરિહે ઉપેરામાંઇ ॥૪૮॥
ઉઝે કણબી ભક્ત નારાયણ, શામો વાલો પ્રભુપરાયણ ।

મોરાર મુળજી કામરાજ, કર્યું ગણેશ ખુશાલે કાજ ॥૪૯॥
દ્વજિ નાથો જેકુંવરબાઇ, એહ આદિભિક્ત ઉઝામાંઇ ।

શતિપુરમાં બાઇ ચતુરી, ભાવસાર છે ભાવની પુરી ॥૫૦॥
ચોપદાર ભગવાનભાઇ, રહ્યો સુખે સતિપુરમાંઇ ।

ભક્ત ભાવસાર દયાળજી, પુરુષોત્તમને ભક્તરિજી ॥૫૧॥
કણબી ભક્ત છે ઇચ્છો બેચર, ભજે હરછિ પાટણે ઘર ।

ભક્ત ગોકળી હરખો સુંદર, ભજે હરરિહે મુંજપર ॥૫૨॥

હરભિક્ત સોની ઇંદરજી, પાલણપુરે રહે કુસંગ તજી ।

કણબી ભક્ત ગોવંદિજીભાઇ, રહે તે ગઢ મંડાણામાંઇ ॥૫૩॥

કણબી ભક્ત કુબેર દવાડે, ભજ્યા હરનિ પડ્યો પવાડે ।

દ્વજિ ભક્ત બેચર બળદેવ, રહે ધણિજે ભજે વાસુદેવ ॥૫૪॥

નરસઇ ભક્ત ભાવસાર, મુળચંદ એ જન ઉદાર ।

દ્વજિ ભક્ત છે કશલીબાઇ, એહાદજિન મેસાણામાંઇ ॥૫૫॥

કણબી ભક્ત દ્વારકો જીવણ, ભાટ ચતુરો રહે આંબાસણ ।

ખેગારજી મોડજી ડુંગરજી, ભગવાન દયાળે બીક વરજી ॥૫૬॥

ખરા ક્ષત્રભિક્ત ભલભાઇ, વસે ગામ વજિપરડામાંઇ ।

કણબી ભક્ત હરિ વેણીદાસ, રૂડા ભક્ત સતિપુર વાસ ॥૫૭॥

ભાવસાર મેઘો કેશવજી, રહે કાલરીચે કુસંગ તજી ।

લવજી પૂરાગજી નાથોભાઇ, કહીએ કણબી ભક્ત નાથબાઇ ॥૫૮॥

એહ ભક્તપિરભુજીની કરે, રહી ગામ તે ઉદલપરે ।

જીવણ નાઇ હરખો સતવારો, કણબી ભક્ત રાયચંદ સારો ॥૫૯॥

એહઆદભિક્ત બાઇ ભાઇ, વસે ગામ તે ખેરવામાંઇ ।

ભક્ત પ્રભુનો પુંજો પટેલ, તેહ ગામ હેબવે વસેલ ॥૬૦॥

ભક્ત દેવચંદ ભાવસાર, વસે ગામ ખરોડા મોઝાર ।

શા હરખજી માતમ ભાટ, ગામ દેવડે તજી ઉચ્યાટ ॥૬૧॥

ભક્ત ભૂખણ મનછારામ, તુલસી ભગો ભાવસાર નામ ।

હરજિન એક જગાનબાઇ, એહાદજિન રહે મેઉમાંઇ ॥૬૨॥

ભગો જેતસી જીવો ચારણ, એહ ભક્ત રહે દેવરાસણ ।

કણબી ભક્ત કહીએ નરહર, ભાવસાર પુંજો ને બેચર ॥૬૩॥

સાંકળા આદસિતસંગી સઇ, વડા ભક્ત એ રહે વસઇ ।

રામજી ગણેશ ઝુમો નાગર, બાઇ સોના ભક્ત ઉજાગર ॥૬૪॥
ભક્ત માનસંધિ કણબી કહીએ, એહાદજિન લાંઘણોજ લહીએ ।

દ્વજિભક્ત છે ઝુમખરામ, હરજિન ગંગા ગલાલ નામ ॥૬૫॥
જીવો વસતો ને જ્ઞાનબાઇ, કણબી ભક્ત પલયિજમાંઇ ।

કોળી ભક્ત બાલ્યકદાસ કહીએ, ક્ષત્રકિશોજી ગોદડજી લહીએ ॥૬૬॥
મોકોજી ને કણબી ખુશાલ, ગોવંદિ નાયક મયિં લાલ ।

એહ આદબિજાં બહુ જન, વસે ગામ ખોરજ્યે પાવન ॥૬૭॥
કણબી ભક્ત છે ભવાનીદાસ, તજી કસળજીયે જુઠી આશ ।

ગોવંદિજી જાદવજીભાઇ, બાઇયોમાં મઠીંબાઇ છે બાઇ ॥૬૮॥
દ્વજિભક્ત મોટા નાનોભાઇ, જેની કહી ન જાય મોટાઇ ।

ક્ષત્રભિક્ત છે વખતોભાઇ, એહ ભક્ત કરજીસણમાંઇ ॥૬૯॥
ક્ષત્રમિનોજી ઉમોજી કહીએ, કણબી ગોકુળ તુલસી લહીએ ।

પુરુષોત્તમ રબારી રતનો, ભક્ત વડુવે જાણજ્યો જનો ॥૭૦॥
ભક્ત મનોહર છે બ્રાહ્મણ, કણબી કુબેર જેઠો હરશિરણ ।

રાયચંદ ક્ષત્રઆસકરણ, એહાદભિક્ત રહે મોખાસણ ॥૭૧॥
ઝુલાસણ માંહરિહે ચોધરી, કઠણ ભક્તપિરભુજીની કરી ।

દ્વજિ ગુલાબચંદ સુખચંદ, વલ્લભરામ જીવરામવૃંદ ॥૭૨॥
હરજિન હરકિવરબાઇ, એહ જન નારદીપુર માંઇ ।

કણબી ભક્ત વેણીદાસ વળી, ભાવસંગ નરોત્તમ મળી ॥૭૩॥
જતન રળયાિત વજી જન, કર્યું કણબી કુળ પાવન ।

ક્ષત્રભિક્ત પ્રતાપજી નામ, ઉમેદજી અગ્રોજી અકામ ॥૭૪॥
થાનોજી બનોજી હરજિન, દલુજી અમરોજી પાવન ।

શેઠ સાકળચંદ મુળચંદ, હરજીવન અવલનંદ ॥૭૫॥

એહ આદમિક્ત બાઇ ભાઇ, વસે ગામ ડાંગરવામાંઇ ।

હરજિન પુરુષોત્તમ હરખો, વાસણજી વહિલજી નીરખો ॥૭૬॥

હીરો જેકરણ ને દાનસંઘ, નાથા બેચર ને હરરિંગ ।

એહાદમિક્ત કણબી કહીએ, રૂડા જન રાજપર લહીએ ॥૭૭॥

કણબી ભક્ત નારાયણ વસતા, ગામ રાજપરે જન છતા ।

ભગો ગણેશ કણબી વરણ, રૂપો સુતાર રહે નંદાસણ ॥૭૮॥

કણબી ભક્ત મોરાર જોયતો, જન નારાયણ ને વસતો ।

હરભિક્ત છે ગલાલબાઇ, એહ ગામ માથાસુલમાંઇ ॥૭૯॥

ગંગારામ ગણેશ ગોપાળ, માનો વાલો દલના દયાળ ।

કણબી ભક્ત છે ભક્તવિલી, ભજે હરગામ રહે ટુંડાલી ॥૮૦॥

કણબી ભક્ત માધવજી નામે, ભજે હરરિહે ઇરાણે ગામે ।

કણબી ભક્ત કલો પુંજોભાઇ, ભક્ત કેવળ ને રૂપાંબાઇ ॥૮૧॥

એહાદમિક્ત જન દયાળ, ભજે હરરિહે ગામ કુંડાળ ।

સોનીભક્ત દયાળજી મંગળ, કણબી ભાવસંગ છે અમળ ॥૮૨॥

દ્વજિ ભક્ત છે ઉમેદરામ, બાઇ એક બેનકુંવર નામ ।

ભક્ત દેવચંદ ભાવસાર, રહે ભક્ત એ કડી મોઝાર ॥૮૩॥

કણબી ભક્ત દેવકરણ કહીએ, સારોજન સેદરડે લહીએ ।

દ્વજિ હરભિક્ત હરરિમ, રૂડો જન જાકસણે ગામ ॥૮૪॥

ભક્ત ભાવસાર ભુલોભાઇ, અવલબા રાજપરમાંઇ ।

કણબી ભક્ત છે ગલાલબાઇ, ભજે હરરિહે ઉભડામાંઇ ॥૮૫॥

રામજી ઘેલો કસલબાઇ, કણબી ભક્ત મનપિરમાંઇ ।

કણબી કુબેર લક્ષ્મીદાસ, બાઇ નાથી ભજે અવનિાશ ॥૮૬॥

દ્વજિ ભક્ત છે શંકર નામ, ભક્ત પ્રભુનો રહે ઘુમે ગામ ।

હરજિન કણબી મોરાર, સારો ભક્ત ગોકળ લુવાર ॥૮૭॥

એહાદજિન રહે ગોધાવયિ, કહ્યા દેશમાં લેશ લાવયિ ।

કહેતાં કહેતાં થાકે વાણી મન, જેમ છે તેમ ન કહેવાય જન ॥૮૮॥

પૂર્વછાયો- જેમ જળ અરણવથી, ઉપજે લહરી અપાર ।

તેમ હરમિહા જળથી, હરજિન અપરમપાર ॥૮૯॥

અખંડ અહોનશિ ઉપજે, તેનો નવ થાય નરિધાર ।

કોણે લખ્યા કોણ લખશે, કોણ લખે છે આ વાર ॥૯૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષ્ટિકુળા-નંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે દંઢાવ્યદેશના હરજિનનાં

નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને ઓગણીસમું પ્રકરણમ્ ॥૧૧૯॥

પૂર્વછાયો- મોટા ભક્ત મારૂ દેશના, અને મોટાં જેનાં મન ।

સંગ કુસંગને ઓળખી, વળી થયા હરનિા જન ॥૧૧॥

લેશ નહજિ દેશમાં, સમજવા સુધી રીત ।

એવા દેશમાં ઉપજી, જેણે કરી હરશિુ પ્રીત ॥૧૨॥

એવા જન પાવનનાં, કહું કાંચેક હવે નામ ।

ઉચ્ચ નીચ કુળમાં અવતરી, જેણે ભજ્યા સુંદરશ્યામ ॥૧૩॥

ચોપાઇ- ખરા ભક્ત કહીએ ખાણ ગામે, દેવજાતશિંભુદાન નામે ।

ઘેર લાલુબાઇ હરજિન, જેણે જન્મ્યા લાડુજી પાવન ॥૧૪॥

રૂડા ભક્ત છે ખીમોજીભાઇ, ઘેરે મોટાં જન મોજબાઇ ।

એહાદબીજા જન ગણીજે, ભલાભક્ત ખાણમાં ભણીજે ॥૧૫॥

ભક્ત એક છે ચેલો લુવાર, વસે તે ભીલમાલ મોઝાર ।

કષત્રભિક્ત હેમરાજ નામે, ભજે હરરિહે નરોલી ગામે ॥૧૬॥

ભક્ત કણબી દેવશી જાણીયે, દ્વજિ ચેલો ગામ ઝુઝાંણીયે ।

વાલી ગામે વસે બહુ જન, દ્વજિ વરિમ ભક્ત પાવન ॥૭॥
દ્વજિ વખતો ગામ જોધાવે, વ્યાધ મેઘરાજ ભક્ત કાવે ।

ભક્ત વખતો જાત્યે વાઘરી, રહી ઉનડયિ ભજ્યા હરિ ॥૮॥
ખીમો ભજે હરભિાવ ભલે, જાત્યે વાઘરી વસે સાયલે ।

હરભિક્ત વાઘરી ઇશરો, વસે દાસપામાં દાસ ખરો ॥૯॥
ગામ ભુકામાંહભિજે હરિભક્ત અમરો જાત્યે વાઘરી ।

ભક્ત જોધો જન જીવીબાઇ, રહે વાઘરી ગામ દેતામાંઇ ॥૧૦॥
ભક્ત વાલો વખાણું વાઘરી, ભલી ભક્તપિરભુજીની કરી ।

બાઇ રૂપા મેઘી ને કેશર, ગામ સુરાણે ભક્ત સુંદર ॥૧૧॥
ઉદો વાઘરી રહે ગામ ધાખે, મુખે સ્વામનિરાયણ ભાખે ।

ભક્ત જીવો વાઘરી વાલેરે, ભજે ભગવાન રૂડી પેરે ॥૧૨॥
ભક્ત વાઘરી પદમો નામ, ભજે હરરિહે આકવે ગામ ।

ગામ ચોરવે જીવો વાઘરી, તજી કુળધર્મ ભજ્યા હરિ ॥૧૩॥
એહ આદિવાઘરી અપાર, વસે તે મારૂ દેશ મોઝાર ।

તજી મેલી નજિકુળ રીતકિરી પ્રકટ પ્રભુ સાથે પ્રીતિ ॥૧૪॥
સારા ભક્ત છે શરિઇ ગામ, કહું સાંભળજ્યો તેનાં નામ ।

મોટા ભક્ત છે જાત્યે લુવાર, કરૂં તેનાં નામનો ઉચ્ચાર ॥૧૫॥
દલો રતનો લખમણ લહીએ, પનો મેરામ અજબો કહીએ ।

જેઠો હદો ધન રૂપ ધીરો, મુળો પદમો હવો ને વીરો ॥૧૬॥
હદા પના આદિબિહુ ભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ।

દલુ વાલુ ઉમાંબાઇ સોનાં, લાધી મટુ ઇંદુબાઇ પુનાં ॥૧૭॥
એહાદિબાઇ ભાઇ લુવાર, એક ભક્ત છે સવો કુંભાર ।

એહ આદિબીજા જન સોઇ, ભજે હરરિહે ગામ શરિઇ ॥૧૮॥

હરભિક્ત છે પ્રેમો કુલાલ, સત્સંગી એ ગામ જવાલ ।

રૂડો રબારી નામ છે કલો, ગામ ગોયલીમાં ભક્ત ભલો ॥૧૯॥

એક ભક્ત પવત્રિ પાલીયે, તુલાધાર ઉદાર તે કહીયે ।

નામ હરજિન હેમરાજ, હરભિજી કર્યું નજિકાજ ॥૨૦॥

એહ આદમિારૂ દેશમાંઇ, બીજા બહુ ભક્ત બાઇ ભાઇ ।

સરવે સોપી તન મન ધન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૨૧॥

હવે કહું ગુજરાતી જન, અતપિવત્રિ ભક્ત પાવન ।

હેત પ્રીત્યે ભર્યાં જેનાં હૈયાં, પ્રેમી નેમીમાં ન જાય કહીયાં ॥૨૨॥

એવા જનનાં લખતાં નામ, મારા હૈયામાંહઘણી હામ ।

સોની ભક્ત છે કસ્તુરોભાઇ, હરજિન દ્વજિ શવિબાઇ ॥૨૩॥

સાચી ભક્તિએ સ્વામીની કરે, ભજે હરરિહે આમનગરે ।

જન જતન બાઇ દયાળ, દ્વજિ ભક્ત રહે પેઢમાળ ॥૨૪॥

હરભિક્ત દ્વજિ ઇચ્છાબાઇ, વસે ગામ તે પોગલામાંઇ ।

દ્વજિ ભક્ત જીવી હરજિન, ગામ પલ્લિદરે એ પાવન ॥૨૫॥

કણબી ભક્ત ઉકોભાઇ કહીએ, તે રહે ગામ મામરોલયિ ।

પ્રેમી ભક્ત રહે પ્રાંતગામ, દ્વજિ મયારામ કાશીરામ ॥૨૬॥

કેવળરામ નારાયણ ત્રણ, શવિ જોઇતો સ્વામીને શરણ ।

હરભિઇ ને ગોવંદિરામ, મોતીરામ જીવરામ નામ ॥૨૭॥

એહાદભિક્ત દ્વજિ પાવન, હવે કહું બાઇઓ હરજિન ।

બાઇ રૂપાં ને બે ઇચ્છાબાઇ, વાલુ ત્રણ્યેને હરશ્ચિ સગાઇ ॥૨૮॥

બાઇ રામું રખું ને માણ્યક, સોનાં નાની હરૂં મોઘી એક ।

કુલબાઇ મુળીબાઇ દોય, વખત એક હરજિન સોય ॥૨૯॥

એક કહીએ દ્વજિ હરજિન, હવે કહું વણકિ પાવન ।

મોટો ભક્ત છે તુલજારામ, નથુ શા ને સાકળચંદ નામ ॥૩૦॥
પીતાંબર બેચર ભગવાન, મઠિલાલ ને હરજીવન ।

બાઇ બેનકુંવર અંબા એક, એહાદહિરજિન વણકિ ॥૩૧॥
સોની ત્રકિમજી હરજિન, ભાટ અપરૂ બકતો પાવન ।

વીતરાગી છે અમૃતબાઇ, એહાદહિરજિન પ્રાંતજિમાંહિ ॥૩૨॥
કોળી ભક્ત રહે લીઓડગામ, ઉમોજી વળી વાઘજી નામ ।

હરભિક્ત છે ઝવેરભાઇ, જેની પ્રીત છે પ્રભુજીમાંઇ ॥૩૩॥
કણબી ખુશાલ બેચર નામ, બાઇ અવલ રહે સાણોદે ગામ ।

કોળી ભક્ત દયાળજી ધનોજી, છલોજી સારજી ને પનોજી ॥૩૪॥
બનોજી બાઇ અવલ કુલ, ગામ સલકયિ ભક્ત અમુલ ।

કણબી ભક્ત ગણેશજી કહીએ, ભૂધર વહિઠલ નાનજી લહીએ ॥૩૫॥
ત્રકિમ ને શા વલભરામ, ભક્ત વખતબા વણકિ નામ ।

જન રૂપાં રામુ રળયિત, સોની જમનાં વખત દ્વજિ જાત ॥૩૬॥
એક છે રૂપાઇ નાઇ જન, એહાદહિરજિન પાવન ।

એક લુવાર થાવર નામે, એહ આદહિરભિક્ત દેગામે ॥૩૭॥
દ્વજિ ભક્ત છે મનછારામ, હરમિંગળ મુળજી નામ ।

પીતાંબર આદભિક્ત ભાઇ, જેકુંવર જતન રામબાઇ ॥૩૮॥
એહ આદબિાઇ ભાઇ જેહ, વસે ગામ વાસણામાં તેહ ।

મોટા ભક્ત વસે છે વેલાલ, જન જેસંગભાઇ દયાલ ॥૩૯॥
જેહો જીજી મકોભાઇ કહીએ, અજુ વસતો મનોહર લહીએ ।

શામલ ગરિધર ને નથુભાઇ, બાઇ વખત રળયિત બાઇ ॥૪૦॥
જીતબા તેજબા દત્તબાઇ, ભક્ત એ કણબી કુળમાંઇ ।

દ્વજિ હરને અવલબાઇ, એહ આદહિ વેલાલમાંઇ ॥૪૧॥

કષત્રભિક્ત અમરસંહિ નામ, શા જેચંદ તે કુજાડ્ય ગામ ।

કણબી ભક્ત કહીએ સુરદાસ, ભક્ત નાથે તજી જગઆશ ॥૪૨॥

દયાળજી ને દાસ ઝવેર, કષત્રઉમોભાઇ ને હમીર ।

એહ આદબીજાં બહુ જન, રહે કણભે ભક્ત પાવન ॥૪૩॥

ભક્ત અમદાવાદે અનેક, ભજે હરતિજે નહટિક ।

જીયાં વરિજે બદરીપત્રિતિયાં સરવે જન શુભમતી ॥૪૪॥

ભક્ત આદશૈઠ ઇચ્છારામ, હરિચંદ બે ભક્ત અકામ ।

મનોહર કુબેર ગોવંદિ, ગોપાલ ગોકુળ ને આનંદ ॥૪૫॥

રણછોડ ત્રકિમ બેચર, આશારામ શામળ કુબેર ।

મોહનલાલ દોલા આદભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ॥૪૬॥

વ્રજકુંવર રતનબાઇ, આદતિને હરશિ સગાઇ ।

અંબા લક્ષ્મી ને ઠકરાણી, શામકુંવર અચરત જાણી ॥૪૭॥

એહ આદજિ વણકિ વૃંદ, એક ભક્ત છે હરગોવંદિ ।

હવે કહું દ્વજિ હરજિન, નથુ જુગલ જન પાવન ॥૪૮॥

હંમિતરામ ને જીવણરામ, હરેશ્વર ને મહાદેવ નામ ।

કાશીરામ કુબેરજી કહીએ, ગણપતરામ નામે દોય લહીએ ॥૪૯॥

આદતિ ગરિધર સોમનાથ, કહું હરજિન બાઇ સાથ ।

ગંગા રેવા ને શવિકુંવર, જમના હરદિવ વપિર ॥૫૦॥

કષત્રભિક્ત છે કુબેરસંધિ, કહું કણબી ભક્ત અનઘ ।

શંભુદાસ દામોદર નામ, વાલો વજેરામ ગંગારામ ॥૫૧॥

લાલદાસ દો કેવળરામ, રણછોડ દયાળજી નામ ।

ભક્ત ભાવસંધિજી સુધીર, પીતાંબર પાનાચંદ વીર ॥૫૨॥

પ્રેમજી ખુશાલ ભાઇચંદ, હીરો રાયજી હરગોવંદિ ।

લખો કસલો ને ગંગારામ, ભક્ત વસતો માણ્યકો નામ ॥૫૩॥
 હરભિક્ત બાઇ વજી હરમોટાં જન છે માનકુંવરી ।

એહાદભિક્ત કણબી કહીએ, સારા હરજિન સોની લહીએ ॥૫૪॥
 પુરૂષોત્તમ ભક્ત મંગળ, લક્ષ્મીચંદ છે જન અમળ ।

હરિચંદ આદભિક્ત ભાઇ, બાઇ દેવ ને દવિળીબાઇ ॥૫૫॥
 કડયા કુબેર ને અંબારામ, ભજે હરજિણી સુખધામ ।

ભક્ત સુતાર છે દામોદર, હરજિન જગો ને ભૂધર ॥૫૬॥
 કૃષ્ણ બેચર ને અંબારામ, હરઆદજિણસાળી નામ ।

એહાદબાઇ ભાઇ અપાર, વસે અમદાવાદ મોઝાર ॥૫૭॥
 સેવે નરનારાયણ દેવ, પાડી અંતરે અલૌકટિવ ।

એવા જન નરિમળ જેહ, નાવે લખતાં લખવામાં તેહ ॥૫૮॥
 પૂર્વછાયો- ધન્ય ધન્ય એવા જનને, જેનાં હરપિરાયણ મન ।

તન ધન તૃણ તોલે ગણી, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૫૯॥
 એકએકથી અધકિ અંગે, પ્રેમ નયિમે પૂરણ ।

અપાર નરનારી મળી, વળી થયાં સ્વામીને શરણ ॥૬૦॥
 પ્રકટ પ્રતાપ પ્રાપત્નિહચિમૃતપદની ઉધાર ।

એવું જાણી અંતરે, ભજે નરિભય થઇ નરનાર ॥૬૧॥
 ઇતશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષ્ટિકુળા-નંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે મારૂ દેશ તથા
 ગુરજરદેશના હરજિનનાં નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને વશિમું પ્રકરણમ્

॥૧૨૦॥

પૂર્વછાયો- ગાઉ ભક્ત ગુજરાતના, જેના પ્રેમનો નહિપાર ।

ભાવ ભક્તચિત્તધિણી, વળી નયિમ ધારી નરનાર ॥૧૧॥

પ્રકટ પુરુષોત્તમને મળી, વળી થયાં પૂરણકામ ।

એવાં જન પાવનનાં, હવે લખું કાંચેક નામ ॥૨॥

ચોપાઇ- ધન્ય જેતલપુરના જન, જીયાં હરજિ કર્યા જગન ।

તયિં જે જે રહ્યા હરજિન, તેને જાણવા પરમ પાવન ॥૩॥

પટેલ ભક્ત ગંગાદાસ નામ, પ્રભુદાસ આસજી અકામ ।

ભક્ત કાકુજી ભખિરીદાસ, પીતાંબર ભજે અવનિશ ॥૪॥

જોયતાદાસ જીવણ કહીએ, કૃષ્ણદાસ કાશીદાસ લહીએ ।

ભક્ત ખોડો નથુ પુંજોભાઇ, એહઆદપિટેલ કહેવાઇ ॥૫॥

દ્વજિ ભક્ત ઉભે આશારામ, જન દેવરામ દયારામ ।

ઉગરચંદ ને બેચરભાઇ, બાઇ રળીયાત હર્ષભાઇ ॥૬॥

કૃષ્ણત્રિવિલોભાઇ હરજિન, ઠાર લવજી જીવો પાવન ।

માળી માણ્યકશા ને કુબેર, ભક્ત ઘેલો ખરો નહકિર ॥૭॥

એહ આદિછે જન અપાર, વસે જેતલપુર મોઝાર ।

પટેલ ભક્ત વેણીભાઇ કહીએ, લાલદાસ કાળીદાસ લહીએ ॥૮॥

ગોપાળ હાંસજી હરજિન, હરખા આદિછે ભક્ત પાવન ।

દ્વજિ ભગો ને ખુશાલભાઇ, એહાદજિન અસલાલીમાંઇ ॥૯॥

કૃષ્ણત્રિભિગુજી માલજી લહીએ, નથુજી દેવોજી જેઠીજી કહીએ ।

પટેલ જેઠો દાજી ને દેસાઇ, નરોત્તમ ને નથુ કહેવાઇ ॥૧૦॥

સુંદર ભક્ત છે સોની ઝવેર, ઠાર મોરાર વસૈયે ઘર ।

કણબી ભક્ત છે જેસંગભાઇ, રૂગનાથદાસ સુખભાઇ ॥૧૧॥

બાપુ ધીરો કાશી ને દેસાઇ, વસે ભક્ત નવાગામ માંઇ ।

ભક્ત કણબી કહીએ કાકુજી, મકન મોહન દાજી બાપુજી ॥૧૨॥

વ્રજભાઇ હરભિાઇ જાણો, દ્યાળજી મોરારજી પ્રમાણો ।

દ્વજિ પ્રભુરામ વેણીરામ, લુવાર રઘો રહે ગામડી ગામ ॥૧૩॥
કણબી ભક્ત છે ભવાનીદાસ, અમથાભાઇનો ચોસરે વાસ ।

હરજિન રૂપો હરચિદ, રહે હીરાપર ભજે ગોવંદિ ॥૧૪॥
દ્વજિભક્ત કહીએ સદોભાઇ, કાજુ ભક્ત એ કનેજમાંઇ ।

કણબી ભક્ત છે દેવજી નામે, ઠાર જગો નેનપર ગામે ॥૧૫॥
કોળી ભક્ત કહીએ ઉકો નામ, ભજે હરરિહે વરિલ્લય ગામ ।

મોટા ભક્ત છે મેમદાવાદ, ભજ્યા હરનિ તજી ઉપાદ ॥૧૬॥
દ્વજિ ભક્ત કહીએ ધનેશ્વર, દુર્લભરામ ને ભક્ત બેચર ।

ભટ અમથો ને અંબારામ, નરિભેરામ નારણજી નામ ॥૧૭॥
હરપિરભુજી ને પીતાંબર, વશિવનાથ ને શવિશંકર ।

ભક્ત અનુપરામ નાગર, જન મોરારજી ઉજાગર ॥૧૮॥
વ્યાસ મોતી આદિદિઇ ભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ।

હરભિક્ત જેઠી રળયિત, સુખબાને સમજાણી વાત ॥૧૯॥
અમૃત અવલ ને શવિબાઇ, ભલાં ભક્ત એ બ્રાહ્મણમાંઇ ।

એહ મેમદાવાદમાં રહે, મુખે સ્વામનિરાયણ કહે ॥૨૦॥
કણબી ભક્ત કહીએ લાલદાસ, ભજે રાયજી શ્રીઅવનિશ ।

હરજિન એક રામબાઇ, ક્ષત્રભિક્ત છે સારજીભાઇ ॥૨૧॥
એહ આદિબાઇ ભાઇ જેહ, વસે ગામ ખાતરોજે તેહ ।

કણબી ભક્ત પુંજોભાઇ દાજી, રૂડો હરજિન છે રાયજી ॥૨૨॥
દ્વજિ દેવરામ બાપુભાઇ, વાંઠવાળી ગુલાબ ગુંસાઇ ।

કોળીભક્ત છે વસતો નામ, કાજુ ભક્ત વસે કુણે ગામ ॥૨૩॥
દ્વજિભક્ત અંબા રળીયાત, ભજે હરતિજી જગવાત ।

કોળી ભક્ત ગલોભાઇ કહીએ, એહ ભક્ત ઘોડાસર લહીએ ॥૨૪॥

ખાંટ ભક્ત ભગુજી ભણાવિ, ધનો ઘેલો ને જાલ્યમ ગણાવિ ।

આલા આદજિન નરિમળ, એક ભક્ત વસતો રાવળ ॥૨૫॥

હરજિન એક અદીબાઇ, વસે ગામ હાથરોલીમાંઇ ।

કણબી ભક્ત કાશીદાસ કહીએ, ભક્ત ભાઇજી વસે પઠિએ ॥૨૬॥

દ્વજિ નારણજી સદોભાઇ, બાઇ ધનબાઇ રાજબાઇ ।

એહ આદબીજાં બાઇ ભાઇ, વસે ગામ કઠલાલ્યમાંઇ ॥૨૭॥

દ્વજિભક્ત છે નરિભેરામ, કુબેરભાઇ શંકર નામ ।

હરજિન એક કંકુબાઇ, કણબી ભક્ત શંભુ જીવોભાઇ ॥૨૮॥

એહાદજિન રહે આંતરોળી, કરે ભક્તપિરભુજીની બહોળી ।

કણબી ભક્ત ભગવાનદાસ, પ્રભુદાસ ભજે અવનિશ ॥૨૯॥

ભક્ત એક દયાળજી નામે, જન વસે ચખિલોર ગામે ।

દ્વજિભક્ત શવિજી સુંદર, હરજિન ગોપાળ બેચર ॥૩૦॥

એક દ્વજિ છે અમૃતબાઇ, એહ જન કપડવન માંઇ ।

દ્વજિ અમૂલખ હરજિન, વસે દેવોદ્ય ગામે પાવન ॥૩૧॥

કણબી ભક્ત કહીએ કાશીદાસ, લખીયે લુણાવાડામાં વાસ ।

દ્વજિભક્ત છે ખુશાલ નામ, જન હરભાઇ અભેરામ ॥૩૨॥

એહ આદકિહીએ બહુ જન, વસે વાડાસંદિરે પાવન ।

હરભિક્ત અવલ વણકિ, બાઇ રાયકુંવર છે એક ॥૩૩॥

એહાદહિરજિન સુંદર, ભજે હરરિહે વીરપર ।

દ્વજિભક્ત છે વાલજીભાઇ, કોળી હરજિન મોઘીબાઇ ॥૩૪॥

એહઆદજિન બાઇ ભાઇ, વસે સતસંગી સુથમાંઇ ।

કણબી ભક્ત કુબેરજી કહીએ, કડવો ગામ ગોઠવમાં લહીએ ॥૩૫॥

ભક્ત સુતાર ગોવંદિ જાણો, વૈશ્ય જાતવિાલજી પ્રમાણો ।

એહઆદબિાઇ ભાઇ બહુ, વસે ગામ રામપરે સહુ ॥૩૬॥
 દ્વજિભક્ત પીતાંબર કહીએ, કણબી ખુશાલ તુલસી લહીએ ।

કુબેર ને હમી ભાવસાર, રહે હીરાપર ગામ મોઝર ॥૩૭॥
 સતસંગી એક સતવારો, હરભિક્ત કાશીરામ સારો ।

દ્વજિ હરજિન રૂપબાઇ, રહે જન એ ગોધરામાંહી ॥૩૮॥
 ભક્ત ઉમરેઠે અતસારા, પ્રેમીજન પ્રભુજીને પ્યારા ।

દ્વજિ રૂપરામ નરિભેરામ, નંદુ નંદલાલ દોય નામ ॥૩૯॥
 માધવજી ને મલકારજુન, કાશીરામ કૃપાશંકર જન ।

લક્ષ્મીદત્ત વળી લીલાધર, ભક્ત હરભિાઇ ને ઇશ્વર ॥૪૦॥
 ગંગાદત્ત વષ્ણુદત્ત ભાઇ, દયારામ કહું હવે બાઇ ।

માનબાઇ દાનબાઇ જેહ, નાથબાઇ મુળીબાઇ તેહ ॥૪૧॥
 એહઆદજિન બાઇ ભાઇ, વસે ગામ ઉમરેઠમાંઇ ।

કણબી ગલોભાઇ ગોપાળ નામે, ભજે હરરિહે ઓડ ગામે ॥૪૨॥
 દ્વજિભક્ત કુબેરજી ભલો, ભજે હરડાકોરે એકલો ।

હરજિન દ્વજિ દેવબાઇ, વસે ગામ પલાસણામાંઇ ॥૪૩॥
 મૈયારામ રૂગનાથદાસ, વસે મહસિ ભક્ત વયિાસ ।

કષત્રભિક્ત ગલુજી મેલોજી, જેસંગભાવે લીધા હરભિજી ॥૪૪॥
 કણબી ભૂધરદાસ રાયજી, પ્રભુદાસે આશા જુઠી તજી ।

દ્વજિ નારણ આણંદરામ, બાઇ અંબા હરજિન નામ ॥૪૫॥
 કષત્રજીજીબા ને સુખબાઇ, એહ જન ડડુસરમાંઇ ।

દ્વજિભક્ત રૂગનાથ નામ, મહેશ્વર ને મનછારામ ॥૪૬॥
 મૈયારામ કહીએ કાળીદાસ, રાયજી ને ગરિધર વ્યાસ ।

અંબા અવલ ને સુખબાઇ, પ્રીત રતનને પ્રભુમાંઇ ॥૪૭॥

કષત્રધિરમો ભક્ત છે અવલ, કણબી હરખો વસે વડથલ ।

દ્વજિ હરખજી જેઠો જન, વસે ગામ કેસરે પાવન ॥૪૮॥

કણબી ભક્ત કહીએ વેણીદાસ, જન જેઠો બીજોદરે વાસ ।

કષત્રભિક્ત અજુભાઇ કહીએ, કાળાભાઇ આદજિન લહીએ ॥૪૯॥

કણબી ભક્ત છે રાયજી નામે, એહઆદછિ હરેરે ગામે ।

કણબી ભક્ત ભગવાનભાઇ, ભૂધરદાસ હાથરોલીમાંઇ ॥૫૦॥

હરજિન દ્વજિ કહીએ કલો, વસે ભક્ત દેગામે એકલો ।

ધન્ય ધન્ય ડભાણના જન, જીયાં મહારાજે કર્યા જગન ॥૫૧॥

અતભિાવે ભર્યાં નરનાર, જેના પ્રેમતણો નહપિાર ।

પટેલ વણિણુદાસ હરશિરણ, રૂગનાથ બે રાયજી ત્રણ ॥૫૨॥

પ્રાગદાસ શવદાસ રામ, કાનદાસ નારણદાસ નામ ।

ગોવંદિજી આદદિઇ ભાઇઓ, અવલ બોનાં ત્રણ દત્ત બાઇયો ॥૫૩॥

દ્વજિ ભક્ત કહીએ મયારામ, કુબેરજી પ્રભુરામ નામ ।

નરિભેરામ ગોવંદિ પ્રેમદત્ત, હરકૃષ્ણ કશલજી ભક્ત ॥૫૪॥

બાઇ શવિ આદતિ અમુલ, નવલ ગુલાલ સાકર કુલ ।

એહાદદ્વિવજિ બાઇયો પાવન, કોળી વખતો છે હરજિન ॥૫૫॥

શુદ્રભક્ત કાળો એક કહીએ, એહાદજિન ડભાણ લહીએ ।

પટેલ ભક્ત ભગવાનદાસ, જાદવ ઝવેરી જગથી ઉદાસ ॥૫૬॥

કાનદાસ ને દ્વજિ મોરાર, એહાદજિન પીજ મોઝાર ।

કોળી ભક્ત એક જાગો નામ, ભજે હરરિહે ટુંડેલ્ય ગામ ॥૫૭॥

પટેલ ભક્ત રૂગનાથ જોડ, કાનજી રવજી રણછોડ ।

ભક્ત નરોત્તમ વેરીદાસ, એહ જન ડુમરાળે વાસ ॥૫૮॥

પટેલ રાયજી કુબેર કહીએ, રણછોડ બાપુજી બે લહીએ ।

વસનદાસ કૃષ્ણદાસ જાણો, વસતો દલોભાઇ પ્રમાણો ॥૫૯॥
કષત્રલિલ એક હરજિન, વસે પપિલગે તે પાવન ।

દ્વજિ મોહનરામ નરોત્તમ, દ્વજિ ગંગારામ છે ઉત્તમ ॥૬૦॥
દ્વજિ કંકુ આદતિ અચરત, માનકુંવર છે હરભિક્ત ।

કડયા ભક્ત છે કેવળરામ, એહાદજિન નડયાદ ગામ ॥૬૧॥
કણબી ભક્ત એક કાળીદાસ, રહે ગામ અલંદિરે વાસ ।

દ્વજિ ભક્ત પ્રભુરામ નામે, ભજે હરરિહે સલુણગામે ॥૬૨॥
એહઆદજિન અગણતિ, સર્વે જનને સ્વામીશું પ્રીત ।

ધર્મ નયિમ ધારી નરનાર, ન લખાય છે અપરમપાર ॥૬૩॥
પૂર્વછાયો- જુગોજુગના જનથી, અગણતિ ઓધાર્યા આજ ।

તેને તે ગણતિ લખતાં, નાવે કોઇ કવનિ થાહજ ॥૬૪॥
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે ગુરજરદેશના હરજિનનાં
નામ કહયાં એ નામે એકસો ને એકવશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨૧॥

પૂર્વછાયો- ચલું જન ચડોતરનાં, જેનાં ઉજ્જવળ અંતઃકરણ ।
તન મન ધન અર્પણ કરી, થયાં સ્વામી શ્રીજીને શરણ ॥૧॥

ભાવ ભક્તઉરે અતિએક મનાં નર ને નાર ।
પુરુષોત્તમ પ્રકટ સ્પર્શઉતર્યા ભવપાર ॥૨॥

જેને એક હરનો આશરો, તેહ વનિ બીજું હરામ ।
એવા જન પાવનનાં, હવે લખું કાંચેક નામ ॥૩॥

ચોપાઇ- વંદુ વરતાલનાં હરજિન, અતપિવત્તિર પરમ પાવન ।
જીયાં હરચિ કરી બહુ લીલા, લઇ સંત સતસંગી ભેળા ॥૪॥

પટેલ ભક્ત મોટેરા બાપુજી, રણછોડે લીધા હરભિજી ।

બેચર દાજી ને જેસંગભાઈ, મુળજી ને રાયજી કહેવાઈ ॥૫॥
દો ભાઈજી દાદોભાઈ કહીએ, જોરો નરશી નરોત્તમ લહીએ ।

કાનદાસ ડુંગર ને દલો, શામળ હરધોરી મીઠો ભલો ॥૬॥
લાલદાસ આદિહરજિન, પટેલ વાલુ કંકુબા પાવન ।

દ્વજિ વનમાળી હરદોસ, બા અવલને પ્રભુની આશ ॥૭॥
નક્કી ભક્ત નારણગર બાવો, જેણે કર્યો કુળનો અભાવો ।

પ્રેમી ભક્ત પગી ધન્ય ધન્ય, જનમાં શરિમણજિભન ॥૮॥
સુંદર ખોડો જુસોને વખતો, જગો ભવાન જખતો હમતો ।

ઉજમ અમરા આદિકોળીભાઈ, જન એક રળયાત બાઈ ॥૯॥
રઘો બેચર વાસણ ઠાર, બાઈ કંકુચે તજ્યો સંસાર ।

ઠક્કર ઉકા આદિબિહુ કહીએ, શૂદ્ર શવાદવિરતાલે લહીએ ॥૧૦॥
કોળી ભક્ત તખો આસકરણ, જેઠો બાદર હરનિ શરણ ।

ઝાલો જાલ્યમભક્ત ભાઈજી, જગ આશ આસજીચે તજી ॥૧૧॥
માનબા જીતબા હરજિન, નવલબા પ્રણાબા પાવન ।

એહઆદિજિન બહુ કહીએ, વસે ભક્ત એ બામણોલીચે ॥૧૨॥
જાંજુંબા લબિબા નાનીબાઈ, રહે પરે બામણોલીમાંઈ ।

પટેલ ભક્ત કુબેર મુળજી, જીજી બાજી પુંજો ને રામજી ॥૧૩॥
ધર્મદાસ ગોપાળ ગણીએ, બાઈ રળયાત નાથી ભણીએ ।

ભક્ત ભાઈબા ધુનો ગઢવી, કંકુ મધુબાને ભક્તહિવી ॥૧૪॥
દ્વજિ ભક્ત એક ઇચ્છારામ, એહાદિજિન નરસંડે ગામ ।

પટેલ ભક્ત નરહરભાઈ, હરજિન છે બેચર નાઈ ॥૧૫॥
એહઆદિબીજાં જન બહુ, વસે ગામ ઉતરસંડે સહુ ।

પટેલ ભક્ત કાળીદાસ નામ, ભજે હરચિલંદરે ગામ ॥૧૬॥

દ્વજિ ભક્ત કહીએ તે ઇશ્વર, પ્રેમી જન વળી પીતાંબર ।

વેણી લક્ષ્મી લટકણબાઇ, પાટીદાર રૂડા અજુભાઇ ॥૧૭॥

ભાટ બળથિ જાલમ ધર્મદાસ, ભાવસંગનો મુમઘે વાસ ।

કૃષ્ણભક્ત છે રૂડા રામોજી, પટેલમાં ભક્ત દાસ ખોજી ॥૧૮॥

લાલદાસ ને ઇશ્વરદાસ, પ્રભુદાસ રઘે તજી કાશ ।

દ્વજિ ભક્ત બાપુભાઇ નામ, સદાશવિ ને નરિભેરામ ॥૧૯॥

રૂડો ભક્ત કહીએ રામો નાઇ, એહાદજિન કણઝરીમાંઇ ।

કોળી ભક્ત વખતો વખાણું, વાલો દાજી હરજિન જાણું ॥૨૦॥

પટેલ ભક્ત છે થોભણદાસ, એહનો સામરખામાં વાસ ।

દ્વજિભક્ત દનિકર નામ, સદાશવિ ને લક્ષ્મીરામ ॥૨૧॥

દુર્લભરામ ને દેવશંકર, કણબી ભક્ત હરજી સુંદર ।

હરજિન એક દત્તબાઇ, એહ આદતિ આણંદમાંઇ ॥૨૨॥

ભક્ત કાછથિ નામ વસન, વસે બાકરોલીએ હરજિન ।

પટેલ ભક્ત લાલદાસ લહીએ, જોરો રંગનાથ નામ કહીએ ॥૨૩॥

પ્રભુદાસ શંભુદાસ સોઇ, ઠાર ધનજી સમ નહકોઇ ।

એહઆદબીજાં બહુ જન, વસે ગામ ગાનામાં પાવન ॥૨૪॥

પટેલ ભક્ત રામદાસ જેહ, હરજિન પ્રભુદાસ તેહ ।

કોળી ભક્ત હેમતો ખુશાલો, હરભક્ત જાણો વળી ઝાલો ॥૨૫॥

ભક્ત સુતાર છે પ્રભુદાસ, એહાદજિનનો જોળે વાસ ।

પટેલ ભક્ત છે ગરીબદાસ, દાજી મનોહર રહે પાસ ॥૨૬॥

કોળી ભક્ત ઉકો ને ઉજમ, ઝુમો ભક્ત ભજે પરબ્રહ્મ ।

હરજિન દ્વજિ વજેરામ, રળથિાત રહે સંજાયે ગામ ॥૨૭॥

પટેલ ભક્ત ગોવંદિજી જાણો, ગોપાળજી ગણેશ પ્રમાણો ।

કોળી ઝુમો ભીખો ભગત ભલે, શૂદર ખોજીદાસ આખડોલે ॥૨૮॥
કોળી ભક્ત થોભણ બેચર, વસે વલોટવે ભક્ત સુંદર ।

દ્વજિ દાજીની ભક્તછિ ખરી, વસે બાંધણીયે ભજે હરતિ ॥૨૯॥
પટેલ ભક્ત અજુજી સુંદર, ખુશાલ કાનજી મનોહર ।

જીજી જેસંગ ને પુંજો લહીએ, સોની પીતાંબર વેણી કહીએ ॥૩૦॥
ભક્ત માણ્યકબાઇ સુતાર, એહ ભક્ત મેળાવ્ય મોજાર ।

ભાટ ભક્ત નથુ લખો જોડ, કુલો તકતો રામો રણછોડ ॥૩૧॥
પટેલ રઘો ગોકળ શઘિર, ભક્ત ખતરી જીવો સુંદર ।

ભક્ત ભાટ એક જસબાઇ, એહઆદજિન યાંગામાંઇ ॥૩૨॥
પટેલ ભક્ત પ્રભુદાસ કહીએ, ઓઘવ કાનદાસ આદલિહીએ ।

વસે ગામ રોયણે એ જન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૩૩॥
દ્વજિ ભક્ત વાલોભાઇ નામ, ઇચ્છારામ દાદો મયારામ ।

ભક્ત ભવાની શંકર જાણો, રૂડા રામશંકર વખાણો ॥૩૪॥
રૂડાં બાઇ જમનાં જતન, એહ આદિદ્વજિ હરજિન ।

પટેલ ભક્ત વાલોભાઇ કહીએ, જગો વજેસંગ તુલસી લહીએ ॥૩૫॥
ઘોરી ખોડો જીજી ને હાંસજી, રણછોડ ગોકળ રાયજી ।

ઠક્કર કૃષ્ણ કાઇયિો ભુખણ, શવિો ગઢવી ગાય હરગુણ ॥૩૬॥
શા ઝવેર પ્રભુદાસ કડીયો, જેને સતસંગ જીવશું જડીયો ।

એહઆદબિહુ બાઇ ભાઇ, વસે ભક્ત વસો ગામમાંઇ ॥૩૭॥
પટેલ ભક્ત છે રાયજી નામે, કાળીદાસ રહે પલાણે ગામે ।

પટેલ ભક્ત રૂડો રામદાસ, ધર્મદાસ ભજે અવનિશ ॥૩૮॥
દ્વજિભક્ત મોટા માણ્યકજી, રઘવાણે લુહાર ભાઇજી ।

ભક્ત ભાવસાર પ્રેમચંદ, પીતાંબર લાલદાસાદવિંદ ॥૩૯॥

મોટાં ભક્ત માનકુંવરબાઇ, ખરા હરજિન ખેડામાંઇ ।

સોની ભક્ત છે ગરિધર નામ, માતરે દ્વજિ ઉત્તમરામ ॥૪૦॥

પટેલ ભક્ત વાસણ ધર્મદાસ, હરભાઇને હરની આશ ।

દ્વજિ ભક્ત છે અનુપરામ, એહ જન અલંદિરે ગામ ॥૪૧॥

પટેલ ભક્ત જીવણદાસ જેહ, વસે ગામ હરિજમાં તેહ ।

ફષત્રભિક્ત છે ભીમજી નામ, વાસણજી વસે દેવગામ ॥૪૨॥

દ્વજિ ભવાનીશંકર નામ, પ્રભાશંકર કેશવરામ ।

તુલજારામ દયારામ દાજી, જન ખુશાલાદમિન રાજી ॥૪૩॥

હરજિન હેતબાઇ જીજી, કોળી ભક્ત છે નામ બોનજી ।

પટેલ ભક્ત કહીએ લાલોજી, જીભાઇ વ્રજભાઇ નાથજી ॥૪૪॥

ગરિધર બેચર છે નામ, સુતાર કલ્યાણ ગંગારામ ।

સોની ગોપાળ આદિહરજિન, વસે પપિળાવ્યમાં પાવન ॥૪૫॥

પટેલ ભક્ત રાયજી કાવે, એકલો જન રહે ઇસણાવે ।

પટેલ ભક્ત ગોવંદિજી નામ, દ્વજિ પુરુષોત્તમ ઉત્તમરામ ॥૪૬॥

હરજિન દ્વજિ હરખબાઇ, પ્રેમીજન એ પાળજમાંઇ ।

રૂડો ભક્ત છે રહીમ શેખ, ભક્ત સુતાર અમથો એક ॥૪૭॥

વૈશ્ય વલ્લભ જીવો લુવાર, ખરો ભક્ત ખતરી મોરાર ।

બહુ હરજિન એહ આદ્યે, વસે ભક્ત પ્રેમી પેટલાદે ॥૪૮॥

પટેલ ભક્ત રૂગનાથ કહીએ, કાળીદાસ ને કુબેર લહીએ ।

એહઆદમિક્ત બાઇ ભાઇ, વસે ગામ સુંદરચિણામાંઇ ॥૪૯॥

પટેલ ભક્ત કાશીદાસ સારો, રામદાસ પ્રભુજીને પ્યારો ।

વેરીભાઇ કાછચી કહેવાય, એહ જન બોચાસણ માંચ ॥૫૦॥

પટેલ પ્રભુદાસ નરિમળ, ભક્ત રામદાસ અવચિળ ।

હાથી ઉત્તમ ને કાળીદાસ, એહ જનનો વેરામાં વાસ ॥૫૧॥
પટેલ મુળજી થોભણ ભણીએ, નરસી હરવિણીદાસ ગણીએ ।

દેવબાઇને ભાવ છે ભલો, કોળી રંગબાઇ ભાઇ ગલો ॥૫૨॥
રાઠોડ એક ભક્ત રાજબાઇ, એહઆદવિસે દદરડામાંઇ ।

પટેલ ભક્ત લાલદાસભાઇ, જાદવ વળી વઠિલનાઇ ॥૫૩॥
કોળી ભક્ત તે હમિતો કહીએ, એહઆદબોરસદે લહીએ ।

પટેલ ભક્ત જેઠોભાઇ જાણો, ખોડો ગુમાન કોળી પ્રમાણો ॥૫૪॥
એહઆદછિ જન અવલ, દાસ સ્વામીના વસે દાવલ ।

પટેલ ભક્ત છે બેચરદાસ, એહ દાસનો બોદાલે વાસ ॥૫૫॥
ભક્ત પટેલ નામ બાપુજી, રહે જોશીકુવે કુસંગ તજી ।

દ્વજિભક્ત નારણજી જેરામ, જન જીવી ઉકલાવ્ય ગામ ॥૫૬॥
પટેલ ભક્ત છે બાપુજી સારો, વસે વાસદે પ્રભુને પ્યારો ।

ભક્ત સુતાર દયાળજી કહીએ, મીઠો ભગવાન ભક્ત લહીએ ॥૫૭॥
કોળીભક્ત દાદોભાઇ જાણો, હરભિઇ ભગુજી પ્રમાણો ।

હરજિન કહીએ જોરોભાઇ, એહાદજિન ચમારામાંઇ ॥૫૮॥
પટેલ ભક્ત રણછોડદાસ, બાપુજીયે તજી જગઆશ ।

વેરીદાસ પ્રાગદાસ દલો, હરડુંગર વસતો ભલો ॥૫૯॥
દ્વજિ ભક્ત ખોડો કુશલરામ, ભજ્યા બેચરે સુંદર શ્યામ ।

ભક્ત ભાટ કેશર નદિન, રૂગનાથ મોટભા ગુમાન ॥૬૦॥
ભક્ત લુવાર છે વણારશી, જેને હૈયે રહ્યા હરવિસી ।

કોળી ભક્ત જગન્નાથ ધીર, ભક્ત ભગવાનદાસ હમીર ॥૬૧॥
હરજિન છે બાઇ ખુશાલી, જેને ભક્તહિરની છે વાલી ।

એહઆદબીજા બાઇ ભાઇ, વસે ભક્ત બામણગામ માંઇ ॥૬૨॥

પૂર્વછાયો- અપરમિણું પરમાણ નહિ, અકળ કળે નહિક્રિય ।

એમ હરજિન આજનાં, નાવે સંખ્યામાં સોય ॥૬૩॥

કહકિહકિહીએ કેટલાં, છે આજ અલેખે વાત ।

કવની પહોચ્ય ક્યાં લગી, ભરવી આભશું બાથ ॥૬૪॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે ચડોતરદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને બાવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨૨॥

પૂર્વછાયો- બહુ ભક્ત બારાંમધ્યે, જન જાણે સરવે રીત ।

સત્ય અસત્યને ઓળખી, કરી પુરુષોત્તમશું પ્રીત ॥૧॥

એવા જન અમળનાં, કરું કાંચક નામ ઉચ્ચાર ।

સુણતામાં સુખ ઉપજે, સહુ સાંભળજ્યો કરી પ્યાર ॥૨॥

ચોપાઇ- ધન્ય ક્ષત્રભિક્ત જીજીભાઇ, જેની પ્રીત અતપિરભુમાંઇ ।

ભક્ત પુંજોજી અમરસંગિ, વસિભાઇને હરની રંગ ॥૩॥

અભેરાજ મોડજી રૂપોજી, અલુભાઇ અમરશી ખોડોજી ।

કણબી ભક્ત છે ઉત્તમરામ, સખીદાસ થોભણદાસ નામ ॥૪॥

દાજી આદિબીજા બહુ જન, ગામ ગુડેલે કરે ભજન ।

દ્વજિભક્ત રૂપો નરભેરામ, ભાટ ધનુ રહે ખંભાત ગામ ॥૫॥

ક્ષત્રભિક્ત પથો બનેસંગ, કાન મોટભાને સતસંગ ।

એહાદજિન આખોલ્યમાંઇ, તામસામાં ક્ષત્રહિઠીભાઇ ॥૬॥

ભાટ ભક્ત મુળજી ને જીજી, ભજે હરનિ ભાવે ભાઇજી ।

ક્ષત્રભિક્ત જીભાઇજી નામ, એહાદજિન રહે વડગામ ॥૭॥

ક્ષત્રભિક્ત દેવોભાઇ કહીએ, એહ ગામ પાનડમાં લહીએ ।

હરભિક્ત ત્રકિમ સુતાર, રહે તે ગામ રોણી મોઝર ॥૮॥

કષત્રભિક્ત કાંધોજી પુંજોજી, કણબી પ્રભુદાસે કાશ તજી ।

હરજિન એક રામબાઇ, એહાદજિન ગોરાડમાંઇ ॥૯॥

કોળી ભક્ત કહીએ માલબાઇ, અણદી જશુબા કષત્રમિંઇ ।

એહાદજિન જીજકે ગામ, ભજી હરકિર્યું નજિકામ ॥૧૦॥

દેવજાતછે ભક્ત ભાઇજી, વસે મૈયારીયે મોહ તજી ।

કણબી ભક્ત કહીએ રામદાસ, આણંદ ગોકળી વરસડે વાસ ॥૧૧॥

કષત્રભિક્ત નાજોજી કરણ, હઠીભાઇ હરનિ શરણ ।

કણબી દાજી દ્યાળ તાપીદાસ, એહાદજિન ગળચિણે વાસ ॥૧૨॥

કણબી ભક્ત નારાયણ નામ, ભજે હરચિત્તિરવાડે ગામ ।

કષત્રગિગો જેસંગ ભગત, દુધારીમાં ભજે ભગવંત ॥૧૩॥

કષત્રભિક્ત રામોભાઇ કહીએ, નક્કી ભક્ત રહે ગામ નભોએ ।

ભાટ હરભિાઇ હરશિરણ, કણબી ભક્ત રહે ખડે નારણ ॥૧૪॥

દ્વજિ ભક્ત કહીએ કાશીરામ, એહાદજિન લંબિાશી ગામ ।

કણબી ભક્ત જેરામાદજિન, વસે ગામ આડેવે પાવન ॥૧૫॥

કષત્રભિક્ત કહીએ ભગવાન, વસે ગામ સાયલે નદિાન ।

ભક્ત સુતાર નારાયણ નામ, એહાદજિન બામણગામ ॥૧૬॥

ભાટ ભક્ત જેઠોભાઇ જાણો, એહાદપિરચિજે પ્રમાણો ।

ભક્ત ભાટ જગરૂપ જેઠો, લક્ષમણ લાભ લઇ બેઠો ॥૧૭॥

પટેલ ભક્ત બાપુ ગરિંધર, એહાદસિંજીવાડે સુંદર ।

પટેલ ત્રકિમ ગોકળ લખોભાઇ, ભક્ત ગોપાળ ને ગલો નાઇ ॥૧૮॥

નાઇ ભક્ત રૂપાં ને જોઇતી, રહે સોજીતરામાં શુભમતી

ભક્ત ભાટ છે એક જસુજી, રામદાસ ગુલાબ મુળજી ॥૧૯॥

પટેલ ભક્ત નારણદાસભાઇ, વસે ગામ તારાપુરમાંઇ ।

ભક્ત ગઢવી ગોકળદાસ, કણબી હરદાસ પ્રભુ પાસ ॥૨૦॥
વહિલજી ભાટ મોટભાઇ, ઠક્કર રણછોડ અમરો કેવાઇ ।

એહઆદબિજા બહુ જન, વસે ગામ મોરજે પાવન ॥૨૧॥
કષત્રહિરભિક્ત છે હઠીજી, ખોડોભાઇ કહીએ કલ્યાણજી ।

એહઆદબિહુ જન લીજે, વસે ભક્ત એ ગામ બુધેજે ॥૨૨॥
કોળીભક્ત ઉટવાળામાંઇ, જોયતા સુતા ઉમેદબાઇ ।

પટેલ ભક્ત કાળીદાસ દોય, પ્રભુદાસ ગામ નારે સોય ॥૨૩॥
કષત્રભિક્ત ભગવાન નામ, અવલબાઇ રહે રોણજ ગામ ।

શેઠ વજા આદબિહુ ભાઇ, વસે ગામ રામોલડીમાંઇ ॥૨૪॥
ભક્ત ભાટ બળથિ છે નામે, એહાદજિન જલસણિ ગામે ।

ભક્ત લુવાર રામજી આદે, વસે જન હરનિ જલોદે ॥૨૫॥
કોળી ભક્ત પ્રતાપ હમીર, રહે ગામ ખડોદીમાં ધીર ।

કણબી ભક્ત હરભાઇ કહીએ, ધોરીભાઇ આદજિન લહીએ ॥૨૬॥
ભજે ભગવાન ભાવ ભલે, બહુ જન વસી વડદલે ।

કણબી ભક્ત જેસંગભાઇ જાણો, ગામ રાસમાંહપિરમાણો ॥૨૭॥
કોળી ભક્ત છે એક રાઇજી, વસે સૈજપુરે ભય તજી ।

કોળી દાજી રતનસંધિ કહીએ, ચંદ્રસંધિ રૂપસંધિ લહીએ ॥૨૮॥
મોટાભાઇ બનેભાઇ દાદો, બાપુજી પુંજોજી ભક્ત આદો ।

ભાટ બળીયો કાળો લુવાર, બદલપુરે એ ભક્ત ઉદાર ॥૨૯॥
કોળી ભક્ત છે અજબસંધિ, હેમસંધિને હરનિ રંગ ।

ભક્ત જગો ઝાલો ભાવસંધિ, જન ગલો દેવાણે અનઘ ॥૩૦॥
કોળી અવલો જીવણ જાણો, ગોરવે ભક્ત ઓઘો લુવાણો ।

કોળી ભક્ત છે ગંભીરસંધિ, લાખાજીને વાલો સતસંગ ॥૩૧॥

ભક્ત ઉમેદસંધિ વરિમ, હરજિન હમીર મોકમ ।

એહ આદહિરજિન જેહ, વસે ગામ શેરડીમાં તેહ ॥૨૨॥

કણબી ભક્ત છે મનજી નામે, એહાદજિન ઝલોડ ગામે ।

એહઆદજિન અગણતિ, સર્વેને પ્રભુ પ્રકટશું પ્રીત ॥૩૩॥

નરનારી એ પ્રકટ ઉપાસી, થયાં બ્રહ્મનગરનાં નવિાસી ।

એવાં જન અપરમપાર, ભજી હરનિ તર્યાં સંસાર ॥૩૪॥

પૂર્વછાયો- બાળ જોબન વૃધ્ધને, વડો મન વશિવાસ ।

દેહ છુટે દુઃખયો નહિ, છે બ્રહ્મમહોલમાં વાસ ॥૩૫॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે બારાદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને ત્રેવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨૩॥

પૂર્વછાયો- વડા ભક્ત વાકળમાં, અતમિહાત્મી મન ઉદાર ।

હરહિરજિન ઉપરે, જેના પ્રેમનો નહિપાર ॥૧૧॥

મન કર્મ વચને કરી, હરભિક્તઉપર ભાવ ।

તન મન ધન વડે, સંત સેવવા ઉચ્છાવ ॥૨॥

જેવા જન વાકળના, તેવા જ કાનમમાંઇ ।

વશિવાસી વકિર વનિા, કપટ છળ નહી કાંઇ ॥૩॥

સદા એ જન સુખીયા, જેને પ્રકટ પ્રભુશું પ્રીત ।

એવા જન અમળનાં, હવે લખું નામ કચિતિ ॥૪॥

ચોપાઇ- વડાભક્ત વડોદરામાંઇ, જેને અતહિત હરમિાંઇ ।

કણબી ભક્ત કહીએ વનમાળી, જેણે બીક જગતની ટાળી ॥૫॥

નાથજી ને વળી વનમાળી, પ્રભુદાસની ભાવના ભાળી ।

ભગવાનદાસ ને કેસુર, પીતાંબર ભુખણ જરૂર ॥૬॥

જગ જીવનને નારાયણ, પ્રભુ પુરુષોત્તમ ઘેલો જાણ ।

એહઆદકિણબી અપાર, ભજે નારાયણ નરનાર ॥૭॥

દ્વજિભક્ત નાનોભાઇ નામ, ભજે હરતિજી મનકામ ।

રામચંદ્ર હરચિંદ્ર ભાઇ, શોભારામ કહીએ શાસ્ત્રીમાંઇ ॥૮॥

બાપુ જેઠો ને વ્રજજીવન, ભક્ત બ્રાહ્મણમાં ધન્ય ધન્ય ।

સદાશવિ ધનેશ્વર નામ, ભક્ત ખુશાલ લક્ષ્મીરામ ॥૯॥

એહ આદદિવજિ અપ્રમતિ, સરવેને શ્રીસ્વામીશું પ્રીત ।

શેઠ પ્રભુદાસ હરજીવન, બાપુભાઇ પ્રેમાનંદ જન ॥૧૦॥

વૃદાવન ગંગાદાસ વણકિ, ભજ્યા હરતિ કરી વવિક ।

કાછયિ પુરુષોત્તમ જન, જેણે નજિકુળ કર્યું પાવન ॥૧૧॥

ખુશાલ ભાઇજી રણછોડ, હરજિરામ ઇશ્વર જોડ ।

પ્રેમીભક્ત છે વામનજી ભાઇ, એહઆદછિ કાછયિમાંઇ ॥૧૨॥

જન તંબોળી છે નાનબાઇ, તેના સુત નારાયણભાઇ ।

દક્ષણી ભક્ત નારાયણ રાઓ, ઢંદુરાઓનો ઢળયિ દાવો ॥૧૩॥

ચમિનરાઓ પ્રભુ દ્વજિ એક, જાણે સાર અસાર વવિક ।

દક્ષણી ભક્ત છે અંબાબાઇ, દ્વજિ દક્ષણી દાજીબાભાઇ ॥૧૪॥

શલિાટ ફતોજી તારાચંદ, મોતી હરિજી ને અમીચંદ ।

ખત્રભિક્ત નથુ અંબારામ, પુરુષોત્તમ દયારામ જેરામ ॥૧૫॥

નંદલાલ તારાચંદ નામ, ભક્ત સોની સારો ગંગારામ ।

ભક્ત સુતાર છે ધર્મદાસ, જેને પ્રભુનો છે વશિવાસ ॥૧૬॥

ભક્ત લુવાર મુળજી નામ, હરજિન લુવાણો જેરામ ।

બેચર આદજિણસાળી જન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૧૭॥

એહાદબિહુ બાઇ ભાઇ, વસે શહેર વડોદરામાંઇ ।

જોઇ અનંત પર્યા ચમત્કાર, રહે મગન મને નરનાર ॥૧૮॥
કણબી ભક્ત પ્રાગજી દાજી, વસે ગામ શશ્વિવેરે રાજી ।

કોળી ભક્ત બાજીભાઇ કહીએ, એહ ગામ આંબોદરે લહીએ ॥૧૯॥
કણબી ભક્ત છે માવજીભાઇ, કાજુ જન રહે કપુરાઇ ।

કણબી ભક્ત પ્રભુદાસભાઇ, હરજિન એક લાડુભાઇ ॥૨૦॥
ભક્ત મેતર રામો છે નામ, એહ જન વસે છાંણી ગામ ।

કણબી ભક્ત ગણેશજી જાણો, કોળીભક્ત કરાર પ્રમાણો ॥૨૧॥
શેઠ ભક્ત મોરારજી ભાઇ, એહાદજિન સાંકરદામાંઇ ।

કોળીભક્ત કાનજીભાઇ કહીએ, પ્રતાપસંધિ અણઘડે લહીએ ॥૨૨॥
કણબી ભક્ત દયાળજીભાઇ, જાદવ રણછોડ વજો દેસાઇ ।

બાજી ઝવેર પુરુષોત્તમ, બાઇ સાકર ને વળી પ્રેમ ॥૨૩॥
કોળી ભક્ત બાજી નારભાઇ, વસે ગામ એ ગોરવામાંઇ ।

કણબી ભક્ત રુગનાથ નામ, જીજી વહિઠલ લક્ષ્મીરામ ॥૨૪॥
ભક્ત નરહર ને કાશીભાઇ, હરજિન છે રળચિતભાઇ ।

ભક્ત સુતાર ગરિંધર ગણીયે, કોળી જોરો ઉમેદ ભણીયે ॥૨૫॥
કૃષ્ણ માળી ને મુળો મેતર, એનાં છે અટલાદરે ઘર ।

પટેલ ભક્ત કહીએ વ્રજભાઇ, ભક્ત અજુભાઇ ને દેસાઇ ॥૨૬॥
દાજી ગરિંધર ભગવાનદાસ, જોરો રણછોડ જગથી ઉદાસ ।

હરજિન છે ગલાલ બાઇ, મોટીબાની પ્રીત પ્રભુમાંઇ ॥૨૭॥
એહઆદબાઇ ભાઇ લહીએ, વસે ભક્ત ઘણા કરાલીયે ।

કોળી ભક્ત પ્રતાપ નદિન, સમચિાળે કણબી ભગવાન ॥૨૮॥
કણબી ભક્ત બાજી મોરારજી, વસે ડભાસામાં દંભ તજી ।

કણબી ભક્ત નારાયણ નામે, સારો જન સેજાકુંવે ગામે ॥૨૯॥

કષત્રભિક્ત બાપુભાઇ વળી, કણબી લક્ષ્મણ રહે પપિળી ।

દ્વજિ હરજિન મનોહર, આમળે જન ગૌરીશંકર ॥૩૦॥

દ્વજિ રામચંદ્ર ને નાગજી, ત્રકિમજીએ તૃષણા તજી ।

શેઠ ભક્ત છે અંબાવીદાસ, ગરિધરભાઇ ભજે અવનિશ ॥૩૧॥

દાજી ગરિધર કણબી જન, દ્વજિ બાઇ જીવી ને રતન ।

એહઆદજિન બાઇ ભાઇ, વસે ગામ સરસવણીમાંઇ ॥૩૨॥

કણબી બાઇ છે ડાઇ કુંવર, ભજે હરરિહે વરિપર ।

કણબી ભક્ત ઉધ્ધવ રેવાદાસ, ભવાનીદાસ પ્રભુને પાસ ॥૩૩॥

પુરૂષોત્તમ જીજીભાઇ જન, નરહર ગરિધર પાવન ।

ભક્ત દેવદાસ ને ત્રકિમ, પડી શંકરને સાચી ગમ ॥૩૪॥

ભગવાનદાસ વ્રજભાઇ, નારાયણ એક બેઉ ભાઇ ।

દ્વજિ ભક્ત બાપુભાઇ કહીએ, એહાદજિન ઇંટોલે લહીએ ॥૩૫॥

કણબી ભક્ત માધોભાઇ નામે, ભજે હરરિહે વરણામે ।

કણબી ભક્ત છે ગરીબદાસ, કેશવદાસે તજી જુઠી આશ ॥૩૬॥

દ્વજિ ભક્ત કહીએ કાશીરામ, જગજીવન સાપોર ગામ ।

ભક્ત વણકિ હરજીવન, ખુશાલ તુલસી હરજિન ॥૩૭॥

નરોત્તમ આદિઠિ વણકિ, ભક્ત લુવાર બેચર એક ।

એહ આદજિન જે કહેવાય, વસે ગામ રામનાથ માંચ ॥૩૮॥

દ્વજિ ભક્ત છે રામશંકર, રતનેશ્વર ભક્ત બેચર ।

કણબી ભક્ત ગરિધર આદે, એહ ભક્ત રહે ગામ સંવાદે ॥૩૯॥

દ્વજિભક્ત એક ભગવાન, વસે ગામ સલાડ્યે નદિન ।

કણબી ખુશાલ ગોવંદિભાઇ, પુરુષોત્તમ મંડાળા માંઇ ॥૪૦॥

દ્વજિભક્ત શવિશંકર ભાઇ, ભક્ત કુબેર રહે ગામ પસિાઇ ।

ભક્ત ભગવાન છે કુંભાર, રહે અબીપર ગામ મોઝાર ॥૪૧॥
અલોચન ને કેવળ સોઇ, દ્વજિ કરુણાશંકર રહે ડભોઇ ।

કણબી કુબેર મનોહર કહીયે, રૂડા ભક્ત એ વસે વસૈયે ॥૪૨॥
દ્વજિભક્ત કહીએ પ્રભુરામ, એહાદજિન કરધરે ગામ ।

કણબી ભક્ત વેણીદાસ કાવે, એહાદજિન રહે ઢોલાવ્યે ॥૪૩॥
દ્વજિભક્ત છે ભુદેવભાઇ, કહીએ જન એ કુંઠેલામાંઇ ।

કણબી ભક્ત મેઘજી જાણો, ગામ પારીખે જન પ્રમાણો ॥૪૪॥
દ્વજિ ભક્ત જાદવ હરભિાઇ, છતા ભક્ત છે છતરાલ્યમાંઇ ।

દ્વજિભક્ત છે લક્ષ્મીરામ, કાજુ ભક્ત રહે કારવણ ગામ ॥૪૫॥
કણબી ભક્ત છે રણછોડભાઇ, રાયજી નથુ વેરીભા દેસાઇ ।

ત્રકિમ ભક્ત કહીએ સખીદાસ, એહાદજિન કરમાલે વાસ ॥૪૬॥
કણબી ભક્ત રણછોડ નાનોજી, ભીખો લાલો ને નારણ બાજી ।

ભક્ત બાઇ ભાઇ એહ આદ્યે, ભજે હરરિહે ઉતરાદ્યે ॥૪૭॥
કણબી ભક્ત છે તુલજો તેહ, રહે ગામ દવિરમાં એહ ।

કણબી ભક્ત પુરુષોત્તમ કહીએ, શેઠ હીરો ને કુબેર લહીએ ॥૪૮॥
એહ રહે રણાપુરમાંઇ, ભજે શ્યામસુંદર સુખદાઇ ।

હરભિાઇ કણબી પાવન, વસતો હરખો હરજિન ॥૪૯॥
એહાદસિતસંગીની ટોળી, ભજે હરરિહે ગામ દેરોળી ।

કણબી ભક્ત કહીએ કાશીદાસ, એહાદજિન પાણેથે વાસ ॥૫૦॥
કણબી ભક્ત જોરોભાઇ જન, પુરુષોત્તમ ભીખો પાવન ।

વળી ભક્ત એક વણારશી, એહ જન રાજપરાવાસી ॥૫૧॥
દલો બાજી કેશવ જેરામ, કણબી ભક્ત રહે ગામ ભદામ ।

દ્વજિભક્ત કહીએ સુખરામ, કાજુ ભક્ત રહે કન્યાળી ગામ ॥૫૨॥

ભક્ત કણબી કહીએ રાયજી, વસે ગામ ઝાંઝર માંયજી ।

દ્વજિભક્ત છે ગોવંદિરામ, કણબી તુલજો નરોત્તમ નામ ॥૫૩॥

એહાદજિન રહે સેણાપરે, ભલી ભક્તપિરભુજીની કરે ।

શેઠ ખુશાલ ભક્ત પાવન, તુલસી નારાયણ હરજિન ॥૫૪॥

દ્વજિ કૃષ્ણજીને સતસંગ, એહાદજિન ગામ સારંગ ।

દ્વજિભક્ત માહેશ્વર નામ, ભજે હરરિહે મતિરજ ગામ ॥૫૫॥

કણબી ભક્ત પ્રભુદાસ જેહ, રણછોડ નરહર તેહ ।

ભક્ત શેખ વસતો હરભિાઇ, નથુ આદકિ અલદરમાંઇ ॥૫૬॥

જન કણબી જેરામ દલા, ભક્ત હરનિા બોરીયે ભલા ।

પ્રભુદાસ કણબી પાવન, ગામ સલાદરે હરજિન ॥૫૭॥

કણબી જન છે ભૂધર આદ્યે, વસે ભક્ત એ ગામ પસિાદે ।

કણબી ભક્ત છે ભગતભિાઇ, વસે જન ઝાડેસરમાંઇ ॥૫૮॥

જેને ઘેર પધાર્યા મોરાર, નરિખસિફળ કર્યો અવતાર ।

જેજે લખાણા છે આમાં જન, તેને છે શ્રીહરનિુ દર્શન ॥૫૯॥

પૂર્વછાયો- જેજે કહ્યાં જીભે કરી, જન વચિારીએ જેહ ।

કહેતાં લાજે કવમિને, વળી એમાં નહસિંદેહ ॥૬૦॥

રવશિશનિા કરિણને, કોણ લેખી લેશે પાર ।

એમ જન છે આજનાં, અગણતિ ને અપાર ॥૬૧॥

ઇતશિરીમદેકાનતકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તયતિામણમિધ્યે વાકળદેશના હરજિનનાં
નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને ચોવીશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨૪॥

પૂર્વછાયો- કહું જન કાનમનાં, વળી વચિારી મન ।

ભાગ્ય મોટાં એ ભક્તનાં, જેને મળ્યા જગજીવન ॥૧૧॥

જપ તપ જોગે કરી, વળી નાવે ધ્યાને નાથ ।

તેહ હરનિયણાં ભરી, નરિખી થયાં સનાથ ॥૨॥

પળે પળે થાય પરચા, વળી આવે અંત્યે અવનિાશ ।

સરવે જન તે જાણતાં, થાય બ્રહ્મનગરે નવિાસ ॥૩॥

એવી કૃપા છે આજની, કરી તે કૃપાને ધામ ।

તેને જે જન અનુસર્યા, હવે લખું તેહનાં નામ ॥૪॥

ચોપાઇ- દ્વજિ ભક્ત એક કાશીરામ, કણબી ભક્ત નાગરદાસ નામ ।

ભક્ત જીજીભાઇ ભગવાન, શેખ માવજી ભીખો નદિાન ॥૫॥

એહઆદહિરજિન જેહ, વસે ગામ દોરામાંહી તેહ ।

દ્વજિ ભક્ત એક નરસઇ, ભજે હરવિલણમાં રઇ ॥૬॥

કણબી હરજિન છે જીભાઇ, પુરૂષોત્તમને સાચી સગાઇ ।

માળી ભક્ત ભૂધરદાસ જાણો, કૃષ્ણદાસ ભક્ત પરમાણો ॥૭॥

કષત્રભિક્ત કહીએ દાદોભાઇ, એહ જન માંગરોળમાંઇ ।

કણબી ભક્ત નરોત્તમલાલ, બાપુ રાયજી ને ખુશચિાલ ॥૮॥

ધનો ઉધ્ધવ ને ધર્મદાસ, એહ આદિની કરેણે વાસ ।

દ્વજિ ભક્ત પુરૂષોત્તમ ધન, માહેશ્વર જાગેશ્વર જન ॥૯॥

એહાદજિન વસે ચોરંદે, મુખે સ્વામનિારાયણ વંદે ।

કણબી ભક્ત પુરૂષોત્તમ નામ, સારા જન સાદરણે ગામ ॥૧૦॥

દ્વજિ ભક્ત અંબારામ ભલો, રહે ગામ ગંધારે એકલો ।

કણબી ભક્ત છે ભગતભિાઇ, અવચિાનદાસની ભલાઇ ॥૧૧॥

ભક્ત ગણેશ દુભાઇ નામ, દ્વજિ ભક્ત છે તુલજારામ ।

એહઆદિખીજા બહુ જન, વસે વેમારડીમાં પાવન ॥૧૨॥

કણબી ભક્ત છે ભાઇબા જેહ, વ્રજભાઇ ત્રકિમદાસ તેહ ।

માધાભાઇ આદમિક્ત બહુ, કહીએ ગામ કંડારીમાં સહુ ॥૧૩॥
ભક્ત સુતાર છે કાશીદાસ, દુર્લભરામે ટાળ્યો જગત્રાસ ।

ભક્ત શેખ નામ લંબોભાઇ, વસે ગામ કરજણમાં ॥૧૪॥
કણબી ભક્ત દાદોભાઇ કહીએ, રૂડો ભક્ત રાચજી તે લહીએ ।

દ્વજિ ભાઇશંકર કાશીરામ, શેખ ભક્ત દાજીભાઇ નામ ॥૧૫॥
કણબી જન એક જીતબાઇ, એહાદજિન વસે કુરાઇ ।

દ્વજિ એક ભવાનીશંકર, તેનું પણ પંગિલવાડે ઘર ॥૧૬॥
દ્વજિભક્ત કહીએ દયારામ, ભજે હરરિહે આંટોદ ગામ ।

જોગી પ્રભાતગર પ્રસધિધ, કર્યું નજિ કામ ભલી વધિધ ॥૧૭॥
ગયો જગજીતી લાવો લઇ, ગામ ઠકિરીયે ઠીક રઇ ।

દ્વજિભક્ત છે લક્ષ્મીનાથ, દીનાનાથ રહે હરસિાથ ॥૧૮॥
કાશીનાથ ગણપતરામ, જયાનંદ આદદિવજિ નામ ।

ભક્ત વણકિ હરજીવન, રહે આમોદે જન પાવન ॥૧૯॥
પટેલ ભક્ત કાનદાસ કહીયે, રૂગનાથ મોટાભાઇ લહીએ ।

એહ આદહિરજિન બહુ, વસે ગામ બુવામાંહી સહુ ॥૨૦॥
શેખ વલીભાઇ ભલા ભક્ત, જેણે ભજયા હરતિજ્યું જક્ત ।

વસતો ભગો જન ખુશાલ, થયા ભક્ત તજી કુળચાલ ॥૨૧॥
કણબી ભક્ત છે બેચરભાઇ, દ્વજિ બાઇ છે કેલોદમાંહી ।

કણબી ભક્ત છે લક્ષ્મીદાસ, હરભાઇનો દેરોલે વાસ ॥૨૨॥
દ્વજિ ભક્ત ગંગા વણિણુનામ, બાળમુકુન્દ ને રાજારામ ।

સારો ભક્ત છે રૂડો સુતાર, ભક્તજન નગીન ભાવસાર ॥૨૩॥
એહઆદહિરજિન જેહ, વસે શહેર ભરૂચમાં તેહ ।

એહ નર્મદા તટના જન, હવે કહું તાપી તટે પાવન ॥૨૪॥

પૂર્વવધાયો- સુંદર ભક્ત સુરતના, અતહિશલિા હરજિન ।

સ્વામી સેવામાં સમર્પ્યાં, જેણે તન મન ને ધન ॥૨૫॥

તને કરી રહ્યા વચને, મને કર્યું મૂરતમિનન ।

ધને કરીને જે કર્યું, તે કહું સાંભળજ્યો જન ॥૨૬॥

વેઢ વંટિકિરમુદ્રકિ, પોચી સાંકળા કડાં હાથ ।

કાજુ બાજુ બેરખા, કુંડળ મુગટ માથ ॥૨૭॥

માળા હાર માદળયિાં, અને તોડા કંદોરા તેહ ।

દુગદુગી ઉર ઉતરી, વળી કનક કંઠી એહ ॥૨૮॥

શરિપેચ ને સ્વર્ણ તોરો, વળી ધરી કલંગી શીશ ।

એહ આદિઆભૂષણે, જેણે પૂજ્યા શ્રીજગદીશ ॥૨૯॥

સુરવાલ સુંદર અતઝિણી, જામો જરકશી અંગ ।

શાલ દુશાલ શોભતા, શરિપાગ સોનેરી સોરંગ ॥૩૦॥

છતર ચમર અબદાગરી, વળી કરાવ્યો સોનેરી સાજ ।

હેમમય કર્યો હાંસલો, લાવ્યા પાલખી પ્રભુકાજ ॥૩૧॥

ગાદી તકયિા ગાદલાં, ગાલમશુરયિાં અવલ ।

પલંગ વળી પાથરણાં, માનું ઓશસિં મખમલ ॥૩૨॥

કુંકુમ કેશર કસ્તુરી, અત્તર ચંદન એહ ।

અગર કપુર આરતી, કરી પૂજ્યા હરનિ સ્નેહ ॥૩૩॥

પુર્યા મનોરથ મનના, વળી થયા પૂરણકામ ।

એવા જન અનુપનાં, હવે લખું કાંચેક નામ ॥૩૪॥

ચોપાઇ- વડા જન છે વણકિ માંઇ, ધન્ય ભક્ત ભાઇચંદ ભાઇ ।

ભક્ત ભખિરીદાસ છે એક, દોય ગોવંદિભાઇ ભાવકિ ॥૩૫॥

જાદવજી ને જીવણદાસ, ગંગાદાસ ભજે અવનિશ ।

મોતી મોરાર મનછારામ, લક્ષ્મીચંદ ને લલુ નામ ॥૩૬॥
 નારાયણ ને નરસીદાસ, લલુ બીજે તજી જગ કાશ ।
 રામદાસ ને સુરજ રામ, રૂપચંદ છે ભક્ત અકામ ॥૩૭॥
 હરકૃષ્ણ આદિબિહુ જન, કરે વણકિ હરભિજન ।
 મહાલક્ષ્મી જીવી જતન, એહાદશિા બાઇયો હરજિન ॥૩૮॥
 કાજુ ભક્ત કણબી ઉદાર, ભજે હરકિરી બહુ પ્યાર ।
 ભલા ભક્ત છે ગરિંધરલાલ, ભજી હરનિાગર નહિલ ॥૩૯॥
 ભક્ત ભગુ ને દુર્લભરામ, હરગોવંદિ ભગવાન નામ ।
 લક્ષ્મીચંદ ને માણ્યકભાઇ, ભવાનીદાસ દોની ભલાઇ ॥૪૦॥
 પુરૂષોત્તમ દો દયાળજી, દયારામ કુબેર કલ્યાણજી ।
 જેઠો મીઠો ને મનછારામ, ત્રણ્ય નારણ નરસરિમ ॥૪૧॥
 લખો લક્ષ્મીદાસ ને ભાણો, જેઠો ગોપાળજી જન જાણો ।
 તાપીદાસ ને તુલજારામ, પીતાંબરાદભિક્ત અકામ ॥૪૨॥
 એહ આદિદિઇ બહુ ભાઇ, બાઇ કસ્તુરી ને લાડુબાઇ ।
 એહાદકિહીએ કણબી જન, હવે કહું બ્રાહ્મણ પાવન ॥૪૩॥
 દ્વજિભક્ત કહીએ અંબારામ, વેકટેશ્વર સુંદર નામ ।
 પુરાણશંકર જગજીવન, સુરભાઇ તે ભક્ત પાવન ॥૪૪॥
 મોરારજી ને ભટ્ટ ફકીર, એહાદદિવજિ ભક્ત સુધીર ।
 કાજુ ભક્ત કાયથમાં કહીએ, નરોત્તમ ઇચ્છારામ લહીએ ॥૪૫॥
 સારા ભક્ત છે સુતારમાંઇ, અંબારામ ગોપાળજીભાઇ ।
 ભક્ત ભાણો ભીખો વજેરામ, જન કાનો નારણજી નામ ॥૪૬॥
 સોની ભક્ત કલ્યાણજી સારો, રૂડો રૂપચંદ છે કંસારો ।
 ભક્ત સુઇ ધનજી નદિાન, આતમારામ ને ભગવાન ॥૪૭॥

હરજિન એક કુંવરબાઇ, એહાદભિક્ત કહીએ મેરાઇ ।

ખરા ભક્ત છે ખતરી માંઇ, ગંગારામ હેમચંદ્રભાઇ ॥૪૮॥

ભગવાનજી ને ધર્મદાસ, જેરામને મને વશિવાસ ।

હરજિન એક દેવબાઇ, એહ ભક્ત ખતરી કુળમાંઇ ॥૪૯॥

ભક્ત પરશુરામજી શલિાટ, ભજી હરનિ તજ્યો ઉચ્યાટ ।

ભક્ત કાછયિા ભાણો ને નાનો, સખીદાસ સતસંગી માનો ॥૫૦॥

ભક્ત ગુલાલ તે ભાવસાર, હરણિશુ આદણિ અપાર ।

નાઇ હરખજી ને ગોવંદિ, ભક્ત પીતાંબર ને ઉમેદ ॥૫૧॥

એહઆદણિ જન અપાર, ન થાય નામનો નરિધાર ।

કવકિરવા અમાપનું માપ, એવો નથી એ સમર્થ આપ ॥૫૨॥

જે જે લખ્યાં ને લખાણાં જન, પ્રભુ મળ્યે છે સર્વે પાવન ।

એહ બેઠા લાભ મોટો લઇ, સરવે શહેર સુરતમાં રઇ ॥૫૩॥

ધન્ય જન ધરમપુરમાં, જેને હરવિહાલા છે ઉરમાં ।

કુશળકુંવરબાઇ હરજિન, જેનું અતનિરિમળ મન ॥૫૪॥

પ્રભુ મળવા કર્યો બહુ પ્રયાસ, વનિા મળ્યે નાવ્યો વશિવાસ ।

જ્યારે મળયિા સુંદરશ્યામ, ત્યારે ઠરી બેઠું મન ઠામ ॥૫૫॥

પછી રાજ સાજ સરવે વતિત, સોપી હરનિ થયાં નચંતિ ।

એમ કરી લીધું નજિકાજ, તન રાખ્યું નહકિર્યું તાજ ॥૫૬॥

ધન્ય સૂરજકુંવર કહીએ, જેના પ્રેમનો પાર ન લહીએ ।

લાડુબાઇ સુત વજેદેવ, તેણે પણ કરી હરસિવ ॥૫૭॥

બાપુ આદકિષત્રભિક્ત જાણો, પ્રભુ ભક્ત દાજી પરમાણો ।

એહ આદબિાઇ ભાઇ જેહ, વસે જન ધર્મપુર તેહ ॥૫૮॥

વડા ભક્ત વાંસદા મોઝાર, જેને ઘેર પધાર્યા મોરાર ।

બહુ પ્રેમે કરી પૂજ્યા હર, ક્ષિપ્તરિચસંધિ માતુશરિા।૫૯।।
મોટા ભક્ત છે મુંબઇમાં, ભક્ત સુતાર તે રૂડોભાઇ ।

સારા ભક્ત લુવારમાં લહીએ, રામો પુંજો ને આણંદ કહીએ ।।૬૦।।
ઉકા માંડણ દેવશી જીવો, ચેલો ભક્ત લુવારમાં લેવો ।

જગજીવન ભક્ત કંસારો, શેઠ કૃષ્ણજી છે જન સારો ।।૬૧।।
સઇ રૈયો મનજી પ્રાગજી, લીઘો લાવો ભગવાન ભજી ।

શવજી ને ખટાઉ લુવાણો, એહાદજિન મુંબઇયે જાણો ।।૬૨।।
પૂર્વછાયો- ધન્ય ધન્ય આ અવતારને, જેથી ઓધર્યા બહુ જન ।

તેને કહેતાં થાકે રસના, થાકે મનન કરતાં મન ।।૬૩।।
જેમ પીયૂષ પાનનો, ન હોય અંતરે અભાવ ।

તેમ જન યતિવતાં, મારા મનમાં છે ઉત્સાવ ।।૬૪।।
ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચતિ ભક્તચતિમણિમિધ્યે કાનમદેશ તથા સુરત
મુંબઇના હરજિનનાં નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને પચશિમું પ્રકરણમ્

।।૧૨૫।।

પૂર્વછાયો- નક્કી ભક્ત નમિડના, જેનાં અતઆકરાં અંગ ।

કરડાં કઠણ વચન, જેને શશિ સાટે સતસંગ ।।૧।।
બીજાં બહુ દુભાખરાં, જેનો એજ બોલવા ઢાળ ।

પછી કરે વારતા, જ્યારે પહેલી આપે ગાળ ।।૨।।
સમજાવ્યા સમજે નહિ, અતજિડમતચિડઅંગ ।

એવા દેશમાં અવતરી, જેણે કર્યો સાચો સતસંગ ।।૩।।
એવા જન પાવનનાં, કહો કેમ ન લખીએ નામ ।

લખવા લાલચ્ય મુજને, જેને મળ્યા સુંદર શ્યામ ।।૪।।

ચોપાઇ- જન જીવણ ભક્ત વણકિ, કણબી ભક્ત ખુશાલ છે એક ।

એહાદભિક્તપિરભુની કરે, રહી ગામ ચોલીમહેશ્વરે ॥૫॥

ભક્ત કાછચિા દેવજી નામ, નારાયણ મીઠો ગંગારામ ।

બાઇ જીવી માનુ ને જસોદા, ભજે હરરિહે મન મુદા ॥૬॥

કણબી ફરશુ ને ખુશાલ ભાઇ, બાઇ ગંગા ને ખુશાલીબાઇ ।

એહાદભિક્ત રહે ઝાંખરોડે, ભજે પ્રભુજીને ભાવ રૂડે ॥૭॥

દ્વજિ ભક્ત હરનિ કેશવ, ખત્રી ઉધ્ધવ સોમો માધવ ।

હરજિન વરૂિબા જસોદા, વસે વાલીપર મનમુદા ॥૮॥

કષત્રભિક્ત ધનોબા અમરી, રહે ગામ કુકશી ભજે હરિ

કણબી ગોપાળ ને ભીખોભાઇ, નાગર પાનબાઇ હરબાઇ ॥૯॥

એહ આદહિરજિન જેહ, વસે ગામ સુંદરેલે તેહ ।

કણબી ભક્ત નારાયણ દયાળ, નાનજી લખમણ ને લાલ ॥૧૦॥

મકુ માધો ભીલો દેવો હરિ, સુરજી ખીમો ભક્ત સુધીરો ।

નારાયણ આદબિહુ ભાઇ, સુંદર રતન ને ગંગાબાઇ ॥૧૧॥

કષત્રભિક્ત છે માધવ નામ, એહાદજિન રહે ખલગામ ।

કણબી ભક્ત હરિ ને ઓકાર, જન રહે ખલમોટી મોઝાર ॥૧૨॥

કણબી ભક્ત રામો હરિ દોય, દેવો ને જન ભખિબિા સોય ।

કષત્રઈંદ્રરાજ ને ભીખાજી, રહે મોરંગડચિ મોહ તજી ॥૧૩॥

કણબી ભક્ત ખીમો ને મોહન, ડુંગર કેશવ ખુશાલ જન ।

કષત્રભિક્ત માનસંધિ નામ, એહાદજિન વખિડા ગામ ॥૧૪॥

દ્વજિ ભક્ત ચંદ્રેશ્વર મકુન, બાઇ બાલી મીઠી હરજિન ।

કણબી ભક્ત દેવો ને પુંજન, ધનો પ્રેમો બેચર લાલો જન ॥૧૫॥

ભક્ત રામજી ને ભાગ્યબાઇ, રહે જન એ ધામણામાંઇ ।

કણબી ભક્ત લાલો પરશુરામ, ભજે હરગિરુ જલે ગામ ॥૧૬॥
કણબી ભક્ત સુંદર ને પુંજન, રહે માતપુરે હરજિન ।

કણબી કાશી વાલજી ગોવંદિ, બાઇ ગંગા વાલુ વળી નંદા ॥૧૭॥
ભક્ત કાઇચિ રૂખડુ દલુ, પ્રેમચંદનું ભજન ભલું ।

ભક્ત ગુલાબ વરિજી નામ, એહાદજિન રેઠણગામ ॥૧૮॥
કણબી ભક્ત નથુ કાલુ દોય, હીરો જાદવ ઓકાર સોય ।

કુરજી ને જગદીશ નામ, ભાગ્યબાઇ રહે કૌડચિ ગામ ॥૧૯॥
તુલાધાર તનોજી ભગત, રહે બરે ભજે ભગવંત ।

સોની ભક્ત એક પાંડુરંગ, રહે આશેરે ન કરે કુસંગ ॥૨૦॥
કણબી ભક્ત કાલુ લંબિ નામ, બાઇ રતન રહે ધરગામ ।

દ્વજિ ભક્ત છે લક્ષ્મીરામ, ઓકાર ને વણિણુરામ નામ ॥૨૧॥
બાઇ ખુશાલ ને ગંગાબાઇ, રહે જન મંડલેશ્વરમાંઇ ।

એહ આદિ છે જન અપાર, કહ્યા નમિાડદેશ મોઝાર ॥૨૨॥
ખરા ભક્ત કહીએ ખાનદેશ, હેતે ભજે હરનિ હમેશ ।

તન મન ધન તુચ્છ કરી, રાખ્યા એક અંતરમાં હરતિ ॥૨૩॥
એવા ઉત્તમ જન છે જેહ, તેનાં નામ સુણો સહુ તેહ ।

મોટા ભક્ત માલે ગામમાંઇ, જન ભાવસાર નથુભાઇ ॥૨૪॥
ભક્ત લખમણ પરશુરામ, જન કલ્યાણાદમિાલેગામ ।

કણબી ભક્ત ખુશાલ ને રામ, શવિરામ રહે જાફગામ ॥૨૫॥
કણબી ભક્ત કહીએ તાપીદાસ, ભક્ત ભીખો જક્તથી ઉદાસ ।

સદાશવિને પ્રભુની પ્યાસ, પરશુરામાદવિરખડે વાસ ॥૨૬॥
ભક્ત ભાણજી કણબી કહીએ, જન એ સોનગરિચિ લહીએ ।

શેઠ ભક્ત છે ફકીરચંદ, જલગામમાં ભજે ગોવંદિ ॥૨૭॥

બહુ ભક્ત બુરાનપુરમાં, જેને અતશિ ભાવ ઉરમાં ।

સુંદર વસ્ત્ર કરાવી સોનેરી, જેણે હેતેશું પૂજીયા હરિ । ૨૮ ।।

પૂજી હરથિયા પૂરણકામ, કહું તેનાં સાંભળજ્યો નામ ।

ભક્ત શા ગોવંદિભાઇ નામ, લંબિડા શા ને ત્રંબકરામ । ૨૯ ।।

વલભરામ ઉદારામ કહીએ, ગુલાબજી પીતાંબર લહીએ ।

બાઇ લાડકી ગંગા રતન, એહાદવિણકિ હરજિન । ૩૦ ।।

દ્વજિ બાપુ ભગવાન નામ, રામકૃષ્ણ ને કેશવરામ ।

ગોપેશ્વર આદિદ્વિજિભાઇ, હરજિન રૂડાં રામબાઇ । ૩૧ ।।

કષત્રભિક્ત છે બુલાખીદાસ, મુળચંદ ગણપત પાસ ।

કણબી ભક્ત ઠાકુરદાસ દોય, રામદાસ દોય ભક્ત સોય । ૩૨ ।।

હરભાઇને પુરૂષોત્તમ, ત્રલિયન નાનો નરોત્તમ ।

લાલદાસ દોય રામચંદ્ર, ભગવાનદાસ ભક્ત સુંદર । ૩૩ ।।

વેલીબાઇ આદિહરજિન, કહ્યાં કણબી કુળે પાવન ।

સોની ઢુંદુ ને ભક્ત ડુંગર, સુરજી ને નારણ સુંદર । ૩૪ ।।

ભક્ત કૃષ્ણાજી આદિછે ભાઇ, ભજે ભાવે હરઉરમાંઇ ।

રેવા દેવુ જમના ને મોની, એહ આદિબાઇયો ભક્ત સોની । ૩૫ ।।

ગોપીરામ ભક્ત છે સુતાર, ભક્ત ભાઉજી બ્રહ્મકષત્રતર ।

ફકીરચંદ અર્જુન કલુ, વૈશ્યજાતમિં ભક્ત દયાળુ । ૩૬ ।।

ચંતિમણ નાગુ ભીખો ભાવી, બાઇ પ્રેમા ને મેના સાળવી ।

તેલી ભક્ત શવિ જન સોય, દુરલભ ને લાલદાસ સોય । ૩૭ ।।

જાનજી નથુ ઉત્તમ જાણો, ઇબલિદાસ વલ્લભ વખાણો ।

બાઇ નંદા બે બાઇ રતન, એહ આદિતેલી હરજિન । ૩૮ ।।

સઇ નહિલચંદ છે જન, મોતી નાનો ને બાઇ રતન ।

ખત્રીભક્ત નથુભાઇ કૈયે, કોળી ભક્ત વલભદાસ લૈયે ॥૩૯॥
એહ આદિબાઇ ભાઇ ઘણાં, સર્વે સેવક છે સ્વામીતણાં ।

રહે બુરાનપુરે એ જન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૪૦॥
દ્વજિ ભક્ત બાપુભાઇ નામ, ભજી હરકિર્યું નજિકામ ।

રાજ સાજ મેલી માલ ધન, થયો ભક્ત પુનામાં પાવન ॥૪૧॥

શેઠ ભક્ત એક સેવારામ, ભજે હરરિહે ઉજેણ ગામ ।

દ્વજિ ભક્ત દપ્પી શંભુરામ, ઓકાર રે વેલાખેડે ગામ ॥૪૨॥

દ્વજિ મયારામ ને ઓકાર, ભક્ત આંજણો દુદો ઉદાર ।

એહ વસે ગામ મણિમાંઇ, ભજે સ્વામી જાણી સુખદાઇ ॥૪૩॥

કષત્રભિક્ત છે સરદારસંઘિ, વસે માલખિડીયે અનઘ ।

હવે હન્દુસ્થાનનાં જે જન, કહું પવત્રિ ભક્ત પાવન ॥૪૪॥

ધર્મ રીત્યમાંહધિણું ધીર, વાચકા છે સાચા શૂરવીર ।

એવા જનનાં લખશું નામ, જેને મળ્યા છે સુંદર શ્યામ ॥૪૫॥

ધન્ય ધન્ય ભક્ત ધુવામાંઇ, જેણે હરશિ કરી સગાઇ ।

પડી ટેવ પ્રકટ સેવવા, એહ જન તો લખવા જેવા ॥૪૬॥

ભક્ત લુવાર નામ મદારી, રામ બકશ ને ગરિધારી ।

ઠાકુરદાસ બંદિ હરદાસ, કુંઢેરામનયિ તજી ત્રાસ ॥૪૭॥

એહાદભિક્ત કહીએ લુવાર, દ્વજિ બુધ્ધજી ધુવા મોઝાર ।

બહુ ભક્ત છે બરાઇ ગામ, જેને મળ્યા છે સુંદર શ્યામ ॥૪૮॥

ભક્ત લુવાર સકટુ ભૈયા, ભક્ત રામફલ બે કશયિ ।

રહે ચ્યાર ત્યાં હરદિસ થોલી, ચરણદાસ લોહરકા ને ભોલી ॥૪૯॥

માનસંઘિ મુલચંદ મોજી, મનછા દો મજલા ડુવોજી ।

મોતી મનસુખ લછમન, નેક સયિ પોસુ કુલમન ॥૫૦॥

લલુ નેનસુખ ને નથુઇ, ચાંદુ ચૌકરા અંગના સોઇ ।

પેજા આદિછે ભગત ભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ॥૫૧॥

લાડુ વરિ વખતુ પરિનું, મકુ મુલમિથુરાં એ માનું ।

તેજુ સ્વરૂપી અલપુ ધરમા, ગઢુ આદિબાઇયો લુવારમાં ॥૫૨॥

દ્વજિ ભક્ત છે પુરના નામ, દો લછમન ને દયારામ ।

શકટુ રઘુનાથ એ ભાઇ, ખીમા અંતકુ સુમતિરાબાઇ ॥૫૩॥

ભક્ત તુલાધાર કરપિાભાઇ, એહાદજિન રહે બરાઇ ।

હરજિન હંદિરાઓ કહીએ, દ્વજિભક્ત તે ભવાની લહીએ ॥૫૪॥

જાણી વાત સાચી નહકિર, સમજી રહ્યા તે ગામ ગ્વાલેર ।

જાણ્યા અજાણ્યા જે રહ્યા જન, રહેજ્યો મુજ ઉપર પ્રસન્ન ॥૫૫॥

પૂર્વછાયો- ધન્ય ધન્ય એહ જનને, જેણે ભજ્યા શ્રીભગવાન ।

તન ધન મને નૈવ ગણ્યું, નૈવ ગણ્યું જગ અપમાન ॥૫૬॥

ત્રોડતિરણે લોકશું, જેણે જોડી હરશિ પૂરીત ।

લઇ લાભ અલભ્યને, કરી ગયા જગમાં જીત ॥૫૭॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે નમિાડ તથા હનિદુસ્થાન
દેશનાં હરજિનનાં નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને છવશિમું પ્રકરણમ્

॥૧૨૬॥

પૂર્વછાયો- કહું જન બુદ્દેલખંડી, સમજ્યા સાચી વાત ।

પરોક્ષપણે જે પ્રછિતા, તે જાણ્યા હરસિક્ષાત ॥૧॥

તેણે આનંદ આવયિો, વળી ભાવયિો સતસંગ ।

દર્શન કરી દયાળનાં, ચડી ગયો ચતિતમાં રંગ ॥૨॥

રૂડે ભાવે રસોઇ કરાવી, હરજિને જમાડ્યા નાથ ।

અત્તર ચંદન હરનિ અંગે, હરજિને ચરચ્યું હાથ ॥૩॥
 પ્રેમેશું પૂજા કરી, વળી પહેરાવ્યો પોષાગ ।
 ધુપ દીપ ને આરતી, કર્યાં દંડવત અષ્ટાંગ ॥૪॥
 અલભ્ય લાભ લઈ કરી, થયા પૂરણકામ ।
 એવા જન અનઘનાં, હવે કહું સાંભળો નામ ॥૫॥
 ચોપાઈ- દ્વજિ ભક્ત છે ભાઈ વખત, જાનકી શ્રીરામ ને શ્રીપત ।
 નથુ હરીરામ છોટારામ, આશારામ દુવારામ નામ ॥૬॥
 માંડણ મુળચંદ મરાખન, ગણેશ પરમેસરી જન ।
 રામદાસ ને કૃષ્ણ ઝુલારી, ભોલારામ દોલતયા દુલારી ॥૭॥
 વહીરીલાલ ને બંસીઘર, મદનસંધિ દો મોતી સુંદર ।
 રાજારામ ને દો રતનિામ, કનહરિમ કહીએ દો નામ ॥૮॥
 ખુમાનરામ નવનસંગિ, કેશરી રામતુલસી અનઘ ।
 ઠાકુરદાસ દોચ તુરત્યરામ, ગોવંદિદાસ ને ગુમાન નામ ॥૯॥
 બાજી રાઓ ને ધરમપાળ, પેજા રામાદિદ્વજિ દયાળ ।
 એહ આદિ છે ભક્ત ભાઈ, હરજિન છે ઠકુર બાઈ ॥૧૦॥
 હવે કહું જાટ હરજિન, પ્રભુ ભજી જે થયા પાવન ।
 દલિપિસંધિ માધોસંધિ નામ, પારસંધિ ને લાલજીરામ ॥૧૧॥
 ગરિધારી ગંગારામ કહીએ, સુખરામ સોનેસંધિ લહીએ ।
 બહોરનસંધિ આદિભાઈ, ખરા ભક્ત એ ક્ષત્રયિમાંઈ ॥૧૨॥
 હરજિન બાઈ બા વખત, ઉમેદબિાની અચળમતી
 એહ જન મોટાં જાટમાંઈ, હરભિજી ને કરી ભલાઈ ॥૧૩॥
 ઘણા ભક્ત છે ગુજરમાંઈ, જેને પ્રભુ વહાલા ઉરમાંઈ ।
 વૈશ્ય જાતમિં મોટા ભગત, સુંણો તેનાં નામની વગિત ॥૧૪॥

ગોવંદિરામ ને હીરારામ, ભક્ત દુલારી દોવે અકામ ।

લુનેરામ બુધ્ધજી અમૃજી, સાહેબરામ માણક્ય માનજી ॥૧૫॥

દીપશા ઝવેર પ્રાનસુખ, રામલાલ હરસિનમુખ ।

એહ ભક્ત કહ્યા વૈશ્ય જાતિહેવે સાંભળજ્યો સોની નાતિ ॥૧૬॥

નથુ માનજુ ને સરૂરામ, ઠાકુરદાસ ભક્ત બંસીનામ ।

તેલભિક્ત ગોવંદિજી કહીએ, જન બુધ્ધજી આદતિ લહીએ ॥૧૭॥

ભક્ત તંબોળી ફકીરા નામ, નાથુ હરિ કહીએ દેવીરામ ।

કણબી ભક્ત છે નામ પૂરણા, એહ આદિ છે ભક્ત તે ઘણા ॥૧૮॥

સર્વે વસે એ સાંખની ગામ, ભજી હરકિર્યું નજિકામ ।

દ્વજિ લછમન ભોળા ભાઇ, વસે ગામ તે સાહનમાંઇ ॥૧૯॥

ધન્ય ગામ દવારાના દાસ, જેને એક હરની છે આશ ।

કૃષ્ત્રભિક્ત છે રાઓત નામ, હરસિંધિ ને બોવદરામ ॥૨૦॥

સુખપાલ માણક્ય નથન, પ્રાણસંધિ ભીમજી ઢુંઢન ।

હંદિરામ હરપિાળ કહીએ, ઘાશીરામ ને દલલિ લહીએ ॥૨૧॥

છતુરામદાસ ઉમરાવ, હાથીરામ દેવજીને ભાવ ।

કમળજી ને ખુમાનસંધિ, ઠાકુરરામ ઢાંકન અનધ ॥૨૨॥

સુતાન આદસિતસંગી ભાઇ, હવે કહું હરજિન બાઇ ।

બાઇ હરકિવર વચનાં, મરજાદ જેકુંવર ઢુંનાં ॥૨૩॥

કાયથ દલિપસંધિ કહીએ, દ્વજિ લછમનાદજિન લહીએ ।

એહાદભિક્તપિરભુની કરે, વસે દાસ હરની દવારે ॥૨૪॥

ભક્ત કાયથ તે છોટેરામ, સોનેરામ ને લાલજી નામ ।

પવતિર ભક્ત પ્રપેટ ગામે, જેણે ભજ્યા હરનિષ્કામે ॥૨૫॥

ધન્ય ધન્ય દેશ પંચમહેલ, કહું જન જે તેમાં વસેલ ।

ગુજર ઠાકર છે હરસિંધિ, કાશીરામ છે ભક્ત અનંધ ॥૨૬॥
રાજસંધિ ચંદ્રહંસ નામ, અમરસંધિ ને તુલસીરામ ।

બુધ્ધસંધિ અખેસંધિ અમલ, આનંદસંધિ ને રામફલ ॥૨૭॥
પરશુરામ કરણસંધિ કહીએ, સોબતસંધિ જોધારામ લહીએ ।

રૂપસંધિ કૃષ્ણદાસ જેહ, બાલચંદ્ર ઇંદ્રજીત તેહ ॥૨૮॥
એહ આદિગુજર અપાર, રહે જન ગામ ધરોરા મોઝાર ।

ભક્ત ગુજર છે રાજારામ, બુધ્ધસંધિ ને લછમન નામ ॥૨૯॥
બાઇ સુમેદા વચિત્તિર ધનું, પાંચુ પરિનું બાઇ રતનું ।

જન સુજાન આદિછે બાઇ, રહે ગામ એ રજારીમાંઇ ॥૩૦॥
ભક્ત કાયથ ઝવેર નામ, ગોરેલાલ જન જોધારામ ।

દાસ દુલારી નામ ઉચરચિ, એહ આદરિહે ગામ ખરીચે ॥૩૧॥
ગુજર ભક્ત કલ્યાણ કહેવાય, જન નવલ ને ગાજી સાય ।

એહ ભક્ત રહે ગામ જતત્તિભજે હરફિરે નહમિત્તિ ॥૩૨॥
દ્વજિ ભક્ત એક નથુરામ, રહે બરકીસરાયે ગામ ।

ભક્ત અરજુન એક છે નાઇ, રહે ગામ ચત્તીરા તે માંઇ ॥૩૩॥
વૈશ્ય ભવાની ને ભોલેરામ, છોટેરામ બાગબહગામ ।

જાટ ભક્ત બુધ્ધસંધિ જાણો, દરચિઓ સંધિ પરમાણો ॥૩૪॥
બાદરસંધિ ને ઇશ્વરદાસ, ઠાકુરદાસ ભજે અવનિશ ।

ધનસંધિ ગણેશ ભવાની, ધર્મપાળ જ્ઞાનસંધિ જ્ઞાની ॥૩૫॥
નાથુ ગોવંદિ ઇશ્વર ભાઇ, તુલસી રહે ગામ મેનામાંઇ ।

ગામ હરશમિં હરજિન, કાયથ નંદલાલ પાવન ॥૩૬॥
મદારી રામસંધિ અમાના, મંગળ ખુશચિલ ભવાના ।

મનસુક મુલા ને નથુવા, દોલતચિ કૃષ્ણાજુ કલુવા ॥૩૭॥

બુધા સતિ આદિબિહુ બાઇ, સ્વરૂપી કુલયિ પંજોબાઇ ।

બાઇ નેનુ દપિ આદિજિન, વસે ગામ હરશયિ પાવન ॥૩૮॥

ભક્ત લુવાર કૃષ્ણ નદિન, વસતા બદના હરજિન ।

વૈશ્ય ગુલાબ ને કૃષ્ણદાસ, ભજી હરતિજી જગત્રાસ ॥૩૯॥

ભાઇ ભક્ત મનરોજારામ, એહ પણ રહે હરશગિામ ।

ભક્ત લુવાર છે ઘાશીરામ, ક્યારી ને નારાયણ નામ ॥૪૦॥

રામફલ વલુવા ગણેશ, ગઢુબા હરભિજે હમેશ ।

ભોઇ ભક્ત ને કલુવા કહીએ, જન નાઇ ગુંગયયિ લહીએ ॥૪૧॥

એહ આદિજિહ બાઇ ભાઇ, રહે ગામ મગરોનીમાંઇ ।

એહ આદિજિન બહુ જાણો, દેશ પંચમહેલે પરમાણો ॥૪૨॥

પામી અનેક પરયા આપ, જાણ્યા હરથિયો મનથાપ ।

ઘણા જન રહે ગંગાપાર, ભજે નારાયણ નરનાર ॥૪૩॥

ધનહરા ને ધર્મના મોળા, એવા જીવ બીજા જીયાં બોળા ।

એવા દેશમાં કરી નવિસ, ધન્ય જે જે કાવ્યા હરદિસ ॥૪૪॥

એહ જનનાં સાંભળો નામ, હરમિળી બેઠાં ઠરઠિમ ।

દ્વજિભક્ત કહીએ ચંદલિલ, ભજી નારાયણ થયો નહિલ ॥૪૫॥

હરજિન ખુશયિલદાસ, રામદનિને થયો સમાસ ।

ઠાકુરદાસ ને ચુડામણ, રહે લથપિનગર બ્રાહ્મણ ॥૪૬॥

ભક્ત અગરવાલ વણકિ, વેણીરામ નામે જન એક ।

લાવ્યો શ્રીહરસિારુ પોશાગ, ઝીણો જામો ને મુગલી પાઘ ॥૪૭॥

તે ધારી હરચિ હેત કરી, જને જોયા તે નયણાં ભરી ।

નરિખનિાથ લીઘો જેણે લાઉ, એહ જન રહે લખનાઉ ॥૪૮॥

કહું વછઘોશ દેશવાસી, અતઊત્તમ ને વશિવાસી ।

સાધુ સ્વભાવ અંતરે અત્ક્રિદધિર્મથી ન ચળે મત્તિ ॥૪૯॥
એવા જન નરિમળ જાણી, કહું નામ તેનાં હું વખાણી ।

દ્વજિભક્ત છે હરગોવંદિ, નરિખનિાથ ને પામ્યો આનંદ ॥૫૦॥
તેનો છે પવત્તિર પરવિાર, સરવેને સ્વામીનો આધાર ।

ભાવે ભક્તપિરભુજીની કરે, બહુ બાઇ ભાઇ રહે ડેહરે ॥૫૧॥
દેશ ગામ નામ લખી જાત્ય, છે અપાર કહું હું શી વાત ।

ભૂતકાળની મે નથી ભાખી, નથી ભવષ્ટિયની લખી રાખી ॥૫૨॥
વર્તમાન કાળની મે કહી, તે પણ યથારથ નથી થઇ ।

જેમ ફરપવિાવરતાં ધન, પળે પળે સંકોચાય મન ॥૫૩॥
તેમ કહી છે થોડામાં વાત, સત્ય માની લેજ્યો મારા ભરાત ।

જેમ અરણવે લહરી અપાર, નવી નપિજે ન આવે પાર ॥૫૪॥
તેમ હરથિકી હરજિન, નવા નપિજે છે નશિદન ।

તેને લેખીને લખવા જાય, એવું તો કેદયિ ન મનાય ॥૫૫॥
પૂર્વછાયો- કૂપદાદુર કૂપનો, ભાઇ કુદી પામે પાર ।

પણ સરે જાતાં સાહેરને, લાગે લગારેક વાર ॥૫૬॥
તેમ સતસંગ સાગર, ભર્યો છે ભરપૂર ।

તેનો જે જન પાર લેવા, જાય તે મત્તિભ્રૂર ॥૫૭॥
એક જીભે જનનાં, નોય નામનો નરિધાર ।

સહસ્રજુગ જીભે શેષજી, નથી નથી પામતા પાર ॥૫૮॥
ક્રોયક નર આકાશનો, વળી લેવા ઇચ્છે અંત ।

પણ અનળ તે ઓરાં રહે, જે બહુપાંખે બળવંત ॥૫૯॥
તેમ સતસંગ સરવે, છે જો અનંત અપાર ।

કવચિંડજ ઉડે ઘણું, પણ અંત્યે પામે હાર ॥૬૦॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષિકુળાનંદમુનિવિરિચતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે હનિદુસ્થાનના હરજિનનાં
 નામ કહ્યાં એ નામે એકસો ને સતાવશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૨૭॥

પૂર્વછાયો- દેશદેશના દાસનાં, લખયાં ગામ ને નામ ।

હવે લખવા પરચા, મારા હૈયામાં ઘણી હામ ॥૧॥

પ્રભુ તયાં પ્રભુતાઇની, આશ્ચર્ય ન મળે કાંઇ ।

પૂરણકામ પુરુષોત્તમ, સરવે સામર્થી જે માંઇ ॥૨॥

તેહ પ્રભુજી પ્રકટી, કર્યાં બહુ બહુ કાજ ।

લૌકિકમાં અલૌકિકિલીલા, દેખાડી મહારાજ ॥૩॥

સમૈયા સદાવ્રત માંહિ અખૂટ રહ્યાં જે અન્ન ।

મહારૂદ્ર અતરૂદ્ર આપે, કર્યા વષિણુજાન ॥૪॥

તેહમાંહતિલભારની, વળી નાવી ખરચતાં ખોટ્ય ।

વનિ નાણે જગ જાણે, વપિર જમાડ્યા કોટ્ય ॥૫॥

ચોપાઇ- તેહ વનિ જે પરચા અન્ય, કહું સાંભળજ્યો સહુ જન ।

પ્રથમ પરવતભાઇની વાત, કહું વરણવી તેહ વખિયાત ॥૬॥

કણબી કુળમાં કારણરૂપ, અતિઉત્તમ ભક્ત અનુપ ।

સ્વામી રામાનંદજીને મળી, જેની દેહદશા તેહ ટળી ॥૭॥

પછી સ્વામી સહજાનંદ જેહ, પૂરણબ્રહ્મ પ્રકટ્યા તેહ ।

તે પ્રભુ પ્રકટની મૂરતિ, તેથી ન રહેતી વેગળી વૃત્તિ ॥૮॥

તોય ઉપજ્યો એમ વચિર, કેવો હશે નૃસંહિ અવતાર ।

હતું અંતર એ વચિર સમેત, ગયા કૃષકિરવાને ખેત ॥૯॥

રાખી વૃત્તપિરભુમાં એકતાર, સ્વામી સહજાનંદ મોઝાર ।

જોઇ મહારાજશ્રીની મૂરતિ, સુખસાગર સુંદર અતિ ॥૧૦॥

પછી જોયું તેને આસપાસ, દઠિ અતચિતપિરકાશ ।

તેમાં ચોવશિ જે અવતાર, દીઠા જુજવા રૂપ આકાર ॥૧૧॥

મત્સ્ય કચ્છ વારાહ નૃસંધિ, વામન પરશુરામ અનઘ ।

રામ કૃષ્ણ બુધ્ધ ને કલંકી, પુરુષઅવતાર અલૌકી ॥૧૨॥

સુયજ્ઞપુરુષ જે અનુપ, કપલિ દત્તાત્રેયસ્વરૂપ ।

સનકાદકિ ને બદ્દરપિત, મિહાધ્વુવ વરદેણ મૂરતિ ॥૧૩॥

પૃથુ ઋષભદેવ રાજન, હયગ્રીવ હરધિારી તન ।

હંસમૂરતધિનવંતરી, આવ્યા વ્યાસ નારદ તન ધરી ॥૧૪॥

એવાં ચોવશિ હરનીં રૂપ, એકએકથી અતચિનૂપ ।

દઠિં પરવત ભાઇએ પોતે, આવ્યો અતચિાનંદ તે જોતે ॥૧૫॥

હૈયે હરખ મુખ બોલે વાણી, દધિાં દરશન નાથ દયા આણી ।

પછી પ્રેમેશું લાગ્યા છે પાય, અતચિાનંદ ઉર ન માય ॥૧૬॥

જોયાં ચોવશિ રૂપ ચંતિવી, તેણે અતચિુખ શાંતહિવી ।

પછી પ્રકટ પ્રભુનું જે રૂપ, તેમાં સમાણાં સર્વે સ્વરૂપ ॥૧૭॥

તે રૂપ રહ્યું હૃદામોઝાર, દેખે અંતર ભતિર બહાર ।

અર્ધ ઘડી તે અઠગું ન રહે, તેથી સુખ જે ઇચ્છે તે લહે ॥૧૮॥

જેમ ચંતિમણહિય કને, જેહ ચાય થાય તેહ તને ।

લોક પ્રલોક અગમ ન રે, જે જે આપે ઇચ્છે તેહ કરે ॥૧૯॥

તેમ ચંતિમણહિરનિ રૂપ, જેના અંતરમાં રહ્યું અનુપ ।

તેહ જન જે ચંતિવે તે થાય, લોક પરલોક ઇચ્છે ત્યાં જાય ॥૨૦॥

વૈકુંઠ ગોલોક શ્વેતદ્વપિ, તેહને દેખે જેમ સમીપ ।

અક્ષરધામ આદલોક જેહ, દેખે સાંભળે કહે વળી તેહ ॥૨૧॥

એમ પરવતભાઇની દૃષ્ટે, નરિવર્ણ આવર્ણ નહચિષ્ટે ।

એતો વાત અલૌકિક અત્લોક પરલોકે જેની ગતિ ॥૨૨॥
એહ રીત્યે પરયા અગણતિ, થાય પરવતભાઈને નતિ ।

એ તો પરયો કહ્યો મે એક, એવા બીજા થયા છે અનેક ॥૨૩॥
વળી વાત બીજી એક કહું, છે તો અપાર પાર કેમ લહું ।

ભક્ત એક અનુપમ જાણો, નામ મુળજી જાતલિવાણો ॥૨૪॥
હતો જનમાંતરે જીવ સારો, સત્યધર્મ લાગતો તે સારો ।

પછી જન્મ ધર્યો એણે જ્યારે, મળ્યો કુસંગ ન રહ્યો એવો ત્યારે ॥૨૫॥
કહું જન્મ ધરી જે જે કર્યું, થઈ ચોર પરધન હર્યું ।

મોટા ચોરમાંહતિ મોવડી, હરે વસ્તુ જે નજરે પડી ॥૨૬॥
એવા બીજા અવગુણ બહુ, જાણે જન જગતમાં સહુ ।

ફરે હરવા વસ્તુ હમૈશ, તેને અરથે જાય દેશોદેશ ॥૨૭॥
એક દનિ આવ્યો પ્રભુ પાસ, જીયાં હતા હરહિરદિસ ।

ભાવાભાવે થયાં દરશન, થઈ ધારણા ભૂલીયો તન ॥૨૮॥
વળી અંતરવરતપિાછી, થઈ સહજમાં સમાધસિાચી ।

દહિં બહુ લોક બહુ ધામ, માન્યો પોતાને પૂરણકામ ॥૨૯॥
પામ્યો સમાધસિામરથચિત્તિ, ઇચ્છા આવે તથિાં કરે ગતિ

જુવે સુરપુર ને કૈલાશ, સત્ય વૈકુંઠ ગોલોકે વાસ ॥૩૦॥
શ્વેતદ્વપિ ને અક્ષરધામ, દેખે બ્રહ્મનગર નષ્કામ ।

આવે જાય તથિાં અહોનશિ, દેખે હરનિાં ધામ હમૈશ ॥૩૧॥
તેની આવી કરે વાત વળી, પામે આશ્ચર્ય સહુ સાંભળી ।

માને પ્રતાપ મહારાજ તણો, શું કહીએ મુખથી ઘણો ઘણો ॥૩૨॥
તપ તીરથ વ્રત કોટી કરે, દેહ દમભિમી ભમી મરે ।

તોય ન પામે સ્વપને સુખ, માટે મોટ્યપ શું કહીએ મુખ ॥૩૩॥

પણ કહેવાનું છે એ કારણ, જ્યારે મુળજીને થાય ધારણ ।

ત્યારે તન મન ભાન ટળે, જ્યારે બ્રહ્મમહોલમાં પળે ॥૩૪॥

ત્યારે વાટમાંઇ મળે વામ, રોકી રાખે બે ઘડી એ ઠામ ।

તે વાત કરી મહારાજ પાસ, સર્વે સુણી બોલ્યા અવનિશ ॥૩૫॥

હવે જા જ્યારે ધારણામાંઇ, પળ એક ન રોકાવું ક્યાંઇ ।

મળે રૂદ્ધ તો વાટ મુકાવી, કહેજ્યે થાય તેવું આંહચિાવી ॥૩૬॥

એવું સાંભળી મુળજી ચાલ્યો, જાતાં વાટે રૂદ્ધે મળી ઝાલ્યો ।

કહે જાઇ ઉતાવળો કચિં, ઘડી બે લગી રોકીશ ઇયાં ॥૩૭॥

ત્યાર પછી તને જાવા દૈશ, જો તું અતિઉતાવળો હૈશ ।

ત્યારે મુળજી કહે મહારાજ, તમે રોકશો માં મને આજ ॥૩૮॥

આજ જાવું છે વહેલેરું વળી, તારો ખાળ્યો નહરિહું ખળી ।

ત્યારે વામ કહે બોલ્ય વચિારી, જા તું જોરે તો નાખું હું મારી ॥૩૯॥

ત્યારે મુળજી કહે સુણ્ય મારી, આજ જટા હું ચૂંથીશ તારી ।

વદતાં વાદ આવ્યા બેઉબાથે, કરે યુધ્ધ જન જટસિાથે ॥૪૦॥

બેઉ જોધ બરોબર બળી, ક્રોધ કેને નાપે લેશ લળી ।

પછી મુળે મનમાં વચિાર્યું, બળ પ્રકટ પ્રભુનું સંભાળ્યું ॥૪૧॥

ત્યારે આવી સામર્થી અતચિંગ, કર્યું કપરદનિ અંગભંગ ।

પડ્યા કામારી કડાકો થયો, છુટી જટા છટા સુરશચિી ॥૪૨॥

આસ પાસ જુગલ જોજને, દીહું સાંભળીયું સહુ જને ।

જીતી જન આવ્યો પ્રભુ પાસ, કહ્યું થયું જેહ તેહ દાસ ॥૪૩॥

સર્વે સાંભળી આશ્ચર્ય પામ્યાં, વળતાં શ્રીજીચરણે શશિ નામ્યાં ।

કહે ધન્ય ધન્ય મહારાજ, થયો અલૌકીક પરયો આજ ॥૪૪॥

સુણી સત્સંગી થયા રળચિાત, કુસંગીને કહી નહી વાત ।

એમ પરચા નરિતર ઘણા, કહીએ કેટલા મુળજીતણા ॥૪૫॥
પ્રકટ પ્રભુથી પરચા થાય, તેતો લખતાં કેમ લખાય ।

કહેતાં સુણતાં આવે આનંદ, માટે કહું છું સુણો જનવૃંદ ॥૪૬॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે
પરવતભાઇ તથા મુળજીને પરચા પુરયા એ નામે એકસો ને અઠ્ઠાવશિમું
પ્રકરણમ્ ॥૧૨૮

પૂર્વછાયો- વળી પરચા વર્ણવી, કહું અલૌકિકિ એહ ।

સાંભળજ્યો સહુ શ્રવણે, કરી અઘકિ સનેહ ॥૧॥

મોટા સંત મહારાજના, છે શરિમણી સંતદાસ ।

ફરે એકલા ઉત્તરે, જેને નહજિન મન ત્રાસ ॥૨॥

માની વચન મહારાજનું, ધાર્યું અંતરે અનૂપ ।

તે દનિા તનભાન ભૂલી, થયા તેહ તદરૂપ ॥૩॥

તેની વારતા સાંભળો, લખું છું લવલેશ ।

જે દેહછતે સધિઘદશા પામી, ફરે છે ઉત્તર દેશ ॥૪॥

ચોપાઇ- ધન્ય ધન્ય સાધુ સંતદાસ, જેને નહચિા તન અધ્યાસ ।

પડિ છતાં પામી સધિઘગત, ફરે લોક પરલોકે સુમતિા ॥૫॥

તેને કૃપા કરી કહે કૃપાળુ, દેખી આવો દલુજી દયાળુ ।

તચિાં જાવુંતું અવશ્ય અમારે, સરશે અર્થ તે ગયે તમારે ॥૬॥

કહેજ્યો આંહનિા સરવે વાત, સુણી દલુ થાશે રળચિાત ।

બીજા મુક્ત તચિાં ષટ દશ, એક બાઇ સુંદર સુજશ ॥૭॥

તેને કહેજ્યો આશરિ વચન, જાઓ વેગેશું વેલેરા જન ।

સુણી વચન ચાલ્યા સંતદાસ, દૂરદેશમાં દલુજી પાસ ॥૮॥

અતઁચિગમ વકિટ વાટ, ઘણું નદીના ઓઘટ ઘાટ ।

નરતને તયિાં ન જવાય, વાટે મનુષ્ય મનુષ્યને ખાય ॥૯॥

તયિાં ચાલ્યા સંતદાસ જન, માની મહાપ્રભુનું વચન ।

કરી ઇચ્છા ને મંચિછિ આંખ્યો, ઉડ્યું પંડ આવી જાણે પાંખો ॥૧૦॥

પળ એકમાંહતિયિાં પહોતા, દઠિ દલુજીને મુક્ટે સોતા ।

ઉઠી આવ્યા સામા સંતદાસ, હેતે મળીને બેસાર્યા પાસ ॥૧૧॥

કરી પૂજા મળી વળી જન, પછી ભાવે કરાવ્યાં ભોજન ।

બેઠા સંતદાસ પાસ દલુ, પૂછ્યું પ્રશ્ન ભાવે કરી ભલું ॥૧૨॥

કહો સંતદાસ સાચી વાત, સ્વામી સહજાનંદની વખિયાત ।

બોલ્યા સંતદાસ શું હું કહું, આજ વાવરે સામરથી બહુ ॥૧૩॥

પાપી પામર જીવ જે જગે, તાર્યા કોટી તે દઠિ મે દરગે ।

દ્વજિ ક્ષત્રવૈશ્ય શૂદ્ર કોઇ, થાય સમાધસિવામીને જોઇ ॥૧૪॥

હોય કોઇ નર વળી નાર, વરતે પંડિ બ્રહ્માંડને પાર ।

બહુ શાસ્ત્રે સાંભળી મે વાત, પણ આજની વાત અખ્યાત ॥૧૫॥

ત્યારે દલુજી કહે સુણો સંત, આજ આવ્યા પોતે ભગવંત ।

બીજા થાય કોટી અવતાર, તેનું કારણ છે નરિધાર ॥૧૬॥

એવી કરી પરસ્પર વાત, સુણી સહુ થયા રળયાત ।

એમ વાત કરતાં હુલાસે, રહ્યા છ માસ દલુજી પાસે ॥૧૭॥

પછી દલુજી કહે સુણો જન, જાઓ તયિાં કરો દરશન ।

જે છે તે ત્યાં જ છે તમે જાણો, એથી અઘકિ નહિપિરમાણો ॥૧૮॥

પછી સંતદાસે શખિ માગી, ચાલ્યા વેગે વળી બડભાગી ।

આવ્યા સ્વામી સહજાનંદ પાસે, કર્યાં દરશન સંતદાસે ॥૧૯॥

પછી કરી દલુજીની વાત, સાંભળી મહારાજે સાક્ષાત ।

દલુજી તે મુક્ત અવતાર, એક બાઇ પણ નરિધાર ॥૨૦॥
દવિયમૂર્તિએ જાણજ્યો દોય, અન્ય જનને ભેદ્ય ન હોય ।

તેનાં દર્શન કર્યાં સંતદાસે, રહી પોત્યે ષટ માસ પાસે ॥૨૧॥
એતો પરચો કહ્યો મે એક, એવા બીજા થયા છે અનેક ।

પછી રહ્યા તથિાં કાંઇ દન, વળતા એમ બોલ્યા ભગવન ॥૨૨॥
સંતદાસને કહ્યું સાનમાં, જાઓ તમે બદરવિનમાં ।

નરનારાયણ ઋષરિય, જે રહ્યા છે બદરવિન માંચ ॥૨૩॥
એકરૂપ અમારું છે એહ, બીજું પ્રકટ દેખોછો તેહ ।

બહુરૂપે બહુધામે રહું છું, ત્યાંના વાસીને સુખ દઉછું ॥૨૪॥
પણ બદરક્રિશ્નમના વાસી, અતતિયાગ વૈરાગ્યે તપસી ।

માટે એ છે વાલા મને અતતિને જોઇ આવો મહામતી ॥૨૫॥
પછી ચાલ્યા ત્યાંથી સંતદાસ, નરનારાયણ ઋષપિાસ ।

એતો વાત છે આશ્ચર્યકારી, જોજ્યો સહુ અંતરે વચિારી ॥૨૬॥
આ દેહે જે જાવું ઉત્તર દેશ, હમિદરપિર કરી પ્રવેશ ।

તેતો આ શરીરે ન જવાય, જાય તે તો ઇશ્વર કહેવાય ॥૨૭॥
એવી સામર્યજિ થકી આવે, તેતો સર્વનું કારણ કાવે ।

તેની આજ્ઞા લઇ સંતદાસે, ચાલ્યા ઉત્તરખંડે હુલાસે ॥૨૮॥
અતવિસમા વક્રિટ ઘાટ, તનધારીને નહી જાવા વાટ ।

એવી વાટે ચાલ્યા વીતરાગી, ગયા હમિાળાપાર સુભાગી ॥૨૯॥
પછી આવી ત્યાં પથરા નદી, તનધારી તરે નહકિદી ।

ધાતુ કાષ્ઠાદકિ વસ્તુ કાંઇ, થાય પથ્થર પડે પાણીમાંઇ ॥૩૦॥
એવે ગુણે જુક્ત જાણી નીર, પગ ન બોળ્યો બેસીયા તીર ।

કરતા અંબુ ઉતરવા વચિાર, એવે સમે આવ્યા ઋષચિયાર ॥૩૧॥

કહે કવિયાં જાવું મુનજિન, મુનકિહે જાવું બદરકોવન ।

કહે ઋષિયાલો અમસાથ, મંચિં આંખ્યો ઉતરીયે પાથ ॥૩૨॥

મચિયાં લોચન ન કરી વાર, આવ્યા દશ જોજન જળપાર ।

તચિં દહિં છે આશ્રમ સારું, બેઠા ઋષિજિયાં લાખ હજારું ॥૩૩॥

શુભ બદરચિદરચિક સાર, તચિં ગુફા હજારે હજાર ।

મધ્યે ગુફા દીઠી એક ઘેરી, તેતો નરનારાયણ કેરી ॥૩૪॥

તચિં પહોત્યા પોત્યે સંતદાસ, ઉઠી આપે મળ્યા અવનિશ ।

બહુ હેતે કર્યું સનમાન, ભલે આવ્યા કહે ભગવાન ॥૩૫॥

આપ્યાં ઋષિ અમળ જળ, પછી જમાડ્યાં સુંદર ફળ ।

ત્યાર પછી પૂછ્યું ઋષિરિય, કહો મહાપ્રભુનો મહમિય ॥૩૬॥

કહે નરનારાયણ નાથ, શું કરે છે હરઋષિસાથ ।

કહે સંતદાસ શું હું કહું, આજ વાત અલેખે છે બહુ ॥૩૭॥

વાવરે છે સામર્થી જે શ્યામ, કહેતાં મન વાણી પામે વરિમ ।

તેતો જાણો છો સરવે નાથ, પૂછ્યું માટે કહું જોડી હાથ ॥૩૮॥

એમ પૂછતાં શુભ સમાચાર, કહ્યા સંતદાસે નરિધાર ।

એમ કહેતાં સાંભળતાં વળી, થઇ સંઘ્યા સુંદર નરિમળી ॥૩૯॥

બેઠા શુભાસને બેઉ વીર, આવ્યા દર્શને મુનસિધીર ।

નયણાં ભરીને નરિખ્યા નાથ, પછી મળ્યા સંતદાસ સાથ ॥૪૦॥

સહુ બોલાવે હેત સમેત, હૈયે ભાવ દેખાડે છે હેત ।

કહે નારાયણ સુણો સંત, આતો ઋષિ છે ત્યાગી અત્યંત ॥૪૧॥

કોઇકને વીતે વર્ષ બાર, ત્યારે એક દનિ કરે આહાર ।

કોઇક ને વીતે ષટ વર્ષ, ત્યારે લાગે છે ભૂખ ને તરસ ॥૪૨॥

કોઇક જમે વરસે એક, ષટ માસવાળા છે અનેક ।

કોઇ કરે છે મહનિ આહાર, પક્ષવાળા હજારો હજાર ॥૪૩॥
સર્વે જન સમાધયિ સુખી, કોઇ રીત્યે ઋષનિથી દુઃખી ।

સર્વેનાં છે તપમય તન, અંતરવૃત્તયિ કરે ભજન ॥૪૪॥
જ્યારે ઇચ્છે અન્ન જળ જેહ, આપી જાય સધ્ધિસિદ્ધ્ય તેહ ।

એમ વાત કરી નરવીરે, સુણી સંતદાસજી સુધીરે ॥૪૫॥
એમ કરતાં વીત્યા કાંઇ દનિ, કર્યું માનસરે જાવા મન ।

ત્યારે સંતને કહે નરવીર, ન્હાશો નીરે નહિમિ શરીર ॥૪૬॥
માટે વણ નાહ્યે વહેલા વળજ્યો, મુનસિહતિ જોઇ મને મળજ્યો ।

પછી માનસરે ગયા જન, દહિં હંસ કમળનાં વન ॥૪૭॥
જોઇ પાછા વળ્યા ઋષરિય, નાહ્યા સંતદાસજી તે માંચ ।

વ્યાપી શીત ને ઠર્યું શરીર, લાવ્યા ઉપાડી જ્યાં નરવીર ॥૪૮॥
પછી બહુ તાપે તપાડ્યું તન, ત્યારે સચેત થયા મુનજિન ।

પછી લાગ્યા નારાયણ પાય, રહ્યા માસ પક્ષ મુનતિયાંચ ॥૪૯॥
પછી નરવીર કહે સંતદાસ, તમે જાઓ મહાપ્રભુ પાસ ।

જે છે તેતો સરવે છે તયિાં, શાને બેસી રહો સાધુ ઇયાં ॥૫૦॥
એમ કહી શખિ દીધી નાથ, મોકલ્યા ઋષયિયારને સાથ ।

તે ઉતારી ગયા નદી પાર, વળ્યા પાછા કરી નમસ્કાર ॥૫૧॥
ચાલ્યા મુનહિયામાં હુલ્લાસે, આવ્યા સુંદર દેશ કૈલાસે ।

તેનો હઠયોગી જે નરેશ, આવી આપ્યો તેને ઉપદેશ ॥૫૨॥
રાજા જાતો સમાધમિાં જ્યારે, રહેતો ષટમાસ સુધી ત્યારે ।

રાજ સાજ સુત ને કલત્ર, તયિાં સાંભરતું તું નરિત્ર ॥૫૩॥
તેને સંતદાસે સુખી કધિો, અન્યભાવ ઉગવા ન દીધો ।

કરાવ્યાં પ્રકટનાં દર્શન, થઇ સુખી રાયે તજ્યું તન ॥૫૪॥

કુટી તાળુ ને નસિરયા પ્રાણ, ચાલ્યો સત્સંગ કરી સુજાણ ।

ત્યાંથી સંતદાસજી સધાવ્યા, એક વેરવાલે ગામ આવ્યા ॥૫૫॥

આલ્યા તસ્કર કરીને તેણે, અતપિરહાર કરી બાંધ્યા એણે ।

હેરુ જાણી દયિ દુઃખ બહુ, કરે મારવા મનસુબો સહુ ॥૫૬॥

તેનાં સગાંવાલાં જન જેહ, આવ્યા નાથ રૂપ ધરી તેહ ।

મળી વળી મુકાવયિો જન, ચાલ્યા દાસને દઈ દરશન ॥૫૭॥

ત્યાંથી સંતદાસજી સધાવ્યા, ઘણે દને ગુજરધર આવ્યા ।

જેતલપુર ડભાણ ગામ, દનિ દશ કર્યો વશિરામ ॥૫૮॥

પછી ત્યાંથી આવ્યા પ્રભુ પાસ, મળ્યા નાથ સાથે સંતદાસ ।

સનમુખ બેસી સંતજને, કહ્યું જે જે પૂછ્યું ભગવને ॥૫૯॥

કરી સુંદર વારતા સાને, સમજી સુણી નહકિણે કાને ।

કહ્યું અલૌકકિ જે આખ્યાન, સમજે સંત કહે શ્રીભગવાન ॥૬૦॥

પછી નાથ કહે ધન્ય ધન્ય, તમ જેવો બીજો નહજિન ।

તમે પામયા છે સધિધ ગતિ, માટે સહુથી મોટા તમે અતિ ॥૬૧॥

હવે ફરો સતસંગમાંઘ, કરો વાત તમે દીઠી ત્યાંઘ ।

એવા સમર્થ સંત વખિયાત, પામ્યા જેથી તેની સઘ વાત ॥૬૨॥

વાત મોટી છે મહારાજતણી, કહી ન જાય મુખથી ઘણી ।

હરહિરજિનનો મહમિય, કહે યથારથ ન કહેવાય ॥૬૩॥

ઇતશિરીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણિમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે
સંતદાસજીને પરયા પ્રયા એ નામે એકસો ને ઓગણત્રશિમું પ્રકરણમ્

॥૧૨૯॥

પૂર્વછાયો- દયિ પરયા દાસને, દનિબંધુ દીનદયાળ ।

જોઇ સામરથી શ્યામની, મન મગન રહે મરાળ ॥૧॥
 જણજણ પ્રત્યે જુજવા, આપી પરચા અપાર ।
 તેણે ખુમારી તનમાં, મન મસત રહે નરનાર ॥૨॥
 વળી કહું એક વારતા, વધિવધિ કરી વખાણ ।
 સાંભળજ્યો સહુ શ્રવણે, સત્યવાદી જન સુજાણ ॥૩॥
 મોટા સંત મહારાજના, વંદુ હું વ્યાપકાનંદ ।
 તેની કીર્તસિણતાં, આવે ઉરમાં આનંદ ॥૪॥
 ચોપાઇ- ધન્ય સંત તે વ્યાપકાનંદ, જન સુખદાયી જગવંદ ।
 ત્રણિ સંતગુણે તેતો શોભે, કામ કરોધ લોભમાં ન ક્ષોભે ॥૫॥
 અષ્ટ સધિધનિવ નધિમિળે, તેને દેખીને ચતિત ન ચળે ।
 એવા સંત શરિમણી સારા, ધ્યાનવાન પ્રભુજીને પ્યારા ॥૬॥
 થઇ જે દનિ સહજ સમાધ્ય, દીઠી સામરથી હરનિ અગાધ્ય ।
 સર્વે લોક ધામ ધામધણી, જાણી સામરથી મહારાજ તણી ॥૭॥
 સર્વે કારણના જે કારણ, દેખે હરનિ કરી ધારણ ।
 આપે વરતે પંડે અંડપાર, નહિદિહદશા તે લગાર ॥૮॥
 અણઇયુછાએ ઉતર્યા ઝાડી, આવ્યો આગળ દેશ અનાડી ।
 તથિં આવ્યું શહેર એક જાણો, તેનો રાજા મલેચ્છ પ્રમાણો ॥૯॥
 તેનો દવિાન વણકિ જન, કર્યું રાજકાજ બહુ દન ।
 એક દનિ આવ્યો વાંકમાંઇ, કર્યો બંધવિાન રાવે ત્યાંઇ ॥૧૦॥
 બહુ દનિ બંધખિાને રહ્યો, ત્યાર પછી દંડ તેનો થયો ।
 ઠેરાવથિા રૂપથિા કરોડી, લઇ જામીન ને મૂક્યો છોડી ॥૧૧॥
 માસ એકનો કર્યો ઠેરાવો, ભરે રૂપથિા તો નહિદિાવો ।
 નહી તો કરીએ મુસલમાન, એવી રીત્યના લીધા જમાન ॥૧૨॥

મોટા શેઠના ગળામાં નાખી, છોડ્યો વણકિ સાયદી રાખી ।

પછી તેણે દંડ દેવા કાજ, વેચ્યો ઘરનો સરવે સમાજ ॥૧૩॥

ઘણા રૂપિયા ઘરના દીઘા, બીજા ઉછિંધારે તે લીઘા ।

તોય દંડ પૂરો નવ થયો, દેતાં દેતાં અધૂરો જ રહ્યો ॥૧૪॥

પછી વણકિ મરવા વચિાર, આવ્યો શવિાલયે પુરબાર ।

દયિ પ્રદક્ષણિા ને પોકારે, આવાં કષ્ટથી કોણ ઉગારે ॥૧૫॥

હાયહાય હનિદુધર્મ જાશે, હાય મનખો હરામ થાશે ।

એમ શોકમાં કરે પોકાર, દીઠા સાધુ દોય તેહ ઠાર ॥૧૬॥

તેમાં વડેરા વ્યાપકાનંદ, દેખી વણકિ પામ્યો આનંદ ।

આવી લાગ્યો સંત દોય પાય, રુવે નયણે નીર ન માય ॥૧૭॥

તેને ધીરજ દઇ પૂછે સંત, કહે વણકિ તારું વ્રતંત ।

કહી વણકિ પોતાની વાત, સુણી સંતે તે સર્વે વખિયાત ॥૧૮॥

પછી વ્યાપકાનંદજી કહે, સ્વામનિારાયણ નામ લહે ।

ધાર નયિમ કર સતસંગ, થાઇશ સુખયિો સર્વે અંગ ॥૧૯॥

પછી તેણે તેમજ કર્યું, સુત નારી સહતિ નયિમ ધર્યું ।

આવ્યો વણકિ સંતને ચરણે, ત્યારે વચિાર્યું અશરણ શરણે ॥૨૦॥

હવે કરવું એહનું કાજ, થયા સાબદા પોતે મહારાજ ।

વાલે લીઘો વણકિનો વેષ, સુંદર મોળડિ બાંધયિુ શશિ ॥૨૧॥

પહેરી અંગરખી લાંબી બાંય, ચાળ વશિાળ લડસડે પાય ।

બાંધ્યો કમરે કસુંબી કણો, સોનેરી છેડે શોભે છે ઘણો ॥૨૨॥

તેમાં ખોસી છે સુંદર દોત, કાંઘે દુશાલ ઝીણેરે પોત ।

હસે મુખે પડે ખાડા ગાલ, મોટા ધનાઢ્ય ઝળકે ભાલ ॥૨૩॥

કાંઇ બોલે મુખેથી તોતળયિુ, લીઘા રૂપૈયા ભરી કોથળયિુ ।

લીધા સેવક સંગે બેચાર, આવ્યા શ્યામળો શહેર મોઝર ॥૨૪॥
આવી પૂછયિ શેઠનું હાટ, કહે આવ્યા દામ દેવા માટ ।

માગો નાણું તે તમારું લયિ, ખત નાથ કહે પાછું દયિ ॥૨૫॥
ખત દૈશ હું દાસને જ્યારે, અન્ન જળ લઇશ હું ત્યારે ।

દામ વનિ જે પડિય દાસ, એવો લોભ નહિમ પાસ ॥૨૬॥
કહે વેલ્ય મ કરો લગાર, લયિ રૂપૈયા કહે વારંવાર ।

આપી રૂપૈયા ને ખત લીધું, લઇ વણકિને કર દીધું ॥૨૭॥
એમ પરચો પૂરી દયાળ, ચાલ્યા નાથ ત્યાંથી તતકાળ ।

વ્યાપકાનંદજીનું વચન, કર્યું સત્ય પોત્યે ભગવન ॥૨૮॥
પૂરી પરચો ચાલ્યા દયાળ, ભક્તાધીન દીનપ્રતપિાળ ।

વળી વ્યાપકાનંદની વાણી, કરી સત્ય તે સારંગપાણી ॥૨૯॥
તેની વરણવીને કહું વાત, વ્યાપકાનંદજીની વખિયાત ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા દોય સંત, આવ્યા બુદેલખંડે મહંત ॥૩૦॥
તયિાં આવ્યું શહેર એક સારું, ઉતરવાનું તો નતિય બહારું ।

જોઇ જાયગા સુંદર સૂનતિયિાં ઉતરીયા બેઉ મુનિા ॥૩૧॥
તયિાં આવ્યો દ્વજિ એક ભાવી, કહે કરો ભોજન ઘેર આવી ।

બોલ્યા વ્યાપકાનંદ વચિારી, સારું કરાવો ભોજન ત્યારી ॥૩૨॥
પછી સુંદર રસોઇ કરી, આવ્યો વપિર તેડવાને ફરી ।

તેડી લાવયિો નજિ અગારે, કરી પૂજા ષોડશોપચારે ॥૩૩॥
પછી પરિશું પનવાડે અન્ન, તયિાં વપિરસુતે તજ્યું તન ।

પછી વપિરે કર્યો વચિાર, આવ્યો ધર્મસંકટ આવાર ॥૩૪॥
મુવે મનુષ્યે નહિજિમે સંત, ભૂખ્યા જાશે એ દોષ અત્યંત ।

પછી હાથ જોડી લાગ્યો પાય, કરે સ્તવન મન અકળાય ॥૩૫॥

કહે વપિર હું મોટો અભાગી, ઘણે દને મળ્યા તમે ત્યાગી ।

તેને જમાડી લાવો ન લીધો, થયો વ્યર્થ મનોરથ કીધો ॥૩૬॥

આ સમે પામ્યો પુત્ર તે મરણ, કેમ કરૂં હું અશરણ શરણ ।

પછી બોલયા સંત સુજાણ, તર્ત મનુષ્ય તજે નહિપિરાણ ॥૩૭॥

જાઓ જીવ હશે દેહમાં, જોઈ કહેજ્યો પછી આવી આંધ ।

કહે વપિર જોયું વળી વળી, જીવ નશિયે ગયો છે નકિળી ॥૩૮॥

કહે સંત તું જા ત્યાં સહિસ્વામનિરાયણ નામ લહી

વપિર કરી વચન વશિવાસ, આવ્યો મૃતક સુતને પાસ ॥૩૯॥

આવી જોયું ત્યાં આશ્ચર્ય પામ્યો, જીવ્યો સુત શોક સર્વે વામ્યો ।

પછી વપિર પડ્યો સંતચરણે, આજથી હું છું તમારે શરણે ॥૪૦॥

તમે નહિમનુષ્ય છો દેવ, આવ્યા મુજસારુ તતખેવ ।

એમ પ્રકટ પરયો આપી, ચાલ્યા સંત દ્વજિ દુઃખ કાપી ॥૪૧॥

એમ વ્યાપકાનંદજી વળી, પામ્યા પરયા બહુ હરમિળી ।

એમ દીનબંધુ જે દયાળુ, કરે સંતનાં કાજ કૃપાળુ ॥૪૨॥

બહુ પરયા પળે પળે થાય, કવકોટ્યે પણ ન કહેવાય ।

ઘણી વાવરે સામર્થી શ્યામ, કરે બહુ નજિજનનાં કામ ॥૪૩॥

દહિ સાંભળ્યું સતસંગમાં, પળે પળે કરે હરસાય ।

તેણે વરતે અખંડ આનંદ, ધન્ય ધન્ય સ્વામી સહજાનંદ ॥૪૪॥

ઇતશિરીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય

નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણિમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે

વ્યાપકાનંદ સ્વામીને પરયા પ્રયા એ નામે એકસો ને ત્રશિમું પ્રકરણમ્

॥૧૩૦॥

પૂર્વછાયો- એક અનુપમ વારતા, સુણજ્યો સુંદર સાર ।

મુક્તાનંદ મહારાજની, હું કહું કરી વસિતાર ॥૧॥

મુક્તાનંદ માહંતને, મળ્યા શ્રીમહારાજ ।

તોય ઉડી અંતરે, દલમાંઇ રહેતી દાઝ ॥૨॥

કરે કથા બહુ વારતા, અંતરે વનિ ઉછરંગ ।

સંકોચ રહે શરીરમાં, નહચિંગમાંહિઉમંગ ॥૩॥

તેનો તે સંશય કાપવા, આપવા અતચિાનંદ ।

વાળી વરતી અંતરે, દેખાડ્યા શ્રીરામાનંદ ॥૪॥

ચોપાઇ- મુક્તાનંદ સંત શરિમણી, મુખે શું કહીએ મોદ્યપ ઘણી ।

કરે વાત પ્રભુની વસિતારી, સુણી સુખી થાય નરનારી ॥૫॥

એક દનિ કરી બહુ વાત, સુણસિંત થયા રળયિાત ।

પછી બેઠા આસન પર આવી, દૃષ્ટઅંતરમાંહિઠિરાવી ॥૬॥

ત્યાંતો દઠિ સ્વામી રામાનંદ, નરિખચિાવ્યો અંતરે આનંદ ।

મુક્તાનંદ કહે ધન્ય ધન્ય, દયાસંધિ દીધાં દર્શન ॥૭॥

કરે સ્તવન મન મોદ ભારી, દેખી સુંદર મૂરતસિારી ।

અતપિરસન્ન વદન અનુપ, સુખ મૂરતસિુંદરરૂપ ॥૮॥

હેતે હસી હસી જુવે સામું, પૂરે નજિસેવકની હામું ।

વળી કરે વાલપની વાત, સુણો મુક્તાનંદજી વખિયાત ॥૯॥

સારું સમજ્યા સંત સુજાણ, માન્યા પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ ।

સ્વામી સહજાનંદ સુખરૂપ, એજ ઇષ્ટ અમારા અનુપ ॥૧૦॥

સારું થયું જે માન્યું સુજાણ, નહતિ બહુ વધિયે થાત હેરાણ ।

સુણી મુક્તાનંદજીએ વાત, તેણે થયા અતરિળયિાત ॥૧૧॥

પછી ચાલે બેસે જાગે સુવે, સ્વામી સહજાનંદજીને જુવે ।

જ્યારે કરે અંતર વરતી, દેખે સુખસાગર મૂરતિ ॥૧૨॥

પછી વાતમાં ચત્તિ ન લાગે, મન મૂરતમિંહચિનુરાગે ।

એમ રહ્યું દન દોય ચ્યાર, દેખ્યો અલૌકિક ચમત્કાર ॥૧૩॥

પછી પોતાના વચન માંચ, બહુ જીવને સમાધિથાય ।

એમ અલૌકિક રીત્ય જેહ, મુક્તાનંદને દેખાડી તેહ ॥૧૪॥

વળી એક દનિ એકાએકી, ચાલ્યા મારગે મુક્ત વવિકી ।

આવ્યું અરણ્ય ને ઉવાટ મળી, જીયાં મનુષ્ય માત્ર નહવિળી ॥૧૫॥

દન થોડો ને જાવાનું દૂર, આવી નદી આડી ભરપૂર ।

નહિઆરો ઉતરવા લાગ, કાંઠે રહે તો વડિરે વાઘ ॥૧૬॥

નદી નીર તે ઉષર જાણો, લાગી પ્યાસ ને કંઠ સુકાણો ।

દેખી સમાજ સંકટ તણો, મુક્તાનંદને મોદ છે ઘણો ॥૧૭॥

થાશે ગમતું ગોવંદિતણું, એહમાંહશિં જાશે આપણું ।

એમ દૃઢ કર્યો ઉર થાપ, આવ્યા વપિરરૂપે હરઆપ ॥૧૮॥

કહે સાધુ શું કરો છો વચિર, આવો ઉતારૂં હું નદીપાર ।

પછી થઇ મુક્તાનંદને મોરે, મુક્યા નદી ઉતારી આ કોરે ॥૧૯॥

કહે ચાલો હું આવું છું કેડ્યે, એમ કહી રહ્યા નદી તેડ્યે ।

મુક્તાનંદે ચાલી પાછું પેખ્યું, વપિરરૂપ દરષ્ટે નવ દેખ્યું ॥૨૦॥

ત્યારે મુક્તાનંદે મન જાણી, મહાપ્રભુજીએ મહેર આણી ।

આજ આવ્યો તો કષ્ટ અપાર, તેમાં શ્રીહરચિ કરી સાર ॥૨૧॥

એમ પરચો પૂરી અવનિશ, અતસિખી કર્યા નજિદાસ ।

એવા બીજા પરચા પણ ઘણા, કહીએ કેટલા મહારાજતણા ॥૨૨॥

વળી કહું એક વાત અનુપ, મોટા સંતની છે સુખરૂપ ।

એક અખંડાનંદ આનંદી, કામ કરોધમાં ન ચડે કદી ॥૨૩॥

અતતિયાગી ને તપસી તને, સુખ દુઃખમાં ન ડગે મને ।

ભય વગિરહ વપિતઆવે, માનામાને મન ન ડોલાવે ॥૨૪॥
સદા સુખયા સમજણ માંય, હરે ફરે હરની ઇચ્છાય ।

ચાલ્યા એક દવિસ એકલા, સંગે સંત નહકોઇ ભેળા ॥૨૫॥
આવ્યા અરણ્ય ઉજાડ્યમાં સોય, જીયાં મનુષ્ય માત્ર નહકોય ।

તયાં આવી વંદિયા વાઘ ચ્યારે, અખંડાનંદે વચિર્યું ત્યારે ॥૨૬॥
આજ આવ્યો આ દેહનો કાળ, મારી વાઘ ખાશે તતકાળ ।

મોડું વહેલું પડત આ દેહ, એહ વાતમાં નહસિંદેહ ॥૨૭॥
માટે આજ થયું અતસિારું, વાઘ અરથે આવ્યું તન મારું ।

હવે વેળ્ય ન કરવી કાંઇ, જાઉં વહેલો વાઘ પાસે ધાઇ ॥૨૮॥
ચાલ્યા અખંડાનંદજી જ્યારે, આવ્યા અલભેલો વારે ત્યારે ।

જાણ્યું જનને મારશે વાઘ, બહુ કષ્ટે થાશે તન ત્યાગ ॥૨૯॥
તેતો મુજથી કેમ સહેવાય, જોઉં હું દાસને દુઃખ થાય ।

એતો ઘટે નહકોઇ કાળ, પછી કોણ કહે મને દયાળ ॥૩૦॥
માટે અવશ્ય એને ઉગારું, આજ સંકટમાંહથી તારું ।

એમ હરચિ કર્યો વચિાર, કરવી અખંડાનંદની વાર ॥૩૧॥
પછી આનંદે અખંડાનંદ, ચાલ્યા સમરતા સહજાનંદ ।

આવ્યા સંહિસમીપ તે જ્યારે, સંહિ જોઇ રહ્યા સામું ત્યારે ॥૩૨॥
આવ્યા નજીક મુખને પાસ, નહતિન ને મનમાં ત્રાસ ।

એમ કહે છે વાઘને વાત, શું જુઓ છો કરો મારી ઘાત ॥૩૩॥
ત્યારે વાઘે તે થાપ ઉગામી, અડગ અખંડાનંદ સામી ।

ત્યાંતો ન ડર્યા નરિભય ભાળી, વાઘે થાપ તે પર ન વાળી ॥૩૪॥
આવ્યા વારે પોત્યે ભગવાન, થયું સાવજને ઉર જ્ઞાન ।

પછી લોટી લાગ્યા વાઘ પાય, આવા સાધુને કેમ મરાય ॥૩૫॥

પછી દઇ પ્રદક્ષણિા ચ્યાર, ગયા વાઘ તે વન મોઝાર ।

એમ પૂરી પરચો ભગવાન, નાથે ઉગારીયો નજિજન ॥૩૬॥

એક વાત કહું અતસિાર, કરી જનની જીવને વાર ।

જેણી રીત્યે ઉગારીયા સંત, કહું તેનું હવે વરતંત ॥૩૭॥

એક કૈવલ્યાનંદ કૃપાળુ, ફરે દેશ પ્રદેશે દયાળુ ।

વાટ ઓઘટ વક્રિટ વન, કર્યું ગરિગુફાએ ગમન ॥૩૮॥

એમ ફરતાં દેશ પ્રદેશ, કર્યો ગુજરધરે પ્રવેશ ।

ત્યાંથી કર્યું કંકદેશે મન, પોતા ભેળા પંચ મુનજિન ॥૩૯॥

આવ્યા સાભરતીરે સુજાણ, ન જાણે નદી પાસ મેરાણ ।

અતદિરશનની અભલિાષ, મને મહારાજ મળવા આશ ॥૪૦॥

અતપિયાસી ઉદાસી અંતરે, એવા થકા તે આવ્યા સાભરે ।

પડ્યા ઉતાવળા પાણીમાંઇ, મને સાન ગમાન ન કાંઇ ॥૪૧॥

નદી મધ્યે આવ્યા મુનધીર, આવ્યું અતઉતાવળું નીર ।

આવ્યો ઘડેડાટ ઘોડો વળી, થયું વાંસજાળે જળ મળી ॥૪૨॥

તેહ મધ્યે બૂડ્યા મુનશિય, પોથી ગોદડી ગઇ તણાય ।

બૂડીનીસરે મસ્તક બહારું, પાણી ઉતરે પેટમાં ખારું ॥૪૩॥

થયું મોતતણું મન નશિચે, કયિાં જાય આવ્યા પૂર વચ્ચે ।

કહે માંહોમાંહચિેમ સંત, આ સમે ભજવા ભગવંત ॥૪૪॥

બીજે રાખવું નહકિયાંય મન, કરો પ્રભુજીનું ચંતિવન ।

એમ વાત કહેતાં લાગી વાર, આવ્યા વારે ત્યાં વશિવઆધાર ॥૪૫॥

લાવ્યા હોડી હરજિળમાંય, ઝટોઝટ ઝાલ્યા સંત બાંય ।

હોડીમાંય બેસારચિા હાથે, રાખ્યા સંતને બૂડતા નાથે ॥૪૬॥

પોથી ગોદડી સરવે લીધી, કોય વસ્તુ બૂડવા ન દીધી ।

સુખે ઉતારી મૂક્યા આ તીરે, કહે જાઓ મુનધીરે ધીરે ॥૪૭॥

એમ ઉગારીયા નજિજન, પૂર્યો પરચો શ્રીભગવન ।

એમ કરે અનેકની સાચ, તેતો મુખે કહ્યું નવ જાય ॥૪૮॥

અષ્ટ સધ્ધિનિવ નધિજિહ, હાથ જોડી ઉભી રહે તેહ ।

ભવ વૈભવ વસ્ત્ર ને અન્ન, કોઇ વાતે ન પીડાય જન ॥૪૯॥

સદાસુખી દુઃખ નહિદિશ, હરહિરે સંકટ હમેશ ।

પૂરે પરચા અતચિપાર, કહેશું કથા એ નરિધાર ॥૫૦॥

ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચિતિમણિમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે મુક્તાનંદ
સ્વામી તથા અખંડાનંદ સ્વામી તથા કૈવલ્યાનંદ સ્વામીને પરચા પૂરચા
એ નામે એકસો ને એકત્રિશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૧॥

પૂર્વછાયો- સુણો નર વળી શ્રવણે, એક અનુપ આખ્યાન ।

આવે ખુમારી અંતરે, સહ સાંભળજ્યો સાવધાન ॥૧॥

મોટા હરજિન હરનિ, જેનાં તપ પરાયણ તન ।

ત્યાગ વૈરાગ્યની મૂરતિ અતનિચિમમાં જેનાં મન ॥૨॥

જે દનિ મહારાજ મળયા, ટળયા તે દનિ વકિર ।

અંતરમાં અણગમતો, થયો સરવે સંસાર ॥૩॥

માત તાત કુળ કુટુંબનો, જેણે કર્યો અતશિ અભાવ ।

ભજ્યા શ્રીભગવાનને, તજી અન્ય ઉછાવ ॥૪॥

ચોપાઇ- ધન્ય જીવુબાઇ હરજિન, રૂડાં રાજબાઇ છે પાવન ।

મળ્યા જે દનિ જીવનપ્રણ, સ્વામી સહજાનંદ સુખખાણ ॥૫॥

તે દનિાં તન સુખને તજી, ભાવે લીધા ભગવાન ભજી ।

હરભિજતામાં જે જે હવું, તેની વાત વગિતે વરણવું ॥૬॥

જીવુબાઇ હરજિન હવા, માંડી હરમૂરતપૂજવા ।

તેને તાત કહે સુણો બાઇ, આ શું લીધું બાળાપણમાંઇ ॥૭॥

જ્યારે મોટાં થાયો બાઇ તમે, કરજ્યો પૂજા રાજી છીએ અમે ।

ત્યારે જીવુબાઇ કહે તાત, એવી અમને ન કહેવી વાત ॥૮॥

નહી આ તનનો વશિવાસ, અચાનક થઇ જાય નાશ ।

વૃધ્ધપણાને વાયદે રહેવું, અમને નથી મનાતું એવું ॥૯॥

માટે એ વાત તો ન કહેવી, આ મૂરતનિથી મૂક્યા જેવી ।

ત્યારે તાતે તે કર્યો વચિર, એવો શું હશે ચમતકાર ॥૧૦॥

જ્યારે દેખું અલૌકિકિ કાંઇ, ત્યારે મનાય અંતરમાંઇ ।

એમ કરતાં વતિયા કાંઇ દન, પરયો પામવા ઇચ્છ્યા છે મન ॥૧૧॥

પડી સાંજ ને કરી આરતિ, જીવુબાઇએ ભાવેશું અતિ

પછી દૂધ કટોરો ભરીને, આપ્યો હેતેશું પવિ હરનિ ॥૧૨॥

પછી બાળમુકુન્દ મહારાજે, પધિ દૂધ જન હેત કાજે ।

જોઇ સહુ જન આશ્ચર્ય પામ્યાં, શશિ જીવુબાને પાય નામ્યાં ॥૧૩॥

તાતને ન ગમતું લગાર, તે પણ નમ્યા વારમવાર ।

ધન્ય બાઇ તમારી ભગતિ, ઘેલાઇમાં મે ન જાણી ગતિ ॥૧૪॥

તમે નહિનુષ્ઠ્ય મે જાણ્યું, છો દેવતા આજ પરમાણ્યું ।

તમે લીધો આંહચિવતાર, મારા પુણ્યતણો નહિપાર ॥૧૫॥

એમ જીવુબાને જગદીશ, આપે હરપિરયા હમેશ ।

જેજે લીળા કરે અવનિશ, હોય દૂર તો દેખાય પાસ ॥૧૬॥

હોય હરસોય કોશ માથે, પણ દેખાય સદાય સાથે ।

જેજે ક્ષયિ કરે હરકાંઇ, તેતો જાણે સર્વે જીવુબાઇ ॥૧૭॥

નરિવરણ દૃષ્ટનિરિધાર, બીજા પરયાનો નહિપાર ।

જાણે બીજાના અંતરની આપ, તેતો મહારાજનો પરતાપ ॥૧૮॥
હવે રાજબાઈની જે રીત્ય, કહું પવત્તિર અતપ્પિનતિ ।

મળ્યા જે દનિા શ્રી મહારાજ, તજી તેદથિકી લોકલાજ ॥૧૯॥
તેને મહારાજે મોકલ્યું કાવી, ભક્તતિમારી મુજને ભાવી ।

પણ માનવું એક વચન, પરણી ભજવા શ્રી ભગવન ॥૨૦॥
માનો આજ્ઞા અમારી આ વાર, નહતી થાશો સતસંગ બાર ।

એવું આવ્યું બાઈને વચન, તેણે પીડા પામ્યાં તન મન ॥૨૧॥
પછી માત તાત કુળ મળી, કર્યો વવિહ બાઈનો વળી ।

પરણાવી સાસરે વળાવ્યાં, બાઈ સાસરાને ગામ આવ્યાં ॥૨૨॥
દહિ પુરુષે બાઈનું રૂપ, સંહિ સાદૃશ્ય ભાશ્યું સ્વરૂપ ।

જોઈ પુરુષ પાછો જ ભાગ્યો, અતડિર મનમાંહલિાગ્યો ॥૨૩॥
આતો મનુષ્ય નહનિરિધાર, કોઈ કારણકિ અવતાર ।

માટે વેલ્ય એની પાછી વાળો, જો મારું ભલું થાવાનું ભાળો ॥૨૪॥
પછી બાઈ આવયાં પચિર, કર્યું સંસારી સુખશું વેર ।

ઝીણાં વસ્ત્ર આભૂષણ અંગ, તેનો તર્ત તજ્યો પરસંગ ॥૨૫॥
ગળ્યું ચીકણું સરસ અન્ન, તજ્યું તેનું કરવું ભોજન ।

ખાટ પાટ પર્યંક પલંગે, તજી સુવે ભૂમપિર અંગે ॥૨૬॥
અતત્તિયાગે કરી તન ગાળ્યું, લોહી માંસ શરીરનું બાળ્યું ।

અતશિય તન મન દમ્યું, તેતો કુટુંબને નવ ગમ્યું ॥૨૭॥
પછી તજ્યા તેને તેહ વાર, અન્ન જળનો ન રાખ્યો વેવાર ।

એણી રીત્યે ભજ્યા ભગવાન, પાળી અતમિોટાં વ્રતમાન ॥૨૮॥
તે પ્રતાપ શ્રી મહારાજતણો, શું કહીએ મહિમા મુખે ઘણો ।

એમ કરે નજિજનની સાય, માટે મોટો હરમિહમિાય ॥૨૯॥

વળી એક દવિસને માંઠ, કરી હરચિ જનની સાય ।

તેની વાત કહું લચિ જાણી, પ્રભુ પધારચિ કારચિણી ॥૩૦॥

તે સાંભળી ચાલ્યાં દરશને, અતબિાળક કોમળ તને ।

ભેળો નહકોઈ બીજો ભાઈ, ચાલ્યાં બાળબુધ્ધત્તિરણ બાઈ ॥૩૧॥

મેલ્યું ગામ સીમ લાગી પ્યાસ, પાણી પળનિહપોતા પાસ ।

લાગ્યા પગમાં કાંટા કઠણ, ખૂંચે કાંકરા આકરા કણ ॥૩૨॥

અતકિષ્ટમાં પડિણા પ્રાણ, નહદિહ રહ્યાનાં એધાણ ।

એવા સમામાં આવ્યા મહારાજ, જન કષ્ટ નવિરવા કાજ ॥૩૩॥

ભેળું લાવ્યા જળ ઠામ ભરી, પાઈ પાણી પ્યાસ ત્રાસ હરી

કાઢ્યા કાંટા તે પોત્યે પગના, થયા ભોમચિ મોરે મારગના ॥૩૪॥

આપ્યા મોદક ને પાયું પાણી, ધીરે ધીરે આવ્યાં કારચિણી ।

કહ્યું જાઓ બાઈઓ ગામમાંહી, સ્વામી સહજાનંદજી છે આંહી ॥૩૫॥

પાંચ છોછો વરષનાં તમે, તેહ સારુ ભેળા ચાલ્યા અમે ।

હવે સુખે જાઓ ગામમાંચ, મનમાં બીક રાખશો માં કાંચ ॥૩૬॥

પછી બાળકીયો ત્રણ્યે મળી, લાગ્યાં મહારાજને પાય લળી ।

પછી તેહને પૂછે છે નાથ, તમે આંહિઆવ્યાં કોણ સાથ ॥૩૭॥

કહ્યું વપ્પિર એક ભેળો હતો, આવ્યો બહુ ચાકરી કરતો ।

આપ્યા મોદક ને પાયાં પાણી, કાઢ્યા કાંટા તે પગના તાણી ॥૩૮॥

સુખે પહોચાડ્યાં અમને આંઠ, નહતિ ભૂલાં પડી જાત ક્યાંઠ ।

ત્યારે મહારાજ કહે હતા અમે, કેમ ઓળખતાં નથી તમે ॥૩૯॥

આપ્યાં એધાણ મારગતણાં, તમે પ્યાસે દુઃખી હતાં ઘણાં ।

પાયું પાણી મે મોદક દીધા, તમે ત્રણે મળી વળી લીધા ॥૪૦॥

એમ કહીને હસ્યા મહારાજ, કર્યું નજિસેવકનું કાજ ।

એમ હરચિ કરી સહાય, સર્વે વસ્મિમય પામ્યા મનમાંય ॥૪૧॥
જેને લાવ્યા કારણિણી ગામ, તેનું પાંચુ નાનું રામું નામ ।

એમ આપ્યા જનને આનંદ, સુખદાયી સ્વામી સહજાનંદ ॥૪૨॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે જીવુબાઇ
તથા રાજબાઇ એ સર્વેને પર્યા પ્ર્યા એ નામે એકસો બત્તરશિમું પ્રકરણમ્

૧૩૨

પૂર્વછાયો- વળી વળી શું હું વર્ણવું, મહાપ્રભુનો પ્રતાપ ।

આપે પર્યા અતદિણા, હરભિક્તને હરઆપ ॥૧॥

એક સમે અલબેલડે, કર્યો ડભાણ ગામે જગન ।

સર્વે દેશના સતસંગી, આવી કર્યાં હરદિરશન ॥૨॥

સુંદર મૂરતશિયામની, સજ્યા નખશખિ શણગાર ।

શોભા જોઇ મહારાજની, મગન થયાં નર નાર ॥૩॥

જામો મોળયિ જરકશી, ધર્યા તોરા કલંગી તેમાંય ।

વેઢ વંટિકિનક કડાં, ઉર ઉતરી બાજુ બાંચ ॥૪॥

છતર ચમર અબદાગરી, બેસી અશ્વ શબ્ધિચિવે નાથ ।

દીધાં દરશન દાસને, રહી ગયો સોરઠી સાથ ॥૫॥

ચોપાઇ- સોરઠના સતસંગી જેહ, સુણ્યો ડભાણે જગન તેહ ।

અતશિચવાન સહુ થયા, મોટી લીળામાંહી રહી ગયા ॥૬॥

મોટો યજ્ઞ કર્યો મહારાજે, ધ્યાન જનને કરવા કાજે ।

તેમાં રહી ગયા જે જે જન, ચાલો હવે કીજે દરશન ॥૭॥

પછી સજ્જ થયા સતસંગી, બાઇ ભાઇ ચાલ્યાં છે ઉમંગી ।

પરવતભાઇ મયારામ સાથ, થયા સંગવી ચાલ્યા સંગાથ ॥૮॥

બાળ વૃદ્ધ ને જુવાન જન, કરવા મહારાજનાં દરશન ।

ચાલી આવ્યાં સહ કોશ ચાર, મળ્યા સામા ત્યાં પ્રાણઆધાર ॥૯॥

સુંદર વસ્ત્ર પહેરી જરકશી, અતહિતમાં રહ્યા છે હસી ।

સુંદર ઘરેણાં શોભે છે ઘણું, રૂપ અનુપ વાલ્યમતણું ॥૧૦॥

સંગે ઘણી ઘોડાની ધુમ્મર, સખા સાથે શોભે છે સુંદર ।

આપે ચડ્યા છે અશ્વ અમુલે, ફેટો પાઘડી છાયાં છે કુલે ॥૧૧॥

કંઠે કુલના હાર અપાર, શોભે અંગો અંગ શણગાર ।

અતમ્બિરતસુંદર શોભે, જોઈ જનતણાં મન લોભે ॥૧૨॥

દીધાં સહુને આવી દરશન, નરિખી જન થયાં છે મગન ।

સહુ લાગ્યા લળી વળી પાય, નરિખી નયણાં તૃપ્ત ન થાય ॥૧૩॥

સર્વે મળી કરે છે સ્તવન, મુખે જન બોલે ધન્ય ધન્ય ।

દીનબંધુ દરશન દીધાં, આજ અમને કૃતારથ કીધાં ॥૧૪॥

અમે ઉત્સવે ન શક્યાં આવી, તેની દાઝ્ય મહારાજે બુઝાવી ।

આજ સર્વે મનોરથ સર્યા, નરિખ્યા નાથ સખા રંગ ભર્યા ॥૧૫॥

હવે આવો વાલા અમ ઘેર, મહારાજ આજ કરી મહેર ।

કહે નાથ આ સંઘ સઘળો, ચાલો આપણે સહુ પાછા વળો ॥૧૬॥

એમ કહી સહુ પાછા વળ્યા, ચાલ્યા મન મોહનજી મળ્યા ।

કહે નાથ આગે જાયે અમે, ધીરે ધીરે સહુ આવજ્યો તમે ॥૧૭॥

એમ કહીને શ્યામ સધાવ્યા, સતસંગી સહુ ઘેર આવ્યા ।

કહે અલબેલો કયાં ઉતર્યા, એમ માંહોમાંહપિૂછી ફર્યા ॥૧૮॥

કહે એક આવ્યા નથી આંધ, એહ વાત રાખો મનમાં ઇ ।

એ તો અલૌકદિર્શન દીધું, જીવત આપણું સુફળ કીધું ॥૧૯॥

નાથ આવ્યા નથી નથી ગયા, દીધાં દર્શન તે કરી દયા ।

એમ પ્રભુ થઇ પરસન, દીધાં અલૌકિક દરશન ॥૨૦॥

એમ પરચો પ્રૂર્યો દયાળે, દીનબંધુ જન પ્રતપિળે ।

આપ્યો સતસંગીને આનંદ, ધન્ય ધન્ય સ્વામી સહજાનંદ ॥૨૧॥

સુણો વાત કહું એક વળી, થાશો મને મુદતિ સાંભળી ।

હરભિક્ત ઉધ્ધવજી એક, સારો સતસંગી જાત્યે વણકિ ॥૨૨॥

કરે ધર્મમાં ઉદ્યમ કામ, ભજે સ્વામનિરાયણ નામ ।

તેને એક દનિ ચોર મળી, ઝાલી લઇ ગયા ગરમાં વળી ॥૨૩॥

તેને દંડ મનાવવા માટે, કાપ્યો બાવળ કઠણ કાંટે ।

કહે આ લાગશે તન તારે, દંડસારુ મારવો છે મારે ॥૨૪॥

આપ્ય રૂપૈયા તું મનમાન્યા, આજ નહિઉગરે આપ્યા વનિ ।

એમ કહીને કાંટો ઉગામ્યો, તેણે ભક્ત મને ભય પામ્યો ॥૨૫॥

કઠણ કાંટા તે કેમ ખમાશે, આજ જીવ તે જરૂર જાશે ।

નથી ધરમાં દેવાને ધન, જીવતાં ન છુટું કોઇ દન ॥૨૬॥

માટે મહારાજ કરે જો સહાય, તો હું ઉગરું આ દુઃખમાંય ।

એમ કહીને થયો નરિશ, રાખ્યો મહાપ્રભુનો વશિવાસ ॥૨૭॥

એવા સમામાં આવ્યા દયાળ, દીનબંધુ જનપ્રતપિળ ।

દીધું ઉધ્ધવજીને દર્શન, નરિખી જન થયો મગન ॥૨૮॥

નયણે નીર ગદગદ વાણી, કહે ભલે આવ્યા દીન જાણી ।

આ સમે જો ન આવત નાથ, મારું મોત હતું આને હાથ ॥૨૯॥

એમ કહીને લાગ્યો ચરણ, ત્યારે બોલચિ અશરણ શરણ ।

ભક્ત ભય મ રાખીશ કાંઇ, રહેજ્યે નરિભય હવે મનમાંઇ ॥૩૦॥

તને કષ્ટ નહિથાય લેશ, વણદંડે તું ઘેર આવીશ ।

એમ કહી ચાલ્યા અવનિશ, ગયા એ ચોરની નારી પાસ ॥૩૧॥

કહે પુરુષ તારો છે પાપી, લાવે છે હરભિક્ત સંતાપી ।

તેને તુરત મૂકજે છોડાવી, એમ બાઇને કહ્યું છે આવી ॥૩૨॥

એમ કહીને સધાવ્યા શ્યામ, આવ્યા ચોર બાન લઇ ગામ ।

રાખ્યો રાત્ર્ય એક ઘરમાંઇ, બોલી ચોરતણી નારી ત્યાંઇ ॥૩૩॥

આતો ભક્ત ભગવાન તણો, થયો અપરાધ તમને ઘણો ।

આને ઝાલી લાવ્યા તમે આંઇ, આવ્યા પ્રભુજીના ગુનામાંઇ ॥૩૪॥

માટે પહેરામણી એને કરી, મુકી આવો લાવ્યા તથિાં ફરી ।

પછી ચોરે કર્યું એણીપેર, કરી વસ્ત્રને મોકલ્યો ઘેર ॥૩૫॥

એમ છોડાવ્યો નજિદાસ, આપી પરચો એમ અવનિાશ ।

એમ કરે છે જનનાં કાજ, આપી પરચા અલબેલો આજ ॥૩૬॥

વળી કહું પરચાની વાત, સહુ સુણજ્યો કહું સાક્ષાત ।

એક જાદવજી હરજિન, જાતવિણકિ ભક્ત પાવન ॥૩૭॥

જાણે પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ, સ્વામી સહજાનંદ સુખખાણ ।

દૃઢ આશરો અંતરે એક, જાણે સાર અસાર વવિક ॥૩૮॥

કહું તેહતણી હવે વાત, ગયો ગામ સંબંધી સંગાત ।

તે ગામે હતો જમણવાર, જમી આવ્યા ઉતારા મોઝાર ॥૩૯॥

તથિાં હતો એક દરદારી, માગી પાચક ફાકી વચિારી ।

આપ્યું અજાણે વછટે વષિ, ખાતાં ચ્યાર ચાલ્યા માગી શષિ ॥૪૦॥

રહ્યો જાદવજી એક જન, તેની વાત સુણો દઇ મન ।

જ્યારે ખાધું જાદવજીએ ઝેર, ચઢ્યું વષિ લેવા લાગ્યો લેર ॥૪૧॥

તરુટી નાડી ગયું ગળું મળી, થયો અચેત પડથિો ઢળી ।

પડી ટુંકડી જીભા તે વાર, કરે ભાંગે અક્ષરે ઉચ્યાર ॥૪૨॥

હે નાથ ! હે નાથ ! ગાથ ગાય, સ્વામનિારાયણ કરો સહાય ।

દીનબંધુ હું દાસ તમારો, આ દુઃખમાંથી આજ ઉગારો ॥૪૩॥
પડ્યો કષ્ટમાં કરે પોકાર, સુણી વાલ્યમ આવ્યા તે વાર ।

મનોહર સુંદર મૂરતિ, જીવે જાદવજી પ્રાણપતિ ॥૪૪॥
જોઈ નાથ ને લોભાણાં નેણ, કહે ભલે આવ્યા સુખદેણ ।

આ સમે મને આપ્યું દર્શન, હવે મર છુટે મારું તન ॥૪૫॥
પછી નાથ કહે સુણ્ય એહ, આજ રાખવું છે તારું દેહ ।

તારા સંગાથી ગયા સુધામ, તારું પણ થઈ રહ્યું તું કામ ॥૪૬॥
પણ ઉગર્યો આ પળમાંઈ, હવે બીક રાખીશમાં કાંઈ ।

એમ કહીને સધાવ્યા શ્યામ, તર્ત વણકિ પામ્યો આરામ ॥૪૭॥
એમ ઉગારીયો નજિજન, આપી પરયો આપે ભગવન ।

એમ દાસતાણાં દુઃખ કાપે, બહુ પરયા પળે પળે આપે ॥૪૮॥
જેમ જનની જાળવે બાળ, એમ જતન કરે છે દયાળ ।

તેણે વરતે છે જનને આનંદ, સુખ આપે શ્રી સહજાનંદ ॥૪૯॥
ઇતિશ્રીમદેકાન્તકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે હરભિક્તને મહારાજે
પરયા પૂર્યા એ નામે એકસો ને તેત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૩॥

પૂર્વછાયો- વળી વળી શું હું વરણવું, ભાઈ પરયાનો નહિપાર ।

દુઃખ પડે જ્યારે દાસને, ત્યારે તર્ત કરે હરવિાર ॥૧॥
વપિત પડ્યે નહિયેગળા, રહે ભક્ત ભેળા ભગવાન ।

તેણે મગન મનમાં, હંમેશે રહે હરજિન ॥૨॥
અંગે ખુમારી ન ઉતરે, શ્રીહરની સામરથી જોઈ ।

નરનારી નરિભય રહે, મન ભય ન માને કોઈ ॥૩॥
દેહછતાં દુઃખચિા નહિમુવા પછી જાવું બ્રહ્મમોલ ।

પેખી પ્રતાપ એ નાથનો, તેણે અંગે સુખ અતોલ ॥૪॥

ચોપાઇ- એક પરચો કહું અનુપ, સારો સુણ્યા જેવો સુખરૂપ ।

હરહિતા તે હાલાર દેશ, ત્યાંથી કર્યો કચ્છે પરવેશ ॥૫॥

એક સેવક સંગે લઇને, ચાલ્યા રણની વાટે વઇને ।

મારગમાં ચાલતાં મહારાજ, કર્યાં કંઇક જનનાં કાજ ॥૬॥

એક વપિર દારદિરી દીન, અનન વસ્ત્રે કરી અતખીનન ।

તેને આપચિં વસ્ત્ર ઉતારી, પેડા પાક ને સુખડી સારી ॥૭॥

કાપી દરદિર એનું દયાળ, ચાલ્યા ત્યાંથી જન પ્રતપિાળ ।

વાટે ચાલતાં ન કરે વેલ, અતતિયાગી અંગે અલબેલ ॥૮॥

આવ્યા સમુદ્ર સમીપે શ્યામ, પડી સાંજ રહેવા નહઠામ ।

લાગી પ્યાસ ને પીડાણા પ્રાણ, સુક્યો કંઠ ન બોલાય વાણ ॥૯॥

લાગ્યા કાંટા ને કાંકરા વળી, અતથાકમાં પડચિ ઢળી ।

એહ માંહલિ ન ગણ્યું દુઃખ, ચાલો ચાલશું કહે શ્રીમુખ ॥૧૦॥

એમ કહી ઉઠ્યા અવનિશ, એક સેવક છે પોતા પાસ ।

તેતો પામચિ પીડા અપાર, પ્રાણ તજવા થયો તૈયાર ॥૧૧॥

પડ્યો ઉષર જળમાં આપ, પ્યાસ ભૂખ દુઃખ ને સંતાપ ।

કંઠે આવી રહ્યા જ્યારે પ્રાણ, ત્યારે બોલચિ શ્યામ સુજાણ ॥૧૨॥

સુણો દાસ કહે અવનિશ, પવિ જળ જો હોય પચિાસ ।

કહે દાસ પચિાસ છે ભારી, કેમ પવિાચ ખારું આ વારી ॥૧૩॥

કહે નાથ નથી ખારું નીર, પવિ જળ જે રહે શરીર ।

ત્યારે વશિવાસી દાસે તે પીધું, વાલે ગંગાજળ જેવું કીધું ॥૧૪॥

પીધું પાણી ને ગઇ પચિાસ, એમ ઉગારીયો નજિદાસ ।

ખારો સાગર મીઠો જ કીધો, એવો પરચો પ્રભુજીવે દીધો ॥૧૫॥

એહ સમે પુરુષ અલૌકિકગિયા મોહન મુખ વલિકીકી ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા સુખકારી, થયું જેવું હતું એવું વારી ॥૧૬॥

એમ આપ્યો પરચો અવનિશે, જેવો દેખ્યો તેવો લખ્યો દાસે ।

પછી ત્યાંથી ચાલ્યા બહુનામી, આવી મળ્યા રામાનંદ સ્વામી ॥૧૭॥

તેને પાચ લાગ્યા જોડી હાથ, પછી ત્યાં થકી ચાલયો નાથ ।

આવ્યું એક તળાવ અરણ્ય, રહ્યા રાત્ય ત્યાં અશરણશરણ ॥૧૮॥

પોઢી જાગયો પ્રાણજીવન, જોઈ રાજી ને પૂછે છે જન ।

કાલ્ય પાણીમાં પુરુષ મળ્યો, તેતો નાથજી મે નવ કળ્યો ॥૧૯॥

થયું ખારું મીઠું કેમ વારી, તમે નમ્યા કેને સુખકારી ।

કહે નાથ જન મન જાણ્ય, મળ્યો પુરુષ તે મુક્ત પ્રમાણ ॥૨૦॥

કર્યું ખારું તે મીઠું મે પાણી, તારી પ્યાસની પીડા મે જાણી ।

પછી મળ્યા રામાનંદ સ્વામી, તેને ચાલ્યા અમે શશિ નામી ॥૨૧॥

બીજા પુરુષ અલૌકિક બહુ, આવે જાય આંહનિતિય સહુ ।

એવી વાત કરી અવનિશે, સુણી શ્રીમુખથી નજિ દાસે ॥૨૨॥

એવી કહી અલૌકિક વધિધ, કર્યું પાણી મીઠું પરસધિધ ।

એમ આપી પરચો મહારાજ, કર્યું નજિ સેવકનું કાજ ॥૨૩॥

જેની કરી શ્રીહરચિ સાર, તેનું નામ લાલજી સુતાર ।

વળી બીજી કહું એક વાત, સ્વામી સચ્ચદિનંદની વખિયાત ॥૨૪॥

થયો જે દનિનો સતસંગ, થયું તે દનિ અલૌકચિંગ ।

હરે ફરે કરે કાંઈ કામ, રહી હરમિંહચિઆહું જામ ॥૨૫॥

અતપિરેમી સનેહી અમળ, પ્રભુ વનિ ન રહેવાય પળ ।

જો ન દેખે નયણે દયાળ, તો ન રહે શરીર સંભાળ ॥૨૬॥

નાથ ન દીઠે ન રહે ધીર, વહે નવ દ્વારે રુધરિ ।

જીવે હરનિ મૂરતજિઠ, જો ન દેખે પડે દરગે લોઠ ॥૨૭॥
 એવા હેતવાળા હંસરૂપ, કહું તેહની વાત અનુપ ।
 જ્યારે પોત્તે હતા ધરમાંઠ, દેવ દેવી ન માનતા કાંઠ ॥૨૮॥
 એવું જાણી ભુવા ભેળા થયા, કહે મારીયે આજ અજીયા ।
 અતધિણે દયિ ધુધકારી, નાપ્ય પરયા તો નાખીયે મારી ॥૨૯॥
 દઠ ડારો અતચિકળાવ્યો, દુષ્ટે હરજિનને ડરાવ્યો ।
 તેની વાર કરવા મહારાજ, આવ્યા અલબેલો અધરિજ ॥૩૦॥
 કહે આવો પરયો હું આપું, પાપી મસ્તક તમારાં કાપુ ।
 મારા દાસને આપ્યું જે દુઃખ, વાત આજ તમારી વમિખ ॥૩૧॥
 એવું સાંભળી ભાગ્યા છે ભુવા, માન્યું મનમાં જે હવે મુવા ।
 બીજા આવી લાગ્યા હરપિાય, એમ કરી સેવકની સહાય ॥૩૨॥
 કહે નાથ તું સાંભળ જન, કશો ભય મ રાખીશ મન ।
 એમ વાર કરી વાલો વળ્યા, આપ્યો પરયો અઢળ ઢળ્યા ॥૩૩॥
 વળી એક દવિસને માંય, કરી સચ્ચદિનંદની સહાય ।
 સચ્ચદિનંદ દરશન કાજે, ચાલ્યા કચ્છદેશ બેસી ઝાઝે ॥૩૪॥
 સંભારી શ્રીહરનિ મૂરતિઆવ્યું અંગમાં આનંદ અતિ
 તેણે ન રહ્યા નાડી ને પ્રાણ, મુક્યો દેહ મળ્યાં એધાણ ॥૩૫॥
 તેને વહી ગયા દવિસ ત્રણ, શ્વાસ ન ચાલે પામયા મરણ ।
 પછી કાષ્ઠમાં ખડકી કાયા, દેવા અગની તૈયાર થયા ॥૩૬॥
 તેહ સમે આવ્યા સુખકંદ, સાર લેવા સ્વામી સહજાનંદ ।
 ચતિમાંહથી ઉઠાડ્યો દાસ, આપ્યો પરયો એ અવનિશ ॥૩૭॥
 આવ્યાતા આભડવા જે જન, તેતો આશ્ચર્ય પામયા મન ।
 પછી આવી લાગ્યા સહુ પાય, કહે હરચિ કરી સહાય ॥૩૮॥

વળી એક દવિસની વાત, વરસે અખંડ ધાર વરષાત ।

આવી નદી ભરપુર ભારી, વહે અતવિગમાંહવિારી ॥૩૯॥

તે ઉતરવા કર્યો વચિાર, પડ્યા પોતે તે પાણીમોઝાર ।

પગ ન ટક્યો તણાણા ત્યારે, તેહ સમે આવ્યા વાલો વારે ॥૪૦॥

ઝાલી બાંચ ને કાઢવિા બહાર, દવિ ઠપકો વારમવાર ।

હવે કરીશમાં આવું ફરી, એમ કહીને સધાવ્યા હરિ ॥૪૧॥

બૂડતાં દાસ ઉગારી લીધો, એમ પરચો અલબેલે દીધો ।

વળી કહું તે એક દવિસ, પ્રભુ પ્રીત્યમાં થયા પરવશ ॥૪૨॥

પંડિ બ્રહ્માંડનું ન રહ્યું ભાન, કરતાં શ્રીજીમહારાજનું ધ્યાન ।

જાણી બાવરા બેડી પહેરાવી, ભાંગી બેડી અલબેલે આવી ॥૪૩॥

ત્યારે ઘરમાં ઘાલી દીધું તાળું, રાખ્યું રખવાળે રખવાળું ।

તે માંહણિ વાલો કાઢી ગયા, તાળાં કમાડ તે દીધાં રહ્યાં ॥૪૪॥

જોઈ આશ્ચર્ય પામવિા જન, સચ્ચદિનંદજી ધન્ય ધન્ય ।

એહ આપ્યો પરચો દયાળે, દીનબંધુ જનપ્રતપિાળે ॥૪૫॥

વળી એક દવિસ નદિાન, આવ્યું ટુંટયિુ મૂરતમિાન ।

કહે કાયામાં પ્રવેશ કરી, તારા પ્રાણ લઈશ હું હરિ ॥૪૬॥

ત્યારે સચ્ચદિનંદ કહે સારું, આવ્ય રૂપ બદલીને તારું ।

પછી પ્રકાશરૂપે તે પેહું, આવી નાભકિમળમાં બેહું ॥૪૭॥

પછી સચ્ચદિનંદે તે જાણી, લીધી કર પગની નાડી તાણી ।

પછી પ્રકટાવી જઠર ઝાળ, બળવા લાગ્યું ટુંટયિુ તે કાળ ॥૪૮॥

કહે આજ મુજને ઉગારો, કેદી ન કરું છેડ તમારો ।

પછી ગયું દઈ વરદાન, પૂર્યો પરચો શ્રીભગવાન ॥૪૯॥

એમ સચ્ચદિનંદજી સંત, પામ્યા પરચા ભજી ભગવંત ।

તેતો લખતાં ન લૈયે પાર, જે જે પૂર્યા છે પ્રાણઆધાર ॥૫૦॥
પડે કષ્ટ જનને જો કાંઈ, કરે સહાય હરતિ માંઈ ।

તેણે વરતે છે અતચિાનંદ, કહું સુણો સહુ જન વૃંદ ॥૫૧॥
ઇતશ્રીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે નષિકુળાનંદ સ્વામી તથા
સચ્ચદિનંદ સ્વામી એ આદનિ પરયા પૂર્યા એ નામે એકસો ચોત્તરશિમું
પ્રકરણમ્ ॥૧૩૪॥

પૂર્વછાયો- વળી કહું એક વારતા, સાંભળી છે સુંદર સોય ।

સામરથી શ્રીમહારાજની, સાંભળજ્યો સહુ કોય ॥૧॥
સત્સંગ સૂર્ય સમ શોભયિો, અજ્ઞાની ઉલુક થયા અંધ ।

મુક્ત જક્તમાંહજોઈને, બળી ઉઠ્યા માયાના બંધ ॥૨॥
તેણે ઉપાધી આદરી, કરે સાધુને સંતાપ ।

મનસુબો કરે મારવા, એવું પાપીને મન પાપ ॥૩॥
સંત ફરે સર્વે દેશમાં, કરવા પ્રભુની વાત ।

ભેખ અસુર ભેળા થઈ, માંડ્યો અતઉતપાત ॥૪॥
ચોપાઈ- ભેખધારી તે દ્વેષ કરે છે, કહે સ્વામીના સાધુ ફરે છે ।

તેને મરાવી નાખીયે જ્યારે, થાય આપણને સુખ ત્યારે ॥૫॥
માટે સહુ મળીને વચિરીયે, એના મોટા મોટાને મારીયે ।

મુક્તાનંદ આદજિ મોટેરા, છે અધકિરી સતસંગ કેરા ॥૬॥
મોરથી એનો આણયિ અંત, તો સહુ થાયે આપણે નચંતિ ।

પછી અમદાવાદને માંઈ, સ્વામી મુક્તાનંદ હતા ત્યાંઈ ॥૭॥
તેને આપયિુ હળાહળ વષિ, પાપીયે પરસાદનિ મષિ ।

તયિાં શ્રીહરયિ કરી સહાય, પ્રસાદી ન મેલી મુખમાંય ॥૮॥

પણ ચંદનમાં હતું મૃત, તેતો ચર્યયિ અંગમાં તુરત ।

અતચિાકરું ઝેર છે જેહ, સ્પર્શે રહે નહકિનું દેહ ॥૯॥

તેતો ચર્યયું મુક્તાનંદ તને, તયિં સહાય કરી ભગવને ।

મુક્તાનંદને ન આવ્યો આલ, ગઈ ચર્યનારા કરખાલ ॥૧૦॥

જેણે નજર ભરી જોયું એજ, તેનું ક્ષીણ થયું નેણતેજ ।

એવું હળાહળ વધિ ભારી, તેથી મુક્તને લીધા ઉગારી ॥૧૧॥

એમ શ્રીહરચિ કરી સાર, મુક્તાનંદજીની વાલે વાર ।

બીજી વાત કહું એક વળી, સહુ મુદતિ થાશો સાંભળી ॥૧૨॥

મોટી મંડળી બાંધી મહંત, ગયા સુરત શહેરમાં સંત ।

અતતિયાગી ધન ત્રયિાતણા, જ્ઞાની ધ્યાની ને ભજની ઘણા ॥૧૩॥

મુમુક્ષુને મેળવે મહારાજ, આપી ઉપદેશ કરે કાજ ।

બીજે ભેખે ભર્યું સારુ શહેર, જેને ધર્મ દયા નહમિહેર ॥૧૪॥

તેણે સાચા સંતને સાંભળી, ભેખ ઉઠ્યા ઠામો ઠામ બળી ।

અતદિવેષે વસાવયિ વેર, આપ્યું ભક્ષિાની ઝોળીમાં ઝેર ॥૧૫॥

ખાધું ષટદશ સંતે મળી, જમતાં વેત પડ્યા ભોયે ઢળી ।

મળ્યો કંઠ પડી જીભ ટુંકી, નાડી સહુની ગઈ ઘર મુકી ॥૧૬॥

તેહ સમે આવ્યા મહારાજ, વધિ જનનું વાળવા કાજ ।

આપ્યાં અલૌકકિ દરશન, નરિખી જન થયા છે મગન ॥૧૭॥

હતું વધિનું દુઃખ અપાર, નાથ નરિખી ન રહ્યું લગાર ।

એમ ઉગારયિ નજિજન, આપી પરયો એ ભગવન ॥૧૮॥

વળી વાત એક સુણો સહુ, સંત સહાય કરે હરબિહુ ।

એક ગામ નામે જલસેણ, તયિં સંત ગયા સુખદેણ ॥૧૯॥

કરે હરકિથા કરી પ્રીત, અતતિને ત્યાગી ઇંદ્રજિત ।

દયિ મોક્ષ મારગ દેખાડી, સત્ય અસત્ય વગિતપિાડી ॥૨૦॥
એવા દેખી સાધુ શરિમણ્થિઠ દુષ્ટ દલે દાઝ્ય ઘણી ।

આતો ખરા વેરી છે આપણા, જાય જીવથી તો ન રહે મણા ॥૨૧॥
પછી પાપી નરે પરચિણ્યું, મુનમિરવાને વષિ આણ્યું ।

મુકી રાખ્યું તે અન્નમાં મેલી, નાખ્યું ઝોળીમાંહઝિર ભેળી ॥૨૨॥
ખાધું સંત મળી વળી ચારે, પડ્યું પેટમાંહચિડ્યું ત્યારે ।

અતવિષિ આકરૂં અગાધ, ખાતાં વેત રહનિહસિાધ ॥૨૩॥
નીલા કાયસમ થઈ કાયા, આવી મુઝ્ય ને સંત મુઝાયા ।

રૂંધ્યો કંઠ બોલી બંધ થઈ, ઉગરવાની આશા ન રહી ॥૨૪॥
કરે અંતરમાંહમિજન, આવો અંતકાળે ભગવન ।

એકવાર દરશન દીજે, સ્વામી સાર સેવકની લીજે ॥૨૫॥
એમ કહેતાં આવ્યા અવનિાશ, પ્રભુજી સંત પોતાના પાસ ।

આવ્યા અલૌકકિરૂપે આપ, હર્યો સંતનો તર્ત સંતાપ ॥૨૬॥
વષિ વાળી દધિુ દરશન, નરિખી જન થયા પરસન ।

કહે ધન્ય ધન્ય મહારાજ, તમે મૃત્યુથી ઉગાર્યો આજ ॥૨૭॥
તમે આવત નહિઆવાર, અમે ચાલ્યા હતા સંત ચાર ।

એમ કહીને લાગચિ પાય, ધન્ય નાથ કરી તમે સાચ ॥૨૮॥
એમ ઉગારચિ નજિજન, પૂર્યો પરચો એ ભગવન ।

જેહ સંતને આપ્યું આનંદ, તેનું નામ છે આતમાનંદ ॥૨૯॥
વળી વાત કહું કરી વવિક, સ્વામી અનંતાનંદની એક ।

ગયા ફરવા કરવા વાત, પ્રભુ પ્રકટની તે સાક્ષાત ॥૩૦॥
શહેર બુરાનપુરમાં જઈ, કરે વાત પ્રભુની ત્યાં રઈ ।

એક દવિસે સંત બેચ્યાર, ગયા નાવાને તાપી મોઝાર ॥૩૧॥

ભોળા સંત પડ્યા પૂરમાંછ, જેને સાન ગમાન ન કાંછ ।

પાણી અથાહ વહે ભમરી, પડ્યા તે મધ્યે ન જાણે તરી ॥૩૨॥

લીધા ભમરીયે ધાલ્યા તળે, જેમાં આવ્યો કોછ ન નકિળે ।

તેહમાંહરિહ્યા ઘડી ચ્યાર, આવ્યા વાલમ કરવા વાર ॥૩૩॥

મનોહર સુંદર મૂરતિ, ઇબી નૌતમ અલૌકચિતિ

દધિ જળમાંહદિરશન, નરિખી હરખચિ નજિજન ॥૩૪॥

પછી ઉછાળકોઢચિ બહાર, એમ કરી સેવકની સાર ।

આવ્યા આરે પૂછે મળી જન, મોટું આશ્ચર્ય રહ્યું જે તન ॥૩૫॥

કહે અનંતાનંદ એ ખરું, આજ નશ્ચિયે નોતું જે ઉગરું ।

કરી મહારાજે મારી સહાય, કાઢ્યો નાથે મને ઝાલી બાંચ ॥૩૬॥

વળી દરશન દીધું અલૌકિઆપે ગયા આરે મને મૂકી ।

ત્યારે સહુ કહે ધન્ય ધન્ય, પામ્યા પરચો તમે સાધુજન ॥૩૭॥

એમ જળથી જન ઉગાર્યો, મહાદુઃખમાંથી તરત તાર્યો ।

એવા પરચા લાખ હજાર, પ્રભુ પૂરે છે વારમવાર ॥૩૮॥

કહેતાં લખતાં ન આવે અંત, જે પામ્યા છે પ્રભુજીથી સંત ।

ઘડઘડપિળપળમાંચ, સ્વામી કરે સેવકની સાચ ॥૩૯॥

એમ નાથ ન કરે જો વાર, પડે વાનિ તો લાખહજાર ।

દેવ દાનવ પશુ પનંગ, ભૂત પ્રાણી નર ધર અંગ ॥૪૦॥

એવા વાનિથી ઉગારે આપ, ધન્ય ધન્ય પ્રભુનો પ્રતાપ ।

જે જે આપ્યું જનને આનંદ, કહ્યું ન જાય નષિકુળાનંદ ॥૪૧॥

ઇતિશ્રીમદેકાનંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરચિતિ ભક્તચંતિમણિમધ્યે શ્રીજીમહારાજે મુક્તાનંદ

સ્વામી તથા આત્માનંદ સ્વામી તથા અનંતાનંદ સ્વામી એ આદત્તિ પરચા
પૂર્યા એ નામે એકસો ને પાંત્રશિમું પ્રકરણમ્/૧૩૫।

પૂર્વછાયો- વળી કહું એક વારતા, સુણો તે સર્વે જન ।

ભડિય પડે જ્યારે ભક્તને, ત્યારે ભય હરે ભગવન ॥૧॥

કરે સહાય હરકિષ્ટમાં, નજિસેવકની નરવીર ।

વસમી વેળાએ વાલ્યમો, સુખ આપે શ્યામ સુધીર ॥૨॥

સુખકારી દુઃખહારી, ધારી ટેક એ ધર્યની ।

દાસના અવનિશ ત્રાસ, વનિશન રીત ધરની ॥૩॥

જીયાંજીયાં નજિજનની, જગજીવને કરી જતન ।

સુણાવું કંઈ સંકષેપે, સાંભળજ્યો સહુ જન ॥૪॥

ચોપાઈ- એક વપિર વાંકાનેર ગામ, હરભિક્ત નામ જીવરામ ।

પાળે નજિધરમ આચાર, કરે નરિવાહ સાડુ વેપાર ॥૫॥

એમ કરી કરે ગુજરાણ, ભજે પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ ।

પાળે પળે જેટલું વચન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૬॥

એકવાર કણ લેવા કાજે, ગયો સંધિ દેશ બેસી ઝાઝે ।

વોરી ચોખા ને ભરીયું વાણ, વળ્યો સંધિથી દ્વજિ સુજાણ ॥૭॥

મળ્યા વાટમાં વળતા ચોર, મહાપાપી અધર્મી અઘોર ।

આડા આવીને રોકયિ ઝાઝ, માલ મલિકત લુંટવા કાજ ॥૮॥

બેડી સાથે બેડી બાંધી લીધી, કરી હાકલ ને હલાં કીધી ।

જ્યારે ચોર નાવે આવી ચડ્યા, ત્યારે ખેવટ પાણીમાં પડ્યા ॥૯॥

રહ્યો જીવરામ એક જેહ, તર્ત ઝાલી લીધો ચોરે તેહ ।

બાંધ્યા પાછા વાળીને બે હાથ, માર્યા માથામાં છરા છો સાત ॥૧૦॥

પછી જીવતો જળમાં નાખી, બેડી હાંકગિયા ઘેર આખી ।

પડ્યો જીવરામ જળમાં, તરે તન જીવ નવ જાય ॥૧૧॥
પછી વપિરે કર્યો વચિર, પડ્યું દુઃખ તે આજ અપાર ।

કેમ જાતા નથી હજી પ્રાણ, આ શું બોળતો નથી મેરાણ ॥૧૨॥
કરે વનિતવિરમવાર, કરો સ્વામી સહજાનંદ સાર ।

આવો વહેલા છોડાવયિ તન, બીજી નથી ઇચ્છા હવે મન ॥૧૩॥
એમ કહી થઇ દીન અતિ ત્યારે વારે આવ્યા પ્રાણપતિ

લાવ્યા સુંદર કોટયિ સાથ, છોડયિ બંધન થકી બેઉ હાથ ॥૧૪॥
બાંધ ગૃહનિ બેસાર્યો બેડી, ચાલ્યા દયાળુ દાસને તેડી ।

હાલી હળવે હળવે હુડી, લાવ્યા પાર પ્રભુ રીત્ય રુડી ॥૧૫॥
ભૂખ પ્યાસની વેદના હરિભૂડતાં જળમાં સાય કરી ।

એમ ઉગારીયો નજિદાસ, આપ્યો પરયો એ અવનિશ ॥૧૬॥
પછી ધીરેધીરે જીવરામ, ચાલ્યો આવતો તો નજિ ગામ ।

તેથી મોર સંભળાણી વાત, થયું જીવરામ તન પાત ॥૧૭॥
એવું સર્વે સંબન્ધી સાંભળી, આવ્યા જીવરામ ઘેર મળી ।

કહે સમાચાર એવો આવ્યો, જીવરામ તો ધામ સધાવ્યો ॥૧૮॥
ત્યારે બોલી એ દ્વજિની માત, એવી કરશો માં કોઇ વાત ।

મારો મુવો નથી જીવરામ, તમે જાઓ ઘેર કરો કામ ॥૧૯॥
પછી સહ્યે બહુબહુ કહ્યું, ડોશી તારું છે કઠણ હૈયું ।

પણ જાય છે દ્વજિનો ધર્મ, વહુને કરાવયિ ચુડાકર્મ ॥૨૦॥
ત્યારે ડોશી થયાં દલગીર, ભર્યાં લોચનચિંમાંહનિર ।

ત્યારે એ સમે આવયિ શ્યામ, ડોશી નથી મુવો જીવરામ ॥૨૧॥
બોલ્ય સહુને આગે હોડ બકી, કાલ બપોરે આવશે નક્કી ।

પછી ડોશીયે તેમજ કહ્યું, આવ્યો જીવરામ સત્ય થયું ॥૨૨॥

એમ પરચો આપી મહારાજ, કર્યું ભક્ત બ્રાહ્મણનું કાજ ।

વળી વાત અનુપમ અત્સુણલિજ્યો સહુ શુભમતી ।૨૩ ।।

એક સત્સંગી ગોલડિું ગામ, ભજે સ્વામનિરાયણ નામ ।

સંત સાચા જાણે સ્વામતિણા, ગણે બીજાને કપટી ઘણા ।।૨૪।।

એવું ગામ બધું ગુણવાન, સુણે વાત હેતે દઇ કાન ।

તેમાં એક કુસંગી અભાગી, ફશ્યો ફેલમાં ન શક્યો ત્યાગી ।।૨૫।।

તેને લેવા આવ્યા જમરાણ, ધાયા કંકિર લઇ ધમસાણ ।

તથિાં ભક્ત રહે ભાઇ ચાર, રાજગુરુ બ્રાહ્મણ ઉદાર ।।૨૬।।

ભીમ વશરામ રાઘવ રાણો, ચાર ભક્ત પ્રભુના પ્રમાણો ।

તેણે દીકું જમદળ જ્યારે, મને વચિરીયું મળી ચ્યારે ।।૨૭।।

આપણે શ્રી મહારાજના છીએ, એ જીવ જમને કેમ દઇએ ।

પ્રભુ પ્રતાપ ઉરમાં ધારી, ચાલો સહજાનંદજી સંભારી ।।૨૮।।

જ્યારે વાળીયે જમને પાછા, ત્યારે આપણે સત્સંગી સાચા ।

એમ પરચિણી ભાઇ ચાર, આવ્યા જમને આડા તેવાર ।।૨૯।।

કહે પાપી પાછા વળો તમે, ગરવા ગામમાં નહિંયે અમે ।

કહે જમ જાળવ્ય ઘર તારું, આખા ગામનું નહિંથાય વારું ।।૩૦।।

કહે ભક્ત આ સર્વે સ્વામીના, પ્રભુ પ્રકટ બહુનામીના ।

કહે જમ એ જાકું સઘળું, એને લીધા વનિા નવ વળું ।।૩૧।।

કહે ભક્ત ખાશો માર જ્યારે, પાપી ભાગશો તમે તે વારે ।

ત્યારે જમ કહે જા તારે ઘર, એમ કહીને ઉગામ્યો કર ।।૩૨।।

ત્યારે ભીમ રાણો ભડ ભારી, કૃતાંત દાંતમાં ડાંગ મારી ।

થયો કડાકો વસમી વીત્તિજમ ભક્તને ન શક્યા જીતી ।।૩૩।।

પામ્યા ભય ભાગ્યા જમરાણ, આતો જન દસિ છે જોરાણ ।

ભક્ત તમે સાચા સાચા સ્વામી, અમે જાઇએ છીએ હાર પામી ॥૩૪॥
એમ જન જીત્યા જમસાથે, કરી સાય સેવકની નાથે ।

જેને બળ બહુનામીતણું, માન્યું પોતાને સેવકપણું ॥૩૫॥
તેથી જાણો કોણ ન જીતાય, આ લોક પરલોકને માંચ ।

એનું આશ્ચર્ય કાંઈ મ જાણો, આપ્યો પરચો એ પરમાણો ॥૩૬॥
પછી આવ્યો એ પૂરાણીનો અંત, ત્યારે તેડવા આવયા સંત ।

એમ આપ્યો પરચો એ નાથ, વળી સાંભળજ્યો એક ગાથ ॥૩૭॥
વીત્યાં વર્ષ માસ કાંઈ દન, આવી અવધ્યે તજ્યું રાણે તન ।

મુવા મોરે સહુને જણાવ્યું, કહે મોત માનો મારું આવ્યું ॥૩૮॥
જેને આવવું હોય જરૂર, ચાલો તેડીજાઉં બ્રહ્મપુર ।

એમ સહુને કહે વળીવળી, સહુ સામું જોઈ રહે સાંભળી ॥૩૯॥
પછી માત સુતે માની વાત, કહે અમે આવશું સંગાત ।

પછી તજ્યું રાણે જ્યારે અંગ, માત સુત લઈ ચાલ્યો સંગ ॥૪૦॥
એવો પ્રતાપ મહારાજતણો, શું કહ્યિ મુખથી ઘણોઘણો ।

કહું વારતા એક હું વળી, સહુ થાશો થકતિ સાંભળી ॥૪૧॥
એક નાસ્તકીં આરજ્યા થઈ, મુંડાઈ માંડવધારે રઈ ।

તેને રહીગઈ એવી આશ, ખાધું સર્વસ્વ ન ખાધું માંસ ॥૪૨॥
પછી મરીને મરકી થઈ, માર્યા માંડવધારમાં કઈ ।

એક બાળી આવે ઘરબહાર, ત્યાંતો બીજાં થયું હોય ત્યાર ॥૪૩॥
તેને ઉપાડી જઈ મુકે આગ્ય, ત્યાંતો ત્રીજાં કરે તનત્યાગ ।

એમ અહોનશિ માનવી મરે, મરકી ભક્ષ માણસનો કરે ॥૪૪॥
પછી સત્સંગી મળી સુજાણ, આવ્યા પ્રભુ પાસે જોડી પાણ ।

કહે મહારાજ ત્યાં લગી આવો, રાંડ મરકીને મારી નસાવો ॥૪૫॥

ત્યારે નાથ કહે જાઓ તમે, સારું સંત ને આવશું અમે ।

પછી પધાર્યા સંત ને શ્યામ, ત્યારે મુકી ગઈ મરકી ગામ ॥૪૬॥

દીઠી સંતે તે મૂરતમિન, ભર્યા દંત રુધરિ નદિન ।

એવા પરયા બીજા અપાર, કહેતાં લખતાં ન આવે પાર ॥૪૭॥

ધન્ય સતસંગી ધન્ય શ્યામ, પૂરી હરચિ હૈયાની હામ ।

જે જે જનની કરી સહાય, તેતો મુખથી કહ્યું ન જાય ॥૪૮॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય નષિકુળા-
નંદ મુનવિરિચતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને પરયા

પૂર્યા એ નામે એકસો ને છત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૬॥

પૂર્વછાયો- વળી કહું એક વારતા, હરજિનની કરી હેત ।

સાંભળતાં સુખ ઉપજે, વળી તરે કુટુંબ સમેત ॥૧॥

સુંદર જશ સતસંગીનો, જે સુણશે વારમવાર ।

પરશિરમ વળિ પામશે, આ ભવસાગરનો પાર ॥૨॥

કહેશે કથા કોડે કરી, વળી સુણશે થઈ સાવધાન ।

તેના મનોરથ પૂરશે, પ્રકટ શ્રીભગવાન ॥૩॥

એવી કારણકિ છે કથા, સત્ય માનજ્યો સહુ કોય ।

હવે જશ હરજિનના, સંભળાવું વળી સોય ॥૪॥

ચોપાઈ- એક ભક્ત ભાવકિ છે ભલો, રહે કુંડાલ્યે નામ છે કલો ।

કરે કૃષકિણબીનું કર્મ, પાળે સતસંગના જે ધર્મ ॥૫॥

ભજે પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ, સ્વામી સહજાનંદ સુખખાણ ।

આવે સંત સ્વામીના જે ઘેર, કરે સેવા તેની સારીપેર ॥૬॥

સાચો સમજાણો સતસંગ, તેનો ચડ્યો અંગમાંહરિંગ ।

વળી કરે કેફ ભરી વાત, સ્વામી પ્રભુ પોત્યે છે સાક્ષાત ॥૭॥

બીજે શીદ રહ્યા છે બંધાઇ, સહુ આવો સતસંગમાંઇ ।

એવી વાત કલાની સાંભળી, એના ભાઇ બીજા ઉઠ્યા બળી ॥૮॥

કહે ખેતવાડી ખેચી લયિં, નાત્યમાંહિંસવા મ દયિં ।

સતસંગ એનો દયિં મુકાવી, પછી દીન થઇ નમશે આવી ॥૯॥

પછી કુસંગીયે એમ કીધું, ખેતવાડી એનું ખેચી લીધું ।

ત્યારે કલો ગયો દરબાર, કર્યો ત્યાં જઇ પોતે પોકાર ॥૧૦॥

પણ લોઠે લાંચ ભરી તયિં, તેણે કરી રાયે ન કર્યો નયિં ।

કહે કલો વાત ચત્તિ ધરો, મારો ધર્મન્યાય કોઇ કરો ॥૧૧॥

ત્યારે સહુએ વાત એમ ઝાલી, સાચા સમ ખાઇ લે તું ચાલી ।

પછી એજ કીધો નરિંધાર, સમ ખાધા વનિ નહિપાર ॥૧૨॥

સમ વસમા દેવાને કાજ, ચાલ્યા વાડીયે લઈ સમાજ ।

આવ્યા સહુ સમનું સાંભળી, દેશ ગામના માલ્યક મળી ॥૧૩॥

કર્યો તપાવી લોહગોળો લાલ, કહે સાચો હો તો લઇ ચાલ્ય ।

જોઇ કલો કરે છે વચિર, પ્રભુ કેમ ઉતારશો પાર ॥૧૪॥

મારે એક આધાર તમારો, વાલા આ સમે રખે વસિરો ।

એમ કહેતાં આવ્યા ભગવાન, દીધાં દાસને દરશન દાન ॥૧૫॥

આવી બોલ્યા એમ અવનિશ, કહે રહે નરિંભય તુ દાસ ।

બીક તજી ગોળો લે બે હાથ, નહિદોઝ્ય કહે એમ નાથ ॥૧૬॥

પછી કલે ગોળો કર ઝાલી, લીધી પૃથવી પોતાની ચાલી ।

સહુ કહે સુણજ્યો સતસંગી, કાળું મો લઇ ગયા કુસંગી ॥૧૭॥

એમ પરચો દઇ દયાળ, કરી નજિજન પ્રતપિાળ ।

વળી વાત કહું એક સારી, લેજ્યો હરજિન હૈયે ધારી ॥૧૮॥

એક ભક્ત કહીએ ભુલો નામ, રહે નકનિંદાસન ગામ ।

અતભિોળો સરલ સ્વભાવ, જેને દગા પેચ નહદોવ ॥૧૯॥
કરે કણબી કૃષ્ણિ કામ, ભજે સ્વામનિરાયણ નામ ।

વશિવાસી વકિરે રહતિ, નષ્કિપટ પ્રભુમાંહપિરીત ॥૨૦॥
પૂર્વ પશ્ચમિ ઉત્તર દક્ષણિ, તેની પડે નહસિમજણ ।

એવી અતશિય છે ભોળાઇ, જેને સાન ગમાન ન કાંઇ ॥૨૧॥
તેતો દર્શન કરવા કાજ, ચાલ્યો તથિાં જીયાં છે મહારાજ ।

નહપિોતાપાસે અન્ન જળ, માગી ખાય એવી નહકિળ ॥૨૨॥
ડાબી જમણી ન જાણે વાટ, શીત ઉષ્ણનો નહઉચ્ચાટ ।

એમ ચાલયિો દર્શન કાજ, ત્યારે આવયિા સામા મહારાજ ॥૨૩॥
વાલો વપિરતણો વેષ લઇ, ચાલ્યા ભક્ત પોતે ભેળા થઇ ।

પાતા પાણી ને આપતા અન્ન, લાવ્યા જનને કરી જતન ॥૨૪॥
ભેળા આવ્યા ભુજશહેર માંઇ, દેખાડી જાયગા ઝાલી બાંઇ ।

પછી એ રૂપ અદૃશ્ય કરી, આવી બેઠા પાટપર હરિી ॥૨૫॥
કીધાં ભક્ત ભુલે દરશન, નાથ નરિખીને થયો મગન ।

પછી નાથે પૂછ્યું એને એમ, કહો આવી શક્યા આંહકિમ ॥૨૬॥
અતવિૃદ્ધ ને ન ચાલે પગ, કેમ લાઘો આ દેશમારગ ।

હતું ખરચી ભાતું ભેળું કાંઇ, કેમ પહોચ્યા ડોસા તમે આંઇ ॥૨૭॥
કહે ભક્ત બ્રાહમણ ભેળો હતો, આવ્યો અન્ન ને જળ આપતો ।

મને તેડી આવ્યો એહ આંઇ, મેલી મંદરિમાં ગયા ક્યાંઇ ॥૨૮॥
ત્યારે નાથ કહે અમે હતા, આવ્યા તારી ખબર રાખતા ।

દીધાં વાટ ઘાટનાં એધાણ, મળ્યાં નદી ગામનાં નશિાણ ॥૨૯॥
ત્યારે ભક્ત કહે સર્વે સત્ય, મને લાવયિા આપી હમિત્ય ।

એહ પરચો પુરણ પ્રમાણો, વળી વાત એક કહું જાણો ॥૩૦॥

એક કાજા કોટેસર ગામ, ત્યાં ભક્ત રહે ઝવેરનામ ।

થયો બાલપણે સતસંગ, લાગ્યો કડવો સર્વે કુસંગ ॥૩૧॥

દૃઢ આશરો અંતર ધારી, ભજે સહજાનંદ સુખકારી ।

આખા ગામ માંહધિર એક, બીજાં વસે ત્યાં પાપી વધિક ॥૩૨॥

કરે અદાવત નાખે આળ, તે ન સમજે ભક્ત દયાળ ।

પાપી કહે લાગ્યું તને પાપ, એક મુકી બીજો કર્યો બાપ ॥૩૩॥

ખોટા તમે ખોટો સતસંગ, ઠાલા અમથા ફુલો છો અંગ ।

જો જાણતા હો સાચું જ તમે, આપો પરયો તો માનયિ અમે ॥૩૪॥

કહે ભક્ત કેટલીક વાત, આપશે પરયો પ્રભુ સાક્ષાત ।

તોય તમથી નહમિનાય, પડે પ્રતીત મને મનમાંય ॥૩૫॥

વારુ માગો પરયો સહુ મળી, આપશે વાલો મારી સાંભળી ।

કહે વમ્મિખ આ ડેરે ચડી, જીવ તારો રહે ત્યાંથી પડી ॥૩૬॥

તો સાચા તમે ને સાચી વાત, સ્વામી પણ પ્રભુ તો સાક્ષાત ।

પછી ભોળો ભક્ત બુદ્ધબિાળ, ચડ્યો શવિલયે તતકાળ ॥૩૭॥

મેલ્યું ત્યાં થકી પડતું તન, સ્વામી સ્વામી કરતાં ભજન ।

પડ્યું અવનિઉપર અંગ, જાણ્યું થાશે કલેવર ભંગ ॥૩૮॥

રહ્યો આખી અણચિ નાવ્યો આળ, ન જણાણું વપુમાંહવાળ ।

કરી જગજીવને જતન, એમ ઉગારયિો નજિજન ॥૩૯॥

પાપી વમ્મિખ પાછેરા પડ્યા, સતસંગી અંગે રંગ ચડ્યા ।

આપ્યો પરયો એમ પ્રસદ્ધિ, કહું વાત બીજી કરી વદ્ધિ ॥૪૦॥

એક અમદાવાદને માંઈ, પ્રાણવલ્લભ દ્વજિ રહે ત્યાંઈ ।

ભજે સ્વામનિરાયણ નતિય, બીજી વારતા જાણે અનતિય ॥૪૧॥

એકવાર ગોદાવરી ગયો, મરકી રોગમાંહમાંઈ થયો ।

રહ્યો નહરોગ ઘણા દન, તરત તજી ચાલ્યો જીવ તન ॥૪૨॥
આવ્યા તેડવા તેહને નાથ, ચાલ્યો વપિર મહારાજ સાથ ।

કહે જીવન સાંભળ્ય જન, કાંઈ ઇચ્છા રહી તારે મન ॥૪૩॥
કહે દ્વજિ મે ન કહ્યું કેને, મારો સંશય થાશે બહુ એને ।

કહેશે માનવી મરે છે બહુ, મુવો તેમજ કહેશે એ સહુ ॥૪૪॥
કહે નાથ તું જા દેહમાંઈ, કહી આવ્ય તું સહુને ત્યાંઈ ।

પછી પાછો આવ્યો જ્યારે પ્રણ, ત્યાંતો તન લૈ ગ્યાતા મશાણ ॥૪૫॥
ખડક્યા કાષ્ટમાં સળવળ્યું તન, સહુ આશ્ચર્ય પામ્યાં મન ।

એક કહે ગયો તો એ મરી, કેમ આવ્યો જીવ પાછો ફરી ॥૪૬॥
પામી વસ્મિય પૂછે છે વાત, ભાઈ તારી તું કહે વખ્યાત ।

કહે દ્વજિ હું ગયો તો ધામ, આવ્યો પાછો હું એટલે કામ ॥૪૭॥
આતો કાળનો વેગ છે ભારી, નાખશે નરનારીને મારી ।

માટે સ્વામનિરાયણ કહે, તો તમે સર્વે જીવતા રહે ॥૪૮॥
માનો મારું એટલું વચન, તાળી પાડીને કરો ભજન ।

પછી ધુન્ય કરીને દેખાડી, તાળી ભેળી પોત્યે પણ પાડી ॥૪૯॥
પછી માગી શીખ મુક્યું તન, પામ્યા આશ્ચર્ય લાખો જન ।

થયો પર્યો એ પ્રસદ્ધિ જાણો, જાણી આનંદ અંગમાં આણો ॥૫૦॥
જાવો સર્વે સતસંગમાંઈ, સદા સુખ દુઃખ નહકોંઈ ।

નતિય સહાય કરે સહજાનંદ, જોઈ મગન રહે જનવૃંદ ॥૫૧॥
ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય નષિકુળા

નંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયંતિમણમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે હરજિનને પરચા

પૂર્યા એ નામે એકસો ને સાડત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૭॥

પૂર્વછાયો- એક સાંભરી સારી વારતા, સતસંગીને સુખદેણ ।

વીતતિ નથી વખાણતો, કહું દીઠી જે મારે નેણ ॥૧॥
 ધન્યધન્ય સતસંગીને, જેના પુણ્યનો નહિપાર ।
 ધન્યધન્ય શ્રીમહારાજને, જેણે આપ્યા પરયા અપાર ॥૨॥
 જોઈ પરયા જનના, જે નહિમાને નરનાર ।
 તેજ અભાગી તન છતાં, મરી જાશે જમને દ્વાર ॥૩॥
 એ જન જાણે આસ્તકીં, જેને સાયું મનાણું મન ।
 કહું હવે કીર્તકિથી, હરહિરજિનની પાવન ॥૪॥
 ચોપાઈ- ધન્યધન્ય જેતલપુર ગામ, વાલે જેને કર્યું નજિધામ ।
 તેમાં મરે પાપી નરનાર, તે પણ ન જાય જમને દ્વાર ॥૫॥
 તેમાં પરયા આપ્યા વાલે બહુ, જાણે છે જન ગામના સહુ ।
 મોટા મોટા કર્યા જ્યાં જગન, ખુટ્યાં નહિગોળ ઘૂત અન્ન ॥૬॥
 એમાં પરયા આપ્યા પળેપળે, તેતો કેમ લખાય કાગળે ।
 પણ કહું છું એક બે વાત, હરભિક્તતણી વખિયાત ॥૭॥
 એક દ્વજિ ભક્ત દયારામ, પ્રભુ પધારયા તેને ધામ ।
 આવ્યા પંખાળી ઘોડયિ ચડી, હૈયે હારને હાથમાં છડી ॥૮॥
 જોઈ જન થયો રળયાત, અહો આ સઈ આશ્ચર્ય વાત ।
 અતપિરેમમાંઈ લાગ્યો પાય, ઢાળી ઢોલીયો બેસાર્યા ત્યાંય ॥૯॥
 નરિયું ઘોડીને નીલેરૂં ઘાસ, ઉભો હાથ જોડી આગે દાસ ।
 આપો આગન્યા કરાવું થાળ, દયા કરીને જમો દયાળ ॥૧૦॥
 મારી બોન છે બીજે ભવન, કહું તેને કરે દરશન ।
 કહે નાથ આવ્યા છાના અમે, ઝાઝું જાહેર ન કરો તમે ॥૧૧॥
 આજ જાવું છે ગામ ડભાણ્ય, એક જનને તેડવા જાણ્ય ।
 આંહરિહેવું છે ઘડી બેચાર, પછી તર્ત થાવું છે તૈયાર ॥૧૨॥

માટે આવ્ય ઓરો આપુ હાર, જાતો ઝાઝી કરીશ માં વાર ।

દીઘો હાર ગયો દયારામ, થયા અદૃશ્ય સુંદર શ્યામ ॥૧૩॥

ઘેરે આવ્યાં બેઉ બેન ભાઈ, નાથ ન દીઠા મંદરિમાંઈ ।

પછી કાઢી ગામમાં ખબર, નાથ આવ્યા છે કોઈને ઘેર ॥૧૪॥

પરસ્પર સહુને પૂછી વળ્યા, પણ વાલોજી ક્યાંઈ ન મળ્યા ।

કહે સત્સંગી બેસો જઈ ઘેરે, પ્રભુ વરિજે છે કચ્છ તેરે ॥૧૫॥

કહે દયારામ તેહવાર, આ જો આપ્યો હમણાંજ હાર ।

કહે સત્સંગી ધન્યધન્ય, થયું અલૌકતિને દરશન ॥૧૬॥

આપ્યો પ્રભુએ પરયો આજ, ધન્ય ભાગ્ય તારાં દ્વજિરાજ ।

વળી એહ ગામમાંઈ એક, આપ્યો પર્યો કહું કરી વવિક ॥૧૭॥

એક દ્વજિ ભક્ત છે નષિકામ, જાણજ્યો જોયતો તેનું નામ ।

તેના દેહનો આવયિો અંત, આવ્યા માસ મોરે ભગવંત ॥૧૮॥

અલૌકિકિ રૂપે આવ્યા નાથ, જોઈ જન થયો છે સનાથ ।

કહે જન ધન્ય ભગવાન, દધિાં દાસને દરશનદાન ॥૧૯॥

કરૂં રસોઈ જમીયે આજ, મહેર કરી મુંપર મહારાજ ।

કહે નાથ તું કર રસોઈ, આજ જમશું જાણજ્યે સોઈ ॥૨૦॥

પછી જોયતે કર્યાં ભોજન, જમ્યા ભાવેશું જગજીવન ।

પછી આપ્યો સુંદર મુખવાસ, હાથ જોડી બેઠો પ્રભુપાસ ॥૨૧॥

ત્યારે બોલયિા એમ મહારાજ, અમે આવ્યા છીએ તારે કાજ ।

તને કહેવી છે વારતા એક, હૈયે ધારજ્યે કરી વવિક ॥૨૨॥

તારું તન તે પામશે નાસ, એહ આડો રહ્યો એક માસ ।

નાવા જાઇશ કુપમાં નીરે, પડશે કુપ લાગશે શરીરે ॥૨૩॥

ત્યારે છુટી જાશે તન તારું, માનજ્યો વચન એ અમારું ।

આવશું તેડવા તને અમે, સહાય કરશું વસમે સમે ॥૨૪॥
રહેજ્યે આનંદમાંહતિું જન, કરજ્યે નારાયણું ભજન ।

આ વાત તું કહેજ્યે એક પાસ, જે હોય નકપિરભુનો દાસ ॥૨૫॥
એમ કહી રહ્યા જ્યારે નાથ, ત્યારે વપિરે જોડયિા હાથ ।

એક સતસંગી બોન મારી, તે તો ઇચ્છે તમને બચિારી ॥૨૬॥
તેને દર્શન દયિા દયાળ, તો હું તેડી લાવું તતકાળ ।

ગયો વપિર તેડવા કાજ, કેડ્યેથકી પધાર્યા મહારાજ ॥૨૭॥
તેડી લાવ્યો છે બોનને ભાઇ, પડ્યું દહિું પત્રાવળું ત્યાંઇ ।

જોઇ પસ્તાપ કરે છે જન, કેમ રહ્યા નહભિગવન ॥૨૮॥
કહે જોઇતો એ મારે કાજ, આવ્યાતા અલબેલો મહારાજ ।

મને કહગિયા છે વચન, માસ પછી તું તજીશ તન ॥૨૯॥
માટે આ વાત કેને મ કહેજ્યે, તારા મનમાં સમજી રહેજ્યે ।

પછી પુરો થયો જ્યારે માસ, ત્યારે આવ્યા પોત્યે અવનિાશ ॥૩૦॥
તેડી ચાલ્યા જનને જીવન, થયાં બીજાને પણ દર્શન ।

એહ પ્રતાપ નાથનો જોઇ, જન મગન થયાં સહ કોઇ ॥૩૧॥
એક વારતા કહું વખાણી, લેજ્યો સામર્થી નાથની જાણી ।

મહી તીરે છે ગામ ચમારા, તેમાં ભક્ત સુતાર છે સારા ॥૩૨॥
નામ દ્યાળજી ભક્ત ભણિિ, સાચો ભક્ત સ્વામીનો ગણિિ ।

અતનિરિમળ કોમળ ચતિત, જેને પ્રકટ પ્રભુમાં પ્રીત ॥૩૩॥
તેના દેહનો આવયિા અંત, આવ્યા તેડવા સ્વામી ને સંત ।

મુનમિંડળ છે સર્વે સાથ, આવ્યા દ્યાળજી પાસે નાથ ॥૩૪॥
ધાયું દર્શને સરવે ગામ, કહે પધાર્યા સુંદરશ્યામ ।

દધિાં દ્યાળજીને દર્શન, નરિખી નાથને થયો મગન ॥૩૫॥

કહે ઉઠો ભાઇઓ સહુ મળી, કરો વાલાની ચાકરી વળી ।

આપો ઘોડાને ચાર નીલેરી, કરાવશ્ચિ રસોઇ વેલેરી ॥૩૬॥

જમે મહારાજ ને મુનજિન, આજ પધાર્યા છે ઘણે દન ।

એમ કહનિ ઉઠયિો આપ, કહે બહુ દને થયો મેળાપ ॥૩૭॥

સર્વે ઘરનાં માણસ રહ્યાં જોઇ, દેખે દયાળજી ન દેખે કોઇ ।

કહે ગામ લોક અમે આજ, આવ્યા ત્યાં સુધી દીઠા મહારાજ ॥૩૮॥

કહે દયાળજી આ ઉભા આપ, બહુ હેત ભર્યા મારો બાપ ।

હું તો જાઉ છું મહારાજ ભેળો, એમ કહેતાં દેહ તેહ ઢળ્યો ॥૩૯॥

સહુ રહ્યાં છે આશ્ચર્ય પામી, કહે ધન્યધન્ય સમર્થ સ્વામી ।

સાચા તમે સાચો સતસંગ, પાપી જીવ નહકિરે પ્રસંગ ॥૪૦॥

આવી રીત્યે ક્યાંથી છુટે દેહ, મોટા મુનનિ દુર્લભ એહ ।

થયો પર્યો કહે સહુ મળી, કહું વાત બીજી લ્યો સાંભળી ॥૪૧॥

એક કણબી કુશળબાઇ, જેને પ્રીત અતપિરભુમાંઇ ।

થઇ તાણ્ય નરિખવા નાથ, ચાલ્યાં દર્શને લઇ સંગાથ ॥૪૨॥

આવી રજની રહ્યાં ડભાસે, અંતરે હરમિળવા આશે ।

જંપ ન વળે જંખના ભારી, ક્યારે નરિખું શ્યામ સુખકારી ॥૪૩॥

અતતિલકે તન મનમાંઇ, થઇ આતુર ગઇ અકળાઇ ।

અતપિરેમવશ થયા પ્રાણ, નાડી ન રહી નહચિોળખાણ ॥૪૪॥

એવે સમે આવ્યા અલબેલ, છેલ છોગાળો છબલિો છેલ ।

શોભે સુંદર મૂરતસિારી, આવી ઉભા આગે સુખકારી ॥૪૫॥

હસહિસબિોલાવે દયાળ, કરો દર્શન તન સંભાળ ।

ત્યારે હરજિન થયા સચેત, લાગ્યા પાચ કરી બહુ હેત ॥૪૬॥

કહે ધન્યધન્ય મહારાજ, દીધાં અલૌકદિર્શન આજ ।

ત્યારે નાથ કહે સુણો જન, તારું જાણ્યું જે છુટશે તન ॥૪૭॥
માટે આવ્યા ઉતાવળા અમે, કરી બહુ તાણ્ય જ્યારે તમે ।

હવે અમે જાશું પાછા વળી, તમે આવજ્યો સહુ ત્યાં મળી ॥૪૮॥
એમ કહકેઠથી ઉતારી, આપી માળા સુખડ્યની સારી ।

એક કંઠી કાજા ઝણિ પારે, દીધી વાલે તે પણ તેવારે ॥૪૯॥
દઇ માળાઓ ચાલ્યા મહારાજ, કરી અલૌકિકિ એહ કાજ ।

જોઇ જન પામ્યાં છે આનંદ, કહે ધન્ય સ્વામી સહજાનંદ ॥૫૦॥
જેહ આપી મૂરતએ માળ, તે ફેરવે છે હજી મરાળ ।

આપી અલૌકિકિ દાન એહ, દઠી છે નષિકુલાનંદે તેહ ॥૫૧॥
ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય નષિકુલા
નંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયતિમણમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે હરજિનને પરચા

પૂર્યા એ નામે એકસો ને આડત્રશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૮॥

પૂર્વછાયો- આશ્ચર્ય વાત છે અતદિણી, કહેતાં આવે અતઆનંદ ।

ભક્તની ભીડ્ય ભાંગવા, છે સમર્થ સહજાનંદ ॥૧॥
જળે સ્થળે જ્વાળાથકી, જે કરી જનની જતન ।

ભાખું તે હવે ભાવશું, સહુ સાંભળજ્યો દઇ મન ॥૨॥
લૌકિકિમાં અલૌકિકિની, વળી વર્ણવીને કહું વાત ।

હરહિરજિનના, જે સુજશ છે સાક્ષાત ॥૩॥
સાંભળતાં સંકટ ટળે, વળી કહેતાં કલમિળ જાય ।

દર્દસિંભારે જે દર્દમાં, તેની શ્રીહરકિરે સહાય ॥૪॥
ચોપાઇ- એક રુડું રાજાલું છે ગામ, તયાં સોનીભક્ત નાગ નામ ।

ખરો વશિવાસી જન જાણો, સાચો ભક્ત પ્રભુનો પ્રમાણો ॥૫॥
એક સ્વામીનો સત્ય આધાર, બીજા કોઇનો ન ગણે ભાર ।

સાચા સંત તે સ્વામીના સાધુ, બીજા અસંત બગડેલ બાધુ ॥૬॥
એમ ઓળખી સત્ય અસત્ય, ભજે સ્વામીને ન ચળે મત્ય ।

એક દવિસ ઉદ્યમકાજે, ગયો વદિશ બેસીને ઝાઝે ॥૭॥
કરી કાજ વળ્યો બેસી વાણે, કળ વકળ કાંઈ ન જાણે ।

બેઠો વાણકનિરે બફોમ, પડ્યો પાણીમાં ન રહી વ્યોમ ॥૮॥
તન સ્થૂળ ને ન જાણે તરી, ગયું દૂર વાણ વેગ કરી ।

અતક્રિષ્ટ આવયિો અલેખે, જીવવાની તો રીત્ય ન દેખે ॥૯॥
પછી સંભાર્યા સોનીએ સ્વામી, આવો આ સમે અંતરજામી ।

હવે નથી ઇચ્છા મારે અન્ય, નાથ આવી તજાવયિ તન ॥૧૦॥
જ્યારે દાસ બોલ્યો દીન વાણી, ત્યારે આવયિ સારંગપાણી ।

હેડ્યે આવી નાથ હાથે દીઘો, જળથી જન ઉચેરો કીઘો ॥૧૧॥
કહે ભય મ રાખીશ કાંઈ, નહિબિડ્ય આ અરણવમાંઈ ।

ત્યાં તો ખેવટે ખબર લીધ, ભાઈઓ આપણે ભુંડી જ કીધા ॥૧૨॥
એક પુરુષ પડ્યો પાણીમાંઈ, તેની ગમ રહી નહિકાંઈ ।

માટે વાણ વાળો એને કાજે, હોય જીવતો તો લૈયે ઝાઝે ॥૧૩॥
વાળ્યું વાણ આવ્યું જીયાં એહ, જાણી જીવતો લીઘો છે તેહ ।

પછી ખેવટ પૂછે છે મળી, કેમ રહ્યું તન તારું વળી ॥૧૪॥
કહે ભક્ત કરી મારી સાય, સ્વામી સહજાનંદે જળમાંય ।

કહે ખેવટ વાત એ ખરી, તને રાખ્યો એ સાચા શ્રીહર ॥૧૫॥
પામ્યો પર્યો તું નાગ નદિન, તને રાખ્યો એ સાચા ભગવાન ।

માટે મેળવ્ય અમને એહ, તારી પાસે હું માગું છું તેહ ॥૧૬॥
પછી ભક્ત ભેળો લઈ તેને, ઓળખાવ્યા અલબેલો એને ।

તેહ નશિયે કરી ઘેર ગયો, એમ એ ભક્તને પર્યો થયો ॥૧૭॥

વળી વાત તેના સુત કેરી, નામ ભગો છે ભક્તધિણેરી ।

કરે સોનીનું સરવે કામ, ભજે સ્વામનિરાયણ નામ ॥૧૮॥

ત્યારે યવન વદયિં વાદ, કહે મેલી દે તું વખિવાદ ।

સ્વામનિરાયણ તારા ખોટા, મારા અલ્લાથી એ નહમોટા ॥૧૯॥

કહે ભગો એહ વાત સાચી, અમે એવા જાણી રહ્યા રાચી ।

કહે યવન એમ ન થાય, એમ અમને તે ન જીતાય ॥૨૦॥

આવ્ય યદ્યથિ આ ઉચે ભવન, ત્યાંથી પડતું મેલયિ તન ।

જો તું જીવતો રહે ત્યાંથી જન, તો હું કરું સ્વામીનું ભજન ॥૨૧॥

જો હું જીવતો રહું ભગલા, તો હું તને ભજાવીશ અલ્લા ।

એમ કહી ઉચા બેઉ ચડ્યા, મુલાંજી તો મોરથકી પડ્યા ॥૨૨॥

ભાંગ્યા હાથ પગ વળી હૈયું, મોઢું ભાંગી લોહીલાણ થયું ।

વોરો હાથ હાથ કરે રહ્યો, ભગા તુંતો સાચો ભાઇ થયો ॥૨૩॥

આવ્યાં ગામનાં લોક સાંભળી, કહે માંહોમાંહએમ મળી ।

ભાઇ ભગો જીત્યો હોડ આજે, રાખ્યો એને સ્વામી મહારાજે ॥૨૪॥

આપ્યો પરચો એને ભગવાને, હશે મૂરખ તે નહમિાને ।

વળી કહું એક વાત વખાણી, લેજ્યો હરજિન સત્ય જાણી ॥૨૫॥

એક ભાવનગર શહેરમાં, રહે ક્ષત્રતિયિં રાજોભાઈ ।

એક રૂપોભાઈ હરજિન, ગયા પોત્યે તેહને ભુવન ॥૨૬॥

તયિં બેઠા છે ઘડી બેચ્યાર, કરે મને મૂરતવિચાર ।

વળી વૃત્તતિ અંતરમાં, દહી શ્વેતદ્વીપ વળી ત્યાંઈ ॥૨૭॥

દહીમૂરતમિહારાજતણી, શ્વેતદ્વીપના જે કોઇ ઘણી ।

દહી મુક્ત ત્યાં બીજા અપાર, દહી ઝીણોભાઈ તે મોઝાર ॥૨૮॥

અતિજોમય જેહ ધામ, તેજોમય મુક્ત છે નષિકામ ।

અતતિજ તેજ ઝળહળે, તેજ વનિ તે બીજાં ન મળે ॥૨૯॥
તેને જોતાંજોતાં રાજોભાઇ, ગઇ આંખ્યો પોતાની અંજાઇ ।

સુખસુખ અતજિયાં સુખ, તે ન કહેવાય વરણવી મુખ ॥૩૦॥
કહે નાથ સુણો રાજાભાઇ, તમે જાઓ પાછા હવે ત્યાંઇ ।

બોલ્યા રાજોભાઇ તે સાંભળી, હવે નહજિાઉ પાછો વળી ॥૩૧॥
કહે નાથ ન રહેવાય આંઇ, જાઓ પાછા તમે તનમાંઇ ।

કહે ઝીણોભાઇ વળી અમે, જાશું કહેશો જરૂર જો તમે ॥૩૨॥
કહે નાથ તજ્યું એણે અંગ, એને તેડી લાવ્યા અમે સંગ ।

અમે ગયા હતા એને ઘેર, મેલ્યું દેહ તેહ રૂડીપેર ॥૩૩॥
રાખી આવ્યા છીએ સંત તથિાં, અયોધ્યાવાસી તો તથિાં રહ્યા ।

એમ કહી દેખાડ્યું મહારાજે, સુણ્યું સરવે તે ભાઇ રાજે ॥૩૪॥
પછી ત્યાંથી આવ્યા દેહ માંઇ, અહો અહો કહે રાજોભાઇ ।

પછી જોઇ આવ્યાતા જે ત્યાંઇ, તેની વાત કરી સર્વે આંઇ ॥૩૫॥
કહ્યું ઝીણાભાઇનું આગમ, સહુ સુણી ખાઇ રહ્યા ગમ ।

પછી વાત એ દનિ દોચ્યારે, થઇ સાચી તે સર્વે પ્રકારે ॥૩૬॥
એવો દેખાડ્યો ચમત્કાર, સ્વામી સહજાનંદે નરિધાર ।

વળી વારતા છે એક સારી, સહુ લેજ્યો અંતરમાં ધારી ॥૩૭॥
એક પાણવી નામે છે ગામ, ક્ષત્રભિક્ત પુંજોભાઇ નામ ।

અતવૈરાગ્યવાન વશિક, બીજો સમજે નહવિવિક ॥૩૮॥
પાડી અંતરમાં આંટી એહ, મળે નાથ કાં તજાં આ દેહ ।

પછી ગયો સમુદ્ર છે ત્યાંઇ, સુણ્યો મહાદેવ છે જળમાંઇ ॥૩૯॥
આવતી લેરે લગિ ઢંકાય, વળે લેર તારે ત્યાં જવાય ।

પછી ગયો પૂંજો તેને પાસ, મળે પ્રભુ અંતરે એ આશ ॥૪૦॥

પોત્ત્યે તયિાં આવ્ત્યું પાણી, ભરી લગિ સાથે બાથ તાણી ।

આવ્ત્યું જળ બળે બહુ ત્યારે, ઠેલી કાઢ્યો ગાઉ પાછો આરે ॥૪૧॥

ત્યારે અંતરે એમ વચિાર્યું, કેમ થયું નહિમોત માટું ।

આતો આશ્ચર્ય વારતા જાણું, અતચિગાધ જળમાં જીવાણું ॥૪૨॥

હવે મરવું મારે જરુર, પડું જઈ હું આવતે પૂર ।

એમ નશિયે કરી ચાલ્યો જ્યારે, થઈ આકાશવાણી તે વારે ॥૪૩॥

કહે અમથો મરે શદિ આંઈ, પ્રભુ મળશે તું જા ઘેર ત્યાંઈ ।

સ્વામી સહજાનંદજી છે જેહ, આજ પ્રકટ પ્રભુ છે તેહ ॥૪૪॥

તારે ગામ આવ્યા તેના જન, થાજે સત્સંગી માની વચન ।

એવી સુણી આકાશની વાણી, વળ્યો પુંજો તે વશિવાસ આણી ॥૪૫॥

દઠિ સંત આવ્યો જ્યારે ઘેર, મળી વાત રહ્યો નહિર ।

આવી લાગ્યો સંતને ચરણે, સાધો ! હું છઉ તમારે શરણે ॥૪૬॥

સાચા તમે છો સ્વામીના સંત, તમને મળ્યા છે શ્રીભગવંત ।

હું તો પરયો પામ્યો છું આજ, માની લેજ્યો તમે મહારાજ ॥૪૭॥

જેનું સ્વામી સહજાનંદ નામ, તેતો પોત્ત્યે છે પૂરણકામ ।

તેનાં થાય મને દરશન, એમ થાઓ તમે પરસન્ન ॥૪૮॥

પછી સંતે મેળ્યા ભગવાન, દીધાં પુંજાને દરશનદાન ।

અતવિાત અલૌકકિ જાણી, કહી જાણીને તેને મે વખાણી ॥૪૯॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને

પરયા પૂરયા એ નામે એકસો ને યોગણચાલશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૩૯॥

પૂર્વછાયો- સામર્થી શ્રીમહારાજની, વળી સાંભળજ્યો સહુ જન ।

સુંદર પરયા સાંભર્યા, જે પૂર્યા શ્રી ભગવન ॥૧॥

ડંઢાવ્ય દેશમાં નાર્દદ્ધિરે, દ્વજિ તતિરામ નામ ।

ભક્ત એક મહારાજનો, બીજાં વમ્મિખ સઘળું ગામ ॥૨॥

વમ્મિખ મુખથી એમ વદે, આ ભક્તબીજા ભેદની ।

આવશે વમિન તેડવા, તમે માનજ્યો વાણી વેદની ॥૩॥

પરઘન પરત્તરથિા પરહરી, પરહરથિાં બીજાં નામ ।

સ્વામનિરાયણ નામને, સમરે છે આહું જામ ॥૪॥

ચોપાઇ- બોલે ખળતાએ મુખ મીઠું, આવું ભજન તો ક્યાંઇ ન દીઠું ।

આતો ભક્ત છે મોટો જ બહુ, એની રાખજ્યો ખબર સહુ ॥૫॥

એને આવશે લેવા વમિન, પધારશે પોતે ભગવાન ।

માટે સાવધાન સહુ રહેજ્યો, જેને મળે તે બીજાને કહેજ્યો ॥૬॥

રખે રહજિાઇએ દર્શન વનિા, રહેજ્યો સચેત રાત્ય ને દનિા ।

એક કહે હું જાઇશ સાથ, ઝાલી વમિન ડાંડથિો હાથ ॥૭॥

એમ બોલે ખળાઇમાં બહુ, બાળ જોબન ને વૃદ્ધ સહુ ।

એમ કહેતાં વીત્યા કાંઇ દન, તજ્યું કાળેકરી તતિ તન ॥૮॥

આવ્યાં તેડવા તેને વમિન, ઘણા સંત ભેળા ભગવાન ।

કોટકોટસૂર્યને સમાન, શોભે અલૌકકિ તે વમિન ॥૯॥

તેના તેજમાં ઢંકાણું ગામ, પામ્યા આશ્ચર્ય પુરુષ ને વામ ।

સહુ કહે મારા ઘર માથે, હાંક્યો રથ તે તતિને નાથે ॥૧૦॥

ભાઇયો આપણે કરતાં ખળાઇ, આતો કુડું પડ્યું નહકિાંઇ ।

ગયું વમિન તતિને ઘેર, તેડથિાલ્યા તેને રૂડપિર ॥૧૧॥

જેમ શીખ માગી જાય ગામ, તેમ ચાલ્યો તતિ કરી કામ ।

જોઇ આશ્ચર્ય પામથિા જન, સહુલોક કહે ધન્યધન્ય ॥૧૨॥

આવું ન દીઠું ને ન સાંભળ્યું, પ્રકટ વમિન તેડનિ વળ્યું ।

સાચી ભક્તિએ ભગતતણી, થયો પર્યો કહયિ શું ઘણી ॥૧૩॥
વળી ડંઢાવ્ય દેશમાં ગામ, વસે ભક્ત ત્યાં પ્રાંતજિ નામ ।

થાય હરવાત ત્યાં હમેશ, આપે સંત સાચો ઉપદેશ ॥૧૪॥
આવે સાંભળવા સહુ જન, સુણી વાત થાય પરસન ।

એક કંસારો નામ કાનજી, થયો સત્સંગી કુસંગ તજી ॥૧૫॥
તેતો હતો કબીરનો વળી, આવ્યા કબીરચિ ઘેર મળી ।

કહે ભાઈ કબીરમાં શી ખામી, કેમ સાચા જાણ્યા કહે સ્વામી ॥૧૬॥
તેનું પારખ્યું આપ અમને, સાચા સ્વામી હોય તો ખા સમને ।

એમ કહલાવ્યા ગોળો એક, કર્યો તપાવી રાતો વશિક ॥૧૭॥
કહે ઉપાડી લે હવે આને, જ્યારે સ્વામીને સાચા તું માને ।

નહબિળવા દયિ તે તમને, રહીશ સાજો તો મનાશે અમને ॥૧૮॥
ત્યારે કંસારે કરી વનિતી, કરજ્યો સાર શ્રીગોલોકપતિ

એમ કહનિ ગોળો ઉપાડ્યો, લઈ હાથમાં સહુને દેખાડ્યો ॥૧૯॥
કહે પાપચિ પર્યો આ જાવો, થાયો સત્સંગી જન્મ કાં ખુવો ।

આ જો દાઝ્યા નહહિથ રતી, સ્વામી સાચા છે માનો કુમતિ ॥૨૦॥
એમ કરે ભક્તની સહાય, સહજાનંદજી સંકટમાંય ।

એમ પર્યો પૂર્યો ભગવાને, પણ હોય પાપી તે ન માને ॥૨૧॥
દેશ ચડોતરે વસો ગામ, દ્વજિભક્ત દાદોભાઈ નામ ।

તેની તનયા જમુનાં જેહ, અતસિખી સમાધચિ તેહ ॥૨૨॥
એક દવિસ સમાધમિંઈ, આવી મહારાજ પાસે એ બાઈ ।

કર્યાં મહાપ્રભુનાં દર્શન, નરિખનિાથને થઈ મગન ॥૨૩॥
જેજે કરી શ્રીમહારાજે વાત, તેતે સુણી લીધી છે સાક્ષાત ।

અતરિજી દઠો જ્યારે નાથ, બોલી જમુનાં જોડી બે હાથ ॥૨૪॥

કરો પ્રસાદીની મને મહેર, આપો વસ્ત્ર લઇ જાઉં ઘેર ।

તેહ સમે નાતા હતા નાથ, નાઇ લુયું અંગ નજિહાથ ॥૨૫॥

લુયું શરીર જેહ રૂમાલે, દીઘો જમુનાને તેહ વાલે ।

જમુનાં જા હવે તું તારે ઘેર, આંહઆવ્યા થઇ ઘણી વેર ॥૨૬॥

પછી જમુનાં દેહમાં આવી, પ્રકટ એક રૂમાલ લાવી ।

અલૌકિકિ લૌકિકિમાં નાવે, જે આવે તે અલૌકિકિ કાવે ॥૨૭॥

એમ અલૌકિકિ એક રૂમાલ, પામી જમુનાં થઇ નહિલ ।

એવો પ્રતાપ મહારાજતણો, શું કહીએ મુખથી ઘણોઘણો ॥૨૮॥

વળી ચડોતરે ચાંગા ગામ, તથિયો ભક્ત ભાટ નથુ નામ ।

તેનાં સંબંધી તે સતસંગી, ભજે અર્ભકાં નાથ ઉમંગી ॥૨૯॥

સર્વે બાળકાં સમાધવાન, કરે પ્રકટ પ્રભુજીનું ધ્યાન ।

જાય ધારણામાં પ્રભુ પાસે, કરે દર્શન અતહિલાસે ॥૩૦॥

અતહિતે બોલાવે દયાળ, જાઓ ઘેર હવે સહુ બાળ ।

એમ કહી આપી પરસાદી, પેડા પતાસાં સાકર આદિ ॥૩૧॥

કુલ હાર તોરા ને ગજરા, આપ્યા ગુચ્છ તે ગુલાબકેરા ।

આપી પ્રસાદી આવથિયો બાળ, આવી કરી દેહની સંભાળ ॥૩૨॥

જાગી જોયું બાળકે જે વારે, દીઠું પ્રકટ પ્રમાણ ત્યારે ।

પેડા પતાસાં સાકર જેહ, વહેચી આપી સરવેને તેહ ॥૩૩॥

તોરા ગજરા કુલની સ્રજ, દેખી પ્રકટ પામ્યાં આશ્ચરજ ।

લોકમાં અલૌકિકિ ચીજ જોઇ, કહે ધન્યધન્ય સહુ કોઇ ॥૩૪॥

વળી ત્યાંની કહું એક વાત, સારી સાંભળ્યા જેવી વખિયાત ।

એક કણબી વસનદાસ, તેને અતખિતીનો અધ્યાસ ॥૩૫॥

કરે આઠ પોર એહ કામ, મુખે ન લયિ પ્રભુનું નામ ।

અતકિરોધી ને રીસાળ બહુ, એથી ડરી ચાલે ગામ સહુ ॥૩૬॥
 પછી કાળે કર્યું તન ત્યાગ, મુવા કેડ્યે થયો કાળો નાગ ।
 રહ્યો વાડી પોતાનીમાં વ્યાળ, અતતિખિો અગનની ઝાળ ॥૩૭॥
 ઢોર ચોર ઢુંકવા ન દયિ, પેસે પરાણે તેનો જીવ લયિ ।
 એમ કરતાં આવ્યા મહારાજ, એહ વાડીયે નાવાને કાજ ॥૩૮॥
 દઠિ દાતણ કરતા દયાળ, જોઇ વસિમય પામ્યો તે વ્યાળ ।
 આતો પૂરણ બ્રહ્મ છે આપ, એને નરિખી હું થયો નષિપાપ ॥૩૯॥
 હવે આજ થકી એમ ધારું, જીવું ત્યાં લગી જીવ ન મારું ।
 રહું નરિવષિ થઇ નેક, છાંડી રીશ ક્રોધ વળી છેક ॥૪૦॥
 આજથકી ધરું વ્રતમાન, રહેવું મારે અતનિરિમાન ।
 એવી સાધુતા ગ્રહણિ સાપે, પછી જે મળે તે દુઃખ આપે ॥૪૧॥
 એક દને સુતસુત મળી, માર્યો એહ વયિાળને વળી ।
 ત્યારે ડશી વસ્યો તે દેહમાં, લાગ્યો બોલવા ભોયંગ તેમાં ॥૪૨॥
 કહે વણ વાંકે કેમ મારે, શયિ થયું મુંથી દુઃખ તારે ।
 મને મળ્યા જે દનિ મહારાજ, તે દનિ મારું થયું છે કાજ ॥૪૩॥
 હું તો નરિવષિ થઇ ફરું છું, સ્વામી સંતનાં દર્શન કરું છું ।
 એમ કરી કરીશ તનત્યાગ, તો મારા જેવાં નહકિનાં ભાગ્ય ॥૪૪॥
 તજીશ હું તન જેહ વારે, આવશે નાથ તેડવા ત્યારે ।
 તેતો માનજ્યો સહુ તમે સત્ય, એમાં નથી લગાર અસત્ય ॥૪૫॥
 એમ બોલયિો વ્યાળ વચન, સુણિઆશ્ચર્ય પામ્યાં સહુ જન ।
 જોજ્યો સ્વામી શ્રીજીનો પ્રતાપ, જે થકી મુક્તિપિમયિો સાપ ॥૪૬॥
 ભાઇયો આતો અલૌકકિ વાત, થયો પરયો માનો સાકષાત ।
 એક વળી પપિળાવ્ય ગામે, દ્વજિભક્ત હેતબાઇ નામે ॥૪૭॥

તેને થાય સમાધિહિમેશ, કરે પ્રભુ પાસે પરવેશ ।

પામે ધારણામાં જે પ્રસાદી, રહે પ્રકટ તે રાયજાદી ॥૪૮॥

સારી સાકર આપે સહુને, જોઇ અચંબો થાય બહુને ।

કહે આ રીત્ય નોય કોઇ કાળે, કરી આ સમે દીનદયાળે ॥૪૯॥

પળેપળે જે પરયા થાય, તેતો લખતાં કેમ લખાય ।

પ્રભુ હોય ત્યાં આશ્ચર્ય શાની, કહું સહુ જન લેજ્યો માની ॥૫૦॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને
પરયા પ્રયા એ નામે એકસો ને ચાલીશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૦॥

પૂર્વછાયો- વળી પરયા વર્ણવી, કહું હું કાંઇક તેહ ।

હરહિરજિનના જશ, કહેતાં તે વાઘે સનેહ ॥૧॥

દંડાવ્ય દેશમાં રાજપુરે, કણબી ભક્ત જેકર્ણ ।

સરવે કુટુંબ સહતિ પોત્યે, સ્વામી શ્રીજીને શર્ણ ॥૨॥

તેને મહારાજે મોરથી, વર્ષ આગમ જણવી વાત ।

આજ થકી દ્વાદશ માસે, પંડિ થાશે તારું પાત ॥૩॥

તેને એકાદશ માસ વીત્યા, વળી આવી કહ્યું અવનિશ ।

ચેતવું હોય તો ચેતજ્યે, રહ્યો મૃત્યુ આડો એક માસ ॥૪॥

ચોપાઇ- પછી જેકરણે સતસંગી તેડી, કહી પોતાની વાત નવિડી ।

ભાઇઓ આ તન પામશે નાશ, તેહ આડો રહ્યો એક માસ ॥૫॥

માટે મંદરિ સંત ઉતરવા, કાલ્યથકી આદરીએ કરવા ।

ત્યારે સતસંગી કહે સારુ, અમને કહ્યું એ ન કહેવું બારું ॥૬॥

પછી મંદરિ સુંદર કરાવ્યું, ત્યાંતો મૃત્યુ તે નજીક આવ્યું ।

ત્યારે પત્ની પોતાનીને કહ્યું, મારે મરવા આડું નવ રહ્યું ॥૭॥

માટે મોર થકી તું તો ચાલ્ય, કેડ્યે હું પણ આવું છું કાલ્ય ।

પછી બેઠી તે કરવા ભજન, આવ્યા નાથ તેડ્યે તજ્યું તન ॥૮॥

તેને દેન દઇ ઘેર આવ્યા, પછી મોટા મોટાને બોલાવ્યા ।

ભાઇઓ જુવો પ્રભુનો પ્રતાપ, આતો વાત મોટી છે અમાપ ॥૯॥

મને આવ્યાં છે લેવા વમિન, બહુ સંત ભેળા ભગવાન ।

મારે જાવું છે કાલ્યે જરૂર, આવ્યું નજીક નથી એ દૂર ॥૧૦॥

માટે સુત એક લઇ સંગે, જાઇશ બ્રહ્મમહોલ ઉમંગે ।

કેડ્યે કહેશો જે ન કહ્યું કેને, નહતી પૂછી જોત વાત એને ॥૧૧॥

પૂછો જેને પૂછવું જે હોય, કેડ્યે સંશય કરશો માં કોય ।

સ્વામી પોત્યે છે પ્રણ બ્રહ્મ, જેને મળ્યે બળે કોટી કર્મ ॥૧૨॥

એમ કહી પછી તજ્યું તન, જોઇ આશ્ચર્ય પામ્યાં જન ।

બોલ્યા માંહો માંહચિમ વળી, થયો પર્યો કહે સહુ મળી ॥૧૩॥

એક કણબી જતન નામ, ભજે પ્રભુ રહે પુરગામ ।

કરે પોતાના ધરનું કામ, જપે સ્વામનિરાયણ નામ ॥૧૪॥

પાળે સાંખ્યયોગી વ્રતમાન, ધરે પ્રભુ પ્રગટનું ધ્યાન ।

એમ કરતાં આવ્યો તેનો કાળ, આવ્યા તેડવા તેને દયાળ ॥૧૫॥

જોઇ જતને જોડીયા હાથ, ભલે પધાર્યા મારા નાથ ।

કહે નાથ આવ્યા તુજ સારુ, લાવ્યા વમિન લાખ હજારું ॥૧૬॥

બેસ વમિને મ કર વેળ, કહે એમ એને અલબેલ ।

પછી સંત હતા જેહ સાથ, કરી વનિતી જોડીને હાથ ॥૧૭॥

આજ દુઃખ કોગળીયા તણું, તેમાં મરે છે માણસ ઘણું ।

તેવામાં મરશે જો આ બાઇ, કહેશે લોક મુઇ રોગમાંઇ ॥૧૮॥

માટે એને મુકી જાઓ આજ, વળી પછી આવજ્યો મહારાજ ।

પછી વમિનને પાછા વાળ્યાં, સર્વે ગામને મનુષ્યે ભાળ્યાં ॥૧૯॥
જોઈ આશ્ચર્ય પામ્યાં છે જન, થયો પરચો કહે ધન્ય ધન્ય ।

વળી એક ઉમરેઠ ગામ, દ્વજિભક્ત બાઈ જમુના નામ ॥૨૦॥
તથિાં પધાર્યા પોતે ભગવાન, દીધાં સહુને દર્શન દાન ।

સાત દવિસ સુધી રહ્યા ત્યાંઈ, પછી આવ્યા પાણસોરા માંઈ ॥૨૧॥
જમુનાબાઈ તો રહી ઝંખતજિમ્યા વનિા ગયા પ્રાણ પતિા

આકુળ વ્યાકુળ અંતરે થઈ, શરીરની શુદ્ધ ભૂલી ગઈ ॥૨૨॥
અંતરવરતઠિતરી જ્યારે, થયું મહારાજનું દર્શન ત્યારે ।

કહે આવ્યા અમે પાછા આજ, કરો રસોઈ અમારે કાજ ॥૨૩॥
આજ જમવું છે તારે હાથ, કહે જમનાને એમ નાથ ।

પછી જમુના જાગી તેહ વાર, કરી સુંદર રસોઈ સાર ॥૨૪॥
પછી આવી જમ્યા જગદીશ, જે કોઈ અનંત શક્તિા ઇશ ।

કરે રસોઈ તે સમે સમે, તેને તજીને જન ઘેરે જમે ॥૨૫॥
એમ જમ્યા જમુનાને ઘેર, કરી મહારાજ શ્રીજીએ મહેર ।

પામ્યા આશ્ચર્ય ગામના વાસી, કહે ધન્ય ધન્ય અવનિાશી ॥૨૬॥
આપ્યો પરચો અંતરજામી, સુખદાથી સહજાનંદ સ્વામી ।

વળી મોરજ નામે છે ગામ, તથિાં કણબી પ્રભુદાસ નામ ॥૨૭॥
આવ્યો તેહના દેહનો કાળ, ત્યાગ્યું તન તેણે તતકાળ ।

ગયો બ્રહ્મ મોલમાં તે ભક્ત, તથિાં દીઠા છે અનંતમુક્ત ॥૨૮॥
દીઠું તેજ ત્યાં અતઞિપાર, જાણ્યું સૂર્ય હજારો હજાર ।

અતઞિુખ સુખ નાવે કહીએ, જાણું અખંડ આ સુખમાં રહીએ ॥૨૯॥
દીઠી મહારાજની ત્યાં મૂરતિે તો સુખ સુખમય અતિા

લળીલળી લાગ્યો તેને પાય, નરિખિરિષ્ હૈયામાં ન માય ॥૩૦॥

પછી પ્રભુ બોલ્યા એણીપેર, હવે ભક્ત જાઓ તમે ઘેર ।

પછી આવશું તેડવા અમે, ત્યારે આ ધામમાં રહેજ્યો તમે ॥૩૧॥

હમણાં તો વળી વહેલા જાઓ, હેતે ગુણ ગોવંદિના ગાઓ ।

પછી ભક્ત આવ્યો દેહ માંહિ પહોર ચ્યારલગી રહી ત્યાંછ ॥૩૨॥

કરી તથિાંની આ સર્વે વાત, સુણસિહુ થયાં રળયાત ।

કહે જન ધન્ય પ્રભુદાસ, તમે જઈ આવ્યા પ્રભુ પાસ ॥૩૩॥

પામ્યો પરચો અલૌકકિ એહ, તેમાં નથી લગાર સંદેહ ।

વળી ગાના નામે એક ગામ, કણબી ભક્ત અવલબાઇ નામ ॥૩૪॥

તેણે સુણી સત્સંગીની વાત, માની ન માની રહી મનભરાંત ।

પછી આવી દરશનકાજ, નરિખ્યા મનમોહન મહારાજ ॥૩૫॥

નરિખી નાથને પાછી જ વળી, મૂર્તમિહારાજની ચાલી મળી ।

નયણાં આગળ્યે રહ્યા નાથ, જીયાં જાય તથિાં આવે સાથ ॥૩૬॥

ઉઠે બેસે સુવે જાગે જ્યારે, દેખે અખંડ મૂર્તતિયારે ।

ખાતાં પતિાં ક્ષણું ન રહે દૂર, હાલે ચાલે ત્યાં દેખે હજૂર ॥૩૭॥

બોલતાં બોલે મુખમાં વળી, જોતાં સુણતાં ન રહે વેગળી ।

કરતાં સર્વે ધરનું કામ, સદા ભેળા રહે તેને શ્યામ ॥૩૮॥

એ રહ્યું એને બહુ દન, તેનું મહાત્મ્ય ન જાણ્યું મન ।

કહેવા લાગી જેને તેને એહ, પછી મૂર્તનિ દીઠી તેહ ॥૩૯॥

એમ આપે છે સુખ મહારાજ, બહુપેરે કરે જન કાજ ।

વળી પૈજ નામે એક ગામ, કણબી ભક્ત અવલ એનું નામ ॥૪૦॥

સાંખ્યયોગી પાળે વ્રતમાન, ભજે પોતે પ્રકટ ભગવાન ।

ધરે ધ્યાન તે પ્રકટતણું, તેણે કરી ભૂલી પોતાપણું ॥૪૧॥

ભૂલી તન બોલી બદલાણી, કહે સેવો મને સ્વામી જાણી ।

વળી પૂછો જે પૂછવું હોય, મને સંશય રાખશો માં કોય ॥૪૨॥
કહે હું સહજાનંદ સ્વામી, સરવેનો છું અંતરજામી ।

એમ કહી પછી માંડ્યું કહેવા, જેને મને ઘાટ હતા જેવા ॥૪૩॥
એમ ઐશ્વર્ય દેખાડે બહુ, જોઈ આશ્ચર્ય પામયાં સહુ ।

જોજ્યો મહારાજનો પરતાપ, કહે છે યાંથી કહે જેમ આપ ॥૪૪॥
એમ રહ્યું દનિ દોય ચાર, પછી ઉપજ્યો એમ વચિાર ।

હું તો દાસ શ્રી મહારાજ કેરી, કેમ બેઠાં આ મુજને ઘેરી ॥૪૫॥
આવું આસન ન ઘટે મને, એમ કહી પાય લાગી સહુને ।

એહ બાઇની વાત જે કહી, જોજ્યો વચિારી સાંસતાં રહી ॥૪૬॥
પળ એક આ દેહ ભુલાય, એવું કોઈ કાળે કેમ થાય ।

મોટો પ્રતાપ આ નાથ કેરો, શું કહીએ તે મુખે ઘણેરો ॥૪૭॥
નથી વાત એ લૌકિકિ લેશ, સર્વે અલૌકિકિ એ રહસ્ય ।

એમ આપે છે નાથ આનંદ, કહ્યું ન જાય નષ્કુળાનંદ ॥૪૮॥
*ઇતશ્રીમદેકાંતકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષ્કુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીજી મહારાજે
હરજિનને પરયા પ્રયા એ નામે એકસોને એકતાળીશમું પ્રકરણમ્*

॥૧૪૧॥

પૂર્વછાયો- અનુપમ ઇડર દેશમાં, ધન્ય ધન્ય ટોડલા ગામ ।

ધન્ય ધન્ય દ્વજિની જાતનિ, જ્યાં ઉપન્યા ભક્ત અકામ ॥૧॥
યોગી પૂર્વ જન્મના, જેને વાલા સંગે અતવાલ ।

પ્રભુ સંગાથે પ્રકટ્યા, ખરા ભક્ત નામ ખુશાલ ॥૨॥
શમ દમાદસિાધને, પૂરા તપસી ત્યાગી તન ।

જાણે યોગ અષ્ટાંગને, પૂરણસદ્ધિ પાવન ॥૩॥

બાળપણમાં વાત બીજી, રુચનિહજિને રંચ ।

અતચિભાવ અંગ વરતે, પેખીને વષિય પંચ ॥૪॥

ચોપાઇ- એવા ભક્ત તે ખરા ખુશાલ, જેને ન ગમી સંસારી ચાલ્ય ।

બાળપણમાં રાચ્યાં ભજને, બીજાં કાંઈ ગમ્યું નહમિને ॥૫॥

એમ કરતાં થયો સતસંગ, ચડ્યો અતચિતિતે તેનો રંગ ।

આવી અંગમાં ખરી ખુમારી, ઉતરે નહકિની ઉતારી ॥૬॥

કરે ધ્યાન મહારાજનું નતિય, અતપિરકટ પ્રભુમાં પ્રીત્ય ।

એમ કરતાં કાંઈક દન, થયો પ્રકાશ પોતાને તન ॥૭॥

કોટકોટસૂરજ સમાન, છાયો તેજે જમચિસમાન ।

તેમાં કડાકા થયા છે ત્રણ, માન્યું લોકે આવ્યું આજ મરણ ॥૮॥

આતો પ્રલય થવાની પેર, એમ કહેવા લાગ્યા ઘેરઘેર ।

તેહ કડાકા ને તેજ તેહ, ષટ જોજને જણાયું એહ ॥૯॥

જોઈ આશ્ચર્ય પામયાં લોક, વધ્યો આનંદ થયાં અશોક ।

તે પ્રતાપ શ્રીમહારાજ તણો, શું કહીએ મુખથી ઘણોઘણો ॥૧૦॥

વળી એક દવિસની વાત, કહું વરણવી વળી વખિયાત ।

કરતા ભજન મહારાજ તણું, તનભાન ભૂલ્યા છે આપણું ॥૧૧॥

થઈ નરિવરણ નજિવૃત્ત, દીઠા રાત્યમાં રાંદલપતિ

થયો તેનો અતશિ પ્રકાશ, હુવો અંતર તમનો નાશ ॥૧૨॥

તે પણ પ્રભુતણો પરતાપ, એમ ખુશાલે માન્યું છે આપ ।

પછી જેવું ચંતિવે જે વારે, થાય તેવાનું તેવુંજ ત્યારે ॥૧૩॥

તેતો જાણે લોક પરસધિંધ, કહે આતો મહા મોટા સદિંધ ।

એમ જને મન જ્યારે જાણ્યું, તેવા સમામાં વરષાતે તાણ્યું ॥૧૪॥

ત્યારે સર્વે આવી લાગ્યા પાય, કહે કરો વૃષ્ટદિઃખ જાય ।

મનુષ્ય પશુ પડિય અત્યંત, આવ્યા અરજે અમે પડિવંત ॥૧૫॥
માટે મોટા કરો તમે મહેર, કરો વરષાત તો જાયે ઘેર ।

એવી સાંભળી લોકની વાણી, સમર્યા ખુશાલે સારંગપાણી ॥૧૬॥
કરે સ્તવન મનના દયાળ, આવ્યો વરષાત ત્યાં તતકાળ ।

વુઠો ત્રણ દનલગી તેહ, કાળા ઉનાળા જેવામાં મેહ ॥૧૭॥
લોક આવી લાગ્યાં પછી પાય, કહે ધન્ય ધન્ય દ્વજિરાય ।

તમજેવો નહજિગમાંય, તમારે સહજાનંદ સહાય ॥૧૮॥
માન્યો પરચો મનુષ્યે મળી, વળી વાત બીજી લ્યો સાંભળી ।

પોત્યે પંડ્યા થૈ માંડી નશિાળ, આવ્યાંતાં ભણવા નાનાં બાળ ॥૧૯॥
તેને ભણાવે છે થોડું ઘણું, કરાવે ભજન હરતિણું ।

કરતાં બાળક સ્વામીનું ધ્યાન, સર્વે થયાં છે સમાધવિન ॥૨૦॥
કરે અલૌકિકિ આવી વાત, સુણી સહુ થયા રળયિાત ।

પછી ખુશાલ કહે સુણો બાળ, મારે જાવું જ્યાં હોય દયાળ ॥૨૧॥
ત્યારે બાળકે જોડયિા હાથ, તમને તેડવા આવે છે નાથ ।

ધરી દ્વજિનું રૂપ મહારાજ, તેતો આવે છે તમારે કાજ ॥૨૨॥
પછી આવ્યા નાથ સાથે ચાલ્યા, વાટે અનૂન જળ વાલે આલ્યાં ।

આવ્યા જેતલપુર લગી સાથ, પછી અદરશ્ય થયા છે નાથ ॥૨૩॥
હતા જેતલપુરમાં સ્વામી, નરિખ્યા ખુશાલે અંતરજામી ।

કહી વાટની વાત ખુશાલે, હસસિાંભળી સરવે વાલે ॥૨૪॥
કહે નાથ બ્રાહ્મણને ભાળી, ભાઈ તું છો મોટો ભાગ્યશાળી ।

થયો પરચો તને એ જાણ્ય, બીજી વાત મનમાં મ આણ્ય ॥૨૫॥
ત્યારે બ્રાહ્મણ કહે મહારાજ, હુંતો આવ્યો છું ભણવાકાજ ।

ત્યારે નાથ કહે ઘણું સારું, એમાં ગમતું ઘણું અમારું ॥૨૬॥

પછી ખુશાલ સંતમાં રહ્યા, એક સમે વડોદરે ગયા ।

તયિં સતસંગી રહે બહુ, કરે સ્વામીનું ભજન સહુ ॥૨૭॥

એક દ્વજિ સદાશવિ નામે, નતિય ખુશાલને કરભામે ।

આવી નતિય જમો મારે ઘેર, મારે છે શ્રી મહારાજની મહેર ॥૨૮॥

જીયાં લગી રહો તમે આંધ, બીજે જમવા ન જાવું ક્યાંધ ।

પછી ખુશાલ જમવા ગયા, આવ્યા નાથ જમવાને તયિં ॥૨૯॥

ત્યારે સદાશવિ લાવ્યો પાય, નરિખી નાથને તૃપ્ત ન થાય ।

પછી સુંદર કરાવ્યો થાળ, જમ્યા દયા કરીને દયાળ ॥૩૦॥

સદાશવિ વળી એની નાર, દેખે બીજા ન દેખે લગાર ।

પણ જમતાં જાણે સહુ જન, થાય અર્ધું જે હોય ભોજન ॥૩૧॥

શાક પાક ધર્યું હોય થાળે, થાય ઓછું તે સરવે ભાળે ।

જળનો જે હોય આબખોરો, પવિ નાથ તે થાય અધૂરો ॥૩૨॥

હોય મુખવાસ આગે મેલ્યો, આપે નાથ તે પાછો જમેલો ।

આપે જમેલ પછી સોપારી, જોઈ આશ્ચર્ય થાય નરનારી ॥૩૩॥

એમ માસ લગી અહોનશિ, જમ્યા હરખિશાલ હમેશ ।

જ્યારે જ્યારે જમે જ્યાં ખુશાલ, ત્યારે ત્યારે જમે સંગે લાલ ॥૩૪॥

જમે જન હાથે નાથ નતિયે, તેતો ખુશાલ ભક્તની પ્રીત્યે ।

એમ ખુશાલ વપિરને વળી, પૂર્યા પર્યા બહુ નાથ મળી ॥૩૫॥

હતા આપે તે વૈરાગ્યવંત, સંસારથી ઉદાસી અત્યંત ।

પછી ધાર્યો છે ધાર્મક્રિયોગ, તજી ભવતણા વઇભોગ ॥૩૬॥

ધર્યું નામ તે ગોપાળાનંદ, થયા યોગેશ્વર જગવંદ ।

કરે દયાળુ સરવે દેશ, આપે મુમુક્ષુને ઉપદેશ ॥૩૭॥

કર્યા મહારાજે મોટેરા બહુ, માને મોટા મુનવિર સહુ ।

એક દવિસ લઇ મંડળી, આવ્યા વડોદરામાંહવિળી ॥૩૮॥
તથિં સત્સંગી આવ્યા સાંભળી, લાગ્યા પાય સહુ લળીલળી ।

મોટાં ભાગ્ય જાય નહકિહીએ, આવ્યા તમે અષ્ટમી સમૈએ ॥૩૯॥
કરો ઉત્સવ આણી હુલાસ, બાંધો હંડિળો કહે એમ દાસ ।

ત્યારે ગોપાળ સ્વામી કહે સારું, કરશે હરગિમતું તમારું ॥૪૦॥
ત્યાંતો આવ્યો અષ્ટમીનો દન, કર્યું વ્રત સહુ મળી જન ।

બાંધ્યો હંડિળો હરનિ કાજ, આવી ઝુલ્યા પ્રકટ મહારાજ ॥૪૧॥
સારી સુંદર મૂરતશિભે, જોઇજોઇ જન મન લોભે ।

નરિખી હરખચિ સહુ જન, કરે સહુ સાથ ધન્યધન્ય ॥૪૨॥
આજ અલૌકિક દર્શન દીધાં, તમે અમને કૃતાર્થ કીધાં ।

તથિં સત્સંગી કુસંગી હતા, દઠિ પ્રકટ સહુએ ઝુલતા ॥૪૩॥
ઝુલ્યા હડિળે ઘડી બે ચ્યાર, પછી ન દીઠા તે નરિધાર ।

સહુ રહ્યાં છે આશ્ચર્ય પામી, કહે ધન્ય સહજાનંદ સ્વામી ॥૪૪॥
આપ્યો પરચો પ્રભુજી આપે, સ્વામી ગોપાળાનંદને પ્રતાપે ।

વળી ગોપાળાનંદ સ્વામીને, પ્રૂચ્યો પરચો કહું કરભામનિ ॥૪૫॥
એક સમે નાવે વરસાત, મરે મનુષ્ય થાય ઉતપાત ।

શોધ્યે શહેરમાં ન મળે અન્ન, પડ્યો કાળ કહે સહુ જન ॥૪૬॥
પછી સત્સંગી સર્વે મળી, આવ્યા જ્યાં હતી મુનમિડળી ।

બેઠા ગોપાળ સ્વામીને પાસ, કહે નથી જીવવાની આશ ॥૪૭॥
મરે શહેરમાં મનુષ્ય બહુ, અન્ન વનિ પીડાય છે સહુ ।

દેતાં દામ મળે નહઅિન્ન, કહો કેમ કરી જીવે જન ॥૪૮॥
માટે સ્તુતપિરભુ પાસે કરીએ, થાય મેઘ તો અમે ઉગરીએ ।

કહે ગોપાળસ્વામી દયાળ, કરો ભજન સર્વે મરાળ ॥૪૯॥

બેઠા ભજને ઘડી બે ચ્યાર, આવ્યો મેઘ થયો જેજે કાર ।

વુઠો ત્રણ્ય દનલગી ધન, કાળા ઉનાળામાં રાતદન ॥૫૦॥

સતસંગી કુસંગીએ જાણ્યું, થયો પરયો સહુએ પ્રમાણ્યું ।

લાગ્યા ગોપાળસ્વામીને પાય, ધન્ય ધન્ય તમે મુનરિય ॥૫૧॥

બોલ્યા ગોપાળસ્વામી તે પ્રત્યે, જે થયું તે શ્રીજીની સામરથ્યે ।

બીજા થકી તે કાંઈ ન થાય, ઠાલો ભૂલો ફોગટ કુલાય ॥૫૨॥

એમ પરયા હું કેટલા કહું, થયા ગોપાળસ્વામીને બહુ ।

કહેતાં લખતાં ન આવે પાર, કહે નષિકુળાનંદ નરિધાર ॥૫૩॥

ઇતશ્રીમદેકાંતક્રિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયાંતિમણીમધ્યે શ્રીજી મહારાજે
ગોપાળાનંદ સ્વામીને પરયા પૂર્યા એ નામે એકસો ને બેતાળીસમું

પ્રકરણમ્ ॥૧૪૨

પૂર્વવણ્યો- વળી વડોદરા શહેરમાં, પૂર્યા જે પરયા મહારાજ ।

તે લેખે ન આવે લખતાં, એમ કર્યાં જનનાં કાજ ॥૧॥

જણ જણ પ્રત્યે જાજવા, વળી પરયાનો નહિપાર ।

કહ્યા ન જાય કોઈથી, એવા થાય ચમત્કાર ॥૨॥

હેત જોઈ હરજિનનાં, પ્રભુજી થયા પ્રસન્ન ।

નતિય પ્રત્યે નરનારીને, આપે દયાનધિદિર્શન ॥૩॥

જેજે રીત્યે જનના, મહારાજે પુર્યા મનોરથ ।

તેતે કહું સહુ સાંભળો, સ્વામી સહજાનંદની સામરથ્ય ॥૪॥

ચોપાઈ- કહું સામરથી નાથની હવે, ચડે ખુમારી જેને સાંભળવે ।

એક ભક્ત બ્રાહ્મણ અકામ, તેનું સદાશવિ એવું નામ ॥૫॥

તેની સુતા તે નામ ઉમૈયા, તે ઉપર મહારાજની દયા ।

થાય ધારણા દેખે છે ધામ, લયિ આવીને તેહનાં નામ ॥૬॥
સુરપુર ને કૈલાસ જેહ, વૈકુંઠ વળી ગોલોક તેહ ।

શ્વેતદ્વપિ ને અક્ષરધામ, એહ આદલિયિ કઇ નામ ॥૭॥
દેખે ધામ ને ધામના પત્તિસિહજાનંદ સુખ મૂરતિ

કરે દર્શન તેહનાં નતિયે, પ્રભુ બોલાવે બાઇને પ્રીત્યે ॥૮॥
એક દન કહે એમ નાથ, આજ જમશું અમે તારે હાથ ।

કરજ્યો સુંદર રસોઇ સારી, કેળાં રોટલી કાજા તૈયારી ॥૯॥
પછી ધારણા માંહથિ જાગી, ઉઠી રસોઇ કરવા લાગી ।

થઇ રૂડી રસોઇ તૈયાર, જમ્યા પ્રકટ પ્રાણ આધાર ॥૧૦॥
દઠિ ઘરને મનુષ્યે મળી, આવી મૂરતિએમ ન કળી ।

જાણ્યું પ્રકટ પ્રમાણ પધાર્યા, આજ જન્મ અમારા સધાર્યા ॥૧૧॥
બેઠા દીઠા સૌવે ચ્યાર ઘડી, પછી પધાર્યા ગમ ન પડી ।

જોઇ આશ્ચર્ય પામયિં જન, સહુ કહેવા લાગ્યાં ધન્યધન્ય ॥૧૨॥
આતો પરચો દઘો દયાળ, દીનબંધુ દીનપ્રતપિળ ।

વળી એક દવિસની વાત, કહું સાંભળજ્યો તે વખિયાત ॥૧૩॥
કરી સમાધિઉમૈયા બાઇ, આવી હરવિરિજતા ત્યાંઇ ।

કરી દર્શન બેઠી છે પાસ, નરિખ્યા નાથને હૈયે હુલાસ ॥૧૪॥
કહે ઉમૈયા મને મહારાજ, આપો કાંઇક પ્રસાદી આજ ।

ત્યારે જમતા હતા જીવન, સુંદર ભાત્ય ભાત્યનાં ભોજન ॥૧૫॥
જમી ચળુ કરી રહ્યા નાથ, લઇ રૂમાલને લુયા હાથ ।

આપ્યો ઉમૈયાને મહારાજે, પ્રસાદીનો તે પૂજવા કાજે ॥૧૬॥
તે આપ્યો રૂમાલ ધારણામાંઇ, લઇ આવી તે ઉમૈયા બાઇ ।

જાગી જોયું ત્યાં પોતાને પાસ, જોઇ રૂમાલ પૂછે છે દાસ ॥૧૭॥

આતો રૂમાલ રાખતા નાથ, ક્યાંથી આવ્યો બાઈ તારે હાથ ।

કહે ઉમૈયા સમાધમિંહિ આપ્યો ગઢડે લાવી હું આંહિ ।૧૮।।

ત્યારે સહુ કહે ધન્યધન્ય, થયો પર્યો કહે એમ જન ।

વળી એકદધારણા કરી, આવી મહારાજ પાસળ્ય ફરી ।।૧૯।।

કર્યું દરશન દયાળતણું, થઈ મનમાં મગન ઘણું ।

તેદહિતો સંક્રાંતની દન, વાલે તેડાવ્યાતા વપિર જન ।।૨૦।।

આપ્યાં અન્ન ધન દાન વળી, લીધાં ગામને બ્રાહમણે મળી ।

તયિં બેઠીતી ઉમૈયા બાઈ, આપ્યા તલ લાડુ ધન ત્યાંઈ ।।૨૧।।

દધિુ સમાધમિંહિ મહારાજે, એના તાત સદાશવિ કાજે ।

પછી જાગી છે ઉમૈયા જ્યારે, રહ્યું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ ત્યારે ।।૨૨।।

તે આપ્યું સદાશવિને લઈ, વળી ત્યાંની લીલા સર્વે કઈ ।

પછી જાણી અલૌકપિરસાદી, દીધી લીધી બાઈ ભાઈ આદિ ।।૨૩।।

સર્વે જને કર્યો જેજેકાર, ધન્યધન્ય હરચિવતાર ।

વળી એક દવિસને માંઈ, કરી ધારણા ઉમૈયા બાઈ ।।૨૪।।

ગઈ શ્રીમહારાજને પાસ, સામું જોઈ બોલ્યા અવનિશ ।

કહે કેમ આવે નતિયનતિય, એવી શી છે અમમાંહિપિરીત્ય ।।૨૫।।

કહે બાઈ તમે તો શ્રીકૃષ્ણ, હશે અભાગી નહકિરે દરષ્ણ ।

માટે આવી છું દરશન કાજ, નથી કામ બીજાં મહારાજ ।।૨૬।।

ત્યારે હસી ભરી મૂઠી હાથે, આપી સાકર સુંદર નાથે ।

તર્ત તુલસીનાં મંજર ત્રોડી, આપી પ્રસાદી ઉત્તમ રૂડી ।।૨૭।।

હતો જન્માષ્ટમીનો તે દન, આપી પંચાજીરી તે પાવન ।

કેવડો જે સુવાસે ભરેલ, આપ્યો નાથે તે માથે ધરેલ ।।૨૮।।

આપી પ્રસાદી કરીને મહેર, કહે નાથ તું જા હવે ઘેર ।

આવી ઉમૈયા તે દેહમાંછ, લાવી પ્રસાદી પ્રકટ ત્યાંછ ॥૨૯॥
 અલૌકચિહ્ન છે પ્રસાદી, જેને ઇચ્છે ભવ બ્રહ્મા આદિ
 સહ્યો શવિ જે સારુ સંતાપ, થયો કદી મત્સ્ય જે સારુ આપ ॥૩૦॥
 એવી પ્રસાદી દુર્લભ જેહ, પામે સમાધર્મિં જન તેહ ।
 એતો વાત છે આશ્ચર્ય ઘણી, કહીએ મોટ્યપ શું હરતિણી ॥૩૧॥
 વળી એક દવિસની વાત, અતિતિણી ગયો વરષાત ।
 સહુ લોક થયાં છે ઉદાસ, મેલી મેઘ આવવાની આશ ॥૩૨॥
 કરે યંતિ સહુ બુઢાં બાળ, કેમ ઉતરશું આવો કાળ ।
 સદાશવિ પણ કર્યો શોચ, આપણા ઘરમાં નહિપિહોચ ॥૩૩॥
 માટે પૂછાવું મહારાજ પાસ, પૂછ્યા વનિ ન આવે વણિવાસ ।
 પછી પૂછાવું ઉમૈયા સાથ, પૂછ્ય મેઘનું શું કહે છે નાથ ॥૩૪॥
 પછી ઉમૈયા ધારણા કરી, ગઈ જ્યાં હતા પોત્યે શ્રીહરિ
 કરી દર્શન બેઠી છે પાસ, ત્યારે હસી બોલ્યા અવનિશ ॥૩૫॥
 શું પુછવું છે ઉમૈયા તારે, પૂછ્ય સંશય રાખ્ય માં લગારે ।
 બોલી ઉમૈયા કહે મારો તાત, પૂછે કૈયે થાશે વરષાત ॥૩૬॥
 સુણાબિલયિ સુંદરશ્યામ, તારે વરષાતનું શું છે કામ ।
 બેઠી કર નયંતિ ભજન, તને મળશે વસ્ત્ર ને અન્ન ॥૩૭॥
 કહે ઉમૈયા હું નથી કહેતી, મેતો પૂછ્યું છે લોકની વતી ।
 ત્યારે નાથ કહે જા તું ત્યાંછ, થાશે મેઘ ઘડી ચ્યારમાંહિ ॥૩૮॥
 કહેજ્યે ત્યાં જઈને તું વાત, નથી વાર આવ્યો વરષાત ।
 આવી એમનું એમજ કહ્યું, ઘડી ચ્યારમાંહિસિયું થયું ॥૩૯॥
 નોતું વરષવું મેઘને મને, વરષ્યો ઘન વાલાને વચને ।
 વુહ્યો મેઘ ને આવ્યો આનંદ, સહુ જય બોલે જનવૃંદ ॥૪૦॥

ધન્ય બાઇ ધન્ય તારી ભક્તિ, આતો પર્યો થયો મોટો અતર્ગિ

વળી એક દવિસની વાત, સહુ સાંભળજ્યો તે સાક્ષાત્ ॥૪૧॥

બેઠી ઉમૈયા ધારણા માંઇ, ગઇ પ્રભુ પાસળે એ બાઇ ।

કર્યાં દરગે ભરીને દર્શન, જોઇ મહારાજ થઇ મગન ॥૪૨॥

કહે નાથ આ હળી છે છોડી, નતિય આવેછે યાં ધરોડી ધરોડી ।

એમ કહી હતો પાસે હાર, નાખ્યો એહના ગળા મોઝાર ॥૪૩॥

આપ્યા ગજરા તોરા પેરેલ, અતજિાડા સુગંધી ભરેલ ।

આવી સમાધમિંહશી જ્યારે, રહ્યા પોતા પાસળે એ ત્યારે ॥૪૪॥

વળી એક દવિસની વાત, આપ્યાં જામફળ વાલે સાત ।

આપે સમાધમિંહજિે ચીજ, રહે પ્રકટ પ્રમાણ તેજ ॥૪૫॥

વળી એકદશિંબાનું ફળ, આપ્યું અતમિહું જે અમળ ।

વળી એકદપિડીયો લઇ, ગયા લાડુ મોતીયા બે દઇ ॥૪૬॥

તેતો તાજા તરત કરેલ, પોતા આગે થાળમાં ધરેલ ।

તે આપ્યા છે અલબેલે લઇ, વાત મોટી જાય નહકિઇ ॥૪૭॥

એમ અલૌકકિ ચીજ લાવી, વેચે આલોકમાંહી તે આવી ।

સમાધમિં મળે જેહ જેહ, થાય પ્રકટ પ્રમાણ તેહ ॥૪૮॥

નથી વાત જેવડી એ વાત, અલૌકકિ વસ્તુ સાક્ષાત્ ।

એવી રીત્ય ન દીઠી સાંભળી, સહુ જન વચિરજ્યો વળી ॥૪૯॥

આજ સામર્થી વાવરે બહુ, એક જીભે હું કેટલી કહું ।

જનનાં લાડ પાળે છે જેહ, નથી આવતાં કહ્યા માં તેહ ॥૫૦॥

લખ્યા પરયા મે જે જન તણા, નથી એટલા છે બીજા ઘણા ।

આજ અતરિાપે છે આનંદ, ધન્યધન્ય કહે નષ્કુળાનંદ ॥૫૧॥

ઇતશ્ચીરમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્ચીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
 નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્ચીજી મહારાજે
 ઉમૈયાબાઇને પરચા પ્રૂચ્યા એ નામે એકસોને તેતાલસિમું પ્રકરણમ્

॥૧૪૩॥

પ્રૂવણાયો- વળી વડોદરા શહેરની, કહું વરણવી એક વાત ।

પ્રૂચ્યા પરચા જનને, સહુ જાણે એમ સાક્ષાત ॥૧॥

એક એકને અનેક પરચા, આપે છે અવનિશ ।

તેણે ખુમારી તનમાં, મન મગન રહે છે દાસ ॥૨॥

આ લોકને પરલોકનું, થયું સુલભ સહુને કાજ ।

દેહ છતાં દુઃખીયા નહિતન છૂટ્યે આવે મહારાજ ॥૩॥

જોઇ જન એવી રીત્યને, કરે અતપિરતિયે સત્સંગ ।

તેણે કરીને તનમાં, ચડે નતિયે નવલો રંગ ॥૪॥

ચોપાઇ- ધન્ય ધન્ય આ સત્સંગ માંચ, શ્ચીહરપિોત્યે કરે સહાય ।

જ્યાં જ્યાં સહાય કરી ઘણી સ્વામી, કહું તેતે હવે કરભામી ॥૫॥

એક દ્વજિભક્ત રામચન્દ્ર, રૂડો રોગારી જાણે રાજેન્દ્ર ।

તેણે સમજીને કર્યો સત્સંગ, ભજે સ્વામી શ્ચીજીને અભંગ ॥૬॥

કરતાં સ્મરણ શ્વાસ ઉશ્વાસ, સુતો અંતર દરશનની આશ ।

કહે બહુ વતિગિયા દન, નથી થયું મને દરશન ॥૭॥

નથી જવાતું મે તયિં સુધી, એવો રાખ્યો છે વેવારે રૂંધી ।

એમ શોચે ઘણું ઘણું મન, હવે ક્યારે થાશે દરશન ॥૮॥

એમ સંભારી સુતો ઢોલયિ, કહે નાથ કમાડ ખોલયિ ।

ઉઠ્યો રામચન્દ્ર સુણી સાદ, પ્રભુ પધાર્યા પાખ્યો આહલાદ ॥૯॥

ઉઠી ઝટ ઉઘાડીયું દ્વાર, આવ્યા હરમિંદરિ મોઝર ।

કોટકોટસૂર્યને સમાન, શોભા કહી ન જાય નદિન ॥૧૦॥
 સુખસાગરમય મૂરતિદેખી દુઃખ રહ્યું નહરિતી
 સંગે ઇંદરિ શોભાની ખાણ્ય, કવકિરોડ્યે ન થાય વખાણ ॥૧૧॥
 નખશખિા સજ્યા શણગાર, શોભે નાથસાથે શ્રી અપાર ।
 કહે રામચન્દ્ર જોડી હાથ, કીધો આજ કૃતારથ નાથ ॥૧૨॥
 મારાં ભાગ્ય મોટાં મહારાજ, થયાં અલૌકદિર્શન આજ ।
 રહો કરાવું રસોઇ ત્યાર, પરીત્યે જમીએ પ્રાણઆધાર ॥૧૩॥
 ત્યારે બોલ્યા નાથ મીઠી વાણ્યે, અમે આવ્યા હતા તારી તાણ્યે ।
 નથી જમવું જાવું છે વળી, કરો દર્શન સર્વે મળી ॥૧૪॥
 દઇ દર્શન પ્રસન્ન કરી, પછી ત્યાંથી પધારીયા હરતી
 રામચન્દ્ર કહે ધન્યધન્ય, થયાં આજ મને દરશન ॥૧૫॥
 મુજ ઉપર અઢળક ઢળ્યા, પામ્યો પરયો જે પ્રકટ મળ્યા ।
 વળી એક દવિસની વાત, પ્રભુ પધાર્યા પોતે સાક્ષાત ॥૧૬॥
 આવ્યા અર્ધનિશિા અવનિશી, સહુ સુતાંતાં કમાડ વાસી ।
 એની કંકિરીને કહ્યું જાગ્ય, તારા ઘરમાં થઇ છે આગ્ય ॥૧૭॥
 તેણે જાગતાં વાર લગાડી, ત્યારે અમૃતબાઇને જગાડી ।
 કહે ઘર બળે છે તમારું, તને સુતાં લાગે કેમ સારું ॥૧૮॥
 તેણે જગાવીયા વૈદ્યરાજ, કહે જાગો આવ્યા છે મહારાજ ।
 કહ્યું જગાડી મુજને એમ, થઇ લાય સુતી છો તું કેમ ॥૧૯॥
 માટે જાવોને બળે છે કયિાં, છે અળગું કે લાગ્યું છે ઇયાં ।
 પછી રામચન્દ્રે જોયું જઇ, લાય પોતાના ઘરમાં થઇ ॥૨૦॥
 તેને ઓલવીને કરી સ્તુતિ, ધન્યધન્ય પ્રભુ પ્રાણપતી
 જો ન જગાડો દીનદયાળ, તો આવ્યો હતો અમારો કાળ ॥૨૧॥

તમે કરી શ્રી મહારાજ સાર, અમે આવ્યાં નવે અવતાર ।

એમ કહી લાગ્યાં સહુ પાય, ત્યારે હસી બોલ્યા હરશિય ॥૨૨॥

આજ ભક્તની કરવા સાર, અમે લીધો છે આ અવતાર ।

કોઇ રીત્યે દુઃખી થાય દાસ, એવું ન કરું કહે અવનિશ ॥૨૩॥

માટે આપ્યો છે પર્યો મે આજ, એમ કહી ચાલ્યા મહારાજ ।

પામી આશ્ચર્ય કહે રામચન્દ્ર, ધન્યધન્ય સુખના સમુદ્ર ॥૨૪॥

વળી એક દવિસની કહું, થયો પર્યો સાંભળજ્યો સહુ ।

તેડ્યા જમવા ઘેર મરાળ, કર્યો ઠાકુર અરથે થાળ ॥૨૫॥

શાક પાક ને જલેબી જેહ, ભરી થાળ ધર્યો આગે તેહ ।

આવી જમયા જીવનપ્રાણ, પ્રભુ પોત્યે પ્રકટ પ્રમાણ ॥૨૬॥

જમી આઠ જલેબીજ લીધી, એક હરજિન બાઇને દીધી ।

કહે ગયાતા વૈદ્યને ઘેર, આજ જમ્યા અમે સારી પેર ॥૨૭॥

થાળમાંથી લાવ્યો છું પ્રસાદી, જોઇ જલેબી સારી છે સ્વાદી ।

કહે ભેળી થાય સહુ બાઇ, વહેચી આપજ્યો મંડળીમાંઇ ॥૨૮॥

આપી મહારાજે પ્રસાદી જેહ, બાઇએ બાઇઓમાં વેચી છે તેહ ।

હવે વૈદ્યતણી કહું વાત, થયું જેમ તેમ તે સાક્ષાત ॥૨૯॥

બેઠા જમવા જ્યારે મરાળ, રામચન્દ્રે સંભાળ્યો છે થાળ ।

આઠ જલેબી ઓછીજ થઇ, સમજ્યા મનમાં વાત ન કઇ ॥૩૦॥

પછી પ્રકટ વાત એ થઇ, ત્યારે રામચન્દ્રે પણ કઇ ।

એવી રીતનો ચમત્કાર, પામ્યો રામચન્દ્ર બહુવાર ॥૩૧॥

વળી એક વાત છે અનુપ, સતસંગીને છે સુખરૂપ ।

રામચન્દ્રની ભારજ્યા જેહ, કહે રામચન્દ્ર પ્રત્યે તેહ ॥૩૨॥

જાશું ઉત્સવે આપણે જ્યારે, શું શું પૂજા લઇ જાશું ત્યારે ।

કહે રામચન્દ્ર તે સાંભળી, કરશું કસુંબી પોશાગ વળી ॥૩૩॥
કહે અમૃત કસુંબી વસન, નાથ પહેરે છે કોઇક દન ।

શ્વેત પોશાગ પહેરે છે ઝાઝું, માટે એવો કરાવો તો કાજા ॥૩૪॥
ત્યારે રામચન્દ્ર કહે સારું, થાશે જેમ મહારાજનું ધાર્યું ।

એમ કરતાં વતિયો છે દન, સંઘ્યા સમે પધાર્યા જીવન ॥૩૫॥
સારો પહેરી સુંદર સુવાગ, જામો જરી ધરી શરિ પાગ ।

શાલ દુશાલ સરવે કસુંબી, કુલહારે રહ્યા ભ્રંગ ઝુંબી ॥૩૬॥
તેની પડોશણ્ય એક બાઇ, દીઠા તેણે તે ચઉટા માંઇ ।

તેને નાથે વાત એમ કહી, કહેજ્યે અમૃત બાઇને જઇ ॥૩૭॥
તું કહેતતી કસુંબી વસન, નથી પહેરતા જગજીવન ।

તે પહેર્યાં છે મે સરવે આજે, કહેજે કહ્યું છે એમ મહારાજે ॥૩૮॥
નરિખી નાથને આવી છે એહ, કહી વૈદ્ય આગે વાત તેહ ।

પછી રામચન્દ્ર એની નાર, ધન્ય સામર્થ્ય છે અપરમ પાર ॥૩૯॥
આવા યમતકારને જોઇ, નહિમાને મંદ મતકોઇ ।

પળે પળે પરયા અપાર, જાણે જન ન જાણે સંસાર ॥૪૦॥
વળી એક વાત અતસિારી, કહું સહુ લેજ્યો મન ધારી ।

એક શાસ્ત્રી દ્વજિ શોભારામ, ભજે સહજાનંદ સુખધામ ॥૪૧॥
મન કર્મ વચને હરદિસ, ખરો મહારાજનો છે વશિવાસ ।

તેના સુતનો આવયિો કાળ, આવ્યા તેડવા પોતે દયાળ ॥૪૨॥
ત્રુટી નાડી ને ન રહ્યા પ્રાણ, બોલી ન શકે નહિઓળખાણ્ય ।

એવું દહિ શોભારામે જ્યારે, કરી સ્તુતમિહારાજની ત્યારે ॥૪૩॥
સુણી નાથ થયા છે પ્રસન્ન, આનું તજાવવું નહતિન ।

એમ કહનિ પ્રકટ થયા, કરી હરજિન પર દયા ॥૪૪॥

દીધું સર્વેને દર્શન દાન, સહુ કહે ધન્ય ભગવાન ।

ભલે પધાર્યા દનિ દયાળ, આજ અમારી લીધી સંભાળ ॥૪૫॥

કહે નાથ તારા સુતકાજ, આવ્યાતા તેડવા અમે આજ ।

પણ મુકી જાઇએ છીએ અમે, સર્વે શોક તજી દેજ્યો તમે ॥૪૬॥

એમ કહીને અદૃશ્ય થયા, જન જોઇ આશ્ચર્ય પામીયા ।

પછી સુત તેનો તેહ વારે, થયો બેઠો પથારીથી ત્યારે ॥૪૭॥

કહે આવ્યાતા તેડવા નાથ, હું જાતોતો મહારાજની સાથ ।

કહે મુકી ગયા નાથ મને, એમ કહી છે વાત સહુને ॥૪૮॥

સુણી સર્વે પામ્યાં આનંદ, કહે ધન્ય સ્વામી સહજાનંદ ।

તમે આપ્યો પરયો આ દયાળ, નાથ જીવાડ્યો મૃતક બાળ ॥૪૯॥

વળી દર્શન દીધાં સહુને, રાખ્યો મનુષ્યની હારમાં મુને ।

એમ કહ્યું શોભારામે જ્યારે, લખ્યું નષ્ટિકુળાનંદે તે વારે ॥૫૦॥

ઇતિશ્રીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષ્ટિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીજી મહારાજે

હરજિનને પરયા પ્રયા એ નામે એકસોને ચુંમાળસિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૪॥

પૂર્વછાયો- વળી શહેર વડોદરે, કરી જનની જીવને સાર ।

સંભળાવું સંક્ષેપશું, સહુ સુણજ્યો નરનાર ॥૧॥

સામર્થી પોત્યે શ્રીહર, આજ વાવરે છે અપરમિતિ ।

તે કહી ન જાય કોઇથી, છે એવી અલૌકિકિ રીત ॥૨॥

આગે પરયા પૂરીયા, જન હેતે લઇ અવતાર ।

પણ એ થકી રીત્ય આજની, છે જો અપરમપાર ॥૩॥

કહીકહી કહીએ ક્યાં લગી, એક જીભે જશ અપાર ।

પણ જે આવે મારી જાણ્યમાં, કરૂં કાંઇક તેનો ઉચ્ચાર ॥૪॥

ચોપાઇ- એક દ્વજિભક્ત છે દક્ષણી, કહું વાત હવે તેહ તણી ।

નારુપંતનાના તેનું નામ, કરે રાજ સમાજનું કામ ॥૫॥

એમ કરતાં થયો સતસંગ, ચડ્યો ચતિતે તેનો અતરિંગ ।

વળી એમ સમજ્યો સુજાણ, મળ્યા પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ ॥૬॥

રહી નહિંધારાની વાત, તેણે કરી રહે રળીયાત ।

સાચો સમજાણો સતસંગ, ભજે શ્રીહરકિરી ઉમંગ ॥૭॥

કહે સ્વામી સહજાનંદ સત્ય, તેહ વનિતો તે બીજાં અસત્ય ।

એવી અંતરમાં ગાંહ્ય પાડી, ઉખડે નહકિની ઉખાડી ॥૮॥

એમ કરતાં વીત્યા કાંઈ દન, આવ્યું સંસાર સંબંધવિધિન ।

એનો સુત બાપુ નામ જેહ, થયો મંદ શરીરમાં તેહ ॥૯॥

તેને દેખીને તેની જનતિ, કરી અંતરમાં અતચિંતિ ।

મારે પુત્ર એક જ છે એહ, કોઈ રીત્યે રહે એનો દેહ ॥૧૦॥

પછી તે સારુ સમરી દેવી, સુત સારુ અકળાણી એવી ।

નાવી દેવી આવ્યા અવનિશ, થયો કોટસૂર્યનો પ્રકાશ ॥૧૧॥

અતતિજ તણો નહિપાર, ભેળા સંત હજારો હજાર ।

પછી એમ બોલ્યા મહારાજ, આવ્યા બાપુને તેડવા કાજ ॥૧૨॥

તે તું કોટઉપાય જો કરે, તોય તારો સુત ન ઉગરે ।

માટે ભૈરવ ભવાની ભૂત, સમર જે રાખે તારો સુત ॥૧૩॥

ત્યારે બોલી છે એમ તે બાઇ, એનો ભાર નથી મારે કાંઈ ।

પણ જીવ જનનીનો એવો, તેનો દોષ મને નવ દેવો ॥૧૪॥

સુખે તેડી જાઓ મારો તન, હું તો અતશિ છું પરસન ।

એમ કહીને જોડીયા હાથ, ત્યારે બોલચિ સંત હતા સાથ ॥૧૫॥

મહારાજ એને એક બાળ, તેને તેડી ન જાઉં દયાળ ।

સંસારીને તો એટલું સુખ, સુત વતિત વનિ માને દુઃખ ॥૧૬॥
ત્યારે એમ બોલ્યા મહારાજ, નહતિડી જાયે એને આજ ।

એની પડોસણ્યનો જે તન, તેને તેડી જાશું કહે જીવન ॥૧૭॥
પછી તેહને તેડીને ચાલ્યા, બહુ લોકને દર્શન આલ્યાં ।

દઠિ સહુએ પ્રકટ પ્રમાણ, થયું સત્સંગી કુસંગીને જાણ ॥૧૮॥
એમ પ્રકટ પરચો દઇ, ચાલ્યા બીજા બાળકને લઇ ।

નહણિનું એ પ્રકટ જાણો, કહે પરચો થયો એ પ્રમાણો ॥૧૯॥
કહે નાનો જોડી જાગ હાથ, ધન્યધન્ય દીનબંધુ નાથ ।

તમે દયાનધિછિ દયાળ, દીનાનાથ દીનપ્રતપિળ ॥૨૦॥
વળી વાત કહું એક સારી, હરજિનને છે હતિકારી ।

એક દ્વજિ બાપુ સરવરથિ, તેણે સમજીને સત્સંગ કરથિ ॥૨૧॥
જોઇ સાચી રીત સંતતણી, આવી પ્રતીત પોતાને ઘણી ।

વળી સાંભળી સંતની વાત, તેને ભાંગી છે મનની ભ્રાંત ॥૨૨॥
થયો સત્સંગી સ્વામીનો ખરો, બેપ્રવાઇ સપિઇ આકરો ।

ઝાલી ટેક મુવે નવ મેલે, સરિ કરમાં લઇને ખેલે ॥૨૩॥
નષિકપટ મતચિતધિણી, કહું વાત હવે તેહતણી ।

એનો સુત તે રામસેવક, થયો માંદો શરીરમાં છેક ॥૨૪॥
આવ્યો સમો એને અંતકાળ, ગરુડે ચડી પધાર્યા દયાળ ।

સંગે સંતતણું બહુ વૃંદ, મુક્તાનંદ સ્વામી નતિયાનંદ ॥૨૫॥
ગોપાળાનંદ સ્વામી છે સાથ, જળ ઝરી ભરી ધરી હાથ ।

નતિયાનંદજી કરે ચમર, એમ પધાર્યા શ્યામસુંદર ॥૨૬॥
દીઠા સત્સંગી કુસંગી જને, આવ્યા બાપુ ભાઇને ભવને ।

સહુ આવીને નામે છે શીશ, કહે ભલે આવ્યા જગદીશ ॥૨૭॥

ત્યારે નાથ કહે આવ્યા આજ, તારા સુતને તેડવા કાજ ।

ત્યારે બાપુ કહે જોડી હાથ, સુખે તેડી જાઓ મારા નાથ ॥૨૮॥

એના ભાગ્યતણો નહિપાર, આવ્યા આ સમે પ્રાણ આધાર ।

એવાં સુણી બાપુનાં વચન, કહે સાધુ સર્વે ધન્યધન્ય ॥૨૯॥

પછી સંત કહે જોડી હાથ, આજ મેલી જાઓ એને નાથ ।

ત્યારે મહારાજ કહે ધણું સારું, જાઓ માન્યું એ વચન તમારું ॥૩૦॥

પછી દર્શન દઇ લોકને, ચાલ્યા બાપુનો ટાળી શોકને ।

દઠિ સહુએ પ્રકટ પ્રમાણો, થયો પરચો જન સહુ જાણો ॥૩૧॥

કહું એક દવિસની વળી, તેડી જમવા મુનમિડળી ।

જમ્યા મુનરિખી નહમિણા, તોય વધ્યા છે મોદક ઘણા ॥૩૨॥

કહે બાપુ જમ્યા નહસિંત, માટે વધ્યિ અન્ન અત્યંત ।

ત્યારે બોલ્યા છે ગોપાળ સ્વામી, ભાઇ અમે રાખી નથી ખામી ॥૩૩॥

એમ કરતાં વધ્યું હશે અન્ન, જમશે કોઇ હરનિા જન ।

ત્યારે બાપુને આવ્યો વશ્વિાસ, હમણાં આવશે કોઇ હરદિાસ ॥૩૪॥

એમ કરતાં આવ્યા જગદીશ, સંગે સાંખ્યયોગી દશવીશ ।

કહે હરહિય ત્યાર અન્ન, છે આ ભૂખ્યા કરાવો ભોજન ॥૩૫॥

પછી બાપુએ જમાડ્યા તેહ, કરીતી રૂડી રસોઇ જેહ ।

હતા પાળા ને પ્રભુજી ક્યાંઇ, જમ્યા અલૌકકિ અંગે ત્યાંઇ ॥૩૬॥

એમ આપ્યો છે પરચો એહ, વળી બીજો કહું સુણો તેહ ।

આપી મૂરતમિહારાજે એક, પૂજી જળ લેવું આવી ટેક ॥૩૭॥

તેને અર્થે લાવ્યો એક હાર, ધર્યો મૂરતનિે નરિધાર ।

હાર હળવો જોઇ મૂરતનિાખ્યો ફગાવી અળગો અતિા ॥૩૮॥

પછી બોલી છે મૂરતચિેમ, હાર હળવો ચડાવે છે કેમ ।

બીજે વાવરે છે બહુ ધન, ત્યાં તો મોકળું રાખે છે મન ॥૩૯॥
ત્યારે બાપુએ જોડ્યા છે હાથ, એતો ભૂલ્ય ઓળખાવી નાથ ।

ધન્ય સામરથી તમારી સ્વામી, આજ પર્યો પામ્યો હું બહુનામી ॥૪૦॥
વળી એક દને ગંગાબાઇ, બેઠી માનસી પૂજાને માંઇ ।

તયિં કર્યો તો સુંદર થાળ, આવ્યા પ્રકટ જમવા દયાળ ॥૪૧॥
કરી દાતાણને દધિચિરિ, જમ્યા જીવનજી ધરિ ધરિ ।

પ્રભુ પ્રકટ જમયા થાળ, ચાલ્યા દર્શન દઇ દયાળ ॥૪૨॥
વધ્યાં ભોજન જમતાં જેહ, આપી પ્રસાદી સહુને તેહ ।

પામ્યા પ્રસાદી પ્રકટ સહુ, એવી વાત હું કેટલી કહું ॥૪૩॥
વળી એકદનિ ગંગાબાઇ, કહું દહિ જે સમાધમિંઇ ।

થયાં મહારાજનાં દરશન, ભેળા દહિ બહુ મુનજિન ॥૪૪॥
જાગી સમાધમિંહશી જ્યારે, લીધાં નામ સરવેનાં ત્યારે ।

જેને નાવડતું નામ એક, તેણે લીધાં છે નામ અનેક ॥૪૫॥
સહુ સાંભળી આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્ય મહારાજ કહી શશિ નામ્યાં ।

વળી એક દવિસની વાત, સહુ સાંભળજ્યો સાક્ષાત્ ॥૪૬॥
એનો સુત તે રામસેવક, ભણતોતો ગણપતિઅષ્ટક ।

તેને મહારાજ સોણામાં આવી, ગયા કૃષ્ણાષ્ટક શખિાવી ॥૪૭॥
જાગી સવારે રામસેવક, કહ્યા કંઠેથી અષ્ટ તે શ્લોક ।

સહુ સાંભળી આશ્ચર્ય થયાં, ધન્ય નાથ કહે સર્વે રહ્યાં ॥૪૮॥
મોટા સુભાગી એ નરનાર, પામ્યા પરયા તે એમ અપાર ।

ધન્ય ધન્ય પ્રભુનો પ્રતાપ, આપ્યાં જનને સુખ અમાપ ॥૪૯॥
તેતો કહ્યે લખ્યે નાવે પાર, કવિબિહુબહુ કરે વચિાર ।

જેજે આપ્યાં છે જનને સુખ, કહ્યું જાતું નથી તેતો મુખ ॥૫૦॥

ઇતશ્ચીરમદેકાંતકિધર્મપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય નષિકુળા-
નંદમુનિવિરિચતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીશ્રી મહારાજે હરજિનને પરચા
પૂર્યા એ નામે એકસોને પસિતાળસિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૫॥

પૂર્વછાયો- વળી શહેર વડોદરે, નક્કી ભક્ત નાથજી નામ ।

તન ધન ભવન આદિ આણ્યું હરનિ કામ ॥૧॥

કામ કરોધ ને લોભ મોહ, આવે નહકિદચિંગ ।

નક્કી નકોર નસિંશે નશિયે, એવો જેને સતસંગ ॥૨॥

તેની તરુણી તેહ જ તેવી, અતપિવત્તિર છે એહ ।

સમેટી પ્રીત્ય સંસારથી, કર્યો શ્રીહરમિં સનેહ ॥૩॥

અવધપિોત્યે આવચિો, તેહના તે દેહનો કાળ ।

આવ્યા તેડવા તેહને, દીનબંધુ દીનદયાળ ॥૪॥

ચોપાઇ- આવ્યા તેડવા તેને મહારાજ, સંગે બહુ લઇ મુનરિજ ।

લાવ્યા સુંદર સારાં વમિાન, તેડી ચાલ્યા તેને ભગવાન ॥૫॥

દહિ સત્સંગી કુસંગી સહુએ, જોઇ આશ્ચર્ય માનચિુ બહુએ ।

કહે આવુંતો ન દહિ કયાંઇ, ચાલી વમિાને બેસી આ બાઇ ॥૬॥

વળી વાત કહું એક સારી, તેના સુતની છે સુખકારી ।

તેને ધારણા થાય હમેશ, કરે પ્રભુપાસે તે પ્રવેશ ॥૭॥

લાવે પ્રસાદી નતિય નવલી, બોર સાકર ખારેક ભલી ।

વળી શ્રીમુખે જમેલ જેહ, લાવે સોપારી તરતની તેહ ॥૮॥

એવી પ્રસાદી જે બહુ પેર, આપે મહારાજ કરીને મહેર ।

વળી એક દવિસ દયાળ, જમ્યા પ્રકટ આવીને થાળ ॥૯॥

વળી રાચજી નામે છે જન, રહે નાથ ભેળો ભાઇ તન ।

તેના દેહનો આવચિો કાળ, આવ્યા તેડવા દીનદયાળ ॥૧૦॥

ત્યારે નાથજીએ કરી સ્તુતિ ખોલ્યા ત્યારે પ્રભુ પ્રણામ પતિ

નહિતેડી જાયે એને અમે, છો એકલા નાથભક્ત તમે ॥૧૧॥

પછી સહુને દરશન દીધાં, એમ કાજ નાથજીનાં કીધાં ।

આપે પરચા એમ અત્યંત, કહેતાં લખતાં ન આવે અંત ॥૧૨॥

વળી એક ભક્તની છે વાત, સંભળાવું સહુને સાક્ષાત ।

એક કણબી કશીરદાસ, તેનો સુત લખો નામ તાસ ॥૧૩॥

તેને સમાધનિ સુખ અતિ નિત્ય કરે નાથપાસે ગતિ

તેનો તાત કહે પૂછ્ય હરનિ, જમે થાળ જો મહેર કરીને ॥૧૪॥

પૂછ્યું લખે પાડી તેની હાજ, કર્યો થાળ પછી હરકોજ ।

આવ્યા જમવા શ્યામ સુજાણ, પ્રભુ પોત્યે પ્રકટ પ્રમાણ ॥૧૫॥

જમી અર્ધ લાડુ થાળમાંથી, પછી પધાર્યા પ્રભુજી ત્યાંથી ।

દીધાં બહુ જનને દરશન, નરિખી નાથને કહે ધન્ય ધન્ય ॥૧૬॥

વળી એક દવિસની વાત, કહે લખાને લખાની માત ।

તારી સમાધસિચીતો ગણું, થાય દર્ષણ મને કૃષ્ણાતણું ॥૧૭॥

ત્યારે લખે સમાધમિં જઈ, એહ વાત મહારાજને કહી ।

ત્યારે મહારાજ કહે ઘણું સારું, એવું થાશે દર્શન અમારું ॥૧૮॥

પછી મોરમુગટ પીતાંબર, વાતા વાંસળી શ્યામ સુંદર ।

ધરી સોળ વરષનું સ્વરૂપ, અશ્વે બેઠા દહિ છે અનુપ ॥૧૯॥

ત્યારે ડોશી કહે ધન્ય ધન્ય, થયું પ્રકટ પ્રભુનું દર્શન ।

આવી વાત દીઠી ન સાંભળી, અતચિલૌકકિ મને મળી ॥૨૦॥

એહ પર્યો અલૌકકિ થયો, વળી લખો સમાધમિં ગયો ।

તયિં વાલે કરી અતવિલ, દીઘો દેહ લુછને રૂમાલ ॥૨૧॥

આપ્યો સમાધમિં અવનિશે, જાગ્યો ત્યારે રહ્યો પોતા પાસે ।

લાવ્યો અલૌકિક લોકમાં, એથી પર્યો મોટો નહકિંઈ ॥૨૨॥
વળી એક કુસંગીને કાજે, મેલ્યા દૂત લેવા જમરાજે ।

દેખી લખે વાત તેને કહમિારી પોળ્યમાં પેસવું નહિ ॥૨૩॥
ત્યારે જમ બોલ્યા ડારો દઇ, જા તું બેશ તારે ઘેર જઇ ।

ત્યારે લખો કે નહદિવું લેવા, બહુ જમ દીઠા મે તું જેવા ॥૨૪॥
એમ કહીને વધાર્યું દેહ, માંડ્યા મારવા ભાગ્યા છે તેહ ।

ગીયો મારતો જમપુરીમાં, ભાગ્યા બીજા જે રહેતાતા તેમાં ॥૨૫॥
કરી ખાલી જ્યારે જમપુરી, જમે હરપિાસે રાવ કરી ।

કહે નાથ જાઓ નહમિારે, કહેજ્યો સહુને એને ન બીવારે ॥૨૬॥
એમ લખે રાખ્યો કુસંગીને, જમ ભાગી ગયા સહુ બીને ।

વળી એક પીતાંબર દાસ, લાવ્યો જામફળ લખાપાસ ॥૨૭॥
કહે જા તું સમાધમાં લઇ, જમાડજ્યે ત્યાં નાથને જઇ ।

લીધું લખે દીધું હરહિથે, જમી અર્ધ દધિ પાછું નાથે ॥૨૮॥
તે આપી પીતાંબરને પ્રસાદી, દધિા પરયા બહુ એહ આદિ

થયા લખાને પરયા લાખું, એક જીભે હું કેટલા ભાખું ॥૨૯॥
વળી ભક્ત ભગવાન દાસ, ચાલ્યો દર્શને દયાળુ પાસ ।

થયા સંગાતસિંદર શ્યામ, તેડી આવ્યા વરતાલ ગામ ॥૩૦॥
હતો આનંદ ઉત્સવ તથિાં, અતસિંદર દર્શન થથિાં ।

પછી ત્યાંથી જેતલપુર ગામે, કર્યો ઉત્સવ સુંદર શ્યામે ॥૩૧॥
તથિાં દીઠા છે દર્શન કરતાં, પ્રભુ મુખથકી કુલ ઝરતાં ।

ઘડી ઉભે લગી એમ રહ્યું, નહપિરોક્ષ એ પ્રત્યક્ષ થયું ॥૩૨॥
વળી કહી અંતરની વાત, જેમ હતી તેમ તે સાક્ષાત ।

એક દવિસ જમથિા થાળ, સહુ દેખતાં દીનદયાળ ॥૩૩॥

વળી આપી એકદપિરસાદી, સારી સાકરની રાયજાદી

એવી અલૌકિકિ વાત વળી, થઇ નોતદીઠી જે સાંભળી ॥૩૪॥

એક સત્સંગી જગજીવન, કરે સ્વામીશ્રીજીનું ભજન ।

તેને વાંક નાખ્યો વણ કીધો, ઝાલી બંધખિનામાંહી દીધો ॥૩૫॥

કહે રૂપચિા લેશું હજાર, ત્યારે કાઢશું બેડીથી બહાર ।

એમ ડરાવે દુષ્ટ અપાર, આવ્યા તે સમે પ્રાણઆધાર ॥૩૬॥

કહે દંડનું દામ ન આલે, તને છોડાવશું અમે કાલે ।

પછી બીજે દાડે બેડી ભાંગી, કાઢ્યો દાસને વાર ન લાગી ॥૩૭॥

ત્યાર પછી મુવો એનો તાત, આવ્યા તેડવા પ્રભુ સાક્ષાત ।

તેતો દઠિ બીજે બહુ જને, નરિખિનાથ મગન થયા મને ॥૩૮॥

વળી એકદજિગજીવન, બેઠો કરવા હરભિજન ।

દઠિ તેજ તણો બંબિ ભારી, જોઇ ચકતિ થયાં નરનારી ॥૩૯॥

એમ પામ્યો બહુ ચમત્કાર, કહેતાં લખતાં ન આવે પાર ।

વળી ભક્ત કાછચિો ખુશાલ, જેને વાલા સાથે ઘણી વાલ ॥૪૦॥

તેની સુતા તે અમૃતબાઇ, ગઇ હરપિાસે સમાધમિંઇ ।

દધિા પેડા ત્યાં હરચિે હાથે, આપ્યો હાર જે પહેર્યો તો નાથે ॥૪૧॥

વળી ઇક્ષુ જમેલ માદળચિાં, સુંદર પ્રસાદીનાં બોર મળચિાં ।

એહ આદપિરસાદી અનુપ, તેતો રહે જાગ્યે તદ્દરૂપ ॥૪૨॥

જમે પોત્યે ને આપે બીજાને, જાણી અલૌકિકિ મુદ માને ।

એક કાછચિો બેચર વળી, તેની વાત કહું લ્યો સાંભળી ॥૪૩॥

જાય સમાધમિં પ્રભુ પાસ, હરશિજી થાય દેખી દાસ ।

પછી આપે પ્રસાદી દયાળ, જાણી બેચરને નાનો બાળ ॥૪૪॥

લાંબિ મઠિં જામફળ જેહ, આપે પેડા પ્રસાદીના તેહ ।

ખાય પેડા વખાણે છે બહુ, દેખે સત્સંગી કુસંગી સહુ ॥૪૫॥
કહે કુસંગી પારખ્યું લહીએ, ત્યારે સ્વામીજીને સાચા કહીએ ।

એમ કહીને લીધો બોલાવી, બેસ બેચરચિ આંહઆવી ॥૪૬॥
તારાં વસ્ત્ર ઉતારીને લહીએ, લાવ્ય પ્રસાદી તો સાચો કહીએ ।

પછી ઉતારી લીધાં અંબર, કહે સમાધિવે તું કર ॥૪૭॥
પછી બેચરે સમાધિકિરી, ગયો જીયાં બેઠા હતા હરતિ

પછી સામું જોઇ હરહિશા, જોઇ એની દગિબર દશા ॥૪૮॥
આપ્યા ત્રણય પેડા તેહવારે, જાગી દેખાડ્યા સહુને ત્યારે ।

જોઇને સહુ આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્ય સ્વામી કહી શશિ નામ્યાં ॥૪૯॥
એમ પરચા અપરમપાર, આપે અલબેલોજી આ વાર ।

તેણે વરતે છે અતઆનંદ, કહ્યું ન જાય નષિકુળાનંદ ॥૫૦॥
ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષિય નષિકુળા
નંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીજી મહારાજે હરજિનને પરચા
પૂરયા એ નામે એકસોને છેતાળસિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૬॥

પૂર્વછાયો- વળી વડોદરે વાલ્યમે, જેહ કર્યાં જનનાં કાજ ।

સાંભળજ્યો સંકષેપશું, જેહ જેહ કર્યું મહારાજ ॥૧॥
સોની કુળમાં ભક્ત ભલો, ત્રકિમજી તેનું નામ ।

તેનો સુત દયાળજી, થાય ધારણા દેખે ધામ ॥૨॥
એક દવિસ કરી ધારણા, ગયા જીયાં હતા જગદીશ ।

તચિં હતા બહુ દેવતા, કરે સ્તવન કરોડ્ય તેત્રશિ ॥૩॥
તેને મહારાજે પૂછયિ, તમે રાજી હો સહુ દેવ ।

તો નરનારાયણ મૂરતિપિધરાવચિ તતખેવ ॥૪॥
ચોપાઇ- ત્યારે દેવ કહે બહુ સારું, ઘણું ગમતું છે એ અમારું ।

આ ભૂમનિ છે એજ ભૂપતિતેની ક્યાંય નથી જો મૂરતિ।।૫।।
માટે જરૂર કરવું એ કાજ, એમ બોલવિા સુરસમાજ ।

તે દયાળજી દેખીને આવ્યો, ત્યાંથી ખબર તે આંહિલાવ્યો ।।૬।।
દહિ દેવતા સમાધમાંં, તેનાં કહ્યાં નામ રૂપ આંઈ ।

પામ્યા આશ્ચર્ય સહુ સાંભળી, કહું વાત એની એક વળી ।।૭।।
ત્રક્રિમજી કહે એનો તાત, તું સાંભળજે દયાળજી વાત ।

માગ્યે માળા તું ધારણામાંંહિઆપે નાથ તો લાવજે આંહિ।।૮।।
બોલ્યા ઇચ્છારામ રણછોડ, નાથ હાથની માળાનો કોડ ।

મળે પ્રસાદીની ક્યાંથી માળુ, માગ્યે દયિ દયા કરી દ્યાળુ ।।૯।।
કહે લાલદાસ રંગનાથ, આલે નાથ માળા તુજ સાથ ।

તો એ થકી મોટી નહવિાત, મળે અલૌકમિાળા સાક્ષાત ।।૧૦।।
ત્યારે બોલવિા ભગવાનદાસ, નથી ગઉમુખી મુજ પાસ ।

ક્યાંથી મળે પ્રસાદીની મને, મળે તો લાવ્યે કહું છું તને ।।૧૧।।
કહે વણારશી સુણ્ય દ્યાળા, મારે નથી બેરખો ને માળા ।

સહુને આપે નાથ દયા કરી, તો માગજ્યે મારું કરગરી ।।૧૨।।
સુણી સંદેશા એટલા કાને, પછી દયાળજી બેઠો ધ્યાને ।

ગયો ધારણામાં પ્રભુપાસ, અતહિતે બોલ્યા અવનિાશ ।।૧૩।।
શું શું લેવા આવ્યો છો તું આજ, માગ્ય આપીએ કહે મહારાજ ।

ત્યારે દ્યાળજી કહે સુણો નાથ, માગી માળા ષટ મુજસાથ ।।૧૪।।
એક બેરખો ગઉમુખી એક, આપો મને તો વળી વશિક ।

પછી આપ્યાં સઘળાં એ નાથે, જાગી દયાળજી લાવ્યો સાથે ।।૧૫।।
જેણે જેણે મગાવીતી જેવી, દીધી સહુને માળાઓ તેવી ।

જાડી ઝીણી સુખડ્ય તુલસીની, આપી ગૌમુખી એક નવનિ ।।૧૬।।

સહ જોઇને આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્ય સ્વામી કહી શશિ નામ્યાં ।

ભાઇયો આતો વાતમોટી કહીએ, આથી પરચો બીજો કયો લહીએ ॥૧૭॥
વળી એક દવિસ દયાળો, કરી સમાધિયો સુખાળો ।

આવ્યો સમાધમિંહથી બાર, લાવ્યો જામફળ પાંચવાર ॥૧૮॥
ફ્યારે પાંચ ફ્યારે સાત સાત, લાવે સમાધમિંથી સાફ્ષાત ।

આપી પ્રસાદી ને પોત્યે લયિ, એમ પરચો નાથ બહુ દયિ ॥૧૯॥
ત્યાર પછી સમાધમિં વળી, લાવ્યો પાંચ પાકી કેળાફળી ।

ત્યાર પછી બરફી બહુવાર, પેડા પતાસાનો નહપિાર ॥૨૦॥
સાકર વળી શ્રીફળ આદિનિત્ય નવી લાવે પરસાદી ।

આણે અહોનશિ અલૌકી ચીજ, કહેતાં લખતાં ન આવે તેજ ॥૨૧॥
વળી એકદિનદયાળ, આવી પ્રકટ જમીયા થાળ ।

દીઠા બહુ જને બહુનામી, જમી પધાર્યા અંતરજામી ॥૨૨॥
એમ પરચા થાય છે નિત્ય, ધન્ય ધન્ય એ ભક્તની પ્રીત્ય ।

વળી વાત કહું માનો સત્ય, એનું ચોરાણું માળા રજત ॥૨૩॥
તેતો ચોરે સંતાડ્યું છે અત્રિકેને ન જડે ન પડે ગતિ

પછી દયાળજી ધારણા કરી, ગયો તયિં જીયાં હતા હરિ ॥૨૪॥
દેખી દયાળને બોલ્યા મહારાજ, તારી ગઇ ચીજ આપું આજ ।

પછી એજ માળા એજ રૂપું, લઇ દયાળજી કર સોપ્યું ॥૨૫॥
જાગી દયાળજીએ તેહ દીધું, માળા રૂપું ઓળખીને લીધું ।

જોઇ આશ્ચર્ય પામયિ જન, સહુ કહેવા લાગ્યા ધન્ય ધન્ય ॥૨૬॥
એવી અલૌકિકિ રીત્ય જોઇ, માને ભાગ્ય મોટું સહુ કોઇ ।

વળી વાત કહું એક બીજી, જે વાવરી છે સામરથી શ્રીજી ॥૨૭॥
એક સોની વલ્લભજી સારો, પ્રેમી ભક્ત પ્રભુજીને પ્યારો ।

રાખે નયિમ અતહિત ધારી, જમે અન્ન જતને સુધારી ॥૨૮॥

પડી એકદજિંતુની ભ્રાંત, ગયું સુખ ન રહી નરિંત્ય ।

પછી એમ વચિરીયું મન, આજ થકી લેવું નહચિન્ન ॥૨૯॥

તેને વીતગિયા બહુ દન, તોય ન થાય જમ્યાનું મન ।

કરે ભજન મહારાજતણું, તેણે રહે ખુમારીમાં ઘણું ॥૩૦॥

પછી મહારાજે મોકલ્યું કહી, એ ટેક તારે રાખવી નહી

જમ્ય અન્ન તું દન આજથી, મેલી ખાવું સધિધ થાવું નહી ॥૩૧॥

કહ્યું વચન એ જ્યારે શ્રીમુખ, ત્યારે લાગી વલ્લભને ભૂખ ।

એવી સામરથી નાથની જોઇ, કહે ધન્ય ધન્ય સહુ કોઇ ॥૩૨॥

એવી આશ્ચર્ય કારી છે વાતું, તે મે લખતાં નથી લખાતું ।

વળી ભક્ત ખતરી વખાણું, નામ વજેસંધિ તેનું જાણું ॥૩૩॥

તેના તનમાં આવયો તાવ, થયો અન્ન જળનો અભાવ ।

અતતિાવમાં તવાણું તન, તોય મુખે ન મેલે ભજન ॥૩૪॥

પછી પધાર્યા પૂરાણઆધાર, કહ્યું તાવને નસિર બાર ।

ત્યારે તાવ નસિર્યો તે વાર, મૂર્તમિાન ઉભો આવી બાર ॥૩૫॥

હતી નાથ હાથે સારી છડી, મારી તાવને ત્રણય તે ઘડી ।

ભાગ્યો તાવ પાડી કાળી ચીસ, નાથ આવડી મ કરો રીસ ॥૩૬॥

હવે એના તનમાં ન આવું, આવું તો ચોર તમારો કાવું ।

એમ કાઢ્યો તાવ જનમાંથી, દઇ દર્શન પધાર્યા ત્યાંથી ॥૩૭॥

વળી ભક્ત આદતિ તે કડયો, તેને પણ તાવ તેમ ચડયો ।

કાઢ્યો એમનો એમ મહારાજે, નાવ્યો ફરી ગયો વાજોવાજે ॥૩૮॥

એમ ઘડી ઘડી પળ પળે, બહુ પરયા જનને મળે ।

કરે રક્ષા અનંત પ્રકારે, હરે છે જન દુઃખ આ વારે ॥૩૯॥

એક ભક્ત વણકિ બાપુજી, થયા સતસંગી કુસંગ તજી ।

સાચા જાણ્યા સહજાનંદ સ્વામી, બીજા જાણ્યા ક્રોધી લોભી કામી ॥૪૦॥

એમ જાણી કર્યો સતસંગ, ચડ્યો અંગે ન ઉતરે રંગ ।

કરે હરભિજન હમેશ, નહનિશિયયમાં સંશય લેશ ॥૪૧॥

એક દવિસે દર્શન કાજ, બહુ બહુ સંભાર્યા મહારાજ ।

આવ્યા નાથ અલૌકિકરૂપે, સુંદર ઘનશ્યામ સ્વરૂપે ॥૪૨॥

જોયા બાપુભાઇયે બહુનામી, પધાર્યા પ્રકટ પોત્યે સ્વામી ।

પછી ઉઠી લાગ્યો પ્રભુ પાય, નરિખિહિરૂષ હૈયામાં ન માય ॥૪૩॥

જાણ્યું પધાર્યા પ્રગટ પ્રમાણ, આવી મૂર્તનિ સમજ્યો સુજાણ ।

દીઘાં દર્શન સહુને બોલાવી, નરિખ્યા નાથ બાળ વૃધ્ધે આવી ॥૪૪॥

પછી લેવા ગયો પૂજા સાજ, ત્યાંતો ચાલી નસિર્યા મહારાજ ।

સહુ જોઇ થયાં છે થકતિ, ધન્ય ધન્ય સત્સંગીની રીત ॥૪૫॥

આમ દર્શન દીયે દયાળ, એવું સુણ્યું નોતું કોઇ કાળ ।

આવા પર્યા આપે જીયાં હરનિથી વાત બીજી એ ઉપરી ॥૪૬॥

ઘણા થયા થાશે અવતાર, વાળ્યો આંક વાલે આણવિાર ।

આજ આપ્યો છે જેજે આનંદ, લખી નહશિકે નષિકુળાનંદ ॥૪૭॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણી મધ્યે શ્રીજી મહારાજે

હરજિનને પર્યા પૂર્યા એ નામે એકસોને સડતાળશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૭॥

પૂર્વછાયો- વળી વખાણું વડોદરે, હરજિન મનનું હેત ।

ભાવે ભક્તભિલી કરે, સોપી તન મન ધન સમેત ॥૧॥

જોયે ન મળે જક્તમાં, એહ જેવા જન એક ।

પ્રીત્ય જેની પ્રગટ પ્રભુમાં, ગ્રહનિ મૂકે ટેક ॥૨॥

એવા જન અનેક છે, જેના પૂર્યા હરચિ લાડ ।

તેની કીર્તિભવા, મારા ચતિતમાં ઘણી ચાડ ॥૩॥

બ્રાહ્મણ નાગરી નાત્યમાં, એક મોઘબિાઇ હરજિન ।

અચળમતમિહારાજમાં, કરે ભાવે સહતિ ભજન ॥૪॥

ચોપાઇ- ભજે ભાવે ભરી ભગવાન, સમજે હરનિ સામર્થીવાન ।

થાય સમાધદિખે શ્રીહર, અતસિખી રહે સુખે કરી ॥૫॥

એક દવિસે ધારણામાંઇ, ગઇ હરહિતા પોત્યે ત્યાંઇ ।

કર્યું દર્શન દયાળુતણું, તેણે આવ્યું છે આનંદ ધણું ॥૬॥

પછી મોઘબિાઇ કહે મહારાજ, તમે નાથ છો રાજાધરિજ ।

સર્વે અવતાર તમેજ ધર્યા, જાગોજાગમાં જન ઉધાર્યા ॥૭॥

કેવો લીઘો કૃષ્ણ અવતાર, કેવાં ધાર્યાંતાં આયુધ ચાર ।

વળી અષ્ટ પટરાણી જેહ, જેના સુત સુભગ છે તેહ ॥૮॥

એહ સહતિ ઇચ્છું દર્શન, દયિો હે પ્રભુ થઈ પ્રસન્ન ।

પછી હસી બોલ્યા હરરિય, જોઇ જનમન અભપિરાય ॥૯॥

ધર્યું કૃષ્ણરૂપ સુખખાણી, સંગે શોભે અષ્ટ પટરાણી ।

શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધરી, શોભે સુતસહતિ શ્રીહરિ ॥૧૦॥

એવાં દીધાં આવીને દર્શન, જોઇ જન થયાં છે મગન ।

દઇ દર્શન પધાર્યા નાથ, નરિખથિકતિ થયો સૌ સાથ ॥૧૧॥

કહે આશ્ચર્ય વાત આતો, થયો પરચો કહ્યો નથી જાતો ।

વળી એક બીજી એની વાત, સહુ સાંભળજ્યો તે સાક્ષાત ॥૧૨॥

કર્યો મહારાજને કાજે થાળ, આવી જમયિા દીનદયાળ ।

જમ્યા પેડા પતાસાં ને પાક, વડાં ભજીયાં સુંદર શાક ॥૧૩॥

જમી અર્ધ વડું આપ્યું નાથે, લીધું મોઘબિાચે હાથોહાથે ।

આપી પ્રસાદી વેચીને તેની, વળી વાત કહું બીજી એની ॥૧૪॥
બીજે દવિસે બદરનિં ફળ, જેનાં ઝીણાં બીજ જાડાં દળ ।

તે આપ્યાં છે પોશભરી પોત્યે, એવાં બીજાં મળે નહિગોત્યે ॥૧૫॥
એમ પર્યા અપરમપાર, આપે વાલોજી વારમવાર ।

હરજિનમાં મોટરાં મુખી, અતચિલૌકસિખમાં સુખી ॥૧૬॥
તેને ઘેર બાઇયો હરજિન, નતિયે સુણે કથા કીરતન ।

બેસે સભા બાઇયોની મંડળી, કરે વાત પ્રકટની વળી ॥૧૭॥
હૈયે પ્રીત્ય હરમિંહધિણી, શું કહીએ મોટયપ બાઇયોતણી ।

તેને એક દવિસ મોઝાર, થઇ પુષ્પની વૃષ્ટચિપાર ॥૧૮॥
તે સત્સંગી કુસંગી મળી, સૌએ વણિી લીધાં તેહ વળી ।

એમ થયું દનિ દોય ચાર, એહાદનિહપિર્યાનો પાર ॥૧૯॥
એવા પર્યા થાય અનંત, કહેતાં લખતાં ન આવે અંત ।

વળી એક કહું બીજી વાત, સામરથી શ્રીહરની સાક્ષાત ॥૨૦॥
એક અંબાબાઇ છે દક્ષણી, કરે ભક્તપિરભુજીની ઘણી ।

તેના દેહનો આવચિો અંત, આવ્યા તેડવા શ્રી ભગવંત ॥૨૧॥
લાવ્યા વમિન તે લાખો લેખે, ચાલ્યા તેડી જન સહુ દેખે ।

સતસંગી કુસંગી સહુને, થયાં દર્શન જન બહુને ॥૨૨॥
ત્યાર પછી એહ અંબાબાઇ, દીઠા જને તે સમાધમિંઇ ।

તે સાથે એમ મોકલ્યું કઇ, એક એઘાણી સુંદર દઇ ॥૨૩॥
શ્યામ સાડી પટારામાં મેલી, તે છે બીજી બાઇને આપેલી ।

એ વાત સર્વે સાચી જો થાય, તો તમે સંશે કરશો માં કાંચ ॥૨૪॥
તે કહ્યું આવી સમાધવિને, માન્યું સત્ય સુણી સર્વે કાને ।

જેજે વાત મોકલીતી કઇ, તેતે સરવે સાચી જ થઇ ॥૨૫॥

જોઇ આશ્ચર્ય પામયિં જન, સહ કહેવા લાગ્યાં ધન્યધન્ય ।

વળી વાત અનુપમ એક, કહું સામર્થી હરની વશિક ॥૨૬॥

એક હરજિન દ્વજિમાંઇ, તેનું નામ છે જમુનાબાઇ ।

હરભિક્ત અતહિતવાન, ધરે પ્રકટ પ્રભુનું ધ્યાન ॥૨૭॥

તેનું હેત જોઇને દયાળ, નતિયે જમે ભોજનનો થાળ ।

સારાં પહેરી પીતાંબર શ્યામ, દયિ દર્શન સુખના ધામ ॥૨૮॥

વળી ભૂત ભવષ્ટિયનું ભાષે, હોય થાવાનું તે કહદિાષે ।

થાય સાચું એ સર્વે જ જ્યારે, પામે આશ્ચર્ય સહુ જન ત્યારે ॥૨૯॥

એમ જમુનાબાઇને ઘેર, આવે નતિય હરકિરી મહેર ।

એક સોની બાઈ હરજિન, નામ પારવતી તે પાવન ॥૩૦॥

જેને હેત અતહિરમિંઇ, બીજે પ્રીત્ય જેને નહકિયાંઇ ।

તેના ઘરમાં કુસંગ ઘણો, કરે દ્વેષ સહુ બાઇતણો ॥૩૧॥

સતસંગમાં જાવા ન આપે, કહી વાંકાં વચન સંતાપે ।

સુણી સર્વે બોલે નહબાઇ, કરે ભજન બેઠી ઘરમાંઇ ॥૩૨॥

તેની પ્રીત્યે તાણ્યા ભગવાન, દયિ નતિયે તે દર્શનદાન ।

જમે થાળ દયાળ આવીને, દયિ પ્રસાદી સારી લાવીને ॥૩૩॥

કોઇ દવિસ એવો ન જાય, જે નાવે નાથજી ઘરમાંય ।

એમ પાર્વતી બાઇને ઘેર, નતિય કરે હરલિલાલેર ॥૩૪॥

એમ લાડ પાળે હરજિનનાં, કરે ગમતાં કાજ જનમનનાં ।

એમ પર્યો આપે અવનિશ, ધન્ય હરજિન હરદિસ ॥૩૫॥

વળી એક દનિ આવ્યા હરિ, તેને જમાડ્યા ભજીયાં કરી ।

અતપિરેમમાં ટેવ ન રહી, આપ્યાં ભજીયાં કાચેરાં લહી ॥૩૬॥

જમી પધાર્યા જગજીવન, બાઇ મોઘબાઇને ભવન ।

કહે આજ પારવતી હાથ, કાયાં ભજીયાં જમ્યા કહે નાથ ॥૩૭॥
એવી વાત અલૌકિક જેહ, જાણી જન મગન રહે તેહ ।

સર્વે જાણો પ્રકટ પ્રમાણ, રખે સ્વપ્ન સમજો સુજાણ ॥૩૮॥
વળી એક તંબોળી તે માંછ, નામ તેનું છે જમુનાંબાઇ ।

તેને ધારણા થાય હંમેશ, કરે પ્રભુ પાસે તે પ્રવેશ ॥૩૯॥
સમાધિમાં કરે હરસિવા, નતિય જમાડે મહિઇ મેવા ।

તેની વાત જાણી જન બીજે, સુણી પામીયાં ન પરતજિ ॥૪૦॥
કહે એ વાત સર્વે છે ખોટી, મુખસ્વાદની કરો છો મોટી ।

જ્યારે નજરે દેખીયે અમે, ત્યારે માનીયે જે કહો તમે ॥૪૧॥
કરો તમારે ઘેર ભોજન, ભાણે બેસી જમે ભગવાન ।

જેજે ભોજન ધરીયે થાળે, થાય ઓછું તેમાં તેહ કાળે ॥૪૨॥
તે અમારી આંખ્યે જો દેખીયે, તો સહુ વારતા સાચી લેખીયે ।

એવું સુણી હરજિન બાઇ, કર્યો થાળ પોત્યે ઘરમાંઇ ॥૪૩॥
થયો સુંદર થાળ તૈયાર, પૂરીત્યે જમયા પ્રાણઆધાર ।

જમી પધાર્યા જીવન જ્યારે, કુલહાર દેતાગયા ત્યારે ॥૪૪॥
જેજે ભોજને ભર્યોતો થાળ, થયું અર્ધું જમયા દયાળ ।

દહી કુલનો પ્રકટ હાર, જોઇ થકતિ થયાં નરનાર ॥૪૫॥
કહે વાત આ સર્વે સાચી, જાણો સત્ય નથી કાંઇ કાચી ।

જોને હાર સારૂ નરસઇ, કર્યા કાલા વાલા જને કઇ ॥૪૬॥
એવા હજારો આપે છે હાર, વાલો ભક્તને વારમવાર ।

આજ વાવરે છે જે સામર્થી, એવી કોઇદવિાવરી નથી ॥૪૭॥
ધન્યધન્ય આજનો પ્રતાપ, કવકિરોડ્યે થાય નહિથાપ ।

વળી કરી છે જનની સાય, તે નષિકુળાનંદે ન લખાય ॥૪૮॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષ્ટિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને
 પરચા પૂરચા એ નામે એકસો ને અડતાળશિમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૮॥

પૂર્વછાયો- વળી પરચા વડોદરે, જે પૂરચા જગજીવન ।

અતચિનુપમ વારતા, સાંભળજ્યો સહુ જન ॥૧॥

સતસંગીની જે શ્રીહરિઆ સમે કરે છે સહાય ।

અતસિમર્થી હરવિાવરે, તે નાવે લખ્યામાંચ ॥૨॥

પણ ગુણ ગાતાં ગોવંદિના, નથી આવતી મને આળસ ।

શ્રવણ દઇ સહુ સાંભળો, કહું હરજિનના જશ ॥૩॥

ભક્ત એક ભાવકિ છે, ખરા તે ખતરી માંઈ ।

દુર્બળ દાસ દયાળનાં, નામ તેનું શામબાઇ ॥૪॥

ચોપાઇ- કહું તેહતણી હવે વાત, કરે ભજન બાઇ દનિ રાત્ય ।

રહે ધારણામાં આહું જામ, કરતાં થાય નહિરકામ ॥૫॥

જ્યારે આવે સમાધિથી બાર, કરે ભોજન પાન તે વાર ।

એહ દેહ રેવાનો ઉપાય, કરે ભોજન હરઈંચ્છાય ॥૬॥

પણ એમ થયું એક દન, કોણ આપશે વસ્ત્ર ને અન્ન ।

એવી ચંતિ કરી ચતિતમાંઇ, બેઠી સમાધિમાં શામબાઇ ॥૭॥

કરી ધારણા જાગી છે જ્યારે, દહિં સુંદર ભોજન ત્યારે ।

સારા મોટા રોટા રૂડી દાળ, મુખ આગે મેલી ગયા દયાળ ॥૮॥

એમ હમેશ હરચિ રીત્યે, આપે ભોજન બાઇને નતિયે ।

એક દનિ મણ લોટ લઇ, શાક વૃંતાકનું ગયા દઇ ॥૯॥

વળી પૂજવા ચરણારવંદિ, આપી ગયા સ્વામી સહજાનંદ ।

વળી વસ્ત્ર દીઠાં ફાટાં અંગ, આપ્યાં નવીન સારાં સોરંગ ॥૧૦॥

સરવે આપ્યું એ સમાધમાં, લાવી પ્રકટ પ્રમાણ તે આંધ ।

દીઠાં પગલાં ને પટ નવાં, જોઈ જન તે આશ્ચર્ય હવાં ॥૧૧॥

એમ હરજિનની ચંતિ જેહ, નતિય પ્રત્યે હરે હરતિહ ।

વળી જન એક જીવીબાઇ, કાજા ભક્ત છે કણબીમાંઇ ॥૧૨॥

તેનો પ્રેમ જોઇ ભગવાન, આપે અહોનશિ દર્શનદાન ।

કેદઆપી જાય છે પ્રસાદી, પુષ્પ હાર શરકરા આદિ ॥૧૩॥

વળી એકદઆવ્યા મહારાજ, કહે ભૂખ્યા છીએ અમે આજ ।

હોય તૈયાર તે આપ્ય અન્ન, નહતિ જાશું બીજાને ભવન ॥૧૪॥

પછી કાજા કરીતી કોદરી, જમ્યા ભૂધર તે ભાવ કરી ।

વળી બીજે દરોટલી ભાજી, કરી રાખીતી તૈયાર તાજી ॥૧૫॥

આવી જમ્યા તેહ અવનિશ, પૂરી જનના મનની આશ ।

સહુ જાણે એમ સાક્રષાત, નથી સ્વપ્ન સમાધની વાત ॥૧૬॥

જોઇ જન થયાં છે થકીત, કહે ધન્ય બાઈ તારી પ્રીત ।

વળી હરજિન કહું એક, નામ ઉમૈયાબાઈ વણકિ ॥૧૭॥

તેના ઘરમાં કુસંગ ભારી, સતસંગમાં આવતાં વારી ।

હરજિનમાં જાવા ન આપે, જાય તો સહુ મળી સંતાપે ॥૧૮॥

તેને વીતગિયા ત્રણ દન, બાઇયે લીધું નહજિળ અન્ન ।

પછી આવણિ દીનદયાળ, લાવ્યા ભોજનનો ભરી થાળ ॥૧૯॥

રૂડો રસ ને રોટલી તાજી, ભેળી રસમાં સાકર ઝાઝી ।

તેહ જમાડી ગયા જીવન, વળી દીધાં અલૌકદિર્શન ॥૨૦॥

કરી અલૌકકિ એહ કાજ, પછી ત્યાંથી પધાર્યા મહારાજ ।

વળી ક્ષત્રક્રિણે એક બાઇ, નતિય બેસતી ધારણામાંઇ ॥૨૧॥

તેની સુતા પ્રેમબાઈ કહીએ, બેસે પાસે તે દેખાદેખીએ ।

તેનો ભાવ જોઇ ભગવાન, દીધાં પ્રકટ દર્શનદાન ॥૨૨॥
દેખી પાંચ વરસનું બાળ, અતહિતે બોલાવે દયાળ ।

પછી કંઠેથી હાર ઉતારી, દીધો બાઇને દેવ મુરારી ॥૨૩॥
વળી ગજરા બાંધી બે હાથ, આપી પ્રસાદી પધાર્યા નાથ ।

તેહ હાર ને ગજરા જેહ, દીઠા પ્રકટ સહુ જને તેહ ॥૨૪॥
જોઇ આશ્ચર્ય પામયાં જન, પછી પુછ્યું કહી ધન્યધન્ય ।

કહ્યું હાર ગજરા આ ક્યાંથી, કહે બાઇ લાવી ધ્યાનમાંથી ॥૨૫॥
દધિ હરકિરી મને દયા, આપ્યા બ્રહ્મમોલે લાવી ઇયાં ।

ત્યારે સહુ કહે ધન્ય ધન્ય, પામી પર્યા તું માનજ્યે મન ॥૨૬॥
એમ જનને જગજીવન, આપે મહાસુખ કરે મગન ।

વળી હરજિન કહું એક, નામ લક્ષ્મીબાઇ વણકિ ॥૨૭॥
નકી સતસંગી નરિધાર, પ્રભુ પ્રકટમાં જેને પ્યાર ।

અતહિત પ્રીત્ય હરમિંઇ, પ્રભુ વનિ ગમે નહકિંઇ ॥૨૮॥
તેનું હેત જોઇ હરરિય, પળ એક અળગા ન થાય ।

જેજે કહે તેતે કરે નાથ, સદા પ્રેમે રહે પ્રેમીસાથ ॥૨૯॥
આપી જાય અલૌકપિરસાદી, જેને ઇચ્છે ભવ બ્રહ્મા આદિ

આપે સુંદર જમેલ થાળ, આવી પ્રકટ પોત્યે દયાળ ॥૩૦॥
આપે સોપારી એલચી પાન, કાથો યુનો લવગિ નદિન ।

એહ આદમ્બિખવાસ જેહ, આપે નતિય પ્રત્યે હરતિહ ॥૩૧॥
વળી દીનબંધુ એક દનિ, આપ્યાં વસ્ત્ર અનુપ નવીન ।

અન્ન વસ્ત્ર આદિજોઇએ જેહ, આપે દયા કરી હરતિહ ॥૩૨॥
આપે સમાધમિં અવનિશ, જાગે ત્યાં રહે પોતાની પાસ ।

અલૌકકિ જે વસ્તુ અનુપ, આવે આ લોકમાં તદરૂપ ॥૩૩॥

સહુ દેખીને કરે વચિાર, ધન્ય સ્વામી સમરથ અપાર ।

આવી રીત્ય દીઠી નહક્રિયાંઇ, જેવી રીત્ય છે સતસંગમાંઇ ॥૩૪॥

ધન્ય પ્રભુ ધન્ય અવતાર, પૂર્યા પરયાનો નહપિાર ।

આજ જનનાં કરો છો કાજ, એવાં ન કર્યાં કેદમિહારાજ ॥૩૫॥

એક વારતા સાંભળો વળી, સહુ થકતિ થાશો સાંભળી ।

એક ભક્ત ઢુંઢુંબા દક્ષણી, કરે ભક્તમિહારાજની ઘણી ॥૩૬॥

તેની સુતા તે મથુરાંબાઇ, અતસિખી રહે સમાધમાંઇ ।

હરપિાસે હંમેશ તે જાય, નતિય દરશન નાથનાં થાય ॥૩૭॥

જ્યારે આવે સમાધથી બાર, કરે વારતા મોટી અપાર ।

તેતો સાંભળી સરવે જન, અતમિનાણું આશ્ચર્ય મન ॥૩૮॥

પછી કહ્યું નરેશને જઇ, સુણી વાત જાતી નથી કઇ ।

એક પાંચ વરસની બાઇ, શી કહીએ એહની મોટાઇ ॥૩૯॥

મહા સામરથીવાન સાક્ષાત, જઇ સાંભળોને એની વાત ।

ત્યારે રાજા કહે બુદ્ધવિાન, જઇ જોઇ આવો એનું જ્ઞાન ॥૪૦॥

આવ્યા ડાહ્યા શયિાણા ત્યાં મળી, બાઇ મુખની વાત સાંભળી ।

થયા થકતિ ન શક્યા બોલી, હતું પૂછવું તે ગયા ભૂલી ॥૪૧॥

પછી કહી રાજાને એ વાત, એતો દેવ દસિ છે સાક્ષાત ।

એની સામરથી સરવે તે જોઇ, બોલ્યા સ્વામી બીજાં નહક્રોઇ ॥૪૨॥

અમે પૂરણ પરચો પામી, આવ્યાં આંહિએમે શશિ નામી ।

એમ દેખાડ્યો ચમતકાર, વળી કહું થયું બીજી વાર ॥૪૩॥

એક વણકિ બાઇ અબુજ, નહસિંત અસંતની સુજ ।

મળ્યા ગુરુ ગાફલ ગમાર, તેનો પડ્યો અંતરમાં ભાર ॥૪૪॥

તેને વહગિયાં વર્ષ વશિ, નાવ્યું અંતરમાં સુખ લેશ ।

પછી મથુરાંબાઇને મળી, કહી પોતાની વાત સઘળી ॥૪૫॥
વશિ વર્ષ વૈષ્ણવમાં રહી, કરી વાત ન કર્યાની કહી ।

કર્યું સર્વેમે કલ્યાણ કાજ, શાંતનિ મળી ન ટળી દાઝ ॥૪૬॥
હવે જેમ કહો તેમ કરું, જો હું સંસારસાગર તરું ।

ત્યારે બોલયિં મથુરાંબાઇ, કાલ્ય વહેલી આવજ્યે તું આંઇ ॥૪૭॥
પછી આવી બાઇ બીજે દન, તેને બેસારી કરવા ભજન ।

થઇ ધારણા ને દીહું ધામ, જેનું ગોલોક કહેવાય નામ ॥૪૮॥
દહિં ગોપ ગોપી ગાયો ઘણી, દહિં શોભા વરિજા વનતણી ।

દહિ કૃષ્ણ રાધા બહુરાણી, તેની સખયિો તે ન જાય ગણી ॥૪૯॥
એહ આદિજોયું સર્વે ધામ, જોઇ પોતી છે હૈયાની હામ ।

પછી આવી કહી વાત એહ, સુણી સર્વે જન મળી તેહ ॥૫૦॥
કહે થઇ કૃતારથ આજ, કરી મહેર મને શ્રીમહારાજ ।

હું તો પામી છું પરચો મોટો, સત્ય સ્વામી બીજો મત ખોટો ॥૫૧॥
એમ પૂરે પરચા હમેશ, લખી ન શકે ગુણ ગણેશ ।

કહી વાત વડોદરા તણી, નથી એટલી બીજી છે ઘણી ॥૫૨॥
નથી કીધો મે બહુ વસ્તિતાર, કહી લાખ ભાગની લગાર ।

આજ સાચ કરે છે શ્રીહર, તેતો વાત જાતી નથી કરી ॥૫૩॥
જેજે સમરે છે સહજાનંદ, તેતો પામે છે અખંડ આનંદ ।

તેનો તોલ માપ નવ થાય, તે કેમ નષ્ટિકુળાનંદે લખાય ॥૫૪॥
ઇતશ્રીમદેકાંતક્રિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષ્ટિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તયાતિમણમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે હરજિનને
પરચા પુર્યા એ નામે એકસો ને ઓગણપચાશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૪૯॥

પૂર્વછાયો- કહું દેશ કાનમમાં, એક ઇંટોલું ગામ ।

ભક્ત ભલા કણબી કુળે, જાણો જીજીભાઇ નામ ॥૧॥
સતસંગમાં શરિમણ્વિળી હરમિં ઘણું હેત ।

અચળ કીધો આશરો, સોપી તન મન ધન સમેત ॥૨॥
આયુષ્ય ખૂટે આવયિ, ભાઇ એના દેહનો અંત ।

તેને આવ્યા તેડવા, નજિભક્ત જાણી ભગવંત ॥૩॥
નજિ સખા બહુ સંત સાથે, મોટા મોટા મુનરિજ ।

સુવર્ણમય રથમાંઇ, બેસી પધાર્યા મહારાજ ॥૪॥
ચોપાઇ- આવ્યા અર્ધરાત્રે અવનિશ, થયો ગામમાં બહુ પ્રકાશ ।

એક દ્વજિ ભક્ત બાપુભાઇ, છોડ્યો રથ તેના ફળમિંઇ ॥૫॥
જાગી લાગયિ બાપુજી પાય, નરિખનિાથને તૃપ્ત ન થાય ।

કહે થયો કૃતારથ આજ, તમે ઘેર પધાર્યા મહારાજ ॥૬॥
હવે રહો રાજી થઇ નાથ, એમ કહે ઉભો જોડી હાથ ।

પછી બોલયિ શ્રી મહારાજ, અમે આવ્યા જીજીભાઇ કાજ ॥૭॥
એને તેડી જાશું આજ અમે, સત્ય માનો બાપુભાઇ તમે ।

ત્યારે બોલ્યા બાપુભાઇ એમ, એને મેલી જાઓ કહીએ કેમ ॥૮॥
પણ સત્સંગમાં એહ જેવા, બીજા નથી શખિમણ્ય દેવા ।

ત્યારે નાથ કહે નહલિયે, લેશું એના બળદને તૈયે ॥૯॥
ત્યારે બોલ્યા બાપુ હરજિન, પ્રભુ એવું શયિ એનું પુણ્ય ।

ત્યારે શ્રી હરકિહે સંત અર્થે, જાત્યોતો એ રસોઇને રથે ॥૧૦॥
માટે લઇ જાશું એને આજ, એમ કહી પધાર્યા મહારાજ ।

પછે બાપુભાઇ તેહ પળે, ગયો જીજીભાઇને પાસળે ॥૧૧॥
કહે હમણાં પધાર્યાતા નાથ, બહુ સંત હતા હરસિાથ ।

તેતો તેડવા આવ્યાતા તમને, પણ રાખી ગયા કહ્યું અમને ॥૧૨॥

પણ એ વાત સાચી તો મળે, જાયે બળદ તમારા પાસળે ।

પછી કરી દલિ જોયું જઇ, ત્યાંતો બળદચિના પ્રાણ નઇ ॥૧૩॥

પછી સહુને તેડી કરી વાત, જે દઠિતિ નજરે સાકષાત ।

તેહ સાંભળી આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્ય સ્વામી કહી શશિ નામ્યાં ॥૧૪॥

કહે પરચો થયો છે આ ભારી, એમ કહેવા લાગ્યાં નરનારી ।

વળી વાત બીજી એક કહું, તમે સાંભળજ્યો જન સહુ ॥૧૫॥

કાનમમાં માંગરોળ ગામે, કણબી ભક્ત ત્યાં બેચર નામે ।

કરે ખેતી તે નરિવાહ કાજ, મુખે ભજે સ્વામી શ્રીમહારાજ ॥૧૬॥

પાળે વ્રત પ્રતમિમાં પ્રીત, ખેતીવાડીમાં ન બેસે ચતિત ।

ત્યારે સરકારે કહ્યું બોલાવી, ભર રૂપૈયા અમને લાવી ॥૧૭॥

એમ કહીને બેસાર્યો તરત, આપે ક્યાંથી ગાંઠે નહગિરથ ।

બેઠાં વતિગિયા બેઉ દન, લેવા દધિ નહજિળ અન્ન ॥૧૮॥

ત્યારે બેચરે કર્યો વચિર, પ્રભુ કેમ ઉતારશો પાર ।

મારેતો બળ એક તમારું, બીજો નથી તમ વનિ વારું ॥૧૯॥

એમ કહેતાં પધાર્યા મહારાજ, નજિજન છેડાવવા કાજ ।

દેખી દુષ્ટ ગયા દલે ડરી, ભાંગી બેડી તોડી ચાલ્યા હરગિ ॥૨૦॥

લઇ સર્વે એનો જે સમાજ, પહોચાડ્યો જ્યાં બીજાનું રાજ ।

સરવે જખ મારી રહ્યા જોઇ, કેડ્યે આવી શક્યા નહકોઇ ॥૨૧॥

એમ કરી અલૌકકિ કાજ, પછી પધાર્યા ત્યાંથી મહારાજ ।

વળી વાત કહું એક સારી, સુણો સર્વે છે ચમતકારી ॥૨૨॥

એક કાનમે કરાલી ગામ, બહુ ભક્ત વસે એહ ઠામ ।

અતહિત પ્રીત્યનો નહપિાર, એવા હરજિન નરનાર ॥૨૩॥

તચિં પરચા થયા છે બહુ, લખું કેટલા કેટલા કહું ।

અંતકાળે તજે જન તન, આવે તેડવા શ્રીભગવન ॥૨૪॥
રથ વેલ્ય વમિન ને વાજી, બેસી જાય તેપર થઇ રાજી ।

એવા પરચા થાય છે લાખું, તેતો કેટલાક કહી દાખું ॥૨૫॥
પણ કહું વાત એક વળી, સર્વે જન લેજ્યો તે સાંભળી ।

એક પાટીદાર નાનોભાઇ, થાય દુઃખી મંદવાડમાંઇ ॥૨૬॥
તજ્યું ખાવું પવિ જળ અન્ન, તેને વીતગિયા બહુ દન ।

જેજે જોવા આવે જન પાસ, તેને નહચેના જીવ્યાની આશ ॥૨૭॥
પછી એક દાડે એમ થયું, નાડી પ્રાણાદકિંઇ ન રહ્યું ।

પછી સંબંધસિર્વે ત્યાં મળી, કાઢો કાઢો કહે વળી વળી ॥૨૮॥
થયા તૈયાર લઇ સમાજ, ત્યારે પધાર્યા શ્રીમહારાજ ।

લાવ્યા રથ વેલ્ય ને વમિન, આવ્યા સંત ભેળા ભગવાન ॥૨૯॥
સહુ જનને દર્શન થયાં, કોઇ દર્શન વનિ ન રહ્યાં ।

જોઇ જન થયાં છે મગન, કહે ભલે આવ્યા ભગવન ॥૩૦॥
ત્યારે બોલયો શ્રીમહારાજ, અમે આવ્યા નાનાભાઇ કાજ ।

તેને તેડી લઇ જાવાતા સાથ, પણ મેલી જાશું કહે નાથ ॥૩૧॥
પછી નાનાને કહે મહારાજ, તને તેડી નહજાઇએ આજ ।

માટે અન્ન જળ હવે લેજ્યે, સુખે સ્વામનિરાયણ કહેજ્યે ॥૩૨॥
એમ કહી ચાલ્યા ભગવન, જગજીવન જીવાડી જન ।

જોઇ આશ્ચર્ય પામયાં સહુ, કહે આતો વાત મોટી બહુ ॥૩૩॥
આથી પર્યો બીજો શયિ કહીએ, સહુ વચિરી જાવોને હૈયે ।

વળી વાત કહું બીજી એક, સુણો સામર્થી હરની વશિક ॥૩૪॥
એક ભક્ત છે જેઠયિ બાળ, તેના દેહનો આવયિ કાળ ।

થયો માંદો ને ન બોલે મુખ, તેને જોઇને કહે વમિખ ॥૩૫॥

કહે આને તો વળગ્યું ઝોડ, શું જોઈ રહ્યા કરોને ધરોડ ।

ત્યારે બોલયો છે એનો તાત, એવી કરશો માં કોઈ વાત ॥૩૬॥

મરે જીવે તેનું નહકિંચ, પણ ભૂવા પાસે ન જવાય ।

થાશે હરનિ ગમતું હશે, તેનો શદિને કરવો સંશે ॥૩૭॥

એહ વાત સુણી નહકિંચ, ત્યાંતો પધારયો ભગવાન ।

એક બાઈ હતી હરજિન, દધિં આવી તેને દરશન ॥૩૮॥

બાઈ પાય લાગી જોડી હાથ, કહે ક્યાંથી પધારયો નાથ ।

કહે નાથ આવ્યા અમે આજ, જેઠિયાને તેડવાને કાજ ॥૩૯॥

પણ મેલી જાશું આજ એને, કહેજ્યે વાત જઈને તું તેને ।

તેનું આપીએ તને એધાણ, આપ્યું કુંકુમ અલૌકજિણ્ય ॥૪૦॥

કરજ્યે ચાંદલો આનો તું જઈ, સ્વામનિરાયણ નામ લઈ ।

બેઠો થઈને બોલશે બાળ, એમ કહીને ચાલ્યા દયાળ ॥૪૧॥

પછી બાઈ આવી તેને પાસ, કહ્યું આવ્યા હતા અવનિશ ।

આપ્યું કુંકુમ ચાંદલો કરવા, કહ્યું નથી જેઠિયાને મરવા ॥૪૨॥

પ્રભુ પધાર્યા હતા સાક્ષાત, કહી સરવે મુજને વાત ।

સહુ સાંભળી થકતિ થયાં, ધન્ય ધન્ય પ્રભુ કહે રહ્યાં ॥૪૩॥

દહિં કુંકુમ અલૌકચિહ, થયો તર્ત બેઠો જેઠો તેહ ।

મળી વાત કહી હરજિનને, થયો પર્યો એ માનયિ મને ॥૪૪॥

વળી એક વારતા અનુપ, સહુ સાંભળજ્યો સુખરુપ ।

એહ દેશમાંયે રણગામ, ત્યાં જોગી પ્રભાતગર નામ ॥૪૫॥

સહુ જાણે એ મોટો છે સદિંધ, રાજા પ્રજામાંહતિ પ્રસદિંધ ।

તેણે સુણી સંતની વારતા, જાણ્યા સ્વામીને કલ્યાણ કરતા ॥૪૬॥

પછી તજી સંન્યાસની રીત્ય, કરી પ્રકટ પ્રભુજીશું પ્રીત્ય ।

એમ કરતાં વીત્યા બહુ દન, અવધ્યે ત્યાર થયા તજવા તન ॥૪૭॥
ત્યારે તેડવા આવ્યા મહારાજ, લાવ્યા બહુ વમિન બાવાકાજ ।

આવી કંઠમાં આરોપ્યો હાર, આપ્યો તોરો કહ્યું થાયો ત્યાર ॥૪૮॥
પછી બાવોજી બેઠા વમિન, તેડી ચાલ્યા પોત્યે ભગવાન ।

આપ્યો હતો હાર તોરો જેહ, રહ્યો પ્રકટ કોટમાં તેહ ॥૪૯॥
સહુ દેખીને પામ્યા આશ્ચર્ય, કહે જાવો આ તોરો ને સ્રજ ।

આતો અલૌકિકિ વાત બહુ, એમ કહે જન મળી સહુ ॥૫૦॥
આતો પ્રતાપ મહારાજ તણો, સ્વામી સહજાનંદજીનો ઘણો ।

એમ પરયા બહુબહુ થાય, તે નષ્ટિકુળાનંદે ન લખાય ॥૫૧॥
*ઇતશ્ચીરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષ્ટિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે હરજિનને
પરયા પૂર્યા એ નામે એકસો ને પચાશમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૦॥*

પૂર્વછાયો- વળી પરયા વર્ણવી, કહું કાનમ દેશના કાંચ ।

ધન્યધન્ય એહ ભક્તને, જેની શ્રીહરચિ કરી સાચ ॥૧॥
એક ઉતરાદ ગામમાં, કહીએ કણબી સાકર બાઇ ।

હરજિન અતહિંત હૈયે, પ્રીત્ય ઘણી પ્રભુમાંઇ ॥૨॥
તેના દેહનો આવચિ, વળી અવધપોત્યે અંત ।

ચ્યાર દવિસ મોરથી, આવ્યા પોત્યે ભગવંત ॥૩॥
આવી કહ્યું એહ બાઇને, તું કર હરનિ ભજન ।

આજથકી દન ચારમાં, છુટશે તારું તન ॥૪॥
ચોપાઇ- પછી માની વાલાનું વચન, બાઇ બેઠી કરવા ભજન ।

સમરે સ્વામીને શ્વાસઉશ્વાસ, થઇ જક્તસુખથી ઉદાસ ॥૫॥
એમ કરતાં વીત્યા દન ચાર, આવ્યા તેડવા પ્રાણ આધાર ।

એની ભત્રજી નામ કૈશર, આવ્યા ઘનશ્યામ તેને ઘેર ॥૬॥
આવ્યા પોત્તે પ્રકટપ્રમાણ, સુખસાગર શ્યામ સુજાણ ।

દધિં બહુ જનને દર્શન, નરિખબિાઇ થઇ છે મગન ॥૭॥
કહે ધન્યધન્ય મારા નાથ, આજ અમને કર્યાં સનાથ ।

ઘણે દાડે પધાર્યા છો ઘેર, મુજ રંકપર કરી મહેર ॥૮॥
એમ કહીને આપ્યાં આસન, કર્યાં ભાત્ય ભાત્યનાં ભોજન ।

પછી નાથ જમ્યા તેને ઘેર, કરી મનમોહનજીએ મહેર ॥૯॥
જમી ઉઠ્યા આપ્યો મુખવાસ, પછી હાથ જોડી કહે દાસ ।

આજ આવ્યાનું કારણ કહીયે, સુણબોલ્યા સ્વામીજી તૈયે ॥૧૦॥
તારી કાકી સાકરબાઇ નામે, તેને તેડી જાશું નજિધામે ।

આવ્યા એ સારુ બેસીને વાજી, તેડી જાતાં તું રાજી કુરાજી ॥૧૧॥
ત્યારે બોલી છે કેશરબાઇ, એહ જીવની ધન્ય કમાઈ ।

જેને તેડવા આવ્યા છો તમે, શદિને કુરાજી થાયે અમે ॥૧૨॥
એવું સાંભળી બોલ્યા મહારાજ, નહિતેડી જાઇએ એને આજ ।

પણ ચાર દન મોર આવી, એને તેડ્યાનું ગ્યાતા ઠરાવી ॥૧૩॥
તેને કહેજ્યે તું જઇ વચન, કૈયે નહિછિટે તારું તન ।

એમ કહી પધાર્યા મહારાજ, કરી અલૌકિચિટલું કાજ ॥૧૪॥
વળી વાત કહું એક સારી, હરજિન લેજ્યો હૈયે ધારી ।

કાનમ દેશમાં કેલોદ ગામ, તથિં શેખ વલીભાઇ નામ ॥૧૫॥
સાચા સંતની વાત સાંભળી, ગઇ અસત્ય આસતા ટળી ।

સાચા જાણ્યા સદ્ગુરુ સ્વામી, બીજા જણાણા ખરા હરામી ॥૧૬॥
પીર ફકીર મલાં મલંગ, તેને તજી કર્યો સતસંગ ।

પછી સહુએ કર્યો એ વચિાર, કર્યા વલીભાઇ નાત્યબાર ॥૧૭॥

તેને વીતગિયાં વર્ષ ચાર, નહવિલીને સંશય લગાર ।

ભલો ભક્ત જક્ત નહી જેને, સ્વામી વનિા માને નહકિને ॥૧૮॥

ભજે પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ, સહુ ઉપર રહી સુજાણ ।

એમ કરતાં હરભિજન, તેને વીતગિયા બહુ દન ॥૧૯॥

પહોતઅિવધદિહની જ્યારે, આવ્યા તેડવા મહારાજ ત્યારે ।

લાવ્યા રથ વેલ્ય ને વમિાન, આપે અશ્વે બેસી ભગવાન ॥૨૦॥

આવી વાડીમાં ઉતર્યા નાથ, બહુ સખા છે પોતાને સાથ ।

દહિ વાડીવાળે તે પ્રસદ્ધિ, રથવેલ્ય વમિાન બહુવદ્ધિ ॥૨૧॥

ઘણાં ઘોડાં બળદ અપાર, બોલ્યો રખવાળો તેહ વાર ।

મારી ખેતી આ જાશે ખવાઇ, અમારે છે આટલી જીવાઇ ॥૨૨॥

ત્યારે બોલયા દીનદયાળ, ચંતિા મ કર તું રખવાળ ।

આ બળદ ને ઘોડાં અમારાં, તારી ખેતનિાં નહખિાનારાં ॥૨૩॥

અમે આવ્યા છીએ આંહઆજ, વલીભાઈને તેડવા કાજ ।

એમ એને કહી અવનિાશ, પછી આવ્યા વલીભાઇ પાસ ॥૨૪॥

થયાં વલીભાઇને દર્શન, લાગ્યો પાય કહે ધન્યધન્ય ।

મારે હતો ભરુંસો તમારો, જાણું જરૂર નહવિસિારો ॥૨૫॥

ત્યારે નાથ કહે અમે આજ, આવ્યા તમને તેડવા કાજ ।

એવું સુણ્યું વાલાનું વચન, ચાલ્યા વલીભાઇ તજી તન ॥૨૬॥

દહિ સતસંગી કુસંગી સહુએ, માન્યું આશ્ચર્ય મનમાં બહુએ ।

કહે ધન્ય ધન્ય સતસંગ, જીતી ગયા વલીભાઇ જંગ ॥૨૭॥

થયો પરચો પ્રગટ પ્રમાણ, નહમિાને મૂરખ અજાણ ।

એમ કહી રહ્યાં નરનારી, જોઇ સામરથી સ્વામીની ભારી ॥૨૮॥

વળી સુરત શહેરની વાત, કહું સહુ સાંભળો વખિયાત ।

તથિાં રહે બહુ હરજિન, કરે સ્વામી શ્રીજીનું ભજન ॥૨૯॥
પૂરે પરયા નતિય પ્રત્યે નાથ, તેણે મગન રહે સહુ સાથ ।

એવું સમજે નહકોઈ જન, પ્રભુ આવ્યા વનિા છુટે તન ॥૩૦॥
રથ વેલ્ય વાજી ને વમિાન, લાવે અંત સમે ભગવાન ।

આવે તેડવા જનને નાથ, માગી શખિ જાય હરસિાથ ॥૩૧॥
એવો સહુને મને વશિવાસ, તન તજી જાશું પ્રભુ પાસ ।

પણ એક વાત છે નવીન, કહું સાંભળો જન પ્રવનિ ॥૩૨॥
એક પારશી અરદેશરજી, તેને સતસંગની રીત્ય રજી ।

સાચા જાણ્યા સહજાનંદ સ્વામી, બીજા જણાણા લોભી હરામી ॥૩૩॥
જોયા જોગી જંગમ સન્યાસી, તપી ત્યાગી વૈરાગી ઉદાસી ।

પીર ફકીર મલાં મલંગી, દીઠા શેખ ભેખ બહુરંગી ॥૩૪॥
કણ વણ રહ્યા કુકશા ગરહિએવા દીઠા જગતમાં કહી

જોઈ લીધું સર્વનું તે સાર, જાણ્યા ભૂલેલ ભૂમનિો ભાર ॥૩૫॥
જ્યારે સાંભળી સ્વામીની વાત, ત્યારે મનમાં પામ્યો નરિંત ।

પછી અતશિ વશિવાસ આવ્યો, તેડી સ્વામીને શહેરમાં લાવ્યો ॥૩૬॥
અતઆદરે પધરાવ્યા નાથ, હતા મુનપિંચ શત સાથ ।

કરી પૂજા ઘેર પધરાવી, સારી સેવા કરી મનભાવી ॥૩૭॥
લીઘો લોચન ભરીને લાવો, જાણ્યું આવો નાવે ફરી દાવો ।

તથિાં નાથ રહ્યા નવ દન, દીઘાં બહુ જીવને દર્શન ॥૩૮॥
કરી અનેક જનનાં કાજ, ત્યાંથી પાછા પધાર્યા મહારાજ ।

તેને વીતગિયા બહુ દન, થયું અરદેશરને સ્વપ્ન ॥૩૯॥
દીઠા સહજાનંદ સુખકારી, અતતિજોમય મૂર્તભિારી ।

લાગ્યો લળીલળી વળી પાય, નરિખનિયણાં તૃપ્ત ન થાય ॥૪૦॥

પછી નાથ કુંકુમ લઇ લાલ, કર્યો ચંદ્ર અરદેશર ભાલ ।

કહ્યું સવારે તને રાજન, દેશે મોટ્યપ માનજ્યે મન ॥૪૧॥

એમ કહી પધાર્યા દયાળ, જાગ્યો અરદેશર તતકાલ ।

લઇ દર્પણ ને મુખ દેખ્યું, દઠી ચાંદલો આશ્ચર્ય લેખ્યું ॥૪૨॥

થયું કહ્યું હતું તે મહારાજે, આપી શહેર સુબાગરી રાજે ।

જેજે કહતી સ્વપને વાત, તેતો સવારે થઇ સાક્ષાત ॥૪૩॥

પામ્યો પરચો આશ્ચર્ય લેખ્યો, ભાલમાં ચંદ્ર પ્રકટ દેખ્યો ।

એવાં એવાં આ સમે મહારાજ, કરે છે જનનાં બહુ કાજ ॥૪૪॥

વળી ભક્ત એક ભગુનામ, તેને જાણે તે સઘળું ગામ ।

લીયે પારકી વઢવેડ્ય વેચાત, કરે નતિય કમાણી તેમાંથી ॥૪૫॥

કહે સહુ છે કજીયાદાર, મુવા પછી જાશે જમદવાર ।

પણ ભગુને ભરોસો ભારી, નાથ નહજિાવે કરણી મારી ॥૪૬॥

લોભી લંપટી છું હું હરામી, પણ નહતિજે મુજને સ્વામી ।

એવો ખરો વશિવાસ તે દલે, ન ભજે બીજાને કોઇ પળે ॥૪૭॥

એમ વીતગિયા બહુદન, આવી અવધતિજીયું તન ।

આવ્યા તેડવા પોત્યે મહારાજ, લાવ્યા રથ એક ભગુકાજ ॥૪૮॥

તેણે હસ્તજિાત્યા જન જોઇ, પામ્યા આશ્ચર્ય તે સહુ કોઇ ।

કહે માંહો માંહએમ મળી, આવી વાત ન દઠી સાંભળી ॥૪૯॥

હસ્તરિથ દઠી દરગે આજ, ચાલ્યા ભગુને તેડી મહારાજ ।

હુવાં દર્શન જન બહુને, થયો પરચો જણાણું સહુને ॥૫૦॥

એવા એ શહેરમાંહી અનેક, થાય પરચા ન લખાય છેક ।

સર્વે લખતાં ન આવે પાર, કહે નષિકુળાનંદ નરિધાર ॥૫૧॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
 નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને
 પર્યા પ્ર્યા એ નામે એકસો ને એકાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૧॥

પૂર્વછાયો- ખાનદેશ બુરાનપુરમાં, વસે હરજિન જેહ ।

સહાય કરી જેની સ્વામીએ, કહું સાંભળજ્યો હવે તેહ ॥૧॥

વપિર એક દવિનદાદો, સતસંગી નહસિય ।

જાણ્યે અજાણ્યે જમાડીયા, સંત તે સ્વામીના દોય ॥૨॥

બીજાં પુણ્ય તો બહુ કર્યાં, જન્મ ધરીને જેહ ।

તેહ ભેળું પુણ્ય આટલું, થયું અજાણ્યે એહ ॥૩॥

એમ કરતાં અવધતિનો, આવ્યો તે દેહનો અંત ।

અવશ્ય તેડવા આવણિ, મહા કરૂર તે કૃતાંત ॥૪॥

ચોપાઇ- અંતકાળે આવ્યા જમ જ્યારે, દધિ દાદાને દુઃખ તે વારે ।

જેજે જન્મ ધરી કર્યાં પાપ, તેતે સંભારી કર્યો સંતાપ ॥૫॥

દઠિ દાદે જમદૂત જ્યારે, દેવી દેવને સંભાર્યા ત્યારે ।

સંત મહંત સન્યાસી સોય, તેહ વનિ જે સેવ્યાતા કોય ॥૬॥

એહ સર્વેને જોયા સંભારી, કહ્યું કોઇ હરો પીડા મારી ।

એહ માંહલિ એકે ન આવ્યું, તે વારે દાદે શશિ ડોલાવ્યું ॥૭॥

કહે હવે કરૂં હું શીપેર, કેણે સાય ન કરી આ વેર ।

એમ કહીને થયો નરિશ, ત્યાં તો સંત દઠિ દોય પાસ ॥૮॥

કહે સંત સુણો જમદૂત, કેમ આવણિ આંહકિપુત ।

જાઓ વેલા વેલા પાછા વળી, કેમ ઉભા રહ્યા છો સાંભળી ॥૯॥

ત્યારે બોલણિ જમના દૂત, ઠાલું શદિને કરો છો તુત ।

એહ જીવ કેદછિ તમારો, સર્વે રીત્યે એ છે જો અમારો ॥૧૦॥

માટે જોર તમારે ન કરવું, જાઓ યાંથી આડું નવ ફરવું ।

એવો સંત ને જમનો વાદ, સુણે છે દાદો સર્વે સંવાદ ॥૧૧॥

ત્યારે સંત કહે જોશું અમે, લેઈ જાઓ જો લેવાય તમે ।

ત્યારે જમ કહે જોડી હાથ, તમે સુખે ચાલો અમ સાથ ॥૧૨॥

જાઇયે ધર્મરાયને જો પાસ, જ્યાં છે પાપ પુણ્યનો તપાસ ।

એનાં જોશે સુકૃત સંભાળી, હશે તમારા તો દેશે વાળી ॥૧૩॥

એમ કહી કાઢ્યો જીવ જ્યારે, થઈ સતી તેની નારી ત્યારે ।

તેનો જીવ આવી સંગે મળ્યો, નારી સહતિ જમપુર પળ્યો ॥૧૪॥

ચાલ્યા સંત જમદૂત સાથ, ગયા જીયાં હતા જમનાથ ।

ધર્મે સંતનું સન્માન કીધું, પછી એ જીવનું ખત લીધું ॥૧૫॥

નહિપુણ્ય ને પાપ અનંત, પુણ્ય એટલું જમ્યા બે સંત ।

કરી તેહ પુણ્યનો તપાસ, કહે ધર્મ જાઓ હરપાસ ॥૧૬॥

પછી મહારાજ પાસળે લાવ્યા, સંત દોય તેહ સંગે આવ્યા ।

ત્યારે મહારાજ કહે સુણો જન, એણે આપ્યું છે તમને અન્ન ॥૧૭॥

માટે હમણાં સુરપુર જાશે, પછી વૈકુંઠનો વાસ થાશે ।

એમ કહી આપ્યા દોય હાર, પહેરી ચાલ્યાં પુરુષ ને નાર ॥૧૮॥

તે દહિં સર્વે સમાધવાને, વળી જે કહ્યું તે સુણ્યું કાને ।

જાગ્યા સમાધમિંહથી જ્યારે, આવી સર્વે કહી વાત ત્યારે ॥૧૯॥

કહે આજ થકી નવ વરષે, દાદો સતસંગમાં દેહ ધરશે ।

થાશે સતસંગી નારી ને નર, પછી જાશે તે બ્રહ્મ નગર ॥૨૦॥

એતો દહિં છે અમારે નેણ, નથી જુદું એમાં એકે વેણ ।

સહુ સાંભળી આશ્ચર્ય પામ્યાં, થયો પરયો કહી શશિ નામ્યાં ॥૨૧॥

વળી વણકિ ભક્ત સુંદર, ભાઈ શામજી ને પીતાંબર ।

એહ બેઉ ભાઇ સતસંગી, તેનો ભાઇ વૈષ્ણવ કુસંગી ॥૨૨॥
નામ શોભારામ તે અનાડી, કરે સતસંગનો દરોહ દાડી ।

શામજી પીતાંબરને વારે, આવે સતસંગ માંહતિો મારે ॥૨૩॥
એમ કરે અવળાઇ અત્રિકેનું કેણ ન માને કુમતી

કરે નંદિા એ પડ્યો અભ્યાસ, પછી આવ્યા તે સંતને પાસ ॥૨૪॥
સંતે વાત કરી અતસિારી, તેતો વાત હૈયામાં ન ધારી ।

પછી સંતને રૂપે શ્રીમુખ, કહ્યાં જમપુરીનાં જે દુઃખ ॥૨૫॥
સુણી તરત થઇ ત્યાં સમાધિજિઇ દીઠી જમપુરી બાધી ।

ઠામો ઠામથી ઉઠચિા જમ, દેવા લાગ્યા છે માર વધિમ ॥૨૬॥
અતમિારે બોલે મુખ એમ, પાપી સતસંગીને પીડે કેમ ।

તેનું ફળ સર્વે તને દેશું, તારો મારી મારી જીવ લેશું ॥૨૭॥
એમ દીધો દંડ ઘડી ચાર, પછી આવ્યો સમાધિથી બાર ।

આવી કહી સંત આગે વાત, આજ થઇતી જીવની ઘાત ॥૨૮॥
હવે જ્યાં લગી રહે મારા પ્રાણ, ન કરું સતસંગનાં કુવખાણ ।

ત્યારે સંત કહે સારું ભાઇ, હવે બેસતું સમાધિમિંઇ ॥૨૯॥
પછી બેઠો ધ્યાને શોભારામ, દઠિો હરનિે હરનિં ધામ ।

પામ્યા સુખ સમાધિમિં અત્રિજોઇ સ્વામીશ્રીજીની મૂરતી ॥૩૦॥
રહ્યો પ્રભુ પાસે બહુ વાર, પછી આવ્યો સમાધિથી બાર ।

આવી કહીછે સર્વે વાત, કહે સ્વામી મે નરિખ્યા સાક્ષાત ॥૩૧॥
આવું ન દીકું ને ન સાંભળ્યું, અત્રિમોટું સુખ મને મળ્યું ।

હું તો પામચિો આનંદ અંગ, કહે ધન્ય ધન્ય સતસંગ ॥૩૨॥
હું તો પામચિો પરચો આજ, મને મળ્યા પ્રકટ મહારાજ ।

વળી બુરાનપુરને માંઇ, રહે દ્વજિ નારાયણજી ત્યાંઇ ॥૩૩॥

તેતો આવ્યોતો ઉદયમ કાજ, ગુજરધરમાંહદિવજિરાજ ।

તથિાં મળી ગયો સતસંગ, ધાર્યાં નયિમ સર્વે શુભ અંગ ॥૩૪॥

પછી ગયા થોડા ઘણા દન, આવી અવધયિ ત્યાગયિ તન ।

ત્યારે તેડવા આવ્યા મહારાજ, ગયો બ્રહ્મમોલે દ્વજિરાજ ॥૩૫॥

તેનો સુત હરશિમ એક, હતો ધરે નાનકડો છેક ।

તેને પણ થયો સતસંગ, થઇ સમાધપિલટ્યું અંગ ॥૩૬॥

ગયો દેહ તજી બ્રહ્મમોહોલ, તથિાં દહિું છે સુખ અતોલ ।

દહિ ત્યાંના સર્વે રહેનાર, દહિ પોતાનો તાત તેવાર ॥૩૭॥

તાત સુત મળ્યા માંહોમાંહ, એવું દહિું છે સમાધમિાંહ ।

જ્યારે આવ્યો સમાધશી બાર, એહ વાત કરી છે તે વાર ॥૩૮॥

સતસંગીએ માન્યું તે સત્ય, કહે કુસંગી સર્વે અસત્ય ।

અમે ન માનીએ એવી વાણ, માનીયે જ્યારે મળે એઘાણ ॥૩૯॥

વારુ સમાધમિાંહિતું જઇ, પૂછયિ વાત તે આવ્ય લઇ ।

તારો તાત ને અમે બે ભાઇ, ગયાતા બીજા ગામડા માંહ ॥૪૦॥

શયિ કામે ગયાતા ત્યાં શું થયું, કહેજે જઇ મને એ પૂછયિ ।

પછી હરશિમે સમાધકિરી, ગયો બ્રહ્મમોહોલ માંહકિરી ॥૪૧॥

નારાયણજી જે એનો તાત, તેને આગળ્ય જઇ કહી વાત ।

મતિર તમારો વ્યંકટરામ, તેનો ભાઇ જ્ઞાનેશ્વર નામ ॥૪૨॥

તેણે પૂછ્યું છે પ્રશ્ન તે એમ, અમે ગ્યાતા બીજે ગામ કેમ ।

ત્યારે નારાયણ કહે તાત, તેની કહું તને સર્વે વાત ॥૪૩॥

ગામ નામે બદલપુર માંહ, ગ્યાતા પોક ખાવા સારુ ત્યાંહ ।

પોકખાઇ પાછા અમે વળ્યા, ત્યારે વાટમાંહભીલ મળ્યા ॥૪૪॥

તેણે વસ્ત્ર લીધાં સર્વે લુંટી, દેજ્યે એઘાણી એ જઇ મોટી ।

પછી સમાધશી આવી બાર, કરી વાત એ સર્વે તેવાર ॥૪૫॥
જેજે વીતચિંત્રે ત્રણને વાત, કહી એઘાણી દઇને સાક્ષાત ।

ત્યારે વ્યંકટરામે વચિાર્યું, સત્ય વાત એમ મન ધાર્યું ॥૪૬॥
જ્ઞાનેશ્વર રહ્યો ગમ ખાય, આ વાત કેમ ખોટી કહેવાય ।

સાચા સતસંગી સાચા સંત, સાચા સ્વામી પોતે ભગવંત ॥૪૭॥
એમ કહી સંત પાય નમ્યા, કરજ્યો મહારાજ અમપર ક્ષમા ।

તમારી સર્વે સાચી છે વાત, અમે પામ્યા પરચો સાક્ષાત ॥૪૮॥
એમ બહુબહુ ચમતકાર, થાય બુરાનપુર મોઝાર ।

કહેતાં લખતાં ન આવે અંત, એમ પરચા થાય છે અત્યંત ॥૪૯॥
પળે પળે કરે હરસિંહાય, નતિય પ્રત્યે સતસંગમાંય ।

તેણે મગન રહે નરનાર, કહે નષિકુળાનંદ નરિધાર ॥૫૦॥
ઇતશ્રીમદેકાંતક્રિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને
પરચા પ્રચા એ નામે એકસો ને બાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૨॥

પૂર્વછાયો- બહુ ભક્ત બુરાનપુરમાં, ભાવે કરી ભજે ભગવંત ।

સહાય કરે જેની શ્રીહરપિળ પળમાંહચિનંત ॥૧॥
તેણે ખુમારી તનમાં, મનમાં તે મોદ ન માય ।

નરનારી નશિંક થઇ, ગુણ ગોવંદિના ગાય ॥૨॥
અતક્રિફ છે અંગમાં, સતસંગનું સુખ જોઇ ।

મસ્ત રહે સહુ મનમાં, કંગાલ ન માને કોઇ ॥૩॥
પ્રકટ પ્રભુ પ્રકટ પ્રાપત્તિ પ્રકટ માને કલ્યાણ ।

પ્રકટ પરચા પળેપળે, પૂરે છે શ્યામ સુજાણ ॥૪॥
ચોપાઇ- તેણે કરી સહુ નરનારી, ભજે સ્વામી શ્રીશ્રીને સંભારી ।

નતિયે સતસંગમાંહિસે, બીજી વાત અંતરે ન પેસે ॥૫॥
જ્યારે થાય સતસંગી ભેળા, ત્યારે ગાય મહારાજની લીળા ।

સર્વે ઉત્સવ સમૈયા સાર, તેનું ધ્યાન કરે નરનાર ॥૬॥
એહ વાત ચંતિવતાં મને, જાગતાં સુતાં દેખે સ્વપને ।

પછી કરે માંહોમાંહિવાત, તેણે રહે સહુ રળયાત ॥૭॥
એમ કરતાં વીતે નશિદનિ, થાય સમાધસિવપને દર્શન ।

પછી એમ બોલ્યા હરદિસ, ચાલો પ્રકટ પ્રભુને પાસ ॥૮॥
કરી આવયિ દર્શન સહુ, નરિખચિાનંદ પામશું બહુ ।

એમ કરી પરસ્પર વાત, ચાલ્યો સંઘ સજી પરભાત ॥૯॥
બાઇ ભાઇ બુઢાં બાળ સંગે, ચાલ્યાં સર્વે અતશિ ઉમંગે ।

બાંધી ખરચી ખાવાને કાજ, લીધી પૂજા પૂજવા મહારાજ ॥૧૦॥
ધીરે ધીરે કરતાં મુકામ, ચાલ્યાં સમરતાં હરનિામ ।

આવ્યાં ઝાડીમાંહિજિયારે જન, ત્યારે ચોરે કર્યું છે વઘિન ॥૧૧॥
ઘોડાં વેલ્ય ને ઘરેણાં જેહ, વસ્ત્ર વાસણ લીધાંછે તેહ ।

ખરચી ખાવાની રહેવા ન દધી, સર્વે વસ્તુ તે લુંટી જ લીધી ॥૧૨॥
વળી બાંધી પછવાડે બે હાથ, લઇ ચાલ્યા ચોર પોતા સાથ ।

ગયા સઘન ઝાડીમાં જ્યારે, બોલ્યા હરજિન તેહ વારે ॥૧૩॥
કહે માંહોમાંહિએમ મળી, રખે દુઃખ માનો કોઇ વળી ।

હશે ભક્તચિાપણીમાં ભૂલ્ય, ત્યારે આપણાં થયાં આ શૂલ ॥૧૪॥
માટે સહુ થઇ સાવચેત, ભજો ભાવે હરકિરી હેત ।

હમણે આવશે ઘોડલે ચડી, વેળ્ય વાલ્યમ નહકિરે વળી ॥૧૫॥
આવી છોડાવશે અવનિાશ, જાણે બંધવિાન નજિદાસ ।

એમ કરતાં માંહોમાંહિવાત, પધાર્યા પ્રભુ પોત્યે સાક્ષાત ॥૧૬॥

બહુ સખા હતા પોતાસંગે, આપે ચડ્યાતા તાતે તુરંગે ।

આવી ચોરને મારવા લાગ્યા, ચોર મૂકી ઝટોઝટ ભાગ્યા ॥૧૭॥

જાય કવિયાં લીધા સર્વે ઝાલી, કર્યા મોર ધુમરચિ ધાલી ।

સર્વે વસ્તુ તે સંભારી લીધી, એ પાસે એકે રહેવા ન દીધી ॥૧૮॥

તોય ન મેલે ચોરને નાથ, બાંધી લઇ ચાલ્યા પોતાને સાથ ।

ત્યારે ચોર બોલ્યા એમ મુખે, શું કરૂં મરૂંછું સહુ ભૂખે ॥૧૯॥

માટે ન કરવાનું આ કીધું, તેનું ફળ તરત અમે લીધું ।

હવે જેમ કહો તેમ કરીયે, એવું સુણી દયા કરી હરચિ ॥૨૦॥

જાઓ મુકી દચિ છીએ આજ, હવે કરશો માં આવું કાજ ।

એમ ચોરથી મુકાવી જન, સંઘ સંગાથે ચાલ્યા જીવન ॥૨૧॥

જીયાંલગી ઉતરીયા ઝાડી, તચિયાંલગી રહ્યા સંગે દાડી ।

જ્યારે આવ્યાં છે વસ્તીનાં ગામ, ત્યારે અદૃશ્ય થયાછે શ્યામ ॥૨૨॥

પછી સતસંગી સર્વે તે મળી, કરે માંહોમાંહચિત વળી ।

જોજ્યો શ્રીહરની આ સામરથી, છે જો મોટી છોટી કાંઈ નથી ॥૨૩॥

આપ્યો પરચો પ્રકટ આવી, ગયા ચોર કરથી મુકાવી ।

આવી વાત કહો કવિયાં હોય, સતસંગ વનિ બીજે નોય ॥૨૪॥

પછી ધીરેધીરે સહુ ચાલી, આવ્યાં મહારાજ પાસે તે હાલી ।

કરી દર્શન પ્રસન્ન થયાં, પછી વાટનાં વધિન કહ્યાં ॥૨૫॥

ત્યારે હસીને બોલ્યા મહારાજ, અમે આવી કર્યું એહ કાજ ।

ત્યારે જન કહે વનમાંય, તમ વનિ કરે કોણ સહાય ॥૨૬॥

વળી નમિાડ્ય દેશની વાત, સુણી સહુ થાશો રળચિત ।

ગામ સરસોદમાં જન જેહ, કણબી રામજી નામે છે તેહ ॥૨૭॥

તેના શરીરમાં નહિસિખ, હતું દેહમાંહચિતદ્વિઃખ ।

તેની પીડામાં બહુ પડિય, કરે સુખ થાવાનો ઉપાય ॥૨૮॥
દેવ પતિર ભૈરવ ભવાની, બહુ માનતા એહને માની ।

વડી જમાડ્યા સાધુ સન્યાસી, જોગી જંગમ વળી વનવાસી ॥૨૯॥
તેણે રોગ ટળ્યો નહરિચે, સામુ થયો છે દુઃખનો સંચે ।

પછી સહજાનંદી સંત જે છે, આવ્યા તે જ ઘેરે અણઘય્છે ॥૩૦॥
કર્યાં દર્શન રામ પટેલે, ગ્રહ્યાં ચરણ તે નવ મેલે ।

કહે હું છઉ શરણ તમારી, તમે ખબર રાખજ્યો મારી ॥૩૧॥
ત્યારે સંત કહે બહુ સારું, તમે ધારો જે નયિમ અમારું ।

પછી હાથમાંહજિળ લઇ, મેલ્યું સંતને ચરણે તેઇ ॥૩૨॥
સંત કહે નારાયણ નામ, ભજ્ય તજ્ય તું સરવે કામ ।

તન તારું રહે કે ન રહે, થયું કલ્યાણ તું માની લહે ॥૩૩॥
જ્યારે આવશે દેહનો કાળ, ત્યારે લેવા આવશે દયાળ ।

કહી સંત એટલું વચન, ચાલ્યા એને બતાવી ભજન ॥૩૪॥
પછી રામે માંડ્યું એ રટણ, કરે સ્વામીશ્રીજીનું સ્મરણ ।

પછી થયા થોડા ઘણા દન, આવી અવધ્યે તજીયું તન ॥૩૫॥
ત્યારે તેડવા આવ્યા મહારાજ, ભેળા સંત સખાનો સમાજ ।

આવ્યા ગામને ગોદરે નાથ, નરિખબિહુ જન થયાં સનાથ ॥૩૬॥
કહે કોણ તમે કયાં જાશો, આ ગામમાંહકિમ સમાશો ।

કહે અમે સ્વામનિરાયણ, આવ્યા ભક્ત રામજી કારણ ॥૩૭॥
હમણાં કરશું વાડીમાં નવિસ, પછી જાશું રામજીને પાસ ।

એમ કહી વાડીમાં ઉતર્યા, બહુ જીવ કૃતારથ કર્યા ॥૩૮॥
દધિાં બહુ જનને દર્શન, પ્રભુ પોત્તે થઇને પ્રસન્ન ।

પછી આવ્યા રામજીને ઘેર, કરી મોટી મહારાજે મહેર ॥૩૯॥

ઉઠી રામજી લાગ્યો છે પાય, નરિખનિાથને તૃપ્ત ન થાય ।

દહી સંત પ્રભુજીને સાથે, જેણે નયિમ ધરાવ્યાંતાં હાથે ॥૪૦॥

પછી નાથ કહે સુણો જન, ચાલો અમ સાથે તજી તન ।

એવી સાંભળી વાલાની વાણ, તજ્યા તરત રામજીએ પ્રાણ ॥૪૧॥

ધરપરના માણસ જોતે, તન તજી ચાલ્યો તરત પોત્યે ।

સહુ જોઇને આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્યધન્ય કહી શશિ નામ્યાં ॥૪૨॥

પછી ગામ સઘળે તે જાણ્યું, અતમિતું આશ્ચર્ય પરમાણ્યું ।

કહે આપણે ન જાણ્યું કાંઇ, જાણ્યું પ્રકટ આવ્યા છે આંઇ ॥૪૩॥

રહેશે દન આંહિદોય ચાર, કરશું દર્શન સહુ નરનાર ।

જો જાણીયે અલૌકિકિ અંગ, ચરણ ગ્રહી ન મુકીયે સંગ ॥૪૪॥

પણ એ પળ ગઇ તે ગઇ, વારુ ભાગ્ય મોટે ભેદ્ય થઇ ।

એહ વાત અતશિય મોટી, હશે પાપી તે માનશે ખોટી ॥૪૫॥

એમ બોલે ગામલોક વાણ, થયો પરચો પ્રકટ પ્રમાણ ।

એવી રીત્યે અપરમપાર, થાય પરચા તે લાખ હજાર ॥૪૬॥

કહેતાં લખતાં ન આવે છેક, લખીએ એકતો રહે અનેક ।

દેશદેશ ગામગામ પ્રત્યે, આપે નાથજી પરચા તે નતિયે ॥૪૭॥

જણજણ પ્રત્યે જાજવા, થાય પરચા નતિય પ્રત્યે નવા ।

આજ વાવરે છે જે સામરથી, તે તો લખતાં લખાતી નથી ॥૪૮॥

આગે ધર્યા અવતાર ઘણા, જાણો સર્વે આ શ્રીહરતિણા ।

પણ આજ વાળ્યો આડો અંક, પ્રભુ પ્રકટ્યા પૂરણ મૃગાંક ॥૪૯॥

જેજે આ વારે કરીયાં કાજ, તેતે આગે ન કર્યાં મહારાજ ।

સર્વે શાસ્ત્રમાં વાત સાંભળી, આજના જેવી ક્યાંઇ ન મળી ॥૫૦॥

આજની તો રીત્ય છે અલેખે, પણ હોય ધીમંત તે દેખે ।

આજ અઢળ ઢળ્યા અપાર, કહે નષ્કુળાનંદ નરિધાર ॥૫૧॥

ઇતશ્રીમદેકાંતક્રિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષ્કુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તયતિમણમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે હરજિનને
પરયા પ્રયા એ નામે એકસો ને ત્રેપનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૩॥

પૂર્વવણ્યો- હવે હંદિસ્તાનના, વળી લખું પરયા જેહ ।

સામરથી શ્રીમહારાજની, સાંભળજ્યો કહું તેહ ॥૧॥

ધન્યધન્ય ધુવા ગામમાં, હરજિન જાતલિવાર ।

ભલા ભક્ત ભગવાનના, જેને હૈયે હેત અપાર ॥૨॥

એક બંદિ નામે જન જાણો, ભજે હરકિરી ભાવ ।

તેની કાકી કુસંગણી, દલમાંહદિષ્ટ સ્વભાવ ॥૩॥

કરે ખેચરી નતિય ખરી, જેને હરસિગાથે વેર ।

સતસંગી જાણી રીશ આણી, વાણી વઢે જેવી ઝેર ॥૪॥

ચોપાઇ- બોલે અવળું ને નાખેછે આળ્યું, દયિ વણ વાંકે નતિય ગાળ્યું ।

સુતાંબેઠાં જાગતાં એ જાપ, ખાતાં પીતાં વઢે નતિય આપ ॥૫॥

કહે બંદિ તે બગડી ગયો, કરી સતસંગ સ્વામીનો થયો ।

એવું સહજાનંદમાં શું ભાળ્યું, એમ કહી કહી દીયે ગાળ્યું ॥૬॥

શ્વાસઉશ્વાસે એજ સ્મરણ, ભૂલી નહજિયાં લગી આવ્યું મરણ ।

તરુટી નાડીયો પીડાણા પ્રાણ, આવ્યા લેવા દહિ જમરાણ ॥૭॥

અતકિાળા રસિાળા વક્રિાળ, કરોધવાળા કરુર કોપાળ ।

એવા દહિ જમદૂત જ્યારે, દેવીદેવને સંભાર્યા ત્યારે ॥૮॥

વળી સેવ્યા હતા ભેખધારી, તેહ સર્વેને જોયા સંભારી ।

પણ કેણે કરી નહસિાય, ડોશી પડી મહા દુઃખમાંય ॥૯॥

મારોમારો કરે જમરાણ, ડારે ડોશી થઇ છે હેરાણ ।

પછી તે સમે સ્વામી સંભાર્યા, લીધું નામ જમ સુણી ડર્યા ॥૧૦॥
ત્યારે ડોશીએ વારમવાર, કર્યો સ્વામનિામનો ઉચ્ચાર ।

આવ્યા અલબેલો એહ વાર, પોતા સાથે સખા અસવાર ॥૧૧॥
આપે બેઠા છે રથ અનુપે, શોભે છે રવકોટસિવરૂપે ।

જોઇ આશ્ચર્ય આવયિાં જન, કર્યાં લાખો લોકે દરશન ॥૧૨॥
આવ્યા ડોશીને પાસે દયાળ, દેખી જમ ભાગ્યા તતકાળ ।

પછી ડોશીએ કર્યાં દરશન, કરે સ્તુતકિહે ધન્યધન્ય ॥૧૩॥
અહો પતતિપાવન ટેક, મારો ન જોયો અવગુણ એક ।

આ સમે સાય કધિુ છે મારું, તેતો બરૂદ સંભારી તમારું ॥૧૪॥
એમ કરી સ્તુતજિોડી હાથ, તજી તન ચાલી હરસાથ ।

સર્વે લોક કહે ધન્યધન્ય, આવડું શયિુ ડોશીનું પુણ્ય ॥૧૫॥
આતો પરયો પૂર્યો ભગવાને, હશે મૂરખ તે નહિાને ।

વળી એક કહું બીજી વાત, સહુ સાંભળજ્યો છે સાક્ષાત ॥૧૬॥
વળી એહ ગામે એહ જાત, ભક્ત ઠાકુરદાસ વખિયાત ।

તેની પત્ની નામ ધનુબાઈ, પૂરીત્ય બેઉને મહારાજમાંઈ ॥૧૭॥
કહે માંહોમાંહનિરનાર, હવે તજવો વધિય વકિાર ।

થયાં સાંખ્યયોગી નરનારી, રહે ભેળાં પાળે વ્રત ભારી ॥૧૮॥
કોઇ કોઇનું અડે અંબર, કરે ઉપવાસ નારીનર ।

અજાણ્યે જો બેઉમાં બોલાય, તેહ દવિસે અન્ન ન ખવાય ॥૧૯॥
જ્યારે ઘરમાંઈ હોય નાર, ત્યારે પુરુષ બેસે જઈ બાર ।

જ્યારે પુરૂષ હોય ઘરમાંઈ, ત્યારે બાર બેસે જઈ બાઈ ॥૨૦॥
પાળે વ્રત એવું માંહોમાંઈ, વધિયવાસના ન ઇચ્છે કાંઈ ।

એવી રીત્યે વીત્યા બહુ દન, કરે સ્વામીશ્રીજીનું ભજન ॥૨૧॥

તેતો સત્સંગી સર્વે જાણે, વરતે છે સાંખ્યયોગ પ્રમાણે ।

હરભિક્તને લાગે એ સારું, બીજા વમ્બિખને લાગે ખારું ॥૨૨॥

કહે વમ્બિખ એમ અભાગી, જોજ્યો થઇ બેઠાં બેઉ ત્યાગી ।

શું સમજીને તજ્યો સંસાર, એમ બોલે બહુ નરનાર ॥૨૩॥

સતસંગ કહો કેમ કરચિ, કરચિ તો એ જેવાં થઇ ફરીએ ।

માટે વાત તો છે ઘણી સારી, પણ ધારીયે તો થાય ખુવારી ॥૨૪॥

એવું જાણીને જગજીવન, દધિં એ બેઉને દર્શન ।

ભેળા બ્રહ્મચારી છે મુકુંદ, આવ્યા જન પાસે જગવંદ ॥૨૫॥

કહે ઠાકુરદાસને સ્વામી, થયું પુરૂં વ્રત નષ્કામી ।

એહ ટેક ગ્રહી છે જે તમે, આજ મુકાવચિ છીએ અમે ॥૨૬॥

જે પાળે ગૃહસ્થ વ્રતમાન, તે સહુ સાંખ્યયોગીને સમાન ।

માટે માની અમારું વચન, કર્મયોગી થઇ કરો ભજન ॥૨૭॥

એમ કહી એને અવનિશ, ગયા બીજા હરજિન પાસ ।

દધિં દશવશિને દર્શન, થઇ પોત્ત્યે પ્રભુજી પ્રસન્ન ॥૨૮॥

કૈક કુસંગીએ પણ દઠિ, પ્રકટ પ્રમાણ રથે બેઠા ।

નરનારી સહુ આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્યધન્ય કહી શશિ નામ્યાં ॥૨૯॥

કહે સાચા સ્વામી સાચા જન, થયાં એ વડ્યે અમને દર્શન ।

આતો પરચો અલૌકિકિ જાણો, સહજાનંદ સમર્થ પ્રમાણો ॥૩૦॥

વળી એ ગામે લુવારમાંઠ, હરજિન નામ ગાંગુબાઠ ।

અતહિત પ્રીત્યે ભજે હરિપાળે નચિમ સર્વે ભાવે કરી ॥૩૧॥

એક દવિસ બાઠને સંગે, ગઇ ઇધણાં લેવા ઉમંગે ।

વીણે ઇધણાં ગરબી ગાય, અતહિત હૈયામાં ન માય ॥૩૨॥

જોઇ પ્રેમ એનો અવનિશ, આવ્યા પ્રકટ પ્રભુજી પાસ ।

દધિાં સહુ બાઇયોને દરશન, નરિખનિાથને થયાં મગન ॥૩૩ ॥
 વાલો ગાવા લાગ્યા સંગે ગીત, જોઇ પોતાના જનની પૂરીત ।
 નરિખસિવામી શૂરીસુખદાઇને, થઇ સમાધિાંગુબાઇને ॥૩૪ ॥
 દઠિ બ્રહ્મમહોલ ગોલોક, શ્વેતદ્વીપ વૈકુંઠ વશીક ।
 અક્ષરધામ ને ધામના વાસી, દઠિ સમાધિાં સુખરાશી ॥૩૫ ॥
 જોયાં ધારણામાં જેજે ધામ, જાગી લીધાં છે તેહનાં નામ ।
 સુણી આશ્ચર્ય પામયાં સહુ, કહે આતો વાત મોટી બહુ ॥૩૬ ॥
 જોને પ્રભુજી પ્રકટ પ્રમાણ, દધિાં દરશન શ્યામ સુજાણ ।
 આતો વાત અલૌકિક ભારી, થયો પરયો કહે નરનારી ॥૩૭ ॥
 વળી દ્વજિભક્ત એહ ગામે, ભાઈ બે બુદ્ધ મદારી નામે ।
 ભજે પ્રભુ પ્રકટ પ્રમાણ, જાણી સતસંગ સાયો સુજાણ ॥૩૮ ॥
 કરે ઉદ્યમ નરિવાહકાજ, ભાવેશું ભજે શૂરીમહારાજ ।
 એક દવિસ વેવાર સારું, કર્યું માંહોમાંહિારું તારું ॥૩૯ ॥
 તેને વીતગિઇ ઘડી ચાર, ત્યારે બુદ્ધે કર્યો છે વચિાર ।
 ધકિધકિએ વહેવારમાંઈ, એક હરભિક્ત મારો ભાઈ ॥૪૦ ॥
 તે શું બોલ્યો હું તાણ્યમતાણ્ય, મું જેવો નહકોઇ અજાણ્ય ।
 એમાં કુરાજી થાશે મહારાજ, એથી ખોટ્ય મોટી શી છે આજ ॥૪૧ ॥
 એમ કહીને બેહો ભજને, માનસી પૂજા કરવા મને ।
 પછી માનસી પૂજામાં ઘણી, કરી સ્તુતસિવામી સંતતણી ॥૪૨ ॥
 અતદિનપણું દલ આણી, બોલ્યા ગદ્ગદ્ કંઠે વાણી ।
 થયો અપરાધ મુંથી મહારાજ, તેનો ગુનો બક્સજ્યો આજ ॥૪૩ ॥
 એવી સાંભળી જનની વાણી, આવ્યા દીનબંધુ દીન જાણી ।
 દધિાં દાસને દરશન નાથે, નરિખ્યા બાઇ ભાઇ સહુ સાથે ॥૪૪ ॥

બુદ્ધ લળી લાગ્યો પ્રભુ પાય, નરિખનિથ હરખ ન માય ।

કહે ધન્યધન્ય મારા નાથ, આજ મુજને કર્યો સનાથ ॥૪૫॥

પછી તરત કર્યો દૂધપાક, કર્યાં પાસળે સુંદર શાક ।

બીજાં કર્યાં છે બહુ ભોજન, વળી વધિવધિનાં વ્યંજન ॥૪૬॥

તેણે જમાડ્યા જગજીવન, જનભાવે જમ્યા ભગવન ।

બોલ્યા જમતાં જમતાં નાથ, હેત રાખીયે હરજિન સાથ ॥૪૭॥

સાચા સગા સતસંગી જાણો, આ લોક પરલોકના પ્રમાણો ।

તેશું વઢી ન કજીયે વેર, માંહોમાંહનિ વાવીયે ઝેર ॥૪૮॥

એમ વાત કરી ભગવન, દીધાં બહુ જનને દર્શન ।

દઠિ સહુ જને પ્રકટ પ્રમાણ, પછી ન દઠિ શ્યામ સુજાણ ॥૪૯॥

ત્યારે આશ્ચર્ય પામ્યા તેવાર, થયો પરયો કહે નરનાર ।

એમ કહીને પામ્યા આનંદ, નશિયે જાણો કહે નષિકુળાનંદ ॥૫૦॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમ પ્રવરતક શરીસહજાનંદ સ્વામશિષિય
નષિકુળાનંદ મુનિવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધયે શરીજીમહારાજે હરજિનને

પરયા પ્રરયા એ નામે એકસો ને ચોપનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૪॥

પૂર્વછાયો- ધન્ય ધન્ય ધુવા ગામમાં, જ્યાં ભક્ત રહે ભાવકિ ।

સહાય કરી જેની શ્યામળે, તેહ કહું હવે કાંઇક ॥૧॥

લુવાર ભક્ત લુકી નામે, આવ્યો તેહના દેહનો કાળ ।

અંતસમે અલબેલડો, આવ્યા તેડવા દયાળ ॥૨॥

સંત સહતિ શ્યામળો, પધાર્યા પ્રકટ આપ ।

દર્શન દીધાં દાસને, સહુ નરિખી થયાં નષિપાપ ॥૩॥

સતસંગી કુસંગી સહુએ, દઠિ પ્રકટ પ્રમાણ ।

નહસિવપ્ન સાક્ષાત જાણો, આવ્યા શ્યામ સુજાણ ॥૪॥

ચોપાઇ- લુકી લાગ્યો લળીલળી પાય, નરિખનિાથ તૃપત ન થાય ।

કહે નાથ લુકી તારે કાજ, આવ્યા તેડવાને અમે આજ ॥૫॥

માટે તરત થાઓ તૈયાર, ચાલો વેળ ન કરો લગાર ।

ત્યારે લુકીએ તજીયા પ્રાણ, ચાલ્યો નાથને સાથે સુજાણ ॥૬॥

સહુ જોઇ રહ્યા બહુ જન, દેખી આશ્ચર્ય કહે ધન્યધન્ય ।

ઘણા મરે છે આ ગામમાં, આવે જમ લેવા લઇ જાય ॥૭॥

પણ તેડવા આવે મહારાજ, એવું તો અમે દીઠું છે આજ ।

માટે આતો વારતા અલેખે, થયો પરચો સહુ જન દેખે ॥૮॥

વળી ભક્ત લુવાર તે કહીએ, પ્રાણનાથ નામે તેહ લહીએ ।

તેને પ્રભુમાંહિપિરીત ઘણી, કરે પૂજા નતિય પટતણી ॥૯॥

તેને ઘેર પધારી ગોવંદિ, પાડી આપ્યાં ચરણારવંદિ ।

વળી સહુને દધિાં દર્શન, નરિખનિાથને થયાં મગન ॥૧૦॥

કહે ધન્યધન્ય મહારાજ, આતો પરચો પામ્યા અમે આજ ।

થયાં પ્રકટ પ્રમાણ દર્શન, પાડ્યાં પગલાં થઈ પ્રસન્ન ॥૧૧॥

આતો વાત અતશિય મોટી, હશે પાપી તે પરઠશે ખોટી ।

વળી પ્રાણનાથનો જે તાત, નામ કેશર કહું તેની વાત ॥૧૨॥

હતો કબીરના મતમાંહિ, નોતપિરભુમાં પ્રતીત કાંઇ ।

તેના દેહનો આવયિો કાળ, આવ્યા તેડવા જમ તતકાળ ॥૧૩॥

તેહ હતો વષિય અભલાષી, ગયો જમના હાથથી નાશી ।

તરત પામયિો ભૂતનો દેહ, પાછો જઇ રહ્યો નજિગેહ ॥૧૪॥

કરે હોહોકાર વાણી ઘણી, થઇ કબીરયિો બણીઠણી ।

એની સ્ત્રીના દેહમધ્યે આવી, કરી પ્રવેશ તેને બોલાવી ॥૧૫॥

કહે સ્વામનિારાણ સત્ય, એહ વનિા બીજા છે અસત્ય ।

સ્વામી પ્રકટ પ્રભુ પ્રમાણ, એહ વનિ બીજે નથી કલ્યાણ ॥૧૬॥
કબીરચિ મોટામોટા મેત, માનો સહુ થયા ભૂત પ્રેત ।

કરતા ખંડન તીરથ ને વરત, તેનું અઘ આવ્યું છે જો તરત ॥૧૭॥
કહેતા પ્રભુના અવતાર ખોટા, તેહ પાપે ભૂત થયા મોટા ।

માટે કબીરચિ કોઇ મ થાજ્યો, થઇ આસતકિ હરગિણ ગાજ્યો ॥૧૮॥
પ્રાણનાથની વાતો સાંભળજ્યો, જેમ કહે તેમ સહુ કરજ્યો ।

પુણ્ય પવતિર છે પ્રાણનાથ, તેણેકરી હું થયો સનાથ ॥૧૯॥
સુણી એના મુખનું ભજન, તરત છૂટ્યો હું ભૂતનું તન ।

હવે જાઉં છું હરનિ ધામ, સુણી સ્વામનિરાયણ નામ ॥૨૦॥
એમ બોલ્યો એ બાઇમાં રઇ, સહુએ સાંભળયિ કાન દઇ ।

કહે ધન્યધન્ય આજ સ્વામી, બીજા મત તે લુણહરામી ॥૨૧॥
જાવો કબીરચિ ભૂત થઇ, બોલ્યો પોતાની સ્ત્રીમાં રઇ ।

સાચા કહ્યા સહજાનંદ સ્વામી, બીજા કહ્યા તે કપટી કામી ॥૨૨॥
માટે એથી વાત મોટી કહી, થયો સાચો પરચો ફેર નહી

વળી બીજી વાત છે અનુપ, સુણો સતસંગી સુખરૂપ ॥૨૩॥
વળી એ ગામના હરજિન, કરે પ્રકટ પ્રમાણ ભજન ।

ખરો વશિવાસ તે ઉર આણી, સ્વામી વનિ વઢે નહિવિણી ॥૨૪॥
કરે સમૈયા સર્વે સંભાળી, અષ્ટમી એકાદશી દીવાળી ।

જેજે હરનિ જન્મ દવિસ, કરે ઉત્સવ તેદચિવશ્ય ॥૨૫॥
એમ કરતાં આવી છે હોળી, રમે નરનારી મળી ટોળી ।

નાખે ધુડ્ય ને ભાખે ગાળયિ, કરે હોહો ને પાડે તાળયિ ॥૨૬॥
એવી રીત્ય સતસંગી જોઇ, એહ પેરે રમે નહિકોઇ ।

સહુ બેસે મંદરિમાં મળી, કરે વાત પ્રભુજીની વળી ॥૨૭॥

એમ કરતાં હુતાશની આવી, સર્વે હરજિનને મન ભાવી ।

લાવ્યા ગુલાલ કઢાવ્યા રંગ, માંહોમાંહરિમવા ઉમંગ ॥૨૮॥

પછી સજ્જ થયા સહુ જન, જાણી મોટો ઉત્સવનો દન ।

નાખે રંગ ઉડાડે ગુલાલ, તેણે સહુ થયા રંગલાલ ॥૨૯॥

મુખે બોલે નારાયણ નામ, પાડે તાળી જાણે સહુ ગામ ।

અતપિરેમમાં મગન સહુ, હૈયે હેત પૂરીત્ય વળી બહુ ॥૩૦॥

તેનું હેત જોઈ હરશિય, આવ્યા અલબેલો તરત ત્યાંય ।

આવી ભળ્યા મંડળીમાં નાથ, રાગ્યા રમવા જનને સાથ ॥૩૧॥

તાળી ભેળી પાડે હાથે તાળી, ધુન્ય ભેળી કરે ધુન્ય વળી ।

રમે દાસ સાથે રંગભીનો, કરે ઉત્સવ હુતાસનીનો ॥૩૨॥

પ્રભુ પોત્યે પ્રકટ પ્રમાણ, રમે જનને સંગે સુજાણ ।

સહુ કરે દરશન દાસ, અતરૂિપરાશચિવનિશ ॥૩૩॥

દઠિ સત્સંગી કુસંગી જને, જોઈ આશ્ચર્ય પામયા મને ।

કહે મહારાજ છે પરદેશે, આંહચિઆવ્યા છે અલૌકિકિ વેશે ॥૩૪॥

જેને નરિખવા હોય તે નરિખો, વળી પરખવા હોય તે પરખો ।

એમ કરતાં માંહોમાંહઉચ્યાર, પ્રભુ અદૃશ્ય થયા તે વાર ॥૩૫॥

પછી સર્વે રહ્યા છે વમિશી, કહે ક્યાં ગયા અવનિશી ।

એક કહે રમ્યા મુજસાથે, એક કહે લીધી તાળી હાથે ॥૩૬॥

એક કહે હતા મારે પાસ, મારે હતી મળવાની આશ ।

આતો આપણે ન જાણ્યું કાંઈ, ચડ્યા રમાવાના તાંનમાંઈ ॥૩૭॥

ત્યારે એક કહે સાંભળો જન, મોટાં ભાગ્ય થયાં દરશન ।

હવે ઓરતો મ કરો કાંઈ, રાખો મૂરતચિંતરમાંઈ ॥૩૮॥

થયો પરચો જાણજ્યો જન, મોટાં ભાગ્ય માનો ધન્યધન્ય ।

એહ રીત્યે અપરમપાર, થાય પર્યા હજારે હજાર ॥૩૯॥
કોઇકને ઘરે જમે આવી, કોઇકને આપે હાર લાવી ।

કોઇકને કરતાં ભજન, થાય પ્રકટ પ્રમાણ દરશન ॥૪૦॥
નતિય ધુન્ય કરે આવી સાથે, પાડે પ્રકટ તાળી બે હાથે ।

એમ આપે પર્યા અપાર, કહેતાં લખતાં ન આવે પાર ॥૪૧॥
અંતકાળે તો અવશ્ય આવે, એ બરિદ કેદનિ બદલાવે ।

જે કોઇ સ્વામનિરાયણ કેય, તેના માથે નથી કેનો ભેય ॥૪૨॥
માટે રહો નરિભય નશિક, મળ્યે મહારાજ ન રહેવું રંક ।

જેને પાસે હોય ચંતિમણિકેમ દુઃખી રહે તેહ ઘણી ॥૪૩॥
તેમાં કંગાલ રહે નર કોય, એના ચંતિવ્યામાં ફેર હોય ।

તેમ પ્રકટ મળ્યે મહારાજ, સરે સર્વે પેરે વળી કાજ ॥૪૪॥
તેમાં દુઃખી રહે જેહ જન, તેને તેવું જ છે ચંતિવન ।

હરકિલ્પવૃક્ષસમ કાવે, નશિયે નષિકુળાનંદ એમ ગાવે ॥૪૫॥
ઇતશ્ચીરીમદેકાંતકિધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીજીમહારાજે હરજિનને
પર્યા પ્ર્યા એ નામે એકસો ને પંચાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૫॥

પૂર્વછાયો- વળી કહું એક વારતા, સુંદર છે અતસિર ।

જેણી રીત્યે હરજિનની, વળી કરી હરયિ વાર ॥૧॥
બારાં મધ્યે એક બહુ સાદું, ગણચિ ગુડેલ ગામ ।

બરા ક્ષત્રતિયાં રહે, જેનું છે જીભાઇ નામ ॥૨॥
તેહના તે ગામ ઉપરે, વળી આવી ચોરની ધાડ્ય ।

લાગ્યા તે સહુને લુંટવા, પાપીએ પડાવી રાડ્ય ॥૩॥
તેહ સુણશ્ચીરવીર ધીર, તરત થયા તૈયાર ।

રુડા રણમાં રમવા, લીધાં હાથ હથથિાર ॥૪॥

ચોપાઇ- મારી ચોર કર્યા ચક્રચુર, જે રહ્યા તે ભાગી ગયા દૂર ।

એક ચોર રહ્યોતો સંતાઇ, કર્યો ઘાવ તેણે શરિમાંઇ ॥૫॥

પછી તે તસ્કરને મારી, કાઢી ઘાડ્ય ગામમાંથી બારી ।

કરી જીત વળ્યા નજિઘેર, સમરતાં સ્વામી રુડપિર ॥૬॥

રાખી વરતતિ મૂર્તમાંઇ, ઘાયા તેની પીડા નહકિંઇ ।

સુખે વીત્યા દશપાંચ દન, આવ્યા ભક્ત પાસે ભગવન ॥૭॥

નરિખ્યા જીભાઇએ શ્રીજગદીશ, અતહિરખે નમાવણિ શીશ ।

કહે ધન્ય દીનપ્રતપિાળ, મારી આ સમે લીધી સંભાળ ॥૮॥

એમ કહનિ જોડયિા હાથ, ત્યારે બોલયિા નેહશું નાથ ।

આજ થકી જાણો ત્રજિ દન, તમારે નથી રાખવું તન ॥૯॥

મેલી દેહ આવો બ્રહ્મમોલ, એમ કહી દઇ ચાલ્યા કોલ ।

ત્યારે રાજી થયા છે જીભાઇ, અતહિરખ પામ્યા મનમાંઇ ॥૧૦॥

જોઇ રહ્યા છે વાયદે વાટ, બ્રહ્મમોહોલમાં જાવું તે માટ ।

ત્યારે નાથજી થયા તૈયાર, સાથે લઇ દશ તે અશ્વાર ॥૧૧॥

વાલો આવ્યા વડગામમાંઇ, દધિં દાસને દર્શન ત્યાંઇ ।

પછી આવ્યા છે ગુડેલ ગામ, કરવા જીભાઇનું હરકિામ ॥૧૨॥

દધિં દર્શનદાન બહુને, થયું આશ્ચર્ય જન સહુને ।

કોટીકોટી સૂર્યને સમાન, દીઠા સખાસંગે ભગવાન ॥૧૩॥

આવ્યા જીવન જીભાઇ પાસ, દીનબંધુ જાણી નજિદાસ ।

કહે વાલોજી વારમવાર, થાઓ જીભાઇ હવે તૈયાર ॥૧૪॥

ત્યારે જીભાઇ થયા પ્રસન્ન, તરત તજ્યું રાજી થઇ તન ।

માગી શખિ મૂક્યું જ્યારે તન, જોઇ આશ્ચર્ય પામયિા જન ॥૧૫॥

કહે ધન્યધન્ય મારા નાથ, તેડી ચાલ્યા જીભાઈને સાથ ।

આવી રીત્ય દીઠી ન સાંભળી, તેવી આજ જોઇ અમે મળી ॥૧૬॥

માટે આથી પર્યો શયિો અન્ય, હશે પાપી તે નહિમાને મન્ય ।

આવી રીત્યે તન જાય છૂટી, એથી વાત બીજી કઇ મોટી ॥૧૭॥

એક ચડોતરે બોચાસણ, તયિાં કાશીદાસ શરિમણ ।

તેને સાચી સમજાણી વાત, રહ્યો સંશયવત એનો તાત ॥૧૮॥

તેને કાશીદાસ કહે એમ, તમે સ્વામીને સમજો છો કેમ ।

ત્યારે કાનદાસે એમ કહ્યું, શુકસરખિા એવું મે લયું ॥૧૯॥

ત્યારે કાશીદાસ કહે તાત, સ્વામી સ્વયં શ્રીહરસિક્ષાત ।

ત્યારે કાનદાસ કહે હશે, પણ મટ્યો નહિમિનસંશે ॥૨૦॥

એમ કરતાં વીત્યા કાંઇ દન, થયાં કાનદાસને દર્શન ।

દીઠા પરમહંસ લાખો લેખે, તન તેજ સૂર્યથી વશેખે ॥૨૧॥

કોઇ દઠિો છે નારદ જેવા, કોઇ શુકસમાન છે એવા ।

કોઇક દઠિો સનક સમાન, કોઇ વાલ્મીક મુનિનિદિન ॥૨૨॥

ઋષિહસર અહ્યાશી છે જેહ, દઠિો તેજના અંબાર તેહ ।

જોઇ આશ્ચર્ય અંતરે પામ્યા, સંશય સર્વે મનનો વામ્યા ॥૨૩॥

પછી લાગ્યા છે સહુને પાય, અતરિાજી થઇ મનમાંય ।

કહે ધન્ય ધન્ય મુનજિન, ધન્ય સહજાનંદ ભગવન ॥૨૪॥

તમે મુનિ જે મહારાજ, આવ્યા જીવ ઉધારવા કાજ ।

આવો પ્રકટ પર્યો પામી, નહિમાને જે હશે હરામી ॥૨૫॥

વળી ચડોતરમાં મેઘવે, કહું વાત કણબીની હવે ।

નરોત્તમ ને નાગરદાસ, કરે સત્સંગની ઉપહાસ ॥૨૬॥

ધન જોબનને બળે કરી, પગ ન ભરે પ્રભુથી ડરી ।

કરે ભક્તની નંદિ અમટ, તે પાપે વળગ્યાં ભૂત ષટ્ ॥૨૭॥
બે ભોઇ બે ભંગવિા નદિન, એક ખત્રી એક મુસલમાન ।

વળગ્યાં નરોત્તમને એ ષટ્, આપે અંગમાં દુઃખ અમટ ॥૨૮॥
જ્યારે આવે અંગમાંઇ ભોઇ, ત્યારે ભાર લવિ શરિ ઢોઈ ।

જ્યારે મુલ્લાં આવે અંગમાંયે, ત્યારે માગે છે કાંઇનું કાંયે ॥૨૯॥
આવે ભંગવિા બે ભેળા મળી, માગે ખાવા અખાજ તે વળી ।

જ્યારે ખત્રી કરે પરવેશ, ત્યારે કરે હોયેશ હોયેશ ॥૩૦॥
જ્યારે જેજે વસે આવી અંગ, ત્યારે તેવો જ કરેછે રંગ ।

એમ ભૂત વળગ્યાં એ છોય, મુવા લગી મુકે નહકોય ॥૩૧॥
વળી ધડ પર નહજિને શશિ, વળગ્યો તે નાગરને ખવશિ ।

વળી એકને વળગ્યો કોળી, થઇ ભેળી ભૂતતણી ટોળી ॥૩૨॥
કોઇ મુંઝવે કોઇ રોવારે, કોઇ જગાવે કોઇ સુવારે ।

કોઇ ધુણવે ધરુજવે વળી, એમ દયિ દુઃખ સહુ મળી ॥૩૩॥
તે કાઢવા ઉપાય બહુ કરીયા, કર્યા ભેળા ભૂવા ને જાગરવિા ।

ધુણીધુણી ધન ગયા ખાઇ, તોયે ફેર પડ્યો નહકિંઇ ॥૩૪॥
પછી ચાલ્યા ત્રણ્યે ત્યાંથી મળી, આવ્યા વરતાલે સ્વામી સાંભળી ।

કર્યાં દર્શન લાગીયા ચરણ, સ્વામી અમો છું તમારે શરણ ॥૩૫॥
ત્યારે ભૂતને ભય જ લાગી, રહી ન શક્યાં નસિર્યાં ભાગી ।

જોઇ મહારાજનો પરતાપ, થયો ભૂતતણે તન તાપ ॥૩૬॥
ન ખમાણું તે નસિર્યાં ખસી, જે રહ્યાંતાં એ ત્રણ્યમાં વસી ।

પછી ત્રણ્યે સતસંગી થયા, ધારી નયિમ નજિઘેર ગયા ॥૩૭॥
તે જોઇ સહુ આશ્ચર્ય પામ્યાં, ધન્ય સ્વામી કહી શશિ નામ્યાં ।

થયો પરચો જાણ્યો સહુ જને, કાઢ્યાં ભૂત પોત્યે ભગવને ॥૩૮॥

વળી એ દેશે મુમઘા ગામ, તયિં બ્રાહ્મણ ઇશ્વર નામ ।

તેહને બ્રહ્મરાક્ષસ વળગો, આપે દુઃખ થાય નહચિળગો ॥૩૯॥

તે રાક્ષસને કાઢવા માટ, ઘેરે બેસાર્યો શાસ્ત્રીય પાઠ ।

ધુણીધુણી ને થયો બેહાલ, તોય ભૂતે મેલ્યો નહખિયાલ ॥૪૦॥

ભણે શ્લોક ભેળા શ્લોક તેહ, થયો ભૂત તે ભણેલો એહ ।

કૌમુદી ન્યાય વ્યાકરણ જાણે, બોલે ગીર્વાણી સંગે ગીર્વાણે ॥૪૧॥

કોઈ રીત્યની ન માને વાત, દયિ દુઃખ દવિસ ને રાત્ય ।

પછી બ્રાહ્મણ જેતલપુરે, આવ્યો શ્રીહરની તે હજારે ॥૪૨॥

આવી લાગ્યો મહારાજને પાય, ત્યારે ભૂત બોલ્યો એહમાંય ।

હવે હું ક્યાં જાઉં મુરારી, આવ્યો બ્રાહ્મણ શરણ તમારી ॥૪૩॥

કહે નાથ રહે સંતમાંય, ભૂત કહે પાસે કેમ અવાય ।

તારે નાથ કહે જા બદરીવન, કર્ય નરવીરનું દર્શન ॥૪૪॥

પછી ભૂત શખિ માગી ગયો, દ્વજિ ઇશ્વરજી સાજો થયો ।

તે પ્રતાપ શ્રીમહારાજ તણો, શું કહીયે મુખથી ઘણોઘણો ॥૪૫॥

વળી જેતલપુરને માંછ, કણબી નામ તેનું રાઇબાઇ ।

તેને વળગી ચુડેલ સયાણી, દયિ દુઃખ નતિયપ્રત્યે ઘણી ॥૪૬॥

લઇ જાય પહેર્યાનાં લુગડાં, જાય ઝોટી ખાવાનાં ઠામડાં ।

થાય પાંચ દશ દન જ્યારે, નાખી જાય ફોડી ત્રોડી ત્યારે ॥૪૭॥

એમ ચુડેલ પડી છે કેડ્યે, જાય ચડાવી પાડરૂં મેડે ।

પછી તે બાઇ પ્રભુને પાસ, આવી કરી એની અરદાસ ॥૪૮॥

ત્યારે બોલયિા શ્રીભગવાન, થા સત્સંગી લે વ્રતમાન ।

પછી તે બાઇએ તેમ જ કર્યું, ત્યારે ભૂત તે ભાગી નસિર્યું ॥૪૯॥

તે પ્રતાપ શ્રીમહારાજ તણો, શું કહીએ વળી મુખથી ઘણો ।

એમ આપે જનને આનંદ, નયણે નરિખકિહે નષિકુળાનંદ ॥૫૦॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિંધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીજી મહારાજે હરજિનને
પરયા પ્રૂયા એ નામે એકસો ને છપનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૬॥

પૂર્વછાયો- વળી કાનમદેશ આમોદમાં, દ્વજિ ભટ્ટ દીનાનાથ ।

સંશયવત સતસંગમાં, હતો અણસમજે અનાથ ॥૧॥

એવા સમામાં આવયિ, વમ્બિખ અતમિતમિદ ।

અભાગ્ય જોગે આવી મળ્યો, જે નરિવકિલ્પાનંદ ॥૨॥

તેણે ભટ્ટ ભરમાવયિ, આવયિ તેણે અભાવ ।

પૂરણ સંશય પાડયિ, તે વમ્બિખે ભજવ્યો ભાવ ॥૩॥

મેલ્યું શરણ મહારાજનું, ત્યારે ભૂતે વરત્યો લાગ ।

આવી લાગ્યાં અપત્યને, જ્યારે કર્યો સતસંગ ત્યાગ ॥૪॥

ચોપાઇ- સ્તોત્ર અષ્ટક વળી આરતી, તેણે કરીતી હરની વનિતી

માટે ભૂતનું તૂત ત્યાં નોય, વળગે હરવિમ્બિખ જે હોય ॥૫॥

માટે એની સુતા જે વમ્બિખ, વળગ્યું ભૂત તેને દયિ દુઃખ ।

જાય ધરમાંથી ચીજ ઉપાડી, નાખે પહેર્યાનાં લુગડાં ફાડી ॥૬॥

રાંધી રસોઇ કરે તૈયાર, આવી વષ્ટિટા નાખે તે મોઝાર ।

ગોળ ઘૂત જળ દૂધ દહંતિમાં નાખે નરક ભૂત લઇ ॥૭॥

એમ આપે દુઃખ ભૂત આવી, નાખી જમુનાને અકળાવી ।

તેને કાઢવાને બહુ કર્યું, તોય ભૂત કેણે ન નસિર્યું ॥૮॥

પછી ભટ્ટ ઘટે પામી ત્રાસ, આવ્યા સુતા તેડી પ્રભુ પાસ ।

શશિ નમાવી હરચિરણે, કહે નાથ આવયિ હું શરણે ॥૯॥

મારી સુતા આ જમુના જેહ, આજ થકી તમારી છે તેહ ।

એને ભવષ્ટિયે વળગ્યું ભૂત, તેનું તન મનમાં છે તૂત ॥૧૦॥
તેણે કરી બેહાલ બીચારી, માટે આવી એ શરણ તમારી ।

ધારી નયિમ કરશે ભજન, તે સામું તમે જોજ્યો જીવન ॥૧૧॥
ત્યારે શ્રીહરબિલયિ એમ, દેવ બ્રાહ્મણ ને ભૂત કેમ ।

તારે દ્વજિ કહે જોડી હાથ, દેવ બ્રાહ્મણ પણ અનાથ ॥૧૨॥
માટે આજથી નાથ તમારો, પ્રભુ ગુનો જોશો માં અમારો ।

એમ કહીને નામયિ શશિ, ત્યારે ભૂત ભાગ્યું નાખી ચીસ ॥૧૩॥
તેહ જણાણું સર્વે જનને, જોઇ આશ્ચર્ય માન્યું મનને ।

થયો પરયો પ્રકટ પ્રમાણ, ગયું ભૂત જે કરતું હેરાણ ॥૧૪॥
દેશ દંઢાવ્યે વશિનગર, દ્વજિ શોભારામ ત્યાં નાગર ।

તેણે રાખી રાક્ષસની રીત, કરે સતસંગનો દ્રોહ નતિ ॥૧૫॥
કાવે સતસંગી જે નરનાર, તેને લઇ કર્યા નાત બાર ।

વળી સરકારમાં કરી ચાડી, સતસંગીને વપિત્ય પાડી ॥૧૬॥
હરે ફરે કરે કાંઇ કામ, નાંદિ સતસંગીને આહું જામ ।

એમ કરતાં વીત્યા કાંઇ દન, પછી બોલ્યો થઇને પ્રસન્ન ॥૧૭॥
બહુ દવિસથી દ્વેષ કરૂંછું, તોય સાજો સુખીયો ફરૂંછું ।

પછી સતસંગીને એમ કહ્યું, સ્વામી જાઠા કાં કુટ્યું છે હૈયું ॥૧૮॥
જો સ્વામીજી સાચા ભગવાન, તો હું માગુંછું એ વરદાન ।

આજ થકી આઠ દનમાંઇ, થાઉં આંધળો ન દેખું કાંઇ ॥૧૯॥
તો સાચા સ્વામી ને સતસંગ, જો થાઉં આઠ દનમાં અપંગ ।

ત્યારે સતસંગી કહે વમ્મિખ, શીદ મુખે માગી લેછે દુઃખ ॥૨૦॥
સ્વામી શીદ કરે કેને અંધ, એવું માગીયે ન મતમિદ ।

ત્યારે શોભારામ બોલ્યો મુખે, મે માગ્યું તે થાય મર સુખે ॥૨૧॥

ત્યારે શ્રીહરણિ કલ્પવૃક્ષ, તયિં ચંતિવ્યું થાવા અચક્ષ ।

પછી વાયદો વેગળો રહ્યો, દનિ ચ્યારમાં આંધળો થયો ॥૨૨॥

એવી વમ્બિખ જીવની રીત, સમુ ચંતિવી ન શકે ચતિત ।

પછી તેને જોઇ બીજે જને, માન્યો પ્રકટ પરચો મને ॥૨૩॥

એમ પરચા અપરમપાર, આપે હરહિજારે હજાર ।

તે કહેતાં લખતાં ન આવે અંત, સમજી લેજ્યો સદ્બુદ્ધવિત ॥૨૪॥

વળી વાત કહું એક સારી, લેજ્યો હરજિન હૈયે ધારી ।

કચ્છ દેશમાં ભુજનગર, તયિં સુતાર નામ સુંદર ॥૨૫॥

તે સત્સંગમાં શરિમણી, પણ રાખતો પ્રવૃત્તધણી ।

મોટામોટા માણસનો મોબતી, શેઠ શાહકારનો સોબતી ॥૨૬॥

તેતો સર્વે હરશી વમ્બિખ, તેની રાખે નતિય પ્રત્યે રૂખ ।

એમ ગઇ આયુષ સઘળી, તોય ચેતી શક્યો નહવિળી ॥૨૭॥

ત્યાંતો આવયિો દેહનો કાળ, થયું તન પરવશ તતકાળ ।

જાગરત અવસ્થામાં ન રહેવાય, સદ્ય સ્વપ્ન અવસ્થામાં જાય ॥૨૮॥

જ્યારે બોલે સ્વપ્નમાં રહી, કરી ઉપાધટિખાડે કહી ।

પછી આવે જાગરતમાં જ્યારે, થાય અતશિ ઓરતો ત્યારે ॥૨૯॥

પછી પસ્તાપ કરીને બોલે, કોઇ મૂરખ નહમિજતોલે ।

આવા સતસંગી ને શ્રીમહારાજ, તેને મૂકી મે કર્યું અકાજ ॥૩૦॥

માટે શઠમાં હું શરિમણિએમ કરે છે પસ્તાપ ઘણી ।

હવે પ્રભુ છે અધમઉદ્ધાર, એ પક્ષે કરે તો કરે વાર ॥૩૧॥

પણ મુજથી કાંઈ ન સર્યું, એમ કહીને સ્તવન કર્યું ।

ત્યારે હરણિ દીનદયાળ, જાણી દીન આવ્યા તતકાળ ॥૩૨॥

દધિ દાસને દર્શનદાન, નરિખ્યા સુંદરે શ્રીભગવાન ।

નરિખહિરખ પામયિો અત્પિપછી કરવા લાગ્યો વનિતિ।૩૩।।

જેવા દહિ અંતસમે નાથ, તેવા કહેવા લાગ્યો જોડી હાથ ।

કહે નમો અનંત અપાર, જેની મૂર્તહિજારે હજાર ।।૩૪।।

વળી હજારે હજારે ચરણ, નેત્ર હજારે હજાર કરણ ।

શરિ ઉરુ હજારે હજાર, બહુ બાહુ ને નામ અપાર ।।૩૫।।

આદચિંતે મધ્યે અવનિશ, કોટકિલ્પ ગયિ નહનિશ ।

એવું દીઠું સુંદરજીએ રૂપ, તેવું કહ્યું સ્વામીનું સ્વરૂપ ।।૩૬।।

વળી સતસંગી નરનાર, તે પણ દહિ તેજના અંબાર ।

એવા દહિ હરહિરજિન, જોઇ કરે છે પસ્તાપ મન ।।૩૭।।

કહે ઠું ન સમજ્યો લગાર, આતો વાત અતોલ અપાર ।

ખોટ સંસારી સ્વારથમાંઇ, આવ્યો અંત કમાઇ કમાઇ ।।૩૮।।

તેતો ન આવ્યું આ સમે કામ, સુત વતિ ભાઈ વળી ભામ ।

સરવે વહાલાં તે થયાં છે વૈરી, એમ કરે શોચ ફેરીફેરી ।।૩૯।।

પછી કહી છે સહુને વાત, હવે તન થાશે મારું પાત ।

આવ્યા છે મને તેડવા નાથ, ઠું જાઉં છું મહારાજને સાથ ।।૪૦।।

કઇ વારના ઉભા છે આવી, મુજ કારણે વમિન લાવી ।

એમ કહનિ શખિ જ માગી, પછી તરત દધિ તન ત્યાગી ।।૪૧।।

તજ્યું દેહ તેહ તતકાળ, તેડી ચાલ્યા છે પોતે દયાળ ।

જોઇ આશ્ચર્ય પામયિો જન, પછી કહેવા લાગ્યા ધન્યધન્ય ।।૪૨।।

થયો પરયો સહુએ પ્રમાણ્યું, એવું જોઇને આનંદ આણ્યું ।

એવા પરયા અપરમપાર, થાય આ સમે લાખો હજાર ।।૪૩।।

તેનો કહેતાં આવે કેમ અંત, થોડે ઘણું માનો બુદ્ધવિત ।

દેશોદેશ વળી ગામોગામ, કરે દયાળુ દાસનાં કામ ।।૪૪।।

જન જન પરત્વે જાજવા જેહ, થાય પરયા ન લખાય તેહ ।

સર્વે દાસને સુખ દધિ છે, એવું બરૂદ પહેલાંથી લીધું છે ॥૪૫॥

સ્વામી રામાનંદજીની પાસે, માગી લીધું છે પોત્વે હુલાસે ।

કહે સતસંગી નામ કહેવાય, કોઈ રીત્વે એ દુઃખી ન થાય ॥૪૬॥

એનું આવે અમને એ દુઃખ, એહ ભોગવે સદાય સુખ ।

તે વચન વાલે સત્ય કધિ, સર્વે સતસંગીને સુખ દધિ ॥૪૭॥

એવો સતસંગી કોઈ ન કાવે, જેને તેડવા નાથ ન આવે ।

જાણો અવશ્ય ટેક એ ખરી, છુટે તન આવે જ્યારે હરિ ॥૪૮॥

એનું આશ્ચર્ય ન માને કોય, પ્રભુ હોય તથિં એમ હોય ।

સ્વયં પ્રભુ આજ સહજાનંદ, તેણે વરતે છે સહુને આનંદ ॥૪૯॥

કોઈ વાતની ન રહી ખામી, મળ્યા જેને સહજાનંદ સ્વામી ।

કૃપાનધિજે કરુણાકંદ, મળ્યે મગન કહે નષિકુળાનંદ ॥૫૦॥

ઇતિશ્રીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદ મુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીશ્રી મહારાજે હરજિનને

પરયા પ્રયા એ નામે એકસો ને સતાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૭॥

પૂર્વછાયો- વળી પાંચાળ દેશમાં, કાજા કારીયાણી ગામ ।

અનંત લીળા ત્યાં કરી, હરણિ કર્યું નજિધામ ॥૧॥

તેહ ગામમાં જે વસે, નરનારી આદજિન ।

ભાવાભાવે ભગવાનનાં, સહુને થયાં દર્શન ॥૨॥

સમજુ થયાં સતસંગી, અણસમજુ રહ્યાં એમ ।

પાપી નરે પરમોદયિં, તે કુસંગ તજશે કેમ ॥૩॥

પણ દર્શન જેને દયાળનું, તે નષિકુળ નવ જાય ।

અંતસમે અવશ્ય આવી, શ્રીહરકિરે છે સહાય ॥૪॥

ઓપાઇ- તેની વાત સાંભળજ્યો સહ, થયું જેમ તેમ હવે કહું ।

એક કાઠી કુસંગી અપાર, નામ માણશયિો નરિધાર ॥૫॥

તેતો સાજો શરીરમાં સુખી, લવલેશ દેહ નહદિ:ખી ।

સહજ સ્વભાવે બેઠો તો બાર, આવ્યા જમ લેવા તેને ચાર ॥૬॥

અતક્રિા ને કરૂર વાણી, જેને જોઇ જીવે નહપિરાણી ।

બહુ ભૂખ્યા ભૂંડા ભયંકર, હાથે પાશ પરસુ હથથિાર ॥૭॥

બેઠા બે જણા લોહને ગાડે, બીજા બે જણા બેઠા છે પાડે ।

પછી ગાડે પાડેથી ઉતરી, લીધો કાઠનિ કબજે કરી ॥૮॥

દઇ માર ને મોર લૈ કધિો, જમે એમનો એમ જ લીધો ।

મારે બહુ પાડે બુમરાણ, તોય મેલે નહજિમરાણ ॥૯॥

કહે કુસંગી કેમ તું રહ્યો, તજી સ્વામી અમારો શું થયો ।

જો તું પડ્યો અમારે જ પાને, તો તું સુખ ઇચ્છે હવે શાને ॥૧૦॥

બોલ્યો માણશયિો તેહ વારે, છે સ્વામીજીનું દરશન મારે ।

બીજાં તો મે કાંઇ નવ કર્યું, કર્યું તેમાંતો આવું નસિર્યું ॥૧૧॥

હવે કરે તો કરે સ્વામી વાર, તે વનિા બીજો નથી આધાર ।

એમ કહેતાં આવ્યા અવનિાશ, જમ મેલી ભાગ્યા પામી ત્રાસ ॥૧૨॥

પછી આવ્યો માણસયિો ઘેર, કહે નાથે ઉગાર્યો આ વેર ।

એમ કરતાં વીતધિડી ચાર, આવ્યા નવ કૃતાંત તે વાર ॥૧૩॥

તેણે તરત મારી લીધો મોર, પાડે માણશયિો બહુ બકોર ।

જમ કહે રખે ગામ જગાડે, લઇ જાઇએ એને ઉપરવાડે ॥૧૪॥

ત્યારે બીજો કહે જાશું ભાગોળે, એક કહે સંત હશે આગળે ।

એક કહે સંત નથી જો આંહિશિદિ બીક રાખો મનમાંહિ ॥૧૫॥

પછી લઇ ચાલ્યા ગામ બાર, આવ્યા અલબેલો તેહવાર ।

કરી રીસ કંકિરને કહ્યું, કેમ કુટ્યું છે મૂરખો હૈયું ॥૧૬॥

આ ગામમાંહવિસે છે જન, જેને છે મારું સંતદર્શન ।

તેને લેવા આવોછો અભાગી, શદિને મોત લીયો છો માગી ॥૧૭॥

જાઓ આ ગામની મેલી આશ, એમ કહે જમને અવનિશ ।

તે માણશયિ સર્વે સાંભળી, જેવી વીતતિવી કહી વળી ॥૧૮॥

સુણકિહેવા લાગ્યા જન સહુ, આતો પરચો થયો મોટો બહુ ।

વળી એ ગામમાં એક સહ, નામ માવો તે સતસંગી નહ ॥૧૯॥

તેના દેહનો આવયિો અંત, કહું તેનું હવે વરતંત ।

તેને લેવા આવ્યા જમ ત્રણ, લીધો જીવ પામયિો મરણ ॥૨૦॥

જ્યારે જીવ લઈ જમ વળ્યા, ત્યારે સંતરૂપે સ્વામી મળ્યા ।

કહે જમપ્રત્યે જન એમ, એ જીવને લીધો તમે કેમ ॥૨૧॥

કહે જમ એ કુસંગી સહ, તેને જાણું જમપુરે લઈ ।

ત્યારે સંત કહે નહલિવાય, તમે કરશો જો કોટઉંપાય ॥૨૨॥

એતો કરેછે કામ અમારું, તેને તેડું ન જોઈએ તમારું ।

ત્યારે જમ કહે નથી તમારો, શીદ એ જીવને લેતાં વારો ॥૨૩॥

એ જે કામ તમારું કરે છે, તેતો કોઈક થકી ડરે છે ।

ત્યારે સંત કહે સાચું કહ્યું, પણ સંતસેવા ફળ ગયું ॥૨૪॥

માટે એ વાતમાં ખોટય મોટી, જાઓ મેલી થાઓ શીદ ખોટી ।

પછી જમ ગયા જમ મારી, સંતે લીધો એ જીવ ઉગારી ॥૨૫॥

આવ્યો દેહમાંહમિાવો જ્યારે, વીતવિાત કહી સર્વે ત્યારે ।

પામ્યા આશ્ચર્ય સહુ સાંભળી, થયો પરચો કહે જન મળી ॥૨૬॥

વળી એ ગામમાં સથવારો, નામ ત્રકિમ સતસંગી સારો ।

તેને આવ્યું ટુંટયિુ અનાડી, પેસી તનમાં તાણી છે નાડી ॥૨૭॥

હાથ પગ રગ લીધી તાણી, થયો પરવશ બોલી બંધાણી ।

પછી તરત જીવ તેનો કાઢી, ચાલ્યું ટુંટણિ તેહને પાડી ॥૨૮॥

ત્યારે ત્રકિમે કર્યું સ્મરણ, આવો નાથ હું પામયિો મરણ ।

એવું સુણી આવ્યા અવનિશ, સંગે ભક્ત માંયો વીરદાસ ॥૨૯॥

કહે નાથ ટુંટણિને એમ, એહ જીવને લધિો તે કેમ ।

એતો શરણ છે જો અમારે, તેને લેવા ન આવવું તારે ॥૩૦॥

આ ગામમાં તારે ન ગરવું, જો તું ઇચ્છે મનમાં ઉગરવું ।

કાઢ્યું ટુંટણિ તગડી બાર, વાલે કરી છે જનની વાર ॥૩૧॥

મેલી ગયા ત્રકિમને નાથ, તેડી ગયા ડોશી એક સાથ ।

પછી ત્રકિમે તનમાં આવી, કરી વાત સહુને બોલાવી ॥૩૨॥

કહે મારે માથે બહુ થઇ, મને ગયું તું ટુંટણિ લઇ ।

તેને હાથથી નાથે મુકાવી, મને મેલ્યો આ દેહમાં લાવી ॥૩૩॥

મારે સાટે જશે પુરીબાઇ, વાત સાચી માનો મનમાંઇ ।

સુણી સહુ થયાં છે વસિમે, તજ્યું તન પુરવિ તે સમે ॥૩૪॥

મળી વાત લાગી નહિવિાર, પામ્યાં આશ્ચર્ય સહુ નરનાર ।

કહે થયો પરયો આ મોટો, હશે પાપી તે પરઠશે ખોટો ॥૩૫॥

વળી ગઢે વણકિ એક, તેતો કુળે સહિતિ નાસ્તકિ ।

કહે કર્મવડે સર્વ થાય, એવું સમજી રાખ્યું મનમાંય ॥૩૬॥

રામ કૃષ્ણ આદકિ અવતાર, તેનો પણ નહિતિને ભાર ।

એવો ઢુંઢણિ ઢાબરી પાડ્યો, મોક્ષમારગ કર્મે દેખાડ્યો ॥૩૭॥

કર્યું પાપચિ પાપનિ કામ, ટાળી નાખ્યું બચિરાનું ઠામ ।

ત્યાંતો આવયિો દેહનો કાળ, આવ્યા તેડવા જમ વકિરાળ ॥૩૮॥

આવી ઘેરી લીધો ઘરમાંઇ, મોટા મુદગર છે કરમાંઇ ।

મારોમારો કરે મુખવાણ, કાઢો બારે કહે જમરાણ ॥૩૯॥
પછી હીમે હૈયામાં વચિરી, જોયા ઢુંઢયા સરવે સંભારી ।

પણ કોઇથી કાજ ન સરયું, તેમતેમ જમે જોર કર્યું ॥૪૦॥
ત્યારે થયો નરિશી અત્યંત, પછી સંભાર્યા સ્વામી ને સંત ।

કરતાં ચંતિવણી ચતિતમાંઠ, આવ્યા સંત ને મહારાજ ત્યાંઠ ॥૪૧॥
લાવ્યા લોહની ગેડયિી હાથે, આવી મારયિી જમને માથે ।

પાડી રાડ્ય ભાગ્યા જમરાણ, દઠિી હીમે તે પ્રકટ પ્રમાણ ॥૪૨॥
પામ્યો આશ્ચર્ય પરયો થયો, કેને ન કહ્યું સમજી રહ્યો ।

થયું સુખ શરીરમાં જ્યારે, કરી વાત વસિતારી તે ત્યારે ॥૪૩॥
કહે પામ્યો હું પરયો મોટો, આપણો મત માનજ્યો ખોટો ।

જો ન કરે સ્વામી સંત વાર, તો હું મરત ખાઇખાઇ માર ॥૪૪॥
મે દહિ નજરે મોત મારું, પામ્યો દુઃખ હું શું શું સંભારું ।

આપણામાં કાંઈ ન ઉઘડ્યું, ખરા ખોટાનું પારખ્યું પડ્યું ॥૪૫॥
હવે જ્યાં લગી રહેશે આ તન, કરીશ મહારાજનું ભજન ।

એમ પર્યાનો નહિઆવે પાર, થાય હમેશ હજારો હજાર ॥૪૬॥
કેતાં કેતાં કયિાં લગી કહીએ, અપરમનો પાર ન લહીયે ।

આગે પરયા કવચિ કહ્યા, તેતો ઠીક એટલા જ થયા ॥૪૭॥
પણ આજનો અંત ન આવે, મર કોટી કવમિળી ગાવે ।

મે કહ્યું વચિરી મનમાંઠ, નથી કરતો હું વાત વડાઇ ॥૪૮॥
જેમ છે તેમ કહ્યું મે જન, સત્ય માનજ્યો મારું વચન ।

હશે સત્યવાદી સંત જેહ, સત્ય માનશે મનમાં તેહ ॥૪૯॥
હશે દુષ્ટ દંભી ને નાસ્તકિ, કહેશે ખોટી ખાંચ્યો ખોળી છેક ।

તેતો ભોગવશે ફળ તેનું, નથી નષિકુળાનંદને એનું ॥૫૦॥

ઇતશ્ચીરમદેકાંતકિધર્મપરવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામશિષ્ય
 નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તયાંતિમણમિધ્યે શ્રીશ્ચી મહારાજે હરજિનને
 પરચા પ્રૂચ્યા એ નામે એકસો ને અઠાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૮॥

પૂર્વછાયો- ધન્યધન્ય જન એ સર્વને, જેને મળ્યા શ્રીમહારાજ ।

દેહ છતાં દુઃખચિતિ નહિતન છુટ્યે નોય અકાજ ॥૧॥

જાણ્યે અજાણ્યે જોડચિ, જેણે હરઆગળ હાથ ।

માહાત્મ્ય તેનું હું શું કહું, તે ન હોય કેદચિનાથ ॥૨॥

દરશ સ્પરશ પૂજા કરી, ધારી નચિમ જે નરનાર ।

વાસી તે સ્વર્ગ વૈકુંઠના, શ્વેતદ્વીપ ગોલોક રહેનાર ॥૩॥

ધર્મ નચિમમાં દૃઢ ઘણા, એકાંતકિ જન જેહ ।

તેની પ્રાપ્તવિરણવી, કહું સાંભળજ્યો સહુ તેહ ॥૪॥

ચોપાઠ- એવા સતસંગી નરનારી રે, અતદ્વિઢ ધર્મ નમિધારી રે ।

તેને આવશે અંત્યે મહારાજ રે, પોત્યે આવે છે તેડવા કાજ રે ॥૫॥

તન તજી તે મૂર્તનિ સંગે રે, જાય જન થઇ શુદ્ધ અંગે રે ।

શ્રીગોલોક ગુણાતીત જેહ રે, માયાતમ પાર ધામ તેહ રે ॥૬॥

અચળ અનાદિદિવ્ય કહેવાય રે, શ્રીરાધાકૃષ્ણ રહે તેહમાંય રે ।

અતચિનુપમ ધામ એહ રે, પામે ઉદ્ધવાશ્રતિ જન જેહ રે ॥૭॥

એ ધામથી પાછું ન અવાય રે, આવે તે શ્રીકૃષ્ણની ઇચ્છાય રે ।

જીયાં વરિજા નદી ખાઇરૂપ રે, જેના બેઉ કાંઠા છે અનુપ રે ॥૮॥

તેમાં મણતિણી ખાણો ઘણી રે, પદ્મરાગ સ્ફટકિ નીલમણરિ ।

મણમિય પગથચિં શોભે રે, તચિં તરુ વેલ્યે મન લોભે રે ॥૯॥

બહુ ઘાટ બાંધ્યા છે સુવર્ણે રે, ઝગે નંગ જાવે જાણુ નેણે રે ।

તચિં ગોપ ગોપી કરે સ્નાન રે, હૃદે રાધાકૃષ્ણનું છે ધ્યાન રે ॥૧૦॥

કનક કળશે ભરે કઇ નીર રે, તેની ભડિય બહુ વરિજા તીર રે ।

ગઉધણ પવિા આવે વારી રે, તેણે પણ ભડિય રહે ભારી રે ॥૧૧॥

વળી તીરે શ્રીકૃષ્ણને કાજે રે, રમણ સ્થાનક દવિય સમાજે રે ।

વરિજાપાર શતશૃંગ ગરિરે, રહ્યો ગોલોકને કોટ કરી રે ॥૧૨॥

ઉયો કોટજિજન તે કહીએ રે, તેથી દશગણો પહોળો લહીએ રે ।

પારજિાતકાદતિરુ બહુ રે, ઘણા ગોવાળ જ્યાં ઘણી ગઉ રે ॥૧૩॥

રાસમંડળ એ ગરિપિર રે, રમે શ્રીકૃષ્ણ જ્યાં રંગભર રે ।

રાસમંડળ દશ જોજનમાં રે, યારે દ્વાર આપે મુદ મનમાં રે ॥૧૪॥

રાસમધ્યે ગાય ગોપી ગીત રે, અતમિનોહર ચોરે ચતિત રે ।

તથિાં સર કૂપ વાવ્ય ભરી રે, શોભે મણમિય પગથયિ કરી રે ॥૧૫॥

ગરિરિરે કરે ભૂંગ ગાન રે, જાણ્યું ગુણી ગાય ત્રોડે તાન રે ।

કુલવાડી ઉપવન સાર રે, રાસમંડપ પાસે અપાર રે ॥૧૬॥

રાસમંડળે મંડપ ઘણા રે, રચ્યા પંચરંગ મણતિણા રે ।

તેપર કળશ કનકના શોભે રે, ધ્વજા પતાકા જોઇ જન લોભે રે ॥૧૭॥

બાંધ્યાં તોરણ આસો આમ્રનાં રે, કર્યાં ખગ ને મૃગ ચતિરનાં રે ।

તથિાં કેળના સ્તંભ કસ્તુરી રે, ચર્યાં અગરચંદન રહ્યાં સ્ફુરી રે ॥૧૮॥

ભર્યાં કુંભ અક્ષત અંકુર રે, કુંકુમ દુર્વાદયિ મુદ ઉર રે ।

એવાં રમવા ભુવન ઘણાં રે, શ્રીકૃષ્ણ ને ગોપીયો તણાં રે ॥૧૯॥

વસન ભૂષણ પહેર્યાં ગોપી ગોપે રે, નવ જોબને રાસમાં ઓપે રે ।

પુષ્પશય્યાઓ કુંજ કોટતિરે રે, ગરિવિદિયો વરિજાને નીરે રે ॥૨૦॥

ગરિમિાંહી શ્રીવૃંદાવન રે, રાધાકૃષ્ણને વાલું જે મન રે ।

બહુભાત્યનાં વૃક્ષ છે તથિાં રે, તેને શું કહું વરણવી ઇયાં રે ॥૨૧॥

કુલ વેલી તથિાં બહુ કુલી રે, સ્થળ કમળે રહ્યાં ભૂંગ ઝુલી રે ।

તથિાં મૃગગણ છે અપાર રે, કોઇ કેને ન આપે અજાર રે ॥૨૨॥
રત્ન ધૂપ દીપ ગેહગેહ રે, તેણે શોભે વૃંદાવન તેહ રે ।

વાવ્ય કુવા તળાવ ત્યાં બહુ રે, શોભે કમળ પોયણે સહુ રે ॥૨૩॥
તથિાં અતસિંગધી સમાજે રે, એહ વૃંદાવન અતરિજે રે ।

તથિાં મીઠવિાણ્યે પંખી બોલે રે, કૃષ્ણસત્તુતકિરે મુનતીલે રે ॥૨૪॥
ગાય ગોપીયો ગોપ વૃંદાવને રે, એ વન વાલું છે કૃષ્ણને મને રે ।

વત્સ વૃષભ ગઉ દોહન રે, બંશી ગાને શોભે વૃંદાવન રે ॥૨૫॥
તેહ મધ્યે છે બીજાં બત્રશિ રે, વન ફળ કુલે શોભે હમેશ રે ।

એવું વૃંદાવન જે અશોક રે, તેહ મધ્યે છે શ્રીગોલોક રે ॥૨૬॥
કોટજોજન વસિતાર મોટે રે, રત્ન જડીત કનક કોટે રે ।

તેને ચારે દશિ ચાર દ્વારરે, વજ્રકપાટે શોભે અપાર રે ॥૨૭॥
તથિાં ગોપી ગોપનાં ઘર ઘણાં રે, શોભે ગોલોકમાં નહમિણા રે ।

રત્નજડતિ કનક ભવન રે, રથ વમિન બહુ વાહન રે ॥૨૮॥
ધ્વજા પતાકા કળશ કંચન રે, શોભે એકથી એક ભવન રે ।

મઠ મથે કૃષ્ણગુણ ગાઇ રે, રવે રહ્યું છે ગોલોક છાઇ રે ॥૨૯॥
ચારે દ્વારે ચાર મારગ રે, તથિાં થાય બહુ રાગરંગ રે ।

બાંધ્યા મગ નંગ પંચ રંગને રે, હારે હવેલીયો અડી ગગને રે ॥૩૦॥
રત્ને જડ્યા જરુખા ને ઓટા રે, અગર ચંદને છાંટ્યા મગ મોટા રે ।

રંભાસતંભ મંગળકિ સાજે રે, તેણે રાજમાર્ગ અતરિજે રે ॥૩૧॥
ગોપ ગોપી લઇ પૂજા સમાજ રે, જાય કૃષ્ણ પૂજવાને કાજ રે ।

આવે જાય ગાય બહુ ગીત રે, તેણે કરી મારગ છે શોભતિ રે ॥૩૨॥
વળી અનંત ભુવનપતજિહ રે, હરહિર અજ ધર્મ તેહ રે ।

રમા ઉમા સાવત્રી મૂરતરિ, જાય દરશને પત્ની પતરિ ॥૩૩॥

સુર મુનસિદ્ધિ ગોપ ગોપી રે, તેની ભડિયે રહ્યો મગ ઓપી રે ।

ગોપી રાધા રમા સમ નેમે રે, સેવે શ્રીકૃષ્ણસ્વામીને પ્રેમે રે ॥૩૪॥

એવા ગોલોકમધ્યે સુંદર રે, શોભે રાધાકૃષ્ણનું મંદરિ રે ।

તેને ફરતા કનક કોટ સોળ રે, શોભે સુંદર ખાઇ અતોલ રે ॥૩૫॥

રાજગઢ જોજન ત્રણ ઘોલે રે, ખાઇ છાઇ કલ્પતરુ બોલે રે ।

સોળે કોટ રતન કાંગરે રે, કનક કળશે શોભાને ધરે રે ॥૩૬॥

સોળે પોળ્યને ઉલ્લંઘદિસ રે, જાય દરશને શ્રીકૃષ્ણને પાસ રે ।

તથિં ચોક શોભા સહ ભણવિ રે, બાંધ્યા પંચરંગની મણવિ રે ॥૩૭॥

તેજપુંજ તે મધ્યે અંબાર રે, કોટસૂર્ય શશશી અપાર રે ।

તેનું અક્ષરબ્રહ્મ છે નામ રે, ગુણાતીત અચળ હરધામ રે ॥૩૮॥

જક્તકારણ જોર જે વશિળ રે, બહુ પ્રધાન પુરુષ કાળ રે ।

એને આશ્વર્ય રૂપ એ અનુપ રે, સતચદ્ધિ આનંદ સ્વરૂપ રે ॥૩૯॥

તેહ મધ્યે શ્રીકૃષ્ણનું ધામ રે, રચ્યું રત્નમણિઅભરિમ રે ।

મણસિંભ ઘણી કુલમાળ રે, તેણે શોભે છે ધામ વશિળ રે ॥૪૦॥

મણમિળ મોતીમાળે કરી રે, મણધિણવિ રહ્યું શોભા ધરી રે ।

શ્વેત ચમર મુક્ત કળશ કઇ રે, સારાં તોરણ રહ્યાં શોભા દઈ રે ॥૪૧॥

શતશૃંગથી ઉચું છે એહ રે, પ્રકાશક કૃષ્ણધામ તેહ રે ।

અગર ચંદને ચરચ્યું એ ધામ રે, ધૂપ દીપ દરવ્યે અભરિમ રે ॥૪૨॥

ઘણે સમાજે શોભે સદન રે, કહેતાં પાર નાવે કોય દન રે ।

તેને આસપાસ હરદિસ રે, કરી રહ્યા એકાંતકિવાસ રે ॥૪૩॥

સર્વે સેવા શ્રીકૃષ્ણની કરે રે, અતચિનંદે સ્વછંદ ફરે રે ।

કૃષ્ણ ગુણ વાજીત્રમાં ગાય રે, તેનો શબ્દ છાયો ધામ માંચ રે ॥૪૪॥

એવા ધામમાંહિસિંહિસન રે, રચ્યું રત્ન કળશે રમણ રે ।

રંગે ચતિર વચિતિર તે ઓપે રે, કર્યા પશુ પંખી ગોપી ગોપે રે ॥૪૫॥
એવું અતસિંદર સંહિસન રે, તે પર બેઠા કૃષ્ણ ભગવન રે ।

ઘનશ્યામ ને વય કશીર રે, પીતપટ બે કર વંશી સોર રે ॥૪૬॥
મંદહાસ ને માથે મુગટ રે, નરિખજિન મગન અમટ રે ।

મૃગમદ ચંદન અગર રે, ચર્યા તન વૈજયંતી પેરી ઉર રે ॥૪૭॥
કૌસ્તુભ મણિમાળ કાંતવિળી રે, શોભે શ્રીકૃષ્ણ કંઠે શોભાળી રે ।

મકરાકાર કુંડળ કાને શોભે રે, નંગ જડ્યાં કડાં કર ઉભે રે ॥૪૮॥
કર આંગળી મુદ્રકિ મણરિ, કટકિંકિણિનિપૂર શોભા ઘણી રે ।

ચરણ અરુણ નખ રક્ત શામ રે, રક્ત કમળ તળ શોભાધામ રે ॥૪૯॥
તથિાં સોળે ચહિન સુખકારી રે, સેવે મુનસિદ્ધિ વ્રતધારી રે ।

અષ્ટકોણ જવ જંબુ જેહ રે, સ્વસ્તધિવજ ને કુળશિ તેહ રે ॥૫૦॥
અંકુશ અંબુજ ઉર્ધ્વરેખ રે, શોભે જમણે પગે વશિખ રે ।

મત્સ્ય ત્રકિણ કળશ વ્યોમ રે, ધેનુપદ ધનુષ ને સોમ રે ॥૫૧॥
વામચરણે એ ચંતિવે દાસ રે, કામ ક્રોધ મોહ પામે નાશ રે ।

એવાં કૃષ્ણચરણાવદ જોઇ રે, મુનમિધુપ રહ્યા તથિાં મોઇ રે ॥૫૨॥
રાધાઆદિદેવી પ્રેમે કરી રે, ચર્યા ચંદન લયિ ઉર ધરી રે ।

ગુલક જંઘા જાનુ જાગ જોઇ રે, બાહુ આજાન રહે મનમોઇ રે ॥૫૩॥
નાભી કટઉદર અનુપ રે, તથિાં ત્રવિળી શોભે સુખરુપ રે ।

જમણે ઉરે શ્રીવત્સ ચહિન રે, નરિખહિરખે જન પાવન રે ॥૫૪॥
હાર મુગટ પુષ્પના શોભે રે, જોઇ જનતણાં મન લોભે રે ।

અરુણ કમળસમ કર દોચ રે, બંશી સહતિ શોભે છે સોચ રે ॥૫૫॥
પૂરણ શશસિમ મુખ સારું રે, શોભે કંઠ કંબુ અનુસારું રે ।

તથિાં તુલસીમાળ વશિાળ રે, શોભે ચબ્રિક અધર પ્રવાળ રે ॥૫૬॥

મંદહાસે બોલે મઠિાં વેણ રે, દંત દાડ્યમકળસિખદેણ રે ।

નાસા દીપ કપોળે કાંતરિ, કાને કુંડળ શોભા સુહાતરિ ॥૫૭॥

તથિાં પુષ્પગુચ્છ બે ધરીયાં રે, ચંચળ લોચન હેતનાં ભરીયાં રે ।

રાતી રેખે નયણ રસાળ રે, શોભે ભ્રુકુટી ભાલ વશિાળ રે ॥૫૮॥

કેશર તલિક તથિાં વશિખ રે, હસતાં ભાલ વચ્ચે ઉઠે રેખ રે ।

સુંદર કેશ શશિ મુગટ રે, જડ્યો મણરિતને શું ઘટ રે ॥૫૯॥

નખશખિા શોભા ન કહેવાય રે, શરુતપિરાણ નતિય જેને ગાય રે ।

એવા શ્રીકૃષ્ણ શોભાની ખાણી રે, જીવ આસુરી ન શકે જાણી રે ॥૬૦॥

ઘનશ્યામ ને તન પ્રકાશ રે, તેનો મર્મ જાણે કોઇ દાસ રે ।

સામુદ્રકિં કહ્યાં શુભ ચહિન રે, તેણે જાકત શ્રીકૃષ્ણ સુખચન રે ॥૬૧॥

તેને નરિકાર કહે કુમતરિ, હોયે આસુરી જીવ જે અતરિ ।

સમજે સાકાર સંત તે સદા રે, પામે પાસ વાસ અતમિદા રે ॥૬૨॥

કહીએ શ્રીકૃષ્ણ પુરુષોત્તમ રે, વાસુદેવ વષિણુ પરબ્રહ્મ રે ।

હરનિરાચણ અંતર્યામી રે, ભગવાન પ્રભુ બહુનામી રે ॥૬૩॥

તત્વજ્ઞાનાદિનિામ કહેવાય રે, શરુતપિરાણ સદ્ગ્રંથ ગાય રે ।

ઉપનષિદ ઇતહિસે કરી રે, કૃષ્ણમહિમિા કહે ફરીફરી રે ॥૬૪॥

ગુણ પ્રાક્રમે કરી બહુ નામ રે, જપવા જોગ સર્વે સુખધામ રે ।

રાધા રમા રહે દોય પાસે રે, જાવે શ્રીકૃષ્ણ હેતે કટાક્ષે રે ॥૬૫॥

બીજી લલતિાદસિખી જેહ રે, રાધા રમાસમ વળી તેહ રે ।

સારી શીલે શુભ ગુણધામ રે, સુણો સહુ કહું તેનાં નામ રે ॥૬૬॥

જયા લલતિા ને શશકિલા રે, માઘવી જમુના ને સુશલિા રે ।

રતકિાંતનિે ચંદ્રમુખી રે, કદંબ માલકિા સ્વયંપ્રભા સુખી રે ॥૬૭॥

પદ્મમુખી સુખા શુભા જેહ રે, મધુમતી સરસ્વતી તેહ રે ।

પદ્મા ગંગા ને સર્વમંગલા રે, સુમુખી ભારતી ને કમળા રે ॥૬૮॥
પારજિતા કૃષ્ણપ્રયિ નંદા રે, નામ નંદિની સુંદરી સુખદા રે ।

એહઆદિસુંદરી અપાર રે, સેવે શ્રીકૃષ્ણને કરી પ્યાર રે ॥૬૯॥
મૃગમદ ચંદન ને કુલ રે, ભૂષણ વસન લાવી અમૂલ્ય રે ।

વળી ષટ્ રસ સુભોજન રે, લેહ્ય યોશ્ય ભક્ષ્ય ભોજ્ય અન્ન રે ॥૭૦॥
કનક થાળે એ ભોજન ભરી રે, પ્રેમે જમાડે પ્રમદા હરરિે ।

મેવા મઠિઇ અમૃતફળ રે, રત્નજડતિ ઝારીયે જળ રે ॥૭૧॥
પાય પાણી પાનબડીં આપે રે, કરી આરતી સ્તુતિઆલાપે રે ।

એમ પૂજા કરીને પયિરી રે, રાજી કરે શ્રીકૃષ્ણ મુરારી રે ॥૭૨॥
વળી પ્રભુના પારષદ જેહ રે, મુખ્ય મોટા નામ સુણો તેહ રે ।

વીરભાનુ ચંદ્રભાનુ કહીએ રે, સૂર્યભાનુ વસુભાનુ લહીએરે ॥૭૩॥
દેવભાનુ શક્રભાનુ જેહરે, રત્નભાનુ સુપાર્શ્વ છે તેહ રે ।

વશિાળ ઋષભ અંશુબળ રે, દેવપ્રસ્થ વરુથ સુબળ રે ॥૭૪॥
શ્રીદામા આદકિ એહ સોળ રે, તેને કેડ્યે બીજા છે અતોલ રે ।

સર્વે કરે શ્રીકૃષ્ણની સેવા રે, રૂપ ગુણે એક એક જેવા રે ॥૭૫॥
છત્તર ચમર સેવાનાં સાજ રે, તેણે સેવે રાજાધરિજ રે ।

થાય તાને ગાન તયિાં ઘણાં રે, સર્વે દર્શન કરે કૃષ્ણ તણાં રે ॥૭૬॥
દેખી દાસની સેવા દયાળ રે, રીઝે કૃપાના નધિકૃપાળ રે ।

પરમાત્મા પરબ્રહ્મ જેહ રે, નગિમ નેતમિતકિહે તેહ રે ॥૭૭॥
કાળ કર્મ ગુણ સદ્ધિ જાણો રે, તેના પ્રેરક કૃષ્ણ પ્રમાણો રે ।

સંકરષણને પ્રદ્યુમન કહીએ રે, અનરુદ્ધ રૂપે કૃષ્ણ લહીએ રે ॥૭૮॥
અનંત કોટબિરહમાંડના નાથ રે, ઉત્પત્તિસ્થિતિપિરલય હાથ રે ।

વળી સર્વે બ્રહ્માંડે મહારાજ રે, રહે જીવના કલ્યાણ કાજ રે ॥૭૯॥

નરનારાયણાદચિનંત રે, દવિયરૂપે રહે ભગવંત રે ।

તેને આશ્રિતિ હોય જે જન રે, પામે ગોલોક તે સહુ જન રે ॥૮૦॥

દવિયરૂપે રહે પ્રભુ પાસ રે, સદા સુખ ભોગવે એ દાસ રે ।

બીજા બહુ વૈષ્ણવ ત્યાં વૃંદ રે, તેને સંગે કરે એ આનંદ રે ॥૮૧॥

પામે મોટપ્ય કહે ન આવે રે, જેણે પ્રભુ ભજ્યા આંહભાવે રે ।

હરધિરી પોતે અવતાર રે, એહ ધામનું ઉઘાડ્યું બાર રે ॥૮૨॥

જે કોઇ સત્સંગી નરનારી રે, કર્યાં એ ધામનાં અધકિરી રે ।

નથી વાત સરખી એ વાત રે, જાણે સંત મોટા સાક્ષાત રે ॥૮૩॥

જેને મળ્યા સ્વામી સુખરાશી રે, તેતો સર્વે આ ધામના વાસી રે ।

કહે કવસિણો શુભમતરિ, કહસિતસંગીની પ્રાપતરિ ॥૮૪॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શરીસહજાનંદસ્વામશિષિય

નષિકુળાનંદમુનવિરિયતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે ગોલોકધામનું વરણન

કર્યું એ નામે એકસો ને ઓગણસાઠમું પ્રકરણમ્ ॥૧૫૯॥

પૂર્વછાયો- અધકિરી એહ ધામનાં, હરકિર્યાં બહુ નરનાર ।

કરી અલૌકિકિ એટલું, પછી મનમાં કર્યો વચિાર ॥૧॥

જેહ કારણ હું આવયિો, તે થયું સરવે કાજ ।

કેડ્યે કરવા નવ રહ્યું, એમ મને વચિાર્યું મહારાજ ॥૨॥

જીવ જાણે સહુ જક્તમાં, એમ પ્રૌઢ વધ્યો પ્રતાપ ।

સૂર્ય સમ શોભી રહ્યો, સત્સંગ સુંદર આપ ॥૩॥

વરણાશ્રમ હરઆશરે, જે આવયિાં નરનાર ।

તેને ભૂલ્યે પણ ભાસે નહિ, જે જાશું જમને દ્વાર ॥૪॥

ચોપાઇ- એવો પ્રતાપ પ્રભુજી તણો રે, છાયો દેશ પ્રદેશમાં ઘણો રે ।

ગામોગામ શહેરપુરે સોય રે, સહજાનંદ સમ નહકોય રે ॥૫॥

ચ્યારે કોરે શહેરને માંછ રે, રહ્યો પ્રતાપ પૂરણ છાઇ રે ।

ત્યારે એમ વચિર્યું મહારાજ રે, કર્યું સરવે પૂરણ કાજરે ॥૬॥

જેહ અરથે છે આ અવતાર રે, ધરી કર્યું તે સરવે આ વાર રે ।

એમ વચિર્યું મહારાજે મન રે, કર્યું શું શું તે કહુંછું જન રે ॥૭॥

કળબિળને પામી અધર્મી રે, થયા અસુર ગુરુ આશ્રમી રે ।

બીજા ભૂપરૂપે જે રહ્યાતા રે, કરતા પાપ આપ ન બીયાતા રે ॥૮॥

તેતો પ્રભુ પોતાને પ્રતાપે રે, પાપી પાછા પડ્યા આપ પાપે રે ।

વળી કામ કરોધ લોભ મોહ રે, માન ઇરષા સ્વાદ સમોહ રે ॥૯॥

એહાદઅિધર્મ પરવિાર રે, હતો જીવના હૃદય મોઝાર રે ।

તેતો નજિ પ્રતાપને બળે રે, કાઢ્યો સતશાસ્ત્ર કરી કળે રે ॥૧૦॥

સત્ય જ્ઞાન વૈરાગ્ય અહંસિય રે, બ્રહ્મચર્ય આદિધર્મવંશ્ય રે ।

તેતો જીવોના હૃદયમાંછ રે, સ્થાપ્યો અચળ પરવતપ્રાઇ રે ॥૧૧॥

શુદ્ધ સ્વધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય રે, સહતિ એકાંતકિ ભક્તજિગ રે ।

ગ્રામ ગ્રામ પુર પુર પ્રતરિ, જન માંહપિરવરતાવી અતરિ ॥૧૨॥

વળી દુરવાસા ઋષિ શાપે રે, થયાંતાં મનુષ્ય ભક્તધર્મ આપે રે ।

બીજા ઉદ્ધવાદક્રિષ્ણિય રે, સરવે આવ્યા હતા શાપ માંચ રે ॥૧૩॥

તેને મુકાવી ને મહારાજ રે, બીજાં પણ કર્યાં કઇ કાજ રે ।

યોગ કળાઓ ધ્યાન ધારણા રે, તેણે જુક્ત કર્યાં જન ઘણાં રે ॥૧૪॥

વળી ઉપનષિદને માંછ રે, કહી દહર વદિયા સુખદાઇ રે ।

એહ આદિબ્રહ્મવદિયા જેહ રે, પોતે પ્રવરતાવી છે તેહ રે ॥૧૫॥

વળી અહંસિમય જગન રે, તે પ્રવરતાવ્યા છે ભગવન રે ।

દેવ બ્રાહ્મણ તીરથ સંત રે, તેનો મહમિ વધાર્યો અત્યંત રે ॥૧૬॥

વળી શ્રીમદ્ભાગવત આદરિ, બીજાં સતશાસ્ત્ર અનાદરિ ।

તેનું કરાવણું પ્રવરતન રે, કર્યું સાત્વકિ દેવનું સ્થાપન રે ॥૧૭॥
કૌલાણવાદમિથિયા જે ગ્રંથ રે, કહ્યા નથી એ મોક્ષને અર્થ રે ।

રાજસ તામસ દેવ ઉપાસના રે, દુઃખદાયક છે સુખ વનિ રે ॥૧૮॥
વળી નાસ્તકિને કૌલ મત રે, એહઆદમિનાવ્યા અસત્ય રે ।

શુદ્ધ ધર્મ જેહ સનાતન રે, કર્યું તેનું અતશિ સ્થાપન રે ॥૧૯॥
વળી નજિ આશ્રતિને કાજે રે, કર્યું હેત બહુ મહારાજે રે ।

દેશ દેશમાં મંદરિ કરાવી રે, તેમાં નજિમૂર્તિઓ પધરાવી રે ॥૨૦॥
ભક્તમિર્ગ પ્રવરતાવા કાજ રે, કર્યા ધરમવંશી આચારજ રે ।
દીક્ષાવધિ રીત્ય બાંધી દીધી રે, વરત્યા સારું શક્ષિપત્રી કધિરિ ॥૨૧॥
તેતો સતશાસ્ત્રનું છે સાર રે, તે પ્રવરતાવી જન મોઝાર રે ।

વળી નજિઆશ્રતિ બ્રહ્મચારી રે, સાધુ ગૃહી ત્યાગી નરનારી રે ॥૨૨॥
તેના ધર્મ તે જાજવી રીત્યે રે, આપે કહ્યા તે પાળે છે પૂરીત્યે રે ।

જન્માષ્ટમી આદવિરત સઇ રે, અન્નફૂટાદઉત્સવ વધિકિઇ રે ॥૨૩॥
કહી અષ્ટાંગયોગની રીત્ય રે, તે પણ પ્રવરતાવી જનહતિ રે ।

વળી સહુનાં કલ્યાણ કાજે રે, રૂડો ગ્રંથ કરાવ્યો મહારાજે રે ॥૨૪॥
તેમાં ચરતિર છે પોતાતણાં રે, કહેતાં સુણતાં રહેતાં સુખ ઘણાં રે ।

જાણું હવે સર્વે કામ થયું રે, કાંઇ કરવા કેડ્યે ન રહ્યું રે ॥૨૫॥
પછી એમ વચિર્યું ધનશ્યામે રે, હવે જાઉં હું મારે ધામે રે ।

પણ મુજ આશ્રતિ જે જન રે, મારે વચિોગે નહરિખે તન રે ॥૨૬॥
માટે વાત કરૂં એને આગે રે, રાખે ધીરજ તન ન ત્યાગે રે ।

પછી નજિ આશ્રતિ તેડાવ્યા રે, સર્વે બાઇ ભાઇ મળી આવ્યા રે ॥૨૭॥
રામપ્રતાપ ઇચ્છારામ ધીર રે, અવધ્યપ્રસાદ ને રઘુવીર રે ।

મુક્તાનંદ ને ગોપાળાનંદ રે, નતિયાનંદજી ને બ્રહ્માનંદ રે ॥૨૮॥

શુક્રમુનિ આનંદસ્વામી રે, એહ આદિમોટા નષિકામી રે ।

મુકુંદાનંદ અખંડાનંદ રે, એહ આદિબિરહમચારી વૃંદ રે ॥૨૯॥

ઉત્તમ સોમ સુરા સુજાણ રે, રત્ન મીયાંદપિાળા પ્રમાણ રે ।

જીવુબા લાડુબા રાજબાઇ રે, એહ આદિબાઇઓ તથા ભાઇ રે ॥૩૦॥

તમે સાંભળજ્યો સર્વે જન રે, જેહ અર્થે ધાર્યું તું મે તન રે ।

તે કર્યું મે સર્વે કારજ રે, કરવા કેડ્યે રાખ્યું નથી રજ રે ॥૩૧॥

હવે જાઇશ હું ધામ મારે રે, માટે શીખ આપવી તમારે રે ।

રાજી રહેવું રોવું નહવિંસે રે, કેડ્યે કરવો નહકિકાસ રે ॥૩૨॥

એવું વજર જેવું એ વચન રે, સુણી વ્યાકુળ થયા સહુ જન રે ।

પામી મૂરછા પડીયાં ભોમ રે, તનની ન રહી કેને ફોમ રે ॥૩૩॥

કોઇનાં તણાણાં પ્રાણ ને નાડી રે, કોઇ રુવે છે રાડ્યું પાડી રે ।

કેની આંખમાં પડ્યાં રુધરિ રે, ચાલ્યાં સહુના નયણે નીર રે ॥૩૪॥

કરે વલિપ કલ્પાંત કઇ રે, કહે અમને ચાલો ભેળાં લઇ રે ।

કહે તમવનિ કેમ રહેવાય રે, પળ ઘડી દનિ કેમ જાય રે ॥૩૫॥

હાયહાય માનખો હરામ રે, તમ વનિ રહચિ આણે ઠામ રે ।

અનૂન વસ્ત્ર જળ ઝેર થાય રે, તમ વનિ અમે ન રહેવાય રે ॥૩૬॥

તમે જાઓને રહીએ અનાથ રે, એવું કરશો માં મારા નાથ રે ।

આપ્યું આટલા દવિસ સુખ રે, હવે દેખાડશો માં એવું દુઃખ રે ॥૩૭॥

એવાં પાપ અમારાં છે શયિં રે, તમે જાઓ ને રહીએ અમે ઇયાં રે ।

આવ્યો હોય એવો થર ભારે રે, ભોગવાવજ્યો બીજે પ્રકારે રે ॥૩૮॥

પણ એવાં દુઃખને જોઇ રે, જન તમારા ન જીવે કોઇ રે ।

એમ કહે રહે નહિણાં રે, રૂવે વૃધ્ધ જોબન ને નાનાં રે ॥૩૯॥

કરે વલિપ વલવલે વળી રે, થાય ઉભાં ને પડે છે ઢળી રે ।

તેહ દાસને દેખી દયાળ રે, પોત્ત્યે વચિરચિ તેહ કાળ રે ॥૪૦॥
આ સહુને મુજમાં છે સ્નેહ રે, મુજ વનિ નહરિખે દેહ રે ।

સત્ય મારગ કલ્યાણ કાજ રે, તેની પ્રવૃત્તસિારું આજ રે ॥૪૧॥
એને રાખી જાવું છે જો આંહરિ, એમ નશ્ચિય કર્યું મનમાંહરિ ।

પછી એમ બોલ્યા અવનિશ રે, તમે શદિને રૂવો છો દાસ રે ॥૪૨॥
પછી નજિ આશરતિ નારી નર જે રે, તેને પોતાના યોગ ઐશ્વર્યે રે ।

આપી ધીરજ શક્તજિ કહીએ રે, થયાં વજર જેવાં સહુ હૈયે રે ॥૪૩॥
જાણું ધીરજ દરઢતા આવી રે, ત્યારે મહારાજે કહ્યું બોલાવી રે ।

હું રહીશ વરતાલ ત્યાંઈ રે, ભક્તધિર્મ શ્રીકૃષ્ણ માંહરિ ॥૪૪॥
વળી અમદાવાદમાં વાસે રે, રહીશ નરનારાયણ પાસે રે ।

ગોપીનાથ ગઢડામાં આંહરિ, હું સદા રહીશ તે માંહરિ ॥૪૫॥
બીજાં મંદરિ મૂર્તિમારે રે, તેમાં રહીશ હું સર્વે પ્રકારે રે ।

તેહ મૂર્તનિ મુજ માંઈ રે, તમે ભેદ જાણશો માં કાંઈ રે ॥૪૬॥
એમ જાણીને સેવા કરજ્યો રે, પૂજા કરીને થાળ ધરજ્યો રે ।

વળી ધર્મવંશી દ્વજિ ધીર રે, અવધપ્રસાદ ને રઘુવીર રે ॥૪૭॥
એહ દત્તપુત્ર છે અમારા રે, તેને કર્યા છે ગુરુ તમારા રે,

તેને માનજ્યો તમે સુજાણ રે, રહેજ્યો શક્ષિપત્રીને પ્રમાણ રે ॥૪૮॥
સાધુ વરણી પાળા સુણી લેજ્યો રે, ગોપાળસ્વામીની આજ્ઞામાં રહેજ્યો રે

।

અમ કેડ્યે મરશોમાં તમે રે, અન્ન મુકશો માં કહું અમે રે ॥૪૯॥
આત્મઘાત ન કરશો જન રે, એહ માનજ્યો મારું વચન રે ।

મારા વચનનો કરશો ઉત્થાપ રે, મારે તમારે તો નહમિળાપ રે ॥૫૦॥
એમ કહી વચન વષિમ રે, દીઘા પોતાના ચરણના સમ રે ।

જ્યારે મનાવ્યું એવું વચન રે, તેહ સુણીને બોલયા જન રે ॥૫૧॥
હે મહારાજ રહેશું આંહચિમે રે, એવું મનાવ્યું વચન તમે રે ।

પણ તમારા ચરણમાં મન રે, રાખજ્યો અમારૂં નશિદન રે ॥૫૨॥
અપરાધ અમારા મ જોજ્યો રે, અંતકાળે તો વેલા આવજ્યો રે ।

વળી જ્યારે સંભારીએ હરરિ, ત્યારે દરશન દેજ્યો દયા કરી રે ॥૫૩॥
વળી તમારી ભક્તિ માંચ રે, કોઇ પ્રકારે વળિ ન થાય રે ।

બાહેર અંતરશત્રુ છે ઘણા રે, સહુ દ્વેષી ભક્તધિર્મ તણા રે ॥૫૪॥
તેથી ઉગારજ્યો કૃપાનધિરિ, એમ સહુએ પ્રારથના કીધી રે ।

કહે નાથ તથાસ્તુ તે થાશે રે, જેહ માગ્યું તમે મુજ પાસે રે ॥૫૫॥
પછી કહ્યું જાઓ તમે જન રે, ત્યારે ચાલ્યાં સહુ માની વચન રે ।

સહુ રોતાં રોતાં પાછાં ગયાં રે, ચાલે નહચિરણ ચૂરણ થયાં રે ॥૫૬॥
પ્રણા મૂકી ગયાં પ્રભુ પાસ રે, થયાં અંતરે અતઉદાસ રે ।

એમ પાછાં વળીયાં એ જન રે, અતઅિતકિરતાં રૂદન રે ॥૫૭॥
ઇતશ્ચીરીમદેકાંતકિધર્મપ્રવરતક શ્ચીસહજાનંદસવામશિષ્ય
નષિકુળાનંદ મુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્ચીજી મહારાજે પોતાના
આશ્ચરિતિ આગળ પોતાને સ્વધામ પધારવું તે વાત કરીને સહુને ધીરજ
આપી એ નામે એકસો ને સાહ્યમું પ્રકરણમ્ ॥૧૬૦॥

પૂર્વછાયો- શુભમતસિહુ સાંભળો, કહું ત્યાર પછીની વાત ।

પૃથ્વીના તળ ઉપરે, થવા લાગ્યા મોટા ઉતપાત ॥૧॥
ચાલ્યા પ્રચંડ પવન અતગિતધીર કઠોર ઘણી થઇ ।

ઝાડ પાડ બહુ પડયાં, કોટ મંદરિ ઘર કોઠા કઇ ॥૨॥
અતઅિયાનક અગનવિળી વુઠવેગે વ્યોમમાં ।

વન ભુવન કૈક ગામ પુર, બહુબહુ બાળ્યાં ભોમમાં ॥૩॥

પડ્યા પથ્થર પૃથ્વી ઉપરે, અતઘિણા આકાશથી ।

નારી નર ડર પામયાં, કહે નહઉગરયિ નાશથી ॥૪॥

ચોપાઇ- થાય કઠણ કડાકા વ્યોમ રે, પડે તખી તડતિ તે ભોમ રે ।

ત્રુટાં તામસ દેવનાં ધામરે, હતાં દેરાં ડુંગર ને ગામરે ॥૫॥

એવો થયો છે ઉલકાપાત રે, શું કહીએ એ સમાની વાત રે ।

વુઠાં નીર ડુધરિની ધારે રે, જોઇ ભય પામ્યાં સહુ તારે રે ॥૬॥

ગયાં સાધુનાં મન ડોળાઇ રે, થયો ઉદ્વેગ તે ઉરમાંઇ રે ।

ઉષ્ણ ઋતુના સૂર્યની કાંતરિ, થઇ નસિતેજ પામી અશાંતરિ ॥૭॥

હરભિક્ત પુરુષનાં અંગ રે, ફરક્યાં ડાબાં તે પણ કુઢંગ રે ।

વળી બાઇ જેને સતસંગ રે, તેનાં ફરક્યાં જમણાં અંગ રે ॥૮॥

વળી સ્વપનાં લાધાં છે જેહ રે, અતચિપશુકન માન્યાં તેહ રે ।

જાણું ધર્મ ભક્તિની મૂરતરિ, શોકે રૂદન કરે છે અતરિ ॥૯॥

રાધાકૃષ્ણની પ્રતમિ સોય રે, દરગ વનિ દેખાણી છે દોય રે ।

વળી શ્વેતપટે ઢાંકી મુખ રે, અતશીકમાં પામ્યાં છે દુઃખ રે ॥૧૦॥

જાણ્યું શશસ્રિરજ ને ઉડુ રે, પડ્યા ભૂમયિ તે પણ ભુંડું રે ।

એવા ઉતપાત જોઇ અપાર રે, સર્વે કરવા લાગ્યાં વચિર રે ॥૧૧॥

જાણું પ્રભુજી પૃથ્વીમાંથી રે, થાશે અંતરધાન હવે યાંથી રે ।

પછી નાથે નતિયકર્મ કીધું રે, ગઉ આદકિ દાન બહુ દીધું રે ॥૧૨॥

પછી ગોમયે લપિભ્રિમસિારી રે, કરી કુશ તલિની પથારી રે ।

નાયા ઉષ્ણ જળે પ્રભુ તથિયાં રે, પહેર્યાં ધોયેલ ધોળાં ધોતથિયાં રે ॥૧૩॥

કરી તલિક ભાલ ચંદન રે, બેઠા પોત્યે તે સદ્ધિ આસન રે ।

રાખી સ્થરિ દૃષ્ટઅનમિષ રે, નજિ આત્મામાંહચિશેષ રે ॥૧૪॥

ધર્યું પોત્યે પોતાનું ધ્યાન રે, મેલ્યું વસિારી નજિતન ભાન રે ।

પાસે ગોપાળાનંદાદબિહુ રે, નતિયાનંદ ને શુકમુનસિહુ રે ॥૧૫॥
દહિં આકાશ મગે તે વાર રે, કોટાંનકોટવિમિન અપાર રે ।

બહુ પાર્ષદ પોતા તણા રે, આવ્યા નાથને તેડવા ઘણા રે ॥૧૬॥
લાવ્યા દવિય ચંદન દવિય કુલ રે, બીજી દવિય પૂજાઓ અમૂલ્ય રે ।

તેણે પ્રીત્યે પૂજ્યા ભગવાન રે, પછી તેડી બેસાર્યા વમિન રે ॥૧૭॥
પોત્યે પોતાના પાર્ષદ સાથ રે, નજિધામમાં પધાર્યા નાથ રે ।

નભ મારગે અમર આવી રે, કરી સ્તુતવિજંતિર વજાવી રે ॥૧૮॥
લાવ્યા ચંદન પુષ્પના હાર રે, તેણે પૂજીયા પ્રાણ આધાર રે ।

વળી છાંટ્યાં ચંદન બહુ તને રે, કરી ઉપર વૃષ્ટસિમને રે ॥૧૯॥
તેહ પુષ્પ ચંદન વરસાત રે, દહિ ભૂમયિ સહુએ સાક્ષાત રે ।

એમ પધારયા નજિધામ રે, કરી અનેક જીવનાં કામ રે ॥૨૦॥
સંવત્ અઢાર છાશચિઘન રે, જ્યેષ્ઠ શુદદિશમીનો દન રે ।

મંગળવારે મધ્યાહને મહારાજ રે, ચાલ્યા કરી અનેકનાં કાજ રે ॥૨૧॥
મોરે આવ્યાંતાં દુઃખ મહા અરરિ, રાખ્યું તન તેમાંથી દયા કરી રે ।

સંવત્ અઢાર એકસહ્યો જાણો રે, પોષ શુદપિન્યમ પ્રમાણો રે ॥૨૨॥
તેદચિગત્રાઇમાંહચિંગે રે, આવ્યું તું દુઃખ અશ્વ પ્રસંગે રે ।

તેમાંથી મોરે રાખીયું તન રે, તે પણ દયા આણી જીવન રે ॥૨૩॥
ત્યાર પછી સંવત્ અઢારે રે, શતિતેરે આશુ પુન્યમ ત્યારે રે ।

ગામ જાળીયે મંદવાડમાંથી રે, રાખ્યું તન પોતાની દયાથી રે ॥૨૪॥
સંવત્ અઢારના સત્યોતેરે રે, વૈશાખ શુક્લ બારશ તે વેરે રે ।

રાખ્યું દુઃખમાંથી ગઢડે દેહ રે, તે પણ હરજિનને સનેહ રે ॥૨૫॥
વળી સંવત્ અઢાર અહ્યોતેરે રે, ફાગણ શુક્લાદચિષ્ટમી કેરે રે ।

તેદગિણેશ ધોળકે ગોપાળે રે, રાખ્યું દુઃખમાંથી દેહ દયાળે રે ॥૨૬॥

વળી સંવત્ અઢાર ઓગણાશરિ, ચૈત્ર શુદ્ધિનોમ્ય દુઃખરાશરિ ।

તેદપિંચાળે પોત્યે મહારાજ રે, રાખ્યું દેહ તે હરજિન કાજ રે ॥૨૭॥

પછી સંવત્ અઢાર છાશનિ રે, પોષ શુદ્ધિ બીજ તેદનિ રે ।

થયા માંદા પોત્યે મહારાજ રે, નજિધામે પધારવા કાજ રે ॥૨૮॥

જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિશમીને દન રે, ચાલ્યા દયા ઉતારી જીવન રે ।

રહેવા ધાર્યુંતું જેટલું નાથે રે, રહ્યા એટલા દક્ષિમમિથે રે ॥૨૯॥

એક ઉણે વરષ પચાસ રે, એક દવિસ ને દોય માસ રે ।

રાખ્યું એટલા દવિસ તન રે, જન હેતે તે પોત્યે જીવન રે ॥૩૦॥

પછી પાસે હતાં જન જેહ રે, નામસ્મરણ કરે છે તેહ રે ।

થયું સ્મરણમાંહરિદન રે, સુણી આવયાં સર્વે જન રે ॥૩૧॥

જોઈ નાથને કરે વલિાપ રે, પામ્યાં અંતરે અતિઉતાપ રે ।

એહ સમે પામ્યાં જન દુઃખ રે, તેતો કહેવાતું નથી મે મુખ રે ॥૩૨॥

બાંધી રાખે બંધવિન જેમ રે, રહ્યાં સહુનાં નાડી પ્રાણ એમ રે ।

એહ સમે વાવરી સામર્થી રે, અલબેલેજીયે આપે અતરિ ॥૩૩॥

જો એમ ન કરત જીવન રે, થાત કેર મરત બહુ જન રે ।

જેને વાલા વનિા પળ ઘડી રે, ન રહેવાતું જાતું તન પડી રે ॥૩૪॥

તેના રહ્યા પ્રાણ તન માંય રે, તેતો શ્રી મહારાજ ઇચ્છાય રે ।

પછી દત્તપુત્ર દોય ધીર રે, અવધપ્રસાદ ને રઘુવીર રે ॥૩૫॥

તેણે સુંદર શાસ્ત્રની વધિરિ, જેમ કરવી ઘટે તેમ કધિરિ ।

ચર્યું ચંદન તન નવરાવી રે, સુંદર વસ્ત્ર અમૂલ્ય પહેરાવી રે ॥૩૬॥

પુષ્પહાર તોરા ગુચ્છ ધરી રે, પછી એ સમે આરતી કરી રે ।

કહે હાથ જોડી સહુ એમ રે, પ્રભુ આલું કર્યું તમે કેમ રે ॥૩૭॥

સારું નાથ ઘટ્યું જે તમને રે, પણ વસિારશો માં અમને રે ।

એમ કહીને લાગીયા પાય રે, પછી બેસાર્યા વમિન માંચ રે ॥૩૮॥
ગાતાં વાતાં આવ્યા કુલવાડી રે, જેહ ગમતી પોતાને ઝાડી રે ।

ત્યાં તુલસી ચંદને ચતિતા રચી રે, તન પધરાવ્યું ઘી ચરચી રે ॥૩૯॥
પછી કર્યો અગ્નસિસ્કાર રે, જોઇ દુઃખ પામ્યા સહુ અપાર રે ।

બહુ ધૃતે દેહ દાગ દીઘો રે, સર્વે શાસ્ત્રવધિતિયિં કધી રે ॥૪૦॥
પછી નાઇને આવ્યા ભવન રે, તેદખિાધું નહકિણે અનન રે ।

પછી બીજે દચિતિાને ઠારી રે, કરી ખરચ કરવા તૈયારી રે ॥૪૧॥
તેડ્યા બ્રાહ્મણ સત્સંગી સહુ રે, બીજાં પણ તેડાવયિં બહુ રે ।

કર્યા મશ્નિરમોદક વપિર રે, બીજા સાટા કરાવ્યા બહુપેર રે ॥૪૨॥
તેણે જમાડ્યા જન અપાર રે, સત્સંગી કુસંગી નરનાર રે ।

કરી શ્રવણનિ શ્રાદ્ધવધિરે, તયિં અશ્વ ગાઉ બહુ દધિરે ॥૪૩॥
અનન ધન વસન વાસણ રે, આપ્યાં પલંગ ગાદલાં આશણ રે ।

એમ વધિકિધિબિહુપેર રે, પછી જન ગયાં સહુ ઘેર રે ॥૪૪॥
કેડ્યે રહ્યા ઇયાં જેહ દાસ રે, તેતો સદા રહેતા પ્રભુ પાસ રે ।

પ્રભુ કરી ગયા એવો ખેલ રે, કળા એની કેણે ન કળેલ રે ॥૪૫॥
જેમ નટ નજિવદિયા વડે રે, લેવા લડાઇ આકાશે ચડે રે ।

થાય જાદ્ધ ત્યાં જાજવાં અંગ રે, તેની નારી બળે તેને સંગ રે ॥૪૬॥
સહુ સભા દેખે એમ સત્ય રે, ત્યાંતો ઉતરે કરી રમત્ય રે ।

આવી નારી પણ તયિં વળી રે, જે કોઇ મુવા પુરુષસંગે બળી રે ॥૪૭॥
પામે આશ્ચર્ય એવું જોઇ રે, પણ કળી શકે નહકોઇ રે ।

તેમ પ્રભુની રમત્ય માંઇ રે, જોઇ અસુર જાય મુંઝાઇ રે ॥૪૮॥
પણ આવે જાય એવા નથી રે, નજિજન જાણે છે મનથી રે ।

પણ અસુર મોહ પામ્યા કાજ રે, કરે એવાં ચરતિર મહારાજ રે ॥૪૯॥

જો એમ ન હોય એહ રીત રે, તમે યંતિવી જાવોને યતિત રે ।

કેક કરે છે આવીને કાજ રે, પરયા પૂરે છે જનને મહારાજ રે ॥૫૦॥

કેનાં જમે છે આવીને અન્ન રે, પ્રગટ પ્રમાણ નહસિવપન રે ।

કેને આપે છે તોરા ને હાર રે, કેની કરે છે કષ્ટમાં વાર રે ॥૫૧॥

કેને વાટમાં ચાલે છે સંગે રે, કેને સામા મળે છે ઉમંગે રે ।

કેને સાત પાંચ અશ્વારે રે, થાય પ્રકટ દર્શન બારે રે ॥૫૨॥

કરે આરતીમાં ધુન્ય આવી રે, કેને બોલાવે છે હેત લાવી રે ।

કથા સભામાં આવી સાંભળે રે, પ્રકટ પ્રમાણ જનને મળે રે ॥૫૩॥

એવી રીત્યનાં અનેક કાજ રે, તેતો આપે કરે છે મહારાજ રે ।

એમ દર્શન દયિ દયાળ રે, નજિજનની કરે છે સંભાળ રે ॥૫૪॥

કોઇ ગામે લખાવે કાગળ રે, બેસી નજિજનને આગળ રે ।

કેનું પ્રમેશું પીવે છે પાણી રે, આવે દર્શન દેવા દાસ જાણી રે ॥૫૫॥

કેને આપે ઝીણી જાડી માળા રે, એમ જનને કરે છે સુખાળા રે ।

કોઇને મળે છે મારગ માંચ રે, મેલી ભેદ્ય ને લાગે છે પાચ રે ॥૫૬॥

કોઇક સેજમાં સુતા દેખે છે રે, જોઇ જન્મ સુફળ લેખે છે રે ।

જેજે જન સંભારે છે જ્યારે રે, તેતે પામે છે દર્શન ત્યારે રે ॥૫૭॥

એમ અનેક પ્રકારે આજ રે, પ્રભુ કરે છે બહુબહુ કાજ રે ।

નજિજનથી અળગા નાથ રે, નથી જાતા રહે છે સદા સાથ રે ॥૫૮॥

તેતો વમિખ વાત ન માને રે, જેને પ્રૂણ પાપ પડ્યું પાને રે ।

કહું સુણો સહુ રીત્ય એવી રે, કહ્યો બભિત્સ રસ વરણવી રે ॥૫૯॥

ઇતિશ્રીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસવામશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણમિધ્યે શ્રીશ્રીમહારાજે પોતાના

અનંત પાર્ષદની સાથે વમિનમાં બેસીને પોતાના ધામમાં પધાર્યા એ નામે
એકસો ને એકસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૧૬૧॥

પૂર્વછાયો- સુણો સહુ હું શું કહું, વરણવી વારમવાર ।

નથી દહિ નથી સાંભળ્યો, આ જેવો બીજો અવતાર ॥૧॥

અતસિામરથી વાવરી, હરધિરી મનુષ્યનું દેહ ।

આ દનિ મોરે આગમે, નથી સુણી શ્રવણે તેહ ॥૨॥

અતઅિલૌકકિ વારતા, લાવી દેખાડી લોકમાંઇ ।

એવું આશ્ચર્ય જોઇ જન, મગન રહે મનમાંઇ ॥૩॥

કરી કાજ મહારાજ મોટાં, ગયા પોત્તે ગોલોક ।

જન દર્શન વનિા દુઃખિાં, રહ્યાં સંભારી કરતાં શોક ॥૪॥

ચોપાઇ- સમે સમે સંભારતાં સુખ, પળે પળે પ્રકટે છે દુઃખ ।

ક્યારે સાંભરે બેઠા પલંગે, ચર્યચિંદન સુંદર અંગે ॥૫॥

કંઠે હાર કપૂરના ઘણા, બાજા કુંડળ કપૂરતણા ।

ક્યારે સાંભરે પુષ્પની માળે, પુષ્પના તોરા ધર્યા દયાળે ॥૬॥

ક્યારે સાંભરે જરકશી જામે, બાંધી પાઘ જરકશી શ્યામે ।

ક્યારે સાંભરે મુગટ ધરેલ, રૂડે હંડિળે બેઠા રંગરેલ ॥૭॥

ક્યારે સાંભરે નાખતા ગુલાલ, રંગે રમતા કરતા ખ્યાલ ।

ક્યારે પીચકારી લઇ હાથે, રંગ નાખતા સખાને માથે ॥૮॥

ક્યારે અશ્વપર અસવાર, એમ સાંભરે પ્રાણઆધાર ।

ક્યારે સાંભરે નદીમાં નહાતા, તાળી પાડી સખા સંગે ગાતા ॥૯॥

ક્યારે નીર ઉછાળતા હાથે, રંગે રમતા સખાને સાથે ।

ક્યારેક સાંભરે જમતા થાળ, દેતા પ્રસાદી દાસને દયાળ ॥૧૦॥

ક્યારેક સાંભરે પંગત્યે ફરતા, દઇ દર્શન ને મન હરતા ।

મુખમાંહજિલેબીયો આપી, જમાડે ચરણ મસ્તકે છાપી ॥૧૧॥
ક્યારેક સાંભરે જનને મળતા, આપે છાતીમાં ચરણ વળતા ।

ક્યારેક સાંભરે કરતા વાત, સમજી સંત થાય રળચિત ॥૧૨॥
ક્યારેક સાંભરે પૂજ્યા છે જને, પુષ્પહાર સુંદર ચંદને ।

ક્યારેક આરતી સ્તુતચિાગે, કરી જન પ્રેમે પાય લાગે ॥૧૩॥
ક્યારેક સાંભરે સેજમાં સુતા, ઉઠી મુખ ઘોઠ મુખ લુતા ।

ક્યારેક સાંભરે કરતા દાતણ, ક્યારેક સાંભરે બેઠા આસણ ॥૧૪॥
ક્યારેક સાંભરે ન્હાતા નાથ, ચોળી તન જે નવરાવતા હાથ ।

ક્યારેક સાંભરે જીવન જમતા, તાળી પાડી જન સંગે રમતા ॥૧૫॥
ક્યારેક યડી આવે એવા ચતિત, વેઢ વીટકિરકડાં સહતિ ।

ક્યારેક સાંભરે બેઠા સુખપાલ, ક્યારેક હસ્તચ્ચિ સંગે મરાલ ॥૧૬॥
ક્યારેક સાંભરે મેડે મહારાજ, ક્યારેક કરતા વાત હેતકાજ ।

ક્યારેક રમતા સંતને સાથે, ગાતા તાળી પાડી દોચ હાથે ॥૧૭॥
ક્યારેક સાંભરે બેઠા આસન, ક્યારેક સાંભરે ચંપાવતા તન ।

ક્યારેક સાંભરે ચોળતાં તેલ, ક્યારેક સાંભરે ચરણ પૂજેલ ॥૧૮॥
ક્યારેક સાંભરે તાપતા તન, નાથ હાથે કરતા વ્યંજન ।

ક્યારેક જમી જમાડતા જન, પરિસતા પોત્વે થઇ પ્રસન્ન ॥૧૯॥
ક્યારેક રથ વેલ્ચ ગાડે ઘોડે, બેસી ચાલતા સખાની જોડે ।

ક્યારે આંબા આંબલી ઓટે, બેસતા હાર પહેરી બહુ કોટે ॥૨૦॥
ક્યારેક લેતા લટકેશું હાર, એમ સંભારે છે વારમવાર ।

જીયાં જીયાં વચિર્યા જીવન, તેનું કરે છે જન ચંતિવન ॥૨૧॥
જીયાં જીયાં કરી હરચ્ચિ લીળા, તે ચંતિવે છે જન થઇ ભેળા ।

જીયાં જીયાં કરીયા ઉત્સવ, તેતે જન ચંતિવે છે સર્વ ॥૨૨॥

જેજે મહારાજે કર્યાં કારજ, તેતે ચંતિવે છે નારી નર જ ।

સંભારતાં સુખ દુઃખ તને, વસિરતો નથી વચ્ચિગ મને ॥૨૩॥

એવાં સુખ નથી આપ્યાં મહારાજ, જે વસિર્યાં પણ વસિરે આજ ।

સંભાર્યે સુખ નહિદુઃખ તન, તેણે રુદયિ રહે છે રુદન ॥૨૪॥

બારે નથી દેખાડતા દાસ, અંતરે સદા રહે છે ઉદાસ ।

જેમ મણવિનિ મણધિર, એમ ફરે છે નારી ને નર ॥૨૫॥

જેમ ધન વનિ નરિધન, એમ રહે છે કંગાલ જન ।

જેમ માબાપ વનિનાં બાળ, કોણ કરે તેની પ્રતપિાળ ॥૨૬॥

જેમ પતવિનિની પતની, એમ આજ તે આવીને બની ।

જેમ નગર ગયે નરપતિતેને તને સુખ નહરિતિ ॥૨૭॥

તેમ જેને વાલાનો વચ્ચિગ, વણ રોગે તેને જાણવો રોગ ।

તેને સુખ ક્યાંથી શરીરે, રહે નયણાં ભરીયાં નીરે ॥૨૮॥

ગાય વનિનું વલવલે વત્સ, જળ વનિનું તલકે મત્સ્ય ।

તેમ જીવન વનિના જન, રહે આલોચ રાત્ય ને દન ॥૨૯॥

જેમ પ્રાણ વનિનું હોય પંડ, જેમ સૂર્ય વનિનું બ્રહ્માંડ ।

જેમ શશવિનિની રાત, જેમ અવનવિનિ વરસાત ॥૩૦॥

એમ ઝાંખાં પડ્યાં સર્વે જન, જાતાં એક શ્રીપ્રાણજીવન ।

કોયને તને તેજ ન રહ્યાં, ઝુરી ઝુરી સહુ ઝાંખાં થયાં ॥૩૧॥

જેમ ફળ વનિની કદળી, જેમ તોય વનિ તલા વળી ।

જેમ હંસ વનિ માનસર, એમ રહ્યાં સહુ નારી નર ॥૩૨॥

જેમ વસ્તી વનિનું નગર, જેમ મનુષ્ય વનિનું ઘર ।

જેમ સુનું લાગે છે તે સહુ, ઘણી ઘણી વાત શું હું કહું ॥૩૩॥

જેજે સ્થળે બેસતા નાથ, સંભાર્યે હૈયું ન રહે હાથ ।

જેમ લુણ વનિાનું વ્યંજન, જેમ ઘૂત વનિાનું ભોજન ॥૩૪॥
 જેમ વર વનિાની તે જાન, જેમ રસ વનિાનું છે પાન ।
 તેમ નરિસ થયો સંસાર, એક જાતાં તે પ્રાણઆધાર ॥૩૫॥
 ક્રોધને સુખ રહ્યું નહરિત્પિધારતાં પ્રભુ પ્રાણપતિ
 દેહ ગેહનાં સુખ ન રહ્યાં, કહે શયિ સુખે રહ્યાં ઇયાં ॥૩૬॥
 હસ્યા રમ્યાની હોશ ન રઇ, જીવતાં ગત્ય મૃતકની થઇ ।
 એવી રીત્યે તે દેહના દન, પૂરા કરે છે હરનિા જન ॥૩૭॥
 સાંભરે સમે સમે ઘણું સુખ, તેણે નૂર નથી કેને મુખ ।
 સ્વજન સાલે સાંભરતાં એધાણ, તેની પીડાયે પીડાયછે પ્રાણ ॥૩૮॥
 વારમવાર કહેતા હેત વાત, તેતો સાલે છે દવિસ ને રાત ।
 હેત દેખાડી હરયિાં મન, તે વસિરતું નથી નશિદન ॥૩૯॥
 એમ સંભારી સંભારી જન, હૃદામાંહકિરે છે રુદન ।
 સર્વે સુખ લઈ ગયા સાથ, કેડ્યે કરી જનને અનાથ ॥૪૦॥
 એવી રીત્ય જે એ જનતણી, કેટલીક હું દેખાડું ગણી ।
 જેનું જાતું રહ્યું છે જીવન, એનું આશ્ચર્ય ન માનીયે મન ॥૪૧॥
 કહી વાત સંક્ષેપે મે એહ, જેમ છે તેમ ન કહેવાય તેહ ।
 જેજે દહિું મે સાંભળ્યું કાન, તેમાંથી લખ્યું કાંઇક નદિાન ॥૪૨॥
 કહેતાં જશ હરનિા વસિતારી, થઇ કથા આ સુંદર સારી ।
 કહ્યાં પ્રકટ પ્રભુનાં ચરતિર, અતપિાવન પરમ પવતિર ॥૪૩॥
 સતસંગીને છે સુખનધિપ્રાણ સુખમય પ્રસદિધાિ
 દોયલી વેળામાં ચંતિવે દાસ, થાય સુખ જાય તનત્રાસ ॥૪૪॥
 એવો ગ્રંથ થયો આ અનૂપ, સત્સંગી જનને સુખરૂપ ।
 કહ્યું છે મને જણાણું જેમ, સહુ સમજી તે લેજ્યો એમ ॥૪૫॥

સરવે ચરતિર શ્રીહરતિણાં, કેવાય ક્યાં લગી છે અતધિણાં ।

સંકષેપે કરી કહ્યાં સહુને, જેટલાં જાણ્યામાં આવ્યાં મુને ॥૪૬॥

હરચિરતિર છે અપરમપાર, એક જીભે ન થાય નરિધાર ।

બ્રહ્મસૃષ્ટિમાં નહિહીય એવા, સાંગોપાંગ હરગુણ કહેવા ॥૪૭॥

શેષ ગણેશ શારદા જેહ, કહે છે પાર નથી પામતા તેહ ।

માટે મે મને કર્યો વચિર, હરજિશ છે અપરમપાર ॥૪૮॥

જેજે વાત મારા જાણ્યામાં આવી, તેતે વાત મે સહુને સુંણાવી ।

જોઈ શુદ્ધ શ્રીહરનિ દાસ, કહેતાં કથા થાય છે હુલાસ ॥૪૯॥

જ્યારે શ્રોતાનું હોય શુદ્ધ મન, કહેતાં વક્તા થાય પ્રસન્ન ।

કેવાય કથા અનુપમ અતિશ્રોતા સુણતાં થાય શુદ્ધમતિ ॥૫૦॥

એવો જાણી આ કથા સંવાદ, કહેશે સુંણશે રાખશે યાદ ।

તેતે પામશે પરમ આનંદ, સત્ય કહે એમ નષિકુળાનંદ ॥૫૧॥

ઇતિશ્રીમદેકાંતકિધરમપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય
નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે શ્રીજીમહારાજ સ્વધામ
પધાર્યા તેનો વચિગ થયો તેનું વરણન કર્યું એ નામે એકસો બાસઠમું

પ્રકરણમ્ /૧૬૨

પૂર્વછાયો- ભક્તચંતિમણિગિરંથનાં, પ્રકરણ એકસો ચોસઠ ।

વભિગે તે વરણવું, સુંદર સારી પેહ્ય ॥૧॥

પ્રથમ મંગળાચરણ પ્રકરણ, બીજાં કવસિતવન ।

ત્રીજે માહાત્મ્ય ગ્રંથનું, ચોથે હેમાદ્રવિરણ ॥૨॥

પાંચમે મુનિનાં નામ કહ્યાં, છઠ્ઠે ઋષસિતુતિઆપ ।

સાતમે શાપ દુર્વાસાનો, આઠમે તેનો પરતિાપ ॥૩॥

નવમે ઉદ્ભવ અસુરનો, દશમે ધરમ અવતાર ।

અગ્યારે વવિહ ભક્તધિર્મનો, બારે રામાનંદ મળ્યા ઉદાર ॥૪॥
તેરે ત્યાંથી ઘેર આવ્યા, ચૌદે ધર્મ મુનિ મળ્યા હરણિ

પનરે ધર્મ અશ્વત્થામાએ શાપ્યા, સોળે પ્રભુ પ્રકટયા દયા કરી ॥૫॥
સત્તરે કૃત્યાઓનું વધિન કહ્યું, અઢારે હરચિરત્તિર ચવ્યું ।

ઓગણશિ અસુરવધિન ટાળ્યું, વશિ અવધ્ય ધામ વરણવ્યું ॥૬॥
એકવશિ હરબાળલીળા, બાવશિ જનોઇનો જાગ ।

ત્રેવશિ ચરત્તિર પવત્તિર છે, ચોવશિ માતા તનત્યાગ ॥૭॥
પંચવશિ ધર્મે ધ્યાને કરી, છવશિ તજીયું તન ।

સત્યાવશિ ચાલ્યા હરધિરથી, અઠ્યાવશિ અવનચિટન ॥૮॥
ચોપાઇ- ઓગણત્રશિ કર્યું તપ આપ રે, ત્રશિ ગોપાળયોગી મેળાપ રે ।

એકત્રશિ લૈ પ્રકરણ ચાર રે, ફર્યા વરણાતિ વન મોઝાર રે ॥૯॥
પાંતરશિ તીરથમાં ભમ્યા રે, છત્રશિ ઉદ્ધવ જનમ્યા રે ।

સાડત્રશિ આડત્રશિ વાત રે, કહી રામાનંદની વખિયાત રે ॥૧૦॥
ઓગણચાલસિમાં ધનશ્યામ રે, આવ્યા સતસંગમાં સુખધામ રે ।

ચાળશિ સ્વામીનું ધ્યાન કરી રે, કહમ્હિરત્રિેડી રસભરી રે ॥૧૧॥
એકતાળશિ મુક્તાનંદે પત્ર રે, લખ્યો સ્વામી ઉપર સુંદર રે ।

બેતાળશિ પત્રી નીલકંઠે રે, લખી સુંદર સારીપેઠે રે ॥૧૨॥
ત્રેતાળશિ તેનો ઉત્તર રે, લખ્યો સ્વામી શ્રીજીએ સુંદર રે ।

ચુંવાળશિ રામાનંદ આવી રે, મળ્યા નલિકંઠને બોલાવી રે ॥૧૩॥
પસ્તિાળશિ મહાદક્ષિા દધિી રે, છેતાળશિ રૂચનિ વાત કીધી રે ।

સડતાળશિ રામાનંદ શ્યામ રે, પધારીયા સદેહે સ્વધામ રે ॥૧૪॥
અડતાળશિ ઉત્સવ માંગરોળે રે, તથિાં જન રક્ત્યાં બહુ ટોળે રે ।

ઓગણ પચાસે પચાસે અનુપ રે, કહ્યાં હરચિરત્તિર સુખરૂપ રે ॥૧૫॥

એકાવને પરમહંસ ક્રીધા રે, બાવન ત્રેપનમાં નામ લીધાં રે ।

ચોપને હરચિરત્તિર પાવન રે, પંચાવને જેતલપુર યજ્ઞ રે ॥૧૬॥

છપ્પને જેતલપુર જઇ રે, ગયા ખોખરાદે સંઘ લઇ રે ।

સત્તાવને અસુરને મારી રે, ગયા કચ્છદેશ સુખકારી રે ॥૧૭॥

અઠ્ઠાવને ઓગણસાહ્યે જાણો રે, યજ્ઞ ડભાણનો પરમાણો રે ।

સાહ્યે કચ્છદેશથી સોરઠમાંઇ રે, કરી અષ્ટમી તે અગત્રાઇ રે ॥૧૮॥

એકસહ્યે યજ્ઞ જેતલપુરે રે, કરતાં વારું કરાવ્યું અસુરે રે ।

બાસહ્યે કારચિણીમાંઇ રે, કર્યો અષ્ટમી ઉત્સવ ત્યાંઇ રે ॥૧૯॥

ત્રેસહ્યમાં વઉઠાની વાત રે, લીળા કરી ફર્યા ગુજરાત્ય રે ।

ચોસહ્યે સારંગપુર ગામે રે, કર્યો ઉત્સવ સુંદર શ્યામે રે ॥૨૦॥

પાંસહ્યે ગઢડા ગામમાંઇ રે, રમ્યા હુતાશની હરતિયાંઇ રે ।

છાસહ્યમાં લાડલિી લાલ રે, કર્યો કુલડોલ વરતાલ રે ॥૨૧॥

સડસહ્યે કર્જીસણ ગામે રે, કરી અષ્ટમી ત્યાં ધનશ્યામે રે ।

અડસહ્યમાંહરિડુપિહ્ય રે, કરી ગઢડે કપલિા છહ્ય રે ॥૨૨॥

અગણોતેરે પૂરી દીપમાળ રે, કરી વરતાલે લીળા દયાળ રે ।

શતિરે ગઢડે હોળી રમી રે, ઇક્રોતેરે વરતાલ અષ્ટમી રે ॥૨૩॥

બોતેરે ધર્મપુરની વાત રે, ગયા ઘણું રહી ગુજરાત રે ।

તોતેરે વરતાલે મુરારરિ, કુલડોલે ઝુલ્યા મુગટ ધારી રે ॥૨૪॥

ચુંવોતેરે વળી વરતાલે રે, હુતાસની ઉત્સવ કર્યો વાલે રે ।

પંચોતેરે લખ્યું ગયા સોરઠે રે, કરી લીલા તથિાં બહુ પેહ્યે રે ॥૨૫॥

છોતેરે જેતલપુર ગામે રે, ભીમએકાદશી કરી શ્યામે રે ।

સત્યોતેરમાં વાત એ જાણો રે, જીત્યા વેદાંતાચારને પ્રમાણો રે ॥૨૬॥

અહ્યોતેરે ઓગણાશયિ વાત રે, પ્રબોધની ઉત્સવ વખિયાત રે ।

એશી પ્રકરણમાં છે એહ રે, કરી ગઢડે હુતાશની તેહ રે ॥૨૭॥
એકાશીમાં બોટાદની લીળા રે, રમ્યા હોળી હરજિન ભેળા રે ।

બાશયિ શ્રીનગર જઇ રે, આવ્યા સહુને દરશન દઇ રે ॥૨૮॥
ત્રાશયિ દેશ દંઢાવ્યે રે, દધિં દરશન ભૂધરે ભાવે રે ।

ચોરાશમિં ગઢડાની વાત રે, દુષ્ટ દમગિયા ગુજરાત રે ॥૨૯॥
પંચાશયિ ગઢડામાં વળી રે, કરી દીપ ઉત્સવ દીવાળી રે ।

છાશયિ શ્રીનગરમાંઇ રે, નરનારાયણ બેઠા ત્યાંઇ રે ॥૩૦॥
સત્યાશયિ શું કહું વખાણી રે, કર્યો અન્નકોટ કારણિણી રે ।

અઠ્યાશમિ પ્રકરણમાં કહ્યો રે, કુલડોલ પંચાળે સમૈયો રે ॥૩૧॥
નેવાશમિં એ કહી પ્રકાશું રે, રહ્યા ગઢડે સંત ચોમાસું રે ।

નેવુંવે શ્રીનારાયણ પધરાવ્યા રે, પછી અયોધ્યાનાં વાસી આવ્યાં રે

॥૩૨॥

એકાણુંમાં પ્રાણ આધાર રે, પૂછ્યો ધર્મકુળ પરવિાર રે ।

બાણું ત્રાણું પ્રકરણે એ ચવી રે, વાત દ્વારામતની વરણવી રે ॥૩૩॥
ચોરાણું પંચાણુંમાં એ પેર રે, પ્રભુ પધાર્યા સુરત શહેર રે ।

છન્નુમાંઇ હોળીનો સમૈયો રે, કર્યો અમદાવાદ તે કહ્યો રે ॥૩૪॥
સતાણું પ્રકરણે પ્રમાણો રે, દીપઉત્સવ વરતાલ્યે જાણો રે ।

અઠાણું પ્રકરણે શ્રીનગર રે, કર્યો હોળી સમૈયો સુંદર રે ॥૩૫॥
નવાણું પ્રકરણે જાણો જન રે, વાલો પધાર્યા વટપત્તન રે ।

સોમા પ્રકરણમાં વાત સારી રે, કહી બહુ પ્રકારે વસિતારી રે ॥૩૬॥
સો ને એકે પ્રોક્ષપક્ષ લીધી રે, થઇ આચાર્ય ભક્તકીધી રે ।

સોને બેયે બહુનામીતણાં રે, કહ્યાં ન જાય ચરતિર ઘણાં રે ॥૩૭॥
સો ને ત્રણ્યે મુનની સ્તુતરિ, બોલ્યા સોને ચારે પ્રાણપતરિ ।

સોને પાંચે સામર્થી હરનિ રે, કહ્યાં સુક્ષ્મ દૃષ્ટકિરીને રે ॥૩૮॥
ત્યાંથી પાંચ પ્રકરણે વખિયાત રે, કહી પંચ વરતની વાત રે ।

સોને અગથિરે શુભ જાણો રે, વરત બાઇયો ત્યાગીનાં પ્રમાણો રે ॥૩૯॥
સોને બારે બાઈ ભાઈ નામરે, કહ્યાં રહ્યાં જે ગઢડે ગામ રે ।

સો ને તેરે સોરઠવાસી જન રે, તેનાં નામ લખ્યાં છે પાવન રે ॥૪૦॥
સો ને ચૌદે વાલાકના ભક્ત રે, કહી તેહનાં નામની વ્યક્ત રે ।

સો ને પનરે પાંચાળવાસી રે, કહ્યાં તેહનાં નામ પ્રકાશી રે ॥૪૧॥
એકસો ને સોળે કચ્છ હાલારી રે, લખ્યાં જનનાં નામ વસ્તિતારી રે ।

સો ને સત્તરે સૌભીરનાં જન રે, કહ્યાં નામ પરમ પાવન રે ॥૪૨॥
સો અઢારે ભાલભક્ત ભાખ્યા રે, સો ઓગણશિ દંઢાવ્યના દાખ્યા રે ।

સો ને વશિ મારૂ ગુજરાતી રે, કહ્યાં નામ તેહનાં વખિયાતરિ ॥૪૩॥
સો ને એકવશિ કહ્યાં નામ રે, ભક્ત ચડોતરે નર વામ રે ।

સો બાવશિ ચડોતરે નાર રે, તેનાં નામ જાણો નરિધાર રે ॥૪૪॥
સો ને ત્રેવશિ બારાનાં જન રે, તેનાં નામ લખ્યાં છે પાવન રે ।

સો ને ચોવશિ પચશિ પરમાણો રે, વાકળ કાનમ સુરતી જાણો રે ॥૪૫॥
સોને છવશિ નમિડી ભાખ્યાં રે, ખાંની હંદિસ્થાની લખી રાખ્યાં રે ।

સો સત્યાવશિ ખંડ બુંદેલ રે, ગંગાપાર જન પંચ મહેલ રે ॥૪૬॥
વત્સઘોષ આદિશ જેહ રે, નામ સોળ પ્રકરણમાં તેહ રે ।

ત્યાંથી એકત્રશિ પ્રકરણે જાણો રે, લખ્યા પરયા તે પરમાણો રે ॥૪૭॥
એકસો ઓગણસાહ્યે ભણી રે, શોભા ગોલોક ધામની ઘણી રે ।

સો ને સાહ્યે નાથે ધીરજ દીધી રે, પછી કરવાની હતી તે કીધી રે ॥૪૮॥
સોને એકસહ્યે ધનશ્યામ રે, પોત્યે પધાર્યા પોતાને ધામ રે ।

સોને બાસહ્યે હરવિયોગ રે, હરજિન પડોણાં એ રોગ રે ॥૪૯॥

સો ને ત્રેસઠ્યે કહ્યો સંકેત રે, સર્વે પ્રકરણ જાણવા હેત રે ।

સો ને ચોસઠ્યે માહાત્મ્ય જાણો રે, ગ્રંથ ઇતપિરમાણો રે ॥૫૦॥

પુરાં પ્રકરણ સો ને ચોસઠ્ય રે, શખિ ગાય સુણે સારી પેઠ્ય રે ।

નતિય પ્રત્યે કરીને અધ્યાસ રે, કહેશે સાંભળશે હરદિસ રે ॥૫૧॥

તેને ઉપર રીઝે દયાળુ રે, થાય લોક પરલોક સુખાળુ રે ।

એવી અનુપ કથા આ છે રે, જેમાં હરચિરત્તિર કહ્યાં છે રે ॥૫૨॥

સત્સંગી જે નર ને નારી રે, તેને આ કથા છે સુખકારી રે ।

સુણીસુણી લેશે સુખ અતરિ, થાશે ધર્મ નવિમે દૃઢમતરિ ॥૫૩॥

પ્રભુ પ્રકટના જે ઉપાસી રે, તેને તો આ ગ્રંથ સુખરાશી રે ।

જેમાં ઇષ્ટદેવનાં ચરતિર રે, સુણી થાય પરમ પવતિર રે ॥૫૪॥

રામ ઉપાસીને રામચરતિર રે, સુણી માને સહુથી પવતિર રે ।

કૃષ્ણઉપાસીને કૃષ્ણલીલા રે, માને મુદ સુણે થઈ ભેળા રે ॥૫૫॥

તેમ સહજાનંદી જન જેહ રે, સુણી આનંદ પામશે એહ રે ।

એવી કથા આ અનુપમ સારી રે, સત્સંગીને છે સુખકારી રે ॥૫૬॥

હરજિનને છે આ પીયૂષ રે, વમ્બિખ જનને છે આ વષિ રે ।

સુણી સત્સંગી લેશે આનંદ રે, કહેશે પરમાર્થી નષિકુળાનંદ રે ॥૫૭॥

ઇતશિરીમદેકાંતકિધર્મપ્રવરતક શ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્ય

નષિકુળાનંદમુનિવિરિચિતિ ભક્તચંતિમણિમિધ્યે ગ્રંથ પ્રકરણ સર્વેનો

સંકેત કહ્યો એ નામે એકસો ને ત્રેસઠમું પ્રકરણમ્ ॥૧૬૩॥

પૂર્વછાયો- ભક્તચંતિમણિગ્રંથ કહ્યો, સત્સંગીને સુખરૂપ ।

જેમાં ચરતિર પ્રકટનાં, અતપિરમ પાવન અનુપ ॥૧॥

બીજા ગ્રંથ તો બહુ જ છે, સંસ્કૃત પ્રાકૃત સોય ।

પણ પ્રકટ ઉપાસી જનને, આ જેવો નથી બીજો કોય ॥૨॥

જેમાં ચરતિર મહારાજનાં, વળી વરણવ્યાં વારમવાર ।

વણ સંભારે સાંભરે, હરમૂર્તિહૈયા મોઝાર ॥૩॥

હરનિ હરજિનના, આ ગ્રંથમાં ગુણ અપાર ।

શુદ્ધ ભાવે જે સાંભળે, તે ઉતરે ભવપાર ॥૪॥

ચોપાઇ- એવો ગ્રંથ અનુપમ અતરિ, જેમાં પ્રકટ પ્રભુની પ્રાપતરિ ।

પ્રકટ કલ્યાણ પ્રકટ ભજન રે, પ્રકટ આજ્ઞા પ્રકટ દરશન રે ॥૫॥

પ્રકટ વાતો પ્રકટ વ્રતમાન રે, પ્રકટ ભક્ત પ્રકટ ભગવાન રે ।

નથી ઉધારાની એકે વાત રે, જેજે જોઇએ તેતે સાક્ષાત રે ॥૬॥

બીજા કહે મુવા પછી મોક્ષ રે, વળી પ્રભુ બતાવે છે પ્રોક્ષ રે ।

કોઇ કહે છે કર્મે કલ્યાણ રે, એવા પણ બહુ છે અજાણ રે ॥૭॥

કોઇ કહે પ્રભુ નરિકાર રે, એવા પણ અજાણ અપાર રે ।

કોઇ કહે છે વૈદકિ કર્મે રે, કલ્યાણ છે જાણો એક બ્રહ્મે રે ॥૮॥

કોઇ કહે છે દેવી ને દેવ રે, કોઇ કહે મોક્ષદા મહાદેવ રે ।

એતો સર્વે વારતા છે સારી રે, પણ જનને જોવું વચિરી રે ॥૯॥

જ્યારે એમ જ અર્થ જો સરે રે, ત્યારે હરતિન શદિ ધરે રે ।

જ્ઞાન વનિ તો મોક્ષ ન થાય રે, એમ શ્રુતસિમૃતસિહુ ગાય રે ॥૧૦॥

માટે પ્રકટ જોઇયે ભગવંત રે, એવું સર્વે ગ્રંથનું સદિધાંત રે ।

જેમ પ્રકટ રવહિય જ્યારે રે, જાય તમ બ્રહ્માંડનું ત્યારે રે ॥૧૧॥

જેમ પ્રકટ જળને પામી રે, જાય પ્યાસની પ્યાસ તે વામી રે ।

જેમ પ્રકટ અન્નને જમે રે, અંતર જઠરા ઝાળ વરિમે રે ॥૧૨॥

તેમ પ્રકટ મળે ભગવાન રે, ત્યારે જનનું કલ્યાણ નદિન રે ।

માટે પ્રકટ ચરતિર સાંભળવું રે, હોય પ્રકટ ત્યાં આવી મળવું રે ॥૧૩॥

જ્યાં હોય પ્રકટ પ્રભુ પ્રમાણ રે, ત્યાં જનનું સહેજે કલ્યાણ રે ।

કાન પવતિર થાય તે વાર રે, સુણે પ્રકટના જશ જ્યારે રે ॥૧૪॥
ત્વયાતણું પાપ ત્યારે જાય રે, જ્યારે સ્પરશે પ્રકટના પાય રે ।

નયણાં નષિપાપ થાવા નતિય રે, નરિખે પ્રકટ પ્રભુ કરી પ્રીત રે ॥૧૫॥
જીહ્વા પવતિર ત્યારે જ થાય રે, જ્યારે ગુણ પ્રકટના ગાય રે ।

નાસા નરિમળ થાવા નદિન રે, સુંઘે હાર પહેર્યા ભગવાન રે ॥૧૬॥
ચરણ પવતિર થાવા કોઈ કરે રે, તો પ્રકટ સામા પગ ભરે રે ।

કર પવતિર થાવાને કાજ રે, જોડે પ્રકટ જીયાં મહારાજ રે ॥૧૭॥
મને મનન ચતિતે ચંતિવન રે, કરતાં પ્રકટનું થાય પાવન રે ।

બુદ્ધનિશિયે અહં અહંકારે રે, કરે પ્રકટમાં શુદ્ધ ત્યારે રે ॥૧૮॥
માટે પ્રકટ પ્રભુ જો ન હોય રે, ન થાય એ નષિપાપ કોય રે ।

જાણો પ્રકટમૂર્તભિવપાજ રે, સહજે ઉતરવાનો સમાજ રે ॥૧૯॥
જેમ સાગર તરવા નાવ રે, તે વનિ બીજો નથી ઉપાય રે ।

માટે કહેવાં પ્રકટનાં ચરતિર રે, તેહ વનિ ન થાય પવતિર રે ॥૨૦॥
પ્રકટમૂર્તિ નરિગુણ રે, સુખદાયક છે એ સદ્ગુણ રે ।

કહ્યું કૃષ્ણે ઉદ્ધવને એહ રે, એકાદશ ભાગવતે જેહ રે ॥૨૧॥
સત્વગુણમાંહતિજે તન રે, પામે સ્વર્ગલોક તેહ જન રે ।

રજોગુણમાં તજે શરીર રે, નરલોક પામે તે અચરિ રે ॥૨૨॥
તમોગુણમાં છુટે જો દેહ રે, પામે નરકમાં નવિસ તેહ રે ।

હું પ્રકટ પામી તજે તન રે, તે નરિગુણ જાણો મારો જન રે ॥૨૩॥
મૂર્તપૂજ્યે ફળ માગે ત્યાગે રે, તે સાત્ત્વિક કર્મ અનુરાગે રે ।

તુચ્છ સંકલ્પે પૂજે મૂર્તરિ, એ રજોગુણ કર્મની ગતરિ ॥૨૪॥
હંસિપ્રાય પ્રતમિ પૂજન રે, તમોગુણી એ કર્મ છે જન રે ।

મને મળી કરે કર્મ જેહ રે, ઇચ્છ્યું અણઇચ્છ્યું નરિગુણ તેહ રે ॥૨૫॥

કેવળ જ્ઞાન તે સાત્ત્વકિ કહીએ રે, શાસ્ત્રજ્ઞાન તે રાજસી લહીએ રે ।

પ્રાકૃત જ્ઞાન તામસી પ્રમાણો રે, મુંમાં નષિઠા એ નરિગુણ જાણો રે

॥૨૬॥

વાસ સાત્ત્વકિ તે વનવાસી રે, વાસ ગામની તેહ રાજસી રે ।

દ્યુતવદિયા દારુ ચોરી માંસ રે, તયિાં રહેલું એ તામસી વાસ રે ॥૨૭॥

મારા મંદરિમાં જે નવિાસ રે, જાણો નરિગુણ વાસ એ દાસ રે ।

જે જેમાં સંબંધ મુજતણો રે, તેતે સર્વે ગુણાતીત ગણો રે ॥૨૮॥

ફળ ન ઇચ્છે કરે જે જગન રે, તેહ સાત્ત્વકિ કર્મ પાવન રે ।

કરે યજ્ઞ ઇચ્છે ફળ જેહ રે, કર્મ રાજસી જાણજ્યો તેહ રે ॥૨૯॥

પૂર્વાપર સ્મૃતવિભિરમ રે, કરે જજ્ઞ એ તામસી કર્મ રે ।

મારે અર્થે કરે જે જગન રે, નરિગુણ પુરુષ એ પાવન રે ॥૩૦॥

અધ્યાત્મશાસ્ત્રે શ્રદ્ધા જેને રે, સાત્ત્વકિ શ્રદ્ધા જાણજ્યો તેને રે ।

કર્મકાંડે શ્રદ્ધા જેને થાય રે, તેતો રાજસી શ્રદ્ધા કહેવાય રે ॥૩૧॥

શાસ્ત્રવરિધ જેમાં અધર્મ રે, તેમાં શ્રદ્ધા એ તામસી કર્મ રે ।

હું પ્રત્યક્ષ મૂર્તમિાં પ્રીત રે, જેને શ્રદ્ધા તે ત્રિગુણાતીત રે ॥૩૨॥

ઉદ્યમ વનિા જે ઉત્તમ અન્ન રે, તેહ આહાર સાત્ત્વકિ ભોજન રે ।

મનવાંછતિ જીહવાને પ્રયિ રે, આહાર રાજસી જાણો તેય રે ॥૩૩॥

અશુદ્ધ દેહને દુઃખદાઈ રે, એવો આહાર તામસી ભાઈ રે ।

મારી પ્રસાદીનું અન્ન જેહ રે, અતિઉત્તમ નરિગુણ તેહ રે ॥૩૪॥

આત્મલાભ એ સાત્ત્વકિ સુખ રે, વધિયસુખ રાજસી રહે ભૂખ રે ।

મોહાધીનપણે સુખ આવે રે, તેતો તામસી સુખ જ કાવે રે ॥૩૫॥

હું પ્રત્યક્ષનો આશ્રય જેને રે, નરિગુણ સુખ કહયિ તેને રે ।

એમ કહ્યું એકાદશમાંહરિ, પ્રભુ પ્રત્યક્ષની અધકિાઈ રે ॥૩૬॥

કહયું શ્રીકૃષ્ણે ઉદ્ધવ આગે રે, અધ્યે પચશિ ગુણવશિગે રે ।

કહી કથા અનુપમ ઘણું રે, પ્રત્યક્ષમાં નરિગુણ પણું રે ॥૩૭॥

માટે પ્રત્યક્ષનાં જે ચરતિર રે, તે જ નરિગુણ પરમ પવતિર રે ।

જેજે રીત્યે પ્રત્યક્ષનો જોગ રે, તે જ નરિવધિન નરિગ રે ॥૩૮॥

માટે આ કથા સાંભળ્યા જેવી રે, નથી બીજી કથાઓ આ તેવી રે ।

છે આ ભક્તચંતિમણિનામ રે, જેજે ચંતિવે તે થાય કામ રે ॥૩૯॥

હેતે ગાય સુણે જે આ ગ્રંથ રે, તેનો પ્રભુ પૂરે મનોરથ રે ।

સુખ સંપત્તિપામે તે જન રે, રાખે આ ગ્રંથ કરી જતન રે ॥૪૦॥

શખિ શખિવે લખે લખાવે રે, તેને ત્રવિધિ તાપ ન આવે રે ।

આવ્યા કષ્ટમાં કથા કરાવે રે, થાય સુખ દુઃખ નેડે નાવે રે ॥૪૧॥

કથા સુણી આપે દાન જેહ રે, અતઊત્તમ ફળ લહે તેહ રે ।

અનન વસ્ત્ર વપિરને જે ધન રે, એહાદસિણી દેશે જે જન રે ॥૪૨॥

તેતો સહજે ભવસંધિ તરશે રે, હશે નાસ્તકિ તે સંશય કરશે રે ।

કુંડ ઢુંઢ ને જાલાહ જેહ રે, તેને ગ્રંથ દેવો નહચિહ રે ॥૪૩॥

વામી સંપ્રદાઇ ને સંન્યાસી રે, બીજા હોય જે અન્ય ઉપાસી રે ।

તેને આગે આ કથા ન કહેવી રે, અજાણ્યે પણ લખી ન દેવી રે ॥૪૪॥

દંભી ધૂતા ધર્મના જે દ્વેષી રે, લોભી લંપટી ત્રયિા ઉપદેશી રે ।

તેને આપશે આ ગ્રંથ જેહ રે, મહાદુઃખને પામશે તેહ રે ॥૪૫॥

હોય આસ્તકિ પ્રકટ ઉપાસી રે, હરજિન મને તે વશિવાસી રે ।

ધર્મ નમિમાંહદિઢ અંગ રે, અનન્યભક્ત સાચો સત્સંગ રે ॥૪૬॥

અતપિરકટમાં જેને પ્રીત રે, કહેવો સુણવો ગ્રંથ ત્યાં નતિય રે ।

એકાંતકિની વાત છે આમાં રે, બીજા સુણી શત્રુ થાશે સામા રે ॥૪૭॥

માટે બહુ ન કાઢવો બાર રે, આતો છે સત્સંગનું સાર રે ।

તેતો સતસંગી આગે કહેવું રે, કુસંગીને સુંણવા ન દેવું રે ॥૪૮॥
એમ લખ્યું છે સમજી વચિરી રે, સતસંગીને છે સુખકારી રે ।

છે તો ઘૃત અમૃત અનુપ રે, પણ કીટને તે દુઃખરૂપ રે ॥૪૯॥
માટે વમ્મિખ જનને તારી રે, કહેજ્યો કથા આ સુંદર સારી રે ।

સમજુ હશે તે સમજશે સાને રે, હશે મૂરખ તે નહિમાને રે ॥૫૦॥
ગંગ ઉન્મત્ત તીરે છે ગામ રે, પુર પવત્તિર ગઢડું નામ રે ।

તયિાં ભાવેશું કથા આ ભણી રે, ભક્તપ્રયિ ભક્તચંતિામણરિ ॥૫૧॥
સંવત્ અઢાર વર્ષ સત્યાશી રે, આસો શુદી સુંદર તેરશરિ ।

ગુરુવારે કથા પુરી કીધી રે, હરભિક્તને છે સુખનધિરિ ॥૫૨॥
બીજી કથાતો બહુ સાંભળે રે, પણ આ વાત કયાં થકી મળે રે ।

જેમાં ચરણેચરણે છે આનંદ રે, પામે જન કહે નષ્કુળાનંદ રે ॥૫૩॥
ઇતશ્ચિરીમદેકાંતક્રિધર્મપ્રવરતક શ્ચીસહજાનંદસ્વામશિષિય
નષ્કુળાનંદ મુનવિરિયતિ ભક્તચંતિામણમિધ્યે ગ્રંથનું માહાત્મ્ય કહ્યું
તથા ગ્રંથની સમાપ્તકિહી એ નામે એકસો ને ચોસહ્યમું પ્રકરણમ્

॥૧૬૪॥

ઇતભિક્તચંતિામણગ્રંથ સમાપ્તઃ